

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1KG15604	ImageGroup:	I1KG15606
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། dbu ma dgongs pa rab gsal/
Author:	བློ་བཟང་གྲགས་པ་ blo bzang grags pa
Descriptor:	reproduced of the text published by drepung loseling monestary, mundgod, karnataka
Original Publication:	gangs can khyad nor dpe tshogs/;24
Place:	lha sa/
Publisher:	ser gtsug nang bstan dpe rnying 'tshol bsdu phyogs sgrig khang /
Date:	2009
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Avenue, Cambridge, MA 02138, USA. Comments: 10/2013

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

༡༣། །དབུ་མ་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་དང་རྒྱུ་
བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ཞེས་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

དབལ་ལྷན་ཟླ་གྲགས་དང་རྩོ་བཟང་གྲགས་པ།

གངས་ཅན་ཁྱད་མོར་དཔེ་ཚོགས། བོད་ཟེང་ཉེར་བཞེ་བ།

གྲོང་གཞི།

རབ་དཀར་གངས་རིའི་ཕྱོད་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཞིང་འཛམ་གླིང་གོ་ལ་ཆེན་པོའི་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་
ཆགས་པའི་མཐོ་སྒང་བོད་ཅེས་གྲགས་པའི་ས་མི་ཐོག་ལེར། བ་སྤྱོད་གན་དང་། བ་ཤལ་སྤོན་གཉིས་
ནས་མཆེད་པའི་བོད་མིའི་ཐོག་མ་ཕུང་བ་ནས་བཟུང་། སྤྱི་བོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་རྣམ་དཔྱད་འདྲ་
མིན་གྱི་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་པའི་གནས་ཅི་རིགས་གསར་གཏོད་དང་། འཕེལ་བྱས་གཏོད་ཚུས་སྤྱི་
ལུག་པར་དུས་རབས་བརྒྱན་པའི་སྐབས་སུ་ས་གསུམ་ན་སྟོན་པའི་གྲགས་པ་ཡོངས་སུ་བྱུང་པའི་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་བོ་སྤྱོད་བཙན་སྐམ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱི་མཆོག་གང་གི་མཆོན་བཙུག་པའི་བྱེད་ལས་ཉག་གཅིག་
གི་མཆོད་ལས། བོད་ཀྱི་ས་ཆེན་པོའི་ཁྱོན་ཀྱན་ལ་བྱུང་པར་རུས་ཤིང་། འཛིག་རྟེན་དང་། འཛིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐའ་དག་རི་བཞིན་སྟོན་པར་རུས་པ། ཆེས་ངོ་མཆར་མཛད་ཏུ་
ཕུང་པའི་བོད་ཀྱི་མི་གོ་འདི་བཞིན་ཐོག་མར་སྟོན་གཏོད་མཛད་ལ། སྤྱི་རྒྱུད་མན་བདེའི་གཞི་རྩ་ནང་
ཆོས་བོད་ཏུ་བསྐྱར་འགོ་བཙུམས་པ་དང་། དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་ཆོས་རྒྱལ་བྱིསོད་ལྟེ་བཙན་གྱིས་
བསམ་ལས་སུ་སྐད་མི་བརྒྱན་གྱིས་ཐོག་དངས་རབ་ཕུང་གི་སྟེ་དང་། སྤྱི་བསྐྱར་སྟོན་གྱི་ཐོག་མར་
བཙུགས་ནས་སྤྱོད་རིག་བྱུང་པའི་ལོ་རྒྱུ་བ་དུ་མ་གསོ་སྤྱོད་གནང་སྟེ། ཉེ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནས་ནང་
རིག་པ་གཙོ་བོར་ཕུང་པའི་རིག་གཞུང་སྟེང་བཙུད་སྤྱོད་ཆོགས་སྟོངས་འདིར་དར་སྤྱོད་མཛད་དེ། ཤེས་
རིག་མཛོད་བརྒྱུད་སྟོ་འཕར་ཡངས་པོར་སྤྱོད་བ་ནས་བཟུང་། དུས་རབས་རིམ་པའི་ནང་ལུལ་ཁམས་
འདིར་འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་ལ་མངའ་བཞེས་པའི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྤྱི་ཆེན་དམ་པ་རི་སྟེང་
ཁྱོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་ཕྱིར་བོད་མིག་ཏུ་བསྐྱར་ཅིང་གཏན་ལ་མཐུ་བ་དང་། གསར་ཚོམ་མཛོད་པའི་
བསྟན་བཙོས་ཐམས་ཅད་ཁྱ་ཅག་ལྟ་བུ་ཆོ་གང་རལ་བ་བསྟེན་ནས་བགྲངས་གྲུང་བགྲང་བར་དཀའ་
བས། བོད་ཁུལ་གྱི་གསུང་རབ་སྤྱོགས་པམ་ཐམས་ཅད་གཞི་གཅིག་ཏུ་བཙུགས་ན་རི་རྒྱལ་ལྡན་པོའི་

དབངས་ལའང་སྒྲིངས་པ་སྟེར་བྱས་སོ་ཞེས་སྒྲུལ་ཀྱང་ལུང་དུ་མི་ཆེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཅུ་ཆེའི་རིག་གཞུང་སྒྲིངས་
པའི་ནད་བརྒྱ་འཛམས་པའི་སྒྲུན་མཆོག་བདུད་ཅི་ལྟ་བུ་དེ་དག་གི་རོ་བཅུད་གངས་ཅན་པའི་ལྷས་སེམས་
སྤྱོད་གཉིས་སྒྲུལ་ཆོས་བཞིན་དུ་སེམས་པ་ནས་བཟུང་། སྒྲེ་པོ་ཡལ་པ་དག་གི་སྤྱང་དོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་
རབ་ཀྱི་ཆོད་ཀྱང་ཆེས་མཐོན་དོར་སོན་ཏེ་སྒོ་གསུམ་དགོ་བཅུའི་ལས་ལ་བརྩོན་པ་དང་། བྱམས་དང་སྟོང་
རྗེས་རྒྱུད་དུ་ལེན་། ཡ་རབས་དང་གཤིས་བཟང་གི་མཛེས་སྟོན་རང་ཆས་སྤྱི་ལུན་པའི་མི་རིགས་ཁྱེད་
འཕགས་ཅན་ཞིག་ཏུ་ཡར་རྒྱས་བྱུང་པའི་འབྲས་བུར། དེར་གི་དུས་སྤྱིང་འཛམ་གླིང་གར་ལུཔ་ལ་
གནས་པའི་མིའདྲ་རིག་གསུམ་སྒྲི་དང་། ཡར་སྒོས་ཆོན་རིག་ཅེར་སོན་གྱི་ལུལ་གྱུ་དག་གི་མི་སྒྲུ་
གྲགས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ལུལ་འདི་དང་འདི་ཉིད་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་སློ་ཁ་ཕྱོགས་ས་དང་། ཞིབ་འཇུག་བྱ་
ལུལ་ཞིག་ཏུ་སྒྱུར་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ལགས།

དོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་སྒྲི་མ་ཐུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཉམས་དམས་སྤྱོད་པའི་ཉེར་ལེན་ལས། ལོ་
བཅུའི་གོད་ཆགས་ཀྱི་ཁྱོད་དུ་སྟོང་གསུམ་ལོར་གྱིས་བཀང་སྟེ་ཡོན་དུ་ལུལ་ན་ཡང་སྒྲུ་ཐབས་བྲལ་པའི་
གངས་སྒྲིངས་ཀྱི་ཁྱེད་ལོར་ཏེ། གསུང་རབ་བར་གིང་དང་བཅས་པ་ལལ་མོ་ཆེ་མེ་ལྟ་དང་ཆུ་ལྟའི་ཞལ་དུ་
ལུལ་ཟེན་དག་ནི་བསྐྱར་གསོ་བྱ་རྒྱུའི་རྣམ་མཐུ་རང་ཅག་སྤྱི་ལའང་མེད་ལ། དུས་ངན་དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱོད་
ནས་སྟེས་དབང་གིས་ད་ལྟ་ས་སྟེར་དུ་ལྷག་ལུས་གསུང་རབ་དག་ཀྱང་ལལ་ཆེ་བ་དཔེ་རྒྱན་དགོན་རིགས་
གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་ལུལ་སྤྱི་ལུལ་དེར་སྐབས་རིག་གནས་དངོས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་གཞིར་བཟུང་བདག་སྤྱི་ལུལ་
དགོས་སྟོན། རིག་གཞུང་དོན་གཉེར་པའི་སྒྲུན་ལམ་དུ་བསྐྱར་མ་ཐུབ་པས་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོས་པ་རི་
བཞིན་མ་གྱུ་བ་ཅིང་། དེ་བས་ཉེན་ཆབས་ཆེ་བ་ནི་འབྱུང་བཞི་སྟགས་ཀྱི་གནོད་པས་ས་སྟེར་དུ་ཅུ་བསྟག་
མི་གཏོང་བའི་ངེས་པ་མེད་གཤིས། འདི་ཀྱན་བདག་སྤྱི་ལུལ་ནད་ལེལ་བྱ་རྒྱུ་དེ་གཞན་ལ་འགོ་ལ་ཐབས་
མེད་པའི་རང་ཅག་ཁོ་ནའི་འགན་འཁུའི་ཉིད་དུ་ངེས་སོ། །

དེར་བརྟེན་སེར་ཐེག་ཆོན་གླིང་དང་ལྟ་ལྟན་གཙུག་ལག་ཁང་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་སེར་གཙུག་
ནང་བསྟན་དཔེ་རྟོག་འཛུལ་བསྟུ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁང་ཞེས་པའི་ཆོན་པ་ཞིག་ཆོད་དུ་བཅུགས་ནས་ད་བར་

བཟུང་བྱ་གསུམ་ལྟ་བུ་ཅུ་གྱི་རིང་ལ་ཕྱོགས་གཉིས་ནས་བྱམ་མོང་དུ་མ་ཐེབས་སྒྲོར་ས་ལ་གསུམ་ལྟ་བུ་
 ཅུ་བཏང་ཉེ་དཔེ་དགོན་སྐྱར་སྒྲོབ་དང་། དེར་སྐབས་སྒྲོབ་གཉིས་པའི་ཉེར་མཐོང་ཆེད་དུ་གངས་ཅན་
 ལྷན་ནོར་ཞེས་པའི་དཔེ་ཚོགས་གསལ་དུ་བསྒྲིགས་ཏེ་ད་མན་པོད་འཕྲུང་གིས་བརྒྱུར་ཏེ་བ་པར་སྒྲུན་ཟིན་
 པ་དང་། དགོན་མེ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་བརྒྱལ་ཏེ་བར་ཆ་ཆར་གཉིས་རེ་རིན་མེད་
 འབུལ་ལམ་ཞུས་པ་ལུང་། དེ་བྱིངས་མ་གནས་ཅུ་གྱི་ཐོག་ནས་སྐྱུ་ལོང་ལུས་ཏེ། རྒྱལ་བསྐྱེད་ལ་གྱི་
 ལྷན་དེས་མེད་མེར་སྐྱ་ཐོས་བསམ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་འདུན་སྒྲོང་ཐབས་ཞུས་སུ་ཡོད་པ་དང་།

འདས་པའི་ལོ་རྒྱའི་ནང་ངོས་ཚོའི་ལས་གཞི་ལ་གོང་རིམ་འབྲེལ་ཡོད་ཆོན་པ་ཁག་གི་དཔུ་ཕྱིད་
 བས་གཞིགས་སྒྲོང་སྒྲན་མེད་པ་གནང་བ་དང་། མཁུན་དཔྱོད་མཐའ་ལྷར་ཡངས་གིང་། ལྟ་བུ་བསམ་
 དུར་ལྷར་དཀར་པའི་སྒྲིམ་ཆེན་དུ་མས་ངོས་ཚོའི་ལས་ཀར་གདེང་འཛིག་ཆོད་མེད་དང་། མ་ནོར་ལམ་
 སྒྲོན། མ་དཔེ་མཐོང་འདོན་གནང་བ་སོགས་ཀྱིས་མཆོད། ང་ཚོར་བྱུང་བ་བྱ་འདེགས་ཀྱིས་ལྷན་མེད་རྒྱུ་
 སྒྲོར་རོགས་རམ་གནང་བར་རྗེས་སུ་ཡིད་རངས་དང་། སྒྲིང་དཔུས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་བ་དང་
 ཆལས་ཅིག །འབྱུང་འབྱུར་ཡང་མེར་གཙུག་ནས་དགེ་ལུགས་གསུང་འབུམ་གཙོ་པོར་བྱུར་པའི་རིམ་
 མེད་གསུང་རབ་དཔེ་རྒྱན་དགོན་རིགས་དང་། ཞིབ་འཇུག་ཆོན་པ་ཁག་དང་། སྒྲོབ་གྲྭ་ཁག་ལ་ཉེ་བར་
 མཐོང་པའི་རིག་གཞུང་དག་གྱུར་རིམ་པས་པར་སྒྲན་ལྷ་རྒྱའི་འདུན་པ་སྒྲིང་བཅངས་སུ་ཡོད་པ་ལགས་ན།
 ལྟ་བུ་བསམ་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་གྱི་རིམ་མེད་མེར་སྐྱ་རྒྱན་ནས་མ་དཔེ་མཐོང་འདོན་དང་། ང་ཚོའི་ལས་ཀར་
 ཅུ་ཆེའི་ལམ་སྒྲོན་བཀའ་སྒྲོབ་སུ་མཐུད་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་མཁུན་ཞེས་ཞུའོ། །

མེར་གཙུག་ནང་བརྒྱན་དཔེ་སྒྲིང་འཛོལ་བལྟ་ཕྱོགས་སྤྱི་གཤམ་ནས།
 སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ ལོའི་རྒྱ་བ་ལ་པའི་ཆོས་ལུ།

དཀར་ཆག

དཔོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་ས་བཅད།	xxvii-li
མེམས་བསྐྱེད་དང་གོ།	1-94
མེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པ།	95-109
མེམས་བསྐྱེད་གསུམ་པ།	110-132
མེམས་བསྐྱེད་བཞི་པ།	133-136
མེམས་བསྐྱེད་ལྔ་པ།	137-140
མེམས་བསྐྱེད་དྲུག་པ།	141-572
མེམས་བསྐྱེད་བདུན་པ།	573-575
མེམས་བསྐྱེད་བརྒྱད་པ།	576-582
མེམས་བསྐྱེད་དགུ་པ།	583-585
མེམས་བསྐྱེད་བརྒྱ་པ།	586-588
ས་བརྩམ་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ།	589-594
འབྲས་བུའི་ས་བསྟན་པ།	595-647

དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་ས་བཅད།

སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ།

བསྐྱན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་ལ་འཕྱག་བ་རང་གི་འགྲེལ་པ་དང་

མཐུན་བར་འཆད་བ་ལ་བཞི།

2

༡ མཚན་གྱི་དོན།

3

༢ འགྲུར་གྱི་ཐུག

5

༣ གཞུང་གི་དོན།

6

༤ མཐུག་གི་དོན་ནོ།

643

གསུམ་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་བཞི།

6

༡ བསྐྱན་བཅོས་ཚུམ་པ་ལ་འཕྱག་བའི་ཐབས་མཆོད་པར་བཞེད་པ།

6

༢ བཅམས་པའི་བསྐྱན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས།

6

༣ བསྐྱན་བཅོས་ཇི་ལྟར་བཅམས་པའི་ཚུལ།

638

༤ བསྐྱན་བཅོས་བཅམས་པའི་དགེ་བ་བཟོ་བའོ།

642

དང་པོ་བསྐྱན་བཅོས་ཚུམ་པ་ལ་འཕྱག་བའི་ཐབས་མཆོད་པར་བཞེད་པ་ལ་གཉིས།

6

༡ ལྷིང་ཇེ་ཆེན་པོ་ལ་སོ་སོར་སྐྱེ་བར་བསྐྱེད་པ་དང་།

6

༢ ལྷིང་ཇེ་ཆེན་པོ་ལ་སོ་སོར་སྐྱེ་སྐྱེ་བྱུག་འཆལ་བའོ།

22

འདི་ལ་གཉིས།

6

༡ ལྷིང་ཇེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་རྒྱར་བསྐྱན་བ་དང་།

6

༢ བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཡང་ཅ་བར་བསྐྱན་བའོ།

19

དང་པོ་ལྷིང་ཇེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་རྒྱར་བསྐྱན་བ་ལ་གསུམ།

6

༡ ཉན་རང་གཉིས་རྒྱལ་དབང་ལས་སྐྱེས་ཚུལ་དང་།

7

༢ སངས་རྒྱས་རྣམས་བྱང་སེམས་ལས་འབྱུངས་ཚུལ་དང་།

12

༡ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་གསུམ་བཞུན་བཤོ།	16
གཉིས་པ་སྒྲིང་ཇེ་ཆེན་པོ་ལ་སོ་སོར་བྱེ་བྱེ་བྱུག་འཆ་ལ་བ་ལ་གཉིས།	22
༡ སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་ཇེ་ལ་བྱུག་འཆ་ལ་བ་དང་།	22
༢ ཆེས་དང་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་ཇེ་ལ་བྱུག་འཆ་ལ་བཤོ།	26
གཉིས་པ་བརྒྱུམས་པའི་བཞུན་བཙུམ་གྱི་ལྷུས་དངོས་ལ་གཉིས།	32
༡ རྒྱའི་ས་དང་།	32
༢ འབྲས་བྱའི་སཤོ།	595
དང་པོ་རྒྱའི་ས་ལ་གསུམ།	32
༡ ལྷགས་འདིའི་ལམ་ཉམས་སྤྱ་ལེན་ཚུལ་སྤྱར་བཞུན་བ་དང་།	32
༢ བྱེ་བྱུག་དུ་སོ་སྒྲིང་སར་ཉམས་སྤྱ་ལེན་ཚུལ་བཤད་བ་དང་།	35
༣ བྱང་སེམས་འབགས་པའི་སའི་རྣམ་གཞག་བཞུན་བཤོ།	36
གསུམ་པ་བྱང་སེམས་འབགས་པའི་སའི་རྣམ་གཞག་བཞུན་བ་ལ་གསུམ།	36
༡ ས་བརྩམ་བྱུན་མོང་གི་རྣམ་གཞག	36
༢ ས་སོ་སའི་རྣམ་གཞག	41
༣ ས་བརྩམ་ཡོན་ཏན་བཞུན་བཤོ།	589
གཉིས་པ་ས་སོ་སའི་རྣམ་གཞག་ལ་གསུམ།	41
༡ རབ་དགའ་སོགས་ས་ལྡ་བཤད་བ་དང་།	41
༢ ས་དུག་བ་མངོན་དུ་བྱུར་བ་བཤད་བ་དང་།	141
༣ རིང་དུ་མོང་བ་སོགས་ས་བཞི་བཤད་བཤོ།	573
དང་པོ་རབ་དགའ་སོགས་ས་ལྡ་བཤད་བ་ལ་ལྡ།	41
༡ ས་དང་པོ་རབ་དུ་དགའ་བ་དང་།	41
༢ ས་གཉིས་པ་དྲི་ས་མེད་བ་དང་།	96
༣ ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་བ་དང་།	111

༡	ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་དང་།	134
༡	ས་ལྔ་པ་ལྷུང་དཀའ་བ་བཤད་བཞི།	138
	དང་པོ་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དཀའ་བ་ལ་གསུམ།	41
༡	ཁྱད་གཞི་སའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན།	41
༢	ཁྱད་ཚུལ་སའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བར་བཤད།	43
༣	སའི་ཡོན་ཏན་བཟོད་བའི་རྣམས་མཐུག་བལྟ་བཞི།	93
	གཉིས་པ་ཁྱད་ཚུལ་སའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བར་བཤད་བ་ལ་གསུམ།	43
༡	རང་གི་ཁྱད་མཛུས་བར་བྱེད་བའི་ཡོན་ཏན།	43
༢	གཞན་གྱི་ཁྱད་མཛུས་གཞན་བའི་ཡོན་ཏན།	48
༣	ས་དང་པོར་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་བཞི།	82
	དང་པོ་རང་གི་ཁྱད་མཛུས་བར་བྱེད་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས།	43
༡	ཡོན་ཏན་སོ་སོར་བྱེ་བྱེ་བཤད་བ་དང་།	43
༢	ཡོན་ཏན་མདོར་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་བཞི།	47
	དང་པོ་ཡོན་ཏན་སོ་སོར་བྱེ་བྱེ་བཤད་བ་ལ་གསུམ།	43
༡	དོན་ལྡན་གྱི་མཚན་ཐབ་བའི་ཡོན་ཏན།	43
༢	རིགས་སུ་སྒྲེ་བ་སོགས་བཞིའི་ཡོན་ཏན།	45
༣	ས་ཤིང་མ་གཞན་བ་སོགས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ནོ།	46
	གཉིས་པ་གཞན་གྱི་ཁྱད་མཛུས་གཞན་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་གསུམ།	48
༡	ས་འདིར་ཉན་རང་ནམས་རིགས་གྱི་རྣམས་མཛུས་གཞན་བ་དང་།	48
༢	ས་བདུན་བར་ཉན་རང་གཉིས་སྒྲིའི་རྣམས་མཛུས་གཞན་བ་དང་།	50
༣	དེ་ལྟར་གསུངས་བས་བྱུང་བའི་དོན་བཤད་བཞི།	54

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་གསུངས་པས་བྱུང་བའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	54
༡ ས་བརྩ་བའི་མདོས་ཉན་རང་ལ་ཚུས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་།	54
༢ དེ་ལྟར་བའི་བྱངས་བསྟན་པ་དང་།	63
༣ དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་ཚུད་བ་སྤང་བའོ།	73
དང་པོ་ས་བརྩ་བའི་མདོས་ཉན་རང་ལ་ཚུས་རང་བཞིན་མེད་པར་ རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།	54
༡ འགྲེལ་བ་མཛད་པའི་དཔྱད་མ་པ་གསལ་བར་བཤད་པ་དང་།	54
༢ དེ་ཉིད་ལྟོད་འཇུག་གི་ལུགས་སུ་འང་བསྟན་བའོ།	58
གཉིས་པ་དེ་ལྟར་བའི་བྱངས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།	63
༡ ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོའི་ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་དང་།	63
༢ བསྟན་བཅོས་དང་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་ཤེས་བྱེད་དགོད་པའོ།	67
གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་ཚུད་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས།	73
༡ འགྲེལ་བ་ནས་བཤད་པའི་ཚུད་བ་སྤང་བ་དང་།	73
༢ དེར་མ་བཤད་པའི་ཚུད་བ་སྤང་བའོ།	77
གསུམ་པ་ས་དང་པོར་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལ་བཞི།	82
༡ ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་སྤྱན་པ་བཤད་པ།	82
༢ རྟེན་དམན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་པ་བཤད་པ།	84
༣ བྱང་རྩལ་ལེམས་དབའ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་པ་བཤད་པ།	86
༤ སྤྱན་པའི་པར་སྤྱན་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའོ།	90
གཉིས་པ་རྟེན་དམན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	84
༡ སྤྱན་པས་འཁོར་བའི་བདེ་བ་འཛོལ་བ་དང་།	84
༢ སྤྱན་པས་སྤང་འདས་ཀྱི་བདེ་བ་འཛོལ་བར་བསྟན་པའོ།	85

གཟུག་བ་བྱང་རྒྱལ་མེས་ས་དབང་རྣམས་ཀྱི་ཁྱིན་བ་བཤད་བ་ལ་བཞི།	86
༡ བྱང་མེས་ཀྱི་ཁྱིན་པའི་བན་ཡོན་རྒྱན་མོང་མ་ཡོན་བ་བཟུན་བ།	86
༢ རྟེན་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱིན་པའི་གདམ་གཙོ་པོར་བཟུན་བ།	87
༣ བྱང་མེས་ཀྱིས་ཁྱིན་པའི་ཆེ་དགའ་བ་ཇི་འདྲ་བ་འཛོལ་བ་བཟུན་བ།	87
༤ བྱང་མེས་ཀྱིས་ལུས་ཁྱིན་བ་ལ་རྒྱག་བཟུལ་ཡོད་མེད་བཟུན་བཤོ།	88

མེས་པ་ལྟེན་གཉིས་པ།

གཉིས་པ་ས་གཉིས་བ་འི་མ་མེད་བ་བཤད་བ་ལ་ལྔ།	95
༡ ས་འདིར་རྩལ་བྱིམས་ཡོངས་སུ་དག་བར་བཟུན་བ་དང་།	95
༢ རྩལ་བྱིམས་ཀྱི་བཟུགས་བ་བཟུན་བ་དང་།	100
༣ རྩལ་བྱིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་རྩོགས་དང་མ་འདྲིས་པའི་དཔེ་བཟུན་བ་དང་།	107
༤ རྩལ་བྱིམས་ཀྱི་སར་ཁྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་བཟུན་བ་དང་།	107
༥ སའི་ཡོན་ཏན་བཤྲོད་པའི་རྩོ་ནས་མཐུག་བཟུ་བཤོ།	108

དང་པོ་ས་འདིར་རྩལ་བྱིམས་ཡོངས་སུ་དག་བར་བཟུན་བ་ལ་བཞི།	95
༡ ས་འདིར་རྩལ་བྱིམས་བྱན་སུམ་ཚོགས་བར་བཟུན་བ།	95
༢ དེ་ལ་བཞེད་ནས་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་བར་བཟུན་བ།	96
༣ ས་དང་པོ་ལས་རྩལ་བྱིམས་ལྷག་བར་བཟུན་བ།	97
༤ རྩལ་བྱིམས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་བྱ་གཞན་བཟུན་བཤོ།	98

གཉིས་པ་རྩལ་བྱིམས་ཀྱི་བཟུགས་བ་བཟུན་བ་ལ་ལྔ།	99
༡ ཁྱིན་འབྲས་བདེ་འགྱོར་རྩྱུད་བ་རྩལ་བྱིམས་ལ་རག་ལས་བ།	100
༢ ཁྱིན་འབྲས་ལ་སྐྱེ་བ་བཟུན་མར་རྩྱུད་བ་རྩལ་བྱིམས་ལ་རག་ལས་བ།	101
༣ རྩལ་བྱིམས་དང་བྱལ་ན་ངན་འགྱོ་ལས་ཐར་བ་ཤིན་ཏུ་དགའ་བར་བཟུན་བ།	101
༤ ཁྱིན་པའི་གདམ་གྱི་རྟེན་སུ་རྩལ་བྱིམས་ཀྱི་གདམ་མཛད་པའི་བྱ་མཛན།	105
༥ མཛོན་མཛོད་དང་དེས་ལེགས་གཉིས་ཀའི་བྱ་རྩལ་བྱིམས་བཟུགས་བཤོ།	105

སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་བ།

གསུམ་བ་ས་གསུམ་བ་འདྲ་བྱེད་བ་བཤད་བ་ལ་བཞི།	110
༡ བྱད་བར་གྱི་གཞི་སའི་ངེས་ཆོག།	110
༢ བྱད་བར་གྱི་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན།	111
༣ བར་བྱིན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་བྱད་བར་གྱི་ཆོས།	130
— སའི་ཡོན་ཏན་བཟླ་བཟླ་བའི་རྒྱ་ནས་མཐུག་བལྟ་བཤོ།	131
གཉིས་བ་བྱད་བར་གྱི་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་ལ་བཞི།	111
༡ ས་འདིར་བཟོད་བ་ལྷག་བར་བལྟན་བ།	111
■ བཟོད་བ་གཞན་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་བའི་ཚུལ།	113
■ བཟོད་བའི་མར་བྱིན་གྱི་དབྱེ་བ།	127
— ས་འདིར་འབྱུང་བའི་དག་བའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བལྟན་བཤོ།	127
གཉིས་བ་བཟོད་བ་གཞན་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།	113
■ ཁོང་ཁྱོད་བྱ་བར་མི་རིགས་བ་དང་།	114
■ བཟོད་བ་བསྐྱེད་བར་རིགས་བཤོ།	115
དང་པོ་ཁོང་ཁྱོད་བྱ་བར་མི་རིགས་བ་ལ་བཞི།	114
༡ དགོས་བ་མེད་ཅིང་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བས་ཁོང་ཁྱོད་བར་མི་རིགས་བ།	114
■ ཐུས་གྱི་ལྷག་བལྟལ་མི་འདོད་བ་དང་གཞོད་ལན་བྱེད་བ་གཉིས་འགལ་བར་བལྟན་བ།	115
■ ལྟར་ལུན་རིང་བསགས་བའི་དགེ་བ་འཇོམས་བས་ཁོང་ཁྱོད་བར་མི་རིགས་བ།	116
— མི་བཟོད་བའི་རྒྱན་མང་པོ་བསམས་ནས་ཁོང་ཁྱོད་དགག་བཤོ།	124
གསུམ་བ་ལྟར་ལུན་རིང་བསགས་བའི་དགེ་བ་འཇོམས་བས་	
ཁོང་ཁྱོད་བར་མི་རིགས་བ་ལ་གཉིས།	116
༡ དཀྱུས་གྱི་དོན་དང་།	116
༢ ཁར་བྱུང་གི་དོན་བཤད་བཤོ།	120

གཉིས་པ་བཅོད་པ་བསྐྱེན་པར་དེགས་པ་ལ་གཉིས། 125

༡ བཅོད་པའི་ཡོན་ཏན་མང་པོ་བསམ་པ་དང་། 125

༢ རོན་བསྐྱེས་ཏེ་བཅོད་པ་བསྐྱེན་པར་གདམས་པའོ། 126

མེམས་བསྐྱེད་བཞི་པ།

ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། 133

༡ ས་འདིར་བཅོན་འགྲུས་ལྷག་པར་བསྐྱེན་པ། 133

༢ སའི་ངེས་པའི་ཆོག་བསྐྱེན་པ། 134

༣ ལྷངས་པའི་ཁྱད་པར་བསྐྱེན་པའོ། 136

མེམས་བསྐྱེད་ལྷ་པ།

ལྷ་པ་ས་ལྷ་པ་ལྷང་དཀར་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། 137

༡ ས་ལྷ་པའི་ངེས་པའི་ཆོག་བཤད་པ། 137

༢ བསམ་གཏན་ལྷག་ཅིང་བདེན་པ་ལ་མཁས་པར་བསྐྱེན་པའོ། 137

མེམས་བསྐྱེད་རྒྱལ་པ།

གཉིས་པ་ས་རྒྱལ་པ་མངོན་དུ་གྱུར་བ་བཤད་པ་ལ་བཞི། 141

■ སའི་ངེས་ཆོག་དང་ཤེར་བྱིན་ལྷག་པར་བསྐྱེན་པ། 141

༢ ཤེས་རབ་གྱི་མར་བྱིན་གྱི་བསྐྱེད་པ། 143

༣ ཐབ་མོ་རྟེན་འབྱུང་གཟིགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པ། 144

༤ སའི་ཡོན་ཏན་བཅོད་པའི་སྒོ་ནས་མཐུག་བསྐྱེད་པའོ། 569

གསུམ་པ་ཐབ་མོ་རྟེན་འབྱུང་གཟིགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པ་ལ་ལྷ། 144

༡ ཐབ་མོའི་དོན་བཤད་པར་དམ་བཅའ་པ། 144

༢ ཐབ་མོའི་དོན་བཤད་པའི་སྒོ་དང་ས་བཟུང་པ། 147

༡	དེ་ལ་བཤད་ན་ཡོན་ཏན་འབྱུང་ཚུལ།	150
༢	མྱོད་ལྔ་ཀྱི་གང་ཐག་ལ་ཏན་བར་བསྐྱལ་ག།	154
༣	ཏན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་ལོ།	157
	ལྟ་བུ་ཏན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ།	157
༡	ཡང་དག་པའི་དོན་ལྱང་གིས་བསྟན་པའི་ཚུལ།	157
༢	ལྱང་གི་དོན་དེ་རིགས་བས་བསྐྱལ་ག།	176
༣	དེས་གྲུབ་པའི་རྫོང་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པལོ།	535
	དང་པོ་ཡང་དག་པའི་དོན་ལྱང་གིས་བསྟན་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།	157
༡	ལྱང་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་དཔྱད་བ་དང་།	157
༢	དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པའི་མི་མཐུན་ཚུགས་ངོས་བརྒྱུང་བལོ།	159
	དེ་འཆད་པ་ལ་གཉིས།	160
༡	དབུ་མ་རང་རྒྱད་པའི་ལྷགས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ངོས་གཞུང་བ་དང་།	160
༢	དབུ་མ་ཐལ་འབྱུང་པའི་ལྷགས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ངོས་གཞུང་བལོ།	167
	དང་པོ་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པའི་ལྷགས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ངོས་གཞུང་བ་ལ་གསུམ།	160
༡	བདེན་གྲུབ་དང་བདེན་འཛིན་ངོས་གཞུང་ག།	160
༢	འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ལྟོས་པའི་བདེན་རྒྱན་གྱི་མའི་དཔེས་བསྟན་ག།	163
༣	དཔེ་དེ་དོན་ལ་ལྟར་ནས་བཤད་པལོ།	164
	འདི་ལ་གཉིས།	167
༡	ཆོས་རྣམས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཇིག་ཚུལ་དང་།	167
༢	དེ་ལས་བརྟུག་ཞེ་འཇིན་པའི་བདེན་འཛིན་བསྟན་པལོ།	171
	གཉིས་པ་ལྱང་གི་དོན་དེ་རིགས་བས་བསྐྱལ་པ་ལ་གཉིས།	176
༡	ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་བས་བསྐྱལ་བ་དང་།	176
༢	གང་ཐག་གི་བདག་མེད་རིགས་བས་བསྐྱལ་བལོ།	442

དང་པོ་ཚུལ་གྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་ལ་བཞི།	176
༡ མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་དགག་པ།	176
༢ དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ།	420
༣ རྟོན་འབྱུང་གི་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཐའ་འཛིན་གྱི་ལོག་རྟོག་འགོག་ཚུལ།	431
༤ རིགས་པས་དབྱེད་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བྱེད་སྤང་བའོ།	437
དང་པོ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་དགག་པ་ལ་གསུམ།	176
༡ རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་པ།	176
༢ དེ་རིགས་པས་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བསྟན་པ།	182
༣ མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་བྱུང་བའི་དོན་ནོ།	419
གཉིས་པ་དེ་རིགས་པས་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བསྟན་པ་ལ་བཞི།	182
༡ བདག་སྐྱེ་དགག་པ།	182
༢ གཞན་སྐྱེ་དགག་པ།	191
༣ གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ།	409
༤ ལྷ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ།	411
དང་པོ་བདག་སྐྱེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།	182
༡ འགྲེལ་བ་མཛད་པའི་རིགས་པས་དགག་པ།	182
༢ ཅ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རིགས་པས་དགག་པའོ།	190
དང་པོ་འགྲེལ་བ་མཛད་པའི་རིགས་པས་དགག་པ་ལ་གསུམ།	182
༡ དེ་ཁོ་ན་ནི་དེ་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་མཁན་གྱི་ལུགས་དགག་པ།	182
༢ གྲུབ་མཐའ་སྟོ་མ་བསྐྱར་བའི་མ་སྟད་དུ་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པ།	188
༣ དེ་ལྟར་བཀག་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྐྱབ་པའོ།	189
དང་པོ་དེ་ཁོ་ན་ནི་དེ་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་མཁན་གྱི་	
ལུགས་དགག་པ་ལ་གཉིས།	182

༡	རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ།	182
༢	རྒྱ་དང་འབྲས་ཕྱ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དགག་པའོ།	186
	དང་པོ་རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་གསུམ།	182
༡	ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་ན་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་།	182
༢	ངོ་བོ་གཅིག་པ་ལས་སྐྱེ་ན་རིགས་བ་དང་འགལ་བ་དང་།	184
༣	དེ་དག་གི་ཉེས་སྦྱང་གི་ལན་དགག་པའོ།	185
	གཉིས་པ་རྒྱ་དང་འབྲས་ཕྱ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ།	186
༡	ས་སྐྱག་གཉིས་ལ་དབྱིབས་སོགས་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་བས་དགག་པ།	186
༢	དེའི་ཉེས་སྦྱང་གི་ལན་དགག་པ།	187
༣	གནས་སྐབས་གཉིས་ཀྱི་རེ་རེར་གཉིས་ཀ་འཛིན་མི་འཛིན་མཚུངས་པར་ཐལ་བས་དགག་པའོ།	187
	གཉིས་པ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།	191
༡	ཚྭགས་མུ་མ་བཞེད་བ་དང་།	191
༢	ལྷགས་དེ་དགག་པའོ།	194
	གཉིས་པ་ལྷགས་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།	194
༡	གཞན་སྐྱེ་འདོད་པའི་ཚྭགས་སྦྱར་དགག་བ་དང་།	194
༢	མེས་ཚལ་བའི་ལྷགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ།	195
	དང་པོ་གཞན་སྐྱེ་འདོད་པའི་ཚྭགས་སྦྱར་དགག་པ་ལ་ལྷ།	194
༡	གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་དངོས།	194
༢	བཀག་བ་ལ་འཛིག་ཏེན་གྱི་གནོད་བ་སྦྱང་བ།	211
༣	དེ་ལྟར་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ།	254
༤	རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགར་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པ།	257
༥	བདེན་བ་གཉིས་ཆར་དུ་འང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ།	272

དང་པོ་གཞན་སྐྱེ་རྒྱུ་དགག་པ་དངོས་ལ་གསུམ།	194
༡ གཞན་སྐྱེ་རྒྱུ་དགག་པ།	194
༢ གཞན་སྐྱེ་བྱེ་བྲག་དུ་དགག་པ།	202
༣ འབྲས་བུ་ལ་ལྷ་བཞིར་དབྱང་ནས་གཞན་སྐྱེ་དགག་པའོ།	209
དང་པོ་གཞན་སྐྱེ་རྒྱུ་དགག་པ་ལ་གཉིས།	194
༡ ཉ་ཅང་མལ་བས་དགག་པ།	194
༢ སྐྱོན་སྦྱང་གི་ལན་དགག་པའོ།	195
དང་པོ་ཉ་ཅང་མལ་བས་དགག་པ་ལ་གཉིས།	194
༡ ཉ་ཅང་མལ་བ་དངོས་དང་།	194
༢ དེ་དག་གི་མཐའ་དབྱང་བའོ།	196
གཉིས་པ་དེ་དག་གི་མཐའ་དབྱང་བ་ལ་གཉིས།	196
༡ གཞན་སྐྱེ་ལ་ཉ་ཅང་མལ་བ་འདུག་པའི་རྒྱ་མཚན།	196
༢ མལ་བ་ལས་བསྐྱོག་པ་ཁས་ལེན་བ་ཡི་འགལ་བའོ།	198
གཉིས་པ་སྐྱོན་སྦྱང་གི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས།	200
༡ སྐྱོན་སྦྱང་གི་ལན།	200
༢ ལན་དེ་དགག་པའོ།	201
གཉིས་པ་གཞན་སྐྱེ་བྱེ་བྲག་དུ་དགག་པ་ལ་གཉིས།	202
༡ ལྷ་འབྲས་ལྷ་ཕྱི་བ་ལ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ།	203
༢ ལྷ་འབྲས་དུས་མཉམ་པ་ལ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པའོ།	208
དང་པོ་ལྷ་འབྲས་ལྷ་ཕྱི་བ་ལ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།	203
༡ དངོས་ཀྱི་དོན་དང་།	203
༢ བཀག་པ་ལ་ཚུད་པ་སྦྱང་བའོ།	204

གཉིས་པ་བཀག་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པ་སྤང་པ་ལ་གཉིས།	211
༡ འཛིག་རྟེན་གྱིས་བྱ་གས་བས་གཞན་སྟེ་ཁས་སྤངས་ནས་	
འཛིག་རྟེན་གྱི་གཞོད་པ་སྤང་བ།	211
■ འཛིག་རྟེན་གྱི་ར་ལྟ་དུ་ཡང་གཞན་སྟེ་མེད་བས་འཛིག་རྟེན་གྱི་	
གཞོད་པ་སྤང་བའོ།	251
དང་པོ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་བྱ་གས་བས་གཞན་སྟེ་ཁས་སྤངས་ནས་	
འཛིག་རྟེན་གྱི་གཞོད་པ་སྤང་པ་ལ་གཉིས།	211
■ འཛིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པའི་རྩྭ་པ་དང་།	211
༢ དེས་མི་གཞོད་པའི་ལན་བཟུན་པའོ།	212
དེ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བཟུན་པ་རྟོན་དུ་འགྲོ་བ་དགོས་པ་ལ་ལྟ།	213
༡ བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་རྣམ་གཞག་	213
■ སྐབས་ཀྱི་དོན་ལ་བྱུང་བ།	226
■ བདེན་གཉིས་མོ་མཆོད་རྩིས་བཤད་པ།	227
■ བཀག་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བཟུན་བ།	249
༥ འཛིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པའི་གཞོད་རྩྭ་པ་བཟུན་པའོ།	250
དང་པོ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་རྣམ་གཞག་ལ་བཞི།	213
■ བདེན་གཉིས་སྤྱི་དབྱེ་བས་ཆོས་རྣམས་ལ་རྩིས་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པར་བཞེད་པ།	213
■ བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཞན་བཟུན་པ།	216
■ འཛིག་རྟེན་ལ་རྟོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།	220
■ ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུལ་བའི་ཞེན་ཡུལ་ར་ལྟ་དུ་ཡང་མེད་པར་བཟུན་པའོ།	224
གསུམ་པ་བདེན་གཉིས་མོ་མཆོད་རྩིས་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	227
༡ ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་བཤད་པ་དང་།	227
༢ དོན་དམ་བའི་བདེན་པ་བཤད་པའོ།	241

དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	227
༡ ཀུན་རྫོབ་པ་གང་གི་ངོར་བདེན་ལ་གང་གི་ངོར་མི་བདེན་པ་དང་།	227
༢ ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དེ་གང་ཐག་གསུམ་ལ་སྤང་བ་དང་མི་སྤང་བའི་ཚུལ་དང་།	238
༣ སོ་སྤྱོད་དང་འཕགས་པ་ལ་སྟོས་ནི་དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ལོ།	240
དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་པ་གང་གི་ངོར་བདེན་ལ་གང་གི་ངོར་མི་བདེན་པ་ལ་གཉིས།	227
༡ དངོས་ཀྱི་དོན་དང་།	227
༢ ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྩན་མོངས་མ་ཡིན་པ་བཤད་པ་ལོ།	233
གཉིས་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	241
༡ ཅ་བའི་ཆོག་དོན་བཤད་པ་དང་།	241
༢ དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ལོ།	244
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་མཁྱེན་ཚུལ་ལ་གཉིས།	244
༡ དོན་དམ་བདེན་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཚུལ་དང་།	244
༢ ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཚུལ་ལོ།	244
བཞི་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་བ་འགར་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།	257
༡ རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་།	257
༢ དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ལོ།	268
དང་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ།	257
༡ འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་དངོས་པོའི་འཛིག་རྒྱར་ཐལ་བས་དགག་པ།	257
༢ ཐ་སྤང་བདེན་པ་རིགས་བས་དཔྱད་བཅོད་དུ་ཐལ་བས་དགག་པ།	260
༣ དོན་དམ་པའི་སྤྱོད་བ་མི་ཁེགས་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་ལོ།	265
ལྔ་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུའང་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་བ་བཀག་པའི་	
ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།	272
༡ ཉམ་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྤང་སྤྱོད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་།	272

- ༡ ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆེས་འཐད་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། 274
- གཉིས་པ་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆེས་འཐད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གསུམ། 274
- ༡ རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་འདོད་པ་ལ་ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་སྒྲུབ་
མི་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། 274
- ༢ ལས་འགགས་པ་ལས་འབྲས་བྱ་འབྲུང་བའི་དཔེ་བསྟན་པ་དང་། 285
- ༣ དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། 288
- དང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་འདོད་པ་ལ་ཀུན་གཞི་སོགས་
ཁས་སྒྲུབ་མི་དགོས་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། 274
- ༡ མཚམས་སྦྱར་གྱི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། 274
- ༢ ཅུ་བའི་ཆོག་དོན་བཤད་པ་དང་། 276
- ༣ དེ་ལས་འཐོད་པའི་དོན་བཤད་པའོ། 280
- གསུམ་པ་དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། 280
- ༡ འགག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པའི་
ལྷ་མཚན་དུ་འགྲོ་ཆུང་དང་། 280
- ༢ ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞི་འཛིག་པའོ། 282
- གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། 288
- ༡ རྣམ་ཐྱིན་ལྷག་མེད་དུ་འབྱིན་པའི་ཚུད་པ་སྤང་བ་དང་། 288
- ༢ ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ལྷང་དང་འགལ་བའི་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། 290
- གཉིས་པ་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ལྷང་དང་འགལ་བའི་
ཚུད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། 290
- ༡ ལྷང་འགལ་སྤང་བའི་ཆོག་དོན་དངོས། 290
- ༢ ཡོད་ཤེས་ལས་ངོ་བོ་མ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་བཤད་མ་བཤད་ཀྱི་ཆུང་། 293
- ༣ དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པའི་དཔེ་བསྟན་པའོ། 296

གཉིས་པ་མེས་པོ་འཕགས་པའི་མཁའ་མཁའ་ལྟུང་དགག་པ་ལ་གསུམ།	299
༡ བྱི་རྩལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་དགག་པ།	299
༢ གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་སྐྱེ་བྱེད་ཚད་མ་དགག་པ།	344
༣ མེས་པོ་འཕགས་པའི་མཁའ་མཁའ་ལྟུང་དགག་པ་མིན་པར་བསྟན་པའོ།	379
དང་པོ་བྱི་རྩལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས།	299
༡ གཞན་ལུགས་བཟོད་པ་དང་།	299
༢ ལུགས་དེ་དགག་པའོ།	307
གཉིས་པ་ལུགས་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།	307
༡ དགག་པ་རྒྱས་པར་བཟོད་པ་དང་།	307
༢ དེ་ལྟར་བཀག་པའི་མཐུག་བཟུ་བའོ།	343
དང་པོ་དགག་པ་རྒྱས་པར་བཟོད་པ་ལ་གསུམ།	307
༡ བྱི་རྩལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་དཔེ་དགག་པ།	307
༢ བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ལས་དོན་གྱིས་སྤོང་བའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་དོན་དགག་པ།	319
༣ དེ་ལྟར་བཀག་པ་དང་མི་སྐྱེ་པ་སྤྲོས་པ་གཉིས་མི་འགལ་བར་བསྟན་པའོ།	338
དང་པོ་བྱི་རྩལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་དཔེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།	307
༡ མི་ལས་བྱི་དཔེ་དགག་པ།	307
༢ སྐྱེ་ཤིང་མཚོང་བའི་དཔེ་དགག་པའོ།	317
དང་པོ་མི་ལས་བྱི་དཔེ་དགག་པ་ལ་གསུམ།	307
༡ མི་ལས་བྱི་དཔེས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མི་འགྲུབ་པ།	307
༢ མི་ལས་བྱི་དཔེས་སང་དུས་སུ་བྱི་རྩལ་མེད་པ་མི་འགྲུབ་པ།	310
༣ མི་ལས་བྱི་དཔེས་དངོས་པོ་མེས་པོ་འཕགས་པའི་མཁའ་མཁའ་ལྟུང་དགག་པའོ།	315
གཉིས་པ་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ལས་དོན་གྱིས་སྤོང་བའི་ཤེས་པ་	
སྐྱེ་བའི་དོན་དགག་པ་ལ་གསུམ།	319

- ༡ བག་ཆགས་སྤྲོན་མ་སྤྲོན་ཉིད་ལས་དོན་སྒྲུང་གི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བ་དགག་པ། 319
- ༢ སྒྲུང་ཡང་བྱི་རོལ་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་ཡོད་ཚུལ་བཟློང་བ་དགག་པ། 328
- ༣ ལེམས་ཅམ་གྱི་ལྷགས་བཀག་པ་ལ་ལྷང་གི་གཞོད་པ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། 334

དང་པོ་བག་ཆགས་སྤྲོན་མ་སྤྲོན་ཉིད་ལས་དོན་སྒྲུང་གི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་དང་

མི་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས། 319

༡ གཞན་ལྷགས་བཟློང་བ་དང་། 319

༢ ལྷགས་དེ་དགག་པའོ། 320

གཉིས་བ་ལྷགས་དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ། 320

༡ ད་ལྟར་བ་ལ་རྣམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ། 320

༢ མ་ཁོངས་བའི་རྣམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ། 321

༣ འདས་བ་ལ་རྣམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། 324

གཉིས་བ་སྒྲུང་ཡང་བྱི་རོལ་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་ཡོད་ཚུལ་བཟློང་བ་

དགག་པ་ལ་གཉིས། 328

༡ གཞན་གྱི་ལྷགས་བཟློང་བ་དང་། 328

༢ ལྷགས་དེ་དགག་པའོ། 330

གཉིས་བ་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་བཞི། 344

༡ གཞན་དབང་གི་སྐྱབ་བྱེད་རང་རིག་དགག་པ། 344

༢ ལེམས་ཅམ་བའི་ལྷགས་བཟློང་བ་གཉིས་ཆར་ལས་ཉམས་བར་བསྟན་པ། 368

༣ དེས་ན་སྐྱབ་བྱི་ལྷགས་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་རིགས་པ། 369

༤ གཞན་དབང་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟེན་འགོག་པ་གཉིས་

མི་མཚུངས་བར་བསྟན་པའོ། 374

དང་པོ་གཞན་དབང་གི་སྐྱབ་བྱེད་རང་རིག་དགག་པ་ལ་བཞི། 344

༡ གཞན་དབང་གི་སྐྱབ་བྱེད་རྣམ་པ་དེ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ། 344

༢ དེ་འཐད་པའི་གཞན་གྱི་ལན་དགག་པ། 347

༡ རིགས་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་རང་རིག་མི་འཐད་པར་བཟུན་པ།	366
༡ གཞན་དཔང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བམ་གསལ་གྱི་བྱ་དང་ མཚུངས་པར་བཟུན་པའོ།	367
གཉིས་པ་དེ་འཐད་པའི་གཞན་གྱི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས།	347
༡ གཞན་གྱི་ལྷགས་བཟོད་པ་དང་།	347
༢ ལྷགས་དེ་དགག་པའོ།	351
གཉིས་པ་ལྷགས་དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ།	351
༡ གཞན་ལྷགས་དགག་པ་དངོས།	351
༢ རང་ལྷགས་ལ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ།	354
༣ དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་པའོ།	358
གཉིས་པ་རང་ལྷགས་ལ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།	354
༡ གཞུང་འདི་ཉིད་ནས་བཤད་པའི་ལྷགས་དང་།	354
༢ གཞུང་གཞན་ནས་བཤད་པའི་ལྷགས་མོ།	360
གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་པ་ལ་གཉིས།	358
༡ མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་གཞན་དང་མེས་དབག་ལ་ཚོད་པ་སྤང་པ་དང་།	358
༢ ཡིད་ཤེས་གཞན་གྱི་ཚོད་སྤང་ངོ།	358
གསུམ་པ་མེས་མ་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་ཙམ་གྱི་སྐུས་ཕྱི་དོན་	
འགོག་པར་མིན་པར་བཟུན་པ་ལ་གསུམ།	379
༡ ས་བརྩ་པ་ལས། མེས་མ་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ།	379
༢ ཕྱི་རིལ་དང་ནང་གི་མེས་མ་གཉིས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་བཟུན་པ།	390
༣ ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། མེས་མ་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་ དགོངས་པ་བཤད་པའོ།	394

དང་པོ་ས་བརྩ་བ་ལས་མེས་ཚམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ བཤད་པ་ལ་གསུམ།	379
༡ ཚམ་གྱི་རྒྱས་ཐུ་རྩལ་མི་འགོག་པ་ས་བརྩ་བའི་ལུང་གིས་བསྟུབ་པ།	379
༢ རྟན་དེ་ཉིད་མདོ་གཞན་གྱིས་གྲུབ་བསྟུབ་པ།	382
༣ ཚམ་གྱི་རྒྱས་མེས་གཙོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟུབ་པའོ།	384
གསུམ་བ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། མེས་ཚམ་དུ་གསུངས་པའི་ དགོངས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	394
༡ ཐུ་རྩལ་མེད་པའི་མེས་ཚམ་དུ་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པ།	394
༢ མདོའི་དྲང་ངེས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཐབས་བསྟན་པའོ།	394
དང་པོ་ཐུ་རྩལ་མེད་པའི་མེས་ཚམ་དུ་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།	394
༡ དྲང་དོན་དུ་ལུང་གིས་བསྟན་པ།	394
༢ རྟོགས་པས་བསྟན་པའོ།	403
དང་པོ་དྲང་དོན་དུ་ལུང་གིས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།	394
༡ དངོས་ཀྱི་དོན་དང་།	394
༢ དེ་འདྲ་བའི་མདོ་གཞན་ཡང་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པའོ།	397
གཉིས་པ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ལ་ཙོད་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས།	420
༡ དངོས་ཀྱི་དོན་དང་།	420
༢ དེའི་དོན་བསྟུས་ནི་བསྟན་པའོ།	428
གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་བསྟུབ་པ་ལ་གསུམ།	442
༡ ཐར་འདོད་གྱིས་ཐོག་ཐར་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་ དགག་དགོས་པར་བསྟན་པ།	442
༢ བདག་དང་བདག་གི་བ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་ཚུལ།	445
༣ བདག་དང་ཤིང་ཉིད་དབྱེད་པ་དངོས་པོ་གཞན་ལ་ཡང་བསྐྱེ་བར་བསྟན་པའོ།	515

དང་པོ་བྱང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གཞི་དབྱེད་བཟུན་པ་ལ་གཉིས།	456
■ དངོས་ཀྱི་དོན་དང།	456
■ རྒྱུན་སྦྲང་གི་ལན་དགག་བསྟོ།	463
དང་པོ་དངོས་ཀྱི་དོན་ལ་གཉིས།	456
༡ རྒྱགས་ཐུ་མ་བཞེད་པ་དང།	456
༢ ལྷགས་དེ་དགག་བསྟོ།	459
བཞི་བ་བྱང་པོ་བདག་ཏུ་གསུངས་པ་སྟགས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཤད་པ་ལ་ལྟ།	469
■ བདག་ཏུ་གང་ལྟ་བུ་མཐས་ཅད་བྱང་པོ་ཁོ་ན་ལ་ལྟ་བར་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ།	469
༢ མདོ་གཞན་ལ་བཞེན་ནས་བྱང་པོ་ཚྲགས་ཅམ་བདག་མིན་པར་བཤད་པ།	475
■ བྱང་པོ་ཚྲགས་པ་ཅམ་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱི་བཀོད་པ་བདག་ཡིན་པ་དགག་པ།	476
■ བྱང་པོ་ཚྲགས་ཅམ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གཞི་དབྱེད་གཞན་བཟུན་པ།	478
■ ཐུབ་པས་བདག་དེ་ཁམས་དྲག་ལ་སྟགས་པ་ལ་བཞེན་ནས་ བདགས་བར་གསུངས་བསྟོ།	481
དང་པོ་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་མཐས་ཅད་བྱང་པོ་ཁོ་ན་ལ་ལྟ་བར་གསུངས་པའི་ དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	469
■ ལྷང་གི་དགོངས་པ་དགག་བྱ་གཅོད་པའི་དགག་རྒྱགས་ནས་ཡིན་པར་བཟུན་པ།	469
■ རྒྱབ་རྒྱགས་ནས་ཡིན་དུ་རྒྱག་གྱང་བྱང་པོ་བདག་ཏུ་སྟོན་པ་མིན་པ།	473
■ དེ་དག་ལ་གཞན་གྱི་ཅོད་པ་སྦྲང་བསྟོ།	474
གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷག་མའི་རྒྱགས་ཞེན་དང་བཞེན་པ་སྟགས་	
གསུམ་དགག་པ་ལ་གཉིས།	486
■ ཞེན་དང་བཞེན་པ་དང་ལྟན་པའི་རྒྱགས་དགག་པ།	486
༢ བཀག་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟོམས་ཏེ་བཟུན་བསྟོ།	488

བཞི་པ་དེ་ནི་དང་གཞན་དུ་བཞི་དུ་མེད་པའི་གང་ཐག་ཐུས་ཡོད་	
དགག་པ་ལ་གཉིས།	490
■ རྩོགས་ལྷ་མ་བཞི་པ་དང་།	491
■ ལྷགས་དེ་དགག་བཤོ།	492
ལྷ་པ་བདག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བཞག་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ་ལ་བཞི།	494
■ བདག་མཐའ་བདུན་དུ་མེད་ཀྱང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཤིང་ན་དང་	
འདྲ་བར་བསྟན་པ།	494
■ ལྷ་པ་མ་བཤད་པའི་རྩོགས་ལྷག་མ་གཉིས་རྒྱས་བར་བཤད་པ།	496
2 དེ་ལྷར་བཤད་པ་ལ་གཞན་གྱིས་ཙྴ་པ་སྤང་བ།	502
■ མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་གཞན་ཡང་གྲུབ་པར་བསྟན་བཤོ།	504
གཉིས་པ་སྤར་མ་བཤད་པའི་རྩོགས་ལྷག་མ་གཉིས་རྒྱས་བར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	496
■ དངོས་ཀྱི་དོན།	496
■ རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་ཁ་སྤོ་བཤོ།	501
དང་པོ་དངོས་ཀྱི་དོན་ལ་གཉིས།	496
■ ཚིགས་པ་ཤིང་རྟར་འདོད་པ་དགག་པ།	496
■ དཀྱིབས་ཙམ་ཤིང་རྟར་འདོད་པ་དགག་བཤོ།	498
དུག་པ་དེ་ལྷར་བཞག་པ་ལ་མཐར་འཛིན་གྱིས་རྟོག་པ་སྤང་སྤྱ་བའི་	
ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལ་ལྷ།	506
■ དངོས་ཀྱི་དོན།	506
2 དེ་ལ་ཙྴ་པ་སྤང་བ།	508
3 ཤིང་ན་དང་བདག་གི་ཐ་སྙད་ནམས་དཔེ་དོན་དུ་སྤྱར་བ།	509
4 དོན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་ཁས་ལེན་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པ།	510
5 མཁས་མྱོངས་ཀྱི་འཆིང་གྲོལ་གྱི་གཞིའི་བདག་ངོས་གཟུང་བཤོ།	512

གསུམ་པ་བདག་དང་གིང་ཉི་དབྱུང་པ་དངོས་པོ་གཞན་ལ་ཡང་

བསྐྱེ་བར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། 515

༡ བྱམ་ལྷམ་མོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་བསྐྱེ་བ། 515

༢ ལྷ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ལ་བསྐྱེ་བ། 517

༣ དེ་ལ་གཞན་གྱི་ཚུད་པ་སྤང་བལྟ། 522

གསུམ་པ་དེ་ལ་གཞན་གྱི་ཚུད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། 522

༡ ལྷ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་སྟོན་མཚུངས་བའི་ཚུད་བ། 522

༢ རང་ལ་སྟོན་མི་མཚུངས་བའི་ལན་བསྟན་བལྟ། 524

གཉིས་པ་རང་ལ་སྟོན་མི་མཚུངས་བའི་ལན་བསྟན་པ་ལ་བཞི། 524

༡ རང་གི་ཚུགས་ལ་སུན་བྱིན་དང་སྐྱབ་པ་འཐད་ཚུལ། 524

༢ གཞན་གྱི་ཐལ་བ་མི་མཚུངས་བའི་ལྷ་མཚན་གསལ་བར་བཤད་བ། 530

༣ རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱབ་ནུས་པ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱིས་བསྟོག་མེ་བསྐྱབ་མི་ནུས་བ། 531

༤ འདིར་མ་བཤད་བའི་སུན་འབྱིན་ལྷག་མ་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ལོ། 533

དང་པོ་རང་གི་ཚུགས་ལ་སུན་འབྱིན་དང་སྐྱབ་པ་འཐད་ཚུལ་ལ་གཉིས། 524

༡ ཐ་སྐད་དུ་གཞན་ཚུགས་སུན་འབྱིན་བ་ཁས་ལེན་ཚུལ་དང་། 524

༢ རང་གི་ཚུགས་སྐྱབ་པ་ཁས་ལེན་ཚུལ་ལོ། 527

གསུམ་པ་དེ་ལས་གྲུབ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། 535

༡ སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན་བ། 535

༢ བྱེ་བ་ས་སའི་དོན་གྱིས་བར་བཤད་བལྟ། 538

གཉིས་པ་བྱེ་བ་ས་སའི་དོན་གྱིས་བར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། 538

༡ སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བྱེ་བ་གྱིས་བར་བཤད་བ་དང་། 538

༢ སྟོང་ཉིད་བཞི་ལྟེ་བ་གྱིས་བར་བཤད་བལྟ། 566

དང་པོ་སྤྱང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བྱེ་བ་རྒྱས་བར་བཤད་བ་ལ་བཞི།	538
༡ ནང་སྤྱང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་བ་བཞི་བཤད་བ་དང་།	538
༢ ཆེན་པོ་སྤྱང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་བ་བཞི་བཤད་བ་དང་།	548
༣ མཐའ་ལས་འདས་བ་སྤྱང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་བ་བཞི་བཤད་བ་དང་།	550
༤ ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་བ་བཞི་བཤད་བའོ།	554
དང་པོ་ནང་སྤྱང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་བ་བཞི་བཤད་བ་ལ་གཉིས།	538
༡ ནང་སྤྱང་བ་ཉིད་བཤད་བ་དང་།	538
༢ སྤྱང་བ་ཉིད་ལྷག་མ་གསུམ་བཤད་བའོ།	545
དང་པོ་ནང་སྤྱང་བ་ཉིད་བཤད་བ་ལ་གཉིས།	538
༡ དངོས་ཀྱི་དོན་དང་།	539
༢ ཐར་ལ་རང་བཞིན་ཁས་ལེན་ཚུལ་བསྟན་བའོ།	541
བཞི་བ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་བ་བཞི་བཤད་བ་ལ་གསུམ།	554
༡ ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱང་བ་ཉིད་དང་།	554
༢ རང་གི་མཚན་ཉིད་སྤྱང་བ་ཉིད་དང་།	555
༣ མི་དམིགས་བ་དང་དངོས་བོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱང་བ་ཉིད་བཤད་བའོ།	565
གཉིས་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྤྱང་བ་ཉིད་བཤད་བ་ལ་གསུམ།	555
༡ མདོར་བསྟན།	555
༢ རྒྱས་བར་བཤད།	556
༣ དོན་བཟུ་བའོ།	564
གཉིས་བ་རྒྱས་བར་བཤད་བ་ལ་གསུམ།	556
༡ གཞིའི་ཆོས་དང་།	556
༢ ལས་གྱི་ཆོས་དང་།	557
༣ འབྲས་བུའི་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ།	561

སེམས་བསྐྱེད་བདུན་པ།

གསུམ་པ་རིང་དུ་སོང་བ་སོགས་བཞི་བཤད་པ་ལ་བཞི།	573
1 ས་བདུན་པ་དང་།	573
2 ས་བསྐྱེད་པ་དང་།	576
3 ས་དགུ་པ་དང་།	583
4 ས་བརྒྱ་པ་བཤད་པའོ།	586

སེམས་བསྐྱེད་བརྒྱད་པ།

གཉིས་པ་ས་བརྒྱད་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	576
1 ས་འདིར་སྒྲིན་ལམ་ལྷག་ཅིང་འགོག་པ་ལས་སྒྲོང་ཚུལ།	576
2 ཉན་སོངས་ཐམས་ཅད་ཐད་པར་བསྐྱན་པ།	579
3 དབང་བརྒྱ་ཐོབ་པར་བསྐྱན་པའོ།	580

སེམས་བསྐྱེད་དགུ་པ། 583སེམས་བསྐྱེད་བརྒྱ་པ། 586ས་བརྒྱའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱན་པ། 589

གསུམ་པ་ས་བརྒྱའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱན་པ་གསུམ།	589
1 ས་དང་ཐོའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།	589
2 ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པ་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།	591
3 དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ།	592

འབྲས་བུའི་ས་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་ས་ལ་ལ།	595
1 དང་པོར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ།	595
2 སྐྱ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གཞག།	607
3 སྐུལ་པའི་སྐྱ་བསྟན་པ།	628
4 རྩོག་པ་གཅིག་ཏུ་སྐུ་བ་ལ།	629
5 མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་བཞུགས་པའི་དུས་ཀྱི་བཤད་བཤོ།	633
དང་པོ་དང་པོར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།	595
1 དངོས་ཀྱི་དོན་དང་།	595
2 ཚུད་པ་སྤང་བཤོ།	597
གཉིས་པ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས།	597
1 རྩོགས་ལྔ་མ་དགོད་པ་དང་།	597
2 ལྷགས་དེ་དགག་པཤོ།	599
གཉིས་པ་ལྷགས་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།	599
1 དེ་ཁོ་ན་ནིད་རྩོགས་པ་མི་འཐད་པའི་ཚུད་པ་སྤང་བ།	599
2 མཐུན་པ་པོ་མི་འཐད་པའི་ཚུད་པ་སྤང་བཤོ།	604
གཉིས་པ་མཐུན་པ་པོ་མི་འཐད་པའི་ཚུད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས།	604
1 དངོས་ཀྱི་དོན་དང་།	604
2 དེའི་འཐད་པ་དངོས་བཞུན་པཤོ།	605
གཉིས་པ་སྐྱ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས།	607
1 སྐྱའི་རྣམ་གཞག་དང་།	607
2 རྩོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གཞག་གོ།	617

དང་པོ་སྐྱེ་ནམ་གཞག་ལ་གསུམ།	607
1 ཚེས་ཀྱི་སྐྱ་དང་།	607
2 ཡོངས་སྤྱོད་ཚོགས་པའི་སྐྱ་དང་།	609
3 རྒྱ་མཐུན་པའི་སྐྱ་བཤད་པའོ།	610
གསུམ་པ་རྒྱ་མཐུན་ཀྱི་སྐྱ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	610
1 སྐྱ་དང་བ་སྐྱའི་ཁྲར་བྱ་གཅིག་དུ་རང་གི་སྤྱོད་བ་ཀུན་སྟོན་ཚུལ་དང་།	610
2 གནས་དེར་གནན་ཀྱི་སྤྱོད་བ་ཀུན་སྟོན་ཚུལ་དང་།	613
3 བཞེད་པ་ལ་མངའ་བཟུང་བ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཤད་པའོ།	615
གཉིས་པ་སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ནམ་གཞག་ལ་བཞི།	617
1 སྟོབས་བརྩ་མདོར་བསྟན།	617
2 དེ་ནམས་རྒྱས་པར་བཤད།	618
3 ཡོན་ཏན་ཀུན་བཟོད་མི་རྣམས་པའི་ཚུལ།	626
4 ཡོན་ཏན་གཉིས་སེས་པའི་མན་ཡོན་བསྟན་པའོ།	627
གཉིས་པ་དེ་ནམས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	618
1 གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་བ་སོགས་ཀྱི་སྟོབས་ལྟ་བཤད་པ་དང་།	618
2 བསམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་བ་སོགས་ཀྱི་སྟོབས་ལྟ་བཤད་པའོ།	621
ལྟ་བ་མདོན་པར་བྱང་རྒྱབ་པ་དང་བཞུགས་པའི་དུས་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	633
1 མདོན་པར་བྱང་རྒྱབ་པའི་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བཤད་པ་དང་།	633
2 བཞུགས་པའི་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བཤད་པའོ།	635
བཞི་པ་མཐུག་གི་དོན་ལ་གཉིས།	643
1 སྟོབ་དཔོན་གང་གིས་མཛད་པ་དང་།	643
2 ལོ་བཅའ་གང་གིས་བཟུང་བའོ།	644

སེམས་བསྐྱེད་དང་བོ།

༡༡། །དབྱ་མ་ལ་འབྲུག་པའི་ཁྱ་ཆེར་བཤད་བ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ། ཇི་
བཙུན་སྒྲ་མ་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་། འཕགས་བ་ཡབ་སྐུ་མཁས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གུས་པ་
ཆེན་བོས་བྱག་འཚལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ།

ཟབ་ཅིང་ཁྱ་ཆེའི་ལེགས་བཤད་ཀུན་གྱི་གཏེར།

འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་མ་འདྲིས་མཛེའ་བཤེས་ཏེ།

ས་གསུམ་འགྲོ་ལ་ལམ་བཟང་མཆོན་པའི་མིག།

རྒྱབ་དབང་སྒྲ་བའི་ཉི་མས་དྲག་དུ་སྒྲོངས།

རབ་འབྲུམས་རྒྱལ་བའི་འཁོར་དུ་ཟབ་མའི་གནས།

ཡང་དག་ཕུལ་གྱི་གདམ་གྱི་སེང་གེའི་སྒྲ།

ཀུན་ནས་སྒྲོག་ལ་མཚུངས་བ་མ་མཆིས་པའི།

འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མས་དྲག་དུ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས།

དུས་གསུམ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་རྒྱགས་ཀྱི་བརྒྱད།

མཐའ་བུལ་དབྱ་མ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་ལམ།

ཇི་བཞིན་འབྲེལ་བར་ལུང་བསྐྱར་གྲུ་སྒྲུབ་ལ།

སྒྲིང་ནས་འདུད་དོ་བཅེ་བའི་ལྷགས་ཀྱས་བྱངས།

མགོན་དེའི་གདམས་པས་གོ་འཕང་མཐོར་གཤེགས་ནས།

ཉིད་གྱིས་གཟིགས་གང་འགྲོ་ལ་གསལ་མཛད་པའི།

ལེགས་ལམ་སྟོན་པའི་གདམ་ལ་དབང་འབྱོར་པ།

དཔལ་ལྷན་འཕགས་བ་ལྷ་ཡི་ཞབས་ལ་འདུད།

རྩེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་བཀའ་གྲུབ་ཅིང་།
 འཕགས་པའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་གསལ་བར་མཛད།
 གྲུབ་པའི་རིག་འཛིན་གནས་སུ་གསེགས་བྱུར་བ།
 སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོས་ཐུག་འཚལ།

བྱ་ལ་རྟོགས་དཀའ་དྲང་ཕྱོད་ཆེན་པོའི་ལམ།
 གྲུ་གྲུབ་ལུགས་ཀྱི་བྱན་མོང་མིན་པའི་གནད།
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྟོན་མཛད་ཆུ་བའི་ཞབས།
 ཞི་བ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་ཞབས་ལ་འདྲད།

གྲུ་གྲུབ་འཕགས་པ་ལྷ་ཡི་གྲུབ་པའི་མཐའ།
 ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་བཀྲལ་བ་ནིད།
 བྱན་མོང་མ་ཡིན་གནད་དོན་ཀུན་རྫོགས་པར།
 རྩེ་མེད་རྫོ་གྲོས་མིག་གིས་ལེགས་མཐོང་ཞིང་།

རྫོགས་འདིར་ལུགས་དེ་འཆད་འདོད་པལ་མོ་ཆེས།
 བཤད་པའི་དྲི་མས་སྐྱགས་བ་བསལ་བྱིར་དང་།
 གཞན་གྱིས་བསྐུལ་བྱིར་ཡོངས་དག་བཤད་བ་ཡིས།
 དབུ་མ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པར་བྱ།

འདིར་ཐབ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་གཉིས། བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གདན་ལ་འབེབས་པའི་
 བལྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རང་གི་འགྲེལ་བ་དང་མཐུན་པར་འཆད་བ་ལ་བཞི།
 མཚན་གྱི་དོན། འགྱུར་གྱི་ཐུག་གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་དོན་ནོ།

དང་པོ་(མཚན་གྱི་དོན་)ནི། གྲུ་གར་ན་སྐད་རིུ་བཞི་ཡོད་པའི་ལེགས་བར་སྐར་བའི་སྐད་དུ་ན།

ཙ་བ། གྲུ་གར་སྐད་དུ། མ་རྩུ་མ་ཀ་ཨ་བ་དྲ་ར་རྩ་མ།

བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཚན་མ་རྩུ་མ་ཀ་ཨ་བ་དྲ་ར་རྩ་མའོ།

ཙ་བ། བོད་སྐད་དུ། དབྱ་མ་ལ་འཕྱག་པ་ཞེས་བྱ་བ།

དེ་བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་བསྟར་ན། དབྱ་མ་ལ་འཕྱག་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། འདིར་གང་ལ་འཕྱག་
བའི་དབྱ་མ་ནི། “དབྱ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཕྱག་བར་བྱ་བའི་བྱིར།” ཞེས་གསུངས་པས་དབྱ་
མའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འདིའི་འགྲེལ་བར་ཙ་མེ་བྱངས་སུ་མཛད་པ་ན་དབྱ་མ་ལས།
ཞེས་མང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཙ་མེ་ལ་བྱའི། དབྱ་མའི་གཞུང་གཞན་དང་། དབྱ་མའི་དོན་
གཞན་ལ་མི་བྱའོ།

མ་རྩུ་མ་ཀའི་སྐད་ཀྱི་བྱིངས་ལས་བཅུ་མས་ནས། དབྱ་མའི་བསྟན་བཅོས་སམ་དབྱ་མའི་
གྲུབ་མཐའ་ལ་དབྱ་མར་བྱས་པར་ཞེས་རབ་རྫོན་མར་ཡང་བཤད་པས། དབྱ་མ་ཞེས་བ་ཙ་མ་
ལས་མ་བྱང་ཡང་། འདིར་དབྱ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་གོ་བར་བྱའོ།

འོན་ཙ་བ་མེས་རབ་ལ་བསྟན་བཅོས་འདིས་འཕྱག་ཚུལ་དེ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཅེ་ན། འདི་ལ་ཁ་
ཅིག་བསྟན་བཅོས་དེར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་བར་མ་བཞུང་ལ། འདིར་དེ་
གཉིས་གྱིས་བར་བསྟན་པས་དེ་ལ་འཕྱག་གོ། ཞེས་ཟེར་རོ།

² འཕྱག་བར་འགྲེལ། རྩུ་མ་ལ་ སྐོག་གུངས་ ༢༢༠-ན། བྱང་དང་པོ།

³ རྫོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱི་དབྱ་མ་གྱིང་པའི་འགྲེལ་བ། རྐྱུ་གེ་འབར་བ་ལས་ཀྱང་། དབྱ་མ་ཞེས་བྱ་བའི་
མིང་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་དབྱ་མའོ། ཡང་ན་གཞེས་བྱ་བའི་མིང་གི་བཞུང་པ་ཡིན་པས་དབྱ་མ་ཞེས་བྱ་གྱེ།
⁴ དབྱ་མའི་གྲུབ་བའི་མཐའོ། རྩུ་མ་ན། སྐོག་གུངས་ ༢༢༠-ན། མེས་རབ་རྫོན་ས། རྩུ་མ་ན།
དབྱ་མ། མ། སྐོག་གུངས་ ༢༢༠-བ། བྱང་ ༧-བ། དབྱ་མའི་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་ཅིག་གསལ་ཁ་མི་སྐར་
བས་དབྱད་བར་འཚལ།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་ནི། འཇུག་པ་ལས་ཅ་བ་
ཤེས་རབ་ཤིན་དུ་རྒྱས་པས། བཤད་པ་དེ་ལེགས་པར་མ་མཐོང་ངོ་།

རང་གི་ལུགས་ནི་ཅ་བ་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཟབ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་
བའི་སྒྲོ་ནས་སོ། དེའི་དང་པོ་ནི་རང་འགྲེལ་ལཱ་ལྟེ་^མ “ལུགས་འདི་ནི་རྒྱན་མོང་མ་ཡིན་པའོ།
ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་བར་བྱའོ།” ཞེས་བ་དང་། ‘དེ་ཉིད་མཛོགས་པས་ཆོས་ཟབ་
མོ་འདི་ལྷངས་བས། དེའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་བར་བསྟན་བར་བྱ་
བའི་ཕྱིར། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་བའང་ལྷན་བ་འདི་ལྷན་བ་ཡིན་ནོ།’^མ ཞེས་རང་
གིས་དབུ་མའི་དོན་གཏན་ལ་ཐབ་བ་དེ། དབུ་མ་བ་གཏན་དང་རྒྱན་མོང་མ་ཡིན་པར་བསྟན་བ་
དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་རྣམ་བར་རིག་བ་ཅམ་དང་མཐུན་པར་བཤད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་ངེས་
པ་བསྟན་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་བཅམས་པར་གསུངས་ནི། ཆོག་གསལ་
ལས། “བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྒྱལ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བར་”གསུངས་
ཤིང་། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་དགག་བ་ཅ་ཤེ་དང་། ཆོག་གསལ་དུ་མི་རྒྱས་པ་འདིར་རྒྱས་པའི་
ཕྱིར་ངོ་། དེའི་ཕྱིར་གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དགོས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཅ་ཤེའི་དོན་ལེགས་
པར་ངེས་བ་ནི། གཞུང་འདིས་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱལ་གཉིས་གོ།

རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒྲོ་ནས་དབུ་མ་ལ་འཇུག་རྒྱལ་ནི། འཕགས་པའི་ལུགས་འདིར་ཐེག་བ་གཉིས་
ལ་གནས་པ་ལ། ཤིན་དུ་ཟབ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་མི་འབྱེད་
ཅིང་། ཅ་ཤེ་ལས་ཟབ་མོའི་ལྷོགས་མ་གཏོགས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆོས་མ་བསྟན་
ཀྱང་། གཞུང་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་རུང་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས། ཐེག་ཆེན་པའི་དབང་དུ་མཛོད་པ་ཡིན་
ནི། རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པར་བསྟན་བ་ནི། ཐེག་

མ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། ཐེ་བསྟན། དབུ་མ། ལ། ཐོག་གྲངས་ 300-མ། བྱིང་ 2-མ།
མ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། ཐེ་བསྟན། དབུ་མ། ལ། ཐོག་གྲངས་ 300-མ། བྱིང་དང་པོ།
ལ ཅ་ཤེའི་འགྲེལ་བ་ཆོག་གསལ། ཐེ་བསྟན། དབུ་མ། ལ། ཐོག་གྲངས་ 22 མ། བྱིང་ 3-མ།

གསུམ་པ་(གཞུང་གི་དོན་)ལ་བཞི། བསྟན་བཅོས་རྩ་མ་པ་ལ་འཕུག་པའི་ཐབས་མཚན་པར་
བཞེད་པ། བརྟམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས། བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་བརྟམས་པའི་
ཚུལ། བསྟན་བཅོས་བརྟམས་པའི་དགེ་བ་བསྟོན་པའོ།

དང་པོ་(བསྟན་བཅོས་རྩ་མ་པ་ལ་འཕུག་པའི་ཐབས་མཚན་པར་བཞེད་པ་)ལ་གཉིས། བྱིང་ཇེ་ཆེན་པོ་ལ་
སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་བསྟོན་པ་དང་། བྱིང་ཇེ་ཆེན་པོ་ལ་སོ་སོར་བྱེ་བྱེ་ལྷག་འཚལ་བའོ།

དང་པོ་(བྱིང་ཇེ་ཆེན་པོ་ལ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་བསྟོན་པ་)ནི། དགོས་པ་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་
འཕུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། གང་ཟག་དབུ་མ་ལ་འཕུག་པ་རྩ་མ་པར་བཞེད་པ་རྒྱ་བའི་ཐབས་
ཀྱིས། གཞུང་གཞན་ལས་མཚན་བཞེད་ཀྱི་ལུས་དུ་མཛད་པའི་ཉན་རང་གཉིས། མཚན་བཞེད་
ཀྱི་ལུས་དུ་མ་བཞེད་པར་མ་ཟད། “སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་ལས་”ཀྱང་ཐོག་མར་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་བུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་པོ། སེམས་ཅན་འཁོར་བའི་བཅོན་རར་བསྟམས་པ་
སྐབས་མེད་པ་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་སྟོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན།” རྒྱུ་གཙོ་བོ་ལ་འབྲས་བུའི་
མིང་གིས་བཏགས་པའི་བཅོམ་ལྟན་འདས་མ། བྱིང་ཇེ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོན་པར་འོས་པར་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཤེས་སོགས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་སྟོས་སོ།^ཉ

འདི་ལ་གཉིས། བྱིང་ཇེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་རྒྱར་བསྟན་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་
གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཡང་ཅ་བར་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(བྱིང་ཇེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་རྒྱར་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ། ཉན་རང་གཉིས་བྱུང་དབང་
ལས་སྟོས་ཚུལ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་བྱང་སེམས་ལས་འབྱུངས་ཚུལ་དང་། བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དབའི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་གསུམ་བསྟན་པའོ།

ཉ འཕུག་པ་རང་འགྲེལ། ཇེ་བསྟན། དབུ་མ། ལ། ཐོག་གུངས་ ༢༢-ན། བྱང་ ༢-བ།

༩ ཇེ་བསྟན་ནང་དུ། རྣམ་པས་ཀྱང་... ཤེས་གསལ།

༩ འཕུག་པ་རང་འགྲེལ། ཇེ་བསྟན། དབུ་མ། ལ། ཐོག་གུངས་ ༢༢-ན། བྱང་ ༢-བ།

དང་མོ་(ཉན་རང་གཉིས་ཀྱི་དབང་ལས་སྐྱེས་ཚུལ་)ནི།

ཙ་ག། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྱིང་རྣམས་ཀྱི་དབང་ལས་སྐྱེས།
 སངས་རྒྱས་བྱང་ཚུབ་མེམས་དབང་ལས་འབྱུངས་ཤིང་།
 སྤྱིང་ཐེའི་མེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་སྟོང་།
 བྱང་ཚུབ་མེམས་ནི་རྒྱལ་སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ། ༡ །

ཡང་དག་པའི་གདམས་ངག་གཞན་ལས་ཉན་ནས། བསྐྱེད་པའི་འབྲས་ཀྱི་
 བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པ་ན། དོན་དེ་གཞན་ལ་ཐོས་པར་བྱེད་པས་ན་ཉན་ཐོས་ཏེ། ཐོས་པར་བྱེད་ཚུལ་
 ནི། “འདི་ལྟར་བྱ་བ་བྱས་སོ།། འདི་ལས་སྤྱིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ།། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 བ་གསུང་རབ་ལས་མང་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ།” རྒྱ་བཤད་འདི་གཟུགས་མེད་ཁམས་ཀྱི་ཉན་
 ཐོས་སོགས་འགའ་ཞིག་ལ་མེད་ཀྱང་། རྒྱན་མེད་དེ་རྒྱ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པ་ལ་རྒྱ་བཤད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པས་མ་ཁུབ་པ་ནི། དཔེར་ན་སྐམ་ལས་སྐྱེས་པའི་པད་མ་ལ་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱི་
 རྒྱ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ།

ཡང་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱ་དངོས་སུ་བ་ཀ་ནི་ཐོས་སྐྱོགས་ལ་ཡང་འཇུག་པ་ལྟར་ན།
 “འབྲས་བུའི་མཚོག་གམ་སངས་རྒྱས་སུ་བསྟོད་པའི་ལམ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་ཐོས་
 ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ལམ་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་སྐྱོག་པར་བྱེད་པས་ན་

༡༡ ཀ། འཇུག་པ་རང་འབྱེལ་ རྩེ་བཅུ་ན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་གུངས་ ༢༢༡-ན། རྩེང་ ༢-ག།
 ཁ། འདུལ་བ་ལྟངས་ཤི། རྩེ་བཅུ་ལ། འདུལ་ག། ཁ། ཤོག་གུངས་ ༢༢-ག། རྩེང་ ༢-ག།
 དེ་ལྟར་མེམས་ཡང་དག་པ་ཁོ་ནར་རྣམས་པར་གྲོལ་བའི་འཕགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་བདག་གི་ཐག་པ་
 ནི་ཐད་དོ། ཆངས་པར་སྤྱོད་པ་ནི་བཞེན་ཏོ། བྱ་བ་ནི་བྱས་སོ།། འདི་ལས་སྤྱིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ།།
 ཞེས་ཡང་དག་པ་ཁོ་ནར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་སྐུང་ངོ།།

༡༢ འཇུག་པ་རང་འབྱེལ་ རྩེ་བཅུ་ན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་གུངས་ ༢༢༡-ན། རྩེང་ ༢-ག། ཆོག་གྱུར་མི་
 མཐུན་པ་སྐུང་ངོ།།

ཉན་ཐོས་ཏེ།” དམ་ཚཱ་བད་དགར་ལས།⁷² “མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་གུར།།
བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཡང་དག་བསྐྱབ་པར་བཀྱི།། བྱང་ཆུབ་པ་ཡི་སྒྲ་ཡང་རབ་དུ་བཞེད།། དེ་བས་
བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་མི་བཟད་འདྲ།།” ཞེས་གསུངས་ཏེ་རྒྱ་མཚན་འདི་གཉིས་བྱང་ཆུབ་
ལེས་ས་དཔའ་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་འདྲ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ནི་ཐོས་
སྒྲ་གས་ཀྱི་དོན་དངོས་སོ།

ཁ་ཅིག་⁷³ ཀང་བ་གསུམ་པ་ལ་དམ་པའི་སྒྲ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་སྒྲ་མ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དང་།
ཕྱི་མ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་པོ་ཞེས་ཐེར་མོད་ཀྱང་། དང་པོ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་དང་།
གཉིས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་དེར་བཀོད་བའི་ལམ་ལ་བྱེད་བ་འབྲེལ་བའི་དགོངས་བཤོ།

⁷⁴ “བྱང་ལེམས་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་སངས་རྒྱས་ལས་ཐོས་ནས། གདུལ་
བྱ་ལ་སྒྲོག་པས་ཉན་ཐོས་སུ་འགྱུར་རྒྱུ་མ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ་ལམ་དེ་སྒྲོག་པར་བྱེད་བ་ཉིད་
ཡིན་གྱི། ཇེས་སུ་མཐུན་བ་ཅམ་ཡང་རང་གིས་མི་སྒྲུབ་བ་ལ་བསམས་བ་ཡིན་པས་སོ།

སངས་རྒྱས་འབྲིང་ཞེས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི། འབྲེལ་པར།⁷⁵ “སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་ཉིད་
གང་ཐག་གསུམ་ཆར་ལ་འབྱུག་ཤེ།” ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཁ་ཅིག་དུ་བྱང་ཆུབ་ཞེས་

72 ཀ། འབྱུག་པ་རང་འབྲེལ། རྒྱ་བཟུམ་། དབུ་མ། ལ། ཐོག་གུངས་ 222-ན། བྱེད་ 1-ག།

ཁ། དམ་ཚཱ་བད་དགར། རྒྱ་བཟུམ། མདོ་ཐེ། ར། ཐོག་གུངས་ 116-ན། བྱེད་ 1-ག།

73 བཞེད་པ་ལ་ལྷ་ནན་གྱིས་མཛད་པའི་དབུ་མ་ལ་འབྱུག་པའི་འབྲེལ་བཤད། རྒྱ་བཟུམ་། དབུ་མ། ལ། ཐོག་
གུངས་ 2-ན། བྱེད་ 2-ག། བྱང་ཆུབ་དམ་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གཞན་
གྱིས་ཐོས་པར་བྱེད་པས་ཉན་ཐོས་སོ། བྱང་ཆུབ་པའི་ཞེས་པ་ནི་འདིར་ཟད་པ་དང་མི་ཉེས་པའི་མཚན་
ཉིད་ཅན་གྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཐེར་བས་དེའི་ཕྱིར་འདིར་དམ་པའི་སྒྲ་མ་སྒྲོས་སོ། ཞེས་པཤོ།

74 འབྱུག་པ་རང་འབྲེལ། རྒྱ་བཟུམ་། དབུ་མ། ལ། ཐོག་གུངས་ 222-ན། བྱེད་ 1-ག།

75 འབྱུག་པ་རང་འབྲེལ། རྒྱ་བཟུམ་། དབུ་མ། ལ། ཐོག་གུངས་ 222-ན། བྱེད་ 4-ག།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲ་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་འབྱུག་ཤེ། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲ་སངས་རྒྱས་
རྒྱས་དག་བཟུང་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་མུང་ངོ་།

པའི་སྐྱ་གང་ཟག་གསུམ་ག་ལ་འཇུག་པར་འཆད་པ་ལྟར་ལེགས་ཏེ། ཉན་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ།
བྱད་ན་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལོ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་བྱུང་ཏེ་སྐྱ་ཉིད་དོན་དུ་བྱས་པའི་
ཆོ། དོན་དེ་གང་ཟག་གསུམ་ག་ལ་ཡོད་པས། དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྐྱ་ས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་
བཟུང་ཅེས་ཐེར་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ། སངས་རྒྱས་སུ་བཟུང་རོ། སྐྱར་བྱུང་ཏེ་སྐྱ་སངས་རྒྱས་ལ་
བཟུང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་མི་འཚམ་སོ། བྱུང་ཏེ་སྐྱ་ནི་བད་འདབ་རྒྱས་པ་དང་།
གཉིད་སད་པ་ལ་ཡང་འཇུག་པར་བཤད་པས། སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་བཟུང་མི་དགོས་སོ།

འབྲིང་གི་དོན་ནི། རང་རྒྱལ་རྣམས་ནི་བསྐྱལ་བ་བརྒྱར། ²⁶“བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་
བཟེན་པ་གོང་དུ་འཁེལ་བའི་བྱད་པར་གྱིས། ཉན་ཐོས་ལས་བྱད་པར་དུ་འཇགས་ཤིང་།
བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་དང་། མེས་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་ཐམས་
ཅད་དུ་འཇུག་པའི་བྱགས་ཇེ་ཆེན་པོ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་སོགས་མེད་པས་
རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལས་དམན་པས་འབྲིང་པོ་ལོ།”

ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་ལས་ཡེ་ཤེས་ལྷག་པའི་དོན། ²⁷“གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤྱོད་ཐུང་དང་།”
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞེས་སྐྱ་བཞི་མི་རིགས་ཏེ། ལྷགས་འདིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཉན་རང་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་སྤྱོད་དང་། དེ་སྤྱོད་སྐྱ་
བ་དེས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་དེ་འདོད་པར་འདུག་པའི་སྤྱོད་རོ།

དེས་ན་འགྲེལ་བར། ²⁸ “ཡེ་ཤེས་གོང་དུ་འཁེལ་བ་”ལྷག་པར་གསུངས་ལ། གོང་དུ་
འཁེལ་བ་ནི། ལས་ཀྱི་བགྱོད་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཇེ་བཟང་དུ་འགྱོ་བལོ། དེ་ཡང་བསྐྱལ་བ་

²⁶ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་གུངས་ 227-ན། རྩེང་ 6-ག། ཆོག་སྤྱོད་མི་
མཐུན་པ་ལྟར་དོ།

²⁷ དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པའི་འགྲེལ་བཤད། རྩེ་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་གུངས་ 2-ག། རྩེང་ 3-ག།
ཡེ་ཤེས་གོང་དུ་འཁེལ་བའི་བྱད་པར་ནི་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
སྤངས་ལ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྤངས་སོ། ཞེས་པ་ལྟར་བས་དབྱད་པར་འཚལ།

²⁸ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་གུངས་ 227-ན། རྩེང་ 6-ག།

བཅུར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་གོམས་བ་ལྟར་ཡིན་པ་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་ལྟར་ལམ་ལ་
གོམས་བ་སྤང་མི་རྣམས་བ་མིན་པ་ལོ།

བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་ལ་ཚོགས་གྱི་སྤྱི་ཙམ་འདུག་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཚོགས་གྱི་སྤྱི་
འདུག་པའི་གཙོ་བོ་ནི། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལ་སྟེ།⁷⁰ “ཡང་དག་བར་འབྲུབ་པའི་རོ་བོས་
བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་ན། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་བ་ནི་ཚོགས་ཡིན་པས།”
ཞེས་སྤྱི་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྤྱི་བ་པའི་ཐབས་གྱིས། འབྲུས་བྱར་འཛིན་པ་
ལ་གསུངས་བ་ལྟར་གྱི་དོན་ཆང་པའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་སོ། དོན་དེ་མ་ཆང་བ་གཉིས་
ནི་ཚོགས་ཐལ་པ་ལོ། འདི་ཡང་ཚོགས་གྱི་སྤྱི་དོན་སྤྱི་ལ་རེས་ཚོགས་གིས་བཤད་པའི་དོན་ནོ།
བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་བསྟོད་བ་ཉན་ཐོས་ལས་ཆེས་ལྷག་པའི་བྱིར་།

འདོད་པ་ཁམས་སུ་ཡང་སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཆོ། སྟོབ་དཔོན་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་མི་
སྟོས་པར་དགྲ་བཙུག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱིད་རྣམས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྟེ་⁷¹ “རང་གཅིག་བྱུང་བྱིར་” སངས་
རྒྱས་བ་སྟེ་དགྲ་བཙུག་ཐོབ་པ་དང་འཐོབ་པར་བྱེད་པས་ན། རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་ལ་རང་
བྱང་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ།

བྱུབ་པའི་སྤྱི་ནི་ཉན་རང་དགྲ་བཙུག་ལ་ཡང་འདུག་མོད་ཀྱང་། བྱུབ་པའི་དབང་པོ་མིན་
པས། “སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་བྱུབ་པའི་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ།” ཉན་རང་དང་བྱང་མེས་ས་རྣམས་
ལས་ཀྱང་།⁷² “གོང་ན་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབང་ལྷག་དམ་པ་བརྟེན་པ་དང་། གང་ཟག་གསུམ་
པོ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིད་ལ་མང་འཕྱར་བའི་བྱིར་རོ།” བྱུབ་དབང་དེ་རྣམས་
ལས་ཉན་རང་རྣམས་སྤྱིས་བ་ནི་དེ་དག་གིས་བསྟན་པ་ལོ།

70 སྟོབ་དཔོན་མེད་ལེ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལ། རྟེན་བསྟན་ཤིང་བྱིན། ང། མོག་
གྲངས་ 37-ན། རྟེན་ 8-ལ།

71 འདུག་པ་རང་འབྲེལ་ རྟེན་བསྟན་ དབུ་མ། ལ། མོག་གྲངས་ 33-ན། རྟེན་ 8-ལ།

72 འདུག་པ་རང་འབྲེལ་ རྟེན་བསྟན་ དབུ་མ། ལ། མོག་གྲངས་ 33-ན། རྟེན་ 9-ལ།

ཐུབ་དབང་གིས་ཉན་རང་བསྐྱུན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ༢༢ “སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་
སྤྱོན་བ་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཐབ་མོ་སྤྱོན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྤྱོན་བ་ལ་འདུག་ལ། ཚུལ་དེ་ཉན་རང་གི་
རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཉན་པ་དང་། མོས་པའི་དོན་མེས་པ་དང་། བསམས་པའི་དོན་སྒྲིམ་
པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདྲ་བའི་རིམ་པ་ལས་ཀྱང་རང་འབྲས་བྱ་གང་ལ་མོས་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
ཉན་རང་གཉིས་ཀྱི་འདོད་པ་ཇོ་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར། དེ་གཉིས་ཐུབ་དབང་གིས་བསྐྱུན་པ་ལོ།”

གལ་ཏེ་ཉན་མོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་མང་པོས་སངས་རྒྱས་ལས་ཆོས་མོས་པའི་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་
བྱང་ཚུབ་མཛོན་དུ་བྱེད་ཀྱང་། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་རང་གི་བྱང་
ཚུབ་མཛོན་དུ་མི་བྱེད་པས། དེ་དག་གིས་ཐུབ་པས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་མོས་བསམ་སྒྲིམ་
གསུམ་བྱས་པས་རང་གི་འདོད་པ་ཇོ་གས་པ་མི་འབྲད་དོ་སྟེ་ན།

སྤྱོན་མེད་དེ། གལ་ཏེ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་ཁ་ཅིག ༢༣ “སྤྱོན་བས་རྟེན་འབྲེལ་
གསུངས་བ་ཉན་བ་ཁོ་ན་ལས། དོན་དམ་པ་རྟོགས་བ་ལ་མཁས་པ་བྱུང་ཡང་། ཆོས་མོས་པའི་
མཐོང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་དེ་ཁོ་ན་ལ། རང་རྒྱལ་གྱི་སྤྱང་འདས་མི་འཐོབ་མོད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱུན་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྤྱུབ་པ་པོས། སྤྱང་འདས་ཀྱི་ལས་བསགས་པས་ལས་
མོག་པའི་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་འབྲས་བྱ་མ་སྤྱང་ཡང་། སྒྲིབ་གཞན་དུ་ངེས་པར་སྤྱང་བ་ལྟར། ཆེ་
འདིར་སྤྱང་འདས་མ་ཐོབ་ཀྱང་། ཆེ་རབས་གཞན་དུ་ངེས་པ་ཁོ་ནར་སྤྱང་འདས་འཐོབ་པའི་བྱིར་
དང་།” ཐུར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་བསྐྱུན་བ་ལ་ཉན་བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་བྱས་པས། འདོད་
པ་ཇོ་གས་པར་བཤད་བཞི་ཆེ་དེ་ཁོ་ན་ལ་བསམ་ནས་བཤད་བ་མིན་པའི་བྱིར་རོ། དེ་ལྟར་ཡང་།
བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ༢༤ “དེ་ཉིད་ཤེས་བས་གལ་ཏེ་འདིར། སྤྱང་ན་འདས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་། སྒྲིབ་

༢༢ འདུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བསྐྱུན། དབྱ་མ། ལ། མོག་གུངས་ ༢༢༠-ན། བྱེད་ ༥-པ།

༢༣ འདུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བསྐྱུན། དབྱ་མ། ལ། མོག་གུངས་ ༢༢༠-ན། བྱེད་ ༦-པ།

༢༤ བསྒྲིམ་... ཞེས་དེ་སྤྱོད་ནས་ཞོལ་དབར་དབར་ལོག་བྱས་པའི་ནང་གསལ།

༢༥ སྤྱོབ་དཔོན་འཇགས་པ་སྟེ་མཛོད་པའི་དབྱ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ། རབ་བྱེད་ ༤-པ། ཆོགས་བཅད་ ༢༢-པ།

བ་གཞན་དུ་འབད་མེད་པར། རེས་པར་ཐོབ་འབྱུར་ལས་བཞིན་ནོ།” ཞེས་དང་། དབུ་མ་
ལས་ཀྱང་།²⁶ “ཧྲོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་པ་ན།
རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། བརྟེན་པ་མེད་པར་རབ་དུ་འབྱུང་།” ཞེས་གསུངས་སོ།

འབྲེལ་བར་།²⁷ “གལ་ཏེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག་རྟེན་འབྲེལ་
བསྐྱར་ཡང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་བའི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་པ་སྐྱོ་བས། རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱར་བས་
ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཧྲོགས་པར་མི་འབྱུར་རོ། ཞེས་བའི་ལན་བསྐྱར་བར་
འདོད་པ་དང་། གཞན་དག་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲེ་མེད་ཀྱི་དོན་རྣམས་སུ་བླངས་མ་ཐག་དུ་འབྲས་བུ་དེ་
འབྱུང་རིགས་པ་ལས། དེ་མེད་པས་ན། སྤྱིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་དེ་མི་སྒྲིད་དོ་ཞེས་བའི་ལན་སྟོན་
བར་འཆད་པ་ནི། སྐབས་ཀྱི་དོན་མ་ཉོགས་བའི་བཤད་པ་སྟེ། ཐུབ་དབང་གིས་རང་ལྱུང་བསྐྱར་
ཚུལ་ལ་དྲོགས་པ་ཆེ་བས་དེ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས། དྲོགས་པ་གཅད་དགོས་པ་མ་
བཅད་པར་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(སངས་རྒྱས་རྣམས་བྱང་ལེམས་ལས་འབྱུངས་ཚུལ་)ནི། ཉན་རང་གཉིས་ཐུབ་དབང་
ལས་སྒྲིལ་པ་ཡིན་ན། ²⁸“ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དེ་རྣམས་གང་ལས་བལྟམས་ཤིང་།”

ཅ་ག། སངས་རྒྱས་བྱང་ཚུབ་ལེམས་དབང་ལས་འབྱུངས་ཤིང་།

ཧྲོགས་བའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བྱང་ཚུབ་ལེམས་དབང་ལས་འབྱུངས་པ་ཡིན་ནོ།

²⁹“གལ་ཏེ་བྱང་ལེམས་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཉི་བར་བསྐྱར་པ་ལས་སྒྲིལ་བས།
ལྱུང་བའི་སྤྱིས་ཞེས་བཏོད་པ་མ་ཡིན་ནམ།” ལྱུང་བའི་སྤྱིས་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་

26 སྐབས་དཔོན་གྱི་སྤྱིས་མཛད་པའི་དབུ་མ་ཅ་ག་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད་ ༡༤-ག། ཧྲོགས་བཅད་ ༡-ག།

27 འཕྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བསྐྱར། དབུ་མ། ལ། ཧྲོག་གྲངས་ 22-ག། བྱེད་ 3-ག།

28 འཕྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བསྐྱར། དབུ་མ། ལ། ཧྲོག་གྲངས་ 22-ག། བྱེད་དང་པོ།

29 འཕྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བསྐྱར། དབུ་མ། ལ། ཧྲོག་གྲངས་ 22-ག། བྱེད་ 2-ག།

ནམས་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔལ་ལས་འབྱུངས་པ་ཇི་ལྟར་རིགས་དེ། དཔེར་ན་བྱུང་མ་ནི་བྱ་དེ་
ལས་སྐྱེས་པ་མི་རིགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན།

བྱང་མེམས་ནམས་རྣམས་རྒྱལ་བ་འགའ་ཞིག་གི་སྤྲུལ་ཡིན་པ་ནི། “བདེན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རྒྱ་
མཚན་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་མེམས་ནམས་སངས་རྒྱལ་ནམས་ཀྱི་རྒྱུར་འབྱུར་རོ།”

༣༠ “དེ་ལས་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལས་བྱང་མེམས་ནམས་སངས་རྒྱལ་ནམས་ཀྱི་རྒྱུར་
འབྱུར་ཆུལ་ནི། དེ་བཞིན་གསལ་བའི་གནས་སྐབས་ནི་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔལ་ལས་གནས་སྐབས་
ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཁྱེད་རོ།”

འདིས་ནི་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་མཁས་ཅན། སྔོན་སྔོན་ལས་དུ་
བྱང་མེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་བྱུར་པ་ཁོ་ནས་ཐོབ་པ་ཡིན་རོ། ཞེས་སངས་རྒྱལ་དང་རྒྱུད་
གཅིག་པའི་བརྒྱུད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུར་སྔོན་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔལ་ལས་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་རྒྱུར་
བསྐྱེད་རོ།

༣༡ “ཡང་དག་པར་འདིར་དུ་འབྱུག་པ་ལས་བྱང་མེམས་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་རྒྱུར་འབྱུར་ཆུལ་ནི།
ཇི་བཅུན་འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔལ་བྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས། བདག་ཅག་གི་སྔོན་པ་དང་།
དེ་ལས་གཞན་པའི་སངས་རྒྱལ་ནམས་ཆེས་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མེམས་འདིར་དུ་
བཅུག་པར་མདོ་སྡེ་ལས་འདོན་བ་ཡིན་རོ།”

འདིས་ནི་བྱང་མེམས་གཞན་གྱིས་ཐོབ་བུའི་སངས་རྒྱལ་དང་། རྒྱུད་མ་དང་པའི་བྱང་
མེམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱལ་དེའི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་སྟེན་བྱས་པའི་སྔོན་ལ། སངས་རྒྱལ་བྱང་མེམས་
ལས་འབྱུངས་པར་སྐྱེས་པ་ཡིན་རོ།

༣༠ འབྱུག་པ་དང་འབྱེད་པ། ཇི་བཅུན་ དབྱུག་ ལ་ ཇོག་བྱངས་ ༢༢༡-པ། ཇིང་ ༢-པ། ཇིང་ལྟར་ནི་
སྐུན་པ་སྤྱང་།

༣༡ འབྱུག་པ་དང་འབྱེད་པ། ཇི་བཅུན་ དབྱུག་ ལ་ ཇོག་བྱངས་ ༢༢༡-པ། ཇིང་ ༢-པ། ཇིང་ལྟར་ནི་
སྐུན་པ་སྤྱང་།

འདིར་ཕྱོགས་སྒྲ་མ་སྒྲ་བས། བྱང་སེམས་རྣམས་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་ཡིན་པས། བྱང་སེམས་
རྒྱལ་བ་ལས་འབྱུངས་པ་རིགས་ཀྱི། དེ་ལས་བསྐྱེད་ནས་སྒྲ་བ་མི་རིགས་ཞེས་བཅད་པ་ལ།
བྱང་སེམས་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་ཡིན་པ་བདེན་མོད་ཀྱི། ཞེས་རང་ཡང་དེ་ལྟར་བཞེད་པར་བསྐྱན་པ་ན།
དེ་ཁས་ལེན་ཀྱང་བྱང་སེམས་ལས་སངས་རྒྱས་འབྱུངས་པ་མི་འགལ་བའི་རྒྱ་མཚན་བསྐྱན་
དགོས་པ་མ་བསྐྱན་པར། བྱང་སེམས་ལས་སངས་རྒྱས་འབྱུངས་པར་སྒྲུབ་པ་མི་རིགས་ནི། དེ་
ལྟར་བསྐྱབས་པ་ལ་ཡང་ད་དུང་དྲོགས་པ་སྒྲ་མ་སྒྲ་བས། དྲྀ་པ་དེ་མི་ཚོད་པའི་བྱིར་རྩ་སྤྲུལ་ན།

སྒྲོན་འདི་མེད་དེ་བྱང་སེམས་ལས་སངས་རྒྱས་འབྱུངས་པར་ཅ་བར་བསྐྱན་པའི་དོན་ནི།
རྒྱ་མཚན་དང་པོའི་སྐབས་སུ་སྒྲོབ་ལམ་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱིས། ལམ་ཉམས་སུ་བྱུངས་པ་ལས་
འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་བཤད་པ་ན། བྱང་སེམས་དེས་ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་
བྱང་སེམས་དེ་མིན་པར་ཤེས་པས། དེ་ལ་བདེན་མོད་ཀྱི་ཞེས་ཟེར་བ་གལ་ཡིན། ཡང་བདག་
ཅག་གི་སྒྲོན་པའི་གསུང་ལས་གསུང་དུ་བྱང་སེམས་སུ་སྒྲེས་པ་དེ། སངས་རྒྱས་དེའི་སྤྲུལ་ཡིན་
ཀྱང་བྱང་སེམས་དེ་ལས། སངས་རྒྱས་དེ་འབྱུངས་པ་མིན་པས་ཅོད་པ་དེ་ནི་རྩལ་དེ་གཉིས་
རྣམ་པར་མ་བྱེད་པའི་ཅོད་པར། འགྲེལ་བས་ལན་བཏབ་པ་ལ་བདེན་ནས། ཤེས་རབ་ཡོད་ན་
ཅེའི་བྱིར་མི་དྲོགས། དེ་ལྟར་ན་འདྲ་འདི་ལ་ཡང་སྤྱིང་པོ་མེད་པའི་བཤད་པ་མང་དུ་བྱུང་སྐྱང་ངོ་།
བྱང་སེམས་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར། སངས་རྒྱས་རྣམས་
ཀྱིས། ༡༢ “བྱང་སེམས་ལ་བསྐྱབས་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ” ཞེས་སྤྲུང་རོ།

བསྐྱབས་པ་མཛད་པའི་དགོས་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ༡ “སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་བུན་ཚོགས་
ནི་ཆེས་བསྐྱིད་པ་སྤྱེ་ཤིན་དུ་གཅེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།” གཉིས་པ་ནི། “རྒྱ་བྱང་སེམས་ལ་
མཚོད་པར་བཟོད་པ་ལས་ཀྱང་། འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱས་ལ་མཚོད་པ་སྤྲུགས་ཀྱིས་འཕངས་པར་
དགོངས་པའི་བྱིར་རོ།” གསུམ་པ་ནི། “སྤྲུལ་གྱི་ལྷན་ཤིང་འདོད་པའི་འབྲས་བྱ་དཔག་དུ་མེད་

༡༢ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། མེ་བསྐྱན། དབུ་མ། ༡༣ ཤོག་གུངས་ ༢༢༢-ག། བྱེད་ ༥-ག།

༡༣ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། མེ་བསྐྱན། དབུ་མ། ༡༣ ཤོག་ ༢༢༢-ག། བྱེད་ ༥-པ་ནས་ ༥-བར།

བ་ལྟར་བའི་ཤིང་གི་སྤྱ་གུ་དང་མྱོང་བུ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་ཞིང་། ཤིང་གི་ལོ་མ་གཞིན་པ་འཇམ་
པོའི་གནས་སྐབས་སུ། ལྷག་བར་ཡང་གཅེས་སྤྱས་སུ་བྱས་ཏེ་སྤྱོད་པ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ལྟོན་ཤིང་སྤྱེ་དགུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསོས་སུ་གྱུར་བའི་སྤྱ་གུ་བྱང་མེམས་ལས་དང་པོ་བ་ལ་
ཡང་གཅེས་སྤྱས་སུ་བྱས་ཏེ། འབད་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱེད་བར་བྱ་བར་བསྟན་པའི་བྱིར་རོ། བཞི་
བ་ནི། བྱང་མེམས་ལ་བསྟགས་པ་གསུང་བའི་“དུས་དེར་འཁོར་དུ་ཉེ་བར་གྱུར་ཅིང་། རྟེན་གཤམ་
གསུམ་ལ་བཞོད་པ་རྣམས་རྟེན་ཆེན་ཉིད་ལ་ངེས་བར་གྱུར་བར་བྱ་བའི་བྱིར་རོ།”

དཀོན་མཆོག་བཅེགས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། “འོད་སྤངས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྩ་བ་
ཆོས་བ་ལ་ལྷག་འཆ་ལ་བ་ལྟར་ཉ་བ་ལ་མ་ཡིན་ནོ། འོད་སྤངས་དེ་བཞིན་དུ་གང་དག་ང་ལ་
རབ་དུ་དད་པ་དེ་དག་གིས། བྱང་རྒྱལ་མེམས་དབང་རྣམས་ལ་ལྷག་བྱའི། དེ་བཞིན་གསེགས་
བ་རྣམས་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། བྱང་རྒྱལ་མེམས་དབང་ལས་ནི་དེ་
བཞིན་གསེགས་བ་རྣམས་འབྱུང་ངོ་། དེ་བཞིན་གསེགས་བ་རྣམས་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ངོ་།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་བྱང་རྒྱལ་མེམས་དབང་ལས་འབྱུངས་བར་ལུང་གིས་བསྟུབས་ལ།
རྒྱ་མཚན་སྤྲ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རིགས་པས་བསྟུབས་སོ། དེ་ལྟར་ན་གཞན་ལས་མཆོད་བཟོད་
ཀྱི་ལུལ་དུ་གྲགས་པའི་ཉན་རང་གཉིས་དང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་མེམས་ལ་འདིར་དངོས་སུ་
མཆོད་བཟོད་མ་མཛད་པ་ནི། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བའི་རྒྱ་ལ་མཆོད་བཟོད་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞི་
མེས་པ་བཞིན་རྒྱ་འབྲས་སུ། ཉན་ཐོས་ཞེས་པའི་རྐང་བ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ནི། དེ་རྣམས་
ཀྱི་མཐར་གཏུགས་པའི་རྩ་བའི་རྒྱ་ངོས་གཟུང་བའི་བྱིར་དུ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལས། བྱང་མེམས་སྤྱེ་བ་ཡིན་ཀྱང་། ལྷག་
དབང་སྤྱེས་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། དེ་ལ་ཉན་རང་ལྟར་བཤད་མི་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་རྒྱལ་དབང་

༢༠ འབགས་པ་འོད་སྤངས་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ། མེཐུ་ ༩༢-བ། རྩེ་བཀའ། དཀོན་བཅེགས། ཆ།
ཤོག་གུངས་ ༡༢༥-ཆ། རྩེ་དང་པོ།

ལས་སྒྲུབ་པར་སྒྲོན་པ་ནི། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཙུ་བ་ཡང་མཐར་གཏུགས་ན། སྒྲིང་རྩེ་ལ་ཐུག་པར་
བསྐྱན་པའི་སྒྲིང་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཙུ་བ་སྒྲིང་རྩེ་ལ་ཐུག་པ་ནི་ལོགས་སུ་སྒྲོན་པའི་སྒྲིང་རྩོ།

གསུམ་པ་(བྱང་རྒྱལ་སེམས་རབ་ཀྱི་རྒྱ་མ་པོ་ལོགས་སུ་བསྐྱན་པ་)ནི། ལལ་དེ་ཉན་རང་གཉིས་ཐུབ་
དབང་ལས་དང་། ཐུབ་དབང་ནམས་བྱང་སེམས་ལས་འབྱུངས་ན། ³⁴“བྱང་སེམས་དེ་དག་གི་
རྒྱ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།”

ཙུ་བ། སྒྲིང་རྩེ་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་སྟོང་དང་།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་ནི་རྒྱ་ལ་སྤུས་ནམས་ཀྱི་རྒྱ། > ”

³⁵“འཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲིང་རྩེ་སེམས་དང་། དཔོན་པོ་དང་དཔོན་པོ་མེད་པ་ལ་
ལོགས་པའི་མཐར་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལྟེ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དོན་རྟོགས་པའི་སྟོང་སེམ་རབ་དང་
བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་གསུམ་ནི།” རྒྱ་ལ་སྤུས་བྱང་སེམས་ནམས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ།

བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ནི་འདིར་འགྲེལ་པར་³⁶མདོ་བྱངས་པ་ལས་བསྐྱན་པ་བཞིན་ཡིན་ཞེས་
གསུངས་ལ། མདོ་ལས་ནི་³⁷ “རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ནས། ཆོས་ཉིད་འདི་
སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ་སྐམ་ནས། སེམས་གང་སྒྲུབ་པ་དེ་ནི་བྱང་རྒྱལ་
ཀྱི་སེམས་ཞེས་བྱའོ།” ཞེས་གསུངས་སོ། འདི་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྲལ་བའི་བྲོགས་
གཅིག་ཅུམ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པས་མཆན་ཉིད་མ་རྟོགས་ལ། ཡང་འགྲེལ་པར་³⁸ “བདག་

34 འཐུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བསྐྱན་ རྒྱུ་མ་ ལ། རྟོག་གུངས་ 222-ན། རྩེང་ 2-པ། རྟོག་རྒྱུར་གི་
སྐྱུན་པ་སྟུང་།

35 འཐུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བསྐྱན་ རྒྱུ་མ་ ལ། རྟོག་གུངས་ 222-ན། རྩེང་ 3-པ། རྟོག་རྒྱུར་གི་
སྐྱུན་པ་སྟུང་།

36 འཐུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བསྐྱན་ རྒྱུ་མ་ ལ། རྟོག་གུངས་ 222-ན། རྩེང་ 4-པ།

37 འཐུག་པ་ལ་ཆོས་ཡང་དག་པར་རྒྱུད་པའི་མདོ། རྩེ་པ་ཀལ། མདོ་རྩེ་ 3། རྟོག་གུངས་ 222-པ། རྩེང་
2-པ། རྟོག་རྒྱུར་གི་སྐྱུན་པ་སྟུང་། འཐུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བསྐྱན་ རྒྱུ་མ་ ལ། རྟོག་གུངས་
222-ན། རྩེང་ 3-པ།

གིས་འཛིག་རྟེན་འདི་མཐའ་དག་ལྷན་བསྐྱེད་ནས་བརྟེན་དེ། སངས་རྒྱལ་ཉིད་ལ་ངེས་པར་
ལྷན་པར་བུའོ་སྐྱེ་དུ་ངེས་པར་མེས་པ་སྟེད་པར་བྱེད་དོ།" ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ཡང་ཐོབ་ཀྱི་
བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པ་མེད་པས་མཚན་ཉིད་ལྡོགས་གཅིག་པའོ།

དེས་ན་འབྲེལ་བར་ལྷོ་སྤྱང་ཆེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མེས་པ་སྟེད་པར་སྟོན་པའི་སྐབས་
སྟུ། "དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུན་ཅིའི་རོ་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ། ཡིན་ཅི་ཡོག་གི་རྟོག་པ་
མཐའ་དག་ཡོག་པའི་མཚན་ཉིད། འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་གཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ།
སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།" ཞེས་ཐོབ་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་
དམིགས་པ་གསལ་བར་བཤད་པས། ཆེད་དུ་བྱ་བ་མེས་པ་ཅན་མཐས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཐོབ་ཀྱི་སྟེ་
ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་མེས་པ་སྟེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པར་བྱ་
སྟེ། འབྲེལ་བཤད་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ཡོགས་མིང་། མཛོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་
གསུངས་པ་དང་ལྷགས་འདི་ལ་མི་འདྲ་བ་མེད་དོ།

དེ་ལྟར་ཆོས་གསུམ་པོ་བྱང་མེས་ཀྱི་རྒྱར་འཛོགས་པ་ལྷོ་སྤྱང་། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས་ལྷོ་
"བདག་ཉིད་དང་ནི་འཛིག་རྟེན་འདིས། སྟེ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ན། དེ་ཡི་ཅ་བ་བྱང་ཆུབ་
མེས་པ། རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟེན་དང་། ལྷགས་མཐའ་གདུགས་པའི་སྤྱང་ཆེ་དང་།
གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཡེ་ཤེས་ལགས།" ཞེས་གསུངས་པའི་ལྷགས་སོ། ལྷང་དེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
ཅ་བར་བརྟེན་གྱི་བྱང་མེས་ཀྱི་ཅ་བར་དངོས་སུ་མ་བརྟེན་ཀྱང་། ཅ་བ་ནི་དང་པོའི་དོན་དང་།

༡༩ འབྲེལ་བ་རང་འབྲེལ། སྟེ་བསྐྱེད། དབྱེ་མ། ལ། རྟོག་གྲངས་ ༢༢-བ། སྟེང་ ༩-པ།

༢༠ འབྲེལ་བ་རང་འབྲེལ། སྟེ་བསྐྱེད། དབྱེ་མ། ལ། རྟོག་གྲངས་ ༢༢-བ། སྟེང་ ༩-པ།

༢༡ དབྱེ་མ་ལ་འབྲེལ་པའི་འབྲེལ་བཤད། སྟེ་བསྐྱེད། དབྱེ་མ། ལ། རྟོག་གྲངས་ ༡༡-ན། སྟེང་ ༢-པ།

༢༢ མཛོན་རྟོགས་རྒྱན་སྐབས་དང་པོ། མེས་པ་སྟེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ལྟར། ཡང་དག་རྟོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་འདོད། ཞེས་གསལ།

༢༣ འབྲེལ་བ་ ཞེས་དེ་སྟེ་ནས་དབར་ལོག་ལུས་པའི་ཆོས་དཔལ་ནང་དུ་གསལ།

༢༤ རིན་ཆེན་འབྲེང་བ། ལེའུ་གཉིས་པ། རྟོགས་སུ་བཅད་པ། ༡༢་དང་༡༣་གཉིས།

དེའི་དུས་ཀྱི་གཙུག་པོ་ལྟ་བུ་གསུམ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། བྱང་ལེམས་ཀྱི་གཙུག་པོ་ལྟ་བུ་
བར་སྐབས་ལས་ཤེས་སོ།།

ཆོས་གསུམ་བྱང་ལེམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་པ་འདི་ཉན་རང་སངས་རྒྱས་ལས་དང་། སངས་
རྒྱས་བྱང་ལེམས་ལས་འབྱུངས་ན། བྱང་ལེམས་གང་ལས་འབྱུངས་ནས་དཔྱད་པའི་སྐབས་
ཡིན་པས། བྱང་ལེམས་ཀྱི་རྣམ་འཛིག་གི་རྒྱ་མཚན་པ་འདི་སྟེང་གི་རྒྱ་མཚན་པ་ལོ།།

དེ་ལྟར་འདི་གསུམ་གང་གི་རྒྱ་མཚན་པའི་བྱང་ལེམས་དེའི་མ་མཐའ་། ལས་ཞུགས་ཀྱི་
བྱང་ལེམས་ཐོག་མ་བ་ལ་བྱེད་དམ་མི་བྱེད། བྱེད་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལེམས་བསྐྱེད་དེའི་རྒྱ་མཚན་པ་
པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཐོབ་མ་ཐག་བྱང་ལེམས་སུ་གཞག་དགོས་པའི་བྱིར་རོ།། མཐའ་གཉིས་ལ་
མི་བརྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་ལེམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བྱང་ལེམས་རྣམས་ནི་
ཐོག་མར་ཀུན་ཚོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལེམས་བསྐྱེད་ནས། དེའི་འོག་དུ་བྱང་ལེམས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་བྱིན་
དུག་ལ་སྦྱོབ་བ་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་ཤར་བྱིན་ལ་སྦྱོབ་པའི་སྐབས་ཉིད་ནས། མཐའ་གཉིས་ལ་
མི་བརྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྦྱོབ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།། མི་བྱེད་ན་ནི་རྒྱ་པ་ཆོས་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་
ལེམས་སུ་བཤད་བ་དང་། རྒྱན་གྱི་ལྟོན་ཤིང་གི་ལྷ་གྲུ་ལྟ་བུའི་བྱང་ལེམས་སུ་བཤད་བ་དང་
འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྦྱོང་དུ་འགྱུར་པའི་བྱིར་བྱོགས་གཉིས་པ་ནི་ཁས་མི་ལེན་པས་དང་པོ་
ཁས་ལེན་ནོ།། འོན་ཀྱང་ལྟར་བཤད་པའི་སྦྱོང་ནི་མེད་དེ། བྱང་ལེམས་ཀྱི་སྦྱོང་དུ་འགྱོ་བའི་
ལེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། ལེམས་བསྐྱེད་སྒྲིམ་པའི་སྐབས་ལ་དཔོངས་ཀྱི། བསྒྲིམས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་སྦྱོས་པའི་ལེམས་བསྐྱེད་དངོས་མིན་པའི་བྱིར་རོ།། དེ་ཡང་དཔེར་ན་བྱར་ཤིང་གི་ཤུན་པའི་
རོ་ལྗང་བ་དང་། ཤུན་པའི་ནང་གི་རོ་ལྗང་བ་དང་འདྲ་བར་ལེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་
སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྐུ་པ་ཅམ་ནི། ཆོག་རྒྱུ་ལ་འབྱུངས་པའི་གོ་བ་ཅམ་ཡིན་པས་བྱར་
ཤིང་གི་ཤུན་པའི་རོ་དང་འདྲ་ལྟོ། དེ་ལ་ལེམས་བསྐྱེད་པ་ཟེར་ཡང་ལེམས་བསྐྱེད་དངོས་མིན་ནོ།།
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལེམས་སྦྱོང་པའི་མན་ངག་བཞིན་དུ་སྦྱངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཡིད་ལོགས་པར་
འབྱུང་བུ་བའི་སྦྱོང་བ་འབྱུང་བར་ཅན་སྦྱོས་པ་ནི། ཤུན་པའི་ནང་གི་བྱར་ཤིང་དངོས་ཀྱི་རོ་དང་

སྐྱེས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དོར་ན་མི་འགྲུབ་པར་མཐོང་ནས། ཡེ་ཤེས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་
 དེས་བཞོན་པར་འཇུག་པས་ན། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ས་པོན་ནི་སྤྱིང་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ།”
 དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས།^{༡༥} “ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གང་ཞིག་ལས།། སྤྱིང་
 ཆེ་སྤྱོན་བཏང་སྤྱོད་ཀྱིན་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མ་མེད་བཤད་པ། ལེམས་ཡོད་སྤྱི་ཞིག་དེ་ལ་སྤྱོད།”
 ཅས་སྤྱིང་ཆེ་སྤྱོན་དུ་བཏང་བའི་ལེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་དངས་པའི་སྤྱོད་པ་སྤྱི་དང་། བྱད་པར་དུ་
 མཐའ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་གཏད་ཀྱི་ཏྲི་མ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གསུམ་གྱིས་ཐེག་ཆེན་
 ཀྱི་དོན་ཀྱི་བསྐྱེད་པར་གསུངས་སོ།

བར་དུ་གལ་ཆེ་བ་ལ་རྒྱ་དང་འདྲ་ཚུལ་ནི། སྤྱིང་ཆེན་ས་པོན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལེམས་ཀྱི་
 སྤྱི་གཞི་མར་བསྐྱེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་།^{༡༦} “དུས་ཤིས་སྤྱིང་ཆེན་རྒྱལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་མ་བརྩམ་ན།
 འབྲས་བུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཆོགས་གཉིས་ཡངས་པ་མ་བསགས་པ་འདི། དེས་
 བར་ཉན་རང་གང་རུང་གི་སྤྱིང་ན་ལས་འདས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་ལ།” སྤྱིང་ཆེན་རྒྱལ་ཡང་ཡང་
 བརྩམ་ན་དེ་ལྟར་མི་འགྲུར་རོ།

མ་མར་གལ་ཆེ་བ་ལ་སྤྱིན་པ་དང་འདྲ་ཚུལ་ནི།^{༡༧} “རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་དུ་ཟིན་ཀྱང་
 སྤྱིང་ཆེན་སྤྱིན་པ་དང་བྲལ་ན། འཁོར་བ་ཇི་ཡིད་ཀྱི་བར་དུ་ལེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཉེ་བར་
 ཡོངས་སྤྱོད་པའི་རྒྱར་མི་འགྲུར་ཞིང་། ཉན་རང་དང་བྱང་ལེམས་འཕགས་པའི་ཆོགས་གཅིག་
 ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱད་པ་བར་མ་ཆད་པ་འཁེལ་བར་ཡང་མི་འགྲུར་ལ།” འབྲས་བུའི་སར་སྤྱིང་
 ཆེ་ཆེན་པོ་གྲུན་ལྟར་དུ་འཇུག་ན་དེ་ལས་བརྒྲོག་སྤྱི་འབྱུང་བའོ།

༡༢ འཇུག་པ་རང་འབྲེལ། རྩི་བཞུན། དབྱ་མ། ལ། རྟོག་གྲངས་ ༢༢༢-པ། རྩིང་ ༩-པ།
 ༡༣ རིན་ཆེན་འབྲེང་བ། ལེམས་ལེན་པ། ཆོགས་བཅད། ༣༤-པ།
 ༡༤ འཇུག་པ་རང་འབྲེལ། རྩི་བཞུན། དབྱ་མ། ལ། རྟོག་གྲངས་ ༢༢༢-ན། རྩིང་དང་པོ།
 ༡༥ འཇུག་པ་རང་འབྲེལ། རྩི་བཞུན། དབྱ་མ། ལ། རྟོག་གྲངས་ ༢༢༢-ན། རྩིང་ ༢-པ།
 ཆོག་སྤྱོར་མི་མཐུན་པ་ལྟར།

དེ་ལྟར་ན་གང་གྱིས་ཞེས་པ་བཞིའི་དོན་བཀའ་བས་ནི། ཐེག་ཆེན་པ་བྱེད་པར་འདོད་ན་ཐོག་
མར་ཡིད་སྡིང་ཇི་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་དང་། དེ་ནས་དེ་ལ་བཏེན་ནས་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་ལྟེན་ཐག་པ་ནས་བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པས་ནི་
གདོན་མི་ཟ་བར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་སྦྱི་དང་། བྱང་བར་དུ་ཟབ་མོའི་ལྷ་བ་ལུ་ཐག་གཅོད་
དགོས་པར་འདུག་སྟེ་ནས་དེ་དག་ལ་སྦྱོབ་པ་ཞིག་ལྟེན་ཐག་གཅོད་དགོས་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་ངེས་པ་བཏེན་
པ་རྒྱུ་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་(སྡིང་ཇི་ཆེན་པོ་ལ་སོ་སོར་བྱེ་བྱེ་བྱུག་འཆལ་བ་)ལ་གཉིས། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་
པའི་སྡིང་ཇི་ལ་བྱུག་འཆལ་བ་དང་། ཆོས་དང་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྡིང་ཇི་ལ་
བྱུག་འཆལ་བའོ།།

དང་པོ་(སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྡིང་ཇི་ལ་བྱུག་འཆལ་བ་)ནི།

ཙ་བ། དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང་།^{༡༥}

བདག་གི་འདི་ཞེས་དངོས་ལ་ཆགས་བསྐྱེད་པ།

ཟླ་ཆུན་འབྱུན་ལྟར་རང་དབང་མེད་པ་ཡི།

འགོ་ལ་སྡིང་ཇིར་གྱུར་གང་དེ་ལ་འདུད། ༢ །

ངར་འཛིན་གྱི་འཛིག་ལྟས་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་སྐྱེད་པས། སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་
ནི་དང་པོར་ཉེ་བདག་གི་བར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་འཛིག་ལྟའི་སྒྲ་རྒྱུ་དུ། ངར་འཛིན་པའི་
འཛིག་ལྟས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་སྟེ་སྟེ་ནས། ང་

༡༥ ཅིག་... ཞེས་དེ་སྡིང་དབང་ལོག་བྱས་པའི་ཞོལ་དབང་ནང་གསལ།

༡༥ ཅིག་... ཞེས་དེ་སྡིང་དབང་ལོག་བྱས་པའི་ཞོལ་དབང་ནང་གསལ།

༡༥ དང་པོར་བདག་དུ་མངོན་པར་ཞེན་གྱུར་ཅིང་། དངོས་སོ་རྣམས་ལ་བདག་གིས་ཞེས་བྱུང་བས།

ཟླ་ཆུན་ལྟར་ལྟར་རང་དབང་མེད་པ་ཡི། ཐག་ཆོའི་འབྱུང་།

ཞེས་པའི་དོན་འདི་ཉིད་དུ་སྟེ་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་དོ། དེའི་འོག་དུ་ང་ཡིས་
འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་ས། རང་འཛིན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ལས་གཞན་བ་སྟེ་དེ་མིན་པའི་གཟུགས་
དང་མིག་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ། འདི་ནི་བདག་གི་འོ་ཞེས་བདག་གི་བ་ལ་བདེན་པར་
ཆགས་པ་བསྐྱེད་པས། མོ་རྒྱན་གྱི་འཕྱུལ་འཁོར་འཕྱན་བ་སྟེ་འཁོར་བ་ལྟར། རང་དབང་མེད་
པར་འཁོར་བ་ཡི་འགྲོ་བ་ལ་སྟོང་ཆེར་གྱར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་འདུད་དོ་ཞེས་པ་ནི། མེས་པ་
ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་ཆེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བའི་དོན་ནོ། འགྲོ་བ་རྣམས་མོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱད་མོ་
དང་འདྲ་ལྷགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟེ་ན།

དེ་ལ་མེས་པ་ཅན་དང་མོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱད་གཉིས་ནི་འདྲ་བ་པོ་དང་འདྲ་ཡུལ་ཉེ་བྱུང་པར་གྱི་
གཞིའོ། འདྲ་རྒྱལ་ནི་དཔེ་ལ་ཐག་པས་བསྐྱེད་པར་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་དུག་ཡོད་
པ་བཞིན་དུ། དོན་ལ་འང་དེ་ཡོད་པར་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བསྟན་ན། བྱུང་པར་དང་པོ་ནི་བརྒྱད་གྱི་
“འཛིན་ཉེན་འདི་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཐག་པས་ཆེས་དམ་དུ་བསྐྱེད་པར་འོ།” འདི་
ནི་ཞེས་པ་ནི་འོག་མ་ལྟ་ལ་ཡང་སྟུར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། མོ་རྒྱན་གྱི་འཕྱུལ་འཁོར་བསྐྱོར་མཁན་དང་འདྲ་བར། རྣམ་པར་མེས་པས་
བསྐྱེད་པ་ལ་རག་ལས་པར་འཕྱག་པའོ།

གསུམ་པ་ནི། འཁོར་བའི་བྱོན་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་ཆེན་ས། མནར་མེད་པ་ལ་རྒྱག་པ་ཐབ་པར་
བར་སྐབས་མེད་པར་འཕྱན་པའོ།

བཞི་པ་ནི། བྱར་དུ་ངན་འགྲོར་འབད་རྩལ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་གི་ངང་གིས་འགྲོ་ཞིང་བྱོན་
དུ་བདེ་འགྲོར་ནི་འབད་པ་ཆེན་པོས་དྲང་བར་བྱ་བའོ།

ལྔ་པ་ནི། མ་རིག་པ་དང་སྟེད་ལེན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། འདྲ་བྱེད་དང་སྟོང་བའི་ལས་

དང་། ལྷག་མ་བདུན་གྱི་སྒྲིབ་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པའི་མ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་མི་རྒྱས་པ་ལོ།

དུག་པ་ནི། ཉི་མ་རེ་རེ་ཁིང་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱི་སྐྱག་བསྐྱལ་དང་། འབྱར་པའི་སྐྱག་བསྐྱལ་དང་། ལུབ་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱིས་གཅོག་པའི་སྤྱིར། འགྲོ་བ་འདི་ནི་ཐོ་ཚུན་གྱི་ལྷན་མཐའ་གནས་སྐབས་ལས་མ་འདས་པ་ཞིག་གོ། འདིར་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་དུག་གི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་མཐུན་སྦྲུང་བ་ནི། སེམས་ཅན་འཁོར་བར་འབྱམས་ཚུལ་གྱི་གོ་བ་ཙམ་ཞིག་སྒྱེད་པའི་སྤྱིར་མིན་ནོ། ཁོ་ན་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟེ་ན།

སྤར་ཐེག་ཆེན་ལ་འཕུག་འདོད་པས་ཐོག་མར་སྤྱིང་ཇི་ཆེན་པོ་སྒྱེད་དགོས་པར་བསྟན་ཀྱང་། ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་བསྒྲོམས་པས་སྤྱིང་ཇི་སྒྱེད་ཚུལ་སྤར་མ་བསྟན་པས། འདིར་སེམས་ཅན་རྣམས་རང་དབང་མེད་པར་འཁོར་བར་འབྱམས་ཚུལ་བསྟན་པ་ལྟར་བསྒྲོམས་པས། སྤྱིང་ཇི་ཆེན་པོ་སྒྱེད་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ཡང་བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་འཁོར་དུ་བརྟུག་ན། སིན་ཏུ་མ་ཞི་ཁིང་མ་དུལ་བའི་སེམས་འདི་ཉིད་གྱིས་སོ། གནས་གང་དུ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འཁོར་ན། སྤྱིང་ཅེ་ནས་མནར་མེད་གྱི་བར་གྱི་གནས་འདིར། མི་འཁོར་བའི་སྐབས་རུང་ཐད་ཀྱང་མེད་པར་རོ།

རྒྱ་རྒྱུན་གང་གིས་འཁོར་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་སོ། དེ་ཡང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་བའི་ལས་དང་། དེའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་ངན་འགྲོ་དང་བསོད་ནམས་དང་སྤྱི་གཡོ་བའི་ལས་དང་། དེའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་བདེ་འགྲོར་འཁོར་ལ། དེའི་དང་པོ་ནི་དེར་སྒྲིབ་པའི་དོན་དུ་འབད་མི་དགོས་པར་ངང་གིས་འཕུག་པ་དང་། སྤྱི་མ་ནི་དེའི་རྒྱ་རྒྱུན་འབད་པ་ཆེན་པོས་སྐྱབ་དགོས་པས་དཀའ་བ་སྟེ། ལུང་གཞི་ལས།⁶⁷ “བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་ནས་འཕོས་ཏེ་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་ནི་ས་ཆེན་པོའི་དུལ་དང་། དེ་གཉིས་ནས་འཕོས་ཏེ་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་ནི། ལུག་སེན་གྱི་ཅེ་མོས་བཞེས་པའི་དུལ་དང་འདྲ་བར་”གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

67 འདུལ་བ་ལུང་གཞི། རྒྱ་བཀའ། འདུལ་བ། ༡༡ ཐོག་གུངས་ ༥༦-བ། རྒྱུང་ ༢-བ།

དེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་གི་ནོན་མོངས་གསུམ་གང་རུང་ཞིག་གི་དུས་སུ་ཡང་ཚར་གཞན་གྱི་ཀུན་ནས་ནོན་མོངས་གཞན་གཉིས་འབྲེལ་བས་སྒྲུན་མི་འཆད་བ་དང་། ཉིན་རེ་ཞིང་སྤྱག་བསྐྱེལ་གསུམ་ཚུའི་གཉེར་མ་ལྟ་བུས་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་མནར་བ་རྣམས་སེམས་བའོ།

འདི་ཡང་སྒྲོན་དུ་རང་ཉིད་འཁོར་བར་འབྱམས་ཚུལ་བསམས་པ་ན། ཡིད་ལ་འགྱུར་བ་ཅི་ཡང་མི་ཐོན་པ་ཞིག་ལགས། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྤྲེང་དུ་བསམས་པ་ན། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་མི་བཟོད་བ་ལས་དང་པོ་པ་ལ་འོང་ས་མེད་པས། བཞི་བརྒྱ་བའི་འབྲེལ་བར་ལགས་པ་སྒྲུངས་པ་ལྟར་སྒྲོན་དུ་རང་སྤྲེང་དུ་བསམ་མོ། དེ་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་བསྐྱོམ་བར་བྱའོ། འོ་ན་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་འཁོར་བར་སྤྱག་ཀུན་གྱིས་མནར་ཚུལ་བསྐྱོམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲེང་རྗེ་ཆེན་པོ་འདྲན་ནམ། ཤོགས་གཞན་ཞིག་དགོས་སྐྱུམ་ན།

འདི་ནི་དགྲ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་མཐོང་བ་ན་མི་བཟོད་བ་མེད་ཀྱི་སྤྲེང་དུ་དགའ་བ་དང་། སན་གནོད་གང་ཡང་མ་བྱས་བ་སྤྱག་བསྐྱེལ་བར་མཐོང་བ་ན། སལ་ཆེར་ཡལ་བར་འདོར་བ་ནི་རང་གི་ཡིད་དུ་འོང་བ་མེད་པས་ལན་ལ། གཉེན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་མཐོང་ན་མི་བཟོད་བ་དང་། དེ་ཡང་ཡིད་དུ་འོང་ཆབས་ཇི་ལྟར་ཆེ་བ་ཅམ་གྱིས་དེའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་མི་བཟོད་བ་ཤུགས་དྲག་བར་སྤྲང་བས། སེམས་ཅན་གཉིད་ཀྱི་གཅིས་ཤིང་ཡིད་ལ་ཕངས་པའི་ཡིད་འོང་སྤྲེང་བ་ཞིག་དགོས་པ་ནི་གནད་ཆེན་པོ་འོ།

ཡིད་འོང་ཐབས་གང་གིས་སྤྲེང་བ་ལ་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་གི་ལྷགས་གཉིས་སྤྲང་བའི་དང་པོ་ནི། རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་བཞི་བརྒྱ་བའི་འབྲེལ་བར།⁵² “སེམས་ཅན་རྣམས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས། ས་མ་སོགས་ཀྱི་གཉེན་ཡིན་པ་བསམས་ན། དེ་རྣམས་བསྐྱེལ་བའི་སྤྲེང་དུ་འཁོར་

52 ཅིག་” ཅེས་དེ་སྤྲིར་དཔར་ལོག་བྱས་པའི་ཞོལ་དཔར་ནང་གསལ།

53 བཞི་བརྒྱ་པ། རབ་བྱེད་གཉིས་པ་ཆ་ཆང་།

54 ཅིག་” ཅེས་དེ་སྤྲིར་དཔར་ལོག་བྱས་པའི་ཞོལ་དཔར་ནང་གསལ།

55 བཞི་བརྒྱ་པ་རབ་བྱེད་གཉིས་པའི་རྒྱ་འབྲེལ། རྗེ་བཟུང་། དབྱུ་མ། ར། ཤོག་ 22-ན། བྱེད་ 1-པ།

པར་མཆོང་བར་བཟོད་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཅན་གྱི་མི་དང་།
མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀ་མ་ལ་སྒྲིལ་ས་ཀྱང་ཆོག་གསུངས་སོ།། ལྷགས་གཉིས་པ་ནི་དབལ་ལྷན་ནི་
བ་ལྷའི་ལྷགས་ཏེ། དེ་ནི་གཞན་དུ་བཤད་ཟེན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཡིད་ལ་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པ་དང་། འཁོར་བ་ན་མནར་བའི་རྩལ་གཉིས་
ཀྱི་སྒྲོན་ས། ལྷིང་ཆེ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པ་ལ་འབད་པ་དེ་དག་གསལ་ན། མ་བས་མཆོང་བཟོད་ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པ་མཚད་བ་དོན་ཡོད་པར་བྱས་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དེའི་མཁས་པར་སྒྲོམ་བ་ནི། རྟེན་
ཅའི་འདོན་པ་དང་འདྲ་སྟེ། ལྷགས་གཞན་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།། སེམས་ཅན་ལ་
དམིགས་པའི་ལྷིང་ཆེར་འགྲོ་རྩལ་ནི་འཆད་བར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་(ཆོས་དང་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷིང་ཆེ་ལ་ཐུག་འཆལ་བ་)ནི། ༤༥“ཆོས་ལ་
དམིགས་པ་དང་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷིང་ཆེ་ཡང་། དམིགས་པའི་སྒྲོན་ས་
གསལ་བར་བྱ་བའི་བྱིས།” འགྲོ་བ་ཞེས་པ་གཉིས་སྒྲོས་སོ།

ཙ་བ། འགྲོ་བ་གཡོ་བའི་རྩལ་ནང་གི་སྒྲོ་བ་ལྟར། ༤༦

གཡོ་དང་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་པར་མཐོང་བ་ཡི། ༤༧

འགྲོ་བ་རྒྱུད་གིས་གཡོ་བའི་རྩལ་ནང་གི་སྒྲོ་བ་ལྟར་གཡོ་བ་སྟེ་སྤྱོད་ཅིག་གིས་འཛིག་པར་
མཐོང་ནས། དེ་ལ་“ལྷིང་ཆེར་གྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་འདྲུད་དོ། ཞེས་པ་དང་སྤྱར་བ་” ༤༨ནི་
ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་ལྷིང་ཆེ་ལ་ཐུག་འཆལ་བའོ།

༤༥ སྒྲོས་རིམ་ལེའུ་དང་ནོ། རྟེན་བཟུང་། དབུ་མ། ཀུ། ཤོག་གུང་ས་ ༢༢-བ། རྩེད་ ༡-པ།

༤༦ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། ཤོག་གུང་ས་ ༢༢-བ། རྩེད་ ༢-པ།

༤༧ འགྲོ་བ་གཡོ་བའི་རྩལ་ནང་གི་སྒྲོ་བ་ལྟར། གཡོ་དང་རང་བཞིན་སྤྱོད་པར་མཐོང་བ་ཡི།

རྩལ་བའི་ལྷགས་པོ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཀྱང་འདི་མི་སྤྱོད་རོ།

༤༨ མཐོང་བ་ཡིས། ཞེས་རང་འགྲེལ་ནང་དུ་གསལ།

༥༠ འཛིག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། ཤོག་གུང་ས་ ༢༢-བ། རྩེད་ ༢-པ།

དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ཚུའི་ནང་གི་རྒྱ་གཞུགས་ལྟར། རང་བཞིན་ཉིད་གིས་གྲུབ་པར་སྤང་
ཡང་དེས་སྤྱོད་པར་མཐོང་ནས། དེ་ལ་སྤྱིང་ཇེར་གྱུར་བ་ལ་འདུད་དོ་ཞེས་པ་དང་སྤྱར་བ་ནི།
དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིང་ཇེ་ལ་ཐུག་འཆལ་བའོ། ། འགྲེལ་པར་འགྲོ་བ་ཞེས་པ་བཞག་ནས་
“སྤྱིང་ཇེར་གྱུར་གང་དེ་ལ་འདུད་”ཅེས་གསུངས་པ་ནི། དམིགས་པ་འོག་མ་གཉིས་ལ་འགྲོ་བ་
ཞེས་པ་ཡིད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །

“འདི་སྤར་ཚུ་མིན་དུ་དྲངས་བ་རྒྱང་མིན་དུ་དྲག་པོ་མིན་བས། ཚུའི་ཆ་ཤས་བརྒྱབས་
པས་བྲུབ་པའི་ནང་དུ་རྒྱ་བའི་གཞུགས་བརྟན། གཞུགས་བརྟན་ལས་སྤར་དམིགས་པའི་ཉིན་
གྱི་ཡུལ་ཚུ་དང་སྤར་ཅིག་དུ། ཉེ་རེ་རེ་”འཇིག་པ་རྒྱ་བ་རང་གི་དངོས་པོ་མངོན་སུམ་དུ་
དམིགས་པ་ལྟ་བུར་ཤར་བ་ན། དམ་པ་སྟེ་སྟེ་པོ་ཚུ་ལ་དེ་ལ་མཁས་པ་དག་གིས་སྤྱད་ཅིག་རེ་རེ་
ལ་མི་དྲག་པ་དང་། གང་དུ་སྤང་བའི་རྒྱ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པར་མཐོང་ངོ་། ། དཔེ་དེ་
བཞིན་དུ་བྱང་མེམས་སྤྱིང་ཇེའི་དབང་དུ་གྱུར་བ་ནམས་གྱིས་གྱང་། མེམས་ཅན་འཇིག་ལྟའི་
མཆོར་དེ་རྒྱས་པའི་བྱིར་དུ་འབབ་པའི་མ་རིག་པའི་ཚུ་སྟོན་པོ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ལྟན་པ། ཚུ་ལ་མིན་
ཡིད་བྱེད་གྱི་ནམ་དོག་གི་རྒྱང་གིས་བསྐྱོད་པའི་ནང་ན་གནས་པ། ནམ་མཁའི་རྒྱ་བ་ལྟ་བུའི་
རང་གི་ལས་དཀར་ནག་གི་གཞུགས་བརྟན་ལྟ་བུར་མདུན་ན་གནས་པ་ནམས། སྤྱད་ཅིག་རེ་རེ་
ལ་འཇིག་པའི་འདུ་བྱེད་གྱི་ཐུག་བསྐལ་ཐོག་དུ་འབབ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་
སྤྱོད་པར་མཐོང་བ་ན།” དེ་ནམས་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱིང་ཇེ་ཆེན་པོ་སྟེ་བར་འགྱུར་དེ། དེ་
ཡང་མེམས་ཅན་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། འཁོར་བར་འབྱུངས་པའི་ཚུ་ལ་བསམས་པ་ལས་སྟེ་སྟེ་
སྤར་བཤད་བ་བཞིན་ནོ། །

ཡ༡ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཞུན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་གུངས་ ༢༢༢-བ། བྱོར་ ༢-པ་ནས། ༩-པ་བར།

ཡ༢ ཉིན་རེ་རེ— ཞེས་དེ་སྤྱིང་དཔར་ལོག་བྱས་པའི་ཞོལ་དཔར་ནང་གསལ།

ཡ༣ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཞུན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་གུངས་ ༢༢༢-བ། བྱོར་ ༩-པ།

འཛིག་ལྟ་མ་རིག་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལས་མ་རིག་པ་ལོགས་སུ་བཤད་བ་ནི། འཛིག་ལྟ་འབྲན་
བྱེད་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་ལ་དགོངས་སོ།།

འདིར་འགྲེལ་བར་སྡིང་ཇེ་གསུམ་རྣམ་པས་མི་འབྲེད་པར་དམིགས་ཡུལ་གྱིས་འབྲེད་པར་
གསུངས་བས། གསུམ་གའི་རྣམ་པ་ནི་སེམས་ ༡༣་ལྟག་བསྐལ་དང་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་
རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པ་ལ་འབྲེད་སྟེ། སྡིང་ཇེ་དང་པོའི་
སྐབས་སུ་འགྲོ་ལ་སྡིང་ཇེར་གྱུར་ཞེས་གསུངས་ལ། བྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་འགྲོ་བ་
གཡོ་བ་ཞེས་གསུངས་བས། སེམས་ཅན་དམིགས་པར་བསྐྱན་པའི་བྱིར་རོ། དེས་ན་ཆོས་ལ་
དམིགས་པའི་སྡིང་ཇེས་ནི། སེམས་ཅན་ཙམ་ཞིག་ལ་དམིགས་པ་མིན་གྱི། སྐད་ཅིག་གིས་
འཛིག་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པས། སྐད་ཅིག་གི་མི་ཉག་པས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་
པའི་སེམས་ཅན་དམིགས་པ་ལོ།།

སེམས་ཅན་སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་པར་ངེས་བ་ན། ཉག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་སེམས་
ཅན་ཡོད་པ་སྟོང་དེར་ཁྱེད་གསུངས་པས། བྱང་པོ་ལས་ངོ་མོ་ཐ་དད་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པ་ངེས་
པར་ནུས་སོ།།

དེའི་ཆེ་སེམས་ཅན་ནི་བྱང་པོའི་ཆོགས་ཙམ་ལ་བཏགས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས། བྱང་
སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཙམ་ལ་བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་དམིགས་པར་འགྲོ་བས་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་
ཞེས་གསུངས་སོ།།

མི་ཉག་པའི་སེམས་ཅན་ཞེས་པ་ནི་མཆོན་པ་ཙམ་སྟེ། རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྒྱས་སུ་མེད་པའི་
སེམས་ཅན་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་། ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱའོ། དེས་ན་ཆོས་
ཙམ་ལ་བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ལ་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་པ་ནི། བར་གྱི་
ཆོག་མི་མངོན་པར་བྱས་པ་ལོ།།

དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྡིང་ཇེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པ་མིན་
གྱི། དམིགས་པ་བྱུང་བར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྡིང་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་སོ།།

དམིགས་པ་མེད་པ་ནི་མཚན་འཛིན་གྱིས་བབྱང་བ་ལྟར་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་བདེན་མེད་དོ།
བདེན་མེད་གྱིས་བྱང་བར་དུ་བྱས་པའི་ལེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ལ། དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་
དམིགས་པ་ཞེས་སམ། དམི་ཏ་པ་མེད་པའི་སྤྱིང་ཇེ་ཞེས་བར་གྱི་ཆོག་མི་མངོན་པར་བྱས་པའོ།

མོད་གྱི་དྲི་ཀ་བྱེད་མང་པོས་སྤྱིང་ཇེ་གཉིས་པ་ཉིད་གྱིས་སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་བར་དམིགས་
པ་དང་། སྤྱིང་ཇེ་གསུམ་པ་ཉིད་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་དམིགས་ཟེར་བ་ནི། འདི་དག་གི་
དམིགས་རྣམ་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་པའི་བཤད་པ་སྟེ། སྤྱིང་ཇེ་གཉིས་ནི་ལེམས་ཅན་སྟུག་
བསྟུལ་དང་འབྲལ་འདོད་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། སྐད་ཅིག་མ་དང་རང་བཞིན་
མེད་པ་གཉིས་རྣམ་པའི་ཡུལ་དུ་འདོད་ན། སྤྱིང་ཇེ་གཉིས་ལ་འཛིན་སྐྱངས་གྱི་རྣམ་པ་མི་མཐུན་
པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ།

དེས་ན་བྱང་བར་གཉིས་གྱིས་བྱང་བར་དུ་བྱས་པའི་ལེམས་ཅན་སྤྱིང་ཇེའི་དམིགས་པར་
འཛིག་པ་ལ། སྤྱིང་ཇེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་གིས་ལེམས་ཅན་སྐད་ཅིག་མ་དང་། རང་
བཞིན་མེད་པར་སྟོན་དུ་ངས་ཟིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆོས་གཉིས་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཅིག་
དགོས་གྱི། སྤྱིང་ཇེས་དེ་གཉིས་སུ་དམིགས་པ་མི་དགོས་སོ།

ཅ་འགྲེལ་གཉིས་ཀར་སྤྱིང་ཇེ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་སྤར་བཤད་པའི་བྱང་བར་གྱིས་བྱང་བར་དུ་
བྱས་པའི་ལེམས་ཅན་དམིགས་པར་བཤད་ལ། སྤྱིང་ཇེ་དང་པོ་ལ་དེ་འདྲ་བའི་བྱང་བར་གྱིས་
བྱང་བར་དུ་བྱས་པ་མིན་པར། ལེམས་ཅན་ཅམ་ཞིག་དམིགས་པར་གསུངས་པས། དེ་ལ་
དགོངས་ནས་ལེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་ཇེ་ཞེས་བ་ཡང་། ཐ་སྐད་བདེ་བའི་བྱིར་ཉེར་
བསྟུའི་མིང་རོ།

དེས་ན་སྤྱིང་ཇེ་དང་པོ་འདིས་ཉག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་ལེམས་ཅན་ལ་དམིགས་
དགོས་པར་འདོད་པ་ནི། མི་རིགས་བར་སྒྲ་བ་སྟེ། བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་མ་རྟོན་པའི་ཀྱུད་གྱི་
སྤྱིང་ཇེ་ལ་ཡང་ལེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་ནས་སྟེ་བ་དུ་མ་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་། གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་ཀྱན་མོང་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་ལྟ་བ་རྟོན་པའི་ཀྱུད་ལ་ཡང་། སྤར་བཤད་པའི་

བྱད་པར་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་ཇི་དུ་
མ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ།

དཔེར་ན་བྱམ་པ་ནྟག་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་སྤྱན་སྤྱངས་ནས། མི་ནྟག་པར་ཁོང་དུ་རྒྱད་
པས་ཀྱང་། བྱམ་པ་དམིགས་པར་འཛིན་པའི་གྱིས་མི་ནྟག་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བྱམ་པ་
དམིགས་པར་མི་འཛིན་པ་དུ་མ་ཞིག་འོང་ལ། བྱམ་པ་མི་ནྟག་པར་ཁོང་དུ་མ་རྒྱད་པས་ཀྱང་།
བྱམ་པ་དམིགས་པར་འཛིན་པའི་གྱིས་ནྟག་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བྱམ་པ་དམིགས་པར་མི་
འཛིན་པ་བཞིན་རོ།

འདིའི་སྤྱིང་ཇི་གསུམ་ནི་དམིགས་པ་གསུམ་པོ་གང་ལ་དམིགས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་ལས་བསྐྱབ་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས། ཉན་
རང་གི་སྤྱིང་ཇི་དང་བྱད་པར་ཤིན་དུ་ཆེ་ལོ། དེ་འདྲ་བའི་སྤྱིང་ཇི་རྣམས་བསྐྱེད་པ་ན། སེམས་ཅན་
གྱི་དོན་དུ་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྤྱམ་པའི་བྱང་རྒྱུ་
ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ།

མཆོད་བཏོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱིང་ཇི་ནི། ཐོག་མའི་སྤྱིང་ཇི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཀྱང་། བྱང་རྒྱུ་
སེམས་དཔའི་སྤྱིང་ཇི་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཡིན་པས་ན། སྤྱེད་པའི་རྣམས་སུ་འབྲེལ་པས་
“སྤྱིང་ཇི་སྤྱིད་པ་པོ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་འགལ་ལོ།” འོ་ན་ལམ་
དུ་ཐོག་མར་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་སྤྱིང་ཇི་དེ་ལ་སྤྱིང་ཇི་གསུམ་ག་ཡོད་དམ་
མེད་ཅེ་ན།

འདི་ལ་གཉིས་ལས་ཐོག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ནི། ཡང་དག་པའི་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ཤེས་པ་ཚོལ་བ་སྤྱོད་དུ་བཏང་སྟེ། དོན་དམ་པ་ལེགས་པར་གཏན་ལ་བབ་པའི་འོག་དུ་
སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིང་ཇི་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་ཐུབ་པའི་བདུལ་
ཞུགས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སྦྱོབ་པོ།

ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དང་པའི་རྗེས་འབྲང་ནི། སྤྲོན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉོགས་པར་མི་རྒྱས་
པས་མེས་པོ་བསྐྱེད་པའི་འོག་དུ་ཡང་དག་པའི་དོན་མེས་པོ་ཆོས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོད་པ་ལ་
སྤྲོབ་སྟེ། དབྱ་མའི་རྒྱན་ལས།” “ཡང་དག་མེས་ཆོས་སྤྲོན་བཏང་སྟེ། དོན་དམ་ནམ་པར་
ངེས་གྱུར་ནས། ལྷ་ངན་ཐེབས་གནས་འཛིག་རྟེན་ལ། སྤྲོང་རྗེ་ཀུན་དུ་བསྐྱེད་ནས་སྟུ། འགྲོ་
དོན་བྱེད་པར་དཔའ་གྱུར་བ། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ཀྱིས་མཁས་པ་ནི། སྤྲོད་དང་སྤྲོང་རྗེས་བརྒྱན་བ་ཡི།
རྩལ་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཡང་དག་སྤྲོད། ཡང་དག་དང་པས་རྗེས་འབྲང་བ། རྗེགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་མེས་པོ་བསྐྱེད་ནས། རྩལ་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་སྤངས་བྱས་ཏེ། དེ་ནི་ཡང་དག་མེས་ཆོས་
བཙོན།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་སྤྲོང་རྗེ་གསུམ་ག་སྤྲོན་དུ་སྤྲོད་པ་ཡོད་དོ། སྤྲོན་དུ་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་བརྟེན་གྱང་སྤྲོད་པ་ལ་སྤྲོབ་པའི་དུས་སྟུ་ཡང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་
གཏན་ལ་ཐབ་ནས། དེ་ལ་སྤྲོབ་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཆུལ་དེ་ངེས་པར་བྱ་
དགོས་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟར་མཆོད་པར་བཞེད་ནས་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ་དངོས་སུ་མ་མཛད་ཀྱང་སྤྲོན་མེད་
དེ། དབྱ་མ་རྩ་བ་དང་རིགས་པ་དུག་རྩ་བ་བཞིན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་
མཛད་ནས། མཆོད་བཞེད་དངོས་སུ་མ་མཛད་པ་བཤེས་པའི་འཕྲིན་ཡིག་ལྷ་བྱ་ཡང་ཡོད་དོ།
ཁོ་ན་གྱང་དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ་རྩམ་པར་འདོད་ནས་མཆོད་བཞེད་མཛད་པ་ཡིན་པས། རྩལ་ལ་
ནི་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ་ཡོད་དོ།

གཞན་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་འབྲེལ་ལ་བཞེད་བྱ་ནི། ཟབ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་
ཡིན་ལ། རྩན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགོས་པ་ནི་བཤད་ཟིན་དོ། ཉིང་དགོས་ལ་གནས་སྐབས་པ་ནི་
བསྐྱན་བཅོས་ཀྱི་དོན་མེས་པོ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ལམ་བཞི་བསྐྱོད་པའོ། མཐར་

ཨ་ སྤྲོད་དཔོན་ནི་བ་ཆོས་མཛད་པའི་དབྱ་མའི་རྒྱན་གྱི་འབྲེལ་བ། རྩེ་བསྐྱེད། དབྱ་མ། ས། རྟོག་གུངས་
ཡང་ན། བྱང་ རྩེ་ རྩེ་ རྩེ་

ཐུག་པ་ནི་འབྲས་བུ་ལོ། ཉིང་དགོས་དགོས་པ་ལ་རག་ལས་པ་དང་། དགོས་པ་བསྟན་
བཅོས་ལ་རག་ལས་པ་ནི་འབྲེལ་བའོ།

གཉིས་པ་(བརྒྱམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས་)ལ་གཉིས། ལྷུ་ལོ་ས་དང་། འབྲས་བུ་
ལོ།

དང་པོ་(ལྷུ་ལོ་ས་)ལ་གསུམ། ལུགས་འདིའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་
བྲག་དུ་སོ་སྒྲིའི་སར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། བྱང་ལེམས་འཕགས་པའི་སའི་རྣམ་
གཞག་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(ལུགས་འདིའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྒྱིར་བསྟན་པ་)ནི། གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་འདིར་
བྱང་ལེམས་ཀྱི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་སྐྱུ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་གཏན་ལ་འབེབས་ན།
རེ་ཞིག་མགོན་པོ་སྐྱུ་སྐྱབ་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བགོད་པའི་ལམ་ཀྱི་རིམ་བ་ཅི་
འདྲ་བ་ཞིག་བཞེད་ཅེ་ན།

དེ་ལ་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་སྐྱུ་སྐྱབ་ཞབས་ལ་སོགས་པའི་ལུགས་ཐོས་བསམ་གྱིས་
གཏན་ལ་འབེབས་བ་ནི། རང་གིས་ཡང་དག་པའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་
ཆེད་ནས། ལམ་ལྟར་སྤང་རྣམས་ཀྱིས་བགྱི་བར་མི་རྣམས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།

དེའི་ཕྱིར་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་ཅི་ཙམ་སྤངས་ཀྱང་། རང་གི་ལམ་
ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་ཅི་ཡང་མི་ཆེད་པའི་ཐོས་བསམ་བ་ནི། ཐོས་བསམ་བྱེད་
ཚུལ་གནད་དུ་མ་སོང་པའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ངལ་བར་བྱས་ཀྱང་སྤོང་པོ་ལེགས་བར་མི་
ལོན་པས་ན། ལམ་བགོད་པའི་རིམ་བ་རྣམས་ཤེས་བ་ལ་འབད་བར་བྱའོ།

སྒྲིའི་ཞབས་ཀྱིས་ལམ་ཀྱི་ཆ་ཤོགས་རེ་བཤད་པ་མང་ཡང་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀ་
ལས་བརྒྱམས་པའི་ལམ་ཀྱི་ལུས་སྟོན་པའི་གཞུང་གསུམ་ལས། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས་
གསུངས་ཚུལ་ལ། “དེ་ཡི་ཙ་བ་བྱང་ཆུབ་ལེམས་།” ཞེས་པ་དང་། “སྤྱིང་རྗེ་སྟོན་བདང་སྟོང་
ཀུན་དང་།” ཞེས་སོགས་ནི་སྤྱར་བྱངས་ཟིན་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།⁶ “དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་

ལེམས་དབང་ཡི། ཡོན་ཏན་མདོར་བསྟན་བྱ་བ་ནི། སྤྱིན་དང་ཚུལ་བྲིམས་བཟོད་བཙོན་
འབྱུགས། བསམ་གཏན་གྲེས་རབ་སྤྱིང་རྩེ་སྟགས། སྤྱིན་པ་རང་དོན་ཡོངས་བཏང་བ། ཚུལ་
བྲིམས་གཞན་ཅན་བྱ་བ་ལོ། བཟོད་བ་ཁྲོ་བ་སྤངས་བ་སྟེ། དཀར་པོའི་ཆོས་སྟེལ་བཙོན་འབྱུགས་
སོ། བསམ་གཏན་ཅེ་གཅིག་ཉན་མོངས་མེད། གྲེས་རབ་བདེན་དོན་གཏན་ལ་འབེབས།
སྤྱིང་བཙེ་ལེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། སྤྱིང་རྩེ་རྩེ་གཅིག་སྟོ་གྲོས་སོ། སྤྱིན་པས་ཡོངས་སྤྱོད་
བྲིམས་གྱིས་བདེ། བཟོད་བས་མདངས་ལྟན་བཙོན་བས་བཟིད། བསམ་གཏན་གྱིས་མི་སྟོ་
ཡིས་གྲོལ། སྤྱིང་བཙེ་བས་ནི་དོན་ཀུན་སྤྱུག་པ། བདུན་པོ་འདི་དག་མ་ལུས་བར། ཅིག་ཅར་མ་
རུ་ལ་སྤྱིན་བ་ཡིས། ཡེ་གྲེས་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་ལུལ། འཛིག་དེན་མགོན་པོ་ཉིད་ཐོབ་
འབྱུར། ལེམས་སྤྱིན་དུག་གི་ངོས་འཛིན་དང་། ཡན་ཡོན་དང་སྤྱིང་རྩེ་འོ་གྲོགས་དང་བཅས་བ་ལ་
བསྐྱབ་པར་གསུངས་ཏེ། སྤྱོད་པའི་དེན་ལེམས་བསྐྱེད་བ་སྤྱིན་དུ་བཏང་བ་དང་། སྤྱོད་བ་དེས་
བྱང་ལེམས་གྱི་ས་བཙུ་བ་གྲོད་བར་གསུངས་སོ།

ཆོས་དབྱིངས་བསྤྱོད་བ་ལས་ཀྱང་།^ཉ “སྐབས་སུ་སོང་ནས་ལེམས་བསྐྱེད་བ་དང་། བར་
སྤྱིན་བཙུས་ཁམས་རྒྱས་བར་བྱེད་བ་དང་། བྱང་ལེམས་གྱི་ས་བཙུ་གསུངས་སོ། ལམ་གྱི་
ལུས་གྱི་སྒྲིམ་རགས་བ་ཞིག”^{མཛེད་པ་དེ།}

མདོ་ཀུན་ལས་བདུས་བ་ལས་^མརྒྱས་བར་བཤད་བ་ན། “དལ་འཕྱོར་དང་བསྟན་བ་ལ་
དད་བ་རྟེན་དཀའ་བ་^མདང་། དེ་དག་ལས་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་དུ་ལེམས་བསྐྱེད་བ་རྟེན་དཀའ་བར་
^མགསུངས་ལ། ལེམས་ཅན་ཐམས་ལ་སྤྱིང་རྩེ་ཆེ་བ་ཡང་རྟེན་དཀའ་བ་^མདང་། སྤྱིང་བཙེད་བ་

ཉ རྩེ་ཆེན་འབྲེང་ག། ལེའུ་ལུ་ལ། ཆོགས་སུ་བཅད་པ། སོ་སྤྱན་སོ་དགའི་བར།

མ ཆོས་དབྱིངས་བསྤྱོད་པ། རྟེ་བསྟན། བསྤྱོད་ཆོགས། ཀ། ཐོག་གུངས་ ༩-ག། རྟེད་ ༥-ག།

མ ༤ ཅིག་ ཅེས་དེ་སྤྱིང་དབང་ལོག་བྱས་པའི་ཞོལ་དཔར་ནང་དུ་གསལ།

མ ༥ འཇགས་བ་སྤྱི་སྤྱོད་གྱིས་མཛེད་པའི་མདོ་ཀུན་ལས་བདུས་པ། རྟེ་བསྟན། དབྱུ་མ། ཀ། ཐོག་གུངས་
༡-༩-ག། རྟེད་ ༩-ག།

༤ ༥ ཐོག་གུངས་ ༡-༡-ན། རྟེད་དང་པོ།

ནམས་ལས་ཀྱང་། བྱང་ལེམས་ལ་མ་འབྱིན་པའི་ལས་སྒྲིབ་དང་།¹² དེ་ལ་བརྟམས་པའི་ལེམས་
དང་། བདུད་གྱི་ལས་དང་། དམ་ཚེས་སྒྲོང་བ་སོགས་སྒྲོང་བ་རྙེད་དཀའ་བ་སོགས་གྱི་བཤད་བ་
མང་དུ་གསུངས་སོ།།

འདི་ལྟ་མ་གཉིས་ལ་ལྟོས་ན་གསལ་མཛད་ཀྱང་། ད་དུང་ལམ་གྱི་རིམ་བ་ནམས་རྟོགས་
དཀའ་བ་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ལྷགས་འཛིན་ཆེན་པོ་ཞི་པ་ལྟས། བེར་བསྐྱབ་སྒྲོད་གཉིས་ཀ་དང་
བྱུང་བར་དུ་མདོ་བདུས་གྱི་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་བསྐྱབ་བདུས་ལས་¹³ ཤིན་དུ་གསལ་ཞིང་རྒྱས་
པར་གསུངས་ཏེ། མོག་མར་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་ཞིང་ཤིན་དུ་རྙེད་དཀའ་བ་བསམས་ནས། ཆེ་
འདིར་སྒྲིང་པོ་ལེན་པའི་མན་བ་ལེམས་བ་དང་། དེ་ནས་དད་བ་སྒྱི་དང་བྱུང་བར་དུ་མོག་པ་ཆེན་
པོའི་ཡོན་ཏན་བསམ་པའི་དད་བ་བརྟན་པོ་བསྒྲིད་དེ། སྒྲོན་བ་བྱང་རྒྱབ་གྱི་ལེམས་བསྒྲིད་བ་
པ་དང་། དེ་ནས་འཕྱག་པའི་སྒྲོམ་བ་བཟུང་བ་དང་། དེ་ནས་ལུས་དང་ལོངས་སྒྲོད་དགེ་ཙ་
གསུམ་བཏང་བ་དང་། བསྐྱང་བ་དང་། དག་བར་བྱེད་བ་དང་། སྒྲེལ་བའི་རྒྱལ་ནམས་གསལ་
བར་གསུངས་བ་འདིས། མདོ་ཀུན་ལས་བདུས་བཤད་པར་བྱུང་།¹⁴

བཞི་བརྒྱ་པར་ཡང་ཐབ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་ལུས་གསུངས་ལ། དབུ་མ་སྒྲིང་པོ་དང་།
དབུ་མ་རྒྱན་དང་། དབུ་མའི་སྒྲོམ་རིམ་གསུམ་ལས་བསྐྱས་དེ་གསུངས་པའི་ལུས་ནམས་ཀྱང་
འདྲ་བས། འཕགས་པའི་ལྷགས་འཛིན་པའི་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ལམ་གྱི་ཁོག་ལ་འདྲུང་།

12 མོག་གྲངས་ 773-ན། རྩེང་ 2-བ།

13 མོག་གྲངས་ 778-ན། རྩེང་དང་པོ།

14 མོག་གྲངས་ 774-བ། རྩེང་ 2-བ།

15 སྒྲོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྟས་མཛད་པའི་བསྐྱབ་བ་ཀུན་ལས་བདུས་བ། རྩེ་བཅུ་ན། དབུ་མ། ཞི།
མོག་གྲངས་ 2-བ། རྩེང་དང་པོ་ནས།

16 སྒྲོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྟས་མཛད་པའི་བསྐྱབ་བ་ཀུན་ལས་བདུས་བ། རྩེ་བཅུ་ན། དབུ་མ། ཞི།
མོག་གྲངས་ 2-མ། རྩེང་ 3-བ་ནས། མོག་གྲངས་ 27 མདུན་པར་གཟིགས།

17 ལེས་པར་བྱུང་། ཞེས་མིན་ནམ་ལྟས་བས་དབུད་པར་འཛིན།

འདི་ནམས་ལ་ངེས་པ་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལས་དང་པོ་བས་འཇུག་པ་བདེ་བ་ནི་
ཤིང་ཏེ་ཆེན་པོའི་ལྷགས་གཉིས་ལ་མཁས་པའི་དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཀྱི་གདམས་ངག་བྱང་ཆུབ་
ལས་ཀྱི་རིམ་པར། ཤིན་ཏུ་གོ་སྒྲུབ་པའི་འབྲིང་ཚུལ་བསྟན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་(ཤི་བྱུ་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུ་ལྟར་གྱི་ཐུགས་རྒྱུ་)ནི། གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་འདིར་
བྱང་མེས་ཀྱི་ལས་ཐབས་དང་ཆུ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀ་དང་། དེས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བྱ་
གདན་ལ་འབེབས་ན། བྱང་མེས་ལ་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་སྒྲུབ་པའི་ལས་ཀྱི་རིམ་པ་ནམས་
མཛོད་བཛྲོད་ཀྱི་འོག་འདིར་བསྟན་དགོས་པ་ལས། དེར་མི་སྟོན་པར་འཕགས་པའི་ས་ནིང་ནས་
འཆད་བ་ཇི་ལྟར་རིགས་སྟུང་ན།

འདི་ནི་མཛོད་བཛྲོད་ཀྱི་སྐབས་ནིང་ཏུ་བཤད་པས། སྐབས་འདིར་མ་བཤད་དོ། དེའི་
དགོས་པ་ནི་གང་བསྟོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་མེས་སུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་གསུམ་
བསྟན་པས། ཐོག་ཆེན་ཏུ་འཇུག་པར་འདོད་པས་དེ་གསུམ་ཐོག་མར་ཉམས་སུ་སྤང་དགོས་པར་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་དོ། དེ་གསུམ་ནི་སྟོན་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པར་མ་ཟད། བྱང་མེས་སུ་
གྱུར་ནས་ཀྱང་ཉམས་སུ་སྤང་དགོས་པ་ལ། གཉིས་ལ་མི་རྟོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྟོན་པའི་གཙོ་བོ་
ཡིན་པས། དེས་མཛོད་ནས་སྟོན་པའི་ཀྱི་སྟོན་པ་གསུམ་ལ་སྟོན་པ་ཡང་གོ་དགོས་སོ།

དེ་ཡང་མདོ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་ལས། “བྱང་ཆུབ་མེས་དཔལ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་
དང་བྱལ་བར་ཆོས་ནིང་ཐབས་ལ་སྐྱར་བར་མི་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རྒྱུ་ཏུ་
འབྲེལ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་མེས་དཔལ་ནམས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཡང་དག་པའོ།” ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་ཆོགས་གཉིས་རྒྱུ་ཏུ་འབྲེལ་བ་ལ་བསྟན་དགོས་ཀྱི། ཐབས་ཤེས་རྩོགས་རེ་བས་ཆོག་
ཤེས་བྱེད་པ་དང་། ཐབས་ཤེས་བྱེད་པར་ཅན་གང་ཡང་མེད་པའི་མེས་ཆེ་གཅིག་པ་ཅུལ་
ཡིད་བདན་པར་མི་བྱའོ།

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུ་ལྟར་གྱི་ཐུགས་རྒྱུ་ལྟར་གྱི་ཐུགས་རྒྱུ་ལྟར་གྱི་ཐུགས་རྒྱུ་ལྟར་གྱི་ཐུགས་རྒྱུ་
མཛོད་ནས་སྟོན་པའི་ཀྱི་སྟོན་པ་གསུམ་ལ་སྟོན་པ་ཡང་གོ་དགོས་སོ།

དེ་ཁོ་ན་ནི་ད་ལ་དབྱེད་པའི་རིགས་པས་དགག་བྱ་འདོག་པའི་ས་མཚམས་མ་ཟིན་པར་
 ཐམས་ཅད་བཀག་པར་མཛོང་སྟེ། རྟོག་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་དུ་འབྱུང་བས།
 མ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་གཞན་ངོ་ཁོ་ན་ལ་སྒྲེལ་བ་དང་། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱིས་སྤང་བའི་དེ་བཞིན་ནི་ད་ཅུ་ཞིག་གི་ཆོས་སྐུ་ལས་མེད་ཅིང་། གཞུགས་ཀྱི་སྐུ་གདུལ་
 བུའི་ཤེས་ཀྱང་ཀྱིས་བསྐྱུས་པར་འདོད་བ་རྣམས་ལ་ནི། “ཉན་རང་གཉིས་བྱ་བ་དབང་ལས་སྒྲེལ་
 པ་དང་། མངས་རྒྱས་བྱུང་མེས་ལས་འབྱུངས་པར་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བསྐྱུ་བས་བ་སོགས་
 ཐམས་ཅད་དབུ་མ་ལ་འདུག་པའི་ལྷགས་མིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཆོས་གསུམ་བསྟོམ་བ་ཡང་
 བྱུང་མེས་ས་དབུ་མ་པའི་ལྷགས་མིན་པར་གཞན་ངོ་ཅུ་བཞག་བཤོ།” ཞེས་པས་རང་ངོས་
 ནས་ལམ་ཉམས་སུ་སྤང་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་ཅིང་། རང་བཞིན་གྱིས་བྱ་བ་
 པས་སྤང་བའི་མེས་ཅན་ཅོ་ཆུན་དང་ཆོས་མཐུན་དུག་གིས་འཁོར་བར་བཤད་བ་རྣམས་འགལ་
 འདུ་འབའ་ཞིག་དུ་འགྱུར་བས། དབུ་མ་ལ་འདུག་པའི་མཛོད་བཟོད་ནས་བཟུང་སྟེ། གཞུང་གི་
 དོན་ལོག་པར་འཆད་བ་ལ་ཞུགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།

སྒྲིན་སོགས་ལ་སྟོབ་ཚུལ་འབགས་པའི་སའི་སྐབས་སུ་བཤད་བ་རྣམས་ལ་འང་སོ་སྒྲིབ་ས་
 ནས་ཀྱང་། ཉམས་སུ་སྤང་བུའི་སྟོད་བ་མང་དུ་ཡོད་བ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས། ད་ལྟ་ནས་
 ཀྱང་ཉམས་སུ་སྤང་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ།

གསུམ་བ་(བྱང་མེས་པཎགས་པའི་སའི་རྣམ་གཞག་བཟུན་བ་)ལ་གསུམ། ས་བཅུའི་བྱན་མོང་
 གི་རྣམ་གཞག་ ས་སོ་སའི་རྣམ་གཞག་ ས་བཅུའི་ཡོན་ཏན་བཟུན་བཤོ།

དང་པོ་(ས་བཅུའི་བྱན་མོང་གི་རྣམ་གཞག)ནི། འདིར་རབ་དགའ་སོགས་ས་བཅུ་གཅིག་བཤད་
 པ་ནི། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས།^༤ “ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ས་ནི་བརྒྱད་
 བཤད་པ། དེ་བཞིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ། བྱང་ཆུབ་མེས་ས་དཔའི་ས་བཅུའོ།” ཞེས་ས་བཅུ་

༤ རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལེའུ་ལ། ཆོགས་སུ་བཅད་པ། བཞི་བཅུ་པ།

དང་། བརྒྱ་གཅིག་པའི་རྣམ་གཞག་རགས་པ་ཞིག་གི་གསུངས་པ་ལ་གཞི་མཛད་ཅིང་། ས་བརྒྱ་
པའི་མདོ་ལ་ཡང་བརྟེན་ནས་མཛད་དེ། དེ་ལ་རབ་དགའ་སོགས་ས་བརྒྱ་ལ་མེམས་བསྐྱེད་པ་
བརྒྱར་བཤད་པ་ནི། དོན་དམ་པའི་མེམས་བསྐྱེད་ལ་དགོངས་སོ།། དོན་དམ་པའི་མེམས་བསྐྱེད་དུ་
བཞག་པའི་ས་བརྒྱའི་ངོ་བོ་ནི། འགྲེལ་བ་ལས། “བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་
མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་རྗེ་ལ་སོགས་པས་ཟིན་པ་ཉིད་ཆར་རྣམ་པར་སྟེ་བ་ན། ས་ཞེས་བྱ་བའི་
མིང་འཛོལ་སྟེ་ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་སུ་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ།” ཞེས་ས་ཡི་ངོ་བོ་དང་གང་གིས་
ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་དང་། སའི་མིང་འཛོལ་ཆུལ་དང་། སྤྱི་དོན་བཤད་པ་བཞིས་བཟུང་ནོ།

ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པའི་ངོ་བོ་ནི། ཁ་ཅིག་མཛོད་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཟག་པ་
ཀུས་སུ་མི་རུང་བ་ལ་ཟག་མེད་དུ་འཆད་པ་ནི། ལུགས་འདིའི་ཟག་མེད་དུ་འཛོག་པའི་དོན་རྒྱུན་
མོང་མ་ཡིན་པ་མ་རྟོགས་པར་སྒྲུང་བས། རང་གི་ལུགས་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་།
དེའི་བག་ཆགས་གང་རུང་གིས་བསྐྱད་པ་ནི་ཟག་བཅས་དང་། བསྐྱད་པ་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་
ཤེས་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོག་གསལ་ལས། “མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བ་
དག་གི་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་སྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།” ཞེས་
གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་མ་ཐོབ་ཆུན་ཆད་དུ་མ་རིག་པའི་བག་
ཆགས་ཀྱིས་མ་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་ནི། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་
ཤེས་མིན་པ་མེད་ལ། དེ་ཡང་རེས་འཛོག་པ་སྟེ་མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པ་ན་བག་ཆགས་
ཀྱིས་བསྐྱད་པ་ཅན་དུ་སྒྲེལ། ས་བདུན་པའི་བར་དུ་ནི་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པ་ཡོད་ལ། ས་

10 ཅིག་... ཅེས་དེ་སྤྱིར་དཔའ་ལོག་བྱས་པའི་ཞོལ་དཔའ་ནང་གསལ།

11 རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལེའུ་ལྷ་པ། ཆོགས་སུ་བཅད་པ། བཞི་བརྒྱ་པ།

12 ཅིག་... ཅེས་དེ་སྤྱིར་དཔའ་ལོག་བྱས་པའི་ཞོལ་དཔའ་ནང་གསལ།

13 འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་གུངས་ 22-ན། བྱེང་ 2-པ།

14 རྩ་ཤེ་རབ་བྱེད་དང་པའ་ 2གྲེལ་པ་ཆོག་གསལ། རྟེན་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ 22-ན། བྱེང་ 2-པ།

བསྐྱད་པ་ནས་དང་དབུ་བཙུག་པ་གཉིས་ལ་ནི། སྤྱད་མེད་གྱི་མ་རིག་པ་ཟད་བས། དེས་
བསྐྱད་པ་མེད་གྱི་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པ་ནི་ཡོད་དོ།

ཡང་འགྲེལ་བར་མེས་དང་པོ་ལ། “གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིང་ཅན་”ཞེས་
གསུངས་པ་ནི། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཆད་དུ་གཉིས་སུ་སྤང་བ་མེད་པ་ལ་ཟེར་གྱི། མཐའ་
གཉིས་སྤངས་པ་ཅམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མི་བྱུང་།

སྟོབ་དཔོན་འདིའི་གཞུང་དུ། “མ་རིག་པའི་རབ་རིག་དང་བྱལ་བའི་ཤེས་རབ་དང་ཡེ་
ཤེས།” ཞེས་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་པས་མ་རིག་པ་དང་། དེའི་བག་ཆགས་རིག་པའི་བྱུང་བྱེད་
དུ་བྱས་ནས། དེ་གཉིས་ཟད་པ་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཕྱོག་བ་སྟོབ་དཔོན་འདིའི་ལྷགས་སུ་སྤྱོད་པ་ནི།
སུ་ཤྭགས་དཔྱོད་པ་བ་དྲི་མ་ཟད་ན་ལེམས་ཀྱང་ཟད་བར་འདོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་འདེབས་
ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ན་ཡེ་ཤེས་མེད་ཟེར་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་ལོ།

རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། “དེ་བྱིར་དེ་སྤྱར་མཐོང་བ་ལྟོ།། གང་གིས་མཐོང་བར་
འགྱུར་ཞེ་ན། མ་སྤྱད་དུ་ནི་ལེམས་ལ་བཟོད།” ཅེས་ཡུལ་ཅན་གྱི་བྱེད་པ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་
དེ་ཁོ་ན་ནིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དྲིས་པའི་ལན་དུ།

མ་སྤྱད་དུ་ལེམས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ནིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་གསུངས་ཤིང་། ཆས་
དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། “ཇི་ལྟར་མེ་ཡིས་དག་པའི་གོས། ལྷ་ཚོགས་དྲི་མས་དྲི་མ་
ཅན། ཇི་ལྟར་མེ་ཡི་ནང་བཅུག་ན། དྲི་མ་འཆིག་འགྱུར་གོས་མིན་ལྟར། དེ་བཞིན་འདྲ་
གསལ་བ་ཡི་ལེམས་། འདོད་ཆགས་ལས་སྦྱེས་དྲི་མ་ཅན། ཡེ་ཤེས་མེ་ཡིས་དྲི་མ་སྟེག། དེ་

ཅམ་ སྤྱད་བྱེད་” ཅེས་དེ་སྤྱིར་དབར་འོག་བྱས་པའི་ཞལ་དཔར་ནང་གསལ།

ཅཙ་ འཕགས་པ་རབ་འགྲེལ། རྩེ་བཅུ་ན། དབུ་མ། བ། ཤོག་གངས་ ༣༣-ན། རྩེ་ ༩-ག།

ཅཻ་ རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལེའུ་བཞི་ག། ཚིགས་སུ་བཅད་ག། ༤༥-པ་ དང་ ༤༩-ག།

ཅོ་ ཆས་དབྱིངས་བསྟོད་ག། རྩེ་བཅུ་ན། བསྟོད་ཚིགས་། ༡༡ ཤོག་གངས་ ༩-ག། རྩེ་དང་གོ།

བྱད་པར་གཉིས་པ་ནི། མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཐོབ་པའི་བྱད་པར་རོ། དེ་
ནི་ཞིང་བརྒྱ་གཡོ་བ་དང་སྒྲིང་གཡོ་བ་སོགས་ལ་འཆད་མེད་ཀྱང་། དེ་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་
འཕེལ་པའི་ནང་དུ་སྤང་ཐོན་པས། ས་སོ་སོའི་སྐབས་ཀྱི་དྲི་མ་སྒྲིང་བའི་སྐབས་དང་། ལམ་
བཟོད་པའི་སྐབས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ལ་བྱ་དགོས་པ་འདྲའོ།

གསུམ་པ་ནི། ས་དང་པོར་སྒྲིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པ་དང་། གཉིས་པར་རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་
ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པ་སོགས་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་བྱད་པར་རོ།

བྱད་པར་བཞི་པ་ནི། ས་དང་པོར་འཛམ་བྱ་སྒྲིང་ལ་དབང་བ་དང་། གཉིས་པར་སྒྲིང་བཞི་
ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེ་བ་སོགས་ནམ་སྒྲིན་གྱི་སྐྱེ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའོ།

དེས་ན་ས་སོ་སོའི་མི་རྟག་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱས་བ་དམན་
མཆོག་གི་བྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ས་རྣམས་སོ་སོར་འཛོག་ལ། ས་སོ་སོའི་སྐབས་ཀྱི་ཆེས་
ཐོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་ས་དེ་དང་དེར་བཟུ་དགོས་པས། མཉམ་གཞག་ཁོ་ན་ལ་མི་བྱའོ།

ས་སོ་སོར་འབྱེད་རྒྱལ་དེ་ལྟར་བྱའི། འོན་དམ་པའི་ས་འདི་རྣམས་ལ། ལ་རང་གི་ངོ་བོའི་
དམིགས་རྣམ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་གྱིས་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་ནི་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ས་བརྩ་པའི་
མདོ་ལས། “ཇི་ལྟར་བར་སྐྱང་བྱ་ཆེས་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། བཛྲེད་པར་རྒྱས་མ་ཡིན་ཞིང་མི་
མཐོང་བ། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྐས་ཀྱི་ས་ཀུན་ཡང་། བཛྲེད་མི་རྒྱས་ན་མཉན་པར་ག་ལ་རྒྱས།”
ཞེས་བར་སྐྱང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་བྱས་བཟོད་ཀྱང་། བྱའི་ཆེས་འཛིག་དེན་གྱི་མཁས་བ་རྣམས་
ཀྱིས་ངག་གིས་བཛྲེད་པ་དང་། སྒྲོས་མཐོང་བ་མིན་པ་བཞིན་དུ་བྱ་ལྟ་བུའི་དོན་དམ་པའི་ས་
རྣམས་ཀྱིས། རམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་ལ་བཟོད་ཀྱང་། དེའི་བཟོད་རྒྱལ་འཕགས་པས་
ཉམས་སུ་སྒྲིང་བ་ཇི་བཞིན་པ་ནི། འཆད་པ་པོ་འཕགས་པས་ཀྱང་བཛྲེད་པར་མི་རྒྱས་ན། ཉན་
པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་ཇི་བཞིན་པ་མཉན་པར་མི་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ།

འཇ འབྱུག་པ་རང་འབྱེལ། རྒྱེ་བཟུང་། དབུ་མ་ ལ། ཤོག་གྲངས་ ༢༢༧-ན། བྱེད་ ༧-པ།

འཉ ས་བརྩ་པའི་མདོ། རྒྱེ་བཟུང་། ཕལ་པོ་རྒྱེ། ལ། ཤོག་གྲངས་ ༡༧༧-ན། བྱེད་ ༧-པ།

གཉིས་པ་(ས་སྐྱོ་སྐྱོ་རྣམ་གཞག་)ལ་གསུམ། རབ་དགའ་སྐགས་ས་ལྷ་བཤད་པ་དང་། ས་
རྒྱལ་པ་མཛོན་དུ་བྱུང་པ་བཤད་པ་དང་། རིང་དུ་སྐང་བ་སྐགས་ས་བཞི་བཤད་པ་ལོ།

དང་པོ་(རབ་དགའ་སྐགས་ས་ལྷ་བཤད་པ་)ལ་ལྷ། ས་དང་པོ་རབ་རྟུ་དགའ་བ་དང་། ས་གཉིས་
པ་རྩི་མ་མེད་པ་དང་། ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་དང་། ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་དང་། ས་ལྷ་པ་
ལྷུང་དགའ་བ་བཤད་པ་ལོ།

དང་པོ་(ས་དང་པོ་རབ་རྟུ་དགའ་བ་)ལ་གསུམ། བྱད་གཞི་སའི་ངོ་བོ་མདོར་བཟུན། བྱད་ཆོས་
སའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་པར་བཤད། སའི་ཡོན་ཏན་བཛྲོད་པའི་རྣམས་མཐུག་བསྟུ་བ་ལོ།

དང་པོ་(བྱད་གཞི་སའི་ངོ་བོ་མདོར་བཟུན་)ནི།

ཙ་བ།   རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་འདི་ཡི་སེམས་གང་འགྲོ་བ་རྣམས།
             རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བྱིར་སྤྱིང་ཇེ་འི་དབང་གྱུར་ཅིང་།^༡ ཨ །
             ཀུན་རྟུ་བཟང་པོའི་སྦྲོན་པས་རབ་བཟླས་དགའ་བ་ལ།
             རབ་རྟུ་གནས་པ་དེ་ནི་དང་པོ་ཞེས་བྱུང་།

ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་ལྔར་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས། འགྲོ་བ་རང་
བཞིན་མེད་པར་མཛོང་བའི་རང་བཞིན་མེད་པ་སྤྱིང་ཇེ་འི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་བྱད་པར་དུ་བཟུང་བ་
འདི་ཡི་སེམས་གང་འགྲོ་བ་རྣམས། རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བྱིར་སྤྱིང་ཇེ་ཆེན་པོའི་གཞན་

༡ རྒྱལ་ཆོའི་འགྱུར་དུ། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་ཞེས་པའི་ཆིག་ཀང་འདི་མི་གསལ་ལ།

༢ འགྲོ་བ་གྲོལ་བྱིར་སྤྱིང་ཇེ་འི་གཞན་དབང་གིས། ཀུན་རྟུ་བཟང་པོའི་སྦྲོན་པས་རབ་བཟླས་ཅིང་། གང་
གིས་སེམས་ནི་རབ་དགའ་ལ་གནས་པ། དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་དང་པོར་བཛྲོད། རྒྱལ་ཆོའི་འགྱུར་
རང་འགྲེལ་ཆིག་ཀང་གཉིས་པ་ལ། ཀུན་རྟུ་བཟང་པོའི་སྦྲོན་པས་རབ་བཟླས་དགའ་བ་ལ། ཞེས་པ་
ཡང་སྤྲང་ངོ་།

༣ འཐུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་གུངས་ ༢༢-ན། བྱེད་ ༥-བ། ཆིག་སྦྱོར་མི་
མཐུན་པ་སྤྲང་།

དབང་དུ་གྱུར་ཅིང་། བྱང་མེམས་ཀུན་དུ་བཟང་པོའི་སྒྲོན་ལམ་གྱིས་དགོ་བ་ནམས་རབ་དུ་
བསྐྱོས་པ། རབ་དུ་དགའ་བ་ཞེས་བའི་མིང་ཅན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས། དེའི་
འབྲས་བྱ་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་ལ་སོགས་པས་ཉེ་བར་མཆོད་པ་ལ། རབ་དུ་གནས་པའི་བྱང་
མེམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་སེམས་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་དང་པོ་ཞེས་བྱའོ།

“དེ་ལ་ས་བརྩ་བའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་སྒྲོན་ལམ་ཆེན་པོ་བརྩ་ལ་སོགས་པ། སྒྲོན་
ལམ་འབྲམ་ཐུག་གྲངས་མེད་པ་བརྩ་ས་དང་པོ་བས་འདེབས་པ་ན། ཀུན་དུ་བཟང་པོའི་སྒྲོན་
ལམ་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པས། སྒྲོན་ལམ་མ་ལུས་པ་བསྐྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཅ་བར་ཀུན་དུ་བཟང་པོའི་
སྒྲོན་ལམ་བཀོད་དེ།” བཟང་པོ་སྦྱང་བའི་སྒྲོན་ལམ་སོ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ “འཇམ་དབལ་
དཔའ་པོ་” ཞེས་བའི་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ནི། བསྐྱ་བ་སྒྲ་ན་མེད་པར་བསྐྱབ་བདུས་ལས་
“གསུངས་སོ།

འགྲེལ་པར། “ཉན་ཐོས་སྒྲོན་ལམ་པ་འབྲས་བྱ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པར་མི་འདོད་པ་བཞིན་
དུ། ས་དང་པོར་དེ་མ་ཐག་དུ་འབྱུང་བར་འབྱུར་བའི་བྱང་མེམས་ཀྱི་མས་པས་སྦྱང་བ་ཆེན་པོའི་
ཡང་ཆེན་པོ་ནི། བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་མ་བསྐྱེད་པའི་སའོ།” ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་
སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ཕྱིར་ན་དེ་ལས་དམའ་བ་ནས་ཀྱང་སྒྲ་མེད་བྱང་རྩལ་དུ་སེམས་
བསྐྱེད་པ་དང་། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ཡོད་པར་ལུགས་འདིས་ཀྱང་བཞེད་པ་ནི། ལྷར་བཤད་
ཟིན་ལ། བསྐྱབ་བདུས་ལས་ཀྱང་། ས་སྦྱེ་བོ་ལ་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པར་
མདོ་མང་པོས་བསྐྱབས་པས་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་བདགས་པ་བར་འདོད་པ་ནི་ལོག་པར་
འཆད་བའོ།

༡ ས་བརྩ་བའི་མདོ། རྩེ་བཀའ། ལམ་ཆེན། ཁ། ཤོག་གྲངས་ ༡༢༩-ག། བྱང་ ༡-བ་ནས།
ཤོག་གྲངས་ ༡༣༠-ག། བྱང་ ༢-བ་བར།

༢ བསྐྱབ་པ་ཀུན་བདུས། རྩེ་བཤུན། ཁ། ཤོག་གྲངས་ ༡༩༢-ག། བྱང་ ༡-ག།

༣ འཇམ་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བཤུན། དབུ་མ། ཁ། ཤོག་གྲངས་ ༢༢༠-ག། བྱང་ ༢-ག།

༤ བསྐྱབ་བདུས། རྩེ་བཤུན། དབུ་མ། ཁ། ཤོག་གྲངས་ ༡༩༢-ག། བྱང་ ༡-ག།

ནི་ཐོས་ཀྱི་སྒྲུབ་ལས་སྐྱོན་གཅིག་པ་ནས་བཟུང་ཤེ། འབྲས་བུ་དང་པོ་མ་ཐོབ་པའི་བར་
ནམས་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པར་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བདུས་ལས་བཤད་བས། དཔེ་མ་གྲུབ་པོ་
སྐྱེས་ན། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་འཕགས་ལས་ཐོབ་པ་ནི་ད་ལ་འཛིག་པར་མངོན་པ་མངོན་ལས་
བཤད་ལ། ཀུན་ལས་བདུས་ལས་སྐྱ་མ་ལྟར་ཡང་བཤད་བས། ལྷགས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ལྷང་
པ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་འདི་མངོན་པ་མངོན་ལྟར་བཞེད་དོ།

འདི་ནི་མདོ་ཀུན་ལས་བདུས་ལས། “དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་འཛིག་དེན་གྱི་ཁམས་
ཁམས་ཅད་ཀྱི་རྩལ་ལྷ་རབ་ཀྱི་རྩལ་ལྟེད་ལ། བསྐྱལ་བ་གསྒྲུབ་ཀྱི་ལྷ་ལྷེ་མ་ལྟེད་དུ། ཉི་མ་རེ་
རེ་ཞིང་ལྷའི་ཟས་རོ་བརྒྱ་བ་དང་། ལྷའི་གོས་བྱིན་པ་བས། གཞན་ཞིག་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་
འབྲང་གཅིག་ལ། ཉིན་གཅིག་ཟན་གཅིག་བྱིན་ན་སྐྱ་མ་བས་བསོད་ནམས་ཆེས་གྲངས་མེད་པ་
བསྐྱེད་བ་དང་།” ཡང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་སྐྱ་མ་ལྟར་བྱུང་གྲངས་ལ། “སྐྱ་མ་ལྟར་བྱིན་པ་བྱིན་
པ་བས། བརྒྱད་པའི་གང་ཟག་གཅིག་ལ་ཉིན་གཅིག་ཟན་གཅིག་བྱིན་ན། སྐྱ་མ་བས་བསོད་
ནམས་ཆེས་གྲངས་མེད་པ་བསྐྱེད་བར་”གསུངས་པ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་དེ། རྗེས་འབྲང་གཉིས་
ནི་ཆོས་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐྱབས་ཡིན་པར་གསལ་བའི་བྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(བྱང་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། རང་གི་རྒྱུད་མཛེས་པར་བྱེད་
པའི་ཡོན་ཏན། གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན། ས་དང་པོར་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་
བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(རང་གི་རྒྱུད་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་)ལ་གཉིས། ཡོན་ཏན་སོ་སོར་བྱེ་བྱེ་བཤད་པ་
དང་། ཡོན་ཏན་མདོར་བསྟུས་དེ་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(ཡོན་ཏན་སོ་སོར་བྱེ་བྱེ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། དོན་ལྡན་གྱི་མཚན་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན།
རིགས་སུ་སྒྱུ་བ་སོགས་བཞིའི་ཡོན་ཏན། ས་གོང་མ་གཞོན་པ་སོགས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ནོ།

ཉ མངོན་པ་ཀུན་ལས་བདུས་པ། རྗེ་བཟུན། མེས་པ་ཅམ། རི། ཐོག་གྲངས་ ༣༠-པ། བྱེང་ ༩-པ།

ཏ རྒྱུབ་ཀྱི་མདོ་ཀུན་ལས་བདུས་པ། རྗེ་བཟུན། དབུ་མ། ཀི། ཐོག་གྲངས་ ༡༩-པ། བྱེང་དང་པོ།

དང་པོ་(དོན་ལྡན་གྱི་མཚན་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་)ནི།

ཅ་ག། དེ་ནས་བཟུང་ཕྱེ་དེ་ནི་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཡིས།⁶

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའི་སྐྱ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་དོ། ་ ॥

ས་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ནས་བཟུང་ཕྱེ་བྱང་སེམས་དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་སེམས་དེ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཡིས། སྐྱ་ཉིད་ས་ལས་འདས་པའི་སྐབས་སུ་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་བཟོ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེའི་ཚེ་དེ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

འགྲེལ་པར་“དགོན་མཚན་གྱིན་”དང་ས་པ་ལས། “སྐྱར་ལམ་ཚོས་མཚན་ཆེན་པོ་པ་ལ། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ནི་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་རོ།” ཞེས་གསུངས་པས། བྱང་སེམས་བྱད་པར་བའི་མིང་གིས་བསྟན་པར་གྲེས་སོ། ཤེར་བྱིན་ཉིས་སྔོང་ལྟ་བུ་པ་ལས།⁷ “ཇི་ལྟར་གྲེས་ཤེ་ན། མ་བྱུང་བ་དང་ཡང་དག་པར་མ་བྱུང་བ་དང་། ལོག་བ་དང་། དེ་དག་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་སོ་སོའི་སྐྱོ་བོས་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་བྱས་པ་སོ་སོ་སྐྱོ་བོས་རྙེད་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ།” ཞེས་གསུངས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཆོས་འདི་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཕགས་པས་རྙེད་པ་ཇི་བཞིན་པ་དེ་ལྟར་རྙེད་པ་ཅིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གསུངས་པ་ཡང་དོན་དམ་པའི་བྱང་སེམས་ལ་དགོངས་གྱི། སྐྱ་ཉིད་ལ་བྱང་སེམས་མཚན་ཉིད་པ་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་རོ།

6 དེ་ནས་བཟུང་ཕྱེ་དེ་ཐོབ་གྱུར་པས་རེ། འག་ཚཱི་འགྱུར།

70 འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། ཕྱེ་བཟན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་གངས་ 220-པ། བྱང་ 2-པ།

72 དགོན་ཚན་གྱིན་གྱི་མདོ། ཕྱེ་བཀའ་མདོ་ལྟེ། ལ། ཤོག་གངས་ 108-ན། བྱང་ 10-པ།

74 ཤེར་བྱིན་ཉིས་སྔོང་ལྟ་བུ་པ། ཕྱེ་བཀའ་མདོ་ལྟེ། ཀ། ཤོག་གངས་ 20-པ། བྱང་ 6-པ། 2བ་གྱི་རྩ་ལ་གྱིས་རྣམ་པར་གཏོར་བས་ཞུས་པའི་མདོ་ཡིན་པར་སྟུང་།

གཉིས་པ་(རིགས་སུ་སྒྲེ་བ་མོགས་བཞི་ལོན་དུ་ནི།

ཙ་བ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུ་འང་སྒྲེས་པ་སྟེ།⁷³
 འདི་ནི་ཀུན་དུ་སྒྲོར་བ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཡིན།⁷⁴
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་དེ་ནི་དགའ་བ་མཆོག་དུ་གྱུར་འཆང་ཞིང་།⁷⁵
 འཛིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱ་ཀུན་ནས་གཡོ་བར་རྒྱས་པར་གྱུར་པ་འང་ཡིན།⁷⁶ ॥

གཞན་ཡང་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པ་འདི་ནི་⁷⁷་སྔ་སྒྲེ་དང་ཉན་རང་གི་ས་ཐམས་ཅད་ལས་
 འདས་བའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་ངེས་པའི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྒྲེས་བའི་
 ཕྱིར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུ་འང་སྒྲེས་པ་སྟེ།⁷⁸ ལམ་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་བར་
 རང་གི་ལམ་དུ་རིགས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།

ཙ་བ། འདི་ནི་ཀུན་དུ་སྒྲོར་བ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཡིན།

ས་དང་པོ་འདི་ནི། ⁷⁹་གང་ཟག་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་བའི་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས། འཛིག་ལྟ་དང་ཐུགས་ཀྱི་ཐེ་ཚོས་དང་། ཚུལ་བྱིམས་
 དང་བརྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱི་ཀུན་དུ་སྒྲོར་བ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ།
 སྤར་མི་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར་རོ།⁸⁰

དེས་ནི་དེ་གསུམ་གྱི་ས་པོན་སྤངས་པར་བཞུན་ལ། འཛིག་ལྟ་ནི་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་བ་ཀུན་
 བཞགས་ཡིན་གྱི་ལྷན་སྒྲེས་མིན་ནོ། འོ་ན་ཐུགས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་གཞན་ཡང་སྤངས་པ་ལ།

73 འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་རིགས་སྒྲེས་ཏེ། རྟག་ཚིའི་འགྲུར།

74 འདི་ཡིས་ཀུན་སྒྲོར་གསུམ་པོ་སྤངས་པར་འགྲུར། རྟག་ཚིའི་འགྲུར། རང་འབྲེལ་ལས་གྲང་དེ་ལྟར་སྤང་།

75 དེ་ནི་དགའ་བ་མཆོག་དུ་གྱུར་འཆང་ཞིང་། རྟག་ཚིའི་འགྲུར།

76 འཛིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་བར་རྒྱས་པ་འང་ཡིན། རྟག་ཚིའི་འགྲུར།

77 འཕྲག་པ་རང་འབྲེལ་ རྟེ་བཞུན། དབྱ་མ། ལ། རོག་གྲངས་ 224-བ། རྟེར་ 2-བ།

78 འཕྲག་པ་རང་འབྲེལ་ རྟེ་བཞུན། དབྱ་མ། ལ། རོག་གྲངས་ 224-བ། རྟེར་ 2-བ།

གསུམ་པོ་འདི་ཙམ་སྒྲིལ་བ་ཅི་ཡིན་སྐུམ་ན། མདོ་སྡེ་ལས་འདི་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་
 འཆད་པ་ལ་ལུགས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། ལེགས་པ་ནི་མཛོད་ལས།^{༢༠} "འགྲོ་མི་འདོད་དང་ལམ་
 རྟོན་དང་། ལམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དེ་སྟེང་ཅིག། ཐར་པར་བསྟོད་པ་གཅགས་བྱེད་པ། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་
 གསུམ་བསྟན་ནོ།" ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། དཔེར་ན་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་འདོད་པ་ལ་བར་ཆད་
 གྱི་གཙོ་བོ་གསུམ་སྟེ། འགྲོ་མི་འདོད་པ་དང་། ལམ་རྟོན་བ་དང་། ལམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བ་བཅོམ་དེ་
 བཞིན་དུ་ཐར་པར་བསྟོད་པ་ལ་ཡང་བར་ཆད་གྱི་གཙོ་བོ་གསུམ་སྟེ། དང་བོས་ནི་ཐར་པ་ལ་སྐྱག་
 བས་དེར་འགྲོ་མི་འདོད་པ་དང་། གཉིས་བས་ནི་ལམ་གཞན་ལ་བཞེན་བས་ལམ་རྟོན་བ་དང་།
 གསུམ་བས་ནི་ལམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བ་བས་གསུམ་བསྟན་ནོ།

ཙ་ག། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་དགའ་བ་མཆོག་དུ་གྱུར་འཆང་ཞིང་།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ས་དང་པོ་བ་དེ་ནི་ཐར་བཤད་པ་ལྟར་རིགས་^{༢༡} "དེས་པ་ལ་ཞུགས་
 བས། དེའི་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་དང་། སའི་སྤང་བུའི་སྦྱོན་དང་བྲལ་བས་རྒྱན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་དགའ་བ་སྦྱེས་པས། རབ་དུ་དགའ་བ་མང་བའི་ཕྱིར། རྒྱལ་སྐུས་དེ་དགའ་བ་མཆོག་
 དུ་གྱུར་བ་འཆང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ།" རབ་དགའ་བྱེད་པར་དུ་འཇགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ས་འདི་
 ལ་རབ་དུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱང་བུའོ།

ཙ་ག། འཇིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱ་ཀུན་ནས་གཡོ་བར་རྒྱས་པར་གྱུར་བའང་ཡིན།

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་གཅིག་པ་བརྒྱ་ཀུན་ནས་གཡོ་བར་རྒྱས་པར་གྱུར་བའང་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་(ས་གོང་མ་གཞོན་པ་སོགས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་)ནི།

ཙ་ག། ས་ནས་སར་གཞོན་བྱེད་ཅིང་གོང་མར་རབ་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར།^{༢༢}

༢༠ སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛོད་པའི་མཛོད། གནས་ལུ་པ། ཚིགས་སུ་བཅད་པ། ༩༩-ག།

༢༡ འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ། སྡེ་བཞུན། དབུ་མ། ༡། རོག་གུངས་ ༢༢-ག། རྩེང་ ༩-ག།

༢༢ ས་ནས་སར་གཞོན་གོང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། དེ་ཚེ་འདི་ཡི་དན་འགྲོའི་ལས་འགག་ཅིང་།
 རྒྱག་ཚུའི་འགྱུར།

དེའི་ཆེ་འདི་ཡི་ངན་འགྲོའི་ལམ་རྣམས་མཐའ་དག་འགག་པར་འགྱུར།

དེའི་ཆེ་འདི་ཡི་སྔ་སྔ་སྐྱེ་བའི་ས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཟད།²²

འདི་ནི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ཇི་ལྟ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྐྱུ་ན།²³ ཡ །

²²“ས་དང་པོ་ནས་ས་གཉིས་བར་གཞན་པར་བྱེད་པ་ལ་སྔོ་བ་ཤིན་དུ་ཆེ་ཞིང་། ས་གོང་མར་རབ་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་བྱང་ལེམས་འདི་ཡི་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བའི་ལམ་རྣམས་མཐའ་དག་འགག་པ་སྟེ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ།”

འོ་ན་སྔོར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་ངན་སོང་དུ་ལས་དབང་གིས་འགྲོ་མི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ངན་འགྲོའི་ལམ་ཟད་པ་ས་འདི་ཐོབ་པ་ལ་སྟོས་ཅི་དགོས་སྐྱུ་ན། བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་མི་སྲིད་པ་ནི། དེར་འབྲིད་བའི་ས་བོན་གཉེན་པོས་བཅུ་བ་མིན་གྱི། རྒྱུ་མ་ཆོང་བས་ཡིན་ཅིང་། འདིར་ནི་ས་བོན་གཉེན་པོས་བཅུ་བ་ཡིན་ལ། ཀུན་ལས་བདུས་²⁴ལས་བྱང་ངན་འགྲོའི་བྱང་ཁམས་སོགས་མཐོང་སྤང་དུ་བཤད་དོ།

ཅ་ག། དེའི་ཆེ་འདི་ཡི་སྔ་སྔ་སྐྱེ་བའི་ས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཟད།

ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་བྱང་ལེམས་འདི་ཡི་སྔ་སྔ་སྐྱེ་བའི་ས་སྟེ་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ཟད་དོ།

གཉིས་པ་(ཡོན་ཏན་མདོར་བསྐུས་ཉེ་བསྐྱུ་བ་)ནི།

ཅ་ག། འདི་ནི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ཇི་ལྟ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྐྱུ་ན། ཡ །

22 སྔ་སྔ་སྐྱེ་བའི་ས་རྣམས་ཟད་འགྱུར་རོ། རྒྱུ་ཆོའི་འགྱུར། དེ་ཆེ་འདིའི་སྔ་སྔ་སྐྱེ་བའི། རང་འགྲེལ། རྟེ་བསྐྱུ་ན།

23 འདི་ནི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱུ་ན། རྒྱུ་ཆོའི་འགྱུར།

24 འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེ་བསྐྱུ་ན། དབྱུ་མ། ལ། ཤོག་གྲངས་ 228-ལ། བྱང་ 2-ལ།

25 ཀུན་བདུས། རྟེ་བསྐྱུ་ན། ལེམས་ཅམ། 2། ཤོག་གྲངས་ 34-ན། བྱང་ 2-ལ།

མདོར་ན་ཇི་ལྟར་འབྲས་གནས་བཞི་དང་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་བཞིའི་དགྲ་བོའོ་ནས་
ཡས་བགྲངས་ན། བྲངས་བརྒྱད་པ་ཡིན་པས་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ལ།
འཕགས་པའི་ཚུལ་ཐོབ་པ་ལས་རང་དང་ཇེས་སུ་མཐུན་པའི་སྤངས་པ་དང་། རྟོགས་པའི་ཡོན་
ཏན་འབྲུང་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། བྲང་སེམས་འདིའང་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ལས་སྦྱོན་ཟད་པ་དང་།
ཡོན་ཏན་འབྲུང་བ་བརྒྱད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན་ནོ།

གཉིས་པ་(གནན་གྱི་རྒྱུད་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཡོན་ཏན་)ལ་གསུམ། ས་འདིར་ཏན་རང་རྣམས་
རིགས་གྱི་སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པ་དང་། ས་བདུན་པར་ཏན་རང་གཉིས་སྒོའི་སྒོ་ནས་ཟེལ་
གྱིས་གནོན་པ་དང་། དེ་ལྟར་གསུངས་པས་གྲུབ་པའི་དོན་བཤད་པའོ།

དང་པོ་(ས་འདིར་ཏན་རང་རྣམས་རིགས་གྱི་སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པ་)ནི།

ཙ་པ། རྟོགས་པའི་བྲང་རྒྱུ་སེམས་ལྟ་དང་པོ་ལ་གནས་ཀྱང་།

རྒྱུ་དབང་གསུང་སྒྲེས་དང་བཅས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི།

བསོད་ནམས་དག་གི་དབང་གིས་ལམ་བུས་རྣམ་པར་འཁེལ།

རྟོགས་པའི་བྲང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ལྟ་གཉིས་པ་མོགས་སུ་མ་ཟད། སེམས་དང་པོ་རབ་དུ་
དགའ་བ་ལ་གནས་པས་ཀྱང་། རྒྱུ་བའི་དབང་པོའི་གསུང་ལས་སྒྲེས་པ་ཏན་ཐོས་དང་བཅས་
པའི་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི། ཀུན་རྫོབ་བྲང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་དང་སྤྱིར་ཇེའི་བསོད་ནམས་དག་
གི་དབང་གིས་ལམ་བུས་པ་སྒྲེ་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས། དེ་དག་ལས་བསོད་ནམས་རྣམ་པར་
འཁེལ་བར་འགྱུར་ཏེ།

མཆ 126 འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱུ་བཤད། དབུ་མ། 13 རྟོགས་བྲངས་ 222-ག། བྲང་ 8-ག།

མཆ 127 རྟོགས་པའི་བྲང་རྒྱུ་སེམས་བསྒྲེད་དང་པོས་ཀྱང་།

རྒྱུ་དབང་གསུང་སྒྲེས་རང་རྒྱུ་བཅས་པ་རྣམས།

བསོད་ནམས་སྤྱོདས་གྱིས་ལམ་བུས་རྣམས་འཁེལ་གིང་། རྟོགས་པའི་འགྱུར།

ལྟར་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུང་པར་ནམས་ལས། ཡོན་ཏན་གྱི་²⁴བྱུང་པར་གཞན་པ་
ཅིག་ཡིན་ནོ།” འདི་ཡང་བུམས་པའི་ནམ་བར་ཐར་བ་ལས།²⁵ “རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ།
དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་བྱ་སྐྱེས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ། རྒྱལ་པོའི་མཆན་དང་ལྟན་པ་ནི་སྟོན་པའི་
ཚོགས་གན་པོ་གཙོ་བོར་གྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆེ་བའི་དབང་གིས་
ཟིལ་གྱིས་གཞོན་དོ། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལས་དང་པོ་བ་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་
བསྐྱེད་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པས་
ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྤྱིང་ཤེས་དབང་གིས་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ལུན་རིང་
དུ་ཆངས་བར་སྐྱད་པ་ནམས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་དོ།”

“རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ།” དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ཁྲིང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་སྐྱག་གུ་སྐྱེས་
ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པའི་གསོག་པའི་རྒྱུད་གི་ཤུགས་དང་། མིག་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱའི་ཚོགས་མ་ལུས་པ་གས་བར་གྱུར་བ་ཐམས་ཅད་
ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་
པ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནམ་མཁའ་ཁྲིང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་ཡང་དག་
བར་བྱུང་བ། །ནམ་མཁའ་ཁྲིང་གི་དབང་པོའི་སྐྱག་གུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་
བསྐྱེད་པའི་གསོག་པའི་སྒྲིབས་ཀྱིས་ས་རོལ་གཞོན་པ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་
དག་པའི་མིག་གི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་ངེས་བར་བྱུང་བའི་ཉན་
ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།” ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།

འགྲེལ་བཤད་²⁶ལས་ལུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན། “བད་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་”ལ་

24 འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བཞུན། དབྱ་མ། ལ། རོག་གུངས་ 226-ན། རྩེང་ 3-ག།

25 རྩེང་པོའི་བརྒྱན་པའི་མདོ། རྩེ་བཞུན། བལ་ཆེ། ལ། རོག་གུངས་ 227-ག། རྩེང་དང་གོ།

26 རྩེང་པོའི་བརྒྱན་པའི་མདོ། རྩེ་བཞུན། བལ་ཆེ། ལ། རོག་གུངས་ 228-ག། རྩེང་ 4-ག།

27 དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པའི་འགྲེལ་བཤད། རྩེ་བཞུན། དབྱ་མ། ལ། རོག་གུངས་ 229-ན། རྩེང་ 5-ག།

འཆད་མོད་ཀྱང་། ལས་དང་པོ་བ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ནས་རིང་དུ་མ་ཡོན་བ་ཞེས་གསུངས་བ་
ནི། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བསྟོས་ནས་ཡིན་ལ། ལྷ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་
སུ་སྐྱེས་བ་ས་དང་པོ་ནས་ཡིན་པར་གསུངས་བ་དང་། ལུང་ལྷ་མི་གཉིས་ཀ་ནི་དཔེ་སོ་སོ་བ་
ཅམ་མ་གཏོགས་བ་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ཅ་བའི་ཆོག་ཀྱང་གསུམ་གྱི་དོན་ཡང་མདོ་
དེའི་དོན་བསྟུས་པར་ལྷ་དེ་བའི་བྱིར་དང་། ལྷ་ག་པའི་བསམ་པ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་ས་དང་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་མདོ་ལྷ་མོགས་བ་མང་པོ་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ།

མོན་བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེའི་ཀྱན་ཇོ་བ་སེམས་བསྐྱེད་གྱིས། ཉན་རང་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་བར་མི་
འདོད་དམ་ལྟ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། “རིགས་གྱི་བྱ་འདི་ལྷ་སྟེ་དཔེར་ན་དོ་
ཇེ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཆག་ཀྱང་གསེར་གྱི་ཁྱན་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་བ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་
ཅིང་། དོ་ཇེ་རིན་པོ་ཆེའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ། དབུ་ལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནམ་བར་སྒོག་གོ།
རིགས་གྱི་བྱ་དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དོ་ཇེ་རིན་པོ་ཆེ་ནན་ཉན་
དང་བྲལ་ཡང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་གསེར་གྱི་ཁྱན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་
གྱིས་གཞོན་ཅིང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ་འཁོར་བའི་དབུ་ལ་བ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་ནམ་བར་སྒོག་གོ།” ཞེས་གསུངས་ལ་མདོ་འདི་བསྟུབ་བདུས་ལས། “བྱང་རྒྱལ་གྱི་
སེམས་སྐྱོད་བ་དང་བྲལ་བ་ལ་ཡང་བརྟན་པར་མི་བྱ་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱངས་པའི་བྱིར་དང་།
ས་ཐོབ་བ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱོད་བ་དང་བྲལ་བ་མི་བྱིད་པའི་བྱིར་རོ།”

གཉིས་པ་(ས་བདུན་པར་ཉན་རང་གཉིས་སྐྱེའི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་)ནི།

ཅ་བ། དེ་ནི་རིང་དུ་སོང་བར་སྒོ་ཡང་ལྷག་པར་འགྱུར། ༥ །

22 ལྷ་ས་” ཞེས་དེའི་དབར་ལོག་བྱས་པའི་ཞོ་ལ་དཔར་ནང་གསལ།

23 ཇེ་བརྟན་བྱམས་པའི་མདོ་ལྷ་མོག་ལེའུ་ལྷ་པ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ལེའུ།

24 ཇེ་དཔེའི་བརྟན་པའི་མདོ། ཇེ་བཀའ། བལ་ཆེ། ལ། ཐོག་གུངས་ 223-ན། བྱེད་ 4-བ།

25 ཇེ་བཀའ་ལོ་བསྟུབ་བདུས། ཇེ་བསྟན། དབུ་ལ། སི་ ཐོག་གུངས་ 2-བ། བྱེད་ 3-བ།

26 བྲལ་བ་ནི་བྱིད་པའི་བྱིར། ཞེས་དེའི་དབར་ལོག་བྱས་པའི་ཞོ་ལ་དཔར་ནང་གསལ།

བྱང་མེས་ས་དང་པོ་བ་དེ་ནི། ས་རིང་དུ་སོང་བར་སོན་པ་ན། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
མེས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་མ་བྱང། དོན་དམ་པའི་མེས་མ་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒོ་ཡི་སྐྱབས་ཀྱིས་
ཀྱང། ཉན་རང་རྣམས་ལྷག་པར་དེ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་དེ།

འདི་ནི་ས་བརྒྱ་པའི་མདོ་ལས།³⁰ “ཀྱི་ཀྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཀྱལ་
པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཀྱལ་པའི་བྱ་ཀྱལ་པའི་མཚན་དང་ལྡན་པ་ནི། སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་
ཀྱལ་པའི་བྱ་ཀྱིས་སྒོན་པའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་གྱི། རང་གི་སྒོའི་སྐྱབས་
ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱེད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། རྣམ་དེ་ནར་སོན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་རང་གི་སྒོའི་
སྐྱབས་བསྐྱེད་པས། སྒོན་པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་ཤིན་དུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ།། ཀྱི་ཀྱལ་
བའི་སྤྲུལ་དག་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་མེས་མ་དབའ་ཡང་། མེས་མ་བསྐྱེད་མ་ཐག་དུ་ལྷག་པའི་
བསམ་བའི་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་གྱི།
རང་གི་སྒོའི་སྐྱབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ཤི་མ་ཡིན་ནོ།། བྱང་ཆུབ་མེས་མ་དབའི་ས་བདུན་
པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་མེས་མ་དབའ་ནི། རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པས།
ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་ཀྱིས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་དུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ།།” ཞེས་
གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

“མེས་མ་བསྐྱེད་མ་ཐག་དུ་” ཞེས་བ་ནི་ས་དང་པོའི་སྐྱབས་ཡིན་པས། ལྷག་པའི་བསམ་བ་
དག་པའི་མེས་མ་བསྐྱེད་པའོ། དེ་ལྟར་ན་ས་རིང་དུ་སོང་བ་ཁོ་ན་ནས་བཟུང་ནས། བྱང་མེས་
ཀྱིས་རང་གི་སྒོའི་སྐྱབས་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་། ཉན་རང་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་གྱི། ས་དུག་པ་
མན་ཆད་དུ་ནི་སྒོའི་སྐྱབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཉན་རང་གི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་དོན་ནི། དེ་གཉིས་སྒོས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་

30 རིང་དུ་སོང་བའི་སྒོ་ཡང་ལྷག་པར་འགྱུར། རྒྱ་ཆོའི་འགྱུར།

31 ས་བརྒྱ་པའི་མདོ། རྩེ་བཀའ། སལ་ཆེ། 19 ཤོག་གཤངས་ 22—23 རྩེ་དང་པོ།

32 དབྱེད་པས་ནི་ ཞེས་རང་འགྲེལ་དུ་གསལ།

པའི་དོན་ཡིན་པར་འགྲེལ་བའི་དོན་བརྒྱུས་ལས་སྐྱེས་སོ། ལྷོའི་རྫོགས་འཆད་པ་ན་རང་གི་
ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པས། ཞེས་བ་ནི་བྱང་ལེན་ས་རང་གི་ཡུལ་འགོག་བ་ཡང་དག་
པའི་མཐའ་ཤེས་པའི་ཆེ་བའོ།

དེ་ན་འདི་ལ་ཁ་ཅིག་དུག་པ་མཚ་ཆད་དང་། འདྲན་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་ཤོ་ལ་བྱད་ཐེད་གྱང་།
ཡེ་ཤེས་དང་པོ་རྣམས་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་སྦྱང་བའི་རྒྱས་པ་ཐེད་ལ། བར་ན་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་
སྦྱང་བའི་རྒྱས་པ་ཡོད་བས། སྒྲིབ་སྒྲོ་རྣམ་ཐེལ་གྱིས་གནོན་མི་གནོན་ཡོད་དོ། ཞེས་པ་དང་།
ཡང་བདུན་པ་རྣམ་ཉིད་འཛིན་ལ་ཐོད་ཀྱིས་དུ་འདྲག་རྒྱས་བས་ཞེས་པ་དང་། བདུན་པའི་ཡེ་
ཤེས་དེ་ཁྱིར་མི་ལྷོག་བའི་ས་བརྒྱད་པ་ལ་མཛོན་དུ་སྦྱགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འདྲག་བས། སྒྲིབ་
ཐེལ་གྱིས་གནོན་ནོ་ཞེས་ཐེར་དོ།

དེའི་དང་པོ་ནི་མི་རིགས་དེ་ལྷགས་འདིས་ནི། གང་ཟག་བདེན་འདྲིན་ཐམས་ཅད་ཉན་མང་
ཅན་གྱི་མ་རིག་བར་བཞེད་ལ། དེ་སྐར་མི་སྤྱེ་བའི་རྩལ་གྱིས་སྤྲོང་བ་ལ། དེ་དག་གི་ས་པོན་ཟད་
དགོས་ཤིང་། སྤངས་པ་དེ་ཡང་དགྲ་བོ་ཅིས་པ་གཉིས་དང་བྱན་མོང་བ་ཡིན་པས། བདེན་འདྲིན་
གྱི་ས་པོན་སྤྲོང་བ་ནི་ཤེས་སྤྱིབ་སྤྲོང་བ་མིན་ནོ། ། ས་པོན་དེ་ལས་གཞན་བའི་བག་ཆགས་གྱི་སྤྱིབ་
བ་ཤེས་སྤྱིབ་ཏུ་འཛོགས་ནི། ས་བརྒྱད་པ་མ་ཐོབ་བར་ཏུ་སྤྲོང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ལུགས་འདི་ལ་བདེན་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་དུ་འཛོག་པའི་ལུགས་ཀྱིས། དེ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་
ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་དབྱར་བྱས་ནས། ས་གཤིས་པ་སོགས་སྒོམ་ལམ་དབྱས་སྒྲོང་བའི་རྣམ་
གཞག་ཁས་མི་ལེན་དེ། ད་དུང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ཡང་མི་རིགས་དེ་མོད་ཀྱང་ཞེས་པ་ལ་ནི། བད་རྟོང་པ་ལས་སྒལ་ཞི་ཞེས་གྲང་
འབྱུང་བས། རིས་པ་འཆོལ་བ་ལ་ཟེར་ཞིང་། འདིར་དེའི་སྒྲི་ནས་དྲིང་དེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པ་དུག་
པ་མན་ཆད་ལ་མེད་ཅིང་བདན་པ་ནས་ཡོད་པ་ལ་ཤེས་སྟེན་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་ནི་དུག་པ་མན་ཆད་དང་བདུན་པ་ལ་རྟོགས་པས་ཟིལ་
གྱིས་གཞོན་མི་གཞོན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ལ། དུང་དོགས་པ་མ་ཆད་པས་ཅོད་གཞི་རྟགས་སུ་བཀོད་
བ་དང་འདྲ་བའི་བྱིར་རོ།

འགྲེལ་བཤད་ལས་སྐྱེས་བདུན་པར་ཁོ་ཙོ་ལམ་ལ་འཕྲག་པར་བྱའོ་སྐུ་མ་བའི་རྣམ་རྟོག་
ཡོད་པས་ཅོལ་བ་དང་བཅས་ལ། མདོ་ལ་མོགས་བའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་མ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པས།
མཚན་མ་མེད་བའི་ལམ་ཐོབ་ཅིང་། དུག་པ་མན་ཆད་དང་ཉན་རང་རྣམས་ལ་མཚན་མེད་དེ་
མེད་པས། གྲོས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་གསུངས་ཀྱང་། འདི་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་བའི་
སྤོང་ནས་བྱུང་བར་གཞག་དགོས་པར་སྐྱེད་རོ།

དེ་ཡང་དག་པའི་མཐའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཕྲག་ལུང་གི་སྒྲོ་ནས་ཡིན་ཏེ། ས་བདུན་པའི་
སྐབས་སུ་འཆད་བ་ལྟར་མེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འགོག་པ་ཡང་དག་མཐའ་ལ་འཕྲག་ལུང་
བྱེད་པ་ས་འདི་ནས་རྩས་ལ། ས་འོག་མར་མི་རྩས་པར་གསུངས་བ་ཡིན་རོ། ཞེས་བདག་གི་སྒྲ་
མ་དམ་བ་གསུང་བ་ལྟར་ལེགས་ཏེ། མོས་སྤྱོད་དུ་མེམས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་རོ་གཅིག་
དུ་མ་སོང་བའི་སྤོང་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་དུས་བྱང་དུར་འཕྲག་ལུང་བྱེད་པ་མི་དཀའ་ཡང་།
མེམས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་བ་བཞིན་དུ་སོང་བའི་འཕགས་པའི་སྐབས་སུ།
འཕྲག་ལུང་གི་ཚུལ་དེ་ཤིན་དུ་དཀའ་བའི་བྱིར་རོ།

གལ་ཏེ་ས་དང་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྐབས་སུ། ས་བདུན་པར་ཉན་རང་གྲོས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་
བར་འཆད་བ་འདི་སྐབས་ལ་མ་བབ་པོ་སྐུ་མ་ན། སྐབས་འཆོལ་བའི་སྒྲོན་མེད་དེ། འདིར་ས་

༡༡ དབྱ་མ་ལ་འཕྲག་པའི་འགྲེལ་བཤད། རྒྱ་བཟུང་། དབྱ་མ། ས། མོག་གུངས་ ༩༩-མ། བྱེད་ ༡-པ།

༡༢ རྒྱ་བཟུང་མེད་མཐའ་བའི་དབྱ་མ་ལ་འཕྲག་པའི་རྣམ་བཤད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ།
མོག་གུངས་ ༡༩ | བདུན་པ་མིང་དུ་སོན་པ་དེའི་ཆོས་ཤེས་རབ་སྐབས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉན་རང་དག་ལས་
ལྷག་པར་འགྱུར་ཏེ། ས་དེར་ཐབས་ཀྱི་ས་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཐོབ་པས་མེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་
འགོག་པ་ལ་སྐུ་མ་བར་འཕྲག་ཅིང་ལུང་བའི་བྱིར་དང་། ཉན་རང་དག་གི་དེ་སྐུ་མི་རྩས་པའི་བྱིར་རོ།
ཞེས་གསལ་ལོ། ལྷ་རྩ་མོ་སྤྱོད་དཔལ་ས་སྤྱི་སྤྱོད་གཉིས་ལྷན་ཆོད་ཀྱིས་དཔར་དུ་བསྐྱུར་པ། ༢༠༠༠ |

དང་པོ་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ་ནི། མདོ་མེ་ས་བརྩ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་ལ། མདོ་དེར་ས་
 དང་པོ་ལ་གནས་པས་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱན་ཇོ་བ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་བ་དང་།
 རོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་མི་གཞོན་པའི་བྱུང་བར་ལེགས་པར་བྱེ་ནས་
 གསུངས་ལ། དེའི་ཆེ་ས་གང་ནས་རྟོགས་པས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ལྷན་པའི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་
 བསལ་བའི་བྱིར་དུ། ས་བདུན་པ་ནས་རྟོགས་པས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་གསུངས་བ་དེ་ཉིད།
 གསུང་འདིར་ཡང་བཀོད་བ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་ཡང་སྐབས་ལ་བབ་པར་ཤེས་བར་བྱའོ།

གསུམ་པ་(དེ་ལྟར་གསུངས་པས་བྱབ་པའི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ས་བརྩ་བའི་མདོས་ཉན་
 རང་ལ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་བ་དང་། དེ་སྐབས་བའི་བྱུངས་བསྟན་
 བ་དང་། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ།

དང་པོ་(ས་བརྩ་བའི་མདོས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་བ་)ལ་གཉིས།
 འབྲེལ་བ་མཐོང་བའི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བཤད་བ་དང་། དེ་ཉིད་སྦྱོང་འབྲུག་གི་ལུགས་
 ལུང་བསྟན་བའོ།

དང་པོ་(འབྲེལ་བ་མཐོང་བའི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བཤད་བ་)ནི། ས་བརྩ་བ་ལས། ས་དྲུག་པ་
 མན་ཆད་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས། ཉན་རང་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་མི་རྣམས་པར་གསུངས་པའི་
 “ལུང་འདི་ལས་ནི། ཉན་རང་རྣམས་ལ་ཡང་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་དོ།
 ཤེས་གསལ་བར་ངས་དེ།” དེ་གཉིས་ལ་ཤེས་རབ་དེ་མེད་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཞི་རགས་
 ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་སྤྱད་ཅེ་མ་གཏོགས་པའི་ས་ལ་འདྲི་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དྲང་སྤྱང་
 རྣམས་བཞིན་དུ། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་དག་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་“སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་
 བས་ཀྱང་།” རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་འབྱུར་དེ། “དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་
 པར་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་རོ།”

༡༣ ས་བརྩ་བའི་མདོ། མེ་བཀལ། ཕལ་ཆེ། ཁ། ཤོག་གུངས་ ༢༢༢-བ། སྤྱང་ ༡-པ།

༡༤ འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ། མེ་བསྟན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་གུངས་ ༢༢༩-བ། སྤྱང་ ༥-པ།

མོང་ངོ། དེ་གྲུབ་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོང་བ་ནི། རྣལ་འབྱོར་
མཛོན་སུམ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགྲུབ་པོ།

དེ་ལྟར་ན་དེ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཀྱང་བརྟགས་རྣམས་སྤོང་བ་འགྲུབ་
པོ། དེ་གྲུབ་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོམ་
ལམ་ཡང་འགྲུབ་པས། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱང་སྤོང་རྒྱས་པས། ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་པ་
ཐམས་ཅད་ཟད་པ་འགྲུབ་པས་སྤོང་ཉིད་མ་རྟོགས་ཀྱང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤྱུ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤོང་བར་རྒྱས་ཏེ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་དུ་མཐོང་སྒྲོམ་གཉིས་ཀྱིས་
སྤངས་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་སྤོང་ཚུལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ངོ། དེས་ན་མི་རྟག་
སོགས་བརྒྱ་དུག་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱིས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་རྒྱས་སོ་ཞེ་ན།

འདི་ལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱ་བ་མ་རྟེན་ཀྱང་མི་རྟག་སོགས་བརྒྱ་དུག་ཚད་
མས་གཏན་ལ་མེབས་པ་དང་། དེའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དེ་བཙོན་པ་ཆེན་པོས་སྒྲོམ་པ་
དང་། བསྒྲོམས་པ་ལས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་།
མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་མི་ཡོང་ཞེས་ཁོ་བོ་ཅག་མི་སྒྲུལ། ཁོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་འདྲ་བའི་
ལམ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་མིན་པས། ལམ་དེ་མཐོང་
ལམ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་དུ་མི་འདོད་དོ།

དེའི་སྤྱིར་མཐོང་སྤང་དང་། སྒྲོམ་སྤང་གང་གི་ཡང་ས་བོན་སྤོང་མི་རྒྱས་པས། ལམ་དེ་
མཐོང་ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་དུ་བཤད་པ་དང་། སྤང་བྱ་གཉིས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤོང་བར་
བཤད་པ་དང་། ལམ་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཐར་དབྱ་བཙོན་པ་འཛོལ་པར་བཤད་པ་ནི། དྲང་བའི་དོན་
དུ་འགྲེལ་བའི་ལུགས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སེམས་ཅམ་བས་དུལ་ཆ་མེད་དང་། དེ་བསགས་པའི་
སྤྱི་དོན་དང་། དེ་ལས་ཇས་ཐ་དད་པའི་འཛིན་པ་གཉིས་བཀག་པ་ཡང་ཆད་མས་འགྲུབ་ཅིང་།
དེས་འདུལ་བའི་གདུལ་བྱས་ཇིང་དུ་གོམས་པར་བྱས་ན། དོན་དེ་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་།
མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པ་འགྲུབ་དུ་རྒྱག་ཀྱང་། དེའི་སྤོང་ནས་ས་བརྒྱ་དང་། ལམ་སྤྱི་མ་
གསུམ་བཅོད་པ་དབྱ་མ་བས་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་བཞིན་ནོ།

མི་རྒྱལ་སྐོམ་པ་བཅུ་དྲུག་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ཀྱང་། ལྷ་པོ་བཤད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
རྟོགས་པ་ཉིད་ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་ལས་བདུས་
ལས།^{༡༧} “བདག་མེད་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་སྤོང་ལ། རྣམ་པ་ལྷག་མ་རྣམས་དེ་
ཡོངས་སུ་སྤོང་བའི་ཐབས་སུ་”གསུངས་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་།^{༡༨} “སྤོང་ཉིད་ལྷ་
བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། སྒྲིམ་པ་ལྷག་མ་དེ་དོན་ཡིན།” ཞེས་ལྷ་པོ་མ་དང་མཐུན་བར་གསུངས་
བས་སོ།

སྤོང་ཉིད་ལྷ་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཙམ་ལ་འབྱུང་ནས། ཀྱ་གར་བ་འགའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་ལ་འདོད་པ་ནི་དོན་མིན་བས། གང་ཟག་རང་ཀྱ་བྱུང་བའི་ཐུག་ཡོད་
ཀྱིས་སྤོང་བའི་ལྷ་བ་ཡིན་ནོ།

ལམ་དེས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་སྤོང་མི་རྒྱས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་ནི་དེ་ཞིག་
འགོག་རྒྱས་ཏེ། བྱི་རོལ་པ་དང་རྒྱན་མོང་བའི་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས། ཅི་ཡང་མེད་པ་
མན་ཆད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྤོང་བར་མངོན་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྷ་པོ་འདོད་དགོས་ན།
ལྷ་པོ་ལམ་གྱིས་མངོན་གྱུར་དེ་ཞིག་སྤོང་རྒྱས་པ་ལྷ་ཅི་སྒྲིམ་པའི་བྱིར་རོ།

ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྤོང་ཞེས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱང་། མངོན་བ་གཉིས་ནས་གསུངས་པ་
ལྷ་པོ་དམིགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་གྱི། ལྷགས་འདིས་བདེན་འཛིན་ཉོན་མོངས་ཅན་
གྱི་མ་དེག་པར་བཤད་པ་དང་། དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལྷ་བ་དང་ལྷ་མིན་གྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་
པ་ལས་བཤད་ཚུལ་ལས་གཞན་རྣམས་ནི་མངོན་གྱུར་ཡང་སྤོང་བར་མི་རྒྱས་སོ།

མངོན་བ་ནས་བཤད་པའི་སྤྱིད་ཅེས་སམ་བཟུས་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར། ཞི་རགས་
ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་སྤོང་མི་རྒྱས་ཀྱང་། ལྷ་པོ་བཤད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་
རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་སྤོང་རྒྱས་སོ།

༡༧ མངོན་པ་ཀྱན་ལས་བདུས་པ། རྟེན་བཟུང་། མེས་པ་ཙམ། ༢། ཤོག་གུངས་ ༤༧-ན། རྩེད་ ༢-ག།

༡༨ ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པ། རྟོགས་སུ་བཅད་པ། ༢༧-པ།

དེ་དག་གིས་ནི་འགྲེལ་བར་འདྲེ་ཁོ་ན་ནི་དེ་ཉིད་གསལ་བ་དང་བུལ་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྤྱོད་གཉེན་དུ་བཤད་བའི་ལམ་རྣམས། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་བཤམ་ཅན་གྱི་ལམ་དང་འདྲ་བ་དང་། བྱི་རོལ་བ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་མི་ནུས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་གསལ་བར་བསྟན་ནོ།

གཉིས་བ་(དེ་ནི་དེ་སྤྱོད་འདྲུག་གི་ལྷགས་སྤྱུང་བ་ར་བ་)ནི། འདི་ནི་རྒྱལ་སྤྱུལ་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷ་ཡང་བཞེད་དེ། སྤྱོད་འདྲུག་ལས།^{༡༠} “བདེན་བ་མཐོང་བཅུ་གོ་ལ་འགྱུར་གྱི། སྤྱོད་ནི་དམ་ཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ།” ཞེས་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས། ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བས། ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྤྱོད་ནི་དམ་ཐོང་བ་མི་དགོས་སོ། ཞེས་བའི་ལན་དུ།

“གང་གྱིར་ལུང་ལས་ལམ་འདི་ནི། མེད་བར་བྱང་ཆུབ་མེད་པར་གསུངས།” ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྤྱོད་བར་མཐོང་བའི་ལམ་འདི་མེད་པར། བྱང་ཆུབ་གསུམ་གང་ཡང་མོལ་བ་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། གསུངས་ཚུལ་ནི་སྤྱོད་འདྲུག་འགྲེལ་ཆེན་ལས།^{༡༡} ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་དངོས་པོའི་འདྲ་ཤེས་ཅན་ལ་ཐར་བ་མེད་པ་དང་། དུས་གསུམ་གའི་རྒྱན་ཐུགས་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་བར་རྣམས་ཤེར་བྱིན་འདི་ནི་ལ་བཞེན་ནས་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་དྲངས་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི། གླེན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་རྒྱང་བ་ལ་བྱེད་བ་དོན་མིན་ནོ།

དེ་ནས།^{༡༢} “བསྟན་ཅ་དགེ་སྤྱོད་ནི་དམ་ན།” ཞེས་བའི་རྒྱང་བ་བཞིས་སེམས་བདེན་འདིན་གྱི་དམིགས་པ་དང་བཅས་བའི་ལམ་གྱིས་སྤྱང་འདས་མི་འཐོབ་པར་ཡང་བསྟན་ནོ།

---

^{༡༠} འདྲུག་བ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བསྟན། དབུ་མ། ལ། རྟོག་གྲངས་ ༢༢༩-བ། རྩེང་ ༩-བ།
^{༡༡} སྤྱོད་འདྲུག་ལེའུ་དག་ལ། ཆོགས་སྤྱུ་བཅད་ལ། ༡༡-བ།
^{༡༢} སྤྱོད་འདྲུག་ལེའུ་དག་ལ། ཆོགས་སྤྱུ་བཅད་ལ། ༡༢-བ།
^{༡༣} སྤྱོད་འདྲུག་འགྲེལ་ཆེན། རྩེ་བསྟན། དབུ་མ། ལ། རྟོག་གྲངས་ ༢༢༧-ན། རྩེང་ ༡-བ་ནས། རྟོག་གྲངས་ ༢༢༨-ན། རྩེང་ ༡-བ་བར།
^{༡༤} སྤྱོད་འདྲུག་ལེའུ་དག་ལ། ཆོགས་སྤྱུ་བཅད་ལ། ༡༤-བ།

དེ་ནས། ༡༠ "ཉན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་དེ།། དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེར་འགྱུར་རོ།།" ཞེས་གསུངས་པའི་ཉན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་ཞེས་པ་ནི། སྤྱགས་ལྷ་མའི་ལྷགས་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ལ།

དེའི་དོན་ནི། "བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི།།" ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་མི་ཉག་སྐགས་བརྒྱུད་ཀྱི་ལམ་བསྐྱེམས་པས། ཉན་མོངས་སྤངས་ཏེ་གྲོལ་བ་འཛོལ་ན་ཞེས་བཤད་ཀྱི་ཡིན་ཏེ། སྤྱབས་འདིར་མི་ཉག་སྐགས་བརྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཙམ་གྱིས་ཉན་མོངས་ལས་གྲོལ་བ་འཛོལ་མི་འཛོལ་ལ་རྩྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་པ་མཐོང་བས་ཞེས་སྐགས་ཀྱི་རྩྱུང་བ་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན་མི་ཉག་སྐགས་བརྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཙམ་གྱིས་ཉན་མོངས་ཟད་པར་རྒྱས་པ་ཁས་སྤངས་ནས། དེས་སྤྱག་བལྟལ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་མིན་ན་ཞེས་འཆད་པ་ནི་འདིའི་དོན་གཏན་མིན་རོ།།

དེའི་ཕྱིར་ལམ་དེས་ཉན་མོས་སྤེལ་གཉིས་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཉན་མོངས་སུ་བཞག་པ་ནམས། ལྷར་བཤད་པ་ལྷར་གྱི་ལམ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པས། རེ་ཞིག་མངོན་གྱུར་དུ་གྱུ་བ་མེད་པའི་ཆེ། ཉན་མོངས་ཟད་པའི་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འཛོལ་ན། ཉན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཙམ་རེ་ཞིག་སྤངས་པ་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཐག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་འགོག་ས་དགོངས་པ་ཡིན་རོ།།

དེ་འདྲིད་པར་མི་རྒྱས་པ་ནི། ༡༡ "ཉན་མོངས་མེད་ཀྱང་དེ་དག་ལ།། ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་མཐོང་བ་ཡིན།།" ཞེས་ཉན་མོངས་མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་མེད་ཀྱང་། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡང་སྤྱིད་ཕྱི་མ་འཕེན་པའི་རྒྱས་པ་མཐོང་བས་སོ།། ཞེས་པས་བསྐྱེན་རོ།།

༡༠ སྤྱིད་འཕྱག་ལེན་དག་གི་ ཆོགས་སུ་བཅུད་པ། ༡༩-པ།

༡༡ སྤྱིད་འཕྱག་ལེན་དག་གི་ ཆོགས་སུ་བཅུད་པ། ༢༩-པ།

གཞུང་དེ་རྣམས་ནི་དེ་ལྟར་བཤད་དགོས་ཀྱི། འབྲེལ་བ་འགའ་ཞིག་དང་བོད་རྣམས། ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་དང་། འཇགས་བ་མོར་འབྲེང་ཅན་ལ་སོགས་བ་ལ་ལྷན་སྦྲེལ་དུས་སུ་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུས་ལྷག་བསྐལ་འབྱེན་བ་མཐོང་བས། དེ་མ་ཐག་དུ་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བ་ལྟར་མི་བྱ་ལྟེ། འདི་ནི་ཆེ་འདི་ལྷག་བསྐལ་ལྷིད་པའི་རྣམ་པ་མིན་གྱི། ལས་ཀྱིས་ཡང་སྤྱད་སྤྱི་མ་འཕེན་པའི་རྣམ་པ་མི་ལྷག་བས་གྲོལ་བ་མེད་དོ། ཞེས་ལྷན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དེ། “ལྷོང་བ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་སེམས། འགགས་བ་སྐར་ཡང་སྤྱེ་འགྱུར་དེ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྣེ་མས་འཇུག་བཞིན།” ཞེས་གསུངས་དེ་དམི་དོན་ལྷོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་བ་དང་བྲལ་ན། ལམ་གཞན་བསྐྱེམས་བས་ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པའི་སེམས་རེ་ཞིག་འགག་ཀྱང་། གཏན་ནས་ལོག་བ་མིན་བས་སྐར་ཡང་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་དུ་སྤྱེ་བས། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་མི་འཆད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པའི་སེམས་རེ་ཞིག་འགགས་བ་ལོང་བར་བསྐྱན་བ་ནི། ལྷོང་བཤད་བ་ལྟར་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྤངས་བ་རེ་ཞིག་ལོང་བའི་དོན་ནོ། “ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་མཐོང་བ་ཡིན།” ཞེས་པའི་ལན་དུ། “རེ་ཞིག་ཉར་ལེན་སྤྱད་པ་ནི། མེད་ཅེས་ངེས་བ་ཉིད་ཅེན།” ཞེས་ཡང་སྤྱད་ལེན་པའི་སྤྱད་བ་ལམ་ངེས་ཟད་བར་བྱེད་བས། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡང་སྤྱད་སྤྱི་མ་མི་ལེན་པར་ངེས་བ་ཉིད་དོ། ཞེས་པའི་ལན་དུ། “སྤྱད་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པར་། ཀུན་མོངས་བཞིན་དུ་ཅི་སྤྱེ་མེད།” ཅེས་བ་རོལ་པོས་ཀུན་མོངས་མི་ཤེས་བ་ལ། མངོན་བ་ནས་བཤད་བ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་བ་ཞིག་^{༡༠} དང་། དེ་མིན་བ་གཉིས་འདོད་བ་བཞིན་དུ། སྤྱད་བ་ཡང་མངོན་བ་ནས་བཤད་བ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་བ་ཅིག་དང་མིན་བ་ཅིག་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འདོད། ཅེས་གསུངས་སོ།

༡༩ ལྷོང་འཇུག་ལེའུ་དགུ་ག། རྟོགས་སུ་བཅད་པ། ༩༩-བ།

༢༠ ལྷོང་འཇུག་ལེའུ་དགུ་ག། རྟོགས་སུ་བཅད་པ། ༩༩-བ།

༢༡ ལྷོང་འཇུག་ལེའུ་དགུ་ག། རྟོགས་སུ་བཅད་པ། ༩༩-བ།

༢༢ ཅིག་ ཅེས་དེ་ལྟར་དཔར་ལོག་བྱས་པའི་ཚོལ་དཔར་ནང་གསལ།

དེ་ནི་སྒྲེ་བ་གཉིས་དང་ཐེག་ཆེན་བ་ལ་བྱུན་མོང་དུ་གྲགས་པ་ལྟར་གྱི་ཉན་མོངས་ཅན་མ་
ཡིན་པའི་སྲེད་བ་ཡོད་པར་སྒྲེན་གྱི་རང་ལུགས་གྱིས་སྲེད་བ་དེ། ཉན་མོངས་ཅན་དུ་མི་འདོད་བ་
མིན་ནོ།

དེས་ན་གང་ཐག་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་གྱིས་དྲངས་པའི་
སྲེད་བ་མངོན་གྱུར་བ་དེ་ནི་གསལ་སྤངས་ཀྱང་། གང་ཐག་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་
འཛིན་ལྟས་དྲངས་པའི་སྲེད་བ་ཅི་སྒྲེ་མེད་ཅེས་བ་ཡིན་པས། སྤར་བཤད་པའི་མངོན་གྱུར་
སྤངས་བ་ལ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་འཛིན་ལྟ་དང་སྲེད་བ་མངོན་གྱུར་བ་ཡང་མི་ལྡོག་གོ།

གལ་ཏེ་ལུགས་དེ་གཉིས་ཀའི་ཉན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་ན། གཉིས་ཀའི་ས་བོན་
མ་སྤངས་པར་ནི་འདྲ་ལ། མངོན་གྱུར་ཡོད་མེད་ལ་བྱུང་མ་བྱུང་ན། སྲེད་བ་ལ་བྱུང་པར་བྱེ་བ་
དོན་མེད་དོ།

༡༡་ཆོར་པའི་རྒྱན་གྱིས་སྲེད་བ་ཡིན། ཆོར་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཡོད།༡ ཅེས་གསུངས་པས་
ནི་ལས་གཞན་གྱིས་ཉན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་གཞན་སྤངས་པ་ལ། སྲེད་བ་མི་ལྡོག་པའི་རྒྱ་
མཚན་ལྟར་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་བྲལ་ན། ཆོར་བ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་དུག་
བ་ཅུང་ཐད་ཀྱང་མི་སྤོང་ལ། དེ་ལྟར་ཆོར་བ་བདེ་བ་སྐྱེས་པ་ན་མི་འབྲལ་པར་སྲེད་བ་དང་། ཆོར་
བ་ལྟག་བསྐྱེས་པ་ན་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྲེད་བ་ཅིའི་བྱིར་མི་སྐྱེ་མྱེ། མཐུན་རྒྱན་ཆང་ནིང་
འགལ་རྒྱན་མེད་པའི་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་ངེས་པའི་བྱིར་རོ།

རང་ལུགས་གྱི་ཆོར་བ་ལ་སྲེད་བ་ལྡོག་ལུགས་ནི། ༡༢་གང་ཆེ་ཆོར་པོ་འགལ་མེད་ཅིང་།
ཆོར་བ་འང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། དེ་ཆེ་གནས་སྐབས་འདི་མཐོང་ནས། སྲེད་བ་ཅི་བྱིར་ལྡོག་མི་
འགྱུར།༡ ཞེས་སྤྱད་འཇུག་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཆོར་བ་པོ་དང་ཆོར་བ་འགལ་ཡང་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་མཐོང་བ་གོ་མས་ན། སྲེད་བ་ལྡོག་པར་བསྐྱན་པས། དེ་འདྲ་

༡༠ སྤྱད་འཇུག་ལེན་དག་ག། རྟོགས་སུ་བཅད་ག། ༧༤-ག།

༡༡ སྤྱད་འཇུག་ལེན་དག་ག། རྟོགས་སུ་བཅད་ག། ༧༥-ག།

བའི་ལམ་མེད་ན་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཅི་འདྲི་ཕྱིར་ལྟོག་ཅེས་བར་ཡང་སྟོན་ནོ། །འདི་ནི་རིགས་པ་
 དུག་ཅུ་པ་ལས།⁶² “གནས་དང་བཅས་བའི་སེམས་ལྟན་ལ། ཉན་མོངས་དུག་ཆེན་ཅིས་མི་
 འབྱུང་།” ཞེས་གསུངས་བའི་དོན་ནོ། །

ཆོར་བ་ཡོད་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མེད་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལ། ལྷ་ཡོད་པས་འབྲས་བྱ་
 ཡོད་པར་སྐྱབ་མི་རྒྱས་པས་ལེགས་པ་མིན་ཞེས་“ཆ་བ་དང་། ཅེགས་དབང་ལྷག་མེད་གས་
 ”སྟེད་འབྲས་འགོག་པ་ནི། ཉན་མོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་གཉིས་པོད་ན་
 བྱི་མ་གྲགས་ཆེ་ཞིང་། ལྷགས་དེ་ལ་གོམས་པ་ཤས་ཆེ་བ་དང་། རྒྱགས་དང་པོའི་ལུང་རིགས་
 ནམས་ལ་མཐའ་ཆོད་བར་མ་སྦྱངས་པས། རིགས་པ་བརྒྱུད་པོའི་དོན་ཞིབ་དུ་མ་རྙེད་པར་མཁས་
 པ་ཆེན་པོ་ལ་གྲུ་ཆོས་དུ་སྟོན་བཟུང་བའི་ནོར་བ་ཆེན་པོ་ལོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་བའི་ནམས་ལ་པོད་ནམས་གྱིས་སྟོན་བཟུང་བ་འགའ་ཞིག་སྦྱང་བ་ཡང་།
 རྒྱགས་ལྷ་མ་ཞིབ་དུ་ཡེ་མ་གོ་བར་སྟོན་ལྟར་སྦྱང་བཤྲོད་པས། རང་གི་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་མཁས་པས་
 མཐོང་ན་ཤིན་དུ་ངོ་ཆ་བའི་གནས་ཁོ་ནར་སྦྱང་ངོ་། །

དེ་ལྟར་ན་འགྲེལ་བཤད་ལས་⁶³མི་དག་སོགས་བཅུ་དུག་གི་ལམ་གྱིས་ཉན་མོངས་ཀྱན་
 བཏགས་སྟོང་རྒྱས་ལ། ལྟན་སྦྱེས་སྟོང་མི་རྒྱས་སོ་”ཞེས་བྱུང་བར་འབྲེད་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་བྱམ་མོང་བ་ལ་གྲགས་བའི་ཉན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཙམ་ཇེ་ཞིག་སྟོང་བ་ལ་ནི།
 ཀྱན་བཏགས་དང་ལྟན་སྦྱེས་གཉིས་འབྲེད་ལ། ས་པོན་སྟོང་མི་རྒྱས་པ་ཡང་གཉིས་ཀ་ལ་འབྲེད་བའི་
 བྱིར་རོ། །

འདིར་རྒྱ་བ་དང་ཞི་བ་ལྷ་གཉིས་དགོངས་པ་གཅིག་དུ་འཆད་མ་སེས་འདུག་གོ། ལུང་པོ་
 བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་ན། བང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་མི་རྟོགས་ལ། དེ་ལྟར་བང་ཟག་གི་

62 རིགས་པ་དུག་ཅུ་ག་ རྟེན་བཟན། དབྱ་མ་ 3 ། རྟོག་གུངས་ 22-ན། བྱེད་ 2-ག།

63 དབྱ་མ་ལ་འབྲས་པའི་འགྲེལ་བཤད། རྟེན་བཟན། དབྱ་མ་ 24 ། རྟོག་གུངས་ 27-ན། བྱེད་དང་གོ་
 ཆོག་སྟོར་མི་མཐུན་པ་སྦྱང་།

བདག་མེད་མི་རྟོགས་པ་ནི། དཔེར་ན་ཕུང་ལོགས་ཀྱི་ཚོས་བདེན་པས་སྟོང་བ་ཚོས་ཀྱི་བདག་
མེད་དུ་འཛོག་པ་ལྟར། གང་ཟག་བདེན་མེད་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་གཞག་དགོས་ཏེ།
ཁྱུ་མཚན་ཀུན་ནས་མཚུངས་བའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟར་གང་ཟག་བདེན་པར་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་
བདག་འཛིན་དུ་གཞག་དགོས་པས། དེ་མ་ཟད་པར་དུ་ཉན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་མི་འོང་
པ་དང་། གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་བདེན་འཛིན་ཉན་མོངས་སུ་འཛོག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞི་བ་
ལྟའི་ལྷགས་ལ་འང་འདི་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་དགོས་སོ།

གཉིས་པ་(དེ་རྒྱུ་བའི་བྱངས་བཟན་པ་)ལ་གཉིས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོའི་ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་
དང་། བཟན་བཅོས་དང་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་ལོ།

དང་པོ་(ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོའི་ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་)ནི། ལྷག་བའི་བསམ་པ་བཟན་པས་ཁྱུས་པ་ཆོག་
གསལ་བ་དུ་བྱངས་པ་ལས། “དཔེར་ན་མི་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སྐྱུ་མ་མཁན་གྱི་རོལ་མོ་བྱང་བའི་
ཆོ། སྐྱུ་མ་མཁན་གྱིས་སྐྱུ་ལ་བའི་བྱད་མེད་མཐོང་ནས། འདོད་ཆགས་ཀྱི་སེམས་སྦྱེད་དེ། དེ་
འདོད་ཆགས་ཀྱིས་སེམས་དྲིས་ནས་འཁོར་གྱིས་འཛིགས་ཤིང་བག་ཚ་སྟེ། ལྷན་ལས་ལངས་
ནས་སོང་སྟེ་དེ་སོང་ནས་ཀྱང་བྱད་མེད་དེ་ཉིད་ལ་མི་སྦྱག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། མི་རྟག་པ་
དང་སྦྱག་བསྐལ་བ་དང་སྟོང་བ་དང་བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ན། རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་རི་སྐྱུ་དུ་
སེམས། མི་དེ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན། གསོལ་བ་
བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་བྱད་མེད་མ་མཆིས་པ་ལ་མི་སྦྱག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། མི་རྟག་པ་
དང་སྦྱག་བསྐལ་བ་དང་སྟོང་བ་དང་བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བབྱིད་བའི་མི་དེའི་མཛན་པར་
བཅོན་པ་དེ་ནི་ལོག་པ་ལགས་སོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྐུལ་པ། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་
ན་དགོ་སྟོང་དང་དགོ་སྟོང་མ་དང་། དགོ་བསྟེན་དང་དགོ་བསྟེན་མ་ཁ་ཅིག་མ་སྦྱེས་ཤིང་མ་བྱུང་
བའི་ཚོས་རྣམས་ལ་མི་སྦྱག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། མི་རྟག་པ་དང་སྦྱག་བསྐལ་བ་དང་སྟོང་བ་

༩༩ སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་གཞས་ཀྱིས་མཛད་པའི་དབུ་མ་ཆོག་གསལ་རབ་བྱེད་དང་པོ། རྩེ་བཟན་ དབུ་མ། ལ།
ཤོག་གྲངས་ ༡༩-ག། རྩེ་ ༡-ག།

དང་བདག་མེད་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་བཟུ་བར་བྱའོ། ང་
ནི་མི་སྤྱན་པོ་དེ་དག་ལ་ལམ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་མི་སྤྱ་ལྟེ་དེ་དག་ནི་ལོག་པར་ཞུགས་པ་
ཞེས་བྱའོ། ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་སོ།

སྤྱ་མའི་བྱད་མེད་ལ་བྱད་མེད་དངོས་སུ་བབྱང་ནས། དེ་ལ་མི་དྭག་སོགས་སུ་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་དང་། བྱང་པོ་བདེན་བར་བབྱང་ནས་བྱང་པོ་ལ་མི་དྭག་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་བ་ལ། བདེན་པའི་བྱང་པོ་དམིགས་པར་བྱས་ནས་མི་དྭག་
སོགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཅིག་ཀྱང་ཡོད་ལ། དེ་ནི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བའི་ལོག་ཤེས་རྒྱུ་པ་
ཡིན་པས། ཚད་མས་གྲུབ་པ་མིན་ཀྱང་བདེན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་སྤྱན་བྱང་བའི་ལྟ་བ་མ་རྟེན་པའི་
རྒྱུ་ལ། བདེན་བཟུན་གང་གིས་ཀྱང་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་བྱང་པོ་ལ་དམིགས་ནས། དེ་
གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་མི་དྭག་པ་སོགས་སུ་ཐ་སྐད་པའི་ཚད་མས་
གྲུབ་པ་དུ་མ་ཞིག་འོང་ལ། སྒྲོམ་པའི་ཆེ་ཡང་དོན་དེ་བསྒྲོམས་པས་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་གྱི་
ལམ་རྒྱུ་ལ་སྒྲེའོ།

ཡང་འཕགས་པ་བསམ་གཏན་པའི་དཔེ་མཐུད་གྱི་མདོ་ཆོག་གསལ་བ་དུ་དྲངས་པ་ལས་
ཀྱང་། “འཇམ་དབལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་
བས། སེམས་ཅན་གྱི་ཅི་ལོག་བཞིས་སེམས་གྱི་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་འཁོར་བ་ཡང་
དག་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་འཇམ་དབལ་གྱིས།
བཅོམ་ལྟན་འདས་གང་ལ་ཉེ་བར་དམིགས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་འདའ་བར་
མི་འགྱུར་བ་བཟུན་དུ་གསལ།”

ཞེས་སྟོན་པས་བདེན་བཞི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་ཤེས་པས། འཁོར་བ་ལས་མི་
གྲོལ་བར་གསུངས་པ་ལ། ཇི་བཟུན་གྱིས་ཡུལ་གང་ལ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་དམིགས་པས།

ཨ་ སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་གཞས་གྱིས་མཛད་པའི་དབུ་མ་ཆོག་གསལ་རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་ལ། ཇི་བཟུན། དབུ་མ་
ལ། སོག་བྱངས་ ༡༢༡ ལ། ཇིང་ ༡ ལ།

འཁོར་བ་ལས་མི་ཐར་པ་བཤད་པ་ཞུས་པའི་ལན་དུ། "བདག་ནི་འཁོར་བ་ལས་འདའ་བ་དང་།
མུང་འདས་འཛོལ་བར་འགྱུར་རོ་ལྟ་བུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རྩལ་གྱིས་རྟོག་པར་བྱེད་པས། མི་
རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བསྒྲུལ་པ་ན། བདག་གིས་སྤྱག་བཤུལ་ཤེས་སོ། ། ཀུན་འབྱུང་སྤངས་
སོ། ། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་སོ། ། ལམ་བསྒྲུལ་སོ་སྣམ་ནས་བདག་ནི་དགྲ་བཙུན་པར་གྱུར་
དོ་ལྟ་བུ་བཤད་པར་གསུངས་ཏེ། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉན་མོངས་མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་
སྤངས་པ་ན། ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཐད་དོ་ལྟ་བུ་སྤྲོས་པསོ།

དེ་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཆེ་རང་སྤྱེ་བ་ལེན་པར་མཐོང་བ་ན། སངས་རྒྱས་ལ་མེ་ཆོས་ཐོས་པའི་
ཉེས་པས། དཔྱལ་བ་ཆེན་པོར་ལྷུང་བར་གསུངས་སོ། ། དེ་ནི་ལམ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་གནས་པ་འགའ་
ཞིག་ལ་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

དེ་ནས་འཇམ་དབལ་གྱིས་འཇགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་བཀྱི་ཞུས་པ་
ནི། སྤར་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་བདེན་བཞི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་ཤེས་དགོས་པར་
གསུངས་པ་དེ་འདིར་དྲིས་པསོ། དེའི་ལན་དུ། "འཇམ་དབལ་གང་གིས་འདྲ་བྱེད་ཐམས་ཅད་
མ་སྤྲོས་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི། སྤྱག་བཤུལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། ། གང་གིས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་ཀུན་འབྱུང་བ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། ། གང་ཞིག་
ཆོས་ཐམས་ཅད་གཏན་སྤངས་ལས་འདས་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་
ཡིན་ནོ། ། གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་མ་སྤྲོས་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་ལམ་བསྒྲུལ་པ་
ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་ནས་ལམ་དེས་ལེན་པ་མེད་པར་སྤངས་ལས་འདའ་བར་གསུངས་ཏེ།
འདིས་ནི་བདེན་བཞི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་མཐོང་བ་དེས། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་
བྱེད་ལ། བདེན་འཛིན་དང་མ་བུལ་བའི་ལམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་མི་འདའ་བ་ཤིན་ཏུ་གསལ་
བར་གསུངས་པས། བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཙམ་གྱི་ལམ་གྱིས་ཉན་མོངས་ཀྱི་ས་
ཐོན་སྤྱོད་མི་རྣམས་པ་དང་། དེ་སྤོང་བ་ལ་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་ནས་སྒྲོལ་བ་དགོས་པར་
བསྟན་ནོ།

འདི་ནམས་ལེགས་པར་མ་བྱེད་ན་ཉན་ཐོས་ལ་ཉན་སོངས་སྤྱང་བའི་ལམ་མི་ཉག་སོགས་
 བཅུ་དྲུག་དུ་སྦྲོམ་བཅའ་ལས་མེད་བར་བཟུང་ནས། ཉན་ཐོས་འཕགས་བ་དང་ཉན་ཐོས་དག་
 བཅོམ་པས་འཕགས་བ་དང་དག་བཅོམ་གྱི་གོ་མི་ཆོད་དོ། ཞེས་འཕགས་བ་ལ་སྐར་འདེབས་
 གྱི་ཐུག་ཆེན་པོ་སོག་ལ། དེ་ལྟར་སྐར་བ་ལ་བྱང་སེམས་གྱི་སྦྲོམ་བ་ཡོད་ན། ཅ་ལྟར་ཡང་སྦྱེད་བ་
 ཡིན་ནེ། བསྐྱབ་བདུས་ལས།⁶⁶ “སྦྱོབ་བའི་ཐེག་པས་རྒྱལ་ལ་སོགས། སྦྱང་བར་འགྱུར་
 བ་མིན་ཞེས་འཛིན།” ཡ་རོལ་དག་ཀྱང་འཛིན་འཇུག་དང་། ཞེས་ཅ་ལྟར་དུ་གསུངས་བའི་
 སྦྱར་རོ།

དོན་འདི་དོ་ཤེ་གཅོད་བ་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་གསུངས་ནེ། “རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྐམ་
 དུ་སེམས། ལྷན་དུ་ཞུགས་བ་འདི་སྐམ་དུ་བདག་གིས་ལྷན་དུ་ཞུགས་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ་
 སྐམ་དུ་སེམས་སམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། དེ་
 ཅིའི་སྦྱང་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ནི་གང་ལ་ཡང་ཞུགས་བ་མ་མཆིས་བའི་སྦྱང་དུ་སྟེ།
 དེས་ན་ལྷན་དུ་ཞུགས་བ་ཞེས་བགྱིལ།” ཞེས་དང་། “བཅོམ་ལྷན་འདས་གལ་ནེ་ལྷན་དུ་
 ཞུགས་བ་དེ་འདི་སྐམ་དུ་བདག་གིས་ལྷན་དུ་ཞུགས་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ་སྐམ་དུ་སེམས་པར་
 གྱུར་ན། དེ་ནི་དེའི་བདག་དུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་བ་དང་།
 རྟོག་དུ་འཛིན་བ་དང་། གང་ཟག་དུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ལགས་སོ།” ཞེས་གསུངས་མིང་།
 འབྲས་གནས་ཐུ་མ་གསུམ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ།

ལྷན་ཞུགས་གྱི་ས་ཐོབ་མཁན་དང་། ཐོབ་བུའི་འབྲས་བུ་ལ་བདེན་བར་བཟུང་ནས། བདག་
 གིས་ལྷན་ཞུགས་ཐོབ་པོ་སྐམ་དུ་སེམས་ན། དེ་ནི་དེའི་བདག་དུ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་
 བས་ནི་གང་ཟག་དང་འབྲས་བུ་བདེན་འཛིན་གཉིས་བདག་འཛིན་དུ་གསུངས་བའི་དང་པོ་ནི།
 གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། གཉིས་བ་ནི་ཆོས་གྱི་བདག་འཛིན་ནོ།

66 བསྐྱབ་པ་ཀུན་ལས་བདུས་པ། ཐེ་བཟུང་། དབུ་མ། བྱི་སོག་གྲངས་ ༩-ག། བྱེད་དང་སོ།

67 དོ་ཤེ་གཅོད་བ། ཐེ་བཀལ། ཐེར་བྱིན་སྐྱོ་རྒྱལ། ༡༡ སོག་གྲངས་ ༡-ག། བྱེད་ 3-ག།

ལྷན་ཞུགས་ཀྱིས་བདེན་པར་བརྩམ་ནས་བདག་གིས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ་ལྷན་དུ་མི་འཛིན་པ་
ནི། བདེན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་སུན་མ་ཐུང་བའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་གྱི། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་པ་
ཡང་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། དེས་ནི་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ།

ལུང་འདི་དབྱ་མ་རང་རྒྱད་པ་ཁ་ཅིག་གཞན་དུ་འཆད་ཀྱང་། ཤེར་འབྱུང་སྒོ་གྲོས་ཀྱིས་ཉན་
རང་གི་བྱང་ཆུབ་དུ་བསྟོད་པ་ལ། སྒོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱངས་པ་ལྷན་
ལེགས་སོ།

དེ་ལྷན་ན་ལུང་དེ་དག་གིས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་བྲལ་ན། འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་
བ་དང་། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་ལྷ་བ་དེ་དགོས་པར་གསལ་བར་བཞུན་ལ། ཉན་རང་དགྲ་
བཅོམ་པ་འཁོར་བའི་འཆིང་བ་ལས་མ་གྲོལ་བ་ནི། མཁས་པ་སུ་ཡང་མི་འདོད་ཅིང་མི་འཐད་
བས། ཉན་རང་ལ་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་གསལ་བར་བཞུན་
ནོ། གཞན་ཡང་ཡུམ་ཆེན་མོ་སོགས་ཁྱུངས་མང་མོད་ཀྱང་། ཆོག་མངས་སུ་རྟོགས་ནས་མ་
བྲིས་སོ།

གཉིས་པ་(བཞུན་བཅོམ་དང་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་)ནི། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་
ལས། “ཇི་སྲིད་ཐུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། དེ་སྲིད་དེ་ལས་ངར་འཛིན་ཉིད། ངར་འཛིན་ཡོད་
ན་ཡང་ལས་ཉེ། དེ་ལས་ཡང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན། ལམ་གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་པ།
འཁོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མགལ་མེ་ཡི། དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་བུ་ཐན་ཆུན་གྱི། ལྷ་ཅན་འདི་ནི་
འཁོར་བར་འགྱུར། དེ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། དུས་གསུམ་ཉིད་དུ་འང་མ་ཐོབ་བྱིར།
ངར་འཛིན་པ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར། དེ་ལས་ལས་དང་སྐྱེ་བ་ཡང་།” ཞེས་གསུངས་སོ།

དེའི་རྣང་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཐུང་པོ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཇི་སྲིད་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ།
དེ་ལས་ངར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྷ་འབྱུང་བར་བཞུན་བས། འཛིན་ལྷ་མ་ལུས་པར་ཟད་པ་ལ་

ཐུང་པོ་བདེན་འཛིན་ཟད་དགོས་པར་བསྟན་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཉན་རང་དབང་བཅོམ་པས་ཀྱང་ཐུང་པོ་
བདེན་འཛིན་ཟད་པར་ཐུངས་པར་ཤེས་སོ།།

དེ་ལྟར་ན་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སྟན་མ་ཐུང་བར་དུ། འཛིག་ལྟའི་ཞེན་ཡུལ་སྟན་མི་
ཐིན་པས། ཐེག་བ་ཆེ་རྒྱུད་གི་གྲུབ་མཐའ་སྟེ་བ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་ནི། རགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་ཅམ་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། ཐུ་བའི་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་མིན་བར་ཤེས་སོ།།

དེའི་ཐུར་སྟོབ་དཔོན་འདིའི་ལྷགས་ཀྱིས་ཉན་རང་གིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟགས་
ཚུལ། གྲུབ་མཐའ་སྟེ་བ་ལ་ཞན་དང་འདྲ་བ་བཟུང་ནས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟགས་བ་ཡོད་
མེད་ལ་མི་མཐུན་པར་སྟེ་བས་ནི། འདིའི་ལྷགས་ལེགས་བར་མ་རྟགས་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་བུལ་བ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བར་རྟགས་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བར་
འགྲེལ་བ་ལས་གསུངས་པའི་ཐུར་རོ།།

དེ་ནས་ཀྱང་བ་གཉིས་ཀྱིས་འཛིག་ལྟ་ཡོད་པས་དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་
ལས་སོག་པ་དང་། དེ་ལས་ལས་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྟེ་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཐུང་པོ་
ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སྟན་མ་ཐིན་པའི་དབང་དུ་མཛད་གྱི། ཐུར་འཛིག་ལྟ་ཡོད་ཅམ་ལ་
མིན་ཏེ། ས་བདུན་པའི་བར་དུ་འཛིག་ལྟ་ཡོད་ཀྱང་། ས་དང་པོ་ནས་ལས་དབང་གིས་སྟེ་བ་མི་
ལེན་པའི་ཐུར་རོ།།

གཞུང་དེ་དག་གིས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྟོམ་བ་དང་བུལ་ན། འཛིག་ལྟ་ཟད་པར་བྱེད་
མི་རྒྱས་པར་བསྟན་པས། མི་རྟག་སོགས་བརྩ་དྲུག་གི་ལམ་ཅམ་ལས་མེད་ན་ཉན་མོངས་ཟད་
པར་སྟོང་བ་མེད་པར་བསྟན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་འཛིག་ཚུལ་མཛད་ཐིན་ཆད།

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐུན་མོང་བ་ཅས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། འཛིག་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་
ངོས་འཛིན་མཛད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་སོར་བཞག་དུ་མཛད་ན། ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ། མཐའ་མ་ཚད་པའི་ནོར་བ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བས། དེ་ལ་མཁས་པའི་
དབང་པོ་འདི་འབྱུང་བ་ག་ལ་སྟིད།

དེས་ན་ཉོན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟགས་བ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་གཞུང་འཛུགས་པར་
མ་གོ་ཞིང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཛིག་ཚུལ་ཡོད་དམ་མེད་
ལྟ་བུ་བ་ཅས་ཡང་མི་སྟེ་བའི་འདིའི་ཇེས་འབྲངས་རྣམས་ནི། ལྷགས་འདི་ལ་དད་བ་ཅས་དུ་ཟད་
དོ། འདིས་མཚོན་ནས་གཞན་ཡང་མང་དུ་སྒྲུབ་བ་རྣམས་ལེགས་པར་ཅད་གཅད་པར་བྱའོ།

ལམ་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་དང་ལས་དང་སྟེ་བའི་ཀྱན་ཉོན་གསུམ་མོ། དེ་གསུམ་ལ་ཐོག་
མཐའ་དང་དབྱུས་མེད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ལས་ལས་དང་། དེ་ལས་ལྷག་བསྐལ་སྟེ་ཞིང་ལྷག་
བསྐལ་ལས་ཀྱང་དེའི་རིགས་འདྲ་དང་། ཉོན་མོངས་སོགས་སྟེ་བའི་བྱིར་བར་སྟེ་ཚར་སྟེ་བྱེད་
བས། ལྷ་བྱའི་རིམ་བ་ངེས་བ་མེད་པ་སྟེ། བན་ཚུན་གྱི་རྒྱ་ཅན་གྱི་དོན་དོ།

ཉོན་འབྲེལ་དེ་ནི་རང་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྟེ་བ་མེད་ལ། དེ་ཡང་དུས་གསུམ་
གར་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་མ་ཐོབ་པ་སྟེ་མེད་པ་མཐོང་བའོ། མ་མཐོང་བའི་བྱིར་དེ། ལྷ་
མཚན་གྱིས་ངར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་ཟད་པས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ལྷོག་གོ།

དེའི་འོག་དུ་བྱང་ཁམས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་བབ་པའི་མཐར། ལྷ་དེ་
ལྟར་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་དུ། འགྲོ་བ་དོན་མེད་ཤེས་ནས་ནི། ལྷ་མེད་བ་ཡི་མེ་བཞིན་དུ།
གནས་མེད་ལེན་མེད་སྤང་ན་འདལ། ཤེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཐོང་ནས་སྤང་ན་ལས་
འདལ་བར་གསུངས་སོ། ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་བྱང་ལེམས་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་
གསུངས་སོ་ནི་ན། དེ་ལྟར་གསུངས་བ་དེ་ཉོན་རང་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་བ་ཡིན་དེ།

མུ་ངན་འདའ་ཞེས་པའི་མཐུག་ཐོགས་ནི་དང་། ༡༡་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབུས་ཀྱང་།
མཐོང་ནས་བྱང་ཆུབ་ངེས་པར་འདོད། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སྤྱིང་ཇེ་ཡིས། བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྤྱིང་
མཚམས་སྦྱར། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། འགྲེལ་བར་༡༢་བྱངས་པའི་
རིན་ཆེན་འབྲེང་བའི་གཞུང་རྣམས་ནི་ལྟ་འགྱུར་མི་ལེགས་པར་འདུག་གོ།

ཉན་ཐོས་ལ་བཟུན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ༡༣་ ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཉན་ཐོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་
སྤང་བར་བྱ་བའི་བྱིར་། “གཟུགས་ནི་དབྱ་བ་བཞེས་པ་འདྲ། ཆོར་བ་ཆུ་ཡི་ཆུ་བྱར་འདྲ། འདྲ་
ཤེས་སྒྲིག་ཆུ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདྲ་བྱེད་རྣམས་ནི་ཆུ་ཤིང་བཞིན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲུ་མ་ལྟར། ཉི་
མའི་གཉེན་གྱིས་བཀའ་བྱུང་ཏེ།” ཞེས་དཔེ་ལྡན་འདུས་བྱས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་
དབྱུང་བ་ཡིན་རོ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ༡༤་ “སྦྱོར་བས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་བྱང་པོ་ལྟ་དང་། བྱང་
སེམས་རྣམས་ལ་གཟུགས་དབྱ་བ་སོགས་ལྟ་དང་འདྲ་བར་བཤད་”ཅེས་བྱད་པར་བྱེ་བ་ནི། རེ་
ཞིག་དེ་ཁོ་ན་ནི་དོགས་མི་རྣམས་པའི་ཉན་ཐོས་ལ་དགོངས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཅད་ལ་མིན་ཏེ།
དེ་ནི་དལ་ས། “གང་དག་སྦྱང་ནི་མི་ཤེས་པ། དེ་དག་ཐར་བ་རྟེན་མ་ཡིན། འགྲོ་བྱུག་སྤྱིང་
པའི་བཙོན་རར་ནི། མྱོངས་བ་དེ་དག་ལ་ཁོར་བར་འགྱུར།” ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ།

ཐེག་དམན་གྱི་ཐེ་སྦྱོང་དུ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་འདི་ནི་སྦྱོར་བར་མཛད་པ་ན།
རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། ༡༥་ “ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྒྲི་མེད་བཟུན། གཞན་གྱི་ཐད་བ་སྦྱང་བ་ནི་དང་།

༡༡ རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལེབ་བཞི་པ། ཆིགས་སྟེ་བཅད་པ། ༤༥-པ།

༡༢ འཐུག་པ་རང་འགྲེལ། ཐེ་བཟུན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་གུངས་ ༢༢༥-ན། བྱེང་ ༡-བ་ནས།
ཤོག་གུངས་ ༢༢༥-པ། བྱེང་དང་པོ་བར།

༡༣ འཐུག་དབུས་རྣམས་བར་རོལ་པའི་མདོ། ཐེ་བཀའ། མདོ་ཐེ། ལ། ཤོག་གུངས་ ༢༢༩-པ། བྱེང་-༥།

༡༤ སྒྲིབ་དཔོན་སྒྲིབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ། ཐེ་བཟུན། བྱེང་འགྲེལ། ཇི་
ཤོག་གུངས་ ༢༡-ན། བྱེང་ ༢-པ།

༡༥ རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལེབ་བཞི་པ། ཆིགས་སྟེ་བཅད་པ། ༤༦-པ།

ཟད་དང་མི་སྐྱོད་དོན་དུ་ནི། གཅིག་པ་དེ་སྤྱིར་བཟོད་བར་གྱིས།" ཞེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་
ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱོད་པ་མེད་པ་སྤྱོད་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་དང་། གཞན་ཉེ་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་
ལས་ནི་སྤྱོད་པ་ཉིད་སྟོན་པ་ན། འདུས་བྱས་ཟད་པར་བསྟན་པས་སྤྱོད་པ་ཉིད་སྟོན་པ་གཉིས་དོན་
གཅིག་པས། ཐེག་ཆེན་ལས་སྤྱོད་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་མི་བཟོད་བར་མ་བྱེད་ཅེས་གསུངས་སོ།

འདི་གཉིས་དོན་གཅིག་ལྷགས་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཉན་ཐོས་པ་རྣམས་དངོས་པོ་ལ་ཟད་པ་
ཁས་ལེན་ན། རང་བཞིན་ཡོད་ན་ཟད་པ་མི་རིགས་པས། དེ་ཁས་ལེན་ན་དང་པོ་ནས་རང་བཞིན་
མེད་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་གོ་ཞེས་འཆད་བ་ནི། མིན་དུ་མི་འཐད་དེ།
དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དབྱུ་མ་པས་ཡོད་པར་འདོད་བའི་སྐུ་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གང་ཁས་ལེན་པ་ལ་
ཡང་། ལྷ་མཆོམ་དེ་ཡོད་པས་སྐུ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། སྤྱོད་པ་ཉིད་གཉིས་དོན་
གཅིག་དུ་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་གྱིར་རོ། རིན་ཆེན་འབྲེང་བའི་འགྲེལ་བར།^ཕ "སྐྱོད་པ་
མེད་པ་དང་། སྤྱོད་ཅིག་མ་ལ་དོན་གྱི་བྱུང་པར་འགའ་ཡང་མེད་དོ།" ཞེས་བ་ཡང་གཞུང་དོན་
མ་གོ་བའི་བཤད་པ་ལོ།

རིགས་པ་དུག་ཅུ་བའི་འགྲེལ་བར་^མ དྲངས་བའི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས། "གང་སྐྱག་
བསྐལ་འདི་མ་ལུས་བར་སྤངས་པ། དེས་བར་སྤངས་པ། བྱང་བར་བྱུར་པ། ཟད་པ་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་པ། འགོག་པ། ཉེ་བར་ཞི་བ། རྒྱབ་པ། སྐྱག་བསྐལ་གཞན་གྱི་མཆོམས་མི་
སྤྱོར་ཞིང་། མི་འབྱུང་མི་སྐྱོད་པ་འདི་ནི་ཞི་བ། འདི་ནི་གྲུ་ཚོམ་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་བྱང་པོ་ཐམས་
ཅད་དེས་བར་སྤངས་པ། སྤྱིད་པ་ཟད་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་པ། འགོག་པ། སྐྱང་ན་
ལས་འདས་པ་ལོ།" ཞེས་གསུངས་ལ།

ཕཤ སྐྱོབ་དཔོན་མི་ཐམ་བཤེས་གཉིས་གྱི་རིན་ཆེན་འབྲེང་བའི་ལྷ་ཆེར་བཤད་པ། སྐྱེས་རབས་ བོ།
ཤོག་གྲངས་ ༡༩༡-ན། བྱང་ ༡-པ།

ཕམ སྐྱོབ་དཔོན་ལྷ་གྲགས་སི་རིགས་པ་དུག་ཅུ་བའི་འགྲེལ་བ། སྟེ་བསྟན། དབྱུ་མ། ཡ།
ཤོག་གྲངས་ ༡-ན། བྱང་ ༡-པ།

དེའི་དོན་འབྲེལ་བ་ན། “ལྷག་བསྐལ་འདི་ཞེས་པའི་ནི་བའི་ཆོག་གིས་གསུངས་པའི་
 གྱིར། ད་ལྟར་གྱི་རང་རྒྱུད་གྱི་ལྷག་བསྐལ་ལས་ཕྱང་པོ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། མ་ལུས་
 པར་སྤངས་པ་ནས་རྒྱབ་པའི་བར་དང་། མ་འོངས་པའི་ལྷག་བསྐལ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས།
 ལྷག་བསྐལ་གཞན་མཆམས་མི་སྒྲོར་བ་ནས། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཞེས་པའི་བར་དུ་
 གསུངས་སོ།།

ལྷག་བསྐལ་ལས་ཕྱང་པོ་འདི་ཞེས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ནོན་མོངས་ལ་འཕྱག་བའི་སྒྱི་
 གྲུ་བྱེ་བྲག་ལ་འཕྱག་བའི་སྐམ་ན། དེ་ཡང་མི་རུང་མྱེ་སྒྱི་སྒྲུ་ནི་སྒྱིའི་དོན་ལ་བཤད་དུ་མི་རུང་ན།
 བྱེ་བྲག་ལ་བཤད་དགོས་མོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་སྒྱི་སྒྲུའི་སྤྱིང་ནས་བཤད་དུ་ཡོད་པའི་གྱིར་རོ།

དེ་ལྟར་བྱས་ན་དངོས་པོར་སྐྱ་བ་ནམས་ལྟར་ན། ལྷ་སྤྱོ་མ་ལས།” “ནོན་མོངས་གདོད་
 ནས་ཟད་གྱིར་རོ།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕྱང་པོ་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་བ་མེད་
 པས། གདོད་མ་ནས་ཟད་པ་ལ་བཤད་དུ་མི་རུང་བའི་གྱིར། ལས་གྱིས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་
 ལ་བཤད་དགོས་ན། དེའི་ཆོ་མངོན་དུ་བྱ་རྒྱའི་སྤང་འདས་ཡོད་པ་ན་མངོན་དུ་བྱེད་མཁན་མེད་
 པ་དང་། བྱེད་མཁན་ཡོད་པ་ན་ཕྱང་པོ་མ་ཟད་པས་མངོན་དུ་བྱ་རྒྱའི་སྤང་འདས་མེད་པར་
 འགྱུར་བས། མདོ་དེ་བཤད་མི་རྣམས་པར་འགྱུར་རོ།

ཁོ་པོ་ཅག་ལྟར་ལྟ། འདིའི་ཟད་པ་ནི། ཟད་པ་གཉིན་པོས་ཟད་པ་མ་ཡིན་ནེ། “དེ་ནི་གདོད་
 ནས་ཟད་པས་ཟད་ཅེས་བྲ།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཤད་པས་ཆོག་པས་མདོའི་དོན་ལོགས་
 པར་བཤད་པར་རྣམས་སོ།།

དེས་ན་མདོ་ལས་འདི་འདྲ་བའི་ཟད་པ་བསྟན་ནས། ལྷག་བསྐལ་འགགས་པའི་འགོག་པ་
 ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་བསྟན་པ་དེ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་བ་མེད་པའི་འགོག་པ་བསྟན་པ་
 གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་འཕགས་པས་གསུངས་པ་འདི་མ་རྟོགས་པར་སྤང་བས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་དོ།

དེ་ལ་སྒྱུར་ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཟེར་རམ། ཐེག་ཆེན་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཟེར།

དང་པོ་ལྟར་ན་ནི། ཐལ་བ་དེ་ལ་བྱལ་བ་ཡོད་ན་ནི། ¹² “ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་ཆོས་ལ་བདག་
མེད་པ་ཙམ་འབའ་ཞིག་སྟོན་པར་འགྱུར་ན། དེ་མི་མ་ཡིན་ཏེ་ཐེག་ཆེན་ལས་ནི། བྱང་ལེམས་ཀྱི་
ས་ནམས་དང་། སྒྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པར་སྒྱིན་གྱི་སྟོང་བ་དང་། སྟོན་ལམ་དང་བསྟོ་བ་
སྐབས་པོ་ཆེ་ནམས་དང་། སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སོགས་དང་། ཆོགས་གཉིས་སྐབས་པོ་ཆེ་དང་།
བྱང་ལེམས་ཀྱི་མཐུ་མད་དུ་བྱུང་བ་སོ་སྟེ་དང་། ཉན་རང་གིས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བའི་ཆོས་
ཉིད་ཀྱང་སྟོན་པའི་བྱིར་ཏེ།

རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། ¹³ “ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། བྱང་རྒྱལ་ལེམས་དབའི་སྟོན་
ལམ་དང་། སྟོང་བ་ཡོངས་བསྟོ་མ་བཤད་དེས། བྱང་རྒྱལ་ལེམས་དབར་ག་ལ་འགྱུར།
བྱང་རྒྱལ་སྟོང་ལ་གནས་པའི་དོན། མདོ་ལས་ནི་བཀའ་མ་སྟལ། ཐེག་པ་ཆེ་ལས་བཀའ་
སྟལ་བ། དེ་བྱིར་མཁས་པ་ནམས་ཀྱིས་བཟུང་།” ¹⁴ ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ།

འདི་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་སྟེ་སྟོང་ནས་བཤད་པའི་ལམ་ཉིད་ཀྱིས། སངས་རྒྱས་ལྷ་བཟོད་
རྣམ་པས། ཐེག་ཆེན་གཞན་མི་དགོས་སོ་སྟུང་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་ལ་གསུངས་ལ། བྱིད་
ལྟར་ན་ཐེག་ཆེན་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གསུངས་པས་ཐེག་དམན་གྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པས་
མི་ཆོག་ཅེས་གསུངས་དགོས་པ་ལ། དེ་མ་གསུངས་པར་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐོགས་གཞན་གསུངས་
སོ་ཞེས་བཤོ།

12 སྟོང་དཔོན་ལེགས་ལྟན་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྟོན་མ་རབ་བྱེད་བདུན་གྱི་སྟེ་བསྟན། དབུ་མ། ཆོ་
སོག་གུངས་ 172-ག། བྱང་ 2-ག།

13 འཕྱག་པ་རང་འགྲེལ། སྟེ་བསྟན། དབུ་མ། ལ། སོག་གུངས་ 222-ག། བྱང་ 6-ག།

14 རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལུ་བཞི་གྱི་ཆོགས་སྟེ་བཟང་གྱི་ 60-ག།

15 གཟུང་... ཞེས་དེ་སྒྱུར་དབར་ལོག་བྱས་པའི་ཞོལ་དབར་ནང་གསལ།

གལ་ཏེ་ཐོགས་གཉིས་བ་ལྟར་ན་ནི་དེ་ལ་ཡང་ཁྱབ་བ་མེད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྟེ་སྟོང་ལས་
ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བ་མདོར་བསྟུས་བ་ཙམ་ལས་མི་སྟོན་ལ། ཐེག་ཆེན་ལས་ནི་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་སྟོང་ཕ་ནས་ཤིན་ཏུ་ཆུས་པར་སྟོན་པའི་བྱིར་རོ། དེ་ཡང་འཕགས་པའི་བཞེད་བ་
ཡིན་ཏེ།

འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོང་བ་ལས།^༤ “མཚན་མ་མེད་བ་མ་རྟོགས་པར། ཁྱོད་
ཀྱིས་ཐར་བ་མེད་པར་གསུངས། དེ་བྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ལས། དེ་ནི་ཆང་བར་བསྟན་བ་
ལགས།” ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ།

དེའི་ཆང་བ་དང་བོ་གཉིས་ཀྱིས་མཚན་མེད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་ཉན་མོངས་ཐད་
བ་མེད་པས་ཐར་བ་ཐོབ་བ་མེད་པར་བསྟན་ནོ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ལས་
མཚན་མེད་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཆང་བར་ཏེ་རྟོགས་པར་བསྟན། ཞེས་པས་ཐེག་དམན་དུ་ནི་
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་མ་བསྟན་པར་ཤེས་སོ། ཁོ་ན་དེ་བྱིར་ཞེས་པས་རྟོགས་པར་
བསྟན་པའི་ཁྱུ་མཚན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ལྟ་མ་ན།

མཚན་མེད་མ་རྟོགས་པར་ཉན་མོངས་ཐད་པའི་ཐར་བ་མི་འཐོབ་པས་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
ཐེག་པར་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་དགོས་ལ། དེ་ལ་ཐེག་བ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཡང་
དགོས་བ་དེའི་བྱིར་ཞེས་བཤད་དགོས་སོ།

དེ་དག་གིས་ནི་སྟན་འབྱིན་པའི་ཐལ་བ་དང་། དེས་བསྐྱོག་བ་འཕངས་བ་གཉིས་ལ་ཁྱབ་
བྱེད་མ་ངེས་པའི་སྟན་འབྱིན་ལྟར་སྟངས་དུ་བསྟན་བ་ནི། དུགས་བ་དང་འགལ་བའོ། ལུང་དང་
འགལ་བ་ནི་སྟར་མང་དུ་བཤད་ཐོན་ཏོ།

ཁོ་ན་ཐེག་བ་ཆེ་ཆུང་གི་ལྟེ་སྟོང་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་སྟོན་མི་སྟོན་དང་། དེ་

༤ ཁྱུ་ལྟེ་སྟོང་ཀྱིས་མཚན་པའི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོང་བ་ ལྟེ་བསྟན། བསྟོང་ཆོགས། ཀ།
ཐེག་གྲངས་ ༤༠-བ། བྱིར་ ༣-བ། ཆོག་སྟོར་མི་མཐུན་བ་སྟངས་རོ།

གཉིས་ཀྱི་ལམ་དུ་འང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་སྒྲོམ་མི་སྒྲོམ་སྒྲོབ་དཔོན་འདིས་བཤད་
པའི་དོན་གང་ཡིན་སྐུམ་ན།

དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་པ་ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་རྫོགས་པ་ཡོད་
ལ། ཉན་རང་ལ་དེ་མེད་པར་ཤེས་བྱ་སྒྲོགས་གཅིག་པ་འགའ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་
རྫོགས་པ་ཡོད་ཅིས་པ་ནི། གང་ན་མིན་ཏེ།

གཞི་གྲུབ་པ་གཅིག་གི་སྤྱིང་དུ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན། དེ་
ནས་གཞི་གཞན་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབྱེད་པ་ཞུགས་ན། རིགས་པ་སྒྲ་མ་ལ་བདེན་ནས་
བདེན་མེད་དུ་རྫོགས་པར་རྒྱས་པའི་བྱིར་རོ།

དབུ་མ་པར་འདོད་པ་ཁ་ཅིག་གིས་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཁེགས་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས།
བདེན་སྤྱིང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་ཆོས་ཉིད་སྒྲུབ་པ་རང་དབང་བ་བདེན་
གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་སྒྲ་མ་ནི།

བདེན་ཆད་ལེགས་པོར་མ་ཟིན་པར་རགས་པ་ཅིག་ལས་མ་ཁེགས་པར་འདུག་པའི་སྒྲོན་དུ་
སྤང་ལ། བྱི་མ་ནི་དངོས་པོ་བདེན་པ་བཀག་པར་སྒྲོམ་ཡང་། ཆད་མས་ཁེགས་པར་མི་སྤང་གི་
དངོས་པོ་ལ་སྒྱར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བར་འདུག་པས། དེ་དག་གིས་མ་ངེས་པ་མེད་དོ།

དེས་ན་ཐེག་ཆེན་པས་ནི་ཅ་ཤེ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། གཞི་གཅིག་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་
པ་ལ་ཡང་། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མི་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་པས་བསྒྲུབས་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
སྒྲོ་མིན་དུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ། ཐེག་དམན་ལ་ནི་རིགས་པ་མདོར་བསྒྲུབ་པ་གཅིག་གིས་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ཆད་མས་གྲུབ་ན། སྒྲ་མ་ལྟར་མི་བྱེད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲོ་རྒྱས་པ་མེད་པས་རྒྱས་
བསྒྲུབ་དང་། བདག་མེད་སྒྲོམ་པ་རྫོགས་པ་རྫོགས་སུ་གསུངས་སོ།

དེ་ལྟར་འོང་བ་ཡང་ཉན་རང་རྣམས་ནི། ཉན་མོངས་ཅམ་སྤྱིང་པའི་བྱིར་བཙོན་པ་ཡིན་ལ།

དེ་ལ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མདོར་བསྡུས་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་རྟོགས་པས་ཆོག་ལོ། ། ཟེག་ཆེན་པ་
ཤེས་སྒྲིབ་སྤྱོད་བ་ལྟར་ལེན་བས། དེ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཤེས་རབ་མཆེད་ནས་སྒོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་
ཞིག་“དཀོས་པ་ཡིན་ནོ།”

གཉིས་(དེར་མ་བཤད་པའི་ཙོད་བ་སྤྱོད་བ་)བ་ནི། ཁོ་ན་མདོར་རྟོགས་ཀྱིན་ལས།^༧ “གཟུང་དོན་
རྟོག་པ་སྤྱོད་ཕྱིར་དང་། འཛིན་པ་མི་སྤྱོད་ཕྱིར་དང་ནི། རྟོན་གྱིས་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ལམ། ཡང་
དག་བསྡུས་པར་ཤེས་པར་བྱ།” ཞེས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱིས་གཟུང་བ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱི་རྟོག་པ་
སྤྱོད་རྒྱས་ཀྱང་། འཛིན་པ་ལ་བདེན་ཞེན་སྤྱོད་མི་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་། ཁོ་ན་
མངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱི། ཉམས་ཕྱིར་སྤྱོད་མ་བསེ་རུ་དང་། རྒྱལ་སྤྱས་ནམས་གྱི་དག་
པ་སྟེ།” ཞེས་གཟུང་བ་ལ་བདེན་ཞེན་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་དང་ཞེ་ན།

དེ་ལ་གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་ལ་ཞེན་པ་སྤྱོད་བའི་དོན་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཆད་མས་གྲུབ་ཀྱང་།
ཕྱི་རོལ་བདེན་གྲུབ་རིགས་པས་ཁེགས་པ་དབྱུ་མ་བ་ལྟར་གདན་ལ་ཐབ་པའི་དོན་བསྒྲམས་ནས་
བདེན་ཞེན་སྤྱོད་བ་དང་།

ཡང་ན་ལེམས་ཙམ་པ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིགས་པས་བཀག་བའི་དོན་བསྒྲམས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས། ཕྱི་རོལ་ཡོད་བར་འཛིན་པ་སྤྱོད་བ་གང་རུང་གཅིག་ལས་མི་འདུའོ།

དེ་ལ་དང་པོ་ལྟར་ན་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཕྱི་དོན་སྤྱིར་ཡོད་བར་འཛིན་ཀྱུས་པ་ལ། བདེན་ཡོད་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་བའི་རིགས་པས་ཁེགས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། དེ་ནས་འཛིན་པ་ལ་བདེན་པ་
ཡོད་མེད་ཀྱི་དཔྱོད་པ་ཞུགས་པ་ན། རིགས་པ་ལྟ་མའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་

༧ ཅིག་... ཅེས་དེ་སྤྱིར་དཔར་ལོག་བྱས་པའི་ཚོལ་དཔར་ནང་གསལ།

༨ ཇི་བརྟེན་བྱམས་པས་མཛད་པའི་མདོར་རྟོགས་ཀྱིན་སྐབས་གཉིས་ལ། རྟོགས་སུ་བཅད་ལ། ༤-ག།

༩ ཇི་བརྟེན་བྱམས་པས་མཛད་པའི་མདོར་རྟོགས་ཀྱིན་སྐབས་གཉིས་ལ། རྟོགས་སུ་བཅད་ལ། ༢༨-ག།

༡༠ ཅིག་... ཅེས་དེ་སྤྱིར་དཔར་ལོག་བྱས་པའི་ཚོལ་དཔར་ནང་གསལ།

བར་རྒྱས་ཏེ། འཕགས་བ་ལྟས་ལ། “གང་གིས་དངོས་གཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ། དེ་ཡིས་
དངོས་ཀྱན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཏུ་མཐོང་།” ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལྟར་འདྲོད་པ་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་མེད་གི་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པའི་འགྲེལ་བའི་
ལུགས་ཡིན་པས། དེའི་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ཕྱི་རོལ་མེད་པར་
གྲུབ་ན་དེ་འདྲིན་བའི་ཤེས་པ། གཟུང་བ་ལས་ཇས་མ་དད་པ་མེད་པར་ནི། ལུ་དབང་པོ་རྒྱལ་ཡང་
འགྲུབ་པས། འདྲིན་བ་ལ་བདེན་ཞེན་མི་སྤྲོད་པ་ནི། སྒྲིར་ཤེས་བ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་བ་ལ་
བྱེད་ཀྱི། གཟུང་འདྲིན་ཇས་མ་དད་ཀྱི་བྱེད་ཁེགས་ཤིང་བྱེད་བདེན་པར་འདྲིན་བ་གདན་མིན་པས།
འདྲིན་བ་བདེན་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་རྒྱལ་དང་། གཟུང་འདྲིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་བ་དོན་དམ་ཏུ་
གྲུབ་པར་སྒྲུབ་པའི་ནམ་རིག་པ་གཉིས་གྲུབ་མཐའ་མཚུངས་པ་མཚར་ཞེས་བ་ནི། གསལ་བྱེད་
པའི་བཞད་གད་དོ།

འདིར་རང་རྒྱལ་གྱི་ལས་ཐེག་པ་འབྲིང་དུ་སྒྲོན་པ་ལ། གཟུང་བ་དང་འདྲིན་བ་ལ་བདེན་ཞེན་
སྤྲོད་མི་སྤྲོད་གི་ཁྱད་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ལས་ལྷག་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་
ལས་དམན་པའི་ཕྱིར་འབྲིང་བོལ།

འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་གསུམ། དབང་པོ་རྫོ་འབྲིང་རྒྱལ་བ་ཡིན་
པས། བདག་མེད་ལ་ལྟས་ཏེ་དབང་པོའི་རིམ་པ་བཞག་པ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་ལ་ལྟ་བ་རབ་དབྱ་མའི་
ལྟ་བ་དང་། ཐེག་འབྲིང་ལ་ལྟ་བ་འབྲིང་སེམས་ཙམ་གྱི་ལྟ་བ་དང་། ཐེག་རྒྱུང་ལ་ལྟ་བ་མ་མ་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་ཐུན་མོང་པའི་ལྟ་བ་བཞག་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེར་མ་ངེས་སོ།

02 སྒྲོབ་དཔོན་འཕགས་བ་ལྟའི་བཞི་བརྒྱ་པ་རབ་བྱེད་བརྒྱད་པ། ཆོགས་སུ་བཅད་པ། 78-བ། རྩེ་བལྟན།
དངོས་པོ་གཅིག་གི་ལྟ་པོ་གང་། དེ་ནི་ཀུན་གྱི་ལྟ་པོར་བཤད། གཅིག་གི་སྤྲོད་ཉིད་གང་ཡིན་པ། དེ་
ཉིད་ཀུན་གྱི་སྤྲོད་ཉིད་དོ། ཞེས་གསལ།

03 སྒྲོབ་དཔོན་མེད་གི་བཟང་པོས་མཚད་པའི་བརྒྱད་སྤྲོད་འགྲེལ་ཆེན་སོགས་མིན་ནམ་ལྟམ་པས་
དབྱེད་པར་འཚལ།

དེ་ཁོ་ན་ནི་ད་ཀྱི་ལྷ་པ་གསུམ་ག་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་ན་འང་། དེ་ཁོ་ན་ནི་ད་སྟུར་དུ་གཏིང་
དཔོགས་མི་དཔོགས་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབང་བའི་རིམ་པ་གསུམ་མི་འགལ་ལོ། ། འཛིན་པ་
ཤེས་པ་ལ་བདེན་ཞེན་སྟོང་མི་རྩལ་པ་དམན་ཁྱད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ནས་
བཤད་པའི་བདག་མེད་ཀྱི་ལྷ་པ་ནི་མདོ་རྒྱན་ལོ་དང་། འབྲེད་རྣམ་པ་གཉིས་ལྟར་སེམས་ཅམ་
ལ་བཤད་དུ་མི་རུང་ངོ་། །

མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལ་འང་དབུ་སེམས་སུ་འབྲེལ་ཚུལ་གྱི་གར་བ་རྣམས་ལ་འང་ཡོད་བས།
དེ་དག་གི་རྒྱ་མཚན་མང་དུ་བཤད་དགོས་ཀྱང་། ཆེག་མངས་སུ་དྲུ་ནས་རེ་ཞིག་མ་བྱིས་སོ། །

ཡང་། ལོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། རིགས་ནི་ཐ་དད་རྒྱང་མ་ཡིན། བཞིན་
བའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བཟོད། ཅེས་གསུངས་པ་འདིས་ནི་ཉན་
རང་རྣམས་ལ་འང་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་ནོ། །

དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་པ་ནི་ནི་བྱི་སྒྲུང་བ་ལས། ལོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་པ་ནི་དཔོས་པོ་དང་དཔེ་
མཚན་མ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྟེ། དེ་མེད་པའི་བྱིར་ཆགས་བ་མེད་པ་
ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱལོ། ཡོད་པར་མ་གྱུར་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ངོ་། དེས་ན་
འདིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་དུ་
གནས་པའི་རིགས་སྐབ་པའི་ཉན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་ངོ་། ཞེས་དཔོས་པོ་དང་དཔེ་མཚན་
མ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཆགས་པས་བབྱང་བ་ལྟར་ཡོད་པ་མིན་པའི་བདེན་སྟོང་ལ་བཤད་ངོ་། །
ལོ་ཆོས་དབྱིངས་རིགས་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རིགས་ལ་གནས་པར་འགྱུར་
ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིར་གནས་པའི་བྱིར་ངོ་། ཞེས་པའི་རྩད་པ་བཞོད་དེ།
རིགས་ལ་གནས་པ་ནི་ལམ་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་ལ་བསམས་པའོ། །

-
- ལོ་ མངོན་རྒྱན་ ཞེས་དེ་སྤྱིར་དབར་ཡོག་བྱས་པའི་ཞེས་དཔེར་ནང་གསལ་ལ།
  - ལཱ་ རེ་བཙུན་བྱམས་པས་མཛད་པའི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས་དང་པོ། ཆེགས་སུ་བཅད་པ། ལོ་ལ།
  - ལཧ་ འཕགས་པ་གྲོལ་སྟེས་མཛད་པའི་ནི་བྱི་སྒྲུང་ལ། རྟེན་བསྟན། ཤེར་བྱིན། ཀ། ཤོག་ ༩༠-ན། རྩེད་དང་པོ།
  - ལཱ་ འཕགས་པ་གྲོལ་སྟེས་མཛད་པའི་ནི་བྱི་སྒྲུང་ལ། རྟེན་བསྟན། ཤེར་བྱིན། ཀ། ཤོག་ ༩༢-ལ། རྩེད་ ༩-ག།

དེའི་ལན་དུ། ལྷ་མོ་ལྟར་དམིགས་པ་ན་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྱད་ལྟར་བ་དེ་
ལྟར་རིགས་ཡིན་པར་བཤྲོད་པ་དེས་ན། འདིར་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཉིད་
ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ལམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་ལ་གནས་པ་མིན་གྱི། ཆོས་ཉིད་ལ་ལམ་གྱིས་
དམིགས་ནས་བསྟོམས་པ་ན། འཕགས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ། རིགས་ཁྱད་
པར་ཅན་དུ་འཛོག་པའི་དོན་ནོ། དེ་ལྟར་ན་འང་ཆོས་དབྱིངས་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པས་ཐེག་པ་གསུམ་
གྱི་རིགས་ནི་ཐ་དད་མི་རྩལ་ངོ་ཞེས་བའི་ལན་དུ། བརྟེན་པའི་ཆོས་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་
དབྱེ་བས་རིགས་ཐ་དད་དུ་བཤྲོད་དོ། ཞེས་སྟོན་ནོ།

རྟེན་ནི་འདིར་དམིགས་པ་དང་། བརྟེན་པ་ནི་དམིགས་བྱེད་ཡིན་ལ། དམིགས་བྱེད་ལ་ཉན་
རང་གི་ཐེག་པ་གནིས་ཀྱང་ཡོད་ཅིང་། ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ལ་དེ་སྟོང་ར་འགྲུབ་དགོས་ལ།
བདེན་གྲུབ་སྟོང་ར་མ་བཅད་པར། བདེན་སྟོང་སྟོང་ར་མི་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་མ་གྲུབ་ན་ཆོས་ཉིད་སྟོ་
ངོར་མི་འགྲུབ་པོ། དེ་ཡང་དང་པོར་གཞི་ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ངེས་དགོས་པས། ཉན་རང་
ལ་ཡང་བྱེ་ནང་གི་ཆོས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས། དེའི་ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་མེད་པར་དམིགས་པ་
ཡོད་པར་བསྟན་ནོ།

དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་རྒྱལ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པས། རང་
རྒྱལ་ལ་ཐེས་པ་ལ་བདེན་ཞེན་སྟོང་མི་རྩལ་པས་མ་བྱུང་པོ། ཉན་ཐོས་ལ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་པ་གནིས་སུ་དབྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ་ཡང་
ཐེག་དམན་ལ་རྩལ་གནིས་གསུངས་པས། གཟུང་འཛིན་ཇས་ཐ་དད་དུ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ལ།
ཐེས་སྒྲིབ་དུ་འཛོག་མི་འཛོག་གནིས་ངེས་པར་བྱ་དགོས་སོ།

གལ་ཏེ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཐ་དད་པ་མི་རྩལ་ངོ་ཞེས་མི་ཚད་གྱི། རིགས་བརྒྱ་
གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མི་རྩལ་པར་ཚོད་པ་ཡིན་སྐུམ་ན་འང་མི་འཐད་དེ། ཉི་ཁྱི་སྒྲུང་བར། “ཇི་སྟོན་

༩༤ འཕགས་པ་གྲོལ་ཐེས་མཛད་པའི་ཉི་ཁྱི་སྒྲུང་གི་ཐེ་བཟུང་། ཐེར་བྱིན། ༡༡ ཐོག་ ༡༩-ན། རྩེང་ ༩-ག།

༩༩ ཅིག་... ཅེས་དེ་སྟོན་དཔར་ལོག་བྱས་པའི་ཆོས་དཔར་ནང་གསལ།

༡༠༠ སྟེར་... ཞེས་དེ་སྟོན་དཔར་ལོག་བྱས་པའི་ཆོས་དཔར་ནང་གསལ།

དུ་འཇམ་དཔལ་གལ་ཉེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གཅིག་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་གཅིག་དང་། ཡང་དག་
བའི་མཐའ་གཅིག་ཡིན་ན། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་སྒྲོང་དང་སྒྲོང་མ་ཡིན་པར་གདགས་སོ་ཞེས་གསུངས་
པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན།”

ཞེས་མདོ་གཞན་ལས་ཆོས་དབྱིངས་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོང་དང་སྒྲོང་མ་
ཡིན་པར་ཇི་ལྟར་བཞག་ཅེས་གསུངས་པ་དང་འདི་འདྲ་བས། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུ་གི་རིགས་མ་དང་
བ་མི་རུང་བ་ལ་ཚད་རྒྱ་ཡིན་གྱི། རིགས་བརྒྱ་གསུམ་ལ་བྱས་ན་སྒྲོང་དང་སྒྲོང་མ་ཡིན་པར་ཚད་
བ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ།

སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སེང་གེ་བཟང་པོ་ཡང་འཕགས་པ་གྲོལ་ལྡེ་དང་མཐུན་པར་བཞེད་དོ།
དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་བླ་མ་ཙུ་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་པ་
གཉིས་ཀ་གསུངས་པ་ཡོད་དེ་མངས་བས་འཛིགས་ནས་རེ་ཞིག་མ་བྱིས་སོ།

དེ་ལྟར་གཉིས་འོང་བ་ནི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ་ཉན་རང་གི་ལམ་ཤེས་བའི་ལམ་ཤེས་སྒྲོན་
བ་ནི། ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཇེས་སུ་འཛིན་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པས། ཇེས་སུ་གཟུང་
རྒྱུ་ཐེག་དམན་ལ་ཡང་ཟབ་མའི་སྒྲོང་དུ་གྱུར་མ་གྱུར་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ལ་འང་བྱི་མ་
ཆེས་མང་བས་ཕལ་ཆེར་དེའི་ལམ་མང་དུ་གསུངས་སོ།

ཐེག་ཆེན་ལ་ཐོག་མར་མེས་པ་ཙམ་ལ་མ་བྲིད་པར་དབྱེ་མའི་སྒྲོབ་བ་མི་རྙེད་བ་སྒྲོང་བ་བཞིན་
དུ། རང་རྒྱལ་ལ་ཡང་ཡོད་ལ་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་འང་ཡོད་པར་མངོན་ནོ།

གཞན་ཡང་ཉི་ཤིང་སྒྲོང་བ་དང་། བརྒྱད་སྒྲོང་འབྲེལ་ཆེན་གཉིས་ཀར་ཆོས་དབྱིངས་ཐེག་

- ༡ འཕགས་པ་གྲོལ་ལྡེས་མཛད་བའི་ཉི་ཤིང་སྒྲོང་ག། རྒྱེ་བཟུང་། ཤེར་བྱིན། ཀ། ཤོག་ ༥༠-ན། རྩེད་དང་མོ།
- ༢ མངོན་རྟོགས་རྒྱན་རྣམས་གཉིས་པ།
- ༣ འཕགས་པ་གྲོལ་ལྡེས་མཛད་བའི་ཉི་ཤིང་སྒྲོང་ག། རྒྱེ་བཟུང་། ཤེར་བྱིན། ཀ། ཤོག་ ༥༠-ན། རྩེད་ ༡-ག།
- ༤ སྒྲོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོའི་བརྒྱད་སྒྲོང་འབྲེལ་ཆེན། རྒྱེ་བཟུང་། ཤེར་བྱིན། ཆ། ཤོག་ ༥༤-ན། རྩེད་དང་མོ།
དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཅད་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་རབ་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསལ་པ།

བ་གསུམ་གཤི་རིགས་སུ་འཛོག་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། “འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཅད་ནི།
འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་རབ་དུ་བྱེ་བར་”གསུངས་བ་བྱངས་ལ། དེ་ནི་དོན་གཅོད་བ་ལས།
“སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དང་། དེས་བསྐྱན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཅད་མ་མཆིས་སོ།། ཞེས་པའི་
སྐུ་བྱེད་དུ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་སྐད་དུ་ལོ།”

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཅད་ནི་ཆོས་
རྣམས་དེ་ཁོ་ནར་མ་བྱུབ་པའི་དོན་དམ་འདུས་མ་བྱས་མཛོད་དུ་བྱས་བས་བཞག་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་བཤོ།

དེའི་ཕྱིར་ལྷགས་འདི་དང་མཛོད་རྟོགས་རྒྱན་གཉིས་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་རྒྱན་གྱི་
འགྲེལ་མཛོད་དེ་དག་གི་ལྷགས་ལ་ཡང་རྩལ་གཉིས་ཤེས་བར་བྱལོ། སྤྱོད་བས་ཆོག་གོ།

གསུམ་བ་(ས་དང་པོར་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱན་བ་)ལ་བཞི། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་སྤྱིན་བ་
བཤད་བ། རྟོན་དམན་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིན་བ་བཤད་བ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབའ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིན་བ་
བཤད་བ། སྤྱིན་པའི་བར་སྤྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་བསྐྱན་བཤོ།

དང་པོ་(ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་སྤྱིན་བ་བཤད་བ་)ནི།

ཅ་བ། དེའི་ཆེ་དེ་ལ་རྫོགས་སངས་བྱང་རྒྱལ་རྒྱ།*

དང་པོ་སྤྱིན་བ་ཉིད་ནི་ལྷག་པར་འགྲུར།

༥ དོན་གཅོད་ལ། རྟོན་གསལ། བེར་ཕྱིན་སྐྱོ་རྟོགས། ཀ། ༡༣-ན། རྟོན་ ༥-ལ། དེ་བཞིན་གསེགས་བས་
གང་སྤྱིན་མེད་བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་དུ་མཛོད་བར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དེ་
གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། དེ་བཞིན་གསེགས་བས་གང་བསྐྱན་པའི་ཆོས་དེ་གང་ལ་ཡང་མ་མཆིས་སོ། དེ་
ཅིའི་སྐད་དུ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གསེགས་བས་ཆོས་གང་ཡང་མཛོད་བར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་མ་
བསྐྱན་བ་དེ་གསྐྱར་དུ་མ་མཆིས་བཅོད་དུ་མ་མཆིས་ནི། དེ་ནི་ཆོས་ཀྱང་མ་ལགས། ཆོས་མ་མཆིས་བའང་
མ་ལགས་པའི་སྐད་དུ་ལོ། དེ་ཅིའི་སྐད་དུ་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་
རབ་དུ་བྱེ་བའི་སྐད་དུ་ལོ། ཞེས་སྐད་དོ།

༦ དེ་ཆེ་དེ་ལ་རྫོགས་སངས་བྱང་རྒྱལ་རྒྱ། དང་འགྲེལ། རྟོན་ཆོས་འགྲུར།

ས་རབ་དུ་དགའ་བ་ཐོབ་བ་དེའི་ཚེ་བྱང་སེམས་དེ་ལ་ཐར་ཕྱིན་བརྒྱུ་ནང་ནས་མ་ཕྱིན་པའི་
ས་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན། ཆེས་ལྷག་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་རྟེ། དེ་ལ་ཐར་ཕྱིན་གཞན་
ནམས་མེད་བ་ནི་མིན་ནོ།" འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕྱིན་པའི་ཐར་ཕྱིན་དེ་ཡང་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་དང་པོ་རྟེ། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།

ཕྱིར་ཐར་ཕྱིན་སྔ་མ་ནམས་ལས་ཕྱི་མ་ནམས་ལྷག་པ་ཡིན་ཀྱང་། ས་འདིར་ཕྱིན་པ་ལྷག་
པར་གསུངས་པ་ནི། ས་འདིར་ཕྱིན་པ་ནམས་སུ་ལེན་པ་ལ་མཐུ་ཐུལ་དུ་བྱུང་བ་དེའི་ཚེ་ཅས་
ཚུལ་བྱིས་ལ་སོགས་པ་ནམས་སུ་ལེན་པ་ལ་མེད་པའི་དོན་རྟེ། ས་དང་པོར་བདག་གི་ལྷས་
དང་། ཕྱིའི་ཡོ་བྱད་གཏོང་བ་ལ་ཕྱིན་པའི་ཐར་ཕྱིན་དང་འགལ་པའི་ཀུན་འཛིན་གྱི་ཆགས་ས་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་མི་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ལྷར་སྐྱོད་རྣམས་ཀྱང་། ས་གཉིས་པར་མི་ལམ་ན་ཡང་ཚུལ་
བྱིས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྦྱགས་འཆལ་བྱིས་ལ་གཏན་མི་སྐྱོད་པ་ལྷར་མི་རྣམས་པའོ།

ཡང་ས་དེར་སྐྱང་དུ་མི་རུང་བའི་རྟོགས་པ་ཕྱིན་པས་དཔོག་པ་ནི།

ཅ་ག། རང་གི་སྤྱིར་ལ་འང་གུས་པར་བྱས་པ་ཡིས།

སྐྱང་དུ་མི་རུང་དཔོག་པའི་རྒྱར་ཡང་འགྱུར། ༩ །

ཕྱིའི་ཡོ་བྱད་སྤྱིར་བ་ལ་གུས་པར་ས་ཟད། སྐྱོང་བ་ལ་རང་གི་གི་སྤྱིར་བ་ལ་འང་ཆེས་གུས་
པར་བྱས་པ་ཡིས། གང་ཟག་གཞན་ལས་ཆེ་བ་ལ་སྐྱང་དུ་མི་རུང་བའི་ནང་གི་ས་ཐོབ་པ་སོགས་
དཔོག་པའི་རྒྱར་དེ་གཏན་ཆོགས་སུ་འགྱུར་རྟེ། ལྷ་བ་སོགས་ཀྱིས་མེ་ལ་སོགས་པ་དཔོག་པ་
བཞིན་ནོ།" བཞིན་ནོ།

འདིས་ནི་ལྷས་སྤྱི་ག་དང་ཡོངས་སྐྱོད་གཏོང་བ་ལ་ཀུན་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་མེད་པར་བཞུན་རྟེ།
དེ་ལྷར་བཏང་ཡང་རྒྱད་ནམས་པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བར་བཞུན་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ།

༡ འཇིག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཞུན། དབྱ་མ། ལ། རྟོག་གུངས་ ༢༢༤-ན། རྟེན་ ༡-ག།

༢ རང་གི་གཏོང་ལ་འང་། རྟོག་ཆོའི་འགྱུར།

༣ འཇིག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཞུན། དབྱ་མ། ལ། རྟོག་གུངས་ ༢༢༤-ན། རྟེན་ ༩-ག།

གཉིས་བ་(རྟེན་དམན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོན་པ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྦྱོན་བས་འཁོར་བའི་བདེ་བ་
འཛོལ་བ་དང་། སྦྱོན་བས་སྤང་འདས་ཀྱི་བདེ་བ་འཛོལ་བར་བསྐྱན་བའོ།

དང་པོ་(སྦྱོན་བས་འཁོར་བའི་བདེ་བ་འཛོལ་བར་བསྐྱན་བ་)ནི།

ཙ་བ། སྦྱོ་བོ་འདི་ཀུན་བདེ་བ་མངོན་འདོད་ཅིང་།
མི་རྣམས་བདེ་བའང་ལོངས་སྤྱོད་མེད་མིང་ལ།
ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་ནི་སྦྱོན་ལས་འབྱུང་མཁྱེན་ནས།
ཐུབ་པས་དང་པོར་སྦྱོན་བའི་གདམ་མཛད་དོ། ༡༠ ॥

སྦྱོ་བོ་འདི་རྣམས་ཀུན་ནི། བཞེས་སྒྲོམ་དང་ནད་དང་ཚ་བྱང་སོགས་ཀྱི་སྐྱུག་བཟུལ་སྦྱར་
བཅོས་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་མངོན་བར་འདོད་ཅིང་། མི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བ་དེའང་
འདོད་པའི་ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་བཟུང་བདུང་དང་། ནད་གསོ་བའི་ཆས་དང་གོས་དང་གནས་
ཁང་སོགས་ལ་སྤྱད་བ་མེད་པར་སྦྱོ་བ་མིན་ལ། ལོངས་སྤྱོད་དེ་རྣམས་ཀྱང་ནི་སྦྱོན་སྦྱོན་པ་ལས་
བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བསགས་པ་ལས་འབྱུང་བར་མཁྱེན་ནས། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
བསམ་བ་མཁྱེན་བའི་ཐུབ་པས། “ཆེས་དང་པོར་སྦྱོན་བའི་གདམ་ཉིད་མཛད་དོ།” ཐབས་དེ་
ལ་འདུག་པར་ཡང་སྦྱ་བའི་སྦྱར་རོ།

གཡ་ནེ་སྦྱོན་བ་བདུང་བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་བ་ཐོབ་བ་དེ་ལ། གདོང་བ་བོ་
ཚུལ་དང་མཐུན་བ་དགོས་སམ་ལྟམ་ན། དེ་ནི་མི་དགོས་ནེ་འདི་ལྟར།

ཙ་བ། སྦྱོང་རྩེ་དམན་མིང་གིན་དུ་ཐུབ་སེམས་ཅན།
རང་དོན་ལྟར་ལེན་ཉིད་དུ་འགྱུར་”བ་གང་།
དེ་དག་གི་ཡང་འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས།
སྐྱུག་བཟུལ་ཉེར་ཞིའི་རྒྱར་གྱུར་སྦྱོན་ལས་འབྱུང་། ༡༡ ॥

༡༠ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བསྐྱན། དབུ་མ། ལ། སོག་གུངས་ ༢༢༤-ག། རྩེང་ ༥-ག།

༡༡ “རྒྱར་བ་གང་། རང་འགྲེལ་དང་། རྟག་ཆེན་འགྱུར།

ཚེ་བ་བཞིན་དུ་ནོར་ཆེས་རྒྱུ་དུ་བཏང་བ་ལས། འབྲས་བུ་ནོར་གྱི་བྱང་པ་ཆེས་ཡངས་པ་
འདྲིང་བས་⁷⁴ ཡོངས་སྤྱོད་འདྲིང་པའི་སྤྱོད་མོ་བ་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེ་བ་འདྲིང་བས་སྤྱིན་
པ་བྱེད་པ་ལ་གྲས་ཀྱི། བྱང་མེམས་ནམས་ལྟར་སྤྱིང་མེའི་གཞན་གྱི་དབང་གིས་སྤྱིན་པའི་འབྲས་
བུ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་ཁོ་ནར། ⁷⁵སྤྱིན་པར་འདྲིང་པའི་དགའ་སྤྱོད་མངོན་པར་འཁེལ་བར་མི་
བྱེད་པའི་གཏོང་བ་པོ་སྤྱིང་མེ་དམན་ཞིང་། དེར་མ་ཐད་མེམས་ཅན་ལ་མེམས་ཤིན་དུ་རྩལ་པའི་
མེམས་དང་ལྡན་པ། རང་གི་དོན་མངོན་མཐོའི་བདེ་བ་ཅམ་ལྟར་ལེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ།
གཙོ་བོར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་སྟེ་ལ་ཡང་། ཡོངས་སྤྱོད་མི་གཏོང་བར་འདྲིན་པའི་སྤྱིན་
ལ་རྒྱབ་གྱིས་སྤྲོགས་པ་ནམས་སྤྱིན་ལ་རེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཅམ་འདྲིན་པ་ལ་གཡེར་བག་ཐོབ་པའི་
སྤྱིན་པ་ལས། ཡོངས་སྤྱོད་བྱལ་དུ་བྱང་བ་བུན་ཆོགས་འབྱུང་བའི་སྤྱོད་ས། བཀྲེས་སྒྲོམ་སོགས་
གྱི་⁷⁶སྐྱལ་བསྐྱལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་རྒྱར་འགྱུར་རོ།”

གཉེས་པ་(སྤྱིན་པས་བྱང་འདས་གྱི་བདེ་བ་འཛོལ་བར་བཞུན་པ་)ནི། ⁷⁷“གང་ཞིག་སྤྱིང་མེ་དང་བྱལ་
བས་རང་གི་སྐྱལ་བསྐྱལ་བྱིར་བཅོས་པའི་བདེ་བ་ཅམ་ལ་སྟོས་པ་ཉིད་གྱིས་”

ཅ་བ། འདི་ཡང་སྤྱིན་པའི་སྐྱབས་གྱིས་⁷⁸ནམ་ཞིག་ཆོ།
འཕགས་པའི་སྟེ་བོ་དང་ལྷན་སྐྱུར་དུ་འཛོལ།
དེ་ནས་སྤྱིད་རྒྱན་ཡང་དག་བཅད་བྱས་ཏེ།
དེ་ཡི་རྒྱ་ཅན་ཞི་བར་འགོ་བར་འགྱུར། ༡༢ ॥

སྤྱིན་པ་གཏོང་བ་ལ་གྲས་པ་འདི་ཡང་། ⁷⁹“སྤྱིན་པ་དག་གཏོང་བ་པོའི་ཐད་དུ་དམ་པ་དག་
གིས་བསྟོད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིན་པ་གཏོང་བའི་སྐྱབས་གྱིས་ནམ་ཞིག་གི་

-
- 74 འབྲས་པ་རང་འབྲེལ། རྟེ་བཞུན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་གུངས་ 224-ག། རྟེང་ 6-ག།
75 འབྲས་པ་རང་འབྲེལ། རྟེ་བཞུན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་གུངས་ 224-ན། རྟེང་ 8-ག།
76 འབྲས་པ་རང་འབྲེལ། རྟེ་བཞུན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་གུངས་ 228-ན། རྟེང་དང་བོ།
77 སྐྱབས་གྱི་⁷⁸ནམ་ཞིག་འགྱུར།
78 འབྲས་པ་རང་འབྲེལ། རྟེ་བཞུན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་གུངས་ 228-ན། རྟེང་ 2-ག།

ཆེ་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་དང་གྲང་བ་ལྷུར་དུ་འཛོལ་བོ།། དེ་ནས་དམ་བ་དེས་ཆོས་བསྟན་པ་ལས།
འཁོར་བ་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་བར་རིག་ཅིང་། འཕགས་ལས་ཐག་བ་མེད་བ་མངོན་དུ་བྱས་པས་
མ་རིག་བ་སྤངས་ནས། སྤྲིད་བ་འཁོར་བའི་རྒྱན་ཐོག་མེད་ནས་སྐྱེ་འཆི་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་
བརྒྱད་བ་ཡང་དག་བར་བཅད་བར་བྱས་ནི། དམ་བ་དང་གྲང་བ་དེ་ཡི་རྒྱ་ཅན་ཏན་ཐོས་སམ་
རང་རྒྱལ་གྱི་ནི་བ་སྤང་འདས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ།།”

གསུམ་པ་(བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱན་པ་བཤད་པ་)ལ་བཞི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱན་པའི་
མན་ཡོན་རྒྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་བསྟན་པ། རྟེན་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱན་པའི་གཏམ་གཅི་པོར་བསྟན་པ།
བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྦྱན་པའི་ཆེ་དགའ་བ་ཇི་འདྲ་བ་འཛོལ་བ་བསྟན་པ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལུས་
སྦྱན་པ་ལ་ཐུག་བཟུལ་ཡོད་མེད་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱན་པའི་མན་ཡོན་རྒྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་བསྟན་པ་)ནི། “བྱང་སེམས་མ་ཡིན་
པ་རྣམས་ནི་སྦྱན་པས་སྦྲོང་བ་པོ་ཆོས་པར་བྱས་པ་དང་། དུས་མཉམ་བ་སྟེ་དེའི་མཉམ་ཐོགས་
ནིད་དུ་སྦྱན་པའི་འབྲས་བྱའི་བདེ་བ་ལ་ངེས་བར་ལོངས་སྤྱོད་བ་མིན་རོ།། དེས་ན་དེ་རྣམས་ནི་
སྦྱན་པའི་འབྲས་བྱ་མངོན་སུམ་དུ་མི་མཐོང་བའི་བྱིར་སྦྱན་པ་ལ་མི་འཉུག་པ་ཡང་སྤྲིད་ན།”

ཅ་པ། འགྲོ་ལ་མན་བར་དམ་བཅས་ཡིད་ཅན་རྣམས།

སྦྱན་པས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་དགའ་བ་འཛོལ།

འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་སུ་མན་བ་དང་། འབྲལ་དུ་བདེ་བ་སྐྱབ་བར་དམ་བཅས་
པའི་ཡིད་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་རྣམས། སྦྱན་པས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་སྦྲོང་བ་པོ་ཆོས་པར་
བྱས་པ་མཐོང་བའི་མཉམ་ཐོགས་ནིད་དུ། སྦྱན་པའི་འབྲས་བྱ་དགའ་བ་མཆོག་དུ་གྱུར་བ་
འཛོལ་ཅིང་སྦྱན་འབྲས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས། “དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་སྦྱན་པ་བྱེད་པ་ལ་
དགའ་བར་འགྱུར་རོ།།”

༡༦ འཉུག་པ་རང་འགྲོལ། རྟེན་བསྟན། དབུ་མ། ལ། ཐོག་གུངས་ ༢༢༩-ན། བྱེད་ ༡-ག།

༡༧ འཉུག་པ་རང་འགྲོལ། རྟེན་བསྟན། དབུ་མ། ལ། ཐོག་གུངས་ ༢༢༩-ན། བྱེད་ ༢-ག།

གཉིས་པ་(རྟོན་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྱུན་པའི་གདམ་གཙུག་པོ་བཞུགས་པ་)ནི།

ཙ་པ། གང་ཕྱིར་བཅེ་བདག་བཅེ་བདག་མ་ཡིན་པ།^{༡༠}

དེའི་ཕྱིར་སྒྱུན་པའི་གདམ་ཉིད་གཙུག་པོ་ཡིན། ༡༡ ॥

གང་གི་ཕྱིར་སྒྱུར་ཇི་སྒྲིབ་བཞུགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཅེ་བའི་བདག་ཉིད་བྱང་མེམས་དང་།
བཅེ་བའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཛོད་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་བདེ་བ་རྣམས་
སྒྱུན་པས་འབྲེན་པ་དེའི་ཕྱིར། སྒྱུན་པའི་གདམ་ཉིད་གཙུག་པོ་ལྟེ་མིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ།

བཤེས་སྒྱིང་ལས་ཀྱང་།^༡ “ལོངས་སྤྱོད་གཡོ་བ་སྒྱིང་བོ་མེད་མཁྱེན་ནས། དགོ་སྤྱོད་བྱམ་
ཐེ་བཀེན་དང་བཤེས་རྣམས་ལ། སྒྱུན་པ་ཚུལ་བཞིན་སྒྱལ་བ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ། སྒྱུན་ལས་གཞན་
པའི་གཉིད་མཆོག་མ་མཆིས་སོ།” ཞེས་གསུངས་སོ།

གསུམ་པ་(བྱང་མེམས་ཀྱི་སྒྱུན་པའི་ཆོད་གཤམ་པ་ཇི་འདྲ་བ་འཛོལ་བ་བཞུགས་པ་)ནི། ལྷ་^{༡༡}གང་ལས་
བྱང་མེམས་རྣམས་སྒྱུན་པ་ལ་གྲས་བར་འགྱུར་བ། སྤྱོད་བ་རྣམས་ལོངས་སྤྱོད་གྱིས་ཆིས་བར་
བྱས་པ་ན། བྱང་མེམས་ལ་དགའ་བའི་བྱང་བར་སྐྱེ་བ་ཀོ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཅེ་ན།^༡

ཙ་པ། ཇི་ལྟར་བྱིན་ཅིག་ཅེས་སྒྲ་ཐོས་བསམས་ལས།

ལྷལ་སྤྱོད་བདེ་འབྱུང་དེ་ལྟར་བྱུང་རྣམས་ལ།

ཞི་བར་ཞུགས་པས་བདེ་བ་བྱེད་མིན་ན།^{༡༢}

ཐམས་ཅད་བདང་བས་ལྷ་ཞིག་སྤྱོད་ཅི་དགོས། ༡༣ ॥

ཇི་ལྟར་སྤྱོད་བ་ཐོས་བྱིན་ཅིག་ཅེས་ཐེར་བའི་སྒྲ་ཐོས་པའི་དོན་བསམས་པ་ན། འདི་དག་ནི་

༡༠ སྒྱིང་ཇི་ཅན་དང་སྒྱིང་ཇི་མེད་ལ་ཡང་། དེ་ཕྱིར་སྒྱུན་པའི་གདམ་ཉིད་ཙ་པར་འདོད། རྟོན་ཆོའི་འགྱུར།

དེ་ཕྱིར་སྒྱུན་པའི་གདམ་ཉིད་ཙ་པ་ཡིན། འཕྲག་པ་རང་འབྲེལ། རྟོན་བཞུགས།

༡༡ ལྷ་སྒྱུབ་གྱིས་མཛོད་པའི་བཤེས་སྒྱིང་། ཆོགས་བཅད། དུག་ག།

༡༢ འཕྲག་པ་རང་འབྲེལ་། རྟོན་བཞུགས། དབྱ་མ། ལ། ཐོག་གུངས་ མཐུ་ག། བྱང་དང་པོ།

༡༣ བདེ་བ་བྱིན་མིན་ན། ཞེས་འཕྲག་པ་རང་འབྲེལ་དུ་གསལ།

བདག་ལ་སྤྲོད་བཞིག་གོ་སྐྱུ་པ་ལས། རྒྱལ་སྐས་ལ་ཡིད་ལ་བདེ་བ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་ནི། ཐུབ་པ་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་ཞི་བ་སྤྲོད་འདས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་རྒྱགས་པས། བདེ་བ་སྤྲོད་བར་བྱེད་པ་མིན་ན། ཐུ་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བཏང་བས་སྤྲོད་བཤོམ་བར་བྱེད་པས། ཞི་བ་དེ་ལས་ལྷག་པའི་བདེ་བ་སྤྲོད་བཤོམ་ཅི་ཞིག་སྤྲོས་དགོས་ཏེ་མི་དགོས་སོ།

ཞི་བ་དེས་སེམས་བློགས་པ་ན་གཞན་དོན་ལ་གཤེལ་བར་འགྱུར་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་སྤྲོད་བཤོམ་པ་དེས་སེམས་བློགས་པ་ཉིད་ཀྱིས། གཞན་དོན་ལ་ལྷག་པར་ཡང་བཅོམ་བར་འགྱུར་བས་མི་འདུའོ།

བཞི་པ་(བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལུས་རྒྱན་བལ་སྤྱག་བསྐལ་ཡོད་མེད་བསྐྱར་བ་)ནི། “ཡང་སྤྱིན་བ་བཏང་བ་གང་ལས་བདེ་བ་རྒྱལ་བྱུང་སྤྱོད་བར་བཞུགས་པ་ཐུ་ནང་གི་དངོས་པོ་གཏོང་བའི་བྱང་སེམས་ལ། ལུས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་ཡང་མི་འབྱུང་ངམ་ཞེ་ན།”

“བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ས་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདྲི་ན་ནི། སེམས་མེད་པ་རྣམས་ལ་བཅད་པ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་མེད་དེ།” འཕགས་པ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་རྟིང་རེ་འཛིན་ལས། “འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་གིང་སྤྱལ་ཆེན་པོའི་ཚལ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེར་འགའ་ཞིག་ཁོངས་ནས་སྤྱལ་གཅིག་བཅད་པ་ན། དེར་གིང་སྤྱལ་ལྷག་མ་དེ་རྣམས་འདི་སྐྱུ་དུ་འདི་ནི་བཅད་བའོ། བདག་ཅག་ནི་མ་བཅད་པའོ་སྐྱུ་དུ་སེམས་གིང་། དེ་དག་ལ་ཉེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྱོད་པ་མེད་དོ། རྟོག་པ་དང་རྣམ་བར་རྟོག་པ་མེད་དོ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་པའི་བཅོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི། བཅོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་མཆོག་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ།” ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས་ཀྱང་།²² དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་མེད། ཡིད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་

22 འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བསྐྱར། དབུ་མ། ལ། རྟོག་གྲངས་ 228-ག། རྩེང་ 3-ག།

23 འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བསྐྱར། དབུ་མ། ལ། རྟོག་གྲངས་ 228-ག། རྩེང་ 4-ག།

24 འཕགས་པ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་རྟིང་རེ་འཛིན་ཀྱི་མདོ། རྩེ་བཀལ། མདོ་སྟེ། ག། རྟོག་ 228-ན། རྩེང་དང་པོ།

25 རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལེུ་གསུམ་ལ། རྟོགས་བཅད། མོ་དྲུག་ག།

ག་ལ་ཡོད། དེ་ནི་སྤྱིང་རྩེས་འཛིག་རྟེན་སྐྱུག། དེ་ནི་ད་ཀྱིས་ནི་ཡུན་རིང་གནས། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡང་ས་ཐོབ་པ་ལ་དགོངས་སོ།

ཡང་ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་ཀུན་འཛིན་གྱི་ཆགས་པ་མེད་པའི་ས་རབ་དུ་དགའ་བ་མ་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདྲི་ན་ནི་ལུས་གནས་པ་དང་འགལ་བའི་རྒྱན་རང་གི་ལུས་ལ་བབས་བས། ལུས་ཀྱི་སྐྱག་བསྐྱལ་གཏོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་མོད་ཀྱང་། དེའི་ཆོ་ཡང་སྐྱག་བསྐྱལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མེས་པོ་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སྐྱག་བར་འབྱུག་པའི་རྒྱ་ནི་ད་དུ་གནས་ཏེ།

འདི་ལྟར་མ་མུ་བྱང་མེས་པོ་རྣམས་ནི། དཔྱལ་བ་དང་། དུང་འགྲོ་དང་། ཡི་དྭགས་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་མི་བཟད་པར་རྒྱུད་པ། བར་མཚམས་མེད་བར་སྐྱག་བསྐྱལ་ཆེན་པོ་དྲག་པོས་ལུས་འཛིན་པ། རང་གི་ལུས་གཅོད་པའི་སྐྱག་བསྐྱལ་ལས་སྤྱོད་འབྱུར་ལས་ཀྱང་ཆེས་སྐྱག་པའི་སྐྱག་བསྐྱལ་བསྐྱར་དུ་མེད་པ་དང་ལྡན་བ་དག་ལ་བསྐྱས་བ་ན།

ཅ་ག། ལུས་བཅད་སྟེར་ཞིང་བདག་གི་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱིས།
གཞན་དག་རྣམས་ཀྱི་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི།
སྐྱག་བསྐྱལ་རང་རིག་ནི་དུ་མཐོང་ནས་དེ།
དེ་གཅད་བྱ་བྱིར་སྐྱར་དུ་བཙོན་འགྲུས་ཅོ་མ། ༥ ༥ ༥

སྤྱོད་བ་པོ་ལ་མ་མུ་རང་ལུས་བཅད་ནས་སྟེར་བའི་བདག་གི་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱིས་ཏེ་སྐྱག་བསྐྱལ་ལ་ཅིས་མེད་བར་བྱས་ནས། རང་གིས་སྐྱག་བསྐྱལ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་དེ་ནི་ད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ལས། "མེས་པོ་ཅན་གཞན་དག་རྣམས་ཀྱི་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱག་བསྐྱལ་དེ་གཅད་བའི་བྱིར་དུ་ཆེས་སྐྱར་དུ་བཙོན་འགྲུས་ཅོ་མ་སོ།"

༥༧ འབྱུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བཅུ་ན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་གུངས་ ༥༣༠-ན། བྱང་ ༢-ག།

༥༨ བཅད་བྱ་བྱིར་དེ་ནི་བཙོན་བར་བྱེད། གཞན་ཆོའི་འགྲུས།

༥༩ འབྱུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བཅུ་ན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་གུངས་ ༥༣༠-ན། བྱང་ ༣-ག།

འདི་ནི་ནག་ཚའི་འགྲུར་ལས།^{༡*} “ལུས་ནི་བཅད་ནས་བྱིན་པའི་སྐྱག་བསྐལ་དེས། དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་སྐྱག་བསྐལ་གཞན་དག་ལ། བལྟས་ནས་རང་གི་ཉམས་སུ་སྦྱང་དེ་ལས། གཙོད་པའི་དོན་དུ་དེ་ནི་བཙོན་བར་བྱེད།”^{༢*} ཅེས་འབྲུང་བ་དང་འགྲུར་གཏིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་བཤད་བཤོ། དེ་འདྲ་བའི་བསམ་པའི་སྒྲོ་བས་ཡོད་ན་ལུས་གཏོང་བ་ཡིན་ལ། བསམ་བ་དེ་ཡང་ས་མ་ཐོབ་པ་ལ་ཁོང་བ་མི་འགལ་བས། ས་མ་ཐོབ་པས་ཀང་ལུས་གཏོང་བ་གསུངས་སོ།

བཞི་བ་(བྱིན་པའི་མར་བྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་བཅུན་བ་)ནི།

ཅ་བ། བྱིན་བ་བྱིན་བྱ་ལེན་པོ་གཏོང་པོས་སྦྱང་།
འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ཕ་རོལ་བྱིན་ཞེས་^{༣*}བྱ།

གཏོང་བའི་ལེམས་པའི་^{༤*}བྱིན་བ་འདི་ཡང་བྱིན་བར་བྱ་བ་དང་། ལེན་པོ་པོ་དང་། གཏོང་བ་པོར་བདེན་པར་དམིགས་པས་སྦྱང་བའི་ཤེས་རབ་ཐག་བ་མེད་པས་ཟིན་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་བ་ཞེས་བྱའོ།^{༥*} ཞེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་བ་ཆེན་མོ་^{༦*}ལས་གསུངས་ཏེ། མི་དམིགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་བ་ཡིན་པས་དེས་ཟིན་པའི་བྱིན་བ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་བར་བཞག་ལ། མི་དམིགས་བ་དེས་མ་ཟིན་པའི་བྱིན་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་བཤོ།

དེ་གཏིས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི་དོན་དམ་པའི་བྱང་ལེམས་མ་ཐོབ་པ་དག་གིས་མཛོན་སྐྱུ་དུ་ངེས་པར་མི་རྣམས་སོ།^{༧*} དེ་ལ་ཕ་རོལ་ནི་འཁོར་བའི་བྱ་མཚའི་པར་འབྲུམ་དང་། རིགས་ཏེ་

༡* རྒྱ་ཚའི་འགྲུར་དངོས།

༢* “ཅེས་བྱ། རྒྱ་ཚའི་འགྲུར།

༣* འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བཅུན། དབྱ་མ། ལ། རོག་གུངས་ ༣༢-བ། རྩེ་དང་ཤོ་
ཆིག་སྦྱར་མི་མཐུན་བ་སྤང་།

༤* རྩེ་བཅུན། ཤེས་བྱིན། ཤེས་རབ་བྱི་བའི་ལེབ་དགུ་ལ། ད། རོག་གུངས་ ༡༦-བ། རྩེ་ ༩-བ།

༥* འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བཅུན། དབྱ་མ། ལ། རོག་གུངས་ ༣༢-ན། རྩེ་ ༧-བ།

སྤྱི་བ་གཉིས་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་སངས་རྒྱས་སོ། ། བ་རྩལ་དུ་སོན་པ་ནི་བ་རྩལ་དུ་སྤྱིན་པ་ལོ། ། འདིར་འབྲེལ་པར་༥༥ “ཆོག་གི་མ་ཡོད་ན་མི་མངོན་པར་མི་བྱོལ། ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་འདིས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མི་མངོན་པར་མ་བྱས་པས་གཞུགས་སུ་གྱུར་བའམ། བྱོལ་དེ་ར་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་མའི་མཐའ་ཅན་ཉིད་དུ་བཞག་གོ། །” ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བརྗོད་ཇི་ལ་ཡོད་པའི་འདི་ལྟར་འཆད་དེ།

“རྒྱལ་གར་གྱི་སྤྲད་ལ་བ་རྩལ་ལ་ཕུར་དང་། སྤྱིན་པ་ལ་ཡི་དུ་ཞེས་བ་ཡོད་ལ། ཆོག་གཉིས་སྤྲད་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་ཕུར་ལ་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་གཅིག་ཆོག་ཨམ་བྱིན། ཡི་དུ་མི་རྣམས་སུ་རྣམ་དབྱེ་དང་པོའི་ཆོག་སུ་བྱིན་དེ། ཕུར་མ་ཡི་དུ་བར་མི་དུ་ཞེས་ཆོག་བཟུ་བར་བྱས་ན། ཨམ་དང་སུ་མི་མངོན་པར་འགྲོ་བ་ཡིན་ནའང་། འདིར་ཆོག་གི་མ་ཡོད་ན་མི་མངོན་པར་མི་བྱོལ།” ཞེས་པའི་སྒྲིའི་ཅ་བའི་ཆོག་གིས་སུ་མི་མངོན་པར་བྱེད་ཀྱང་ཨམ་མི་མངོན་པར་མ་བྱས་པའོ། །

མཚན་ཉིད་འདིས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཞེས་པ་ནི། རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་གཅིག་ཆོག་ཨམ་སོ། ། དེ་མི་མངོན་པར་མ་བྱས་པས་ཕུར་མི་དུ་ཞེས་པའི་སྒྲིའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའོ། ། བྱོལ་དེ་ར་ལ་སོགས་པའི་ནང་ན་ཕུར་མ་ཞེས་པའི་ཆོག་མའི་མཐའ་ཅན་དེ། ཕུར་མ་ཞེས་བརྗོད་བ་ཡིན་པས་མི་མངོན་པར་མི་བྱོལ་ཞེས་བཤད་དེ། ཨམ་གྱི་ཨ་བྱིས་མ་བཞག་བ་ལ་ཡི་བྱིན་བས་མི་དུར་སོང་ཞེས་པའོ། ། དང་པོའི་ཆོག་སུ་ནི་མ་དག་བ་འདྲ་བས་མི་ཡིན་ནམ་དབྱེད་དོ། །

ཐོད་ཁ་ཅིག་བ་རྩལ་དུ་སྤྱིན་པའི་རྒྱ་སྤྲད་ལ་ཕུར་ཡི་དུ་ཞེས་བ་ཡོད་པའི་རའི་ཁྲད་ཀོར་གྲལ་དུ་བཞག་པས་ཕུར་མ་ཡི་དུར་འགྱུར་བ་ལ། མཚན་པས་སྤྲད་པའི་ཆོ་ཡི་ཡིག་གི་གི་གྲུ་མ་ལ་བྱིན། ཨ་བྱིས་བས་མི་དུར་སོང་ཟེར་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྲན་སྒྲུལ་གྱི་བཤད་བ་མང་དུ་སྤྲད་ན་ཡང་། བརྗོད་ཀྱི་བཤད་བ་སྤྲད་བ་ཀོད་བ་ཉིད་ལོགས་སོ། །

༥༥ འཇུག་བ་རང་འབྲེལ། རྗེ་བཟུང་། དབྱུ་མ། ༡། རོག་གུངས་ ༣༥-ན། བྱེད་ ༩-ག།

༥༦ དབྱུ་མ་འཇུག་པའི་འབྲེལ་བཤད། རྗེ་བཟུང་། དབྱུ་མ། ༢། རོག་གུངས་ ༤༢-ན། བྱེད་ ༡-ག།

ཕྱིན་པ་ཕྱིན་པུ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀྱིས་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་
 ༡༠ གེས་རབ་བཟུང་ནས། དེས་ཟིན་པའི་ཕྱིན་པའི་ཐར་ཕྱིན་གྱི་བྲག་དུ་བཤད་པ་ཡིན་དེ། དེས་
 མ་ཟིན་པའི་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི། གེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐར་ཕྱིན་དང་འདྲ་བས་
 ཐར་ཕྱིན་ཞེས་བྱའོ། ། དེ་ཡང་གེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་གྱང་༡༡ བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བཞུགས་པས་
 ཟིན་པས་མ་རོལ་དུ་འགྲོ་བར་དེས་པ་ལ་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཕྱིན་པའི་ཐར་ཕྱིན་གྱི་མིང་རྟོད་པར་
 འགྱུར་རོ། །

གཞན་རྣམས་ནི་ཡར་མར་གྱི་ཞིང་ལ་བརྟེན་ནས། རྩ་ཡན་ཆད་གཏོང་བའི་སྒྲོན་ས་རྒྱན་ལྡན་དུ་
སོག་བ་དང་། དེའི་ཆེ་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཐེན་བར་བྱུང་།

དེ་ཡང་རང་གི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་དགེ་ཙུ་གསུམ་མེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསམ་བས་
ཡང་ཡང་གཏོང་བ་དང་། མ་བཏང་ཡང་དེ་རྣམས་འཇིག་བས་འདོར་དགོས་ལ། གཏོང་ཆོད་འདྲ་
བ་ལ་སྒྲོན་དུ་རང་གི་བསམ་བས་གཏོང་བ་མཆོག་ཡིན་པ་རྣམས་བསམ་སྟེ། སྤྱོད་འབྲུག་
ལས། “ལུས་དང་དེ་བཞིན་ལོངས་སྤྱོད་དང་། རྩལ་གསུམ་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་།
མེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་ཕྱིར། བངས་པ་མེད་པར་གཏང་བར་བྱ།” ཞེས་དང་། “ཐམས་
ཅད་བཏང་བས་སྤྱ་རན་འདུག། བདག་སྤྱོ་སྤྱ་རན་འདས་པ་སྐྱབ། ཐམས་ཅད་གཏོང་བར་
ཆབས་ཅིག་ལ། མེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཏང་བ་མཆོག་། ཅོས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱུང་།

གསུམ་བ་(ས་ཡི་ཡོན་ཏན་བཟླ་བའི་སྒྲོན་ས་མཐུག་བཟུབ་)ནི། ལྟ་དེ་ནི་སྤྱར་ཇི་སྤྱད་བཟླ་བའི་
ས་རབ་དགའ་ཞེས་པ་ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་པའི་བྱུང་བར་གྱིས། ས་དེའི་ཡོན་ཏན་མདོར་བསྐྱས་ནི་
བཟླ་བའི་སྒྲོན་ས་བཟུན་པ་ནི།

ཙུ་བ། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྤྱས་ཀྱི་ཡིད་ལ་རབ་གནས་ཤིང་།

དམ་པའི་རྟེན་ལ་འོད་ཆགས་མཛེས་པ་རྟེན་གྱུར་པའི།

དགའ་བ་འདི་ནི་ནོར་བུ་རྩ་ཤེལ་ཇི་བཞིན་དུ།

ཐུན་པ་སྤྱག་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསམ་ལ་ནས་རྒྱལ། ༡༧ །

༡༡ སྤྱོད་འབྲུག་ལེའུ་གསུམ་པ། ཆོགས་སྤྱ་བཅད་པ། ༡༠-བ་དང་༡༡-བ།

༡༢ སྤྱོད་འབྲུག་ལེའུ་གསུམ་པ། ཆོགས་སྤྱ་བཅད་པ། ༡༡-བ་དང་༡༢-བ།

༡༣ འབྲུག་པ་རང་འབྱེལ། རྩེ་བཟུན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་གུངས་ ༢༢-བ། རྩེང་ ༡-བ།

༡༤ དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྤྱས་ཀྱི་ཡིད་ལ་རབ་གནས་ཤིང་། དམ་པའི་རྟེན་ལ་འོད་ཆགས་མཛེས་གྱུར་པའི།

དགའ་བ་འདི་ནི་ནོར་བུ་རྩ་ཤེལ་བཞིན། ཐུན་སྤྱག་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསམ་ལ་ནས་རྒྱལ།

ནག་ཆོའི་འབྱུང་།

ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་འདི་ནི་ནོར་བུ་རྩ་ཤེལ་རྒྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་བཞིན་དུ་གནས་སོ། ། འདི་
ལ་རྒྱ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་གསུམ་ལས། དང་པོ་གནས་མཐོན་པོར་གནས་པ་ནི། རྒྱར་བཤད་པ་
དེ་ལྟ་བུར་སའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་ས་དང་པོ་བའི་ཡིད་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་
ཐྱིར། ལམ་མཐོན་པོར་གནས་པས་རྒྱ་བ་ནམ་མཁའི་གནས་མཐོན་པོར་གནས་པ་དང་འདྲོ། །
ས་དང་པོ་ནི་བྱང་ལེམས་དེའི་ཡིད་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཤིག་ཡིན་པས་དེ་ལ་གནས་ཞེས་བྱ་ཞྩ། དཔེར་ན་
མགོ་ལ་མིག་གནས་པ་བཞིན་ནོ། ། ས་དང་པོའི་དོན་དམ་པའི་ལེམས་དེ་རང་གང་ལ་གནས་པའི་
དམ་པ་ཞྩ་མཆོག་གི་དོན་དེའི་ཡིད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཆགས་པས་མཛེས་བ་རྟེན་བར་གྱུར་པའི་
ཐྱིར། རྒྱ་བས་རང་གི་དོན་གྱི་ནམ་མཁའ་འོད་དཀར་པོས་མཛེས་བར་བྱེད་པ་དང་འདྲོ། ། ཡང་
ས་དང་པོ་ནི་རང་གི་མི་མཐུན་ཐོགས་མཐོང་སྤང་ནམས་ལས་རྒྱལ་ཏེ་གནས་པའི་ཐྱིར། རྒྱ་བས་
ཐུན་པ་ལྷག་པོ་ཞྩ་འབྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་ནམ་བར་བསལ་ནས་གནས་པ་དང་འདྲོ། །

ཅ་བ། དབུ་མ་ལ་འཕྲུག་པ་ལས། ལེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་ལོ། །

རང་འགྲེལ།

དབུ་མ་ལ་འཕྲུག་པའི་བཤད་པ་ལས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལེམས་
བསྐྱེད་པ་དང་པོ་ལོ། །

དགོངས་པ་རབ་གསལ།

དབུ་མ་ལ་འཕྲུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ལས།
དོན་དམ་པའི་ལེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་ནམ་བར་བཤད་པོ། །

...

ག ༡༡ ས་བརྩ་བའི་མདོ། འདི་ནི་བྱང་རྩལ་ལེམས་དཔའ་ལེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱི་བྱང་རྩལ་ལེམས་
དཔའི་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་རྒྱར་བཤད་པ་མདོར་བཅུས་ཏེ་བསྐྱེད་པོ། ཞྩ་བཀའ།
མལ་ཆེ། ཁ། ཤོག་གྲངས་ ༡༤༠-ལ། རྩེད་པ་
ཁ། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་རྩལ་ལེམས་དཔའི་ལེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་ལོ། རྒྱ་ཆེན་འབྲུར།

སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པ།

༩ གཉིས་བ་ས་གཉིས་བ་དྲི་མ་མེད་པ་བཤད་པ་ལ་ལྟ། ས་འདིར་རྩལ་བྱིས་ས་ཡོངས་སུ་
དག་པར་བསྟན་པ་དང་། རྩལ་བྱིས་ས་ཀྱི་བཟླགས་པ་བསྟན་པ་དང་། རྩལ་བྱིས་ས་ཀྱི་མི་མཐུན་
ཚུགས་དང་མ་འདྲེས་པའི་དཔེ་བསྟན་པ་དང་། རྩལ་བྱིས་ས་ཀྱི་མར་བྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་
དང་། སའི་ཡོན་ཏན་བཟོད་པའི་སྒོ་ནས་མཐུག་བསྟུ་བའོ།

དང་པོ་(ས་འདིར་རྩལ་བྱིས་ས་ཡོངས་སུ་དག་པར་བསྟན་པ་)ལ་བཞི། ས་འདིར་རྩལ་བྱིས་ས་ལྟན་
སུམ་ཚེགས་པར་བསྟན་པ། དེ་ལ་བཞེན་ནས་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པར་བསྟན་པ། ས་དང་པོ་
ལས་རྩལ་བྱིས་ས་ལྟན་པར་བསྟན་པ། རྩལ་བྱིས་ས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་རྒྱ་གཞན་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(ས་འདིར་རྩལ་བྱིས་ས་ལྟན་སུམ་ཚེགས་པར་བསྟན་པ་)ནི།

ཅ་ག། དེ་རྩལ་ལྟན་ཚེགས་ཡོན་ཏན་དག་ལྟན་གྱིར།
མི་ལམ་དུ་ཡང་འཆལ་བྱིས་ས་དྲི་མ་སྤངས།

ས་གཉིས་བ་ལ་གནས་པ་དེ་ནི། “རྩལ་བྱིས་ས་རབ་དུ་གྱུར་པའི་ལྟན་སུམ་ཚེགས་བ་
དང་། ཡོན་ཏན་ནམས་དག་པ་དང་ལྟན་པའི་གྱིར། སད་པར་མ་ཟད་མི་ལམ་དུ་ཡང་འཆལ་
པའི་རྩལ་བྱིས་ས་ཀྱི་དྲི་མ་སྤངས་པ་སྟེ། དེས་མ་གོས་པའོ།”

འདི་ནི་ཅ་ལྟར་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཆ་བ་ཙམ་གྱི་འཆལ་བྱིས་ས་མིན་གྱི། བཅས་པ་
དང་འགལ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་འཆལ་བྱིས་ས་ཀྱི་དྲི་མ་སྤངས་པའོ། དེ་ལ་འཆལ་བྱིས་ས་ཀྱན་
ནས་སྤོང་བའི་ཉོན་མོངས་དང་དུ་མི་ལེན་པ་དང་། བཅས་པ་དང་འགལ་བའི་སྒྲིག་པའི་ལས་མི་
འབྱུང་བའི་གྱིར་ན། བཅས་པ་འགལ་གྱི་ལྟར་བ་བྱུང་བ་ལ་འགྱུད་པའི་མེ་ཞི་བས་བསིལ་བ་ཐོབ་

པའི་ཕྱིར་ཚུལ་བྲིམས་ཏེ། དེའི་སྐད་དོད་ཤིལ་ལ་སྤྱི་ཏ་བསེལ་བ་དང་། ལ་ནི་མོ་བ་པ་ལ་འདུག་
པའི་ཕྱིར་རོ།

ཡང་ན་“བདེ་བའི་རྒྱ་ནིད་ཀྱིས་དམ་བཅས་བསྟེན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་བྲིམས་”ཏེ། འདི་
ཡང་ངེས་ཚིག་གི་བཤད་པའོ། དེ་ནི་ངོ་མོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལུས་ངག་གི་འཆལ་ཚུལ་བདུན་
སྟོང་བའི་“སྟོང་བདུན་གྱི་མཚན་ནིད་ཅན་ཡིན་ལ། མ་ཆགས་པ་བརྒྱབ་སེམས་མེད་བ་དང་།
གནོད་སེམས་ཀྱི་ཞེ་སྤང་མེད་བ་དང་། ལོག་སྤྱོད་དང་བྲལ་བའི་ཡང་དག་བའི་ལྟ་བ་ནི། སྟོང་
བདུན་ཀུན་ནས་སྟོང་བར་བྱེད་བས་ན་ཀུན་ནས་སྟོང་བྱེད་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ནག་
པོའི་ལས་ལམ་བཅུ་སྟོང་བའི་དཀར་པོའི་ལས་ལམ་གྱི་སྟོང་བ་བརྒྱུལ།”

གཉིས་པ་(དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པར་བསྟན་པ་)ནི།

“ཡང་བྱང་སེམས་དེ་ཚུལ་བྲིམས་ཇི་ལྟར་བྱན་སྟུང་ཚོགས་པས། ཡོན་ཏན་རྣམས་དག་
པར་འགྱུར་ཞེ་ན།”

ཅ་པ། ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་རྒྱ་བ་དག་གྱུར་པས།

དམ་པའི་ལས་ལམ་བཅུ་ཆར་གསོག་པར་བྱེད། ༡ །

ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་རྒྱ་བ་སྟེ་ཀུན་སྟོང་གསུམ། སད་བ་དང་མི་ལམ་གྱི་སྐབས་ཀུན་
ཏུ་ལྟང་བ་སྤྱོད་ཀྱང་དག་པར་གྱུར་པས། དམ་པ་སྟེ་མཚན་གྱི་ལས་ལམ་བཅུ་ཆར་མ་ཆོང་
བ་མེད་པར་སོག་པར་བྱེད་དེ།

“དགེ་བའི་ལས་ལམ་དང་པོ་སྟོག་གཅོད་སྟོང་བ་སོགས་གསུམ་ནི་ལུས་ཀྱིས་དང་། བར་

༡ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། མོག་གུངས་ ༢༢༡-ན། རྩེད་ ༢-པ།

༢ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། མོག་གུངས་ ༢༢༡-ན། རྩེད་ ༢-པ།

༣ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། མོག་གུངས་ ༢༢༡-ན། རྩེད་ ༣-པ།

༤ བཅུ་ཆར་ནག་ཚུའི་འགྱུར། མོགས་པར་བྱེད། འདུག་པ་རང་འགྲེལ།

༥ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། མོག་གུངས་ ༢༢༢-པ། རྩེད་ ༢-པ།

བྱི་བཞི་ནི་དག་གིས་དང་། མ་མ་གསུམ་ཡིད་ཀྱིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་སོག་པར་བྱེད་པའི་
དོན་ནོ།

དེ་ཡང་དགག་བཅས་ཀྱི་མཆམས་ལས་ལྷོག་པར་མ་ཟད། ཚུལ་བྱིམས་ལས་བརྩམས་
པའི་སྐྱབ་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ།

གསུམ་པ་(ས་དང་པོ་ལས་ཚུལ་བྱིམས་ལྷོག་པར་བཟུང་བ་)ནི། “ཡང་ཅི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་
རྣམས་ས་དང་པོའི་བྱང་མེམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཅུ་ཆར་ཆར་བར་སོག་པར་མི་བྱེད་དམ་ཞེ་ན། དེས་
ཀྱང་སོག་མོད་ཀྱི།”

ཅ་པ། དགོ་བའི་ལམ་འདི་ལྷ་ཞིག་བཅུ་ཆར་ཡང་།

དེ་ལ་སྐྱབས་ཏེ་མིན་དུ་དག་པར་འགྱུར།

“འོན་ཀྱང་དགོ་བའི་ལམ་ཀྱི་ལམ་འདི་ལྷ་ཞིག་བཅུ་ཆར་ཡང་། ས་གཏིས་པ་བ་དེ་ལ་
སྐྱབས་པ་མེ་མིན་དུ་བྱུང་དུ་བྱང་བར་དག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ས་དང་པོ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།”

འདི་ལས་དང་པོར་སྦྱིན་པ་ལྷོག་པར་གསུངས་པ་ནི་ཡར་ལྷན་དུ་ཡོད་པས། སྦྱིན་པ་ལས་
གཞན་པའི་པར་སྦྱིན་ལྷོག་མ་དགའི་ནང་ནས། ཚུལ་བྱིམས་ལས་བརྩམས་པའི་རྣམས་ལེན་
བྱུང་དུ་བྱང་བའི་ཆོད་ཅམ་བཟོད་པ་སོགས་ལ་མེད་པའི་བྱིར། ཚུལ་བྱིམས་ལྷོག་པར་གསུངས་
ཀྱི། བར་སྦྱིན་ལྷོག་མ་རྣམས་མེད་པ་ནི་མིན་ནོ། དགོ་བཅུ་སྦྱོས་པ་ནི་དེ་ལས་བརྩམས་པའི་
ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་བཅས་པའི་མཆོད་བྱེད་ཡིན་པས། ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་བཅས་མཆམས་ཐམས་ཅད་
གཟུང་ངོ། དེ་འདྲ་བའི་ཚུལ་བྱིམས་དག་པ་ཅན་དེ་ནི།

ཅ་པ། སྦྱོན་ཀའི་སྐྱེ་ལྟར་དག་དུ་རྣམ་དག་དེ།

ཞི་འོད་ཆགས་པར་དེ་དག་གིས་རྣམ་མཛེས། ༢ །

ཡ འཕྱག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱུ་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། སོག་གྲངས་ ༢༢-པ། བྱེད་ ༢-པ།

ལ འཕྱག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱུ་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། སོག་གྲངས་ ༢༢-པ། བྱེད་ ༢-པ།

ཅ “རྣམ་དག་སྦྱེ། རང་འགྲེལ་དང་ནག་ཆོད་འགྱུར།

སྒྲིན་ཀའི་སྒྲི་བ་ལ་ཚ་གདུང་ནི་བར་བྱེད་པ་དང་། དཀར་བའི་འོད་གྱིས་ལམ་མེར་གནས་བ་
གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར། ཉག་ཏུ་རྩལ་བྱིས་པ་རྣམས་པར་དག་བར་གནས་བ་དེ། “དབང་པོའི་སྒྲི་
བསྐྱམས་བའི་ཞི་བ་དང་། ལམ་མེར་གསལ་བའི་ལུས་ཅན་གྱི་འོད་ཆགས་བར་དེ་དག་གིས་
རྣམས་བར་མཛེས་སོ།།

བཞི་བ་(རྩལ་བྱིས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་རྩལ་གནས་བཅུན་...)ནི། གང་གི་བྱིར་དགོ་སྒྲོང་ཁ་ཅིག་སོ་
ཐར་ལས་བརྒྱམས་དེ། “རྩལ་བྱིས་པ་ཆེས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ཀྱང་།”

ཅ་ག། གལ་ཏེ་དེ་ནི་“བྱིས་པ་དག་རང་བཞིན་ལྟ།

དེ་བྱིར་དེ་ནི་རྩལ་བྱིས་པ་དག་གི་འགྱུར།

གལ་ཏེ་དེ་ནི་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བར་ལྟ་བ་མི་སྒྲོང་ན། དེའི་བྱིར་རྩལ་
མཚན་དེས་དགོ་སྒྲོང་དེ་རྩལ་བྱིས་པ་དག་བར་མི་འགྱུར་དེ། རྩལ་བྱིས་པ་འཆལ་བ་རྩལ་
བྱིས་པ་དང་ལྡན་བ་ལྟར་བཅས་བ་ལྟ།

དཀོན་མཆོག་བཅེགས་པ་ལས།⁷⁰ “འོད་སྒྲུངས་འདི་ལ་དགོ་སྒྲོང་ཁ་ཅིག་རྩལ་བྱིས་པ་
དང་ལྡན་བ་ཡིན་དེ། སོ་སོར་ཐར་བའི་སྒྲི་བས་བསྐྱམས་ཤིང་གནས། ཚ་ག་དང་སྒྲི་དུ་ལྟ་
བྱན་སུམ་ཆོགས་བ། ཁ་ན་མ་སོ་བ་སྒྲི་རབ་རྣམས་ལ་འང་འཛིགས་”⁷¹བར་ལྟ་བ། ཡང་དག་
བར་སྒྲུངས་དེ་བསྐྱམས་བའི་གཞི་རྣམས་ལ་སྒྲོབ་ཅིང་ལུས་དང་ངག་དང་། ཡིད་གྱི་ལས་ཡོངས་
སུ་དག་པ་དང་ལྡན་བར་གྱུར་བས། འཛོལ་ཡོངས་སུ་དག་ཀྱང་དེ་བདག་ཏུ་སྒྲི་བ་ཡིན་དེ། འོད་

70 འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བཅུན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་གུངས་ 332-བ། རྩེ་ 1-བ།

71 འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བཅུན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་གུངས་ 332-བ། རྩེ་ 1-བ།

72 གལ་ཏེ་འདི་ཡི་... རྣམས་ཆོས་འགྱུར།

73 འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བཅེགས་པ་ལུ་ཞེ་གསུམ་པ། རྩེ་བཅུན། དཀོན་བཅེགས། ཅ།
ཤོག་གུངས་ 707-བ། རྩེ་ 2-བ།

74 འཛིག་... ཅེས་དེ་བྱིར་དཔར་ཡོག་ཀྱང་པའི་ཞོལ་དཔར་ནང་གསལ།

སྤངས་དེ་ནི་རྩལ་བྱིམས་འཆལ་བ་རྩལ་བྱིམས་དང་ལྡན་བ་ལྡར་བཅས་བ་དང་པོའི་ཞེས་བྱ་བ་
ནས། འོད་སྤངས་གཞན་ཡང་འདི་ལ་དགོ་སྤྱོད་ཁ་ཅིག་སྤངས་བའི་ཡོན་ཏན་བརྩ་གཉིས་ཡང་
དག་བར་སྤངས་ཀྱང་། དམིགས་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ་ངར་འཛིན་བ་དང་ང་ཡིར་འཛིན་བ་ལ་
གནས་བ་དེ་ནི། འོད་སྤངས་རྩལ་བྱིམས་འཆལ་བ་རྩལ་བྱིམས་དང་ལྡན་བ་ལྡར་བཅས་བ་བཞི་
བ་ཟློ། ཞེས་གསུངས་སོ།

བདག་ཏུ་སྤྱོད་བ་ནི་དམིགས་པར་ལྟ་བའོ། དེ་ཡང་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་བ་ལ་གནས་བས་
བཟུན་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་ཟུན་མོང་བའི་འཛིག་ལྟ་ལ་མི་བྱའི། ང་དང་ང་ཡི་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་བར་འཛིན་བ་མི་སྤྱོད་བ་ལ་བྱའོ།

དེ་ནི་ཞེས་བ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལ་ཟློག་ཏུ་མི་རུང་བས། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་རྩལ་བྱིམས་
རྣམ་དག་བར། མཚོང་ན་དེས་དེ་རྩལ་བྱིམས་འཆལ་བ་ཡིན། ཞེས་ནག་ཚོས་དེས་དེ་ཞེས་
བཟུར་བ་ལེགས་སོ།

ཅ་བ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་གསུམ་ཆར་ལའང་།

གཉིས་སྤྱོད་རྩལ་བ་ཡང་དག་བྱལ་བར་འགྱུར་། ༢ ॥

དམིགས་བ་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་མི་སྤྱོད་ན་རྩལ་བྱིམས་མི་དག་བ་དེའི་ཕྱིར། ས་གཉིས་བ་བ་དེ་
ནི། རྟག་ཏུ་མེས་པ་ཅན་གང་ལ་རྩལ་འཆལ་སྤྱོད་བ་དང་། སྤྱོད་གཉིན་གང་ཞིག་བྱེད་བ་
དང་། གང་གིས་སྤྱོད་བ་གསུམ་ཆར་ལའང་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ལ་སྟགས་བའི་གཉིས་ཀྱི་
ཚོས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བར་ལྟ་བའི་གཉིས་སུ་འཛིན་བའི་སྤྱོད་རྩལ་བ་ཡང་དག་བར་བྱལ་
བར་ཏེ་སྤྱོད་བར་བྱེད་བར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་བ་(རྩལ་བྱིམས་ཀྱི་བཟུགས་བ་བཟུན་བ་)ལ་ལྟ། སྤྱིན་འབྲས་བའི་འགྲོར་སྤྱོད་བ་རྩལ་

༡༠ ནག་ཚོའི་འགྱུར་དངོས་སོ།

༡༡ འཕྲག་བ་རང་འགྲེལ། ཟླ་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། མོག་གངས་ ༢༢༢-ན། བྱེད་དང་སོ།

བྱིས་ལ་རག་ལས་པ། བྱིན་འབྲས་ལ་སྐྱེ་བ་བརྒྱན་མར་༡༧ སྐྱོད་བ་ཚུལ་བྱིས་ལ་རག་ལས་
པ། ཚུལ་བྱིས་དང་བྲལ་ན་ངན་འགྲོ་ལས་ཐར་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་བལྟ་ན་པ། བྱིན་པའི་
གདམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་གདམ་མཛད་པའི་སྒྲུ་མཚན། མཛད་མཐོང་དང་ངེས་ལེགས་
གཉིས་ཀའི་སྒྲུར་ཚུལ་བྱིས་ལ་བལྟགས་པའོ།

དང་པོ་(བྱིན་འབྲས་པའི་འགྲོར་སྐྱོད་བ་ཚུལ་བྱིས་ལ་རག་ལས་པ་)ནི། ༡༧-དེ་ལྟར་བྱང་ལེམས་ཀྱི་
ཚུལ་བྱིས་ཐུན་ཐུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྟན་པར་བཟོད་ནས། དེའི་ལོག་ཏུ་བྱིར་དེ་ལས་གཞན་པའི་
ཚུལ་བྱིས་ཐུན་ཐུམ་ཚོགས་གྲང་། བྱིན་ལོགས་ལས་ཡོན་ཏན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་
ཐུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཏུ་གྱུར་པར་སྐྱོན་བ་ནི།

ཙ་པ། བྱིན་པས་ལོངས་སྐྱོད་དག་ནི་འགྲོ་ངན་ནའང་།
སྐྱེ་བོ་ཚུལ་བྱིས་ཀྱང་བ་ཉམས་ལས་འབྱུང་།

༡༨-བྱིན་པ་བོ་ཚུལ་བྱིས་དང་ལྟན་པས་བྱིན་བ་བཏང་བ་ལས། ལྷ་མིའི་ནང་དུ་བྱུང་བར་
དུ་འཕགས་པའི་ལོངས་སྐྱོད་ཐུན་ཐུམ་ཚོགས་པ་དག་འབྱུང་གྱུ་དེ་ནི། འགྲོ་བ་ངན་པ་ངན་འགྲོར་
སྐྱུང་བའི་རྟེ་ཆེ་བའི་དཔྱུལ་བ་དང་། བ་ལང་དང་ན་དང་སྒྲང་པོ་ཆེ་དང་སྐྱུ་དང་། ཐུ་ལ་ལོགས་
བ་དང་ཡི་དྭགས་རྩ་འབྲལ་ཆེན་པོ་ལ་ལོགས་བར་སྐྱེས་བ་ལ། ལོངས་སྐྱོད་ཐུན་ཐུམ་ཚོགས་པ་
སྐྱེ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བ་ནི། སྐྱེ་བོ་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་ཀྱང་བ་ཉམས་པ་སྐྱེ་བྲལ་བ་ལས་འབྱུང་ངོ་།

དེ་ནི་ཚུལ་བྱིས་དང་བྲལ་ན་ངེས་བྱིན་བ་བཏང་བའི་འབྲས་བྱ་ལོངས་སྐྱོད་ནམས། བདེ་
འགྲོའི་རྟེན་ལ་མི་བྱིན་པར་ངན་འགྲོའི་རྟེན་ལ་བྱིན་པར་འགྱུར་བར་བལྟ་ན་པས། བྱིན་འབྲས་

༡༧ བརྒྱན་མར་... རེས་པའི་བྱིན་འབྲས་ལོག་གྲས་པའི་ཚུལ་དབང་ནང་གསལ་ལ།

༡༨ འབྲུག་པ་རང་འགྲོལ། རྩེ་བལྟ་ན། དབྱ་མ། ལ། ལོག་གྲངས་ ༢༢-ན། བྱང་ ༢-པ།

༡༩ བྱིན་པས་ལོངས་སྐྱོད་ཐུན་ཐུམ་ཚོགས་ཀྱང་། སྐྱེ་བོ་ཚུལ་བྱིས་ཀྱང་བ་ཉམས་གྲུར་ན།
ནག་ཚོའི་འགྱུར།

༢༠ འབྲུག་པ་རང་འགྲོལ། རྩེ་བལྟ་ན། དབྱ་མ། ལ། ལོག་གྲངས་ ༢༢-ན། བྱང་ ༢-པ།

བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་སྒྲིན་བ་ཞིག་²²དགོས་པས་དེ་འདྲིན་ན། རྒྱུ་བཤད་པའི་སྒྲིན་བ་གཏོང་བ་
པོས་རྩལ་བྱིས་པ་བསྐྱེད་བར་བྱུང་།

གཏིས་པ་(སྒྲིན་འབྲས་ལ་སྒྲེ་བ་བརྒྱད་མར་སྒྲིན་བ་རྩལ་བྱིས་པ་རག་ལས་བ་)ནི། ²³“རྩལ་བྱིས་པ་
དང་བྲལ་ན་སྒྲིན་འབྲས་དང་འགྲོའི་རྟེན་ལ་སྒྲིན་བ་དང་། རྟེན་དེ་ལ་རྒྱུ་བའི་སྒྲིན་བའི་འབྲས་བྱ་
ཡོངས་སྒྲིན་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི། མིན་དུ་སྒྲིན་པས་གསར་དུ་སྒྲིན་སྐྱེས་སྐྱབ་བ་མེད་པའི་བྱིར།”

ཅ་བ། སྒྲིན་བཅས་དངོས་འདུ་ཡོངས་སུ་ཟད་པས་ན།²⁴

སྒྲིན་ཆད་དེ་ལ་ཡོངས་སྒྲིན་འབྲས་མི་འགྱུར། ། །

སྒྲིན་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་འདུ་བ་སྟེ་ཅ་བ་ལ་སྒྲིན་པས་ཡོངས་སུ་ཟད་པས་ན། སྒྲིན་
བྱི་སྒྲིན་འབྲས་མ་ལུས་བ་ཡོངས་སྒྲིན་བ་སྒྲིན་ཆད་ནས་གང་ཟག་དེ་ལ་ཡོངས་སྒྲིན་འབྲས་བར་
མི་འགྱུར་རོ།

དེ་ནི་དཔེར་ན། ²⁵“ས་པོན་ཉང་དུ་བདུབ་བ་ལས། འབྲས་བྱ་ཆུ་ཆེན་པོ་རྟེན་པའི་མི་དེ་
སྒྱར་ཡང་འབྲས་བྱའི་ཆེད་དུ། དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་མང་པའི་ས་པོན་འདེབས་བ་ནི། འབྲས་བྱའི་
ཆོག་ས་ཆེན་པོ་འཕེལ་བས་མ་ཆད་བ་ཡོད་གྱི། གང་ཞིག་སྒྲིན་བ་ཉིད་གྱིས་ས་པོན་ཅམ་ཡང་མི་
འདེབས་པར་ཡོངས་སྒྲིན་བ་ལ་ནི། འབྲས་བྱ་མ་ཆད་བར་འཕེལ་བ་མེད་པ་དང་འདྲོས།”

གསུམ་པ་(རྩལ་བྱིས་པ་དང་བྲལ་ན་དང་འགྲོའི་ལས་ཐར་བ་མིན་དུ་དཀའ་བར་བརྒྱན་བ་)ནི། ²⁶“རྩལ་
བྱིས་པ་གྱི་ཀྱང་བ་ཆག་པས་ཡོངས་སྒྲིན་བྱིན་པར་འཕེལ་བ་རྟེན་དཀའ་བ་འབའ་ཞིག་དུ་མ་ཟད་

22 ཅིག་... ཅེས་འདྲིས་དཔེར་ཡོག་བྱས་པའི་ཞོལ་དཔེར་ནང་གསལ།

23 འཕྲག་བ་རང་འགྲོལ། རྟེན་བཅས་ན། དབྱ་མ། ལ། མོག་གྲངས་ 222-ན། རྟེན་ 3-ག།

24 བསྐྱེད་བཅས་ཅ་བ་ཡོངས་སུ་ཟད་པས་ན། མག་ཆོའི་འགྱུར།

25 འཕྲག་བ་རང་འགྲོལ། རྟེན་བཅས་ན། དབྱ་མ། ལ། མོག་གྲངས་ 222-ག། རྟེན་ 3-ག།

26 འཕྲག་བ་རང་འགྲོལ། རྟེན་བཅས་ན། དབྱ་མ། ལ། མོག་གྲངས་ 222-ག། རྟེན་དང་མོ།

ཀྱི། ངན་འགྲོར་སོང་བས་ངན་འགྲོ་ནས་ཐོན་པ་ཡང་མིན་ཏུ་རྟེན་དགའོ། ཞེས་སྟོན་པ་ནི།”

ཙ་པ། གང་ཆེ་རང་དབང་འཕྲག་ཅིང་མཐུན་གནས་པ།²⁶

གལ་ཏེ་འདི་བདག་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ན།

གཡང་སར་ལྷང་བས་གཞན་དབང་འཕྲག་འགྱུར་པ།

དེ་ལས་སྤྱི་ནས་གང་གིས་སྦྱང་བར་འགྱུར།²⁷ ཡ །

²⁶ “གང་གི་ཆེ་དབང་སོ་མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ། འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལྟར།
གཞན་ལ་རག་མ་ལས་བར་རང་གི་འདོད་བས་རང་དབང་དུ་འཕྲག་ཅིང་། མཐུན་པའི་ཡུལ་ལྟ་
མའི་འགྲོ་བ་ན་གནས་པ་ན། གལ་ཏེ་གང་ཟག་འདི་བདག་ཉིད་ངན་འགྲོར་ལྷང་བ་ལས་འཛིན་
བར་མི་བྱེད་ན། དབང་སོ་བཅིངས་ནས་རི་སྐལ་ཆེན་པོར་བསྐྱར་བ་ལྟར། ངན་འགྲོའི་གཡང་
སར་ལྷང་བས་རང་ལ་དབང་མེད་བར་གཞན་དབང་གིས་འཕྲག་པའི་ཆེ། ངན་འགྲོར་སོང་བ་དེ་
ལས་སྤྱི་ནས་ཏེ་ད་གཞོད་གང་གིས་སྦྱང་བར་བྱེད་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་མེད་དོ།”

ངན་འགྲོའི་རྟེན་ལ་ནི་དགེ་བ་སྐྱབ་པ་མིན་ཏུ་དགོན་ལ། ཐུག་པ་སྟག་པ་མིན་ཏུ་བྱ་བས་ན།
ངན་འགྲོ་ཁོ་ནར་བརྒྱད་དགོས་སོ། དེ་ནི་ད་ཀྱི་སྤྱིར་མདོ་ལྟེ་ལས་ཀྱང་།²⁸ “བརྒྱ་ལ་གལ་ཏེ་མི་
རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེས་ན་ཡང་། རྣམ་བར་སྤྱིན་པ་གཉིས་སྐྱབ་ལྟེ།” ཞེས་མིར་སྐྱེ་བ་དགའ་བར་
གསུངས་སོ། དེས་ན་ད་ལྟ་ནས་རང་ཉིད་ངན་འགྲོར་མི་ལྷང་བར་གཟུང་དགོས་ལ། དེ་ཡང་
ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་འབད་བ་བྱེད་པ་ཡིན་བར་ཤེས་བར་གྱིས་ཤིག

26 རང་དབང་འཕྲག་ཅིང་མཐུན་པའི་ཡུལ་གནས་པ།

དེ་ཆེ་འདི་དག་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ན། རྟག་ཆའི་འགྱུར།

27 དེ་ཆེ་དེ་ནས་གང་གིས་འཕྲན་བར་འགྱུར། རྟག་ཆའི་འགྱུར།

28 འཕྲག་པ་རང་འགྲོལ། རྟེ་བཅུ་ན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་གུངས་ 222-ག། རྩེང་ 2-ག།

29 ས་བརྒྱ་པའི་མདོ། རྟེ་བཅུ་ལ། མདོ་ལྟེ། ཤ། ཤོག་གུངས་ 222-ག། རྩེང་ 2-ག།

བཞི་བ་(ཕྱིན་པའི་གདམ་གྱི་རྩེས་སུ་རྩལ་བྱིས་སྤྱི་གདམ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་)ནི།

ཙ་བ། དེའི་ཕྱིར་རྩལ་བས་ཕྱིན་པའི་གདམ་མཛད་ནས།

རྩལ་བྱིས་སྤྱི་འགྲོའི་གདམ་ཉིད་མཛད་པ་ཡིན།

ཀ་གང་གི་ཕྱིར་རྩལ་བྱིས་སྤྱི་འཆལ་བ་ནི་ངན་འགྲོར་འབྱིད་པ་མོགས་ཉེས་པ་དུ་མའི་གདམ་སུ་གྱུར་པ་དེའི་ཕྱིར། ཕྱིག་པ་མཐའ་དག་ལས་བར་མཛད་པའི་རྩལ་བས། ཕྱིན་པ་ལ་མོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱུད་མི་བ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཕྱིན་པའི་གདམ་མཛད་ནས། དེའི་མཐུག་མོགས་སུ་རྩལ་བྱིས་སྤྱི་འགྲོའི་རྩེས་སུ་འགྲོ་བ་སྒྲེ་སྒྲུབ་པའི་གདམ་ཉིད་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།

དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི།

ཙ་བ། ཡོན་ཏན་རྩལ་བྱིས་སྤྱི་ཞིང་དུ་རྣམ་འཁེལ་ན།

འབྲས་བུ་ཉེར་སྟོད་ཆད་པ་མེད་པར་འགྱུར། ༦ །

ཀ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེར་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རྩལ་བྱིས་སྤྱི་ཞིང་ཞིང་། ཞིང་དེར་ཕྱིན་མོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྣམ་པར་འཁེལ་ན། རྒྱ་ཕྱིན་མོགས་དང་འབྲས་བུ་ལུས་དང་ལོངས་སྟོད་བཟང་པོ་ལ་ཉེ་བར་སྟོད་པའི་བརྒྱད་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་རྣམ་པར་ཆད་པ་མེད་པའི་སྟོན་ནས། འབྲས་བུའི་ཚོགས་འཁེལ་ཞིང་དུས་རིང་པོར་ལོངས་སྟོད་པར་རྒྱས་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་དེ་ཁྱར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེས་ནི་ཕྱིན་པ་གཏོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱིན་འབྲས་ཀྱི་ལོངས་སྟོད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་བ་ཁོ་ནའི་ཅིས་མི་གཏང་བར། ལོངས་སྟོད་དེ་ལ་གང་གིས་སྟོད་པའི་ལུས་ཉེར་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་ཅིས་དང་། ལོངས་སྟོད་དེ་སྒྲེ་བ་དུ་མར་ལོང་བའི་ཅིས་ཀྱང་གཏང་དགོས་ལ། དེའི་ཐབས་ཀྱང་རྩལ་བྱིས་སྤྱི་འགྲོའི་གདམ་ཉིད་མཛད་པའི་དོན་ནོ། བྱང་མེས་ལས་དང་པོ་

ཀ་ འབྲས་བུ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བཞུགས། དབྱ་མ། ལ། མོག་གུངས་ ༣༣༢-པ། རྩེང་ ༡-པ།

ཀ་ འབྲས་བུ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བཞུགས། དབྱ་མ། ལ། མོག་གུངས་ ༣༣༢-པ། རྩེང་ ༢-པ།

བས་ཀྱང་ལྷ་ར་བཤད་པ་ལྷ་ར་སྒྱིན་པ་གཏོང་བ་ལ་བཙོན་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ། སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་དམིགས་ནི་བྱེད་དགོས་མོད་ཀྱང་།
 གནས་སྐབས་སུ་བདེ་འགྲོའི་དོན་ལ་སྒྱིན་འབྲས་སྒྱིན་པ་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་སྒྲེ་བ་དུ་མར་
 འབྱུང་དགོས་ལ། དེ་ནི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་རག་ལས་པ་རྣམས་འདྲ་སྟེ། དེ་མེད་ན་བྱང་ལེམས་ཀྱི་
 སྒྱུད་པ་ལ་སྒྲོབ་པའི་མཐུན་ཀྱིན་མི་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ།

ལྷ་བ་(མངོན་མཐོ་དང་དེས་ལེགས་གཉིས་ཀའི་རྒྱ་རྒྱལ་བྲིམས་བཟླགས་པ་)ནི། བདེ་འགྲོའི་ལྷ་བ་
 དང་དོན་དེ་ལ་སྒྱིན་འབྲས་ཡུན་རིང་དུ་སྒྱུད་པ་གཉིས་ཀ་ཚུལ་བྲིམས་ལ་རག་ལས་གིང་། དེ་
 ཉིད་དེས་ལེགས་འཐོབ་པ་ལ་ཡང་མེད་མི་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན།

ཅ་བ།   སོ་སའི་སྒྲེ་བོ་རྣམས་དང་གསུང་སྒྲེས་དང་།
               རང་བྱང་རྒྱལ་ལ་བདག་ཉིད་དེས་རྣམས་དང་།²²
               རྒྱལ་སྐས་རྣམས་ཀྱི་དེས་བར་ལེགས་པ་དང་།
               མངོན་མཐོའི་རྒྱ་ནི་ཚུལ་བྲིམས་ལས་གཞན་མེད་། ཡ །

²² ཚུལ་འདིས་སོ་སའི་སྒྲེ་བོ་ལམ་མ་ཞུགས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་མཐོའི་རྒྱ་དང་། ཐུབ་པའི་
 གསུང་ལས་སྒྲེས་པ་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་བདག་ཉིད་དེས་
 པ་རྣམས་དང་། རྒྱལ་སྐས་བྱང་ལེམས་རྣམས་ཀྱི་དེས་བར་ལེགས་པ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱ་ནི། ཚུལ་
 བྲིམས་ལས་གཞན་མེད་དོ།

དེའི་དོན་ནི་ཚུལ་བྲིམས་ཁོ་ན་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་རྒྱ་གཞན་གཙོད་པ་ནི་མིན་དེ། ཚུལ་བྲིམས་
 མིན་པའི་རྒྱ་གཞན་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་མངོན་མཐོ་བྱང་པར་ཅན་དང་དེས་ལེགས་

22   རང་སངས་རྒྱལ་ལ་དེས་པའི་བདག་ཉིད་དང་། རྒྱལ་སྐས་མངོན་བར་མཐོ་བ་དང་། དེས་ལེགས་རྒྱ་
               ནི་ཚུལ་བྲིམས་ལས་གཞན་མེད་། རྟག་ཆའི་འགྲུལ་།

23   འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱ་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། རོག་བྱངས་ 23-བ། རྒྱུང་ 2-བ།

འགྲུབ་པ་ལ་རྒྱལ་བྱིས་ས་དང་ངེས་པར་འབྲེལ་བ་དགོས་ཀྱི་དེ་དོན་ན་གཏན་མི་འགྲུབ་པའི་
དོན་ནོ།

འདི་ཡང་ས་བརྩ་པའི་མདོ་ལས།^{༢༠} ལྷག་གཙོད་ལོགས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་བརྩ་པོ་རེ་རེ་ལ་
ཆེན་པོ་དང་འབྲིང་དང་། རྒྱུ་རྩུ་སྟེ་བའི་རེ་རེས་རིམ་བཤམ་དུ་དཔྱུལ་བ་དང་། དུད་འགྲོ་
དང་ཡི་དྭགས་སུ་འབྲིད་བ་དང་། མཐར་གལ་ཏེ་མིའི་ནང་དུ་སྦྱེས་ན་ལྷག་གཙོད་ཀྱིས་ཆེ་བྱང་
བ་དང་ནད་མང་བ་གཉིས་དང་། ལྷག་མ་དགའི་རེ་རེས་ཀྱང་མི་འདོད་བ་གཉིས་གཉིས་སྐྱབ་བ་
དང་།^{༢༡} “དགེ་བརྩས་ནི་འདོད་པའི་ལྷ་དང་མིར་སྦྱེ་བ་ནས་སྤྱིད་ཅེའི་པར་དུ་སྦྱེ་བ་དང་།”

དེའི་གོང་མར་དགེ་བརྩ་འདི་དག་རང་གཅིག་ལུ་དོན་ལ་དམིགས་པའི་“འཁྱི་ཆེ་བའི་
མེམས་དང་།” འཁོར་བ་ལ་“སྐྱག་པའི་ཡིད་”འབྱུང་བ་དང་བཅས་ཤིང་། “སྤྱིད་ཇེ་ཆེན་པོ་མེད་
བ་དང་གཞན་གྱི་སྤྱིད་ཇེས་སུ་འབྱུང་བའི་བདག་མེད་ཉླགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ནམ་བས་སྤྱངས་
ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་བས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་དོ།”

“དེའི་གོང་མར་སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཆེ་གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཛོག་བ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་ལ་དམིགས་བ་དང་། སྤྱིད་ཇེ་ཆེན་པོ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་མེད་བ་དང་། ཉན་
འབྲེལ་ཟབ་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་སྤྱངས་ན། རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་བས་ངེས་པར་
འབྱུང་བར་བྱེད་དོ།”

“དེའི་གོང་མར་ཤིན་ཏུ་སྒྲ་ཆེ་ཞིང་ཤིན་ཏུ་ཆོད་མེད་པའི་སྤྱིད་བཅེ་བ་དང་། སྤྱིད་ཇེ་དང་
ལྷན་བ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པས་བསྐྱས་བ་དང་། ལྷན་ལ་མ་རྒྱལ་པས་ཆེན་པོ་བཏབ་བ་དང་།

༢༠ ས་བརྩ་པའི་མདོ། རྒྱ་བཀའ་ ལལ་པོ་ཆེ། ལ། ཤོག་གྲངས་ ༡༤-པ། རྒྱུང་ ༡-པ།
 ༢༡ འཕྲག་བ་རང་འབྲེལ། རྒྱ་བཀའ་ ལལ་པོ་ཆེ། ལ། ཤོག་གྲངས་ ༢༢-པ། རྒྱུང་ ༢-པ།
 ༢༢ འཕྲག་བ་རང་འབྲེལ། རྒྱ་བཀའ་ ལལ་པོ་ཆེ། ལ། ཤོག་གྲངས་ ༢༣-པ། རྒྱུང་ ༣-པ།
 ༢༣ འཕྲག་བ་རང་འབྲེལ། རྒྱ་བཀའ་ ལལ་པོ་ཆེ། ལ། ཤོག་གྲངས་ ༢༤-པ། རྒྱུང་ ༤-པ།
 ༢༤ འཕྲག་བ་རང་འབྲེལ། རྒྱ་བཀའ་ ལལ་པོ་ཆེ། ལ། ཤོག་གྲངས་ ༢༥-པ། རྒྱུང་ ༥-པ།

མེས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་གཏོང་བ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལ་དམིགས་
བས་སྤྱངས་ན། བྱང་མེས་ཀྱི་ས་ཡོངས་སུ་དག་བ་དང་། མར་བྱིན་དག་པའི་སྤྱོད་བ་རྒྱ་ཆེན་
པོ་འགྲུབ་པར་བྱེད་བར་གསུངས་པའི་དོན་བསྟུས་བཤོ།” བཤེས་བྱིང་ལས་ཀྱང་།^{༡༠} “ཁྱོད་
གྱིས་རྩལ་བྱིམས་མ་ཉམས་མོད་མི་དམའ། མ་འདྲེས་མ་སྤྲགས་པ་དག་བཞེན་པར་མཛོད།
བྱིམས་ནི་རྒྱ་དང་མི་རྒྱུ་འི་ས་བཞིན་དུ། ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་དོན་ལགས་བར་གསུངས།”
ཤེས་རྩལ་བྱིམས་ལ་སློབ་བ་གལ་ཆེ་བར་གསུངས་སོ།

དེས་ན་སྐབས་ས་གཏིས་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་ཀྱང་། བྱེད་བ་བྱང་མེས་ལས་དང་པོ་
བས་ཀྱང་བྱ་དགོས་བ་ནི། མི་དགོ་བ་བཅུ་ལ་ཀུན་སྤྱོད་ནས་ཀྱང་མི་རྒྱ་བར་སྤྲོམ་མེས་བཞེན་
པའི་སྤྲོམ་པའི་རྩལ་བྱིམས་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་། བྱིན་བས་ཡོངས་སྤྱོད་དག་ནི། ཤེས་བ་
ནས། རྩལ་བྱིམས་ལས་གཞན་མེད། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་བ་ལྟར་མེས་བ་དང་། རྩལ་
བྱིམས་ལ་སློབ་རེས་གྱིས་མི་དམིགས་པར་དོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཆེན་བ་ལ་སྤྱང་དགོས་ལ།
དེ་ཡང་གོ་བ་ཅམ་དང་ལན་འགའ་བྱང་ཅམ་གོམས་བས་ནི་གར་ཡང་མི་བྱིན་བས། ལྷན་ལྷན་དུ་
དོན་དེ་རྣམས་མེས་དགོས་སོ།

ལྷན་ལྷན་དུ་གོམས་ན་བྱང་མེས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་ལ་སློབ་རྩལ་དང་པོ་ཤེས་བ་ནའང་ཡིད་ལ་
གདུང་བ་སྦྱེད་བ་དང་། བྱིན་བས་ཀྱང་ཡུན་རིང་པའི་བར་དུ་སྐྱ་ཉམས་སུ་བཞེས་བར་མི་རྣམས་བ་
རྣམས་ལ་ཡང་། སློ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་བ་ཞིག་འོང་ངོ་།

དེ་ལྟར་ཡང་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་བར་བསྟོད་བ་ལས་།^{༡༡} གང་ཞིག་ཤེས་བར་གྱུར་ནའང་
འཛིག་དོན་འདི་ལ་གཞོད་བ་སྦྱེ་འགྱུར་དང་། གང་ཡང་ཁྱོད་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་ཡུན་རིང་སྐྱ་ཉམས་

༡༠ ལྷ་རྒྱལ་གྱི་བཤེས་བྱིང་། རྗེ་བཟུང་། བྱིང་ཡིག་ ༥༡ ཞོག་ ༡༡-ན། བྱིང་ ༢-ག། ཚིགས་བཅད། ༥-ག།

— ལེགས་པར་། ཤེས་དེ་བྱིན་དཔར་ལོག་བྱས་པའི་སྤྱོད་དཔར་ནང་གསལ།

༡༡ ཅེག་། ཅེས་དེ་བྱིན་དཔར་ལོག་བྱས་པའི་སྤྱོད་དཔར་ནང་གསལ།

༡༢ སློབ་དཔོན་རིང་ཆེན་འབངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་འདས་པར་བསྟོད་བ། རྗེ་བཟུང་།
བསྟོད་ཚིགས་ ༡༡ ཞོག་བྱངས་ ༡༠༤-ན། བྱིང་ ༥-ག།

བཞེས་པར་མི་སྤྱད་པའི། སྤྱད་པ་དེ་དག་སྤྱོད་ལ་གོམས་པས་དུས་སུ་རང་གི་ངང་ནིད་འགྱུར།
དེ་སྤྱད་ཡོན་ཏན་དག་ནི་ཡོངས་གོམས་མ་བགྱིས་སྒེལ་བར་དགའ་བ་ལགས། ཞེས་སོ།

གསུམ་པ་(ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཚུགས་དང་མ་འདྲེས་པའི་དཔེ་བཞུན་པ་)ནི།

ཙ་བ། ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་རོ་དང་ལྟན་ཅིག་དང་།
བཀྲ་ཤིས་རྣ་ནག་མ་དང་ལྟན་ཅིག་བཞིན།
དེ་ལྟར་ཚུལ་བྱིམས་དབང་བྱས་བདག་ནིད་ཆེ།
དེ་འཆལ་བ་དང་ལྟན་ཅིག་གནས་མི་འདོད། ༥ །

ཇི་ལྟར་ཉེ་དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནི་ལྷ་གཙང་ལྷ་ཅན་རྣམས་གནས་པའི་མཐུས། རོ་གང་
ཡིན་ཤིང་བས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་དུ་འཁོན་པས། རོ་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་མི་འགྲོགས་པ་དང་། བཀྲ་ཤིས་
པའི་ཕུན་ཚོགས་དང་། རྣ་ནག་མ་སྒེ་བཀྲ་མི་ཤིས་པ་གཏིས་ལྟན་ཅིག་དུ་མི་འགྲོགས་པ་དེ་ལྟར་
ཉེ་དེ་བཞིན་དུ། ཚུལ་བྱིམས་ཡོངས་སུ་དག་པས་དབང་དུ་བྱས་པའི་བདག་ནིད་ཆེན་པོ་ས་
གཏིས་པ་བ་དེ། ཚུལ་བྱིམས་འཆལ་བ་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་གནས་པ་མི་འདོད་དོ།

བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། “བཀྲ་ཤིས་མ་གང་དུ་ཐུགས་པའི་བྱིམ་དུ་རྣ་ནག་མ་
ཡང་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡོད་དོ།” ཞེས་གསུངས་པ་དང་འདིར་བཤད་པ་གཏིས་མི་འགྲེལ་ཉེ།
དེར་ནི་མིང་དེ་དང་ལྟན་པའི་གང་ཟག་གཏིས་ལ་དགོངས་ལ། འདིར་ནི་“རྣ་ནག་མ་ཞེས་པ་
བཀྲ་མི་ཤིས་པའི་མིང་”ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

བཞི་པ་(ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་ཐར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་བཞུན་པ་)ནི།

ཙ་བ། གང་གིས་གང་ཞིག་གང་ལ་སྤྱོད་བྱེད་པ།

— བཀྲ་ཤིས་རྣ་ནག་ རང་འགྲེལ་དང་ནག་ཚོའི་འགྱུར་གཏིས་ཀྱི་ནང་དུ་གསལ་ལ།

— ཐུགས་ཀྱི་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ། ཇི་བཞུན། དབྱེ་མ། ལ། ཐོག་གུངས་ ཙ་བ། བྱེད་ ཙ་བ།

— འཐུག་པ་རང་འགྲེལ། ཇི་བཞུན། དབྱེ་མ། ལ། ཐོག་གུངས་ ཙ་བ་ན། བྱེད་ ཙ་བ།

གསུམ་དུ་དམིགས་པ་ཡོད་ན་ཚུལ་བྱིས་པ་དེ།

འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཐ་རྩལ་བྱིན་ཞེས་བཤད།

གང་ཟག་གང་གིས་སྤྱོད་བ་དང་། སྤང་བྱ་གང་ཞིག་སྤྱོད་བ་དང་། མེས་ཅན་གང་ལ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའི་འཁོར་བ་གསུམ་དུ་བདེན་བར་དམིགས་པའི་ས་བོན་འགོག་མི་རྒྱས་པ་ཡོད་ན། དེ་འདྲ་བའི་ཚུལ་བྱིས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་རྩལ་དུ་བྱིན་པ་ཞེས་བཤད་ལ།

ཙ་བ། གསུམ་ལ་ཆགས་པས་སྤྱོད་དེ་འཇིག་རྟེན་འདས། ཅ ॥

ཀ་ཀ་ཚུལ་བྱིས་པ་དེ་ཉིད་ཐུར་བཤད་པའི་འཁོར་གསུམ་དུ་བདེན་བར་དམིགས་པའི་ཆགས་པས་སྤྱོད་བ་ལྟེ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་ན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཐ་རྩལ་དུ་བྱིན་པ་ཡིན་པས་ཀ་ཀ་ཚུལ་བྱིས་པ་ལ་གཉིས་གྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་དོ།

ཐུ་བ་(སའི་ཡོན་ཏན་བཟོད་པའི་སྒོ་ནས་མཐུག་བཟུ་བ་)ནི།

ཙ་བ། རྒྱལ་ལྷན་རྒྱ་བ་ལས་བྱུང་གི་དམིན་གྱི་བ་ཡི།

དབལ་གྱུར་དྲི་མ་དང་བྲལ་དྲི་མ་མེད་འདི་ཡང་།

སྟོན་ཀའི་དུས་ཀྱི་རྒྱ་བའི་འོད་ནི་ཇི་བཞིན་དུ།

འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། ༡༠ ॥

ཀ་ཀ་ཇི་ལྟར་སྟོན་ཀའི་དུས་ཀྱི་རྒྱ་བའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བས། རྒྱ་བའི་གདུང་བ་སེལ་བ་ཇི་

༡༩ འཐུག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱ་བཟུ་དུ་བྱ་མ། ལ། ཤོག་གུང་ས་ ༣༡-ན། རྩེད་ ༩-བ།

༢༠ འཐུག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱ་བཟུ་དུ་བྱ་མ། ལ། ཤོག་གུང་ས་ ༣༡-ན། རྩེད་ ༡-བ།

༢༡ འཐུག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱ་བཟུ་དུ་བྱ་མ། ལ། ཤོག་གུང་ས་ ༣༡-ན། རྩེད་ ༡-བ།

༢༢ སྟོན་ཀའི་དུས་ཀྱི་དབལ་གྱུར་རྒྱལ་ལྷན་གྱི། རྒྱ་བ་ལས་བྱུང་དྲི་བྲལ་དྲི་མེད་པ།

འདི་ཡང་སྟོན་ཀའི་རྒྱ་བའི་ཇི་བཞིན་དུ། འགྲོ་བ་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་སེལ་བྱེད་ཡིན། རྒྱ་བའི་འགྲུར།

༢༣ འཐུག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱ་བཟུ་དུ་བྱ་མ། ལ། ཤོག་གུང་ས་ ༣༡-ན། རྩེད་ ༩-བ།

བཞིན་དུ། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གཉིས་པ་བའི་རྒྱ་བ་ལས་བྱུང་བའི་འཆལ་བྱིས་ཀྱི་དྲི་མ་
 དང་བྲལ་བའི་རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་འོད་དང་ལྷན་པས། སྤྲུལ་སྤྲུལ་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་བ་ཞེས་པའི་མཚན་
 འོན་དང་ལྷན་པ་འདི་ཡང་། འཆལ་བའི་རྒྱལ་བྱིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་བའི་འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་
 གཏུང་བ་མེམས་བསྐྱེད་བ་ཡིན་ནོ། ། སྤྲུལ་སྤྲུལ་གཉིས་པ་བ་འདི་ནི་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་ཁོངས་
 ལྷ་མི་གཏོགས་པས་སྤྱིད་བ་འཁོར་བ་མིན་ཡང་། སྤྱིད་བ་ཡི་དབལ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་བྱན་
 ལྷ་མཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་བྱུང་མེམས་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་། མེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 དུ་སྦྱོན་ལས་གྱི་དབང་གིས་སྤྱིང་བཞི་ལ་དབང་བའི་འཁོར་སྤྱར་གྱི་སྤྱུ་བྱུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །

ཙ་པ། དབྱུ་མ་ལ་འཕུག་པ་ལས། མེམས་བསྐྱེད་བ་གཉིས་པའོ། ॥^༡

རང་འགྲེལ།

དབྱུ་མ་ལ་འཕུག་པའི་བཤད་བ་ལས་མེམས་བསྐྱེད་བ་གཉིས་པའོ། ॥

དཀོངས་བ་རབ་གསལ།

དབྱུ་མ་ལ་འཕུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་བ་དཀོངས་བ་རབ་དུ་གསལ་བ་ལས།

དོན་དམ་པའི་མེམས་བསྐྱེད་བ་གཉིས་པའི་རྣམ་བར་བཤད་པའོ། ॥

...

༡ འཕུག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱ་བཤད། ལ། རོག་གྲངས་ ༢༥-ན། རྒྱུང་ ༥-པ།

༢ ཀ། འདི་ནི་བྱུང་རྒྱལ་མེམས་དབའི་ས་དྲི་མ་མེད་བ་ཞེས་བྲུ་བ་ཞེ། བྱུང་རྒྱལ་མེམས་དབའི་ས་གཉིས་པ་
 མཛོད་བཞུན་པའོ། ས་བཅུ་པའི་མཛོད། རྒྱ་བཤད། ལ། རོག་ ༡༠༢-ན། རྒྱུང་ ༥-པ།
 ཀ། དྲི་མ་མེད་བ་ཞེས་བྲུ་བ་བྱུང་རྒྱལ་མེམས་དབའི་མེམས་བསྐྱེད་བ་གཉིས་པའོ། རྒྱ་ཆེན་འགྲུལ།

སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་པ།

༩ གསུམ་པ་ས་གསུམ་པ་འདྲ་བའ་བཤད་པ་ལ་བཞི། བྱད་པར་གྱི་གཞི་སའི་ངེས་ཆོག
བྱད་པར་གྱི་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན། བར་བྱིན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་བྱད་པར་གྱི་ཆོས། སའི་ཡོན་ཏན་
བཟོད་བའི་སྒོ་ནས་མཐུག་བསྟ་བཤོ།

དང་པོ་(བྱད་པར་གྱི་གཞི་སའི་ངེས་ཆོག)ནི།

ཙ་པ། ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་མ་ལུས་སྟེག་པའི་མེད།

འདྲ་འབྱུང་བྱིར་ན་ས་ནི་གསུམ་པ་འདི།

འདྲ་བྱེད་པ་སྟེ་ ..... །

བྱད་སེམས་གྱི་“ས་ནི་གསུམ་པ་འདི་ལ་ནི། འདྲ་བྱེད་པ་ཤེས་བྱའི་ ཅིའི་བྱིར་འདྲ་བྱེད་པ་
ཤེས་བྱ་ཤིང་། དེ་ནི་མཚན་དོན་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ།” ས་གསུམ་པ་ཐོབ་པ་“དེའི་ཆོ་ཤེས་
བྱའི་བྱད་ཤིང་མ་ལུས་པ་སྟེག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་མེ་”གནིས་སྒྲུང་གི་སྒྲོས་པ་ཀུན། མཉམ་བཞག་
ཏུ་“ནི་བར་བྱེད་ནུས་པའི་བདག་ནིང་ཅན་གྱི་འདྲ་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ།”

ཙ་པ། ..... བདེ་གསེགས་སྤྲུལ་པོ་ལ།

དེའི་ཆོ་ནི་སྒྲུང་ཟངས་འདྲའི་སྒྲུང་བ་འབྱུང་། ༡ །

དེ་ཡང་སེམས་གསུམ་པ་བསྐྱེད་པའི་བདེ་བར་གསེགས་པའི་སྤྲུལ་པོ་དེ་ལ་ས་གསུམ་པ་
དེའི་ཆོ། ཉི་མ་འཆར་ལ་ཁད་པའི་དུས་སུ། “ཟངས་འདྲ་བའི་སྒྲུང་བ་འབྱུང་བ་སྒྲུང་བྱུང་
སེམས་འདི་ལ་ཡང་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྲུང་བ་འབྱུང་ངོ་།”

༡ ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་མ་ལུས་སྟེགས་པའི་མེ། རང་འགྲེལ་དང་། རྒྱལ་ཆོའི་འགྲུར་གནིས་སྟེ་གསལ།

༢ འདྲ་འབྱུང་བྱིར་ན་གསུམ་པའི་ས་འདི་ནི། རྒྱལ་ཆོའི་འགྲུར། འདྲ་བྱེད་པ་སྟེ་བདེ་གསེགས་སྤྲུལ་པོ་ལ། རང་འགྲེལ།

༣ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེ་བཞུན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་གྲངས་ ༣༩-ལ། བྱེད་ ༢-བ

༤ དེ་ཆོ་ནི་འདྲ་... རྒྱལ་ཆོའི་འགྲུར།

འདི་ནི་ས་དེར་མེས་ཐོབ་དུ་འོད་དམར་པོ་འཕྲ་དམར་མེར་གྱིས་ཀུན་དུ་བྱུང་བའི་མྱེད་པ་
འབྱུང་བའོ། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། “ས་གསུམ་པ་ནི་འོད་བྱེད་པའོ། ཡེ་ཤེས་ནི་
བའི་འོད་འབྱུང་གིར། བསམ་གཏན་མཛོན་ཤེས་སྒྲེས་པ་དང་། འོད་ཆགས་ནི་མྱེད་ཡོངས་
ཐད་གྱིར། དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྤྱོད་པས་ན། བཟོད་དང་བཙོན་འགྲུས་ལྷག་པར་སྤྱོད། ལྷ་ཡི་
དབང་ཆེན་མཁས་པ་ལྟེ། འོད་བའི་འོད་ཆགས་སྒྲོག་པ་ཡིན།” ཤེས་གསུངས་སོ།

གཉིས་པ་(བྱང་པར་གྱི་ཆོས་མའི་ཡོན་ཏན་)ལ་བཞི། ས་འདིར་བཟོད་པ་ལྷག་པར་བསྟན་པ།
བཟོད་པ་གཞན་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ། བཟོད་པའི་པར་བྱིན་གྱི་དབྱེ་བ། ས་འདིར་འབྱུང་བའི་
དག་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(ས་འདིར་བཟོད་པ་ལྷག་པར་བསྟན་པ་)ནི། “ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མྱེད་པ་དེ་ལྷ་བྱུ་རྟེན་པའི་བྱང་
མེས་པ་དེ་ལ། བཟོད་པའི་པར་བྱིན་ལྷག་པར་བསྟན་པའི་གྱིར།” “གལ་དེ་”ཤེས་སོགས་
སྒྲོས་སོ།

མྱེད་པ་ཤད་པའི་བྱིན་པ་དང་ཚུལ་བྱིས་ས་ལྷག་པ་ནི་འདི་ལ་ཡར་ལྡན་དུ་ཡོད་པས། འདིར་
ནི་པར་བྱིན་ལྷག་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་བཟོད་པ་ལྷག་པའོ། ལྷག་ལྷགས་ནི་བཟོད་པའི་པར་
བྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་བྱལ་དུ་བྱུང་བ་ཙམ་ལྷག་མ་བདུན་ལ་འདིར་མི་འབྱུང་བའོ།

དེ་ཡང་“བྱང་མེས་ས་གསུམ་པ་པ་ནི་གཞན་གྱིས་མེས་པ་བསྐྱུང་བའི་གྱིར་དང་།” ཤེས་
བྱའི་བྱད་གིང་ཤེས་པར་བཤད་པ་“དེ་ལྷ་བྱའི་ཡེ་ཤེས་”ནི་བ་“ཡོད་པའི་གྱིར། གཞན་དག་གི་
”ཀུན་ནས་“མནར་མེས་ཀྱི་གཞི།” འདིས་བདག་དང་བདག་གི་གཉིན་ལ་གཞོད་པ་མྱེད་བྱས་

- ༡ འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྩེ་བཞུན། དབྱུ་མ། ལ། ཤོག་གྲངས་ ༢༢༥-པ། རྩེང་ ༢-པ།
- ༢ རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལེའུ་ལྷ་ག། ཆོག་མ་བྱ་བཅད་པ། ༢༢ དང་། ༢༩-པ་གཉིས།
- ༣ འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྩེ་བཞུན། དབྱུ་མ། ལ། ཤོག་གྲངས་ ༢༢༥-པ། རྩེང་ ༢-པ།
- ༤ འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྩེ་བཞུན། དབྱུ་མ། ལ། ཤོག་གྲངས་ ༢༢༥-པ། རྩེང་ ༢-པ་ནས།

སོ། ད་ལྟ་བྱེད་དོ། མ་འོངས་པ་ན་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བའི་“དོགས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་
 དེ་ལྟ་བུའི་”སྒྲ་གསུམ་གྱི་འཕྲུག་པ་“མཛོད་དུ་བྱེད་པ་མིན་”བའི་གྱིར།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་གནས་མིན་འབྲུག་པ་འགའ་ཡིས་དེའི།^༩

ལུས་ལས་གཞི་རྩས་བཅས་ཡུན་རིང་དུ།

སྤང་རེ་རེ་ནས་བཅད་པར་གྱུར་ཀྱང་དེའི།

བཙོད་བ་གཙོད་པར་བྱེད་ལ་ལྷག་པར་སྒྲེ། ༢ །

ཁོང་ཁོ་བའི་“གནས་མིན་བ་ཞེས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་སོ།” དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་གལ་ཏེ་དེ་
 འདྲ་བ་ལ་ཁོང་འབྲུགས་པ་འགའ་ཡིས་“བྱང་ལེམས་དེའི་ལུས་ལས་གཞི་རྩར་བ་མིན་པར་
 རྩས་བ་དང་བཅས་བ་དང་། མིན་དུ་ཆེ་བ་མི་གཙོད་པར་སྤང་རེ་རེ་ནས་། ལྷན་གཅིག་ལ་མི་
 གཙོད་པར་སྤྲོད་ཅིང་སྤྲོད་ཅིང་དུས་བྱང་བ་ལ་གཙོད་བ་ཟེན་པར་མི་བྱེད་པར་། ཡུན་རིང་མ་ཞིག་
 དུ་གཙོད་པར་གྱུར་ཀྱང་། གཙོད་བ་པོ་དེ་ལ་ལེམས་འབྲུག་པ་མི་འབྱུང་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་གྱི།
 མྱིག་པ་དེའི་རྒྱན་གྱིས་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་བའི་ལྷག་བསྐྱེད་། རིགས་མཐུན་གཞན་ལས་ལྷག་
 པར་སྤྱང་བར་དམིགས་བའི་བྱང་ལེམས་ལ། གཙོད་བྱེད་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཆེས་ལྷག་པར་
 བཙོད་བ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་བའོ།”

འདི་ནི་བཙོད་བ་ལྷག་པའི་ལྷག་ཚུལ་ཡིན་པས། རབ་དགའ་སོགས་ས་གཉིས་སུ་ལུས་
 བཅད་པ་ལ་ལྷན་མི་འབྲུག་པ་ཡོད་ཀྱང་། བཙོད་བ་ལྷག་པར་སྒྲེ་བ་མེད་པར་གསལ་བས།
 བཙོད་བ་ལྷག་པ་ནི་ས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་འབྱུང་པར་སེས་པར་བྱའོ། **དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་

༩ འཕྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། རོག་གྲངས་ ༣༣-བ། རྩེང་ ༩-བ།

༡༠ གལ་ཏེ་གནས་མིན་འབྲུག་པ་འགའ་ཞིག་གིས། དེ་ཡི་ལུས་ལ་རྩས་བ་དང་བཅས་གྲ།
 སྤང་རེ་ཡུན་རིང་དུས་སུ་གཙོད་བྱེད་ཀྱང་། གཙོད་བྱེད་དེ་ལ་བཙོད་བ་ལྷག་པར་སྒྲེ། རོག་ཆེན་འགྱུར།

༡༡ འཕྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། རོག་གྲངས་ ༣༣-བ། རྩེང་ ༩-བ།

༡༢ འཕྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། རོག་གྲངས་ ༣༣-བ། རྩེང་ ༩-བ།

༡༣ འཕྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། རོག་གྲངས་ ༣༣-བ། རྩེང་ ༩-བ།

བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལྷག་པ་ལ་དམིགས་ནས། བཟོད་པ་ལྷག་པར་འགྱུར་བ་འབའ་ཞིག་དུ་མ་ཟད་
གྱི།” “གང་གི་སྤྱིར།”

ཙ་ག། བདག་མེད་མཐོང་བའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལ།⁷²
གང་ཞིག་གང་གིས་གང་ཆེ་ཇི་ལྟར་གཅོད།
གང་ཕྱིར་ཆོས་ཀུན་དེ་ཡིས་གཟུགས་བརྟན་ལྟར།⁷³
མཐོང་བ་དེས་ཀྱང་དེ་ཡིས་བཟོད་པར་འགྱུར།⁷⁴ ༢ །

བདག་མེད་མཐོང་བའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡི་ལུས་ལ། གང་གིས་གཅོད་བ་དང་།
གང་ཞིག་གཅོད་པར་བྱ་བ་དང་། དུས་གང་གི་ཆེ་ཆུལ་ཇི་ལྟར་གཅོད་བའི་འཁོར་གསུམ་གྱི་
ཆོས་རྣམས། ས་གསུམ་པ་བ་“དེ་ཡིས་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་བྱར་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་།
བདག་དང་བདག་གི་བའི་”⁷⁵ཀུན་བརྟགས་གྱི་“འདྲ་ཤེས་དང་བྲལ་བ་”དེས་ཀྱང་། བྱང་
སེམས་དེ་ཡིས་བཟོད་པར་འགྱུར་རོ།

འབྲེལ་པར་⁷⁶“ཀྱང་གི་སྤྱི་ནི་བཟོད་བའི་རྒྱ་བསྐྱེལ་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་རོ།” ཞེས་མི་འབྲུག་
བའི་རྒྱ་སྤྱི་མར་མ་ཟད། བཤད་མ་ཐག་པ་འདིས་ཀྱང་བཟོད་ཅེས་བ་ཡིན་བའི་སྤྱིར་དང་།
འདིའི་སྤྱིར་ཡང་ཞེས་གསུངས་པས། མཐོང་བ་དེས་ཀྱང་ཞེས་བསྐྱེལ་རྒྱ་ཡིན་རོ།

གཉིས་པ་(བཟོད་བ་གཞན་ཇི་ལྟར་བསྐྱེལ་བའི་རྒྱལ་)ལ་གཉིས། ཁོང་ཁྱོད་བར་མི་རིགས་པ་དང་།
བཟོད་བ་བསྐྱེལ་པར་རིགས་པ་ལོ།

72 བདག་མེད་ལྟ་བུའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡིས། གང་གིས་གང་ལ་གང་ཆེ་ཅི་བཅད་པས།
ནག་ཆོའི་འགྱུར།

73 གང་ཕྱིར་དེ་ཡིས་ཆོས་ཀུན་གཟུགས་བརྟན་ལྟར། འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ།

74 མཐོང་བའི་སྤྱིར་ཡང་དེ་ཡིས་བཟོད་པར་འགྱུར། འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ།

75 འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྗེ་བསྐྱེལ། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་གངས་ 226-ན། རྗེང་ 2-པ།

76 འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྗེ་བསྐྱེལ། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་གངས་ 226-ན། རྗེང་ 2-པ།

དང་པོ་(ཁོང་ཁྱོད་བར་མི་རིགས་པ་)ལ་བཞི། དགོས་པ་མེད་ཅིང་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བས་ཁོང་
 ཁྱོད་པ་མི་རིགས་པ། མེས་ཀྱི་སྤྱག་བཟུལ་མི་འདོད་པ་དང་གཞོན་ལན་བྱེད་པ་གཉིས་འགལ་
 བར་བསྐྱན་པ། ལྷན་ལྷན་རིང་བསགས་པའི་དགོ་བ་འཛུམས་པས་ཁོང་ཁྱོད་པ་མི་རིགས་པ།
 མི་བཟོད་པའི་སྒྲོན་མང་པོ་བསམས་ནས་ཁོང་ཁྱོད་གཤག་པའོ།

དང་པོ་(དགོས་པ་མེད་ཅིང་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བས་ཁོང་ཁྱོད་པ་མི་རིགས་པ་)ནི། བཟོད་པ་འདི་
 “བྱང་མེམས་སར་”གནས་“བ་རྣམས་ཀྱི་”རྒྱགས་དང་“འཆམ་བའི་ཆས་ཡིན་པ་འབའ་
 ཞིག་དུ་མ་ཟད་ཀྱི།” སར་གནས་ལས་“གཞན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ཏན་མཐའ་དག་” མི་མཛད་
 བར་“ལྷང་བའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་པས། མི་བཟོད་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཁྱོད་པ་ལས་ལྷག་རིགས་
 བར་འཆད་བ་ནི།”

ཅ་ག། གཞོད་པ་བྱས་པས་གལ་ཏེ་དེར་བཀོན་ན།
 དེ་ལ་བཀོན་པས་བྱས་ཟིན་ལྷག་གམ་ཅི།
 དེའི་ཕྱིར་དེར་བཀོན་ངས་བར་འདིར་དོན་མེད།
 འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡང་ནི་འགལ་བར་འགྱུར། ། ༥ །

གཞོད་པ་ཞེས་པ་ནས་སྤྱར་བཞེན་བྱ་ཞེས་བའི་བར་རོ། “གལ་ཏེ་”གཞོད་པ་བྱས་པ་
 ལས། དེར་ཏེ་གཞོད་བྱེད་ལ་བཀོན་པ་སྤེལ་བྱ་ན། “དེའི་ཆེ་གཞོད་པ་བྱས་ཟིན་པ་ལྷག་དུ་མེད་
 བའི་ཕྱིར།” དེ་ལ་བཀོན་པ་སྤེལ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཞེ་འཁམ་པ་བྱས་པས། གཞོད་པ་བྱས་ཟིན་

༡༤ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བཅུ་ན། དབུ་མ། ལ། གོག་གངས་ ༣༢༩-ན། རྩེང་ ༢-ག།

༡༥ མི་འཛིད་པར་... ཞེས་དེ་ཕྱིར་དཔར་ལོག་བྱས་པའི་ཆོལ་དཔར་ནང་གསལ།

༢༠ དེར་བཀོན་ན། རྟག་ཆའི་འགྱུར།

དེ་ལ་བཀོན་པས་... རྟག་ཆའི་འགྱུར།

དེ་ཕྱིར་དེ་དཀོན་... རྟག་ཆའི་འགྱུར།

༢༢ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བཅུ་ན། དབུ་མ། ལ། གོག་ ༣༢༩-ན། རྩེང་ ༥-བ་ནས། ༩-བ་བར།

བ་ལྷོག་གམ་ཅི་ལྷོ་མི་ལྷོག་གོ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་བཞོན་པ་འདིར་ངེས་པར་དོན་མེད་དོ། ཞེ་
ལམ་པ་ནི་ཞེ་ལ་བརྟུབ་པའི་མེས་ས་ཀར་ཀར་བ་སྟེ་ཁྱོ་བ་དང་དོན་གཅིག་གོ། དེ་ལྟར་དགོས་
བ་མེད་པར་མ་ཟད་“འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་གྱི་དོན་དང་ཡང་ནི་འགལ་བར་འགྱུར་དེ།” ཁོང་ཁྱོ་
ལ་སྐབས་ཁྱིན་པས་ནི་བའི་འོག་དུ་“རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འཁེན་པའི་ཕྱིར་རོ།”

གཉིས་པ་(ཁྱིས་ཀྱི་ཐུག་བཟུལ་མི་འདོད་བ་དང་གཞོད་ལན་བྱེད་བ་གཉིས་འགལ་བར་བཟུན་པ་)ནི།
“གང་ཞིག་རང་གི་ལྷན་ཉེས་སྦྱོང་བྱས་པའི་འབྲས་བྱ་ཐུག་བཟུལ་ལ་འོངས་སྦྱོང་བཞིན་དུ། དེ་
ལ་གཉི་ཐུག་པས་གཞན་གྱིས་བདག་ལ་གཞོད་བ་བྱས་སོ་སྐྱམ་དུ་རྟོག་བ་དེ་ལ་ནི། གཞོད་བྱེད་
ལ་ཁྱོ་བ་སྟེ་ལ། གཞོད་ལན་བྱས་པས་ཁྱིས་དེའི་གཞོད་བའི་ཐུག་བཟུལ་མི་འབྱུང་བར་འདོད་བ་
དེ་ཡང་བཞོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་བ་”ནི།

ཅ་བ། ལྷན་བྱས་བ་ཡི་མི་དགེའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་གང་།
ཟད་བར་བྱེད་པར་བཞེད་པར་འདོད་བ་དེ་ཉིད་གོ།
གཞན་ལ་གཞོད་བ་དང་ནི་ཁྱོ་བས་ཐུག་བཟུལ་བྱིས།
ས་བོན་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟ་བུར་ན་འབྲིད་པར་བྱས། ༥ །

རང་གི་“ལུས་ལ་གཞོད་བའི་ཐུག་བཟུལ་ཆེན་པོ་དབྱ་དག་གིས་བསྐྱབས་བ་དེ་ནི། ལྷན་
བྱས་བ་ཡི་ལྷོག་གཞོད་ཀྱི་མི་དགེའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ། ངན་སོང་གསུམ་དུ་རྣམ་སྒྲིན་བྱག་
པོ་སྦྱང་ཞིང་། ལྷ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བྱ་ལྷག་མར་ལུས་བ་ཅན་རྣམས་ཀྱི། ལྷ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བྱ་
ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མ་ལུས་བ་ལྷོག་པའི་ལྷ་གང་ཡིན་པ།” ལས་ཀྱི་ལྷག་མ་ཟད་བར་བྱེད་པར་
བཞེད་པར་འདོད་བ་དེ་ཉིད་གོ་སྟེ་ནི། གཞན་ལ་གཞོད་བའི་ལན་བྱེད་བ་དང་། ལྷ་ཁོང་ནས་

-
- ༥༧ འཕྱག་བ་རང་འགྲེལ། ཇེ་བཟུན། དབྱ་མ། ལ། མོག་ ༣༩-ན། བྱེད་ ༩-བ་ནས། ༡-བ་བར།
 ༥༨ ལྷན་བྱས་མི་དགེའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་གང་། ཟད་བྱེད་བཞེད་པར་འདོད་བ་དེ་ཉིད་གོ།
 གཞན་ལ་གཞོད་དང་ཁྱོ་བས་ཐུག་བཟུལ་བྱིས། ས་བོན་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟ་བུར་ན་འབྲིད་པར་བྱས། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།
 ༥༩ འཕྱག་བ་རང་འགྲེལ། ཇེ་བཟུན། དབྱ་མ། ལ། མོག་ ༣༩-བ། བྱེད་དང་པོ་ནས་གཉིས་པ་བར།

འབྲུག་པའི་ཁྱོ་བས་སྤྱག་བསྐལ་འདིར་མྱོང་བ་ལས་ཆེས་ལྷག་པའི་སྤྱག་བསྐལ། སྤྱིར་དེ་སྤྱིར་
ཡང་སྤྱག་བསྐལ་དེའི་ས་བོན་དེ་རྒྱ་ཉིད་དུ། ཇི་ལྟ་བུར་ན་འབྲིད་པར་བྱེད་པ་རིགས་དེ་མི་
རིགས་སོ།

༢༡ “དེས་ན་སྤྱན་པས་ནད་གསོ་བའི་ཐབས་སུ་གྱུར་བ་གཙགས་བུ་རྣམ་པོས་གཏར་བའི་
སྤྱག་བསྐལ་ལ་བཟོད་པར་བྱ་བ་ལྟར། ལུགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་མཐའ་ལས་བ་ལྟོག་པའི་དོན་དུ།
འབྲུག་གི་སྤྱག་བསྐལ་རྒྱུད་དུ་ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་བཟོད་པར་རིགས་སོ།”

གསུམ་པ་(སྤར་ཡུན་རིང་བསགས་པའི་དགེ་བ་འཛོམས་བས་ཁོང་ཁྱོ་བར་མི་རིགས་པ་)ལ་གཉིས།
དགུས་ཀྱི་དོན་དང་། མར་བྱུང་གི་དོན་བཤད་བཞི།

དང་པོ་(དགུས་ཀྱི་དོན)ནི། ༢༢ “མི་བཟོད་པ་ནི་རྣམ་སྤྱོན་ཡིད་དུ་མི་ཁོང་བ་ཡངས་པ་འཕེན་
པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། ཡུན་རིང་དུ་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་
ཟད་པའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྤྱན་པ་ནི།”

ཙ་བ།   གང་སྤྱིར་རྒྱལ་སྤྱས་རྣམས་ལ་ཁྱོས་བ་ཡིས།
          སྤྱིན་དང་བྲིམས་བྱུང་དགེ་བ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱར།
          བསགས་པ་སྤྱད་ཅིག་གིས་འཛོམས་དེ་ཡི་བྱིར།
          མི་བཟོད་ལས་གཞན་སྤྱིག་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ༩ །

གང་གི་སྤྱིར་༢༣ “བྱུང་ལེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས།” ཡུལ་དེ་བྱུང་ལེམས་ཡིན་པར་མ་
དེས་བས་སམ། ཡང་ན་“བྱུང་ལེམས་སུ་དེས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གོམས་པ་ཤས་ཆེས་བས།
རྒྱལ་སྤྱས་བྱུང་རྒྱུ་ཏུ་ལེམས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལ། བདེན་པ་དང་མི་བདེན་པའི་ཉེས་པ་ལྷག་

༢༡   འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྩེ་བཅུ་ན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་གུངས་ ༢༢༩-བ། བྲེང་ ༢-བ།

༢༢   འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྩེ་བཅུ་ན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་གུངས་ ༢༢༩-བ། བྲེང་ ༢-བ།

༢༣   སྤྱིན་དང་རྒྱལ་བྲིམས་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་བརྒྱར། རྩེ་བཅུ་ན་འབྲུག་

༢༤   འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྩེ་བཅུ་ན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་གུངས་ ༢༢༩-བ། བྲེང་ ༩-བ།

པར་སྒྲོ་བདག་པ་ནས། ཁོང་ཁྱོ་བའི་བསམ་པ་སྒྲོ་ཅིག་ཙམ་ཞིག་སྐྱེད་ན་ཡང་། དེ་ཙམ་གྱིས་
གྲང་བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སྤར་བཤད་པའི་སྒྲིན་པ་དང་།
ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་པར་སྒྲིན་གོམས་པ་ལས་²⁸ བྱང་བའི་དགོ་བ་རྣམས་²⁹ འཛམ་པར་འགྱུར་ན།
བྱང་མེས་པ་མ་ཡིན་པས་བྱང་མེས་པ་³⁰ ཁོང་ཁྱོ་བ་³¹ “བསྐྱེད་ན་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ཏེ།” དེའི་ཕྱིར་གྱི་
མཆོཆེན་པོའི་རྒྱུ་ཚད་ལྡང་གི་གྲངས་ཀྱིས་³² རེས་མི་རྣམས་པ་ལྟར། བྱང་མེས་པ་ཁྱོས་པའི་
རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་མཆམས་རེས་པར་མི་རྣམས་སོ།། ³³ “དེ་ཡི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་འབྲས་བྱ་ཡིད་དུ་
མི་འོང་བ་འཁེན་བ་དང་། དགོ་བ་ལ་གཞོད་བ་བྱེད་པའི་སྒྲིག་བ་ནི། མི་བཟོད་བ་ཁོང་ཁྱོ་ལས་
གཞན་པའི་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་བ་མ་ཡིན་ནོ།”

“བདེན་པའི་ཉེས་པ་ལྟག་པར་སྒྲོ་བདག་པ་ནི། རྒྱུ་དུ་ལ་ཆེན་པོར་སྒྲོ་བདག་པ་ལོ།”
ཞེས་འགྲེལ་བཤད་³⁴ ལས་བཤད་དོ། དགོ་ཅ་འཛམ་པར་བཤད་བ་དེ་ཡང་འཛམ་དབལ་རྣམ་
པར་རོལ་པའི་མདོ་ལས།³⁵ “འཛམ་དབལ་ཁོང་ཁྱོ་བ་ཁོང་ཁྱོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བསྐྱལ་པ་
བརྒྱར་བསགས་པའི་དགོ་བ་ཉེ་བར་འཛམ་པར་བྱེད་བ་དེའི་ཕྱིར། ཁོང་ཁྱོ་བ་ཞེས་བྱའོ།”
ཞེས་གསུངས་པའོ།

མདོ་དེ་ལས་ཁོང་ཁྱོ་བའི་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་བྱང་མེས་པ་ཡིན་མིན་མི་གསལ་ཡང་། འགྲེལ་
བར་³⁶ ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀ་བྱང་མེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་གསུངས་པ་ནི། རྣམ་པར་རོལ་
པའི་མདོ་དེ་བྲངས་པའི་གོང་ནིད་དུ། མདོ་ཀུན་ལས་བདུས་སུ་³⁷ བྱམས་པ་མེད་གོ་སྒྲིའི་མདོ་

28 འཕྱག་བ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུ་ན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་གྲངས་ 228-ན། རྩེད་ 4-ག།
29 གྲངས་ཀྱི་... ཞེས་དེའི་དབང་ལོག་བྱས་པའི་ཚུལ་དབང་ནང་གསལ།
30 འཕྱག་བ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུ་ན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་གྲངས་ 228-ན། རྩེད་ 2-ག།
31 དབྱ་མ་འཕྱག་པའི་འགྲེལ་བཤད། རྟེན་བཟུ་ན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་གྲངས་ 228-ན། རྩེད་ 2-ག།
32 འཛམ་དབལ་རྣམ་པར་རོལ་པའི་མདོ། རྟེན་བཟུ་ན། མདོ་རྟེན། ལ། ཤོག་ 228-ག། རྩེད་ 2-ག།
33 འཕྱག་བ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུ་ན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་གྲངས་ 228-ག། རྩེད་ 6-ག།
34 མདོ་ཀུན་ལས་བདུས་པ། རྟེན་བཟུ་ན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་གྲངས་ 228-ག། རྩེད་ 2-ག།

ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་མེམས་སྟོབས་ཆེ་བས་རྒྱང་བ་ལ་དང་། རྒྱང་བས་ཆེ་བ་ལ་དང་། ཡུལ་དང་རྟེན་སྟོབས་མཉམ་པས་མཉམ་བ་ལ་ཁྱོས་པ་གསུམ་མོ། དེའི་དང་པོ་ལ་ནི་བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་ཡིན་ལ། བྱང་མེམས་མ་ཡིན་པས་བྱང་མེམས་ལ་ཁྱོས་ན་ནི་བསྐྱེད་པ་སྟོང་དུ་མངོན་དེ། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དང་། གཉིས་པའི་ཡུལ་གྱི་མཆོག་དམན་གྱི་བྱང་པར་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་རྩ་འཛོམས་པ་ཡང་ཡུང་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱེད་པར་བྱའོ།

སྟོང་གསུམ་གྱི་ཞེས་པ་ནས་སྐྱས་པར་མི་འགྱུར་བའི་བར་གྱིས་ནི། བྱང་མེམས་གྱིས་བྱང་མེམས་མིན་པ་ལ་ཡིད་གྱིས་ཁྱོས་ནས། ངག་གིས་གཞེ་བ་དང་ཡུས་གྱིས་བརྟེན་པ་བསྟན་པ། དེ་ཡང་བྱང་མེམས་ལ་མ་བྱུང་བ་དང་། བྱང་མེམས་སྐྱས་པ་དང་མི་འདྲ་བར་བསྟན་པས། དེ་འདྲ་བ་ལ་ནི་གཞི་ནས་གོ་ཆ་བགོ་བ་མི་དགོས་པར་ཤེས་སོ། བྱང་མེམས་གྱིས་བྱང་མེམས་གཅིག་ལ་ཡང་ཡུས་པའ་དུ་མ་ཐོན་པར་ཡིད་གྱིས་སྟང་བ་ཅམ་བསྐྱེད་ན་ནི། མེམས་དེ་བསྐྱེད་གངས་ཇི་ཅམ་བ་དེ་ཅམ་གྱི་བསྐྱེད་པར་གཞི་ནས་གོ་ཆ་བགོ་དགོས་པར་བསྟན་ནོ།

དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ནི་ཡུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་མེམས་དབང་དང་། རྟེན་ནི་ཡུང་བསྟན་མ་ཐོབ་པར་མངོན་དེ། སྟུང་བ་ལས།³⁰ “ཡུང་བསྟན་མ་ཐོབ་བྱང་རྒྱབ་མེམས་དབང་གང་ཞིག་གིས། ཡུང་བསྟན་ཐོབ་ལ་མེམས་ཁྱོས་ཅོད་བ་ཅོམ་བྱེད་ན། ཐ་བ་སྟོན་ལྟར་མེམས་གྱི་སྟང་ཅིག་ཇི་སྟེད་པ། དེ་སྟེད་བསྐྱེད་པར་གཞི་ནས་གོ་ཆ་བགོ་དགོས་སོ།” ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ།

གཞི་ནས་གོ་ཆ་བགོ་དགོས་པ་ནི། དཔེར་ན་བྱང་མེམས་གྱི་ཚིགས་ལ་མ་ཆེན་པོ་ནས། སྟུང་བོར་སྟུང་ལམ་དུ་འཛོལ་བ་ཞིག་གིས། ཡུང་བསྟན་ཐོབ་པ་ལ་ཁྱོས་ན། ཁྱོ་མེམས་གྱི་གངས་དེ་སྟེད་གྱི་བསྐྱེད་པར་སྟུང་ལམ་དུ་འཛོལ་མི་རྒྱས་པར། གཞི་ནས་ལམ་ལ་སྟོབ་དགོས་པ་ལྟ་བུའོ། འདི་ལ་སྟོད་འཕྲུག་ལས།³¹ “གང་ཞིག་དེ་འདྲའི་བྱུང་སྐྱས་སྟུན་བདག་ལ། གལ་

30 འཕགས་པ་ཤེས་རབ་གྱི་ཐ་ལོ་དུ་སྟུན་པ་སྟུང་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། ཇི་བཀའ།

ཤེས་སྟུན་སྟུ་ཚིགས། ༡། ཤོག་གུངས་ ༡༠-པ། བྱང་ ༡-པ།

31 སྟུང་འཕྲུག་ལེབ་དང་པོ། ཚིགས་སུ་བཅད་པ། ༣-པ།

དེ་ངན་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ། ངན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གྲངས་བཞིན་བསྐྱེད་པར་ནི།
 དཔྱུལ་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱུང་བས་གསུངས།” ཞེས་བྱང་སེམས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་པའི་
 སེམས་བསྐྱེད་གྲངས་ཇི་སྐྱེད་པ་དེ་སྐྱེད་གྱི་བསྐྱེད་པར་དཔྱུལ་བར་གནས་པར་གསུངས་ལ།
 བསྐྱེད་པ་མང་པོར་བསགས་པའི་དགེ་ལྷན་འཛོམས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱང་ཡོད་ལ། ལྷང་
 བསྐྱེད་ཐོབ་པ་ལ་མ་ཐོབ་པས་ཁྱོས་ན་ནི་དཔྱུལ་བར་གནས་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་དང་འདྲ་ལ།
 དེ་སྐྱེད་གྱི་བསྐྱེད་པར་གཞི་ནས་གོ་ཆ་བཞོ་བ་དགོས་པ་དང་གཉིས་ཡོད་དེ།

ནམ་པར་འཐག་པ་བསྐྱེད་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཆོས་སྤྱོད་བྱང་བས་ལོ་བདུན་གྱི་བར་དུ་
 ཉིན་གཅིག་ཅིང་དུས་གསུམ་དུ་ཉེས་པ་བཤགས་ན་ནམ་སྤྱིན་དག་ཀྱང་བཟོད་པ་འཛོམ་པ་ལ་
 ལྷང་ན་འང་བསྐྱེད་པ་བཅུ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱོད་མ་ནས་བཤགས་བསྐྱེད་པས་
 ན། ལམ་བུལ་དུ་སོང་བ་སོར་མ་ཆུད་ཀྱང་། ནམ་སྤྱིན་སྤྱོད་པ་འདག་པར་འགྱུར་བས་འབད་
 པར་བྱུང་།

གཉིས་པ་(ཐར་བྱང་གི་རྩ་བཤད་པ་)ནི། ལུལ་རྟེན་གཉིས་ཀྱི་བྱང་སེམས་མིན་ཀྱང་། ཁོང་ཁྱོད་
 སྐྱེས་ན་དགེ་ལྷན་འཛོམས་པ་ཡོད་དེ། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྤྱི་གཞུང་བསྐྱེད་པ་བྱས་སུ་བྱངས་པ་
 ལས། “དགེ་སྤྱོད་དག་དགེ་སྤྱོད་གིས་འདི་ལྟར་སྤྱོད་དང་སེན་མའི་མཆོད་རྟེན་ལ་ཡན་ལག་
 ཐམས་ཅད་གྱིས་བྱག་འཆེལ་དེ། སེམས་དང་བར་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས། བཅུན་པ་དེ་ལྟ་ལགས་སོ།
 དགེ་སྤྱོད་དག་དགེ་སྤྱོད་འདིས་ཇི་ཅམ་ཞིག་རྩན་པའི་འོག་དཔག་ཆད་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྤྱོད་ན་
 གཤེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་བྱག་པའི་བར་ན། བྱེ་མ་ཇི་སྐྱེད་ཡོད་པ་དེ་སྐྱེད་དུ། དགེ་སྤྱོད་འདིས་

༡༥ ནམ་པར་འཐག་པ་བསྐྱེད་པ། རྟེན་བཀའ། མདོ་སྡེ། ༩། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༢-བ། བྱེད་ ཅ-བ།
 འཇམ་དཔལ་གཤམ་དེ་ལོ་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཉིན་གཅིག་ཅིང་དུས་གསུམ་དུ་ཉེས་པ་ལ་ཉེས་པར་བཤགས་
 ན་དེའི་འོག་དུ་བྱང་བར་འགྱུར་དེ། དེ་སྤྱིན་ཅད་རྟེན་བསྐྱེད་པ་བཅུ་བཟོད་པ་འཛོམ་པར་འགྱུར་རོ།
 ཞེས་གསལ་ལོ།

༡༦ བསྐྱེད་པ་ཀུན་ལས་བདུས་པ། རྟེན་བསྐྱེད་། དབུ་མ། ཁྱི་ ཤོག་གྲངས་ ༤༥ ན། བྱེད་ ༡ བ།

འཁོར་ལོ་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་སྤྱི་དཔྱད་འབྱུར་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་པར་འབྱུར་རོ།” ཞེས་བྱ་བ་ནས།
 “དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཉི་ལྔ་པར་འཁོར་གྱིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེ་ལོགས་སུ་ཐལ་མོ་
 སྐྱར་བ་བདུན་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་དོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
 དགོ་སྤྱོད་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ་ལྟ་བུར་ཆེ་བར་གསུངས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དགོ་བའི་རྩ་བ་
 དེ་དག་གང་དུ་བསྐབས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བྱང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཟད་བར་འབྱུར། ཉི་ལྔ་པར་
 འཁོར་ཇི་ལྟར་ཆངས་པ་མཚུངས་བར་སྤྱོད་པ་ལ་སྐྱེད་བ་དང་། ཐུས་པར་བྱས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་
 ངས་མ་མཐོང་སྟེ། ཉི་ལྔ་པར་འཁོར་དེས་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཆེན་པོ་འདི་དག་བསྐབས་པ་དང་།
 ཡོངས་སུ་བྱང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཟད་བར་འབྱུར་རོ། ཉི་ལྔ་པར་འཁོར་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཅི་ནས་
 མགལ་བ་ལ་ཡང་མེས་པ་ཀྱིས་གནོད་བར་མི་བྱ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པའི་ལྷུས་ལ་
 ལྟ་སྒྲིམ་གྱང་ཅི་དགོས།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

དེ་ལ་བསྐབས་པ་ནི་དགོ་རྩ་ལྡན་ཆོགས་ཆེས་ཆེ་བ་སྐྱེད་པ་རྒྱུ་དུ་བཏང་། ལྷན་རིང་སྐྱེད་
 པ་རྒྱུ་དུ་བཏང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་མ་བཅོམ་པ་ཟད་པ་རྒྱུ་དུ་ལོ། བྱང་བ་ནི་
 ཟད་པ་འབྲིང་པོ་ལོ། གཏུགས་པ་ནི་ཟད་པ་ཆེན་པོར་མངོན་ནོ།

སྐྱེ་བ་སྐྱོན་མའི་མདོ་མདོ་བདུས་སུ་དྲངས་པ་ལས་ཀྱང་། “མན་ཚུན་གནོད་པའི་
 མེས་པ་སུ་གང་བྱེད་པ། དེ་ལ་རྒྱལ་བྱིམས་ཐོས་བས་སྒྲོ་བ་མི་བྱེད། བསམ་གཏན་དང་ནི་
 དགོན་གནས་མི་སྒྲོ་བ་སྟེ། སྤྱིན་དང་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་འང་སྒྲོ་བ་མི་བྱེད།”

ཅེས་གསུངས་ཉི་མན་ཚུན་ནི་གྲོགས་ཆངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པའོ། རྒྱལ་བྱིམས་
 མོགས་དུག་གིས་མི་སྒྲོ་བ་པ་ནི། ཁོང་ཁྱོས་དགོ་རྩ་འཛོམས་པ་འགོག་མི་རྒྱས་པའོ། གཞི་མ་
 བྱའི་དགོ་རྩ་ནི་ལྟར་གྱི་མདོ་ལས་གསལ་བར་མ་བཤད་ལ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། “སྤྱིན་དང་
 བདེ་གཤེགས་མཆོད་པ་མོགས་”དང་། འཇུག་པར་“སྤྱིན་པ་དང་རྒྱལ་བྱིམས་ལས་”བྱང་བ་ལ་

༡༡ མདོ་ཀུན་ལས་བདུས་པ། རྩི་བསྐྱེད། དབུ་མ། ཀྱི། ཤོག་གྲངས་ ༡༩༠-ན། བྱེད་དང་པོ།

༡༢ སྤྱོད་འཇུག་ལེའུ་དུག་པ། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དང་པོ།

བཤད་དེ། འབྲེལ་བར་མཐོང་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཞེས་གསུངས་པས་བདག་མེད་ལེགས་པར་
རྟོགས་པའི་དགེ་ཙུལ་མི་བྱེད་པ་འདྲ་ཉེ་དབྱེད་དོ།

འོ་ན་སྒྲོ་བྱོས་མི་ཟད་པས་བསྐྱན་པའི་ལུང་མདོ་བརྟུས་སུ་བྱངས་པ་ལས། “ཁྱ་མཆོ་
ཆེན་པོར་ཁྱ་ཐེགས་ལུང་བ་ནི། བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་མི་ཟད་པ་“དཔེར་མཛད་ནས།
བྱང་ཆུབ་དུ་བསྐྱོས་པའི་དགེ་ཙུལ་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་ཟད་པར་“གསུངས་པ་དང་།
སྒྲོང་པོ་བཞོད་པ་ལས་ཀྱང་། “དབྱེད་ཀྱི་རིགས་གསེར་དུ་སྒྲུབ་པ་ཞེས་པ་སྤང་གཅིག་གིས།
ལྷགས་སྤང་སྒྲོང་གསེར་དུ་བསྐྱར་ཡང་། ལྷུ་དེས་དེ་ཟད་པར་བྱ་མི་རྒྱས་པ་དཔེར་མཛད་ནས།
བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དབྱེད་ཀྱི་ལམས་ནི། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ལྷགས་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཟད་པར་མི་རྒྱས་པར་གསུངས་པས། སེམས་བསྐྱེད་དང་དེས་ཟིན་པའི་དགེ་
བ་དང་། བྱང་ཆུབ་དུ་བསྐྱོས་པའི་དགེ་བ་རྣམས་ཁོང་ཁྱོས་འཛམས་མི་རྒྱས་སམ་ལྟམ་ན། དེ་
ནི་མིན་དེ་བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགེ་ཙུལ་འཛམས་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ།

དེས་ན་ལུང་ལྟ་མའི་དོན་ནི། འབྲས་བུ་བྱང་བས་མི་ཟད་པ་ཡིན་གྱི། ཁོང་ཁྱོས་མི་འཛད་པ་
མིན་ལ། གཉིས་པའི་དོན་གྱང་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས། ལས་ཉོན་གཏན་ཟད་རྒྱས་པ་ལྟར་
ལས་ཉོན་གྱིས་ཚུར་མི་རྒྱས་པའོ།

དགེ་ཙུལ་བཅོམ་པའི་དོན་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ལྟར་གྱི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱར་དུ་སྐྱེད་པའི་
རྒྱས་པ་བཅོམ་ནས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་ཀྱང་བསྐྱངས་དེ། སྒྲོན་ལ་ཞེ་སྒྲུབ་ལྟ་བུ་དེའི་འབྲས་བུ་
འབྱིན་པ་ཡིན་གྱི། ད་གཏོད་ཉེན་དང་ཐད་ན་རང་རང་གི་འབྲས་བུ་མི་འབྱིན་པ་མིན་དེ། འཛིག་
དེན་པའི་ལམ་གང་གིས་ཀྱང་སྤང་བའི་ས་བོན་སྤོང་མི་རྒྱས་ན། ཉོན་མོངས་པས་ས་བོན་སྤོང་བ་
མི་སྤྱིད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

— ༡ — འབྲས་བུ་རང་འབྲེལ་ཉེ་བཞུགས། དབྱེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཐོག་གྱངས་ ༡༢༩-ག ཟླ་ ༩-ག

— ༢ — མདོ་གྲན་ལས་བརྟུས་པ། ཉེ་བཞུགས། དབྱེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཐོག་གྱངས་ ༡༣༩-ག ཟླ་ ༩-ག

— ༣ — སྒྲོང་པོ་བཞོད་པའི་མདོ། ཉེ་བཞུགས། ལལ་པོ་ཆེ། ཞ། ཐོག་གྱངས་ ༡༣༩-ག ཟླ་ ༩-ག

གྱུ་མཚན་དེ་ནི་མ་ངེས་ཏེ། མོ་སྐྱེ་པོས་གཉིན་པོ་སྟོབས་བཞིས་མི་དགེ་བ་སྦྱངས་པའི་
མི་དགེ་བ་ཡང་ས་བོན་སྦྱངས་བ་མིན་ཀྱང་། ད་གཞོན་རྒྱུན་དང་ཕྱད་ཀྱང་རྣམ་སྤྲིན་འབྱིན་བ་མི་
སྤྲིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱར་ལམ་རྩ་མོ་དང་བཅོད་བ་ཐོབ་པའི་ཆེ་ལོག་ལྟ་དང་། ངན་འགྲོའི་གྱུར་
གྱུར་པའི་མི་དགེ་བའི་ས་བོན་མ་སྦྱངས་ཀྱང་། རྒྱུན་དང་ཕྱད་ནའང་ལོག་ལྟ་དང་ངན་འགྲོར་སྦྱེ་
བ་མི་སྤྲིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཞན་ཡང་། “ལས་ཀྱིས་འཁོར་བར་ཁྱེ་གང་དང་། ཉེ་བ་གང་དང་གོམས་བ་གང་། སྦྱོན་
བྱས་གང་ཡིན་དེ་དག་ལས། སྦྱ་མ་སྦྱ་མ་རྣམས་སྤྲིན་འབྱུང་།” ཞེས་མཛོད་འགྲེལ་“དུ་མདོ་
དྲངས་པ་ལྟར། དགེ་མི་དགེའི་ལས་གང་སྦྱོན་ལ་སྤྲིན་བ་དེས། རེ་ཞིག་ལ་ལས་གཞན་དེ་སྤྲིན་
པའི་གོ་བཀག་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་དགེ་བའམ་མི་དགེ་བ་འཛོམས་བར་གཞག་མི་རྣམས་ཤིང་མ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། གཞན་དུ་ན་མི་དགེ་བའི་ལས་སྟོབས་ལྟན་ཐམས་ཅད་དགེ་རྩ་འཛོམས་
ཕྱིད་དུ་གསུང་དགོས་བར་འབྱུང་རོ།

དེས་ན་འདི་ལ་དབྱ་མ་ཕྱིང་པའི་འགྲེལ་བར་། “མི་དགེ་བ་སྟོབས་བཞིས་སྦྱངས་བ་
དང་། ལོག་ལྟ་དང་གཞོན་མེམས་ཀྱིས་དགེ་རྩ་བཅོམ་བ་གཉིས་ཀ་ས་བོན་རྣམས་པ་རྒྱུན་དང་
ཕྱད་ཀྱང་སྦྱ་གྱུ་མི་འབྱུང་བ་ལྟར། ད་གཞོན་རྒྱུན་དང་ཕྱད་ཀྱང་འབྲས་བྱ་འབྱིན་མི་རྣམས་བར་”
གསུངས་པོ།

དགེ་བ་འཛོམས་བ་ཡང་ཁོང་ཁྱོད་སྦྱེས་མ་ཐག་རྒྱུད་ལ་དགེ་བ་མེད་བར་འགྲོ་བ་མིན་གྱི།
འབྲས་བྱ་འབྱིན་པའི་རྣམས་བ་ལ་གཞོན་བ་ཕྱིད་བའོ། དེ་ཡང་ཐད་བ་རྒྱུང་འབྱིང་ཆེ་གསུམ་
བཤད་པའི་གང་གཞོན་བ་བྱས་ཆོད་དེ་སྦྱར་སྤྲིན་མི་རྣམས་པའོ།

དེ་ལྟར་ན་གཞོན་བ་སྦྱེལ་རྒྱལ་ལ་ལམ་གསར་བ་སྦྱར་པོར་སྦྱེ་བའི་རྣམས་བ་བཅོམ་བ་དང་།

— ༩ — མཛོད་རང་འགྲེལ་གནས་དགྱ་བ། རྩེ་བལྟར། མཛོད་པ། རྩེ་ཤོག་གྲངས་ ༩—པ། ཕྱིང་ ༥—པ།

— ༡༠ — སྦྱོབ་དཔོན་ལོགས་ལྟན་ཕྱིད་ཀྱི་དབྱ་མ་ཕྱིང་པའི་འགྲེལ་བ་དོག་གི་འབར་བ། རྩེ་བལྟར། དབྱ་མ། ༩།
ཤོག་གྲངས་ ༤—པ། ཕྱིང་ ༡—པ་ནས། ༤—པ་བར།

བདེ་འགྲོ་མཉམས་གྱི་འབྲས་བུ་སྟེ་བ་ལ་གཞི་དཔ་བྱས་པ་གཉིས་སོ། “བྱང་མེམས་ལ་ཁྱོས་པ་
དང་བརྟམས་པ་དང་། ཀུན་སྒྲོང་དན་པས་སྦྱད་པ་ལ་ཉེས་པ་སྤྱ་མེད་པ་”མདོ་བདུས་ལས་
“གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ་བྱང་མེམས་སྤྱ་དེས་མ་དེས་དང་། ཁྱོ་བའི་རྒྱ་མཚན་བདེན་མི་བདེན་
གཉིས་འབྲ་བར་གསུངས་པས། ཁོང་ཁྱོ་སྟེ་དང་བྱད་པར་དུ་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྦྱོད་པ་
དང་། བྱང་མེམས་ལ་དམིགས་པའི་ཁོང་ཁྱོ་འགོག་པ་ལ་རྟམ་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་པར་བྱའོ།

ནམ་སྟིང་གི་མདོར་“ཅ་ལྟར་རྣམས་གྱིས་སྟོན་བསྟེན་པའི་དགོ་ཅ་འཛམས་པ་” དང་།
བསྐྱབ་བདུས་ལས་“རྟེན་བཀུར་ལ་ལྷག་པར་ཞེན་པས་གྱིས་ལ་ལྷ་བ་དང་། མདོན་པའི་ར་
རྒྱལ་གྱིས་ཁེངས་པ་དང་། ཚས་སྒྲོང་བས་ཀྱང་སྟོན་བསྟེན་པའི་དགོ་བ་ཟད་པར་བྱེད་ཅིང་།
དགོ་བའི་ཚོས་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བར་”གསུངས་པས། དགོ་ཅ་འཛམས་པའི་རྟེན་དོ་ཤེས་
པར་བྱས་ནས། ལྷག་པར་ཡང་སྒྲོང་དགོས་སོ། འདིར་ནི་མདོ་ཅམ་སྟེ་མདོ་བདུས་དང་བསྐྱབ་
བདུས་དེས་པར་བལྟ་བར་བྱ་བའོ།

བཞི་པ་(མི་བཟོད་པའི་སྟོན་མང་པོ་བསམས་ནས་ཁོང་ཁྱོ་དགག་པ་)ནི། “གཞན་ཡང་མི་བཟོད་པ་

༧ མདོ་ཀུན་ལས་བདུས་པ། རྟེན་བཟུང་། དབུ་མ། ཀྱི། ཤོག་གུངས་ ༡༧-ན། རྩེང་དང་པོ།

༨ ནམ་མཁའི་སྟིང་པའི་མདོ། རྟེན་བཟུང་། མདོ་སྟེ། ར། ཤོག་གུངས་ ༢༢-ག། རྩེང་ ༧-ག།

རིགས་གྱི་བྱ་རྒྱལ་རིགས་རྒྱལ་ཐབས་སྟེ་པོ་ནས་དབང་བསྐྱར་པའི་ལྟང་པའི་ཅ་བ་ནི་ལྟེ། ལྟང་པའི་
ཅ་བ་དེ་དང་ལྟན་ན་རྒྱལ་རིགས་རྒྱལ་ཐབས་སྟེ་པོ་ནས་དབང་བསྐྱར་པའི་སྟོན་གྱི་དགོ་བའི་ཅ་བ་
ཐམས་ཅད་རྒྱག་པར་འགྱུར། ལྟང་པའི་དངོས་པོར་འགྱུར། ལྟ་དང་མའི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐས་
ཐས་པར་འགྱུར། དན་སོང་དུ་འགྲོ་པར་འགྱུར་རོ། ལྟ་གང་ཞེ་ན། རིགས་གྱི་བྱ་རྒྱལ་རིགས་རྒྱལ་
ཐབས་སྟེ་པོ་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་མཚན་རྟེན་གྱི་རྣམས་འཕྲོག་པར་བྱེད། དགོ་འདུན་གྱི་འཇ། རྟོགས་
བཞིའི་དགོ་འདུན་ལ་བྱལ་བ་འཕྲོག་པར་བྱེད་དམ། འཕྲོག་དུ་འདུག་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་ལྟང་པའི་ཅ་བ་
དང་པོ་འོ། ཞེས་མོགས་ལྟང་པའི་ཅ་བ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་རིས་བཞིན་གསུངས་པ་སྒྲུང་རོ།

༩ བསྐྱབ་བཀུན་ལས་བདུས་པ། རྟེན་བཟུང་། དབུ་མ། ཀྱི། ཤོག་གུངས་ ༤༧-ན། རྩེང་ ༢-ག།

༡༠ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུང་། དབུ་མ། འ། ཤོག་གུངས་ ༣༢-ན། རྩེང་ ༣-ག།

ནུས་པ་མེད་པས་ནི། རང་ཉིད་ཁོ་ན་འཛམས་ལ། རུས་པ་ཅན་གྱིང་མེད་པས་ནི་རང་གཞན་
གཉིས་ཀ་འཛམས་པ་འདི་ནི།”

ཙ་པ། མི་ལྷག་གཟུགས་སུ་བྱེད་ཅིང་དམ་པ་མིན་པར་བགྱི།^{༡༢}

ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་ཤེས་པའི་རྣམ་དབྱེད་འཕྲོག་བྱེད་ཅིང་།

མི་བཟོད་པ་ཡིས་སྤར་དུ་ངན་འགྱོར་སྤར་བར་བྱེད།

སྤུས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཞིན་མི་ལྷག་པའི་གཟུགས་སུ་བྱེད་ཅིང་། དམ་པ་མིན་པར་བགྱི་བར་
བྱེད་པ་དང་། འདི་ནི་བྱ་བའི་ཚུལ་དང་། འདི་ནི་བྱ་བའི་ཚུལ་མིན་པའི་སྤུས་པའི་རྣམ་དབྱེད་
འཕྲོག་པར་བྱེད་ཅིང་། མི་བཟོད་པ་ཁོང་ཁྱོ་ཡིས། མི་བའི་འོག་དུ་སྤར་དུ་ངན་འགྱོར་སྤར་བར་
བྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་བསམས་ལ། ཅི་ནས་ཀྱང་ཁོང་ཁྱོ་བ་ལ་སྐབས་མི་སྤྱིན་སྤུས་
བས་ཁོང་ཁྱོ་དགག་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་(བཟོད་པ་བསྐྱེད་པར་འགས་པ་)ལ་གཉིས། བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་མང་པོ་བསམ་པ་
དང་། དོན་བསྐྱུས་ཏེ་བཟོད་པ་བསྐྱེད་པར་གདམས་པའོ།

དང་པོ་(བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་མང་པོ་བསམ་པ་)ནི། ^{༡༣}“གལ་ཏེ་མི་བཟོད་པའི་སྤྱོད་དེ་དག་ཡིན་
ན། དེ་དང་འགལ་བ་བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་ཞེ་ན།”

ཙ་པ། བཟོད་པས་བཤད་ཟིན་དང་འགལ་ཡོན་ཏན་རྣམས་བྱེད་དོ།^{༡༤} ོ །

བཟོད་པས་མཛེས་ཤིང་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་ལ།

མངས་དང་ལྷགས་དང་ལྷགས་མིན་ཤེས་པ་ལ།

༡༢ མི་ལྷག་གཟུགས་བྱེད་དམ་པ་མིན་པར་བྱེད།

འགས་དང་མི་འགས་རྣམ་དབྱེད་འཕྲོག་བྱེད་ཅིང་།

མི་བཟོད་པ་ཡིས་སྤར་དུ་ངན་འགྱོར་སྤར། རག་ཚའི་འགྲུལ།

༡༣ འཕྲོག་པ་རང་འགྲུལ། མེ་བསྐྱེད། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་གུངས་ ༢༣༥-ན། རྒྱུང་ ༩-པ།

༡༤ “དང་འགལ་ཡོན་ཏན་བྱེད། མཛེས་ཤིང་དམ་པའི་སྐྱེ་བོས་འདོད་བ་དང་། རག་ཚའི་འགྲུལ།

མཁས་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ཡི་འོག་དུ་ནི།^{੧੧}

ལྷ་མིའི་སྐྱེ་དང་ཐུག་པ་ཟད་པར་འགྱུར། ༥ །

བཟོད་པ་བསྐྱམས་པས་ནི་སྤར་བཤད་ཟིན་པའི་ཁོང་ཁྱོད་དང་འགལ་བའི་ཡོན་ཏན་
 རྣམས་བྱེད་དོ། དེ་ཡང་བཟོད་པ་བསྐྱམས་པས་གཟུགས་མངོས་པ་ཐོབ་ཅིང་། སྐྱེ་བོ་དམ་པ་
 རྣམས་ལ་ཐངས་ཤིང་གཅེས་པ་དང་། ལྷགས་ནི་རིགས་པ་དང་ལྷགས་མིན་པ་མི་རིགས་པ་
 མེས་པ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་ཞིང་། གི་བ་དེ་ཡི་འོག་དུ་ནི་ལྷ་དང་མིའི་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་། ཁོང་
 ཁྱོད་པ་མོགས་ཀྱིས་བསགས་པའི་ཐུག་པ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་བསམས་ལ་བཟོད་པའི་
 རྩལ་བ་བྱེད་དོ།

གཉིས་པ་(དོན་བཟུས་ནི་བཟོད་པ་བཞེན་བར་གདམས་པ་)ནི།

ཙ་བ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་ནི་རྒྱལ་ལྷས་ཀྱིས།

ཁོ་དང་བཟོད་པའི་སྐྱོན་ཡོན་རིག་བྱས་ནི།

མི་བཟོད་སྤངས་ནས་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཡིས།

བསྐྱགས་པའི་བཟོད་པ་རྟག་དུ་སྤར་བཞེན་བྱ།^{੧੨} ༥ །

སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྷར་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ཁྱོད་པའི་སྐྱོན་ཏེས་དམིགས་དང་། རྒྱལ་ལྷས་རྣམས་
 ཀྱིས་བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་རིག་པར་བྱས་ནི། མི་བཟོད་པ་སྤངས་ནས། འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་
 ཡིས་བསྐྱགས་པའི་བཟོད་པ་རྟག་དུ་སྤར་བསམས་ཅད་དུ་བཞེན་བར་བྱའོ།

੧੧ རིགས་དང་མི་རིགས་མེས་པ་མཁས་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདི་ལས་གཞན་དུ་ལྷ་མི་དག་དུ་སྐྱེ། རག་མཆི་
 འགྱུར། མཁས་པར་འགྱུར་ཞིང་། རང་འགྲེལ།

੧੨ སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་འདྲག་པ་རང་འགྲེལ།

੧੩ མི་བཟོད་སྤངས་ནས་རག་མཆི་འགྱུར།

੧੪ འཕགས་པར་བྱ། རག་མཆི་འགྱུར།

གསུམ་པ་(བཟོད་པའི་ཐར་བྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་)ནི། “ཁ་བཟོད་པའི་ཐར་བྱིན་ལ་འཛིག་རྟེན་ལས་མ་
འདས་བ་དང་། འདས་བ་གཉིས་སུ་འབྱེད་བ་ནི།”

རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞེས་པའི་ཀང་བ་བཞིས་སྟོན་ཏེ།

ཙ་བ། རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྱུང་རྒྱུ་ཕྱིར་བསྟོས་ཀྱང་།

གསུམ་དམིགས་ཡོད་ན་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའོ།

དམིགས་བ་མེད་ན་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།

འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་ཐ་རྩལ་བྱིན་ཅེས་བསྟན།^ཁ ༡༠ །

ཡར་བཤད་བ་ལས་ཤེས་བར་རྣམས་སོ།

བཞི་བ་(ས་འཁོར་འབྱུང་པའི་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བཞུན་བ་)ནི།

ཙ་བ། ས་དེར་རྒྱལ་སྤྱས་བསམ་གཏན་མངོན་ཤེས་པ་དང་།

འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒར་ཡོངས་སུ་ཐད་བར་འགྱུར།

དེས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་འཛིག་རྟེན་བ་ཡི་ནི།

འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་འཛོམས་བར་རྣམས་པར་འགྱུར། ༡༡ །

^ཁས་གསུམ་པ་དེར་རྒྱལ་སྤྱས་དེ་ལ་བཟོད་པའི་ཐར་བྱིན་དག་པ་དེ་བཞིན་དུ།” བསམ་
གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་བ་བཞི་དང་། དེས་མཚོན་ནས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་དང་། རྣམ་
ཤེས་མཐའ་ཡས་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྤྲེ་མཆེད་དང་། སྤྱིད་ཅེ་སྤྲེ་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་

ཁ འབྱུག་པ་རང་འབྱེལ་ རྟེ་བཞུན། དབྱེ་མ། ལ། ཤོག་གྲངས་ ༣༢-ག། རྟེད་དང་གོ།

ཙ རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་” རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

ཟ བྱིན་ཅེས་གསུངས། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

མ ས་དེར་བསམ་གཏན་མངོན་ཤེས་འབྱུང་འགྱུར་དང་། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

ཁ འབྱུག་པ་རང་འབྱེལ་ རྟེ་བཞུན། དབྱེ་མ། ལ། ཤོག་གྲངས་ ༣༢-ག། རྟེད་ ༢-ག།

འཕྱག་བཞི་དང་། བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་ཆེ་དང་དགའ་བ་དང་བཏང་སྟོམས་ཏེ་ཆད་མེད་པ་བཞི་
དང་། རྩུ་འབྲུལ་དང་། ལྷའི་ན་བ་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་སེས་པ་དང་། སྤྲོན་གྱི་གནས་
དན་པ་དང་། ལྷའི་མིག་གི་མངོན་པར་སེས་པ་ལྟ་དག་པ་འཛོལ་པར་འགྱུར་རོ།

བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པ་འདི་དག་ལ་འཕྱག་ལྟར་བྱེད་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་
ཡོངས་སུ་ཚོགས་པར་འགྱུར་བ་མཐོང་བ་དེར་ཆེད་དུ་བསམས་ཏེ། སྤྲོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྤྱོ་
ཡི། འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པ་དེ་དག་གི་དབང་གིས་མི་སྤྱོའོ། འདི་
ནི་ས་དང་པོ་ནས་ཀྱང་འཛོལ་མོད་ཀྱང་། ས་འདིར་ལྷག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་ལྟ་
ནམས་ལས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་འཛོལ་བས། དེའི་དབང་གིས་སྤྱོའམ་ལྷམ་པའི་དོགས་པ་ཆེ་
བས་སྤྲོས་སོ།

ཙ་ག། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒྲུང་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར།

༭ “ས་འདིར་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྒྲུང་ཟད་པར་འགྱུར་བ་འཛོལ་གོ། དང་གི་སྤྱོ་ནི་ཀྱང་
གི་དོན་ཏེ་མ་སྤྲོས་པ་གཉི་སྟག་ཟད་པ་ཡང་བསྐྱ་བའི་བྱིར་རོ།”

ཟད་པའི་དོན་ནི་གཏན་ཟད་པ་མིན་ཏེ། མདོ་ཉིད་ལས།^༭ “འདོད་བ་དང་གཟུགས་དང་།
སྤྱིད་བ་དང་མ་རིག་པའི་འཆིང་བ་བཞི་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས་པར་གསུངས་པས་སོ།

དེ་དག་གི་དོན་ནི་བྱང་མཁའ་དགོངས་པ་ལྟར་ན། འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དང་
གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་མཐུས། འདོད་བ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ལ་ཆགས་
པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷར་བཤད་པའི་མངོན་འགྱུར་སྤངས་པའོ། དེས་ན་བསྐྱབས་པ་ཞེས་
གསུངས་པར་མངོན་ནོ། འཆིང་བ་ཡང་མངོན་པ་ནས་བཤད་པར་མངོན་ནོ།

༭ འཕྱག་པ་རང་འགྲེལ། རྩུ་མ། ལ། བོག་གུངས་ ༢༩-ག། རྩུ་མ་ ༡-ག།

༭ ཀ། ས་བརྒྱ་པའི་མདོ་ རྩུ་མ། མལ་ཆེ། ལ། བོག་ ༢༡-ག། རྩུ་མ་ ༢-ག། རྩུ་མ་ལྷོ་མ་མཐུན་པ་རྒྱང་།

ལ། འཕྱག་པ་རང་འགྲེལ། རྩུ་མ། ལ། བོག་གུངས་ ༣༠-ག། རྩུ་མ་ ༣-ག།

འདིར་མདོ་ལས།⁸⁶ “དེའི་ལྷ་བར་གྱུར་པའི་འཆིང་བ་རྣམས་ནི་སྤྲ་ནས་སྤངས་པ་ཡིན་
ནོ།” ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཁ་ཅིག་ལྷ་བ་ཐ་མ་གསུམ་མཐོང་ལས་དུ་སྤངས་པ་ལ་འཆད་
མོད་ཀྱང་། ལྷ་བ་ཀུན་བརྟགས་ལྷ་ས་དང་པོར་སྤངས་པ་ལ་བྱའོ། བྱང་ས་ལས་ནི་དེ་ནི་ཐོག་
མ་མོས་བས་སྦྱོད་པའི་ས་ཉིད་ནས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མོས་པའི་སྤྱིར། ལྷ་བར་གྱུར་
པའི་འཆིང་བ་རྣམས་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཤད་དོ།

དེའི་ལོག་དུ་མདོ་ལས།⁸⁷ “ལོག་པའི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་ཕུག་བསྐྱེད་པ་
ཁྱེད་ཀྱི་འབྲས་ཐུག་དུ་མར་འགྲིབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། ས་འདིར་སྦྱོང་བར་” གསུངས་པ་
ནི་ས་བོན་སྦྱོང་བ་ལ་དགོངས་ལ། དེ་ཡང་སྦྱོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་སྣན་སྦྱེས་ཆེ་འབྲིང་དུག་ས་
གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱིས་སྦྱོང་བའི་ས་འདིའི་སྤང་བྱ་ལ་དགོངས་སོ། འབྲེལ་བ་
མཛད་པས་ཉོན་མོངས་ཀུན་བརྟགས་ས་དང་པོ་ནས་དང་། ལྷན་སྦྱེས་ས་གཉིས་པ་ནས་སྦྱོང་བ་
གསལ་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་། ས་བརྒྱད་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་
བོན་ཟད་བ་མེད་བ་དང་། བདེན་འཛིན་ཉོན་མོངས་སུ་འཛོག་བ་དང་། བདེན་འཛིན་མ་ཟད་བར་
དུ་འཛིག་ལྷ་མི་འཛད་བ་དང་། ས་དང་པོར་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་པ་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས་
ཀྱང་བཤད་བས། སྦྱིར་ཉོན་མོངས་ལ་གཉིས་སུ་འབྲེད་བ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འཛིག་ལྷ་ལ་
གཉིས་སུ་དབྱེ་དགོས་པར་གྲིན་ཏུ་གསལ་ལོ། བདེན་འཛིན་ཉོན་མོངས་སུ་འཛོག་པའི་ལུགས་
འདི་ལ། ཉོན་མོངས་ཐག་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་སྦྱོང་བ་ན། བདེན་འཛིན་དེའི་ས་བོན་སྦྱོང་དགོས་
པས་ས་བོན་དེ་ལས་གཞན་པའི་གཉིས་སྤང་འབྲེལ་པའི་བག་ཆགས་སེལ་སྦྱིབ་དུ་བཞག་པའི་
སྦྱོགས་རེ་ཡང་གཏན་ཟད་མི་རྒྱས་པས། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་མ་ཟད་བར་དུ་སེལ་སྦྱིབ་མི་

86 ཀྱི་ས་བརྒྱུ་པའི་མདོ། རྩེ་བཀའ་ལལ་ཆེ། ཁ། ཐོག་གྲངས་ 207-ན། རྩེང་ 1-ག།
ཁ། འཕྲུག་བ་རང་འབྲེལ། རྩེ་བཅུ་ན། དབྱེ་མ། ལ། ཐོག་གྲངས་ 200-ན། རྩེང་ 2-ག།
87 ཀྱི་ས་བརྒྱུ་པའི་མདོ། རྩེ་བཀའ་ལལ་ཆེ། ཁ། ཐོག་གྲངས་ 207-ན། རྩེང་ 1-ག།
ཁ། འཕྲུག་བ་རང་འབྲེལ། རྩེ་བཅུ་ན། དབྱེ་མ། ལ། ཐོག་གྲངས་ 200-ན། རྩེང་ 2-ག།

སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། བེས་སྤྱི་བའི་དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་སྤྱེད་ས་སུ་སྤྱོད་ངོ་། ། ས་གསུམ་པ་ལ་དེ་ལ་
གནས་པ་ནི། བལ་ཆེར་ལྷའི་དབང་པོ་བཟུ་བྱིན་དུ་འགྱུར་ཏེ།”

ཙ་བ། དེས་ཀྱང་དྲག་དུ་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ནི།

འདྲོད་པའི་འདྲོད་ཆགས་འཇོམས་བར་རྒྱས་བར་འགྱུར།

དྲག་དུ་འཇིག་རྟེན་པ་མེས་ས་ཅན་རྣམས་གྱི་ནི། འདྲོད་པ་ལ་ཆགས་པའི་འདྲོད་ཆགས་
འཇོམས་བར་རྒྱས་བལ་མཁས་བར་འགྱུར་ཞིང་། གཙོ་བོར་གྱུར་པས་མེས་ས་ཅན་རྣམས་འདྲོད་
པའི་འདས་ནས་འདྲོན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཀྱང་གི་སྤྱི་ནི་ནག་ཆའི་འགྱུར་ལས།
ཇེ་འདྲོད་པའི་འདྲོད་ཆགས་ཀྱང་དྲག་དུ་སྤྱོད།” ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བཤེས།

གསུམ་པ་(ཁར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་བྱང་པར་གྱི་ཆས་)ནི། “ད་ནི་ཁར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་
རྟེན་གྱི་བྱང་པར་དང་། ཆོགས་གྱི་རང་བཞིན་དང་། འབྲས་བུ་གང་འབྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་
གསལ་བར་སྟོན་པ་ནི།”

ཙ་བ། སྤྱིན་སོགས་ཆོས་གསུམ་དེ་དག་པལ་མོ་ཆེ།”

བདེ་བར་གཤེགས་པས་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་བཟུགས།

བསོད་ནམས་ཞེས་བྱའི་ཆོགས་ཀྱང་དེ་དག་ཉིད།

སངས་རྒྱལ་གཟུགས་གྱི་བདག་ཉིད་སྤྱི་ཡི་རྒྱ། ༡༢ །

བྱང་མེས་ས་བྱིས་པ་དང་རབ་བྱང་གཉིས་སྤྱིན་སོགས་གྱི་རྟེན་ཡིན་མོད་ཀྱང་། སྤྱི་བ་དཀའ་
སྤྱི་ལ་ལྟོས་ནས་ནི། བྱང་མེས་ས་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་

64 འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བཟུན། དབུ་མ། ལ། བོག་གུངས་ ༢༠༠-ན། བྱང་ ༡-བ།

65 རྟེན་ཆའི་འགྱུར་དངོས།

70 འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བཟུན། དབུ་མ། ལ། བོག་གུངས་ ༢༠༠-བ། བྱང་དང་པོ།

77 “དེ་དག་པལ་མོ་ཆེར། འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ་དང་རྟེན་ཆའི་འགྱུར།

དག་སྐྱབ་པར་སྤྲོ་བས། བདེ་བར་གསེགས་པས་དེ་གསུམ་རྟེན་དེ་ལ་བསྐྱབས་སོ། ཚྭགས་
གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བསོད་ནམས་ཞེས་བུ་བའི་ཚྭགས་ཀྱང་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་དོ། ཚྭགས་དེ་
ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ཡི་རྒྱ་སྡེ་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།

རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས་ཀྱང་།^ཧ “དེར་ནི་སྤྱན་དང་རྩལ་བྱིམས་དང་། བཟོད་པའི་ཆོས་ནི་
ཁྱད་པར་དུ། བྱིམ་པ་ལ་བཤད་སྤྱིང་ཇེ་ཡི། སྤྱིང་པོ་ཅན་དེ་བཞེན་གོམས་མཛོད།” ཅས་སོ།
བྱང་མེམས་བྱིམ་པ་ལ་ཆོས་གསུམ་བསྐྱབ་སྤྲོ་བའི་སྤྱན་བཞི། ཟང་ཟིང་དང་མི་འཛིགས་པ་དང་།
རྩལ་བྱིམས་ནི་བྱིམ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དང་། བཟོད་པ་ནི་ཆོས་ལ་ངེས་མེམས་གཙོ་ཆེའོ། བྱང་
མེམས་རབ་བྱང་རྣམས་ལ་ནི་བཙོན་འགྲུས་དང་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་བསྐྱབ་སྤྲོ་སྡེ། དེ་
གཉིས་ལ་ལྷག་མ་གཞན་མེད་པ་ནི་མིན་ནོ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྭགས་ནི་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་
ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་གཙོ་བོར་ཆོས་སྤྱི་རྒྱ་དང་། བཙོན་འགྲུས་ནི་ཚྭགས་གཉིས་ཀའི་རྒྱལོ།

བཞི་པ་^ཉ (ལའི་ཡན་ཏན་བཟོད་པའི་རྫོང་ནས་མཉུག་བསྐྱབ་)ནི།

ཅ་ག། རྒྱལ་བའི་སྤྱས་པོ་ནི་མ་ལ་གནས་འོད་བྱེད་འདི།^ཏ

རང་གཏོགས་སྤྱན་རྣམས་དང་པོ་ཡང་དག་བསལ་བྱས་ནས།

འགྲོ་བའི་སྤྱན་པ་རྣམ་པར་འཛོམས་པར་མཛོན་པར་འདོད།^ཐ

ས་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བུ་བ་རྒྱལ་བའི་སྤྱས་པོ་ནི་མ་ལ་གནས་པ་འདི་ནི། རང་གི་རྒྱུད་དུ་
གཏོགས་པའི་མི་ཤེས་པའི་སྤྱན་ག། དོན་དམ་པའི་ས་འདི་འབྱུང་བའི་གོགས་སུ་གྱུར་པ་རྣམས།

ཧ 1 རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལེའུ་བཞི་ག། ཚྭགས་སུ་བཅད་ག། ཟང་ག།

ཉ 2 འཉུག་ག་རང་འགྲེལ། རྡེ་བསྐྱེད། དབྱ་མ། ལ། གོག་གྲངས་ 2000-ག། ཟླ་ 5-ག།
ཚྭ་སྤྱིར་མི་མཉུན་པ་གྲང་།

ཏ 3 རྒྱལ་བའི་སྤྱས་པོ་ནི་མ་ལ་གནས་འོད་བྱེད་འདི། རང་རྒྱུད་སྤྱན་པ་དང་པོར་བསལ་བྱས་ནས།
དག་ཚའི་འགྲུར།

ཐ 4 འགྲོ་བའི་སྤྱན་པ་ལེལ་པར་འདོད་པ་ཡིན། ས་འདི་རྫོང་བར་ དག་ཚའི་འགྲུར།

ས་དེ་དང་པོ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་སྐྱབས་སུ་ཡང་དག་པར་གསལ་བར་བྱས་ནས། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་
གཞན་ལ་ཉི་པར་བསྐྱན་པ་ལས་འགོ་བ་གཞན་རྣམས་ཀྱི། ས་གསུམ་པའི་གོགས་བྱེད་པའི་
སྐྱན་པ་རྣམ་པར་འཇོམས་པར་མངོན་པར་འདོད་དོ།

ཙ་བ། ས་འདིར་ཤིན་དུ་རྫོ་བར་གྱུར་ཀྱང་ཁྱོད་མི་འགྱུར། ༡༢ །

བྱང་མེས་ས་དེ་ནི་ས་གསུམ་པ་འདིར་^{༡༦}ཉིས་པའི་སྐྱན་པ་ཡོན་ཏན་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་
བཅོམ་བས། ཉི་མ་ལྟར་ཤིན་དུ་རྫོ་བར་གྱུར་ཀྱང་སྐྱོན་ལྟར་གྱི་སྐྱེ་བོ་ལ་ཁྱོད་པར་མི་འགྱུར་ཉི།
བཅོད་པ་ལ་ཆེས་ལྷག་པར་གོམས་པའི་བྱིར་དང་། མྱིང་ཆེས་ཀྱང་སྐྱམ་པར་བྱས་པའི་བྱིར་རོ།^{༡༧}

ཙ་བ། དབྱ་མ་ལ་འཕྱག་པ་ལས། མེས་ས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པའོ། །^{༡༨}

རང་འགྲེལ།

དབྱ་མ་ལ་འཕྱག་པའི་བཤད་པ་ལས་མེས་ས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པའོ། །

དགོངས་པ་རབ་གསལ།

དབྱ་མ་ལ་འཕྱག་པའི་བྱ་ཆེར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་དུ་གསལ་བ་ལས།
དོན་དམ་པའི་མེས་ས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

***

༡༦ འཕྱག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བཟུང་། དབྱ་མ་ལ་ ཤོག་གུངས་ ༢༠༢-ན། རྩེད་ ༢-ག།

༡༧ ཀ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་མེས་ས་དཔའི་མ་ཁོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྩེ། བྱང་ཆུབ་མེས་ས་དཔའི་

ཆ་གསུམ་པའོ། མ་འདྲུ་པའི་མདོ། རྩེ་བཟུང་། ཆ་པ་ཆེ། ཀ། ཤོག་ ༢༠༢-ག། རྩེད་ ༩-ག།

ཀ། ཁོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་མེས་ས་དཔའི་མེས་ས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པའོ། རྩེ་བཟུང་།

སེམས་བསྐྱེད་བཞི་པ།

༩ ས་བཞི་བ་འདྲ་འཛུ་བ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ས་འདིར་བཙུན་འགྲུས་ལྷག་པར་བལྟན་གསེང་ས་བཞི་ཚིག་བལྟན་པ། སྤངས་བཞི་བྱད་པར་བལྟན་བཤོ།

དང་པོ་(ས་འདིར་བཙུན་འགྲུས་ལྷག་པར་བལྟན་པ་)ནི། “ད་ནི་ས་འདིར་མར་གྱིན་དང་པོ་གསུམ་ལས། བཙུན་འགྲུས་ལྷག་ཅིང་ལྷག་མ་དུག་ལས་དམན་པར་བལྟན་པ་ནི། དགོ་བ་ལ་མི་སྒྲོ་བ་ལ་ནི་གྱིན་སྟགས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འཇུག་བ་མེད་པས། ཡོན་ཏན་གང་ཡང་འབྱུང་བ་མེད་ལ། ལྷན་བཤད་བཞི་གྱིན་སྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསགས་པའམ། སྟག་པ་ལ་སྒྲོ་བ་དང་ལྷན་བ་ལ་ནི། མོབ་བཞི་ཡོན་ཏན་འཁེལ་བ་དང་། མ་མོབ་བ་མོབ་པར་འགྱུར་བས།”

ཙ་བ། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་བཙུན་འགྲུས་རྗེས་འགྲོ་ཞིང་།
 བསྐྱེད་ནམས་སྒྲོ་བྱས་ཚོགས་ནི་གཉིས་ཀྱི་ལྷ།
 བཙུན་འགྲུས་གང་དུ་འབར་བར་གྱུར་བ་ཡི།
 ས་དེ་བཞི་བ་འདྲ་ནི་འཛུ་བཤོ། ༡ །

ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་ནི་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞིང་། བསྐྱེད་ནམས་དང་སྒྲོ་བྱས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་གཉིས་ཀྱི་ལྷའོ། དེ་འདྲ་བཞི་བཙུན་འགྲུས་ས་གང་དུ་ལྷག་པར་འབར་བ་འཆང་བར་གྱུར་བ་དེ་ནི། ས་བཞི་བ་འདྲ་འཛུ་བ་ཞེས་བྱའོ།

ས་གསུམ་པར་ལྷག་བཞི་ཏིང་འཛིན་གྱི་བསྐྱེད་པ་ས་དང་པོ་གཉིས་ལས། ཆེས་ལུལ་དུ་

༡ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྗེ་བལྟན། དུབ་མ། ལ། སྟག་གུངས་ ༢༠༡-ན། རྗེང་ ༢-བ་དང་༡-བ།
 ༢ ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དུ་ རྟག་ཚིག་འགྲུམ།
 ༣ འགྱུར་བ་ཡི། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ།
 ༤ ས་དེ་འདྲ་འཛུ་བ་ཞེས་བྱའོ། རྟག་ཚིག་འགྲུམ།

བྱང་བ་ཐོབ་པས་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤིན་དུ་སྤངས་པ། ལེ་ལོ་གདན་ནས་སེལ་བར་བྱེད་པ་བྱད་
པར་ཅན་ས་འདིར་ཐོབ་པའི་བྱིར་ན། བཙོན་འགྲུལ་གྱི་མར་བྱིན་ལྷག་པའོ།

གཉིས་པ་(ལའི་ངེས་པའི་ཚིག་བཟུན་པ་)ནི། “ཡང་ཅིའི་བྱིར་ས་འདི་ལ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་
བཟོད་ཅེ་ན།”

ཅ་བ། དེར་ནི་བདེར་གསེགས་སྤྲུལ་ལ་ཚྛགས་པ་ཡི།
བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ལྷག་བསྐྱོམས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི།
སྤང་བ་ཟངས་གྱི་འོད་པས་ལྷག་འབྱུང་ཞིང་།

ས་བཞི་པ་དེར་ནི་བདེ་བར་གསེགས་པའི་སྤྲུལ་པོ་ལ། ཚྛགས་པ་ཡི་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་
ཚོས་སོ་བདུན་སྤང་ལས་ལྷག་པར་བསྐྱོམས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྤང་བ། ས་གསུམ་
པར་བཤད་པའི་ཟངས་གྱི་འོད་དང་འདྲ་བ་ལས་ལྷག་པ་འབྱུང་སྟེ།

དེའི་བྱིར་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་མེའི་འོད་ལྷག་པ་འབྱུང་བས། བྱང་སེམས་གྱི་ས་དེ་ལ་
འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཇིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས།* “བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་ཅན་ཞེས་བྱ། ཡང་དག་
ཡེ་ཤེས་འོད་འབྱུང་བྱིར། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་མ་ལུས་པ། བྱད་པར་དུ་ནི་བསྐྱོམས་པའི་
བྱིར། དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པས་ན། རབ་འཐབ་བྲལ་གནས་ལྷ་རྒྱལ་འགྲུར། འཇིག་རྫོགས་
ལྷ་བ་རབ་འབྱུང་བ། ཀུན་ནས་འཛོམས་བྱེད་མཁས་པ་ཡིན།” ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་འབྱུག་
པར་ཡང་བཀོད་པའོ། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ནི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལ་སོགས་པ་ལས་སྟེ་ཆེན་
བདུན་ནོ།

“དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་ནི། ལུས་དང་ཚིར་བ་དང་སེམས་དང་ཚིས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་

༡ འབྱུག་པ་རབ་འབྱེལ། རྟེན་བཟུན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་གུངས་ ༢༠༧-ན། བྱེད་ ༥-བ།

༢ ཇིན་ཆེན་འབྲེང་བ་མེད་ལྷ་ལ། ཚིགས་སྤྱ་བཙན་པ་ ༢༥-བ།

༣ འབྱུག་པ་རབ་འབྱེལ། རྟེན་བཟུན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་གུངས་ ༢༠༧-བ། བྱེད་ ༢-བ།

གོ། ། ཡང་དག་པར་སྒྲུང་བ་བཞི་ནི། དགེ་བའི་ཚུལ་མ་སྒྲུས་པ་སྒྲུང་བ་དང་། སྒྲུས་པ་ནམས་སྒྲུལ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་མ་སྒྲུས་པ་མི་སྒྲུང་བ་དང་། སྒྲུས་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲུང་བའོ། ། རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་བཞི་ནི། འདུན་པ་དང་། བཙུན་འབྲུས་དང་། མེས་པ་དང་དཔྱོད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་འོ། ། དབང་པོ་ལྟ་ནི། དད་བ་དང་བཙུན་འབྲུས་དང་། དུན་བ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། སེས་རབ་གྱི་དབང་པོ་འོ། ། ལྟ་བུ་ལྟ་ནི། དད་བ་ལ་སྐྱེས་པའི་སྒྲུབས་འོ། །

བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་ནི། དུན་བ་དང་ཚུལ་རབ་དུ་རྒྱས་པར་འབྱེད་བ་དང་། བཙུན་འབྲུས་དང་དགའ་བ་དང་། སྒྲིན་དུ་སྒྲུངས་པ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། བྱང་སྒྲུབས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ་ཡང་དག་མན་ཆད་ལྟ་མ་དུག་གི་མཐར་ཡང་སྒྱུར་རོ། །

འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བཅུད་ནི། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་རྟོག་བ་དང་། དག་དང་ལས་གྱི་མཐར་དང་། འཚོ་བ་དང་ཚུལ་བ་དང་། དུན་བ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡང་དག་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་གོ། ། ཡང་དག་པའི་ཞེས་པ་རྟོག་བ་མན་ཆད་ལ་སྒྱུར་ཞིང་། ཡང་དག་པའི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་ཅེས་པ་ལྟ་མ་བདུན་གྱི་མཐར་ཡང་སྒྱུར་རོ། །

དེ་ལ་ས་དང་པོ་ནི་བསྐྱབ་པའི་རྟོན་དང་། བསྐྱབ་པའི་རོ་བོ་ལ་གཉིས་པར་ལྷག་པའི་ཚུལ་བྱིས་པ་དང་། གསུམ་པར་ལྷག་པའི་མེས་པ་གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། བཞི་བ་ནས་དུག་པའི་བར་གསུམ་ལ་ལྷག་པའི་སེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་འཛོག་པ་ལ། ས་འདིར་བྱང་སྒྲུབས་སོ་བདུན་རགས་བ་དང་ལྟ་བ་ལ་ཆེས་མཐས་པའི་སེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པ་ཅན་དུ་འབྱུང་རོ། །

གསུམ་བ་(སྒྲུངས་པའི་བྱང་པར་བཙུན་བ་)ནི།

ཅུ་བ། རང་དུ་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་ཡོངས་སུ་ཟད། ༢ །

“རང་སྟེ་སྒྲུབ་པའི་འཛིན་ལྟའི་བདག་དུ་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ་དེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་བདག་

དང་། སེམས་ཅན་སོགས་རང་རྒྱ་བའི་ཐུག་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་རགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་
དང་བདག་གི་བར་འཛིན་པ་དང་། ལུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆོད་ལ་བདེན་བར་ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱི་བདག་
འཛིན་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཟད་བར་འགྱུར་རོ།⁹⁰

ཟད་པའི་དོན་ཡང་ས་དེའི་སྤང་བྱར་བྱུར་པའི་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་སྤངས་པ་ཡིན་
གྱི་མཐས་ཅད་ཟད་པ་མིན་ནོ། མདོས་⁹¹ ཀྱང་འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྒྲེས་ཡོད་པར་བསྟན་ནོ།

ཙ་བ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་པའོ།⁹² ॥

རང་འགྲེལ།

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་ལས་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སེམས་བསྐྱེད་
པ་བཞི་པའོ། ॥

དགོངས་པ་རབ་གསལ།

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་རྟུ་གསལ་བ་ལས།
དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་པའི་རྣམ་བར་བཤད་པའོ། ॥

• • •

-
- 90 འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱ་བསྟན། དབུ་མ། ལ། རོག་གྲངས་ 202-ག། རྩེད་ 3-བ།
91 ས་བརྩ་པའི་མདོ། རྒྱ་བཀའ། ལལ་ཆེ། ལ། རོག་གྲངས་ 202-ན། རྩེད་ 4-བ།
92 ཀ། དེ་ལྟར་ས་མཆོག་བཞི་པ་འདི། རྣམ་དག་དག་པའི་རྩོད་ལྟན་ཞིང་།
ཡོན་ཏན་ཡེ་ཤེས་དོན་ལྟན་ལ། བདེ་བར་གསེགས་པའི་སྤྲུལ་གྱིས་བསྟན།
འོད་འཕྲོ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ལུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ས་བཞི་པའོ།
ས་བརྩ་པའི་མདོ། རྒྱ་བཀའ། ལལ་ཆེ། ལ། 202-ན།
ལ། འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་པའོ། རོག་ཆོད་འགྱུར།

མེས་པ་བསྐྱེད་ལུ་པ།

ཅི་ལུ་པ་ས་ལུ་པ་སྤྱང་དཀའ་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ས་ལུ་བའི་ངེས་བའི་ཆོག་བཤད་པ།
བསམ་གཏན་ལྷག་ཅིང་བདེན་པ་ལ་མཁས་པར་བསྐྱན་བའོ།

དང་པོ་(ས་ལུ་བའི་ངེས་བའི་ཆོག་བཤད་པ་)ནི།

ཙ་བ། བདག་ནིང་ཆེ་དེ་བདུད་རྒྱུས་ཀྱན་གྱིས་ཀྱང་།
སྤྱང་དཀའི་ས་ལ་མཁས་པར་རྟེན་མ་ཡི།

བདག་ནིང་ཆེན་པོ་ས་ལུ་པ་སྤྱང་དཀའ་བ་ལ་གནས་པ་དེ་ནི། “འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
ཐམས་ཅད་ན་གནས་བའི་ལྷའི་བྱའི་བདུད་རྒྱུས་”ཀྱན་“གྱིས་ཀྱང་མཁས་པར་བྱ་བར་རྟེན་པ་མ་
ཡིན་ན། དེ་དག་ལས་གཞན་བའི་བདུད་གྱི་བཀའ་ཉན་”བ་བྱན་“ལ་སོགས་པ་རྒྱུས་གྱིས་ལྷ་
ཅི་སྟོན། དེའི་བྱིར་ས་འདིའི་མིང་སྤྱང་དཀའ་བ་ཞེས་བྱའོ།”

རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། “ལུ་བ་ཤིན་ཏུ་སྤྱང་དཀའ་བདུད། ཀྱན་གྱིས་ཤིན་ཏུ་བྱ་བ་
དཀའི་བྱིར། འཕགས་བའི་བདེན་སོགས་སྤྱོད་ཅིང་དོན། ཤེས་ལ་མཁས་པ་འབྱུང་བའི་བྱིར།
དེ་ཡི་རྒྱུ་པར་སྤྱན་བས་ན། དཀའ་ལྷན་གནས་གྱི་ལྷ་གྱུ་ལ་འབྱུང་། ལྷ་སྤྱེགས་བྱེད་པ་ཐམས་
ཅད་གྱི། ཉན་མོངས་ལྷ་གནས་སྟོན་བྱེད་པ།” ཞེས་གསུངས་སོ།

གཉིས་པ་(བསམ་གཏན་ལྷག་ཅིང་བདེན་པ་ལ་མཁས་པར་བསྐྱན་པ་)ནི།

ཙ་བ། བསམ་གཏན་ལྷག་ཅིང་སྟོ་བཟང་བདེན་རང་བཞིན།
ནིབ་མོ་རྟོགས་ལ་འང་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་འཛོམས། ༡ །

༡ སྤྱང་དཀའི་ས་ལ་གནས་བདག་ནིང་ཆེན་པོ་དེ།

བདུད་རྒྱུས་ཀྱན་གྱི་འཕགས་པར་རྟེན་མ་ཡིན། རྟག་ཆོའི་འབྱུང་།

༢ འབྱུག་པ་རང་འབྱེལ། རྟོ་བསྐྱན། དབྱུ་མ། ལ། ཤོག་གུངས་ ༢༠༢-ག། རྒྱང་ ༥-ག།

༣ རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལེའུ་ལུ་པ་ ཆོགས་སྤྱོད་བཅད་པ། ༡༦ དང་ ༡༠-ག་གཉིས།

ས་ལྷ་པ་འདིར་པར་བྱིན་བཅུ་ཉི་ལྔ་ནས་“བསམ་གཏན་གྱི་པར་བྱིན་ཉིད་ཆེས་ལྷག་པར་
འབྱུང་རྒྱུ་”

དེ་ལྷན་བསྐྱེད་པ་ན་བྱིན་པ་ནས་བཅོམ་འབྱུངས་ཀྱི་པར་བྱིན་བཞི་ལྷག་པར་བྱུང་ལ། མཐོན་
ཉིད་ནས་ཐོབ་ཐིན་པར་ཤེས་པས། ལྷག་མ་དུག་གི་ནང་ནས་ཆེས་ཤེས་པར་འབྱུང་རྒྱུ་། དེ་ཡང་
བསམ་གཏན་གྱི་པར་བྱིན་གྱི་མི་མཐུན་སྒྲོགས་ནས་གཡེང་སྒྲོགས་སི་ཉེས་པས་གཏན་མི་ཇི་བ་
འདིར་ཐོབ་པ་འདྲ་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་བྱིན་སྒྲོགས་ལ་འདིར་མེད་པའོ། བསམ་གཏན་ལྷག་
པར་མ་ཟད།

ཅ་པ། ..... གྲོ་བཟང་བདེན་རང་བཞིན།

ཞིབ་མོ་རྟོགས་ལའང་ཤིན་དུ་མཁས་པ་འཛོམས།

ས་གྲོ་བཟང་གྲེ་འཕགས་པའི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཤེས་པ་ཞིབ་མོས་ཁོང་
དུ་ཆུང་”དཔོམས་པ་ལྷ་མོ་རྟོགས་པ་ལའང་ཤིན་དུ་མཁས་པ་ཐོབ་པས། འདིར་བདེན་པ་རགས་
པ་དང་སྒྲ་བ་ལ་མཁས་པའི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་དུ་འབྱུང་རྒྱུ་།

འདིར་ས་བཅུ་པ་ལས་ས་ལྷ་པ་བ་དེས་ལྷག་ཀྱང་དང་། འགོག་ལམ་གྱི་བདེན་པ་བཞི་ལ་
མཁས་པ་དང་། དེ་ནས་ཀྱན་ཇོ་བ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་གཉིས་མོ་སོར་
གསུངས་པ་ལ། ཡབ་སྐུས་མཇུག་བའི་དང་། དབུ་མ་ལས་ཀྱན་ཇོ་བ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་
པ་གཉིས་སྐྱ་ངེས་པར་གསུངས་པས། བདེན་གཉིས་ལས་ཐ་དང་བར་བདེན་བཞི་ག་ལ་ཡོད།
ཆེས་པའི་ལན་དུ། བདེན་པ་གཉིས་སྐྱ་མ་འདུས་པའི་བདེན་པ་མེད་མོད་ཀྱང་། སྐར་བྱ་ཀྱན་
ཉིན་གྱི་སྒྲོགས་ལ་ཀྱན་འབྱུང་རྒྱུ་དང་། སྐབས་བསྐྱལ་འབྱས་བྱ་དང་། སྐར་བྱ་ནམ་བྱ་གི་སྒྲོགས་

༡ འབྱུང་པ་རང་འབྱེད། གྲོ་བཟུན། དབུ་མ། ལ། རྟོག་བྱུངས་ ༢༩-ན། སྐར་དང་མོ

༢ ལྷག་པར་འབྱུང་། ཆེས་དེ་མྱིར་དཔར་འོག་བྱས་པའི་ཆོས་དཔར་ནང་གསལ།

༣ འབྱུང་པ་རང་འབྱེད། གྲོ་བཟུན། དབུ་མ། ལ། རྟོག་བྱུངས་ ༢༩-ན། སྐར་དང་མོ

༤ འཛོམ་པས། ཆེས་དེ་མྱིར་དཔར་འོག་བྱས་པའི་ཆོས་དཔར་ནང་གསལ།

༥ ས་བཅུ་པའི་མདོ། གྲོ་བཟུན་ བལ་ཆེ། ལ། ༢༡-ན། སྐར་ ༧ པ།

༦ ཡབ་སྐུས་མཇུག་བའི་མདོ། གྲོ་བཟུན་ དཔོན་བཞེས་ ༤། རྟོག་བྱུངས་ ༦༡-པ། སྐར་ ༩-པ།

ལ་ལམ་བདེན་གྱི་དང་། འགོག་བདེན་འབྲས་བྱར་བསྐྱར་པའི་བྱིར་བདེན་བཞི་བཤད་པ་དང་།
དེ་ལ་ཡང་སྐྱག་ཀུན་དང་ལམ་བདེན་ཀུན་ལྗོངས་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་
པར་འབྲེལ་པ་ལས་བཤད་དོ།

རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་།” “སྤང་འདས་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་།
བདེན་པ་གཞན་གསུམ་ཀུན་ལྗོངས་བདེན་པར་”གསུངས་ཏེ་སྤང་འདས་ནི་འགོག་བདེན་དོ།
གཞན་ཡང་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འབྲེལ་པར་འགོག་བདེན་མངོན་སུམ་དུ་སྤེལ་པ་སྟོན་པས་
ཞལ་གྱིས་བཞེས་ལ། དངོས་པོར་སྤྱོད་པ་མངོན་སུམ་ཆད་མ་དངོས་པོར་མཆན་གྱི་ཡུལ་ཅན་
དུ་འདོད་པ་ལ་དེ་མི་རུང་བ་དང་།

རང་ལུགས་ལ་འགོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་སྤེལ་པ་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་སྤེལ་གྱིས།
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་སྤང་ནས་བསྐྱབས་པས། འགོག་བདེན་ཀུན་ལྗོངས་ཀྱི་བདེན་པ་
ཡིན་ན་ནམ་གཞག་དེ་དག་གཏན་མི་རུང་ཞིང་། སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆོ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་པར་འབད་བ་དུ་མས་བསྐྱབས་པས་ན། འགོག་བདེན་
ཀུན་ལྗོངས་བདེན་པར་སྤྱོད་པ་ནི་མཐའ་མ་ཆད་པོ།

གཞི་འགའ་ཞིག་གི་སྤང་དུ་དགག་བྱ་བདེན་པ་བཅད་པ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པར་བྱེད་ཀྱང་།
དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཆད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགག་བྱ་སྤེལ་བྱ་ལ་མི་སྤྱིད་བས་མ་བྱེད་སྟེ། ཆོས་
དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས།” “གང་ཞིག་ཀུན་དུ་མ་སྤེལ་ན། སྤྱིད་པ་གསུམ་དུ་ནམ་འཁོར་ལ།
སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ངེས་གནས་པའི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་བྱག་འཛལ་འདུད། གང་ཞིག་
འཁོར་བའི་སྤྱར་གྱུར་པ། དེ་ཉིད་སྤང་བ་བྱས་པ་ལས། དག་པ་དེ་ཉིད་སྤང་ན་འདས། ཆོས་
ཀྱི་སྤྱོད་ཡང་དེ་ཉིད་དོ།” ཞེས་ཆོས་ཉིད་དྲི་མ་དང་བཅས་པ་དྲི་མ་སྤངས་པ་ན། སྤང་འདས་དང་

༡༠ འབྲེལ་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བསྐྱར། དབྱེ་མ། ལ། རྟོག་གུངས་ ༣༣-ན། རྟེན་ ༥-པ།

༡༡ རྟེན་འཁོར་ཞུ་གྲགས་གྱིས་སངས་པའི་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འབྲེལ་པ། རྟེན་བསྐྱར། དབྱེ་མ། ལ།
རྟོག་གུངས་ ༥-པ། རྟེན་ ༥-པ།

༡༢ ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ། རྟེན་བསྐྱར། བསྟོད་ཆོག་ལ། ༧། རྟོག་གུངས་ ༣༣-པ། རྟེན་ ༦-པ།

ཆོས་ཀྱི་སྐུར་གསུངས་པ་ལྟར། དག་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དགག་བྱ་དྲི་མར་གསུངས་པ་དུ་མ་ཞིག་
ཡོད་པའི་བྱིར་དང་། ཆོས་ཉིད་དྲི་བྱ་ལ་དུ་སོང་བ་མི་སྲིད་ན། རལ་བ་འབྲས་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་
བྱིར་དང་། སྲིད་ན་དེའི་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། དཔེར་ན་རི་བོང་གི་རྩ་མེད་པའི་
དགག་བྱ་རི་བོང་གི་རྩ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་ཀྱང་། དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་པའི་བྱམ་བ་བཀག་
པའི་བྱམ་མེད་རི་བོང་གི་རྩ་མེད་དུ་འཛོལ་ལྷན་པ་བཞིན་རོ།

དག་མ་དག་གི་ཆོས་ཅན་གྱི་ལ་བྱུང་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི། བདག་གཉིས་
བཀག་པ་ལྟ་བུ་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པ་ཅམ་བཀག་པ་ལ་བྱེད་ཀྱང་། ཆོས་ཅན་རིམ་
གྱིས་དྲི་མས་ཐེ་དག་དུ་སོང་བ་ན་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་དྲི་མས་ཐེ་དག་དུ་འགྲོ་བས། ཆོས་ཅན་
བྱེད་པར་ཅན་ལ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་དག་པ་ལྟོགས་གཅིག་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི། རང་རང་གི་
སྐབས་ཀྱི་སྐོ་བྱར་གྱི་དྲི་མས་ཀྱང་དག་པ་རེ་དགོས་ལ་དེ་ཉིད་ལ་འགོག་བདེན་ཟེར་བ་ཡིན་རོ།
ས་བརྩ་བ་ལས་ས་འདིར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་སོགས་ཀྱི་བདེན་པའི་མིང་
འདོགས་མང་དུ་བྱུང་ཡང་། དེ་དག་ཀྱང་བདེན་པ་གཉིས་སུ་མི་འདུ་བ་ཡིན་རོ།

ཙ་བ། དབུ་མ་ལ་འཕྱག་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལོ། ॥

རང་འགྲེལ། དབུ་མ་ལ་འཕྱག་པའི་བཤད་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལོ། ॥

དགོངས་པ་རབ་གསལ།

དབུ་མ་ལ་འཕྱག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་དུ་གསལ་བ་ལས།
དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་པའི་རྣམ་བར་བཤད་པ་ལོ། ॥

• • •

■ ས་བརྩ་པའི་མདོ། རྒྱ་བཀའ། སལ་ཆེ། །། ༡༡༢-བ། རྩེད་དང་གོ།

༡༥ ཀ། ས་བརྩ་པའི་མདོ། རྒྱ་བཀའ། སལ་ཆེ། །། ༡༡༩-ན། རྩེད་ ར་བ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དབའི་ཤིན་དུ་རྒྱལ་བར་དཀའ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའི་ས་ལྟ་བ་མདོར་བསྟན་པ་ལོ།

།། རྒྱང་དཀའ་བ་ཤེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལོ། རག་ཆོའི་འགྱུར།

སེམས་བསྐྱེད་དྲུག་པ།

༩ གཉིས་པ་ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་བཤད་པ་ལ་བཞི། སའི་ངེས་ཚིག་དང་ཤེར་ཕྱིན་
ལྷག་པར་བསྐྱེད་པ། ཤེས་རབ་གྱི་ལར་ཕྱིན་གྱི་བསྐྱགས་པ། ཟབ་མོ་རྟེན་འབྱུང་གཟིགས་པའི་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པ། སའི་ཡོན་ཏན་བཟོད་པའི་སྒྲོ་ནས་མཐུག་བསྐྱབ་པོ།

དང་པོ་(སའི་ངེས་ཚིག་དང་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྐྱེད་པ་)ནི། “ས་ལྷ་པར་བསམ་གཏན་གྱི་ལར་
ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པས།”

ཙ་པ། མངོན་དུ་སྐྱོགས་པར་མཉམ་བཞག་སེམས་གནས་ཏེ།
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལ་མངོན་སྐྱོགས་ཤིང་།
འདི་བརྟེན་འབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་དེས།^༡
ཤེས་རབ་གནས་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ༡ ॥

ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་སྐྱོགས་པ་སྟེ་གྱུར་པར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་ལྷལ་དུ་བྱུང་བ་
ལ་གནས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རྟེན་ཉིད་འདི་བ་ཙམ་གྱི་ཟབ་
མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་བྱང་སེམས་ས་དྲུག་པ་ལ་གནས་པས་ནི། “ཤེས་རབ་གྱི་ལ་རྩལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྷལ་དུ་བྱུང་བ་ལ་གནས་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི། དའི་ལྷ་རྩལ་ས་ལྷ་པ་
སྐྱོགས་སུ་ནི་འགོག་པ་ཐོབ་པ་མིན་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་ལྷལ་དུ་བྱུང་བའི་ལྷག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཕྱིན་སྐྱོགས་གྱི་ལར་ཕྱིན་ལྷ་ལྷལ་དུ་བྱུང་བ་ཙམ་གྱིས་ནི་འགོག་པ་ཐོབ་པར་མི་རུས་སོ།” དེ་
ལྷུང་ཤེས་རབ་ལྷག་པའི་སྒྲོ་ནས་“གཟུགས་བརྙན་དང་འདྲ་བའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་

^༡ འཐུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བརྟན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༡༠༧-ན། བྱེད་ ༧-ག།

^༢ རྟེན་ཉིད་འདི་བའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་དེ། རྟག་ཚིག་འགྱུར།

^༣ འཐུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བརྟན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༡༠༧-ན། བྱེད་ ༧-ག།

^༤ འཐུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བརྟན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༡༠༧-ན། བྱེད་ ༦-ག།

ཕྱིར་དང་། ས་ལྟ་པར་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 གྱི་ཚས་འཐོབ་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་ཕྱིར། ས་འདི་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་བ་ཞེས་བྱའོ།”

རྒྱ་མཚན་གཉིས་པའི་དོན་ནི་འབྲེལ་བཤད་ལས། “སྟེ་ས་པ་དང་སྟེ་ས་བྱ་མི་དམིགས་པའི་
 ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་བ་ལ་”འཆད་མོད་ཀྱང་། ས་ལྟ་པར་ལམ་བདེན་ལ་དམིགས་པ་ནི་བདེན་
 བཞིའི་ཐ་མ་སྟོས་བས་ན། དེར་བདེན་བཞི་རགས་པ་དང་བྲ་བ་ལ་མཁས་པ་འཐོབ་པས། ས་
 དུག་པར་བདེན་པ་བཞི་ལ་མཁས་པའི་སྟེ་ས་རབ་རྫོགས་པའི་དོན་ཡིན་ལ།

རྒྱ་མཚན་དང་པོས་ནི་དེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་དང་ལུགས་ལྟོག་ལ་མཁས་པའི་སྟེ་ས་རབ་
 གྱི་བསྐྱབ་བ་རྫོགས་པར་སྟོན་བས། སྟེ་ས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་བ་དེ་གཉིས་རྫོགས་པའི་སྟོན་སྟེ་
 བདེན་པ་དང་དེན་འབྲེལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ནོ།

དེ་ལྟར་ན་ས་འདིར་སྟེ་ས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་བ་གསུམ་རྫོགས་པ་དང་། ཞི་གནས་ཇི་ཙམ་བྱུང་
 བྱགས་པ་ཙམ་གྱིས་ལྷག་མཐོང་དེ་ཙམ་དུ་བྱུང་བྱགས་པར་འགྱུར་ལ། ས་ལྟ་པར་བསམ་
 བཤད་གྱི་པར་ཕྱིན་བྱལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པས། དེ་ལ་བདེན་ནས་འདིར་སྟེ་ས་ཕྱིན་བྱལ་དུ་བྱུང་བ་
 ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འདུག་པ་ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་ནས་འཐོབ་བ་
 ཡིན་ནོ།

རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས་ཀྱང་།^༥ “དུག་བ་མངོན་སྟོགས་ཞེས་བྱ་གྱེ། སངས་རྒྱས་ཚས་
 ལ་མངོན་སྟོགས་ཕྱིར། ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་གོམས་པ་ཡིས། འགོག་པ་ཐོབ་པས་རྒྱས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ཡི་རྣམ་པར་རྒྱན་བས་ན། ལྟ་ཡི་རྒྱལ་པོ་རབ་འབྱུལ་འགྱུར། ཉན་ཐོས་རྣམས་
 གྱིས་མི་འཕྲོགས་བས། ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་ཞི་བྱེད།” ཅས་གསུངས་ཏེ་རབ་འབྱུལ་ནི་
 འབྱུལ་དགའོ།

༥ འདུག་པའི་འབྲེལ་བཤད། རྩ་བཤད། རྩ་མཉམ་ ༡༡ བ། རྩེང་ ༩ བ། སྟེ་ས་པ་དང་། སྟེ་ས་བྱ་
 མི་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའོ། ཞེས་གསལ།

༦ རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལེན་ལྟ་བུ་ཆོགས་བཅད། ལྟ་བུ་དང་གཅིག་དང་དང་གཉིས་ག

གཉིས་པ་(མེས་རབ་ཀྱི་པ་ལྟོད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་)ནི། མེས་ལྟོན་ལས་གཞན་པའི་ལྟོན་སྐྱེས་ཀྱི་
ཚོགས་རྣམས། འབྲས་བུའི་སར་བཞོད་པ་^མ“མེས་ལྟོན་ལ་རག་ལས་པར་བསྐྱེད་པའི་ལྟོན་
བཅད་པ།”

ཅ་པ། ཇི་ལྟར་ལོང་བའི་ཚོགས་ཀྱན་བདེ་བླག་དུ།
མིག་ལྟན་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གིས་འདྲོད་པ་ཡི།
ཡུལ་དུ་འབྲིད་པ་དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་སྒྲིས།
མིག་ཉམས་ཡོན་ཏན་སྒྲངས་དེ་རྒྱལ་ཉིད་འགྲོ།^ཨ ༢ །

“ཇི་ལྟར་དེ་དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་མིག་དང་ལྟན་པ་གཅིག་གིས། ལོང་བའི་ཚོགས་ཀྱན་དེ་
མཐའ་དག་འགྲོ་བར་འདྲོད་པ་ཡི་ཡུལ་དུ་བདེ་བླག་དུ་འབྲིད་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ།”ལམ་
ཀྱི་སྐྱབས་འདིར་ཡང་སྒྲི་སྟེ་མེས་ལྟོན་གྱིས་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ལྟ་བུའི་མིག་ཉམས་པའི་ལྟོན་སྐྱེས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྒྲངས་བ་སྟེ་ཡོངས་སུ་བཟུང་སྟེ། རྒྱལ་བ་འབྲས་བུ་ཉིད་ཀྱི་གོ་འཕང་དུ་
འགྲོ་སྟེ། “མེས་ལྟོན་ནི་ལམ་ཡང་དག་པ་དང་དེ་མིན་པ་གཉིས་ལྟོན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བ་
ཡིན་པའི་ལྟོན་རོ།”

འཕགས་པ་ལྟོད་པ་ལས་ཀྱང་།^ཨ “དཔུས་ལོང་དམིགས་བུ་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྱག་ཁྱིག་
རྣམས། ལམ་ཡང་མི་མེས་གྲོང་ཁྱེར་འཇུག་པར་ག་ལ་འགྱུར། མེས་རབ་མེད་ན་མིག་མེད་པ་
རོལ་ལྟོན་ལྟ་འདི། དམིགས་བུ་མེད་པས་བྱང་རྒྱུ་རེག་པར་རྒྱས་མ་ཡིན།” མེས་དང་། ཇོ་ཇོ་
གཙོད་པ་ལས་ཀྱང་།^ཨ “དཔེར་ན་མིག་དང་ལྟན་པའི་མི་ཞིག་ལྟན་པར་ཁྱགས་རྣམས། ཅི་ཡང་

མ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། ཇི་བཞུག། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༠༠-ན། རྩེད་ ༥-པ།

ཨ རྒྱལ་བ་ལྟོད་པ། རྒྱག་ཚོའི་འགྱུར།

ཨ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། ཇི་བཞུག། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༠༠-པ། རྩེད་དང་ཤོ།

ཨ འཕགས་པ་མེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ལྟོན་པ་ལྟོད་པ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ། ཇི་བཞུག། མེས་ལྟོན་ལྟོགས།

ཀ། ཤོག་ ༩-ན། རྩེད་ ༥-པ།

མི་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་གང་དངོས་པོར་ལྟང་བས་ཐྱིན་བ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་
དཔར་བལྟ་བར་བྱའོ། ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ནམ་ལངས་ཏེ་ཉི་མ་ཤར་ནས་མིག་དང་
ལྡན་པའི་མིས་གཟུགས་ནམ་བུ་ཚོགས་དག་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གང་དངོས་པོར་མ་ལྟང་
བས་ཐྱིན་བ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔར་བལྟ་བར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ་
རྒྱལ་བྱིས་ལ་སོགས་བ་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ།

གསུམ་པ་(ཟབ་མོ་རྟོན་འབྱུང་གཟིགས་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་བ་)ལ་ལྟ། ཟབ་མོའི་དོན་བཤད་
པར་དམ་བཅའ་བ། ཟབ་མོའི་དོན་བཤད་པའི་སྒྲ་ངོས་བཟུང་བ། དེ་ལ་བཤད་ན་ཡོན་ཏན་
འབྱུང་རྒྱལ། སྒྲ་ལྡན་གྱི་གང་ཐག་ལ་ཉན་པར་བསྐྱལ་བ། རྟོན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་བཤད་
བའི་རྒྱལ་ལོ།

དང་པོ་(ཟབ་མོའི་དོན་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་)ནི། སྒར་ས་དུག་བ་བས་²²“རྟོན་འབྱུང་མཐོང་
བ་ན། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་འབྱུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན།” འདི་
ལན་དུ་འབྲེལ་བར་²³“དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་མ་རིག་པའི་ཡིང་རྟོག་འཐུག་པོས། སློའི་མིག་མ་
ལུས་པར་གཡོགས་པའི་བདག་ཅག་གི་ཡུལ་དུ་མི་འགྲོ་ཡི། དུག་བ་ལ་སོགས་བ་ས་གོང་མ་
ལ་གནས་པའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བས། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་དྲི་བར་བྱ་བ་མིན་གྱི། གང་དག་སྟོང་ཉིད་
ལོགས་པར་མཐོང་བའི་མིག་སྒྲན་མ་རིག་པའི་ཡིང་རྟོག་འཇོམས་བས་བསྐྱས་པའི་སློའི་སྒྲན་
མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་ཡིང་རྟོག་དང་བྲལ་བའི་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་སེམས་དེ་དག་ཉིད་
ལ་སྒྲ་བར་བྱའོ།”

འདིས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་དུ་གྱུར་བ་ལ་འདྲི་ན། དེ་ནམས་ལ་དྲིས་གིག་ཅེས་

22 འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བ་ལོལ་དུ་ཐྱིན་བ་ངོ་ཇི་སྟོང་ག་ རྟེ་བཀའ། ཤེར་ཐྱིན་ལྟ་ཚོགས། ༡༥

ཤོག 228-ན། རྩང་དང་ན།

23 འབྲུག་བ་རང་འབྲེལ། རྟེ་བལྟ་ན། དབུ་མ། 14 ཤོག 200-ག་ རྩང་ 2-ག་

24 འབྲུག་བ་རང་འབྲེལ། རྟེ་བལྟ་ན། དབུ་མ། 14 ཤོག 200-ག་ རྩང་ 2-ག་

སྒྲིན་པས། མིག་སྒྲིན་བསྐྱེད་པས་མིག་གསལ་དུ་འགྲོ་ཡི། མིག་འདྲན་པ་མིན་པ་བཞིན་དུ་སྒྲིན་
 ཉིད་མཐོང་བའི་མིག་སྒྲིན་བསྐྱེད་པས། སྒྲིའི་མིག་གསལ་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་གྱི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་
 འདྲན་པ་མིན་པར་ཤེས་ན། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་དུ་ཡེ་ཤེས་མེད་ཅེས་བའི་སྐྱར་འདེབས་
 ཀྱི་ལྟ་བ་རན་པས་མི་གོས་སོ།

གལ་ཏེ་ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་ས་བརྩ་བ་སོགས་ཀྱི་མདོ་རྣམས་ལས། ཤེར་སྤྱན་ལ་སྦྱོད་པའི་
 བྱང་ལེམས་ཀྱིས་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་གསུངས་བ་མ་ཡིན་ནམ། ^{༡༧}“དེའི་སྤྱིར་ལུང་
 གི་རྗེས་སུ་འབྱུངས་ནས་ཤོད་ཅིག་ཅེ་ན།

ལུང་གི་དགོངས་བ་ངེས་བ་ཡང་དཀའ་བའི་སྤྱིར་བདག་ཅག་འབྲ་བས་ལུང་ལས་ཀྱང་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་བར་མི་རུས་སོ། རང་དབང་དུ་འཆད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་སྒྲིད་དུ་བཞུགས་
 གྱི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲིན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆད་མར་གྱུར་བའི་སྤྱིས་བྱས་བྱས་ཤིང་།” དེས་“ལུང་
 སྤྱིར་ཅེ་མ་ལོག་པར་འཆད་བ་མཐོང་བ་ལས། ལུང་གི་དགོངས་བ་ངེས་”རུས་བར་སྒྲིན་བ་ནི།

ཙ་བ། རི་ལྟར་དེ་ཡིས་ཆེས་ཟབ་ཆོས་རྟོགས་པ།
 ལུང་དང་གཞན་ཡང་རིགས་པས་ཡིན་པས་ན།
 དེ་ལྟར་འཕགས་པ་སྤྱ་སྤྱོད་གཞུང་ལུགས་ལས།
 རི་ལྟར་གནས་པའི་ལུགས་བཞིན་བཞུགས་བར་བྱ། ༢ །

ས་དུག་བ་བ་དེ་ཡིས་ཆེས་ཤིན་དུ་ཟབ་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་རི་ལྟར་རྟོགས་པ་དེ་ལྟར།
^{༡༨}“འཕགས་པ་སྤྱ་སྤྱོད་ཀྱིས་ལུང་སྤྱིར་ཅེ་མ་ལོག་པར་མཁྱེན་ནས། དབྱ་མའི་བསྟན་བཅོས་
 ལས་མདོ་སྒྲིའི་ལུང་དང་། དེར་མ་ཟད་ལུང་ལས་གཞན་ཡང་རིགས་པ་དག་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་

^{༡༧} འཕགས་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བསྟན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༧༧-བ། ཟླ་ ༧-བ།

^{༡༨} དེ་ཡིས་ཆོས་ཟབ། རྟོག་ཆོའི་འགྲེལ།

^{༡༩} འཕགས་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བསྟན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༧༨-ན། ཟླ་ ༨-བ།

དེ་ཁོ་ན་ནི་དེ་ཆེས་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་པས་ན། “དེའི་ཕྱིར་འཇགས་པ་སྐྱུ་སྐྱབ་གྱི་”
གཞུང་ལུགས་ལས། དེ་ཁོ་ན་ནི་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར། སྐྱུ་བའི་ཆབས་གྱིས་སྐྱུ་སྐྱབ་
དེས་ཅི་བར་བསྟན་པའི་ལུགས་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བཟོད་པར་བྱའོ།

ཅི་སྟེ་འཇགས་པ་སྐྱུ་ལ་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་གི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་
ཅི་ན། ལུང་ལས་སེས་ཏེ་ལང་ཀར་གསེགས་པ་ལས།⁷⁰ “སྐྱུ་སྐྱབས་པེ་དེའི་ཡུལ་དུ་ནི། དག་
སྟོང་དབལ་ལྟ་ཆེར་གྲགས་པ། དེ་མིང་སྐྱུ་ཞེས་འབོད་བ་སྟེ། ཡོད་དང་མེད་པའི་སྐྱབས་
འཇིག་པ། ང་ཡི་ཐེག་པ་འཇིག་ཏེན་དུ། སྐྱུ་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་བཤད་ནས། རབ་དུ་དགའ་
བའི་ས་བསྐྱབས་ཏེ། བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་འགྲོའོ།” ཞེས་ངེས་དོན་གྱི་ཐེག་པ་ཡོད་མེད་གྱི་
མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་སྐྱུ་སྐྱབ་གྱིས་འགྲེལ་བར་གསུངས་སོ།

འདི་ནི་གསེར་འོད་དམ་པ་ནས་བཤད་པ། “སྐྱོན་པ་ཞལ་བཞུགས་དུས་གྱི་ཡི་ཙ་བྱི་གཞོན་
ནུ་འཇིག་ཏེན་ཐམས་ཅད་གྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་”ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་དེ་སྐྱེ་བ་བཞེས་པ་ཡིན་ཏེ།
སྐྱོན་ཆེན་ལས།⁷¹ “གཞོན་ནུ་འདི་ང་སྐྱུ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བཅུ་ལོན་པ་ན། སྐྱུ་ཞེས་
བྱ་བའི་དག་སྟོང་དུ་ལྟར་ནས་ངའི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ། མཐར་རབ་དུ་དང་བའི་འོད་
ཅེས་བྱ་བའི་ཞིང་དུ། ཡེ་སེས་འབྱུང་གནས་འོད་ཅེས་བྱ་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་རོ།” ཞེས་
གསུངས་སོ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ལ་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་གི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་པ་ཡོད་པར་བྱ་བ་སོ།

འཇམ་དབལ་གྱི་རྩ་བའི་དྲོགས་པ་ལས་ཀྱང་།⁷² འབྱུང་བའི་དུས་དང་མཚན་དེ་དང་འདྲ་

70 འཇགས་པ་ལང་ཀར་གསེགས་པའི་མདོ། རྩེ་བཀའ། མདོ་གྲེ། ཅ། ཤོག་ 164-ག། རྩེང་ 4-ག།

71 ཀ། མདོ་སྐྱོན་ཆེན། རྩེ་བཀའ། མདོ། ག། ཤོག་ 164-ག། རྩེང་ 4-ག།

ཀ། འབྱུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བཀའ། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ 204-ན། རྩེང་ 4-ག། འཇགས་པ་སྐྱོན་
ཆེན་པོ་སྟོང་གྲག་བཅུ་གཉིས་པ་ལས། ཀུན་དགའ་པོ་ལི་རྩེ་བྱི་གཞོན་ནུ་ཞེས་སོགས་གྱི་ལུང་དེ་དང་།
འགྲེལ་པ་འདིར་དྲངས་པའི་ལུང་དེ་གཉིས་ད་ལྟ་བོད་འགྱུར་དུ་བཞུགས་པའི་སྐྱོན་ཆེན་པོའི་མདོའི་ནང་དུ་
གསལ་བར་མ་མཐོང་བས་དབྱེད་པར་འཇོག།

ལ། “ལོ་དྲུག་བརྒྱ་”བཞུགས་པར་བཤད་དོ། ར་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས།^༡ “ལི་ཙ་བྱི་གཞོན་ཏུ་
འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་གྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་འདི། ལྷོན་པ་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱད་ཏུ་བ་ལ་
བསྟན་པ་ཉམས་པའི་ཆེ། ལྷོན་པའི་མཚན་འཆང་བའི་དགེ་སློང་དུ་གྱུར་ནས་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་
བྱས་ཏེ། ལོ་བརྒྱ་ལོན་པའི་འོག་དུ་འདས་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་”གསུངས་སོ།

འདི་ཡང་སློབ་དཔོན་འདིའི་ཡུང་བསྟན་དུ་གནས་བཏན་བྱང་^༢བཟང་དང་། ར་པོ་ཆེན་པོ་
བཞེད་དེ་ལི་ཙ་བྱི་མཐོང་ན་དགའ་བ་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་དང་རྒྱད་ཅིག་དུ་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་བཤོ། ར་པོ་ཆེ་
ལས་དགེ་སློང་དེ་ས་བདུན་པ་བར་བཤད་དོ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དང་ལྷ་མ་ནམས་འགལ་བར་
སྐྱབ་མི་རུས་ཏེ། རྒྱལ་ཆེན་འགའ་ཞིག་ཡུང་ཁ་ཅིག་ལས་རྒྱན་ཞུགས་སུ་བཤད་པ་དང་། ཡུང་
གཞན་དུ་སངས་རྒྱས་སུ་བཤད་པ་ལྟ་བུ་གསུང་རབ་ལ་དུ་མ་ཞིག་སྐྱང་བའི་བྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(ཐམ་མཐོང་དོན་བཤད་པའི་སྐྱོང་ངོས་བཟང་བ་)ནི། དེས་པའི་དོན་གྱི་^༣“བསྟན་བཅོས་
དེ་ཡང་སྐར་གོམས་བར་རྒྱད་ལ་སྐྱོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ས་བོན་བཞག་པ་ནམས་ཉིད་ལ་བསྟེན་
བར་བྱའི། གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་སྐྱོང་ཉིད་”སྟོན་པའི་གཞུང་“ཉན་དུ་ཐིན་
ཀྱང་།”སྐྱོང་ཉིད་ལ་“ལོག་པར་ཞུགས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྟན་པས། དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོ་
དང་ལྟན་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ།”

དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། “^༤དེས་འགའ་ནི་མི་མཁས་པས་སྐྱོང་ཉིད་
སྐྱངས་ནས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་ལོ།” “དེས་འགའ་ནི་”རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་“སྐྱོང་པའི་

༡ འཇམ་དཔལ་ཏུ་བའི་རྟོགས་པ། རྒྱུ་ན། མ། བོག་ ༢༠-ག། བྱེད་ ༩-ག།

༢ ར་པོ་ཆེའི་མདོ། རྒྱེ་བཀའ། མདོ། མ། བོག་ ༡-ག། བྱེད་ ༡-ག།

༣ ཡེ་ཤེས་སྐྱོང་པོ་ཀུན་ལས་བརྒྱས་ཀྱི་འགྲེལ་པ། རྒྱེ་བཀའ། དབྱ་མ། ཆ། བོག་ ༢༠-ན། བྱེད་ ༢-ག།

༤ དབྱ་མའི་མན་ངག་རིན་པོ་ཆེའི་ཐ་མ་རྟོག་ཁ་བྱེ་བ། རྒྱེ་བཀའ། དབྱ་མ། བོག་ ༡-ན། བྱེད་ ༩-ག།

༥ འཇམ་དཔལ་རང་འགའེལ། རྒྱེ་བཀའ། དབྱ་མ། བོག་ ༢-ག། བྱེད་དང་པོ།

༦ འཇམ་དཔལ་རང་འགའེལ། རྒྱེ་བཀའ། དབྱ་མ། བོག་ ༢-ག། བྱེད་ ༢-ག།

དོན་ནི།” ཚུལ་འདི་རྣམས་“མེད་པ་ཉིད་”དང་། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྐུ་ཏུ་“སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
ངེས་པར་བཟུང་སྟེ།” རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལོག་ལྷ་དང་
པོར་བསྐྱེད་ནས། དེ་ནས་དེ་མི་གཏོང་བར་གོང་ནས་གོང་ཏུ་འཕེལ་བར་བྱེད་དོ།

༢༡ “སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་ལྷ་ཉེས་ན།” མེས་རབ་རྒྱུད་རྣམས་ཐུང་བར་འགྲུམ། ཇི་ལྟར་སྐྱུ་ལ་ལ་
བཟུང་ཉེས་དང་། ཇི་ག་སྐྱགས་ཉེས་པར་བསྐྱབས་པ་བཞིན།” ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ཆོག་
གསལ་ལས་ཀྱང་།^{༢༢} “ཀུན་ཇོ་བ་པ་ལ་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐར་མི་ལྟུང་བ་ལ། གཟུགས་བརྒྱན་
དང་འདྲ་བའི་ལས་འབྲས་ལ་གཞོན་པ་མ་བྱས་པ་དགོས་པ་དང་། དོན་དམ་པར་སྤྱོད་འདོགས་
པའི་མཐར་མི་ལྟུང་བ་ལ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་ལས་འབྲས་མཐོང་བ་དགོས་
པར་”གསུངས་ཤིང་། དེ་གཉིས་ལས་བརྒྱུག་བ་ནི་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྟུང་བར་བཤད་ལ། འདྲ་
བྱེད་རྣམས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོག་ན་ལོག་པར་ལྷ་བར་གསུངས་པས། མེད་པ་དང་། ཡོད་པ་
མ་ཡིན་པ་ལ་ཆོག་གི་བྱུང་པར་ཡོད་ཀྱང་། མེད་པའི་རྣམ་པ་འཆར་བ་ལ་ཡིད་ཞིབ་པར་གཏད་
ཀྱང་བྱུང་པར་ཅི་ཡང་མེད་དོ།

བཞི་བརྒྱ་པའི་^{༢༣} “གཅིག་ནི་ངན་འགྲོ་ཉིད་འགྲོ་ལ། ཐ་མལ་མ་ཡིན་ནི་ཉིད་དུ་ལོ།”
ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར་^{༢༤} “དམ་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་བདག་མེད་པའི་ཚུལ་ཉན་པ་དེ་ནི།
སྤངས་པ་དང་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོགས་པས་ངན་འགྲོ་ཁོ་ནར་འགྲོ་ལ།” ཞེས་གཉིས་ཀྱི་ངན་
འགྲོར་འགྲོ་བ་བཤད་དེ། སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོགས་པ་ནི་སྤྱོད་པའི་དོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཏུ་
བཟུང་བའོ།

དེས་ན་མིན་ཏུ་སྤྱ་བའི་དོན་འབྱེད་པའི་སྤྱིའི་མཐུ་མེད་བཞིན་དུ། ཡོད་པར་མངོན་པའི་ང་

༢༡ རྩ་མེ་རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་ག། ཆོགས་བཅད། ཇི་གཅིག་པ།

༢༢ རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་བའི་འགྲེལ་པ་ཆོག་གསལ་ལ། སྟེ་བཅུ་ན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༡༩༥-ན། བྱེད་ ༥-པ།

༢༣ བཞི་བརྒྱ་པ་རབ་བྱེད་བརྒྱ་གཉིས་ག། ཆོགས་བཅད། བརྒྱ་གཉིས་པ།

༢༤ བཞི་བརྒྱ་པ་རབ་བྱེད་བརྒྱ་གཉིས་པའི་རྒྱ་འགྲེལ་ལ། སྟེ་བཅུ་ན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༡༩༥-ན། བྱེད་ ༥-པ།

ཁྱུ་ལ་ཅན་གྱིས། རང་གི་དབང་པོ་དང་མི་འཆམ་པའི་ཟབ་དོན་གྱི་ཆིག་ཅམ་ལ་མོས་པ་ལྟར་
ལྷང་བུགས་དུག་པར་བྱེད་བཞི། དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོ་འདྲེན་བར་བྱེད་པས་གནས་འདི་དག་
ལ་ཟབ་པར་བྱའོ། ། ཡང་ཇི་ལྟར་འདི་ལ་སྤྲོད་པ་ཉིད་བསྟན་བར་འོས་སོ། ། གང་ཟག་འདི་ལ་སྤྲོད་
བ་ཉིད་བསྟན་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་ངེས་པར་དཀའ་བ་འདི་ཇི་ལྟར་ངེས་པར་རྒྱས་གེ་ན། དེ་ནི་སྤྱི་
རོལ་གྱི་མཚན་མ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་རྒྱས་པར་སྟན་བཞི།

ཙ་བ། སོ་སོ་སྤྱི་བའི་དུས་ནའང་སྤྲོད་པ་ཉིད་ཐོས་ནས།²⁰

ནང་དུ་རབ་དུ་དགའ་བ་²¹ ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་།

རབ་དུ་དགའ་བ་ལས་བྱུང་མཆི་མས་མིག་བརྒྱན་གིང་།²²

ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱ་ལྟར་²³ བར་འབྱུར་བ་གང་ཡིན་གྱི། །

དེ་ལ་ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྟོ་ཡི་ས་བོན་ཡོད།²⁴

དེ་ཉིད་ཉེ་བར་²⁵ བསྟན་པའི་སྤྲོད་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ལ་དམ་པའི་དོན་གྱི་²⁶ བདེན་བ་བསྟན་བར་བྱ།

སོ་སོ་སྤྱི་བའི་ལས་དང་བོ་བའི་དུས་ནའང་སྤྲོད་པ་ཉིད་ཀྱི་གནམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཐོས་པ་
ན། དེ་ཐོས་པ་ནས་ནང་དུ་གནམ་དེ་ལ་རབ་དུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་བ་དང་། རབ་

20 སྤྱི་བའི་དུས་ནའང་སྤྲོད་པ་ཉིད་ཐོས། རག་ཆོའི་འགྲུར།

21 རང་དུ་དགའ་བ་²¹ རག་ཆོའི་འགྲུར།

22 དགའ་བ་ལས་བྱུང་མཆི་མས་མིག་གང་གིང་། རག་ཆོའི་འགྲུར།

23 ཀ། ་བ་སྤྱ་ལྟར་འབྱུར་གང་ཡིན་གྱི། རག་ཆོའི་འགྲུར།

ཀ། ་ལྟར་བར་བྱུར་བ་²³ རང་འགྲེལ།

24 ་བྱུང་རྒྱུ་ས་བོན་ཡོད། རག་ཆོའི་འགྲུར།

25 དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་²⁵ རག་ཆོའི་འགྲུར།

26 ཀ། དེ་ལ་དོན་དམ་བདེན་བ་²⁶ རག་ཆོའི་འགྲུར།

ཀ། རྟེན་ལ་འཆད་བར་འགྲུར་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་བ་བསྟན་བར་བྱ། རང་འགྲེལ།

དུ་དགའ་བ་དེ་ལས་བྱང་བའི་མཆི་མས་མིག་བསྐྱར་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་བ་སྤུ་ལྔ་བ་སྤྱེ་བར་
འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ། རྫོགས་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བར་མི་རྟག་བ་ཡི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ས་བོན་སྒྲིང་ནིད་རྫོགས་བའི་ས་བོན་ཞེས་བ་ཡོད་ལ། དེ་ཁོ་ན་ནིད་སྒོ་བ་དཔོན་མཁས་བས་ཉེ་
བར་བསྐྱར་པའི་སྒོ་དེ་གང་ཟག་དེ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་དེ་ལ་འཆད་བར་འགྱུར་བའི་མཚན་ནིད་
ཅན་གྱི་དམ་བའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་བསྐྱར་བར་བྱའོ།

འདི་ནི་སྒོ་དེ་ནིད་ཀྱི་གཏམ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་བ་མོས་བ་དང་། དེ་མི་གོ་བ་མིན་བ་གཉིས་
ཚོགས་ནས་ལུས་ཀྱི་མཚན་མ་དེ་རྣམས་སྤྱེ་བར་སྤང་ན། ཉགས་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། དོན་མི་
གོ་བ་དང་། གོ་ཡང་མཚན་མ་དེ་རྣམས་མི་སྤྱེ་ན་དེ་ཞིག་ཟབ་མའི་སྒོ་དུ་ངེས་མི་རྒྱས་ཀྱང་།
སྤུ་མ་དམ་པའི་བསྒོ་བ་ལས་མི་འདའ་ན། སྒོ་དེ་ནིད་རྫོགས་བའི་རིགས་²⁶རྒྱས་མང་པོ་གསར་
དུ་འཛོག་བའི་སྒོ་དུ་བྱུང་ངོ་།

གསུམ་པ་(དེ་ལ་བཤད་ན་ཡོན་ཏན་འབྱུང་ཚུལ་)ནི། ལྷར་བཤད་བའི་²⁷“ཉན་བ་པོ་དེ་ལ་ནི་སྒོ་
ནིད་བསྐྱར་བ་འབྲས་བྱ་མེད་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན།”

ཅ་ག། དེ་ལ་དེ་ཡི་རྗེས་²⁸སྤུ་འགྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་། ། །

²⁹“འདི་ལྷར་ཉན་བ་པོ་དེ་ལ་སྒོ་དེ་ནིད་དུ་འཛོན་བ་བྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བསྐྱེད་བའི་དོན་མ་
ཡིན་པ་དང་ལྷན་བར་མི་འགྱུར་བ་འབའ་ཞིག་དུ་མ་ཟད་གྱི། སྒོ་དེ་ནིད་ཀྱི་ལྷ་བ་ཉན་བ་དེའི་རྗེས་
སྤུ་འགྲོ་བ་སྤྱེ་འབྲས་བྱའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་།” འབྱུང་ཚུལ་“ཇི་ལྷར་ཞེ་ན།”
སྒོ་དེ་ལྷན་“དེ་སྒོ་དེ་ནིད་ཀྱི་ལྷ་བ་ཉན་བ་ལ་གཏེར་རྟེན་པ་དང་འབྲ་བར་སེམས་ཤིང་།” ལྷ་བ་དེ་
སྤྱེ་བ་གཞན་དུ་ཡང་“མི་ཉམས་བར་བྱ་བའི་བྱིར།”

26 རིགས་ནི་ རྣམ་དཔར། ཁྱི་ཡིར་དཔར་ལོག་བྱས་ག།

27 འབྲུག་པ་རང་འགྲོ་ལ། ཁྱེ་བསྐྱར། དབུ་མ་ ལ། ཤོག་ 204-ག། བྱེད་ 3-ག།

28 དེ་ལ་དེ་རྗེས་ རྣམ་ཚེ་འགྱུར།

29 འབྲུག་པ་རང་འགྲོ་ལ། ཁྱེ་བསྐྱར། དབུ་མ་ ལ། ཤོག་ 204-ག། བྱེད་ 3-ག།

ཙ་པ། ཉལ་དུ་ཚུལ་བྱིས་ཡང་དག་སྒྲུངས་ནས་གནས་བར་འགྱུར།
 སྤྱན་པ་གཏོང་བར་འགྱུར་ཞིང་སྤྱིང་ཇེ་བསྐྱེན་བར་བྱེད།
 བཟོད་པ་སྒྲིམ་བྱེད་དེ་ཡི་དགེ་བ་བྱང་ཚུབ་དུ།
 འགྲོ་བ་དགྲོལ་བར་བྱ་སྤྱིར་ཡོངས་སུ་བསྡུ་བྱེད་ཅིང་། ༩ ॥

ཉལ་དུ་ཚུལ་བྱིས་ཡང་དག་པར་སྒྲུངས་ནས་གནས་བར་འགྱུར་དེ། དེ་ཡང་“བདག་
 ཚུལ་བྱིས་པ་འཆལ་བའི་སྤྱན་གྱིས་ངན་འགྱུར་ལུང་ན། སྤྱིང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་
 རོ་ལྷམ་ནས་ཚུལ་བྱིས་སྒྲུངས་”ཏེ་མི་ཉམས་བར་སྤྱང་བ་ཡིན་ནོ།

ཚུལ་བྱིས་པ་འཆལ་བ་ལ་ནི་སྤྱན་དུ་ཚུལ་བྱིས་སྒྲུངས་པ་མི་དགོས་ཀྱི། ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་
 མི་མཐུན་སྤྱོགས་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡང་ཚུལ་འཆལ་ལོ། “བདག་ཚུལ་བྱིས་པ་”
 བསྐྱེད་པས་“བདེ་འགྱུར་སྤྱོས་ཀྱང་། དབྱལ་པོར་གྱུར་”ནས་བཟའ་བརྒྱང་དང་“སྤྱན་དང་
 གོས་ལ་སྤྱོགས་པའི་འཆོལ་པའི་ཡོ་བྱད་”ཀྱིས་སྤངས་ན། དེ་“འཆོལ་བ་ལྷུང་ལེན་ནས་སྤྱིང་ཉིད་
 ཀྱི་ལྷ་བ་ཉན་བ་དང་། དེའི་དོན་སྒྲིམ་པ་སྤྱོགས་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་རོ་ལྷམ་ནས།”

ཙ་པ། སྤྱན་པ་གཏོང་བར་འགྱུར་ཞིང་----- ॥

སྤྱིང་བཟའ་བ་ལྷུང་ལེན་པར་གྱི་ཞིང་ལ་“སྤྱན་པ་གཏོང་བར་འགྱུར་རོ།”

“སྤྱིང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་”སྤྱིང་བཟའ་བའི་“སྤྱིང་ཇེ་ཆེན་པོས་ཟིན་པ་ནི་སངས་རྒྱལ་ཉིད་
 འདྲིན་བར་བྱེད་ཀྱི། གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་”ལྷམ་ནས།

༩ “ཚུལ་བྱིས་སྒྲུངས་ནས་” གན་ཆའི་འགྱུར།

༩ སྤྱན་པ་གཏོང་ཞིང་ གན་ཆའི་འགྱུར།

༩ བཟོད་པ་སྒྲིམ་ཞིང་དགེ་བ་བྱང་ཚུབ་དུ། གན་ཆའི་འགྱུར།

༩ འགྲོ་བ་དགྲོལ་བྱིར་ཡོངས་སུ་བསྡུ་བྱེད་ཅིང་། གན་ཆའི་འགྱུར།

༩ འཕྱག་པ་རང་འགྲེལ་ ཇེ་བཟུན། དབྱལ་ ལ། གོག་ ༣-༩-༩ སྤྱིང་དང་གོ།

༩ འཕྱག་པ་རང་འགྲེལ་ ཇེ་བཟུན། དབྱལ་ ལ། གོག་ ༣-༩-༩ སྤྱིང་ ༩-༩

ཙ་བ། ..... སྤང་ཆེ་བ་སྤྲོན་པར་བྱེད།

ཙ་བ་སྤང་ཆེ་ཆེན་པོ་ལ་གོམས་པ་སྤྲོན་པར་བྱེད་དོ།

“ཁྱོད་ལས་ནི་ངན་སྤང་དུ་འགྲོ་བ་དང་དགེ་བ་འཛུམས་ལ། མདོག་གིན་དུ་མི་སྤྱད་པ་འཛོམ་པར་བྱེད་པས་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་འཕགས་པ་རྣམས་མཆིས་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྤྲུམ་ནས།

ཙ་བ། ..... བཟོད་པ་སྤྲོས་བྱེད་ ..... ॥

བཟོད་པ་སྤྲོས་པར་བྱེད་དོ།”

“ཅ“ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཡང་ཡང་མ་བསྟོས་པའི་རྩལ་བྱིམས་ལ་སོགས་པ་ནི།
སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་རྩུ་དང་།” ལུས་དང་ཡོངས་སྟོང་ལ་སོགས་པའི་“འབྲས་བྱ་དབག་དུ་
མེད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བས།”

ཙ་བ། ..... དེ་ཡི་དགེ་བ་བྱང་རྩལ་དུ།

འགྲོ་བ་དགྲོལ་བར་བྱ་བྱིར་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བྱེད་ཅིང་། ༩ ॥

“ཁྱུ་ལ་བྱིམས་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡི་དགེ་བ་ཡང་འགྲོ་བ་འཁོར་བ་ལས་སྤྱོད་པར་བྱ་བའི་
བྱིར་དུ་བྱང་རྩལ་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བར་བྱེད་དོ།”

“ལ“བྱང་རྩལ་སེམས་མ་གཏོགས་པ་ཉན་རང་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་གིས་ཉན་འབྲེལ་
ཟབ་མོ་བྱང་སེམས་བཞིན་དུ་སྟོན་མི་རྒྱས་པར་མཐོང་ནས།”

ཙ་བ། རྫོགས་པའི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གུས་པར་བྱེད།

༡༩ འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྩེ་བཟུང་། དབུ་མ་ ལ། ཤོག་ ༢༠༩-ན། རྩེ་ ༡-ག།

༢༠ འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྩེ་བཟུང་། དབུ་མ་ ལ། ཤོག་ ༢༠༩-ན། རྩེ་ ༡-ག།

༢༡ འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྩེ་བཟུང་། དབུ་མ་ ལ། ཤོག་ ༢༠༩-ན། རྩེ་ ༡-ག།

ཆིག་སྟོར་མི་མཐུན་པ་སྤང་།

༢༢ རྫོགས་པའི་ ཐེས་མི་གསལ། རྒྱག་ཆོའི་འགྱུར།

མཁན་དང་དེར་འཛིག་གྱི་རྣམས་ཀྱང་འཛིག་ས་མེད་པ་ལ་དེ་སྐད་སྒྲ་བ་ནི་ཐུན་སྒྲུལ་ཡིན་པས།
ཐུར་གྱི་གཞུང་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིགས་སྒྲ་མ་ཉིད་འཛིན་པའོ།

བཞི་པ་(ཐུར་ཐུར་གྱི་གང་ཟག་ལ་མཉན་པར་བསྒྲུལ་བ་)ནི།

ཙ་བ། ཟབ་ཅིང་གྱ་ཆེའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་རྩ་སྒྲུ་བོས་ནི།

དེམ་གྱིས་རབ་དྲུ་དགའ་བའི་ས་ནི་འཛོལ་རྩ་འགྱུར་བས།

དེ་ནི་དོན་དྲུ་གཉེར་བས་ལམ་འདི་མཉན་པར་གྱིས། ༥ ॥

དེ་ལྟར་གོང་དྲུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཟབ་པ་དང་། གྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་རྩ་སྒྲུ་བོས་ནི།
ཡུན་རིང་པོར་བར་མེད་པར་ཟབ་པ་དང་གྱ་ཆེ་བའི་སྒྲིགས་ཀྱི་དགའ་བའི་ཚོགས་རྣམས་སོ་སྒྲུའི་
སར། དེས་པར་བསགས་ནས་དེམ་གྱིས་རབ་དྲུ་དགའ་བའི་ས་ནི་འཛོལ་བར་འགྱུར་བས། ས་
རབ་དགའ་དེ་ནི་དོན་དྲུ་གཉེར་བས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཟབ་པའི་ལམ་འདི་མཉན་པར་གྱིས་
མིག་ཅེས་ཉན་པར་བསྒྲུལ་བའོ།

དེ་ཡང་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། ༡ “རང་བཞིན་ཐོང་བ་ཉིད་ཀྱི་གདམ་ལ་བྱས་པར་
འགྱུར་ན་དེ་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཁྱེན་ཉེ་བར་བསྒྲུབས་པའི་སྒྲོན་མ། ཇི་ལྟར་ཐོང་བ་ཉིད་ལ་དང་བ་
འཁེལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བྱ་ཞིང་། ཁྱིང་རྗེ་ཆེ་བ་དང་། བཅོམ་ལྟན་འདས་དེ་བཞིན་གསེགས་བ་
ལ་བྱས་བ་གཙོ་ཞིང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བར་ཆད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་གཡང་ས་ཆེན་
པོའི་རྒྱ་ཡོངས་སྒྲུ་སྒྲུང་བར་འདོད་པས། ཡང་བ་ལ་བཞེན་བ་དང་ཁྱིན་བར་དགའ་བ་ཡང་ཁྱིན་བ་
དང་། བསྐྱ་བའི་དངོས་པོ་བཞིས་ཀྱང་བསྐྱ་བ་བྱ་སྒྲེ། དམ་པའི་ཆོས་འདི་འབད་བ་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་སྒྲེ་བོ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོད་དྲུ་བྱུར་བ་ལ་ཉེ་བར་བཞུན་པར་བྱའོ།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་

༡༢ “ཚུལ་ལ་མཁས་པས་ནི། རྒྱ་ཆེའི་འགྱུར།

༡༣ “དགའ་བའི་ས་འཛོལ་བས། རྒྱ་ཆེའི་འགྱུར།

༡༤ དེ་དོན་གཉེར་བས་ རྒྱ་ཆེའི་འགྱུར།

༡༥ བཞི་བརྒྱ་པ་རབ་བྱེད་བཅུ་གཉིས་པའི་རྒྱ་འགྲེལ། རྩ་བཅུན། དབུ་མ། ཡ། མོག་ ༡༧-ག། རྩ་བ་ ༥-ག།

ཆོས་འདི་འབད་བ་ཆེན་པོས་བསྐྱར་དགོས་བར་གསུངས་ཏེ། ལྷོད་མིན་གྱི་ལྷོད་གཉིས་དང་
བྲལ་བ་ལཱོ། མོས་པ་ཡིད་བའི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མི་གོ་བ་ལ་ལ་ཡང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ངེས་བཤེས་
མི་གཞན་བའི་ཐབས་བྱས་ནས་བཤད་བར་བྱཱོ།

འཆད་བ་པོ་ལེགས་བར་ཤེས་པས་ཉན་བ་པོ་ལྷོད་རུང་ཐ་མ་ཡན་ཆད་ལ་འཆད་བ་ནི་
བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལྟེ། མདོ་ཀུན་ལས་བདུས་བ་ལས།^{༡༩} “ཆོས་ཐབ་པོ་ལ་མོས་བས་
བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་རྟུང་བ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱུས་སུ་མ་གྲུབ་གྱི་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་བ་དང་
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་བའི་བྱན་སུམ་ཚོགས་བ་ཐམས་ཅད་འབྲུག་བར་འབྱར་ཏེ།” རྟེན་རིན་
པོ་ཆེས་བྱིན་བའི་མདོ་ལས་^{༢༠} བྱང་བ། “འཇམ་དབལ་བྱང་རྒྱལ་མེས་དབའ་ཐབས་ལ་
མཁས་བ་དང་བྲལ་བས། བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་ལྷོད་དུ་ཐ་ཇོལ་དུ་བྱིན་བ་དུག་ལ་སྦྱང་བ་ལས། གང་
གིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཐེ་ཚོམ་དང་བཅས་བས་ཉན་བ་འདི། བསོད་ནམས་དེ་བས་ཆེས་
མང་དུ་སྦྱིད་ན་གང་ཐེ་ཚོམ་མེད་བར་ཉན་བ་ལྟ་ཅི་ལྟོད། གང་ཡི་གེར་བྲིས་ནས་ལྷང་འཕོགས་བ་
དང་འཆད་བ་དང་། གཞན་དག་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་རབ་དུ་སྦྱོན་བ་ལྟ་ཅི་ལྟོས།” གེས་གསུངས་སོ།

དེ་ཇི་གཅོད་བ་ལས་ཀྱང་།^{༢༡} “བཅོམ་ལྷན་འདས་གིས་བཀའ་བྱལ་ཏེ། རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་
ལྟ་བུ་མེས་ས། གཤམ་ལྷང་གི་བྲེ་མ་ལྟེ་གང་ཇི་ལྟེ་བ་གཤམ་ལྷང་ཡང་དེ་ལྟེ་དུ་བྱུར་ན། གང་
དེ་དག་གི་བྲེ་མར་བྱུར་བ་དེ་མང་བ་ཡིན་ནམ། རབ་འབྱོར་གིས་གསོལ་བ་བཅོམ་ལྷན་འདས་
གཤམ་བྲེ་མ་ལྟེ་དུ་བྱུར་བ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱང་མང་བ་ལགས་ན། དེ་དག་གི་བྲེ་མར་བྱུར་བ་ལྟ་
སྟོས་ཀྱང་ཅི་འཚལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གིས་བཀའ་བྱལ་བ། རབ་འབྱོར་ཁྱོད་ལ་བསྐྱོལ། ཁྱོད་
གིས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་བར་བྱཱོ། གཤམ་ལྷང་དེ་དག་གི་བྲེ་མ་ཇི་ལྟེ་བ་དེ་ལྟེ་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་

༡༩ འཕགས་བ་རྒྱ་རྒྱལ་གྱི་མདོ་ཀུན་བདུས། རྟེན་བསྐྱེད། དབྱུག་གི་ཤོག་ ༣༣-ན། རྟེན་ ༥-ག།

༢༠ རྟེན་རིན་པོ་ཆེས་བྱིན་བའི་མདོ། ཀུན་བདུས་ཀྱི་བྱང་འབྲེན་གནད་བའི་མདོ་འདི་ཇི་ལྟ་བུ་བཅའ་ཀྱང་རྟེན་
མན་བ་བྱུང་།

༢༡ འཕགས་བ་ཤེས་རབ་གྱི་ཐ་ཇོལ་དུ་བྱིན་བ་དེ་ཇི་གཅོད་པ། རྟེན་བཀའ། ཤེར་བྱིན་རྒྱ་ཚོགས། ཀ།
ཤོག་ ༣༣-ན། རྟེན་དང་གོ། ཚིག་རྒྱུར་མི་མཐུན་བ་རྒྱང་།

[illegible]

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛོད་ཀྱི་མདོ་ལས།¹⁰ “མི་དག་བཅུ་ཆེན་པོ་རྣམས་བསྐྱེད་སྐྱོང་གི་དཔལ་འབྱོར་ལྡན་པས་བདག་མེད་པའི་ཆོས་ལ་འཕུག་ཅིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཏོང་མ་ནས་དག་པར་དང་བ་དང་མོས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་ཏོ།” ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

བདུད་འདུལ་བའི་ལེའུ་ལས།^ཅ “དགེ་སྤྱོད་གང་གི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་དུལ་བར་ཤེས་
ཤིང་། ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོགས་མའི་མཐའ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་བར་ཤེས་ཏེ། ཉེས་པ་
ལྷུང་བའི་འགྱོད་པ་ལེལ་ཞིང་བརྟན་པོར་མི་བྱེད་བས་མཚམས་མེད་པ་ཡང་གཞོན་ན། ཚེ་གང་
ཚུལ་གྱི་མས་ལ་ལོག་པར་ཞགས་པ་ལྟར་ཆོགས་ལྟ་ཅི་སྟོན།” ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

མ་སྐྱེས་དགའ་མཛེས་ལས།^མ “མཚམས་མེད་བྱེད་པས་དམ་པའི་ཚས་འདི་ཚས་ནས་
འབྱུག་ཅིང་མོས་ན། དེའི་ལས་དེ་ལས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེས་ང་མི་སྐྱོལ།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
དེ་འཆད་ཉན་བྱེད་པ་དང་། དེ་མིན་པའི་སྐྱབས་སུ་ཡང་དོན་ཐབ་མོ་ལ་མོས་པ་དང་མེམས་པའི་
མན་ཡོན་ནོ།

༥༦ དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛོད་ཀྱི་མདོ། མདོ་འདིའི་ཡུང་ཇི་ཙམ་བཙལ་གྱང་མ་རྟེན་པས་ཇེས་སུ་རྟེན་ན་
དབང་མེད་ས་གཞིས་པའི་རྒྱལ་ས་སུ་བསྐོད་ཆོག་པ་ལ།

མ་ བདུང་འདུལ་པའི་ལེའུ། རྩེ་བཀའ་མདོ་མེ། །ཀུ་མོག་ ༢༡-༣། རྩེང་ ༢-པ། ཆེན་མུང་མི་མཐུན་
པ་མུང་། མདོ་འདྲིའི་མཚན་གཞན་པ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་འབྱུང་པའི་ལེའུ་ཞེས་ཕུ་བ་
ཞེས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཞེས་གསལ་པོ།

67 མ་རྒྱུས་དབྱེ་མདོ། རྩེ་བཀའ། མདོ་ལྷེ། ཚཱ་ཤོག་ ༢༩-པ། རྩེ་ ༡-པ།

བཤད་པའི་པན་ཡོན་ལོགས་པར་འཛོལ་བ་ལ་གཉིས་དགོས་དེ། རྟེན་བཀུར་དང་གྲགས་པ་
 ལོགས་ལ་མི་ལྟ་བུའི་ཀུན་སྐྱོང་དག་པ་ཞིག་⁵²དང་། བཤད་རྒྱུའི་ཆོས་དེའི་དོན་ལོག་པར་མ་
 བརྩུང་བར་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཤད་པ་ཞིག་⁵³དགོས་དེ། སྦྱོན་གཉིས་ཀའམ་གང་རུང་རེ་དང་
 ལྟན་པས་བཤད་ན། བསོད་ནམས་མང་བོའི་བར་ཆད་བྱེད་བར་གསུངས་པའི་བྱིར་དེ། སྦྱོབ་
 དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་⁵⁴ “དེའི་བྱིར་གང་དག་ཆོས་ལོག་པར་འཆད་བར་བྱེད་པ་དང་།
 སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་རྟེན་པ་དང་བཀུར་སྦྱིང་དང་གྲགས་པ་འདོད་པས་འཆད་པ་དེ་དག་ནི།
 བདག་ཉིད་གྱི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།” ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འདིར་
 ཡང་འབྲེལ། ཉན་པ་སོ་ལ་ཡང་ཉན་པའི་ཀུན་སྐྱོང་དག་པ་དང་། དོན་ལོག་པར་མ་བརྩུང་བ་གལ་
 ཆེ་བས། གཉིས་ཀས་ཀྱང་འཆད་ཉན་གྱི་དྲུས་སུ་མཚན་ཉིད་མ་མཐའ་རེ་དང་ལྟན་པར་བྱུང།

ལྟ་བ་(རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་རྒྱལ་)ལ་གསུམ། ཡང་དག་པའི་དོན་ལྟང་གིས་
 བསྟན་པའི་རྒྱལ། ལྟང་གི་དོན་དེ་རིགས་པས་བསྟུབ་པ། དེས་གྲུབ་པའི་སྦྱོང་ཉིད་གྱི་རབ་དབྱེ་
 བཤད་བཞི།

དང་པོ་(ཡང་དག་པའི་དོན་ལྟང་གིས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་)ལ་གཉིས། ལྟང་ལས་གསུངས་པའི་རྒྱལ་
 དགོད་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པའི་མི་མཐུན་སྦྱོགས་ངོས་བརྩུང་བཞི།

དང་པོ་(ལྟང་ལས་གསུངས་པའི་རྒྱལ་དགོད་པ་)ནི། ས་བརྩ་བ་ལས།⁵⁵ “ས་ལྟ་བ་བ་དེ་ས་
 དུག་པ་ལ་འཕྱག་པ་ན། ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་བརྩས་འཕྱག་གོ། བརྩ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་མ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་
 བར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོ་བ་མེད་པ་དང་། མ་སྦྱིས་པ་དང་། དཔེན་པ་དང་།

52 ཅིག་ ཞལ་དབང་།

53 ཅིག་ ཞལ་དབང་།

54 སྦྱོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་མཛོད་གནས་བཞི་པའི་རང་འབྲེལ། རྟེན་བསྟན། མཛོད་པ། ཀྱ།
 ཤོག་ 228-པ། བྱེད་ 3-པ།

55 ས་བརྩ་པའི་མདོ། རྟེན་བཀུར། ལལ་ཆེན། ལ། ཤོག་ 278-ན། བྱེད་ 1-པ།

གདོད་མ་ནས་ནམ་པར་དག་པ་དང་། སྤྱོད་པ་མེད་པ་དང་། སྤང་བ་མེད་པ་དང་དོར་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱུ་མ་དང་། མི་ལམ་དང་། མིག་ཡོར་དང་། བྲག་ཆ་དང་། ཚུ་སྤྱི་དང་། གཟུགས་བརྟན་དང་། སྤྱལ་བ་ལྟ་བུར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དེ། དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་རབ་དུ་རྟོགས་པ་ན། རྣ་ཞིང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་བྱུང་བ་རྗེས་སུ་ཐོབ་སྟེ།” ཞེས་གསུངས་ཏེ།

དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་སྤང་དོར་མེད་པའི་བར་ལ་སྦྱར་བའོ། དེ་གཉིས་མཉམ་ཉིད་གཅིག་དང་། སྤྱུ་མ་སོགས་བདུན་ལྟར་མཉམ་པ་ནམས་མཉམ་པ་ཉིད་གཅིག་དུ་བྱ་བྱིང་། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་དུ་བྱའོ། མཉམ་པ་ཉིད་བཅུད་འོས་འཛིན་ནི་ས་བཅུ་པའི་མདོ་འགྲེལ་^{• 64} དང་། བྱང་ས་^{• 65} གཉིས་ཀྱང་མི་མཐུན་པར་སྤང་ལ། དེ་གཉིས་དང་ལྷགས་འདི་སྤང་བ་ཉིད་འགྲེལ་རྩལ་མི་མཐུན་པས་འདིར་གཞན་དུ་བཤད་དོ།

དེ་ལ་དང་པོ་(ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་མ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་)ནི། མཚན་མ་མི་འདྲ་བར་སྤང་བ་ནམས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ངོ་ན་མེད་པར་ཆོས་ཀྱན་འདྲ་བའོ།

གཉིས་པ་(ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་)ནི། ཆོས་ཀྱན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པ་མེད་པར་མཉམ་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་སྦྱར་བསྐྱན་པའོ། གཞན་བརྒྱད་ནི་སྦྱར་བསྐྱན་པའི་དོན་དེ་ཉིད་བྱད་པར་དུ་སྟེ་ནས་སྦྱན་པ་སྟེ། སྟེ་བ་མེད་པ་ནི་མ་འོངས་པ་དང་། མ་སྟེས་པ་ནི་དུས་གཞན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱན་ལ་མཉམ་བའམ་འདྲ་བ་ནི་གཞན་ནམས་ལ་འང་སེས་པར་བྱའོ། དཔེན་པ་ནི་སྟེ་འབྱུང་དང་སྟེས་པས་སྦྱང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་

• 64 ས་བཅུ་པའི་མདོ་འགྲེལ། རྟེན་བསྐྱན། མདོ་སྟེ། ཇི་། ཤོག་ 186-བ། བྱང་དང་པོ་ དེ་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུས་འཕྲུག་གོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ།

• 65 བྱང་ས་ རྟེན་བསྐྱན། སེམས་ཅམ། མི། ཤོག་ 172-ན། བྱང་ 1-པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་མ་མེད་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་སོགས་ས་བཅུ་པའི་མདོ་འགྲེལ་དང་མི་མཐུན་པར་འགྲེལ་བར་མཚན་པ་ལྟ་བུ་སྤང་བས་དབྱད་པར་འཛལ།

མཉམ་ཉིད་གཉིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པས་དཔེན་པོ་ལོ།
དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་འབྲུལ་དུ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བྱས་པ་མིན་གྱི། གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་
ལྟར་དུ་གནས་པ་ནི་དུག་པོ་ལོ།

བདུན་པ་ལ་གཉིས་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ནི་དང་པོ་དང་ཕྱུར་ལ། སྒྲིབ་དང་རྣམ་ཉིག་གིས་
སྒྲིབ་པ་མི་རྒྱས་པ་ལ་ནི་གཉིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱང་པར་ཕྱུར་ལོ། བརྒྱད་པ་ལ་ཡང་བྱང་པར་དེ་
ལྟར་ཕྱུར་ལོ། དག་པ་ནི་སྒྲིབ་བཤད་པའི་དོན་དེ་རྣམས་ངེས་པར་བྱེད་པའི་དཔེའི་རྣམ་གྲངས་
མང་པོ་ལོ། བརྒྱ་པ་ནི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོར་མེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པ་མེད་པར་འདྲ་བོ་ལོ།

རྩ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཕྱུར་བའོ། ཇེས་སྤྱ་མཐུན་པ་ནི་ས་བརྒྱད་པའི་མི་སྤྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་
པ་དང་ཇེས་སྤྱ་མཐུན་པ་སྤྱེ། ཇེས་སྤྱ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་འདི་ལ་སྐབས་སྤྱབས་ཀྱིས་མི་འདྲ་བ་
མང་དུ་སྒྲུབ་ངོ་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲིབ་པ་ལ་ལུང་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ས་
དུག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉིགས་ཚུལ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། ས་དུག་པ་ལ་
མཉམ་ཉིད་བརྒྱུ་ལུག་པར་གསུངས་པའི་ལུང་དྲངས་སོ།

གཉིས་པ་(དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ས་ཤིང་བ་)ནི། ཆོས་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་
གཏན་ལ་འཁེབས་པ་འདི་ལ། བདེན་པར་གྲུབ་ཚུལ་དེ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། བདེན་པར་
འཛིན་ཚུལ་ལེགས་པར་མ་ཤེས་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ངེས་པར་འབྱུག་སྤྱེ། སྒྲིབ་འབྱུག་
ལས།⁶⁶ “བདུགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པར། དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན།” ཞེས་
བདུགས་པའི་དངོས་པོ་སྤྱེ་དགག་བྱའི་སྤྱི་ལེགས་པར་སྒྲོ་ལ་མ་ཤར་ན། དགག་བྱ་དེ་མེད་པ་
ལེགས་པར་འཛིན་མི་རྒྱས་པར་གསུངས་པས། མེད་ཕྱི་བདེན་གྲུབ་དང་། གང་གིས་སྒྲིབ་པའི་
དགག་བྱའི་རྣམ་པ་སྒྲོ་ལུལ་དུ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཤར་ན། བདེན་མེད་དང་སྒྲིབ་པའི་ངོ་མོ་ལེགས་
པར་ངེས་པ་མི་སྤྱིད་ངོ་།

66 སྒྲིབ་འབྱུག་ལེའུ་དག་པ་ཤེས་རབ་ལེའུ། ཆོགས་བཅད་ཨང་། བརྒྱ་དང་པོ་བརྒྱད་པ།

དེ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་ས་འབྲུལ་དུ་ཀུན་བརྟགས་པའི་བདེན་གྲུབ་དང་། བདེན་འཛིན་
 རིས་ཟིན་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ། གྲུབ་མཐའ་
 སྒྲོ་བ་སྒྲུར་མ་བསྒྲུར་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པའི་ལྷན་སྒྲིལ་གྱི་བདེན་འཛིན་དང་། དེས་བརྒྱུད་པའི་
 བདེན་གྲུབ་ལེགས་པར་རིས་ཟིན་པ་ནི་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། དེ་རིས་མ་ཟིན་པར་རིགས་བས་
 དགག་བྱ་བཀག་ཀྱང་། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་བདེན་ཞེན་ལ་ཅི་ཡང་མི་གནོད་པས་
 སྐབས་དོན་སྟོར་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ཡང་ཐོག་མར་རང་གི་རྒྱུད་གྱི་བདེན་འཛིན་རིས་ཟིན་ནས། དེའི་ཡུལ་སྐྱུན་འབྱིན་པ་ལ་
 རིགས་པ་ནམས་དངོས་དང་བརྒྱུད་པས་འགྲོ་ལུགས་སེལ་དགོས་ཀྱི། ཁ་བྱིར་ལྟ་འབའ་ཞིག་གི་
 དགག་སྒྲུབ་ནི་ཕན་ཤིན་ཏུ་ཆུང་པའི་ཕྱིར་རོ། འདི་ལ་དབུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་ལུགས་གྱི་
 རིས་འཛིན་སེལ་ན་ཁྱད་པར་ལེགས་པར་སྟེད་པར་འགྱུར་བས།

དེ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་གྱི་བདེན་འཛིན་རིས་གཟུང་བ་དང་།
 དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་གྱི་བདེན་འཛིན་རིས་གཟུང་བའོ།

དང་པོ་(དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་གྱི་བདེན་འཛིན་རིས་གཟུང་བ་)ལ་གསུམ། བདེན་གྲུབ་དང་
 བདེན་འཛིན་རིས་གཟུང་བ། འཛིག་རྟེན་པ་ལ་ལྟོས་པའི་བདེན་རྒྱན་སྒྲིབ་པའི་དཔེས་བསྟན་པ།
 དཔེ་དེ་དོན་ལ་སྒྲུར་ནས་བཤད་པའོ།

དང་པོ་(བདེན་གྲུབ་དང་བདེན་འཛིན་རིས་གཟུང་བ་)ནི། རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ཁྲུངས་ཐུབ་གནན་
 ལས་དགག་བྱ་རིས་འཛིན་གསལ་བར་མི་འབྱུང་ལ། དབུ་མ་སྒྲུང་བ་ལས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་
 བཤད་པའི་བསྟོག་སྟོགས་གྱི་ཡོད་པ་ནི་དོན་དམ་པར་རམ་བདེན་ཡོད་དུ་སེལ་པས་དེ་ལྟར་བཤད་
 ན། དེ་ནི་དུ་ལས།⁵⁰ “དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་ངོ་བོ་ནི་མེད་པ་དག་ལ་ཡང་དེ་ལས་ལྟོག་པའི་
 ནམ་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་འབྲུལ་པའི་སྒྲོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། འདི་འམ་འདིས་

བར་བཤད་བ་འདིར་ཡང་འདྲ་བའི་བྱིར་རོ། དེ་ཡང་ནས་བྱུང་བའི་བར་གྱིས་ནི་བདེན་འཛིན་དེ་
ལྟན་སྐྱེས་སུ་སྟོན་རོ། དེས་ན་སྟོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེས་སྟོས་སོ། སྟོག་ཆགས་དེ་དག་
གི་བསམ་པ་ནི་རྟོག་པ་ཁོ་ན་མིན་གྱི། རྟོག་མེད་གྱིས་སེས་བ་ལ་ཡང་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་
དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་གི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མིན་པའི་དངོས་པོ་བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱན་
ཇོབ་ཁོ་ནར་ཡོད་བ་ནི། དངོས་རྣམས་སྟེ་བ་ཀྱན་ཇོབ་དུ། ཞེས་བའི་དོན་དེ། དེ་ཡང་བདེན་
འཛིན་གྱི་ཀྱན་ཇོབ་དུ་ཡོད་པའི་དོན་མིན་རོ།

དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྟོ་ལ་སྤང་བའམ་སྟོའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་དོན་གྱི་མྱོད་ལུགས་
སུ་ཡོད་བ་ནི། བདེན་པ་དང་དོན་དམ་དང་ཡང་དག་པར་ཡོད་བ་དང་དེར་འཛིན་བ་ནི་བདེན་
འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་སོ། འོ་ན་སྤང་བ་ལས།¹² “དོན་དམ་པར་སྟེ་བ་མེད་དོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདི་
དག་ཡང་དག་པའི་སེས་པས་སྟེ་བ་མ་གྱུ་བ་པོ་ཞེས་བཤད་བར་འགྱུར་རོ།” ཞེས་གསུངས་
པའི་ཤུགས་གྱིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་བ་དང་། སྟེ་བ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ནིད་ལ་འཇུག་པའི་རིགས་སེས་
གྱིས་སྟེ་བར་དང་ཡོད་པར་གྱུ་བ་པ་ལ་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན

བདེན་དེ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་བར་སྤར་བའི་དོན་དམ་ལ་གཉིས་སེས་དགོས་དེ།
ཐོས་བསམ་སྟོས་གསུམ་གྱི་རིགས་སེས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་ནས། དེས་སྤར་བཤད་བ་ལྟར་མ་
གྱུ་བ་པ་ཅིག་དང་། སྟོའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་དོན་གྱི་མྱོད་ལུགས་སུ་ཡོད་བ་ལ། དོན་

པ་ལ་བདེན་ནས་ཡོངས་སུ་བདགས་པ་འདི་འབའ་ཞིག་འགོག་པར་བྱེད་དེ། དེ་བཞག་པ་ལ་མངོན་ལུས་
ལ་སོགས་པའི་གཞོད་པ་མི་འཇུག་པ་ཁོ་ནའོ། ཞེས་བ་དང་། ཡང་། བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ། རྟེ་
བལྟན། ལེམས་ཅམ། ས། ཤོག་ ༡-བ། ཟླང་ ༩-པ། འདི་ལྟར་བྱིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སེས་པ་ལ་
མཐུན་པར་དོན་ཇི་མྱོད་ལུས་སྤང་བ་དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཀྱན་ཇོབ་ཡིན་པར་རིགས་དེ། སེས་པ་ལ་སྤང་
བ་དང་མཐུན་པར་དངོས་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱིར་རོ། ཡང་དག་པར་སྟེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་མི་སྤང་སྟེ་ཇི་
ལྟར་ཡང་དུང་བའམ། གྱུ་བ་པའི་མཐའ་ལ་བདེན་ནས་སྟོ་བདགས་པ་འབའ་ཞིག་དུ་ཆད་དོ། དེ་ལྟར་
མ་ཡིན་ན་ནི་ཙོད་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པའི་ལུང་འདི་གཉིས་མིན་ནམ་ལྟས་པས་
མཁྱེན་ལྟན་རྣམས་གྱིས་དབྱེད་པར་འཚལ།

དམ་དུ་ཡོད་པར་བཞག་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོའི་དོན་དམ་དང་། དེའི་ངོར་གྲུབ་པ་ཡང་ཡོད་ལ།
སྤྱི་མཐི་དོན་དམ་དང་དེར་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་སྤྱིད་དོ།

དེས་ན་སྤྱི་མཐི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་སྤྱི་མཐི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པས་བྱུང་། སྤྱི་མཐི་
ཡོད་འཛིན་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་མིན་ལ། དེའི་བདེན་འཛིན་ལ་ནི་སྤྱི་མཐི་ཡོད་འཛིན་
དགོས་སོ། ། འདི་མ་བྱེད་པར་དགག་བྱའི་ཚད་འཛིན་རིགས་བས་དབྱུང་བཟོད་དང་། དབྱུང་
བཟོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་འཛིན་བ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་བདེན་པ་གཞི་ས་
གྲུབ་དང་། བདེན་གྲུབ་དུ་འདོད་པའི་ནོར་བ་མང་དུ་བྱུང་སྐྱང་ངོ་།

འདི་ལེགས་པར་ཤེས་ན་གཤིས་ལྷགས་ལ་དང་། དོན་དམ་དུ་མེད་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཚོས་
ཉིད་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་དེ་ཉིད་གཤིས་ལྷགས་དང་། དོན་དམ་ཡིན་པར་སྤྱི་བ་མི་འགལ་བའི་
གནད་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར་ངོ་།

གཉིས་པ་(འཛིན་ཉེན་པ་ལ་ལྟོས་བའི་བདེན་དུན་སྤྱི་མཐི་དབེས་བཟུང་བ་)ནི། སྤྱིའི་དབང་གིས་
བཞག་པ་དང་མ་བཞག་པའི་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཤེས་པ་ལ། སྤྱི་མཐི་དབེས་སྤྱིའི་ཉེན་སེམས་བར་
བྱེད་པ་བཟུགས་པས་དེ་བཤད་ན། སྤྱི་མ་མཁན་གྱིས་དེ་ཤིང་སྟགས་ན་ཁྲུང་དུ་སྤྱུལ་བ་ན། སྤྱི་
མ་མཁན་དང་མིག་བསྐྱད་པའི་ལྷད་མོ་བ་དང་། མིག་མ་བསྐྱད་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ། ཉ་
ཁྲུང་དུ་སྤྱང་བ་ཙམ་ཡོད་ཀྱི་དེར་ཞེན་པ་མེད་ལ། གཉིས་པ་ལ། དེར་སྤྱང་དང་དེར་ཞེན་གཉིས་
ཀ་ཡོད། གསུམ་པ་ལ། ཉ་ཁྲུང་གི་སྤྱང་ཞེན་གཉིས་ཀ་མེད་དོ།

སྤྱུལ་གཞི་ཉ་ཁྲུང་དུ་སྤྱང་བ་ན། དབེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྤྱུལ་དུ་འབྱུལ་བའི་ཆེ་ཤེས་བ་དེའི་
ངོར་ཐག་པ་སྤྱུལ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་སྤྱུལ་མིན་ཞེས་ཟེར་བ་བཞིན་དུ། ཤེས་པ་འབྱུལ་ངོ་ཙམ་དུ་ཉ་
ཁྲུང་དུ་སྤྱང་བ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་སྤྱུལ་གཞི་ཉ་ཁྲུང་དུ་མི་སྤྱང་ཞེས་བྱུར་མི་རུང་གི། ཁྲུང་པར་དེ་ལྟར་
མ་སྤྱིར་ཡང་སྤྱུལ་གཞི་ཉ་ཁྲུང་དུ་སྤྱང་བར་ཁས་སྤྱང་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་སྤྱང་བ་ལ་
འབྱུལ་བ་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་ངོ་།

དེས་ན་སྤྱུལ་གཞི་ཉ་ཁྲུང་དུ་སྤྱང་བར་འཛིན་ཀུས་པ་དེ། སྤྱི་མ་མཁན་ལྟར་ན་སྤྱི་འབྱུལ་པ་

ལ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་དབང་གིས་འཛོག་གི། དེ་ལྟར་མིན་པར་སྒྲུལ་གཞི་རང་གི་སྒྲིབ་ལུགས་ཀྱི་
 དབང་གིས་འཛོག་པ་མིན་ནོ། ། ལྟན་མོ་བ་ལ་ནི་རྟ་སྒྲུབ་དུ་སྒྲུབ་པ་དེ་ནང་གི་སྒྲིབ་དབང་གིས་
 བཞག་པར་མི་འཆར་གྱི། གཞི་གང་དུ་སྒྲུབ་པ་དེ་ལ་རྟ་སྒྲུབ་མཚན་ཉིད་པ་ཅིག་ལུལ་གྱི་གོ་ས་
 མནན་ནས་བསྐྱད་པར་འཛིན་ནོ། །

དེ་ནི་དཔེའི་སྒྲིབ་ནས་སྒྲིབ་དབང་གིས་བཞག་པ་དང་མ་བཞག་པར་འཛིན་པའི་ཚུལ་ཏེ།
 གཞི་དེར་སྒྲུབ་པ་དེ་ཤར་བ་ན་སྒྲུབ་པ་ལྟར་གྱི་སྒྲིབ་ལུགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་མི་འགྲོ་བ་གཉིས་ཡོད་ནོ། །

དེ་ལེགས་པར་གོ་ན་ཚད་མའི་དབང་གིས་གཞལ་བུ་འཛོག་པ་ལ། ཚད་མ་ཡང་སྒོ་ཡིན་
 བས་དེས་གཞལ་བུ་འཛོག་པ་ཡང་སྒོའི་དབང་གིས་བཞག་པར་འགྱུར་བས། དངོས་སོར་སྒྲུབ་
 ན་མས་གྱི་ལུགས་ཀྱིས་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ་སྒྲུབ་དུ། སྒྲུགས་དེ་གཉིས་འབྲེས་
 བ་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚད་མའི་དབང་གིས་གཞལ་བུ་འཛོག་པ་ནི་གཞལ་བུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་
 ལུགས་ཚད་མས་ཉོགས་པའི་དོན་ཡིན་པས། དེ་དང་སྒྲུབ་པ་གཉིས་གཏན་མི་འབྲེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲིབ་པའི་དབུ་མ་པ་ལྟར་ན་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་།
 སྒྲི་རོལ་ཁས་ལེན་པའི་རང་རྒྱད་པ་ལྟར་ན་ས་སྒྲུགས་སམ་བར་སྒྲུབ་ལྟ་བུའི་གཞི་འཛིན་པའི་
 དབང་སོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་ལ། སྒྲུབ་པ་ལྟར་དུ་མེད་པ་ནི་དེ་ལྟར་དུ་ཡོད་ན་མིག་མ་
 བསྐྱད་པས་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་ལས། དེས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དྲགས་ཀྱིས་
 ཁེགས་པ་ན་དེར་སྒྲུབ་དང་དེས་སྒྲིབ་གཉིས་ཚོགས་པ་གྲུབ་པ་ན། གྲུབ་མཐར་མ་ཞུགས་པའི་ཐ་
 སྒྲིབ་པའི་སྒྲོ་རང་དགའ་བ་ལ་སྒྲོས་པའི་བརྒྱན་པར་འགྲུབ་པས། དེ་དང་གཞུགས་བརྒྱན་གང་དུ་
 སྒྲུབ་པས་སྒྲིབ་པ་གྲུབ་པའི་སྒྲོ་ནི་རིགས་ཤེས་སྒྲ་རགས་གང་དུ་ཡང་མི་འོང་ངོ་། །

ཐ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲོ་རང་དགའ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བདེན་གྲུབ་ཡིན་ན་ཡང་། དེར་སྒྲུབ་བྱུང་
 ན་དེས་སྒྲིབ་མི་འོང་ལ། དེས་སྒྲིབ་བྱུང་ནའང་དེར་སྒྲུབ་མི་འོང་བས། དེ་གཉིས་ཚོགས་པ་བྱུང་ན་
 སྒྲོ་རང་དགའ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བརྒྱན་པ་ཁོ་ནའོ། །

གསུམ་པ་(དཔེ་དེ་དོན་ལ་རྒྱར་ནས་བཤད་པ་)ནི། སྒྲུབ་པའི་ལྟན་མོ་བ་མིག་བསྐྱད་པ་བཞིན་དུ་

མེས་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་ནང་གི་ཆོས་འདི་རྣམས་བདེན་པར་ཡོད་པར་སྤང་བ་ན། སློལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྡོད་ལུགས་ཤིག་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི། མོག་མ་མེད་པ་ནས་ལུགས་པའི་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་རྟོ།། རང་རྒྱུད་པས་འདི་ལྟར་བཞག་པ་ནི། ཐལ་འགྱུར་བའི་དགག་བྱ་འཛིན་བའི་སློལ་སྤྱོས་ན་ཤིན་ཏུ་རགས་པས། སྤྱི་བའི་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ནི་མིན་རྟོ།།

ནམ་ཞིག་བདེན་འཛིན་དེས་བབྱང་བའི་བདེན་གྲུབ་རིགས་པས་ཁེགས་བ་ན་སྐྱུ་མ་མཁན་བཞིན་དུ་སྤྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ལ། ནང་གི་སློའི་དབང་གིས་མ་བཞག་པའི་སྡོད་ལུགས་ཡོད་པར་མི་འཛིན་པར། སློའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཡོད་པ་ཅམ་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ།། དེ་ཡང་ཆད་མས་མི་གཏོད་པའི་སློའི་དབང་གིས་བཞག་པ་རྣམས་མ་སྤང་དུ་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱི། སློའི་དབང་གིས་གང་བཞག་ཐམས་ཅད་མ་སྤང་དུ་ཡོད་པར་མི་འདོད་དོ།།

ས་པོན་ལས་སྐྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་སློའི་དབང་གིས་བཞག་ཀྱང་། སྐྱུ་གུ་རང་གི་ངོས་ནས་ས་པོན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་འགལ་བ་ནི། སྐྱུ་ལ་གཞིའི་ངོས་ནས་ཀྱང་ཏྲ་སྒྲུང་དུ་སྤང་བ་དང་འབྲས་སྐྱེ་དེས་མ་སྤང་དུ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱའོ།། ཆོས་ཉིད་ཀྱང་རང་གང་ལ་སྤང་བའི་སློའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་འཛོགས་པས། དེ་མ་སྤང་དུ་ཡོད་པར་འཛོགས་པ་ལ་མ་བྱུང་བ་མེད་དོ།།

དེས་ན་ཕྱི་སྐྱུ་མ་ཏྲ་སྒྲུང་དུ་སྤང་ཡང་དེས་སྤོང་བ་བཞིན་དུ། ལུས་སོགས་ཐམས་ཅད་ལུས་སོགས་སུ་སྤང་ཡང་ལུས་སོགས་ཀྱིས་སྤོང་བ་ནི། སྐྱུ་མ་དང་ཆོས་གཞན་རྣམས་དཔེ་དོན་དུ་སྤོར་བའི་དོན་གཏན་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཆོས་དེ་ཡིན་པ་མི་སྤིད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དཔེ་དོན་སྤྱར་བ་ཡང་དེས་སྤང་བ་ཡིན་ཀྱི་དེ་དངོས་མིན་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ།། ནམ་ཞིག་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ན། དེའི་ངོར་གཉིས་སྤང་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་ནི་མེག་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྐྱུ་མའི་སྤང་ཞེན་གཉིས་ཀ་མེད་པ་དང་འབྲས་སྐྱེ།

འོག་ནས་རང་རྒྱུད་པས་རིགས་པས་འགོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་མི་སྤོན་པས།

འདིར་དེའི་ལུགས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱ་མ་བཞིན་དུ་འཆར་ཚུལ་མཛོད་བསྐྱས་གོ་སྟོབས་བར་བཞིན་ན། ཤེས་བྱ་ལ་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ཁ་ཚིན་ཆོད་པའི་དང་པོར་དངོས་པོ་ལ་བཤད་ན། དངོས་པོ་ལ་གཟུགས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་ཁ་ཚིན་ཆོད་ཅིང་། གཟུགས་ཅན་ལ་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཚྭ་གས་ཀྱི་ཆ་མེད་དང་། ཤེས་པ་ལ་དུས་སྐྱིའི་ཆ་མེད་དགག་པ་གཞན་ནས་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་ལ། དངོས་པོ་ལ་ཆ་བཅས་ཀྱིས་བྱུང་པར་བསྐྱབ།

དེ་ནས་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་ཀ་ངོ་བོ་ཐ་དད་ན་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བས་དགག་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་བསྐྱར། དེའི་ཆེ་དེ་ལ་ཡིད་ཇི་ལྟར་གཏད་པ་ན། ཡིན་ཚུལ་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་སྒྲུང་ཚུལ་ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བ་སྟོན་དུ་མེད་པས། སྐྱ་མ་བཞིན་དུ་དེར་སྒྲུང་བ་དང་དེས་སྒྲུང་བ་གཉིས་ཆོགས་བར་གཏན་ལ་དབབ། དེ་ནས་དེ་འདྲ་དེ་སྟོ་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་བརྟན་པའི་སྟོད་ལུགས་ལ་འགལ་བ་མེད་ཀྱང་། གཞི་དེ་སྟོ་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་སྟོད་ལུགས་ཡིན་ན་གཏན་མི་རིགས་ན། སྒྲུང་བཤད་པའི་བདེན་གྲུབ་ལ་གནས་ཚུལ་དང་སྒྲུང་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་མི་སྟོད་པའི་ཕྱིར་ན། བདེན་པར་གྲུབ་ན་ནས་བ་ཐམས་ཅད་དུ་བརྟན་པ་སྒྲུངས་ན། གནས་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བའི་སྟོ་དེ་མ་འབྲལ་བར་འགོ་དགོས་པས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་གྲུབ་ན་ནི་དངོས་པོར་མེད་པ་ནམས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡང་རིགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་བྱས་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་གཟུགས་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་བྱུང་བ་ཁས་སྒྲུང་དགོས་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཤར་ལ་བྱུང་བའི་ཆ་དང་ཚྭ་གས་གཞན་ལ་བྱུང་བའི་ཆ་ཁས་སྒྲུང་དགོས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཉིད་ལ་ཡང་བྱུང་བའི་ཆ་དུ་མ་དང་། སྟོ་སྐྱིལ་ཐ་དད་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཆ་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཡོད་ལ། འདུས་མ་བྱས་གཞན་ཡང་དེ་དང་འདྲ་པས། ཆ་དུ་མ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་མི་རྩང་བས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་། དེ་བརྟན་པ་ལ་རྩང་གི་བདེན་གྲུབ་ལ་མི་རྩང་པས། སྒྲུང་བཞིན་བཞག་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་འགྱུར་སོ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་བ་འཆོལ་བ་གས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན་པས། ཆ་དང་ཆ་ཅན་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ལ་ཅི་པ་ནི་སྟོ་གས་རྩང་བའི་སྟོན་རོ།

གྲུབ་མཐས་སློ་མ་བཞུར་བ་ལ་གྲགས་པའི་བརྟན་པ་ནི་དབུ་མ་བ་འདོད་པའི་བརྟན་པ་དང་
དོན་མི་གཅིག་པས་སློས་བཞག་ཀྱང་དེ་དག་ལ་གྲགས་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི། རང་ལྷགས་ལ་དེ་ཙམ་
ལ་སློས་བཞག་དུ་མི་འདོད་དོ། དེ་ལྟར་ན་སློ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་སྤྲོད་
ལྷགས་མེད་ཀྱང་། དེའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་སྤྲོད་ལྷགས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པ་
ཅིག་ཡོད་པ་ལྷགས་འདི་ལ་མི་འགལ་བས། དབུ་མ་བ་གཉིས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་སློའི་ངོར་མི་
འདྲ་བ་ཆེན་པོ་འོང་ངོ་།

ད་ལྟར་གྱི་གང་ཐག་ལ་ལྷགས་འདིའི་བདེན་པ་དང་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོས་འཛིན་དང་། དེ་
འགོག་པའི་རིགས་པ་མདོར་བསྐྱས་ལ་ལེགས་པར་བྲིད་ནས། དེའི་འོག་དུ་ཐལ་འགྱུར་པའི་
ལྷགས་བསྟན་ན་ལྟ་བུ་དམིགས་ལེགས་པར་བྲིད་པར་མཐོང་ནས་འདིར་བཤད་པ་ཡིན་རོ།

གཉིས་པ་(དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ངོས་གཟུང་བ་)ནི། ལྷགས་འདི་ལ་ཆོས་
རྣམས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་གྱི་འཛིན་ཚུལ་ཤེས་ན། དེ་ལས་བསྟོན་གྱི་འཛིན་
པའི་བདེན་འཛིན་བདེ་སྟག་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བས།

འདི་ལ་གཉིས། ཆོས་རྣམས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཛིན་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་བསྟོན་གྱི་
འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(ཆོས་རྣམས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཛིན་ཚུལ་)ནི། ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཁྱས་པ་ལས།
“སྤྲོ་ཆོགས་ཡིད་དགའ་མེ་རྟོག་ཁ་བྱེ་ཞིང་། གསེར་གྱི་ཁང་མཆོག་འབར་བ་ཡིད་འོང་བ།
འདི་ན་དེ་ལ་འང་བྱེད་པ་འགའ་མེད་དེ། དེ་དག་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན། རྟོག་
པའི་དབང་གིས་འཛིན་དེ་ན་རྣམ་བཏགས་དེ།” ཞེས་ཆོས་རྣམས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་
པར་གསུངས་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དང་རྟོག་པའི་དབང་གིས་
བཞག་པར་གསུངས་པ་གཞན་ཡང་མང་ངོ་།

རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་།^ཡ “འཇིག་རྟེན་མ་རིག་རྟེན་ཅན་དུ། གང་ཕྱིར་རྫོགས་
བའི་སངས་རྒྱལ་གསུངས། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་འདི། རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཞེས་ཅིས་མི་
འཐད།” ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་འགྲེལ་པར། “འཇིག་རྟེན་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་
རྟོགས་པས་བདགས་པ་ཙམ་དུ་”བཤད་ཅིང་། བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་།^མ “རྟོག་པ་མེད་པར་
འདོད་ཆགས་ལ། སྟགས་ལ་ཡོད་ཉིད་ཡོད་མིན་ན། ཡང་དག་དོན་དང་རྟོག་པ་ཞེས། རྩོ་
དང་ལྟན་པ་སྤྲིན་འཇིག་ལ།” ཞེས་གསུངས་གིང་དེའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་།^ཙ “རྟོག་པ་ཡོད་
པ་ཁོ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། རྟོག་པ་མེད་པར་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི། གོར་མ་ཆག་
པར་ཐག་བ་བསྟོགས་པ་ལ་བདགས་པའི་སྤྱལ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་ངེས་སོ།”

ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཡང་དག་དོན་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའོ། རྟོག་པ་ནི་དེ་ལ་བསྟོན་ཏེ་
སྤྱི་བའོ། འགྲེལ་བ་^ཙ “དེར་ཆགས་སྟགས་རྣམས་ཐག་བ་ལ་སྤྱལ་དུ་བདགས་པ་ལྟར་གསུངས་
པ་ནི་མཚན་པ་ཙམ་སྟེ། ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐག་བ་ལ་སྤྱལ་དུ་བདགས་པ་ལྟར་རྟོག་
བས་བཞག་པར་འཆད་བའོ། དེ་ལ་བྱ་བའི་མདོག་དང་འབྲིལ་ལྷགས་སྤྱལ་དང་འབྲུ་ཁིང་།
ཡུལ་མི་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ན་ཐག་བ་ལ་འདི་སྤྱལ་ལོ་སྤྲུལ་པ་འབྱུང་ངོ་། དེའི་ཆེ་ཐག་བ་ལ་
ཐག་བའི་ཆོགས་པ་དང་ཆ་ཤས་སྤྱལ་གྱི་མཚན་གཞིར་འཇོག་གྱུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས། དེའི་
སྤྱལ་ནི་རྟོག་བས་བདགས་པ་ཙམ་སོ།

དེ་བཞིན་དུ་ཐུང་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་ངོ་སྤྲུལ་པ་འབྱུང་བ་ན། ཐུང་བའི་ཐུང་ནས་ལྷ་ཕྱིར་
རྒྱན་གྱི་ཆོགས་པ་དང་། དུས་གཅིག་པའི་ཆོགས་པ་དང་དེའི་ཆ་ཤས་དེའི་མཚན་གཞིར་འཇོག་
གྱུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ་རྒྱས་པར་ལོག་ནས་འཆད་དོ། དེའི་ཕྱིར་དང་ཐུང་བའི་ཆ་དང་ཆ་ཅན་
ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་དེའི་གཞིར་འཇིན་གྱུ་ཡང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས། ང་དེ་ནི་རྟོག་བས་

ཡ རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་གྱི་ཕྱི་བལྟ་། དབུ་མ། ཚ། ཤོག ༢༡-ག ༣-པ།

མ འཇིག་པ་ལྟར་བཞི་བརྒྱ་པ། རབ་བྱེད་བརྒྱད་པ། ཕྱི་བལྟ་། དབུ་མ། ཚ། ཆོགས་བཅད། གསུམ་པ།

ཙ བཞི་བརྒྱ་པ་རབ་བྱེད་བརྒྱད་པའི་རྩ་འགྲེལ། ཕྱི་བལྟ་། དབུ་མ། ཡ། ཤོག ༡༢-ན། རྩོང་ ༡-པ།

ཙ བཞི་བརྒྱ་པ་རབ་བྱེད་བརྒྱད་པའི་རྩ་འགྲེལ། ཕྱི་བལྟ་། དབུ་མ། ཡ། ཤོག ༡༢-ན། རྩོང་ ༡-པ།

ཐུང་པོ་ལ་བཞེན་ནས་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་པོས་གྲུབ་པ་མེད་དོ།

འདི་ནི་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ།^མ “སྒྲེས་བྱ་ས་མིན་ཆུ་མ་ཡིན།། མེ་
མིན་རྒྱང་མིན་ནམ་མཁའ་མིན།། རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཀུན་མིན་ན།། དེ་ལས་གཞན་ན་སྒྲེས་བྱ་
གང་།” ཞེས་སོ། དེ་ལ་སྒྲེས་བྱ་ནི་གང་ཟག་དང་མེས་མ་ཅན་དང་དང་བདག་གོ། ས་མིན་
ནས་རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་བར་གྱི་མེས་མ་ཅན་གྱི་ཁམས་དྲུག་གི་ཆ་ཤས་དང་། ཀུན་མིན་གྱིས་
ཁམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་གང་ཡང་གང་ཟག་དུ་འཛོག་པ་བཀག་གོ། ཚིག་ཐ་མས་ཁམས་ལས་ངོ་
པོ་ཐ་དད་པ་གང་ཟག་དུ་འཛོག་པ་བཀག་གོ། དེ་ལྟ་ན་འང་གང་ཟག་ཁམས་མི་ལེན་པ་ནི་མིན་
ལ། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་སོགས་གང་ཟག་དུ་བཞེད་པ་ཡང་མིན་པས། འགྲེལ་བ་མཛེད་པས་
བཀལ་བ་ལྟར་འཕགས་པ་ཡང་བཞེད་དོ།

གང་ཟག་རྟོག་པས་བཞག་ལུགས་དེ་ལྟར་ཤེས་ན། ཚེས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟོག་པས་
བཞག་ལུགས་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕྱལ་པོ་ལས།^མ “ཇི་ལྟར་ཁྱོད་གྱིས་བདག་
གི་འདུ་ཤེས་ནི། ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་སྒྲོས་སྤྱད་བྱ།” ཞེས་དང་། འཕགས་པ་ལྟར་བ་
ལས་ཀྱང་།^མ “བདག་ཇི་འདྲ་བ་དེ་འདྲར་མེས་མ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤེས། མེས་མ་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཇི་འདྲ་དེ་འདྲར་ཚོས་ཀུན་ཤེས།” ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས་ཀྱང་།^མ
“སྒྲེས་བྱ་ཁམས་དྲུག་འདུས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཇི་ལྟ་བུར། དེ་བཞིན་ཁམས་ནི་རེ་
རེ་ཡང་། འདུས་ཕྱིར་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མིན།” ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ།

མམ རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལེན་དང་གོ། ཚོགས་བཅད། བཅུད་ཅུ་པ།

མམ ཉིང་ངེ་འཛིན་ཕྱལ་པོའི་མདོ། ཇི་བཀལ། མདོ་སྟེ། ད། ཤོག་ ༣༣-ན། རྩེ་ ༢-པ། རོང་གསལ་ལྟར་
མ་རྟེན་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་བདག་གི་འདུ་ཤེས་རིག་། དེ་བཞིན་ཀུན་དུ་སྒྲོ་ཡང་གཏོང་། ཚོས་ཀུན་དེ་ཡི་རང་
བཞིན་ཏེ། རྣམ་པར་དག་པ་ནམ་མཁའ་བཞིན། ཞེས་པའི་ལུང་འདི་མིན་ནམ་ལྟར་སྟེ། འགྱུར་དང་དཔེ་
མི་འདྲ་བའི་བྱེད་བར་ཡོད་པ་ལྟར་བས་སོ།

མམ འཕགས་པ་བ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལྟར་བ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ། ཇི་བཀལ།
ཤེར་ཕྱིན་ལྟ་ཚོགས། ༡༡ ཤོག་ ༢-ན། རྩེ་ ༦-པ།

མམ རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལེན་དང་གོ། ཚོགས་བཅད། བཅུད་ཅུ་པ་གཅིག་པ།

ཀར་བ་དང་པོའི་དོན་ནི་སྤྱི་ལ་ཁམས་དྲུག་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ས་པའི་སྤྱིར་
ཞེས་པའོ། ཀར་བ་གསུམ་པ་དང་བཞི་པའི་དོན་ནི་ཆ་དང་ཆ་ཅན་མེད་པ་མི་སྤྱིད་པས། ཁམས་
རེ་རེ་ཡང་རང་གི་ཆ་དྲུག་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ས་པའི་སྤྱིར། ཡང་དག་དུ་སྟེ་རང་གི་
ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མིན་པའོ། དེ་ཡང་ཆ་གསུམ་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ས་པ་ཡིན་ན། ཆ་
གསུམ་དང་ཆ་ཅན་དེ་དེའི་གཞིར་འཛོལ་དུ་མི་རུང་ལ། དེ་གཉིས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ཡང་དེའི་
གཞིར་མི་སྤྱིད་པའོ།

བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྟོག་པས་བཞག་ལུགས་ཀྱི་ཆ་དེ་ཅམ་ཞིག་ཐག་པ་ལ་སྐྱུལ་
དུ་བདག་ས་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཀྱང་། བྱམ་སོགས་རྣམས་དང་ཐག་པའི་སྐྱུལ་གཉིས་ཡོད་མེད་
དང་བྱ་བ་བྱེད་བར་རྣམས་མི་རྣམས་སོགས་ནི་གཏན་མི་འདྲ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་ངེས་བར་བྱ་
དགོས་མི་དགོས་དང་། ཐ་སྟོན་བྱེད་པ་ལ་གཞོན་པ་ཡོད་མེད་སོགས་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་
མཚུངས་པའི་སྤྱིར་རོ།

རྟོག་པས་བཞག་པ་དེ་ལ་རང་རང་གི་བྱ་བྱེད་འཐད་པ་ནི། ཆོག་དང་དོན་གྱི་འབྲེལ་མཛད་
རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ས་དང་ཞི་བ་ལྷ་དང་སྟོབ་དཔོན་འདི་གསུམ་གྱིས་
འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་ལུགས་རྒྱན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། དབུ་མའི་ལྷ་བ་མཐར་
རྒྱག་པའི་དཀར་ས་ཡང་འདི་ཉིད་རོ།

དེ་ལྟར་བྱས་ན་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས་¹² "གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མིང་ཅམ་སྤྱིར། རས་
མཁའ་ཡང་ནི་མིང་ཅམ་མོ། འབྲུང་མེད་གཟུགས་ལྷ་ག་ལ་ཡོད། དེ་སྤྱིར་མིང་ཅམ་ཉིད་ཀྱང་
མེད། ཆོར་དང་འདྲ་ཤེས་འདྲ་བྱེད་དང་། རྣམ་ཤེས་འབྲུང་བ་ལྷ་བྱ་དང་། བདག་བཞིན་དུ་ནི་
བསམ་བྱ་སྟེ། དེ་སྤྱིར་ཁམས་དྲུག་བདག་མེད་དོ།" ཞེས་དང་། ¹³"ཐ་སྟོན་གདགས་པ་མ་
གཏོགས་པར། གང་ཞིག་ཡོད་དམ་མེད་འགྱུར་བའི། འཛིག་རྟེན་དོན་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད།" ཅེས་

12 རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལེའུ་དང་པོ། ཆོག་ས་བཅད། གོ་དག་པ་དང་བརྒྱ་ཐམ་པ་གཉིས།

13 རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལེའུ་གཉིས་པ། ཆོག་ས་བཅད། བརྒྱ་གསུམ་པ།

དོན་དམ་པར་མིང་ཙམ་ཡང་མེད་པ་དང་། ར་སྒྲུང་དུ་མིང་གི་ར་སྒྲུང་གི་དབང་གིས་བཞག་པ་
ཙམ་མ་གཏོགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གནས་སོ།

དེ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་ནས་གཞག་དགོས་པ་དང་། བདེན་
ནས་བཏགས་པ་དང་བདེན་ནས་སྒྲིམ་པ་ཉིད་གིས་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུབ་པ་མེད་པ་དང་། ར་སྒྲུང་
གཞན་གི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་རང་དབང་བའི་ངོ་བོ་མེད་པ་དང་། ཆོས་གང་ཡོད་པར་
འཛིན་ནའང་བཏགས་དོན་མ་བཅུ་པར་འཛིན་པ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་(དེ་ལས་བརྒྱུ་ལྔ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་བརྒྱན་པ་)ནི། སྒར་བཤད་པའི་མིང་གི་ར་སྒྲུང་
གི་དབང་ཙམ་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི། བདེན་པ་དང་དོན་དམ་པར་དང་
ཡང་དག་དུ་བྱུབ་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོས་དང་རང་གི་མཆན་ཉིད་གིས་དང་རང་བཞིན་གིས་
ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལྟར་སྒྲིམ་ཡིན་ལ། དེས་བཟུང་བའི་ཞེན་ཡུལ་ནི་བདག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་
བདེན་ཆད་དོ།

དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གི་ཁྲད་པར་སྒྲུར་བའི་དོན་དམ་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཤེས་དགོས་པ་ནི་
འཕྲིར་ཡང་འདྲ་ལ། དབྱ་མ་རང་གྱུད་པ་རྣམས་བདེན་པ་སྟགས་གསུམ་དུ་བྱུབ་པ་ཤེས་བྱ་ལ་
མི་སྤྱིད་པར་བཞེད་ཀྱང་། རང་གི་ངོ་བོས་བྱུབ་པ་སྟགས་གསུམ་ནི་ར་སྒྲུང་དུ་ཡོད་པར་བཞེད་
དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཐིན་དུ་ཕྱ་བ་ཅེ་ཞིག་ལ་བདེ་སྒྲག་དུ་རྟོགས་མི་རྒྱས་པ་རྣམས། དེ་ལ་བགྱི་
བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོར་མཐོང་དོ།

དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་གི་ངོ་བོ་ཡུལ་ཅན་ར་སྒྲུང་གི་རྟོག་པ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་སྟེ།
དེའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ལ་དགག་བྱའི་བདག་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་
ཉིད་ཁྲད་གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་མེད་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། མིག་སྒྲ་སྟགས་
ཆོས་གི་སྟེང་དུ་མེད་པ་ནི་ཆོས་གི་བདག་མེད་དུ་གསུངས་པས། རང་བཞིན་དེ་གང་ཟག་དང་
ཆོས་གི་སྟེང་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་བདག་གཉིས་གི་འཛིན་པར་བྱགས་གིས་རྟོགས་ཏེ། བརྒྱ་
པའི་འགྲེལ་པ་ལས། “དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་གི་གཞན་ལ་

རག་མ་ལས་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་དེ། དེ་མེད་བ་ནི་བདག་མེད་བའོ། དེ་ནི་ཚེས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་རྟོགས་དེ། ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ།” ཞེས་བ་ལྟར་དེ། འདི་ནི་ད་ལས་ཀྱང་།¹⁵ “ཚེས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས།” ཞེས་བདག་མེད་གཉིས་དགག་བྱའི་སྒྲོ་ནས་མ་སྟེ་བར་གཞི་ཚེས་ཅན་གྱིས་འབྱེད་པར་བཤད་དོ།

བདག་འཛིན་གྱི་འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྒྲེས་ལ་ནི་ཙ་བར་¹⁶ བྱང་པོ་དམིགས་པ་ཡིན་པ་བཀག་ཅིང་། འབྲེལ་བར་¹⁷ བརྟེན་ནས་བདགས་པའི་བདག་དམིགས་པར་གསུངས་པས། ངོ་ལྟ་བ་བ་ཙམ་ཞིག་སྒྲེ་བའི་དམིགས་པའི་ང་ཙམ་དང་། གང་ཟག་ཙམ་ཞིག་ལ་དམིགས་པར་བྱའོ། རྣམ་པ་ནི་རང་འབྲེལ་ལས་།¹⁸ “ངར་འཛིན་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཡོད་དོ་ལྟ་བ་དུ་ནི་བར་བཟགས་ནས། འདི་ནི་དུ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་།” ཞེས་གསུངས་པས་ང་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འཛིན་བའོ།

གཞན་ཡང་རང་འབྲེལ་ལས་།¹⁹ “དེ་ལ་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི་ང་དང་ངའི་ལྟ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནོ།”

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྒྲེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་ངོ་ལྟ་བའི་སྒྲོ་ངང་གིས་སྒྲེ་

15 བཞི་བརྒྱ་པ་རབ་བརྒྱད་པའི་རྒྱ་འབྲེལ། རྩེ་བཅུ་ན། དབུ་མ་ ཡ། བོག་ 100-བ། བྱང་ 3-པ།

16 བཞི་བརྒྱ་པ་རབ་བརྒྱད་པའི་རྒྱ་འབྲེལ། རྩེ་བཅུ་ན། དབུ་མ་ ཡ། བོག་ 100-བ། བྱང་ 3-པ།

17 དབུ་མ་ལ་འབྲེལ་ག་ ཚིགས་བཅད། 78-པ།

18 དབུ་མ་ལ་འབྲེལ་ག་ ཚིགས་བཅད། 79-པ། དེ་སྤྱིར་ངར་འཛིན་རྟེན་ནི་དངོས་པོ་མིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་བཟུན་པ་མིན་ནམ་ལྟར་ཡང་། མཁྱེན་ལྟན་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེད་པར་འཛུལ།

19 འབྲེལ་པ་རང་འབྲེལ། དེ་སྤྱིར་ཞེས་པའི་འཐད་ཀྱི་འབྲེལ་བར། འདིར་ཡང་རྟེན་ནས་གདགས་པ་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་བ་ནི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ།

20 འབྲེལ་པ་རང་འབྲེལ། རྩེ་བཅུ་ན། དབུ་མ་ ཡ། བོག་ 100-ན། བྱང་ 3-པ།

21 འབྲེལ་པ་རང་འབྲེལ། རྩེ་བཅུ་ན། དབུ་མ་ ཡ། བོག་ 100-ན། བྱང་ 3-པ།

པ་དགོས་པས། སྤྱད་གཞན་གྱི་པར་ཟག་དང་གི་མཆན་ནི་དུས་ལྷན་པར་འཛིན་པའི་སྣན་
ཆེས་པར་ཟག་གི་པད་པ་འཛིན་སྣན་གྱིས་ཀྱང་འཛིན་པ་སྣན་ཆེས་ཆེན་ནོ།

ངདང་ངའི་སྐུ་པའི་རྣམ་པར་ཞུགས་ཞེས་བས་ནི་ང་ཙམ་དང་ང་ཡི་བ་ཙམ་པོ་ནི་སྐུ་ངས་
ཀྱི་རྣམ་པའི་ཡུལ་དུ་སྤྲོན་པ་མིན་གྱི། དེ་གཉིས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་པོ་ནི་བའི་
རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྤྲོན་པོ།

ཐདག་གིས་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་ལྟོས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི། འཕྲི་བ་ཉིད་ཡིན་གྱི། རང་གི་མིག་ཚལ་དམིགས་པར་མི་བརྟུང་ངོ་། རྣམ་པ་ནི་དམིགས་པ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་འཕྲི་བ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ལོ།

འོན་པ་མེད་ཀྱི་འདི་ཞེས་ཀྱི་ཞེས་པའི་རང་འགྲུལ་ལས། “འདི་ནི་བདག་གི་འོ་ལྷ་མ་དུ་
ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་བ་ཡིན་
ངོ།” ཞེས་མིག་ལ་སོགས་པའི་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ནི་བདག་གི་ཡིན་ནོ་ལྷ་མ་དུ་ཞེན་བ་
བདག་གིར་འཛིན་པར་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ལྷ་མ་ན།

དེ་ནི་མིག་སྟགས་རྣམས་བདག་གི་བར་མཐོང་ནས་བདག་གི་བ་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་
ཞེན་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། བདག་གི་བའི་མཚན་གཞི་མིག་སྟགས་དམིགས་པར་སྟོན་པ་མིན་ནེ།
དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་འཇིག་ལྷ་དང་ཚེས་གྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་མི་འགལ་བར་འགྲུར་བའི་ཐུང་རྟ།

ཚུལ་གྱི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྟེལ་གྱི་དམིགས་པ་ནི། རང་གཞན་གྱི་སྤྱད་གྱི་གཞུགས་སྤངས་གས་དང་། མིག་ན་སྤྱད་གྱིས་མ་བཟུས་པའི་སྤྱད་ལ་སྤྱད་གྱིས་མ་བཟུས་པའོ། རྣམ་པ་ནི་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་རོ།

དེ་ལྟར་བདག་གཉིས་ལྷ་འཛིན་པ་དེ་ནི་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟོང་
 ཉིད་བདན་ཅུ་པ་ལས།^ཁ “ལྷ་དང་ལྷེན་ལས་སྐྱེས་དངོས་ནས་ས། ཡང་དག་པར་མི་རྟོག་

ལྷ་ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བཞུན། དབྱ་མ། ལ། མོག་ རམ་ན། རྩེ་ ༡-པ།

བ་གང་། དེ་ནི་སྒྲིན་པས་མ་རིག་གསུངས། དེ་ལས་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་འབྱུང་།”
 ཞེས་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་ནས་ཡང་དག་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ལམས་པའི་ཅུ་བའི་མ་
 རིག་པར་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དེ་ལས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་
 འབྱུང་བས། དེ་ལས་བརྒྱ་གཉིས་འབྱུང་བར་བཤད་དོ།

མ་རིག་པ་དེ་སྒྲིག་པ་ལ་དེས་ཇི་ལྟར་བརྒྱུད་བས་སྒྲིང་བ་དང་། ཇི་ལྟར་བརྒྱུད་བའི་བདག་
 མེད་པར་མཐོང་བ་དགོས་ཏེ། སྒྲིང་ནི་ད་བདུན་ཅུ་པ་ལས།¹⁰² “ཡང་དག་མཐོང་གྱིར་དངོས་སྒྲིང་
 པར། ལེགས་ཤེས་མ་རིག་མི་འབྱུང་བ། དེ་ནི་མ་རིག་འགག་པ་ཡིན། དེ་གྱིར་ཡན་ལག་
 བརྒྱ་གཉིས་འགག།” ཅེས་དང་།

ཆོས་དབྱིངས་བསྒྲིང་བ་ལས་ཀྱང་།¹⁰³ “བདག་དང་བདག་གི་ཞེས་འཛིན་བས། ཇི་སྲིད་
 གྱི་རོལ་ནམ་བདགས་པ། བདག་མེད་ནམ་པ་གཉིས་མཐོང་ན། སྲིད་པའི་ས་ཐོན་འགག་པར་
 འབྱུང་། ཞེས་དང་། “མཆོག་དུ་སེམས་ནི་སྒྲིང་བྱེད་པའི། ཆོས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན།”
 ཞེས་དང་།

བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་།¹⁰⁴ “ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། སྲིད་པའི་ས་ཐོན་འགག་
 པར་འབྱུང་།” ཞེས་དང་།¹⁰⁵ “དེ་གྱིར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། གཏི་ཐུག་བཅོམ་པས་
 བཅོམ་པར་འབྱུང་། ཉོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི། མཐོང་ན་གཏི་ཐུག་འབྱུང་མི་འབྱུང་།
 དེ་གྱིར་འབད་པ་ཀུན་གྱིས་འདིར། གང་མ་དེ་ཁོ་ན་བསྐད་པར་བྱ།” ཞེས་གསུངས་སོ།

102 སྒྲིང་ནི་ད་བདུན་ཅུ་པ། རྒྱུ་བཞུན། དབུ་མ། ཅི་ བོག་ 26-པ། སྒྲིང་ 3-པ། ལྷ་རྒྱུན་ལས་སྒྱིས་དངོས་
 པོ་ནམས། ཡང་དག་ཉིད་དུ་རྟོག་བ་གང་། ཞེས་གསལ་བས་འབྱུང་མི་འདྲ་བ་སྟུང་།

103 སྒྲིང་ནི་ད་བདུན་ཅུ་པ། རྒྱུ་བཞུན། དབུ་མ། ཅི་ བོག་ 26-པ། སྒྲིང་ 4-པ། དངོས་པོ་སྒྲིང་པ་དེ་རྟོགས་
 ནས། ཡང་དག་མཐོང་གྱིར་སྒྲིངས་མི་འབྱུང་། དེ་ནི་མ་རིག་འགོག་པ་ཡིན། དེ་ལས་ཡན་ལག་བརྒྱ་
 གཉིས་འགག། ཞེས་འབྱུང་མི་འདྲ་བ་སྟུང་།

104 ཆོས་དབྱིངས་བསྒྲིང་བ། རྒྱུ་བཞུན། བསྒྲིང་ཆོགས། 7། བོག་ 36-ན། སྒྲིང་ 2-པ།

105 བཞི་བརྒྱ་པའི་རབ་བྱེད་བརྒྱ་བཞི་པ། ཆོགས་བཅད་ཉེར་ལྔ་པ།

106 བཞི་བརྒྱ་པ་རབ་བྱེད་དུག་པ། ཆོགས་བཅད་ བརྒྱ་གཉིས་པ།

དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་གཏི་མུག་ནི་དུག་གསུམ་གྱི་ཡ་གྲུལ་གྱི་གཏི་མུག་ངོས་འཛིན་པའི་
སྐབས་ཡིན་པས། ཉེན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་དུག་པ་ཡིན་ཞིང་། མ་དུག་པ་དེ་ལྟོག་པ་ལ་སྤྱང་པ་
ཉེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་ཤར་བའི་ཉེན་འབྱེལ་ཟབ་མོའི་དོན་རྟོགས་དགོས་པར་གསུངས་སོ།

འབྲེལ་པ་མཛད་པས་ཀྱང་།^མ “རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད།” ཅེས་
བདག་འཛིན་གྱི་ཡུལ་སྐྱུ་ལྔ་ལྔ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བདག་མེད་རྟོགས་དགོས་པར་གསུངས་སོ།
དེའི་ཕྱིར་བདག་འཛིན་གྱི་ཡུལ་སྐྱུ་མ་ལྔ་ལྔ་བར་དེའི་ཡུལ་ལ་ཡིད་ཅེར་འགྲོ་བ་ཚུར་བསྐྱས་པ་
ཅམ་བྱས་ཀྱང་། དེས་ནི་བདག་མེད་ལ་ཞུགས་པར་འཛིག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེའི་ལྷ་མཆོན་ནི་ཡིད་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ན་དམིགས་པ་དེ་བདེན་པར་འཛིན་པ་གཅིག་དང་།
བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་གཅིག་དང་། དེ་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་འཛིན་
པ་གཅིག་དང་གསུམ་ཡོད་པས། བདེན་མེད་དུ་མ་བཟུང་ཡང་བདེན་པར་འཛིན་མི་དགོས་པ་
མཐིན་དུ། བདག་གཉིས་ལ་མ་ཞུགས་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་ལ་ཞུགས་མི་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་ལྷ་
པོ་གསུམ་པ་ལ་གནས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

བདག་དུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱང་རང་གྱུད་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་ངོས་བཟུང་ནས། རང་གང་ལ་འབྲུལ་
པའི་གཞི་དེ་ནི་དེ་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་དུ་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་མིན་པར་
ཁ་ཕྱིར་ལྟའི་དགག་སྒྲུབ་ནི། ཀྱན་མ་ནགས་ལ་མོང་བའི་ཇེས་སྤང་ལ་ཅད་གཅོད་བ་དང་འདྲ་
བས་གནད་དུ་མི་འགྲོ་ལོ།

དེ་ལྟར་བདེན་འཛིན་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་ན། བདག་འཛིན་གཉིས་མིན་པའི་རྟོག་བ་དུ་མ་
ཞིག་ཡོད་པ་ཤེས་པར་འགྱུར་བས། རྟོག་པས་གང་བཟུང་གི་ཡུལ་མཐས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ནི་དེ་ལ་
དུསྤྱོད་པའི་རིགས་པས་འགོག་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་མཐས་ཅད་ལྟོག་པར་འགྱུར་རོ། འདི་
དག་ལས་བརྒྱམས་པའི་བཤད་དགོས་པ་མང་དུ་ཡོད་ནའང་། འགའ་ཞིག་ནི་གཞན་མང་པོར་
བཤད་ཟིན་ལ།^མ འགའ་ཞིག་ནི་ལོག་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་པས་འདིར་མ་སྦྱོས་སོ།

མ་ དུམ་པ་འཇུག་པ་མེས་པ་བཞུང་དུག་གེ། མིགས་བཅད། བཞུང་དང་ནི་ཤུ་གེ།

གཉིས་པ་(ཡུང་གི་དོན་དེ་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་)ལ་གཉིས། ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་
བསྐྱབ་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་ལོ།

དང་པོ་(ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་)ལ་བཞི། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་
ཀར་དགག་པ། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་ཚད་པ་སྤང་བ། ཉེན་འབྱུང་གི་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཐར་
འཇིག་གི་ལོག་ཏོག་འགོག་ཚུལ། རིགས་པས་དབྱུང་བ་བྱས་པའི་འབྲས་བྱ་ངོས་གཟུང་བལོ།

དང་པོ་(མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་དགག་པ་)ལ་གསུམ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་
པའི་དམ་བཅའ་བཞག་པ། དེ་རིགས་པས་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བསྟན་པ། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་
བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ།

དང་པོ་(རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་པ་)ནི། སྤར་བཤད་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་
བཅུའི་ནང་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཁོ་ན་རིགས་པས་བསྟན་པ་ཉིད་
ཀྱིས། ཚེས་མཉམ་པ་ཉིད་གཞན་ནམས་བསྟན་པ་སྐྱ་བར་དགོངས་ཏེ། འབགས་པས་དབྱ་
མའི་བསྟན་པ་ཅོས་^{༡༠༠}ཀྱི་དང་པོར། “བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། གཉིས་ལས་མ་
ཡིན་གྱུ་མེད་མིན། དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།” ཞེས་ཏེ་
བར་བཞོད་དོ།

^{༡༠༠}ནམ་ཡང་དང་གཞན་ཡང་ནི་ནམས་གྲངས་སོ། གང་ན་ཡང་ཞེས་པའི་སྐྱ། འགར་ཡང་
གི་སྐྱའི་ནམ་གྲངས་གང་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་གཞི་སྟོན་པ་ཉེན་གྱི་ཆོག་གིས་ནི། ཡུལ་དང་དུས་དང་
གྲུབ་པའི་མཐའ་བཤད་དོ། གཞི་དེ་གསུམ་དུ་གང་ཞིག་མི་སྐྱེ་བའི་གང་དག་གི་སྐྱ་བདེན་པའི་
ཆོག་ནི། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་བཞེད་པ་ལོ།

༡༠ ལས་རིམ་ཆེ་ཆུང་གཉིས། དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་ལྗོངས། ༥་ཤེ་རིག་ཆེན་ནམས་ལས་གསུངས་པ་མིན་
ནམ་སྐྱམ་ཡང་དབྱུང་པར་མཛོད།

༡༠༠ དབྱ་མ་ཅུ་བ་ཤེས་རབ་རབ་བྱེད་དང་པོ། ཆོགས་བཅད། གསུམ་པ།

༡༠༠ འབྲུག་པ་རང་འབྱེལ། སྐྱེ་བསྟན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༠༩-བ། རྩེད་ ༥-བ།

དེས་ན་བདག་ལས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གི་དོན་ནི། བྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ཡུལ་
དུས་གྲུབ་པའི་མཐའ་འགར་ཡང་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་སྤྱད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་འདི་ལྟར་སྒྲུར་དེ་
བཤད་པར་བྱུང་། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་རྣམ་ཡང་གཞན་ལས་དང་། གཉིས་ཀ་ལས་
དང་སྐྱེ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་སྤྱད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དམ་བཅའ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་སྒྲུར་རོ།

ཆོག་གསལ་ལས། “བདག་ལས་དངོས་པོ་གང་དག་”ཅེས་བསྒྲུར་ཡང་འགྲུར་འདི་
ལེགས་སོ། ཡུལ་གྱི་དབང་གིས་ཡུལ་འགའ་ཞིག་དུ་གྲུར་ཀུམ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། དུས་གྱི་དབང་
གིས་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་ལོ་དོག་མི་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནམ་སྒྲུབ་པ། ཡུལ་དུས་གང་ན་ཡང་
ཞེས་བས་འགོག་བས་རྣམ་ཡང་ཞེས་སྒྲུབ་པ་དོན་མེད་པ་མིན་ནོ།

དབྱེ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་ཡང་། དངོས་པོར་སྐྱེ་བའི་གྲུབ་མཐའི་དབང་
གིས་སྐྱེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ། གྲུབ་མཐའ་གང་ན་ཡང་ཞེས་བས་འགོག་བས། དངོས་པོར་སྐྱེ་བའི་ལུགས་
ལ་མི་སྐྱེ་ཞེས་སྒྲུན་པ་མིན་ནོ། རང་འགྲེལ་ལས། “འདིར་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡོད་པ་ཉིད་
ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་རང་ལས་སྐྱེ་བ་དང་འགྲེལ་གྱི། ཡོད་པ་དང་ནི་མ་ཡིན་དེ། དེ་དགག་པ་དོན་གྱིས་
འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།” ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་རྒྱང་པ་སྤྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་དམ་བཅའ་དང་།
སྐྱེ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཉག་བཅུན་པར་འཆད་པ་ལྟར་སོ་སོར་མི་གཅོད་པར། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་སྐྱེལ་བར་བྱ་ཞེས་བ་སྤྱེ་གཞན་གསུམ་ལ་འང་དེ་ལྟར་སྐྱེལ་སོ།

རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་གང་རུང་ཁས་སྐྱོང་
དགོས་པས་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཅེས་སྒྲོས་སོ། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ལེགས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་
སྐྱེ་བ་དགག་པ་ཡང་ཤུགས་ཀྱིས་འགྲུབ་བས། དེ་ལྟར་སྒྲུར་བ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་མི་
འགྲུབ་པའི་སྒྲུན་མེད་པ་ནི་ཆོག་མ་མཐའི་དོན་ནོ།

- ༡ ཅེས་པའི་བྱེད་དང་པོའི་འགྲེལ་པ་ཆོགས་གསལ། རྩེ་བཅུན་། དབྱེ་མ། ལ། མོག་ ༡-ན། བྱེད་ ༩-ག།
- ༢ ཅེས་པའི་བྱེད་དང་པོའི་འགྲེལ་པ་ཆོགས་གསལ། རྩེ་བཅུན་། དབྱེ་མ། ལ། མོག་ ༡-ན། བྱེད་ ༩-ག།
- ༣ འགྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བཅུན་། དབྱེ་མ། ལ། མོག་ ༢༠-ཅ-ག། བྱེད་ ༡-ག།

དེས་ན་དབུ་མ་ལྟར་བར་བཤད་པ་ལྟར་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དག་གི་པ་དགས་སུ་བྱས་ནས།
 རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་སྐྱབ་པ་མི་རུང་ཞེས་པ་མིན་གྱི། ལྟར་ལྟར་སོ་སོར་གཙོད་པ་གཞུང་དེའི་
 དོན་མིན་ཞེས་པ་ལོ། དངོས་པོ་རྣམས་ཡུལ་དུས་གྲུབ་པའི་མཐའ་འགར་ཡང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་
 སྤྱད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་སྐར་བ་དང་། ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་། “རྟེན་ཉིད་འདི་བ་ཅམ་གྱིས་
 ཀུན་ཇོ་བ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་གྱི། ཐུགས་བཞི་ཁས་སྤངས་པའི་སྐོ་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་
 རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྐྱ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་དང་།” ཞེས་གསུངས་པས་གཞན་
 སྐྱེ་ནི་གསུང་རབ་གྱི་ཐ་སྙད་མིན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བའི་ཐ་སྙད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ལ་བསམས་ནས་བྱས་བས། དེ་ཁས་སྤངས་ན་རང་བཞིན་དང་
 བཅས་པར་སྐྱ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར། ལུགས་འདི་ལ་ནི་གཞན་སྐྱེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་དོ།

ཁྱུ་འབྲས་གཉིས་འོ་པོ་ཐ་དད་པར་ཐ་སྙད་དུ་འདོད་མེད་ཀྱང་དེ་ཅམ་གཞན་སྐྱེ་ནི་དོན་མིན་
 ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་ཚོས་རེ་རེས་ཀྱང་འོ་པོ་གཉིས་གཉིས་འདྲིན་བར་གསུངས་པ་ལྟར་འོ་པོ་གྲུབ་པ་
 ཡོད་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བའི་འོ་པོར་མི་འདོད་པ་བཞིན་ནོ།

ཚིག་གསལ་ལས། དངོས་པོ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་མེད་དག་གི་
 བཤད་པ་ནི། དམ་བཅའ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་འདྲ་བས། རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་
 འཕེབས་པའི་སྐབས་སུ་བསྐྱབ་བྱ་ནི་དག་གི་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་པར་དག་གི་པ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་
 གསལ་ལས། “འདི་ག་ཉེན་དེ་ན་ཇི་སྟེད་སྐྱ་ཡོད་པ། ཐམས་ཅད་དངོས་མེད་ཅི་ཡང་མེད་པ་

༡ དབུ་མ་ལྟར་ག་ཇི་བཞུན། དབུ་མ། ལ། རྟོག་ ༡༠-ན། བྱེད་ ༢-ལ། འདི་ལྟར་གང་དག་དོན་དམ་བཅའ་
 རང་དང་། གཞན་དང་། གཉིས་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། ཁྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དང་བྱལ་བ་དེ་དག་ནི་ཡང་དག་པར་
 ར་འོ་པོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྣམ་མཁའི་པདྨ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། རང་དང་གཞན་གྱིས་ཡང་
 དག་པར་ཡོད་པར་སྐྱས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བ་ཆོ་ན་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ།

༢ ཅ་ཤེ་རབ་བྱེད་དང་པོའི་འབྲེལ་བ་ཚིགས་གསལ། ཇི་བཞུན། དབུ་མ། ལ། རྟོག་ ༡༤-ལ། བྱེད་ ༢-ལ།

༣ ཅ་ཤེ་རབ་བྱེད་དང་པོའི་འབྲེལ་བ་ཚིགས་གསལ། ཇི་བཞུན། དབུ་མ། ལ། རྟོག་ ༡-ན། བྱེད་ ༢-ལ།

༤ ཅ་ཤེ་རབ་བྱེད་བཙུ་བའི་འབྲེལ་བ་ཚིགས་གསལ། ཇི་བཞུན། དབུ་མ། ལ། རྟོག་ ༢༢-ལ། བྱེད་ ༢-ལ།

མཐའ་གཉིས་བཀག་པ་ཙམ་མ་བསྐྱབས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་གཉིས་བསལ་ནས་
 དབུ་མ་འི་ལས་སྐྱབ་བར་གསུངས་པས་སོ། ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཡང་མིན་ན་ནི་སྤང་
 གསུམ་མེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཅུང་ཆོག་ལས།^{༡༡} “གལ་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་
 ཉིད་གྱིས། ཅི་ལྟེ་རང་བཞིན་མེད་ལ་ཆོག། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལོག་ན། རང་བཞིན་ཉིད་ཏུ་
 རབ་གྲུབ་འགྱུར་།” ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། དེ་ལྟ་བུའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་
 བྱེད་ཁས་ལེན་ཀྱང་རང་རྒྱུད་བར་མི་འགྱུར་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རྒྱས་བར་གཞན་དུ་^{༡༢} “ཡང་ཡང་
 བཤད་ཅིན་བས་མ་སྒྲོས་སོ།

འོ་ན་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྒྱིར་དགག་པ་ནི་སྒྲོས་དགག་བྱ་དངོས་
 སྤྱ་བཅད་ནས་དྲོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། རང་མ་ཡིན་བཅད་པ་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་ལ་དགག་བྱ་
 བཅད་པ་ཙམ་དགག་པ་མིན་ལ། ཆོས་ཉིད་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་ལྟ་བུ་སྒྲས་དགག་བྱ་དངོས་
 སྤྱ་མ་བཅད་ཀྱང་དེའི་དོན་སྒྲོ་ལ་འཆར་བ་ན། སྒྲོས་པ་བཅད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བ་
 རྣམས་དགག་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལ་གཉིས་ལས་མེད་དགག་ནི་སྒྲོས་དགག་བྱ་དངོས་སྤྱ་བཅད་ནས་ཆོས་གཞན་མི་
 འཕེན་པའམ་མི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྲམ་ཟེས་ཆང་འཕྱང་དུ་རྩེ་མི་རྩེད་ཀྱིས་བ་ན། ཆང་མི་
 བདྱང་ངོ་ཞེས་པ་ནི་ཆང་འཕྱང་བ་རྣམ་བར་བཅད་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་བའི་
 བདྱང་བ་བདྱང་ངོ་ཞེས་མི་བདྱང་ངོ་ཞེས་མི་སྐྱབ་པ་བཞིན་ནོ།

མ་ཡིན་དགག་ནི་སྒྲོས་དགག་བྱ་བཅད་ནས་ཆོས་གཞན་འཕེན་པའམ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ།
 དཔེར་ན་སྒྲིས་བྱ་གཅིག་དམངས་རིགས་སུ་སྟོན་འདོད་བ་ན་འདི་བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་ཞེས་བ་ནི།
 བྲམ་ཟེ་བཀག་པ་ཙམ་མིན་གྱི་བྲམ་ཟེ་ལས་གཞན་པ། དེ་ལས་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པས་དམན་
 བའི་དམངས་རིགས་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ལོ།

^{༡༡} ཅུང་ཆོག རྟེ་བལྟན། དབུ་མ། ཅ། ཤོག་ ༢༥-ག། བྱེད་ ༥-ག། ཅི་ལྟེ་རང་བཞིན་མེད་ལ་ཆོག།
 ཅེས་འགྱུར་མི་མཐུན་པ་ལྟར།

^{༡༢} ཅ་ཤེ་ཤིག་ཆེན་དང་ལས་རིམ་ཆེ་ཆུང་སོགས་མིན་ནམ་ལྟར།

ཆོས་གཞན་འཕེན་པ་ལ་དངོས་དང་ཤུགས་དང་སྐབས་ཀྱིས་འཕངས་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་
ནི། དག་མེད་པ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་གྱེ་དགག་བྱ་བཅའ་པ་དང་། ཆོས་གཞན་འཕེན་པ་གཉིས་ཀ་
ཆོག་གཅིག་གིས་སྐྱབ་པ་ལོ། གཉིས་པ་ནི། མཆོད་སྦྱོར་ཆོན་པོ་ཉིན་པར་མི་བྲ་བ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གྱེ་
དོན་གྱིས་བསྟན་པ་ལོ། དེ་གཉིས་ནི་དངོས་ཤུགས་ལ་འཕངས་པ་རེ་རེ་བ་ཡིན་ལ། གཉིས་ཀ་
ལྟན་པ་ནི་མཆོད་སྦྱོར་ཆོན་པོ་ཉིན་པར་མི་བྲ་བ་རིད་པ་མིན་པ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། གསུམ་པ་
ནི། སྐྱེས་བྱ་ཞིག་ཀྱིས་རིགས་དང་བྲམ་ཟེ་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་ངེས་ཤིང་བྱུང་བར་མ་ངེས་པའི་
སྐབས་ལ། འདི་བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་ཆོག་གི་མི་སྟོན་པ་གྱེ། ཤེས་རབ་རྒྱུན་མེ་
འགྲེལ་བཤད་”དུ་བྲངས་པ་ལས། “དགག་པ་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་དང་། ཆོག་གཅིག་སྐྱབ་
པར་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལྟར་རང་ཆོག་མི་སྟོན་པ། མ་ཡིན་གཞན་པ་གཞན་ཡིན་ནོ།” ཞེས་སོ།

ཁ་ཅིག་གཞི་སྐྱབ་པ་དང་ཆོགས་ན་མེད་དགག་མིན་པར་སྐྱབ་པ་མི་འཐད་དེ། བྲམ་ཟེ་སྐྱབ་
པ་ཡིན་པས་བྲམ་ཟེས་ཆང་མི་འཐུང་བ་དགག་བྱ་བཅའ་ཅམ་ཡིན་པ་མི་འགོག་པའི་སྦྱར་ཏེ།
དཔེར་ན་སྐྱ་མངོན་གྱར་ཡིན་པས་སྐྱ་མི་དག་པ་སྒོག་གྱར་ཡིན་པ་མི་འགོག་པ་བཞིན་ནོ།

གཞན་དག་གཞི་དང་ཆོགས་ན་ཆོས་གཞན་འཕངས་སོ་ཞེས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བྲམ་ཟེ་
ལྟ་བུ་ནི་ཆོས་གཞན་འཕེན་མི་འཕེན་ཅི་པའི་གཞི་ཡིན་གྱི། འཕངས་པའི་ཆོས་གཞན་མིན་པའི་
སྦྱར་རོ། དེ་ལྟར་འཕགས་པའི་དམ་བཅའ་བཞི་འདིར་བཀོད་པ་ནི།

ཅ་བ། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞིག་”

གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཀྱུ་མེད་པར་ནི་ག་ལ་ཡོད།”

འབྲས་བྱ་དེ་ཉིད་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་མིན་པ་དང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
པའི་ཀྱུ་གཞན་དག་ལས་ལྟ་འབྱུང་བ་ག་ལ་ཞིག་གྱེ་དེ་མེད་པ་དང་། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་

71 ཤེས་རབ་རྒྱུན་མེད་འགྲེལ་བཤད། རྩ་བཤམ་ ༡༩ ཞོག་ ༩༡-བ། ༩-བ།

72 “གཞན་དག་ལས་ཀྱང་མིན། རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

73 གཉིས་ཀ་ལས་མིན་ཀྱུ་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བ་མིན། རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

ཀྱང་བྱང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་མེད་པར་ནི་འབྱུང་བ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ།

དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་ན་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་གང་རྩང་གིས་བྱུང་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལ་ལྷ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ཁ་ཚིན་ཚིན་ཅིང་། ལྷ་ཡོད་པ་ལ་རང་གཞན་རེ་རེ་བ་དང་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་གསུམ་དུ་ཁ་ཚིན་ཚིན་བས་དམ་བཅའ་བཞིས་ཚབ་གོ།

གཉིས་པ་(དེ་རིགས་བས་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ཕྱེད་བཟུང་བ་)ལ་བཞི། བདག་སྐྱེ་དགག་བ། གཞན་སྐྱེ་དགག་བ། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་བ། ལྷ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་དགག་བཤོ།

དང་པོ་(བདག་སྐྱེ་དགག་བ་)ལ་གཉིས། འབྲེལ་བ་མཛད་པའི་རིགས་བས་དགག་བ། ཅ་བ་མེས་རབ་ཀྱི་རིགས་བས་དགག་བཤོ།

དང་པོ་(འབྲེལ་བ་མཛད་པའི་རིགས་བས་དགག་བ་)ལ་གསུམ། དེ་ཁོ་ན་ནིད་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་མཁན་གྱི་ལྷགས་དགག་བ། གྲུབ་མཐས་སྒྲོ་མ་བཟུང་པའི་མ་ཟུང་དུ་ཡང་མེད་པར་བཟུང་བ། དེ་ཟུང་བཀག་བ་ན་མས་ཀྱི་དོན་བཟུང་བཤོ།

དང་པོ་(དེ་ཁོ་ན་ནིད་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་མཁན་གྱི་ལྷགས་དགག་བ་)ལ་གཉིས། རང་དང་ངོ་པོ་གཅིག་པའི་ལྷ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་བ། ལྷ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ངོ་པོ་གཅིག་བ་དགག་བཤོ།

དང་པོ་(རང་དང་ངོ་པོ་གཅིག་པའི་ལྷ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་བ་)ལ་གསུམ། ངོ་པོ་གཅིག་པའི་ལྷ་ལས་སྐྱེ་ན་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། ངོ་པོ་གཅིག་པ་ལས་སྐྱེ་ན་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་དང་། དེ་དག་གི་ཉེས་སྦྱང་གི་ལན་དགག་བཤོ།

དང་པོ་(ངོ་པོ་གཅིག་པའི་ལྷ་ལས་སྐྱེ་ན་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་)ནི། དངོས་པོ་ན་མས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བ་འདི་ལྷ་མཚན་གང་ལས་ངེས་ཤིང་།

ཅ་བ། དེ་ནི་དེ་ལས་འབྱུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།

སྐྱེས་བར་གྱུར་བ་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བར་རིགས་བའང་མ་ཡིན་ནིང་།^{੧੦} ॥

“སྐྱེ་བཞིན་བ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བའི་བྱེད་བ་པོ་སྐྱ་གུ་དེ་ནི།” དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལས་འབྱུང་ན་
དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ལ་འབྱུང་དགོས་པའི་“ཡོན་ཏན་ལྷག་པོ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནི།”^{੧੧}
སྐྱ་གུའི་རང་གི་ངོ་བོ་“ཡོད་པ་ཉིད་སྐྱར་”ཀྱའི་དུས་ནས་“ཐོབ་ཐིན་པའི་སྐྱར་དོ།”

འདི་ལ་གྲངས་ཅན་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེན་ཐན་ཚུན་སོ་སོ་ཐ་དད་བ་རྣམས་ལ་འབྲས་བྱ་བ་རྒྱན་
མོང་བ་གཅིག་ནི་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་ཀྱི་སྐྱེན་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་གཙོ་བོ་གཅིག་ཇེས་
སྐྱ་འགོ་བ་མེད་ན་མི་རུང་བས། ཀྱི་ནས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་ཡང་། སྐྱེན་ཚུ་ལུད་སོགས་
ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱ་གུའི་རང་བཞིན་དང་དེའི་ཀྱི་སྐྱེན་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམས་
ཐར་ཡིན་ཚུར་ཡིན་དུ་འདོད་དེ། རྣམ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམས་དེ་ལྟར་དུ་འདོད་དོ།

དེའི་སྐྱར་ས་སྐྱག་ཐན་ཚུན་ཐ་དད་བ་སོ་ནར་འདོད་བས་སྐྱ་གུ་སྐྱ་གུ་ལས་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་
ཀྱང་། སྐྱ་གུ་ནི་ས་བོན་དམ་དེའི་རང་བཞིན་ལས་སྐྱེ་བར་སྐྱ་བ་ན། རང་བཞིན་གཉིས་གཅིག་
ཡིན་པས་རང་གི་རང་བཞིན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱ་གུ་མི་གསལ་བ་ཀྱི་དུས་ན་ཡོད་བ་སྐྱེ་བ་ནི་
བདག་སྐྱེའི་འདོད་ཚུལ་ལོ།

གྲངས་ཅན་ཀྱི་བྱེད་བར་འགའ་ཞིག་ནི་སྐྱེ་བར་མི་སྐྱ་བར་ཀྱི་ལས་སྐྱར་མི་གསལ་བ་བྱིས་
གསལ་བར་འདོད་མོད་ཀྱང་དོན་འདྲའོ། འདིས་སྐྱི་གསལ་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་འདོད་པ་ཡང་དེ་
ལྟར་ཡིན་གྱི། མངས་ཀྱས་བས་དངོས་པོ་དང་བུམ་བ་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་འདོད་པ་དང་གཏན་མི་
འདྲ་བའོ།

དེ་ལྟར་སྐྱ་གུའི་ངོ་བོ་འཇ་རང་བཞིན་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ས་བོན་ཀྱི་དུས་སྐྱ་ཡོད་ན། སྐྱ་
གུའི་ངོ་བོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་སྐྱ་གུ་གསལ་བ་ཉིད་ཀྱང་མི་སྐྱིད་པས། ཀྱི་དུས་ནས་སྐྱ་གུའི་

੧੦ སྐྱེས་ཐིན་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བར་རིགས་བའང་མ་ཡིན་ནིང་། རྒྱ་ཆེའི་འགྲུལ།
੧੧ འབྱུག་པ་རང་འབྱེད་གྱི་ཐོབ་ཐུན། དུལ་གྱི་ལ། ཐོབ་ ੨-མ་ན། རྒྱུང་ ੨-ག།
੧੨ འབྱུག་པ་རང་འབྱེད་གྱི་ཐོབ་ཐུན། དུལ་གྱི་ལ། ཐོབ་ ੨-མ་ན། རྒྱུང་ ੨-ག།

རང་བཞིན་ནས་ངོ་བོར་མ་ཟད། ལྷ་གུ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་དགོས་པས། དེའི་ཚེ་དེ་གྲུབ་པའི་ལོག་དུ་
སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དོན་གཏན་མེད་དོ།

གཉིས་པ་(ངོ་བོ་གཅིག་པ་ལས་སྐྱེ་ན་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ནི།

ཅ་ག། སྐྱེས་བར་གྱུར་བ་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བར་རིགས་པ་དང་མ་ཡིན་ཉིད།

སྐྱེས་ཟིན་བར་གྱུར་བ་སྐར་ཡང་སྐྱེ་སྐྱེས་ཟིན་པའི་ལོག་དུ་ལྷབས་ནས། སྐྱེ་བར་རིགས་པ་
མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། འང་གི་སྐྱེས་ནི་རང་གི་རང་བཞིན་ལས་སྐྱེ་ན་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་མ་
ཟད་བཤོ།

གལ་ཏེ་གསལ་བའི་ཕྱོགས་འཛིན་ནའང་འབྲས་བུ་གསལ་བ་རྒྱ་དུས་ནས་ཡོད་ན་ནི་ཁས་
སྐངས་དང་འགལ། མེད་ན་ནི་འབྲས་བུའི་གསལ་བ་དང་དེའི་རང་བཞིན་གཉིས་གཅིག་མ་དད་
དུ་དབྱེད་ལ་དགག་གོ། ལྷ་བདག་སྐྱེ་རིགས་པ་དང་འགལ་ཞེས་བ་དམ་བཅའ་ཚམ་དུ་ཟད་
བས་དེ་འཁོག་པའི་རིགས་པ་སྐྱོན་པ་ནི།

ཅ་ག། སྐྱེས་ཟིན་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་བར་འགྱུར་ན་ནི།^ཁ

ལྷ་གུ་ལ་སོགས་ན་མས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འདིར་རྟོན་མི་འགྱུར་ཞིང་།^ཁ

སྐྱེས་^ཁཟིན་པའི་ས་བོན་སྐར་ཡང་ལྷབས་ནས་སྐྱེ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་བར་འགྱུར་བ་སྐྱེ་
འདོད་ན་ནི། ལྷ་མཆན་གང་གིས་ས་བོན་ལྷབས་ནས་སྐྱེ་བ་བཀག་ནས། ལྷ་གུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་
སྐར་ཡང་ས་བོན་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་གཤམ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པས། ལྷ་གུ་དང་ལ་སོགས་བས་སྐྱོང་
བྱ་དང་སྐབས་འཆའ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འཛིག་རྟོན་འདིར་གཏན་རྟོན་བར་མི་འགྱུར་རོ།

^ཁ འབྲས་བུ་རང་འགྲེལ། སྐྱེ་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། རྟོག་ ༢༠༧-ན། རྩེད་ ༥-ག།

^ཁ སྐྱེས་བ་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་ན་ནི། རྟོག་ཚེའི་འགྱུར།

^ཁ ལྷ་གུ་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཐོབ་པ་མི་འགྱུར་ཞིང་། རྟོག་ཚེའི་འགྱུར།

^ཁ འབྲས་བུ་རང་འགྲེལ། སྐྱེ་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། རྟོག་ ༢༠༧-ན། རྩེད་ ༥-ག།

ཅ་ག ས་ཐོན་སྤྱོད་མཐར་ཐུག་པར་རབ་དུ་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར།²²

སྐྱོན་གཞན་ཡང་ས་ཐོན་དེ་ཉིད་པར་མ་ཆད་པར་སྤྱོད་པའི་མཐར་ཐུག་པར་རབ་དུ་སྐྱེ་བ་
ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེས་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་སྐར་ཡང་སྐྱེ་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། དེ་ནི་འབྲས་བུའི་
རིགས་འདྲ་རྣམས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། ལྷུང་རིགས་འདྲ་རྣམས་པར་མ་ཆད་དུ་སྐྱེ་བའི་སྐྱོན་གཉིས་
བསྐྱེད་ནས་རིགས་བ་དང་འགལ་བ་བཟོད་པའོ།

གསུམ་པ་(དེ་དག་གི་ཉེས་སྦྱང་གི་ཡན་དགག་བ་)ནི། ²³“ཅི་སྐྱེ་སྐྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་ལ་ཐན་འདོགས་
བའི་སྐྱེན་ཆུ་དང་། དབྱིད་ཀྱི་དུས་ལ་སྤོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། ས་ཐོན་སྐར་རོ་ལྟ་བུར་རྣམ་
པར་འགྱུར་བ་བྱེད་ཅིང་། སྐྱུ་གུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལ། སྐྱུ་གུ་ཡང་རང་སྐྱེད་པ་པོ་ས་ཐོན་དང་ལྷན་
ཅིག་དུ་གནས་པར་འགལ་བའི་བྱིར་” ²⁴“ས་ཐོན་འགག་པར་བྱེད་ཅིང་འབྲས་བུས་རིགས་བ་
དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་གཉིས་སྐྱས་བའི་ཉེས་པའི་སྐབས་མེད་ལ། ས་སྐྱུག་ཀྱང་རང་བཞིན་རྣམ་
རོ་པོ་གཞན་མ་ཡིན་པས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ལྟ་མ་ན། འདི་ཡང་མི་རུང་གྱེ་
གང་གི་བྱིར་”ས་སྐྱུག་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཉིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཅིག་ཡིན་པས།”

ཅ་ག ཇི་ལྟར་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་རྣམ་པར་འཛིག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར།²⁵ ཅ །

²⁶“ཇི་ལྟར་ན་སྐྱུ་གུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ས་ཐོན་དེ་རྣམ་པར་འཛིག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་
འགྱུར་ཏེ། སྐྱུ་གུས་སྐྱུ་གུ་འཛིག་པར་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ་ལྟ་མ་དུ་བསམས་པོ།”

འདི་འདྲ་བའི་གཞོན་པ་མཐོང་ཡང་མི་ལྟོག་པ་ནི། སྐྱུ་གུས་ས་ཐོན་འཛིག་པ་ནི་རྣམ་འགྱུར་
ཀྱི་སྐྱེད་ནས་ཡིན་པས། རང་གིས་རང་འཛིག་པ་དང་ག་ན་འདྲ་ལྟ་མ་དུ་ཀོ་ལ་བ་བྱུན་བས་ཡིན་

22 “ཐུག་པར་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། རྒྱལ་ཚཱི་འགྱུར།

23 འབྲས་བུ་པར་འབྱེད་ལ། ཇི་བཞུན། དབྱ་མ། ལ། ཐོག་ 208-ག བྱེད་ 8-ག

24 འབྲས་བུ་པར་འབྱེད་ལ། ཇི་བཞུན། དབྱ་མ། ལ། ཐོག་ 208-ག བྱེད་དང་གོ

25 “རྣམ་པར་འཛིག་པར་འགྱུར། རྒྱལ་ཚཱི་འགྱུར།

26 འབྲས་བུ་པར་འབྱེད་ལ། ཇི་བཞུན། དབྱ་མ། ལ། ཐོག་ 208-ག བྱེད་ 8-ག

ལ། རོ་བོ་ལས་རང་བཞིན་ཐམས་ཅད་པར་ཡིན་མཁའ་ཡིན་དུ་སོང་ན་ནམ་འགྱུར་སོ་སོ་བ་ཡང་མི་
འགྱུབ་བས་གནོད་བ་སྤང་མི་རྒྱས་སོ།

གཉིས་པ་(རྒྱ་དང་འབྲས་ཕུ་གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་བ་དགག་བ་)ལ་གསུམ། ལ་སྐྱུག་གཉིས་ལ་
དབྱིབས་སོགས་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་བས་དགག་ དེའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་ གནས་
རྒྱབས་གཉིས་ཀྱི་རེ་རེས་གཉིས་ཀ་འཛིན་མི་འཛིན་མཚུངས་པར་ཐལ་བས་དགག་བཤོ།

དང་པོ་(ས་སྐྱུག་གཉིས་ལ་དབྱིབས་སོགས་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་བས་དགག་བ་)ནི། སྤྱོན་གཞན་ཡང་
ཡོད་དེ།

ཅ་ག། བྱེད་རྒྱ་ས་བོན་^{༢༤}ཀྱི་ལས་ཐ་དད་སྐྱུ་གུའི་དབྱིབས་དང་ནི།

ཁ་དོག་རོ་རྒྱས་སྤྱིན་བའི་^{༢༥}ཐ་དད་བྱོད་ལ་མེད་པར་འགྱུར།

སྐྱུ་གུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་བའི་རྒྱ་ས་བོན་ཀྱི་^{༢༦}ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་བ་ལས་ཐ་དད་
བའི་སྐྱུ་གུའི་རིང་ཐུང་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་དང་། རྩ་མེར་སོགས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་། མངར་སྐྱར་
སོགས་ཀྱི་རོ་དང་རྒྱས་མཐུ་དང་། སྤྱིན་བ་རྒྱས་ཀྱི་ཐ་དད་བ་བྱོད་ལ་མེད་པར་འགྱུར་དེ། ལ་
སྐྱུག་གཉིས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་རང་བཞིན་ལ་ནམ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བར་མེད་བའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ལས་ཐ་མི་དད་པར་དམིགས་བ་ཡང་མ་ཡིན་བའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀྱི་རོ་བོ་
ཀུན་ནས་གཅིག་བ་ཡང་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བསྐྱོག་བ་འཁེན་བ་མཛད་དེ། བསྐྱོག་བ་འཁེན་བ་དང་
བསྐྱོག་བ་རང་བྱུང་འཁེན་བ་ལ་བྱུང་བར་གིན་དུ་ཆེས།

^{༢༧}དེ་ལ་རྒྱས་མཐུ་ནི་གཞང་འགྱུམ་ཀྱི་སྤྱན་ལུས་དང་ཉེ་བ་ཅམ་ཀྱིས་ནད་དེ་སེལ་བ་དང་།

༢༤ ---ཀྱི་ལས་སྐྱུ་གུའི་དབྱིབས་དང་ནི། རྒྱ་ཆེའི་འགྱུར།

༢༥ ---ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར། རྒྱ་ཆེའི་འགྱུར།

༢༦ འབྲས་ག་རང་འགྲེལ་ རྩ་བཟུམ། དབུ་མ། ལ། མོག་ ༢༠༢-ག་ བྱེད་ ༢-ག།

༢༧ འབྲས་ག་རང་འགྲེལ་ རྩ་བཟུམ། དབུ་མ། ལ། མོག་ ༢༠༢-ག་ བྱེད་ ༡-ག།

ཅི་སྒྲན་སྟགས་འགའ་ཞིག་བཅངས་པ་ཙམ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུར། རྣམ་པར་
སྒྲིན་པ་ནི་རྒྱུན་མི་འདྲ་བ་ལས་ཇས་ཀྱི་བྱུང་བར་འགྱུར་བ་ལྟེ། དཔེར་ན་འོ་མས་བརྒྱུས་པ་
སྟགས་ལས་སྒྱུ་རུ་ར་དང་། བི་བི་ལིང་སྟགས་ལ་རོ་མངར་པོར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུར།

གཉིས་པ་(དེའི་ཉེས་སྤོང་གི་ཡན་དགག་པ་)ནི། ༢༡“ཅི་སྒྲེ་ས་པོན་གྱི་གནས་སྐབས་བཏང་ནས་
སྒྱུ་གུའི་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་འགྱུར་བས། ས་སྒྱུག་གཉིས་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པ་ཙམ་
ཡིན་པའི་བྱིར་ས་པོན་དེ་ཉིད་སྒྱུ་གུར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནི་ཞེ་ན།”

ཅ་ག། གཡ་ཉེ་ལྔར་གྱི་ས་པོན་གྱི་བདག་གི་དངོས་པོ་བསལ་ནས་དེ་ལས་གཞན།

ངོ་པོར་འགྱུར་ན་དེ་ཆེ་དེ་ཡི་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་འགྱུར། ༢༠ །”

གཡ་ཉེ་ལྔར་གྱི་ས་པོན་གྱི་བདག་གི་དངོས་པོའི་གནས་སྐབས་བསལ་ནས། གནས་
སྐབས་དེ་ལས་གཞན་སྒྱུ་གུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ངོ་པོར་འགྱུར་ན། དེ་ལྟར་འདྲིད་པ་དེའི་ཆེ་ས་
པོན་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཉིད་སྒྱུ་གུའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ།

དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་དེའི་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། དེའི་ངོ་པོ་
ལས་དོན་གཞན་པའི་དེའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། དེས་ན་ས་སྒྱུག་འདི་གཉིས་ཀྱི་ངོ་པོ་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ། ༢༢“ཅི་སྒྲེ་ས་སྒྱུག་གི་དབྱིབས་ལ་
སྟགས་པ་ཐ་དད་ཀྱང་། ཇས་ཐ་མི་དད་པས་མི་འགལ་ལོ་སྒྲམ་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་ཉེ་
དབྱིབས་ལ་སྟགས་པ་མ་བཟུང་ན་ས་སྒྱུག་གི་ཇས་ཀྱང་མི་འཛིན་པའི་བྱིར་རོ།”

གསུམ་པ་(གནས་སྐབས་གཉིས་ཀྱི་རེ་རེ་གཉིས་ཀ་འཛིན་མི་འཛིན་མཚུངས་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་)ནི།
སྒྲིན་“གཞན་ཡང་”ཡོད་དེ།

༢༠ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱེ་བཟུང་། དབྱུ་མ། ལ། བོག་ ༢༠༢-ག། རྒྱུང་ ༣-ག།

༢༡ གཡ་ཉེ་རང་གི་ལྔར་གྱི་ངོ་པོ་ཡོངས་བཏང་ནས།

གཞན་གྱི་ངོ་པོར་གྱུར་ན་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཡིན། རྒྱག་ཆའི་འགྱུར།

༢༢ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱེ་བཟུང་། དབྱུ་མ། ལ། བོག་ ༢༠༤-ན། རྒྱུང་དང་གོ།

ཙ་བ། ཨ་གལ་ཏེ་བྱོད་གྱི་ས་བོན་སྤྱ་གུ་འདིར་གཞན་མ་ཡིན་ན།
 ས་བོན་བཞིན་དུ་^{ཨ་}སྤྱ་གུ་ཞེས་བྱ་དེ་བཟུང་མེད་པ་ལས།
^{ཨ་}ཡང་ན་དེ་དག་གཅིག་བས་ཇི་ལྟར་སྤྱ་གུ་འདི་བཞིན་དུ།
 དེ་ཡང་གཟུང་དུ་ཡོད་འགྱུར་^{ཨ་}དེ་ཕྱིར་འདི་ནི་ཁས་མི་སྤང་། ༡༡ །

གལ་ཏེ་བྱོད་གྱི་ལྟར་ས་བོན་དང་སྤྱ་གུ་འདི་རོ་བོ་གཉིས་ལ་འཇིག་རྟེན་འདིར་རོ་བོ་གཞན་པ་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། ^{ཨ་}“ཇི་ལྟར་སྤྱ་གུ་འདི་གནས་སྐབས་སུ་ས་བོན་གཟུང་དུ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ།
 སྤྱ་གུ་ཡང་གཟུང་དུ་མེད་པར་འགྱུར་རྟེ།” འཇ་ཞེས་པ་ཡང་ན་ས་སྤྱ་གུ་དེ་དག་གི་རོ་བོ་རྣམས་
 ཀུན་དུ་གཅིག་བས་ཇི་ལྟར་སྤྱ་གུ་འདི་གནས་སྐབས་སུ། ^{ཨ་}“སྤྱ་གུ་འདི་གཟུང་དུ་ཡོད་པ་དེ་
 བཞིན་དུ། ས་བོན་དེ་ཡང་དབང་བའི་ཤེས་བས་གཟུང་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ལས།” མེད་པ་
 དེའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་དེ་གཉིས་སྤང་བར་འདོད་པས། ས་སྤྱ་གུ་གཉིས་ཀྱི་རོ་བོ་ལ་གཞན་མེད་པ་འདི་
 ནི་ཁས་སྤང་བར་མི་བྱའོ།

ཇིགས་པ་དེ་རྣམས་ལེགས་པར་རྟོགས་ན་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལན་ཚུན་དུ་རོ་བོ་ཐ་དང་
 པ་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་པར་ཡིན་ཚུར་ཡིན་གྱི་གཅིག་དུ་འདོད་པ་དང་།
 གནས་སྐབས་ལྟ་མའི་དུས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉིད་གནས་སྐབས་ཕྱི་མའི་དུས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉིད་
 དུ་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་ཐམས་ཅད་ལྟོག་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་(གུ་པ་མཐས་སྒོ་མ་བརྒྱུད་པའི་ཐ་གྲུ་དུ་ཡང་མེད་པར་བཞུན་པ་)ནི། ^{ཨ་}“དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་

ཨ་ གལ་ཏེ་ས་བོན་— ནག་ཆོའི་འགྱུར།

ཨ་ སྤྱ་གུ་གཟུང་དུ་— ནག་ཆོའི་འགྱུར།

ཨ་ ཡང་ན་དེ་བཞིན་དེ་ཡང་གཟུང་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར། ནག་ཆོའི་འགྱུར།

ཨ་ དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་དེ་དག་གཅིག་བས་ཁས་མི་སྤང་། ནག་ཆོའི་འགྱུར།

ཨ་ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཞུན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༠༤-ན། བྱེད་ ༢-ག།

ཨ་ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཞུན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༠༤-ན། བྱེད་ ༣-ག།

ཨ་ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཞུན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༠༤-ན། བྱེད་ ༤-ག།

དེ་མོ་ནི་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས། སངས་རྒྱུ་པའི་ལུགས་
ལས་གཞན་དུ་བརྟགས་པའི་བདག་སྐྱེ་བཀག་ནས། ལུགས་གཞན་དུ་སློ་མ་
སྤངས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྡད་དུ་ཡང་། བདག་ལས་སྐྱེ་བར་རྟོག་པ་འདི་མི་འཐད་དོ་
ཞེས་སྟོན་བ་ནི།

ཙ་བ། གང་གི་སྤྱིར་རྒྱ་ཞིག་ནི་ཡང་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

དེ་དག་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན།

གང་གི་སྤྱིར་རྒྱ་ས་བོན་ཞིག་ནང་ས་བོན་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ས་སྤྱུག་དེ་
དག་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་ནོ།

གསུམ་པ་(དེ་ལྟར་བཀག་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བ་)ནི། གང་གི་སྤྱིར་དོན་དམ་པ་དང་འཇིག་
རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ།

ཙ་བ། དེ་སྤྱིར་དངོས་པོ་བདག་ལས་འབྱུང་ཞེས་རབ་དུ་བརྟགས་པ་འདི།

དེ་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ༡༢ །

དེའི་ཕྱིར། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་རབ་དུ་བརྟགས་པ་
འདི། དེ་ཉིད་དོན་དམ་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་དུང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་
འཐགས་པས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་ན་དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བྱུང་བར་མ་སྤྱིར་བར་བདག་
ལས་མ་ཡིན་ཞེས་བདག་སྐྱེ་སྤྱིར་བཀག་གོ།

༡༢ འབྲས་བུ་རང་འབྱེལ་ རྟེ་བཞུན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༧༤-ན། རྩེང་ ༧-ག།

༡༣ རྟེ་ཡང་འབྲས་བུ་ རྟག་ཚིམ་འབྱུར།

༡༤ དེ་དག་གཅིག་ཅེས་འཇིག་རྟེན་བས་ཀྱང་ཁས་ལེན་མེད། རྟག་ཚིམ་འབྱུར།

༡༥ འབྲས་བུ་རང་འབྱེལ་ རྟེ་བཞུན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༧༤-ན། རྩེང་ ༩-ག།

༡༦ རྟེ་ཡང་འབྲས་བུ་ རྟག་ཚིམ་འབྱུར།

༡༧ དུ་ཡང་རིག་མ་ཡིན། རྟག་ཚིམ་འབྱུར།

དེས་ན་སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལུན་འབྱེད་ཀྱིས། ལྟོ་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་དོན་དམ་བར་བདག་
ལས་སྒྲེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་སྤྱིར་སེམས་བ་ཅན་བཞིན་ནོ། ཞེས་བྱུང་བར་དུ་བྱེད་བ་དེའི་
དོན་དམ་བར་ཞེས་པའི་བྱུང་བར་དོན་མེད་དོ་ཞེས་བསམ་པར་བྱའོ།”

གཉིས་པ་(ར་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རིགས་ལས་དགག་བ་)ནི། སྒྲོན་ལྟོ་གཞན་ཡང་”ཡོད་དེ།

ཅ་བ། བདག་ལས་སྒྲེ་བར་འདོད་ན་”བསྐྱེད་བར་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་དང་།
ལས་དང་བྱེད་བ་པོ་ཡང་གཅིག་ཉིད་”འགྱུར་ན་དེ་དག་ནི།
གཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་པས་ན་”བདག་ལས་སྒྲེ་བར་ཁས་སྤྲང་བར་།
བྱ་མིན་གྱ་ཆེར་བཤད་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་གྱིར་རོ།” ༡༢ ॥

འབྲས་བུ་བདག་ལས་སྒྲེ་བར་འདོད་ན། བསྐྱེད་བར་བྱ་བ་འབྲས་བུ་དང་། སྐྱེད་བར་བྱེད་བ་
ལྟུ་དང་། གང་ཞིག་བྱ་བའི་ལས་དང་། གང་གིས་བྱེད་པའི་བྱེད་བ་པོ་ཡང་གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་
ན། དེ་དག་ནི་གཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་པས་ན། བདག་ལས་སྒྲེ་བར་ཁས་སྤྲང་བར་བྱ་བ་མིན་ཏེ།
བཟུན་བཅོས་འདི་དང་ར་ཤེ་ལས་གྱ་ཆེར་བཤད་པའི་ཉེས་པ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་གྱིར་རོ།

དེ་ལ་སྒྲོན་དང་པོ་ནི་ར་ཤེ་ལས། ལྟོ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་དུ། རམ་ཡང་འཐད་
བར་མི་འགྱུར་རོ། ལྟུ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་ན། སྐྱེ་དང་བསྐྱེད་བ་གཅིག་དུ་འགྱུར།”
ཞེས་གསུངས་ཏེ་གྱ་འབྲས་དོ་པོ་གཅིག་ན་”བ་དང་བྱ་དག་གསལ། མིག་དང་དེའི་རྣམ་ཤེས་
དག་ཀྱང་གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་”ཞེས་བའོ།

༡༤ འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ། རྒྱུ་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༠༤-ན། བྱེད་ ༥-བ།

༡༥ འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ། རྒྱུ་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༠༤-བ། བྱེད་དང་པོ།

༡༦ བདག་སྒྲེས་འདོད་ན་” རྒྱུ་ཆོའི་འགྱུར།

༡༧ ལས་དང་བྱེད་བ་གཅིག་དུ་” རྒྱུ་ཆོའི་འགྱུར།

༡༨ གཅིག་ཉིད་མིན་པས་” རྒྱུ་ཆོའི་འགྱུར།

༡༩ ”ཉེས་པར་འགྱུར་གྱིར་རོ། རྒྱུ་ཆོའི་འགྱུར།

༢༠ དབུ་མ་ར་བ་ཤེས་རབ་རབ་བྱེད་ནི་ཤུ་ག་ ཆོགས་བཅད། བཅོ་བརྒྱད་པ།

སྐྱོན་གཉིས་པ་ནི་ཅ་ཤེས་ལས།^{੧੭} “གལ་ནི་ཤིང་དེ་མེ་ཡིན་ན།། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་
གཅིག་འགྱུར།” ཞེས་གསུངས་པ་ལོ། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ན་མ་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་
གཉིས་ཀྱང་ངོ་པོ་གཅིག་དུ་ཐལ་ཟེར་ན་འདྲིང་ལ། སྐྱར་གཅིག་དུ་ཐལ་ཟེར་ན་མ་བྱེད་པོ་ཞེས་
སྒྲ་མེད་ཀྱང་། ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རང་བཞིན་གཅིག་དུ་འདྲིང་ན་ནམ་འགྱུར་ཡང་གཅིག་དུ་
འབྲལ་ལྟས་བའི་རིགས་པས་སྤོང་མི་ལུས་སོ། །^{੧੮} “དེའི་སྤྱིར་ཇི་སྒྲིབ་བཤད་བའི་སྐྱོན་གྱིས་
འཛིགས་པས་བདེན་གཉིས་སྐྱོན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པར་འདྲིང་པས། བདག་སྐྱེ་ཁས་སྤང་
བར་མི་བྱུང་།” ཞེས་གསུངས་ལ། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱང་གཅིག་ཡོངས་སུ་གཅོད་
བ་ཅིག་ཤོས་ནམ་པར་བཅད་པ་མེད་ན་མེད་པའི་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་
པ་ནི་ངེས་པར་ཁས་སྤང་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་(གཞན་སྐྱེ་དགག་བ་)ལ་གཉིས། སྤྱོད་པ་ལྟར་མ་བཤོད་པ་དང་། ལྟར་དེ་དགག་པ་ལོ།

དང་པོ་(སྤྱོད་པ་ལྟར་མ་བཤོད་པ་)ནི། རང་སྤྱེ་དངོས་པོར་སྐྱེ་བ་ནམས་ན་རེ་རང་ལས་སྐྱེ་བ་དོན་
མེད་པས་བདག་སྐྱེ་མི་རིགས་ཤིང་། དེ་མེད་པས་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་རིགས་སོ། ། ལྟ་
མེད་ནི་གཅིག་དུ་ཐ་ཆད་པས་དགག་པར་ཡང་རིགས་ན། ^{੧੯} “གཞན་དག་ལས་ལྟ་གལ་ཞིག་
ཅས་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་མི་རིགས་ཏེ།” རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་གྱུར་བའི་སྐྱོན་པའི་
དངོས་པོ་ནམས་ཀྱི་སྐྱེད་བྱེད་དུ་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་ལ་ལྟོས་ནས། མི་འདྲིང་བཞིན་དུ་
ཡང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཁས་སྤང་བར་བྱུང་།

སྐྱོན་པའི་པོ་དེ་གང་ལ་འཛོག་པ་ལ། ^{੨੦} “སྤྱེ་བ་ཁ་ཅིག་ནི་ལྟའི་སྐྱོན་ནི་མཛོད་ལས།^{੨੦}

੧੭ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། སྤྱེ་བ་ལྟར་། དུས་ལ། ཤོག་ ੨༩-ག། རྩེ་ ੩-ག།

੧੮ དུས་མ་ཅ་པ་ཤེས་རབ་རབ་བྱེད་འཇུག་། རྩེགས་བཅད་དང་པོ།

੧੯ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། སྤྱེ་བ་ལྟར་། དུས་ལ། ཤོག་ ੨༩-ག། རྩེ་ ༩-ག།

੨༠ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། སྤྱེ་བ་ལྟར་། དུས་ལ། ཤོག་ ੨༩-ག། རྩེ་ ੧-ག།

੨༡ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། སྤྱེ་བ་ལྟར་། དུས་ལ། ཤོག་ ੨༩-ག། རྩེ་ ༩-ག།

༢༢ སྐྱོན་པའི་དོན་དཀྱིག་གཉིས་ཀྱི་མཛོད་གནས་གཉིས་པ། རྩེགས་བཅད་། དེ་གཉིས་པ།

ཁྱེ་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱེ་ལྟ་ཡིན།” ཞེས་བྱེད་ཁྱེ་མ་གཏོགས་པ་ཁྱེ་ལྟ་དང་། དམིགས་པའི་རྒྱུན་ནི།
 “དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དོ།” ཞེས་རྣམ་ཐེས་དྲུག་གི་དམིགས་ལྟ་ལྱི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་དང་། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ནི། “སེམས་དང་སེམས་བྱུང་སྐྱེས་པ་རྣམས་། ཐ་མ་མིན་
 མཚུངས་དེ་མ་ཐག།” ཅེས་ལྟ་ག་མེད་དུ་འདུག་པ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་སྐྱེས་
 རྣམས་དང་། བདག་པོའི་རྒྱུན་ནི། “བྱེད་ཁྱེ་ཞེས་བྱ་བ་དག་པོར་བཤད།” ཅེས་བྱེད་ཁྱེ་
 ལ་བཤད་པ་ལྟར་འདོད་ལ། ཁྱེ་དྲུག་ནི་མཛོད་ལས།⁶⁷ “བྱེད་ཁྱེ་ལྟ་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་།
 སྐལ་མཉམ་མཚུངས་པར་ལྟན་བ་དང་། ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་དང་རྣམ་སྒྲིན་དང་། ཁྱེ་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་
 ཏུ་འདོད།” ཅེས་སོ།

ཐེ་པ་ཁ་ཅིག་ནི།⁶⁸ “སྐྱེ་བ་པར་བྱེད་བ་ནི་ཁྱེ་ཡིན་ཞེས་མཆན་ཉིད་བཟུན་པ་ལས་ནི།
 གང་ཞིག་གང་གི་སྐྱེད་བྱེད་ས་པོན་གྱི་ངོ་བོར་གནས་པ་དེ་ནི་དེའི་རྒྱུ་རྒྱུན་རོ། ལན་པོ་ལྟར་བ་
 ལྟར་སེམས་སེམས་བྱུང་སྐྱེ་བཞིན་པ་རྣམས་དེན་ལའར་བ་དང་འདྲ་བའི་དམིགས་པ་གང་གིས་
 སྐྱེད་བ་དེ་ནི་དེའི་དམིང་པའི་རྒྱུན་རོ། ཁྱེ་འགགས་མ་ཐག་པ་ནི་འབྲས་བྱ་སྐྱེ་བའི་དེ་མ་ཐག་
 པའི་རྒྱུན་ཡིན་དེ། དཔེར་ན་ས་པོན་འགྲུ་མ་ཐག་པ་སྐྱ་གུ་འབྱུང་བའི་རྒྱུན་ཡིན་པ་བཞིན་རོ།”

རང་འགྲེལ་ལས།⁶⁹ “ས་པོན་འགགས་མ་ཐག་པ་སྐྱ་གུའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་
 རྒྱུན་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ལོ།” ཞེས་གསུངས་ཤིང་ཆོག་གསལ་ལས་ཀྱང་།⁷⁰ དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་འགོག་
 པའི་སྐབས་སུ། སྐྱ་གུའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་བཀག་ལ། སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་
 ཀྱང་།⁷¹ དེ་བཞིན་དུ་བཞེད་བས་འདི་ནི་གཟུགས་ལ་ཡང་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་
 འདོད་པའི་ལུགས་སོ།⁷² “གང་ཞིག་ཡོད་ན་གང་འབྱུང་བ་འདི་ནི་དེའི་བདག་པོའི་རྒྱུན་རོ།”

67 སྐྱེ་བ་དཔྱད་དཀྱིག་གཞིར་གྱི་མཛོད་གནས་གཉིས་པ། ཆོགས་པ་ཅད། ཞེ་དགུ་ག།

68 འདུག་པ་རང་འགྲེལ། ཐེ་བཟུ་ན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༠༦-ན། རྩེད་དང་ག།

69 འདུག་པ་རང་འགྲེལ། ཐེ་བཟུ་ན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༠༦-ན། རྩེད་ ༢-ག།

70 ཅ་ཤེ་རབ་བྱེད་དང་པོའི་འགྲེལ་བ་ཆོག་གསལ། ཐེ་བཟུ་ན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༤-ག། རྩེད་ ༡-ག།

དེ་ནི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་དགག་པའི་བྱིས། ཞེས་སོགས། ཞེས་གསལ་ལོ།

གཉིས་པ་(ལུགས་དེ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། གཞན་སྐྱེ་འདོད་པའི་སྤྱགས་སྦྱར་དགག་པ་དང་།
མེས་ཚམ་པའི་ལུགས་བྱེ་བྲག་དུ་དགག་པའོ།

དང་པོ་(གཞན་སྐྱེ་འདོད་པའི་སྤྱགས་སྦྱར་དགག་པ་)ལ་ལྟ། གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་དངོས། བཀག་པ་
ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞོད་པ་སྤང་བ། དེ་ལྟར་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་
བ་འགར་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པ། བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་འང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་
ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་དངོས་)ལ་གསུམ། གཞན་སྐྱེ་སྦྱར་དགག་པ། གཞན་སྐྱེ་བྱེ་བྲག་དུ་
དགག་པ། འབྲས་བྱ་ལ་སྤྱ་བཞིན་དབྱད་ནས་གཞན་སྐྱེ་དགག་པའོ།

དང་པོ་(གཞན་སྐྱེ་སྦྱར་དགག་པ་)ལ་གཉིས། ཏ་ཅང་ཐལ་བས་དགག་སྐྱོན་སྤྱོད་གི་ལན་
དགག་པའོ།

དང་པོ་(ཏ་ཅང་ཐལ་བས་དགག་པ་)ལ་གཉིས། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་དངོས་དང་། དེ་དག་གི་མཐའ་
དབྱད་པའོ།

དང་པོ་(ཏ་ཅང་ཐལ་བ་དངོས་)ནི། གཞན་སྐྱེ་འདི་ནི་གཞན་བར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་
དང་ལུང་དང་འགལ་པའི་བྱིར་རོ། བྱི་མ་ནི་ས་ལུ་ལྔ་དཔའི་མདོ་ལས།^མ “མིང་དང་གཟུགས་
གྱི་སྒྲ་གུ་དེ་ཡང་བདག་གིས་མ་བྱས་གཞན་གྱིས་མ་བྱས།” ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ལུང་བྱི་མ་ལྟ་བུ་
མང་པོ་དང་འགལ་པའོ།

^མ “དེ་ལ་རིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཟོད་པ།”

ཅ་བ། གཞན་ལ་བདེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི།^མ

མ ༢ ས་ལུ་ལྔ་དཔའི་མདོ། རྒྱེ་བཀའ་མདོ་ལྟེ་ ཚ། ཤོག་ ༡༡༤-ན། རྩེང་ ༥-ག།

མ ༣ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱེ་བཀའ་དབྱེ་ བྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༠༦-ན། རྩེང་ ༧-ག།

མ ༤ གལ་ཏེ་གཞན་ལ་བདེན་ནས་གཞན་ཞིག་འབྱུང་ན་ནི། རྒྱེ་ཚེ་འགྱུར།

འོན་པ་མེ་མྱེ་ལས་ཀྱང་ཐུན་པ་འཕྱག་པོ་འབྱུང་འབྱུར་ཞིང་།

གཤམ་ཏེ་རང་གི་ངོ་པོས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་གཞན་ལ་བཞུན་ནས་རང་གི་ངོ་པོས་གྲུབ་པའི་འབྲས་
བྱ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འབྱུར་ན་ནི། དེ་ལྟ་ཡིན་པ་འོན་མེལ་བྱེད་མེ་མྱེ་རབ་དུ་འབར་བ་
ལས་ཀྱང་བསལ་བྱ་ཐུན་པ་འཕྱག་པོ་འབྱུང་བར་འབྱུར་ཞིང་།

ཙ་བ། ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་^ཡསྐྱེ་བར་འབྱུར་ཏེ་ ..... །

གཞན་ཡང་རྒྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་
སྐྱེ་བར་འབྱུར་ཏེ། ཅིའི་བྱུར་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ..... གང་གི་བྱིར་།

སྐྱེད་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་མ་ལྟས་ལ་ཡང་གཞན་ཉིད་མཚུངས་ཀྱི་^ཡ ༡༧ །

གང་གི་བྱིར་འབྲས་བུ་དེ་སྐྱེད་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ལྟས་པ་ལ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་བུ་འདོད་
པ་གཉིས་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཉིད་མཚུངས་པར་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ།

ཞེས་གཞན་གྱིས་ཁས་སྤངས་པའི་གདན་ཆོག་ལ་བཞུན་པའི་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་གཉིས་སོ།
ཐལ་བ་དེ་གཉིས་བཤང་ན། ^ཡཇི་ལྟར་ས་ལུ་སྐྱེད་པའི་ས་བོན་རང་འབྲས་ས་ལུའི་སྐྱ་གུ་ལས་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ས་ལུའི་སྐྱ་གུ་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་
པ་མེ་དང་སོལ་བ་དང་། ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ཡང་ས་ལུའི་སྐྱ་གུ་ལས་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པ་ནི་གཞན་སྐྱེ་སྐྱ་བ་ནམས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ལོ།

གཞན་ཡིན་ཚུལ་གཉིས་པོ་དེ་མཚུངས་པར་འདོད་ན། ^ཡཇི་ལྟར་ས་ལུའི་ས་བོན་གཞན་

ཡ་ འོན་ ཞེས་པའི་ཆོག་ནག་ཆོའི་འབྱུར་དུ་མི་གསལ་།

ཡཅ ཀྱན་ལས་ཐམས་ཅད་་་་ ནག་ཆོའི་འབྱུར་།

ཡཇ སྐྱེད་བྱེད་མིན་པ་ཀྱང་ལ་ཡང་གཞན་ཉིད་མཚུངས་བྱིར་རོ། ནག་ཆོའི་འབྱུར་།

ཡཉ འཕྱག་པ་རང་འབྱེལ། རྗེ་བལྟ་ན། དབྱ་མ། ལ། བོག་ ༡༠༩-ན། བྱེད་ ༡-བ།

དུ་གྱུར་བ་ལས་ས་ལུའི་སྤྱ་གུ་སྤྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ། མེ་སོལ་སོགས་ལས་ཀྱང་ས་ལུའི་སྤྱ་གུ་སྤྱེ་བར་འགྱུར་”དགོས་སོ།

“ཡང་ཇི་ལྟར་ས་ལུའི་སྤྱ་གུ་གཞན་དུ་གྱུར་པ། ས་ལུའི་ས་བོན་ལས་སྤྱེ་བ་བཞིན་དུ། བྱས་སྐྱུ་སོགས་ཀྱང་ས་ལུའི་ས་བོན་ལས་སྤྱེ་བར་འགྱུར་རོ།” ཞེས་མཚུངས་པ་བྱེད་པའོ། འདི་ནི་ཅ་ཤེ་ལས་༥ “རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་གཞན་ཉིད་དུ། རྩམ་ཡང་འཐད་བར་མི་འགྱུར་རོ། རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་གཞན་ཉིད་ན། རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་མཚུངས་པར་འགྱུར།” ཞེས་གཞན་སྤྱེ་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་གསུངས་པའི་རིགས་པའོ། ཐལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲོག་བ་འཕེན་བ་འགྲེལ་བར་འབྱུང་དོ།

གཉིས་པ་(དེ་དག་གི་མཐའ་དབྱེད་པ་)ལ་གཉིས། གཞན་སྤྱེ་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན། ཐལ་བ་ལས་བསྒྲོག་བ་ཁས་ལེན་པ་ཡི་འགལ་བའོ།

དང་པོ་(གཞན་སྤྱེ་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་)ནི། འདིར་གཞན་སྤྱེ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་སྒྲོན་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ། བོད་ཁ་ཅིག་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྤྱེ་བས་བྱུ་ཅིང་། གཞན་ལ་དུས་མཉམ་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་མིན་དུ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་བཀག་པའི་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་རང་ལ་མཚུངས་པར་འཇུག་པའི་བྱིར་དང་། དེས་ཁས་སྤངས་མེད་དོ་ཞེས་པས་བཟུན་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་འཆོས་པའི་ངལ་བ་དོན་མེད་པའི་བྱིར་རོ།

ཡང་བོད་མང་བོས་རྟོག་གི་བས་དུ་བ་བྱེད་པར་བ་ཡོད་པ་ལ་མེ་ཡོད་བས་བྱུ་བ་དང་། བྱས་པ་ལ་མི་ཉག་པས་བྱུ་བ་སྤྱུ་བ་ན། ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འབྱུང་བ་སྤྱུ་བ་པ་ཡིན་

༡༩ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༠༩-བ། རྩེད་དང་གོ།

༢༠ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༠༩-བ། རྩེད་དང་གོ།

༢༡ དབུ་མ་ཅ་བ་ཤེས་རབ་རབ་བྱེད་ནི་ཤུ་བ། ཆོགས་བཅད། བརྒྱ་དགུ་བ།

༢༢ ཅ་ཤེ་རབ་བྱེད་ནི་ཤུ་པའི་འགྲེལ་བ་ཆོག་གསལ། རྟེན་བཟུན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༡༡-བ། རྩེད་ ༩-བ།

༢༣ “ལེན་པ་ཡི་འགལ་བ” ལྟ་ན་དགོ་ལྟ་ན་སྤྱེ་ལས། “མི་འགལ་བ།” ཞེས་དཔེར་

ལ། དེ་སྐབས་པའི་ཆོ་མཚན་མང་དང་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཉི་ཆོ་བ་གཅིག་གི་སྒྲིབ་དུ་བསྐྱབས་ནས། དེ་
ནས་དེ་དང་ཡུལ་དུས་གཞན་གྱི་བྱས་པ་གཉིས་རིགས་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། བྱས་པ་
དེ་གཉིས་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་དུ་མི་འབྱུང་བར་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་ལ། དེ་ལྟ་ན་
གཞན་ཅམ་དུ་མཚུངས་པའི་རྟགས་གྱིས་ཉི་ཆོ་མཚན་པ་འཕེན་རྟེ། འདི་འདྲ་བ་ནི་ཚྭ་ག་བ་
གཅིག་པའི་དབྱུང་འབྱུང་ལོ། ཞེས་ཟེར་རོ།

འདི་ཡང་གཞུང་གི་དོན་མ་ངས་ཤིང་རྟོག་གེའི་འདུག་པ་ལ་ནམ་བམ་ཤར་བའི་གདམ་
ཡིན་རྟེ། དུ་བ་བྱད་པར་བ་དང་བྱས་པ་གཉིས་ཡུལ་དུས་གྱིས་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར། སྐྱར་
མེ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་མི་འབྱུང་བར་བསྐྱབས་པས། མེ་ཡོད་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་ལོག་
ཀྱང་། རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གཉིས་མི་ཚྭ་ག་བ་སྒྲིབ་དམ་སྐྱམ་པའི་དོགས་པ་ལེགས་པར་གཅོད་
རྒྱས་ལ། ཆོས་དེ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པ་ལོག་ཀྱང་གཞན་ཅམ་ཡིན་པ་ཞུགས་པ་དུ་མ་ཞིག་
ཡོད་པས། དེ་གཉིས་མཚུངས་པའི་གོ་སྐབས་ག་ལ་ཡོད། དེས་ན་འདི་ནི་དབྱུང་འབྱུང་ཞེས་
པའི་མིང་ཉིད་གྱིས་རིགས་པ་མི་སྐུ་པའི་སུན་འབྱིན་དུ་གསལ་བར་བྱས་རྟེ་གཞན་དུ་གྱིས་
བར་བཤད་ཟེན་རོ།

འོན་ཀྱང་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོག་གསལ་ལས། “རྒྱུན་ཉིད་འདི་བ་ཅམ་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་
གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་གྱི། ཚྭ་གས་བཞི་ཁས་སྒྲུངས་པའི་སྒྲོ་ནས་ནི་མ་ཡིན་རྟེ། དངོས་པོ་རང་
བཞིན་དང་བཅས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་དང་། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།
རྒྱུན་ཉིད་འདི་བ་ཅམ་ཞིག་ཁས་སྒྲུངས་ན་ནི། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཐན་ཚུན་སྒྲོས་པའི་བྱིར་
ངོ་མོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྐྱ་བར་
འགྱུར་པ་མ་ཡིན་རོ།” ཞེས་རང་གིས་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་བྱད་པར་གཉིས་དང་། དེ་
གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་དུ་ཚྭ་གས་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཁས་སྒྲུངས་ན། རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྐྱ་

༤༠ ཡིན་པ་ལ་གང་། ཞེས་དཔེ།

༤༡ ཅ་ཤེར་བ་བྱེད་དང་པོའི་འབྲེལ་པ་ཆོག་གསལ། མེ་བསྐྱན། དབྱུང་མ། ལ། ཐོག་ ༡༤-པ། བྱེད་ ༢-པ།

དགོས་པར་གསུངས་པས། གཞན་སྤྱི་ཁས་སྤངས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོ་བ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་
དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྤྱོ་བ་ཙམ་ཞིག་ཁས་སྤངས་ན་ རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོ་བ་ཁས་ལེན་མི་
དགོས་པར་གསལ་བར་གསུངས་སོ།

དེ་ལྟར་ན་གཞན་སྤྱི་ལ་གཞན་ནི་གཞན་ཙམ་ཞིག་མིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་
ཡིན་པས་དེ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་འཕེན་གྱི། གཞན་ཙམ་ཁས་སྤངས་པ་ལ་འཕེན་པ་
གཏན་མིན་ནོ། འོག་ནས་ཀྱང་སྤྱད་ཅིག་ལྟ་སྤྱི་མ་དང་ཀྱང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ལ།
“གང་དག་རང་མཚན་ཉིད་གྱིས་སོ་སོ་བ། དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་པར་རིགས་མ་
ཡིན།” ཞེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བ་ཡིན་ན། ལྟ་སྤྱི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་
གཏོགས་པ་མི་རིགས་པར་གསུངས་པ་དང་འདི་གཉིས་རིགས་པ་འདྲའོ།

དེ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་ན་ལྟོས་པའི་འབྲེལ་བ་འགོག་ནུས་
ལ། འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཏུ་སོང་ན་འབྲས་བུ་གཅིག་རང་གི་རྒྱུ་ལས་སྤྱེ་ན། རྒྱུ་མིན་པ་
ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སྤྱོ་བ་དང་། རྒྱུ་གཅིག་གིས་རང་གི་འབྲས་བུ་སྤྱོད་ན་རང་གི་འབྲས་བུ་
མིན་པའི་འབྲས་བུའི་དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པར་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་འབྱུག་པའོ། དེས་ན་འདི་
འདྲ་བའི་རིགས་པ་ལེགས་པར་མི་གོ་བ་ནི། ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་འདི་འདྲ་ཞིག་“འགོག་པའི་
དགག་བྱ་འཛིན་པའི་ཚད་འཛིན་དང་། འདི་ཙམ་ཞིག་ཁས་ལེན་པའི་རྟེན་འབྲུང་གི་རྣམ་གཞག་
གཉིས་སོ་སོར་ལེགས་པར་མ་བྱེད་པའི་སྦྱོར་ཡིན་པས། དགག་བྱ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་
དགག་བྱའི་ཚད་འཛིན་བཤད་པ་དྲན་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་(ཐལ་བ་ལས་བརྒྱུག་པ་ཁས་ལེན་པ་“ཡི་འགལ་བ”)ནི། གལ་ཏེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཐལ་
བ་གཉིས་ལས་བརྒྱུག་པའི་དོན་ཁས་ལེན་ན། ཆོག་གསལ་ལས།“ཐལ་བར་འབྱུར་བ་

18 དབུ་མ་འབྱུག་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་བྱུག་པ་ ཆོགས་བཅད། དེ་གཅིག་ལ།

19 འདི་འདྲ་ཅིག་ ཞུ་དཔར།

20 ཡི་འགལ་བའོ། ལྟ་དགེ་ལྟར་སྤྱི་ལས། མི་འགལ་བའོ། ཞུ་དཔར།

21 ཅ་ཤེ་རབ་ཏུང་དང་པོའི་འབྲེལ་བ་ཆོག་གསལ། རྟེན་ལྟར། དབུ་མ་ ལ། ཤོག་ 8-བ། བྱེད་ 8-བ།

བསྐྱོག་པའི་དོན་དང་ཡང་པ་རོལ་པོ་ཉིད་འབྲེལ་བ་ཡིན་གྱི། ཁོ་པོ་ཅག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་
དམ་བཅའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།” ཞེས་དང་། “རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱ་བས་རང་བཞིན་དང་
བཅས་པར་སྐྱ་བ་ལ་ཐལ་བ་བསྐྱབས་བ་ན། ཐལ་བ་ལས་བསྐྱོག་པའི་དོན་ཅན་དུ་ཐལ་བར་ག་
ལ་འགྱུར་ཏེ།” ཞེས་དང་། ཅེ་འི་ཕྱིར་ཐལ་བ་སྐྱབ་པ་ནི་པ་རོལ་པོའི་དམ་བཅའ་བ་འགོག་
པ་ཙམ་གྱི་འབྲས་ཀྱི་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་ལས་བསྐྱོག་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ།”

ཞེས་གསུངས་པ་ན་མས་ཇི་ལྟར་དངས་སྐྱམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་བདག་
སྐྱེ་འགོག་པའི་སྐྱབས་ཁོ་ན་ཡིན་པས། དབྱ་མ་པས་འབངས་པའི་ཐལ་བ་ཀུན་ལ་མིན་གྱི།
བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་ཐལ་བ་གཉིས་ལ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཐལ་ཆོས་ནི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་
མེད་དུ་ཐལ་བ་ཙམ་མིན་གྱི། སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཡིན་ལ། ཐལ་ཆོས་དེ་
བསྐྱོག་པའི་དོན་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ནི་གངས་ཅན་ཁོ་ན་འདོད་གྱི། རང་
ལ་དེའི་དམ་བཅའ་བ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། དེ་ཁས་སྤངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བ་
མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཏེ་ལུང་དང་པོའི་དོན་ནོ།

སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཀྱང་།^ཁ “ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་”ཅེས་ཡང་གི་སྐྱ་སྐྱོས་གིང་།
ཆོག་གསལ་ལས་ཀྱང་།^ཁ “ཡང་”གི་སྐྱ་སྐྱོས་ལ། འདིར་^ཁཡང་“སྐར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཡོངས་”
སྐ་རྟོག་པར་འགྱུར་ན་ནི།” ཞེས་གསུངས་པས་ཡོད་པ་དང་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་གཉིས་འགལ་གྱི་
ཡོད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་ལོ། དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་དང་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་ཐུག་བཅས་འགལ་གྱི།
ཡོད་པ་དང་སྐྱེ་བ་ཐུག་བཅས་གཉིས་མི་འགལ་ལོ།

ལུང་གཉིས་པའི་དོན་ནི་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱ་བ་དབྱ་མ་པས། རང་བཞིན་དང་བཅས་

ཁ ཅེ་མེ་རབ་བྱེད་དང་པོའི་འབྲེལ་བ་ཆོག་གསལ་ལ། རྩེ་བཅུ་ན། དབྱ་མ། ལ། མོག་ ༤-ན། རྩེད་ ༩-ག།

ཁ ཅེ་མེ་རབ་བྱེད་དང་པོའི་འབྲེལ་བ་ལྟར་ལྟ་ལྟ། རྩེ་བཅུ་ན། དབྱ་མ། ལ། མོག་ ༩-ག། རྩེད་ ༩-ག།

ཁ ཅེ་མེ་རབ་བྱེད་དང་པོའི་འབྲེལ་བ་ཆོག་གསལ་ལ། རྩེ་བཅུ་ན། དབྱ་མ། ལ། མོག་ ༩-ན། རྩེད་ ༩-ག།

ཁ འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ་ལ། རྩེ་བཅུ་ན། དབྱ་མ། ལ། མོག་ ༩-ན། རྩེད་ ༩-ག། ཆོག་གསལ་བཅས་དུག་པ།

པར་སྤྱོད་བ་གྲངས་ཅན་ལ་སྤར་བཤད་པའི་ཐལ་བ་གཉིས་འཕངས་པ་ན། རང་ལ་བསྒྲོག་དོན་
འཕེན་པ་ཁས་ལེན་འདོད་མེད་ལ། དེ་མེད་ཀྱང་རང་དབང་མེད་པར་བྱེད་པར་ཡང་མིན་པས།
ཐལ་བ་དེ་གཉིས་ལས་བསྒྲོག་པ་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།

ལྷང་གསུམ་པའི་དོན་ནི་ཐལ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཐལ་ཚས་བསྒྲོག་པའི་དོན་སྤར་ཡང་སྤྱོད་བ་དོན་
བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཀྱི་ཉགས་ཀྱིས་བདག་སྤྱོད་མེད་པ་མི་སྤྱོད་ཀྱང་དགོས་པ་མེད་པ་མིན་ཏེ།
གྲངས་ཅན་མི་འདོད་པའི་སྤྱོད་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་བསྐྱབས་པས། གྲངས་ཅད་ཀྱིས་དམ་
བཅས་པའི་བདག་ལས་སྤྱོད་བ་རྣམ་པར་བཅད་བ་ཅམ་ཞིག་སྤྱོད་བའི་དགོས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།

ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་གཉིས་ལ་ནི་ཐལ་བའི་བསྒྲོག་དོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པས། ཐལ་བ་
ལས་བསྒྲོག་པའི་དོན་ལ་རང་གིས་ཁས་ལེན་བ་དང་མི་ལེན་བ་གཉིས་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་(སྒྲིན་སྒྲོང་གི་ལན་དགག་བ་)ལ་གཉིས། སྒྲིན་སྒྲོང་གི་ལན། ལན་དེ་དགག་བའོ།

དང་པོ་(སྒྲིན་སྒྲོང་གི་ལན་)ནི། ལྟོ་“འདིར་སྤྱོད་བ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་ལ། ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཡང་མིན་ཏེ།”
རྒྱ་འབྲས་སོ་སོར་“ངེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།” དེ་ཡང་“འདི་ཡིན་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར།”

ཙ་བ། རབ་ཏུ་བྱ་བར་རྣམ་པ་དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བྱར་ངེས་བཟོད་ཅིང་།
གང་ཞིག་དེ་སྤྱོད་བ་རྣམ་པ་དེ་ནི་གཞན་ན་འང་རྒྱ་ཡིན་ལ།
རྒྱད་གཅིག་གཏོགས་དང་སྤྱོད་བར་བྱེད་ལས་སྤྱོད་བ་དེའི་ཕྱིར།
ས་ལཱི་ཐུ་གུ་ནས་ལ་སོགས་ལས་དེ་ལྟ་མིན་ཞེ་ན། ༡༥ ॥

ཁྱ འབྲས་པ་རང་འབྱེད་ཀྱི་བརྒྱན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༠༩-ག། བྱེད་ ༢-ག།

ཁྱ ཀ། གང་ཞིག་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ལ། གང་ཞིག་དེས་བསྤྱོད་བ་རྒྱ་འབྲས་པ་རང་འབྱེད་ཀྱི་

ཁྱ རྒྱད་གཅིག་གཏོགས་དང་སྤྱོད་བར་བྱེད་ལས་བསྤྱོད་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར། རྒྱ་འབྲས་ལ།

དངོས་པོ་⁹⁹ “གང་ཞིག་གང་གིས་རབ་དུ་བྱ་བར་རྒྱས་པ་དེ་ཉིད་དེ་ཡི་འབྲས་བུར་” རེས་བར་བཅོམ་པ་ “ཡིན་ལ།” དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་རེས་སོ། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འགྲེལ་པ་དང་མི་མཐུན་ནོ། རྒྱ་ “གང་ཞིག་¹⁰⁰ འབྲས་བུ་དེ་སྐྱེད་པར་རྒྱས་པ་དེ་ནི་” རེས་བྱུང་བའི་ “གཞན་ཡིན་ནའང་རྒྱ་ཡིན་ལ།” དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་རེས་སོ། “རེས་ན་གཞན་བྱུང་པར་བ་ཁོ་ནས་རྒྱ་འབྲས་སུ་འཛོག་གོ། གཞན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་” གཞན་ཅམ་གྱིས་ནི་རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་འཛོག་གོ།

ཙ་པ། རྒྱད་གཅིག་གཏོགས་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལས་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར།
ས་ལུའི་སྐུ་གྱ་ནས་ལ་སོགས་ལས་དེ་ལྟ་མིན་ཞེ་ན།

གཞན་ཡང་¹⁰¹ “ས་ལུའི་སྐུ་གྱ་ནི་རང་དང་རྒྱད་གཅིག་དུ་གཏོགས་པ་ས་ལུའི་ས་བོན་ལས་སྐྱེའི། རྒྱད་མི་གཅིག་པ་ནས་ཀྱི་ས་བོན་སོགས་ལས་མི་སྐྱེའོ། རྒྱད་གཅིག་ཀྱང་སྐྱེད་བྱེད་མིན་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་ཕྱི་མས་སྐྱ་མ་མི་སྐྱེད་པས། རྒྱད་གཅིག་བའི་སྐྱ་མས་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར། ས་ལུའི་སྐུ་གྱ་ནི་ནས་ལ་སོགས་པ་ལས་ནས་ཀྱི་སྐུ་གྱ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་མིན་པས་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱེའོ་ཞེ་ན།”

གཉིས་པ་(ལན་དེ་དགག་པ་)ནི། ས་ལུའི་ས་སྐུ་གྱ་སོ་སོར་རེས་པ་འདི་གོ་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་ཡིན་ཞེས་¹⁰² “རྒྱ་འབྲས་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་སྐྱ་བ་འདི་ལ་འདྲི་བར་བྱའོ། སྐྱས་པ་རེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རེས་པ་མཐོང་ཞེས་དེ་ལྟར་བཀལ་ཁིང་བདགས་པ་ན། གང་གི་ཕྱིར་རེས་པ་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར་རེས་པ་མཐོང་རོ་ཞེས་དེ་ཅམ་ཞིག་སྐྱ་བ་འདིས་ནི་རེས་པའི་རྒྱ་མ་བཟུན་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྤང་བར་མི་རུས་སོ།” ཞེས་

99 སོགས་པ་དེ་ལྟ་མིན་ཞེ་ན། དག་ཅིའི་འགྲུར།
100 འབྲས་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱ་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ 200-ག། བྱེད་ 9-ག།
101 འབྲས་བུ་འདི་བསྐྱེད་པར་ འབྲས་པ་རང་འགྲེལ།
102 འབྲས་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱ་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ 200-ག། བྱེད་ 9-ག།
9 འབྲས་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱ་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ 200-ག། བྱེད་ 10-ག།

གསུངས་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གཞན་ཡིན་ཀྱང་ངེས་པ་མཐོང་བ་མི་འགལ་བའི་ཁྱ་
མཚན་མ་བཟུན་པས་སྒྲིན་སྒྲིང་གི་ལན་མིན་ཞེས་བཤམ།

“གཞན་ཡང་”རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་“གཞན་ཉིད་”ཁྱ་འབྲས་ཡིན་མིན་ཀྱན་ལ་
“བྱན་མོང་བ་བྱད་པར་དུ་ཡོངས་སུ་མ་བཅད་པ་ཤིན་ཏུ་གྲགས་པ་འདི་ཉིད།” སྤྱིར་སྐོལ་
“འདིའི་འདོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་བ་ནི།”

ཅ་ག། ཇི་ལྟར་ནས་དང་གེ་སར་དང་ནི་ཀེང་གྲུ་ཀ་ལ་སོགས།
ས་ལུའི་ལྷ་གྲུ་སྒྲིད་པར་བྱེད་པར་འདོད་མིན་རྒྱས་ལྟན་མིན།
ཁྱད་གཅིག་ཁོངས་སུ་གཏོགས་མིན་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ཉིད་དེ་བཞིན།
ས་ལུའི་ས་བོན་ཡང་ནི་དེ་ཡི་མིན་ཏེ་གཞན་ཉིད་བྱིར། ༡༩ ॥

“ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་ནས་དང་པདྨ་ལ་སོགས་བའི་ཟུ་འབྲུ་གེ་སར་དང་ཀེང་གྲུ་ཀའི་མེ་
ཏོག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཞན་ཡིན་པའི་བྱིར། ས་ལུའི་ལྷ་གྲུ་སྒྲིད་པར་བྱེད་པར་འདོད་པ་
མིན་”པ་དང་། “ས་ལུའི་ལྷ་གྲུ་སྒྲིད་པའི་རྒྱས་པ་དང་ལྟན་པ་མིན་པ་དང་། ཁྱད་གཅིག་ཏུ་
གཏོགས་པ་མིན་པ་”དང་རིགས་” “འདྲ་བའི་ལྷ་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ་བཞིན་དུ། ས་ལུའི་ས་
བོན་ཡང་ནི་ས་ལུའི་ལྷ་གྲུ་དེ་ལ་ལྟོས་པ་ཡི་བྱད་པར་བཞེ་དང་ལྟན་པ་མིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་
གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།” འདི་ཡང་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ལ་བྱད་པར་
བཞེ་ཡོད་མེད་ཀྱང་གཞག་པར་མི་རྒྱས་པའི་རིགས་བཤམ།

གཉིས་པ་(གཞན་སྒྲི་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། ཁྱ་འབྲས་སྤྱི་བ་ལ་གཞན་སྒྲི་དགག་
པ། ཁྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་པ་ལ་གཞན་སྒྲི་དགག་པའོ།

༡ འདྲག་པ་རང་འབྲེལ། ཇི་བཟུན་ དབུ་མ་ ལ། ཤོག་ ༢༡-མ། སྤྱིང་དང་མོ།

༢ འདྲག་པ་རང་འབྲེལ། ཇི་བཟུན་ དབུ་མ་ ལ། ཤོག་ ༢༡-མ། སྤྱིང་ ༢-པ།

༣ འདྲག་པ་རང་འབྲེལ། ཇི་བཟུན་ དབུ་མ་ ལ། ཤོག་ ༢༡-མ། སྤྱིང་ ༣-པ།

དང་པོ་(ཕུ་འབྲས་མ་ཐུ་བ་ལ་གཞན་སྤྱོད་ལག་པ་)ལ་གཉིས། དང་པོ་ཁྱི་དོན་དང་། བཀག་བ་ལ་
ཚུད་པ་སྤང་བ་ལོ།

དང་པོ་(དངོས་བྱུང་ན་)ནི། “དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་སྤྱིར་སྐོལ་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་རང་གི་ངོ་མོ་
ཉིད་བྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་གྲུབ་གྲུབ་ལྟར་བཟོད་ནས་སྤྲོད་འཁྱོད་བྱས་སོ། དེ་ལྟ་འབྲས་
གཉིས་ལ་ངོ་མོས་གྲུབ་པའི་གཞན་གྱི་ཉིད་པར་བཤད་པ།”

ཅ་ག་ལྷ་ག་ས་བོན་དང་ནི་དུས་མཉམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

གཞན་ཉིད་མེད་པར་ས་བོན་གཞན་པ་ཉིད་དུ་ག་ལ་འགྱུར།”

དེས་ན་ལྷ་གྲགས་པོན་ལས་སྤེལ་གྱི་འགྲེལ་པར་འགྲུར་མིན་པས།

གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱད་འདི་གཏོང་བར་སྤྱིས། ༡༥ །

“འདི་ནི་བྱམས་པ་དང་ཉེར་སྤྱོད་ཡོད་པའི་པ་དག་ཁོ་ན་མན་ཚུན་སྤྱོད་ནས། འདི་ནི་འདི་
ལས་ཞེས་གཞན་ཉིད་དུ་མཐོང་གོ།”

“ལྷ་གུ་ས་པོན་དང་ནི་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནེ། ས་པོན་རྣམ་པར་མ་འགྱུར་བར་
 ལྷ་གུ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ།” “ས་པོན་ལ་ལྷ་གུ་ལས་”རོ་ཤོས་གྲུབ་པའི་“གཞན་ཉིད་མེད་ལ།”
 དེ་མེད་བར་ས་པོན་ལྷ་གུ་ལས་གཞན་པ་ཉིད་དུ་ག་ལ་འགྱུར་ནི་མི་འགྱུར་རོ། རོ་ཤོས་གྲུབ་པའི་
 གཞན་ཉིད་མེད་པ་དེས་ན་ལྷ་གུ་ས་པོན་ལས་སྒྲེས་པ་རོ་ཤོ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་བར་འགྱུར་བ་མིན་
 བས་དེས་པོ་རྣམས་”“གཞན་ལས་སྒྲེ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུང་འདི་གཏང་བར་བྱོས་”ཞིག །

[illegible]

ཅ ལ་པོ་དཔ་མཉམ་། རྒྱ་ཆེ་ལྟར།

ལ་ གཞན་ད་གལ་འདྲུར། རྒྱ་མཚོ་འདྲུར།

“ལས་སྒོ་འགྲུབ་མིན་ལས། འག་ཆེ་འགྲུབ།

གཞན་ལས་སྒྲིམས་ཀྱི་བཞུགས་པའི་བུ་བཅུ་དང་བར་བྱས། རྒྱ་ཚོའི་འགྲུང་།

[illegible]

२७ अक्षय्या-शुक्ल-तृतीया शुभ रात्रिः, मङ्गलम्, २५-०-६३, बुध् १-५।

འདི་ནི་ས་པོན་ལྷ་གྲུ་ལས་ཐ་དད་བ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་ལ་དུས་ནམ་ཡང་ཕྱོག་པ་མེད་བས། ས་པོན་གྱི་དུས་ནམ་ཡང་ལྷ་གྲུ་ལས་ཇས་ཐ་དད་དུ་
 འགྱུར་ལ། དེ་ལྷ་ར་དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་བ་ལས་དེ་མེད་བའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལ་ངོ་
 བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་བའི་གཞན་མེད་ཅེས་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། ལྷ་འབྲས་གཉིས་ཐ་སྟོན་དུ་ངོ་བོ་ཐ་
 དད་དུ་འདོད་པ་འགོག་པ་མིན་ཏེ། དགག་བྱ་ལ་གདུག་པ་སེས་དགོས་སོ།

གཉིས་བ་(བཀག་པ་ལ་ཙོང་བ་སྟོང་བ་)ནི། ²²“ལྷ་གྲུ་ས་པོན་དང་ནི་དུས་མཉམ་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཞེས་སྒྲུས་བ་ནི་རིགས་བ་མ་ཡིན་ཏེ།”

ཙ་བ། ཇི་ལྷ་ར་སྟང་གི་མདའ་གཉིས་མཐོ་བ་དང་ནི་དམའ་བ་དག།
 དུས་མཉམ་མ་ཡིན་པར་ནི་མིན་པར་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ།
 བསྐྱེད་བར་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་དག་གི་སྐྱེ་འགག་འགྱུར་ཞེ་ན།

ཇི་ལྷ་ར་དེ་དཔེར་ན་སྟང་གི་མདའ་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་མཐོ་བ་དང་གཅིག་ཤོས་དམའ་བ་དག་
 དུས་མཉམ་མ་ཡིན་པར་ནི་མིན་པ་སྟེ་དུས་མཉམ་པར་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། བསྐྱེད་བར་བྱ་བ་
 ལྷ་གྲུ་དང་སྐྱེད་བྱེད་ས་པོན་དག་གི་རིམ་བ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་བའི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་
 གཅིག་ཡིན་བའི་ཕྱིར། ས་ལྷ་གྲུ་གཉིས་ཀྱང་དུས་མཉམ་པར་འགྱུར་རོ། ²³“དེའི་ཕྱིར་གཞན་
 ཉིད་ཡོད་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན།”

སྟང་གི་དཔེས་ས་ལྷ་གྲུ་གཉིས་ཀྱི་²⁴“སྐྱེ་འཇིག་གི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་དུ་རྟོག་ན་དེ་
 ནི་མི་རུང་སྟེ།”

ཙ་བ། གལ་ཏེ་²⁵གཅིག་ཆེ་ཡིན་ན་འདིར་དུས་གཅིག་མེད་དེ་ཡོད་མིན། 24 ॥

22 འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བཅུ་ན། དབུ་མ། 1། ཤོག་ 270-བ། རྩེང་ 10-བ།

23 འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བཅུ་ན། དབུ་མ། 1། ཤོག་ 270-བ། རྩེང་ 20-བ།

24 གལ་ཏེ་དུས་གཅིག་ཡིན་ན་འདིར་དུས་གཅིག་མེད་དེ། ནག་ཆའི་འགྱུར།

25 འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བཅུ་ན། དབུ་མ། 1། ཤོག་ 270-བ། རྩེང་ 20-བ།

གལ་ནི་སྤང་གི་དཔེར་མགོ་མཐུག་གཉིས་དུས་གཅིག་ཡིན་པས་མཐོང་མཐུན་གྱི་བྱ་བ་
གཉིས་གཅིག་ཆོ་སྤྲོད་དུས་གཅིག་ཡིན་ན། དེ་ལྟ་ནའང་དཔེས་མཚོན་པའི་དོན་དངོས་འདིར་ནི་
ས་སྤྲུག་^{੨੭} “དུས་གཅིག་པ་མེད་པས་མི་རིགས་སོ། ཇི་ལྟར་མེད་པ་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་
བཤད་པ།”

ཙ་བ། གལ་ནི་^{੨੮} “སྤྲོ་བ་ཞིན་པ་དེ་སྤྲོ་ལ་སྤྱོད་པས་པས་ཡོད་མིན་ཞིང་།

འགག་བཞིན་པ་ནི་ཡོད་ཀྱང་འཇིག་ལ་སྤྱོད་པས་པར་འདོད་གྱུར་པ།”^{੨੯}

དེ་ཆོ་འདི་ནི་ཇི་ལྟ་བུར་ན་སྤང་དང་^ੳམཚུངས་པ་ཡིན།

^ੳགལ་ནི་སྤྲོ་བ་ཞིན་པ་ཞེས་པ་དེ་ནི། ད་ལྟ་སྤྲོ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོད་པས་པ་ཡིན་པས། སྤྲོ་
གཞི་དོ་བོར་མ་འོངས་པའི་ཕྱིར་ད་ལྟ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། འགག་བཞིན་པ་ནི་ཡོད་ཀྱང་འཇིག་པ་
ལ་མངོན་དུ་སྤྱོད་པས་པར་འདོད་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ད་ལྟ་ཡོད་པའོ། གང་གི་ཆོ་སྤྲོད་གྱི་སྤྲོ་བ་ལ་
སྤྱོད་པའི་དུས་སྤྲོ་ས་བོན་ད་ལྟ་བ་དང་། སྤྲོ་གྲུ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ། ས་སྤྲུག་གཉིས་
པ་འདི་ནི་ཇི་ལྟ་བུར་ན་སྤང་གི་མཐོང་མཐུན་གཉིས་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་དེ་མི་འགྱུར་དེ།
སྤང་གི་མགོ་མཐུག་གཉིས་ནི་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེའི་མཐོང་བ་དང་དཔེར་བའི་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱང་དུས་གཅིག་དུ་ཡོད་ཀྱི། ས་སྤྲུག་གཉིས་ལ་
ནི་དུས་གཅིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་དག་གི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་པས་ས་སྤྲུག་གཉིས་
ཀྱང་དུས་གཅིག་པ་དང་། དེའི་དཔེར་སྤང་མདའི་མཐོང་མཐུན་གཉིས་བཞོད་པའི་དཔེ་མ་གྲུབ་
པར་བསྐྱེད་གྱི། བྱ་བ་གཉིས་ལ་དུས་གཅིག་པ་སྤྲོད་ན་དུས་དེར་ཆོས་གཉིས་ཀྱང་ངེས་པར་

੨੭ འཐུག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱ་བསྐྱེད་ཀྱིས་ལོ་ ༡༥ གོག་ ༣༡-༣༡ རྒྱུང་དང་སོ།

੨੮ རྒྱ་ཆོའི་འགྱུར་དུ་གལ་ནི་ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་མི་གསལ།

੨੯ “འཇིག་ལ་སྤྱོད་པས་གྱུར་པ། རྒྱ་ཆོའི་འགྱུར་།

ੳ “འདི་ནི་ཇི་ལྟ་བུར་ན་སྤང་དང་” རྒྱ་ཆོའི་འགྱུར་།

ੳ འཐུག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱ་བསྐྱེད་ཀྱིས་ལོ་ ༡༥ གོག་ ༣༡-༣༡ རྒྱུང་ ੩-པ།

དུས་མཉམ་ཞེས་སྟོན་པ་མིན་ནོ། ༡༧ “ཅི་སྟེ་ཆོས་ས་སྤྱག་གཉིས་ལྟ་བུ་དུས་གཅིག་པ་མེད་
 ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་དུས་གཅིག་པ་ཡོད་དོ་སྟེ་མ་ན། དེ་ཡང་མི་རུང་སྟེ་ཆོས་པ་དེ་དག་
 གིས་ཆོས་ལས་བྱ་བ་དོན་གཞན་དུ་ཁས་མ་སྤངས་པའི་བྱིར་” ༡༨ ། འདི་ནི་བྱ་བ་གཉིས་རང་
 བཞིན་གྱིས་བྱ་བ་པ་འགོག་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། སྟོན་ ༡༩ “གཞན་ཡང་”ཡོད་དེ་སྟེ་
 བའི་བྱ་བ་ལ་སྟོས་པའི་བྱེད་པ་པོ་སྤྱ་གཉི། སྟེ་བ་ལ་སྤྱགས་པའི་དུས་སྤྱ་མ་འོངས་པ་ཡིན་
 བས། དུས་དེར་“ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།”

ཅ་བ། སྟེ་བ་འདི་ནི་བྱེད་པོ་མེད་པར་རིགས་པའི་ངོ་བོ་འང་མིན། ༢༠ །

དེར་ ༢༡ “དེ་མེད་ན་ཡང་རྟེན་བྱེད་པ་པོ་སྤྱ་གཉིས་མེད་པར་བཞེན་པ་སྟེ་བའི་བྱ་བ་འདི་ནི་ཡོད་
 པར་རིགས་པའི་ངོ་བོ་འང་མིན་པས་འགག་པ་དང་དུས་གཅིག་པར་མེད་པའི་བྱིར། བྱ་བ་
 གཉིས་དུས་གཅིག་པར་མི་རིགས་”སོ།

གལ་ནེ་འཕགས་པ་ས་ལུ་ལྷང་པའི་མདོ་ལས། ༢༢ “སྤང་མདའི་མཐོ་དམན་གྱི་ཚུལ་དུ་
 སྤང་ཅིག་གང་ཁོ་ན་ལ་ས་བོན་འགགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྤྱ་གཉིས་སྟེ་ལོ།” ཞེས་ ༢༣ “སྤང་གི་དཔེ་འདི་
 ཉི་བར་བཞོད་པ་མ་ཡིན་ནམ།” དེའི་བྱིར་ས་སྤྱག་གཉིས་སྤང་མདའི་མཐོ་དམན་དང་འདྲ་བར་
 འདོད་པ་འགོག་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན།

༢༤ “བཞོད་པ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི་དེ་ནི་གཞན་སྟེ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟེ་བ་བསྟན་
 པའི་བྱིར་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།” ཞེས་གསུངས་པས། “གལ་ནེ་སྟེ་བ་འདི་ནི་”ཞེས་པས་སྟེ་བ་

༡༧ འཕྲག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེ་བ་སྟོན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༧-ན། སྟེང་ ༩-བ།

༡༨ འཕྲག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེ་བ་སྟོན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༧-ན། སྟེང་ ༩-བ།

༡༩ “བྱེད་པོ་མེད་པ་རིགས་མ་ཡིན། རྟག་ཆོད་འགྲུའ།

༢༠ འཕྲག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེ་བ་སྟོན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༧-ན། སྟེང་ ༩-བ།

༢༡ ལུ་ལྷང་པའི་མདོ། རྟེ་བ་གཤམ། མདོ་སྟེ། ཆ། ཤོག་ ༡༢-བ། སྟེང་ ༣-བ།

༢༢ འཕྲག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེ་བ་སྟོན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༧-བ། སྟེང་ ༩-བ།

༢༣ འཕྲག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེ་བ་སྟོན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༧-བ། སྟེང་ ༩-བ།

བཀག་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ཙམ་བཀག་གི། ས་པོན་ལས་སྐྱ་གྲུ་སྐྱེ་བ་ཙམ་
འགོག་པ་བཀན་མིན་ནོ། ། འོན་མཛད་དེ་ལས་ས་སྐྱ་ག་གཉིས་དུས་གཅིག་པ་སྤང་མདའི་མཚོ་
དམན་གྱི་ཚུལ་དུ་མི་སྟོན་ན། དཔེ་དེ་དུས་མཉམ་པ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་དགོངས་ཤེ་ན།

འགྲེལ་པར།²⁴ “ཅིག་ཅར་དུ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་བཟགས་པར་གྲུབ་པ་སྐྱ་མ་ལྟ་བུ་
གསལ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དུ་”གསུངས་པར་བཤད་པའི་ཅིག་ཅར་དུ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་
ནི། བྱ་བ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པ་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ། མཛད་དེར་“སྤང་མདའི་མཚོ་དམན་
དཔེས་”དུས་མཉམ་པ་གཅིག་སྟོན་དགོས་པ་ལ། ས་སྐྱ་ག་གཉིས་དུས་མཉམ་པ་ལ་བཤད་དུ་
མི་རུང་བའི་སྤྱིར་རོ། ། དེས་ན་བྱ་བ་གཉིས་གཅིག་པ་བཀག་པ་ནི། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
བྱ་བ་གཉིས་ཡིན་གྱི། བྱ་བ་གཉིས་སྤྱིར་དུས་མཉམ་པ་ཡོད་པ་བཀག་པ་མིན་ནོ། །

དེ་ལ་སྐྱེ་བ་འདོད་སྤྱིན་ཆད་ལྷ་འགག་པ་དང་འབྲས་བྱ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་གཉིས་
དུས་མཉམ་པ་ཞིག་དགོས་སོ། ། དེ་ན་སྐྱེ་བ་ཙམ་དང་མ་སྐྱད་དུ་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་པ་ལ་མི་རིགས་
པ་མེད་ཀྱང་། དོན་དམ་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་པ་ལ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ།
ལྷ་མ་ལ་ནི་ལྷ་འབྲས་གྱི་སྐྱེ་འགག་གི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་མཉམ་ཡང་། ལྷ་འབྲས་གཉིས་དུས་
མཉམ་མི་དགོས་ལ། ལྷ་མ་ལ་ནི་བྱ་བ་དུས་མཉམ་ན་ལྷ་འབྲས་ཀྱང་དུས་མཉམ་དགོས་པའི་
སྤྱིར་རོ། །

འདི་ལྟར་འབྲས་བྱ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ནི་འདི་སྐྱེ་ཞེས་པའི་བྱེད་བ་པོ་སྐྱ་གྲུ་སྟོགས་ལ་བརྟེན་
དགོས་པས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའོ། ། རྟེན་བརྟེན་པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ན་ནི་རང་བཞིན་གཞན་དུ་
འགྱུར་བ་མི་འཐད་པས། དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་ཡང་བྱ་བ་རྟེན་དགོས་པས་སྐྱ་གྲུ་སྟོགས་སྐྱེ་བ་ལ་
སྟོགས་པའི་དུས་སྐྱ་ཡང་། སྐྱེ་བའི་བྱ་བའི་རྟེན་དུ་སྐྱ་གྲུ་ཡོད་དགོས་པས་ལྷ་འབྲས་གཉིས་
དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་བ་སྟོགས་གྱིས་གཞོད་པས་མི་འཐད་དོ། ། མ་སྐྱད་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་ལན་ཅིག་
རྟེན་བརྟེན་པར་སོང་ན་དུས་མཉམས་ཅད་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པས་མི་མཚུངས་སོ། །

24 འདྲག་པ་དང་འགྲེལ། རྟེན་བརྟེན། དབྱ་མ། ལ། སྟོག་ 207-ག། བྱེད་ 2-ག།

ས་ཐོན་དང་དུས་མཉམ་པའི་སྐྱ་གུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ནི། སྐྱ་གུ་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱོགས་པའི་བྱ་བ་
ཡིན་ལ། དེ་དང་སྐྱ་གུ་གཉིས་སྒྲིར་ནིན་བཞེན་པ་ཡིན་པ་དང་། བྱ་བ་དེའི་དུས་སྐྱ་གུ་མེད་
ཀྱང་བྱ་བ་ཡོད་པ་མི་འགལ་བ་ནི། དཔེར་ན་སྒྲིར་འབྲེལ་ཡུལ་ཁེགས་ན་འབྲེལ་པོ་ལྟོག་པ་དང་།
ས་ཐོན་འབྲེལ་ཡུལ་དང་སྐྱ་གུ་འབྲེལ་པོ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱ་གུའི་དུས་ན་ས་ཐོན་ལོག་ཀྱང་སྐྱ་གུ་
མི་ལྟོག་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ།

དེ་འདྲ་བའི་རྩལ་གྱིས་རིགས་བས་ཐར་ལ་བཀག་པ་དང་། བཀག་པའི་རིགས་བ་རང་ལ་
མི་ལྟོག་པ་ལོགས་པར་ཤེས་ནས་དབུ་མའི་ལུགས་སྒྲོན་མེད་འཛོག་ཤེས་ན་དབུ་མ་བ་ཡིན་གྱི།
འགོག་པའི་ཆོ་ལྷར་སྒྲུང་འབའ་ཞིག་སྒྲུས་ནས། དེ་ནིང་རྩལ་ལ་བསྒྲོག་པའི་ཆོ་བསྒྲོན་འདིངས་
བ་ལ་རེ་ན། ^{༢༠}“ཁོ་བོ་ཅག་སྒྲོན་པ་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་མི་ཚོད་དོ།” ཞེས་ཆིག་གསལ་ལས་
གསུངས་པ་ལྟར་བུལ།

གཉིས་བ་(རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་པ་ལ་གཞན་སྐྱེ་དགག་བ་)ནི། ^{༢༡}“འདིར་སྒྲུས་པ་ས་སྐྱ་གུ་དུས་
མཉམ་པ་མེད་པས། རོ་བོ་ནིང་གྱིས་གཞན་ནིང་མེད་པའི་སྒྲིར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་ན།
རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་པ་ཡོད་པ་དེར་གཞན་ནིང་ཡོད་པས་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་མིག་གི་
རྣམ་ཤེས་དང་དེ་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལྟ་བུལ། མིག་དང་གཟུགས་
སོགས་དང་ཆོར་བ་སོགས་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་རྣམས་དུས་མཉམ་པ་ཁོ་ནར་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་
སྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། མིག་སོགས་དང་སེམས་ཀྱང་དུས་མཉམ་ཁོ་ནར་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་ཀྱི་སྐྱེན་ཡིན་ན་ཞེས་ཁ་ཅིག་སྒྲུལ།”

ཅ་བ། གལ་ནེ་^{༢༢}མིག་གི་སྒྲོ་ལ་རང་གི་སྐྱེད་བྱེད་དུས་གཅིག་པ།

མིག་ལ་སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་འདྲ་ཤེས་ལ་སོགས་ལས།^{༢༣}

༢༠ ཅ་ཤེས་རབ་བྱེད་དང་པོའི་འབྲེལ་པ་ཆིག་གསལ། རྩེ་བཅུ་ན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༦-ན། བྱེད་དང་པོ་

༢༡ འབྲུག་ག་རང་འབྲེལ། རྩེ་བཅུ་ན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༡-བ། བྱེད་ ༡-བ།

༢༢ གལ་ནེ་ཞེས་པ་ རྒྱ་ཆོའི་འགྲུར་དུ་མི་གསལ།

༢༣ “འབྱུང་བ་འདྲ་ཤེས་ལས། རྒྱ་ཆོའི་འགྲུར།

གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་ཡོད་ལ་འབྱུང་བས་དགོས་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད།^{༢༢}

ཅི་སྟེ་^{༢༣}དེ་མེད་ཅི་ན་འདི་ལ་ཉེས་བ་བཤད་ཟིན་རྟོ། ༢༠ །

གལ་ཉེ་མི་གི་སྒོ་སྟེ་ནས་ཉེས་ལ་རང་གི་སྒྱུད་བྱེད་རང་དང་དུས་གཅིག་བ་^{༢༤}“མིག་ལ་
སྐྱེས་པ་དང་། དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་“འདུ་ཉེས་ལ་སྐྱེས་པ་ནས་སྒྱུན་ཉིད་དུ་
རྟོག་ན།” “དེའི་ཆེ་”འདུ་ཉེས་སྐྱེས་ལ་བསྟོས་ནས་“གཞན་ཉིད་ཡོད་དུ་ཚུགས་ཀྱང་།” རྒྱ་
དུས་ནས་“ཡོད་བ་ལ་”སྒྲར་ཡང་འབྱུང་བས་དགོས་བ་“ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་
བས་སྟེ་བ་མེད་དོ།^{༢༥}”

ཙ་བ། ཅི་སྟེ་དེ་མེད་ཅི་ན་འདི་ལ་ཉེས་བ་བཤད་ཟིན་རྟོ།

༢༡“ཅི་སྟེ་སྟེ་བ་མེད་བའི་སྒྱུན་སྒྲར་བར་འདོད་ནས་རྒྱ་དུས་སུ་འབྱས་བུ་དེ་མེད་དོ་ཞེ་ན།
དེའི་ཆེ་སྟེ་སྟེ་བ་འདི་ལ་ངོ་བོས་བྱུབ་བའི་གཞན་མེད་བའི་ཉེས་བ་སྒྲར་བཤད་ཟིན་རྟོ།”

དེ་ལྟར་ན་རིགས་བ་འདིས་ནི་རྒྱ་འབྱས་སུ་འདོད་བ་ལ་གཞན་ཉིད་ཡོད་ཀྱང་རང་བཞིན་
གྱིས་སྟེ་བ་མི་སྲིད་ལ། དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་སྟེ་བ་མི་སྲིད་བར་སྟོན་ཞིང་། རིགས་བ་སྟེ་མས་
ནི་རྒྱ་འབྱས་ལ་སྟེ་བ་སྲིད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་བ་མི་སྲིད་ལ། དེའི་ཕྱིར་གཞན་སྟེ་
མི་སྲིད་བ་སྟོན་རྟོ། དེས་ན་གཞན་ལས་སྟེ་བ་ཡོད་ཅེས་བ་ནི་བཟོད་བྱའི་དོན་གྱིས་སྟོང་བས་
སོང་སོང་ནས། དེ་ལྟར་བཟོད་བའི་སྟེ་བ་བའ་ཞིག་སྟེ་ག་མར་ལུས་བར་འབྱུང་རོ།

གསུམ་བ་(འབྱས་བུ་ལ་སྟེ་བ་ཞིར་དབྱད་ནས་གཞན་སྟེ་དགག་བ་)ནི།

ཙ་བ། སྒྱུད་བར་བྱེད་བ་བསྒྱུད་བུ་^༢གཞན་སྒྱུད་བ་དེ་རྒྱ་ཡིན་ན།

༢༢ “འབྱུང་བས་དགོས་བ་ཅི་ཡོད། རྟག་ཆའི་འབྱུང་།

༢༣ ཅི་སྟེ། ཉེས་བ་ རྟག་ཆའི་འབྱུང་དུ་མི་གསལ་།

༢༤ འབྱུག་བ་རང་འབྱེལ་ རྟེ་བ་ལྟན་ དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༡-ག། བྱེད་ ༥-ག།

༢༥ སྟེ་བ་མེད་དོ། རྟོལ་དཔེས་།

༢༦ འབྱུག་བ་རང་འབྱེལ་ རྟེ་བ་ལྟན་ དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༡-ག། བྱེད་དང་ཤོ།

ཡོད་པ་ལ་མ་ལོན་ཏེ་མེད་དང་མེད་གཉིས་ཀ་གཉིས་བྲལ་ཞིག་སྐྱེད་གང་།

ཡོད་ན་སྐྱེད་བྱེད་ཅི་དགོས་མེད་ལའང་དེས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ།

གཉིས་ཉིད་ལ་དེས་ཅི་བྱ་གཉིས་དང་བྲལ་ལའང་དེས་ཅི་བྱ། ༢༡ །

སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་བསྐྱེད་བྱ་རང་ལས་གཞན་སྐྱེད་པ་དེ་རྒྱ་ཡིན་ན། རྒྱ་དེས་འབྲས་བྱ་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་མ་ལོན་ཏེ་མེད་པ་དང་། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དང་། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་
དང་བྲལ་བ་ཞིག་སྐྱེད་གང་སྟེ་བདུག་གོ།^{༢༠}

ཙ་པ། ཡོད་ན་སྐྱེད་བྱེད་ཅི་དགོས་མེད་ལའང་དེས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ།

དེ་ལ་རེ་ཞིག་འབྲས་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དེ་ལ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ་
མི་དགོས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་སྐྱེ་ན་སྐྱེས་ཟིན་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་མི་
རིགས་བར་བསྐྱར་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། འབྲས་བྱ་མེད་པ་ལའང་རྒྱ་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། “བོང་
བྱའི་རྩ་ལྟར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།”^{༢༡}

ཙ་པ། གཉིས་ཉིད་ལ་དེས་ཅི་བྱ་གཉིས་དང་བྲལ་ལའང་དེས་ཅི་བྱ།

ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་“ཉིད་ལ་རྒྱ་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ།” དེ་གཉིས་ཚོགས་པ་མི་
སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡོད་མེད་“གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བ་དེ་ལའང་རྒྱ་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ།”
དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

༢༠ སྐྱེད་བྱེད་སྐྱེ་བྱ་དག་ཚོའི་འགྱུར།

༢༡ “གཉིས་ལ་ཅི་བྱ་” དག་ཚོའི་འགྱུར།

“ཡོད་ན་ཅི་དགོས་” དག་ཚོའི་འགྱུར།

“གཉིས་ལ་ཅི་བྱ་” དག་ཚོའི་འགྱུར།

༢༢ འབྲས་བྱ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བསྐྱར། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༠༢-བ། རྩེད་དང་པོ།

༢༣ འབྲས་བྱ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བསྐྱར། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༠༢-ན། རྩེད་ ༩-པ།

༢༤ འབྲས་བྱ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བསྐྱར། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༠༢-བ། རྩེད་ ༢-པ།

གཉིས་པ་(བཀག་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས། འཛིག་རྟེན་གྱིས་གྲགས་པས་གཞན་སྤྱོད་ལས་སྤངས་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་སྤང་བ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྤྱད་དུ་ཡང་གཞན་སྤྱོད་མེད་པས་འཛིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་སྤང་བའོ།

དང་པོ་(འཛིག་རྟེན་གྱིས་གྲགས་པས་གཞན་སྤྱོད་ལས་སྤངས་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་སྤང་བ་)ལ། གཉིས། འཛིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པའི་རྩོད་པ་དང་། དེས་མི་གནོད་པའི་ལན་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(འཛིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པའི་རྩོད་པ་)ནི། གཤམ་རྟེ་གཞན་སྤྱོད་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་དུ་རིགས་བ་གང་སྤྱས་པ་དེ་ནི། བྱད་ཤིང་སྤྱམ་པོ་མར་གྱིས་བྱན་པ་ལྟར་ཁྱོད་གྱི་སྒོ་གྲོས་གྱི་མེས་མ་ལུས་པར་བསྐྱབས་པས། ཁྱོད་གྱི་མེས་རབ་གྱི་མེ་སྤྱར་བའི་རིགས་པའི་བྱད་ཤིང་བསྐྱལ་བ་དེས་ཆོག་གི་ད་དེ་བསྐྱལ་མི་དགོས་པོ། འོ་ན་རིགས་བ་མ་བསྟན་པར་གཞན་སྤྱོད་འདོད་པའི་དོན་མི་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་གང་ཞིག་འཛིག་རྟེན་ལས་གྲུབ་པ་དེར་ནི། རིགས་བ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཡང་བྱ་བ་མེད་དེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པས་དང་ལྟན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་”

ཅ་བ། གང་གིས་རང་ལྟ་ལ་གནས་འཛིག་རྟེན་ཆད་མར་འདོད་པས་ན།

གཞན་ལས་གཞན་འབྱུང་བ་ཡང་འཛིག་རྟེན་པ་ཡིས་རྟོགས་འགྱུར་ཏེ།

འདིར་ནི་རིགས་བ་སྤྱས་པ་ཉིད་གྱིས་ལྟ་རྟོག་ཞིག་བྱ།

དེས་ན་གཞན་ལས་སྤྱོད་ཡོད་འདིར་ནི་རིགས་བ་ཅི་ཞིག་དགོས་པོ་ ༢༢ །

༢༢ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། ཐེ་བསྟན། དབྱུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༢-བ། བྱེད་ ༥-བ།

༢༣ གང་གིས་ཞེས་པ་ རྟོག་ཆོའི་འགྱུར་དུ་མི་གསལ།

༢༤ ཀ། གཞན་ལས་བྱུང་བའང་། རྟོག་ཆོའི་འགྱུར། ལ། རང་འགྲེལ་ལྟར་ན་ཆོག་གང་པ་འདི་གསུམ་པ་ཡིན་པར་སྤང་བས། ཆོགས་བཅད་འདིའི་གོ་རིམ་མི་མཐུན་པོ།

༢༥ ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཉེར་གཉིས་པ་འདིའི་ཆོག་ཀང་གི་གོ་རིམ་ནི། རང་འགྲེལ་དང་རྟོག་ཆོའི་འགྱུར་གཉིས་ཀ་དང་མི་མཐུན་པ་སྤང་།

“གང་གིས་འཇིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ནས། འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཚད་མར་འདྲི་བས་ན་གིན་ཏུ་སྒྲིབས་དང་ལྡན་ཞིང་། རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་གཞན་ལས་འབྲས་བྱ་གཞན་འབྲུང་བ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་ཐམས་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རྟེ།

རིགས་པའི་འཐད་བ་ཡང་ཉེ་བར་འགོད་བ་ན། མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་མ་གྱུར་གཉིས་ལས་གཉིས་བ་ལ་འགོད་བ་ཡིན་ལ། དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་བྱིར་དེ་ལ་འཐད་བ་འགོད་མ་མ་ཡིན་ནོ།”

ཅུབ། འདིར་ནི་རིགས་པ་སྐྱས་པ་ཉིད་གྱིས་ལྟ་གོ་ཅི་ཞིག་བྱ།

དེས་ན་གཞན་ལས་སྐྱེ་ཡོད་འདིར་ནི་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་དགོས།

དེའི་བྱིར་“གཞན་སྐྱེ་ཡོད་བ་འདིར་ནི། དེ་ཡོད་བར་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་གཞན་སྐྱས་པ་ཉིད་གྱིས་ལྟ་གོ་ཅི་ཞིག་བྱ། དེས་ན་གཞན་སྐྱེའི་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་འཐད་བ་གཞན་མེད་པར་ཡང་། དངོས་པོ་ཐམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པས། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་བ་འདིར་ནི་རིགས་པ་གཞན་བསྐྱར་བས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དེ། མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་(དེས་མི་གཞོན་པའི་ལན་བསྐྱར་བ་)ནི། “གང་ཞིག་གསུང་རབ་གྱི་དོན་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མ་རྟོགས་གིང་། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་བ་ནས་དངོས་པོ་བདེན་འཇིན་གྱི་བག་ཆགས་བཞག་པ་བྱིན་པ་”ལས་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡུན་རིང་མོ་ནས་འདྲིས་པའི་“མཛེལ་པོ་དང་བྲལ་བ་”སྟེ། འབྲལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྩལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་རྩོས་པ་དང་བྲལ་བ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞོན་པའི་རྟོལ་ཐབས་ཉེ་སྤྱོད་པོ་ལ་བཞེན་བ་འདི་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱུང་རྩལ་མང་པོ་ཞིག་མ་བཤད་པར་“འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞོན་

༡༩ འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྩེ་བསྐྱར། དབུ་མ། ལ། ཐོག་ ༢༡༢-ན། བྱིར་ ༢-ག།

༢༠ འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྩེ་བསྐྱར། དབུ་མ། ལ། ཐོག་ ༢༡༢-ན། བྱིར་ ༢-ག།

༢༡ འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྩེ་བསྐྱར། དབུ་མ། ལ། ཐོག་ ༢༡༢-ན། བྱིར་ ༢-ག།

“འདྲ་བྱེད་”^ཆམེས་པ་སྐུ་གསུང་དང་ལྷན་པུ་སྐུ་གསུང་སྤྱོད་ལ་གྱི་དངོས་པོ་ཀུན་རྟེ་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམས་པ་གཉིས་“ནི་འཛིན་པར་འགྱུར་བར་”^ཉཉི་བར་བསྟན་པ་རྟེ། དེ་གང་ཞེ་ན། “ཀུན་ཚོ་བ་”བདེན་པའི་ངོ་བོ་“དང་དོན་དམ་”བདེན་པའི་ངོ་བོ་ལོ།

འདིས་ནི་ལྷན་པུ་ལྷ་བྱ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་ལ་ཡང་སྟེ་ན་ཀུན་ཚོ་བ་ཡིན་པ་དང་། དོན་དམ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་གཉིས་ཡོད་པར་སྟོན་གྱི་ལྷན་པུ་ལྷ་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ནི་ད་སྟེ་དང་འཕགས་པ་ལ་བསྟོས་ནས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་བསྟན་པ་གཏན་མིན་ནོ། དེ་ལྷན་བྱས་ན་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཆོས་མི་སྟིད་བས། གཞི་བྱ་བ་པ་ཡིན་ན་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལས་མི་འདའ་ལ། ངོ་བོ་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱ་བ་པའི་ངོ་བོ་མེད་པ་མི་འགའ་ལོ། དེ་ལ་ལྷན་པུ་ལ་སྐུ་གསུང་པའི་དངོས་པའི་ངོ་བོ་དོན་དམ་པ་ནི།

ཅུག་ ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ།

ཡང་དག་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་རྣམས་གྱི་^ཀ“ཡེ་ཤེས་གྱི་བྱུང་བར་གྱི་ཡུལ་ཉིད་གྱིས་བདག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོན་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་བདག་ཉིད་གྱིས་བྱ་བ་བཞི་མ་ཡིན་རྟེ། འདི་ནི་ངོ་བོ་”གཉིས་བཤད་པའི་“གཅིག་ཡིན་ནོ།”

ཡེ་ཤེས་གྱི་བྱུང་བར་ཞེས་པ་ནི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་གྱིས་རྟོན་པ་མིན་པར་ཡེ་

^ཀཆ ༡། འདྲ་བ་པ་རང་འགྲེལ་ རྟེ་བསྟན་། དབུ་མ་ ལ། ཤོག་ ༣༡-ན། རྟེང་ ༩ བ།

ལ། ས་ལུ་ལྷང་པའི་མདོ་འགྲེལ། རྟེ་བཀལ། མདོ་རྟེ། ཇི། ཤོག་ ༣༡-བ། རྟེང་ ༩-བ།

“དེ་ནི་བཅོམ་ ལྟན་ འདས་གྱིས་གང་ལ་དགོངས་རྟེ་གསུངས་པ་དེ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཇི་ལྷན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རྟོན་ཅིང་འགྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་ཇི་ལྷན་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་རྟེ། རྟོན་ཅིང་འགྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི་དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་ཚོ་བ་གྱི་རྒྱལ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྟོན་འདོགས་པ་དང་རྒྱུར་པའི་མཐར་ཐུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། དོན་དམ་པའི་རྒྱལ་ཁོ་ན་བསྟོས་ན་ནི་རྒྱུར་པའི་མཐར་ཐུང་ཞིང་ཆད་པར་ལྷ་བའམ། ཉན་ཐོས་གྱི་སྤྱོད་ན་ལས་འདས་པ་ལ་གནས་པར་འགྱུར། ཀུན་ཚོ་བ་གྱི་རྒྱལ་ཁོ་ནར་བསྟོས་ན་ནི་རྟོན་འདོགས་པའི་མཐར་ཐུང་བས་གཉི་གའི་རྒྱལ་དུ་མཐར་གཉིས་བྱངས་པས་དབུ་མའི་ལམ་ལ་རྒྱགས་པར་འགྱུར་རོ།” ཞེས་གསུངས་སོ།

^ཀཇ ༡༢ འདྲ་བ་པ་རང་འགྲེལ་ རྟེ་བསྟན་། དབུ་མ་ ལ། ཤོག་ ༣༡-ན། རྟེང་ ༩-བ།

མེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏེ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ལ་^{༡༧}བྱེད་དེ། དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་ལངས་བའི་ཡེ་མེས་ཀྱིས་
 རྟེན་བཅོམ། ཡེ་མེས་དེས་རྟེན་བའམ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ན་དེས་གྲུབ་ཀྱི་ཞིག་བྱུང་ན་བདེན་གྲུབ་
 བཞེས་འཛིན་པ་དགག་བའི་བྱིར། ^{༡༨}“རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།” མེས་
 གསུངས་བས་འཕགས་བའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་མེས་ཀྱིས་དོན་དམ་བདེན་པ་གཞུག་ན། བདེན་
 གྲུབ་དུ་འགྱུར་བས་དེ་མེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་སྟོབ་དཔོན་འདིའི་ལྷགས་སུ་སྦྱ་བ་ནི། ལྷགས་འདིས་
 མཉམ་གཞག་གིས་རྟེན་ཀྱང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་བཤད་བའི་དོན་ཡེ་མ་རྟོགས་བཞིན་དུ་
 མཁས་པའི་ལྷགས་ཉམས་སུ་འཇུག་པའོ། དོན་དམ་ལས་གཞན་ཀྱན་ཇོབ་པའི་ངོ་བོ་ནི།

རྩ་བ། མཐོང་བ་བརྟན་པ་ཀྱན་ཇོབ་བདེན་པར་གསུངས།

“སྐྱོ་སྐྱོ་བོ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་ཡིང་རྟོག་གིས་སྟོའི་མིག་མ་ལུས་བར་ཁེགས་བ་
 རྣམས་ཀྱིས་བརྟན་པ་མཐོང་བའི་སྟོབས་ལས། བདག་གི་^{༡༩}“ངོ་བོ་ཡོད་པ་རྟེན་པ་ཡིན་ཏེ།
 བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་^{༢༠}“རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་པ་དེ་^{༢༡}“བཞིན་དུ་
 རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་ནི་མིན་”ཏེ་ངོ་བོ་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟར་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟེན་པ་ལ་རྟེན་མཁན་འཕགས་པར་གསུངས་པ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་
 བ་ལ་དགོངས་ཀྱི། སྐྱོ་སྐྱོ་བོ་དབྱུ་མའི་ལྟ་བུ་ལྟར་ལྟོན་ཀྱིས་ཀྱང་མི་རྟེན་པར་བཞེད་པ་མིན་
 ནོ། ཀྱན་ཇོབ་རྟེན་པ་ལ་རྟེན་མཁན་སྐྱོ་རང་དགའ་བ་ལ་གསུངས་པ་ཡང་། ཀྱན་ཇོབ་པའི་
 མཚན་གཞི་བྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་མ་རིག་པའི་གཞན་དབང་གིས་མཐོང་བའི་གཙོ་བོ་ལ་
 དགོངས་ཀྱི། འཕགས་པའི་ལྟར་ཀྱི་ཐ་སྟན་པའི་ཚད་མས་དངོས་པོ་དེ་རྣམས་མི་རྟེན་པར་
 བཞེད་པ་མིན་ནོ།

ཀྱན་ཇོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྟེན་པ་དབྱུ་མའི་ལྟ་བུ་མ་རྟེན་པ་

༡༧ ཅིག་ལ་ ཞལ་དཔར།

༡༩ འཇུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བཟུམ་ དབྱུ་མ། ལ། མོག་ ༢༠-༣-ན། བྱེད་ ༡-ག།

༢༠ འཇུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བཟུམ་ དབྱུ་མ། ལ། མོག་ ༢༠-༣-ན། བྱེད་ ༢-ག།

ལ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང་། གཞི་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཚད་མས་རྟེན་པ་ལ་ནི། ལྷན་
 ཏུ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་རྟེན་པ་ཞིག་^ཅ དེས་པར་དགོས་ཏེ། གཞི་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་
 བརྟན་པར་འགྲུབ་དགོས་གིང་། བརྟན་པར་དངོས་སུ་འགྲུབ་པ་ལ་གཞི་དེ་ལ་ལྷན་ཏུ་བདེན་
 གྲུབ་ཚད་མས་ཁེགས་དགོས་པའི་བྱིར་རོ།

དེས་ན་བརྟན་པ་མཐོང་བའི་སྒྲུབས་ལས་ཞེས་པ་ནི། གང་ཟག་རང་དགའ་བ་དེ་རྣམས་
 ཀྱིས་བརྟན་པ་མཐོང་ཡང་དེ་དག་གིས་བརྟན་པར་འགྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱུ་མའི་ལྷ་ད་
 མོ་བས་སྐྱུ་མའི་རྟ་སྒྲང་མཐོང་བ་ན་བརྟན་པ་མཐོང་ཡང་། སྒྲང་བ་དེ་བརྟན་པར་འགྲུབ་མི་
 དགོས་པ་བཞིན་ནོ། དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འཛོག་བྱེད་བརྟན་པ་མཐོང་བས་རྟེན་པའི་དོན་
 ནི། སེས་བྱ་བརྟན་པ་སྐྱུ་བའི་དོན་འཇལ་བའི་ཐ་སྐད་པའི་ཚད་མས་རྟེན་པ་ལོ།

སྒར་བཤད་པའི་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་དེ་གཉིས་ལས་ཀྱང་། ཡང་དག་བའི་དོན་མཐོང་བ་
 རྟེ་འཇལ་བའི་རིགས་སེས་ཀྱིས་རྟེན་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དེ་ཉིད་དེ་དོན་དམ་པའི་
 བདེན་པ་སྟེ། འདི་ནི་རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱལོ། སེས་བྱ་
 བརྟན་པ་མཐོང་བ་ཐ་སྐད་པའི་ཚད་མས་རྟེན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་སྟོན་པས་གསུངས་
 ཏེ། དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་རྟེན་པའི་གཞི་གཉིས་སོ་སོར་གསུངས་ཀྱི་གཅིག་ལ་རྟེན་ཚུལ་
 གཉིས་བྱང་བ་མིན་ནོ།

གཉིས་པ་(བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཞན་བཟུང་བ་)ནི། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ལ་
 འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་མོད་ཀྱང་། འདིར་སེས་བྱ་ལ་བྱ་སྟེ་ཡབ་སྐུས་མཇལ་བའི་མདོ་
^ཅ བསྐྱབ་བདུས་སུ་^ཅ བྱངས་པ་ལས། “འདི་སྐར་དེ་བཞིན་གསེར་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་
 བ་གཉིས་བྱུང་སྐྱུ་རྟེན་དེ། སེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འདིར་ཟད་

ཅ 1 རྟེན་པ་ཅིག་ ཞེས་དཔེར།

ཅ 2 ཡབ་སྐུས་མཇལ་བའི་མདོ། རྟེན་པ་གཞན་ དགོན་བཅེགས་ ང་། སོག་ ༡-ག་ བྱང་ ༡-ག་

ཅ 3 ལྷན་དགོན་ཞི་བ་ལྷའི་བསྐྱབ་བདུས་ རྟེན་པ་གཞན་ དབུ་མ་ ཞི། སོག་ 2-ག་ བྱང་ 2-ག་

དེ། དེ་ཡང་བཙུགས་ལྟར་ལྟོས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ཉིད་དུ་རབ་དུ་གཟིགས་རབ་དུ་མཆིན། ལེགས་པར་མཛོད་དུ་བྱས་པས་དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་ཞེས་བྱའོ།”

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མེས་པ་བཞུང་བ་ཡང་ཞེས་བས་ཤེས་བྱ་དབྱེ་གཞི་དང་། འདིར་ཟད་དོ་ཞེས་པས་བདེན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་དང་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཆིན་པར་བལྟན་ནོ། དེས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྟོ་གང་གིས་གྲངས་ཤིགས་པ་སྤྱོད་འབྲུག་གི་དགོངས་པར་འཆད་པ་ནི་ལོག་པར་འཆད་པ་ལོ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་བའི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འབྲེད་པ་ནི་དབྱེ་བའི་ངོ་བོ་ལོ།

ཕྱི་བའི་དོན་ལ་ཡང་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་འདུག་ཀྱང་། འདིར་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་ངོ་བོ་ཡོད་ལ། དེ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚེས་ཅན་རྣམས་བདེན་སྤྱོད་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ན་བདེན་གྲུབ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་གཅིག་ལ་སྟོགས་པ་ཐ་དད་པ་བྱས་པ་དང་མི་ཉག་པ་ལྟ་བུ་ལྟེ། བྱང་ཆུབ་མེས་པ་འབྲེལ་ལས།^ཙ “ཀུན་རྫོབ་ལས་ནི་ཐ་དད་པར། དེ་ཉིད་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་སྤྱོད་པ་ཉིད་དུ་བཤད། སྤྱོད་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཡིན། མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་པའི་ཕྱིར། བྱས་དང་མི་ཉག་དག་བཞིན་ནོ།” ཞེས་གསུངས་སོ།

ཀྱང་པ་དང་པོ་བཞིའི་དོན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་བདེན་པས་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་སྤྱོད་ཉིད་གྲང་གཞི་ཀུན་རྫོབ་ལ་འཛིག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལོ། དེ་རྣམས་གཉིས་ཀྱིས་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ངེས་ལ། དེ་ཡང་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་བྱས་མི་ཉག་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་པར་བལྟན་ནོ། ཕྱི་བ་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་ནི་ལྟར་ཆད་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྟེན་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ།

ཙ བྱང་ཆུབ་མེས་པ་འབྲེལ་གྱི་བཞུགས་ཀྱི་དུང་། སྟོག་ ༡༡-ན། སྤྱོད་དང་གོ།

གལ་ཏེ་འདི་དང་སྟོང་འཇུག་⁵⁷ གཉིས་མཐུན་པར་འཆད་ན་དེ་ཉིད་ལས། “ཀུན་རྫོབ་དང་
ནི་དོན་དམ་སྟེ། འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདོད། དོན་དམ་སྟོ་ཡི་སྟོང་ཡུལ་མིན། སྟོ་ནི་
ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་བཤད།” ཅེས་གསུངས་པ་འདི་ཇི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་ཆེན།

དེ་ལ་ཀང་པ་དང་པོ་གཉིས་གིས་བདེན་གཉིས་གི་དབྱེ་བ་བཟུན་ལ། བྱེ་བ་སྐོ་སའི་ངོ་བོ་
ངོས་འཛིན་པ་ན་དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོས་འཛིན་ནི། དོན་དམ་ཞེས་པ་གཅིག་གིས་དང་།
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ངོས་འཛིན་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པ་གཅིག་གིས་སྟོན་ནོ། ཀང་པ་སྐོ་མས་དོན་
དམ་བདེན་པ་སྟོའི་ཡུལ་མིན་པར་དམ་བཅས་པ་ཀང་པ་སྐོ་མས་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་ནི། གཞུང་
དེ་དག་གི་དོན་དུ་གཏན་མི་སྒྲུང་ངོ།

དེས་ན་བདེན་གཉིས་གི་ངོས་འཛིན་འདི་ནི་ཡབ་སྐུས་མཇལ་བ་⁵⁸ བསྐྱབ་བདུས་⁵⁹ སུ་
བྱངས་པ་ལས། “དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྟོང་པར་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་གཟིགས་
སོ། དོན་དམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བཤད་དུ་མེད་པ་སྟེ། ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། རྣམ་པར་
ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། མ་བཟུན་པ།” ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་དོན་སྟོང་འཇུག་དུ་བཤད་པའོ།

དེ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་དོན་ནི། འོག་ནས་བདེན་
པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་བྱངས་པའི་དོན་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་དུ་སྟོའི་ཡུལ་དུ་མི་
འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་མི་འཛིག་པར་སྟོ་གང་གི་ཡང་ཡུལ་མིན་ན། ལྱལ་བས་ཀུན་རྫོབ་
དང་དོན་དམ་པ་སྟོང་ཉིད་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་མདོན་དུ་གྱུར་པས་ཐམས་ཅད་མཆོན་པར་
འཛིག་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཏེ། འོག་དུ་ཡང་མང་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་ངོ།

ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ངོས་འཛིན་ནི་སྟོ་རྒྱང་པ་དེར་འཛིག་པའི་དོན་མིན་གྱི་སྟོའི་ཡུལ་ཡིན་

57 ལྱལ་བས་ཆེན་པོ་ནི་བ་ལྟའི་སྟོང་འཇུག་ལེའུ་དག་པ་ ཆིགས་བཅད། གཉིས་པ།

58 ཡབ་སྐུས་མཇལ་བའི་མདོ། རྟེན་གཤམ་ དཀོན་བཅེགས་པ། ཤོག་ 38-པ། བྲེང་ 7-པ།

59 སྟོང་དཔོན་ནི་བ་ལྟའི་བསྐྱབ་བདུས་ རྟེན་བཟུན། དབུ་མ། བེ། ཤོག་ 702-པ། བྲེང་ 10-པ།

ལ། དེ་ཡང་འཛིག་ནི་ཀྱི་སྒྲིབ་པར་ཞེས་གསུངས་པས། འཛིག་ནི་དེ་མ་སྒྲིབ་པའི་མེས་པ་
བརྩན་པ་འཇལ་བའི་སྒྲིབ་པར་དེ་སྒྲིབ་ཡུལ་དུ་ཆིང་བའི་དོན་ཡིན་པས། སྒྲིབ་ཡུལ་ཀུན་ཚོ་བ་བར་
འདོད་པའི་དོན་དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་།

མེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་སྒྲིབ་པ་ནི། མེས་བྱ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་བར་སྒྲིབ་པ་
ཡིན་ནི། འདི་ལ་ལྟར་ནི་སྒྲིབ་དངས་པའི་ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་དང་། འཇགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ངེས་བར་བརྩན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་ཀྱང་།⁶⁶ “གང་ཞིག་ཀུན་ཚོ་བ་དེ་བཞིན་དོན་དམ་སྟེ།
བདེན་པ་གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ།” ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། རང་འགྲེལ་
ལས་ཀྱང་།⁶⁷ དེ་བཞིན་དུ་“བདེན་པ་གཞན་གང་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་ཡང་ཅི་འགས་པར་
བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཁོ་ནར་ངེས་བར་བྱུང་།” ཞེས་ས་བརྩུ་པ་ལས་བདེན་
པའི་མིང་ཅན་མང་དུ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་བདེན་གཉིས་སུ་འདུས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེར་
བཞད་པས་སྟེ་སྟེ་རྟོགས་པའི་བདེན་པ་ནི་སྒྲིབ་པོ་དང་ཁམས་དང་སྟེ་མཆོད་ཀྱི་རྣམ་བར་བཞག་པ་
ལ་བཞད་པའི་ཕྱིར་ན། སྒྲིབ་དཔོན་འདིས་ཀྱང་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་བར་བཞེད་དོ།

འགས་པ་ནི་གཞི་གང་ཞིག་བརྩན་པ་སྒྲིབ་པའི་དོན་དུ་ཡོངས་སུ་བཅད་ན། མི་སྒྲིབ་པའི་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ཡིན་པ་རྣམ་བར་གཅོད་དགོས་པས། སྒྲིབ་མི་སྒྲིབ་ནི་བན་ཚུན་སྒྲིབ་པ་དེ་གནས་པའི་དངོས་
འགལ་ལོ། དེ་ཡིན་ན་ནི་མེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་བྱེད་པས་གཉིས་དང་གཉིས་མ་ཡིན་
ཀྱི་སྒྲིབ་གསུམ་སེལ་བ་ཡིན་ནི་དབྱ་མ་སྒྲིབ་པ་ལས།⁶⁸ “བན་ཚུན་སྒྲིབ་པ་དེ་གནས་པའི་མཆོན་
ཉིད་ཀྱི་ཆོས་དག་ནི། ཅིག་ཤོས་དགག་པ་གཞན་སྒྲིབ་པ་མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
ག་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོགས་སུ་རྟོག་པ་ཡང་འགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། ⁶⁹“གང་ཞིག་

66 འཇགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་བར་བརྩན་པའི་ཉིང་འཛིན་གྱི་མདོ། རྟེན་གཤམ། དཀོན་བཅེགས། ང།
ཤོག་ 37-ག། ཟླང་ 4-ག། མདོ་འདི་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་བར་བརྩན་པ་ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ།
ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པ་སྒྲིབ་དོ།

67 འདུག་པ་རང་འགྲེལ་གྱི་མེས་པ་བཞུང་ལྟེན་གྱི་མདོ། རྟེན་གཤམ། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ 20-ག། ཟླང་དང་ཤོ།

68 དབྱ་མ་སྒྲིབ་པ་ རྟེན་གཤམ། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ 22-ག། ཟླང་ 4-ག།

ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་གང་རྣམ་པར་བཅད་པ་མེད་ན་མེད་པ་དེ་གཉིས་ནི། བན་ཚུན་སྤངས་དེ་
གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། གང་དག་པན་ཚུན་སྤངས་དེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་
དེ་དག་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་བྱེད་པ་དག་ཡིན་ནོ། གང་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
ལ་བྱུང་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི། སྤང་བྱ་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་པ་དག་ཡིན་དེ། དཔེར་ན་
ལུས་ཅན་དང་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ལྟ་བུལ།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ།
འདི་ནི་དངོས་འགལ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱལ།

སྤང་གསུམ་སེལ་པའི་དངོས་འགལ་ཞིག་”སྤྱོད་གྱུ་མེད་ན་ནི། ཡོད་མེད་དམ་གཅིག་དང་
དུ་མ་སོགས་གང་འདོད་ཅེས་མཐའ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་བཅད་པའི་བདག་པ་བྱས་ནས་འཁོག་པ་
མེད་ལ།” ཡོད་ན་དངོས་འགལ་གཅིག་འཁོག་པ་ནི་ཅིག་ཤོས་སྐྱབ་པ་མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་
པས། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་དངོས་འགལ་མེད་ཟེར་བ་ནི། དགག་ཞག་གི་རྣམ་གཞག་མ་
ཆགས་པའོ། དངོས་འགལ་གཅིག་རྣམ་པར་བཅད་ན་ཅིག་ཤོས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་དང་།
གཅིག་འཁོག་ན་ཅིག་ཤོས་སྐྱབ་དགོས་པ་ལ་དབུ་མ་ཐལ་རང་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་(འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་)ནི། ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་
གཉིས་ལས་ཐོག་མར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་དག་པ་དང་ལོག་
པ་གཉིས་སུ་སྟོན་པ་ནི།

ཅ་ག། མཐོང་བ་བརྩན་པའང་” རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ།

དབང་བོ་གསལ་དང་དབང་བོ་སྟོན་ལྟར་ནོ།

སྟོན་ལྟར་དབང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི།

དབང་བོ་ལེགས་གྱུར་ཤེས་ལྟོས་ལོག་པར་འདོད།” ༢༧ །

༢༧ དབུ་མ་སྤང་བ་ རྟེན་བཟུམ་། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༡༩༡-ག་ ཟུང་ ༢-ག།

༢༨ དངོས་འགལ་ཅིག་ རྟོལ་དཔར།

༢༩ འཁོག་པ་མེད་ལ། རྟོལ་དཔར།

༣༠ མཐོང་བ་འབྱུང་པའང་... རྟག་ཚུའི་འགྱུར།

མེས་པ་ལྟོན་པ་གཉིས་སུ་སྒྲེ་བར་མ་ཟད་བརྟན་པ་མཐོང་བའི་ཡུལ་ཅན་ལའང་། ཡང་
དག་པ་དང་ལོག་པ་གཉིས་སུ་འདོད་དེ། ^ཡདབང་པོ་གསལ་བ་སྒྲེ་འབྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་མ་
བསྐྱད་པའི་དབང་པོ་དང་། དེ་ལ་བརྟན་པའི་མེས་པ་དང་། དབང་པོ་སྒྲོན་ལྡན་ཏེ་འབྲུལ་གྱི་
འབྲུལ་རྒྱས་བསྐྱད་པའི་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སོ། དེ་ལ་སྒྲོན་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
བསྐྱད་པའི་མེས་པ་ནི། དབང་པོ་ལོགས་བར་བྱུར་བ་སྒྲེ་འབྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པའི་
མེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས། ལོག་པའི་མེས་པར་འདོད་ཅིང་། ལྷ་མ་ནི་ཡུལ་གྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་འཛིན་
བར་འདོད་དོ།

ཁྱད་པར་དེ་གཉིས་ཀྱང་དབྱུ་མའི་ཡུགས་མིན་གྱི་འཛིག་རྟེན་པའི་མེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་
ནོ། ཡུལ་ཅན་ལ་གྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གཉིས་སུ་སྒྲེ་བ་^ཡདེ་བཞིན་དུ། ཡུལ་ཡང་ཡིན་པར་
སྒྲོན་པ་ནི།

ཅ་ག། གཞོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དུག་རྣམས་གྱིས།^ཡ
གཟུང་བ་གང་ཞིག་འཛིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ།
འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ལྟག་མ་ནི།
འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་གཞག། ༢༥ །

འབྲུལ་གྱི་^ཡའབྲུལ་རྒྱུ་གཞོད་པ་མེད་པར་དབང་པོ་དུག་གི་མེས་པ་རྣམས་གྱིས་གཟུང་
བར་བྱ་བའི་དོན་གང་ཞིག་འཛིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་བ་དེ་ནི། འཛིག་རྟེན་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ལས་
བདེན་པ་སྒྲེ་ཡང་དག་པ་ཡིན་གྱི།

འཕགས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་ཡུལ་དེ་དག་བདེན་པ་དང་ཡང་དག་པར་འཛིག་པ་ནི་མ་ཡིན་

ཡ་ ---མེས་པ་ལོག་པར་འདོད། རྟག་ཆོའི་འགྲུལ།

ཡཅ འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྒྱེ་བཟུང་། དབྱུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༡-༢-ག། བྱེད་ ༡-ག།

ཡཆ འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྒྱེ་བཟུང་། དབྱུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༡-༢-ག། བྱེད་ ༡-ག།

ཡཇ ---དུག་རྣམས་གྱི། རྟག་ཆོའི་འགྲུལ།

ཡཉ འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྒྱེ་བཟུང་། དབྱུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༡-༢-ག། བྱེད་ ༢-ག།

ནོ། །འཇགས་པ་ཤེས་པ་དང་དབུ་མའི་ལྷགས་ཤེས་པ་ནི་འདིར་དོན་འདྲའོ།

ཙ་ལ།

ལྷག་པ་ནི།

འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་གཞག།

ལྷག་པ་ལྟེ་¹⁰ གཟུགས་བརྒྱན་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་དབང་པོ་རྣམས་ལ་གཞོད་པ་ཡོད་པ་
ན་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བ་དེ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་བསྟེན་ནས་ལོག་པར་རྣམ་པར་གཞག་སོ།

ཉིད་ཀྱི་སྒྲུས་ནི་ཤེས་པ་དེ་རྣམས་འབྱུལ་བར་འཇོག་པ་ལ་ནི། མ་སྒྲུབ་པའི་ཚད་མ་ཉིད་
ཀྱིས་ཚོག་གི་རིགས་ཤེས་ལ་མི་སྟོས་བར་སྟོན་བའོ། ¹¹ “དེ་ལ་དབང་པོ་ལ་གཞོད་པའི་རྒྱུན་
ནང་ན་ཡོད་པ་ནི་རབ་རིབ་དང་མིག་སེར་ལ་སོགས་པ་དང་ད་དུ་ར་ཐོས་པ་ལ་སོགས་བའོ།”
ད་དུ་ར་ནི་མང་སྟོམ་སྟེ། དེའི་འབྲས་བུ་ཐོས་ན་མཉམས་ཅད་གསེར་དུ་སྒྲུང་བའོ། སོགས་པས་ནི་
རིམས་ལ་སོགས་པ་བསྟེན་སོ།

¹² “དབང་པོ་ལ་གཞོད་པའི་རྒྱུན་སྒྲིན་ཡོད་པ་ནི། མེ་ལོང་དང་བྲག་ཐུག་ལ་སོགས་པ་ནས་
སྒྲུབ་ཇོད་པ་དང་།” སོས་ཀའི་“ཉི་མའི་འོད་ཟེར་”བྱེ་མ་སྒྲུབ་པའི་“ཡུལ་དང་ཉི་བར་གྱུར་པ་ལ་
སོགས་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་དབང་པོ་ལ་གཞོད་པའི་རྒྱུན་ནང་ན་མེད་ཀྱང་།” རིམ་བ་བཞིན་དུ་
“གཟུགས་བརྒྱན་དང་བྲག་ཆ་དང་སྒྲིག་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པར་འཇོག་པའི་རྒྱར་འགྱུར་སོ། དེ་
བཞིན་དུ་མིག་འབྱུལ་མཁན་ལ་སོགས་པས་སྒྱུར་བའི་སྒྲགས་དང་སྒྲན་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཤེས་
པར་བྱའོ། ཡིད་ཀྱི་”དབང་པོའི་¹³ “གཞོད་པ་ནི་སྒྲགས་དང་སྒྲན་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དང་གྲུབ་
མཉམ་ལོག་པ་དང་། གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྒྲུང་”དང་གཉིད་ཀྱི་གཞོད་པ་སོགས་སོ།

གཉིད་ནི་དབང་པོ་དུག་གི་ནང་ནས་ཡིད་ཀྱི་གཞོད་པར་གསལས་པས། མི་ལམ་དུ་དབང་
ཤེས་ཡོད་པར་སྟོབ་དཔོན་འདི་བཞེད་ཅེས་པ་ནི་ལོག་པར་བཤད་པ་ཆེན་པོ་འོ།

10 འཇུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བཞུན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ 270-ན། རྩེད་ 2-ག།

11 འཇུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བཞུན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ 272-ག། རྩེད་ 6-ག།

12 འཇུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བཞུན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ 273-ག། རྩེད་ 2-ག།

13 འཇུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བཞུན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ 270-ན། རྩེད་ 2-ག།

དེ་ལྟར་ན་མོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ལ་
མོགས་པས་བསྐྱེད་པའི་གཞི་བའི་འདིར་གཞི་བའི་ལྷ་མོ་གཞུང་གི། ལྷ་མོ་བསྐྱེད་པ་ལྷ་མོ་
འབྲུལ་གྱི་དབང་པོ་ལ་གཞི་བའི་འབྲུལ་ལྷ་མོ་རྣམས་གཞུང་དོ།

དེ་ལྟར་བྱའི་གཞི་བའི་མེད་པའི་ཤེས་པ་དུག་གིས་གཞུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་དང་། དེ་
ལས་བསྐྱེད་པའི་དོན་ལ་ཡང་དག་དང་ལོག་པར་འཛིན་པ་ནི་འཛིན་ཤིང་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ལ་
ལྷ་མོ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཇི་ལྟར་སྐྱེད་པ་ལྷ་མོ་གྱི་དོན་དུ་ཡོད་པ་ལ་འཛིན་ཤིང་པའི་ཤེས་པས་
གཞི་བའི་མེད་པ་དང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

འབགས་པ་ལ་ལྷ་མོ་རྣམས་ནི་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མེད་དེ། ཇི་ལྟར་གཞུགས་བརྟན་ལ་
མོགས་སྐྱེད་པ་ལྷ་མོ་གྱི་དོན་དུ་མེད་པ་བཞིན་དུ། མ་རིག་པ་དང་ལྷ་མོ་རྣམས་ལ་ལྷ་མོ་པོ་ལ་
མོགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྐྱེད་པ་ཡང་། ལྷ་མོ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། དེའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་ལ་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་ཡང་དབྱེར་མེད་དོ།

འོན་ཏེ་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་ལ་འབྲུལ་གྱི་གཞི་བའི་ཡོད་པས་ཡུལ་ལོག་པར་སྐྱེད་པ་དང་།
ཡོད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་གཉིད་ལ་མོགས་པའི་གཞི་བའི་ཡོད་པས། མི་ལམ་དུ་མིར་སྐྱེད་པ་མོགས་
ལ་མི་ལ་མོགས་པར་འཛིན་པ་དང་། སད་དུས་སུ་སྐྱེད་པའི་རྟ་སྐྱེད་ཀྱི་སྐྱེད་པ་ལ་རྟ་སྐྱེད་དང་མྱིག་
ཀྱི་རྒྱུར་སྐྱེད་པ་ལ་རྒྱུར་འཛིན་པ་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པར། འཛིན་ཤིང་པའི་སྟོང་དགའ་
བས་ཀྱང་རྟ་སྐྱེད་མེད་ཀྱང་། ཡོད་ལ་གྲུབ་མཐའ་ངན་པའི་གཞི་བའི་ཡོད་པས་ལོག་པར་བཟུང་
བའི་དོན་རྣམས། འཛིན་ཤིང་པའི་སྟོང་དགའ་བས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མི་རྟ་སྐྱེད་པས། འཛིན་
ཤིང་ཉིད་ལས་ལོག་པར་ཇི་ལྟར་བཞག་ཅེ་ན།

འདིར་གཞི་བའི་ཡོད་མེད་དབྱེད་པའི་གཞི་བའི་ནི། ལྷ་མོ་སྐྱེས་ཀྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་
པའི་གཞི་བའི་ལ་མི་བྱེད་པས། གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་བཏགས་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྟོང་བསྐྱེད་པ་ཁོ་
ནས་ལོག་པར་བཏགས་པའི་གཞི་བའི་མོགས་པའི་ལ། དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་ཤིང་པའི་
སྟོང་དགའ་བས་མི་རྟ་སྐྱེད་ཀྱང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མཚན་དུ་མ་བྱོགས་པའི་ཐ་སྐྱེད་པའི་ཚད་
མས་ལོག་པར་རྟ་སྐྱེད་ན། འཛིན་ཤིང་པའི་ཤེས་པས་ལོག་པར་རྟ་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཏོ།

བདག་འཛིན་ལྟན་སྒྲིམ་གཉིས་ཀྱིས་བཟུང་བའི་དོན་ལྟ་བུ་ནི། གཞོད་བ་མེད་བའི་དབང་
པོས་བཟུང་བ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། འཛིན་རྟེན་བའི་བསམ་བ་རང་དགའ་བ་ལ་བལྟོས་ནས་ཡང་
དག་བའམ་བདེན་པ་ཡིན་མེད་ཀྱང་མ་ལྟར་དུ་ཡང་མེད་དོ། གལ་ཏེ་ཡང་དག་བའི་ཀུན་ཚོ་བ་མི་
འདོད་པས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མི་བྱེད་ཀྱང་། མ་རིག་བས་བསྐྱད་བའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་
རྣམས་ལོག་བའི་ཀུན་ཚོ་བ་ཏུ་ཅིའི་བྱིར་མི་འཛིན་ཅེ་ན།

ཀུན་ཚོ་བ་ནི་མ་ལྟར་བའི་ཚད་མས་འཛིན་དགོས་བའི་བྱིར་ལོག་བའི་ཀུན་ཚོ་བ་འཛིན་ན་
ཡང་དེ་ལ་བལྟོས་ནས་འཛིན་དགོས་ན། མ་རིག་བའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་བ་ནི་འབྲུལ་
བར་མ་ལྟར་བའི་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་བའི་བྱིར་རོ།

བཞི་བ་(ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བའི་ཞེན་ཡུལ་མ་ལྟར་དུ་ཡང་མེད་པར་བལྟན་བ་)ནི། “ད་ནི་བཤད་
ཟིན་བའི་”ཡིད་ཀྱི་གཞོད་བས་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བ་བྱིར་བལྟན་བའི་“དོན་དེ་ནིད།” མཚན་
གཞི་བྱེ་བྲག་ལ་“དཔེར་བཞིན་བའི་རྩལ་གྱིས་བལྟན་བའི་བྱིར་བཤད་བ།”

ཅ་བ། མི་ཤེས་གཉིད་ཀྱིས་རབ་བསྐྱོད་ཟུ་སྟེགས་ཅན།

རྣམས་ཀྱིས་བདག་ནིད་ཇི་བཞིན་བརྟགས་བ་དང་།

སྒྲུ་མ་སྒྲིག་རྒྱ་ལོགས་ལ་བརྟགས་བ་གང་།

དེ་དག་འཛིན་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ནིད། ༢༩ ॥

མི་ཤེས་བའི་གཉིད་ཀྱིས་ཡིད་རབ་ཏུ་བསྐྱོད་བའི་“ལྟ་སྟེགས་ཅན།” ཡིད་ལ་བྱིན་ཅི་
ལོག་གི་གྲུབ་མཐའ་དན་བ་དང་། གཏན་ཆེགས་ལྟར་སྤང་གི་གཞོད་བ་ཡོད་བ་“འདི་དག་ནི།
དེ་ཁོ་ན་ནིད་ལ་འཕྱག་བར་འདོད་པས་སྒྲེ་བོ་སྒྲོ་མ་བྱུང་བ་གནག་ཇི་དང་བྱུང་མེད་ལ་སོགས་བ་
ཡན་ཆད་ལ་གྲགས་བའི་སྒྲེ་བ་དང་། འཛིན་བ་ལ་སོགས་བའི་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་བ་མ་བྱུང་བར་”
འཛིན་རྟེན་བ་རྣམས་ལས་ “བྱུལ་དུ་བྱུང་བ་འགྱོ་བར་འདོད་པས།” དཔེར་ན་“གིང་ལ་འཛིན་

༢༩ འཕྱག་བ་རང་འགྲེལ་ རྟེ་བལྟན། དབུ་མ་ ལ། ཤོག་ ༢༧-ན། བྱིར་ ༩-ག།

༣༠ འཕྱག་བ་རང་འགྲེལ་ རྟེ་བལྟན། དབུ་མ་ ལ། ཤོག་ ༢༧-ན། བྱིར་ ༩-ག།

ཡས་ཡལ་ག་ལྷི་མ་མ་བཟུང་བར་སྤྱ་མ་བཏང་བ་ལྟར། ལྟུང་བ་ཆེན་པོས་སྤྱ་བ་ངན་བཟི་རི་
སྤྱ་ལྟུང་བར་འཕྱུར་ཞིང། བདེན་གཉིས་ཡེགས་བར་མཐོང་བ་དང་བྲལ་བས་འཕྲུག་ལྟ་མར་
ལ་ཚོལ་བར་མི་འཕྱུར་རྟ།”

ཅ་བ། རྒྱལ་སྐོར་གདུག་ཉིང་ཇི་པའིན་བཞག་མ་དང་།

“དེའི་སྤྱིར་”⁶⁵ “ཕྱ་སྟེགས་ཅན་འདི་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བའི་བདག་
ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་” “ཡོན་ཏན་གསུམ་ལ་སོགས་པ་གང་བཏགས་པ་ནི། འཛིག་ཏེན་གྱི་ཀུན་
རྒྱུ་ཏུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།”

འདིས་ནི་ཕྱགས་འདིས་སྒྲོ་འབྱུང་བ་ཞིག་གི་ངར་ཡོད་པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་
འཛོལ་ཐེར་བ་ལེགས་པར་བཀག་གོ།

ཅ་པ། གྲུ་མ་སྒྲིག་གྲུ་མོགས་པ་ལ་བདགས་པ་གང་།

དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ནི་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་མ་དང་སྤྱི་གཏུ་དང་གཞུགས་བཞུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཉ་སྒྲུང་དང་། རྒྱ་དང་
བྱུང་བཞིན་སོགས་སུ་བཞུགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གྲུང་། འཛིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ལས་གྲུང་
ཡོད་པ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ།

དེ་ལྟར་ན་མ་ལྟོ་དུ་ཡོད་པ་ལ་ནི་ཆད་མས་ལྟུང་བ་ཞིག་དགོས་སོ། དེ་ལྟར་བའི་ཞེན་
 ལྟུང་ན་མས་མ་ལྟོ་དུ་ཡང་མེད་ཀྱང་ལྟུང་ལྟུང་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མི་བཞེད་དོ། ད་ལྟོ་གཞུང་གྲུ་
 མོགས་ལྟུང་དགོས་ཆེན་ཉིད་ཀྱིས་ལྟུང་བར་དབང་གཤམ་ལ་ལྟུང་བ་ནི། མ་རིག་བས་བསྐྱེད་པ་
 ཡིན་པས་གཤམ་བ་དེ་དང་། གཞུང་བརྟན་དང་ཐུག་ཆ་སོགས་ལྟུང་བའི་དབང་གཤམ་ན་མས་ལ་
 ལྟུང་གས་ཅམ་མི་གཏོགས་པ་ལྟུང་ལྟུང་ལ་ལྟུང་ལ་ལྟུང་ལ་ལྟུང་པར་མེད་ཅིང་། ལྟུང་

८७ अङ्गुलीयमन्त्रप्रिया ह्रीं यमह्रीं ह्रीं ह्रीं वा ह्रीं २५०-ह्रीं ह्रीं ४-ह्रीं

ལེ བསྐྱུང་བ་ཅིག་ རྒྱུ་དཔུག་།

༤༤ བྱུང་བ་ཅིག་ རྟོལ་དཔར།

སོགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། གཞུང་བརྒན་བྱད་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མི་སྲིད་ཀྱང་།
བྱད་བཞིན་དུ་མེད་པའི་གཞུགས་བརྒན་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་
ཀྱང་མྱོ་སོགས་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྤྱི་རེལ་གྱི་དོན་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་གཞུགས་བརྒན་
ཡང་གཞུང་གི་སྤྱི་མཆོད་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ནི། འོག་ནས་གཞུང་བརྒན་གྱིས་དེ་སྐད་བའི་དབང་
ཤེས་སྤྱོད་བར་ཡང་གསུངས་སོ། ཚུལ་དེ་དག་ནི་མིག་ལ་ཉ་སྒྲུང་དུ་སྐད་བའི་སྤྱི་མ་དང་བྲག་ཆ་
སོགས་ལ་ཡང་ཤེས་བར་བྱ་སྟེ། ལུགས་དམ་པ་འདི་ཡི་ནམ་གཞག་གུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སོ།

གཉིས་པ་(ཤུགས་དོན་ལ་ལྟར་བ་)ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་དོན་མ་ལྟར་བའི་ཤེས་བས་མི་འཇོག་པ་
དེའི་ཕྱིར། ལྟ་གཞན་སྤྱི་འགོག་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་བའི་ལྟ་པ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ནས་མི་བྱེད་གྱི།
འཕགས་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་གཟིགས་པ་ཁས་སྒྲུངས་ནས་དོན་དམ་པར་འགོག་པ་ཡིན་སོ།
གང་གི་ཆོ་གཞན་སྤྱི་དགག་པ་འདི་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱད་བར་སྤྱོད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ།

ཅ་པ།   མིག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པ་ཡིས།
              རབ་རིབ་མེད་ཤེས་ལ་གནོད་མིན་ཇི་ལྟར།
              དེ་བཞིན་དྲི་མེད་ཡེ་ཤེས་སྐངས་པའི་སྒྲོས།
              དྲི་མེད་སྒྲོ་ལ་གནོད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ༢༥ ॥

ལྟ་ཇི་ལྟར་མིག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་ཤེས་བས་སྤྱོད་པ་སོགས་པ་དམིགས་པས། རབ་
རིབ་གྱིས་མ་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྤྱོད་པ་སོགས་མི་སྐད་པ་ལ་གནོད་པ་མིན་པ་ཇི་ལྟར་དེ་
བཞིན་དུ། དྲི་མ་སྟེ་ཐག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐངས་པ་སྟེ་དེ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱི་མ་དམ་རིག་
བས་བསྐྱད་པས། མ་རིག་བས་མ་བསྐྱད་པའི་དྲི་མ་སྟེ་ཐག་པ་མེད་པའི་སྒྲོ་ལ་གནོད་པ་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་པས།

༤༦ འདུག་པ་རང་འགྲེལ་ རྟེན་བཟུང་། དབུ་མ་ ལ། ཤོག་ ༢༧-ག་ བྱིང་དང་སོ།

༤༧ ཅན་གྱིས་མཆོང་པ་ཡིས། རྟེན་ཆའི་འགྲུར།

༤༨ རབ་རིབ་མེད་ཅེས་ རྟེན་ཆའི་འགྲུར།

༤༩ འདུག་པ་རང་འགྲེལ་ རྟེན་བཟུང་། དབུ་མ་ ལ། ཤོག་ ༢༧-ག་ བྱིང་ ༢-ག།

ལྷ་བཤད་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཀུན་རྫོབ་པ་དེའི་ངོར་བདེན་པས་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་སྟབ་པ་དེས་གསུངས་ཏེ། གསུངས་ཚུལ་ནི་ལྷ་བཤད་མཛོད་དེར་
གསུངས་པའོ།

ཅ་པ།   བཅོས་མར་གྱུར་པའི་དངོས་ནི་ཀུན་རྫོབ་དུལོ།

གང་ཟག་གསུམ་པོ་གང་གི་ངོར་མི་བདེན་པའི་རྟོག་པས་བཅོས་པས་བཅོས་མར་གྱུར་པའི་
དངོས་པོ་ནི་དེའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོར་མི་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་ཞེས་བྱའོ།

“རྟེན་འབྱུང་གཟུགས་བརྟན་དང་བྲག་ཆ་སོགས་ཅུང་ཟད་ཅིག་ནི་བརྟན་ཡང་མ་དེག་པ་
དང་ལྷན་པ་རྣམས་ལ་སྤང་ལ། སྤྲོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་དང་མེམས་དང་ཆོར་བ་སོགས་
ཅུང་ཟད་ཅིག་ནི་བདེན་པར་སྤང་སྟེ།” ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་^{༡༠༠} “རང་བཞིན་ནི་མ་
དེག་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྤང་ངོ་། དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་དེ་དང་
གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡང་བརྟན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ།”

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་ན་“ཅུང་ཟད་ཅིག་”ཅེས་པ་ནི། རྟག་ཆོའི་འགྱུར་^{༡༠༡} “ལས་
“འགའ་ཞིག་དུ”བསྒྱུར་བ་ལྟར་བདེའོ། གཟུང་བརྟན་སོགས་བརྟན་ཡང་སྤང་བ་ནི་བརྟན་པར་
སྤང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་བྱད་བཞིན་དུ་སྤང་བ་དང་དེས་སྤོང་བ་གཉིས་ཆོ་པའི་བརྟན་པ་ཡིན་པས།
དེའི་བདེན་སྤོང་ནི་བྱད་བཞིན་དུ་བདེན་པས་སྤོང་བ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་བརྟན་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་བྱུབ་པའི་བདེན་སྤོང་གི་དོན་མེད་དོ། དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་བརྟན་བྱད་བཞིན་གྱིས་སྤོང་པར་
བྱུབ་ཀྱང་། གཟུང་བརྟན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པར་འཛིན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོར་བདེན་
པ་ཡིན་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ།

༡༠༠ འབྱུག་པ་རང་འགྱེལ། རྟེན་བརྟན། དབྱུ་མ། ལ། ཐོག་ ༢༡༠-ག། བྱེད་ ༩-ག།

༡༠༡ འབྱུག་པ་རང་འགྱེལ། རྟེན་བརྟན། དབྱུ་མ། ལ། ཐོག་ ༢༡༠-ག། བྱེད་ ༡-ག།

༡༠༢ འབྱུག་པ་རང་འགྱེལ་གྱི་གཟུང་ཆོག་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཅེས་པ་འདི་ནི་དྲག་ཆོའི་ལྷ་པས།

འགའ་ཞིག་དུ་བསྒྱུར་བ་གསུངས་པ་ལྟར་ན་དྲག་ཆོའི་འབྱུག་པ་རང་འགྱེལ་ཡང་བསྒྱུར་བ་མཛོད་ཀྱང་།

དེར་སྐབས་མཇུག་གྱུ་ཡོད་མེད་དབྱེད་པར་འཛིན།

དེས་ན་གཟུང་བརྟན་ཀུན་ཚྲོ་བ་ཀྱི་བདེན་པ་མིན་པར་གསུངས་པ་ནི། བདེན་པ་བྱང་བའི་
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་ཚྲོ་བ་ཀྱི་ངོར་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུང་བརྟན་ལྟ་བུ་དེ། བྱད་བཞིན་ཡིན་པ་དེ་བརྟན་
བས་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཀུན་ཚྲོ་བ་ཀྱི་བདེན་པ་མིན་པ་ལ་དགོངས་གྱི། “མཐོང་བ་བརྟན་པ་ཀུན་
ཚྲོ་བ་བདེན་པར་གསུངས།” ཞེས་བས་བཤད་བའི་ཀུན་ཚྲོ་བ་བདེན་པར་མི་འཛིག་པ་ག་ལ་ཡིན།

དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཀུན་ཚྲོ་བ་དུ་བདེན་པར་མེད་ན་ཀུན་ཚྲོ་བ་བདེན་པ་ཡིན་པར་འགལ་ན།
རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་སྟེད་དུ་ཡང་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་
འགགས་པ་དང་བདེན་མེད་སྟུབ་པ་ཐམས་ཅད་མ་སྟེད་དུ་བྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་དང་
འགལ་བར་འབྱུང་ངོ།

དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་བརྟན་སྟངས་འཛིག་རྟེན་པའི་སྟེས་པ་རང་དགའ་བས་ཀྱང་འབྱུང་བར་
སྟེས་པའི་ཡུལ་རྣམས་ཀུན་ཚྲོ་བ་བདེན་པ་མིན་གྱི་ཀུན་ཚྲོ་བ་ཅུ་མོ། ཞེས་ཟེར་བ་ནི་བདེན་
གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་དང་། འཛིག་རྟེན་པ་ལ་ལྟོས་པའི་བདེན་བརྟན་དང་། དབུ་མ་བས་
འཛིག་པའི་བདེན་འཛུན་ལ་གོ་བ་མ་ཆགས་པའི་གཏམ་དུ་སྟུང་ངོ།

“རང་བཞིན་ནི་མ་རིག་པ་དང་ལྟན་པ་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྟང་ངོ།” ཞེས་གསུངས་པ་
ཡང་། མ་རིག་པ་མ་སྟངས་པའི་འཕགས་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བཞེད་
བས་ན། མ་རིག་པས་བསྟེད་པའི་སྟེས་པ་ལ་དགོངས་ལ། འཕགས་པ་སྟོབ་པའི་རྟེས་ཐོབ་ཀྱི་
ཡེ་སྟེས་དང་སྟོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྟེ་བ་རྣམས། མ་རིག་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྟེད་
པ་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་དུ་མི་སྟང་ཡང་། སྟེར་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟང་བར་འདོད་དགོས་སོ།

“དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་གིས་པའི་ཡན་ལག་གིས་བསྟེས་པས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་

༡ ཡིན་པའི་དབར་རྟིང་། ཡིན་པ་ལ་ཚལ་དཔེ།

༢ འབྱུག་པ་རང་འབྱེལ། རྟེ་བསྟེན། དབུ་མ། ལ། ཐོག་ ༢༡-བ། བྱང་ ༡-ག།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཞེས་གསལ།

༣ འབྱུག་པ་རང་འབྱེལ། རྟེ་བསྟེན། དབུ་མ། ལ། ཐོག་ ༢༡-བ། བྱང་དང་ཐོ།

དེར་སྒྲུང་བར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ནི་བྱང་པར་གཅིག་གོ། དེ་ཙམ་ནི་བྱང་མེས་ས་བདུན་
པ་བ་མན་ཆད་དང་། ཉན་རང་འཕགས་པ་སྟོབ་པ་རྣམས་ལ་འང་ཡོད་པས་དེ་གཅད་པའི་ཕྱིར་
དུ། གང་ཟག་གསུམ་པ་ལ་མ་རིག་པ་སྤངས་པ་ཞེས་གསུངས་པས་དག་པ་སའི་བྱང་མེས་
དང་། ཉན་རང་དབྱ་བཙམ་པ་གཉིས་ལ་བྱ་སྟེ་དེ་གསུམ་གྱི་ངོར་མི་བདེན་བཤོ།

གང་ཞིག་མི་བདེན་པ་ནི་དེ་ཡང་ཞེས་པ་བྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་སོ། མི་བདེན་པའི་རྒྱ་
མཚན་ནི་བདེན་པར་སྟོན་པ་སྟེ་བདེན་ཞེན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་ཟད་
པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་བྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་གང་ཟག་གསུམ་སོ་དེའི་ཀུན་རྫོབ་གྱི་ངོར་བདེན་
པར་མ་གྲུབ་པ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟར་འགྲེལ་པས་དེ་རྣམས་གྱི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མིན་པར་ཡེ་མ་བསྐྱབས་པར་
བདེན་པ་མིན་ཞེས་བསྐྱབས་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མིན་པར་བསྐྱབས་པར་འཛིན་པ་ནི། ཏ་
ཅང་ཡང་སྟོའི་འཇུག་པ་ཅིངས་པས་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དཔོངས་པ་རང་གི་སྟོའི་དྲི་མས་སྤགས་ནས་
འཆད་པའི་ལུགས་ངན་པའོ།

དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ཡང་གང་ཟག་དེ་གསུམ་ལ་མིན་གྱི། དེ་གསུམ་གྱི་ངོར་བདེན་པ་མིན་པ་
གང་ཟག་གཞན་བདག་ཅག་རྣམས་ལྟ་བུ་ལ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། གང་ཟག་དེ་གསུམ་མིན་པའི་
འོག་མ་རྣམས་ལ་ནི་ལྟན་སྟེས་གྱི་བདེན་འཛིན་ཡོད་པས། དེ་རྣམས་གྱི་ཀུན་རྫོབ་གང་ཡིན་
ཐམས་ཅད་གྱི་ངོར་གང་ཡང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་སྐྱབ་མི་རྒྱས་སོ།

སྒྲུང་བཤད་པ་དེ་ལྟ་མིན་པར་དེ་དག་གི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་མིན་པ་བསྐྱབ་ན་ནི།
མིན་དུ་མ་འགྲེལ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྟོ་དེའི་ངོར་གཞི་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འགྲུབ་པ་
ལ་གཞི་དེ་བརྟན་པར་འགྲུབ་དགོས་པས་དེ་ལ་བདེན་ཞེན་མེད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་འགོད་པ་ནི་
བཞད་གད་གྱི་གནས་སོ།

སྟོ་དེའི་ངོར་གཞི་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འགྲུབ་པ་ལ་གཞི་དེ་བརྟན་པར་འགྲུབ་དགོས་པའི་
རྒྱ་མཚན་ནི། བྱམ་སྤགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་བྱུང་གྱི་བདེན་པ་འཛིན་པ་ན་

སྒྲོ་དང་དོན་གཉིས་ལས། དོན་ལ་བདེན་པར་མི་འཛོག་པར། བདེན་འཛིན་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་དུ་བདེན་པར་གཞག་དགོས་པར་མཐོང་བ་ན། བྱད་པར་དེ་མ་སྒྲུར་ན་བདེན་པར་མི་འགྲུབ་
 ཅིང་བརྟུན་པ་ཡིན་པར་མཐོང་དགོས་པའི་གནད་གྱིས་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཤད་པ་)ནི། ལྷགས་འདི་ལ་ཉོན་མོངས་
 ཀྱི་ངོས་འཛིན་མངོན་པ་གོང་འོག་ནས་བཤད་པ་དང་མི་མཐུན་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་
 ཡོད་པ་དེ་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་བར་སྒྲུང་བས་དེ་བཤད་ན། དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་ལ་གང་ཟག་དང་
 ཆོས་ལ་བདེན་འཛིན་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་ཉིད་བདག་འཛིན་གཉིས་སུ་འང་བཞེད་པ་ནི་སྒྲུར་
 བཤད་ཟིན་ནོ།

“བདེན་འཛིན་”དེ་འབྲུག་འབྲེལ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པ་”གཉིས་ཀར་“ཉོན་
 མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བཤད་ལ།” མ་རིག་པ་དེ་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་གྱིས་སྤངས་པ་དང་།
 བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པར་“མི་སྤྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ལེམས་ཀྱིས་སྤངས་པར་
 བཤད་དོ།

དེའི་སྒྲུར་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ནི། བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པའི་མི་
 མཐུན་སྒྲོགས་དང་། དེ་ཡང་རིག་པ་དེ་མེད་པ་ཅམ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་ཅམ་ལ་མི་བྱེད་གྱི།
 འགལ་སྒྲུ་མི་མཐུན་སྒྲོགས་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའོ།

དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་འཛོག་པ་

- ཅ མ་ཡིན་ཅིག་ ཆོས་དཔར།
- ཁ བཞི་བརྒྱ་པ་རབ་བྱེད་བརྒྱ་བཞི་པའི་སྒྲུ་འབྲེལ། རྩེ་བཅུ་ན། དབྱ་མ། ཡ། ཤོག་ ༢༢༡-ག། རྩེ་ ༢-ག།
 དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལྷག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཉོན་མོངས་པ་
 ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་ཅིང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་
 རྒྱང་བས། མཁུན་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་དབྱད་པར་འཛུལ།
- ལ བཞི་བརྒྱ་པ་རབ་བྱེད་བརྒྱ་བཞི་པའི་སྒྲུ་འབྲེལ། རྩེ་བཅུ་ན། དབྱ་མ། ཡ། ཤོག་ ༢༢༡-ག། རྩེ་ ༣-ག།

དང་། ང་དང་ང་ཡི་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་གཉིས་འཛིན་ལྟར་འཛིན་པ་
རྣམས་མཛོན་པ་བ་དང་མི་མཐུན་ནོ།

མཛོན་པ་བའི་ལྷགས་ཀྱིས་ནི་མཛོན་འགྲེལ་གྱི་གནས་དགུ་བ་ལས་བཤད་པ་ལྟར། གང་
ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་བའི་ཇས་སུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་འཛིན་ལྟ་ངར་འཛིན་དང་། བདག་གི་བ་
རྣམས་གང་ཟག་ཇས་ཡོད་དེའི་དབང་བསྐྱར་བྱར་འཛིན་པ་ནི། འཛིན་ལྟ་བདག་གིར་འཛིན་པར་
འཛིན་པ་ཡིན་དེ་ཆེས་མི་མཐུན་ནོ།

གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་བའི་ཇས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ནི་གྲུབ་མཐས་སྟོ་མ་བསྐྱར་བ་ལ་ཡང་
ཡོད་མོད་ཀྱང་། གང་ཟག་ཕྱང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་གཞན་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་
གྲུབ་མཐས་སྟོ་མ་བསྐྱར་བ་ལ་མེད་དོ། དེ་ལྟར་ན་མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བཡང་གཉིས་སོ།

གལ་ཏེ་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཐྱོགས་ལ།
དེ་ལྟར་འཛིན་པ་དེ་རྣམས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་འགྲེལ་དང་། བདག་འཛིན་གཉིས་སུ་ཇི་ལྟར་
སྐྱབ་ཅེ་ན།

གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི། དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ཞིགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་ཆེ་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་དེ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུལ་བའི་བདེན་འཛིན་དུ་
འགྱུབ་ལ། དེ་གྲུབ་ན་གང་ཟག་དང་ཆོས་གཉིས་བདེན་གྲུབ་དུ་འཛིན་པ་བདག་འཛིན་གཉིས་
སུ་འགྱུབ་པོ། དེ་རྣམས་གྲུབ་ན་བདེན་འཛིན་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རིག་པའི་འགལ་བ་མི་
མཐུན་ཐྱོགས་སུ་འགྱུབ་པས། མ་འགྲེལ་པར་འགྱུབ་ཅིང་། དེ་མ་ཟད་བར་དུ་འཛིན་ལྟ་ཡང་མི་

- ༡ རྒྱལ་དཔོན་དཀྱིག་གཉིན་གྱི་མཛོན་འགྲེལ་གནས་དགུ་ལ། རྗེ་བཙུན། མཛོད། ལྷ། ཤོག ༥༡-ག
ཟེང ༣-བ་དང་། ཤོག ༩༠-ག། ཟེང ༣-པ། བདག་ཡོད་ན་བདག་གིར་ཡང་འབྱུང་ངོ་ཞེས་མདོ་
ལས་འབྱུང་བའི་ཐུང་། དེ་དག་ཕྱང་པོ་རྣམས་ལ་བདག་གིར་འཛིན་པ་ལྟག་པར་འབྱུང་བས་དེ་ནི་དེ་དག་གི་
འཛིན་ཆོགས་ལ་ལྟ་བར་འགྱུར་ངོ། བདག་གིར་ལྟ་བ་ཡོད་ན་ཡང་བདག་གིར་ཆགས་པར་འགྱུར་དེ། དེ་
ལྟ་བུ་པར་བདག་དང་བདག་གིར་ཆགས་པའི་འཛིན་པ་ཤིན་དུ་དམ་པོས་རྒྱགས་བ་དེ་དག་ལ་ཐར་བ་ཟག་
རིང་པར་འགྱུར་ངོ། ཞེས་ཐོགས་གསུངས་པ་རྣམས་མིན་ནས་དབྱེད་པར་འཚལ།

འཛིན་པར་སྐྱབ་རྒྱས་པས། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་འགྲུབ་པས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འཛིན་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེད།

འདྲོང་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་བདེན་འཛིན་གྱི་གཏི་ཐུག་ལས་
འཕྱག་ཚུལ་ནི། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།” “ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཇི་བཞིན་དུ། གཏི་ཐུག་ཀུན་ལ་
གནས་འགྱུར་ཏེ།” ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ལས།” “གཏི་ཐུག་ནི་དེ་རྣམས་ཇི་ལྟར་བདེན་པར་
རྟོགས་པ་ལས་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དངོས་པོ་བདེན་པའི་རང་གི་ངོ་བོར་ལྷག་པར་སྒྲོ་
འདོགས་པར་རབ་ཏུ་འཕྱག་གོ། འདྲོང་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་གཏི་ཐུག་གིས་ཀུན་ཏུ་
བརྟགས་པའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ལ། ཐུག་པ་དང་མི་ཐུག་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་བར་
སྒྲོ་འདོགས་པར་འཕྱག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཏི་ཐུག་ལས་ཐ་མི་དད་པར་འཕྱག་པར་འགྱུར་ཞིང་།
གཏི་ཐུག་ལ་བརྟེན་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། གཏི་ཐུག་གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།”

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཤད་ན། འཕྱག་གོ་ཞེས་པ་ཡན་གྱིས་གཏི་ཐུག་བདེན་འཛིན་དུ་
སྟོན་ནོ། ཆགས་སོགས་རྣམས་གཏི་ཐུག་ལས་ཐ་མི་དད་པར་འཕྱག་པ་ནི། གཏི་ཐུག་དང་
མཚུངས་ལྟར་དུ་འཕྱག་གི་དེ་དང་བྲལ་བར་མི་འཕྱག་པའོ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཆགས་སོགས་
ནས་འཕྱག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་ཡུལ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གི་བྱུང་བར་སྒྲོ་
འདོགས་པ་ནི་ཆགས་ལྡང་གཉིས་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པས། ཆགས་ལྡང་གཉིས་
ཀྱི་འཛིན་སྣངས་སྟོན་པ་མིན་ནོ།

དེས་ན་གཏི་ཐུག་གིས་ཀུན་བརྟགས་པ་ཁོ་ན་ལ་ཞེས་སོགས་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
ཁོ་ནའི་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་སྒྲོ་བརྟགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་ལྡང་གཉིས་འཕྱག་བའི་ཕྱིར་
ཞེས་པའོ། གཏི་ཐུག་གིས་བརྟགས་པའི་བདེན་གྲུབ་ཁོ་ན་ཆགས་སོགས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་
གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དམིགས་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། བདག་འཛིན་ལྟར་སྒྲེས་གཉིས་ཀའི་དམིགས་

༡༠ བཞི་བརྒྱ་པ་རབ་བྱེད་དུག་པ། ཆིགས་བཅད། བརྒྱ་པ།

༡༡ བཞི་བརྒྱ་པ་རབ་བྱེད་དུག་པའི་རྒྱ་འགྲེལ། རྒྱ་བཞུགས། དབྱེ་མ། ལ། ཤོག་ ༡༡༢-པ། བྱེད་ ༥-པ།

རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པ་གཞི་བྱ་བ་པ་ཡིན་ལ། ཆགས་སྐྱེས་ཀྱང་གཉི་ཟུག་དང་མཚུངས་
ལྡན་ཡིན་པས་དམིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཁྱིམ་རྒྱུ།

ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དངས་པའི་ཡུལ་ལ་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། མི་
འདོད་པ་བྱུང་གིས་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནི། ཆེ་བ་དང་སྤང་བར་འགྱུར་བས། གང་ཟག་རང་
ཀྱི་ཟུག་པའི་ཇས་ཡོད་དུ་འཛིན་པས་དངས་པའི་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཅམ་ཞིག་འདོད་
ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དུ་འཛོགས་པ་མིན་པའི་ཁྱིམ། ཆགས་སྤང་གཉིས་ཀྱང་འཛོགས་ཚུལ་མི་འདྲ་ལོ།

གཉི་ཟུག་ལ་བརྟེན་པར་ཡང་འགྱུར་དེ་ཞེས་པ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུག་པར་
འཛིན་པའི་གཉི་ཟུག་སྤྱོད་དུ་སྤང་བས་ཆགས་སྐྱེས་འདྲན་པའི་དོན་ནོ།

ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཞེས་པའི་དཔེ་ནི། དབང་པོ་གཞན་བཞི་ལ་ལུས་དབང་བྱུང་དུ་བཞག་
པའི་རྟེན་མེད་པ་བཞིན་དུ། རྟོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཉི་ཟུག་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་
ཅིང་། དེ་དང་མི་འབྲལ་བར་འཇུག་པའི་དོན་ནོ།

དེས་ན་གཉི་ཟུག་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོན་མོངས་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པར་འགྱུར་བས།
འདིའི་གཉིན་པོ་རྟེན་འབྱུང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུག་པས་སྤྱོད་པའི་གཏམ་ཉིད་ལ་གྲུས་པར་བྱ་བ་
གསུངས་སོ།

དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་འདི་ནི་འཁོར་བའི་རྩ་བའི་མ་རིག་པར་ཡང་སྤྱོད་ཉིད་བདུན་ཅུ་བ་
ལས་²²གསུངས་ཤིང་། རིགས་པ་དུག་ཅུ་བ་ལས་ཀྱང་།²³ “གང་ཡང་རུང་བའི་གནས་རྟེན་ན།
རྟོན་མོངས་སྤུལ་གདུག་གཡོ་ཅན་གྱིས། ཟིན་པར་འགྱུར་རོ་གང་གི་སེམས། གནས་མེད་དེ་
དག་ཟིན་མི་འགྱུར།” ཞེས་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གདུང་གང་ཡང་རུང་བའི་གནས་ཤིག་རྟེན་

²² སྤྱོད་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ། རྟེན་བཞུན། དབུ་ས་ ༩། ཤོག་ 26-བ། བྱེད་ 3-བ། རྩ་རྟེན་ལས་སྤུལ་དངོས་
པོ་རྣམས། ཡང་དག་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་གང་། དེ་ནི་སྤྱོད་བས་མ་རིག་གསུངས། དེ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་
གཉིས་འབྱུང་། ཞེས་པའི་ལུང་འདི་མིན་ནམ་སྤུལ་པས་དབྱེད་པར་འཚལ།

²³ རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ། རྟེན་བཞུན། དབུ་ས་ ༩། ཤོག་ 22-ན། བྱེད་ 6-བ།

ན། ཉན་མོངས་པའི་ཡུལ་གྱིས་འཛིན་བར་གསུངས་ཤིང་། ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐུག་ཐོགས་སུ།
 ༡༠ “གནས་དང་བཅས་པའི་མེས་མ་ལྟན་ལ། ཉན་མོངས་དུག་ཆེན་ཅིས་མི་འབྱུང་།” ཞེས་
 གསུངས་པས་འདི་ནི་འཕགས་པའི་བཞེད་བ་དམ་པའོ།

ཀྱང་བ་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱར་” དུ། གང་དག་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་དམིགས་ཀྱང་། ཉན་མོངས་པ་རྣམས་སྦྱང་བར་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་ནི། ཉན་མོངས་
 བ་སྦྱང་བ་མི་སྤྱད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར་གསུངས་བ་” ཞེས་དང་། བྱི་འགྲེལ་ལས་
 ཀྱང་། ༡༦ དངོས་པོར་དམིགས་པ་ཡིན་ན་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉན་མོངས་པ་རབ་
 འབྱམས་ངེས་པར་བསྟོན་དུ་མེད་པ་རྣམས་འབྱུང་ངོ་། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རེ་ཞིག་གསལ་ཏེ་དངོས་པོ་
 དེ་ཡིད་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ན་ནི། དེའི་ཆེ་དེ་ལ་ངེས་སུ་ཆགས་པ་བསྟོན་པར་དགའོ། ཅི་ལྟེ་མི་
 མཐུན་ན་ནི་དེའི་ཆེ་དེ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་པ་དང་ཆོག་པ་ཟ་བ་བསྟོན་པར་དགའོ།” ཞེས་གསུངས་ཤིང་།

ཡུལ་དེ་ཡིད་དུ་ཁོང་མི་ཁོང་གང་ཡང་མིན་པ་ཞིག་ནའང་མ་རིག་པ་སྦྱེ་བར་འགྲེལ་བ་”
 ལས་གསུངས་ཏེ། “ཡུལ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་བར་འཛིན་པ་ཞིག་གྱུད་ལ་འཐུག་
 བཞིན་པ་ན། ཡང་ན་འདོད་ཆགས། ཡང་ན་ཞེ་སྤང་སྦྱེ་དེ་གཉིས་མིན་ནའང་གཉི་ཟུག་གི་
 རིགས་འདྲ་འཐུག་པར་”བཞེད་ལ། སྦྱོང་འཐུག་ལས་ཀྱང་། ༡༧ “དམིགས་པ་དང་ནི་བཅད་
 པའི་མེས་མ། འགའ་ཞིག་ལ་ནི་གནས་པར་འགྱུར། སྦྱོང་པ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་མེས་མ།
 འགགས་པ་སྐར་ཡང་སྦྱེ་འགྱུར་ཏེ། འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་སྦྱོམས་འཐུག་བཞིན།” ཞེས་གསུངས་
 ཏེ་སྦྱོགས་འདི་ལ་སྦྱོབ་དཔོན་འདི་གཉིས་དང་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་འཕགས་པའི་
 དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་བྱུང་བར་མེད་དོ།

༡༠ རིགས་པ་དུག་ཆུ་གཤམ་ རྒྱུ་མཉམ་ ཅི། ཤོག་ ༢༢-ན། རྒྱུང་ ༥-ག།
 ༡༡ རིགས་པ་དུག་ཆུ་པའི་འགྲེལ་གཤམ་ རྒྱུ་མཉམ་ ཤོག་ ༢༤-ན། རྒྱུང་ ༥-ག།
 ༡༢ རིགས་པ་དུག་ཆུ་པའི་འགྲེལ་གཤམ་ རྒྱུ་མཉམ་ ཤོག་ ༢༤-ན། རྒྱུང་ ༥-ག།
 ༡༣ རིགས་པ་དུག་ཆུ་པའི་འགྲེལ་གཤམ་ རྒྱུ་མཉམ་ ཤོག་ ༢༤-ན། རྒྱུང་ ༥-ག།
 ༡༤ སྦྱོང་འཐུག་ལེའུ་དགུ་གཤམ་ བཅད་ ཞེ་བདུན་གཤམ་

འདི་ལོ་གནད་གྱིས་མི་དྲག་སྐྱོམས་བཅུ་དྲུག་གི་ལམ་ཙམ་གྱིས་སྤྲོད་ན་ལས་འདུལ་བར་
བཤད་པ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ལ། ལམ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་
རྣམས་ཀྱང་ལྷག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་དག་ལ་བདེན་ནས་ང་རྒྱལ་སྐྱོམས་ཀྱང་ཤེས་
བར་རྒྱས་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་དང་འཛིན་ལྷ་དང་མཐར་ལྷ་ལ་ཡང་ཀུན་
བདག་ས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཀ་ཤེས་བར་བྱ་སྟེ་ཆོག་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྱིས་སོ།

དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་རྣམས་བདེན་གྲུབ་དུ་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤྲོག་ལ་སྒྲོམ་སྤང་ཆེ་འབྱིང་དགུར་
བྱས་ནས། གཉེན་པོ་སྒྲོམ་ལམ་དག་དང་སྒྲུར་བ་ཡང་། གཟུང་འཛིན་ཇེས་མ་དང་དུ་འཛིན་པའི་
རྣམ་ཤྲོག་ལ་སྒྲོམ་སྤང་ཆེ་འབྱིང་དགུར་བྱས་ནས། སྒྲོམ་ལམ་དག་དང་སྤང་གཉེན་དུ་སྒྲུར་བར་
བཤད་པ་བཞིན་དུ། རེ་ཞིག་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་རབས་གཉིས་ཀ་རྫོགས་བར་རྟོགས་མི་
རྒྱས་པའི་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་གི་ངོར་གསུངས་པའི་དྲང་བའི་དོན་དུ་ཤེས་བར་བྱལོ།

གཉིས་པ་(ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དེ་གང་ཟག་གསུམ་ལ་སྤང་བ་དང་མི་སྤང་བའི་ཚུལ་)ནི། དངོས་པོ་འདི་དག་
ཀྱང་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ནི་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་དེར་སྤང་བས་སྤྱོད་བར་བྱེད་ལ། དེ་དག་ལས་
གཞན་སྤང་བཤད་པའི་གང་ཟག་གསུམ་ནི།

ཙམ་ག བཅོས་མར་གྱུར་པའི་དངོས་ནི་ཀུན་རྫོབ་དུ་སོ།

བཅོས་མར་གྱུར་པའི་དངོས་པོའི་^{༡༥} ཉོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི་ད་གྱིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་
ཙམ་དུ་འགྱུར་གྱི་བདེན་བར་མི་འགྱུར་རོ།

“དེ་ཡང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་མཆན་ནི་ད་ཅན་”གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་“མ་རིག་པ་ཙམ་
ཀུན་དུ་སྒྲོད་པའི་བྱིར།” མ་རིག་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་གྱིས་བསྐྱད་པའི་“སྤང་བ་དང་བཅས་
པའི་སྒྲོད་ཡུལ་ཅན་གྱི་”ཇེས་ཐོབ་ལ་གནས་པའི་“འཕགས་པ་རྣམས་ལ་སྤང་གི། འཕགས་པ་
སྤང་བ་མེད་པའི་སྒྲོད་ཡུལ་མངའ་བ་མཉམ་གཞན་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྤང་བ་མིན་ནོ།”

འོན་ཀྱང་ལྷན་པ་འདིས་ཤེས་སྤྱི་བ་གང་ལ་བྱེད་ཅེ་ན། འཕྲུག་འབྲེལ་ལས།* “དེ་ལ་མ་རིག་
པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ནི་ལུས་དང་ངག་དག་གི་འཕྲུག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་དེ།
མ་རིག་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་
དང་། སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ལྷོག་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།”

ཤེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ། ལུས་དང་ངག་གི་འཕྲུག་པ་ནི་དབྱ་བཅོས་པ་ལ་ཡོད་པ་སྤྱི་བ་
ལྟར་མཆོང་བ་དང་། གཞན་ལ་སངས་མོ་ཤེས་ཟེར་པའི་ལུས་ངག་གི་གནས་ངན་ལེན་སྟོན་པས་
བཀག་ཀྱང་མ་ལོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། ཡང་ཤེས་པས་ཆགས་སོགས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཤེས་བྱ་
གཅོད་པའི་གོགས་སུ་ཡང་བསྟན་པས། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་རྣམས་ཤེས་སྤྱི་བ་ཡིན་དེ།
དེའི་འབྲས་བྱ་གཉིས་སྟངས་འབྱུང་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེར་བསྟུན།

ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་པོན་ལ་བག་ཆགས་སུ་བཞག་པ་གཅིག་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་པོན་
མིན་པའི་བག་ཆགས་གཉིས་ལས་ཤེས་སྤྱི་བ་དུ་འཛོག་པ་ནི་ཕྱི་མ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་པོན་
ཐམས་ཅད་ཟད་པས་བདེན་འཛིན་མི་སྟེ་ཡང་། བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྟན་པས་སྟངས་ལུ་ལ་
འབྱུང་པའི་སྒོ་སྟེད་པའོ།

སངས་མ་རྒྱས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཤེས་སྤྱི་བ་ཀྱི་མ་རིག་པ་མ་སྟངས་པས།
ཤེས་ཐོབ་ཀྱི་སྟངས་བཅས་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་། མཉམ་གཞག་དུ་སྟངས་མེད་དུ་འགྱུར་པའི་རེས་འཛོག་
ཡོད་ལ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྣམ་
པ་མངོན་པར་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པར་འཛོགས་པར་དེ་མ་ལུས་པར། བྱང་རྒྱལ་པ་སྟེ་རྟོགས་པའི་
ཕྱིར་ལེམས་དང་ལེམས་བྱུང་གི་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་གཏན་ལོག་པས། མཉམ་
གཞག་དང་ཤེས་ཐོབ་ཀྱི་སྟངས་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་མེད་རེས་འཛོག་པ་མེད་དོ།

* འཕྲུག་པ་རང་འབྲེལ་ལས། ས་བཅུའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའི་སྐབས། རྟེན་བསྟན། དབྱ་ལ། ལ་
རྟོག་ ༡-༢-ག། རྟེན་ ༢-པ།

དོན་དམ་པར་སྟོན་པས་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞི་གཅིག་ཉིད། སྐྱེ་ལ་སྟོས་ནས་ཀུན་ཉིད་
དང་། འཕགས་པ་ལ་སྟོས་ནས་དོན་དམ་སོ། ། ཞེས་གཞུང་ལས་ཐིམ་ཅི་ལོག་དུ་བཞུགས་སྟེ་སྤྱི་
བ་ནི། སྤྱི་གང་གི་དོན་ཀུན་ཉིད་བདེན་པར་སོང་བ་དེའི་དོན་བདེན་པ་ཁེགས་དགོས་པ་མ་ཤེས་
བའི་གཏམ་སོ། །

༢༠ “སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ནི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་སྤྱི་བ་མེད་
པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོ་སྐྱོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་
ཡིན་ནོ།” ཞེས་གསུངས་སོ། །

རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་ཞེས་པའི་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ནི་རེས་བཟུང་ཡིན་ལ། དེས་གང་གཅོད་པ་ནི་
འཕག་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་མཉམ་གཞག་དུ་སྦྱང་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་།
རྗེས་ཐོབ་དུ་སྦྱང་བཅས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་འཛོགས་པ་ལྟ་བུའི་རེས་འཛོགས་མིན་པར། དུས་དྲུག་
དུ་རང་བཞིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཞེས་པའོ། ། དེ་ཡང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་
དོན་ནི་དོན་དམ་བདེན་པའི་བདེན་པ་དེ་བདེན་གྲུབ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པར་བཞེད་ནས། དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་གཞིགས་པའི་དོན་སྤྱི་བ་མེད་པར་གནས་པ་བདེན་པའི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་(དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ཅ་བའི་ཆོག་དོན་བཤད་པ་དང་། དེ་
ལ་ཆོད་པ་སྦྱང་བའོ། །

དང་པོ་(ཅ་བའི་ཆོག་དོན་བཤད་པ་)ནི། ༢༡ “དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པར་འདོད་
པས། དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་ནི་སྤྱི་བ་བཟོད་དུ་མེད་པའི་ཐིམ་དང་། སྤྱི་དེའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་
ཤེས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐིམ། དངོས་སུ་བསྟན་པར་མི་རྒྱས་པས་ཉན་འདོད་པ་རྣམས་

༢༠ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། ཐེ་བཟམ་། དབྱ་མ་ ལ། ཤོག་ ༢༡-ན། ཐེང་ ༡-བ།

༢༡ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། ཐེ་བཟམ་། དབྱ་མ་ ལ། ཤོག་ ༢༡-ན། ཐེང་ ༥-བ།

མ་དཔེ་དང་འབྱུང་གི་བྱུང་པར་ལས་ཆོག་སྤྱི་བ་མི་མཐུན་པ་སྦྱང་ངོ་། །

ལ། དེའི་རང་བཞིན་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སོ་སྟེ་རང་གིས་སྤྱོད་བའི་དཔེ་བཤད་པ། ཞེས་གསུངས་བའི་ཤེས་བརྟོན་གྱི་ཡུལ་མིན་བའི་དོན་ནི་དངོས་སུ་བསྟན་བར་མི་རྒྱས་པས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟེ། དེ་ཡང་ནག་ཆེའི་འགྱུར་ལས་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་བར་མི་རྒྱས་ཞེས་འབྱུང་བལྟོ།

དེའི་དོན་ནི་དེ་ཁོ་ན་ནིང་གི་དོན་གཞན་ལས་ཤེས་བར་བྱ་བ་མིན་པར་གསུངས་བའི་འགྲེལ་བ་ཆོག་གསལ་ལས།¹⁵ “ཇི་ལྟར་རབ་རིབ་ཅན་དག་གིས་སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་བའི་ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་པ་མཐོང་བ་ན། རབ་རིབ་མེད་བས་བསྟན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། རབ་རིབ་མེད་བ་ལྟར་སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་མ་མཐོང་བའི་ཚུལ་གྱིས། རྟོགས་བར་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་རྟོགས་བར་མི་རྒྱས་ཀྱི།” ཞེས་རབ་རིབ་ཅན་ལ་རབ་རིབ་མེད་བས་སྐྱ་ཤད་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཀྱང་། རབ་རིབ་མེད་བས་མཐོང་བ་འདྲ་བའི་སྐྱ་ཤད་མེད་པ་མི་རྟོགས་པར་གསུངས་པས། ཉན་པ་པོས་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་ཀྱང་སྐྱ་ཤད་མེད་པ་མི་རྟོགས་པ་མིན་ནོ།

དེ་དཔེར་བྱས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ནིང་བསྟན་བ་ན་མ་རིག་བའི་རབ་རིབ་གྱི་བསྐྱད་བ་དང་བྲལ་བས་མཐོང་བ་འདྲ་བ་ཞིག་མི་རྟོགས་ཀྱང་། ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ནིང་མི་རྟོགས་པ་མིན་པར་བཞེད་བས་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་ཟབ་མའི་དོན་ཅན་གྱི་ངོས་དོན་གྱི་ཡུང་དང་། དེ་ལྟར་ཕྱིན་བའི་རག་གིས་བརྟོན་མི་རྒྱས་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་སྒྲོས་ཀྱང་རྟོགས་མི་རྒྱས་པ་མིན་རྟེ། དེ་ཁོ་ན་ནིང་གི་དོན་ཤེས་བརྟོན་གྱི་ཡུལ་མིན་པར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་བར་བྱལོ།

ཙ་པ། རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་པའི།

ངོ་བོ་ལྟག་པ་གང་ཞིག་རྣམ་བཤགས་པ།

དེ་ནིང་བདག་ནིང་གང་དུ་མིག་དག་པས།

15 ཙ་པའི་རབ་རིབ་ཅན་ཅེས་བཤད་པའི་འགྲེལ་བ་ཆོག་གསལ་ལ། ཇི་བསྟན། དབུ་མ་ལ། རོག་ 110-བ། སྤྱིང་ 1-བ།

མཐོང་དེ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་འདིར་སེས་གྱིས། ༢༩ །

༢༧་་་མིག་རབ་རིབ་གྱིས་བསྐྱད་བའི་མཐུ་ཡིས་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་རང་གི་ལག་གི་བམེ་རུ་
ལ་སོགས་པའི་བཟའ་བདུང་གི་སྡོད་གྱི་ནང་དུ། རྒྱ་མཚོ་དང་ལ་སོགས་པས་སྤང་མ་ལ་སོགས་
བ་མཐོང་བ་ན། རྒྱ་མཚོ་དང་སྤང་མ་སོགས་ཡིན་པ་ངོ་མོ་སོགས་གང་ཞིག་རྣམ་པར་བརྟགས་
བ་ན། དེ་བསལ་བར་འདོད་ནས་སྡོད་དེ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱི་བསྐྱོག་བྱེད་བའི་ཆོགས་ཐོབ་
བར་རིག་ཟླ།

ཙ་བ། དེ་ཉིད་ཐེངས་ཉིད་གང་དུ་མིག་དག་བསམ།

མིག་དག་བའི་རབ་རིབ་མེད་པས་དེའི་གན་དུ་བྱིན་ནས། རྒྱ་མཚོ་སོགས་དེ་དག་ཉིད་གྱི་
བདག་ཉིད་གཞི་གང་དུ་མཐོང་བ་དེར་མིག་གཏད་ཀྱང་རྒྱ་མཚོ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་དག་མ་དམིགས་
ཤིང་། རྒྱ་མཚོ་དེའི་རྟེན་ཅན་རྟེ་བྱུང་བར་གྱི་ཆོས་གང་ཡང་ཏོག་བར་མི་བྱེད་དོ།”

༢༨་་་ཡང་གང་གི་ཆོ་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་རབ་རིབ་མེད་པ་ལ། རྒྱ་མཚོ་མཐོང་ངོ་ཞེས་རང་
གི་བསམ་བ་སྟོན་བར་བྱེད་བ་དེའི་ཆོ། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་རྣམ་ཏོག་བསལ་བར་འདོད་པས་དེའི་
ངོར་བྱས་ནས། འདི་ན་རྒྱ་མཚོ་མེད་ངོ་ཞེས་དགག་པ་ལྟར་བྱེད་བའི་ཆོག་སྤྲོ་མེད་ཀྱང་། རྒྱ་བ་
མོ་འདི་ལ་རྒྱ་མཚོ་ལ་སྤྲོ་བ་འདེབས་པ་མེད་དོ།”

ཙ་བ། མཐོང་དེ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་འདིར་སེས་གྱིས།

རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མཐོང་བའི་༢༩་་་རྒྱ་མཚོ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། རབ་རིབ་མེད་པས་མཐོང་
བ་དེ་ཡིན་གྱི། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མཐོང་བ་དེ་ཡིན་ནོ།” དེ་གཉིས་པོ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་གྱི་
སྐབས་འདིར་སེས་བར་གྱིས་ཤིག

༢༧ འདུག་པ་རང་འབྲེལ་མེ་བསྐྱར། དབྱ་མ་ ལ། ཤོག་ ༢༡༥-ག། མེད་དང་པོ།

༢༨ འདུག་པ་རང་འབྲེལ་མེ་བསྐྱར། དབྱ་མ་ ལ། ཤོག་ ༢༡༥-ག། མེད་ ༢-ག།

༢༩ འདུག་པ་རང་འབྲེལ་མེ་བསྐྱར། དབྱ་མ་ ལ། ཤོག་ ༢༡༥-ག། མེད་ ༣-ག།

ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི། ^{༢༠}མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱས་པ་སྡེ་སྡོ་བསྐྱད་པས་
 དེ་ཁོ་ན་ནིང་མ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱིས། བྱང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྡེ་མཆེད་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་
 རོ་བོ་དམིགས་པ་ནི། བྱང་སོགས་དེ་དག་གི་རོ་བོ་ཀུན་ཨོལ་བ་^{༢༡}སྡེ་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྱ་ཤད་
 དམིགས་པ་ལྟ་བུར། བྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་ནིང་མ་མཐོང་བས་དམིགས་པ་^{༢༢}དེ་དག་ནིང་།
 མ་རིག་པའི་བགའཆགས་ཤེས་སྐྱིབ་དང་བྲལ་བའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས། རབ་རིབ་ཅན་མ་
 ཡིན་པའི་^{༢༣}མིག་གིས་སྐྱ་ཤད་མ་མཐོང་བའི་ཚུལ་དུ། བྱང་སོགས་ཀྱི་^{༢༤}རང་བཞིན་གང་དུ་
 གཟིགས་པའི་ཡུལ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལོ།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་ཚད་པ་སྤོང་བ་)ནི། གཤམ་ཏེ་རབ་རིབ་མེད་པའི་མིག་གིས་སྐྱ་ཤད་དུ་སྒྲུབ་པ་
 ཅམ་ཡང་མ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་སྡོ་ལ་སྐྱང་བའི་
 བྱང་སོགས་ཀུན་ཨོལ་བ་མ་གཟིགས་ན། དེ་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་ན་ནི་སངས་རྒྱས་
 ཀྱིས་གཟིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། བྱང་སོགས་ཀུན་ཨོལ་བ་རྣམས་མེད་ན་ནི་སངས་རྒྱས་
 མོབ་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དང་པོར་ལམས་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་ནི་མ་རིག་པས་བསྐྱད་
 པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

སྒྲོན་འདི་མེད་ཚུལ་བཤད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་མཁྱེན་ཚུལ་ནི་གཉིས་
 ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཚུལ་དང་། ཀུན་ཨོལ་བདེན་པའི་ཤེས་བྱ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཚུལ་ལོ།

དེ་ལ་དང་པོ་(དོན་དམ་བདེན་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཚུལ་)ནི། བྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་
 ཨོལ་བའི་སྐྱང་བ་རྣམས་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས། དེ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ནིང་མཁྱེན་པ་ལོ།

གཉིས་པ་(ཀུན་ཨོལ་བདེན་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཚུལ་)ནི། མི་སྐྱང་ཡང་རྟོགས་པའི་
 བྱགས་རྟོགས་སངས་རྒྱས་ལ་གཞག་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། སྐྱང་ནས་མཁྱེན་དགོས་པས་ཇི་

༢༠ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩི་བཞུད། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༣-ག། རྩིང་ ༡-ག།

༢༡ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩི་བཞུད། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༣-ག། རྩིང་ ༢-ག།

མེད་པ་མཆོད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེའི་ངོར། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་
མཆོད་པའོ།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་མེད་པ་མཆོད་པ་དེ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་ནས་སྤང་
སོགས་སྒྲུང་བ་མིན་ཀྱང་། གང་ཟག་གཞན་གྱི་ཤེས་པ་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པ་ལ་སྒྲུང་བ་སངས་
རྒྱས་ལ་སྒྲུང་དགོས་ཏེ། སྒྲུང་བ་དེ་མེད་པར་མི་རུང་ལ་ཀུན་ཇོ་བ་དེ་ཡོད་ན་ཇི་མེད་པ་མཆོད་
བས་དམིགས་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་མིག་ཤེས་ལ། རབ་རིབ་ཅན་ལ་
སྒྲུང་བའི་སྒྲི་ཤད་དུ་སྒྲུང་བ་མེད་ཀྱང་། སྒྲུང་བ་དེ་མེད་མི་དགོས་པ་སངས་རྒྱས་དང་མི་འདྲ་བའོ།

གཉིས་སྒྲུང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་ཇི་ལྟ་བ་དང་། ཇི་མེད་པ་མཛོན་
སྒྲུལ་དུ་འཇལ་བ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་སྒྲེ་མི་རུས་པས། མཉམ་ཇེས་རེས་འཛོག་དུ་འཇལ་
དགོས་པས་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་སྤེང་ནས་དེ་གཉིས་འཇལ་བ་མི་འོང་ངོ་། འབྲུལ་
པའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ན། ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་མ་རེ་རེའི་སྤེང་དུ་ཡང་ཡེ་ཤེས་
གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་སྒྲེ་བ་རྒྱན་མི་འཆད་པས། དུས་གཅིག་དུ་ཤེས་བྱ་གཉིས་མཛོན་སྒྲུལ་དུ་
འཇལ་མི་འཇལ་གྱི་རེས་འཛོག་མི་དགོས་སོ། དེས་ན། མཆོད་པའི་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་གིས་
ཀྱང་། ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་ཁྲུབ་ཅན། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་མི་འགལ་ལོ།

ཡེ་ཤེས་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་ཡུལ་གཉིས་ལ་ལྟོས་པའི་མཆོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་
གཉིས་འོང་བ་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟར་འདས་ཉག་
གཅིག་གི་བྱད་ཆོས་སུ་འདུག་པ་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་ཚུལ་གཅིག་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
མཆོད་ཚུལ་དུ་བྱས་ནས། ཇི་མེད་པ་མཆོད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་གདུལ་
བྱའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱས་ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་མེད་པ་མཆོད་པ་ལ་སྒྲུང་བ་འདེབས་པ་དང་། ཁ་
ཅིག་ཇི་ལྟ་བ་མཆོད་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་མེད་ཅེས་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲུང་
བ་འདེབས་པར་སྒྲུང་ངོ་། འདིའི་ལྷག་མ་འགའ་ཞིག་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ།

ཨ་“གཡ་དེ”གཉིས་ལྟར་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བ་“རྣམ་པ་”དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ནི་མཐོང་བ་
མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱལ་དེ་དག་གིས་དོན་དམ་བདེན་བ་གཟིགས་ཤེ
ན།” དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཟིགས་པོར་གཉིས་ལྟར་རྒྱལ་བས་གཉིས་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་མི་གཟིགས་པ་ནི་
“བདེན་མོད་ཀྱི། ཁོ་རྒྱུང་མ་གཟིགས་པའི་རྩལ་གྱིས་དེ་དག་གིས་གཟིགས་མོ་ཞེས་བཤྲོད་དོ།”

འདི་ཙམ་པའི་ལན་དུ་འགྲོ་རྩལ་ནི། ཇི་ལྟ་བ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་ལྟར་སྟགས་ཀྱི་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་མཛོན་སྟམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྟར་སྟགས་རྣམས་གཟིགས་པོ་དེར་མ་གྲུབ་
བ་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྟར་སྟགས་མ་གཟིགས་པའི་རྩལ་གྱིས་དེ་དག་
གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་དེ། རང་འགྲེལ་ལས། “དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་
མ་རིག་པར་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མཛོན་སྟམ་དུ་མཛོད་བས། དེ་ཉིད་རྒྱགས་སུ་རྩད་པའི་ཕྱིར་
སངས་རྒྱལ་ཞེས་བཤྲོད་དོ།” ཞེས་སངས་རྒྱལ་གྱི་དོན་དམ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་
ཅན་ལ་མ་རིག་པར་ཆོས་ཉིད་འབའ་ཞིག་རྒྱགས་སུ་རྩད་པར་གསུངས་དེ་ལྟར་སྟགས་མ་
གཟིགས་པའི་རྩལ་གྱིས་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པར་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ།

“མཐོང་བ་མེད་པ་ནི་མཐོང་བ་དམ་པོ་”ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་། ཅི་ཡང་མི་མཐོང་
བ་མཐོང་བར་མི་བཞེད་ཀྱི། ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་སྟོས་པ་མ་མཐོང་བ་ནི་སྟོས་བྱལ་མཐོང་བར་
འཛིག་བས། མཐོང་མ་མཐོང་གཞི་གཅིག་ལ་བྱེད་པ་མིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལྟར་པ་ལས།
“གཟུགས་རྣམས་མི་མཐོང་ཆོར་བ་དག་ཀྱང་མི་མཐོང་ཞིང་། འདྲ་ཤེས་མཐོང་བ་མེད་ལ་
ལེམས་པ་མི་མཐོང་ཞིང་། གང་ལ་རྣམས་པར་ཤེས་དང་ལེམས་ཡིད་མཐོང་མེད་པ། འདི་ནི་
ཆོས་མཐོང་ཡིན་ཞེས་དེ་བཞིན་གསེགས་བས་བསྟན། རྣམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་ལེམས་ཅན་ཆོག་

ཨ་ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ་ རྩེ་བཞུན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༡-ལ། རྩེང་ ༩-ལ།

ཨ་ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ་ རྩེ་བཞུན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༢-ལ། རྩེང་ ༩-ལ།

ཨ་ འབྲུག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བ་རྩལ་དུ་བྱིན་པ་རྩལ་བ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། རྩེ་བཞུན། ཤེར་བྱིན།

རྩེ་ཆོགས། ལ། ཤོག་ ༩-ལ། རྩེང་ ༩-ལ།

དུ་རབ་བཟོད་པ། རྣམ་མཁའ་ཇི་ལྟར་མཐོང་སྟེ་དེས་འདི་བརྟག་པར་གྱིས། དེ་ལྟར་ཆོས་མཐོང་
བ་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་བསྟན། མཐོང་བ་དཔེ་གཞན་གྱིས་ནི་བསྟན་པར་རྣམ་མ་ཡིན།”
ཞེས་“མི་མཐོང་བ་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། མཐོང་བ་ནི་ཆོས་”ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ནི་ད་
གྱི་དོན་ཏེ། “སྤུས་རྟེན་འབྲེལ་མཐོང་བ་དེས་ཆོས་མཐོང་ངོ་”ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།

དེ་ཡང་དཔེར་ན་རྣམ་མཁའ་ནི་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་བཅད་ཅམ་ཡིན་ལ། དེ་མཐོང་ངམ་
རྟགས་པ་ནི་དགག་བྱ་སྒྲིབ་ཐོགས་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་མཐོང་བ་ལ་བྱེད་པ་དང་
འདྲ་སྟེ། དེར་ཡང་མཐོང་བ་ནི་རྣམ་མཁའ་དང་མ་མཐོང་བ་ནི་སྒྲིབ་ཐོགས་སོ། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་
མཐོང་བ་མིན་པར་སྟོན་པོ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ནི་ད་མཐོང་བ་ནི་རྟང་བ་ཐ་མས་བཀག་གོ།

མ་གཟིགས་པའི་རྩལ་གྱིས་གཟིགས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་
ལས།²⁶ “ལྷའི་བྱ་གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལུས་དང་ངག་དང་། ཡིད་
གྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་ན་ནི་དེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་མི་འགྲོ་
སྟེ། ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་ནི་དུ་འགྱུར་ངོ་། འོན་ཀྱང་ལྷའི་བྱ་དོན་དམ་པར་ན་དོན་དམ་པའི་
བདེན་པ་ནི་ཐ་སྟད་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ། བྱེ་བྲག་མེད་པ་མ་སྒྲིས་པ་མ་འགགས་པ། སྤྱི་
བར་བྱ་བ་དང་སྤྱི་བ་དང་། ཤེས་བར་བྱ་བ་དང་། ཤེས་བ་དང་བྲལ་བའོ།” ཞེས་གསུངས་པ་
དངས་པའི་མདོ་ལྔ་མའི་དོན་ནི།

དོན་དམ་པ་གཟིགས་པའི་ངོར་དོན་དམ་བདེན་པ་དེ། ཕུང་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པ་མ་མཐོང་
པའི་རྩལ་གྱིས་གཟིགས་པ་མིན་པར། ཕུང་སོགས་ལུས་གྱི་དང་ངག་གི་སྒྲོད་ཡུལ་དང་། ཡིད་
གྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ལྟར་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ན་ནི། དེ་ཁོ་ན་ནི་ད་མདོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ངོར་
སྒྲིས་པ་དང་མ་བྲལ་བས། དོན་དམ་བདེན་པ་མི་འགྱུར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་གྱི་སྒྲིས་པར་འགྱུར་ངོ་ཞེས་
པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་མ་གཟིགས་པའི་རྩལ་གྱིས་གཟིགས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འགྲོ་འོ། མདོ་

26 འཇགས་པ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།

ཇེ་བཀའ། མདོ་སྟེ། མ། ཤོག་ 208-8། བྱེད་ 2-ག།

གཉིས་པའི་དོན་ནི་དོན་དམ་པར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ངོར་ནི། དོན་དམ་བདེན་པ་བྱེ་
བྲག་མེད་པ་ནི་བྱད་པར་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་མེད་པའོ།། གཞན་གསུམ་ནི་གོ་སློའོ།།

གཟིགས་ངོ་མ་དེར་སྒྲ་བའི་བྱ་བྱེད་དང་བྲལ་བ་ནི་སློའོ།། དེ་ཁོ་ན་ནི་དམ་པར་མངོན་སུམ་དུ་
གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དོན་དམ་ཤེས་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་དེའི་ཤེས་བྱར་འཛོག་ཐུབ་
ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་དེའི་ངོར་བྱ་བྱེད་དེ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་མི་འགལ་བ་ནི། བྱ་བྱེད་གཉིས་ནི་ཐ་
སྐད་པའི་སྒྲ་ཁོ་ནའི་ངོར་འཛོག་པའི་བྱིར་དེ། དཔེར་ན་རིགས་ཤེས་ཤེས་དབག་ཡུལ་ཅན་དང་།
དོན་དམ་བདེན་པ་ཡུལ་དུ་འཛོག་ནུས་ཀྱང་། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་བྱ་བྱེད་གཉིས་རིགས་ངོར་
མི་འཛོག་པ་བཞིན་ནོ།།

དེ་ནས་ལྟའི་བྱ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་། ལྟན་པ་
ཐམས་ཅད་མཆོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་བར་ལས་འདས་པ་ཡིན་དེ། ཇི་ལྟར་དོན་དམ་པའི་
བདེན་པའི་ཞེས་བཞེད་པ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བརྟན་དེ་སྒྲ་བའི་ཆོས་སོ།།
ཞེས་བྲངས་པའི་དོན་ནི།

ཡིན་དེའི་བར་གྱིས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཐམས་ཅད་མཆོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་
འདས་པར་བརྟན་པར་དེའི་ཡུལ་ལས་འདས་ཚུལ། ཇི་ལྟར་ནས་མ་ཡིན་ནོའི་བར་གྱིས་སྟོན་དེ།
ཇི་ལྟར་འདི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་ཞེས་བཞེད་པ་ན་སྒྲ་དེའི་ཤེས་འབྲང་གི་དོག་པ་ལ། ཡུལ་
ཡུལ་ཅན་སོ་སོ་བ་གཉིས་སུ་ཆད་པར་སྒྲུང་བ་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཆོན་པའི་ཇི་ལྟ་བ་མཆོན་པ་དེ་
ལ་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་དེའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་སྟེ། གཉིས་སྒྲུང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་
བརྟན་པ་སྒྲ་བའི་ཆོས་ཡིན་པས། དེ་ཁོ་ན་ནི་དེ་གི་མི་སྒྲ་བ་འབའ་ཞིག་གཟིགས་པའི་ངོར་དེ་
མེད་ཅེས་བའོ།། དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ནི་དམ་པར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ངོར་བྱང་
སོགས་ཀྱན་ཆོབ་པ་མི་སྒྲུང་བའི་བྲངས་སོ།།

དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ངོར། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་
ལ་མཁས་པའི་གཉིས་ཆས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིམ་པ་དེ་དག་གི་རང་
གི་ངོ་བོ་དེར་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཐམས་པ་ལ་དངོས་སུ་ན་
འཕགས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ཆད་མ་ཡིན་གྱི། འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་དངོས་སུ་ཆད་མ་མ་ཡིན་
པས། གཞན་སྟེ་འཕགས་པའི་དོན་དམ་གྱི་གཟིགས་ངོར་བཀག་པ་ལ་འཛིག་དེ་ན་གྱིས་གཞོད་
པ་མ་ཡིན་ནོ།

བཞི་པ་(བཀག་པ་ལ་འཛིག་དེ་ན་གྱིས་གཞོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བཞུགས་པ་)ནི། “ཅི་སྟེ་”³¹གཞན་སྟེ་
དོན་དམ་བར་བཀག་པ་ལ་“འཛིག་དེ་ན་གྱི་གཞོད་པ་བཞུགས་པར་འདོད་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་
བར་དཔྱོད་པའི་”³²སྐབས་སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་“འཛིག་དེ་ན་གྱི་མཐོང་བ་ཡང་ཆད་མར་ཁས་ལེན་ན་དེ་
ལྟ་ཡིན་དང་།”

ཅ་ག གལ་ཏེ་འཛིག་དེ་ན་ཆད་མ་ཡིན་ན་ནི།
འཛིག་དེ་ན་དེ་ཉིད་མཐོང་བས་འཕགས་གཞན་གྱིས།
ཅི་དགོས་འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ།
སྒྲིམ་པོ་ཆད་མར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ནོ། ༣༠ ॥

གལ་ཏེ་³³“འཛིག་དེ་ན་གྱི་མཐོང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཆད་མ་ཡིན་ན་ནི། འཛིག་དེ་ན་རང་
དགའ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་སྟེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་འཁོར་བ་
ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡིན་པས། མ་རིག་པ་སྤངས་པར་ཁས་སྒྲུང་དགོས་པས་”དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་འཕགས་པ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ་མི་དགོས་ལ། འཕགས་
པའི་ལམ་ཚོལ་བ་ཡིས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་དོ། འཛིག་དེ་ན་རང་དགའ་བའི་སྒྲིམ་

31 འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཞུགས། དབྱ་མ། ལ། ཐོག་ ༣༠-ན། སྟེང་ ༥-ག།

32 འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཞུགས། དབྱ་མ། ལ། ཐོག་ ༣༠-ན། སྟེང་ ༧-ག།

པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚད་མར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པའི་
སྐབས་སུ།

ཙ་པ། རྣམ་ཀུན་འཇིག་རྟེན་ཚད་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར།
དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གནོད་པ་མེད།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏེ་ཐམས་ཅད་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཚད་མ་མིན་པར་དེ་
ཡི་ཕྱིར། ལྷོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་མེད་དོ།”

རྣམ་ཀུན་འཇིག་རྟེན་ཚད་མིན་ཞེས་པས་ལུགས་འདིས་ཚད་མ་གཏན་མི་འདོད་པར་སྟོན་
པས། ལུགས་དེ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ལུགས་དེ་ལེགས་པོ་ཞེས་སྒྲ་
བ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་སྒྲ་བ་དཔོན་འདིའི་བཞེད་པ་མ་རྟོགས་བཞིན་དུ་སྒྲ་བ་པས། རང་གི་དེ་ཉིད་
སྟོན་པ་ཅམ་དུ་ཐད་དེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་ཚད་མ་མིན་པར་
བཟུན་པ་ལ། ཕྱིར་ཚད་མ་མི་བཞེད་པར་གོ་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ཡང་
ཆོག་གསལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་བཀག་ནས། ལྟོས་འཇིག་གི་ཚད་མ་
དང་གཞལ་བྱ་འཇིག་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་དགོས་ཏེ་འོག་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།

ལྷོ་བ་(འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པའི་གནོད་ཚུལ་བཟུན་པ་)ནི། ལྷོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་
གནོད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན།”

ཙ་པ། འཇིག་རྟེན་དོན་ནི་འཇིག་རྟེན་གྲགས་ཉིད་ཀྱིས།
གལ་ཏེ་སེལ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པར་འགྱུར། ༣༡ །

འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་གྲགས་ཤིང་བྱུང་བའི་དོན་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
གལ་ཏེ་སེལ་ན། གང་ཐག་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་རོ།

༣༠ འཕུག་པ་རང་འགྲེལ་ རྩེ་བཟུན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༠-པ། བྱེད་ ༣-པ།

༣༡ འཕུག་པ་རང་འགྲེལ་ རྩེ་བཟུན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༠-པ། བྱེད་ ༣-པ།

ལྟ་བུ་དེ་ནི་དཔེར་ན་ཁ་ཅིག་གིས་ངའི་རྒྱུ་ལས་སོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་དང་། གང་ཟག་གཞན་
 ཞིག་གིས་དེ་ལ་དྲིས་པ་རྒྱུ་ལས་དེ་ཅི་ཞིག་ཡིན། དེས་བྱམ་པའོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ལ། གཞན་དེས་བྱམ་
 པ་ནི་རྒྱུ་ལས་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་ལམ་གྱི་བྱམ་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་སྤྲོད་འབྱོར་
 པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་ཀྱི། གང་གི་ཆོ་འཕགས་པའི་དོན་
 དམ་གྱི་གཟིགས་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། སྤྱོད་དོན་དམ་ལ་མཁས་པ་ཆད་མར་བྱས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 གཏན་ལ་འཁེབས་པ་དེའི་ཆོ། འཛིག་རྟེན་གྱི་གཞོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། མཁས་པས་སྤྲོགས་
 འདིས་གཞན་ཡང་དཔྱད་བར་བྱཏོ།” ཞེས་གསུངས་པ་ནི།

ང་ནི་བྱམ་པའི་བདག་པོ་དང་ལྟས་བྱིན་ནི་འཕྲོག་མཁན་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་དང་། ངའི་
 ཁིང་སྤེང་དུ་སྤྱོས་སོ་བྱས་པ་ན་ཅི་ཞིག་སྤྱོས་ཞེས་འདྲི་བར་སྤྱོད་པའོ་ཞེས་བྱས་པ་ན། ལྟ་བུ་ནི་
 སྤྱོད་པ་མེད་དེ་གཞན་ལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། མི་ལམ་གྱི་གང་ཟག་དང་སྤྱོད་པ་བཞིན་ཞེས་
 སྤྱོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་མའི་རིུ་པ་ཆེན་པོར་འདོད་པ་ནམས་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པར་བཞུན་ནོ།

གཉིས་པ་(འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྤྲོད་དུ་ཡང་གཞན་སྤྱོད་པས་གཞོད་པ་སྤངས་པ་)ནི། ལྟ་བུ་ལྟར་འཛིག་
 རྟེན་གྱི་གཞན་པའི་དོར་གཞན་སྤྱོད་པས་སྤངས་ནས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་གྱི་གཞོད་པ་སྤངས་ཏེ། ད་
 ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་པ་ལ་ཡང་གཞན་སྤྱོད་པས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ལྟ་བུ་ལ་གནས་ནས་ཀྱང་
 གཞན་སྤྱོད་པས་འདོད་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་གཞོད་པ་མེད་དོ།” ཞེས་བཞུན་པའི་ཕྱིར་
 བཤད་པ།

ཅ་ག། གང་སྤྱིར་འཛིག་རྟེན་ས་བོན་ཅམ་བཏབ་ནས།
 བདག་གིས་བྱ་འདི་སྤྱོད་ཅེས་སྤྱོད་ཅིང་།

ལྟ་བུ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྤྲོད་དུ་ཡང་གཞན་སྤྱོད་པས་གཞོད་པ་སྤངས་པ་

ལྟ་བུ་ལྟར་ ཞེས་པ་དཔེར་

ལྟ་བུ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྤྲོད་དུ་ཡང་གཞན་སྤྱོད་པས་གཞོད་པ་སྤངས་པ་

ཤིང་ཡང་བཅུགས་སོ་སྣམ་དུ་རྟོག་དེས་ན།

གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཛིག་རྟོན་ལས་ཀྱང་མེད། ༢༢ །

སྐྱེ་མཚན་གང་གི་སྤྱིར་འཛིག་རྟོན་པ་ནམས་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་དེའི་དབང་པོ་ཅན་འགའ་ཞིག་སྟོན་པ་ན།
བྱ་འདི་བདག་གིས་བསྐྱེད་ཅེས་སྐྱེ་བར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱང་མ་འདིས་མཐོང་དབང་པོ་ཅན་
ཞིག་རང་གི་ལུས་ལས་བཏོན་ནས། བྱ་དེའི་མཐོང་ཁོང་དུ་འཕྱག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། འོན་ཅི་ཞེ་ན།
བྱ་དེའི་ལུས་ཀྱི་ས་བོན་དུ་གྱུར་བའི་མི་གཙང་བ་ཅམ་ཞིག་མ་དེའི་མངལ་དུ་བཏབ་པ་སྐྱེ་
ལྷགས་པའོ།”

“ཅ་”གང་གི་སྤྱིར་མ་འདི་བྱ་དེའི་ལུས་ཀྱི་སྐྱེ་ལྷགས་ནས་རང་གི་བྱ་སྟོན་བར་བྱེད་པ་དེའི་
སྤྱིར། ས་བོན་དང་བྱ་གཉིས་རང་གི་མཚན་རྟོན་གྱིས་གྲུབ་བའི་གཞན་དུ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ།
ཞེས་བྱ་བར་འཛིག་རྟོན་དུ་གསལ་བར་ངེས་སོ།

ཅ་ག། ཤིང་ཡང་བཅུགས་སོ་སྣམ་དུ་རྟོག་དེས་ན།

གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཛིག་རྟོན་ལས་ཀྱང་མེད།

དེའི་སྤྱིར་ས་བོན་གྱི་མི་གཙང་བ་དང་བྱ་གཉིས་དང་། ནས་ཀྱི་ས་བོན་དང་ལྷ་གྲུ་གཉིས་ལ་
སོགས་པ་ལ།” གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འཛིན་པ་འཛིག་རྟོན་ལས་ཀྱང་མེད་དོ། གལ་ཏེ་རང་གི་
ངོ་ས་རྟོན་གྱིས་གྲུབ་བའི་གཞན་དུ་འཛིན་ན་ནི། “ཅ་”གང་ཟེན་གཞན་ལྟར་བྱ་དེ་བལྟན་ནས་
འདི་ངས་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་སྟོན་བར་མི་འགྱུར་ནོ།” དེ་བཞིན་དུ་ཤིང་སྤྱོད་པའི་ས་བོན་ཅམ་བཏབ་
ནས་དེ་ལས་ཤིང་སྤྱོད་སྐྱེས་པ་ན། ཤིང་སྤྱོད་འདི་ངས་བཅུགས་སོ་སྣམ་དུ་རྟོག་པ་དེས་ན།
འཛིག་རྟོན་གྱི་ངོར་གཞན་སྐྱེ་མེད་པ་སོགས་སྐྱ་མ་བཞིན་དུ་སྐྱར་ནོ།

༢༡ འཕྱག་པ་རང་འགྲེལ། རྟོན་བལྟན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༡༢-ན། རྟོན་དང་པོ།

༢༢ འཕྱག་པ་རང་འགྲེལ། རྟོན་བལྟན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༡༢-ན། རྟོན་ ༢-ག།

༢༣ འཕྱག་པ་རང་འགྲེལ། རྟོན་བལྟན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༡༢-ན། རྟོན་ ༢-ག།

བདེ་བ་པའི་ས་བོན་གཉིས་ཤིང་ཕྱང་དང་བྱ་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་གཉིས་བདེ་བ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་ཕྱང་དང་བྱ་སྐྱེས་པ་ན། དེ་གཉིས་བསྐྱེད་ནས་འདི་དག་གིས་བརྒྱུད་ཅེས་འཛིན་ཀྱས་ཏེ། ན་བ་དང་སོས་པའི་ལག་བ་གང་ཟག་དེ་མ་ཡིན་ཀྱང་། ལག་བ་ན་བ་དང་སོས་པས་གང་ཟག་དེ་ན་བ་དང་སོས་པར་འཛིན་ཀྱས་པ་བཞིན་ནོ། དེ་ལྟར་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཐ་ལྷན་ལ་གཞན་སྐྱེ་མེད་ཀྱང་། གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པ་འཛིན་ཏེན་གྱི་མཐོང་བས་འགོག་ཀྱས་པ་མིན་ཏེ། ལྷ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་སོ་ཐ་དད་པ་འགོག་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་པ་ལ་ངེས་བར་ལྟོས་པའི་བྱིར་རོ།

དེའི་བྱིར་བྱུང་མཐའ་སྐྱེ་བ་གཞན་གྱིས་གཞན་སྐྱེ་ཁས་སྒྲུངས་པའི་དོན་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་སྐྱེ་ཡིན་གྱི། ངོ་སོ་གཞན་དྲུག་གྲུབ་པ་ཅམ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཅམ་འཛིན་ཏེན་གྱི་ངོར་མ་གྲུབ་པ་ཡང་མིན་ནོ།

“གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཛིན་ཏེན་ལས་ཀྱང་མེད།” ཅེས་པའི་དོན་ནི། འཛིན་ཏེན་རང་དགའ་བས་ས་སྐྱུག་ལ་སོགས་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་ལྷ་འབྲས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དྲུ་འཛིན་པ་མེད་ཅེས་པ་ཅམ་མིན་གྱི། ཐ་ལྷན་དྲུ་ཡང་གཞན་སྐྱེ་མེད་པར་ལྟོན་པར་ཡང་ཞེས་པར་བྱ་སྐྱེ། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་འགྲེལ་བར་ཡང་། “དེ་ལ་ཇི་ལྟར་གོང་དྲུ་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་བར་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དྲུ་ཆོག་གསལ་གཉིས་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་ཇི་སྐད་དྲུ་བཤད་པའི་རིགས་བས་མི་སྤྱིད་དོ།” ཞེས་ཐ་ལྷན་དྲུ་ཡང་གཞན་སྐྱེ་མེད་པ་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་། ཆོག་གསལ་ལས་ཀྱང་། “གལ་ཏེ་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་ལྷ་མེད་པ་ལས་དངོས་སོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་མ་རིག་པའི་སྐྱེན་གྱིས་འདྲུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་གསུངས།” ཞེས་པའི་ལན་དུ། “བཤད་པར་བྱ་སྐྱེ། འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་གྱི་

༧༤ འབྲས་པ་རང་འགྲེལ། ཇི་བསྐྱེད། དབྱ་གཤམ་ལ། ཤོག་ ༢༤-ན། རྩེང་ ༧-ག།

༧༥ ཅུ་ཤེ་རབ་བྱེད་དང་མཐོང་འགྲེལ་པ་ཆོག་གསལ། ཇི་བསྐྱེད། དབྱ་གཤམ་ལ། ཤོག་ ༢༤-ག། རྩེང་དང་ཤོག་

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ།” ཞེས་མ་རིག་པས་འདུ་བྱེད་སྐྱེད་པ་སོགས་ནི་ཀུན་ཨོན་ཏུ་ཡིན་གྱི་
 དོན་དམ་པར་མ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། “ཅི་ཀུན་ཨོན་ཏུ་ནམ་པར་གཞག་པ་བཤེད་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་ནམ་” ཞེས་པའི་ལན་དུ། “ཀྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱིས་ཀུན་ཨོན་ཏུ་བྱུ་བ་པར་ཁས་ལེན་གྱི།
 སྟོགས་བཞི་ཁས་སྤངས་པའི་སྟོ་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།” ཞེས་ཀུན་ཨོན་ཏུ་ཀྱེན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་
 འདི་འབྱུང་གི་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཡང་། སྟོགས་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཁས་མི་ལེན་པ་གསལ་པར་
 གསུངས་པས། ལྷགས་འདི་ལ་གཞན་སྐྱེ་ཀུན་ཨོན་ཏུ་མི་འགོག་ཅེས་བ་ནི། ལྷགས་འདི་
 ལེགས་པར་མ་རྟོགས་པའི་བཤད་པའོ།

གསུམ་པ་(དེ་ལྟར་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་བཟུང་བ་)ནི། ““དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་རང་བཞིན་
 གྱིས་བྱུ་བ་པ་མེད་པར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་ལ། རྟེན་འབྱུང་ཉག་ཆད་མེད་པར་བྱུ་བ་པའི་སྟོ་
 ནས་ཉག་ཆད་གྱི་མཐར་མི་ལྟང་བའི་ཡོན་ཏན་བཟུང་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ།” “གལ་ཏེ་སྐྱ་གུ་ས་
 བོན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུ་བ་པའི་གཞན་ཡིན་ན་ནི།”

ས་སྐྱ་གུ་གཉིས་སྐྱ་འབྲས་སྐྱ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། “ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་སྐྱ་གུ་ཡོད་བཞིན་དུ་
 ཡང་ས་བོན་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ།” དེ་ལ་ནི་ས་སྐྱ་གུ་འབྲེལ་མེད་དུ་སྤང་བས། སྐྱ་གུ་ཡོད་
 ཀྱང་ས་བོན་གྱི་རིགས་བརྒྱད་མ་ཆད་པ་ལ་མི་མན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་“བ་མིན་ཡོད་པས་བ་
 ལང་གི་ནས་རིགས་བརྒྱད་ཆད་པ་མིན་”བ་ལ་མི་མན་པ་དང་། “ས་སྐྱེ་ཡོད་པས་འཇགས་བ་
 རྣམས་གྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་པར་འཁོར་བ་རྒྱན་བཅད་པ་མིན་”བ་ལ་མི་མན་པ་བཞིན་ནོ། དེ་
 ལྟར་ཡིན་པ་ལ།

ཅ་བ། གང་ཕྱིར་སྐྱ་གུ་ས་བོན་ལས་གཞན་མིན།

དེ་ཕྱིར་སྐྱ་གུ་ཆེ་ས་བོན་ཞིག་པ་མེད།

༡༠ འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ། ཐེ་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། ཐོག་ ༢༡༥-ན། བྱེད་ ༢-ག།

༡༡ འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ། ཐེ་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། ཐོག་ ༢༡༥-ན། བྱེད་ ༡-ག།

གང་གི་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་ཡོད་མིན་དེ་ཕྱིར་ཡང་།

སྐྱུ་གུ་ཆེ་ས་བོན་ཡོད་ཅེས་བཞུང་མི་བྱ། ༣༢ །

སྐྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་སྐྱུ་གུ་ས་བོན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་མིན་པའི་
ཐོག་ལས་ལ། དེ་གཉིས་སྐྱུ་འབྲས་སྐྱུ་མི་འགལ་བ་དེའི་ཕྱིར་སྐྱུ་གུ་ཡོད་པའི་ཆེ་ས་བོན་ཞིག་པ་ལྟེ་
དེའི་འགལ་བ་ལྟུང་ཆད་པ་མེད་པས་ཆད་པ་སྤངས་སོ།

སྐྱུ་གུའི་དུས་སྐྱུ་ས་བོན་འགགས་པ་ལན་མང་དུ་བཤད་པས། ས་བོན་ཞིག་པའི་དོན་
འགྲེལ་^{༣༢}པས་ས་བོན་ལྟན་ཆད་པ་ལ་བཤད་ཅིང་། ས་བོན་མི་འཇིག་པ་བཀག་པར་གསུངས་
པས། ས་བོན་གྱི་ལྟན་ཆད་པ་ཞེས་པ་དེའི་འགལ་བ་ལྟུང་ཆད་པ་ལ་བཞེད་དོ།

ཅ-ག། གང་གི་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་ཡོད་མིན་དེ་ཕྱིར་ཡང་།

སྐྱུ་གུ་ཆེ་ས་བོན་ཡོད་ཅེས་བཞུང་མི་བྱ།

གང་གི་ཕྱིར་^{༣༣}“ས་སྐྱུ་གུ་གཉིས་གཅིག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མིན་པས་ས་བོན་དེ་ཉིད་སྐྱུ་གུར་
འབོས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱུ་གུའི་དུས་ན་ས་བོན་མི་འཇིག་པ་བཀག་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡང་། སྐྱུ་
གུའི་ཆེ་ས་བོན་ཡོད་ཅེས་བཞུང་བར་མི་བྱ་བས་དྲག་པར་ཡང་བཀག་པར་འགྱུར་རོ།”

དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་སྐྱུ་ཆེར་རོལ་པ་ལས།^{༣༤} “ས་བོན་ཡོད་ན་སྐྱུ་གུ་ཇི་བཞིན་ཏེ། ས་
བོན་གང་ཡིན་སྐྱུ་གུ་དེ་ཉིད་མིན། དེ་ལས་གཞན་མིན་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དྲག་མིན་
ཆད་མིན་ཆོས་ཉིད་དོ།” ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རོ།

དེ་དག་གི་དོན་ནི་ས་བོན་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ས་བོན་གྱི་སྐྱུ་ཅན་སྐྱུ་གུ་ཡང་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་

༣༢ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་གྱི་ལ། ཐོག་ ༣༡-མ། བྱེད་ ༩-ག།

༣༣ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་གྱི་ལ། ཐོག་ ༣༡-མ། བྱེད་ ༩-ག།

༣༤ མདོ་སྐྱུ་ཆེར་རོལ་ག། རྟེན་གྱི་ལ། ཐོག་ ༤༠-ག། བྱེད་དང་ཐོ།

འབྱུང་ངོ་། དེ་འབྱུང་བ་ན་ས་བོན་ལས་གཞན་ཉིད་དུ་སྟེ་ནས་འབྱུང་བ་མི་རུང་བས། ས་སྟུག་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་གོ་སྟུག་ན། སྟུག་ས་བོན་ལས་གཞན་ནས་འབྱུང་བ་མིན་ཀྱང་ས་བོན་དེ་ཉིད་སྟུག་ལ་འཕྲོས་པ་མིན་ནོ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན།

སྟུག་དེ་ས་བོན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བའི་གཞན་དང་། རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་དེ་ཡང་མིན་བའི་བྱིར་ངོ་། དེ་འདྲ་བའི་ཐོགས་གཉིས་ཅར་ཡང་བཀག་པ་ན་སྟུག་འི་རང་བཞིན་དེ་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་དུ་གསལ་བར་བྱས་སོ།

དོན་འདི་ཉིད་མདོ་དེ་ཉིད་ལས།^{༡༡} “འདྲ་བྱེད་ནམས་ནི་མ་རིག་ཁྱེན་ཅན་ཏེ། འདྲ་བྱེད་དེ་དག་དེ་ཉིད་དུ་ཡོད་མིན། འདྲ་བྱེད་མ་རིག་འདི་གཉིས་སྟོང་བ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་གཡོ་བ་དང་བྲལ་བ།” ཞེས་བྲུ་བས་བཤད་དེ། ཀང་བ་དང་ཕོས་ནི་འདྲ་བྱེད་མ་རིག་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་གཏན་ཆོགས་དང་། གཉིས་བས་ནི་འདྲ་བྱེད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་བའི་བསྟུབ་བྱ་དང་། གསུམ་བས་ནི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་སྟོང་བར་བསྟན་ལ། བཞི་བས་ནི་སྟོང་ཚུལ་སྟན་ཏེ། གཡོ་བ་ནི་མངོན་བར་འདྲ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་བྲལ་བ་ནི་འདྲ་བྱེད་འདྲ་བྱེད་གྱིས་སྟོང་བའོ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བ་དང་བྲལ་ལོ་ཞེས་དགག་བྱའི་བྱེད་བར་བསྟན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མེད་བ་དང་དོན་འདྲའོ།

མདོ་དེའི་དོན་བསྟན་བཅོས་ཅ་ཤེ་ལས་ཀྱང་།^{༡༢} “གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་འབྱུང་བ། དེ་ནི་རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་མིན། དེ་ལས་གཞན་བའང་མ་ཡིན་བ། དེ་བྱིར་རྟག་མིན་ཆད་མ་ཡིན།” ཞེས་གསུངས་སོ།

^{༡༡} མདོ་རྒྱ་ཆེར་ངོལ་བ། རྟེན་གཤམ། མདོ་སྟེ། ལ། ཤོག་ ༤༢-བ། བྱེད་དང་གོ་ མ་རིག་བ་ཡི་འདྲ་བྱེད་ཁྱེན་ཡིན་ཏེ། འདྲ་བྱེད་དེ་ཡང་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མེད། མ་རིག་བ་དང་འདྲ་བྱེད་དེ་དག་ཀྱང་། རང་བཞིན་སྟོང་སྟེ་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན། ཞེས་ཆོག་སྟོང་མི་མཐུན་ནོ།

^{༡༢} དབུ་མ་ཅ་བ་ཤེས་རབ་རབ་བྱེད་བརྟེན་བཞི་བ། རྟེན་གཤམ། ཅ། ཤོག་ ༤-བ། བྱེད་ ༢-བ། གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་ཡིན་བ། དེ་ནི་དེ་ལས་གཞན་མི་འཕྲད། གཡོ་བ་གཞན་ནི་གཞན་ལས་གཞན། དེ་ཆོ་གཞན་མེད་པར་གཞན་འབྱུང་། ཞེས་ཆོག་སྟོང་མི་མཐུན་པ་ལྟར་ངོ་།

བཞི་པ་(རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགར་ཡང་མེད་པར་བཟུང་བ་)ལ་གཉིས། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
གྲུབ་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལོ།

དང་པོ་(རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དགག་པ་)ལ་གསུམ། འཇགས་པའི་
མཉམ་གཞག་དངོས་པོའི་འཇིག་རྒྱུར་ཐལ་བས་དགག་ བ་སྤང་བ་དེན་པ་རིགས་པས་དབྱེད་
བཟོད་དུ་ཐལ་བས་དགག་ དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་ཁེགས་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་ལོ།

དང་པོ་(འཇགས་པའི་མཉམ་གཞག་དངོས་པོའི་འཇིག་རྒྱུར་ཐལ་བས་དགག་པ་)ཞི། ༡༧་ཇི་ལྟར་རང་
བཞིན་གྱིས་ཚས་འགར་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གཤོན་མི་ཟ་བར་ཁས་སྤང་བར་བྱ་
དགོས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོན་འདི་ངས་བར་ཁས་སྤང་དགོས་ཞེས་སྐྱ་བར་རིགས་གྱི།
འདི་ལ་ཁས་ལེན་གཞག་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བསྐྱོག་མེ་སྐྱ་བར་མི་བྱལོ། “དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ།” ༡༨

ཅ་ག། གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཞེན་འགྱུར་ན། ༡༩
དེ་ལ་སྐྱར་བས་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་སྤྱིར།
སྤང་ཉིད་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ན།
དེ་ནི་རིགས་མིན་དེ་སྤྱིར་དངོས་ཡོད་མིན། ༢༠ ॥

གལ་ཏེ་ ༢༠ གཞུགས་དང་ཚར་བ་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་
གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན། ལྷ་དང་ཁྱེན་ལ་བཞེན་ནས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་ནི། རྣམ་འབྱུང་བས་
ཚས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྤྱང་བར་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚེ། དངོས་པོའི་རང་
བཞིན་དེ་ལ་སྐྱར་པ་བཏབ་པའི་རྩལ་གྱིས་སྤྱང་བ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ།

༡༧ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། མེ་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། བོག་ ༢༡༧-བ། བྱེད་ ༡-ག།
༡༨ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། མེ་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། བོག་ ༢༡༧-བ། བྱེད་ ༡-ག།
༡༩ “བཞེན་འགྱུར་ན། རག་ཚའི་འགྱུར།
༢༠ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། མེ་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། བོག་ ༢༡༧-བ། བྱེད་ ༩-ག།

མཉམ་གཞག་གིས་གཟུགས་སོགས་རྣམས་མ་དམིགས་པ་དགོས་ལ། དེ་རྣམས་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་མཉམ་གཞག་གིས་དམིགས་དགོས་པ་ལས་མ་དམིགས་བའི་ཕྱིར།
དེའི་ཆེ་དངོས་སོ་དེ་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། དེ་མེད་ན་ནི།

ཙ་པ། ..... དངོས་སོ་འཛིག་བའི་ཕྱིར།

དངོས་སོ་དེ་རྣམས་མཉམ་གཞག་གི་སྒར་ཡོད་པ་ཕྱིས་མེད་པའི་འཛིག་པ་སྟེ་ཞིག་བར་
འགྱུར་རོ། དེའི་ཕྱིར་དེ་སྒར་འཛིག་པ་ལ་མཉམ་གཞག་ཉིད་གྱུར་འགྲོ་དགོས་པས། སྒར་གྱི་པ་
ལ་སོགས་པ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་འཛིག་གྱུ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ།”

ཙ་པ། སྒྲོང་ཉིད་དངོས་སོ་འཛིག་བའི་གྱུར་འགྱུར་ན།

དེ་ནི་རིགས་མིན་དེ་ཕྱིར་དངོས་ཡོད་མིན།

ཨ་སྒྲོང་པ་ཉིད་མཐོང་པ་ཡང་དངོས་སོའི་རང་བཞིན་འཛིག་པ་དང་དེ་ལ་སྒྱུར་བའི་གྱུར་
འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དེ་ནི་རིགས་པ་ཡང་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་སོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་ཡོད་པ་མིན་པས། དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་ཁས་སྤང་བར་
མི་བྱུང་།

འདི་ལ་དབུ་མ་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྟེ་བ་ཁས་ལེན་པ་རྣམས། རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་དུ་མི་འགྲོ་བར་འདོད་པའི་གྱུ་མཚན་གྱིས། གཟུགས་
སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པས་དམིགས་མི་
དགོས་སོ། ཞེས་སྒྲ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཙམ་ནས་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པར་སྒར་ཡང་བཤད་ཅིང་། སྒར་
ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་པས་ཉེས་པ་སྒྲོང་མི་རྣམས་སོ།

འདིར་འགྲེལ་བ་ལས།⁵² “ཀུན་བརྩེགས་ལས་འོད་སྤངས་གཞན་ཡང་དབུ་མའི་ལམ་

51 འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩི་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ 274-ན། རྩིང་དང་ཤོག་

52 འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩི་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ 274-ན། རྩིང་དང་ཤོག་

53 འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩི་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ 274-ན། རྩིང་ 2-པ།

སྤྱོད་ཡིན་ནི་ཞེས་སྤྱོད་པ་ནི་གཏན་ནས་མི་རིགས་ཏེ། བྱམ་བ་བྱམ་བས་སྤྱོད་ན་བྱམ་བ་ལ་བྱམ་བ་མེད་དགོས་ན། རང་ལ་རང་མེད་ན་གཞན་སྤྱོད་ལ་ཡང་མེད་བས་བྱམ་བ་གཏན་མེད་བར་འགྱུར་རོ། དེའི་ཆེ་དངོས་པོ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བས། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལས་ཡང་མེད་བར་འགྱུར་ཞིང་། འདིས་སྤྱོད་བ་དང་འདིས་མི་སྤྱོད་ཞེས་པའི་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་མི་སྤྱོད་བར་འགྱུར་རོ།

དེ་འདྲ་བའི་སྤྱོད་བ་དེ་ཁ་ཅིག་ཡང་དག་ཏུ་སྤྱོད་ལ། གཞན་དག་ཆད་སྤྱོད་ཏུ་འདོད་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཉེན་འབྱེལ་ཏུ་གཏད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྱལ་བར་བྱལ་བ་བྱལ་སྤྱོད་ཀྱིས་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་བར་བསྐྱབས་བ་ལས་སྤྱོད་པ་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན་རོ། བྱུང་བར་ཏུ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་བ་ཐམས་ཅད་ཁོ་རང་ཁོ་རང་གིས་སྤྱོད་བར་གཏན་ལ་འབབས་དགོས་ཟེར་ནས། དེ་ཆད་སྤྱོད་ཏུ་འདོད་བ་ནི་མི་རིགས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། བྱུང་མཐའ་བཞི་པོ་སྤྱོད་ཡང་སྤྱོད་བ་དེ་ཆད་སྤྱོད་ཡིན་པར་ཤེས་ནས། དེ་རང་གི་བྱུང་ལ་སྤྱོད་བར་བྱེད་བ་སྤྱོད་ཡང་མེད་པའི་སྤྱོད་རོ།

དེས་ན་དགག་གཞི་དེ་དགག་བྱའི་ངོ་བོར་མེད་བ་དང་། གཞི་དེ་དགག་བྱས་སྤྱོད་ཚུལ་ཡང་ཡིན་པས་སྤྱོད་བར་འདྲ་བཞིན་དུ། ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བས་སྤྱོད་བ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་སྤྱོད་པའི་དོན་ཡིན་ལ།

དེ་ལས་གཞན་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་སྤྱོད་བ་མིན་པའི་བྱུ་མཚན་ནི། སྤྱོད་ཚུལ་སྤྱོད་པ་ཆད་མས་བྱུང་བ་མིན་བྱེད་བ་མ་ཉམས་པའི་རིང་ལ། བྱུང་མཐས་གཞི་དེ་བདེན་པའམ་དེའི་དོན་ཏུ་ཡོད་བར་འཛིན་པའི་སྤྱོད་འདོགས་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་ལ། སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཆད་མས་བྱུང་བ་ཅིང་བྱེད་བ་མ་ཉམས་ཀྱང་། བྱུང་མཐས་བདེན་པའམ་བདེན་པའི་དོན་ཏུ་སྤྱོད་འདོགས་བ་མི་འགལ་བརོ།

གཉིས་བ་(མ་རྒྱུད་བདེན་པ་རིགས་པས་དབྱུང་བཅོད་ཏུ་ཐལ་བས་དགག་བ་)ནི། འདིར་སྤྱོད་པ། འདིར་དོན་དམ་བར་སྤྱོད་བ་མེད་བས་བདག་དང་གཞན་ལས་སྤྱོད་བ་དགག་ལ་རག་མེད་གཞུགས་དང་ཆོར་བ་སོགས་ཆད་མ་གཉིས་ཀྱིས་དམིགས་བ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ནི་གཏོན་མི་

ཐ་བར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། ཅི་སྒྲེ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་ན་བདེན་པ་གཉིས་སྐྱེ་བའི་དེ་
བདེན་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིད་དོ།” ༥༩ ཞེས་ཟེར་རོ།

འདི་ལྟར་ཁོ་ལ་བ་ནི་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། ཐ་སྐད་དུ་གཞན་སྐྱེ་འདོད་པར་ལྟང་
བས་དབྱ་མ་རང་རྒྱུད་བ་འགའ་ཞིག་གོ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བའི་གཞན་སྐྱེ་ཀུན་ཉིད་ལྟ་བུ་མི་
འདོད་ན་བདེན་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཞེས་བ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཀུན་ཉིད་ལྟ་
མེད་ན་ཡང་དག་ཀུན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཚེ་ཀུན་ཉིད་བདེན་པ་མི་སྤྱིད་པས་དོན་དམ་
བདེན་པ་གཅིག་ཕྱར་འགྱུར་ཞེས་བའི་དོན་ནོ།

དེའི་ལན་དུ་⁶⁰“འདི་བདེན་མོད་གྱི་དོན་དམ་པར་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཡིད་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
དག་སྤྱོད་དག་བདེན་པ་དོན་དམ་པ་འདི་ནི་གཅིག་སྒྲེ། འདི་ལྟ་སྒྲེ་མི་སྐྱེ་བའི་ཚེས་ཅན་སྐྱེ་བར་
ལས་འདས་པ་ལོ། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་བརྟན་པ་སྐྱེ་བའི་ཚེས་ཅན་ནི་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
རོ།” ཞེས་གསུངས་སོ།

དེ་དག་གི་དོན་ནི་རང་གིས་ཁས་ལེན་པའི་བདེན་པའི་དོན་ནི་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས། མི་སྐྱེ་
བའི་བདེན་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བས་དེ་འདིར་བདེན་མོད་ཅེས་གསུངས་སོ། དོན་དམ་པར་ནི་ཞེས་
བ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཅིག་པའི་འོས་ནི། ཀུན་ཉིད་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་མེད་དེ།
དེའི་འོས་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཉག་གཅིག་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལོ། བདེན་པ་དམ་པ་ནི་
དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལོ། ཡེ་ཤེས་དེའི་འོས་ཀུན་ཉིད་བདེན་པ་མེད་པ་ནི་སྐྱེ་བའི་ཚེས་ཅན་དུ་
གསུངས་པས་ཤེས་སོ།

༥༩ འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྒྱ་བསྐྱེད། དབྱ་མ། ལ། མོག་ ༢༧-ག། རྒྱུང་དང་གོ།

༦༠ འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྒྱ་བསྐྱེད། དབྱ་མ། ལ། མོག་ ༢༧-ག། རྒྱུང་དང་གོ།

འདིའི་ཐད་གྱི་རང་འབྲེལ་དུ། དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པས་དབྱུང་པར་འཚལ།

༦༡ འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྒྱ་བསྐྱེད། དབྱ་མ། ལ། མོག་ ༢༧-ག། རྒྱུང་ ༢-ག།

དོན་བསྟུན་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་འདུ་བྱེད་རྣམས་བརྟན་བ་སྟུ་བའི་
 ཆོས་ཅན་དུ་མི་འགྲུབ་པས། ཀུན་ཨོན་པ་མེད་པའི་བྱིར་བཏུང་བ་གཉིས་མེད་པར་འགྲུབ་
 ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་བྱུགས་ལ་ནི། ཀུན་ཨོན་དང་དོན་དམ་བཏུང་བ་
 གཉིས་ཀ་ཡོད་ཅེས་བའི་དོན་ནོ།

གལ་ཏེ་མྱར་གྱི་ལུང་གིས་སྤང་འདས་གཅིག་བྱ་བཏུང་གི། འདུ་བྱེད་གཞན་བརྟན་པར་
 གསུངས་པས་འདུས་བྱས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། སྤང་འདས་དོན་དམ་
 བའི་བཏུང་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ་གྲུབ་ན། དེའི་བཏུང་བ་ནི་མདོ་མ་
 ཉིད་ལས་མི་སྟུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཞེས་གསུངས་པས་མི་སྟུ་བའི་དོན་དུ་བཤད་གྱི། རང་བཞིན་
 ཀྱིས་གྲུབ་པའི་བཏུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། འདུ་བྱེད་རྣམས་ཅད་ནི་བརྟན་བ་སྟུ་བའི་ཆོས་ཅན་
 ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་མྱ་མའི་བཏུང་བ་མི་སྟུ་བའི་དོན་དུ་ཤེས་སོ།

རིགས་བ་དུག་ཅུ་བའི་འབྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་།⁶⁶ “འདུས་བྱས་ལོག་པར་སྤང་ནས་བྱིས་བ་
 སྟུ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། སྤང་འདས་དོན་དམ་པས་དེ་ལྟར་སྤང་ནས་མི་སྟུ་བས་སྤང་འདས་
 བཏུང་བ་དང་། གཞན་རྣམས་མི་བཏུང་བར་གསུངས་པར་”བཤད་པས། བཏུང་བའི་བཏུང་
 གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་སྟུ་མི་སྟུ་འི་དོན་ཡིན་པར་གདོན་མི་ཟ་བར་འདོད་པར་བྱུང་།

66 མདོ་ནི་ཅ་ཤི་རབ་བྱེད་བཅུ་གསུམ་བའི་འབྲེལ་བ་ཆོག་གསལ་དུ་བྱངས་པ་ལས། མདོ་ལས་དགེ་རྒྱུ་
 དག་འདུས་བྱས་སྟུ་བའི་ཆོས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྟན་བ་ཡིན་ལ། མི་སྟུ་བའི་ཆོས་ཅན་སྤང་ན་
 འདས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བཏུང་བ་དམ་པའོ། ཞེས་དེ་བཞིན་དུ་འདི་ནི་སྟུ་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་ནོ།
 འདི་ནི་འཇིག་བའི་ཆོས་ཅན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལས་གསལ་ལོ། ཆོག་གསལ་
 གྲེ་བལྟན། དབུ་མ། ༡༥ ཤོག་ ༤༡-ན། རྩེད་ ༡-ག།

67 རིགས་བ་དུག་ཅུ་བའི་འབྲེལ་བ་ གྲེ་བལྟན། དབུ་མ། ༡༥ ཤོག་ ༡-ག། རྩེད་ ༡-ག། རི་ལྟར་འདུས་
 བྱས་ལོག་པར་སྤང་ནས་བྱིས་བ་རྣམས་ལ་སྟུ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྤང་ན་ལས་འདས་པ་དེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ནི།
 དག་པར་སྟེ་བ་མེད་པའི་རང་གི་དོ་ཤོར་གནས་པའི་བྱིར་དེ་ནི་བྱིས་བ་རྣམས་ལ་འདུས་བྱས་སྟུ་བའི་
 དོ་ཤོར་ནས་ཡང་མི་སྤང་དོ། ཞེས་གསུངས་པས་ཆོག་རྒྱུ་མི་མཐུན་ནོ།

རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས།^ཀ “ཕྱང་འདས་ཀུན་ཇོ་བ་ཏུ་བདེན་བར་”གསུངས་
བ་ནི། ཕྱང་འདས་དོན་དམ་པའི་བདེན་བར་ཡོད་བ་ཀུན་ཇོ་བ་པའི་ངོར་འཛིག་པའི་དོན་ཡིན་གྱི།
ཐ་མུད་དུ་དེ་བདེན་བར་བཞེད་པ་མིན་ནོ། དེ་ལྟར་ན་ཀུན་ཇོ་བ་ཀྱི་བདེན་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་
ལ་འབྱུག་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མ་དབྱེད་བར་འཛིག་རྟེན་
པའི་ལྷགས་ཀྱིས་ཐ་མུད་བྱེད་བ་བཞིན་དུ། དབྱ་མ་བས་ཀྱང་ཁས་ལེན་བར་བྱེད་དོ།

ཅ་བ། གང་གིས་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་དབྱེད་ན།
དེ་ཉིད་བདག་ཅན་^མདངོས་ལས་ཚུ་རོལ་དུ།
གནས་རྟེན་མ་ཡིན་དེ་གིས་འཛིག་རྟེན་གྱི།
ཐ་མུད་བདེན་ལ་རྣམ་བར་དབྱེད་མི་བྱ། ཨ་ ॥

འདི་ལྟར་གང་གི་གིས་གཞུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་འདི་དག་ནི། ཅི་
བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཞིག་གམ། ཅིག་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཅེས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པར་རྣམ་
བར་དབྱེད་བ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དོན་དམ་བར་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་
བ་ལས། ཚུ་རོལ་དེ་གཞན་དུ་འགྱུར་པའི་ཆ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཅན་ལ་གནས་བ་རྟེན་པ་མ་
ཡིན་རྟེ། དེའི་གིས་འཛིག་རྟེན་ཐ་མུད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་བདག་དང་གཞན་ལས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་
ལ་སོགས་པའི་རྣམ་བར་དབྱེད་བར་མི་བྱ་བར། འཛིག་རྟེན་བས་མཐོང་བ་འདི་ཡོད་ན་འདི་
འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་གཞན་འཛིག་རྟེན་ལ་རག་ལས་པའི་ཐ་མུད་^མལ་འབྱུག་
པའི་རྫོངས་ཁས་སྤང་བར་བྱ་གྱེ།

ཀ་ རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ། རྩ་བལྟན། དབྱ་མ། ལ། བོག་ ༤-ན། བྱང་དང་གི་དེ་བས་ན་ཕྱ་
འདས་ལས་པ་ནི་དག་དུ་ཕྱ་འདས་ལས་པ་ཉིད་དུ་གནས་པས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་མུད་ཀྱིས་དོན་
དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བཤད་དོ། ཅེས་སོགས་གསལ་ལོ།

མ་ དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ རག་ཚའི་འབྱུང་།

ཨ་ ཐ་མུད་ཀྱི་ རོལ་དབང་།

འཕགས་པ་ལྟས།^ཧ “ཇི་ལྟར་ལྟ་སྟོ་སྟོ་གཞན་གྱིས། གཟུང་བར་མི་རྣམས་དེ་བཞིན་དུ།
འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་མ་གཏོགས་པར། འཛིག་རྟེན་གཟུང་བར་རྣམས་མ་ཡིན།” ཞེས་དང་། མ་ཤེ་
ལས་ཀྱང་།^ཉ “ཐ་སྐད་ལ་ནི་མ་བཞེན་པར། དམ་བཅི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། དམ་པའི་
དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར། ལྷ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར།” ཞེས་དང་། ཅོད་བརྒྱུག་ལས།^ཏ
“ཐ་སྐད་ཁས་ནི་མ་སྤངས་པར། དེད་ཅག་འཆད་པར་མི་བྱེད་དོ།” ཞེས་གསུངས་སོ།

འདིར་དབྱེད་མ་དབྱེད་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་མ་དབྱེད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དབྱེད་ལྷགས་ཇི་
ཙམ་ཞིག་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པར་འགྲོ་བ་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་བས་རུང་ཟད་བཤད་ན་ཐལ་
འགྱུར་བའི་ལྷགས་གྱིས་ནི། ཐ་སྐད་གདགས་པས་མ་ཆོམ་པར་སྤྱ་གུ་སྟེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ། དེ་
ལྟར་བདགས་པའི་བདགས་དོན་བདག་གམ་གཞན་ལས་སྟེ་ཞེས་ཆོམ་བ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
དབྱེད་པར་འཛིག་གོ། དེའི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐད་གྱིས་གང་ནས་འོངས་གང་དུ་འགྲོ་ཞེས་
པ་དང་། ཕྱི་དང་ནང་གང་ན་ཡོད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་དབྱེད་བ་རྣམས་དང་གདན་མི་འདྲ་བ་ཤེས་
པར་བྱའོ།

རང་གྱུད་པ་རྣམས་གྱིས་ནི་དེ་ཙམ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པར་མི་འཛིག་གི།
སྤར་བཤད་པ་བཞིན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་གམ། དེའི་དབང་གིས་
བཞག་པ་མིན་པའི་དོན་གྱི་སྟོད་ལྷགས་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་དབྱེད་བ་ནས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་
པར་འགྲོ་སྟེ། དགག་བྱའི་འོས་འཛིན་མི་འདྲ་བའི་གནད་གྱིས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་མཚམས་
ཀྱང་མི་འདྲ་བ་གཉིས་འོང་ངོ་།

དེ་ལྟར་མ་གོ་བར་དཔེར་ན་གནས་འདིར་ལྟས་བྱིན་དོན་ལ་མ་འོངས་པ་ལ། དང་པོ་འོངས་
པར་འབྱུལ་དེ་ནས་འོངས་མ་འོངས་བདགས་པ་ན། མ་འོངས་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱས་ནས།

ཧ ༡ བཞི་བརྒྱ་པ་རམ་བྱེད་བརྒྱད་ཀྱི་ ཆོགས་བཅད། བརྒྱ་དགུ་པ།

ཉ ༢ མ་ཤེ་རམ་བྱེད་རྟེན་བཞི་པ། ཆོགས་བཅད། བརྒྱ་པ།

ཏ ༣ ཅོད་བརྒྱུག་སྟེ་བཞུན། དབུ་མ། མ་ཤེ་ག ༣༠-བ། བྱེད་ ༧-བ།

མ་དབྱུང་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་དོན་ཅན་ཁོ་ན་དང་། དབྱུང་པའི་རྣམ་གཞག་
 རྣམས་མ་ལོག་པར་འདོད་པ་ནི་དབྱུང་ཚད་གང་གི་ཡང་ལུགས་མ་ཡིན་ནེ། གཉིས་ཀའི་ལུགས་
 གྱིས་མ་དབྱུང་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དུ་མ་ཞིག་འབྱུང་པའི་བྱིར་རོ། རྒྱས་པར་
 གཞན་དུ་^ཡཤད་ཟིན་པས་མ་སྒྲིབ་སོ། དེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ནི་ལ་དབྱུང་པའི་རིགས་པས་ཀུན་
 རྫོབ་པ་རྣམས་ལ་དབྱུང་ན་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྲུང་ཐམས་ཅད་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་ཤེས་
 པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་(དོན་དམ་པའི་སྒྲེ་བ་མི་ཁེགས་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་)ནི། ^ཡཅེ་ཅི་སྒྲེ་ཡང་དེ་ལྟར་
 དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པ་ན། བྱེད་ཤ་འཛོན་པ་ཐ་སྲུང་གི་
 བདེན་པ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་འདི་གང་ཀུན་བྱང་གཉིས་གི་འཆིང་གྲོལ་གྱི་རྒྱར་འགྱུར་བ། རྣམ་
 དེ་རང་གི་མཚན་ནི་ད་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདག་ནི་ད་འགའ་ཞིག་དུ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་བྱ་དགོས་
 སོ་ཞེས་སྒྲ་ན། “དེ་སྐད་”^ཡདུ་སྒྲ་བ་ལ་ནི་ཆོག་ཙམ་ཞིག་ལྷག་མར་ལུས་པར་འགྱུར་རོ། ཅིའི་
 བྱིར་ཞེ་ན།”

ཅ་ག། དེ་ནི་ད་སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས།
 བདག་དང་གཞན་ལས་སྒྲེ་བ་རིགས་མིན་པའི།^ཡ
 རིགས་དེས་ཐ་སྲུང་དུ་ཡང་རིགས་མིན་པས།
 བྱེད་གི་སྒྲེ་བ་གང་གིས་ཡིན་པར་འགྱུར། ༢༩ །

^ཡཅེ་ཅི་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ནི་དོན་དམ་པ་ལ་དབྱུང་པའི་སྐབས་སུ། རི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་

ཡ་ ལམ་རིམ་ཆེ་འབྱིང་དང་ཅ་ཤེ་རིག་ཆེན་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ཡིན་ནམ་སྒྲུམ་པས་དབྱུང་པར་འཛོམས།

ཡ༣ འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྒྱེ་བལྟན། དབྱུང་མ། ལ། ཤོག་ ༢༡༩-ན། བྱེད་ ༣-ག།

ཡ༤ འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྒྱེ་བལྟན། དབྱུང་མ། ལ། ཤོག་ ༢༡༩-ན། བྱེད་ ༩-ག།

ཡ༥ “སྒྲེ་བའང་རིགས་མིན་པའི། རྒྱག་ཆོའི་འགྱུར།

ཡ༦ འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྒྱེ་བལྟན། དབྱུང་མ། ལ། ཤོག་ ༢༡༩-ན། བྱེད་ ༡-ག།

བ་གང་ཞིག་གིས་གཞུགས་སོགས་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་རིགས་བ་མིན་བ་དེ་བཞིན་དུ།
མ་ལྟར་དུ་ཡང་རིགས་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བར་རིགས་བ་མིན་བས། ཁྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་
བ་ཚད་མ་གང་གིས་འགྲུབ་བར་འགྲུར་ཏེ་མི་འགྲུར་རོ།

དེའི་ཕྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཅང་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་། གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་སྤང་བར་བྱུངོ།” ཞེས་གསུངས་བས།
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་བའི་རིགས་བས་མ་ལྟར་དུ་ཡང་སྐྱེ་བ་འགོག་བའི་སྐྱེ་བ་ནི། མཚམས་
སྒྱུར་དུ་ཆས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་བཤད་ཅིང་། དོན་བཟུང་ལྟར་ལྟར་བཤད་བས་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཞེས་དགག་བྱ་ལ་བྱད་བར་ཟུར་བ་ཁོ་ན་ལ་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་ཙམ་ལ་ནི་
གཏན་མིན་ཏེ། མ་ལྟར་བའི་དོན་ལ་དོན་དམ་བའི་དབྱུང་བ་བྱུར་མི་རུང་བར་ལན་དུ་མར་
གསུངས་བའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་བའི་རིགས་བས་མ་ལྟར་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་བའི་སྐྱེ་བ་
མི་ཁེགས་ན། དོན་དམ་བར་གྲུབ་བའི་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་ཁེགས་བར་བཞེད་བ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་བ་ཙམ་ནས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྲུར་བས། དེ་ལ་མ་ལྟར་དུ་ཞེས་ཟུར་མ་ཟུར་འདྲ་བར་
བཞེད་བའོ།

དེ་ལྟར་ན་དགག་བྱ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དང་རང་གི་རོ་མོ་
ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བྱད་བར་ཟུར་བ་ནི་མཐའ་ལས་བ་ཞིག་མདོ་མེ་དང་། ཡབ་སྲས་
གཉིས་དང་སྒྲོ་བ་དཔོན་འདིའི་གཞུང་ལས་འབྱུང་ལ། དེ་འདྲ་བ་དེ་འགོག་བའི་ཆེ་དབྱུང་མ་བ་ཁ་
ཅིག་ཕྱོགས་ལྟར་བྱས་པ་ནི་ཟུར་བཤད་བ་དང་། ཆོག་གསལ་ལས་ཀྱང་། “འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་
ལྟར་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་སྤང་བར་བྱ་མེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཀུན་ཇོ་བ་འཐད་པ་དང་ལྟན་བ་མ་
ཡིན་ནམ། དེས་ན་འདི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འགྲུར་གྱི་ཀུན་ཇོ་བ་ཏུ་མི་འགྲུར་རོ།”

ཞེས་ཐ་སྐད་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་བཏགས་དོན་བཙལ་བའི་དབྱེད་པ་བྱས་ནས་ཐ་སྐད་པའི་དོན་འཛོག་པ་བཀག་པ་ན། དེ་ལྟ་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ཉོན་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་གཞུགས་སོགས་དོན་དམ་དུ་བྱུ་བ་པར་ཁས་མི་ཡིན་པ་དང་། ཀུན་ཉོན་པར་འཛོག་པ་ཞིག་ལ་འཕེན་ལ། དེ་ཡང་དངོས་པོར་སྤྱོ་བ་ལ་མིན་པས་དབྱ་མ་རང་གྱུད་པ་ཡིན་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ།

འདིར་སློབ་དཔོན་གྱིས་¹⁷ “ཁ་ཅིག་འཕགས་པའི་ཞལ་ལྟ་ནས། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གིས་སྒྲེ་བ་སོགས་བཀག་པ་ནི། གཞུང་འཛིན་ཇེས་ཐ་དད་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྒྲེ་བ་སོགས་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དབང་བདེན་པ་བཀག་པ་མིན་པར་འདོད་པ་འདི་ཡང་། དེ་ལྟར་འགྲེལ་བའི་གཏན་ཆོགས་མེད་པར་མི་འགྱུ་བ་བས། དེ་སྐད་དུ་སྤྱོ་བ་ལ་ནི་བཙལ་ཞིང་བཏག་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ལོ།”

ཞེས་བཤད་པའི་སྤྱགས་ལྟ་སྤྱོ་བ་ནི། ལྟ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་སློབ་དཔོན་སློབ་ཏན་ལ་སོགས་བ་ཡིན་པར་སྤྱོ་མོད་ཀྱང་། དེའི་གཞུང་ན་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མི་སྤང་ངོ་། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བར་¹⁸ སློབ་དཔོན་ཆོས་སྒྲིང་གིས་བཞི་བརྒྱ་པའི་ལྟ་བ་སེམས་ཙམ་དུ་བཀྱལ་བར་བཤད་བས་དེ་ལ་སྤྱར་ན་འགྲིག་གོ།

འོ་ན་ཐབ་མའི་མདོའི་དོན་སེམས་ཙམ་དུ་འགྲེལ་བ་ནམས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་གཞུང་ནམས་ཀྱིས་དོན་ཇི་ལྟར་དུ་འགྲེལ་ཞེ་ན།

སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ལ་སོགས་པའི་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱི་གཞུང་ན། ལྟ་སྤྱོ་བ་ཀྱི་གཞུང་གི་དོན་འདི་ལྟར་འགྲེལ་བ་ཡིན་ཞེས་གསལ་བར་མི་སྤང་ཡང་། ནམ་བཤད་དེགས་པ་ལ་སོགས་

17 འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱུ་མ། ལ། ཤོག་ 24-ན། བྱིང་ 2-ག།

ཆོག་སྒྲིང་མི་མཐུན་པ་སྤང་།

18 བཞི་བརྒྱ་པ་རབ་བྱེད་དང་པོའི་སྤྱོ་བ་འགྲེལ། རྒྱུ་མ། ལ། ཤོག་ 27-ག། བྱིང་ 2-ག།

བར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ་ལ་བཞེན་ནས་མེར་བྱིན་གྱི་མདོ་དང་དོན་དུ་འཆད་བར་སྒྲུང་བས།
 དེ་བཞིན་དུ་འཆད་བར་མཛན་ཏེ་འཇགས་པའི་གཞུང་འགོག་བཞི་མི་སྤྱད་ལ། ལྷ་ཇི་བཞིན་བར་
 འཆད་ན་ནི་མེར་བྱིན་གྱི་མདོ་ལྷ་ཇི་བཞིན་བར་མི་འཆད་བ་མི་མཛད་ཅིང་། ལྷ་ཇི་བཞིན་བ་དང་
 དོན་དུ་བཤད་ན་དེའི་དོན་སེམས་ཙམ་དུ་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།

འོན་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་
 བར་བཤད་བ་རྣམས་ལྷ་ཇི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རིགས་པས་འགྲུབ་བས། ལྷ་ཇི་བཞིན་བ་ལ་གཞོད་བ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། དང་དོན་དུ་འགྲེལ་མི་རྒྱས་བ་ལ་དགོངས་ནས། “བཀལ་ཞིང་བདུག་པར་བྱ་
 བ་ཁོ་ནའོ”ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷ་ཇི་བཞིན་པའི་བསྐྱོག་སྒྲོགས་ལ་གཞོད་བྱེད་དང་། དང་ཐད་
 ལ་ལྷ་བ་བྱེད་མཐའ་ཡས་བ་ཞིག་སྟོན་བཞི། གཞུང་གི་དོན་རྣམ་བ་གཞན་དུ་དང་དུ་མི་རྩང་བར་
 ལྷ་བ་བ་ཡིན་པས་འདིར་མདོ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་སོ།

གཉིས་བ་(དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་ཙུང་བ་ཐུང་བ་)ནི། “གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་
 པའི་སྐྱེ་བ་བདེན་བ་གཉིས་ཅར་དུ་ཡང་མེད་ན།” གཟུགས་ལ་སོགས་བ་རྣམས་མེད་པར་
 འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་སོ་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེས་བ་ལ་འཇིག་རྟེན་
 དུ་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཇི་ཐོང་གི་དུ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མིག་ལ་སོགས་
 པའི་སྐྱེས་བ་ལ་སྒྲུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་མཚན་ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་
 “བཤད་པ།”

ཅ་པ། དངོས་པོ་སྟོང་བ་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ།

ཆོགས་ལ་ལྟོས་རྣམས་མ་གྲུགས་པ་ཡང་མིན།¹²

12 འཇུག་བ་རང་འགྲེལ། ཇི་བཞུན། དབུ་མ། ལ། སོག་ 270-ག་ རྩེ་དང་གོ

13 འཇུག་བ་རང་འགྲེལ། ཇི་བཞུན། དབུ་མ། ལ། སོག་ 270-ག་ རྩེ་དང་གོ

ཆོག་སྟོང་མི་མཐུན་བ་སྒྲུང་།

14 འཇུག་བ་རང་འགྲེལ། ཇི་བཞུན། དབུ་མ། ལ། སོག་ 270-ག་ རྩེ་དང་གོ

ཇི་ལྟར་དེར་ནི་གཟུགས་བརྒན་ལོགས་སྤོང་ལས།

མེས་པ་ཐེ་ཡི་རྣམ་པར་སྐྱེ་འབྱུང་ལྟར།¹⁶ ༢༧ །

དངོས་པོ་སྤོང་བ་སྟེ་བརྒན་པ་གཟུགས་བརྒན་དང་ལ་ལོགས་པས་སྐྱེ་བརྒན་ལ་ལོགས་པ་
རྣམས། མེ་ལོང་དང་བྱད་བཞིན་དང་བྱག་བྱག་དང་། སྐྱ་སྐྱང་བ་ལོགས་ཀྱི་ཁྱ་རྒྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་
ལ་སྤྱོས་པ་སྟེ་བཞེན་ནས་སྐྱེ་བ་འཛིག་ཞེན་ན་མ་གྲགས་པ་ཡང་མིན་ཏེ་གྲགས་སོ། ཇི་ལྟར་
འཛིག་ཞེན་ལ་གྲགས་པ་དེར་ནི་གཟུགས་བརྒན་ལ་ལོགས་པ་སྤོང་བ་སྟེ་བརྒན་པ་ལས། མིག་
ལ་ལོགས་པའི་མེས་པ་གཟུགས་བརྒན་ལ་ལོགས་པ་ཐེ་ཡི་རྣམ་པ་ཅན་སྐྱེ་བར་འབྱུང་བ་ལྟར།

ཅ་པ། དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྤོང་ན་ཡང་།

སྤོང་ནི་དག་ལས་¹⁷རབ་དུ་སྐྱེ་བར་འབྱུང་།

བརྒན་པའི་གཟུགས་བརྒན་ལས་བརྒན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་མེས་པ་སྐྱེ་བ་ཐེ་བཞིན་དུ།
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ནི་ད་གིས་གྲུབ་པས་སྤོང་ནའང་། དེས་སྤོང་བའི་ཁྱ་དག་
ལས་དེས་སྤོང་བའི་འབྲས་བུ་རབ་དུ་སྐྱེ་བར་འབྱུང་རོ།

འདིར་གཟུགས་བརྒན་ལས་ནི་དེ་འཛིན་པའི་མིག་མེས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པས། གཟུགས་
བརྒན་དངོས་པོ་ཡིན་ཞིང་མེས་པ་དང་ངོ་པོ་ཐ་དད་པས་ནི། སྤྱི་རྣམ་གྱི་དོན་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་
མིག་མེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་པས། གཟུང་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་གཉིས་དང་
སྐྱ་ཤད་དུ་སྤང་བ་དང་སྐྱ་མ་ལོགས་དང་། སྐྱ་བརྒན་ལོགས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་མེས་པར་བྱོལ།

དེ་ལྟར་ན་དབང་མེས་འབྲུལ་པ་ལ་སྤོང་བའི་བྱད་དང་རྒྱ་གཉིས་དང་སྐྱ་ཤད་ལོགས་ནི།
དབང་པོ་ལ་འབྲུལ་གྱི་གཞོད་པ་མེད་པའི་མེས་པ་ལྟ་ལ་སྤོང་བའི་རང་གི་མཚན་ནི་ད་གིས་གྲུབ་

16 བཞུས་རྣམས་མ་གྲགས་པའང་མིན། རྣམ་ཚུལ་འབྱུང་།

17 རྣམ་པ་སྐྱེ་འབྱུང་ག། རྣམ་ཚུལ་འབྱུང་།

18 སྤོང་བ་ནི་དག་ལས་ རྣམ་ཚུལ་འབྱུང་།

བ་དང་འདྲའོ། བྱད་བཞིན་སོགས་མི་སྲིད་ཀྱང་དེར་སྒྲུང་བ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
 མི་སྲིད་ཀྱང་དེར་སྒྲུང་བ་དང་འདྲ་བའོ། གཞུགས་བརྟན་དང་སྒྲུ་བརྟན་ལ་སོགས་པ་ནི་
 གཞུགས་དང་སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲ་བས། དེས་ན་གཞུགས་སོགས་ལྟ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 བ་སྤྱི་རྒྱུ་རྟུ་མི་འཛོལ་ཀྱང་དེར་སྒྲུང་བའི་གཞུགས་སོགས་སྤྱི་རྒྱུ་རྟུ་འཛོལ་བ་བཞིན་དུ།
 གཞུགས་བརྟན་སོགས་བྱད་བཞིན་ཡིན་པ་སོགས་སྤྱི་རྒྱུ་རྟུ་མི་འཛོལ་ཀྱང་། གཞུགས་བརྟན་
 སོགས་སྤྱི་རྒྱུ་རྟུ་འཛོལ་སྟེ་དེ་གཉིས་སྤྱི་རྒྱུ་རྟུ་འཛོལ་མི་འཛོལ་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ།

གཞུགས་བརྟན་བྱད་བཞིན་གྱིས་སྒྲུང་བ་ཙམ་གྱི་བརྟན་བ་ནི། སྒྲུང་ཉིད་སྒྲུན་བའི་ལུང་
 རིགས་གང་ལ་ཡང་སྒྲོ་ཁ་མ་སྒྲོགས་བའི་འཛོལ་རྟེན་བའི་གན་པོ་བདུ་བྱང་ཐམས་ཅད་གྱིས་
 འགྲུབ་བས། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་དེ་རིགས་ཤེས་རགས་བ་ཞིག་རྟུ་འདོད་བ་ནི་མི་རིགས་པ་ཁོ་
 ནའོ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ནི་གཞུགས་བརྟན་བརྟན་བར་གྲགས་པ་དེ་གྲུབ་ཀྱང་། དབུ་མ་བས་
 བཞག་བའི་བརྟན་བར་མི་འགྲུབ་བས། ལྟ་མ་དེ་སྤྱི་མའི་དཔེར་ཇི་ལྟར་འགྲུར་ཞེ་ན།

སྐབས་འདིར་གཞུགས་བརྟན་སོགས་དཔེར་བཞོད་པ་ནི་འཛོལ་རྟེན་བས་གྲུབ་ཟིན་དཔེར་
 འགོད་པ་ཡིན་གྱི། དབུ་མ་བས་བརྟན་བར་བཞག་པ་གྲུབ་ཟིན་བ་ཞིག་དཔེར་འགོད་པ་མིན་ནོ།
 དེ་ཡང་བྱད་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བའི་གཞུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་དེ་ལ་སྒྲུང་བའི་སྤྱིང་ནས་ཆ་འདི་ཙམ་ཞིག་
 བྱད་བཞིན་དུ་སྒྲུང་ལ། འདི་ཙམ་ཞིག་བྱད་བཞིན་དུ་མི་སྒྲུང་ངོ་ཞེས་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དབྱེ་
 མི་ནུས་ལ། བྱད་བཞིན་གྱི་གང་སྒྲུང་གི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་ཡོད་པས་སྒྲུང་ཡང་།
 རང་གི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུ་བ་མི་འགལ་བ་དཔེར་བྱས་ནས་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུན་པོ་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་བ་ན་ཡང་། སྒྲུན་པོའི་སྤྱིང་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་མི་སྒྲུང་
 གི་ཆ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པར་སྒྲུང་ལ། དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཡང་གང་སྒྲུང་གི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་སྒྲུང་
 བ་ལྟར་དུ་ཡོད་པས་སྒྲུང་ཡང་། རང་གི་རྒྱུས་བསྐྱེད་པ་དང་རང་གིས་འབྲས་བྱ་བསྐྱེད་པ་མི་
 འགལ་བར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱད་བཞིན་གྱིས་གཞུགས་བརྟན་ལ་དེར་གང་སྒྲུང་གི་ཆ་ཐམས་
 ཅད་ནས་སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་མེད་ཀྱང་གཞུགས་བརྟན་མེད་པར་མི་འགྲོ་བ་ཞིག་འཛོལ་ཤེས་ན།

མྱོན་པོ་ལ་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དུ་
མེད་ཀྱང་། མྱོན་པོ་ཡོད་པར་ངེས་པར་འཛོལ་ནས་བ་ཞིག་འདྲེང་།

ཞིབ་མཐོང་སྒྲོས་གཟུགས་སྟགས་གྱི་སྒྲིང་ནས་འདི་འགོག་འདི་མི་འགོག་ཅེས་བའི་ནམ་བ་
གཉིས་གཟུགས་བརྟན་གྱི་དཔེ་སྒྲིང་ནས་བྱེད་པ་ནི། དབྱ་མའི་ལྟ་བ་རྟེན་པ་ལ་མེད་མི་རུང་དུ་
དགོས་པས་ཆོས་སྒྲིང་མི་ཉན་ནོ།

དེས་ན་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་¹⁰ “གཟུགས་བརྟན་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་
ནམ་བར་བཞག་པ་ཡང་། ཐེས་བཞིན་དུ་མཁས་པ་ལྟ་ཞིག་གཟུགས་དང་ཆོར་པ་ལ་སྟགས་བ་
རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་པར་གནས་པ་ནམས་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་དུ་དམིགས་པས།
རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་ངེས་པར་བྱེད། དེའི་བྱིར་ཡོད་པར་དམིགས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་
བ་མེད་དོ།” ཞེས་ཡོད་ཙམ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་། ལྟར་སྒྲེ་བར་བལྟན་ལ་འདིར་
རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་བ་མེད་པར་བལྟན་པས། སྒྲེ་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་བ་གཉིས་སོ་སོར་
འབྱེད་པ་ཤིན་དུ་གསལ་བར་གསུངས་སོ།

དེ་དག་མ་བྱེ་ན་དངོས་སོ་ཡོད་བྱིན་ཆད་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོས་མེད་
བྱིན་ཆད་ཡེ་མེད་དུ་སོང་ནས་སྒྲོ་འདྲོགས་དང་བསྐྱར་འདེབས་གྱི་མཐའ་གཉིས་ལས་མི་འདའ་
སྟེ། བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས་¹¹ “དངོས་སོ་དངོས་སོ་ཡོད་པར་སྒྲེ་བའི་ལྟར་ན་ནི་ཇི་སྟེན་དུ་
དངོས་སོ་དེའི་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་སྟེན་དུ། དེ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་ཡིན་པ་ཉིད་ལ། གང་
གི་ཆེ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བ་དེའི་ཆེ་དེ་ལ་དངོས་སོ་དེ་ནམ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པའི་བྱིར།
སོང་བུའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུས་གཉིས་སྒྲེ་བ་ལས་མ་འདས་པའི་བྱིར། འདིའི་མཛོན་པར་འདྲོད་
པ་ཐམས་ཅད་འགྲིག་དགའ་བར་འགྱུར་དོ།” ཞེས་སོ།

10 འདྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱ་བལྟན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག 270-ག། རྒྱུང་ 2-ག།

11 བཞི་བརྒྱ་བ་རབ་བྱེད་བརྒྱ་གཉིས་པའི་སྒྲོ་འགྲེལ། རྒྱ་བལྟན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག 271-ག། རྒྱུང་ 2-ག།

དེས་ན་རང་གི་ངོ་བོས་མེད་པས་ཡོད་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་། དེ་ནི་དེ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱ་འབྲས་འཛོལ་ནས་པས་མེད་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་སྒྲོབ་པའི་ཞབས་གྱིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་བཀའ་བའི་བྱད་ཆོས་སུ་སྒྲུང་བས། ཡོད་པ་གཉིས་དང་མེད་པ་གཉིས་སྟེད་པ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆོལ།

གཟུགས་བརྟན་གྱི་དཔེས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི། ཡབ་སྐུས་མཇལ་བ་ལས།^ཁ “མེ་ཡོང་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་དག་ལ། ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི། གཟུགས་བརྟན་སྒྲུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། སྒྲོབ་པ་ཆོས་ནམས་ཤེས་པར་གྱིས།” ཞེས་གསུངས་ཏེ། བརྟན་པའི་དཔེ་གཞན་ནམས་གྱི་དཔེ་དོན་སྒྲོབ་ཚུལ་ཡང་སྒྲུང་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག

ལྟ་བུ་(བདེན་པ་གཉིས་ཆད་དུ་འང་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་བ་བཀའ་བའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱར་བ་)ལ་གཉིས། ཉག་ཆད་གྱི་ལྟ་བུ་སྒྲུང་སྒྲོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ལས་འབྲས་གྱི་འབྲེལ་བ་ཆོས་འཐད་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ།

དང་པོ་(ཉག་ཆད་གྱི་ལྟ་བུ་སྒྲུང་སྒྲོབ་པའི་ཡོན་ཏན་)ནི། ཨ་“གང་གི་ཐུར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གཟུགས་བརྟན་སྒྲུང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་སྒྲུང་བ་དེ་ནི་དེ་གྱི་ཐུར།”

ཅ་པ། བདེན་པ་གཉིས་སྐྱའང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཐུར།

དེ་དག་ཉག་པ་མ་ཡིན་ཆད་པའང་མིན། ༣༤ །

དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཉིས་སྐྱའམ་གཉིས་ཅར་དུ་འང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཐུར། གཟུགས་སྟགས་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཉག་པ་མ་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཐད་ཆད་པའང་མིན་ཏེ།

ཁ་ ཡབ་སྐུས་མཇལ་པའི་མདོ། རྩི་བཀའ། དཔོན་བཤེགས། ང། ཤོག་ ༡༠-པ། རྩེད་དང་གོ།

ཅ་ བརྟན་པ་རང་འབྲེལ། རྩི་བསྐྱར། དབུ་མ། ང། ཤོག་ ༢༠-པ། རྩེད་ ༡-པ།

ཆད་པ་ནི་ལྷ་སྐྱུ་ཆེ་ས་ཐོན་ཞིག་པ་མེད་"པའི་སྐྱུ་པས་སྐྱུ་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་ཆད་པ་དང་།
 ཅ་ཤེ་ལས།^ཁ "ཕྱོན་བྱུང་ད་ལྟར་མེད་ཅེས་བཤ། དེས་ན་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར།" ཞེས་
 དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་སྤངས་པས་ལྟར་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཕྱིས་མེད་བཤས།
 ཞིག་པའི་མི་རྟག་པར་འདོད་ན་འད་ཆད་ལྟར་འགྱུར་དེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཁས་
 ལེན་ན་དེ་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་འདོད་ཀྱང་། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བའི་ལྟ་བར་གསུངས་བའི་
 ཕྱིར་རོ།

འདིར་འབྲེལ་བ་པར་ཅ་ཤེ་ལས།^ཁ "ཕྱོན་པས་སྐྱུ་ལ་པ་ཞིག་སྐྱུ་ལ་ལ་དེས་ཀྱང་གཞན་
 ཞིག་སྐྱུ་ལ་པ་དེ་བཞིན་དུ། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དང་དེས་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་རྣམས་དང་འདྲ་
 བར་གསུངས་པས། རང་བཞིན་མེད་པ་ལས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམས་སྐྱེ་བར་ཕྱོན་དོ།"

ཞེས་གསུངས་པས་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཛོག་པས་ཆད་
 ལྟ་མེད་བར་ཕྱོན་པའོ། འདིར་ཀུན་རྫོབ་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་བཞག་ན་ཤིན་དུ་
 ལྷ་བའི་བདག་མེད་མི་རྟགས་པས། ཤིན་དུ་ལྷ་བའི་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྒྱད་ལ་མི་སྐྱེ་བ་ཡང་བྱ་
 དགའ་བས། རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་མ་ལུས་པར་སྦྱོར་བ་ནི། དགག་བྱ་དེ་ཀུན་རྫོབ་དུ་བཞག་པའི་
 ཡོན་ཏན་རོ།

དེ་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་ཁོགས་ན་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བར་མི་ལྷུང་བར་མ་

ཁ་ ༡༡ དབྱ་མ་འབྱུག་པ། ཆོགས་བཅད། སོ་གསུམ་པ།

ཁ༡ འབྱུག་པ་རང་འབྲེལ། རྩེ་བཅུ་ན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༧-ན། རྩེ་ ༩-པ།

ཁ༢ ཅ་ཤེ་རབ་བྱེད་བཅོམ་པ། ཆོགས་བཅད། བཅུ་གཅིག་པ།

ཁ༣ འབྱུག་པ་རང་འབྲེལ། རྩེ་བཅུ་ན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༧-པ། རྩེ་ ༡-པ།

ཁ༤ ཅ་ཤེ་རབ་བྱེད་བཅུ་བདུན་པ། ཆོགས་བཅད། སོ་གཅིག་པ་སོགས་ཡིན་པར་སྐྱེ་བའི་འཕྲུལ་ཕྱོན་པས་
 སྐྱུ་ལ་པ་ནི། རྩེ་འབྲུལ་ཕྱོན་ཆོགས་གྱིས་སྐྱུ་ལ་ཞིང་། སྐྱུ་ལ་པ་དེ་ཡང་སྐྱུ་ལ་པ་ན། སྐྱུ་ཡང་གཞན་ནི་སྐྱུ་
 པ་ལྟར། དེ་བཞིན་བྱེད་པོ་དེ་ལས་གང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ།

ཟད། ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ནས་དྲག་ཆད་གྱི་ལྟ་བུའི་དྲི་མས་མི་གོས་པས་ན། དྲག་ཆད་གྱི་ལྟ་བུ་སྤངས་སྤྱོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་དོ།

གཉིས་པ་(ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆེས་འཐད་བའི་ཡོན་ཏན་)ལ་གསུམ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་འདོད་པ་ལ་ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་སྤང་མི་དགོས་པར་བསྟན་བ་དང་། ལས་འགགས་པ་ལས་འབྲས་བྱ་འབྲུང་བའི་དཔེ་བསྟན་བ་དང་། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ།

དང་པོ་(རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་འདོད་པ་ལ་ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་སྤང་མི་དགོས་པར་བསྟན་བ་)ལ་གསུམ། མཚམས་སྟུར་གྱི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། ཅ་བའི་ཆོག་དོན་བཤད་པ་དང་། དེ་ལས་འབྲེལ་བའི་དོན་བཤད་བའོ།

དང་པོ་(མཚམས་སྟུར་གྱི་གཞུང་བཤད་པ་)ནི། ཅེ་ལྟར་བདེན་བ་གཉིས་ཀར་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པས་དྲག་བ་དང་ཆད་བར་ལྟ་བུ་བ་རྒྱང་རིང་དུ་སྤངས་པ་འབའ་ཞིག་དུ་མ་ཟད་གྱི། ལས་ནམས་འགགས་ནས་ལྟ་བུ་རིང་དུ་ཡོན་ཡང་ལས་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་ནི། ཀུན་གཞི་ནམས་པར་ཤེས་པ་དང་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་དང་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་དང་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པར་ཡོངས་སུ་དྲིག་པ་མེད་པར་ཡང་འཐད་པ་ཡིན་ལོ།

ཞེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་སྟེད་དུ་ཡང་མེད་པའི་སྟོགས་ལ་དྲག་ཆད་གྱི་ལྟ་བུ་རྒྱང་རིང་དུ་བསྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་མ་ཟད་ཀུན་གཞི་ལ་སོགས་པ་ཁས་སྤངས་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཤིན་དུ་འཐད་བའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་བསྟན་ལོ། འགགས་པའི་གཞུང་འབྲེལ་ཚུལ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་དུལ་ཙམ་མེད་ཀྱང་། བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བཞག་པས་ཆོག་པའི་འབྲེལ་ཚུལ་གྱིས་ལུགས་སུ་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་ལ་བདེན་ནས། ནམ་བར་དྲག་པའི་གྲུབ་མཐའ་འབྲེལ་བྱེད་གཞན་དང་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པ་མང་དུ་ཡོད་དེ། དེ་གང་ཞེ་ན།

ཅེ འདྲག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བསྟན། དབུ་མ། ལ། ཤོག ༢༩—ན། རྩེད་ ༢—ག།

ཅུ བསགས་ནས་ དཔར་རྫིང་། འགགས་ནས་ འདྲག་པ་རང་འབྲེལ།

རེ་ཞིག་གཙོ་བོ་རྣམས་བཞེད་ན། ཚོགས་དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམས་ཤེས་
དང་། རང་རིག་འགོག་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བས་བྱིར་ཚོལ་གྱི་རྒྱུད་
ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་སྐྱེ་བ་ཁས་མི་ལེན་པ་གསུམ་དང་། ཤེས་པ་ཁས་ལེན་པ་བཞིན་དུ་བྱི་
རེལ་གྱི་དོན་ཡང་ཁས་སྤང་དགོས་པ་དང་། ཉན་རང་ལ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་
ཡོད་པ་དང་། ཚེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉན་མོངས་སུ་འཛོག་པ་དང་། ཞིག་བ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དང་།
དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དུས་གསུམ་གྱི་འཛོག་རྒྱལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཡིན་ནོ།

དེའི་དང་བོ་ནི་སྐབས་འདིར་བལྟན་ལ། རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་
འདོད་པ་ལ་ཐུག་ཚུལ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་ངོ། རང་རྒྱུད་མི་བཞེད་པ་དེ་ལ་ཐུག་ཚུལ་ནི་རྒྱས་
པར་གཞན་དུ་བཤད་ཐིག་ལ། མདོར་བསྡུས་ཤིག་འདིར་ཡང་འཆད་ངོ། བྱི་རོལ་ཁས་ལེན་པ་
འདི་ལ་ཐུག་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། ལཱ་བ་ཡང་འདི་ལ་ཐུག་ཚུལ་ནི་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ས་
གྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཚེས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་ངོ། ཞེས་གསུངས་པའི་མེད་རྒྱུའི་
བདག་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་བཞེད་དེ། དེ་ཡང་བདག་མེད་
མཚན་ཉིད་རྟོགས་པའི་དོན་ནོ།

དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡང་གང་ཟག་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་
གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ལ་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ལ་ནི་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་ཇི་
བཞིན་པ་ཡང་རྟོགས་དགོས་པའི་གནད་ངོ།

དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཚེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉན་མོངས་སུ་ངེས་པར་འདོད་དགོས་པས་ཉན་མོངས་
གྱི་ངོས་འཛིན་ལ་ཐུ་རགས་གཉིས་དང་། མི་དྲག་སོགས་བརྒྱ་དྲུག་གི་ལས་ཅམ་གྱིས་གྲོལ་མི་
གྲོལ་གྱི་འདོད་ཚུལ་གཉིས་དང་། ཤེས་སྤྱི་བ་མཚམས་གང་ནས་སྤོང་བ་མི་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱི་
ཁྱད་པར་མང་བོ་ཞིག་ཡོད་ངོ།

འོ་ན་དང་བོར་ཐོག་ཆེན་དུ་ཞུགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་ལེགས་པར་གདན་ལ་ཐེབས་
པ་ཞིག་དང་། ཉན་རང་དུ་ལྟར་བ་གཉིས་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ་ནི་དབྱུ་མ་པ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་

འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་འདྲ་བ་དེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྐྱེད་པ་ལ་མཛོད་སྤྱོད་ལྟར་
འབྱུང་བ་དང་། དེ་ལྟར་མཛོད་ཟིན་གོམས་བར་བྱེད་བ་ཞིག་ཀྱང་འདོད་དགོས་སོ།

དེ་ལྟ་ན་ལམ་དེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཀུན་བདག་མཛོད་ལམ་ནས་སྤྱོད་བ་དང་།
བདག་འཛིན་དེ་ལྟ་སྤྱོད་ལ། དེའི་སྤྱོད་ལམ་ནས་ཀྱང་སྤྱོད་བ་འདོད་དགོས་བས། དངོས་པོ་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་བར་འཛིན་པའི་དབུ་མ་པའི་ལྷགས་ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་
ཉན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་འདོད་དམ་སྤྱོད་ལ།

འདི་ལ་གསལ་བར་བཤད་བ་མི་སྤྱང་ཡང་། རང་གྱུད་བ་དེ་དག་གིས་ཉན་རང་ལམ་དེ་
ལྟར་སྤྱོད་བ་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མཛོད་གྱུར་རེ་ཞིག་སྤངས་བ་འོང་ཡང་། ཆོགས་མཐའ་
ཡས་བ་བསགས་པའི་གྲོགས་མེད་བར་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་པོ་གང་གི་ཡང་ས་བོན་
སྤངས་བ་མི་འོང་ཞེས་བཞེད་དགོས་བས། ཤེས་སྤྱོད་མཛོད་གྱུར་བ་རེ་ཞིག་སྤངས་བ་ཉན་རང་
ལ་བྱིད་ཀྱང་། ས་བོན་སྤངས་བ་མི་བྱིད་བར་སྤྱོད་དགོས་སོ།

སྤྱོད་དཔོན་འདིའི་བཞེད་པས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉན་མོངས་ཡིན་བས། དེའི་ས་བོན་
སྤངས་བ་ལ་ཆོགས་མཐའ་ཡས་བ་གསལ་བའི་གྲོགས་མི་དགོས་ལ། གཉིས་སྤྱང་འབྲུལ་པའི་
བག་ཆགས་ཀྱི་ཤེས་སྤྱོད་སྤྱོད་བ་ལ་ནི། གྲོགས་དེ་ལྟ་བུ་མེད་བར་སྤྱོད་མི་རྒྱས་བར་བཞེད་དོ།
སྤྱར་བཤད་བ་དེ་དག་གི་ཁོ་བ་ཆགས་ན་ཁྱད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་སྤྱང་བས་བཤད་དོ།

གཉིས་བ་(རྩ་བའི་ཆོག་དོན་བཤད་བ་)ནི། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་བར་འདོད་
པའི་གྲོགས་ལ། ཀུན་གཞི་སྤྱོད་པས་མ་སྤངས་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཐད་ཚུལ་
“ཁྱེ་ལྟ་སྤྱོད་ཡིན་ཞེ་ན།”

རྩ་བ་གྲོགས་པ་གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ།

དེ་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་རྒྱས་ཕྱིར།

༣༣ འབྲུག་བ་རང་འབྲེལ་གྱི་ཤེ་བལྟ་ན། དབུ་མ་ ལ། ཤོག་ ༢༩--ན། ཟླ་ ༢-པ།

༣༤ མཚམས་འདིར་རྩ་ཆོག་བཞེད་བ་དེ་རང་འབྲེལ་གྱི་བཤད་པའི་འགྲོས་དང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལགས།

ལ་ལར་ལས་འགགས་ཡུན་རིང་ལོན་ལས་ཀྱང་།

འབྲས་བུ་ཡང་དག་འབྲུང་བར་རིགས་བར་གྱིས། ༢༦ །

ལས་དང་དེའི་འབྲས་བུའི་བར་དུ་ཡུན་རིང་པོར་ཚད་པའི་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལས་ཀྱང་།
བདེ་བ་དང་སྦྱག་བསྐུལ་ལོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྲུང་བ་ནི་རང་གི་སྡེ་བ་གོང་ལོག་ཐམས་ཅད་
འདོད་ལ། དེ་ལ་ལས་དེ་འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་སྡེ་ལོགས་བར་དུ་གནས་ན་ནི་རྟག་བར་འབྱུར་ལ།
རྟག་པས་དོན་བྱེད་བར་མི་རྒྱས་པས་ལས་ལས་འབྲས་བུ་འབྲུང་བའི་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་དོ།
ལས་དེ་བྱས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་བར་ཞིག་ན་ནི། མཚམས་དེ་ནས་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་འབྱིན་
པའི་སྡེ་ལོགས་ཀྱི་བར་དུ་ལས་དེ་མེད་ལ། ལས་ཞིག་བ་ཡང་དངོས་པོར་མེད་པས་^༡“ལས་
ལས་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་འབྲུང་བར་འབྱུར་ཞེས་བཅད་པའི་ལན་དུ།”

ལས་བྱས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་བར་^༢“འགགས་ཟིན་པའི་སྡེ་ལོགས་ཀྱི་ལས་འགག་བ་
ལ་མཛོན་དུ་སྦྱགས་པའི་ཆོ། ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་གཞག་བར་བུ་བའི་སྤྱིར་ཁ་ཅིག་ཀྱན་གཞི་རྣམ་
བར་ཤེས་བ་རྟོག་བར་བྱེད་ལ། ཁ་ཅིག་བུ་ལོན་གྱི་དབང་ཀྱ་སྡེ་དེའི་ཡི་གེ་དང་འདྲ་བའི་ལས་
གཉིས་ལས་དོན་གཞན་ལ། རྒྱད་མི་བ་བ་ཞེས་པ་ལྟར་མིན་འདྲ་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་འདོད་དོ།
ཁ་ཅིག་ནི་ལས་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཞེས་པ་དེ་གཉིས་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ལྟར་མིན་
ཞིག་རྟོག་བར་བྱེད་དོ། ཁ་ཅིག་ནི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱོས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་
རྟོག་བར་བྱེད་ལ།

དེའི་སྤྱིར་ལས་འགགས་ཀྱང་ལས་ཀྱིས་སྤྱིས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་མི་
འགལ་བར་འདོད་དེ། ལས་ཀྱིས་ཀྱན་གཞི་ལ་བག་ཆགས་འཛོག་པའི་བག་ཆགས་དེ་ལས་
ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དེའི་རིགས་འདྲ་བརྒྱད་པས་མཐར་འབྲས་བུ་འབྱིན་པས་དང་པོའི་ལས་

༡ འབྲུག་བ་རང་འབྲེལ། རྡོ་བསྐྱེད་ཀྱི་དབྱུག་ལ། མོག་ ༢༩-ན། རྡོ་བ་ ༩-ལ།

༢ འབྲུག་བ་རང་འབྲེལ། རྡོ་བསྐྱེད་ཀྱི་དབྱུག་ལ། མོག་ ༢༩-ན། རྡོ་བ་ ༩-ལ།

རྒྱ་འབྲས་བྱ་བརྒྱད་པ་ལས་འབྲུང་བར་འདོད་པོ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་སྤེས་
བར་བྱའོ།

དེའི་དང་པོ་ནི་སེམས་ཅན་པ་འགའ་ཞིག་གོ། གཉིས་པ་ནི་བྱེ་བྲག་དུ་སྟེ་བ་ཡིན་པར་
སྟུན་རས་གཟིགས་བརྒྱུ་ལ་ཞུགས་གྱིས་བཤད་དེ། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་དུ་སྟེ་བ་ལས་གཞན་པ་ཞིག་
གོ། གསུམ་པ་ཡང་བྱེ་བྲག་དུ་སྟེ་བའི་ནང་ཆོན་གཅིག་གོ། བཞི་པ་ལ་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་
ཡང་མཛོད་འབྲེལ་གྱི་གནས་དགུ་པ་དང་བསྟུན་ན་མདོ་སྡེ་པ་དང་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་དུ་སྟེ་བའི་ཡང་
འདོད་པ་ཡིན་པ་འདྲའོ། ཁ་ཆེ་བས་ཐོབ་པ་ཁས་ལེན་ཀྱང་འཐོབ་བྱའི་ཆོས་ལས་གཉིས་གྱིས་
ཐོབ་པ་སྟེད་པར་མི་འདོད་ལ་འདིར་ནི་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཞིག་སྟེ་“གང་གི་ལྟར་ན་”ཞེས་བའི་
དོན་ནོ། དབུ་མ་ཐལ་འབྲུར་བ་ཅི་“གང་གི་ལྟར་ན། ལས་རང་གི་བདག་ཉིད་གྱིས་མ་སྟེས་པ་
དེའི་ལྟར་ན་ནི།”

ཅ་ག། གང་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ།
དེ་གིས་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་རྣམ་གྱིར།
ལ་ལར་ལས་འགགས་ཡུན་རིང་ལོན་ལས་ཀྱང་།
འབྲས་བྱ་ཡང་དག་འབྲུང་བར་རིག་བར་གྱིས།

གང་གི་གྱིར་ལས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཉེ་མི་འགག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་འགགས་པ་ལས་
ཀྱང་འབྲས་བྱ་འབྲུང་བ་མི་འགལ་བ་དེའི་གྱིར་ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་མ་སྤངས་ཀྱང་། ལས་
ལས་འབྲས་བྱ་འདི་འབྲུང་བར་རྣམ་བའི་གྱིར། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ལར་ལས་གཉིས་བྱས་
པ་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་པོ་བསྐྱལ་བ་མང་པོ་ལོན་པ་ལས་ཀྱང་། ལས་ལས་འབྲས་བྱ་ཡང་
དག་པ་སྟེ་རྒྱ་ལ་འབྲས་བྱ་མི་འབྲུལ་བར་འབྲུང་བར་རིག་བར་གྱིས་སྤིག

ཅ འཇུག་པ་རང་འབྲེལ་ སྡེ་བསྟན། དབུ་མ་ ལ་ སོག་ ༢༩-ན། རྩེང་ ༡-ག

ཆ སྟུན་ཡང་མཚམས་འདིར་ ཅ་བའི་ ཆོགས་བཅད་བཞེད་པ་ནི་འབྲེལ་པ་འདིས་ ཅ་འབྲེལ་གནད་སྤངས་དང་
བསྟུན་པ་ཡིན་ལགས།

དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་གས་འདི་ལ་ནི་“ལས་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འཐད་པར་
འགྱུར་རོ།” དེ་ནས་ལྷན་པའི་ཕྱི་དོན་ནི་ལྷན་བཞིན་བཅད་པའི་ལན་སྒྲིབ་པ་པོ་བཞི་ཀུན་གྱི་ལས་ལ་
སྒྲིབ་དང་འགག་པ་རང་གི་མཚན་ནི་དྲི་སྒྲིབ་ལྟ་བུ་ལས་ལེན་ཞིང་། ལས་བྱས་པའི་འགྲུ་དུ་
འགགས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་དོ།

དེ་ལ་སྒྲིབ་དོན་འདིས་དེ་འདྲ་བའི་འགགས་པ་ཡིན་ཀྱང་ཀུན་གཞི་སྒྲིབ་པ་ལས་ལེན་བས་
སྒྲིབ་མེད་ཅེས་ལན་འདེབས་པ་མི་རིགས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྩ་ལྱིས་ལས་སྒྲིབ་
དང་འགགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ།

ལན་འདེབས་རྩ་ལྱི་དེ་ནི་དྲི་སྒྲིབ་པའི་བཞེད་པ་ཡིན་པར་སྒྲིབ་པ་ལ། ཅི་གང་ཕྱིར་ལས་
ནི་སྒྲིབ་པ་མེད། འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་དེའི་ཕྱིར། གང་ཕྱིར་དེ་ནི་མ་སྒྲིབ་པ་། དེ་ཕྱིར་ཆུང་
ཟུང་མི་འགྱུར་རོ།” ཞེས་ཅ་ཤེས་གསུངས་པ་དུངས་ཏེ། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རང་གི་བདག་ནི་དྲི་སྒྲིབ་པ་མེད་དོ། དེའི་ཕྱིར་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་འགག་པ་མི་
སྲིད་པའི་ཕྱིར། ལས་བྱས་པའི་འགྲུ་དུ་འགགས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཟུང་ནས་ཆུང་
མི་ཟ་པར་རྟོག་པ་རིགས་པ་མིན་ནོ། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། རིགས་པ་དེ་ནི་ཆུང་མི་ཟ་བ་འགོག་པ་
ལ་གསུངས་ཀྱང་གཞན་གསུམ་འགོག་པ་ལ་ཡང་ཆུང་པར་མེད་དེ་རྒྱ་མཚན་ཀུན་ནས་མཚུངས་
པའི་ཕྱིར་རོ།

ཡང་མདོ་ལས་། “མི་ཡི་ཆེ་ཆད་ལོ་བརྒྱ་ལྟེ། དེ་སྲིད་འཆོལ་བཅོད་མེད་ཀྱི། ལོ་ལ་
ཐུང་བོར་ཐུངས་པ་མེད། སྒྲུབ་པ་དེ་ཡང་དེ་དང་མཚུངས། ཟད་པ་མེད་ཅེས་གང་སྒྲིབ་དང་།
ལས་ཟད་ཅེས་ནི་གང་སྒྲིབ་པ་། སྒྲིབ་པའི་རྩ་ལྱི་དུ་ཟད་པ་མེད། ཟ་སྒྲིབ་རྩ་ལྱི་དུ་ཟད་པར་

ཁ 1 འདྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱ་བསྐྱེད། དུས་མཁའ་ ལ། རྟོག་ 250-མ། ཕྱིང་ 3-པ།

ཅ 2 འདྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱ་བསྐྱེད། དུས་མཁའ་ ལ། རྟོག་ 250-མ། ཕྱིང་ 3-པ།

ཏ 3 ཅ་ཤེས་བཤེད་བཅུ་བདུན་གྱི་ཆོག་པ་ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་བདུན་པ།

ལ 4 ཡལ་སྒྲིབ་མཐུན་པའི་མདོ། རྒྱ་བསྐྱེད། དཔོན་བརྟན་པ་ ལ། རྟོག་ 17-པ། ཕྱིང་ 2-པ།

བཞུན།” ཞེས་གསུངས་པ་དྲངས་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐད་པའམ་འགག་པ་མེད་པ་
 དང་། དེ་གཉིས་མ་ལྷན་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་བྱངས་སོ། ནག་ཆོའི་འབྱར་ལས། “མོ་
 རྣམས་བྱང་པོར་སྤངས་པ་ནི། མེད་པ་དེ་བཞིན་ཡང་དག་པར། ཆོག་པ་པ་འདི་ཡང་བལྟ་བར་
 གྱུ།” ཞེས་འབྱུང་ངོ་། དེ་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ་ཞེས་དགག་བྱ་ལ་བྱུང་
 པར་སྤང་བའི་སྤང་ནས་བཤད་པ་ལོ།

གསུམ་པ་(དེ་ལས་འཛུས་པའི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། འགག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་
 ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་དང་། ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་བག་
 ཆགས་ཀྱི་གཞི་འཛིན་པ་ལོ།

དང་པོ་(འགག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་)ནི། གཤམ་
 ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་འགག་པ་མེད་ཀྱང་རང་གི་ལྷགས་ལ་ཡང་“ལ་ལར་ལས་
 འགགས་”ཞེས་དང་། “འགགས་ཤིང་རང་བཞིན་ཡོད་མིན་པའི།” ཞེས་གསུངས་པས། “མ་
 ལྷན་ཚུལ་དུ་ཐད་པར་བཞུན།” ཞེས་པ་ལྟར་ལས་བྱས་པའི་འོག་དུ་ལས་དེ་འགགས་པ་ནི་
 འདོད་དགོས་ལ། དེའི་ཆེ་འགག་པ་ནི་དངོས་པོར་མེད་ཅིང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པའི་དེན་དུ་
 ཀུན་གཞི་སོགས་ཀྱང་མི་འདོད་ན། ལས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པ་ལས། འབྲས་བྱ་
 འབྱུང་བ་མི་འཐད་པར་བཅད་པ་སོན་གནས་པས། སྤར་གྱི་ལན་དེ་དག་གིས་མི་ཆོག་གོ་ཞེ་ན།

སྟོན་མེད་དེ། “གང་སྤྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་བ། དེ་སྤྱིར་”ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཉིད་གྱིས་ལས་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་ལས་སྤྱིས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བ་འགྲུབ་པས་ལན་རྒྱར་བ་མ་
 གསུངས་སོ། དེ་ཡང་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་སྤྱགས་ཐམས་ཅད་ལ།
 ཞིག་པ་དངོས་པོར་མི་རུང་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་དབུ་མའི་སྤྱགས་ལ་ཞིག་
 པ་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་གནད་དོ།

ལྷགས་དང་པོ་ལ་ནི། ལྷ་གྲུ་ལྷ་བྱའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཞིག་པ་ན། ལྷ་གྲུའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་དངོས་
 པོ་ཐམས་ཅད་ནི་ལོག་ལ། ལྷ་གྲུ་ལས་གཞན་པ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གཞན་གང་

ཡང་མ་ཐོབ་པས། ཞིག་པ་དེ་དངོས་པོ་གཏན་མིན་པར་འདོད་དེ། ཐུན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་
མཆེད་རེ་རེ་བའི་དངོས་པོ་དང་། ལུས་པ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཆ་ཤས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཚོགས་པ་
གང་ཡང་ཞིག་པ་དེའི་མཆན་གཞིར་མི་རུང་བའི་བྱིར་དངོས་པོ་མིན་ན་སྐུམ་པ་ལོ།

ལུགས་བྱི་མ་ལ་ནི། དཔེར་ན་ཉེར་སྐྱས་ཀྱི་བྱང་པོ་ལྟ་རེ་རེ་བ་དང་ཚོགས་པ་གཉིས་ཀ་དང་།
དེ་གཉིས་ལས་ངོ་པོ་ཐ་དད་བ་གཅིག་ཉེར་སྐྱས་ཀྱི་མཆན་གཞིར་འཛིག་གྱུ་མེད་ཅིང་། ཉེར་
སྐྱས་ཀྱང་དེ་གསུམ་གྱི་མཆན་གཞིར་མི་རུང་ལ། རང་གི་བྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེར་སྐྱས་སུ་
བཏགས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་མི་འགལ་བ་བཞིན་དུ། ཞིག་པ་ཡང་ཞིག་གྱུར་དངོས་པོ་དང་།
དེ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མཆན་གཞིར་མེད་ཀྱང་། ཞིག་གྱུར་དངོས་པོ་ལ་
བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་བྱིར་དངོས་པོ་ལོ།

དེ་སྐབས་པ་ལ་ལུང་རིགས་གཉིས་ཚིག་གསལ་ལས་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི། ས་བརྩ་བ་
ལས། “སྐྱེ་བའི་རྩོད་གྱིས་ཅ་ཤི”ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། ཤི་བ་ནི་གང་ཤི་བའི་སེམས་ཅན་དེ་
ཞིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱེ་བའི་རྩོད་གྱིས་སྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དེ་ནི་ད་ལས། “འཆི་
བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ་འདྲ་བྱེད་འཛིག་པར་ཡང་བྱེད་པ་དང་།
ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྱིན་པ་ལོ།” ཞེས་འཆི་བས་བྱ་བ་གཉིས་
བྱེད་པར་གསུངས་ཏེ། ཤི་བ་རྒྱས་བྱེད་པ་དང་། ཤི་བས་མ་རིག་པ་སྐྱེད་པར་ཡང་གསུངས་
པས། ཞིག་པ་ལ་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། ཞིག་པས་འབྲས་བྱ་སྐྱེད་ཀྱས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་
རྒྱན་གྱི་ཞིག་པ་ཡིན་ཡང་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་པོ་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་ལ་ཡང་འདྲ་ལ། སྐད་
ཅིག་མ་དང་པོ་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པའི་རྒྱར་ཡང་བསྟན་ནོ། དེས་ན་སེམས་ཅན་སྐྱེས་པ་དང་

ཁ ཅ་ཤི་རབ་བྱེད་བརྩ་གཅིག་པའི་འབྲེལ་པ་ཚིག་གསལ། རྩོ་བསྟན་པ་དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༡༩-པ། བྱེད་ ༡-པ།

ཁ ས་བརྩ་བའི་མདོ། རྩོ་བཀའ། བལ་ཆེན། ལ། ཤོག་ ༢༢-པ། བྱེད་ ༢-པ། རྩོ་བའི་རྩོད་གྱིས་ཅ་ཤི་ལོ།
ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བའི་རྩོད་གྱིས་ཅ་ཤི་རྒྱན་མི་འཆད་ཅིང་རྟོན་པ་ལོ། ཞེས་གསུངས་ལོ།

ཁ ས་བརྩ་བའི་མདོ། རྩོ་བཀའ། བལ་ཆེན། ལ། ཤོག་ ༢༢-པ། བྱེད་དང་པོ།

མི་བ་གཉིས་དང་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་མི་ཐོད་བ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་མ་བཟུང་
བ་ནམས་ལ་དངོས་པོར་འཛོག་མི་འཛོག་དང་། རྒྱས་སྐྱེད་མི་སྐྱེད་ཀྱན་ནས་མཚུངས་སོ།།

འདི་ལ་དགོངས་ནས་ཅ་ཤེ་ལས།²² “དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན།” ཞེས་
དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་བ་ལས་ཀྱང་།²³ “རྒྱ་ཐད་ཉིད་ལས་ཞི་བ་ནི། ཐད་ཅེས་བྱ་བར་
དམིགས་བ་ཟླ།” ཞེས་སྤྱ་གུ་མོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། དེ་ཞིག་བ་དེའི་དངོས་པོར་མེད་པ་
གཉིས་ཀ་འདུས་བྱས་དང་། ལྷུ་མ་ལྷ་བྱའི་རྒྱ་ཐད་བ་ནི་མར་མེ་ལྷ་བྱའི་འབྲས་བྱ་ཐད་བའི་རྒྱར་
གསུངས་བས། འབགས་བའི་བཞེད་པར་གདོན་མི་ཟ་བར་འདོད་བར་བྱའོ།།

སྐད་ཅིག་དང་པོ་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་བ་ནི་དངོས་སྤྱ་དགག་བྱ་བཅད་ནས་རྟོགས་དགོས་
བས། དགག་བ་ནི་ཡིན་ལ་མེད་དགག་ནི་མ་ཡིན་པས་མ་ཡིན་དགག་ཟླ། ཞིག་རྒྱ་དེ་བཅད་བ་
ཙམ་མིན་གྱི་དེ་བཅད་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་འཕངས་བའི་བྱར་རོ། ལྷུ་བ་བྱེད་ལྷག་མ་ནི་རྒྱས་པར་
ཅ་ཤེའི་རིག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། འདི་ནི་ལྷགས་འདིའི་རིགས་པ་ལྷ་ལ་དོན་ཆེ་བ་ཅིག་ཏུ་
འདུག་གོ།

གཉིས་པ་(ཀྱན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞི་འཛོག་བ་)ནི། གལ་ཏེ་ཀྱན་གཞི་རྣམ་
ཤེས་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་དགེ་མི་དགའི་བག་ཆགས་འཛོག་བ་དང་། བག་ཆགས་དེ་སྒྲིན་བ་ལས་
འབྲས་བྱ་འབྱུང་བར་འདོད་དགོས་ཏེ། འདུག་འབྲེལ་ལས།²⁴ “ཐོག་མ་མེད་བའི་འཁོར་བ་
དངོས་པོའི་བག་ཆགས་བཞག་བ་ཡོངས་སྤྱི་ནི། དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་བ།” ཞེས་
དང་། དེ་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་མང་དུ་འབྱུང་བའི་བྱར་རོ། དེ་ཡང་བག་ཆགས་འཛོག་བའི་གཞི་
མེད་པར་མི་རུང་བས་གཞི་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

22 ཅ་ཤེ་རབ་བྱེད་ཉེར་ལྷ་ག་ ཆོགས་བཅད། བརྒྱ་གསུམ་ག་

23 རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་ག་ ཟླ་བཟུང་། དབུ་མ། ཅ། མོག་ 27-ན། ཟླ་བ་ 1-ག་ ཆོགས་བཅད། ཉེར་གཅིག་ག་

24 འདུག་བ་རང་འབྲེལ། ཟླ་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། རང་ལུང་འདི་བྱིས་བྱ་རྟེན་ན་དཔར་མེངས་གཉིས་པར་
འདོད་རྒྱ།

ཇི་ལྟར་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན། ཉན་ཡིད་ཀྱིས་ངོ་ལྟོས་དུ་
དམིགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཐག་ཆགས་ཀྱི་གནས་སུ་འདོད་པ་དེ་བཞིན་
དུ་ལུགས་འདིས་ཀྱང་ངོ་ལྟོས་པ་ཙམ་གྱི་སློ་ལྟན་སྒྲིམ་གྱི་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ཐག་ཆགས་སློ་
པའི་གཞིར་བཞེད་དོ།

ཁོ་ན་འཕྲག་འགྲེལ་ལས།⁷⁴ “མེམས་ཀྱི་རྒྱན་ཐག་ཆགས་ཀྱི་གཞིར་”གསུངས་པ་ཇི་
ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ང་ཙམ་དེ་ཉིད་མེམས་རྣམ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྒྱད་ཡིན་པས།
མེམས་ཀྱི་རྒྱད་ཅེས་ཀྱང་བྱ་ལ། མེམས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་འདྲ་ལ་དེའི་རྒྱད་ཅེས་པ་ལྟར་ན། དེ་
ཡང་རེས་འགའ་པའི་ཐག་ཆགས་སློ་པའི་གཞིར་འགྱུར་རོ།

མ་རིག་པའི་ཐག་ཆགས་ཀྱི་ཚུལ་ནི། འཕྲག་འགྲེལ་ལས།⁷⁵ “གང་གིས་མེམས་ཀྱི་རྒྱད་
འགག་པར་བྱེད་ཅིང་སློ་པར་བྱེད་ལ། ཇེས་སུ་བཞུད་པར་བྱེད་པ་ནི་ཐག་ཆགས་ཏེ། ཉན་
མོངས་པའི་ལྟར་ཐུག་པ་དང་། གོམས་པ་དང་ཅ་པ་དང་ཐག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་
དག་གོ། དེ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་ཉན་མོངས་པ་སྒྲངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། ཉན་མོས་དང་
རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྒྲང་བར་མི་རྒྱས་ཏེ། ཉིལ་མར་དང་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་བསལ་དུ་ཟིན་
ཀྱང་། བྱམ་པ་དང་ལྷམ་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་དེ་དང་བྱད་པས་ཡོན་ཏན་སྒྲ་མོ་དམིགས་པ་
བཞིན་ནོ།” ཞེས་གསུངས་སོ། དགེ་མི་དགེའི་ཐག་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཐག་ཆགས་
གཞན་ལ་ཡང་གཞི་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་ལྟར་རོ།

ཁོ་ན་མཐོང་ལམ་པར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་སུ་དེའི་སྒྲང་བྱ་མཐོང་སྒྲང་མེད་མོད་ཀྱང་།

74 འཕྲག་པ་རང་འགྲེལ། རྩི་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ 202-པ། བྱེད་ 1-པ། གང་གིས་མེམས་ཀྱི་རྒྱད་
འགག་པར་བྱེད་ཅིང་སློ་པར་བྱེད་ལ། ཇེས་སུ་བཞུད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཐག་ཆགས་ཏེ། ཞེས་སྟོབས་བརྩ་བ་
3ག་པ་3ད་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་བཤད་པའི་སྟོབས་སུ་གསུངས་སོ།

75 འཕྲག་པ་རང་འགྲེལ། རྩི་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ 202-པ། བྱེད་ 1-པ། ལྟར་འདི་མོང་དུ་སྟོབས་
བརྩ་བ་བཤད་པའི་སྟོབས་སུ་བཞུད་ཟིན་པས་དེར་གཞིགས།

སྒོམ་སྤང་གི་བག་ལ་ཉལ་ཡོད་དགོས་ལ། དེའི་ཆོ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་སྤང་འབྱུང་པའི་
བག་ཆགས་ཀྱིས་མ་བསྐྱད་པའི་ཟག་མེད་ཡིན་བས། དེའི་ངོ་མོར་བག་ལ་ཉལ་དེ་གནས་པ་མི་
རིགས་ལ། དབང་ཤེས་ཀྱང་དེའི་རྟེན་དུ་མེད་ཅིང་གཟུགས་ཀྱང་དེའི་རྟེན་དུ་མི་རིགས་ལ་ཀུན་
གཞི་ཡང་མི་འདོད་པས་དེའི་རྟེན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟེ། སྒོན་མེད་དེ་དེའི་ཆོང་ཙམ་ཞིག་
སྒོམ་སྤང་གི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། སྤང་གཉེན་གཞན་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་
པར་བྱུང་།

ལྷགས་འདིའི་གང་ཟག་གི་འཛིག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཤེས་ན་ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་
ཤེས་མཐའ་ཡས་དང་ཅི་ཡང་མེད་པ་གསུམ་དུ་སྒྲིམ་པའི་འབགས་པའི་རྒྱད་ལ། འཛིག་རྟེན་
ལས་འདས་པ་ཟག་མེད་གྱི་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན། འཛིག་རྟེན་པའི་སེམས་གཞན་མེད་
པས་དེ་རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་བ་ལྟོག་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པ་དང་། སྤྱིང་ཅེར་སྒྲིམ་པའི་འབགས་པ་
ལ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སར་གཏོགས་པའི་ཟག་མེད་གྱི་སེམས་མངོན་དུ་འགྱུར་པ་ན། སྤྱིང་ཅེ་དང་
ཅི་ཡང་མེད་པ་གཉིས་ཀའི་སས་བསྐྱས་པའི་འགྲོ་བ་ལྟོག་པར་འགྱུར་ན། ཟག་མེད་གྱི་སེམས་
དེའི་གནས་ནི་འགྲོ་བ་དེ་གཉིས་དང་། སྤང་ན་ལས་འདས་པའི་འགྲོ་བར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ།
ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་གནོད་པར་མངོན་ན། ཟག་བཅས་དང་ཟག་
མེད་གྱི་སེམས་གང་ཡང་འགྲོ་བ་དེ་དག་གི་མཚན་གཞིར་མ་བཞག་ཀྱང་འགྲོ་བ་བཞག་པས་
ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ།

སྤྱིགས་སྤང་པའི་ལྷགས་ནི། ལམ་མ་ཞུགས་དང་སྒོ་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་བའི་ངོ་མོ་མ་
སྒྲིབས་ལུང་མ་བསྐྱར་གྱི་དབང་དུ་མཛད་པའོ། ལན་དེ་དག་ཀྱང་བདག་འདྲ་བས་ལྷགས་ཆེན་
པོ་རྣམས་ལ་རང་སྒོ་བས་ཀྱིས་བཞུགས་པར་ག་ལ་རུས། འོན་ཀྱང་མགོན་པོ་ཁྱེད་ཀྱི་དགོངས་པ་
ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཨོགས་པར་འཛིག་ཤེས་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གི་ལྷགས་ལ་བརྟེན་ནས་
སྤྱིང་པ་ཡིན་པོ། དེ་རྣམས་ལ་དབགས་ན་ཀུན་གཞི་སྤྱི་བའི་རིགས་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་
ཀྱང་ལྷགས་འདི་ལ་མི་གནོད་པར་མངོན་ན། སྒོ་གྲོས་ཆེ་ཞིང་ཞིབ་ལ་རྣེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཅད་
གཅད་པར་བྱུང་།

གཉིས་པ་(ལས་འགགས་པ་ལས་འབྲས་བྱ་འབྲུང་བའི་དཔེ་བཞུན་པ་)ནི། ལྷ་ལས་འགགས་པ་
ལས་འབྲས་བྱ་འབྲུང་བར་“བཤད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་དཔེ་འོ་ནས་བཤད་པ།”^ཧ

ཙ་པ། མི་ལམ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དག་མཐོང་ནས་ནི།
སད་ཀྱང་སྤྱན་ལ་ཆགས་པ་སྤྱེ་འགྱུར་པ།
དེ་བཞིན་འགགས་ཤིང་རང་བཞིན་ཡོད་མིན་བའི།
ལས་ལས་ཀྱང་ནི་འབྲས་བྱ་ཡོད་པ་ཡིན། ༥༠ །

མི་ལམ་ན་བྱད་མེད་བཟང་མོ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དག་མཐོང་ནས་ནི། དེ་ནས་གཉིད་སད་
ཀྱང་སྤྱེ་སད་པའི་ཆེན་ཡང་སྤྱེ་པོ་སྤྱན་པོ་ལ་ད་ལྟ་འགགས་ཤིང་མེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་
ཆགས་པ་དྲག་པོ་སྤྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་ལས་འགགས་
པ་ལས་ཀྱང་ནི། ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་འབྲུང་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།

ཞེས་བས་ཞིག་པ་ལས་འབྲས་བྱ་འབྲུང་བར་བཞུན་ནོ། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་སྤྱིད་པ་འཛོ་བའི་
མདོ་ལས།^ཉ “རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་ཞིག་ཉལ་བའི་མི་ལམ་ན་ཡུལ་གྱི་བྱད་
མེད་བཟང་མོ་དང་ལྟན་ཅིག་སྤྱོད་པར་མིས་ལ། དེ་ཉལ་བ་ལས་སད་ནས་ཡུལ་གྱི་བྱད་མེད་
བཟང་མོ་དྲན་ན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ཇི་སྟུང་དུ་ལེམས། འོ་ན་གང་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་གྱི་བྱད་
མེད་བཟང་མོ་དང་ལྟན་ཅིག་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པར་མིས་ལ། དེ་ཉལ་བ་ལས་སད་ནས་ཡུལ་གྱི་
བྱད་མེད་བཟང་མོ་དྲན་པའི་མི་དེ་ཅི་མཁས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནས། གསོལ་བ་བཙུག་
ལྟན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་ཏེ། དེ་ཅིའི་སྤྱད་དུ་ཞེ་ན། བཙུག་ལྟན་འདས་མི་ལམ་གྱི་བྱད་མེད་
བཟང་མོ་ཡང་མ་མཆིས་ཤིང་། མི་དམིགས་པ་ལགས་ན། དེ་དང་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ལྟ་གཤམ་
མཆིས་ཏེ། འདི་ལྟར་མི་དེ་ནི་པོངས་ཤིང་དུ་བ་བའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་ལགས་མོ།” ཞེས་
དངས་པ་ནི་དཔེ་ལྟན་བའོ།

ཧ ༡ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བཞུན། དབྱ་མ། ༡༡ རྩེ་བཞུན་ ༢༩-པ། རྩེ་བཞུན་ ༢༩-པ།

ཉ ༢ རྩེ་བཞུན་པ་འཛོ་བའི་མདོ། རྩེ་བཞུན་ ༣༡ རྩེ་བཞུན་ ༣༡-པ། རྩེ་བཞུན་ ༣-པ།

དེ་དོན་དང་སྒྲུབ་པ་ནི་ ༡༩ “སྒྲུལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྤྱོ་བོ་ཐོས་པ་དང་
མི་ལྡན་པ་ཡང་མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་ནས་ཡིད་བདེ་བར་འགྱུར་བའི་གཟུགས་
རྣམས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ཏེ། མངོན་པར་ཞེན་པར་གྱུར་ནས་ཆགས་པ་སྤྱོད་པར་བྱེད་དོ།
ཆགས་ནས་འདོད་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཞེ་སྤང་ལས་བྱུང་བ་དང་། གཉི་ཕྱགས་ལས་བྱུང་
བའི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་གིས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། ལས་དེ་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པར་
གྱུར་ནས་འགག་གོ། འགགས་པ་ན་ཤར་སྤོགས་སུ་བཞེན་ཏེ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ནས།
སྤོགས་མཚམས་རྣམས་སུ་མ་ཡིན་ནོ།”

ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཐོས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ནིད་སྤྱོན་པ་
ཐོས་པ་ལས་དེ་ནིད་དོགས་པ་མེད་པའོ། མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་བདེན་ཞེན་ནོ། ཆགས་པ་ལས་
བྱུང་བའི་ལས་གསུམ་ལ་ནི། དགེ་མི་དགེའི་ལས་གཉིས་ཀ་དང་། ཞེ་སྤང་ལས་བྱུང་བའི་ལས་
ནི་མི་དགེ་བ་དང་གཉི་ཕྱག་ལས་བྱུང་བ་ལ་ཡང་ལས་གཉིས་ཀ་གསོག་པ་ཡོད་དོ། ལས་བྱས་
མ་ཐག་ཏུ་འགགས་པ་ནི་ཐ་སྤྱད་དུ་དང་། ལྷག་མས་ནི་འགག་བ་ངོ་བོ་ནིད་གིས་གྲུབ་པ་
བཀག་གོ།

དེ་ནས་དུས་ ༢ “གཞན་ཅི་ཙམ་ཞིག་ན་འཆི་བའི་དུས་དང་ཚོད་ཏེ་བར་གནས་པའི་ཆེ། དེ་
དང་སྐལ་བ་འདྲ་བའི་ལས་དེའི་ཆེ་འཕེན་བྱེད་ཐད་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་པའི་ཆེ་
འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉལ་ཉལ་བ་ལས་སད་བའི་མིའི་ཡུལ་གྱི་བྱུང་མེད་བཟང་མོ་ལྟ་བུར་ཡིད་
ལས་དེ་ནིད་ལ་མངོན་དུ་སྤོགས་པར་འགྱུར་ནོ།”

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐལ་བ་འདྲ་བ་སྟེ་བྱུང་པོ་རིགས་མཐུན་ཆེ་འདིར་གནས་པའི་ལས་ཐད་
ནས། ཆེ་འདིའི་རྣམ་ཤེས་ཐ་མ་འགག་པའི་ཆེ། ཆགས་ལྡན་སད་མ་ཐག་ཏུ་མི་ལས་གྱི་མཐོས་

༡༩ བྱིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ། རྩེ་བཀའ། ༩། ཤོག་ ༡༥༩-ན། རྩེད་དང་པོ།

༢༠ བྱིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ། རྩེ་བཀའ། ༩། ཤོག་ ༡༥༩-ན། རྩེད་ ༩-པ།

མ་དྲན་ཏེ། ཡིད་དེ་ལ་ཕྱོགས་པ་བཞིན་དུ་འཆི་ཁའི་ཆོ་ཆེ་གྱི་མར་གང་སྤྲིན་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་
བ་སང་པའི་ལས་དེ་ལ་ཡིད་ཕྱོགས་པར་འབྱུར་གྱི་དྲན་པ་མིན་ནོ།

དེ་ལྟར་རྣམ་པར་སྤེལ་བ་ཐ་མ་འགག་ཅིང་སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་སྤེལ་བ་དང་
པོ་ཡང་ན་ནི་ལྟ་དག་གི་ནང་དུ་སྤེལ་བུ་བ་ནས། ཡང་ན་ནི་ཡི་དྲུགས་རྣམས་སུ་འབྱུང་བར་
འབྱུར་ངོ། ། སྤེལ་བུ་པའི་བར་དང་། སྤེལ་གསུངས་དེ་ཐ་མ་འགག་བ་ནི་ཆོ་འདིའི་ལོ། ། སྐྱེ་བའི་
ཆར་གཏོགས་པའི་རྣམ་སྤེལ་དང་པོ་འབྱུང་བ་ལ་ལྟ་དག་གི་ནང་དུ་སྤེལ་སྟགས་གསུངས་ཤིང་།
བར་སྤྲིད་འགྲོ་བ་དྲུག་པོ་མིན་པས་སྐྱེ་སྤྲིད་ཀྱི་རྣམ་སྤེལ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་འཆི་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་བར་
སྤྲིད་ཡོད་ཀྱང་མ་གསུངས་པ་མང་བར་སྤྲོད་བས། གཙོ་བོར་སྐྱེ་འཆིའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལས་
འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་ཚུལ་གཏན་ལ་དབབ་བར་བཞེད་བལོ།

དེ་རྣམ་^{༥༡} “རྣམ་པར་སྤེལ་བ་དང་པོ་དེ་འགགས་མ་ཐག་དུ་གང་ལ་རྣམ་པར་སྤྲིན་བ་སྤྱིང་
བར་འབྱུར་བར་མངོན་པ་དེ་དང་སྐལ་བ་འདྲ་བའི་མེམས་ཀྱི་རྒྱན་འབྱུང་ངོ་། ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་
དེ་ལ་ཆོས་གང་ཡང་འཛིག་རྟེན་འདི་རྣམ་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་འཕོ་བ་ཡང་མེད་ལ། འཆི་འཕོ་
བ་དང་སྐྱེ་བར་མངོན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་གང་རྣམ་པར་སྤེལ་བ་ཐ་མ་
འགགས་བ་དེ་ནི་འཆི་འཕོ་བ་སྤེལ་བུ། གང་རྣམ་པར་སྤེལ་བ་དང་པོ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་སྤེལ་
བུལོ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་སྤེལ་བ་ཐ་མ་འགགས་པའི་ཆོ་ཡང་གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོ་ལོ། །
རྣམ་པར་སྤེལ་བ་སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་བ་འབྱུང་བའི་ཆོ་ཡང་གང་ནས་ཀྱང་ཁོང་བ་མེད་དོ། ། དེ་
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་ཕྱིར་ངོ། ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རྣམ་པར་སྤེལ་བ་ཐ་
མ་ནི་རྣམ་པར་སྤེལ་བ་ཐ་མས་སྤྱོད་ངོ་། ། འཆི་འཕོ་ནི་འཆི་འཕོ་བས་སྤྱོད་ངོ་། ། ལས་ནི་ལས་
ཀྱིས་སྤྱོད་ངོ་། ། རྣམ་པར་སྤེལ་བ་དང་པོ་ནི་རྣམ་པར་སྤེལ་བ་དང་པོས་སྤྱོད་ངོ་། ། སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེ་
བས་སྤྱོད་ལ་ལས་རྣམས་རྒྱུད་མི་རྩ་བར་ཡང་མངོན་ནོ། །”

༥༡ སྤྲིད་བ་འཕོ་བའི་མདོ། རྩེ་བཀའ། མི་ཤོག་ ༡༠༩-ན། བྱེད་ ༩-ག།

ཞེས་གསུངས་ཏེ་སྒྲེ་སྤྲུང་དུ་ཉིང་མཚམས་སྤྱར་བའི་སྒྲིན་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་པདྨ་ཕྱག་ཅིག་
སྤྲང་བས། དེ་སྤྲང་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་སྒྲེ་སེམས་དང་པོ་ལས་སྒྲེ་བ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་
སྒྲེ་བ་ཐ་སྐད་སྒྲེ་བ་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་ལ། དོན་དམ་པར་མེད་བ་དང་དེའི་རྒྱ་མཚན་རང་བཞིན་གྱིས་
དཔེན་ཞེས་པ་ནི། དགག་བྱ་ལ་བྱད་པར་སྤྱར་བ་སྒྲེ་རྣམ་ཤེས་ཐ་མ་སོགས་རང་རང་གིས་སྤྲང་
བར་གསུངས་བ་ལ་སྤྱར་བར་བྱའོ། དེ་ལྟར་བསྐྱན་བ་ན་ལས་འབྲས་ཡོད་པ་མིན་པར་བརྒྱད་
གིས་དོགས་ནས་ལས་རྣམས་ཆུད་མི་ཅ་བར་གསུངས་སོ།

གསུམ་བ་(དེ་ལྟར་བསྐྱན་བ་ལ་ཚད་བ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས། རྣམ་སྒྲིན་ཕྱག་མེད་དུ་འབྱིན་བའི་
ཚད་བ་སྤང་བ་དང་། ཀྱང་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་བའི་ལུང་དང་འགལ་བའི་ཚད་བ་སྤང་བའོ།

དང་པོ་(རྣམ་སྒྲིན་ཕྱག་མེད་དུ་འབྱིན་བའི་ཚད་བ་སྤང་བ་)ནི། ༢༢་གལ་ཏེ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
སྒྲིས་བ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཟད་བ་མེད་བས་རྣམ་སྒྲིན་འབྱུང་བར་འདོད་ན་དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་
བར་སྒྲིན་ཟིན་བ་ལས་ཀྱང་ཡང་རྣམ་བར་སྒྲིན་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཕྱག་པ་མེད་བའི་སྒྲིན་དུ་
འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན།

ཅ་བ། ཇི་ལྟར་ཡུལ་ནི་ཡོད་ཉིད་མིན་མཚུངས་ཀྱང་།

རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྤྱ་ཤད་རྣམ་པར་ནི།

མཐོང་གི་དངོས་གཞན་རྣམས་པར་མ་ཡིན་ལྟར། ༢༣

དེ་བཞིན་སྒྲིན་ལས་སྤྱར་སྒྲིན་མིན་ཤེས་གྱིས། ༢༤ ॥

༢༢་ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་ཡུལ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་མིན་པར་མཚུངས་བཞིན་དུ། རབ་རིབ་ཅན་
གྱི་མིག་གིས་ཡོད་པ་མིན་བའི་སྤྱ་ཤད་ལ་སོགས་བའི་རྣམ་པར་ནི་མཐོང་གི། དེ་ལས་གཞན་

༢༢ འབྲག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱ་བསྐྱེད། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༩༡-ན། རྒྱུང་ ༩-ག།

༢༣ མཐོང་གི་དངོས་པོ་གཞན་རྣམས་མ་ཡིན་ལྟར། འབྲག་པ་རང་འགྲེལ།

༢༤ འབྲག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱ་བསྐྱེད། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༩༡-ན། རྒྱུང་ ༡-ག།

བའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་སོང་བུའི་དྲ་དང་། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་མཐོང་བ་
མ་ཡིན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་པར་མཚུངས་བཞིན་དུ། སྤྱིན་
མ་ཟིན་པ་ལས་སྤྱིན་པ་དང་། སྤྱིན་ཟིན་པ་ལས་སྤྱིན་པ་མིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག།

༢༡ “དགེ་འདི་ལས་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟེན་
གྱི། དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལས་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གི་འབྲས་བྱ་ཡང་སོ་སོར་ངེས་སོ་ཞེས་
བཤད་པ།”

ཙ་པ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་སྤྱིན་མི་དགེ་ནག་པོའི་ལས།²⁰

རྣམ་སྤྱིན་དགེ་ཉིད་དགེ་ལས་ཡིན་མཐོང་བཞིན།

དགེ་མི་དགེ་མེད་སློ་ཅན་ཐར་འགྱུར་ཏེ།²¹

ལས་འབྲས་རྣམས་ལ་སེམས་པ་འང་དགག་པ་མཛད། ༢༢ ॥

རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་གིས་སྤྱ་ཤད་སོགས་མཐོང་བ་དང་། བོང་བུའི་དྲ་ལ་སོགས་པ་མི་
མཐོང་བའི་ངེས་པ། དེའི་ཕྱིར་༢༣ “རྣམ་སྤྱིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་ནི་མི་དགེ་བ་ལས་མི་འབྱུང་ལ།
རྣམ་སྤྱིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ནི་དགེ་བ་ལས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།” རྣམ་སྤྱིན་མི་དགེ་བ་སྟེ་ཡིད་དུ་
མི་འོང་བ་ནི། ནག་པོའི་ལས་ལས་ཡིན་ལ། རྣམ་སྤྱིན་དགེ་བ་སྟེ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ནི་དགེ་བ་ལས་
འབྱུང་བ་ཡིན་པར་མཐོང་ཞིང་། ²⁴ “དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལས་”མེད་པའི་སློ་ཅན་ཏེ་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་“མི་དམིགས་པར་”རྟོགས་པ་ནི་འཁོར་བ་ལས་“ཐར་བར་འགྱུར་རོ།”

20 འབྲས་བ་རང་འབྱེལ། རྟེན་གྲུབ། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ 267-བ། རྟེན་ 2-པ།

21 “མེད་པ་ཉིད་མཚུངས་ཀྱང་། ནག་ཚོའི་འགྱུར།

22 དགེ་མི་དགེ་སློ་མེད་པ་ཐར་འགྱུར་ཏེ། ནག་ཚོའི་འགྱུར།

23 འབྲས་བ་རང་འབྱེལ། རྟེན་གྲུབ། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ 267-བ། རྟེན་ 2-པ།

24 འབྲས་བ་རང་འབྱེལ། རྟེན་གྲུབ། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ 267-བ། རྟེན་ 2-པ།

དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བས་³⁰་སོ་སོས་སྤྱོ་བོ་ལས་ཀྱི་བྱད་པར་འདི་དང་འདི་ལས་འབྲས་བུའི་བྱད་
པར་འདི་དང་འདི་འབྲུང་བའི་རྒྱ་མཚན་འཐད་སྒྱུབ་ཀྱི་རིགས་པས་ཞིབ་པར་ངེས་པར་དཔྱད་པར་
བྱེད་པ་རྣམས་ལ། ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་སྒྱུར་བ་བཏབ་པ་ལས་ཀུན་ཏེ་བ་འཛིག་པར་འབྲུར་
དུ་འོང་སྐུལ་སྤྱོ། ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བོ།

ཙ་བ། ལས་འབྲས་རྣམས་ལ་སེམས་བའང་དགག་པ་མཛད།

ཞེས་ལས་དང་འབྲས་བུ་རྣམས་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་བ་སྤྱོ་དཔྱད་བའང་དགག་པར་
མཛད་དོ།”

གཞུང་འདིར་དེ་འདྲ་བའི་སྒྲོ་མང་པོ་ནས་ལས་འབྲས་ཀྱི་ངེས་པ་སྟོར་དུ་དོགས་ནས་སྒྲོ་དུ་
མ་ནས་ལས་འབྲས་ཀྱི་ངེས་པ་སྤྱོད་ཐབས་མཛད་པ་འདི་ཤེས་པར་གྱིས་ལ། སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་
བས་བྱང་དེའི་ངེས་པ་བཏན་པའི་གྲོགས་བྱས་པའི་སྟོང་ནས། ད་ངེས་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱིང་དུ་བྱུན་
པ་སྟོང་ལོག་དུ་མི་འགྲོ་བ་ལ་འབད་པར་བྱོས་ཤིག

གཉིས་པ་(ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བའི་ཙྰ་བ་སྤྱང་བ་)ལ་གསུམ། ལུང་
འགལ་སྟོང་བའི་ཆོག་དོན་དངོས། ཡིད་ཤེས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་བཤད་མ་བཤད་
ཀྱི་རྒྱལ། དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པའི་དཔེ་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(ལུང་འགལ་སྟོང་བའི་ཆོག་དོན་དངོས་)ནི། ³¹“གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཀུན་གཞི་མེད་བྱང་ལས་
འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྣམ་པར་འཛོག་རྒྱས་ན། འོ་ན་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་དང་ལ་སོགས་པས་
དགོངས་འགྲེལ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མཛད་པའི་མདོ་ལས། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ཞེས་བ། དངོས་པོའི་ཆོས་མཐའ་དག་པའི་རྒྱས་པའི་བྱད་པར་གྱི་གཞི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་ལ།
རྒྱ་མཚོ་ལས་རྒྱབས་རྣམས་འབྱུང་བ་ལྟར། སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྤྱོ་བའི་རྒྱར་

30 འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩི་བཞུན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ 267-བ། རྩིང་ 1-བ།

31 འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩི་བཞུན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ 267-བ། རྩིང་ 1-བ།

གསུངས་པ་དེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེའི་རྣམ་གཞག་འཛིག་པ་མེད་པ་ཞིག་གམ་ཞེ་ན། དེ་
ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམ་དུ་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་བསྟན་པས་འདུལ་བ་རྣམས་ལ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་
དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།”

འདིས་ནི་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཀུན་གཞི་གདུལ་བུའི་ངོར་ཁས་ལེན་པར་བསྟན་པས།
རང་གི་ལུགས་ལ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ན། གང་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་དགོངས་
གཞི་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བས་སྟོང་པའི་²¹ “སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་”ལ་དགོངས་ནས། “ཀུན་
གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུས་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ།” དེ་ལ་ཀུན་གཞིར་གསུང་བ་ནི། “རང་
བཞིན་དེ་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ།”

དགོས་པའི་དབང་གིས་“ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་སྟོན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བཟད་ཀྱི།
གང་ཟག་ཀྱང་”ཇས་སུ་ཡོད་པར་སྟོན་ཏེ། “དེས་འདུལ་བའི་སྟེ་པོ་ལ་དེ་ཡོད་པར་བསྟན་པས་
རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ།” ཇི་རྣམ་དུ་“དགོ་སྟོང་དག་ཕྱང་པོ་ལྟ་ནི་ཁྱར་རོ། ཁྱར་འཁྱར་བ་
ནི་གང་ཟག་གོ།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

འདི་ནི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་རྒྱུ་པའི་རྗེས་སུ་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་པའི་ངོར་དེ་མེད་
པར་མ་བསྟན་པར་ཁྱར་འཁྱར་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་གསུངས་པས། ཚིགས་ལ་དངོས་སུ་
མེད་ཀྱང་དོན་ནི་རྗེས་སུ་ཡོད་དོ།

ཡང་གདུལ་བུ་²² “ཁ་ཅིག་ལ་ནི་”གང་ཟག་རྗེས་སུ་མེད་པའི་“སྟང་པོ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་
པར་མཛད་དེ། སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ལམ། ཡིད་ཅེས་བྱ་བ་ལམ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་
དུས་རིང་པོར་དད་པ་དང་ཚུལ་བྱིས་པ་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་བསྟོས་ཤིང་། གོང་དུ་འགྲོ་བ་
ནི་ཕྱི་མ་ལ་མཐོ་ངོས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་བཤད་པའོ།”

21 འདུག་པ་རང་འགྲེལ་ རྗེ་བསྟན་པ་ དབྱ་མ། ལ། བོག་ 262-ག་ ཐུང་ 8-ག་

22 འདུག་པ་རང་འགྲེལ་ རྗེ་བསྟན་པ་ དབྱ་མ། ལ། བོག་ 262-ན། ཐུང་དང་གོ

འདི་ཡང་མཐོ་རིས་དང་བྱང་གྲོལ་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཅན་རྣམས།
 ཇི་ཅམ་ཞིག་ཁས་སྐྱོང་བར་བྱ་སྐྱུལ་པ་ལ། དེའི་བདེན་ཞེན་གྱི་ཡུལ་མ་བཞག་པར་བྱང་པོ་ཅམ་
 ཞིག་ཡིན་པར་བསྐྱུན་པ་ན་བྱང་པོ་བདེན་པར་དོན་གྱིས་སྟོན་པ་ལོ།

༣༠ “འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དགོངས་བའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ། འདིར་གདུལ་
 བྱ་གང་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ལན་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ།”

ཅ་ག།   ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ།^{༣༡}
               བྱང་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཉིད་ཡོད་ཅེས།
               བསྐྱུན་པ་འདི་ནི་དེ་ལྟར་ཆེས་ཟབ་དོན།
               རིག་པར་མི་འགྱུར་གང་ཡིན་དེ་ལ་ལོ།   ༣༢ ॥

ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཇེས་སུ་ཡོད་ལ། བྱང་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་
 ཟེ་དེ་ཅམ་ཉིད་བདེན་པར་ཡོད་ཅེས་བསྐྱུན་པ་འདི་ནི། སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དེ་དུ་བྱུང་ཆེས་
 ཟབ་པའི་དོན་རེ་ཞིག་རིག་པ་ཟེ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་གང་ལ་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་
 དགོངས་ཏེ་གསུངས་ནོ།

༣༡ “གདུལ་བྱ་གང་དག་ཡུན་རིང་པོར་སྤྲ་སྟེགས་གྱི་ལྟ་བུ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་ཆོས་
 ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་འཕྲུག་པར་མི་རྒྱས་ཤིང་།” རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། “བདག་ཡོད་མ་ཡིན་
 ཡོད་མི་འགྱུར། བདག་གི་ཡོད་མིན་མི་འགྱུར་ཞེས། བྱིས་བ་དག་ནི་དེ་ལྟར་སྒྲགས།” ཅེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་ཐོག་མར་བསྐྱུན་པ་ན་སྒྲགས་ནས། སངས་བྱུས་གྱི་^{༣༢} “བསྐྱུན་པ་ལ་

༣༠ འཕྲུག་པ་རང་འབྲེལ། ཟེ་བསྐྱུན། དབུ་མ། ལ། ཐོག་ ༢༩༢-ན། བྱང་ ༢-ག།

༣༡ “ཉིད་ཡོད་ལས། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

༣༢ རིགས་པར་ རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

༣༣ འཕྲུག་པ་རང་འབྲེལ། ཟེ་བསྐྱུན། དབུ་མ། ལ། ཐོག་ ༢༩༢-ན། བྱང་ ༢-ག།

གཡང་ས་དང་འདྲ་བར་སེམས་པ་དེ་དག་བསྟན་པ་ལ་རྒྱུ་གྱིས་སྟོགས་ཤིང་མི་འདྲུག་པས་
དོན་ཆེན་པོ་སྟུབ་པར་མི་འགྱུར་རྟོ།།”

དེ་ནས་ལ་^{༣༠} ཆོས་ཐོག་མར་ཟབ་མོའི་གནས་མཐར་བྱུག་པ་མ་བསྟན་པར་ཀུན་གཞི་
ནམ་ཤེས་དང་། བྱང་པོ་བདེན་པ་སོགས་བསྟན་པས་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྷགས་
བསལ་ནས། དེ་དག་གི་དོན་ཆེན་པོ་འདྲན་པར་འགྱུར་ཞིང་སྟེ་ནས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལེགས་
བར་རིག་པ་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྟོང་བར་འགྱུར་
བས། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཁོ་ན་འབྱུང་གི་སྟོན་ནི་ས་ཡིན་རྟོ།།”

ཇིས་པ་དེ་ལྟར་བྱ་བ་ལ་དགོངས་ནས་བརྒྱ་བ་ལས།^{༣༡} “གང་ཞིག་གང་གང་ལ་དགའ་
བ། དེ་ཡི་དེ་དེ་ལྟར་སྟུང་བ། ཉམས་བར་གྱུར་པ་དམ་ཆོས་ཀྱི། སྟོང་ནི་ཅིས་ཀྱང་ས་ཡིན་
རྟོ།།” ཞེས་གསུངས་སོ། ཆོགས་དྲུག་ལས་ངོ་བོ་མ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་བསྟན་དགོས་པ་ལ་ནི།
སྟེ་རིལ་དགག་དགོས་པས་གཟུང་འཛིན་རྒྱུ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅམ་ཞིག་གི་
སྟོང་དྲུང་ལ། ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཀུན་གཞི་ནམ་ཤེས་ཁས་སྐྱེས་ཀྱང་། ལས་འབྲས་
ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཛིག་ཤེས་པ་མིན་པས། ཆོས་ཟབ་པའི་དོན་རིག་པར་མི་འགྱུར་བ་ལ་གསུངས་
པ་ཡིན་རྟོ།།

གཉིས་པ་(ཡིད་ཤེས་ལས་ངོ་བོ་མ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་བཤད་མ་བཤད་ཀྱི་རྩལ་)ནི། ཤེར་སྟོན་འབྲས་པ་
སོགས་མང་པོར་ནམ་ཤེས་ཀྱི་གངས་སྟོན་པ་ན། ནམ་ཤེས་ཆོགས་དྲུག་བཤད་ཀྱི་དེ་ལས་མང་
པ་མ་བཤད་པའི་མདོ་སྡེ་དུ་ས་ཞིག་ཡོད་པས། མདོ་སྡེ་ལས་ཀུན་གཞི་ནམ་ཤེས་བཞག་མ་
བཞག་གི་རྩལ་གཉིས་བཀའ་བསྟུལ་བ་བཞིན་དུ། རི་བཙུན་བྱམས་པས་ཀྱང་དེ་དག་གི་དོན་
ནམ་པར་འགྲོལ་བ་ན། དབྱུས་མཐའ་དང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་། ཆོས་ཉིད་ནམ་འབྲེད་དུ་ཀུན་གཞི་

༣༠ འདྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བསྟན། དབྱུ་མ། ལ། ཤོག ༢༩༢-ན། བྱེད་ ༣-པ།

༣༡ འདྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བསྟན། དབྱུ་མ། ལ། ཤོག ༢༩༢-ན། བྱེད་ ༤-པ།

༣༢ བཞི་བརྒྱ་བ་རབ་བྱེད་ལ། ཆོགས་བཅད། བརྒྱ་པ།

རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་བྱི་རྩལ་མེད་པའི་ཕྱོགས་བཤད་ལ། མངོན་རྟགས་གྱུན་དང་། ལྷུང་སྒྲ་
མ་ལས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་བྱི་རྩལ་མ་བཞག་པའི་ཕྱོགས་བཤད་དོ།

སྒྲིབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་ལྷུང་སྒྲ་མའི་དགོངས་པ་རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་
ལྷགས་སུ་ཡེ་མ་བཤད་པར། དབུ་མའི་ལྷགས་སུ་བཤད་ལ། ཐེག་བསྐྱུས་སུ་ཀུན་གཞི་རྣམ་
ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་དངས་པའི་ཆོས་མངོན་པའི་ལུང་། ལྷུང་སྒྲ་མའི་འབྲེལ་བ་ལས།
“སེམས་ཅན་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཁམས་གྲུབ་པ་སྤྱིང་པར་གྱུར་བ་ཡོད་མོད་ཀྱི། སེམས་
ཅན་དེ་དག་གིས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ།” ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་རྒྱུད་དུ། “ཐོག་མ་མེད་པ་དུས་
ཀྱི་ཁམས། ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ནོ། དེ་ཡོད་པས་ན་འགྲོ་ཀུན་དང་། སྤྱང་ན་
འདས་པ་འང་ཐོབ་པ་ཡིན།” ཞེས་སེམས་ཅན་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ཡོད་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་
དངས་པས། སྒྲིབ་དཔོན་འདིས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དགོངས་གཞི་སྤྱིང་ཉིད་དུ་བཤད་པ་དང་
མཐུན་པའི་བྱིར། ཆོགས་དུག་ལས་ངོ་མོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་གི་ངོར།
དགོས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པར་བཞེད་དོ།

འོ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་འབྲེལ་དུ།^༡ “ཇི་ལྟར་ཁམས་ཡིན་དང་ཉེ་བས། ལྷགས་ནི་ལྷུང་དུ་
ཡོངས་སོ་འཁོར་། དེ་ལ་སེམས་ནི་ཡོད་མིན་ནོ། སེམས་དང་ལྷན་བཞིན་ལྷུང་བར་འགྱུར།
དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་རྣམས་ཤེས་ནི། བདེན་མིན་བདེན་པ་བཞིན་དུ་ནི། གང་ཆེ་འགྲོ་ཁོང་གཡོ་
བར་འགྱུར། དེ་ཆེ་སྲིད་པ་འཛིན་བར་བྱེད། ཇི་ལྟར་གྱུ་མཆོལ་དང་ཤིང་། སེམས་ནི་མེད་
ཀྱང་གཡོ་བར་འགྱུར། དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ནི། ལུས་ལ་བཞེན་ནས་གཡོ་བ་ཡིན།”
ཞེས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་སྲིད་པ་འཛིན་བར་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆེ་ན།

དེ་ནི་སེམས་ལས་དོན་གཞན་པའི་བྱི་རྩལ་བཞག་ནས་སེམས་ཙམ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པ་མི་བཞག་པའི་སེམས་ཙམ་གསུངས་པ་ནི། བྱིས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱིང་བར་བཐུན་པ་ལ་

༡ སྒྲིབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ལྷུང་སྒྲ་མའི་འབྲེལ་པ། ཇི་བལྟར། སེམས་ཙམ་གྱི་ཤོག ༡༡-པ། བྱིང་ ༩-པ།

༢ བྱང་ཆུབ་སེམས་འབྲེལ་ཇི་བལྟར། ལྷུང་ ༤། ཤོག ༢༩-པ། བྱིང་ ༡-པ།

ལྷག་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། དེས་དོན་གྱི་དེ་ཉིད་མིན་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱད་པ་བ་རྣམས་
 གྱིས་གནས་གྲུབ་པའི་མེས་པ་གྱི་དག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་ སོ་སོ་རང་གིས་རིག་
 བའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པ་ཁས་སྤངས་པ་བཀག་བའི་ཚེ། མེས་པ་བདེན་པ་མེད་ན་འཇིག་རྟེན་
 ལྷ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་། འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་བའི་གཡོ་བའི་བྱ་བ་མི་འཐད་དོ་སྐྱུམ་བའི་
 ཚོད་བ་ཁོང་ན་གནས་པའི་ལན་དུ། ལྷག་པ་དང་ཤིང་ལ་མེས་པ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་གཡོ་བ་
 བཞིན་དུ། ཀུན་གཞི་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་བདེན་པར་ཡོད་པ་ལྟར་འགྲོ་ཁོང་གི་གཡོ་བ་དང་
 བཅས་པར་སྤང་ངོ་། ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་པས་གཞུང་གཞན་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཀུན་གཞི་ནམ་
 ཤེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པ་ནི་མིན་ནོ།

གལ་ནེ་ཀུན་གཞི་ར་ གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་། ཚོགས་དུག་ལས་
 རོ་བོ་ཐ་དད་བའི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཀུན་གྱི་ཚོས་ཀུན་གྱི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་ཁས་ལེན་ནོ་སྐྱུ་
 མ། དེ་འདྲ་བའི་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་ན་ཀུན་གཞིའི་བག་ཆགས་སྒྲིན་པ་ལས་གཟུགས་སྐྱ་
 སོགས་སྐྱ་སྤང་བ་ཅམ་དུ་ཐད་གྱི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་ཁས་སྤང་དགོས་ན། དེ་ཉིད་
 ལས། “ཤེས་བས་ཤེས་བྱ་དོགས་པ་སྟེ། ཤེས་བྱ་མེད་པར་ཤེས་པ་མེད། དེ་ལྟ་ན་ནི་རིག་
 བྱ་དང་། རིག་བྱེད་མེད་ཅེས་ཅེས་མི་འདོད།” ཅེས་སྒྲིའི་ཤེས་བྱ་དང་ནང་གི་ཤེས་པ་གཉིས་
 ཡོད་མེད་མཚུངས་པས་གཅིག་མེད་ན་ཅིག་སྟོས་མེད་པར་གསུངས་ལ། འདི་ནི་གཞུང་འདིར་
 དོན་ཤེས་གཉིས་དོན་དམ་དུ་མེད་མཉམ་དང་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་མཉམ་ཡིན་པས། བདེན་གཉིས་
 ཀལ་དུ་ཡང་དེ་གཉིས་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་བར་འབྱེད་པ་མི་འཐད་པར་གསུངས་པ་དང་བྱུང་
 མེད་པས་ན། ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་མིན་ནོ།

དེའི་ཕྱིར་ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་ལས་རོ་བོ་ཐ་དད་བའི་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པས་ཀུན་གཞི་ཞེས་
 གསུངས་པ་ནི། ཕྱིར་མེས་པ་རིག་ཅིང་གསལ་ལ་ཅམ་ལ་ཀུན་གཞིར་བཞག་པ་དང་། བྱུང་བར་དུ་
 ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་ལ་ཡིན་ནེ། མེས་པ་སྐྱི་ཅམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་བའི་ལན་དུ།

༡༢ བྱང་ཆུབ་མེས་པ་འབྲེལ། རྩ་བཅུ་ན། ལྷན། རི་ ཤོག་ ༢༩-ག རྩ་བ་ ༥-ག

སེམས་བདེན་པར་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་རུང་བའི་ཚུལ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། སྤྱིད་བར་སྐྱེ་བ་
འཛིན་པའི་སེམས་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་
རྣམ་བྱང་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞི་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། དབུ་མ་སྤྱིད་པོར་ཡང་ཀུན་གཞི་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་
བཀག་ལ། སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྤྱིད་པོ་ཡང་། བྱི་རོལ་བཞེད་པས་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་དོ། བྱི་
རོལ་གྱི་དོན་འགོག་པའི་སེམས་ཅམ་པ་ལ་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་སྒྲུང་
ལ། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་མི་བཞེད་པའི་སློབ་དཔོན་ཀུ་མ་ལ་ཤི་ལས་ཀྱང་། “ཡིད་གྱི་སྒྲོ་ཁོ་ན་ནི་
སྐྱེ་བ་གཞན་དང་ཉིང་མཚམས་སྒྲུར་བའི་རྒྱས་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། ཇི་སྐད་དུ་ཡང་། ཆད་དང་
མཚམས་སྒྲུར་འདོད་ཆགས་བྱལ། ཉམས་དང་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་ནི། ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནར་
འདོད།” ཅེས་མཛོད་ལས་གསུངས་པ་བྲངས་པས། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཞི་བ་འཆོལ་ང་
ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མི་བཞེད་པར་གསལ་ལོ། ཨ་ཕུ་ཀ་ར་ཡང་དེ་དང་འདྲོ།

ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་གཞན་དུ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཤེས་གསུངས་པ་ཡང་། མིང་
ཅམ་མ་རྟོགས་པ་ངོས་འཛིན་གསལ་བར་མི་སྒྲུང་ལ། དོན་ལ་དབྱུང་ན་ཚོགས་དུག་ལས་ངོ་བོ་
ཐ་དད་པ་མི་བཞེད་པ་ཁོ་ནར་སྒྲུང་གིང་། ལུགས་དེ་ཡང་བྱི་རོལ་ཁས་ལེན་པའི་བྱོགས་སུ་སྒྲུང་
བས་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པའོ། འདི་རྣམས་རྒྱས་བར་གཏན་ལ་འཁེབས་
དགོས་མོད་ཀྱང་མངས་པས་འཛིགས་ནས་མ་བྲིས་ལོ།

གསུམ་པ་(དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པའི་དཔེ་བཞུན་བ་)ནི། “གདུལ་བྱ་གཞུག་བར་བྱ་
བའི་བྱིར་དང་པོ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་སོང་བ་བཞུན་པ་འབའ་ཞིག་དུ་མ་ཐད་གྱི་ ཁོན་ཀྱང་།”

ཅ་བ། འཛིག་ཚོགས་ལྟ་དང་བྲལ་ཡང་སངས་རྒྱས་གྱིས།

ཇི་ལྟར་ང་དང་ང་ཡི་བཞུན་བ་ལྟར།

༡༠ སློབ་དཔོན་ཀུ་མ་ལ་ཤིའི་ལུང་འདི་དཔར་མ་རྟོན་པས་རྟོན་དཔར་ཆེང་གཉིས་པར་འགོད་བྱ།

༡༡ མཛོད་གནས་གསུམ་པ། ཚིགས་བཅད། ཞེ་གཉིས་པ།

༡༢ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བཞུན། དབུ་མ། ལ། ཤོག ༢༩༢-ན། རྩེད་ ༩-པ།

དེ་བཞིན་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་མོད་གྱི།

ཡོད་ཅེས་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། ༥༥ །

ཇི་ལྟར་དཔེར་ན་^{༥༥}“འཇིག་རྒྱུ་ལ་ལྟ་བུ་བཟུང་བ་དང་བཅས་པ་དང་བྱུང་བས། ང་
དང་ང་ཡིར་འཇིག་པའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཀྱང་། ང་དང་ང་ཡི་ཞེས་བསྟན་པ་འཇིག་རྟོག་
གྱིས་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་བཙུག་པ་ལྟར་འདས་གྱིས་
ང་དང་ང་ཡི་ཞེས་ཇི་སྟེན་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་
མོད་གྱི་སྟེ་གྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅེས་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ནི། འཇིག་རྟོག་གི་རིམ་
གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་ཐབས་ཡིན་ནོ།”

བསྟན་པ་ཞེས་པ་དང་ང་ཡི་ཞེས་གསུང་བ་ལྟར་ན། དེ་དང་དེའི་རྟོག་པ་ཡོད་པ་ལྟར་སྤང་
ནའང་། རྟོག་པ་མེད་པ་ངེས་དོན་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་
པ་ན་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་ཆོས་རྣམས་དེ་ལྟར་མེད་པ་དེ་ངེས་པའི་དོན་
རྟོགས་པ་ལོ།

ཐ་སྟན་གྱི་རྣམ་གཞག་འཇིག་རྟོག་དང་མཐུན་པར་འབྱུག་ཚུལ་ཡང་། ^{༥༦}“ཤར་གྱི་རི་བའི་
ཕྱེ་བ་དང་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལ་བཅད་པ་ལས། ^{༥༧}གལ་ཏེ་འཇིག་རྟོག་རྣམས་འདྲེན་རྣམས།
འཇིག་རྟོག་མཐུན་པར་མི་འབྱུག་ན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཉིད་གང་ཡིན་དང་། སངས་རྒྱས་
གྱུས་ཀྱང་གེས་མི་འབྱུང་། ^{༥༨}ཐུང་པོ་དག་དང་ཁམས་རྣམས་དང་། རྒྱུ་མཆེད་རང་བཞིན་

༥༥ འབྱུག་པ་རང་འབྱུག་ཕྱེ་བཅུ་ལ། ཤོག་ ༢༦༢-ན། རྩེད་ ༥-པ།

༥༦ འབྱུག་པ་རང་འབྱུག་ཕྱེ་བཅུ་ལ། ཤོག་ ༢༦༢-པ། རྩེད་ ༢-པ།

༥༧ འཇིག་རྟོག་པ་འཇིག་རྟོག་གི་རིམ་གྱི་ཐུག་པ་ལྟར་འབྱུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། ཕྱེ་བཟུང་། མདོ་ཐེ། ༩།
ཤོག་ ༢༥༢-པ། རྩེད་ ༥-པ།

༥༨ འཇིག་རྟོག་པ་འཇིག་རྟོག་གི་རིམ་གྱི་ཐུག་པ་ལྟར་འབྱུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། ཕྱེ་བཟུང་། མདོ་ཐེ། ༩།
ཤོག་ ༢༥༢-ན། རྩེད་ ༢-པ།

གཅིག་བཞེད་ལ། ཁམས་གསུམ་པོ་དག་ལྟོན་མཛད་པ། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་
 ཡིན། །^{༡༡}མིང་མེད་པ་ཡི་ཚེས་ཀྱི་རྣམས། བསམ་དུ་མེད་པས་མིང་དག་གིས། སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་ཡོངས་བཟོད་པ། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། དངོས་མེད་ཉེ་བར་ལྟོན་
 མཛད་པ་ཅིང་། སངས་རྒྱལ་རང་བཞིན་ལ་བརྟགས་པས། དངོས་མེད་འགའ་ཡང་འདིར་མེད་
 པ། །^{༡༢}འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། རོན་དང་རོན་མེད་མི་གཟིགས་ལ། འགོག་པ་
 དང་ནི་དམ་པའི་དོན། རྩ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་གསུང་པ། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་
 ཡིན། །^{༡༣}ཞིག་པ་མེད་ཅིང་སྟེ་མེད་ལ། ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་མཉམ་གཏུར་ཀྱང་། ཞིག་པའི་
 བསྐྱལ་པ་ལྟོན་མཛད་པ། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། །^{༡༤}དུས་གསུམ་དག་དུ་
 སེམས་ཅན་གྱི། རང་བཞིན་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་ཁམས་ཀྱང་ལྟོན་མཛད་པ།
 འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། ཞེས་སྒྲ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།

དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟོ་ག་ཐ་མས་སེམས་ཅན་རང་བཞིན་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་།
 ལྷག་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་ཚེས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་
 བཟུང་ལ། ཤར་རིའི་ལྷེ་པ་ནི་དགོ་འདུན་ལལ་ཆེན་པ་ལས་རིམ་གྱིས་བྱེས་པ་ཡིན་པར་རྟོག་གོ་

^{༡༡} འགགས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྟེན་ལྟ་མཐུན་པར་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། རྟེ་བཀའ། མདོ་གྲུ་ ༩།
 གྲིག་ ༢༡-ལ། རྟེང་ ༩-ལ།

^{༡༢} འགགས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྟེན་ལྟ་མཐུན་པར་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་བོད་འགྲུར་དུ་བརྟགས་པའི་ནང་།
 དངོས་མེད་ཉེ་བར་ལྟོན་མཛད་ཅིང་། ཞེས་མོགས་ཚིགས་ལྟ་བུ་བཅད་པ་དེ་མི་གསལ་བས་དབྱད་པར་འཇགས།

^{༡༣} འགགས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྟེན་ལྟ་མཐུན་པར་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། རྟེ་བཀའ། མདོ་གྲུ་ ༩།
 གྲིག་ ༢༠-ལ། རྟེང་ ༩-ལ།

^{༡༤} འགགས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྟེན་ལྟ་མཐུན་པར་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། རྟེ་བཀའ། མདོ་གྲུ་ ༩།
 གྲིག་ ༢༠-ལ། རྟེང་ ༩-ལ།

^{༡༥} འགགས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྟེན་ལྟ་མཐུན་པར་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། རྟེ་བཀའ། མདོ་གྲུ་ ༩།
 གྲིག་ ༢༠-ལ། རྟེང་ ༩-ལ།

འབར་བ་^{༡༩}ལས་བཤད་པས་ན། ཉན་མོས་གྱི་མྱེ་མྱོད་དུ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཤིན་དུ་གསལ་
བར་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིད་བར་སྒྲུབ་རྒྱུ་རེ།

གཉིས་པ་ལེམས་ཙམ་བའི་ལུགས་བྱེ་བྲག་དུ་དགག་པ་ལ་གསུམ། བྱི་རྩལ་མེད་པའི་
ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱུ་བ་བྱེད་ཆད་
མ་དགག་ལེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་ཙམ་གྱི་སྐྱུས་བྱི་རྩལ་འཁོག་པ་མིན་པར་བཟུན་པ་ལོ།

དང་པོ་(བྱི་རྩལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། གཞན་ལུགས་
བཟོད་པ་དང་། ལུགས་དེ་དགག་པ་ལོ།

དང་པོ་(གཞན་ལུགས་བཟོད་པ་)ནི། ^{༢༠}“རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱུ་བ་དབྱེ་མ་བའི་ལུགས་རི་རྒྱུད་
བཟུན་པ་མི་བཟོད་ཅིང་། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་མིན་པས། རང་གི་རྣམ་རྟོག་གིས་སྐྱུར་བའི་
ལུགས་བཟོད་པའི་སྐྱོ་ནས་རྟོན་འཛིག་པར་བྱེད་པ་རྣམས་གྱིས། རང་གི་གཞུང་ལས་རི་རྒྱུད་
བཤད་པའི་ལུགས་གསལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་སྤྲོགས་ལྷ་མ་སྐྱུས་པ།”

ཅ་ག། གཞུང་པ་མེད་པར་འཛིན་པ་མ་མཐོང་བཞིན།
སྤྱིད་གསུམ་རྣམ་ཙམ་དུ་རབ་རྟོགས་པས།
ཤེས་རབ་ལ་གནས་བྱང་རྒྱུ་ལེམས་དབང་དེས།
རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར། ༢༡ །

ཤེས་རབ་གྱི་མ་རྩལ་ཕྱིན་པ་ལྷག་པ་ལ་གནས་པ་མྱེ་བཞུགས་ནས་དེ་ཉིད་སྐྱོམ་པར་བྱེད་
པའི་བྱང་རྒྱུ་ལེམས་དབང་ས་དུག་པ་བ་དེས། རིགས་པ་^{༢༢}“གང་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་

༡༩ རྟོག་གི་འབར་བ། མྱེ་བཟུན། དབྱེ་མ། ར། མོག་ ༢༧༤-ན། བྱེད་ ཅ་ག

༢༠ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། མྱེ་བཟུན། དབྱེ་མ། ར། མོག་ ༢༩༢-ག། བྱེད་ ཅ་ག

༢༡ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། མྱེ་བཟུན། དབྱེ་མ། ར། མོག་ ༢༩༢-ན། བྱེད་ ཅ་ག

མ་ལོག་པ་དང་། གཞུང་འཛིན་ཇུས་མ་དད་དུ་ལྷག་པར་སྒྲོ་མ་བཏགས་པར་རྟོགས་པ་དང་
མཐོང་བ་དང་། ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ནི་དེ་ནི་དེ་རྟོགས་པ་སྟེ། རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་ཙམ་དུ་དེ་ཁོ་ན་ནི་དེ་
རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་རྣམ་པར་སྒྲུར་རོ།”

དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་⁵⁸“གཞུགས་མེད་པས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་
གཞུགས་ཏེ་དོན་མེད་པར་རྟོན་འབྱུང་གི་དངོས་པོ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱིར། རྣམ་སྐྱེས་ཙམ་དུ་
དེ་ཁོ་ན་ནི་དེ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱུང་། ཡང་ཇི་ལྟར་བྱུང་སེམས་འདིས་དེ་ཁོ་ན་ནི་དེ་ལྟར་རྟོགས་
པར་འགྱུར་ཞེ་ན།”

58 ཅུ་པ།⁶⁰ གཞུང་པ་མེད་པར་འཛིན་པ་མ་མཐོང་བཞིན།
སྤྱིད་གསུམ་རྣམ་སྐྱེས་ཙམ་དུ་རབ་རྟོགས་པས།

60 “གང་གི་སྤྱིར་བྱུང་སེམས་འདིས་ནང་གི་བག་ཆགས་སྒྲིན་པ་ལས་གཞུགས་སོགས་
འབྱུང་བར་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་བས་སེམས་ལ་རང་ལས་ཇུས་གཞན་གྱི་གཞུང་པ་
མེད་པར་དེ་ལས་དོན་གཞན་བའི་དེ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། སྤྱིད་བ་ཁམས་གསུམ་
པོ་ནི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་ཙམ་མོ་ཞེས་རབ་དུ་རྟོགས་པས་ཏེ་ནས།

གཉིས་སྒྲིང་གི་དེ་ཁོ་ན་ནི་དེ་ལ་ཡུན་རིང་པོར་གོམས་པར་བྱེད་ལ། དེ་གོམས་པ་ལས་ཀྱང་
སྒྲུས་དེ་ཁོ་ན་ནི་དུ་བཟོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་སྟེ་གཉིས་སྒྲིང་གི་རོ་བོ་ཙམ་ཞིག་རང་རིག་
པས་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་སྟེ། དེའི་སྤྱིར་སྒྲིན་དུ་གོམས་པའི་རིམ་བཤེས་ས་དུག་པ་བས་རྣམ་
སྐྱེས་ཙམ་དུ་དེ་ཁོ་ན་ནི་དེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། གལ་ཏེ་འདི་དག་སྤྱི་རོལ་མེད་པའི་རྣམ་པར་

58 འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟོན་བཞུན། དབུ་མ་ 14 ཤོག་ 262-3། རྩེད་ 2-པ།

60 རྟོགས་བཅད་འདིའི་རྟོག་རྒྱུད་གི་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་བཞེད་པ་ནི་རང་འབྲེལ་གྱི་འགྲོས་དང་བཞུན་ཏེ་
བཤད་པ་མཛོན་པ་སྒྲུང་རོ།

62 འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟོན་བཞུན། དབུ་མ་ 14 ཤོག་ 262-3། རྩེད་ 2-པ།

རིག་པ་ཙམ་ཡིན་ན། འོ་ན་འདིར་སྤྱི་རྒྱུ་མེད་པར་དེའི་རྣམ་པ་ཙན་གྱི་མེས་པ་ཙམ་ཇི་ལྟར་སྤྱི་
བར་འབྱུང་ཞེ་ན།”

ཅ་པ། ཇི་ལྟར་རྒྱུ་གིས་བསྐྱེད་པས་རྒྱ་མཚོ་ནི།
ཆེ་ལས་རྒྱ་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ།
ཀུན་གྱི་ལས་བོན་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱ་ལས།
རང་གི་རྣམ་པས་རྣམ་ཤེས་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་། ༥༩ ॥

སྤྱི་པ།

ཅེ་ལྟར་དེ་དབུལ་ན་རྒྱུ་གི་རྒྱུ་དུ་འབྱུང་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནི། རྒྱུ་གིས་
བསྐྱེད་པ་ལྟེ་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་པ་ལས། ལྷ་མོ་གཉིད་ལོག་པ་ལྟ་བུའི་མི་གཞི་བར་གནས་པ་
ལས་རྒྱུ་རྒྱུ་ལས་རྣམས་འབྱུང་པའི་རྒྱ་མོ་ནས་བདག་གི་ལུས་རྒྱུ་དུ་ལྟར། ཡོངས་སུ་རྒྱུ་གི་བར་
རྒྱུ་ལས་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་རྒྱུ་གི་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་ལས་བོན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ལས།
ཆགས་སོགས་དང་དད་སོགས་འགག་བཞིན་པས་རང་དང་ཇེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་ཀུན་
གཞི་ལ་བཞག་པའི་བག་ཆགས་སྤོན་པ་ལས་མ་དག་པའི་གཞན་དབང་རྣམ་ཤེས་ཙམ་ཞིག་
འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ལ། རྒྱུ་ལས་རྣམས་གཞུང་བ་དང་འཛིན་པ་སྤྱི་རྒྱུ་དུ་རྒྱུ་ཆད་པར་འཛིན་པའི་
རྒྱུ་གིས་རྒྱུ་གི་བར་བྱེད་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལས་ཇེས་ཐ་དད་པའི་གཞུང་བ་ནི་རྒྱུ་ཐད་ཀྱང་ཡོད་པ་
མིན་ནོ།”

འདི་ནི་ཅེ་ལྟར་དབུལ་ན་དབང་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་སྤྱི་བ་རྣམས། བ་ནི་བ་སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ།
རྒྱུ་ཤེས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་བཞིན་དང་། རྒྱུ་ཤེས་ལས་ག་རྣམས་ཀྱི་ལྟར། དེ་ནི་ལུས་ཙན་ཀུན་གྱི་

ཅེ ཀུན་གྱིས་རྒྱུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་། རྒྱུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་།

ཅེ རྒྱུ་ལས་རྒྱུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་།

ཅེ འབྱུང་བ་རང་འབྱུང་། ཇི་བཞིན་དུ་ལྟར་ལ། ཤོག་ ༢༩༢-ན། བྱེད་ ༥-པ།

ཅེ འབྱུང་བ་རང་འབྱུང་། ཇི་བཞིན་དུ་ལྟར་ལ། ཤོག་ ༢༩༢-པ། བྱེད་ ༢-པ།

ལྷོ། ཞེས་དབང་ཕྱག་ལ་སྟགས་བ་འགྲོ་བའི་བྱེད་བ་པོར་སྐྱ་བ་བཞིན་དུ། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་
སྐྱ་བ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་དམིགས་བའི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་གི་རྟེན་ཉིད་ཀྱིས་ས་པོན་ཐམས་
ཅད་བ་སྐྱ་བར་བྱེད་དོ། གང་དབང་ཕྱག་དྲག་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མི་རྟག་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
ནི་བྱེད་བར་རོ། ། དེའི་ཕྱིར་ཆེ་རབས་གཞན་མང་པོར་སྐྱ་སྟགས་ཀྱི་ལྷ་བ་གོམས་བ་རྣམས་ནི་
ཀུན་གཞི་བཤད་བས་འདུལ་བ་ཡིན་ནོ།

འོ་ན་འགྲེལ་བར་སེམས་ཅམ་བའི་འདོད་བ་བཟློད་བ་ན། ཕྱི་རྣམ་མེད་ཅེས་བ་མང་དུ་
གསུངས་ཤིང་། “རྣམ་བར་ཤེས་བ་ལས་ཐ་དད་བར་གྱུར་བའི་གཟུང་བ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་
བ་མིན་” ཞེས་གཟུགས་སྟགས་ཀྱི་གཟུང་བ་མེད་བ་ལ་རྣམ་ཤེས་ལས་ཐ་དད་བའི་ཞེས་བྱེད་
བར་སྐྱོས་བ་དང་། “དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་མིག་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་” ཞེས་བའི་འགྲེལ་བ་
ལས། “རྣམ་བར་ཤེས་བ་ལས་ཐ་དད་བའི་མིག་གི་དབང་པོ་ནི་ཡོད་བ་མ་ཡིན་ནོ།” ཞེས་
དགག་བྱ་ལ་བྱེད་བར་སྐྱར་སྐྱར་སྐྱར་བ་བཞིན་སེམས་ཅམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་འདོད་བྱ་ཡིན་ནམ།
འོ་ན་ཉེ་གཟུགས་སྟགས་ལྷ་དང་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྷ་མེད་ཅེས་བྱེད་བར་མ་སྐྱར་བར་ཁས་
ཟུང་བྱ་ཡིན་ལུས་ན།

འགྲེལ་བ་འདིར་བྱེད་བར་སྐྱར་མ་སྐྱར་གཉིས་ཀ་འདུག་ཀྱང་། རྒྱེ་བ་འགོག་བ་ལ་དགག་
བྱ་ལ་བྱེད་བར་སྐྱར་བ་མང་དུ་བྱུང་ན། མ་བྱུང་བའི་སྐྱབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དེ་འབྱེར་བ་
བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་བྱ་ཞེ། འདིར་ཕྱོགས་སྐྱ་མ་བཟློད་བའི་གཞུང་ཐེག་བསྐྱུས་སུ།
“ཅིའི་ཕྱིར་ལེན་བའི་རྣམ་བར་ཤེས་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཐབས་ཅད་ཀྱི་བྱ་
ཡིན་བ་དང་། ལུས་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ལེན་བའི་གནས་སུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར་ཉེ། འདི་ལྟར་ཆེ་རི་
སྟོན་བར་རྗེས་སུ་འབྱུག་གི་བར་དུ་དེས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྷ་པོ་དག་མ་ཞིག་བར་ཉེ་བར་
བཟུང་བ་དང་།” ཞེས་དང་། ³⁰ “བྱུན་མོང་ནི་སྟོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ས་པོན་གང་ཡིན་པའོ།

30 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱུས་ག་ རྒྱེ་བ་ལྟན། སེམས་ཅམ། རི། ཤོག་ 2-བ། རྒྱུང་ 2-བ། -

31 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱུས་ག་ རྒྱེ་བ་ལྟན། སེམས་ཅམ། རི། ཤོག་ 22-ན། རྒྱུང་ 4-བ།

ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐོ་སྐོ་རང་གི་སྒྲུབ་མཆོད་ཀྱི་སྐོ་སྐོ་གང་ཡིན་པ་ལོ། ཕྱན་མོང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོར་བ་མེད་པ་འབྱུང་བའི་སྐོ་སྐོ་རོ། ཞེས་ཀུན་གཞིའི་སྐོང་གི་སྐོང་གི་འཛིན་ཏེན་གྱི་སྐོ་སྐོ་ཆོར་བ་མེད་པའི་དངོས་པོའི་སྐོ་སྐོ་དུ་གསུངས་པ་དང་།

བཟུ་བ་ལྷོ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་ཤིང་། ཏེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་དུ།⁶⁴ “ཀུན་གཞི་རྣམས་ཀྱི་ཏེན་གྱིས་མིང་གཟུགས་འབྲུབ་བར་”བཤད་པའི་མིང་ཐུང་པོ་གྲགས་པ་བཞི་དང་། གཟུགས་འབྲུང་བ་འབྲུང་འབྲུར་གྱི་གཟུགས་ལ་འཆད་ཅིང་། དེ་འདྲ་དེ་གཟུགས་མེད་ན་མེད་ཀྱང་ཁམས་གཞན་གཏིས་ན་ཡོད་པར་བཤད་པ་སོགས་མེམས་ཚམ་གྱི་ལུགས་ལ་གཟུགས་ཁས་ལེན་པ་མཐའ་ཡས་བཞིག་སྤང་ངོ་།

དེ་ལྟར་ཡིན་ན་མེམས་ཚམ་གྱི་སྒྲུབ་པ་སུ་གཟུགས་བྱུང་གི་སྐོང་ནས། དེ་ལྟར་གཟུགས་སྒྲུ་སོགས་ཐ་སྐད་མཛད་པ་མཐས་ཅད་ལ། གསར་དུ་སྐོ་སྐོ་ཐོས་པ་ཐ་སྐད་བཏགས་པ་དེ་ཏིད་གྱིས་ཐ་སྐད་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བར་སྤང་ལ། དེ་འདྲ་བའི་ཐ་སྐད་བྱུར་མི་རུང་བར་མཐོང་ཡང་ད་དུང་གྲུབ་མཐའ་འདི་ལོགས་སོ་ཞེས་བའི་འཇགས་ཡུལ་གྱི་སངས་རྒྱས་པ་སུ་ལ་ཡང་མི་སྤང་ངོ་།

ཞེས་བྱ་ནང་གིར་སྒྲུབ་ཞེས་པའི་མིང་དོན་ཀྱང་ཞེས་བྱ་ནི་གཟུགས་སྒྲུ་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་བྱེ་རྒྱུ་ཏེ་མི་འདོད་ཀྱི་ནང་ཞེས་པའི་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ལོ། གཤམ་ཏེ་མེམས་ཚམ་བས་གཟུགས་སྒྲུ་སོགས་ཁས་ལེན་ན། དེ་བྱེ་རྒྱུ་ཡིན་པ་འགོག་པ་མིང་ཚམ་ལ་ཚོད་བར་འགྱུར་ཏེ། བྱེ་རྒྱུ་དུ་སྤང་བའི་གཟུར་སོགས་འདི་ཏིད་ལ་བྱེ་རྒྱུ་ཏེ་འཛིན་པའི་བྱུར་རོ་ཞེ་ན།

འདི་དང་དབྱེ་སྐོ་སྐོ་གཟུགས་སོགས་རང་གི་མཚན་ཏིད་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་གཟུགས་སོགས་འཛིན་པ་ལ། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བའི་གཟུགས་སོགས་འདི་ཏིད་

64 རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བཟུ་བ། རྒྱུ་བཟུ་ན། མེམས་ཚམ་ རྒྱུ་ རྒྱུ་ ༡ རྒྱུ་ ༢༠-པ་བར།
65 ཏེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་ རྒྱུ་བཟུ་ན། མདོ་ལྷེ། རྒྱུ་ རྒྱུ་ ༢-པ། རྒྱུ་ ༣-པ།

རང་གི་མཚན་ནི་ད་ཀྱིས་གྲུབ་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་མེད་ལ་ཚུད་པ་^མ་མིང་ལ་ཚུད་བཤོ།
 ཞེས་པ་དང་འདྲ་ཞེ། གྲུབ་མཐའ་གཉིས་ཀའི་དཀའ་གནས་ཆེན་པོར་སྒྲུབ་བས། དབུ་མའི་རྩལ་
 དཀའ་བར་མ་ཟད་སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་འདི་ལ་ཡང་། ཕྱི་རོལ་བཀག་ན་གཟུགས་སོགས་
 ཀྱང་མེད་བར་འགྲོ་ཞིང་། གཟུགས་སོགས་བཞག་ན་ཕྱི་རོལ་ཡང་བཞག་དགོས་པར་མཐོང་བར་
 འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། འདི་དག་དཀའ་མོད་ཀྱང་མངས་པས་འཛིན་ནས་མ་ཕྱིས་སོ།
^མ་གང་གི་ཕྱིར་གསུང་རབ་ཀྱི་ནམ་བར་བཞག་བ་ནི་ཕྱར་བཤད་པ་འདི་ཡིན་པར་གྲགས་པ།

ཙ་བ། དེའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་གང་།

དངོས་པོ་བདགས་པར་ཡོད་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ཞིང་།

ཕྱི་རོལ་གཟུང་བ་མེད་བར་འགྱུར་འགྱུར་ལ།

ཡོད་དང་སྟོས་ཀྱན་ཡུལ་མིན་རང་བཞིན་ཡོད། ༧༧ །

དེའི་ཕྱིར་^མ་གཞན་གྱི་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་གདོན་མི་
 ཟ་བར་ཁས་སྤང་བར་བྱ་ཞེ། གང་གི་ཕྱིར་གཟུང་འཛིན་གྱི་དངོས་པོ་བདགས་པར་ཡོད་པ་ཞེ་
 རས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་དོགས་པའི་དྲ་བ་མ་ལུས་པའི་རྒྱ་ཞེ་གཞིར་
 འགྱུར་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

^མ་ཐག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྤྱུལ་དུ་འབྱུང་བ་ནི་ཐག་པ་མེད་པའི་གཞིར་མི་སྟེ་ལ།
 དུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་འབྱུང་བ་ནི། ས་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ནམ་མཁའི་
 རྩྱགས་སུ་སྟེ་བར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་

མ་ མེད་ལ་ཚུད་པ་ ཞེས་དཔལ།

མ་ འབྱུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཞུན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༦༢-ག། རྟེན་ ༡-ག།

མ་ འབྱུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཞུན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༦༢-ག། རྟེན་ ༩-ག།

མ་ འབྱུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཞུན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༦༢-ག། རྟེན་ ༨-ག།

དུ་འབྱུང་བའི་རྟོག་པ་འབྱུང་གཞི་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་གི་རྒྱ་ཅན་དུ་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་གདོན་མི་ཟ་
བར་ཕྱི་རོལ་དུ་འབྱུང་བའི་རྟོག་པའི་རྒྱ་གཞུང་འཛིན་ཇུས་ཟ་དད་པ་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་མ་
དག་གཞན་དབང་ཁས་སྤང་དགོས་དེ། སྤང་གཞི་དེ་ཉིད་ཀྱན་བྱང་གི་འཆིང་གྲོལ་གཉིས་ཀའི་རྒྱ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།”

དབུ་མེམས་གང་གི་ལུགས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟ་མེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤང་ཞིང་། སྤང་བ་ལྟར་
བདེན་བར་ཞེན་པའི་ཞེན་གཞི་དེ། ཞེན་ལུལ་དེས་སྤྱང་བར་བསྐྱན་པ་ཞིག་ཡོད་ན། སྤྱང་ཉིད་དེ་
རྟོགས་པ་ལམ་དུ་འགྱོ་བ་ཡིན་གྱི། མེམས་ཅན་རང་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་བར་ཞེན་པའི་
ཞེན་ལུལ་སུན་བྱང་བའི་སྤྱང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལམ་དུ་མི་བྱེད་བར་སྤྱང་བ་གཞན་ཞིག་བདེན་བར་
སྤྱབ་པ་ནི། རྟོག་མ་མེད་པ་ནས་ཐུགས་པའི་བདེན་ཞེན་སྤྱ་རགས་གང་གི་ཡང་གཉེན་པོར་མི་
འགྲོ་བས་ངལ་བ་འབྲས་མེད་དོ།

“དེ་ལྟར་ན་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་གཞན་དབང་གང་ལ་གཞུང་འཛིན་ཇུས་ཟ་དད་པ་སྤང་
བ་བཞིན་དུ། ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་ལུལ་གྱི་ཀྱན་བརྟགས་གང་མེད་པ་དེ་ནི། གཞི་དེ་
དགག་བྱ་དེས་སྤྱང་བར་ཡང་དག་པར་ཇེས་སུ་མཛོང་ལ། སྤྱང་གཞི་དང་སྤྱང་བ་གང་ཞིག་འདིར་
སྤྱག་མར་ལུས་པར་གྱུར་བ་དེ། འདི་ན་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་རབ་དུ་མེས་བས་འདི་ནི་སྤྱང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཀྱང་ལེགས་བར་གཞུང་བར་འགྱུར་རོ།”

འདིར་ཐུགས་སྤར་མཛོད་པ་ནི་བྱང་ས་^མ དང་དབྱས་མཐའི་འགྲེལ་པ་ལས།^མ “གང་ལ་
གང་མེད་བ་” ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་སྤར་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ལ། ལྷུང་སྤྱ་མའི་འགྲེལ་བར།^མ
“གང་ཞིག་གང་ན་མེད་པ་དེ་ནི་” ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བཀྲལ་བ་ནི། སྤྱ་མ་གཉིས་དང་གཏན་མི་
འདྲ་བར་དབུ་མའི་འགྲེལ་རྒྱལ་དུ་ཡོད་དེ་མངས་བས་འཛིགས་ནས་མ་བྱིས་སོ།

མ་ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བརྩན། དབུ་མ། ལ། ཐོག་ ༢༩-ན། བྱང་ ༢-ག།

མ་ བྱང་རྒྱལ་མེམས་དཔའི་ས། རྩེ་བརྩན། མེམས་ཅན། ལ། ཐོག་ ༢༩-ག། བྱང་ ༡-ག། གང་གི་ཕྱིར་
གང་ལ་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྤྱང་བར་ཡང་དག་པར་མཛོང་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ།

མ་ དབྱས་མཐའི་འགྲེལ་པ། རྩེ་བརྩན། མེམས་ཅན། ལ། ཐོག་ ༢-ག། བྱང་ ༢-ག།

ཙ་པ། སྤྱི་རྩལ་གཞུང་བ་མེད་པར་འབྱུང་འབྱུར་ལ།
ཡོད་དང་སྤྱོས་ཀྱན་ཡུལ་མིན་རང་བཞིན་ཡོད། ༩༦ ॥

གཞན་དབང་དེ་ནི་སྤྱི་རྩལ་གྱི་གཞུང་བ་མེད་པར་རང་གི་བག་ཆགས་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་བར་
འབྱུར་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་བ་དང་འདིའི་ལྷགས་ཀྱི་དོན་དམ་པར་སྤྱོས་པ་ལྷན་གྱི་སྤྱོས་པ་ཀྱན་
ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ཡོད་དེ། སྤྱི་ནང་གི་མངོན་པར་བཤེད་པ་ནི་
དངོས་སུ་མ་བཟགས་པའི་རྣམ་པ་འཛིན་པའི་བྱིར་རོ།

༡༤ “མདོར་ན་གཞན་དབང་ལ་བྱུང་བར་གསུམ་ཡོད་ཏེ། སྤྱི་རྩལ་མེད་པར་འབྱུང་བ་དང་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་བ་དང་། དོན་དམ་པར་སྤྱོས་པ་ཡིན་ན་ཅོག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའོ།
བཟགས་པར་ཡོད་པའི་རྒྱ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་དངོས་པའི་ཁོངས་སུ་འདུ་བས་དེ་ནི་
བྱུང་བར་གསུམ་པོ་ལས་ཐ་མི་དད་དོ།” གཞན་དབང་ཡོད་ཅེས་པ་ནི་ཡོད་ཅམ་མིན་གྱི་ཡོད་
བ་བྱུང་བར་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོབ་དཔོན་སྤྱོ་བཟན་གྱིས།^༡ “ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱན་ཏོག་ཡོད།”
ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། “རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ཅོག་གི་ལྷག་པའོ།” ཞེས་གསུངས་
བ་ལྟར་ཡིན་པས། བྱུང་བར་འདི་ངེས་པ་འོག་དུ་གཤམ་ཆོའོ།

༡༦ འཇགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྒྱ་དྲི་མའི་འགྲེལ་བ། རྩེ་བཟུང་། ཐེམས་ཅན། བྱི་ཤོག་ ༡༡-ན།
བྱེད་ ༩-བ། དེ་ལྟར་ན་གང་ཞིག་གང་ན་མེད་པ་དེ་ནི་ངེས་སྟོང་རོ། ཞེས་ཡང་དག་པར་རྩེས་རྒྱ་མཛོད་
ལ། གང་ཞིག་ལྷག་པར་བྱུར་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་ཏྲག་པར་ཡོད་དོ། ཞེས་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ཞེས་
སོ། ཞེས་ཐོགས་གསུངས་སོ།

༡༧ འཇགས་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བཟུང་། དབུ་མ། ༡༩ ཤོག་ ༢༩-ན། བྱེད་ ༩-བ།

༡༨ སྤྱོབ་དཔོན་སྤྱོ་བཟན་གྱི་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་འགྲེལ་བཤད། རྩེ་བཟུང་། ཐེམས་ཅན།
བྱི་ཤོག་ ༡༩-བ། བྱེད་ ༩-བ།

༢༠ སྤྱོབ་དཔོན་སྤྱོ་བཟན་གྱི་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་འགྲེལ་བཤད། རྩེ་བཟུང་། ཐེམས་ཅན།
བྱི་ཤོག་ ༡༩-བ། བྱེད་ ༩-བ། འདི་ལ་ལྷག་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོད་དེ་འདི་ལ་ལྷག་མ་གང་ཡིན་
ཞེ་ན། ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་ཀྱན་ཏོག་པ་དང་སྟོང་བ་ཉིད་དོ། ཅེས་ཐོགས་གསུངས་པ་ལྟར་བས་དབྱུང་
པར་འཇམ་ལ།

གཉིས་པ་(ལུགས་དེ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། དགག་པ་རྒྱས་པར་བཞེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་
བཀག་པའི་མཐུག་བཟུ་བཤོ།

དང་པོ་(དགག་པ་རྒྱས་པར་བཞེད་པ་)ལ་གསུམ། བྱི་རྩལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པའི་དཔེ་དགག་ བཀ་ཆགས་གྱི་རྒྱས་པ་ལས་དོན་གྱིས་སྣང་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་དོན་
དགག་ དེ་ལྟར་བཀག་པ་དང་མི་ལྷན་པ་སྒྲོམ་པ་གཉིས་མི་འགལ་བར་བཟུན་པའོ།

དང་པོ་(བྱི་རྩལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དཔེ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། མི་ལམ་གྱི་
དཔེ་དགག་ག། རྒྱ་མཐོང་མཐོང་བའི་དཔེ་དགག་པའོ།

དང་པོ་(མི་ལམ་གྱི་དཔེ་དགག་པ་)ལ་གསུམ། མི་ལམ་གྱི་དཔེས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
པ་མི་འགྲུབ་པ། མི་ལམ་གྱི་དཔེས་སང་དུས་སུ་བྱི་རྩལ་མེད་པ་མི་འགྲུབ་པ། མི་ལམ་གྱི་
དཔེས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བཟུན་པར་འགྲུབ་པའོ།

དང་པོ་(མི་ལམ་གྱི་དཔེས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མི་འགྲུབ་པ་)ཞི།

ཅ་ག། བྱི་རྩལ་མེད་མེས་པ་དཔེ་ནི་གང་དུ་ཡོད།

མེས་པ་ཅམ་པ་བྱེད་བྱི་རྩལ་མེད་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་མེས་པ་ཡོད་པར་
འདོད་ན། དཔེར་ན་འདི་བཞིན་ཤེས་འདིའི་དཔེ་ནི་གང་དུ་ཡོད་ཅེས་¹⁷“འདི་ཉིད་དབྱུང་བར་
བྱའོ། མེས་པ་ཅམ་པས་སྐྱས་པ།

ཅ་ག། མི་ལམ་ཇི་བཞིན་ཞེ་ན་ ..... ॥

དཔེར་ན་ཁང་མིག་མིན་དུ་རྒྱུ་ཉིད་དུ་ཉལ་ཞིང་། གཉིད་གྱིས་ལོག་པས་སྒྲུང་པོ་ཆེ་
སྐྱེས་པའི་བྱ་མིས་བའི་སྒྲུང་པོ་ཆེ་ནི། ཁང་མིག་དེར་ཇི་ལྟར་ཡང་ཡོད་པ་མིན་དེ། དེའི་བྱིས།

17 འཇུག་པ་རང་འགྲུལ། ཇི་བཞིན་ན། དབྱུང་མ། ལ། མོག་ 260-ན། བྱེད་ 1-ག།

མི་ལས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱི་རྩལ་གྱི་ཡུལ་མེད་བཞིན་དུ། རྣམ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
བ་འདི་ངེས་པར་ཁས་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེ་ན། འདི་ཡང་མྱིང་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་བཟུན་བའི་མྱིར་
བཤད་པ།

ཙ་པ། ..... དེ་བསམ་བྱ།

དཔེ་དེ་ཉིད་འདིར་བསམ་བ་སྟེ་དབྱུང་བར་བྱའོ། ཡང་དབྱུང་བར་བྱ་བ་དེ་ཅི་ཞིག་ཅེ་ན།¹²²

ཙ་པ། གང་ཆེ་ང་ལ་མི་ལས་ན་ཡང་ལེས་ས།

ཡོད་མིན་དེ་ཆེ་བྱོད་ཀྱི་དཔེ་ཡོད་མིན། ༧༤ ॥

“གང་གི་ཆེ་མི་ལས་ན་ཡང་བ་ལང་ཚུས་པའི་བྱུང་ལྟར་པ་ཅན་གྱི་ལེས་ས་རང་གི་
མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ནི། ཡུལ་སྤང་པོ་ཆེ་མེད་པ་ལྟར་ངའི་ལྷགས་ལ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། མ་
སྟེས་པའི་མྱིར་རོ། རྣམ་ཤེས་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ན། དེའི་ཆེ་གཉིས་ཀ་ལ་
གྲུབ་པའི་བྱོད་ཀྱི་དཔེ་ཡོད་པ་མིན་པས། བྱི་རྩལ་མེད་པར་རྣམ་བར་ཤེས་བ་ཡོད་པ་མིན་ནོ།”

འདིར་མི་ལས་ན་ལྟར་བའི་སྤང་པོ་ཆེ་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་ཤེས་བ་ཡང་མེད་པར་སྟོན་
བ་ནི་མིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཤེས་བ་མེད་པར་སྟོན་བ་ལ་ངེས་པར་འདོད་དགོས་ཏེ།
སྟར་བཤད་པ་ལྟར་ལེས་ས་ཅམ་པས་བྱི་རྩལ་མེད་པའི་གཞན་དབང་ཁས་སྤངས་བ་ནི། གཞན་
དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་མྱིར་དང་། དགག་བ་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་བཟུང་།
“མདོར་ན་ཇི་ལྟར་ཤེས་བྱ་མེད་དེ་བཞིན། སྟོ་ཡང་མེད།” ཅེས་བའི་འགྲེལ་པར།¹²³ ཤེས་
བྱའི་རྣམ་བ་ཅན་གྱི་སྟོ་ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་གྱིས་མ་སྟེས་པར་རིག་པར་བྱའོ།” ཞེས་
གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་ཅ་འགྲེལ་གཉིས་སུ་འདི་འདྲའི་རིགས་འགོག་པའི་ཆེ་
དགག་བྱ་ལ་བྱུང་བར་སྟར་བ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པའི་མྱིར་དང་། “སྟར་ཡང་དེ་ལས་བདག་ཉིད་

122 འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ་ རྟེན་བཟུང་། དབུ་མ། 14 ཤོག་ 260-ན། རྩེང་ 8-ག

123 འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ་ རྟེན་བཟུང་། དབུ་མ། 14 ཤོག་ 260-ན། རྩེང་ 8-ག

124 འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ་ རྟེན་བཟུང་། དབུ་མ། 14 ཤོག་ 267-ག རྩེང་ 2-ག

ཆེན་པོས་མེས་པ། མ་རིག་ལས་ལས་སྐྱེས་པར་ཅི་ཕྱིར་གསུངས།” མེས་མ་རིག་པས་འདྲ་
བྱེད་འདྲ་བྱེད་ཀྱིས་ནམ་ཤེས་སྐྱེད་པར་གསུངས་པ་རང་གི་འང་ལྷགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ནམ་
ཤེས་མེད་པ་འདིའི་ལྷགས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་ནི་དོག་ལྡན་ལ་དོགས་པའི་གནས་མེད་དོ། དེའི་ཕྱིར་
ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་ལ་ཡོད་མེད་མགོ་མཚུངས་མཛད་པ་མམས་ཅད་ནི་དགག་བྱའི་བྱེད་པར་
བྱི་སྐྱེད་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ།

“ཅི་སྐྱེ་མི་ལས་”ན་ནམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུལ་བ་མེད་ན། དེའི་ཆོ་སད་པས་མི་ལས་བྱི་
དུས་ཀྱི་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་བྱིས་དུན་པར་མི་འགྱུར་རྩ་ལྷན་ན།” འདི་ནི་ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ན། ཤེས་པ་ཡི་མེད་པར་བསམས་པའི་རྩྭ་པའོ། དེ་ལྷན་རྩྭ་པ་
“འདི་ཡང་མི་རུང་སྟེ།”

ཙ་བ། གལ་ཏེ་སད་ཆོ་མི་ལས་དུན་ལས་ཡིད།
ཡོད་ན་སྐྱོ་རྩ་ལྷན་ཡང་དེ་བཞིན་འགྱུར།

གལ་ཏེ་གཉིད་སད་པའི་ཆོ་མི་ལས་བྱི་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་དུན་པ་ལས། མི་ལས་བྱི་
ཡིད་རང་བཞིན་བྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་ན། མི་ལས་བྱི་སྐྱོང་པོ་ཆོ་ལ་སོགས་པ་སྐྱོ་རྩ་ལྷན་པའི་
ལྷན་ཡང་ཡིད་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ཇི་ལྷན་བྱེད་ཀྱིས་ངས་མཐོང་སྐྱེས་དུན་གཞི་
དེ་འདྲ་སྐྱོ་རྩ་ལྷན་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན། ༥༥ །

ཇི་ལྷན་བྱེད་ཀྱི་སད་པའི་ཆོ་ངས་མི་ལས་བྱི་དུས་སུ་མཐོང་སྐྱེས་པའི་ལྷན་ཅན་བྱི་དུན་པ་

༥༣ འདྲག་པ་རང་འབྲེལ། རྩེ་བལྟན། དུབ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༩༩-བ། བྱེད་དང་པོ།

༥༤ འདྲག་པ་རང་འབྲེལ། རྩེ་བལྟན། དུབ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༩༩-བ། བྱེད་ ༢-བ།

༥༥ “ངས་མཐོང་དུན་སྐྱེས་པ། ནག་ཆོའི་འགྱུར།

༥༦ “ལྷན་ཡང་མཚུངས་པ་ཡིན། ནག་ཆོའི་འགྱུར།

ཡོད་པ་ལས་ཡིད་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། མི་ལམ་གྱི་ཆེ་ཡུལ་འདི་མཐོང་ལྷན་པའི་ཡུལ་སྤྱང་དེ་
འདྲ་བ་ཕྱི་རེལ་དེ་ཡུལ་ལ་ཡང་དཔྱད་པ་ཡོད་པས། ཡུལ་ཡང་ཡོད་པ་འཇམ་ཡང་ན་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་
ཡོད་པ་མིན་ནི་ཤེས་ཁས་སྤང་བར་བྱུང་།

འོ་ན་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དཔྱད་པ་རང་ལུགས་ལ་ཡང་ཡོད་པས། དེ་གཉིས་
ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བྱ་ཤིང་།

འདིར་འགྲེལ་བར་¹⁰མི་ལམ་གྱི་སྤྱང་བ་དཔྱད་པ་དང་། མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་ཉམས་སུ་སྤྱང་བ་
དཔྱད་པ་གཉིས་བཤད་པས། མི་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྤང་བ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་སྤང་བ་ན། དཔེར་ན་
བྱེད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྒན་མཐོང་བ་ན་དེ་སྤང་བའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་བྱེད་བཞིན་སྤྱང་བ་མིན་
ཀྱང་། གཟུགས་བརྒན་ལ་སྦྱོས་པའི་ཡུལ་སྤྱང་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། མི་ལམ་གྱི་ཆེ་ཡང་སྤང་བ་ཆེ་
སྤྱང་བའི་ཡུལ་སྤྱང་མེད་ཀྱང་། དེར་སྤང་བའི་ཡུལ་སྤྱང་ཡོད་པས་ཡུལ་དཔྱད་ཐེར་ཡང་ཡུལ་དེ་
སྤྱང་བ་དཔྱད་པ་ལོ། དམིགས་སྤྱང་སོ་སོར་འབྱེད་པ་ནི་སྐབས་འགའ་མིག་མ་གཏོགས་པ་འདི་
འདྲ་བ་མང་བོ་ཞིག་ལ་མི་དགོས་སོ།

དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་རེལ་གྱིས་སྤྱང་བའི་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་འཛོལ་
བར་མི་རུས་ཏེ། དངོས་ཀྱི་དཔེ་ཡང་མི་སྤྱད་ལ་སྤྱེ་བ་ལྟ་བུ་ཡོད་པར་སྐབས་པ་ལྟ་བུ་ལ་དངོས་ཀྱི་
དཔེ་མེད་ཀྱང་། སྤྱོར་བའི་འགོད་ཚུལ་གཞན་གྱིས་སྐབས་པ་ལྟ་བུ་དཔེ་ཡང་འདི་ལ་མེད་པས།
སེམས་ཅམ་པ་འགོག་པ་ནི་རིགས་པ་ཤིན་ཏུ་སྦྱབས་ཆེ་བར་ཤེས་བར་བྱུང་།

གཉིས་པ་(མི་ལམ་གྱི་དཔེས་སང་དུས་ལྟ་བུ་ཕྱི་རེལ་མེད་པ་མི་འགུམ་པ་)ནི། ¹¹“གཤམ་དེ་སྤང་བ་ཆེ་
ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་མི་ལམ་ན་ཡོད་ན། དེ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱང་མི་ལམ་ན་ཡོད་པར་
འགྲུར་ན་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ།”

¹⁰ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱ་བཙུན། དབུ་མ། ༡། ཤོག ༢༩༠-ག ༣ དང་ ༢-ག

¹¹ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱ་བཙུན། དབུ་མ། ༡། ཤོག ༢༩༠-ག ༣ དང་ ༢-ག

ཙ་བ། གལ་ཏེ་གཉིད་ན་མིག་སྒྲོ་མི་སྤྱིད་པས།
ཡིད་མིན་ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིད།
དེ་ཡི་རྣམ་པ་བྱེ་རོལ་ཉིད་དུ་ཞེན།
མི་ལམ་ཇི་ལྟ་དེ་བཞིན་འདིར་འདོད་ན། ༥༠ །

“གཉིད་ལོག་པ་ན་གཉིད་གྱིས་དབྱགས་པ་ལ་མིག་གི་སྒྲོ་ཕྱེ་ཤེས་པ་མི་སྤྱིད་པས། ཟུང་
མ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་མིག་གི་སྒྲེ་མཆེད་གྱིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིད་བ་མིན་ལ། ཡིད་
གྱི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིད་དོ། དེའི་བྱིར་བྱེ་རོལ་གྱི་གཟུགས་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་།
ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བྱེ་རོལ་དེའི་རྣམ་པ་སྒྲུང་བ་ཙམ་ལ་བྱེ་རོལ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་
བ་ནི་བརྒྱུག་དུ་མེད་པར་འབྱུང་ངོ་། མི་ལམ་དུ་བྱེ་རོལ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་འབྱུང་
བ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ། སང་པའི་སྐབས་འདིར་འདོད་དོ་ཞེ་ན།”

འདི་ནི་ཐུར་གྱི་དཔེ་དེ་མ་གྲུབ་དུ་ཆུག་ཀྱང་མི་ལམ་གྱི་དཔེས་སང་པའི་སྐབས་སུ་བྱེ་རོལ་
མེད་པའི་རྣམ་ཤེས་འབྱུབ་པོ་སྐྱེ་བའོ། “དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་མི་ལམ་དུ་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་
འབྱུང་བ་མི་སྤྱིད་པའི་བྱིར་རོ།” ཞེས་གསུངས་པ་ནི། མི་ལམ་དུ་གཟུགས་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་མེད་
དུ་ཆུག་ཀྱང་། དེ་མེད་པའི་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བ་མི་ལམ་ན་འང་མི་སྤྱིད་
པས། བྱེ་རོལ་མེད་པ་དང་ཡིད་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡིད་པ་གཉིས་ཚོགས་པ་དེ་དཔེར་མི་རུང་
ཞེས་པའོ། འདི་ལྟར།

ཙ་བ། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་གྱི་བྱེ་ཡུལ་མི་ལམ་དུ།
མ་སྒྲེས་དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱང་སྒྲེས་མ་ཡིན།

༡ “བཞིན་དུ་འདིར་འདོད་ན། རག་ཚེའི་འབྱུང་། ཇི་བཞིན་དེ་བཞིན་འདིར་འདོད་ན། རང་འགྲེལ།

༢ འབྱུག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱེ་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༩-བ། ཟློང་ ༩-བ།

༣ འབྱུག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱེ་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༩-བ། ཟློང་ ༩-བ།

ཇི་ལྟར་བྱོད་གྱི་ལྟར་ན་སྤྱི་རྒྱུ་ལྟུང་དེ་དོན་མི་ལམ་དུ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཡིད་
གྱིས་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཨ་དེའི་བྱིར།

ཅ་བ། མིག་དང་མིག་གི་ཡུལ་དང་དེས་སྐྱེས་སེམས།

གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་བརྟན་པ་ཡིན། ༡༧ །

ཇི་ལྟར་སད་པའི་ཆོ་གཟུགས་མཐོང་བ་ན། མིག་དང་གཟུགས་དང་ཡིད་གསུམ་པོ་
འདུས་པ་དེ་བཞིན་དུ། མི་ལམ་དུ་ཡང་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཙོད་བ་ན་གསུམ་འདུས་པར་སྒྲོས་
དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། ཇི་ལྟར་མི་ལམ་དེར་མིག་དང་མིག་གི་ཡུལ་གཟུགས་གཉིས་མེད་པ་དེ་
བཞིན་དུ། དེ་གཉིས་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་
བས། མི་ལམ་གྱི་མིག་གཟུགས་ཡིད་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ།
“གསུམ་པོ་དེ་བཞིན་དུ།”

ཅ་བ། རྣ་སོགས་ལྷག་མ་གསུམ་པོ་འང་སྐྱེ་བ་མེད།

རྣ་བ་སོགས་མིག་གི་གསུམ་གྱི་ལྷག་མ་གསུམ་པོ་འང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ནོ།

“འདིར་སོགས་པའི་སྐྱེས་ནི་སྐྱ་དང་རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས་ཡིད་དང་ཆོས་གྱི་
ཁམས་དང་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་བསྐྱེད།” ཞེས་གསུངས་པའི་རྣ་བའི་དབང་པོ་ནས་
ལུས་དབང་གི་བར་བཞི་དང་། སྐྱའི་ནས་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་གྱི་བར་བཞི་དང་། རྣ་བའི་རྣམ་
ཤེས་སོགས་བཞི་ནི་ལྟར་མིག་གི་གསུམ་ལ་བཤད་པ་བཞིན་དུ། མི་ལམ་ན་དེ་དག་མེད་ཀྱང་དེ་
དག་གི་རྣམ་པར་སྐྱང་བས་བརྟན་པ་དང་། ཡིད་གྱི་གསུམ་ནི་མི་ལམ་ན་ཡོད་ཀྱང་རང་བཞིན་
གྱིས་མེད་བཞིན་དུ་དེར་སྐྱང་བས་བརྟན་པ་ལོ།

༡ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཞུན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༩-པ། རྟེན་ ༡-པ།

༢ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཞུན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༩-པ། རྟེན་ ༢-པ།

༣ རྣ་སོགས་གསུམ་པོ་ལྷག་མ་འང་སྐྱེ་བ་མེད། རྟེན་ཆའི་འགྲེལ།

༤ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཞུན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༩-པ། རྟེན་ ༢-པ།

དེའི་ཕྱིར་མི་ལམ་ན་དབང་ཤེས་ཡོད་པ་སྟོབ་དཔོན་འདིའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་
དགག་བ་བྱེད་པ་ནི། སྟོབ་ལོས་ཀྱི་འཕྲུག་པ་ཤིན་ཏུ་ཅིང་བས། སྟོགས་སྒྲིའི་ནམ་མ་ལངས་པ་
ལ་དགག་པའི་ཉི་མ་ཤར་བ་ཡིན་ཞེས་གྲགས་པ་བཞིན་ཡིན་པས། སྐྱེད་རིང་དུ་དོར་བར་བྱ་སྟེ་
བོད་ཀྱི་མ་ཁས་པར་སྟོམ་པ་འགའ་ཞིག་ལ། འདི་འདྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཁས་པའི་དབང་བོ་
མེམས་དབང་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་རགས་བའང་མ་གོ་བར། དེ་རྣམས་
བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་རྒྱན་ལྡན་དུ་གསོག་པའི་ཁྲིང་དུ་གཟུང་ནས། མེམས་ཅན་དུ་མ་ཞིག་
བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་ལ་སྟོར་བར་སྒྲུང་བས་བག་ཡོད་པར་བྱོས་ཤིག།

འདིར་མེམས་ཅམ་པས་གལ་ཏེ་གཉིད་ནང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་རང་
ལུགས་བཞག་པ་ལ། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་མཛད་པ་ན།
“ཆོས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་དུ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཞིག་མི་
ལམ་ན་ཡོད་པས་རྣམ་བར་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་མེད་པར་འགར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་སྟོམ།

“ སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱི་དབྱ་མ་སྒྲིང་བའི་འབྲེལ་བ་དོན་གཤམ་པ་ལེའུ་ལྷ་པ་རྣམས་འགྱུར་སྟོང་བའི་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་འཕྲུག་བ་ལས། རྟེན་བཞུན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༡༠༠-ལ། བྱེད་ ༩-ལ།
འདིར་སྟམས་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་མེད་པར་ཡང་རྣམ་བར་ཤེས་པ་སྟེ་བར་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟ་བུར་
སྒྲུང་བ་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་མི་ལམ་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྟོབ་ཀྱི་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་དགག་
པའི་ཕྱིར་བཤད་ལ། དེ་ལྟ་བུར་བ་སྟེ་བའི་ཕྱིར། མི་ལམ་གཟུགས་སོགས་སྟོབ་ཞིན་དུ། གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་དོན་མེད་པར། རྣམ་བར་ཤེས་ཞེས་བྱར་མི་རུང་། ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་ཕྱིར་མ་ཐོས་པོ་དག་གིས་
སྟམས་པའི་རྟེན་སུ་དབག་བ་དེ་བཟང་བོ་མ་ཡིན་ནོ། ཅེས་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་ཕྱིར་མི་ལམ་ལ་སོགས་པའི།
རྣམ་ཤེས་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱིར་དཔེ་ཡང་མེད་པ་དང་། ཡུལ་ལ་བསྐྱར་བ་འདེབས་པར་
འགྱུར། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྟོམ་པའི་
ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་མིག་གིས་མི་ལམ་ན་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དག་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི་
མ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་དེ། མི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་བར་ཤེས་པ་དག་ནི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་
ཡིན་དེ། སྟོན་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་བཟོད་པའི་ཕྱིར་དུན་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། དཔུས་
ཡོང་གི་མིག་གི་མཐུ་གཏན་རྣམས་པ་ལ་ཡང་ཆེ་རབས་གཞན་ན་མཐོང་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་
མི་ལམ་ན་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་མ་དད་པའི་གཟུགས་དུ་མ་དག་སྒྲུང་བར་འགྱུར་བས་དེའི་ཤེས་པ་དེ་ལ་

འདི་ལ་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནེ། ཇི་ལམ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གསུམ་པོ་མི་སྲིད་པའི་
 བྱིར་རྟོ།། ཅི་སྟེ་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་བསལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་ནི། དེའི་
 ཆེ་མི་ལམ་གྱི་དཔེ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ནེ། དེ་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་དཔེ་ལས་བྱུང་བ་དངོས་ཀྱི་དོན་བརྟན་པའི་དོན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་
 རྟོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི།

ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་ཇི་ལམ་ན་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་དུ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་མཆེད་ཀྱི་གཞུགས་ཤེས་པ་ལས་དོན་གཞན་ཇི་ལམ་ན་
 ཡོད་པ་མི་རིགས་ཞེས་བཤད་ཀྱི་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་གཞུགས་དེ་རང་གིས་ཀྱང་བཞེད་དགོས་ལ།
 དེ་ཇི་ལམ་ན་ཡང་ཡོད་པ་མི་འགལ་བས། གཞུགས་དེ་ལེགས་སྟན་གྱིས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་གསལ་བས་དེ་མེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱུང་།

ཅི་སྟེ་ལེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་སྤྱིའི་སྟེ་མཆེད་དུ་གཏོགས་པའི་གཞུགས་དོན་གཞན་མེད་
 པ་ལ། ཇི་ལམ་དཔེར་འཇོག་པ་དེས་ལེལ་རྒྱས་བས། དེ་བསལ་བའི་བྱིར་གཞུགས་དེ་རང་
 མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་ན་ནི། དེའི་ཆེ་དབུ་མ་བས་བདེན་མེད་སྟབས་པ་ལ་ཇི་ལམ་གྱི་དཔེ་
 བཏོད་པ་དོན་མེད་དོ།

ཇི་ལམ་དེ་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཅན་ནེ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 དཔེ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། དེས་མཆོན་པའི་དངོས་ཀྱི་དོན་བརྟན་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་
 རྟོ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་བཀག་པར་དུ། བདེན་མེད་སྟབས་པའི་རྟགས་ཆོས་དཔེ་དེ་ལ་

ཡང་རིགས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནེ། འདི་ལྟར་བཟང་སྤྱོད་དཔུས་ཡོང་དེས་ཇི་ལམ་ན་ཤེས་པ་དང་ལྟན་པའི་
 རིག་གིས་གཞུགས་དེ་དག་མཐོང་སྟེ། ཤེས་པའི་རིག་གིས་ནི་མ་ཡིན་ནི་ཤེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། ཤེས་
 རིག་གིས་ནི་ཆོས་ལ་རིགས་པའི་བྱིར་ཇི་ལམ་ལ་ལོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་རིགས་པ་དང་
 བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྱེད་ཅག་གི་སྟབས་པ་ལ་དཔེ་མེད་པའི་རྟོན་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། ཞེས་པའི་ལུང་འདི་
 མིན་ནས་སྟམ་ན་འང་མཁྱེན་ལྟན་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེད་པར་འཛལ་ལོ།

ཇེས་ལུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་ལྷ་ར་རང་གི་ལུགས་ཀྱིས་མི་ལམ་ན་གང་སྐྱང་བ་
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ལན་བཏུབ་པ་ཆེས་ལེགས་སོ།།

མོན་རང་ལུགས་ཀྱིས་མི་ལམ་གྱི་གཞུགས་གསལ་བར་སྐྱང་བ་ནམས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་
པའི་གཞུགས་ལུ་འདོད་དམ་མི་འདོད་ཅེ་ན།

མི་ལམ་ན་དབང་ཤེས་མེད་པས་ཡུལ་ལྷ་ར་སྐྱང་བ་ནམས་ནི་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་སྐྱང་བས་ན།
དེ་ལ་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་ལྷ་བཞག་དུ་མེད་ཀྱང་། ཡིད་ཅམ་གྱི་ངོར་ཀེར་རུས་གསལ་
བར་སྐྱང་བ་ལྷ་བྱ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འཛིག་པ་དང་འདྲ་བས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཞུགས་
ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེའི་གཞུགས་ལྷ་ལས་ཀུན་བཏུགས་པའི་གཞུགས་ཡིན་ནོ།། འདིས་ནི་འདི་
འདྲ་བ་མང་སོ་ཞིག་ཤེས་པར་བྱལོ།

གསུམ་བ་(མི་ལམ་གྱི་དཔེས་དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་བརྟན་པར་འགྲུབ་པ་)ནི། “གང་གི་ཕྱིར་མི་ལམ་
ན་ཡུལ་དབང་ནམ་ཤེས་ལུ་སྐྱང་བ་གསུམ་ཆར་ཡང་མི་བདེན་བ་དེའི་ཕྱིར། མི་ལམ་བདེན་མེད་
དུ་རབ་དུ་གྲུབ་པའི་སློན་ས་ཆོས་གཞན་བདེན་མེད་དུ་མ་གྲུབ་པ་ནམས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། སད་
པའི་ཆོན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་ག།”

ཅ་ག། མི་ལམ་ཇི་ལྟ་དེ་བཞིན་སད་འདིར་ཡང་།

དངོས་ནམས་བརྟན་ཡིན་མེས་དེ་ཡོད་མ་ཡིན།

སྤྱད་ཡུལ་མེད་ཅིང་དབང་སོ་ནམས་ཀྱང་མེད། ༡༢ །

“ཇི་ལྟར་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་དང་དབང་སོ་དང་ནམ་པར་ཤེས་པ་ནམས་བརྟན་པ་དེ་བཞིན་
དུ།” སད་པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་དངོས་སོ་ནམས་བརྟན་པ་ཡིན་པས། མེས་དེ་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དབང་སོའི་སྤྱད་ཡུལ་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ནམས་མེད་

༤ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱ་མཐུན་ ༥༡ གྲ་ ༡༡ གྲ་ ༢༩༡-ན། གྲ་ ༡-ག།

༥ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱ་མཐུན་ ༥༡ གྲ་ ༡༡ གྲ་ ༢༩༡-ན། གྲ་ ༦-ག།

ཅིང་། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། ། “དེའི་བྱིར་མདོ་ལས།” ཇི་ལྟར་སྐྱེ་མའི་སེམས་ཅན་དམིགས་བ་ལྟར། ལྟར་ཡང་དེ་ནི་ད་དུ་ན་ཡང་དག་མིན། ལྟར་མ་ལྟ་བུ་མི་ལས་དང་འདྲ་བ། དེ་ལྟའི་ཆོས་ནི་བདེ་བར་གསེགས་པས་བཟུང་། ཞེས་དང་། སྤྱིད་པའི་འགྲོ་བ་མི་ལས་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ལ་མི་སྐྱེ་སྐྱེ་ཡང་འཆི་བ་མེད། སེམས་ཅན་མི་དང་སྟོན་གྱང་མི་རྟེན་དེ། ཆོས་འདི་རྣམས་ནི་དབྱུ་བ་ཆུ་ཤིང་འདྲ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་ཡང་ལེགས་བར་བཤད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ལ།

སྐྱེ་ཡང་མི་སྐྱེ་སོགས་ནི། “དེ་ནི་ད་དུ་ན་ཡང་དག་མིན།” ཞེས་དགག་བྱ་ལ་བྱུང་བར་མཛད་བ་ལྟར་སྐྱར་རོ། ། མདོ་དེ་དག་གིས་མི་ལས་གྱི་དཔེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོན་ནར་མ་གྱུ་བ་བར་བཤད་བ་དེ་དབྱུ་མ་ལ་འགྲིག་གི། སེམས་ཅན་ལ་མི་འགྲིག་པས་ལེགས་བར་བཤད་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཙ་ག འདི་ན་ཇི་ལྟར་སང་བཞིན་ཇི་སྤྱིད་དུ།

མ་སང་དེ་སྤྱིད་དེ་ལ་གསུམ་པོ་ཡོད།

དེའི་བྱིར་འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་^{༡༠} ཇི་ལྟར་མི་སེམས་པའི་གཉིད་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལས་ཐ་དང་པའི་ཐ་མལ་པའི་གཉིད་དང་བྲལ་བས་སང་བ་འགའ་ཞིག་ལ། རང་གི་བདག་ཉིད་གྱིས་མ་སྐྱེས་ཀྱང་མ་རིག་པའི་གཉིད་གྱིས་མི་ལས་མི་བཞིན་བས་དམིགས་བའི་ངོར། གསུམ་ཆར་

^{༡༠} འདྲག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུང་། དབྱུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༩-ན། བྱེང་ ༡-བ།

^{༡༡} ཇི་ལྟར་སྐྱེ་མའི་སེམས་སོགས་གྱི་ལྟར་དེ་ནི་དུ་ཇི་ལྟར་བཅའ་ཡང་མ་རྟེན་གྱང་། འདྲག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་བྱིར། ཇི་ལྟར་སྐྱེ་མའི་སེམས་ཅན་དམིགས་བ་ལྟར། ཞེས་བ་ནས། ཆོས་འདི་རྣམས་ནི་ལྟ་བུ་ཤིང་འདྲ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་ཡང་ལེགས་བར་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་སྐྱབས་འདི་ཡང་ལྟར་འདྲེན་མཛད་བ་མིན་ནམ་གྱུ་མ་སོ། ། འདྲག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུང་། དབྱུ་མ། ལ།

ཤོག་ ༢༩-ན། བྱེང་ ༡-བ།

^{༡༢} འདྲག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུང་། དབྱུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༩-ག བྱེང་ ༢-བ།

ཡང་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཇི་སྲིད་དུ་གཉིད་དང་མ་བྲལ་བ་མ་སད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་། དེ་སྲིད་དུ་
དེ་ལ་སྟེ་དེའི་ངོར་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།”

ཙ་བ། སད་པར་གྱུར་ན་གསུམ་ཆར་ཡོད་མིན་ལྟར།

གཏི་མུག་གཉིད་སད་ལས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། ༥༢ །

“གཉིད་སད་པར་གྱུར་བ་ན། མི་ལམ་གྱི་གསུམ་ཆར་ཡོད་པ་མིན་པ་ལྟར། གཏི་མུག་
གི་གཉིད་ཐད་པ་སྟེ་མ་ལུས་པར་དབང་སྒྱུར་བ་ལས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིང་མ་ངོན་སུམ་དུ་མཛད་པའི་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ནི། གསུམ་ཆར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་སྤྱི་ངོལ་མེད་པའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་མེད་དོ།”

དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་གཟིགས་པའི་ངོར་ནི་གསུམ་པོ་མི་སྒྲུང་ལ། ཇི་སྟེད་བ་གཟིགས་པའི་ངོར་
ནི་ཡུལ་ཅན་རང་གིད་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་སྒྲུང་བ་མེད་ཀྱང་།
གང་ཟག་གཞན་གྱི་ཤེས་པ་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་སྒྲུང་བ་རྣམས། དེ་ལ་སྒྲུང་བའི་སྒོ་ནས་
སངས་རྒྱས་ལ་སྒྲུང་ནས་མཆེན་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(སྐྱེ་གདུག་མཛོད་པའི་དཔེ་དཀག་པ་)ནི། “འོ་ན་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
པའི་སྐྱེ་གདུག་ལ་སྐྱེ་གསུམ་པོ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་ངོལ་མེད་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་དེ་ཡང་མི་འཐད་དོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།”

ཙ་བ། དབང་པོ་རབ་རིབ་བཅས་པའི་སྐྱེ་གདུག་གིས།

རབ་རིབ་མཐུ་ལས་སྐྱེ་རྣམས་གང་མཐོང་བ།

༥༢ “གཉིས་སད་” རྟག་ཆའི་འགྲུར། “གཉིད་ཐད་” རང་འགྲེལ།

༥༣ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཞུག་ན་དུ་མཇུག་ལ། ཤོག་ ༢༤༥-བ། རྩེད་ ༣-བ།

༥༤ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཞུག་ན་དུ་མཇུག་ལ། ཤོག་ ༢༤༥-བ། རྩེད་ ༤-བ།

༥༥ “རབ་རིབ་བཅས་པས་” རྟག་ཆའི་འགྲུར།

དེ་སྒོ་ལ་ལྟོས་པ་གཉིས་ཆར་བདེན་བ་སྟེ།

དོན་གསལ་མཐོང་ལ་གཉིས་ཀའང་བརྟན་བ་ཡིན། ༡༧ ॥

མིག་གི་དབང་པོ་“རབ་རིབ་དང་བཅས་བ་ལ་སྒོ་གང་གིས་རབ་རིབ་གི་མཐུ་ལས་སྐྱེ་
ཤིང་རྣམས་གང་མཐོང་བ་ན། གང་ཐག་དེའི་སྒོ་ཡི་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་ན་ནི། མིག་ཤེས་དང་སྐྱེ་
ཤིང་གི་རྣམ་བ་སྟེ་སྐྱེ་ཤིང་དུ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་གཉིས་ཆར་ཡང་ཡོད་བ་ཡིན་ལ། དོན་གསལ་
མཐོང་བ་སྟེ་རབ་རིབ་མེད་བའི་མིག་གིས་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་ན་ནི་སྐྱེ་ཤིང་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་
སྐྱེ་བའི་ཤེས་བ་གཉིས་ཀའང་བརྟན་བ་སྟེ་མ་སྐྱེས་བ་ཡིན་ནེ། སྐྱེ་བ་ཅས་གི་ཡུལ་ཡང་མེད་
བར་ཤེས་བ་ཡོད་བ་ངེས་བར་དཀའ་བའི་བྱིར་རོ། འདི་ནི་གདོན་མི་ཐ་བར་དེ་ལྟར་ངེས་བར་
འདོད་དགོས་སོ།” ༡༨ “དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནེ།”

ཅ་བ། གལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་མེད་བར་སྒོ་ཡོད་ན།

སྐྱེ་དེའི་ཡུལ་དང་མིག་ནི་རྗེས་འབྲེལ་བའི།

རབ་རིབ་མེད་ལའང་སྐྱེ་ཤིང་སྒོར་འབྱུར་ན།

དེ་ལྟར་མ་ཡིན་དེ་བྱིར་དེ་ཡོད་མིན། ༡༩ ॥

“གལ་ཏེ་རབ་རིབ་ཅན་ལ་ཤེས་བྱ་སྐྱེ་ཤིང་མེད་བར་སྐྱེ་ཤིང་གི་རྣམ་བ་ཅན་གི་རང་བཞིན་
གིས་གྲུབ་བའི་སྒོ་སྟེ་བ་ཡོད་ན་གང་དུ་རབ་རིབ་ཅན་གིས་སྐྱེ་ཤིང་མཐོང་བའི་ཡུལ་དེར་མིག་
ནི་རྗེས་ལྷན་འབྲེལ་བ་སྟེ་གཏད་བའི་རབ་རིབ་མེད་བ་ལའང་རབ་རིབ་ཅན་དང་འདྲ་བར་སྐྱེ་ཤིང་
མཐོང་བའི་སྒོ་སྟེ་བར་འབྱུར་ནེ། ཡུལ་མེད་བར་མཚུངས་བའི་བྱིར་རོ།”

འདི་ནི་རང་བཞིན་གིས་གྲུབ་བའི་གཞན་ལས་སྐྱེ་ན། གཞན་ཡིན་ཆད་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་

༡༧ “ལ་བ་ལྟོས་གཉིས་ཆར་བདེན་བ་དེས། གཞན་མཐོང་འབྱུར།

༡༨ འབྱུག་བ་རང་འབྲེལ་ལྟེ་བ་སྐྱེ་ན། དབུ་མ་ ལ། ཤོག་ ༢༥-པ། བྱེད་ ༥-པ།

༡༩ འབྱུག་བ་རང་འབྲེལ་ལྟེ་བ་སྐྱེ་ན། དབུ་མ་ ལ། ཤོག་ ༢༥-པ། བྱེད་ ༥-པ།

བར་འཐེན་པ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཤེས་པ་ཞིག་སྟེ། ཡུལ་སྐྱ་ཤད་མེད་བར་
མཚུངས་པ་ལ། རབ་རིབ་ཅན་ལ་དེ་མཐོང་བ་སྟེ་ལ། རབ་རིབ་མེད་པ་ལ་དེ་མཐོང་བ་མི་སྟེ་བ་
མི་འཐད་དེ། ཤེས་པ་དེ་རབ་རིབ་ལ་མི་ལྟོས་བར་འབྲུལ་རྒྱས་པས་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྲོ་བའི་
ཕྱིར་རོ།

ཅ་ག། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་དེ་ཡོད་མིན།

རབ་རིབ་མེད་པ་ལ་སྐྱ་ཤད་དུ་སྒྲུང་བའི་སྐྱ་སྟེ་བ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པ་²⁰་དའི་ཕྱིར་ཕྱིར་ལ་མེད་
བར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཡོད་པ་མིན་ནོ།”

གཉིས་པ་(བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ལས་དོན་གྱིས་རྫོང་བའི་ཤེས་པ་སྟེ་བའི་དོན་དགག་པ་)ལ་གསུམ།
བག་ཆགས་མྱིན་མ་མྱིན་ཉིད་ལས་དོན་སྒྲུང་གི་རྣམ་ཤེས་སྟེ་བ་དང་མི་སྟེ་བ་དགག་པ། སྐར་
ཡང་ཕྱིར་ལ་མེད་བར་རྣམ་ཤེས་ཡོད་ཚུལ་བཟོད་པ་དགག་པ། མེས་པ་ཅམ་གྱི་ལྷགས་བཀག་
པ་ལ་ལྷང་གི་གཞོད་པ་མེད་བར་བཟུན་བཤོ།

དང་པོ་(བག་ཆགས་མྱིན་མ་མྱིན་ཉིད་ལས་དོན་སྒྲུང་གི་རྣམ་ཤེས་སྟེ་བ་དང་མི་སྟེ་བ་དགག་པ་) ལ་གཉིས།
གཞན་ལྷགས་བཟོད་པ་དང་། ལྷགས་དེ་དགག་པ་ཤོ།

དང་པོ་(གཞན་ལྷགས་བཟོད་པ་)ནི། ²¹“གལ་ཏེ་སྐྱ་ཤད་དུ་སྒྲུང་བའི་སྐྱ་ཤད་ལྟ་བུའི་ཡུལ་གྱི་
ཡོད་པ་ཉིད་རྣམ་ཤེས་སྟེ་བའི་ཁྱུ་ཡིན་ན། རབ་རིབ་མེད་པ་ལ་ཡང་སྐྱ་ཤད་སྒྲུང་བར་འབྱུར་བ་
ཞིག་ན་དེ་ནི་མིན་ནོ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རྣམ་ཤེས་སྟེ་བའི་བག་ཆགས་སྐར་བཞག་པ་དེ་མྱིན་པ་
དང་མ་མྱིན་པ་དེ་དག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་བ་དང་མི་སྟེ་བའི་ཁྱུ་ཡིན་ཏེ། དའི་ཕྱིར་གང་ཞག་
གང་ལ་སྐྱའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱ་མ་གཞན་གྱིས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་མྱིན་པ་ཡོད་པ་
དེ་ཁོ་ན་ལ། སྐྱ་ཤད་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་འབྱུང་གི།”

20 འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ 266-ན། རྟེན་ 2-ག།

21 འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ 266-ན། རྟེན་ 2-ག།

ཙ་པ། གང་གི་ཕྱིར་རབ་རིབ་མེད་བར་ཡུལ་མཐོང་བ་དག་ལ་སྒྲོ་རྒྱས་ནི།
 སྒྲིན་མེད་དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་སྒྲོ་མི་འགྱུར།
 སེས་བྱ་ཡོད་དངོས་བྲལ་བས་མིན་ནི་ན།
 རྒྱས་དེ་མེད་བས་འདི་ནི་འགྲུབ་མ་ཡིན། ༥༩ ॥

གང་གི་ཕྱིར་རབ་རིབ་མེད་བར་ཡུལ་མཐོང་བ་དག་ལ་སྒྲོ་ཤད་དུ་ཕྱར་བའི་སྒྲོ་ཡི་རྒྱས་པ་
 བག་ཆགས་ནི་སྒྲིན་པ་མེད་བ་དེའི་ཕྱིར་རབ་རིབ་མེད་བ་དེ་ལ་སྒྲོ་ཤད་མཐོང་བའི་སྒྲོ་སྒྲེ་བར་མི་
 འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། ༥༨ “སེས་བྱ་སྒྲོ་ཤད་དུ་ཡོད་བའི་དངོས་པོ་དང་བྲལ་བས་སྒྲོ་དེ་མི་སྒྲེ་བ་མིན་
 ལོ་ནི་ན།”

གཉིས་པ་(ལུགས་དེ་དགག་པ་)ལ་གསུམ། ད་ལྟར་བ་ལ་རྒྱས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 དགག་མ་འོངས་པའི་རྒྱས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་འདས་པ་ལ་རྒྱས་པ་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་ལོ།

དང་པོ་(ད་ལྟར་བ་ལ་རྒྱས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་)ནི། ༥༩ “གལ་ཏེ་རྒྱས་པ་ཞེས་པ་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི། དེའི་ཆེ་རྒྱས་པ་དེ་སྒྲིན་མ་སྒྲིན་ལས་རྣམས་སེས་འབྱུང་
 མི་འབྱུང་ཡོད་དུ་རྒྱག་ན་ཡང་།”

ཙ་པ། རྒྱས་དེ་མེད་བས་འདི་ནི་འགྲུབ་མ་ཡིན།

༥༩ “རྒྱས་པ་རང་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་མེད་བས། འདི་ནི་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ།”

“ཇི་ལྟར་མི་འགྲུབ་ཅེ་ན།

༥༨ “དེ་ལ་སྒྲོ་མི་འབྱུང་། དག་ཆེའི་འགྱུར།

༥༩ འབྱུག་པ་རང་འབྱེལ། ཇི་བཞུན། དབུ་མ། ལ། སྟོན། ༢༩༩-ན། རྩེད་ ༥-ག།

༥༩ འབྱུག་པ་རང་འབྱེལ། ཇི་བཞུན། དབུ་མ། ལ། སྟོན། ༢༩༩-ན། རྩེད་ ༥-ག།

༥༩ འབྱུག་པ་རང་འབྱེལ། ཇི་བཞུན། དབུ་མ། ལ། སྟོན། ༢༩༩-ན། རྩེད་ ༩-ག།

ཙ་པ། སྒྲེས་ལ་རྒྱས་པ་སྲིད་པ་ཡོད་མ་ཡིན།

མ་སྒྲེས་ངོ་བོ་ལ་ཡང་རྒྱས་ཡོད་མིན།

རྒྱས་པ་འདི་རྟོག་པ་ན་རྣམ་ཤེས་ད་ལྟ་བའི་འབྲེལ་བ་ཅན་ཞིག་གསུམ། རྣམ་ཤེས་འདས་པ་
དང་མ་འོངས་བའི་འབྲེལ་བ་ཅན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་གྲང་།”

དེ་ལ་རེ་ཞིག་སྒྲེས་པ་སྟེ་ད་ལྟར་བ་ལ་རྒྱས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་སྲིད་པ་ཉིད་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ལ། མ་སྒྲེས་པ་མ་འོངས་བའི་ངོ་བོ་ལ་ཡང་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལ་རེ་ཞིག་རྣམ་ཤེས་ད་ལྟར་བ་ལ་རྒྱས་པ་འདོད་པ་ན། རྣམ་ཤེས་དང་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀ་
དུས་མཚུངས་སུ་འགྱུར་ལ། དེའི་ཆེ་རྒྱས་པ་དང་རྒྱས་པ་ཅན་གཉིས་ལ་རྒྱས་པའི་རྣམ་ཤེས་
ཞེས་རྣམ་དབྱེ་“དུག་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་ནི།” དེ་གཉིས་དོན་གཞན་དུ་མི་རིགས་པས་རྒྱས་པའི་
རྣམ་ཤེས་ནི་རྒྱས་པ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཡོད་ན་ནི་^{༡༩}“འབྲས་བུ་ལ་རང་ལས་གཞན་
བའི་རྩ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། ལྷ་གྲུ་སྒྲེས་པ་ན་ཡང་ས་བོན་མི་འཇིག་བར་འགྱུར་རོ།”

“གང་གི་ཆེ་”རྒྱས་པ་དང་རྒྱས་པ་ཅན་གཉིས་ལ་“རྒྱས་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་ཞེས་རྣམ་དབྱེ་
ལྷ་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་ནི། རྣམ་བར་ཤེས་པ་སྒྲེས་པ་དུས་མཉམ་བའི་རྒྱས་པ་ལས་འབྱུང་བར་མི་
རིགས་ཏེ། ལྷའི་དུས་ན་འབྲས་བུ་ཡང་ཡོད་པའི་སྒྲུར་རོ། དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་རྣམ་ཤེས་ད་ལྟར་
བ་ལ་དེའི་རྩ་མེད་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།”^{༢༠}

གཉིས་པ་(མ་འོངས་བའི་རྒྱས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་བ་)ནི།

ཙ་པ། བྱད་པར་མེད་པར་བྱད་པར་ཅན་ཡོད་མིན།

མོ་གསལ་བུ་ལ་འང་དེ་ནི་ཡོད་པར་ཐལ། ༡༧ །

༡༩ འབྲས་བུ་རང་འབྲེལ། རྩ་བཅུ་ནི། དབྱེ་མ། ལ། རྟོག་ ༢༩༩-བ། རྩེད་དང་གོ།

༢༠ འབྲས་བུ་རང་འབྲེལ། རྩ་བཅུ་ནི། དབྱེ་མ། ལ། རྟོག་ ༢༩༩-བ། རྩེད་ ༢-པ།

རྣམ་ཤེས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་རྣམ་པ་ཡོད་ན་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་སྐྱར་བ་ན།
 རྣམ་པ་བྱུང་བར་གྱི་གཞི་དང་རྣམ་ཤེས་བྱུང་བར་གྱི་ཆོས་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་རྣམ་ཤེས་མ་སྐྱེས་
 བ་མ་འོངས་པ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཞེས་སྐྱབ་པའི་ངོ་བོར་བསྐྱན་བར་མི་རྣམ་ལ། རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དགག་པའི་ངོ་བོར་བསྐྱན་བར་མི་རྣམ་སོ། །
 གང་གི་ཆོ་རྣམ་ཤེས་མ་འོངས་པ་ད་ལྟར་རྣམ་ཤེས་སུ་མེད་པ་དེའི་ཆོ། རྣམ་པ་འདི་ནི་རྣམ་ཤེས་
 འདིའི་རྣམ་པའི་ཞེས་བྱ་བར་གང་གིས་རྣམ་པ་བྱུང་བར་དུ་བྱེད་བར་འགྱུར་དེ་མི་འགྱུར་རོ།

ཙ་བ། བྱུང་བར་མེད་པར་བྱུང་བར་ཅན་ཡོད་མིན།

མོ་གསལ་བྱ་ལ་འང་དེ་ནི་ཡོད་པར་ཐལ།

དེ་ལྟར་ན་བྱུང་བར་རྣམ་ཤེས་མེད་པར་དེས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མོ་གསལ་གྱི་བྱ་ལ་འང་དེའི་རྣམ་པ་ནི་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་བསྐྱད་འདོད་ན།

རྣམ་པ་མེད་པར་འདི་ཡི་འབྱུང་འགྱུར་མེད།

མོ་གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་གང་ཞིག་རྣམ་པ་ལས་སྐྱེ་བྱུར་དེ་སྤྱིང་ལ་བསམས་ནས། རྣམ་ཤེས་
 འདི་ཡི་རྣམ་པ་འདི་ཡིན་ཞིང་རྣམ་པ་འདི་ལས་རྣམ་ཤེས་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།

ཞེས་དེ་ལྟར་བྱུང་བར་དང་བྱུང་གཞིའི་དངོས་པོར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་འབྲས་ཆན་
 ཆོས་ཤིག་ཅེས་བ་དང་། ལྷ་ལ་མ་འདི་ལ་རས་ཡུག་ཚོགས་ཤིག་ཅེས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་འབྲས་
 ཆན་དང་། ལྷ་པ་བྱ་ལ་བསམས་ནས་དེ་སྐད་སྐྱས་པ་དང་། མཛོད་ལས་ཀྱང་།²⁴ “མངལ་དུ་
 འབྱུག་པ་གསུམ་དག་སྟེ། འཁོར་ལོ་སྐྱར་དང་རང་བྱུང་གཉིས།” ཞེས་འཁོར་སྐྱར་ཚོགས་སུ་
 འགྱུར་བྱ་ཞིག་མངལ་དུ་འབྱུག་པ་ལ། དེ་དག་མངལ་དུ་འབྱུག་པར་བཤད་པ་བཞིན།

24 འབྱུག་པ་རང་འབྱེལ་གྱི་བསྐྱར་། དབྱ་མ། ལ། ཤིག་ 266-ག་ རྩེང་ 2-ག་

25 འབྱུག་པ་རང་འབྱེལ་གྱི་བསྐྱར་། དབྱ་མ། ལ། ཤིག་ 266-ག་ རྩེང་ 2-ག་

26 མཛོད་གནས་གསུམ་ག་ ཆོགས་བཅད། བཟུ་བདུན་ག་

ཙ་པ། ..... འབྲུང་བར་འབྲུར་བའི་བསྐྱེད་འདོད་ན།

འབྲུང་བར་འབྲུར་བའི་རྣམ་ཤེས་ལ་བསམས་ནས་རྣམ་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་ཞེས་བསྐྱེད་བར་འདོད་དོ་ཞེ་ན།

ཨ་“དེ་ཡང་སྤྱིང་པོ་མེད་དེ། རེས་འགའ་ཞིག་དུ་ཡོད་བར་འབྲུར་ན་ནི། འབྲས་བུ་དེ་ད་གཙོ་དེ་འབྲུང་བར་འབྲུར་གྱི། རྣམ་དུ་དུས་ནས་གྱི་ཚེ་ཡང་མི་འབྲུང་བར་ངེས་པ་མོ་གསལ་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པ་དང་། འབྲས་མ་བུས་གྱི་རྣམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ནི། ད་ལྟ་དང་དུས་ཤིས་གང་དུ་ཡང་མི་འབྲུང་ངོ་། དེའི་སྤྱིར་གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བའི་རྣམ་པ་ཡོད་ན་རྣམ་ཤེས་འབྲུང་དུ་ཆུག་ཀྱང་། གང་གི་ཚེ་ད་ལྟ་མ་འོངས་པའི་རྣམ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་དུས་རྣམ་ཡང་མེད་པས། དེ་སྦྱོང་བའི་རྣམ་པ་གཏན་མེད་པ་དེའི་ཚེ། མོ་གསལ་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ།”

ཙ་པ། རྣམ་པ་མེད་པར་འདི་ཡི་འབྲུང་འབྲུར་མེད།

རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྣམ་ཤེས་སྦྱོང་བའི་ཨ་“རྣམ་པ་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྣམ་ཤེས་འདི་ཡི་འབྲུང་བར་འབྲུར་བ་མེད་དོ།”

དབྱུ་མ་བས་སྤྱུ་གུ་སྦྱེ་བར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་སྐབས་མང་པོར། སྤྱུ་གུ་ས་པོན་གྱི་དུས་སུ་མེད་ཀྱང་སྦྱེ་ན། རི་བོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྦྱེ་བར་འབྲུར་ངོ་། ཞེས་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་གནད་ནི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྤྱུ་གུ་ནི་སྐབས་གཅིག་དུ་མེད་ན་དུས་རྣམ་ཡང་མེད་དགོས་པས། གཞི་མ་གྲུབ་དང་ཁྱད་མེད་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་སྤྱུ་གུ་ས་པོན་གྱི་དུས་ན་མེད་ཀྱང་སྦྱེ་ན་རི་བོང་གི་རྩ་ཡང་སྦྱེ་བར་ཐལ་ཞེས་འགོག་པ་གཏན་མིན་ནོ། རིགས་པ་ཨ་“འདིས་ནི་འབྲས་ཆན་ལ་སོགས་པ་ཡང་བཤད་པ་ཡིན་

ཨ་ འབྲུག་པ་རང་འགྲུལ། སྤྱེ་བསྐྱེད་ན། དབྱུ་མ་ ལ། ཤོག ༢༩༢-ན། སྤྱིང་དང་པོ།

ཨ་ འབྲུག་པ་རང་འགྲུལ། སྤྱེ་བསྐྱེད་ན། དབྱུ་མ་ ལ། ཤོག ༢༩༢-ན། སྤྱིང་ ༢-ག།

ཨ་ འབྲུག་པ་རང་འགྲུལ། སྤྱེ་བསྐྱེད་ན། དབྱུ་མ་ ལ། ཤོག ༢༩༢-ན། སྤྱིང་ ༢-ག།

དེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལྟར་ན། འབྲས་ཆན་སོགས་འབྱུང་འབྱུར་ཡང་གཏན་མེད་དགོས་
བའི་བྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་འབྱུར་ཡོད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དེའི་རྣམ་པ་འཛོལ་ལ།
རྣམ་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་རྣམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རྣམ་ཤེས་འཛོལ་ན།”

ཙ་པ། བན་ཚུན་དོན་ལ་བརྟེན་བའི་འབྲུག་པ་ནི།

གྲུབ་མིན་ནིད་^{༡༠} ཅེས་དམ་པ་རྣམས་གྱིས་གསུངས། ༥༤ ॥

བན་ཚུན་གྱི་དོན་ལ་བརྟེན་བའི་འབྲུག་པར་འབྱུར་རོ། ། དེ་འདྲོད་དོ་ཞེ་ན། ^{༡༡} “དེ་ལྟར་ན་
རྣམ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་པ་ནིད་ཅེས་དམ་པ་མཁྱེན་རབ་མངའ་བ་རྣམས་གྱིས་
གསུངས་སོ། །”

འགྲེལ་བར་^{༡༢} “རིང་རྒྱང་དང་བ་རོལ་ཚུར་རོལ་ལྟ་བུའི་ལྟོས་འབྲུག་རྣམས་ནི་བདགས་
བར་ཡོད་པར་འབྱུར་གྱི། གྲུབ་པ་རང་བཞིན་པ་མེད་པར་གསུངས་པས་དེ་དག་ལ་གྲུབ་པ་སྤྱིར་
འགོག་པ་མིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་བྱུང་བར་རྣམས་ཤེས་བར་བྱའོ། ། དེ་ལྟར་
སྤྱི་ན་ནི་ཁོ་ལོ་ཅག་གི་སྤྱི་བའི་ཇེས་སུ་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ། ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་ཤེས་མ་ཁོངས་པ་
ལ་ཡང་རྣམ་པ་མེད་དོ། །”

གསུམ་པ་(འདས་པ་ལ་རྣམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་བ་)ནི། ^{༡༣} “ད་ནི་འདས་པ་ལ་ཡང་
རྣམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་བའི་བྱིར་བཤད་ག།”

ཙ་པ། གལ་ཏེ་འགགས་པའི་རྣམ་སྤྱིན་^{༡༤} ལས་འབྱུར་ན།

གཞན་གྱི་རྣམ་པ་ལས་གཞན་འབྱུང་བར་འབྱུར།

༡༠ གྲུབ་ནིད་མིན་ཞེས་... རྟག་ཚུའི་འབྱུར།

༡༡ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༩༡-ག། རྟེན་ ༡-ག།

༡༢ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༩༡-ན། རྟེན་ ༢-ག།

༡༣ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༩༡-ག། རྟེན་ ༡-ག།

༡༤ “དམ་མིན་ལས་གྲུག། རྟག་ཚུའི་འབྱུར།

ཡིན་པ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།། སྐད་ཅིག་ལྷ་ཕྱི་“དེ་དག་ལ་མཚན་གཞན་དང་གཞན་དུ་ཐ་དད་
ཅིང་། རང་གི་མཚན་ནི་ད་གིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ནི་ད་ཐ་རོལ་པོས་ཁས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་ལས་གཞན་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།། གལ་
ནི་དེ་ནི་འདོད་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མ་ཡིན་ནོ་སྐུམ་ན།”

ཙ་པ། དེ་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཀུན་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར། ། ༥༩ །

དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་ལས་འབྱུང་བར་
འགྱུར་རོ།།

ཙ་པ། གལ་ནི་དེར་ནི་རྒྱན་ཅན་ཐ་དད་གྱི།

དེ་དག་ལ་རྒྱན་ཐ་དད་དེའི་ཕྱིར།

ཉེས་མེད་ཅེ་ན་ །

“གལ་ནི་ཡང་སྐད་ཅིག་ལྷ་ཕྱི་རིམ་གྱིས་འདྲུག་པ་དེར་ནི་རྒྱན་ཅན་ཇས་གྱི་སྐད་ཅིག་
མ་ནམས་མཚན་ཅན་ངོ་བོ་ནི་ད་གིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་དེ་གཞན་ནི་ད་ཡོད་མོད་གྱི། དེ་ལྟར་འང་
སྐད་ཅིག་ལྷ་ཕྱི་པ་དེ་དག་ལ་རྒྱན་ནི་ཐ་དད་པ་མེད་པ་སྟེ་གཅིག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།
ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན།”

ལྷ་ཕྱི་རྒྱད་གཅིག་ཡིན་པ་འདི་ནི་གཞན་སྐྱེ་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་སྤྱང་བའི་ལན་དངོས་གཞིའོ།།
ལྷ་ཕྱི་ངོ་བོ་ནི་ད་གིས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བ་ལ་རྒྱད་གཅིག་གྲུབ་ན། སྐྱོན་མེད་དུ་ཚུགས་ཀྱང་རྒྱད་
གཅིག་པ་“འདི་མ་གྲུབ་པས་ན།”

༥༩ འདྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བསྐྱེད། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༩༤-ན། རྩེང་དང་པོ།

༥༩ ཀུན་ལས་ཐམས་ཅད་ རྒྱག་ཆེའི་འགྱུར།

༥༩ འདྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བསྐྱེད། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༩༤-ན། རྩེང་ ཡ-པ།

ཙ་པ། ..... འདི་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ཞིག །

ལྷ་དྲ་གཅིག་པ་^{༡༧} “འདི་ནི་བསྐྱབ་བར་བྱ་བ་ཞིག་གོ་ཅིང་སྤྱིར་ཞེ་ན།”

ཙ་པ། ཐ་མི་དང་རྒྱན་སྐབས་མི་རིགས་བྱིར་རོ།^{༡༨} ༤༠ །

ལྷ་སྤྱིར་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དང་རྣམས་ལ་ཐ་མི་དང་བའི་རྒྱན་དེ་ལྷ་དྲ་གཅིག་པའི་གོ་
སྐབས་མི་རིགས་པའི་བྱིར་རོ། དཔེར་ན།

ཙ་པ། བྱམས་བ་ཉེར་སྐྱས་ལ་བརྟེན་ཆོས་རྣམས་ནི།

གཞན་ཉིད་བྱིར་ན་ལྷ་དྲ་གཅིག་གཏོགས་^{༡༩} མིན་དེ།

གང་དག་རང་མཚན་ཉིད་གྱིས་སོ་སོ་བ།

དེ་དག་ལྷ་དྲ་གཅིག་གཏོགས་བ་^{༢༠} རིགས་མ་ཡིན། ༤༡ །

བྱམས་བ་དང་ཉེར་སྐྱས་ལ་བརྟེན་བ་ལྷ་དྲ་གཏོགས་པ་ནི། གང་ཟག་སོ་སོའི་གཞན་
ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། ལྷ་དྲ་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་མིན་བ་^{༢༡} “དེ་བཞིན་དུ། ལྷ་སྤྱི་བ་གང་དག་
རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བ་དེ་དག་ནི། ལྷ་དྲ་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་ལྷ་དྲ་གཅིག་པ་
ཉིད་རིགས་བ་དང་ལྷན་བ་མ་ཡིན་ནོ།”

དེ་ལྟར་ན་གཞན་སྤྱི་ལ་ཏ་ཅང་ཐ་ལ་བ་འཕངས་པའི་སྤྱོད་སྤྱོང་ལ། ས་ལུའི་ས་སྤྱག་ལྷ་དྲ་
གཅིག་ཡིན་ལ་ནས་གྱི་ས་སྤྱག་དང་ལྷ་དྲ་མི་གཅིག་པས་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་མི་སྤྱི་
ཞེས་ཐེར་བས། སྤྱོད་སྤྱོང་མི་རྣམས་པའི་གཞན་བ་རོལ་བོས། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་

༡༧ འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྩེ་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༤༤-ན། ཐེང་ ༧-པ།

༡༨ ཐ་མི་དང་བའི་རྒྱན་སྐབས་མེད་བྱིར་རོ། རྟག་ཆོའི་འབྲུག་།

༡༩ “ལྷ་དྲ་གཅིག་ཏོགས་མིན་དེ། རྟག་ཆོའི་འབྲུག་།

༢༠ “ལྷ་དྲ་གཅིག་ཏོགས་བར་ རྟག་ཆོའི་འབྲུག་།

༢༡ འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྩེ་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༤༤-ན། ཐེང་ ༨-པ།

ཁས་སྤངས་པ་ལ་རྒྱལ་བར་བསྐྱན་བས། གཞན་ཙམ་ལ་འཕེན་བ་མིན་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་
ལ་ལྟོག་པ་གཅིག་པའི་དབུང་འཕུལ་སོགས་བྱེད་པ་དང་། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་
ཅེས་གསུངས་པ་དགག་བྱའི་བྱེད་པར་སྦྱར་བ་མ་གོ་བས། དཔལ་ལྷན་མ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོན་སྦྱང་
མི་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་བྱ་མཚན་བཞག་ནས་མ་གསུངས་པའི་ཉོག་བཟོ་བྱེད་པ་ནི་ཡང་དག་
པའི་གྲུབ་མཐའ་སྦྱོད་བའོ།

གཉིས་པ་(སྐར་ཡང་ཐུ་རྩ་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་ཡོད་ཚུལ་བཞིན་པ་དགག་བ་)ལ་གཉིས། གཞན་གྱི་
ལྷགས་བཞིན་བ་དང་། ལྷགས་དེ་དགག་བའོ།

དང་པོ་(གཞན་གྱི་ལྷགས་བཞིན་བ་)ནི། སྐར་ཡང་སེམས་ཙམ་
བས་རང་གི་ལྷགས་བཞིན་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་འདོད་དོན་འགྲུབ་པར་བསམས་
ཤིང་སྐུས་པ།

ཙ་བ། མིག་སྒྲོ་སྒྲེ་བ་རྩ་རྒྱས་གང་ཞིག་ལས།

དེ་མ་ཐག་དུ་ཀུན་ནས་སྒྲེ་འགྱུར་ཞིང་།

རང་གི་རྣམ་ཤེས་ཉིན་གྱི་རྒྱས་དེ་ལ།

དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་མིག་ཅས་བྱ་བར་རྟོགས། ༥༢ ॥

རྩ་མ་ཐག་དུ་ཀུན་ནས་སྒྲེ་འགྱུར་ཞིང་། རང་གི་རྣམ་ཤེས་ཉིན་གྱི་རྒྱས་དེ་ལ།
མིག་སྒྲོ་སྒྲེ་བ་རྩ་རྒྱས་གང་ཞིག་ཀུན་གཞི་
ལ། རྣམ་ཤེས་གཞན་གྱིས་རང་འགག་བཞིན་པ་ན། དེ་མ་ཐག་དུ་འཛོག་པར་བྱེད་ལ། དེ་སྦྱོན་
པ་ལས་དུས་ཁྱིམ་སྒྲེ་མ་དེའི་རྣམ་པའི་རྣམ་སྒྲེ་བྱེད་པའི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སྒྲེ་བར་འགྱུར་ཞིང་།

༡༠ འཕྲུག་པ་རང་འགྲེལ་སྒྲེ་བསྐྱར། དབུ་མ་ ༡༣ ཤོག་ ༢༤-བ། རྒྱུ་དང་གོ

༡༡ མིག་སྒྲོ་སྒྲེ་བའི་རྩ་རྒྱས་གང་ཞིག་ཀུན་གཞི་ལ།

༡༢ སྐར་ཡང་སེམས་ཙམ་བས་རང་གི་ལྷགས་བཞིན་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་

རང་གི་འདོད་དོན་འགྲུབ་པར་བསམས་ཤིང་སྐུས་པ། དབུ་མ་ ༡༣ ཤོག་ ༢༤-བ། རྒྱུ་དང་གོ

རང་གི་སྒྲེ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དེ་རྣམ་པའི་སྐྱད་ཅིག་བར་མེད་པ་གང་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བའི་རྣམ་པའི་
སྐྱད་ཅིག་བར་མེད་པ་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལ། གཏི་སྒྲུག་གིས་འཇིག་རྟེན་རྣམས་དབང་པོ་
གཟུགས་ཅན་མིག་ཡིན་ནོ་ལྟ་དུ་རྟོགས་ཀྱི། རྣམ་ཤེས་ལས་ཐ་དད་པའི་མིག་དབང་ནི་ཡོད་
པ་མིན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྟ་མ་ལ་ཡང་སྐྱར་བར་བྱུང་།”

དེ་ལ་མིག་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བག་ཆགས་ནི་དེའི་རྒྱའི་རྟེན་ཡིན་ལ། མིག་གི་དབང་པོ་ནི་
མིག་ཤེས་ཀྱི་བདག་པོའི་རྟེན་ནོ། འདིར་མིག་དབང་མིག་ཤེས་ཀྱི་དངོས་རྒྱར་བསྟན་བ་ནི།
མིག་ཤེས་སྐྱེ་བའི་བག་ཆགས་སྟོན་པའི་སྐབས་ལ་དགོངས་ཀྱི་མིག་དབང་གང་ཡིན་ལ་མིན་ནོ།
དེ་ཡང་དབྱས་མཐའ་ལས།^{༡༠} “དོན་དང་མེམས་ཅན་བདག་རྣམ་རིག། སྐྱར་བའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ནི། རབ་དུ་སྐྱེའོ་དེ་དོན་མེད།” ཅེས་དོན་གཟུགས་སོགས་དང་། མེམས་ཅན་དབང་
པོ་ལྟར་སྐྱར་བའི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ལ་སྟོབ་དཔོན་སྟོ་
བཞན་གྱིས་ཀྱང་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ཀུན་གཞིའི་དམིགས་པར་བཤད་པས། མེམས་
ཅན་པ་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་ལ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་དུ་སྐྱར་བ་མིག་
དབང་སོགས་སྟེ་འདྲོད་དོ།

“རྣམ་ཤེས་ལས་ཐ་དད་པའི་མིག་དབང་སོགས་མེད་པར་བསྟན་ནས། གཟུགས་ཀྱང་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་དོན་གཞན་པ་མེད་པར་བསྟན་པའི་བྱིར་སྐྱས་བ།”

ཅ་བ། འདི་ན་དབང་པོ་ལས་བྱུང་རྣམ་པར་རིག།
བྱེ་གཟུང་མེད་པར་རང་གི་ས་པོན་ལས།
སྟོ་སོགས་སྐྱར་ཉིད་འབྱུང་བར་མ་རྟོགས་ནས།
སྐྱེ་བོས་བྱེ་རོལ་གཟུང་བར་མེམས་ཁས་ལེན། ༩༩ ॥

༡༠ དབྱས་མཐའ། རྟེན་བསྟན། མེམས་ཅན། བྱི་ཤོག་ ༩༩-ན། རྟེན་ ༩-ག།
༡༡ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བསྟན། དབྱ་མ། ༡། ཤོག་ ༢༩༤-ག། རྟེན་ ༡-ག།

འཇིག་རྟེན་འདི་ན་དབང་པོ་ལྷ་ལས་ལྷུང་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ལྟ། སྒྲིན་པོ་ལ་སོགས་པའི་
 སྒྲི་རྩལ་གྱི་གཟུང་བ་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་རང་གི་ས་བོན་ཀུན་གཞི་ལ་བཞག་པ་སྒྲིན་བ་ལས། སྒྲི་
 སོགས་སུ་སྒྲུང་བ་ཉིད་འབྱུང་བར་མ་རྟོགས་ནས། སྒྲི་བོས་སེམས་སྒྲི་སོགས་སུ་སྒྲུང་བ་ལ་གྱི་
 རྩལ་གྱི་གཟུང་བར་ཁས་ལེན་པ་སྒྲི་མངོན་པར་ཞེན་ནོ།

༡༩་དེའི་སྒྲིར་རྣམ་ཤེས་ལས་དོན་གཞན་པའི་སྒྲི་རྩལ་མེད་དོ། བཤད་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་
 ཏུ་ན།”

ཅ་བ། སྒྲི་ལམ་ན་ནི་གཟུགས་དོན་གཞན་མེད་པར།
 རང་རྒྱས་སྒྲིན་ལས་དེ་ཡི་རྣམ་ཅན་སེམས།
 འབྱུང་བ་ཇི་ལྟ་དེ་བཞིན་སད་ལའང་འདིར།
 སྒྲི་རྩལ་མེད་པར་ཡིད་ནི་ཡོད་ཅེ་ན། ༩༩ ॥

སྒྲི་ལམ་ན་ནི་གཟུགས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་བ་མེད་པར་རང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་སྒྲིན་
 བ་ལས། གཟུགས་སྒྲི་སོགས་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ། སད་
 པའི་སྒྲུབས་ལའང་འདིར་སྒྲི་རྩལ་གྱི་དོན་མེད་པར་ཡིད་ནི་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་(ལྷགས་དེ་དགག་བ་)ནི། ༢༠་དེའི་སྒྲི་རིགས་ཏེ།”

ཅ་བ། ཇི་ལྟར་མིག་མེད་པར་ནི་སྒྲི་ལམ་དུ།
 སྒྲི་སོགས་སྒྲུང་བའི་ཡིད་སེམས་འབྱུང་དེ་ལྟར།
 མིག་དབང་མེད་པར་རང་གི་ས་བོན་ནི།
 སྒྲིན་ལས་ཁོང་བ་ལ་འདིར་ཅིས་མི་སྒྲི། ༩༩ ॥

༡༩ འབྱུག་པ་རང་འབྱེལ། སྒྲི་བཞུག། དབུ་མ། ལ། མོག་ ༢༩༩-ན། བྱེད་ ༢-ག

༢༠ འབྱུག་པ་རང་འབྱེལ། སྒྲི་བཞུག། དབུ་མ། ལ། མོག་ ༢༩༩-ན། བྱེད་ ༢-ག

འདི་ཡང་དགག་བྱ་ལ་གདུགས་པའི་ལྷགས་སོ། ཅེ་གལ་དེ་རིགས་པ་མེད་པར་ཆོག་
 ཅམ་གྱིས་དེ་སྐད་སྒྲ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཀྱང་སྒྲ་ལྟར་སྒྲས་པས་ཆོག་སོ། ཇི་ལས་མཐོང་བ་
 ལ་ནི་སང་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལོང་བ་ལྟར་ནས་ཤེས་ཀྱི་དེན་དབང་པོ་བྱེད་པ་དང་བྱལ་བའི་བྱིར་
 རྒྱས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་མིག་གི་དབང་པོ་ལ་ནས་ཤེས་བདེན་པའི་ནམ་པའི་ཤེས་སུ་བྱེད་པ། ཡིད་
 ཤེས་ཀྱི་རྒྱས་པ་སྒྲིན་པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་ཀྱི་ནམ་ཤེས་ཅན་མ་ཡིན་ནོ།”

ཙ་པ། ཇི་ལྟར་མིག་མེད་འདི་ཡི་རྒྱ་མིན་ལྟར།

ཇི་ལས་དུ་ཡང་གཉིད་ནི་རྒྱ་མ་ཡིན།

ཅེ་དེའི་བྱིར་མིག་མེད་པ་ཅེ་སང་པའི་ལོང་བ་འདི་ལ་དོན་སྒྲུང་གི་བག་ཆགས་སྒྲིན་པ་རྒྱ་
 མིན་པ་ཇི་ལྟར་བ་དེ་ལྟར་ཇི་ལས་དུ་ཡང་གཉིད་ནི་དོན་སྒྲུང་གི་བག་ཆེད་སྒྲིན་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་དེ།”

བྱི་རོལ་མེད་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྒྲེ་ན་བག་ཆགས་སྒྲིན་པ་ལ་མི་སྟོས་
 པའི་བྱིར་རོ། གང་གི་བྱིར་བག་ཆགས་བརྟན་པ་ལས་ཇི་ལས་གྱི་དོན་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་བརྟན་
 པ་སྒྲེ་བ།

ཙ་པ། དེ་བྱིར་ཇི་ལས་དུ་ཡང་དེ་དངོས་མིག།

བརྟན་པའི་ཡུལ་ཅན་དོགས་པའི་རྒྱར་ཁས་སྤང་། ཅེ ॥

ཅེ་དེའི་བྱིར། ཇི་ལས་དུ་ཡང་སང་པའི་སྐབས་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་གཞུགས་
 སོགས་སུ་སྒྲུང་བའི་ནམ་པར་ཤེས་པ་བརྟན་པ་དང་། ཇི་ལས་གྱི་མིག་དོགས་པ་སྒྲེ་ནམ་པར་
 ཤེས་པའི་རྒྱ་སྒྲེ་དེན་དུ་གྱུར་པ་ཁས་སྤང་བར་བྱའོ།”

ཅེ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། ཇི་བཞུན། དབུ་མ། ༢། ཤོག་ ༢༩༩-བ། བྱེད་དང་གོ། ཆོག་སྒྲིན་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པ་ནི་མི་སྟོས་རོ།

ཅེ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། ཇི་བཞུན། དབུ་མ། ༢། ཤོག་ ༢༩༩-བ། བྱེད་ ༩-བ།

ཅེ མིག་མེད་པས་ རང་འགྲེལ།

ཅེ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། ཇི་བཞུན། དབུ་མ། ༢། ཤོག་ ༢༩༩-བ། བྱེད་ ༩-བ།

འདི་ནི་འབྲེལ་པར།⁶⁰ “མི་ལམ་ན་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་བ་ན་གསུམ་འདུས་པར་
དམིགས་བ་ཡིན་ནོ།” ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཡང་“མི་ལམ་ན་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆོད་དང་མིག་
དང་། དེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་མེད་པར་”ཡང་གསུངས་བ་བཞིན་དུ། མི་
ལམ་ན་མིག་ཤེས་སོགས་ལྟའི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་མེད་ཀྱང་། མི་ལམ་མི་བཞིན་པའི་
གང་ཟག་གི་ངོར་དེ་གསུམ་དུ་དམིགས་བ་ཡོད་པས་མི་ལམ་གྱི་མིག་དང་། མི་ལམ་གྱི་མིག་
ཤེས་དང་། མི་ལམ་གྱི་གཞུགས་གསུམ་སོ་ཁས་བྱུང་བར་སྟོན་གྱི། དེ་གསུམ་མིག་སོགས་སུ་
གྲུབ་པར་འདོད་བ་མིན་དེ། ལྷ་མའི་རྟ་བླང་དང་ལྷ་མའི་མི་ཁས་ལེན་ཀྱང་། དེ་དག་རྟ་བླང་དང་
མིར་འདོད་མི་དགོས་བ་བཞིན་ནོ། ⁶¹“དེའི་བྱིར་དེ་ལྟར་ན།”

ཙ་བ། འདི་ཡིས་ལན་ནི་གང་དང་གང་བཏབ་བ།
དེ་དང་དེ་ནི་དམ་བཅའ་མཚུངས་མཐོང་བས།
ཙ་འདི་སེལ་བྱེད་ ..... །

⁶² མེས་པ་ཙམ་བ་འདི་ཡིས་དབུ་མ་བ་ལ་ལན་ནི་གང་དང་གང་བཏབ་བ་དེ་དང་དེ་ནི།
དམ་བཅའ་བ་སྟེ་བསྐྱེད་བྱ་མ་གྲུབ་པ་དང་མཚུངས་པར་མཐོང་བས། ཙ་འདི་སྟེ་རྣམ་པར་
རིག་བ་ཙམ་དུ་སྐྱེ་བ་འདི་སེལ་བ་སྟེ་རྫོག་པར་བྱེད་དོ།”

དེ་དག་དཔེར་བཞིན་དུ་མ་བས་⁶³“སད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་ཡིན་དེ། དམིགས་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་མི་ལམ་བཞིན་ནོ། ཞེས་
བཀོད་བ་ན་མེས་པ་ཙམ་པས་སད་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱིས་སྟོང་སྟེ། རྣམ་ཤེས་
ཡིན་པའི་བྱིར་མི་ལམ་གྱི་རྣམ་ཤེས་བཞིན་ནོ། ཞེས་དང་། སད་པའི་སྐབས་སུ་དམིགས་བའི་

60 འདུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ 267-ན། བྱེད་དང་ཤོ།

61 འདུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ 268-བ། བྱེད་ 3-ག།

62 འདུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ 270-ན། བྱེད་ 2-ག།

63 འདུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ 268-བ། བྱེད་ 3-ག།

ཡུལ་ནི་བརྩན་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྤྱི་ལམ་གྱི་ཡུལ་བཞིན་ནོ། ཞེས་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་ཀུན་བྱང་གི་གཞི་གཞན་དབང་མེད་ན་ཀུན་བྱང་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་མེད་པའི་སྤྱིར།
རྩམ་སྤྱལ་གྱི་སྤྱིར་གོས་བཞིན་ནོ། ཞེས་སྤྱོད། དེ་བཞིན་དུ་རབ་རིབ་གྱི་དཔེས་ཀྱང་བརྟེན་པར་
བྱུང། ཞེས་བ་རྣམས་སོ།

དེ་ལ་སྦྱར་བ་དང་པོ་གཉིས་ནི། དཔེ་མ་གྲུབ་པས་སྦྱབ་བྱེད་བསྦྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་
ཏེ། སྤྱི་ལམ་ན་ཡིད་གྱི་སྤེས་པ་ལས་ངོ་བོ་མ་དད་པའི་ཚས་གྱི་སྦྱོར་མཆོད་གྱི་གཟུགས་ཡིད་པའི་
སྤྱིར་རོ། སྦྱར་བ་གསུམ་པ་ནི། ཀུན་བྱང་གི་རྟེན་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་སྦྱབ་པ་འདོད་པ་
ཡིན་པས་དེ་ལ་ནི། རྟེན་ཅམ་མེད་པ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་
བསམས་ན་ནི་མ་ངེས་པ་ལོ།

གསུམ་པ་(སེམས་ཅམ་གྱི་ལྷགས་བཀག་པ་ལ་ལྷང་གི་གནོད་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་)ནི། དེ་ལྟར་
སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་བཀག་པ་ལ་རིགས་པས་མི་གནོད་པར་མ་ཟད། ༩༤ “ལྷང་གིས་
གནོད་པ་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་སྤྱིར།”

ཙ་བ། ..... སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་ནི།

འགར་ཡང་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་མ་བསྟན་ཏོ། ༩༥ ॥

ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་ནི། རང་གི་ལྷགས་ལ་གསུང་རབ་
འགར་ཡང་དངོས་པོ་བདེན་པར་ཡོད་ཅེས་མ་བསྟན་པའི་སྤྱིར་རོ།

དེ་ཡང་ལང་ཀར་གསེགས་པ་ལས། ༩༦ “སྤྱིད་པ་གསུམ་ནི་བཏགས་པ་ཅམ། ངོ་བོ་ཉིད་
གྱིས་དངོས་པོ་མེད། བཏགས་པ་དངོས་པོའི་ངོ་བོར་ནི། རྟོག་གི་བ་དག་རྟོག་པར་འགྱུར།

༩༤ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བསྟན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༡༠-ན། སྤྱིང་ ༣-བ།

༩༥ ལང་ཀར་གསེགས་པའི་མདོ། རྟེན་བཀའ། མདོ་སྟེ། ༣། ཤོག་ ༣༣༣-ན། སྤྱིང་ ༣-བ། སྤྱིད་པ་གསུམ་ནི་
བཏགས་པ་ཅམ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དེ། བཏགས་པ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ། རྟོག་པ་
ཅན་རྣམས་རྟོག་པར་འགྱུར། ཅེས་སོགས་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་སྟུང་ངོ་།

རང་བཞིན་མེད་ཅིང་རྣམ་རིག་མེད། ཀུན་གཞི་མེད་ཅིང་དངོས་མེད་ན། བྱིས་པ་ངན་པ་རྟོག་གོ་བ། རོ་དང་འབྲ་བས་འདི་དག་བཏགས།” ཞེས་གསུངས་སོ།

ཀར་པ་དང་པོས་སྲིད་གསུམ་སྟོས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་བསྟན་ལ། ཀར་པ་གཉིས་བས་ནི་དེའི་དོན་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྟན་བས། ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་ཡེ་མེད་མིན་ཞེས་བཤོ། དེ་ལྟར་སྟོས་བཏགས་པ་ཙམ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་རྟེན་པའི་རྟོག་གོ་བས་འདྲོད་དོ་ཞེས་པ་ནི་བཏགས་པ་ཞེས་པ་གཉིས་གྱིས་སྟོན་ནོ། ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་སྦྱར་བསྟན་པ་ལྟེ། བྱེ་བྲག་དུ་སྟེ་སྟེ་སྟོན་པ་ནི།

རྩ་བ་ཞེས་པ་རང་བཞིན་དང་གཟུགས་གཉིས་ཀ་ལ་འབྲུག་པ་ལས་འདིར་གཟུགས་ཅན་ལ་བྱ་སྟེ། རྣམ་རིག་ཅེས་པའི་སྒྲ་སྟོབས་གྱིས་སོ། དངོས་མེད་ཅེས་པའི་དངོས་པོ་ནི་ཤེས་པ་དང་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྟན་ཅིན་པས། འདིར་ངོ་བོ་ལ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་དངོས་པོ་བདེན་པ་བཀག་བའི་ངོ་བོ་དང་། དངོས་པོར་མེད་པ་གཞན་རྣམས་ལ་བྱའོ། རོ་དང་འབྲ་ཚུལ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱད་རྒྱས་པའི་སེམས་མེད་བཤོ། ལྷུང་དེས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འདྲོད་པ་བཀག་གོ།

གལ་ཏེ་ལྷུང་དེ་དག་གིས་གཅིག་གཞན་དབང་ལ་ཅིག་ཤོས་ཀུན་བཏགས་གཟུང་འཛིན་ཇས་ཐ་དད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྟོང་བ་བསྟན་པས་མི་གཞོད་དོ་སྟུམ་ན། དེ་འབྲ་དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་སྟོང་ཉིད་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། “སྒྲ་གྲྲིས་ཆེན་པོ་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་སྤལ་ཡིན་ནོ།” ཞེས་ལང་ཀར་གསེགས་ལས་^མགསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། “བ་ལང་ནི་ཏ་ཡིན་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བཤྲོད་པ་ནི་རིགས་པ་ལང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བདག་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཤྲོད་པར་བྱའོ།”

མ་ ལང་ཀར་གསེགས་པའི་མདོ། རྟེན་གཤམ་ མདོ་སྟེ། མ། ཤོག ༥༡-ན། ཕྱིང་ ༡-པ།

སྒྲ་གྲྲིས་ཆེན་པོ་གཅིག་གིས་གཅིག་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་ནི་ཀུན་གྱི་ཐ་སྤལ་ཏེ། ཞེས་འབྱུར་མི་འབྲ་བ་སྟུང་ངོ།

ཞེས་འགྲེལ་བར་མོ། གསུངས་སོ། བདག་ནི་ད་གྱིས་ཞེས་པ་ལ་“ནག་ཚེས་རང་གི་བདག་ནི་ད་
ཡོད་པའི་བྱིར་རོ”ཞེས་བསྟར་བ་ལེགས་སོ།

གཅིག་ལ་གཅིག་སྟོས་མེད་པའི་སྤྱང་པ་འདི་དཔེར་བཞིན་དེ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་ཚུལ་ནི།
བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་དཔེན་པའི་སྤྱང་ནི་ད་གསུངས་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་
ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་མངོན་
ཞེན་བརྟོག་པའི་བྱིར་དུ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལ་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་སྤྱང་པའི་གཞན་དབང་འདི་ནི་ད་
བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་དགོས་པ་ལ། དེ་ལྟར་མི་སྟོན་པར་གཞན་དབང་འདི་གཞུང་འཛིན་
ཇས་ཐ་དད་པར་མི་བདེན་ན་ཞེས་བསྟན་པ་ན། བ་ལང་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་བ་ལང་ཏུ་མེད་
ཅེས་ཐེར་བ་དང་འདྲ་སོ།

དེས་ན་དབུ་སེམས་སུའི་ལྷགས་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་གང་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་
གཞི། བྱི་ནང་གི་ཚེས་སུ་སྤྱང་པ་འདི་དག་ལ་བྱེད་པ་ལ་ནི་མི་འདྲ་བ་མེད་ལ། དེ་རྣམས་སྤྱང་
པར་སྟོན་པ་ནི་གཞི་དེ་ལ་མངོན་ཞེན་རྟོག་པའི་བྱིར་དུ་ཡིན་པ་ཡང་འདྲ་མོད་ཀྱང་། ཞེན་ཚུལ་
ལ་མི་མཐུན་དེ་སེམས་ཅན་པས་ནི་གཞུང་འཛིན་གཉིས་བྱི་ནང་དུ་གྱུངས་ཆད་དུ་སྤྱང་པ་ལ་སྤྱང་
པ་ལྟར་དུ། གཞུང་འཛིན་ཇས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོར་སྤྱང་པ་གཞན་དབང་
འདི་ཚེས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས། གཞུང་འཛིན་ཇས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་པས་དགག་
གཞི་དེ་དགག་བྱ་དེ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ།

དབུ་མ་པ་ལྟར་ན་ཞེན་ཚུལ་ནི་སྤྱང་པ་ལ་ཐ་སྟད་པའི་སྟོས་བཞག་པ་མིན་པའི་བདེན་གྲུབ་
དུ་ཞེན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོར་སྤྱང་པ་འདི་ཚེས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས། དེ་འདྲ་པའི་བདེན་
པར་མེད་ཅེས་འགོག་ཟླ། དེ་ཡང་དགག་གཞི་དེ་དགག་བྱ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ཡིན་དེ། སེམས་

མོ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། མེ་བཟུན། དབུ་མ། ལ། ཐོག་ ༢༧-ན། བྱེད་ ༥-ལ། རང་གི་བདག་ནི་ད་གྱིས་
ཡོད་པའི་བྱིར། ཅེས་པའི་ཚིག་འདི་ནག་ཚེས་བསྟར་བ་ལེགས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། ནག་ཚེས་རང་འགྲེལ་
ཡང་སྤྱང་པ་གསལ་བར་མངོན་ནོ།

ཅན་གྱིས་ཞེན་པ་ན་གཞི་དེ་ལ་དགག་བྱ་དེ་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་མིན་པར། གཞི་དེ་
དགག་བྱ་དེའི་ངོ་མོར་ཞེན་པའི་སྤྱིར་དང་། སྦྱང་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཞེན་པ་དེ་ལྟར་དུ་ཡོད་པས་སྦྱང་
པར་བསྟན་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ།

དེའི་སྤྱིར་དུ་ལྟར་གྱི་སྦྱང་གཞི་རྣམས་བདེན་པས་སྦྱང་བ་ཆད་སྦྱང་དུ་བྱས་ཏེ། འདི་དག་
མོར་ནས་སྦྱང་བ་གཞན་ཅིག་ལ་སྦྱང་གཞིར་བྱས་ཏེ། དགག་བྱ་དེ་ཡིན་པས་སྦྱང་པར་མི་སྦྱོན་
པར་དངོས་པོ་ཡོད་པས་སྦྱང་པར་སྦྱོན་པ་ནི། དབྱ་མེས་ས་སྤྱི་ལྷགས་མིན་ལ། མེས་ཅན་གྱི་
ཀྱུད་གྱི་ཐོག་མ་མེད་པའི་མངོན་ཞེན་ལ་དེ་འདྲ་བའི་དགག་བྱ་འཛིན་པའི་སྦྱོ་འདུག་མི་འདུག་
ཀྱང་ཁ་ནང་དུ་ཡོག་ལ་རྟོགས་ཤིག དེས་ན་དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས།^ཕ “འདི་ལ་འང་
རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་ཡོད། དེས་ན་ངན་བའི་སྟན་པས་བྱུང་།” ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདི་འདྲ་བ་
རྣམས་ཤིན་ཏུ་བདོ་བའི་དུས་སུ་སྦྱང་བ་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ།

འདིར་འགྲེལ་བ་ལས།^བ “ཡབ་སྐུས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས་”^ཇ དབང་པོ་ཉིད་གཉིས་རང་
བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་བབ་པ་བྱངས་པ་ལས། འདི་ལྟར་མིང་དུ་གདགས་པར་བས་གྱི། དོན་
དམ་བར་ནི་མིག་དང་དབང་པོ་མི་དམིགས་སོ། ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་ངོ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་སུ་མ་མཆིས་པ་སྟེ།

ཞེས་ཆོས་རྣམས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་གྱི་དོན་དམ་བར་དང་། ངོ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་
མ་མཆིས་པར་གསུངས་པས། དགག་བྱ་ལ་བྱུང་པར་སྦྱོར་བ་ལ་དེ་གཉིས་རྣམ་གྲངས་པ་དང་།
རང་གི་རྣམ་གཞག་འཛོག་པའི་སྟོགས་ཐམས་ཅད་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་བྱེད་པར་
གསུངས་ཤིང་། མི་ལམ་ན་དགའ་ཅེད་བྱེད་པའི་ཡུལ་དེ་རྣམས་མི་ལམ་ན་ཡང་དེས་དེ་དག་མ་
ཉིད་ནས་སང་པའི་ཆེ་ལྷ་ཅི་སྟོས་ཞེས་གསུངས་ཤིང་དེ་འདྲ་མང་བས་མི་ལམ་གྱི་མི་དང་། སང་

ཕ² ཆོང་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་དང་སྟོ། ཆོགས་བཅད། ༢༠༢-པ།

བ² འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྗེ་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། ཐོག་ ༢༧-ན། བྱེད་ ༩-པ།

ཇ² ཡབ་སྐུས་མཇལ་བའི་མདོ། རྗེ་བཟུང་། དགོན་བཅེགས། ལ། ཐོག་ ༤༦-ན། བྱེད་ ༢-པ།

དུས་ཀྱི་མི་ལ་མི་ཡིན་མིན་བྱུང་བར་མེད་ཅེས་སྒྲ་བ་ནི། མིན་དུ་མི་འཐད་དེ་དགའ་ཅིང་གི་
གྲོགས་བྱེད་བའི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་མི་ལམ་གྱི་དུས་སུ་ཡང་སེམས་ཅན་དེ་དག་དུ་མ་རྙེད་
བར་གསུངས་ཤིང་། སད་དུས་སུ་དེ་དག་རྙེད་པ་གཞག་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། དེས་ན་མི་ལམ་
དུ་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་དབང་ཤེས་ཡོད་པ་འདིའི་ལྷགས་སུ་སྒྲ་བ་ནི་ནོར་པ་ཆེན་པོར་ཤེས་
བར་བྱའོ། དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་བ་ངས་དོན་མཐར་ཐུག་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཅལ་
མེད་བར་བྱུང་བའི་མཐར་ཐུར་བ་འདི་བསལ་བར་བྱ་བ་ཁོ་ནསོ།

གསུམ་པ་(དེ་ལྟར་བཀག་པ་དང་མི་ཐུག་པ་སྒྲོམ་པ་གཉིས་མི་འགལ་བར་བཟུང་བ་)ནི། ཕ་མ་གལ་དེ་
བྱི་ཡི་ཡུལ་མེད་བར་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་གསལ་བར་སྒྲ་བའི་ཤེས་བ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་
མེད་ན། གྲ་མའི་མན་ངག་ལས་མི་ཐུག་པ་སྒྲོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱིས། ས་གཞི་ཀེང་
རུས་ཀྱིས་གང་བར་མཐོང་བ་དེ་རི་ལྟར་འཐད་དེ། ཀེང་རུས་ནི་མེད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་
བའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ་སྒྲ་ན།

ཅ་བ། རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིས་གྲ་མའི་མན་ངག་ལས།

ཀེང་རུས་ཀྱིས་གང་ས་གཞི་མཐོང་བ་གང་།

དེར་ཡང་གསུམ་ཆར་སྒྲེ་བ་མེད་པར་མཐོང་།

མི་ཐུག་པ་སྒྲོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིས་གྲ་མའི་མན་ངག་ལས། ཀེང་རུས་ཀྱིས་ས་གཞི་
གང་བར་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེར་ཡང་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཆར་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་
བ་མེད་པར་མཐོང་སྟེ།

ཅ་བ། ལོག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་བཟུང་བྱིར་རོ། ༩༩ །

ནིང་ངེ་འཛིན་དེ་ནི་ལོག་པ་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ནིང་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་བཟུང་བ་སྟེ་མདོ་
ལས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ།

རྒྱལ་ལྟུང་པ་ཡིན་མིན་མགོ་མཚུངས་མཛད་པ་ཡང་། ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
ཡིན་ན་ཀེང་རུས་ཀྱི་མན་ངག་སྒྲིམ་པ་ལ་ལྟོས་པ་འགོག་ནས་བའི་གནད་གྱིས་ཡིན་ནོ།

ཅ་བ། རབ་རིབ་དང་ལྡན་དབང་པོ་ཅན་མཚུངས་བ།

ཅུ་འབབ་ཁྲུང་ལ་ཡི་དྲགས་ནྟག་སྟོ་ཡང་།

དེ་བཞིན་དུ་རབ་རིབ་དང་ལྡན་བའི་དབང་པོ་ཅན་དང་མཚུངས་བའི་སྐྱུ་མ་དང་གཟུགས་
བརྒན་སྟགས་དཔེར་འགོད་པ་ལ་ཡང་ལན་གདབ་ཚུལ་ཤེས་བར་བྱ་ལ། ཅུ་འབབ་བའི་ཁྲུང་ལ་
ཡི་དྲགས་ནྟགས་ལ་ནྟག་ཁྲུང་གི་སྟོ་སྟེ་བ་ལ་ཡང་སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་ཤེས་བར་བྱ་ལོ།

དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་ལྟ་ནི་དངོས་པོར་སྐྱུ་བའི་གྲུབ་མཐས་བདགས་པ་མིན་
གྱི། མདོ་ལས་“གསུངས་ཤིང་རང་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་བཞེད་དོ། དེའི་སྤྱིར་ཀེང་རུས་མེད་
ཀྱང་དེ་གསལ་བར་སྐྱུང་བ་ནི། གཟུགས་བརྒན་དང་འདྲ་བར་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་དགོས་ལ།
འདི་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་སྐྱུང་བ་ཡིན་པས། གཟུགས་བརྒན་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་མིན་
ལ། སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་ལྟ་བུ་མ་དགུ་ཡང་མིན་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱན་
བདགས་པ་ཤེས་འབྱུང་བཤོ། མིག་ཤེས་ལ་སྐྱུ་ཤད་དུ་སྐྱུང་བ་ནི་གཟུགས་བརྒན་བཞིན་དུ་
གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོ། ཡི་དྲགས་ལ་ཅུ་ཁྲུང་ནྟག་ཁྲུང་དུ་སྐྱུང་བ་ནི་དེའི་མིག་ཤེས་ལ་སྐྱུང་
བ་ཡིན་པས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གཞག་དགོས་སོ།

ཐེག་བསྐུས་ལས་ཀྱང་།^༡ “ཡི་དྲགས་འདུད་འགྲོ་མི་ནྟགས་དང་། ལྟ་ནྟགས་ཇི་ལྟར་
རིགས་རིགས་སུ། དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་མ་དད་སྤྱིར། རོན་མ་གྲུབ་བར་འདོད་བ་ཡིན།”
ཤེས་གསུངས་ཤིང་། འདི་ལ་ཐེག་བསྐུས་སུ་དངོས་པོ་གཅིག་གང་ཡིན་དང་། སོ་སོར་མཐོང་
ཚུལ་གསལ་བར་མ་བཤད་དོ། དེའི་བཤད་སྐྱུར་དགེ་བཞུན་བཅུན་བས་མཛད་བར།^༢ “ཅུ་
ཁྲུང་གི་དངོས་པོ་ལ་རང་རང་གི་ལས་ཀྱི་ནྟག་སྤྱིན་གྱི་དབང་གིས་ཡི་དྲགས་ཀྱིས་ནྟག་ལ་

༡ མདོ་ལུང་རྟེན་མོན་བྱུང་ན་དབང་ཤེས་གཅིག་བའི་སྐྱུ་མ་གྱི་འགོད་ཆོག་ལགས།

༢ ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྐུས་ལ། ཐེ་བཟུང་། ཤེས་ཅན། རི། ཤོག་ ༡༩-ན། རྒྱུང་དང་པོ།

མོགས་པས་གང་བར་མཐོང་བ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་འདྲད་འགྲོ་ཉ་ལ་མོགས་པས་གནས་ཀྱི་སྒྲོས་གནས་པར་བྱེད་བ་དང་། མི་རྒྱལ་གྱིས་ནི་མངར་བ་དང་དྲངས་བ་དང་བསེལ་བའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཅིང་ཁྱེད་དོ། ། འཁྱུང་འོ་དེར་འཁྱུང་གོ། ། ཉམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྤྱོད་མཆོད་ལ་སྒྲོམས་བར་ཞུགས་པའི་ལྷ་རྒྱལ་གྱིས་ནི་ཉམ་མཁའ་མཐོང་སྤྱོད་གཞུགས་ཀྱི་འདྲ་མེས་རྒྱལ་བར་བཞག་པའི་སྤྱིར་དོ། ། ཞེས་བཤད་དོ། །

འདི་ལ་འདི་སྤྱིར་དུ་འགྲོ་བ་དེ་དག་གི་མཐོང་བ་ནི་མ་སྤྱད་པའི་ཆད་མ་ཡིན་ལ། གཞི་གཅིག་མི་མཐུན་བ་དེ་དག་དུ་ཆད་མས་གྲུབ་ན་རྒྱུ་ཁྱེད་དང་རྒྱུ་ཁྱེད་མ་ཡིན་བ་གཉིས་མི་འགལ་ཞིང་། ཆད་མས་གྲུབ་བ་ལ་ཡང་ཡིད་བདུན་མེད་བར་འགྱུར་རྒྱུ་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཞུང་དོན་དེ་ལྷར་གོ་བས་དེ་བཞིན་དུ་བཞག་ན་ཆད་མ་ལ་ཡིད་བདུན་མི་རུང་བར་འགྱུར་ན། དེ་ཡང་མི་རུང་བས་ཇི་ལྷར་ཡིན་ཞེས་འདྲི་ན་རྒྱུ་གྱི་དྲི་བ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྷར་གོ་བ་དེའི་དོན་ཡིན་བར་བརྒྱུང་ནས་ཆད་མས་གྲུབ་བ་ལ་ཡིད་བདུན་མེད་དོ་ཞེས་སྤྱོད་ནི། དོན་འདི་ཁོ་བོས་འདི་ལྷར་རྒྱུ་གས་མོ་ཞེས་བ་གཅིག་ཀྱང་གཞག་དུ་མེད་ཅིང་། ཆད་མ་མཐས་ཅད་ལ་སྤྱིར་བ་འདེབས་པས་ན་ཤིན་དུ་མི་འཐད་པོ། ། འོ་ན་ཇི་ལྷར་ཞེ་ན།

ཐོག་མར་དཔེ་བཤད་བར་བྱ་སྤྱོད་ལྷགས་གོང་མེས་བསྐྱེད་པའི་དམར་འབར་བ་ལ་རེག་ཀྱང་མི་འཆོག་པའི་རིག་ལྷགས་དང་ལྷན་པ་ཞིག་གིས། ལྷགས་གོང་དེ་ལག་དུ་སྤྱངས་བ་ན་ལྷས་མེས་ཀྱིས་ལྷགས་དེའི་རེག་བྱ་འཛིན་ཀྱང་། དེ་ལ་རེག་བྱ་དེ་ཤིན་དུ་ཆ་ཞིང་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་བ་ཅན་དུ་མི་སྤྱོད་བ་ནི། རིག་ལྷགས་བརྒྱུས་པའི་རྒྱལ་ལག་པ་བཀྲུས་པ་མོགས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་

ལ ༥ དེའི་བཤད་སྤྱིར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ལྷགས་གོང་མེས་བསྐྱེད་པའི་དམར་འབར་བ་ལ་རེག་ཀྱང་མི་འཆོག་པའི་རིག་ལྷགས་དང་ལྷན་པ་ཞིག་གིས། ལྷགས་གོང་དེ་ལག་དུ་སྤྱངས་བ་ན་ལྷས་མེས་ཀྱིས་ལྷགས་དེའི་རེག་བྱ་འཛིན་ཀྱང་། དེ་ལ་རེག་བྱ་དེ་ཤིན་དུ་ཆ་ཞིང་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་བ་ཅན་དུ་མི་སྤྱོད་བ་ནི། རིག་ལྷགས་བརྒྱུས་པའི་རྒྱལ་ལག་པ་བཀྲུས་པ་མོགས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་

ཡིན་ནོ། དེ་འདྲ་བའི་རིག་ལུགས་སྒྲིམ་པ་དང་བུལ་བ་ལ་ནི། ལུགས་གོང་གི་རིག་བྱ་དེ་མིན་དུ་
ཚཁིང་སྟེག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྒྲེལ།

དེ་ལྟར་ན་མི་སྟེག་པ་དང་སྟེག་པའི་རིག་བྱ་གཉིས་ཀ་ལུགས་གོང་གཅིག་བྱ་དེའི་རིག་བྱར་
ནི་བྱ་དགོས་ལ། ལུས་སྟེམ་ཚད་མ་གཉིས་གཅིག་གིས་གྲུབ་པའི་རིག་བྱ་ཅིག་སྟོས་ཀྱིས་གྲུབ་
པ་ནི་མིན་པས་གཉིས་ཀ་ཚད་མས་ཁས་སྤངས་ཀྱང་ཚད་མ་གཅིག་གི་གྲུབ་པ་ཅིག་སྟོས་ཀྱིས་
འགོག་པ་མིན་ནོ།

དེ་བཞིན་དུ་གཞི་གང་དུ་ཚུ་སྤྱང་འབབ་པའི་གཞི་དེར་ཚུ་སྤྱང་དེའི་ཆ་ཤས་མིག་ཡི་དྲགས་
རྣམས་ལ་ཐོན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རྣལ་འབྱེད་དུ་སྒྲེལ་བ་དང་། ཚུ་སྤྱང་གི་ཆ་ཤས་གཞན་ཞིག་
མི་ལ་ཐོན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རྣལ་འབྱེད་དུ་མི་སྤང་བའི་བདུང་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཚུར་སྒྲེ་བ་ནི་
དེ་གཉིས་ཀ་ཚུ་སྤྱང་གཅིག་གི་ཆ་ཤས་རེ་ཡིན་པས། ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་སྟེམ་ཚད་མས་གྲུབ་
པའི་དོན་དང་། མིའི་མིག་སྟེམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་གཉིས་ཀྱང་དངོས་པོ་སྟོས་པ་ཡིན་
པས་དེ་གཉིས་གཅིག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་དེ་ནིང་། ཅིག་སྟོས་ཀྱིས་དེའི་བརྒྱུག་སྒྲུགས་སུ་གྲུབ་
པ་ག་ལ་ཡིན།

དེ་བཞིན་དུ་བསྟེམ་སྒྲིངས་ལས། “ཡི་དྲགས་རྣམས་ལ་སྟོས་ཀའི་དུས་སུ་ནི། རྒྱ་
བའང་ཆ་ལ་དགུན་ནི་ནི་མའང་གང་།” ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ཡི་དྲགས་རྣམས་ལ་ཐོན་ལས་
ཀྱི་དབང་གིས་སྟོས་ཀ་རྒྱ་འོད་རིག་བྱ་མིན་དུ་ཚབ་དང་། དགུན་གྱི་ཆེ་ནི་འོད་ཀྱི་རིག་བྱ་གང་
བར་སྒྲེ་ཡང་། རྒྱ་ནི་འོད་ཀྱི་སྤང་ནས་མི་ལ་གང་དྲེའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྒྲེ་བ་མི་འགལ་ལ། དེ་
གཉིས་ནི་ཚད་མ་གཅིག་གིས་ཚབ་གཞུག་པའི་རིག་བྱ་ནིང་། ཅིག་སྟོས་ཀྱིས་གང་བར་
འཇལ་བ་མིན་ཞིང་། གཉིས་ཀའང་རྒྱ་ནི་གཅིག་གི་འོད་ཀྱི་རིག་བྱར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། “དངོས་
པོ་གཅིག་” ཅེས་ཀྱང་གསུངས་པས་གཞུང་དོན་ཞིབ་དུ་མ་དབུད་པར་གོ་བ་རགས་པ་རེ་ཤས་
བ་ན་དེས་ཆོས་པའི་ཐག་གཅོད་མ་སྟེ་ཞིག

༧ འཕགས་པ་སྐུ་སྐུབ་ཀྱི་བསྟེམ་སྒྲིང་། རྒྱ་བཟུང་། རྒྱང་ཡིག་ རེ། མོག་ ཀ་ན། རྒྱང་ ར་ག།

གཉིས་པ་(དེ་ལྟར་བཀའ་པའི་མཐུག་བཟུ་བ་)ནི།

ཙ་བ། མདོར་ན་ཇི་ལྟར་ཤེས་བྱ་མེད་དེ་བཞིན།

སྒྲོ་ཡང་མེད་ཅེས་དོན་འདི་ཤེས་པར་གྱིས། ༡༡ །

ཐུར་གྱིས་པར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་མདོར་བཟུས་ན། ༡༢ “ཤེས་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པ་མེད་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་གྱིས་
སྒྲུབ་པ་མེད།” ཅེས་དོན་འདི་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པས།

ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ།
སྒྲུ་ཤད་མེད་ན་དེར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་ཡང་མེད་ཅེས་པ་དང་། སྒྲུ་མ་ལ་དེ་སྒྲུང་དུ་ཞེན་བའི་ཞེན་
ཡུལ་མེད་ན་དེར་འཛིན་བའི་ཤེས་པ་ཡང་མེད་ཅེས་སྟགས་ནི། སྒྲོ་བ་དཔོན་འདིའི་ཡུགས་གདན་
མིན་ནོ།

འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། ༡ “མ་ཤེས་པར་ནི་ཤེས་བྱ་མིན། དེ་
མེད་རྣམ་པར་ཤེས་མེད་བ། དེ་བྱིར་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་དག། རང་བཞིན་མེད་པར་ཁྱོད་གྱིས་
གསུངས།” ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། ༡ “རྣམ་ཤེས་སྒྲུ་མ་དང་མཚུངས་པར། ཉི་མའི་
གཉིན་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ཡི་དམིགས་པའང་དེ་བཞིན་ཏེ། ཇིས་པར་སྒྲུ་མའི་དངོས་
དང་འདྲ།” ཞེས་གསུངས་ཏེ།

ཤེས་པ་འདི་འདྲ་ཞིག་གིས་ཤེས་ཤེས་འཛིག་གྱུ་མེད་ན། ཤེས་བྱ་ཡུལ་དུ་འཛིག་མི་རྒྱས་
སོ། འདིས་ཡུལ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཤེས་ཤེས་འཛིག་གྱུ་མེད་ན་ཤེས་པར་ཡང་འཛིག་མི་རྒྱས་པས།

༡༡ ཐེག་པ་ཆེན་པོས་བཟུས་པའི་ཡུང་གོང་དུ་བྲངས་པ། དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་མ་དད་བྱིར།
ཅེས་པ་དེ་ཡིན་པར་གསལ།

༡༢ འཐུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༡-ག་ བྱེད་ ༢-ག།

༡༣ སྒྲུ་སྒྲུབ་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ། རྟེན་བཟུན། བསྟོད་ཚིགས། ༡༡ ཤོག་ ༤༤-ན། བྱེད་ ༢-ག།

༡༤ རྣམ་ཤེས་སྒྲུ་མ། ཞེས་ཡུང་རག་ན་དཔར་ཐེངས་གཉིས་པར་འགོད་གྱུ་ལགས།

ཤེས་བྱ་དེ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མེད་དོ། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་སྟོན་འཛིན་ཡིན་པ་
 དེའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁྱོད་གྱིས་བསྟན་ཞེས་གསུངས་པས། དེ་གཉིས་
 ལ་བདེན་གཉིས་གང་དུ་ཡང་གཅིག་མེད་ལ་ཅིག་ཤོས་ཡོད་པའི་རྣམ་དབྱེ་མེད་པ་འཕགས་པའི་
 བཞེད་པའོ།

བྱང་རྒྱལ་མེས་པ་འགྲེལ་ལས།^ཁ “ཤེས་པས་ཤེས་བྱ་རྟོགས་པ་སྟེ། ཤེས་བྱ་མེད་པར་
 ཤེས་པ་མེད།” ཅས་གསུངས་པ་ཡང་སྐར་དྲངས་པའི་བསྟོད་པ་དང་དོན་འདྲ་བས་དོན་ཤེས་
 ཡོད་མེད་མཚུངས་པའི་བྱངས་སོ།

གཉིས་པ་(གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཆད་མ་དགག་པ་)ལ་བཞི། གཞན་དབང་
 གི་སྐྱབ་བྱེད་རང་རིག་དགག་པ། མེས་པ་ཅམ་པའི་ལུགས་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་ལས་ཉམས་
 པར་བསྟན་པ། དེས་ན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་རིགས་པ། གཞན་དབང་
 དང་འཛིན་རྟོག་གི་མ་སྟོད་འགོག་པ་གཉིས་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(གཞན་དབང་གི་སྐྱབ་བྱེད་རང་རིག་དགག་པ་)ལ་བཞི། གཞན་དབང་གི་སྐྱབ་བྱེད་རྗེས་
 ཉམས་དེ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ། དེ་འཐད་པའི་གཞན་གྱི་ལན་དགག་པ། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་
 བྱང་རང་རིག་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ། གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མོ་གསལ་གྱི་བྱ་
 དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(གཞན་དབང་གི་སྐྱབ་བྱེད་རྗེས་ཉམས་དེ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་)ནི། ཅོ་“དེ་སྐར་བྱེ་རྩལ་མེད་
 པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་སྟོན་པར་བསྟན་ནས།” ད་ནི་བྱེ་རྩལ་མེད་པས་ཁྱོད་པར་དུ་མ་བྱས་
 པའི་གཞན་དབང་གི་“དངོས་པོ་ཅམ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའི་བྱིར་བཤད་པ།”

ཙ་པ། གལ་ཏེ་གཟུང་མེད་འཛིན་པ་ནིད་ཅོ་བྲལ་ཞིང་།

ཁ བྱང་རྒྱལ་མེས་པ་འགྲེལ་ རྟེན་བསྟན། བྱུང་ རི་ ཤོག་ ༣༩-ག། བྱེད་ ༥-ག།

ཅོ འདུག་པ་རང་འགྲེལ་ རྟེན་བསྟན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༧-ག། བྱེད་ ༥-ག།

ཙ “འཛིན་པ་དང་བྲལ་ཞིང་། རིག་ཚའི་འགྲུལ་

གཉིས་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་གཞན་དབང་དངོས་ཡོད་ན།

འདི་ཡི་ཡོད་པ་གང་གིས་སྤྱོད་པར་འགྱུར།

མ་གཞི་བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱར་མི་རུང་། ༡༢ །

གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཞུང་བ་མེད་པས་དེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་འཛིན་པ་ཉིད་དང་བྱུང་ཞིང་།
 ༡༣་གཞུང་འཛིན་ཇས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་ཡོད་ན།
 གཞན་དབང་འདི་ཡི་ཡོད་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གང་གིས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་”ཞེས་དྲི་བར་བྱུང་།

དེ་ལ་སྤྱོད་པ་ཐོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་དེ་ཉིད་འཛིན་པར་ནི་མི་འཐད་དེ། རང་ལ་རང་གི་
 ཁྱེད་པ་འདུག་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། འདི་ལྟར་རལ་གྱི་མོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་མི་གཙོ་ལ།
 མོར་མོའི་ཆེ་མོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ལ་མི་རེག་ཅིང་། ལེགས་པར་བསྐྱབས་པའི་གཡེར་ཞིང་
 ཡང་ཟོར་ཅན་གྱིས་ཀྱང་རང་གི་ཐུག་པ་ལ་ཞོན་པར་མི་རྒྱས་ཤིང་། མེས་རང་གི་བདག་ཉིད་མི་
 ལྷོག་ལ། མིག་གིས་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ནོ།” ༡༤ འདིར་སྤྱོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
 སྤྱོད་པ་དེ་ཉིད་འཛིན་པ་མི་འཐད་པར་བཤད་པའི་གཞན་གྱི་ལུགས་བྱུང་བར་བཞི་འཆད་པར་
 འགྱུར་རོ།

སྤྱོད་པ་ཐོ་དེ་ནི་རང་ལས་དོན་གཞན་པའི་སྤྱོད་པས་ཀྱང་འཛིན་པ་མ་ཡིན་དེ། མེམས་
 ཅམ་པ་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དེ། གལ་ཏེ་འབྲས་བུའི་གནས་གྱུར་མ་ཐོབ་
 པའི་སྐབས་སུ་རྣམ་པར་རིག་པ་དོན་གཞན་ཅིག་རྣམ་པར་རིག་པའི་སྤྱང་ཡུལ་ཡིན་ན་རྣམ་པར་
 རིག་པ་ཅམ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་མེམས་ཅམ་གྱི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བའི་

-
- ༡༢ འདི་ཡི་ཡོད་ཉིད་གང་གིས་སྤྱོད་པར་བྱུང་། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།
 ༡༣ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བཞུན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༡-བ། རྩེ་ ༩-བ།
 ༡༤ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བཞུན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༡-བ། རྩེ་ ༡-བ།
 ༡༥ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བཞུན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༡-ན། རྩེ་དང་པོ་
 ༡༦ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བཞུན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༡-ན། རྩེ་དང་པོ་

ཕྱིར་རོ། དེའི་ཕྱིར་ལེམས་ཙམ་པ་ལྟར་བྱས་ན་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་ལ།

ཙ་བ། མ་གཞུང་བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱར་མི་རུང་།

ཤེས་པས་མ་བཟུང་བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་མི་རུང་ངོ་།

ཤེས་དབུ་མ་པས་སྤྱོད་པ་ན། ལེམས་ཙམ་པ་ན་རེ། ^{ཁམ} “གལ་ཏེ་ཡང་ཤེས་པ་དོན་གཞན་
གྱིས་མི་འཛིན་ཀྱང་རང་རིག་ནི་ཡོད་ངོ། དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་ཁོ་ནས་གཞན་དབང་དེ་འཛིན་བའི་
ཕྱིར་དེ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།”

ཙ་བ། དེ་ནི་ད་གྱིས་དེ་སྤྱོད་བར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན།

ཤེས་པ་དེ་ནི་ད་གྱིས་དེ་སྤྱོད་བར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། འདིར་ལེམས་ཙམ་པས་རང་རིག་ཇི་
ལྟ་བུ་ཞིག་ཁས་སྒྲུངས་བའི་སྤྱོད་པས་སྤྱ་མའི་བྱངས་ཅུང་ཟད་བཤད་ན།

རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། ^{ཁམ} “ལེམས་ཙམ་པས་རྣམ་ཤེས་ནི་གཉིས་སུ་སྒྲུང་སྟེ། རང་སྒྲུང་
བ་དང་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བའོ། ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་ཤེས་ནི་བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་གྱུར་ནས།
རང་སྒྲུང་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།”

ཤེས་བའི་ལན་དུ། ^{ཁམ} “ཡུལ་དུ་སྒྲུང་ལས་གཞན་འགྱུར་བའི། ལེམས་ནི་དེ་ཇི་འདྲ་བ་
ཞིག་སྒྲུང་།” ཤེས་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བ་ལས་གཞན་བ་སྟེ་དེ་དང་བུལ་བའི་རང་ནི་དུ་སྒྲུང་བ་ནི་མ་
མཐོང་ངོ་། ཤེས་བཤད་པས་ལེམས་ཙམ་པས་ཤེས་པ་ཁ་ནང་ལྟ་ལ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་ཐམས་

^{ཁམ} འདྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཞུན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༧-ན། ཟླ་ ༣-བ།

^{ཁམ} རྟོག་གི་འབར་བ་རྣམ་འབྱོར་སྤྱོད་བའི་ལེའུ། རྟེན་བཞུན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༠-ན། ཟླ་ ༥-བ།
ཤེད་འདི་སྒྲུང་ཅེས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ད་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བར་སྟེ་སྟེ། རང་སྒྲུང་བ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བའི་བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་དེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་དུ་སྒྲུང་བའི་
ཡུལ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། ཤེས་ཟེར་ན། ཤེས་གསུངས་སོ།

^{ཁམ} རྟོག་གི་འབར་བ་རྣམ་འབྱོར་སྤྱོད་བའི་ལེའུ། རྟེན་བཞུན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༠-ན། ཟླ་ ༥-བ།
ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བ་མ་གཞིགས་པར། ལེམས་ཀྱི་བདག་ནི་ད་གཞན་ཅི་ཡོད། ཅེས་གསུངས་སོ།

ཅད་ལོག་པ་དང་། དེ་འདྲ་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་རིག་པའི་རང་རིག་ཏུ་འདོད་ལ།
དེ་ལྟ་ན་འད་ཤེས་ངོ་དེར་རིག་བྱ་དང་རིག་བྱེད་ཐ་དད་བའི་སྒྲུང་བ་མེད་པར་འདོད་དོ།

བདེན་གཉིས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་།^༡ རང་རིག་འགོག་པ་ན། “ཤེས་པ་ནི་གཉིས་
ཀྱིས་དབེན་པའི་ངོ་བོ་རིག་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་དང་། དེ་མེད་པར་ཤེས་པར་འབྱུང་གི་དེ་ལྟ་མ་
ཡིན་ན་མི་རིགས་པའི་ཁྱིམ་རོ།” ཞེས་གསུངས་ཏེ། མེམས་ཙམ་བས་གཞན་དབང་གཟུང་
འཛིན་ཇས་གཞན་གྱི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྣང་བར་བསྐྱབས་པ་ན། ཤེས་པ་གཞན་དབང་ནི་
གཉིས་སྒྲུང་གིས་དབེན་པའི་ངོ་བོ་རིག་པར་འབྱུང་བའི་རང་རིག་གུ་བ་ན། དེ་ནས་གཞི་དེ་གཟུང་
འཛིན་ཇས་གཞན་ཏུ་མེད་པ་ཤེས་གི། དེ་ལྟར་ཐོན་ཏུ་གཞི་དེ་རང་རིག་གིས་མ་གྲུབ་ན། དེ་
གཞིར་བཟུང་ནས་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྣང་བ་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེས་བཤད་དེ།

ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་གཞན་དབང་གི་སྐྱུ་བ་བྱེད་གཉིས་སྒྲུང་དང་བྲལ་བའི་རང་རིག་གིས་གུ་བ་
དགོས་པ་ལ། དེ་མི་འགྲུབ་ཅེས་བཀག་གོ། དེའི་ཁྱིམ་དེ་འདྲ་བའི་རང་རིག་བཀག་པས་ན་ལ་
འབྱུང་བ་སོ་སོ་རང་རང་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པའི་རང་རིག་བཀག་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་བས་
ངས་ང་རང་རིག་ཅེས་པའི་ཐ་སྐད་ཀྱི་དོན་གྱི་རང་རིག་བཀག་ཟེར་བ་ནི་སྐྱུ་ན་པའི་གཏམ་སོ།

གཉིས་པ་(དེ་འཐད་པའི་གཞན་གྱི་ལན་དགག་པ་)ལ་གཉིས། གཞན་གྱི་ལུགས་བཟོད་པ་དང་།
ལུགས་དེ་དགག་པ་ལོ།

དང་པོ་(གཞན་གྱི་ལུགས་བཟོད་པ་)ནི། “འདིར་ཁ་ཅིག་གིས་ཏེ་མེམས་ཙམ་བས་མདོ་ལྷེ་
པའི་ཐོགས་ཁས་སྤངས་ནས་རང་རིག་བསྐྱེད་པའི་ཁྱིམ། ཇི་ལྟར་མེན་སྐྱེས་པ་ཉིད་ན་རང་དང་
བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་རིམ་གྱིས་གཉིས་སུ་གསལ་བ་ལ་མི་འདུག་པར་ཅིག་ཅར་གསལ་
བར་བྱེད་ལ། བྱམ་པའི་ཞེས་བཟོད་པ་ན་སྐྱུ་རང་ལ་དམིགས་པ་དང་། དེའི་དོན་བྱམ་པ་ལ་

༡ ཁྱོད་དཔོན་ལེ་ཤེས་སྤྱིང་པའི་བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ། རྗེ་བསྟན་འཕྲུལ་ལ། ཤོག་ ༩-ག།
ཞེང་ ༣-ག།

༢ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྗེ་བསྟན་འཕྲུལ་ལ། ཤོག་ ༢༧-ག། ཞེང་ ༩-ག།

དམིགས་པ་གཉིས་སྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ན་སྔ་སྔར་རིམ་གྱིས་གཉིས་སུ་མི་
འཕྱག་པར་རང་དང་ཡུལ་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་རིག་པར་བྱེད་དོ། དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་པ་ནི་ཡོད་
པ་ཁོ་ནསོ།”

“གང་ཞིག་རང་རིག་མི་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་ངེས་པར་རང་རིག་ཁས་སྒྲུང་དགོས་ཏེ། དེ་
ཁས་མི་ལེན་ན་ལྷ་རྟེན་འདི་མཐོང་ངོ་ཞེས་དུས་ཕྱིས་ཡུལ་དུན་པ་དང་། ལྷ་རྟེན་མཐོང་ངོ་
ལྷ་རྟེན་ཡུལ་གྱི་ཉམས་སུ་སྤྱང་བ་ཡུལ་ཅན་དུན་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྷ་
ཉམས་སུ་མ་སྤྱང་བ་ལ་དུན་པ་སྐྱེ་མི་སྤྱད་བས་དུན་པ་ནི་ལྷ་རྟེན་གྱི་ཉམས་སུ་སྤྱང་བའི་ཡུལ་ཅན་
ཡིན་ན། ཁྱོད་རང་རིག་མི་འདོད་པ་ལྷ་རྟེན་ལྷ་རྟེན་གྱི་སྔ་འཛིན་ལྷ་བུའི་ཤེས་པ་ཡང་རང་དུས་སུ་
ཉམས་སུ་མ་སྤྱང་བས། ཕྱིས་ཀྱི་དུན་པ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་གོ།”

འདིས་ནི་ལྷ་རྟེན་གྱི་སྔ་འཛིན་དེ་ལ་ཉོང་བ་ཡོད་པར་ཕྱིས་དེ་དུན་པའི་དྲགས་ལས་སྐྱབ་བ་
ཡིན་ཏེ། ལྷ་རྟེན་གྱི་སྔ་འཛིན་ལ་རང་སྤྱང་བའི་རང་རིག་ཡོད་དེ་ཞེས་སྐྱབ་ན་ནི། གཞན་ལ་གྲུབ་
བའི་དཔེ་མི་རྟེན་པས་དེ་ལྷ་རྟེན་སྐྱབ་གོ། སྔ་འཛིན་ལ་སྤྱང་བ་ཡོད་པར་གྲུབ་ན་ནི། དེའི་སྤྱང་
བ་ལ་རང་གིས་དང་གཞན་གྱིས་སྤྱང་བ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་བཅད་ནས་དང་པོ་ཁྱོད་ལ་མི་རུང་ལ།
གཉིས་པ་རང་ལུགས་ཀྱིས་བཀག་པ་ན་སྤྱང་བའི་ཁྱབ་བྱེད་ལེགས་པ་ན། སྤྱང་བ་ཅམ་ཡང་མི་
འཐད་པར་འགྱུར་ངོ་ཞེས་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དྲག་ཤོས་ཡིན་ནོ།

“སྔ་འཛིན་དེ་རང་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཤེས་པས་ཀྱང་སྤྱང་བར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་རིགས་
ན་གཞོད་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་རྒྱག་མེད་དུ་ཐལ་བ་ནི། སྔན་པོ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཤེས་པ་
དེ་རང་གི་མཐུག་ཐོགས་སུ་འགྱུང་བའི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་གཅོད་ན།” དེ་ལ་དེ་
འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དོན་གཞན་དགོས་སམ་མི་དགོས། མི་དགོས་ན་ཤེས་པ་ལྷ་མ་ལ་ཡང་
མི་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དགོས་ན་དེ་ལ་ཡང་གཞན་དགོས་པས་རྒྱག་པ་མེད་པའི་སྔོན་དུ་

༡ འཕྱག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་གྲུ་ལ། ཤོག་ ༢༡༢-ན། བྱེད་ ༡-ག།

༢ འཕྱག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་གྲུ་ལ། ཤོག་ ༢༡༢-ན། བྱེད་ ༢-ག།

འགྱུར་ཞིང་། ཐུག་མེད་དུ་སོང་ན་ནི་ལྷོ་འཛིན་དང་པོ་ལ་སྤྱོད་བ་མི་འགྲུབ་པའི་སྒྲིན་ཡོད་དོ།

གཉིས་པ་^ཁ “ཡུལ་གཞན་ཡོངས་སུ་མི་གཅོད་པར་ཐལ་བ་ནི།” ཤེས་པ་ལྷ་མ་གྱི་མས་གཅོད་ན་ནི་གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གཞན་མི་གཅོད་པ་དང་། དེ་ལ་མི་འཕོ་བར་འགྱུར་ཏེ། “རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱན་ལུགས་ཏེ་རྒྱ་བ་མཐའ་དག་ཤེས་པ་ལྷ་མ་གཞན་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།” དེ་ནི་བྱབ་པ་མ་ངེས་པ་མིན་ཏེ། ཤེས་པ་ལྷ་མ་ལྷ་མ་ཤེས་པ་གྱི་མ་གྱི་མས་ཡོངས་སུ་གཅོད་ན། ལྷ་མ་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་ཕྱི་མ་དེ་སྒྲིན་དགོས་ལ། དེའི་ཆེ་ནང་གི་ཡན་ལག་གི་ཏེ་བའི་གཟུང་དོན་སོར་ནས། རིང་བའི་ཕྱི་རོལ་ལ་མི་འཕྱག་པའི་ཕྱིར་རོ།

གལ་ཏེ་ལྷོ་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལྷ་མ་གཅོད་པའི་ལྷོ་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མ་དང་སྒྲིན་པོ་གཅོད་པའི་ལྷོ་འཛིན་རྣམ་ཤེས་གཉིས་དུས་གཅིག་དུ་སྒྲིབ་པས། ཡུལ་གཞན་ལ་མི་འཕོ་བའི་སྒྲིན་མེད་དོ་སྒྲུལ་ན། དེ་ལྟར་ན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་ཇས་ཐ་དད་པ་གཉིས་དུས་གཅིག་དུ་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱད་ལ་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདྲོད་ན་“སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱད་གཅིག་པ་”སྒྲེ་རེ་རེ་བའི་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ།

འདིར་འགྲེལ་པ་ལས།^ཁ “རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱད་པ་ལའི་འདབ་མ་རྒྱ་འཕགས་པ་ལྟར། རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་འཕྱག་པ་ལྟ་བུར་མངོན་པ་ཡིན་ནོ།” ཞེས་གསུངས་པ་ལ་འགྲེལ་བཤད་གྱིས།^ཁ “གར་མཁན་གྱི་ཁང་པར་ཞུགས་པ་ན་གར་མཁན་གྱི་གདོང་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ལྷ་ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་ལྷ་ཅིག་ཅར་དུ་ཤེས་པ་མི་སྒྲིབ་ཞེས་པའི་ལན་དུ། ཡུལ་ལྷ་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་ཡང་འཕྱག་པ་ལྟར་བས་ཅིག་

^ཁ འཕྱག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱ་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། མོག་ ༣༢-བ། རྒྱུང་ ༣-བ། གཉིས་པ་ཞེས་པ་འདི་ནི། འདིའི་མོང་ཉིད་ན་དེ་རིགས་ན་གཞོད་པ་གཉིས་ལས་ཞེས་པའི་གཉིས་པ་ཡིན་པ་མ་ཟད་རང་འགྲེལ་དུ་འདུག་པས་ལོ།

^ཁ འཕྱག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱ་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། མོག་ ༣༢-བ། རྒྱུང་ ༣-བ།

^ཁ འགྲེལ་བཤད། རྒྱ་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། མོག་ ༣༢-བ། རྒྱུང་ ༤-བ།

ཅར་དུ་སྒྲེ་བར་མངོན་པ་ཡིན་ནོ།" ཞེས་འཆད་པ་ནི་མིན་དུ་མི་རིགས་དེ། རང་རིག་སྒྲུབ་པའི་
མངོན་པ་དང་སེམས་ཅམ་པས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་སྤེས་པའི་རྒྱུད་རེ་རེ་བཤོ།

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རྣམ་འགྲེལ་ལས། "དེ་རྣམས་རིགས་མཐུན་པ་ཉིད་ལ། རྣམ་
བ་ངེས་པར་འབྱུར་བ་ཡིན།" ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྣམ་སྤེས་རིག་མཐུན་ཅིག་ཅར་དུ་གང་
ཟག་གཅིག་ལ་མི་སྒྲེ་བ་ལ་འདོད་ཀྱི། རིགས་མི་མཐུན་གྱི་རྣམ་སྤེས་ཅིག་ཅར་དུ་མི་སྒྲེ་བ་ལ་
འདོད་པ་གཏན་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

མོད་མང་པོས་ཟ་ལོག་ལ་ལྟ་བའི་ཆོ་དཀར་དམར་སོགས་འཛིན་པའི་སྤེས་བ་དུ་མ་ཅིག་
ཅར་དུ་སྒྲེ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པའི་ལན་དུ། སྤེས་བ་དེ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་ཡང་ཅིག་ཅར་
དུ་སྒྲེ་བར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བས་ནི། རྣམ་པར་སྤེས་པའི་རྒྱུད་རེ་རེ་བཤོ་ཞེས་གསུངས་
པའི་དོན་གཙོ་བོའི་རྣམ་སྤེས་རིགས་མཐུན་ལ་དགོངས་པ་ཡང་མ་སྤེས་ཤིང་། མིག་གི་རྣམ་
སྤེས་གཅིག་གིས་ཁ་དོག་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་འཛིན་པ་ཡང་མ་སྤེས་པར། ཁྱ་པོ་འཛིན་པའི་མིག་
སྤེས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པར་སྒྲུང་ངོ་།

དེས་ན་རྣམ་སྤེས་རིགས་མཐུན་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲེ་བར་བཅད་པའི་ལན་དུ། དེ་རྣམས་འདུག་
པ་ལྟར་བས་རིམ་གྱིས་སྒྲེ་ཡང་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲེ་བར་མངོན་ཞེས་འཆད་དགོས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་
སྒྲུང་ཡང་རང་རིག་སྒྲུབ་མཁན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་འདུག་པ་ལྟར་བ་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་པའི་རྒྱ་ཡིན་
པ་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་དུ་བཀག་བས་ན། གཞུང་འདི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་སུ་འཛིན་དཀའ་བར་
སྒྲུང་སྒྲེ་པ་ལ་ཆེར་རྒྱ་དཔེ་མ་དག་པའི་སྒྲིན་ཡིན་ནམ་ལོན་ཀྱང་སྒྲོ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་
དབྱུང་བར་བྱའོ།

༡ ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གསུམ་པ། ཆོགས་བཅད། ༡༠༩ པ།

༢ ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གསུམ་པ། ཆོགས་བཅད། རྟོག་བཅས་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡིད། ཅིག་ཅར་དུ་ནི་
འདུག་ཕྱིར་རམ། འདུག་པ་ལྟར་ཕྱིར་ཕྱིར་པོ་དག། དེ་དག་ལ་ནི་གཅིག་དུ་ཞེས། ཞེས་སོགས་མཛོང་
རྟོག་གཅིག་དུ་འབྱུང་པའི་རྒྱ་གསུངས་པ་རྣམས་མིན་ནམ་སྒྲུམ་ཡང་དབྱུང་བར་འཆལ།

“དེ་ནི་སྤྱི་ཤིང་གྲུག་པ་མེད་པའི་དང་། ཡུལ་གཞན་མི་གཙོ་བོ་ལྟོན་སྤང་བའི་སྤྱི་ཤིང་གཙོ་བོ་མི་ཐ་བར་རང་རིག་ཁས་སྤང་དགོས་སོ།” དེ་ནི་སྤྱི་ཤིང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་དྲན་པ་སྤྱི་ཤིང་པ་ལས། སྤྱི་ཤིང་པོ་མཐོང་བའི་ཆེ་ཡུལ་སྤྱིང་པ་དང་ཡུལ་ཅན་སྤྱིང་པ་ཡོད་པར་དཔོག་པར་བྱེད་དོ། དེ་ལྟར་རང་སྤྱིང་བའི་རང་རིག་ཡོད་ན་ཡང་གཞན་དབང་ཡོད་པར་རང་རིག་དེས་འགྲུབ་བས། “འདི་ནི་ཡོད་པར་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྲུར། ཤེས་དབུ་མ་བས་དྲིས་པ་ལ་ལན་འདི་ནི་བར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ།” ཤེས་སྤྱོད།

གཉིས་པ་(ལྷགས་དེ་དགག་པ་)ལ་གསུམ། གཞན་ལྷགས་དགག་པ་དངོས། རང་ལྷགས་ལ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྤྱི་བའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ།

དང་པོ་(གཞན་ལྷགས་དགག་པ་དངོས་)ནི།

ཅ་ག། དེ་ནི་ད་ཀྱིས་དེ་སྤྱིང་བར་གྲུབ་མ་ཡིན།
གལ་ཏེ་སྤྱི་དུས་དྲན་པ་ལས་འགྲུབ་ན།
མ་གྲུབ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྤྱིར་བཏོད་པ་ཡི།
མ་གྲུབ་འདི་ནི་སྤྱི་བར་བྱེད་པ་ཡིན། ༥༢ ॥

“གལ་ཏེ་རང་རིག་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྱི་དུས་ཀྱི་དྲན་པ་ལས། དྲན་ཡུལ་གྱི་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་རང་རིག་པར་འགྲུབ་ན། སྤྱིར་ཚོལ་ལ་རང་རིག་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དུ། བཏོད་པ་ཡི་དྲན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་མ་གྲུབ་པ་འདི་ནི། རང་རིག་སྤྱི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནི། སྤྱི་མི་ཉག་པར་སྤྱི་བ་ལ་མིག་གི་གཟུང་བྱ་བཞིན་

༥ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བསྐྱེད་དུག་པ། ལ། ཤོག་ ༣༥-ག། རྩེང་ ༣-ག།

༦ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བསྐྱེད་དུག་པ། ལ། ཤོག་ ༣༥-ག། རྩེང་ ༥-ག།

༧ “དྲན་པ་ལས་འགྲུབ་ཆེ་ན། གཞན་ལྟོས་འགྲུར།

༨ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བསྐྱེད་དུག་པ། ལ། ཤོག་ ༣༥-ག། རྩེང་ ༥-ག།

ནོ། འོན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟོན་གྱི་དབང་དུ་ཡིན་ན་ནི་རང་རིག་པའི་འབྲས་བུའི་དྲན་པ་མེད་
དོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།”

“གལ་ཏེ་འདིར་མེ་གྲུབ་ན་དུ་བ་དེའི་འབྲས་བུར་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། རང་རིག་
གྲུབ་ན་དེ་ལས་དྲན་པ་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་ན། དྲན་པ་ལས་རང་རིག་ཡོད་པར་ངེས་པར་
འགྱུར་བ་ཞིག་ན། རང་རིག་དེ་ད་དུང་དུ་ཡང་སྤྱིར་ཚོལ་ལ་མ་གྲུབ་པས། རང་རིག་གི་འབྲས་
བུ་རང་རིག་མེད་པར་མི་འབྱུང་བའི་དྲན་པ་གལ་ཡོད། འབྲེལ་བ་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་དཔེ་
ནི། རྒྱ་ཅམ་དང་མེ་ཅམ་མཐོང་བ་ལས་ནོར་བུ་རྒྱ་ཤེལ་དང་མེ་ཤེལ་དཔོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
གཉིས་མེད་པར་ཡང་ཆར་ལ་སོགས་པ་དང་། གཙུབ་ཤིང་གཙུབ་པ་སོགས་ལས་རྒྱ་དང་མེ་
དག་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ། དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་རང་རིག་མེད་པར་དྲན་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ནི་
འཆད་པར་འགྱུར་རོ།”

དགག་བ་འདི་ལ་ལན་དུ་དྲན་པ་དང་རང་རིག་མེ་དུ་བཞིན་དུ་རྒྱ་འབྲས་སུ་བསྐྱབས་པའི་
རྣོན་མ། དྲན་པས་རང་རིག་དཔོག་པ་མིན་གྱི། ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་དྲན་པས་ལྟར་གྱི་ཤེས་པ་ལ་
སྤྱིང་བ་ཡོད་པར་དཔོག་ལ། དེ་ལ་རང་གིས་དང་གཞན་གྱིས་སྤྱིང་བ་གཉིས་སུ་བཅད་ནས་
བཀག་བ་ན། རང་གིས་རང་སྤྱིང་བ་འགྲུབ་པོ་ཞེས་སྒྲ་མོད་ཀྱང་ཤེས་པས་རིག་པ་ལ་མདོ་རྩེ་བ་
དང་སེམས་ཅམ་པས་བཞག་པ་དེ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོར་མ་ཚོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། མར་མེས་རང་གིས་
རང་གསལ་བར་མི་བྱེད་ཀྱང་། དེ་ལ་གསལ་བ་མི་ལྟོག་བ་བཞིན་དུ། ཤེས་པས་སྤྱགས་ལྟ་
མས་འདོད་པ་ལྟར་དུ་རང་གིས་རང་སྤྱིང་བར་མི་བྱེད་ཀྱང་དེ་ལ་སྤྱིང་བ་ཅམ་མི་ལྟོག་པའི་སྤྱིར་
རོ། གལ་ཏེ་མར་མེས་རང་གིས་རང་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན།

དེ་ལྟར་སྤྱན་པས་རང་གིས་རང་སྤྱིབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན་སྤྱན་བྱང་དུ་བུམ་བ་མི་
མཐོང་བ་བཞིན་དུ། སྤྱན་པ་ཡང་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། དེ་ལྟར་ཡང་ཅ་ཤེས་ལས།”

73 འཇིག་པ་རང་འབྲེལ། རྩེ་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། ཐོག་ 283-ན། རྩེ་ 2-ག།

74 དབུ་མ་ཅ་ཤེ་རབ་བྱེད་བདུན་གྱི་ ཚིགས་བཅད། བཟུ་གཉིས་ལ།

“མར་མེ་རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས། གལ་ནི་སྤང་བར་བྱེད་གྱུར་ན། ཟུན་བའང་རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས། སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད།” ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

“ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་མ་པར་དཔྱོད་པ་བཏང་ནས་ཀྱང་།

ཅ་བ། རང་རིག་པ་ནི་གྲུབ་ལ་རག་མོད་གྱི།

དེ་ལྟ་འང་དྲན་པའི་དྲན་པ་རིགས་མིན་དེ།

གཞན་ཕྱིར་མ་ཤེས་སྐྱེད་ལ་སྐྱེས་པ་བཞིན།

གཏན་ཚིགས་འདིས་ནི་བྱེད་པར་དག་ཀྱང་འཇོམས། ༥༧ ॥

ཤེས་པས་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པ་དང་། ཡུལ་རིག་པར་བྱེད་པ་ནི་གྲུབ་ལ་རིག་མོད་གྱི་སྟེ་གྲུབ་དུ་ཆུག་ཀྱང་། དྲན་པའི་ཤེས་པས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དེ་དག་དྲན་པ་ནི་དྲ་བ་མིན་དེ།”

ཕྱིས་གྱི་“དྲན་ཤེས་དང་སྤར་གྱི་ཡུལ་སྤྱོད་གི་ཤེས་པ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཉིད་དུ་བྱེད་གྱིས་ཁས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། འདི་ལྟར་བྱམས་པའི་ཤེས་པའི་རང་རིག་པ་དང་ཡུལ་སྤྱོད་པ་ནི། སྤར་ཉམས་སུ་མ་སྤྱོད་པས་ཉེར་སྤར་གྱི་ཤེས་པས་དྲན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ།”

ཅ་བ། གཞན་ཕྱིར་མ་ཤེས་སྐྱེད་ལ་སྐྱེས་པ་བཞིན།

“སྤར་མ་ཤེས་པ་སྟེ་མ་སྤྱོད་པའི་སྐྱེད་ལ་སྐྱེས་པ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན།”

“རང་གི་སྐྱེད་དུ་གཏོགས་པའི་ནམ་པར་ཤེས་པ་དུས་ཕྱིས་འགྱུང་བས་ཀྱང་ཤེས་པ་དང་དོན་དག་ཉམས་སུ་མ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དྲན་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཅི་སྟེ་སྐྱེད་གཅིག་དུ་གཏོགས་པ་

༥༧ འཕྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་གྱི་པུ་མ་ ༢༥༢-ན། རྟེན་ ༥-བ།

༥༨ འཕྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་གྱི་པུ་མ་ ༢༥༢-ན། རྟེན་ ༥-བ།

ས་མུག་ལྷ་བུའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་འཛིན་པ།
འཛིན་ཉེན་གྱི་སྒོ་རང་དགའ་བ་ལ་མེད་པ་ཡང་མྱར་བཤད་ཐེན་པས་མྱར་གྱི་ཡུལ་སྤྱོད་དང་གྱིས་
གྱི་དཔེ་བའི་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡང་། འཛིན་ཉེན་པའི་སྒོ་ལྷན་སྒྲིས་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
གཞན་དུ་འཛིན་པ་མེད་དོ། དེ་མེད་པ་ཅམ་དུ་མ་ཐད་མྱར་སྒོ་འཛིན་གྱིས་མཐོང་བའི་ཡུལ་གྱིས་
དཔེ་བ་ན་འདི་ངས་མྱར་ཡང་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཐ་སྐད་བྱེད་དོ། དེའི་ཕྱིར་སྤྱོད་དཔེ་གཉིས་དང་དེའི་
དུས་གྱི་ཡུལ་གཉིས་རང་མཚན་གྱིས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་འཛིན་ཉེན་པ་རང་དགའ་བ་ལ་མེད་
པར་གསལ་ཏེ། དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ན་རྒྱད་གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་རང་གི་དཔེ་བ་སྒྲི་བར་འགྱུར་རོ།

ཅ་ག དེ་ཕྱིར་ང་ཡིས་མཐོང་མཁས་དཔེ་འགྱུར་ཏེ།
འདི་ཡང་འཛིན་ཉེན་ཐ་སྐད་ཚུལ་ལུགས་ཡིན།

༣༠ “དེའི་ཕྱིར་མྱར་ཡུལ་ཉམས་སྤྱོད་གི་སྤེས་པས་སྤྱོད་པ་དང་བཅད་པ་དེ། ཕྱིས་དེ་དཔེ་
བའི་སྤེས་པས་མ་སྤྱོད་པ་དང་མ་བཅད་པ་མིན་པས། འདི་མྱར་ཡང་ང་ཡིས་མཐོང་མཁས་དུ་དཔེ་
བ་སྒྲི་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ཡང་འཛིན་ཉེན་གྱི་ཐ་སྐད་གྱི་ཚུལ་གྱི་ལུགས་ཡིན་གྱི། ཐ་སྐད་
བཏགས་པ་ཅམ་གྱིས་མ་ཆོམ་པར་བཏགས་དོན་འཆོམ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དབྱེད་ནས་འཛིན་པར་
ནི་མི་བྱ་ལྟེ། བཏགས་དོན་བཅའ་ན་མི་རྟེན་པའི་བརྟན་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་གྱི་འཛིན་ཉེན་གྱི་ཐ་
སྐད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།”

རང་འགྲེལ་ལས། རྣམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་རིག་དང་དཔེ་བ་བཀག་
པའི་འོག་དུ། ༣༡ “འོན་ཏེ་འཛིན་ཉེན་གྱི་ཐ་སྐད་གྱི་དབང་དུ་ཡིན་ན་ནི། དེ་ལྷ་ན་ཡང་རང་རིག་
བའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་དཔེ་བ་མི་སྤྱོད་པ་ཉིད་དོ།” ཞེས་དོན་དམ་དུ་མ་ཐད་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་རང་རིག་
བཀག་ལ། ༣༢ “རང་རིག་པ་མེད་པར་དཔེ་བ་ཇི་ལྷར་འབྱུང་བ་དེ་ལྷར་སྒྲོན་བར་འགྱུར་རོ།”
ཞེས་རང་རིག་མེད་ཀྱང་སྤྱོད་པ་ལས་དཔེ་བ་སྒྲི་ཚུལ་སྤེས་འདིར་སྒྲོན་བར་གསུངས་པོ།

༣༠ འབྲས་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་པ་ལ། ཤོག་ ༣༢-ག རྟེན་ ༡-ག

༣༡ འབྲས་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་པ་ལ། ཤོག་ ༣༢-ག རྟེན་དང་པོ།

༣༢ འབྲས་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་པ་ལ། ཤོག་ ༣༢-ག རྟེན་ ༢-ག

དེ་ལ་ངས་མཐོང་སྐུ་དུ་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་ཅན་བྱ་བ་དང་། རྩོད་པོ་ལ་སོགས་པ་འདི་
མཐོང་སྐུ་དུ་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་བྱ་བ་ལོ། དེ་ཡང་སྤར་ང་རང་གིས་མཐོང་བ་དེ་ནི་དང་རང་གིས་
བྱ་སྐུ་བ་ནི་བྱ་ཚུལ་ཁྲད་བར་བ་ཡིན་ལ། བྱ་བ་ལ་དེ་བྱང་ན་སྤར་བྱམས་བ་ལྟ་བུ་མཐོང་
བའི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་བ་དེ་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་སྤྱོད་བར་གསལ་ཏེ། བྱ་བ་ནི་སྤྱོད་བ་ཇི་ལྟ་བའི་
ཇེས་སུ་བྱེད་བའི་བྱིར་རོ་སྐུ་དུ་བསམས་སོ།

རང་ལུགས་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་སྤར་བའི་བྱ་ཚུལ་དེ་ཁས་ལེན་ཀྱང་། བྱ་ཚུལ་དེ་སྤར་འོང་
བ་དེ་སྤར་གྱི་ཡུལ་སྤྱོད་བའི་ཤེས་བ་དེ་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་རིག་བའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་མིན་གྱི།
སྤར་གྱི་སྤྱོད་བས་བཅད་བ་དེ་ནི་དང་བས་ཀྱང་གཅོད་བའི་ཡུལ་གཅིག་ཀའི་དབང་གིས་
བྱམས་བ་འདི་སྤར་ཡང་ངས་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེས་ན་ང་རང་གིས་མཐོང་བར་ང་རང་
གིས་བྱ་ཞེས་བ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྤྱད་ནི་རང་གིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་ལ། དེ་ཁས་སྤངས་ཀྱང་བཀག་
བའི་རང་རིག་དང་མི་འདྲ་བ་ཡང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་བར་བྱུང་།

གཞན་གྱི་ལུགས་ཀྱིས་སྤྱོད་བྱ་དང་དེའི་དུས་ཀྱི་ཡུལ་གནིས་རང་གི་མཚན་ནི་དུས་
གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་འཛིག་བས། སྤྱོད་བྱ་གནིས་ཡུལ་གཅིག་བ་དང་དེ་གནིས་གྲུབ་གཅིག་དུ་
འདོད་མོད་ཀྱང་དེར་འཛིག་མི་རྒྱས་བ་ནི་སྤར་མང་དུ་བཤད་ཟིན་རྟོ། བྱམས་བ་འདི་ཞེས་ཐེར་
ཡང་དེ་སྤྱད་སྤྱད་དུས་ཀྱི་དུས་དང་། དེའི་དུས་སུ་གང་ན་གནས་བའི་ཡུལ་གྱིས་ཁྲད་བར་དུ་བྱས་
བའི་བྱམས་བ་སྤར་མཐོང་སྐུ་དུ་མི་འཛིན་བར། བྱམས་བ་ཙམ་ལ་འཛིན་བ་ནི་རང་གི་སྤོ་ལ་
བལྟས་བས་ཤེས་སོ།

གནིས་བ་(གཞུང་གཞན་ནས་བཤད་བའི་ལུགས་)ནི། རང་རིག་མེད་བར་བྱ་བ་སྟེ་ཚུལ་གྱི་
ལུགས་ཆེན་པོ་གནིས་ཡོད་པའི་དབུ་ལ་སྤར་ཞི་བ་ལྟའི་ལུགས་ནི། སྤྱོད་འབྱུག་ལས།⁴² “གལ་
ནི་རང་རིག་ཡོད་མིན་ན། རྣམ་ཤེས་བྱ་བར་ཇི་ལྟར་འབྱུང་།” ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་རོ།
འདིའི་ཚུགས་སྤར་མའི་ལུགས་ནི་སྤར་གྱིས་བར་བཤད་བ་ནི་དུ་ཡིན་རྟོ། ཚུགས་སྤར་མའི་ཐལ་བ་

42 སྤྱོད་འབྱུག་ལེའུ་དགུ་བ་ཤེས་རབ་ལེའུ། རིགས་བཅད། རྟེན་གསུམ་ལ།

དང་བསྐྱོག་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲུབ་པ་མེད་པའི་ལན་འདེབས་བས། རང་རིག་མེད་ཀྱང་དཔ་པ་
སྐྱེ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།

འཛིན་པའི་སྐུ་པ་ལས་གཞན་གཞུང་བུའི་དངོས་པོ་ཡུལ་དུ་བྱུང་བ་སྐྱོས་སྤྱོད་པ་ན།
ཡུལ་སྤྱོད་པའི་སྐུ་པ་ལས་ནམ་སྐུ་པ་ཡུལ་ཅན་དཔ་པ་འབྱུང་བར་འབྱུང་རོ། །གལ་ནེ་ཡུལ་
གཞན་སྤྱོད་པ་ལས་ཡུལ་ཅན་དཔ་པ་སྐྱེ་བ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

སྐུ་པ་མེད་དེ་ཡུལ་སྤྱོད་པ་ལས་ཡུལ་ཅན་དཔ་པ་སྐྱེ་བ་ན། སྐུ་པ་སྤྱངས་ནས་དཔ་པ་
མིན་གྱི། སྤར་གཞུགས་འདི་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་འབྲེལ་བ་ལས་ནེ་འབྲེལ་བར་
དཔ་པའི་ཕྱིར་རོ། དཔེར་ན་དགུན་གྱི་དུས་སྐྱེ་བས་ལུས་ལ་སྐྱགས་བ་ན། ཕྱི་དུག་ཞུགས་
ཡོད་ཀྱང་སྐྱགས་པ་སྤྱོད་གི་དུག་མ་སྤྱོད་ངོ་། དེ་ལས་དུས་ཕྱིས་འབྲུག་གི་སྐྱེ་ཐོས་པ་ན་སྐྱགས་
པའི་ཆེ་དུག་ཞུགས་པར་འདུག་སྐུ་པ་དཔ་པ་ཀྱང་། སྤར་གྱི་ཆེ་དུག་མ་སྤྱོད་པ་བཞིན་ནོ།

དེ་ལ་ཕྱི་བས་སྐྱགས་པ་ནི་སྤར་འཛིན་གྱིས་ཡུལ་སྤྱོད་པ་བཞིན་ནོ། སྐྱགས་པ་དང་དུས་
གཅིག་དུ་དུག་ཞུགས་པ་ནི་ཡུལ་བཟུང་བ་དང་དུས་གཅིག་དུ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་
དང་འདྲའོ། དེའི་ཆེ་ཡུལ་ཅན་རང་གིས་མ་སྤྱོད་པ་ནི། སྐྱགས་པའི་ཆེ་དུག་མ་སྤྱོད་པ་དང་
འདྲའོ། ཕྱིས་སྐྱགས་པ་དཔ་པ་ནི་ཡུལ་སྤྱོད་པ་དཔ་པ་དང་འདྲའོ། ཡུལ་སྤྱོད་དཔ་པ་ཉིད་གྱིས་
སྤར་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་མ་སྤྱོད་ཡང་དཔ་པ་ནི། སྐྱགས་པ་དཔ་པ་ཉིད་གྱི་མཐུས་
སྤར་ཞུགས་པའི་དུག་མ་སྤྱོད་པ་དཔ་པ་དང་འདྲའོ།

འདི་ནི་རང་རིག་མེད་པར་དཔ་པ་སྐྱེ་བའི་རིགས་པ་མཁས་པའི་དབང་པོས་མཛད་པ་ལུ་
དུ་བྱུང་བ་ཞིག་སྤར་སྟེ། སྤྱོད་འཕུག་གི་བཤད་པ་བྱེད་པ་ནས་སྐྱིས་ཇི་བཞིན་དུ་མ་ཐོན་པ་
འདྲའོ། འདི་ནི་སྤྱིར་སྤྱིས་གྱི་ནམ་སྐུ་པ་ཕྱིས་དཔ་པ་འཐད་པར་ཐལ། སྤར་གྱི་ནམ་སྐུ་པ་དེས་
རང་གིས་རང་མ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ་བྱུང་མ་གྱུ་བ་གྱི་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་པས། སྤྱོད་
འཕུག་གི་དགོངས་པ་ནི་ཐ་སྐད་དུ་རང་རིག་འགོག་པ་མིན་ཞེས་པ་ནི་ཁྱུ་ལ་སྐྱས་ཆེན་པོའི་
བཞེད་པ་གཏན་མིན་ནོ།

གསུམ་པ་(དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་ཚད་བ་སྒྲུང་བ་)ལ་གཉིས། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་གཞན་དང་
ཇེས་དཔག་ལ་ཚད་བ་སྒྲུང་བ་དང་། ཡིད་ཤེས་གཞན་གྱི་ཚད་སྒྲུང་ངོ་།

དང་པོ་(མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་གཞན་དང་ཇེས་དཔག་ལ་ཚད་བ་སྒྲུང་བ་)ནི། འོ་ན་རང་ལུགས་ལ་མྱོ་
འཛིན་སོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་བར་འདོད་དགོས་ལ་དེ་ལྟར་། "འདི་ཡི་ཡོད་པ་གང་
གིས་ཤེས་པར་འགྱུར། མ་གཟུང་བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱར་མི་རུང་།" ཇེས་གཞན་ལ་སྒྲུས་པ་
ལྟར་རང་ལ་ཡང་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་ཏེ། མྱོ་འཛིན་དེ་རང་གིས་ཡོད་བར་ཤེས་ན་རང་རིག་ཁས་སྒྲུང་
དགོས་ལ། ཤེས་པ་དོན་གཞན་གྱིས་རིག་པ་ཡང་མི་འཐད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན།

འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་གནས་སུ་འདུག་པས་བཤད་པར་བྱ་གྱི། དེ་ནི་ཡུལ་དང་ཡུལ་
ཅན་དན་ཚུལ་དཔེར་སྒྲུངས་ནི་བཤད་ན་རྟོགས་སྒྲུབ། དེ་ལ་ཡུལ་དན་པ་ཉིད་གྱིས་ཡུལ་ཅན་
ཡང་དན་པས། ཡུལ་ཅན་དན་པ་བྱར་བ་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ་མྱོ་འཛིན་ལྟ་བུའི་ཡུལ་མྱོན་པ་
གྲུབ་པ་ཉིད་གྱིས་མྱོན་པོ་འཇལ་བྱེད་འགྲུབ་གྱི། མྱོན་པོ་འགྲུབ་ཚུལ་ལས་གཞན་བའི་མྱོན་པོ་
འཇལ་བྱེད་འགྲུབ་ཚུལ་མི་དགོས་སོ། དེ་ཡང་མྱོན་པོས་མྱོ་འཛིན་ལ་རང་འདྲི་རྣམས་པ་གཏད་
བ་ཤར་བ་ཉིད་གྱིས། མྱོན་པོ་འགྲུབ་པ་ནི་ལུགས་གཞན་དང་ཡང་འདྲ་བོ།

འོ་ན་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་ནི་མྱོན་འཛིན་དེ་འགྲུབ་པ་ན་གཉིས་སྒྲུང་དང་བྱལ་བའི་འཛིན་རྣམས་ཡན་
གར་བ་སྤོང་བའི་རང་རིག་གི་སྒྲོ་ནས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་
བར་ལུགས་གཞན་དག་འདོད་ལ། འདིར་ནི་དབུ་མ་གྱི་ང་པོ་^༡ དང་བདེན་གཉིས་ཅ་འགྲེལ་
ལས་^༢ གསུངས་པ་བཞིན་དུ་དེ་འདྲ་བའི་འཛིན་རྣམས་ཡན་གར་བ་མི་བྲིད་པར་བཞེད་པས། དེ་

༡ ཀྱི་དབུ་མ་གྱི་ང་པོ། རྒྱ་བཟུང་། དབུ་མ། ར། ཤོག་ ༣༠-བ། རྒྱུང་ ༡-བ། གལ་ནི་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བ་
ཉིད། ཇེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་འདོད་ན། ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བ་མ་གཞིགས་པར། ཇེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་
གཞན་ཅི་ཡོད། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་པ་མིན་རྣམས་དབུང་པར་འཇུག།
ཀྱི་རྟོག་ཞེ་འཕར་བ་རྣམས་འདྲིར་སྒྲིད་པའི་ལེབ་ལྟ་བུ་ལ། རྒྱ་བཟུང་། དབུ་མ། ར། ཤོག་ ༣༠-ན།
རྒྱུང་ ༡-བ་ནས་རིམ་བཞིན་གཞིགས་ནི་དབུང་པར་འཇུག། ཇེས་པ་ནི་མ་རྟོད་དོ།

སྤྱང་བའི་རང་རིག་གིས་མི་འགྲུབ་ཀྱི། སྤྱན་པོ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མྱོ་འཛིན་དེ་འགྲུབ་ཤེ། དཔེར་ན་ཡུལ་དྲན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་ཡིན་ཀྱི། རྒྱར་ཡུལ་ཅན་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་གཞན་དག་འདོད་པ་ལྟར་སྤྱང་བའི་དབང་གིས་དྲན་པ་དེ་འབྱུང་བ་མིན་པ་དང་འདྲོ།

དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་པ་ཡང་ཚིག་གསལ་ལས།²⁵ “ཆད་མའི་གྲངས་འཇུག་པ་གཞལ་བུའི་གཞན་གྱི་དབང་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། གཞལ་བུའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་རང་གི་ངོ་པོ་ཡོད་པར་རྟེན་པའི་ཆད་མ་དག་གི་རང་གི་ངོ་པོ་རྣམ་པར་འཛིག་པའི་བྱིར།” ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ།

དེ་དག་གི་དོན་ནི་ཆད་མ་གཉིས་སུ་རེས་པ་གཞལ་བུ་གཉིས་སུ་རེས་པའི་དབང་གིས་འཛིག་པའི་བྱིར་དང་། ཆད་མ་ལ་གཞལ་བུའི་རྣམ་པ་ཤར་པའི་དབང་གིས་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མའི་རང་གི་ངོ་པོ་ཡོད་པར་འཛིག་ལ། ཅམ་གྱིས་ཞེས་པ་ནི་ཐེམས་ཅམ་པ་དང་མདོ་ལྡེ་པ་འདོད་པ་ལྟར་ཆད་མ་གཞལ་བུ་ཇི་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པས་གཞལ་བུ་འགྲུབ་ལ། དེ་རྣམས་ཆད་མ་འགྲུབ་ཚུལ་ནི་རྒྱ་མ་ལས་བྱུར་དུ་ཆད་མ་རང་གི་ངོ་པོ་ལ་གཉིས་སྤྱང་དང་བུལ་བའི་འཛིན་རྣམས་ཡན་གར་བ་སྤྱང་བའི་རང་རིག་གིས་འགྲུབ་པ་འགོག་ཤེ། གཞལ་བུ་འགྲུབ་པ་ཅམ་གྱིས་འགྲུབ་པའི་དོན་སོ།

འདི་ནི་འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱིས།²⁶ “གལ་ཏེ་རང་ལས་ཆད་མ་གྲུབ། གཞལ་བུ་རྣམས་ལ་མ་ལྟོས་བར། རྟོད་ཀྱི་ཆད་མ་གྲུབ་གྱུར་འདིར། གཞན་ལ་མི་ལྟོས་རབ་གྲུབ་འགྱུར།” ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་དེ། ཆད་མ་འགྲུབ་པ་ལ་གཞལ་བུ་གྲུབ་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་

24 ཀ། བདེན་གཉིས་ཙ་ག་ རྩེ་བཅུ་ན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ 7-ན། བྱེད་ 4-ག། རང་རིག་རིགས་པ་མ་ཡིན་བྱིར། རྒྱ་ཡི་རྣམ་པ་འགག་བྱིར་ངོ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་མིན་རྣམ་དབྱེད་པར་འཇུག།

ཁ། བདེན་གཉིས་འགྲེལ་པ། རྩེ་བཅུ་ན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ 8-ན། བྱེད་ 2- རྒྱལ་ནལ་རིམ་བཞིན་གཟིགས་དེ་དབྱེད་པར་འཇུག།

25 དབྱ་མ་ཙ་ག་ བྱེད་དང་པོའི་འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ་པ། རྩེ་བཅུ་ན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ 24-ན། བྱེད་ 2-ག།

26 ཚད་བཞོག་ རྩེ་བཅུ་ན། དབྱ་མ། ཅ། ཤོག་ 24-ན། བྱེད་ 3-ག།

པར་ཚད་མ་རང་ལས་ཚད་མ་འབྱུང་བ་པ་གཞན་དག་འདྲི་བ་ལྟར་ཡིན་ན། གཞུལ་བྱ་ལ་མ་
སྟོས་པར་ཚད་མ་འབྱུང་བར་འབྱུང་རོ། དེ་འདྲི་ན་དངོས་པོ་ནམས་སྒྱུ་རྒྱུན་གཞན་ལ་མ་སྟོས་
པར་རབ་དུ་གྲུབ་པར་འབྱུང་རོ། ཞེས་བཀག་པས་གཞུལ་བྱ་གྲུབ་པ་ཅམ་གྱིས་ཚད་མ་གྲུབ་
པར་གྲགས་གྱིས་བཟུན་ནོ།

དེ་ལྟར་ན་སྟོན་འཛིན་ནི་གཞན་ལུགས་ལྟར་རང་རིག་གིས་མི་འབྱུང་གི། དབང་པོའི་མངོན་
སྟུང་ཚད་མས་འབྱུང་བར་བཟུན་ཏེ། དེ་ཡོད་པ་ནི་སྟོན་འཛིན་གྱིས་གཞུལ་བྱ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་
གྱིས་རྟགས་བའི་བྱིར་རོ། དེའི་བྱིར་ཚད་མ་གང་ཡིན་མམས་ཅད་རང་གི་གཞུལ་བྱ་གྲུབ་པ་དེ་
ཉིད་གྱིས་འབྱུང་གོ།

གཉིས་པ་(ཡིད་ཤེས་གཞན་གྱི་ཚད་ལྡང་)ནི། ཁོ་ན་ལུགས་འདིས་གཞུགས་བརྟན་དང་སྒྲ་བརྟན་
སོགས་ཀྱང་སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་གཞུགས་དང་སྒྲའི་སྒྲི་མཆེད་སོགས་སུ་བཞག་པ་དང་། ཆོག་
གསལ་ལས་ཀྱང་།²⁴ “ཆེ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་
ལ་སྟོས་ནས་མངོན་སྟུང་ཉིད་མ་ཡིན་ལ། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟོས་ནས་ནི་མངོན་
སྟུང་ཉིད་ཁོ་ན་ལོ།” ཞེས་ལུགས་འདིས་གཞུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་མངོན་སྟུང་གི་
སྒྲི་དངོས་མིང་དང་། དེ་དག་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ལ་བཏགས་མིང་དུ་བཟུན་པའི་སྐབས་སུ་ཆེ་
བ་གཉིས་སྒྲར་སོགས་འཛིན་ཏེན་པ་རང་དགའ་བ་ལ་སྟོས་ཏེ། གཞུལ་བྱ་མངོན་སྟུང་བ་ཡིན་
མིན་གྱི་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། རང་གི་ལུགས་ལ་ནི་ཆེ་བ་གཉིས་སྒྲར་སོགས་ཀྱང་གཞུལ་བྱ་མངོན་
སྟུང་པ་མངོན་གྱུར་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ།

དེའི་བྱིར་དབང་པོའི་ཤེས་པ་འཛིན་ཏེན་རང་དགའ་བ་ལ་སྟོས་པའི་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གང་
ཡིན་ཀྱང་། རང་གི་གཞུལ་བྱ་གྲུབ་པས་ཡུལ་ཅན་འབྱུང་གོ། ཁོ་ན་ཀྱང་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་
པ་ལ་གཞི་དུས་གྱི་ཡིད་ཤེས་སྒྲར་བ་དང་། ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བ་ནམས་ཡོད་པར་མི་འབྱུང་
སྟེ། དེ་ནམས་ལ་རང་གི་གཞུལ་བྱ་འཇལ་བས་ཡུལ་ཅན་གྲུབ་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན།

24 ཅེ་ཤེ་རབ་བྱེད་དང་པོའི་འབྲུལ་པ་ཆོག་གསལ། གྲེ་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ 24-བ། བྱེད་ 2-ག།

འདི་ཡང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཚོར་བ་གསུམ་གྱིས་གཟུགས་སྒྲ་
སྒྲུགས་ཡོངས་སུ་གཅོད་དེ། དེའི་གྲུབ་ཚུལ་ནི་ལྷ་ར་བཤད་བ་བཞིན་ནོ། འོ་ན་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་
ཚོར་བས་བདེ་སྤྱད་སྒྲུག་སྒྲུགས་མངོན་གྱུར་དུ་གཅོད་ན་རང་རིག་དུ་མི་འགྱུར་རམ་སྤམ་ན།

སྒྲིན་མེད་དེ་བཀག་པའི་རང་རིག་ནི་ཤེས་བ་ཐམས་ཅད་ཁ་ནང་ལྟ་ལ་རིག་བྱ་དང་རིག་
བྱེད་ཐ་དད་པར་སྒྲུབ་བ་རྒྱབ་པའི་འཛིན་ནམ་ཡན་གར་བ་ཡིན་ཞིང་། འདིར་ནི་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་
བྱེད་པར་ཅན་ཚོར་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་མདོ་ལྷེར་གསུངས་ལ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྤྱད་ལས་ཀྱང་
བདེ་བ་དང་སྤྱད་བསྤུལ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་འོ་ཞེས་བཛྲོད་པའི་ཕྱིར་རོ། སྤྱོད་བྱ་དང་སྤྱོད་བྱེད་ཐ་
དད་བ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་སྤྱོད་པས་སྤུ་མའི་རང་རིག་དང་མི་གཅིག་གོ། དེའི་ཕྱིར་བདེ་བ་
སྒྲུགས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བས་གྲུབ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོར་བ་གྲུབ་གོ།

ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཚོར་ཀེང་རུས་གསལ་ལ་སྒྲུབ་སྒྲུགས་ཚོས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆོད་པའི་གཟུགས་སྒྲུབ་བ་ན།
ཡིད་ཤེས་ལ་དེ་ནམས་ཀྱི་ནམ་བ་ཤར་བའི་སྒྲོ་ནས་དེས་དེ་ནམས་གྲུབ་བ་ན་དེ་འཛིན་གྱི་ཤེས་
བ་འགྲུབ་བ་ནི་ལྷ་ར་དང་འབྲ་ལྟེ། ཡུལ་དེ་ནམས་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་བ་ལས་འོ་ཐོ་ཐ་དད་པའོ།
བདག་འཛིན་གཉིས་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་བ་དེ་ཇི་ལྷ་ར་འགྲུབ་བ་ནི། ཆོག་གསལ་ལས་ལས་
“གལ་ནེ་མཚན་གཞི་འམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དམ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རུང་ལྟེ། འཛིག་རྟེན་ན་
ཡོད་ན་ནི་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲོག་དུ་མ་གྱུར་བ་ཡིན་
ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ནམ་བ་ཤེས་བ་དང་སྒྲུན་ཅིག་དུ་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་ནམ་བར་
བཞག་གོ།” ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ཤེས་པར་བྱའོ། དེ་ལ་མཚན་གཞི་དང་མཚོན་བྱ་གཉིས་
སྒྲུབ་དོད་གཅིག་བས་ལོ་རྒྱ་བ་ཁ་ཅིག་གིས་མཚན་གཞིར་བསྒྲུར། ཁ་ཅིག་གིས་མཚོན་བྱར་
བསྒྲུར་རོ།

དེས་ན་འདིས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། འདི་མཚོན་པར་བྱ་བའི་མཚན་གཞི་
ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པར་བྱ་བར་བཤད་བ་ནི། ཚད་མ་བཞིར་བྱས་པའི་མངོན་

སུམ་ཚད་མ་ངོས་འཛིན་བའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མངོན་སུམ་དུ་
 དམིགས་པར་སྟོན་པ་ཡང་མིན་ལ། འདི་ནི་ད་ཀྱི་མཐུག་ཐོགས་སུ་“སྟོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་
 ཅན་ཏྱགས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་མི་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་བ་ནི་རྗེས་སུ་དབག་
 བཟོ།”^{༡༥} ཞེས་གསུངས་པས་རང་སྐྱི་རྣམས་ཅད་མངོན་གྱུར་ཡིན་གྱི། སྟོན་གྱུར་མིན་པར་
 སྟོན་པའང་མིན་ནོ།

དེས་ན་རང་སྐྱི་གཉིས་གང་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་བ་ལའང་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་འབྱུང་ལ།
 སྒྲུང་བ་དེ་ནི་དེ་ཤེས་བ་དེའི་ཡུལ་མངོན་སུམ་གྱི་དེ་དང་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀ་
 མངོན་སུམ་དུ་འཛིན་པ་ནི། ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲུང་ངོས་དང་ཡུལ་ཅན་ལ་བཏྲགས་ནས་
 འཐུག་པར་བཞེད་བཟོ། ཤེས་བ་གང་ལ་གང་གི་རྣམ་པ་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་བ་རྣམས་ཅད་ཤེས་བ་
 དེའི་ཡུལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། སྒྲུང་བ་དེ་ཤེས་བ་དེ་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་དེ་ལ་མི་
 སྐྱེ་བའི་ཤེས་བ་ཡིན་ན་འཛིན་ཏེན་ན་མི་སྐྱེ་བའི་ཤེས་བ་ལ་ཚད་མར་གྲགས་པས་ཚད་མར་
 འགྱུར་བ་ཞིག་འོང་ངོ་། དེའི་ཆེ་གཞལ་བྱ་སྒྲུང་བ་དེ་ཤེས་བ་དེས་གྲུབ་པ་ན་ཡུལ་ཅན་འགྲུབ་
 བ་ནི་སྒྲུར་བཞིན་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་བདག་འཛིན་གཉིས་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་བདག་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་
 མངོན་སུམ་དུ་འཆར་ལ། དེའི་ཆེ་གཞལ་བྱ་སྒྲུང་བ་མངོན་གྱུར་དེ་ཡུལ་ཅན་དེས་འགྲུབ་པ་
 ཐོགས་སྒྲུར་དང་འདྲ་གྱེ། དེས་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བ་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱུང་།

དེ་སྒྲུར་ཤེས་པ་རྣམས་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་ཡུལ་མངོན་གྱུར་གྲུབ་པར་འདྲ་ལ། བདག་
 གཉིས་དང་བདག་མེད་གཉིས་དང་། གཟུགས་ཐོགས་ཏྲག་མི་ཏྲག་ཐོགས་ལ་ཚད་མར་འགྲོ་
 མི་འགྲོའི་བྱུང་བར་ཆེན་པོ་ཡོད་པས། སྟོ་ལ་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པའང་
 འགྲུབ་པོ། ཡིད་ཤེས་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་ཚད་མར་བཞད་བ་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཡུལ་མངོན་གྱུར་དེ་
 རྣམས་ལ་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མར་བྱ་གྱེ། མཐའ་གཞན་ཞེགས་པའི་ཕྱིར་ངོ་།

༡༥ ཅེ་ཤེ་རབ་བྱེད་དང་ཅེ་འགྲོལ་བ་ཆོག་གསལ། རྗེ་བཙུན་། དབུ་མ་ ལ། ཐོག་ ༣༡-ག ༣ རྩེ་ ༨-ག

རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་དེ་ལ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་དང་བཅས་བའི་
 ཐྱིར་རོ། ། མཉམ་གཞག་གི་སྒྲུང་བ་ཟག་བ་མེད་པ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་རྒྱུང་ཆོས་ཉིད་དང་དེ་
 གཉིས་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ཁ་ནང་ལྟ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་ལོག་
 གྱུང་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་གཉིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་མཚུངས་ཏེ། ཐྱི་མ་ལ་ནི་
 གྲུབ་མཐས་བཏགས་བའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཅམ་མ་གཏོགས་པ་རྟོག་བས་ཡིད་ཅི་ཅམ་གཏད་
 གྱུང་རིག་བྱ་དང་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་གཉིས་མི་འཆར་ལ། ཐྱི་མ་ལ་ནི་ཡིད་གཏད་དེ་བལྟས་བ་
 ན་ཡུལ་ཅན་སྒྲུང་བ་དང་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་བ་ངེས་པར་འཆར་བའི་ཐྱིར་རོ། །

མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བའི་ཡེ་སྒྲུང་གིས་རང་གི་གཞུང་བྱ་ཆོས་ཉིད་གྲུབ་པ་ན།
 དེའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་སྒྲུང་འགྲུབ་པ་ལ། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་སོ་སོར་སྒྲུང་བའི་
 གཉིས་སྒྲུང་ལོག་པ་དང་། གཞན་ལུགས་ཀྱིས་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ཁ་ནང་ལྟ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་
 ལོག་བའི་འཛིན་རྣམ་ཡན་གར་བ་འདོད་པ་དང་མི་མཚུངས་བའི་བྱུང་པར་ནི་འབྲས་བུའི་སའི་
 སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

འདི་འདྲུ་བའི་རྣམ་གཞག་ཐུ་མོ་ནི་རང་གིས་གཞན་ལ། འདི་ཡི་ཡོད་པ་གང་གིས་སྒྲུང་
 པར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞི་དང་པ་བཟོད་པ་ཚུར་ལ་བསྒྲོག་པ་ན། ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་
 སོ་སོ་བའི་རྣམ་གཞག་ཐུ་མོ་མི་སྒྲུང་གིང་། རང་གི་ལུགས་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་གི་དོན་ཐུ་མོ་དང་།
 ཐིན་དུ་རྟོགས་དཀའ་བའི་རིགས་ལས་ཐུ་མོ་རྣམས་འདྲེན་མི་སྒྲུང་བ་རྣམས་ཀྱིས། ཁོ་བོའི་
 རྟོགས་ལ་ཁས་ལེན་མེད་པས་སྒྲོན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་བསྒྲོན་འདིངས་པ་ཅམ་ལ་རེ་བ་
 རྣམས་ལ་མི་དགོས་གྱུང་། ཐྱི་བོ་མཁས་པ་མཛེངས་ཤིང་ཐུ་བའི་སྒྲོ་ཅན་རིགས་བའི་གནད་ཐུ་
 མོས་སྒྲོན་ཡོན་སོ་སོར་འབྲེད་བའི་ལས་མ་མཐོང་བར་ཡིད་མི་ཆེས་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་
 བསམས་ནས། བདག་གི་ལུགས་དམ་པ་འདི་སྒྲོན་མེད་པར་འཛོག་བའི་རྟོགས་འདིའི་སྒྲོ་ཅམ་
 ཞིག་བསྒྲུན་པ་ཡིན་ནོ། །

འོན་ངས་སྒྲོན་པོ་མཐོང་ངོ་ཞེས་དྲན་བའི་ང་ནི་གང་ཟག་ཡིན་ལ། སྒྲོ་འཛིན་གྱི་སྒྲུང་བ་དང་
 དེ་གཉིས་འགལ་བས་དེ་ལྟར་དྲན་པ་དེ་སྒྲོ་འཛིན་དྲན་པར་ངེ་ལྟར་འགྱུར་སྐམ་ན།

ཐོ་འཛིན་གྱི་མིག་ཤེས་དང་ཐོ་མཐོང་མཁའ་གྱི་གང་ཟག་གཉིས་འགལ་ཡང་། ཤེས་
བ་དེས་ཐོ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ངས་མཐོང་ངོ་ཞེས་འཛིན་བ་མི་འགལ་བ་བཞིན་དུ་ཐོ་
འཛིན་གྱིས་ཤེས་བས་ཐོ་མཐོང་བ་དཔྱད་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ངས་ཐུར་ཐོ་མཐོང་ངོ་ཞེས་
གང་ཟག་དཔྱད་བ་དེས་ཐོ་འཛིན་གྱི་ཤེས་བ་དཔྱད་བ་ཡང་ཅི་ཞིག་འགལ་

གསུམ་བ་ (རིགས་བ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་རང་རིག་མི་འཐད་པར་བལྟ་བ་) རྟོ།

ཅ་བ། དེའི་བྱིར་རང་རིག་ཡོད་བ་མ་ཡིན་ན།

ཁྱོད་གྱི་གཞན་དབང་གང་གིས་འཛིན་བར་འགྱུར།

བྱེད་པོ་ལས་དང་བྱ་བ་གཅིག་མིན་པས།

དེ་ནི་ད་གྱིས་དེ་འཛིན་བར་རིགས་མ་ཡིན། ༥༦ །

གང་གི་བྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་བ་དེའི་བྱིར་རང་རིག་ཡོད་བ་མ་ཡིན་ན། སེམས་ཙམ་བ་ཁྱོད་གྱི་
གཞན་དབང་ཤེས་བ་གང་གིས་འཛིན་བར་འགྱུར་གྱིང་། “གཅོད་པའི་བྱེད་བ་པོ་དང་། བཅད་
པའི་ལས་སུ་བྱ་བ་གྱིང་དང་། གྱིང་གཅོད་པའི་བྱ་བ་གསུམ་གཅིག་མིན་པས་ཤེས་བ་དེ་ནི་
གྱིས་དེ་འཛིན་བར་རིགས་བ་མ་ཡིན་ནོ།”

འདིའི་གཞན་བ་འབབ་ཚུལ་ནི་བདེན་གཉིས་རང་འབྲེལ་ལས།³⁵ “ཤེས་པའི་བདག་ནི་
ལ་ནི། དུལ་བྱ་རབ་དག་དང་གཉིས་པོ་མེད་པའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་མི་སྣང་ངོ་། མི་སྣང་བ་ལ་ནི་
མ་སྣང་མེད་དོ” ཞེས་བ་གསལ་དེ། ཐུར་བཤད་བ་ལྟར་གྱི་ཤེས་བ་ཁ་ནང་ལྟ་ལ་གཉིས་སྣང་
མེད་པའི་སྤྱང་ཙམ་ཁོ་རང་གི་རིག་བྱ་དང་། ཁོ་རང་དེའི་རིག་བྱེད་དུ་འཛིན་བ་ལ་དེ་ལ་ཇི་ཙམ་
གཏད་ཀྱང་རྟོག་བ་ལ་ཡང་རིག་བྱ་དང་རིག་བྱེད་གཉིས་སུ་མི་སྣང་བ་དེ་ལ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་
གྱི་བྱ་བྱེད་འཛིན་ན། བྱེད་བ་པོ་དང་ལས་དང་བྱ་བ་གཞན་ཡང་གཅིག་ཏུ་ཉ་ཅང་མལ་བ་འཇུག་
བ་ཡིན་ནོ།

35 འཇུག་བ་རང་འབྲེལ་ རྟོ་བལྟ་དུ་མཁའ་མཁའ་མཁའ་མཁའ་ ཤོག་ 20-31 བྱེད་ 2-3

36 བདེན་གཉིས་རང་འབྲེལ་ རྟོ་བལྟ་དུ་མཁའ་མཁའ་མཁའ་མཁའ་ ཤོག་ 22-23 བྱེད་ 2-3

དེས་ན་སྤྱོད་དཔེ་ཆེན་པོ་ཡི་ཤེས་སྤྱོད་པོ་ནི། མེས་པ་ཙམ་བའི་རང་རིག་དང་ཉན་མོས་སྤྱོད་
པའི་རྒྱལ་ཆ་མེད་གཉིས་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་མཚུངས་པར་བཞེད་དེ། རྒྱལ་ཆ་མེད་ལ་ཡང་
ཡུལ་གྱི་གོ་ས་གཞན་པ་ནི་དགོས་ལ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ན་ཚུགས་ཀྱི་ཆ་བཅས་མིན་པ་འཆར་
ས་མེད་དོ། དེས་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དང་ཚུགས་ཀྱི་ཆ་མེད་ནི་གྲུབ་མཐས་
བདག་པ་པ་འབའ་ཞིག་གོ།

དེས་ན་དེ་གཉིས་སྤང་ཡང་མ་ངེས་པ་ཡིན་པ་ཡང་བཀག་སྡེ། བདེན་གཉིས་རང་འབྲེལ་
ལས།³⁰ “གལ་ཏེ་སྤང་བ་བཞིན་དུ་ཡང་དེ་ངེས་པར་མི་ཐོན་སྤྲུལ་ན། དེས་ན་ཅི་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་
ཐ་སྡུང་མེད་དོ། སྤང་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཡིད་ཆེས་པ་མེད་པའི་བྱིར་མནའ་ཚུ་བདུང་དགོས་སོ།”
ཞེས་སྤང་བ་ལ་ཡང་སྤྱོད་བྱེད་མནའ་ཙམ་དུ་ཐད་དོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ལང་ཀར་གཤེགས་
པ་³¹ལས་གསུངས་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་རང་རིག་མི་རིགས་ཏེ། “ཇི་ལྟར་རལ་གྱིས་རང་གི་
སོ། གཅོད་བར་མི་བྱེད་སོར་མོས་ནི། རང་ལ་རེག་བར་མི་བྱེད་ལྟར། རང་རིག་མེས་པ་ཀྱང་
དེ་བཞིན་ནོ།” ཞེས་གསུངས་སོ།

བཞི་བ་(གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མོ་གཤམ་བྱ་དང་མཚུངས་པར་བཟུན་པ་)ནི། གཞན་
དབང་བདག་དང་གཞན་ལས་མི་སྤྱོད་བར་ནི་སྤང་བ་ཟུན་ཐོན་ལ། དེ་འཇལ་བའི་རང་རིག་ཀྱང་
མེད་པར་ད་ལྟ་ནི་དུ་བཟུན་བས།

ཅ་ག། གལ་ཏེ་སྤྱོད་བ་མེད་ཅིང་མ་ཤེས་པའི།
བདག་ཅན་གཞན་དབང་ངོ་མོའི་དངོས་ཡོད་ན།

30 བདེན་གཉིས་རང་འབྲེལ་ རྒྱུ་མཉམ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ཤིག་ 72-ག་ བྱེད་ 3-ག་
31 ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ རྒྱུ་མཉམ་གསུམ་གྱི་ 3-ག་ ཇི་ལྟར་རལ་གྱི་
རང་མོ་དང་། ཇི་ལྟར་མཚུབ་མོ་རང་ཅེ་དང་། མི་གཅོད་རེག་བར་མི་འགྱུར་ག། དེ་བཞིན་མེས་པ་ཀྱི་
རང་བཞིན་བཟུན་ ཞེས་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་སྤང་ངོ་།

གང་གིས་ན་འདི་ཡོད་པར་མི་རིགས་པ།^{༣༠}

གཞན་ལ་མོ་གཤམ་བྱས་གནོད་ཅི་ཞིག་བསྐྱུལ། ༥༥ ॥

“གལ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་ཚད་མས་མ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་གཞན་དབང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་ན། ལྷ་མཚན་གང་གིས་ན་འདི་ཡོད་པར་མི་རིགས་པ་གཞན་ནི་མེས་ཚམ་པ་ཁྱོད་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱས་གནོད་པ་ཅི་ཞིག་བསྐྱུལ་ནས་དེ་ཡོད་པར་མི་འདོད་དེ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་དེ།”

“འདི་ལྟར་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་སྦྱོས་བ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་ཤིང་འཇགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ། བཞིན་དུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་ཡོད་དེ་ཞེས་འདི་ཡང་ཡོད་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་གྱིས་ཤིག་”

གཉིས་པ་(མེས་ཚམ་པའི་ལུགས་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་ལས་ཉམས་པར་བཟུན་པ་)ནི། “གང་ཡང་དངོས་པོ་བདག་ས་པར་ཡོད་པའི་ལྷ་རྒྱུར་ཞིང་། ཞེས་སྦྱོས་པ་དེ་ཡང་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་རིགས་པ་ཞིག་ན།”

ཅ་པ། གང་ཆེ་གཞན་དབང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན།

“ཀུན་རྫོབ་པ་ཡི་ཀུར་ནི་གང་ཞིག་འབྱུར།

གང་གི་ཆེ་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ན། མ་ཟུང་ཀུན་རྫོབ་པའི་འབྱུལ་པའི་ལྷ་སྐྱེ་གཞི་རྩ་སུ་གྲུབ་པར་ནི་གང་ཞིག་འབྱུར་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ།

༣༠ “ཡོད་པར་མི་འདོད་པ། རྟག་ཚེའི་འབྱུར།

༣༡ ཁྱོད་ལ་མོ་གཤམ་... རྟག་ཚེའི་འབྱུར། “བྱ་གནོད་ཇི་ཞིག་གྱུ་ རང་འགྲེལ།

༣༢ འབྱུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེ་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༥༥-ན། རྩེང་ ༡-པ།

༣༣ འབྱུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེ་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༥༥-ན། རྩེང་ ༥-པ།

༣༤ འབྱུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེ་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༥༥-ན། རྩེང་ ༦-པ།

༣༥ ཀུན་རྫོབ་པའི་ལྷ་སྐྱེ་གཞི་རྩ་སུ་གྲུབ་པར་ནི་ རྟག་ཚེའི་འབྱུར།

དེས་ནི་གཞན་དབང་དོན་དམ་དུ་གྱུ་བ་པར་འདོད་པས་དོན་དམ་ལས་ཉམས་པར་བསྐྱེད་ནོ།
 ལ་“དེའི་ཐུར་མེམས་ཙམ་བ་འདི་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་རོ་བོ་
 ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་པས། གྱེ་མ་གྱེ་རུད།”

ཙ་བ།   གཞན་གྱི་ལྟར་ན་ཇེས་ལ་ཆགས་པ་ཡིས།

འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཀུན་གྱང་བསྐྱེད། ༥༤ །

གཞན་མེམས་ཙམ་བའི་ལྟར་ན་དེས་དོན་མཐར་ཐུག་བ་འབྱེད་པའི་ལ་སྐྱེས་རབ་ཀྱི་ཙ་ལ་
 མེད་པས་གཞན་དབང་གི་ཇེས་སྐྱེས་ཙམ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཆགས་པ་ཡི་སྒོ་ནས། གཞན་
 དབང་གི་བྱམ་བ་སོ་མ་བཏང་བར། རྒྱལ་མིན་གྱི་དབྱེད་པ་རྒྱ་དང་འབྲ་བ་སྐྱེགས་ནས། རང་གི་
 རྒྱ་གྲོལ་གྱི་རྒྱལ་ངན་པའི་ཐུར་“དེ་རྒྱ་མཆན་གྱིས།

ཙ་བ།   འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཀུན་གྱང་བསྐྱེད།

ལ་“འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་རྣམ་གཞག་འཇིག་རྟེན་ཁོ་ན་ལས་གྱུ་བ་བ་འདུག་ཅིག་
 སོང་ཞིག་ཤྱོས་ཤིག་ ཅེས་པ་སོགས་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཐུའི་གཞུགས་དང་ཐུའི་དམིགས་པ་ལས་
 རྐྱེས་པའི་རྫོང་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀུན་གྱང་བསྐྱེད་པ་སྟེ་འཇིག་པར་བྱེད་དོ།

དེའི་ཐུར་མེམས་ཙམ་བ་འདི་ལ་རྒྱུད་པ་འབའ་ཞིག་མིད་པར་འགྱུར་གྱི། མཛན་པར་མཐོ་
 བ་སྟེ་ཐུལ་དུ་བྱུང་བའི་གོ་འཐང་ནི་འཐོབ་པ་མ་ཡིན་ནོ།” ཐུ་རོལ་བཀག་ན་སོང་ཞིག་ལ་
 སོགས་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་ལས། དེ་རྣམས་ཐུ་རོལ་ལ་འབྲེལ་བའོ། འདིས་ནི་
 ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལས་ཉམས་པར་བསྐྱེད་པའོ།

གསུམ་པ་(དེས་ན་རྒྱ་གྱུ་བ་ཀྱི་ལྷགས་ཁོ་ནའི་རྟེན་ལ་བྱུང་བར་རིགས་པ་)ནི། ལ་“དེའི་ཐུར་དེ་ལྟར་

༥༤ འཇུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བཟླ། དབྱ་མ། ལ། ཐོག་ ༢༧-ན། ཐུང་ ༥-བ།

༥༥ འཇུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བཟླ། དབྱ་མ། ལ། ཐོག་ ༢༧-བ། ཐུང་དང་པོ།

༥༦ འཇུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བཟླ། དབྱ་མ། ལ། ཐོག་ ༢༧-བ། ཐུང་ ༢-བ།

སློབ་དཔོན་གྱི་ཅི་ལོག་གྱེ་དྲང་བའི་དོན་ལ་ངེས་བའི་དོན་དུ་འཆད་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
དགོངས་བར་མ་སོང་བའི་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྤྱར་བའི་ལྷགས་ཀྱི་ལམ་ཁོ་ནར་ཐུང་བ།

ཙ་བ། སློབ་དཔོན་སྤྱུ་སྤྱུ་བ་ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི།

བྱི་རོལ་ཁྱར་ལ་ནི་བའི་ཐབས་མེད་དོ།

སློབ་དཔོན་འཇགས་པ་སྤྱུ་སྤྱུ་བ་ཞབས་ཀྱིས་སྟོལ་གྱེ་བའི་ལམ་ལས་ནི་བྱི་རོལ་ཁྱར་པ་
ལ་ནི་བ་ཁྱར་འདས་འཛོལ་བའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མེད་དོ། ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་བདེན་ལས་ཉམས།

དེ་ལས་ཉམས་བས་ཐར་བ་འགྲུབ་པ་ཡོད་མིན། ༥༦ ॥

འདི་ལྟར་བྱི་རོལ་ཁྱར་པ་དེ་དག་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་བ་དང་དེ་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་བ་
ལས་ངེས་བར་ཉམས་བས་འགྲུབ་ལ། བདེན་གཉིས་དེ་ལས་ཉམས་བས་ཀྱང་དེ་མ་བཏང་གི་
བར་དུ་ཐར་བ་འགྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་ནོ།

ཡང་ཅིའི་བྱིར་བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་བས་ཐར་བ་མི་འགྲུབ་ཅེ་ན།

ཙ་བ། ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་བ་དང་།

དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་གྱེ།

དེ་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་གང་གིས་མི་ཤེས་བ།

དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལོག་བས་ལམ་ངན་ཞུགས། ༥༧ ॥

ཐ་སྙད་བདེན་པའི་རྣམ་གཞག་མ་ལོག་པ་ནི། དོན་དམ་བདེན་པ་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་བའི་

༥༤ འཇགས་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་གྱི་དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༠-ག། བྱིར་ ༡-ག།

༥༥ ཐར་བ་འགྲུབ་ཡོད་མིན། དག་ཅེས་འགྲུབ།

༥༦ འཇགས་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་གྱི་དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༠-ག། བྱིར་ ༡-ག།

ཐབས་སུ་གྱུར་བ་དང་། རོན་དམ་བཤེན་པ་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པ་ནི་ཐུར་བཤེན་བའི་ཐབས་ལས་
བྱུང་བར་གྱུར་པ་སྟེ། བཤེན་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་གང་གིས་མི་ཤེས་བ་དེ་ནི་བྱིན་ཅི་ལྟ་གི་
རྣམ་པར་རྟོག་པས་ལམ་ངན་པར་ཞུགས་པ་ལོ།

འདིས་ནི་མ་ལྟར་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་མེད་པ་ཞིག་མ་བྱུང་བར་དུ་རོན་དམ་བཤེན་པ་ཇི་
བཞིན་དུ་མི་རྟོག་པར་བལྟན་པ་ལོ། དེའི་ཕྱིར་སྐྱུ་བྱུ་བ་ཀྱིས་སྤྱོད་སྟེ་བའི་ལྷགས་ཁོ་ནའི་རྩེ་ས་སུ་
འབྱུང་བར་བྱུང་། ཚུལ་དེ་ཉིད་མདོས་སྐྱུ་བ་བ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་བར་བལྟན་བའི་ཉིང་ངེ་
འཛིན་ལས།^{༡༡} “འཇིག་རྟེན་མཐུན་པས་གཞན་ལ་མ་གསན་པར། བཤེན་བ་འདི་གཉིས་ཉིད་
ཀྱིས་བལྟན་པར་མཛད། གང་ཞིག་ཀྱན་ཆོབ་དེ་བཞིན་རོན་དམ་སྟེ། བཤེན་བ་གསུམ་བ་གང་
ཡང་མ་མཆིས་སོ།” ཞེས་པས་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་རང་དབང་དུ་བཤེན་གཉིས་བལྟན་བ་དང་
ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བཤེན་གཉིས་སུ་གྱུངས་ངེས་པར་བལྟན་ནོ།

དེ་ནས། ^{༡༢} “གང་གིས་བཤེན་པར་གཤེགས་ལ་འགྲོ་བ་རྣམས། བཤེན་བའི་རོན་དུ་དང་བ་སྟེ་
འབྱུར་བ། ཚུལ་བས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་རོན་སྐྱད་དུ། འཇིག་རྟེན་མན་ཕྱར་ཀྱན་ཆོབ་དེ་བལྟན་
ནོ།” ཞེས་པས་ནི་ཀྱན་ཆོབ་བལྟན་བའི་དགོས་པ་བལྟན་ནོ།

^{༡༣} “མེམས་ཅན་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་དུག་གང་བལྟན་བ། མེམས་ཅན་དཔུལ་དང་དུད་འགྲོ་ཡི་
དུགས་དང་། ལྷ་མིན་རིས་དང་མི་དང་ལྷ་ཡི་རྣམས། མི་ཡིས་མེདྲེས་ཀྱན་ཆོབ་བཀྲགས་བ་
མཛད། རིགས་དམའ་དེ་བཞིན་མཐོ་བའི་རིགས་རྣམས་དང་། ལྷག་པོའི་བྱིམ་དང་དབྱལ་པོའི་
བྱིམ་རྣམས་དང་། བྱན་གྱི་ཚོགས་དང་དེ་བཞིན་གཡོག་གི་ཚོགས། བྱད་མེད་ཚོགས་དང་སྐྱེས་

^{༡༡} འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་མཇལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཁོ་ན་ངེས་པ་བལྟན་བའི་མདོ། རྩེ་བཀའ། དཔོན་བརྟེན་གས།
ང། ཤོག་ ༤༡-ག་ བྱེད་ ༩-ག། འབྱུར་མི་འདྲ་བ་སྐྱུང་ངོ་།

^{༡༢} འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་མཇལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཁོ་ན་ངེས་པ་བལྟན་བའི་མདོ། རྩེ་བཀའ། དཔོན་བརྟེན་གས།
ང། ཤོག་ ༤༡-ག་ བྱེད་ ༩-ག།

^{༡༣} འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་མཇལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཁོ་ན་ངེས་པ་བལྟན་བའི་མདོ། རྩེ་བཀའ། དཔོན་བརྟེན་གས།
ང། ཤོག་ ༤༡-ག་ བྱེད་ ༩-ག།

པ་མ་ནིང་དང་། འགྲོ་བའི་བྱུང་བར་ཇི་ལྟར་གང་ཡང་རུང་། མཚུངས་མེད་བྱིས་འཛིག་
 རྟོན་བཟུན་མཛད་པ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་བར་མཁས་བས་ཐུགས་རྒྱུད་ནས། འཛིག་རྟོན་མཁའ་རྟོན་
 བས་མི་ལ་དེ་བཟུན་རྟོ།” ཞེས་བས་ནི་ཀུན་རྫོབ་བཟུན་ཚུལ་གསུངས་སོ།

“འདི་ལ་དགའ་བའི་འགྲོ་བ་འཁོར་བ་ན། འགྲོ་བའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་ནི་འཕུག་འགྱུར་
 རྟོ། ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་ཟུན་དང་མི་ཟུན་དང་། བཟློད་དང་མྱུང་དང་བདེ་དང་ཐུག་བཟུལ་སོ།
 ཐོབ་བ་རྟེན་ན་དེ་ལ་ཆགས་བ་སྟེ། མ་ཐོབ་གྱུར་ན་དེས་ཀྱང་འཕུག་བར་འགྱུར། གང་གཞན་
 མ་བཟུན་ཚུལ་འདིས་ཤེས་པར་བྱ། ནད་ནམས་བརྒྱད་ཀྱིས་དེ་གྱུན་གནོད་པར་འགྱུར།” ཞེས་
 བས་ནི་ཀུན་རྫོབ་བ་འདི་ལ་བདེན་བར་ཞེན་ནས་དགའ་བ་ནི་འཛིག་རྟོན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་
 འཕུག་ཅིང་དེས་མནར་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་དང་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་གཉིས་བཟུན་བས་
 ཐུག་མ་མ་བཟུན་བ་ཤེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་སོ།

“ཀུན་རྫོབ་དེ་ལ་དོན་དམ་སུ་སྦྲ་བ། དེ་དག་ནོར་བའི་སྒོ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ།” ཞེས་
 བས་ནི་ཀུན་རྫོབ་བ་འགྲོ་བ་ཐུག་ལ་སོགས་པ་ལ་དོན་དམ་སྟེ་བདེན་བར་གྲུབ་བ་ཞེས་སུ་སྦྲ་བ་
 དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་བས་རང་ལྟེ་དེ་ལྟར་འདོད་བ་ནམས་
 གྲུབ་མཐའ་ནོར་བར་གསུངས་སོ།

མི་“ཐུག་ཐུག་དང་ཐུག་བཟུལ་བདེ་བ་དང་། བདག་མེད་རང་བཞིན་བདག་དུ་སྦྲ་བ་
 དང་། མི་རྟག་ཆོས་ལ་རྟག་ཅེས་སྦྲ་བ་བྱིད་ཅིང་། དེ་ལྟར་དགའ་སྟེ་མཚན་མར་གང་གནས་བ།
 དེ་དག་བདེ་གཤེགས་གསུང་ནི་ཐོས་གྱུར་ན། འཛིགས་ཤིང་ཇི་བཞིན་མི་རྟགས་སྤྱང་བར་བྱི།

༡༦ འཕགས་པ་ཡབ་ལྷས་མཛལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཁོ་ན་དེས་བ་བཟུན་པའི་མདོ། རྟེ་བཀའ། དཀོན་བཙུགས་
 ད། ཐོག་ ༤༡-ན། རྩེང་དང་གོ

༡༧ འཕགས་པ་ཡབ་ལྷས་མཛལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཁོ་ན་དེས་བ་བཟུན་པའི་མདོ། རྟེ་བཀའ། དཀོན་བཙུགས་
 ད། ཐོག་ ༤༡-ན། རྩེང་ ༡-ག

༡༨ འཕགས་པ་ཡབ་ལྷས་མཛལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཁོ་ན་དེས་བ་བཟུན་པའི་མདོ། རྟེ་བཀའ། དཀོན་བཙུགས་
 ད། ཐོག་ ༤༡-ན། རྩེང་ ༡-ག

དེ་དག་བདེར་གསེགས་གསུང་ནི་སྤངས་གྱུར་ནས། མེམས་ཅན་དཔུལ་བར་ལྷག་བཔུལ་མི་
བཟོད་སྤྱོད་༥ དེ་དག་ཚུལ་མིན་བདེ་བ་ཚོལ་བཀྱིད་ཀྱང་༥ ལྷག་བཔུལ་བཀྱ་དག་གིས་བས་
སྤྱང་བར་འགྱུར་༥ ཞེས་བས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ལ་གོམས་བ་དང་དེ་འཐད་བའི་གྲུབ་མཐས་
བསྐྱད་བ་ཕྱི་རོལ་བ་རྣམས་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་ཐོས་ན་སྤྱང་ཞིང་དེའི་མཐུས་མེམས་ཅན་
དཔུལ་བར་འགྱོ་བ་དང་༥ དེ་དག་གིས་ཐར་བའི་བདེ་བ་ཚུལ་བཞིན་མིན་བའི་ཐབས་གིས་
བཅལ་ཡང་༥ དེ་མི་རྟོག་པར་མ་ཐད་ལྷག་བཔུལ་དུ་མས་མནར་བར་འགྱུར་བར་བསྐྱར་ནོ༥

“འཇིག་རྟེན་ཐན་བའི་བསྐྱར་བ་སུ་ཞིག་གིས༥ མ་ལོག་སྒྲོ་ཡིས་རྣམ་བར་རྟོགས་གྱུར་
ན༥ ལྷུལ་གྱི་བགས་བ་རྟིང་ལྟར་རབ་སྤངས་ཏེ༥ སྤྱིད་བ་ཀུན་ལས་འདས་ནས་ཞི་བར་འགྱུར་༥
ཚས་འདི་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དཔེན་བ་སྟེ༥ སྤྱང་བ་མཚན་མ་མེད་བ་དོན་དམ་ཞེས༥ གང་
གི་ཐོས་ནས་དགའ་བ་སྟེ་འགྱུར་བ༥ དེ་དག་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་བར་འགྱུར་༥ ལྷུལ་བ་ཕྱོད་
གིས་བྱང་པོ་དཔེན་བར་གཟིགས༥ ཁམས་དང་སྟེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ༥ དབང་པོའི་
སྤྱང་ནི་མཚན་མས་དཔེན་བ་དག༥ ཀུན་ཀྱང་ཐུབ་བ་ཕྱོད་གིས་ཇི་བཞིན་གཟིགས༥”

ཞེས་བསྐྱར་བ་གསུང་རབ་ཐབ་མེད་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་བར་རྟོགས་ན༥ འཁོར་བ་ལས་
ཕྱོལ་བར་བསྐྱར་ནས༥ རྟོགས་ཚུལ་དེ་ཇི་འདྲ་ཞིག་སྐྱམ་བ་ལ༥ ཚས་འདི་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་དཔེན་བ་སོགས་གྱི་གདམ་ཐོས་བ་ན་དགའ་ནས་དེའི་དོན་རྟོགས་ན་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་བར་
གསུངས་ཏེ༥ ལྟར་ཀུན་ཇོབ་བསྐྱར་ལ་འདིས་དོན་དམ་བ་བསྐྱར་ནོ༥ ཁམས་ནི་སའི་ཁམས་ལ་
སོགས་བའོ༥ སྟེ་མཆེད་ནི་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་སོ༥

“དེའི་ཕྱིར་ཀུན་ཇོབ་བཏགས་བ་ཙམ་དང་རང་བཞིན་མེད་བའི་དོན་དམ་བདེན་བ་སེས་
བས་དཔེན་བ་རྣམས་ལ་ཐར་བ་ལྷ་ག་ལ་ཡོད༥ དེའི་ཕྱིར་རྣམ་བར་སེས་བ་ཙམ་དུ་སྒྲ་བ་དེ་

ལྔ འཐགས་བ་ཡབ་སྐུས་མཐུལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཁོ་ན་ངེས་བ་བསྐྱར་བའི་མདོ༥ རྩེ་བཀའ༥

དཀོན་བཙུགས༥ ལ༥ ཐོག་ ༩༥-ན༥ རྩེ་ ༩-ག༥

ལྔ འཐགས་བ་རང་འགྲེལ༥ རྩེ་བཀའ༥ ལ༥ ཐོག་ ༩༥-ན༥ རྩེ་ ༩-ག༥

དག་ནི་ལམ་གོ་ལ་བར་ཞགས་བ་ཁོ་ནསོ། འདིར་མ་ལྟར་གྱི་བདེན་པ་བཟུན་པ་ནི་ཐབས་ལུ་
གྱུར་བ་ལྟེ།”

ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལྟ་པ་པོ་ལས།^{੨੦} “ཡི་གེ་མེད་པའི་ཚེས་ལ་ནི། ཉན་པ་གང་དང་ལྟོན་པ་
གང་། འགྱུར་བ་མེད་ལ་རྫོགས་པ་ལས། འོན་ཀྱང་ཉན་ཞིང་ལྟོན་པ་ཡིན།” ཞེས་གསུངས་
ཏེ། ཀྱང་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་དེ་དག་དོན་དམ་པར་མེད་པར་བཟུན་ནོ། དོན་དམ་པར་ཡི་
གེ་མེད་པ་དེ་ལ་རྫོགས་པ་ལས་བཟུན་པ་ལས་བཟུན་ནས་ཉན་པ་དང་འཆད་དོ་ཞེས་པ་ལོ།

ཡི་གེའི་རྒྱུད་དོན་ཨུཊ་ཞེས་པ་ཡི་གེ་དང་འགྱུར་བ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྱུག་ཀྱང་
འདིར་ཡི་གེ་མེད་ལ་ཞེས་བཟུན་ན་བདེ་ལོ། རྫོགས་པ་ལས་བཟུན་པ་པོ་མེད་པ་ལ་ཡོད་པ་དང་། མ་ཡིན་
པ་ལ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་མང་དུ་བཤད་མོད་ཀྱང་། དེ་ཁོ་ནར་མི་གཟུང་གི་སྤྱིར་དོག་
བས་བཟུགས་ནས་འཛིག་པ་ལ་ཡང་བུ་ལོ།

“མ་ལྟར་གྱི་བདེན་པ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ཏེ་དོན་དམ་པ་ལྟོན་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་དོན་དམ་པ་
ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ལས་དོན་དམ་པ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་འཛིན་ལྟེ།” ཅེ་ཞེ་ལས།^{੨੧} “མ་ལྟར་
ལ་ནི་མ་བདེན་པར། དམ་པའི་དོན་ནི་བཟུན་མི་རུས། དམ་པའི་དོན་ནི་མ་དོགས་པར། ཐུ་
ངན་འདས་པ་མོས་མི་འགྱུར།” ཞེས་གསུངས་པོ།

བཞི་པ་(གནད་དབང་དང་འཛིག་ཏེན་གྱི་མ་ལྟར་འགོག་པ་མི་མཚུངས་པར་བཟུན་པ་)ནི།^{੨੨} “གལ་ཏེ་
ཁྱོད་གྱིས་དེ་རྒྱུད་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཤིན་དུ་ལྟོས་པ་མེད་པར་སྒྲུ་ན། ད་ནི་ངེད་ཅག་ཀྱང་ཁྱེད་ལ་

੨੦ ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལྟ་པ་པོ་པོ་ལས་ཀྱི་ལྟ་པ་ལས་བཟུན་པ་ལས་བཟུན་པ་པོ་མེད་པ་ལ་ཡོད་པ་དང་། མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་མང་དུ་བཤད་མོད་ཀྱང་། དེ་ཁོ་ནར་མི་གཟུང་གི་སྤྱིར་དོག་བས་བཟུགས་ནས་འཛིག་པ་ལ་ཡང་བུ་ལོ།

੨੧ འགྱུར་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་དེ་དག་དོན་དམ་པར་མེད་པར་བཟུན་ནོ། དོན་དམ་པར་ཡི་གེ་མེད་པ་དེ་ལ་རྫོགས་པ་ལས་བཟུན་པ་ལས་བཟུན་ནས་ཉན་པ་དང་འཆད་དོ་ཞེས་པ་ལོ།

੨੨ དབྱ་མ་ཅེ་ཅེ་རབ་ཀྱི་དེ་དག་ལ་ཞེས་པ་ལས་བཟུན་པ་ལས་བཟུན་ནས་ཉན་པ་དང་འཆད་དོ་ཞེས་པ་ལོ།

੨੩ འགྱུར་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་དེ་དག་དོན་དམ་པར་མེད་པར་བཟུན་ནོ། དོན་དམ་པར་ཡི་གེ་མེད་པ་དེ་ལ་རྫོགས་པ་ལས་བཟུན་པ་ལས་བཟུན་ནས་ཉན་པ་དང་འཆད་དོ་ཞེས་པ་ལོ།

བཅོད་པ་མི་བྱེད་དེ། གལ་ཏེ་བདག་ནི་དགའ་བའི་ཕྱི་ཕྱོགས་སུ་འབྱོན་པ་ཅམ་ལ་མཁས་པར་
མངོན་པར་བྱེད་ཅིང་། རིགས་པའི་འཐད་པས་མི་རིགས་པའི་ཁྱིར་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པའི་ངོ་པོ་མེལ་བར་བྱེད་ན། འོ་ན་ད་ནི་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མོགས་འཁོག་པའི་
འཐད་པ་ཁོ་ནས། མི་རིགས་པའི་ཁྱིར་ཁྱོད་ལ་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་མེལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན།”

ཅེ་གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཐུག་གིས་བསགས་པའི་ནོར་
གྱི་ཚོགས་ཐོག་པ་པོ་ལ། མངོན་པའི་ཐོལ་གྱིས་དུག་བཅས་གྱི་ཟས་བྱིན་ནས་སྐར་ཐོགས་པས་
དགའ་བ་བཞིན་དུ། ཁོ་པོ་ཅག་གིས་གཞན་དབང་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཐོགས་པས་
ཐན་བཏགས་པ་ན་དེའི་ལན་དུ་ཁོ་པོ་ཅག་ལ་གཞོན་པ་བྱས་པས་ཁྱོད་དགའ་ཞིང་རངས་པར་
འགྱུར་ན་འགྱུར་ལ་རག་སྟེ། ཁོ་པོ་ཅག་ནི་མངོན་པར་མཐོ་ཞིང་དགེ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ།”

ཅ་པ། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་གྱིས་གཞན་དབང་དངོས་འདོད་ལྟར།
ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ནི་བདག་གིས་ཁས་ལེན་སྐྱེད་སྟེ།
འབྲས་ཁྱིར་འདི་དག་མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས།
འཇིག་རྟེན་ངོར་བྱས་བདག་ནི་སྐྱེ་བར་བྱེད། ༥ ॥

འདི་ལྟར་ཇི་ལྟར་མེས་པ་ཅམ་པ་ཅེ་གྱོད་གྱིས་གཞན་དབང་དངོས་པོར་དེ་ངོ་པོས་གྲུབ་
པ།” ལུས་རྩ་པ་ལས། ཅེ་ “དེ་མ་མཐོང་བར་དེ་མི་མཐོང་” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འབགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པར་བྱས་པ་ཞིག་གི་རང་དབང་དུ་བྱས་ནས། རང་ལུགས་
གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་འདོད་པ་དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བདག་གིས་ཁས་
ལེན་སྐྱེད་སྟེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན།”

ཅེ འབྲས་པ་རང་འབྲེལ། རྒྱུ་ལྡན་པ་ལ། ཐོག་ ༣༥-པ། རྒྱུ་ ༥-པ།

ཅེ འབྲས་པ་རང་འབྲེལ། རྒྱུ་ལྡན་པ་ལ། ཐོག་ ༣༥-པ། རྒྱུ་ ༥-པ།

ཅེ ལུས་རྩ་པ་ལ། རྒྱུ་ལྡན་པ་ལ། ཐོག་ ༣-པ། རྒྱུ་ ༥-པ།

ཅ་ག འབྲས་ཕྱིར་འདི་དག་མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས།

འཇིག་རྟེན་ངོར་བྱས་བདག་ནི་སྤྱ་བར་བྱེད།

ཐུང་པོ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་།^ཅའཇིག་རྟེན་ཁོ་ན་ལས་གྲགས་བར་འགྱུར་བས་ཡོད་དོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོ་ཁོ་ནར་བྱས་ནས་བདག་གིས་ནི་སྤྱ་བར་བྱེད་དོ།”

འདིར་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཐུང་སོགས་འཇིག་རྟེན་ཅ་སྤྱད་གྱི་ངོར་འཇོག་པ་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། དབུ་མ་པ་རང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇོག་པ་ནི་ཅ་སྤྱད་པའི་ཚད་མའི་ངོར་ཁས་ལེན་གྱི་རིགས་ངོར་མི་འཇོག་གོ། སྤྱ་བས་འགར་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཐུང་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཇོག་པ་ནི། རང་ལྷགས་ལ་མི་འདོད་གྱི་གཞན་ངོ་ཁོ་ནར་ཁས་ལེན་པས་དེ་གཉིས་འགོག་པ་མི་མཚུངས་སོ། གཞན་ངོར་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ནི་འབྲས་བུ་སྟེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གདུལ་བུ་དེ་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་གཞན་ལས་སྟོག་པ་དང་། རིམ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ནི་ད་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེས་ན་གཞུང་དེས་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་གཞན་ངོར་བྱེད་གྱི་རང་ལྷགས་ལ་མི་བྱེད་པའི་དོན་གཏན་མིན་པ་ནི། འདིའི་ཤེས་བྱེད་གྱི་ལུང་བྱངས་པ་ཉིད་གྱིས་ཤེས་སོ། ལུང་ནི་སྟོམ་པ་གསུམ་བཞུན་པ་ལས།^ཆ འཇིག་རྟེན་ང་དང་ལྟན་ཅིག་ཚོད་གྱི། ང་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་མི་ཚོད་དེ་གང་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ངས་ཀྱང་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། གང་འཇིག་རྟེན་ན་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ངས་ཀྱང་མེད་པར་བཞེད་དོ།” ཞེས་གསུངས་པའོ།

འདི་ནི་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས།^ཇགནས་པ་འཇམ་སྟེ་འཇིག་ཡོད་མེད་དམ། དམན་

ཅ ༡ འཇིག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཞུན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༧-མ། རྟེན་དང་གོ།

ཆ ༡ ལམགས་པ་སྟོམ་པ་གསུམ་བཞུན་པ། རྟེན་བཞུན། དགོན་བཅེགས། ལ། ཤོག་ ༢-པ། རྟེན་དང་མི་ཚོད་དོ། ཞེས་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་སྟུང་དོ།

ཇ ༡ འཇིག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཞུན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༧-མ། རྟེན་ ༢-པ།

ཇ ༢ རྟེན་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ། རྟེན་བཞུན། དབུ་མ། ཅ། ཤོག་ ༢-མ། རྟེན་ ༢-པ། རྟོགས་བཅད་དང་གོ།

པའམ་མཉམ་བའམ་བྱད་པར་ཅན།། སངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་བསྐྱད་དབང་གིས།། གསུངས་
གྱིས་ཡང་དག་དབང་གིས་མིན།།” ཞེས་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པར་འཛིག་པ་ཐམས་ཅད་འཛིག་
རྟེན་ནི་ཇི་ལྟར་གྲགས་པའི་ཐ་སྐྱད་གྱི་དབང་གིས་འཛིག་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནོ།

ཙ་བ། ཇི་ལྟར་ཕུང་པོ་སྤངས་ནས་ཞིར་ཞུགས་པའི།^མ
དབྱ་བཅོམ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མིན་དེ་ལྟར།
འཛིག་རྟེན་ལ་ཡང་མེད་ན་དེ་བཞིན་འདི།
འཛིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་བདག་མི་སྒྲུ། ༥༢ །

ཇི་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་འདི་^མ“ཇི་ལྟར་དབྱ་བཅོམ་པ་ཕུང་པོ་སྤངས་ནས་ལྷག་མེད་གྱི་ཞི་བའི་
དབྱིངས་སུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལྟར་དུ་གལ་ནི་
འཛིག་རྟེན་ལ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་འདི་མེད་ན། ལྷག་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་པ་འདི་འཛིག་རྟེན་
གྱི་ཐ་སྐྱད་གྱི་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་བདག་མི་སྒྲུ།”

“དེའི་ཕྱིར་གཞན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐྱད་ལ་རག་ལས་བ་ཉིད་གྱི་སྒོ་ནས་བདག་གིས་ཀུན་
རྫོབ་ཁས་སྤངས་གྱི། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐྱད་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་དབང་དུ་ཁས་སྤངས་བ་ནི་མིན་
ནོ། ཐོག་མར་འཛིག་རྟེན་ཁོ་ནས་ཁས་སྤངས་བ་ཡིན་ནི། དེའི་ཕྱིར་གང་གིས་ཁས་སྤངས་བ་
དེ་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་ནས་སེལ་བར་རྒྱས་བས་ན་བསལ་བར་འོས་བ་ཡིན་ནི། གཞན་དབྱ་མ་པ་ལ་
ལྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ།”

ཙ་བ། གལ་ནི་ཁྱོད་ལ་འཛིག་རྟེན་མི་གནོད་ན།།
འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལྟོས་འདི་ནི་དགག་པར་གྱིས།།

ཅམ ཞིར་ཞུགས་པས། རྟག་ཚིའི་འགྲུར།

མ་ འཕྱག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཞུན། དབྱ་མ། ལ། ཐོག་ ༣༡-ན། རྟེན་ ༢-ག།

མ། འཕྱག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཞུན། དབྱ་མ། ལ། ཐོག་ ༣༡-ན། རྟེན་ ༡-ག།

ཁྱོད་དང་འཇིག་རྟེན་འདིར་ནི་ཚྭ་པ་གྱིས་དང་།

ཕྱི་ནས་སྟོབས་ལྡན་བདག་གིས་བརྟེན་པར་བྱ། ༥༢ ॥

༥༠ “ཁོ་པོ་ཅག་ནི་ཀུན་ཨྲོ་བ་འབྱུང་པའི་སྤང་བ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྒྲག་པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ཆོགས་
ཆེ་བས་ལམ་སྒྲོམ་པ་ལ་གནས་བར་འགྱུར་གྱི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོད་ན།
ཁྱོད་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ནི་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀུན་ཨྲོ་བ་འདི་ནི་དགག་པར་གྱིས་ཤིག”

དེ་ཁྱོད་གྱི་རིགས་བས་འགོག་རྒྱས་ན་” “ངས་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་སྟོངས་གདབ་བ་སྟེ་གྲོགས་
བྱུངོ། འཇིག་རྟེན་གྱིས་ནི་གཞོད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཁོ་པོ་ཅག་ཁྱོད་གྱི་གྲོགས་མི་བྱེད་
བར་བཏང་སྟོབས་སུ་གནས་བར་བྱུངོ།”

ཅ་ག། ཁྱོད་དང་འཇིག་རྟེན་འདིར་ནི་ཚྭ་པ་གྱིས་དང་།

ཕྱི་ནས་སྟོབས་ལྡན་བདག་གིས་བརྟེན་པར་བྱ།

ཁྱོད་དང་འཇིག་རྟེན་བ་གཉིས་འདིར་ནི་ཚྭ་པ་གྱིས་ཤིག་དང་། བཅད་པའི་ཕྱི་ནས་གང་
སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དེ་ལ་བདག་གིས་བརྟེན་པར་བྱུངོ།

༥༡ “དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ན་ནི་ཁོ་པོ་ཅག་དེ་འདྲོད་བས་ཁྱོད་ལ་བརྟེན་པར་བྱུངོ། ཁོ་ན་ཏེ་ཁྱོད་
འཇིག་རྟེན་གྱིས་ལམ་བར་བྱས་ན་ནི། ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་འཇིག་རྟེན་ལ་བརྟེན་བར་
བྱུངོ།” དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་མེད་པ་ལ་ཐ་སྟེད་པའི་ཆད་མས་གཞོད་བས་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་སྐྱབ་
མི་རྒྱས་སོ།

༥༢ “འདིར་ཚྭ་པ་གྱིས་ཤིག་དང་། གསལ་ཆོས་འབྱུང་།

༥༣ “བདག་གིས་བརྟེན་པར་བྱ། རང་འགྲེལ།

༥༤ འབྱུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༠-མ། བྱོར་ ༩-ག།

༥༥ འབྱུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༠-མ། བྱོར་ ༡-ག།

༥༦ འབྱུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༠-ག། བྱོར་དང་སོ།

བས་འཛིགས་ནས་སྤྱོད་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཁས་སྤངས་ན་ནི། ལུང་གི་གཞི་དེ་བས་འཛིགས་བས་
 སེམས་ཅམ་དུ་ཡང་ཁས་སྤང་དགོས་ཏེ། ས་བརྩུ་བ་ལས།^{༡༠} “དེ་འདི་ལྷ་མ་དུ་སེམས་ཏེ།
 འདི་ལྷ་པམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཅམ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་བ་ལྟ་བུའོ”ཞེ་ན།

“^{༡༡}བཞིན་བ་རྒྱལ་བའི་གསུང་གི་ནོར་བུ་ཨུ་རྟི་ལ་ལས་སྤྱར་བའི་མདོ་ལྟེན་ས་གཞི་བསྟར་
 བ་ལ། ཨུ་རྟི་ལ་ཡིན་བ་དེ་མ་ཤེས་བར་རྣམ་བར་ཤེས་བ་དངོས་པོར་སྤྱོད་བའི་རྒྱུ་རྣམ་བར་
 ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་འབྱུལ་བ་སྤྱོད་ནི། རྣམ་བར་ཤེས་བ་དངོས་པོར་སྤྱོད་བའི་རྒྱུ་ཅམ་ཞིག་བརྩུ་
 བར་འདོད་བས། རང་གི་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱི་བྱམ་བ་སོ་མ་བདང་བ་བཤལ་ཞིང་བསྐྱགས་ནས་དུམ་བུ་
 རྣམ་བ་བརྒྱར་སྤྱོད་བ་ན། དེའི་རང་བཞིན་ཤེས་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞད་གད་དུ་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
 བར་བྱེད་བ་ཡིན་ནོ། མདོའི་དགོངས་བ་འདི་ནི་ཇི་ལྷ་རྟོག་གི་སྤྱོད་ལྷ་རྟོག་བ་དེ་ལྷ་མ་མ་ཡིན་ནོ།
 ཡང་འདིར་མདོའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་བྱིར་བཤད་ག།”

ཅ་ག། མདོན་གྱུར་མདོན་ཕྱོགས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབའ་ཡིས།

སྤྱོད་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཅམ་དུ་གང་རྟོགས་བ།

རྟག་བདག་བྱེད་པོ་བཀག་བ་རྟོགས་བྱིར་དེས།

བྱེད་བ་པོ་ནི་སེམས་ཅམ་ཡིན་བར་རྟོགས། ༥༠ ॥

“^{༡༢}ས་དུག་བ་མདོན་དུ་གྱུར་བ་ཚོས་དབྱིངས་ལ་མདོན་དུ་ཕྱོགས་བའི་བྱང་རྒྱལ་མམས་
 ཅད་མཁྱེན་བ་ཡེ་ཤེས་ལ་སེམས་བ་དེ་ལ་ཡོད་བས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབའ་ཡིས། སྤྱོད་བ་
 ཁམས་གསུམ་རྣམ་ཤེས་སེམས་ཅམ་དུ་རྟོགས་བར་གསུངས་བ་གང་ཡིན་བ་དེས་ནི། བདག་
 རྟག་བ་བྱེད་བ་པོ་བཀག་ནས། ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅམ་ཞིག་ཁོ་ན་བྱེད་བ་པོ་ཡིན་བར་རྟོགས་
 བའི་བྱིར། འཛིག་རྟོག་གི་བྱེད་བ་པོ་ནི་བྱང་སེམས་དེས་སེམས་ཅམ་ཞིག་ཡིན་བར་རྟོགས་ཏེ།”

༡༠ ས་བརྩུ་བའི་མདོ། རྟོག་གསལ་མལ་ཅེས། ཁ། རྟོག་མལ་ག་བྱེད་ ༡-ག།

༡༡ འབྱུག་བ་རང་འབྱེད་ཀྱི་བཞད། དབུ་མ་ལ། རྟོག་མལ་ག་བྱེད་ ༢-ག།

༡༢ འབྱུག་བ་རང་འབྱེད་ཀྱི་བཞད། དབུ་མ་ལ། རྟོག་མལ་ག་བྱེད་ ༣-ག།

དགོངས་ཤིང་། ཅམ་སྒྲིལ་བས་དོན་འགོག་པར་བཤད་དོ།” འདི་སྒྲུབ་ལྟར་འགོག་པ་ནི་སྒྲིན་
དུ་ལེགས་ལྟན་གྱིས་མཛད་ལ། དེ་ནས་སྒྲིལ་བས་ཀྱང་མཛད་དོ།

གཉིས་པ་(དོན་དེ་ཉིད་མདོ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བསྒྲུབ་པ་)ནི། ལེམས་ཅམ་གྱི་ཅམ་གྱི་སྒྲིལ་བྱེད་པ་
པོ་གཞན་འགོག་པ་ས་བརྩ་བའི་^ལ“དོན་དུ་བཤད་ནས། དོན་འདི་ཉིད་མདོ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་
བསྒྲུབ་བའི་བྱིར་བཤད་པ།”

ཅ་པ། དེ་བྱིར་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ནི་འཕེལ་བའི་བྱིར་།

ལང་ཀར་གསེགས་མདོ་དེ་ལས་ཀྱན་མཁྱེན་གྱིས་།

སྒྲིལ་གསེགས་སྒྲིལ་མཁྱེན་དེ་འཛམས་ངག་རང་བཞིན་།^ལ

དོ་ཏེ་འདི་ནི་དགོངས་པ་བཅད་བྱིར་གསུངས་། ༥ །

ཅམ་གྱི་སྒྲིལ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་འགོག་པ་ས་བརྩ་བའི་དོན་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
རྟོགས་རྒྱས་པའི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ནི་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར། ལང་ཀར་གསེགས་པའི་མདོ་དེ་ལས་
ཀྱན་མཁྱེན་གྱིས་སྒྲིལ་གསེགས་པའི་ཀྱན་གྱི་བདག་དང་གཙོ་བོ་སོགས་འཛིག་རྟོག་གྱི་བྱེད་པ་པོར་
འདོད་པའི་སྒྲིལ་བ་ངན་བའི་དེ་བོ་སྒྲིལ་མཁྱེན་པོ་འཛམས་པའི་ངག་གི་རང་བཞིན་གྱི་དོ་ཏེ་འོག་ནས་
འབྱུང་བ་འདི་ནི། མདོ་གཞན་དུ་ལེམས་ཅམ་ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་གཅད་བའི་བྱིར་དུ་
སྒྲིལ་བས་གསུངས་སོ།

དོ་ཏེ་ནི། ^ལ“གང་ཐག་གྱུན་དང་བྱུང་པོ་དང་། དེ་བཞིན་ཁྱེན་དང་རྩལ་དག་དང་། གཙོ་བོ་
དབང་བྱུག་བྱེད་པོ་རྣམས། ལེམས་ཅམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ།” ཞེས་ལང་ཀར་གསེགས་པ་
ལས་གསུངས་དེ། གང་ཐག་ནས་དབང་བྱུག་བྱེད་པ་པོར་སྒྲིལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ནི། དེ་
རྣམས་ཡིན་གྱི་ལེམས་ཅམ་ཞེས་བྱེད་པ་པོར་ང་སྒྲིལ། ཞེས་གསུངས་སོ།

ལ འབྱུག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱུ་མཉམ་པ་ དབུ་མ་ ལ། ཤོག་ ༣༢-ཏ། བྱེད་ ༩-པ།

ལ སྒྲིལ་གསེགས་དེ་བོ་སྒྲིལ་མཁྱེན་འཛམས་བྱེད་ངག་ གསལ་ཚུལ་འབྱུང་།

ལ ལང་དཀར་གསེགས་པའི་མདོ། རྒྱུ་མཉམ་པ་ མདོ་ལྟེ། ཅ། ཤོག་ ༣༩-ཏ། བྱེད་ ༣-པ།

ཅེ་མདོ་འདིའི་དོན་དགྲོལ་བའི་བྱིར་བཤད་པ།”

ཙ་བ། ཇི་བཞིན་རང་གི་བསྐྱེད་བཙུག་དེ་དེ་ལས།

ལྷ་སྒྲུག་སྐྱེས་ཀྱིས་གང་ཟག་སྐྱེས་དེ་དག།

ལྷ་སྐྱེས་པ་དེ་དག་བྱེད་པོར་མ་ཁྱོ་གཟིགས་ནས།

རྒྱལ་བས་མེམས་ཙམ་འཇིག་རྟེན་བྱེད་པོར་གསུངས། ༥༩ །

ཇི་བཞིན་ཏེ་ཇི་ལྟར་རང་རང་གི་བསྐྱེད་བཙུག་གི་བྱུང་བའི་མཐའ་དེ་དང་དེ་ལས། ལྷ་སྒྲུག་སྐྱེས་ཀྱིས་གང་ཟག་དང་སྐྱེས་པས་རྒྱན་དང་བྱེད་པོ་སྐྱེས་བྱེད་བ་པོར་ལྷ་སྐྱེས་པ་དེ་དག་བྱེད་བ་པོར་མགཟིགས་ནས། རྒྱལ་བས་མེམས་ཙམ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་བ་པོར་གསུངས་སོ།

ཙ་བར་ཅེ་མདོ་ལྷ་སྒྲུག་སྐྱེས་ཀྱིས་ཞེས་བ་ནི་བལ་ཆེ་བ་ལ་བསམ་བ་སྒྲེ། ཆོས་འདི་བ་སངས་རྒྱས་པ་དག་གིས་ཀྱང་གང་ཟག་དང་། རྒྱན་ལ་སྐྱེས་པ་བྱེད་བ་པོར་བཏགས་བ་ཁོ་ནསོ། ཡང་ན་གང་ཟག་སྐྱེས་བྱེད་བ་པོར་རྟོག་བ་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་འདི་བ་སངས་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་སྒྲུག་སྐྱེས་ཀྱིས་ཞེས་ཀྱི་བསྐྱེད་བཙུག་དོན་གྱི་ཅི་མ་ལོག་བར་མ་རྟོགས་པའི་བྱིར་རོ། དེའི་བྱིར་ལྷ་སྒྲུག་སྐྱེས་ཀྱིས་ཞེས་བ་ནི་བྱུང་བར་བྱེད་བའི་ཆོག་གོ།”

རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། གང་ཟག་བྱེད་པོར་སྐྱེ་བ་ཡི། འཇིག་རྟེན་གསུངས་ཙན་ཕྱག་ཕྱག་དང་། གོས་མེད་བཅས་ལ་གལ་ཏེ་ཞིག། ཡོད་མེད་འདས་བ་སྐྱེ་ན་དེས། དེ་བྱིར་སངས་རྒྱས་སྐྱེས་ཀྱིས་ནི། བསྐྱེད་བ་འཆི་མེད་ཡོད་མེད་ལས། འདས་བ་ཟབ་མོ་ཞེས་བསྐྱེད་པ། ཆོས་ཀྱི་བྱེད་བ་ཡིན་ཤེས་གྱིས།” ཞེས་གང་ཟག་དང་བྱེད་པོར་ཇེས་སུ་ཡོད་བར་སྐྱེ་

ཅེ་ འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྒྱ་བསྐྱེད་ དུག་ལ། ལ། ཤོག་ ༢༠༢-ན། བྱེད་ ༩-བ།

ཅེ་ བྱེད་པོར་མེད་གཟིགས་ནས། གསལ་ཆོད་འབྲུག་

ཅེ་ འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྒྱ་བསྐྱེད་ དུག་ལ། ལ། ཤོག་ ༢༠༢-ན། བྱེད་ ༩-བ།

ཅེ་ དུག་པ་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ། མེམས་དང་གོ་ ཆོགས་བཅད། དེ་གཟིགས་ག།

བ་སོགས་ལ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་སྤྱི་བར་སྤང་ན་དྲིས་ཤིག་དང་། དེའི་དོན་
བཤད་ཀྱི་མི་འོང་ངོ་། དེའི་ཕྱིར་བཟུན་བའི་དོན་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ནི།
དམ་བའི་ཚེས་ཀྱི་ཁྱད་བ་སྟེ་ཁྱད་བར་གྱི་ཚེས་གཞན་ལ་མེད་བར་ཤེས་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་
གསུངས་སོ།

ལྟ་བུ་ལ་འདི་ནི་ཐོག་མ་མེད་བས་འདིར་ཐུར་ངན་རྟོག་ཅི་ཞིག་མ་བྱུང་བྱིས་ཀྱང་ཅི་
ཞིག་མི་འབྱུང་ཞིང་། འདི་ལྟར་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཡང་སྤྱོད་བ་དཀར་པོ་ལ་སོགས་བ་དག་ལ་བྱུང་པོ་
ལ་སོགས་བ་ཇས་སུ་ཡོད་བ་བྱེད་བ་པོ་ཉིད་དུ་སྟོན་བ་སྤང་ངོ་།

འདི་ལ་དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས། “སྤྱོད་དཀར་པོ་ལ་སོགས་བ་”ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ཞིང་། འགྲེལ་
བཤད་ཀྱི་འགྱུར་ལས། “དགེ་སྤྱོད་སྤྱི་བའི་ལ་སོགས་བ་”ཞེས་འབྱུང་ལ། དེའི་དོན་གཅེར་
བྱ་བའི་དགེ་སྤྱོད་རྣམས་ལ་འཆད་ངོ་། “སྤྱོད་བ་བ་”ནི་བསམ་གཏན་བའི་མིང་ཡིན་བས་
བསམ་གཏན་བ་དཀར་པོ་ཞེས་བའི་རང་སྟེ་ཐུང་པོ་ཇས་ཡོད་བྱེད་བ་པོར་སྤྱི་བ་ཞིག་གོ།

གསུམ་བ་(ཅམ་གྱི་སྤྱི་བ་སེམས་ཅམ་གཙོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་བ་)ནི། ལྟ་བུ་ལ་འདི་ལྟར་དེ་ཞིག་བྱེད་བ་
པོ་སེམས་ལས་གཞན་བ་བཀག་བས། ཅམ་གྱི་སྤྱི་བ་དོན་བྱས་ཟེན་བའི་ཕྱིར་ཅམ་གྱི་སྤྱི་བ་སེམས་
བྱ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་འཁོག་མི་རྣམས་བར་བཞེད་ནས། བཤད་ཚུལ་དེ་ལས་རྣམས་བ་གཞན་སེམས་
གཙོ་བོར་གྱུར་བར་བཤད་བ་ལས་ཀྱང་བྱི་རོལ་འཁོག་བ་མི་སྤྱིད་པར་བཟུན་བའི་ཕྱིར་བཤད་ག།

ཅ་ག། དེ་ཉིད་རྒྱས་ལ་སངས་རྒྱས་བཟུང་ཇི་བཞིན།

དེ་བཞིན་སེམས་ཅམ་གཙོ་བོར་གྱུར་འཇིག་རྟེན་ལ།

ཅྱ འབྲུག་བ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། ཐོག་ ༡༧༧-ག། རྟེན་ ༡-ག།

ཅྱ འབྲུག་བའི་འགྲེལ་བཤད། རྟེན་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། ཐོག་ ༡༧༧-ག། རྟེན་ ༡-ག།

ཅྱ འབྲུག་བ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། ཐོག་ ༡༧༧-ག། རྟེན་ ༡-ག།

ཅྱ རྟེན་བཟུང་དེ་ཉིད་རྟོགས་ལ་སངས་རྒྱས་བཟུང་། རྟེན་ཚུལ་འགྲེལ།

བ་དེ་ལས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱུ་གྱིས་ལེས་ཤིང་རྣམ་ཤེས་དེ་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་
འདུ་བྱེད། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གྱིས་རྣམ་ཤེས་ཆེས་གཏི་མུག་མ་རིག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ལས་
གཏིས་ལས་སྐྱེས་པར་ཅིའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་རིགས་ཉི་མེ་རིགས་སོ།།

“ས་བརྩ་པའི་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་རྣམ་ཤེས་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་བུར་
གསུངས་ཀྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ནི་མ་གསུངས་སོ།།”

རྟེན་བྱུང་དུ་ཡང་གསུངས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཡང་གསུངས་ན་ནི་གསུང་
བ་པོ་འབྲུལ་ཟད་ལ་དེ་གཏིས་ཀ་རང་ལུགས་སུ་བཞེད་བ་མི་སྤྱིད་པས། གདུལ་བྱ་གཞན་པའི་
པའི་ཕྱིར་གཞན་ངོར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཏིས་ཀ་རང་ལུགས་སུ་མི་རུང་བ་ནི། “གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་ནི། རྣམ་ཤེས་དེ་མ་རིག་པའང་འདུ་བྱེད་ལ་མི་ལྟོས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་
ན། ལྟོས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མེད་ངོ།། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་སྟེ། རབ་རིབ་
ཅན་གྱིས་དམིགས་པའི་རྒྱ་མཐོང་ལ་སྟགས་པ་ལྟར། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱུ་ཡོད་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ལ། དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱུ་མེད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ལྟར་དུ་བསམས་སོ།།”

ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་ཡོད་ན་རྣམ་ཤེས་ཡོད་བ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་
གིས་བསྟན་ལ། མ་རིག་པ་མེད་ན་རྣམ་ཤེས་ལྟོག་པ་ནི་ལུགས་ལྟོག་གིས་བསྟན་པའི་མཐར།
“དེ་ལྟར་འདུ་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ཉེས་པ་མང་པོའི་སྒྲོན་ཆགས་ཤིང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། མ་
སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པར་པོ་སོར་རྟོག་ན་ཆེས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ལེས་ས་དང་
བཅས་པ་སུ་ཞིག་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་པའི་ལུང་མཐོང་ནས་རྣམ་ཤེས་ལྡན་སུ་ཡོད་པར་རྟོག་

༡ ས་བརྩ་པའི་མདོ། རྟེན་གཤམ། མལ་ཆེན། ཁ། ཤོག་ ༢༢-ག། བྱེད་ ༢-ག།

༢ འདུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་གཤམ། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༧-ན། བྱེད་ ༢-ག།

༣ འདུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་གཤམ། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༧-ན། བྱེད་ ༢-ག།

པར་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་དོ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་ནང་གི་བདེན་འཛིན་གྱི་གྲུབ་མཐས་བྱས་པར་འགྱུར་
རོ།”

རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། “འཛིན་ཏེན་མ་རིག་ཤེན་ཅན་དུ། གང་གིས་རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་གསུང་། དེ་ཡི་ཐུར་ན་འཛིན་ཏེན་འདི། རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཞེས་ཅིས་མི་འཐད།
མ་རིག་འགགས་པར་འགྱུར་ན་ནི། གང་ཞིག་འགག་པར་འགྱུར་བ་དེ། མི་སེས་པ་ལས་ཀྱན་
བཞགས་བར། རི་ལྟ་བུར་ན་གསལ་མི་འགྱུར།” ཞེས་གསུངས་ནི། རང་གི་ང་ཙམ་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་ན་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པར་གྱུར་ལ། དེའི་ཆེ་འབྲུལ་བ་ལོག་བ་ན་གསལ་དུ་འགྲོ་
དགོས་ཀྱི། ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་བའི་དོན་ནོ། ཡོངས་གཙོ་པོ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་
བཅུན་པའི་ཐུར་བཤད་ག།

ཅ་ག།   སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་འཛིན་ཏེན་དང་།
            ལྟོད་ཀྱི་འཛིན་ཏེན་གིན་དུ་སྒྲ་ཆོགས་འགོད་།
            འགྲོ་བ་མ་ལུས་ལས་ལས་སྐྱེས་པར་གསུངས།
            སེམས་སྤངས་ནས་ནི་ལས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། ལེ །

ཡོངས་བས་བདག་གི་དངོས་པོ་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། ལྟོད་ཀྱི་འཛིན་ཏེན་གིན་དུ་སྒྲ་ཆོགས་བ་ནི་
སེམས་ཅན་དེ་དག་ཁོ་ནའི་སེམས་ཉིད་ཀྱིས་བསགས་པའི་ཐུན་མོང་བའི་ལས་ཀྱིས་འགོད་བ་
ལྟོ་བྱེད་དེ། རྒྱུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས་འོག་མིན་གྱི་ལྟོད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ལོ།”

- ༡   ག། འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཅུན། དབྱ་མ། ལ། གོག་ ༢༧-ན། ཐུང་ ༡-ག།
      ཁ། ས་བརྒྱ་པའི་མདོ། རྟེན་བཅུན། བལ་ཆེན། ཁ། གོག་ ༢༩-ག། ཐུང་ ༡-ག། ལྱང་འདྲིའི་འགྱུར་མི་
      འབྲུ་བ་ཡོད་པ་ལྟར་དོ།
- ༢   རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་ག། རྟེན་བཅུན། དབྱ་མ། ཅ། གོག་ ༢༧-ག། ཐུང་ ༩-ག། ཆོགས་འཕམ། མོ་བརྒྱད་ག།
- ༣   འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཅུན། དབྱ་མ། ལ། གོག་ ༢༧-ག། ཐུང་ ༢-ག།
- ༤   འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཅུན། དབྱ་མ། ལ། གོག་ ༢༧-ག། ཐུང་ ༣-ག།

“དེ་ལ་མ་བྱ་ལ་སོགས་བའི་མདོངས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ཆོགས་པ་ནི། སེམས་ཅན་དེ་
 རྣམས་ཁོ་ནའི་ལས་ཀྱན་མོངས་མ་ཡིན་པས་སྦྱེད་པའོ། བསྐྱེད་ལ་སོགས་བའི་འདབ་མ་དང་ཁ་
 དོག་ལྟ་ཆོགས་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་ཀྱན་མོང་གི་ལས་ཀྱིས་བསྦྱེད་པའོ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་
 ལའང་སྟེས་པར་བྱའོ།” ཇི་སྐད་དུ། “སེམས་ཅན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ནི། རྣམ་པོ་དུས་སུ་
 སྦྱོས་ཏེ་དཔེར། སེམས་དཔྱལ་མཐོ་རིས་འཛིག་རྟེན་དུ། མཚན་དང་རིན་ཆེན་གྱིང་བཞིན་ནོ།”
 ཞེས་གསུངས་སོ། འཛིག་རྟེན་གཉིས་ཀྱན་མོང་གི་ལས་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀྱིས་བསྦྱེད་པ་ནི།
 སེམས་ཅན་གྱི་གཞུང་དུ་ཡང་བཤད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ལུགས་ལའང་སྦྱོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་
 མེད་པ་མིན་ནོ། དེ་ལྟར་ན།

ཅ་ག། འགྲོ་བ་མ་ལུས་ལས་ལས་སྦྱོས་པར་གསུངས།

སེམས་སྤངས་ནས་ནི་ལས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན།

འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ལས་ལས་སྦྱོས་པར་གསུངས་གིང་། སེམས་སྤངས་ནས་ནི་ལས་ཀྱང་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སེམས་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནས་ལས་གསོག་བའི་བྱིར་ན་ལས་ཀྱང་སེམས་ལ་
 བརྟེན་པའོ།

དེ་ལྟར་ན་ས་བརྩ་བར། “བྱེད་པ་པོ་དང་ཆོར་བ་པོ་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་
 ནས། ཅན་གྱི་སྦྱས་བྱེད་པ་པོ་གཞན་འགོག་བར་བཞུན་ལ། ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་པོ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་སེམས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཅན་གྱི་སྦྱས་སེམས་གཙོ་
 བོར་གྱུར་བར་བཞུན་ཏེ། བཤད་པ་ཐུ་མ་དགག་ཚུགས་དང་བྱི་མ་སྦྱབ་ཚུགས་ནས་ཡིན་ནོ།

༤ ལུགས་པ་རང་འགྲེལ་ རྟེན་བཞུན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༢-བ རྩེད་ ༩-ག།

༥ ལུགས་པ་རང་འགྲེལ་ རྟེན་བཞུན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༢-བ རྩེད་ཐུ་བར་ལུང་འཕྲིན་མཚན་འདུག

༦ ས་བརྩ་བའི་མདོ། རྟེན་བཞུན། བལ་ཆེན། ལ། ཤོག་ ༣༣-ག། རྩེད་ ༣-ག། དེ་ལྟར་ན་ལུགས་ལྟེ་
 ཀྱང་པོ་འབར་གྱི་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཆོར་བ་པོ་མེད་པ་མཚན་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ།

”དེའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་རབ་ཏུ་འབྱུག་པ་ལ་སེམས་ཉིད་གཙོ་བོའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི། སེམས་ལས་གཞན་པ་ནི་གཙོ་བོའི་རྒྱ་མིན་པས། མདོ་ལས་”སེམས་ཙམ་ཞིག་གཙོ་བོར་བཞག་གི་གཟུགས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་”གཟུགས་ཡོད་མོད་ཀྱི་དེ་ལ་ནི།
 སེམས་བཞིན་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན།
 དེས་ན་སེམས་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པ་པོ།
 བརྗོག་གི་གཟུགས་ནི་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཅེ །

གལ་ཏེ་གཟུགས་ཡོད་པར་འདོད་མོད་ཀྱི་སྡེ་ཁྲུང་གཟུགས་དེ་ལ་ནི་སེམས་བཞིན་ཏུ་འགྲོ་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་སེམས་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པ་པོར་རྗོག་པ་སྡེ་བཀག་གི། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ནི་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནོ།

འདི་ན་གྲངས་ཅན་སྐབས་”ཁ་ཅིག་ནི་གཙོ་བོ་ལ་སྐབས་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་། སངས་རྒྱུས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་སེམས་བྱེད་པ་པོར་འདོད་ལ། གཟུགས་བྱེད་པ་པོ་མིན་པ་ལ་ནི་ཚོད་པ་མེད་དོ། དེའི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་ལ་སྐབས་པ་གཞན་གྱིས་བྱེད་པ་པོར་དོགས་པ་སྡེ་བཞགས་པར་བྱས་པ། བྱེད་པ་པོ་དེའི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་གཙོ་བོ་ལ་སྐབས་པ་ཁོ་ན་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མ་སྣང་ཏུ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཏུ་རྒྱས་པར་མཐོང་བས། སེམས་ཙམ་ཞིག་བྱེད་པ་པོར་བརྗོད་པ་ན་གཙོ་བོ་ལ་སྐབས་པ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་བསལ་ནས། གཙོ་བོ་ལ་སྐབས་པ་ཡུལ་བཞོན་པའི་ཚོད་པའི་གནས་ཀྱི་ཡུལ་གཞོན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་ཏེ། ཡུལ་གཅིག་ལ་དབང་བྱེད་པར་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་འགྲན་རྒྱ་གཅིག་བཞོན་ནས། བཞོན་པ་རང་གི་ཡུལ་

༡༡ འབྱུག་པ་རང་འགྲུལ། རྗེ་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༡༩-བ བྱེད་ ཅ་བ།

༡༢ ས་བརྒྱ་པའི་མདོ། རྗེ་བཀག་ལ། མལ་ཆེན། ལ། ཤོག་ ༣༢༠-བ བྱེད་ ཅ་བ།

༡༣ འདི་ལྟར་གཟུགས་ཡོད་པ་ནི་མཚན་ཉིད་འབྱུང་།

༡༤ འབྱུག་པ་རང་འགྲུལ། རྗེ་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༢༠-ན། བྱེད་དང་པོ།

འཛིན་ཅིང་གཉིས་ཀ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་བྱིར་བྱེ་བོ་མལ་བ་ལ་གཞོན་བ་མེད་བ་ལྟར་དེ་བཞིན་
དུ་འདིར་ཡང་གཉིས་ཀ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་བྱིར་བྱེ། གཞུགས་ལ་གཞོན་བ་མེད་བས་གཞུགས་
ཡོད་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་བར་བྱུང།”

གཉིས་བ་(བྱི་རོལ་དང་ནང་གི་སེམས་གཉིས་ཡོད་མེད་མཚུངས་བར་བཞུན་བ་)ནི། དེ་བྱིར་ལྟར་
མུར་ཇི་སྒྲིད་བཞུན་བའི་ཚུལ་གྱིས།

ཅ་བ། འཛིན་ཉེན་བ་ཡི་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ལ།
བྱང་པོ་འཛིན་ཉེན་གྲགས་^{༡༠}ཉེ་ལྟ་ཆར་ཡོད།
དེ་ཉིད་ཡེ་སེས་འཆར་བར་འདོད་བ་ན།
རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་དེ་ལྟ་འབྱུང་མི་འབྱུར། ༩༡ །

འཛིན་ཉེན་བ་ཡི་དེ་ཉིད་དེ་རྣམ་གནས་ལ་གནས་བ་ལ་བྱི་རོལ་གྱི་གཞུགས་ཀྱི་བྱང་པོ་ལ་
སོགས་བ་རྣམས་འཛིན་ཉེན་ལ་གྲགས་ཉེ་བྱང་པོ་ལྟ་ཆར་ཡོད་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་བའི་ཡེ་སེས་འཆར་བར་འདོད་བ་ན་རྣལ་འབྱོར་བ་མཉམ་བར་གནས་བ་ལ་དེའི་རོར་བྱང་
པོ་དེ་ལྟ་འབྱུང་བར་མི་འབྱུར་རོ།

“གང་གི་བྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་བ་དེའི་བྱིར།”^{༡༡}

ཅ་བ། གཞུགས་མེད་ན་ནི་སེམས་ཡོད་མ་འཛིན་ཅིག།
སེམས་ཡོད་ཉིད་ནའང་གཞུགས་མེད་མ་འཛིན་ཅིག།

བྱི་རོལ་གྱི་གཞུགས་མེད་བར་འདོད་ན་ནི་སེམས་ཡོད་བར་མ་འཛིན་ཅིག ནང་གི་སེམས་
ཡོད་བར་འདོད་བ་ཉིད་ཡིན་ནའང་བྱི་རོལ་གྱི་གཞུགས་མེད་བར་མ་འཛིན་ཅིག

^{༡༠} འབྱུགས་པ་རང་འབྱེལ། རྟེན་བཞུན། དབུ་མ་ ༡། བོག་ ༢༤༠-ན། རྟེན་ ༩-བ།

^{༡༡} “གྲུངས་ཉེ་ལྟ་ཆར་ཡོད།” རང་འབྱེལ།

^{༡༢} འབྱུགས་པ་རང་འབྱེལ། རྟེན་བཞུན། དབུ་མ་ ༡། བོག་ ༢༤༠-ན། རྟེན་ ༩-བ།

“ཁང་གི་ཆེ་བཟགས་དོན་འཆོལ་བའི་འཐད་བས་དབྱེད་བ་ན་ཕྱི་གཟུགས་མེད་པར་
 རྟོག་ན་ནི་དེའི་ཆེ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་ཡོད་པ་འཐད་བས་འབྱུང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ནང་གི་
 ལེམས་མེད་པར་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་ལ། ཡང་གང་གི་ཆེ་ལེམས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་ན་
 རྟོག་ན་དེའི་ཆེ་གཟུགས་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ་གཉིས་ཀ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལ་བྲགས་བའི་
 ཕྱིར་རོ།”

འདིར་ལེམས་ཅམ་བས་གཟུགས་དང་ལེམས་གཉིས་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདོད་པར་
 བཤད་བའི་གཟུགས་མེད་པ་ནི་ཕྱི་རྩལ་གྱི་གཟུགས་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། “ཕྱི་གཟུང་མེད་པར་
 རང་གི་ས་པོན་ལས། རྩེ་པོགས་སྤང་ཉིད་འབྱུང་བར།” ཞེས་གསུངས་ཤིང་དེའི་འབྲེལ་བ་
 ལས་ཀྱང་།** “རྩེ་པོ་ལ་པོགས་བའི་ཕྱི་རྩལ་གྱི་གཟུགས་མེད་པར་” ཞེས་གཟུགས་མེད་
 བའི་དགག་བྱ་ལ་ཕྱི་རྩལ་གྱི་ཁྱད་པར་སྤྲོས་ཤིང་། ཡང་འབྲེལ་བ་ལས།** “ཅམ་གྱི་སྐྱས་
 རྟེན་ཕྱི་འཁོག་བར་མི་རྩལ་བར་བཞུགས་ནས་རྩལ་བ་གཞན་དུ་བཤད་པ་ལས་ཀྱང་ཕྱི་རྩལ་
 འཁོག་བ་མི་སྤྱད་པར་བཟུན་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ།” ཞེས་གཟུགས་འཁོག་བ་མཛད་པ་དོན་དོན་མིན་
 བར་གསུངས་བའི་གཟུགས་འཁོག་བ་ཕྱི་རྩལ་འཁོག་བ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཆོག་ཟེན་ཅམ་ལ་བྱེད་ན་** “ཅམ་གྱི་སྐྱས་རྟེན་ཕྱི་འཁོག་མི་རྩལ་བ་
 བཞུགས་ནས།” ཞེས་གསུངས་པས་ལེམས་ཅམ་བས་ཅམ་གྱི་སྐྱས་ལེམས་ཀྱི་རྟེན་ཕྱི་འཁོག་བར་
 འདོད་དོ་ཞེས་ཀྱང་བཞུགས་པར་བྱའོ།

-
- 19 འབྱུག་བ་རང་འབྲེལ། རྩེ་བཟུང་། དབྱེད་པ། ལ། ཤོག་ 264-ག། རྩེ་ 1-ག།
 20 དབྱེད་པ་ལ་འབྱུག་ག། རྩེ་བཟུང་། རྩེ་བཟུང་ག།
 21 འབྱུག་བ་རང་འབྲེལ། རྩེ་བཟུང་། དབྱེད་པ། ལ། ཤོག་ 264-ག། རྩེ་ 2-ག།
 22 འབྱུག་བ་རང་འབྲེལ། རྩེ་བཟུང་། དབྱེད་པ། ལ། ཤོག་ 264-ག། རྩེ་ 1-ག།
 23 དབྱེད་པ་ལ་འབྱུག་ག། རྩེ་བཟུང་། བཟུང་ཕྱི་འཁོག་བའི་རྩེ་འབྲེལ། རྩེ་བཟུང་། དབྱེད་པ། ལ།
 ཤོག་ 264-ག། རྩེ་ 1-ག།

གལ་ནི་སེམས་ཅམ་པས་གཞུགས་ཅན་ཁས་མི་ལེན་ན་སེམས་ཅམ་པ་ཀུན་གཞི་སྤྱད་པའི་
 རིགས་པ་བཞུན་པ་ན། མེག་བཞུས་ལས།²³ “ཉིང་མཚམས་སྒྲོར་བ་སྤྱེལ་ཟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་
 དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡང་དེ་ལས་གཞན་རྣམ་པར་སྤྱིན་པའི་རྣམ་པར་སེས་
 པ་མེད་པར་མི་འཐད་དེ”ཞེས་དང་།²⁴ “རྣམ་པར་སེས་པ་དང་མིང་དང་གཞུགས་གདུང་བྱིས་
 ལྟར་གཅིག་ལ་གཅིག་བཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པར་སྤྱིན་པའི་
 རྣམ་པར་སེས་པ་མེད་ན་མི་རུང་ངོ”ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་འགལ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་དེ་
 གཞུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཁས་སྤངས་ན་སྤྱི་རལ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འདོད་པའི་བྱིར་རོ།

དེས་ན་རྣམ་པར་སེས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་མིང་གཞུགས་སྤྱེ་བ་སོགས་ཁས་ལེན་ཀྱང་སྤྱི་རལ་
 ཁས་ལེན་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་ལ་བསྒྲིག་ནས་སྤྱི་བར་མི་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅམ་གྱི་སྤྱན་མང་མ་
 ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་སྤྱིན་པ་ན་དེ་ལྟར་བཤད་བ་ཤིན་དུ་མང་ངོ་།

²⁵ “ལུང་ལས་ཀྱང་སྤྱི་རལ་གྱི་དོན་དང་ནང་གི་སེས་པ་ཡོད་མེད་མཚུངས་པ་དེ་ལྟར་
 རྟོགས་བར་བྱ་སྟེ།” འདི་ལྟར།

ཅ་བ། དེ་དག་སེས་རབ་ཚུལ་མདོར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།

མཚུངས་པར་སྤངས་ཤིང་མངོན་པའི་ཆོས་ལས་གསུངས། ཅེ ॥

“གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་བྱང་པོ་ལྟ་བུ་དེ་དག་ནི་སེས་རབ་ཀྱི་མ་རྩལ་དུ་བྱིན་པའི་ཚུལ་
 གྱི་མདོར་²⁶ རྟོ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལྟ་ཆར་ཡང་མཚུངས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྤངས་ཤིང་
 སྟེ་བཀག་པ་ཡིན་དེ། “རབ་འབྱོར་གཞུགས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྣམ་
 པར་སེས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་ངོ”ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། ཆོས་མངོན་པ་²⁷ ལས་

23 མེག་བཞུན་པོ་བཞུས་པ། མེ་བཞུན། སེམས་ཅམ། རི། མོག་ ཅ་ན། བྱང་ ཅ་བ།

24 མེག་བཞུན་པོ་བཞུས་པ། མེ་བཞུན། སེམས་ཅམ། རི། མོག་ ཅ་ན། བྱང་ ཅ་བ།

25 འདུག་པ་རང་འབྱེལ། མེ་བཞུན། དབུ་མ། ར། མོག་ 240-ན། བྱང་ ཅ་བ།

26 སེས་རབ་ཀྱི་མ་རྩལ་དུ་བྱིན་པའི་མདོ། མེ་བཀག་ འབྱུང་ མ། མོག་ 222-བ། བྱང་དང་པོ་

ནི་ལྟ་ཆར་ཡང་རང་དང་སྤྱི་ལོ་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པར་གསུངས་སོ།།

“དེའི་ཕྱིར་”པ་རེལ་གྱིས་ནི་ལྟར་བཤད་པ་“དེ་ལྟར་”ཕྱི་རེལ་དང་སེམས་གཉིས་དོན་དམ་
བར་མེད་མཉམ་དང་། ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་མཉམ་དུ་“ལུང་དང་རིགས་པས་”གྲུབ་པའི།”

ཅ་པ། བདེན་གཉིས་རིམ་པ་འདི་དག་བཤིག་ནས་ཀྱང་།

ཁྱོད་ཀྱི་ཇས་ནི་བཀག་པས་འབྱུང་མི་འགྱུར།

བདེན་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་འདི་དག་“བཤིག་པར་འགྱུར་རོ། དེ་ལྟར་བཤིག་ནས་ཀྱང་
སེམས་ཅམ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་དབང་ཇས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་འགྱུར་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཅིའི་ཕྱིར་ནི་
ན། གང་གི་ཕྱིར་ལྟར་གཞན་དབང་ཇས་སུ་གྲུབ་པ་ལན་དུ་མར་བཀག་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་
ངལ་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ།”

ཅ་པ། དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟའི་རིམ་པས་དངོས་གདོད་ནས།

དེ་ཉིད་མ་སྐྱེས་འཇིག་རྟེན་སྐྱེས་རིག་བྱ། ཅེ ༥

བདེན་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་མི་འཇིག་པ་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་མ་ལྟར་དུ་ཡོད་པར་འདོད་
དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། ལྟར་བཤད་པ་དེ་ལྟ་ཕྱི་རེལ་པས་དངོས་པོ་རྣམས་གདོད་མ་ནས་དེ་ཁོ་ན་

༥༥ མཚན་གནས་དུག་པའི་རང་འབྱེལ། རྟེན་བཟུང་། མཚན་ག་ ཁྲ་ཤོག་ ༡༡-པ། རྟེན་ ༥-པ། རྟེན་གནས་གྲུབ་
པར་གྱུར་པ་ཡིས། དུན་པ་ཉིད་གཞག་བསྒྲིབ་པར་བྱ། རྟེན་ལྟར་ནི་ན། ལུས་ཚོར་སེམས་དང་ཚོས་རྣམས་
ལ། མཚན་ཉིད་གཉིས་སུ་ཡོངས་བཞག་པས། ལུས་དང་། ཚོར་པ་དང་། སེམས་དང་། ཚོས་རྣམས་
ལ་རང་དང་སྤྱི་ལོ་མཚན་ཉིད་དག་དུ་ཡོངས་སུ་བཞག་པས་སྟེ། དེ་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་རང་གི་རོ་
མོ་ལྟ། སྤྱི་ལོ་མཚན་ཉིད་ནི་འདུས་བྱས་རྣམས་ནི་མི་ཉག་པ་ཉིད་དང་། རག་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སྤྱག་
བསྐལ་བ་ཉིད་དང་། ཚོས་རྣམས་ཅན་སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པ་དག་གོ། རྟེན་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་
དག་མེད་ནས་ལྟར་ཡང་ངོས་པ་མ་ཉིད་པས། མཁྱེན་ལྟར་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པར་འཚལ།

༥༦ འབྱུག་པ་རང་འབྱེལ། རྟེན་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༤-པ། རྟེན་དང་གོ

༥༧ “བཀག་པར་འགྱུར་མི་འགྱུར།” རག་ཚའི་འགྱུར།

༥༨ འབྱུག་པ་རང་འབྱེལ། རྟེན་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༤-པ། རྟེན་ ༢-པ།

ཉིད་དུ་མ་སྐྱེས་ཤིང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེས་པར་ཇིག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།

འདིས་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་མ་སྐྱེས་པ་དོན་དམ་དང་། སྐྱེས་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་སྒྲུང་བར་སྟོན་
བས་དགག་བྱ་ལ་བྱད་བར་ངེས་པར་སྒྱར་བར་བྱའོ།

གསུམ་པ་(ཡང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།
སྤྱི་རྩལ་མེད་པའི་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་བྱང་དོན་དུ་བཟུན་པ། མདོའི་བྱང་ངེས་ཀྱི་དོན་
རྟོགས་པའི་ཐབས་བཟུན་པའོ།

དང་པོ་(སྤྱི་རྩལ་མེད་པའི་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་བྱང་དོན་དུ་བཟུན་པ་)ལ་གཉིས། བྱང་དོན་དུ་
ལྷང་གིས་བཟུན་པ། ཇིགས་པས་བཟུན་པའོ།

དང་པོ་(བྱང་དོན་དུ་ལྷང་གིས་བཟུན་པ་)ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་འབྲ་བའི་མདོ་གཞན་
ཡང་བྱང་དོན་དུ་བཟུན་པའོ།

དང་པོ་(དངོས་ཀྱི་དོན་)ནི། གལ་ཏེ་ཡང་ས་བརྒྱ་བའི་མདོའི་དོན་²⁷དེ་ལྟར་བཤད་མོད་ཀྱི།
དེ་ལྟར་ཡང་ལྷང་གཞན་ཡང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས།²⁸ “སྤྱི་རྩལ་སྒྲུང་བ་ཡོད་མེད་དེ།
སེམས་ནི་སྒྲ་ཚོགས་རྣམས་སུ་སྒྲུང་། ལུས་དང་ཁྱེད་སྐྱོད་གནས་འབྲ་བ། སེམས་ཙམ་དུ་ནི་
ངས་བཤད་དོ།” ཞེས་གསུངས་སོ།

²⁹“དེ་ལ་ལུས་ནི་མིག་ལ་སྟོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་གཞུགས་ཙན་རྣམས་སོ། ཁྱེད་སྐྱོད་ནི་
གཞུགས་སྐྱེ་སྟོན་པའི་ལུས་སྟོན་། གནས་ནི་སྐྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ནོ། སེམས་ལས་སྟོན་པའི་སྟོན་

²⁷ འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྩེ་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ 24-མ། རྩེ་ 2-མ།
དགོངས་པ་རབ་གསལ་པ་དུ། ཇི་བཞིན་རང་གི་བཟུན་བཅོས་དེ་དེ་ལས། ཞེས་སྟོན་པའི་ཐད་ཀྱི་འབྲེལ་
པ་ལྟར་མིན་ནམ་ལྟར་ཡང་དབྱུང་བར་མཛོད།

²⁸ ཡང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ། རྩེ་བཟུང་། མདོ་རྩེ། 3། ཤོག་ 22-མ། རྩེ་ 3-མ།

²⁹ འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྩེ་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ 24-མ། རྩེ་ 2-མ།

བྱི་རོལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྣམ་པར་སྤེལ་བ་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་ལུས་དང་ཁོངས་སྤྱོད་དང་
གནས་སུ་སྤང་བ་སྦྱོར་བ་ན་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོར་གནས་བ་ལུས་རང་ལ་སོགས་བ་རྣམ་པར་སྤེལ་
བ་ལས་ཐ་དད་བ་བྱི་རོལ་ལྟ་བུར་མངོན་བ་ཡིན་ནོ། རེའི་བྱིར་ལམས་གསུམ་པོ་ནི་ལེམས་ཙམ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།”

༡༠ “མདོ་འདི་ཡང་དགོངས་བ་ཙན་ཉིད་དུ་བཟློག་པའི་བྱིར་བཤད་པ།”

ཙ་པ། མདོ་ཟྱེ་གང་ལས་བྱི་རོལ་སྤང་ཡོད་མིན།༡

ལེམས་ནི་སྤྱ་ཚོགས་སྤང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ།༢༡

མདོ་ཟྱེ་གང་ལས་བྱི་རོལ་སྤང་ཡོད་མིན། ལེམས་ནི་སྤྱ་ཚོགས་སྤང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ།

“དེའི་དགོངས་བ་པོ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།”

ཙ་པ། གཟུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆགས་གང་དེ་དག་ལ།

གཟུགས་བསྐྱོག་བ་སྦྱོར་དེ་ཡང་དུང་དོན་ཉིད། ཅེ །

༡༢ “གང་དག་གཟུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆགས་པའི་ཁྱེན་ཙན་གྱི་རྣམ་སུ་ཆགས་བ་དང་། ཁོང་
ཁྱོད་དང་ང་ཀྱུ་ལ་སོགས་བ་རྣམས་ཀྱིས་འདུག་བ་རང་དབང་མེད་བར་བྱས་བར་འགྱུར་ཞིང་།
དེ་ལ་མངོན་བར་ཞེན་བས་དེ་དག་ཟྱིག་བ་ཆེན་པོ་དང་སྦྱོར་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་སྤེལ་གྱི་
ཚོགས་བསགས་བ་ལས་ཉམས་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ལ་བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་
ཁྱེན་ཙན་གྱི་ཉོན་མོངས་བ་བསྐྱོག་པའི་བྱིར། ཆགས་བ་ཙན་དག་ལ་བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་ཆགས་

༡༠ འདུག་བ་རང་འགྲེལ། ཟྱེ་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༤-ག། ཟྱེང་ ༩-ག།

༡༡ མདོ་ཟྱེ་གང་ལས་བྱི་རོལ་དོན་ཡོད་མིན། རག་ཚའི་འགྱུར།

༡༢ ལེམས་ནི་སྤྱ་ཚོགས་སྤང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ། རག་ཚའི་འགྱུར།

༡༣ འདུག་བ་རང་འགྲེལ། ཟྱེ་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༤-ག། ཟྱེང་ ༩-ག།

༡༤ འདུག་བ་རང་འགྲེལ། ཟྱེ་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༤-ག། ཟྱེང་ ༡-ག།

བ་འཛམས་བའི་ཀེང་རུས་ལྟར། དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་སེམས་ཙམ་
ཉིད་བཟུན་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱལོ།”

ཙམ། ----- ཡང་དང་དོན་ཉིད།

“ཨ་”ཡང་ལུང་འདི་དང་བའི་དོན་ཉིད་ིན་གྱི་ངེས་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་
གང་ལས་ངེས་ཤིང་།”

ཙམ། འདི་ནི་ལྟོན་པས་དང་དོན་ཉིད་གསུངས་ཤིང་།

འདི་ནི་དང་དོན་ཉིད་དུ་རིགས་པས་འཐད།

ཁྱི་རེལ་མེད་བར་སེམས་ཙམ་མི་ཞེས་གསུངས་བ་འདི་ནི། ལྟོན་པས་དང་དོན་ཉིད་དུ་
གསུངས་པས་ལུང་ལས་དང་དོན་དུ་འགྱུབ་ལ། མདོ་འདི་ནི་དང་དོན་ཉིད་དུ་རིགས་པས་ཀྱང་
འཐད་བ་ལྟེ་འགྱུབ་ལོ།

“དེ་ལྟར་གྱི་རེལ་ལྟར་བ་ཡོད་མེད་དེ།” ཞེས་བ་རྣམས་གྱིས་སེམས་ཙམ་དུ་བཟུན་བའི་
ཙམ་གྱི་སྒྲུབ་ནི་ས་བརྩ་བའི་མདོ་ལས་བཤད་བ་ལྟར་གྱི་རེལ་མི་འགོག་བྱེད་བ་པོ་གཞན་འགོག་
ཅེས་སློབ་དཔོན་འདིས་མི་འཆད་གྱི། དེ་ལ་ནི་ཙམ་གྱི་སྒྲུབ་གྱི་རེལ་འགོག་གྱང་མདོ་དེ་དང་
དོན་ནི་ཞེས་འགྲེལ་ལོ།

སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལེགས་ལུན་གྱིས་ནི་མདོ་དེས་³⁵གྱང་སེམས་ལུས་དང་། ལོངས་སྤྱོད་
དང་གནས་དང་འདྲ་བ་ལྟེ་དེའི་རྣམ་པ་གྱི་བ་མ་ལྟ་བུས་ཁ་བསྐྱར་བར་སླེ་བ་ལ་འཆད་ཅིང་གྱི་

35 འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། ཁྱེ་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ 217-ན། བྱེད་ 2-ག།

36 ཤེས་རབ་སྤྱོད་མ། ཁྱེ་བཟུང་། དབུ་མ། ཆ། ཤོག་ 207-ག། བྱེད་ 2-ག། ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་།
གནས་འདྲ་བའི་སེམས་ལྟ་ཆོགས་སྒྱེ་བས་སེམས་ལྟ་ཆོགས་སུ་སྒྲུང་ཤིང་། ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་།
གནས་གྱི་གྱི་བ་མ་ལྟ་བུས་ནི་བར་ཁ་བསྐྱར་བའི་བྱིར། ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་གནས་ལྟ་བུར་ཡང་སྒྲུང་
ངོ། དེ་མེད་དུ་ཕྱིན་ནི་སྒྲུང་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ནི། དཔེར་ན་རི་བོང་གི་རྩ་སྒྲུང་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བ་
པལྟ་ཆོ། ཞེས་གསུངས་ལོ།

རྩལ་ཡོད་མིན་གྱིས་ཀྱང་སྒྲོས་རྣམ་མེད་དུ་མཐོང་བ་འགོག་པར་བཞེད་པས་ཅམ་གྱི་སྐྱས་བྱི་
རྩལ་འགོག་པ་མིན་པར་འཆད་དོ།

གཉིས་པ་(དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་གཞན་ཡང་དང་དོན་དུ་བསྒྲན་པ་)ནི། “ཕྱི་རྩལ་སྒྲུང་བ་ཡོད་མེད་དེ།”
ཞེས་སོགས་གྱིས་བྱི་རྩལ་མེད་པར་སེམས་ཅམ་ཞིག་ཡོད་པར་བསྒྲན་པ་^{༣༢} “དང་དོན་ཡིན་པ་
འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་གྱི།”

ཅ་པ།   རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྒྲེ་གཞན་ཡང་ནི།

དང་དོན་ཉིད་དུ་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད། ཅ་ ॥

སྒྲུང་བཞད་པ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྒྲེ་སེམས་ཅམ་བ་རྣམས་གྱིས་ངེས་དོན་དུ་ཁས་
སྤངས་པ་ལས། གཞན་ཡང་ནི་དང་དོན་ཉིད་དུ་འཆད་འགྱུར་གྱི་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད་དོ།

༣༢ “རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྒྲེ་དེ་ཡང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དགོངས་པ་ངེས་འབྱེལ་ལས་^{༣༣}
ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་བསྒྲན་པ་ལས། ཀུན་བརྟུང་བ་མེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་ཡོད་པ་དང་།”
དེ་བཞིན་དུ། ^{༣༤} “ཡེན་པའི་རྣམ་པར་སེམས་པ་ཟབ་ཅིང་གྲ། ས་བོན་ཐམས་ཅད་རྩ་ལྷན་སྒྲུབ་
འབབ། བདག་ཏུ་རྟོག་པར་འགྱུར་ན་མི་བྱུང་ཞེས། བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་ནི་དེ་མ་བསྒྲན།”
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲེ། ཞེས་འབྱེལ་བར་^{༣༥} གསུངས་སོ།

དེ་ལ་མདོ་དེར་ཀུན་བརྟུངས་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་རང་གི་
མཆན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པའི་ཡོད་མེད་གྱི་བྱུང་བར་བྱོལ། བདག་གཉིས་སུ་ཀུན་བརྟུངས་པ་ལྟ་བུ་
དང་། ཚོས་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་དང་བྱུང་བར་དུ་བརྟགས་པ་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི།

༣༣ འདུག་པ་རང་འབྱེལ། རྒྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༤-ན། བྱེད་ ༥-པ།

༣༤ འདུག་པ་རང་འབྱེལ། རྒྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༤-ན། བྱེད་ ༥-པ།

༣༥ དགོངས་པ་ངེས་འབྱེལ་ལེའུ་བདུན་པ། རྒྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༥-ན། བྱེད་ ༥-པ།

༣༦ དགོངས་པ་ངེས་འབྱེལ་ལེའུ་ལྔ་པ། རྒྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༥-ན། བྱེད་ ༥-པ།

༣༧ འདུག་པ་རང་འབྱེལ། རྒྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༥-ན། བྱེད་ ༥-པ།

དེའི་ལྷགས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་ཀྱང་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་བར་དུ་བདགས་པའི་ཀུན་བདགས་དུ་
མ་ཞིག་ནི་གཞི་བྱ་བ་པ་ཡིན་ནོ།

མདོ་དེར་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་བྱ་བ་གཉིས་ཀ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་བ་བར་
གསུངས་ཀྱང་། འབྲེལ་བར་གཞན་དབང་ཅམ་ལས་མ་གསུངས་པ་ནི་དབྱ་མེས་མ་བདེན་
བར་ཡོད་མེད་ཅོད་པའི་གཞིའི་གཙོ་བོ་ནི་གཞན་དབང་ཡིན་ཏེ་ཀུན་བདགས་འདོགས་པའི་གཞི་
ཡང་གཞན་དབང་ཡིན་ལ། ཡོངས་བྱ་བ་ཀྱང་གཞན་དབང་ལ་བདེན་ནས་གཞན་དགོས་པའི་
ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟར་བྱེ་བ་ཡང་ལྷགས་འདིས་དྲང་དོན་དུ་འཆད་དོ།

ཡང་མདོ་དེར་“ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་”ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་
དུ་གསུངས་པའི་འདུག་ཤེས་དུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་གསུངས་པ་ཡང་
འདིར་དྲང་དོན་དུ་འཆད་དོ། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མེད་ན་ནི་ཉོན་ཡིད་ཀྱང་གཞན་དུ་མེད་པ་
ཡིན་ནོ། ལ་སོགས་པའི་སྐུས་བཟུས་པ་ལ་མདོ་དེར་སྤྱི་རྒྱ་བཀག་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་
པ་གསུམ་དུ་བཤད་པ་གཉིས་ཏེ། འདིར་དྲང་དོན་དུ་འབྲེལ་དགོས་པ་བཞི་ཡོད་དོ། འདི་
རྣམས་ལ་གོ་བ་མཐའ་ཚད་བར་མ་ཆགས་ན་ཕྱིར་དབྱ་མེས་དང་ཁྱད་བར་དུ་ལྷགས་འདིའི་
གནད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་མི་ཤེས་པར་མཐོང་ནས་དྲང་ངེས་རྣམ་པར་འབྲེད་བར་ཞིབ་དུ་
བཤད་དོ།

དགོངས་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གང་གིས་སྤྱི་རྒྱ་མེད་པར་བཟུན་པ་ནི། ཐེག་བཟུས་
ལས། “བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིང་ངེ་འཇིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་བརྙན་དེ་ཅི་མེས་མ་དེ་

༡༢ འདུག་པ་རང་འབྲེལ། རྒྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༣-ན། བྱེད་ ༡-པ། བདགས་པ་མེད་པ་ཉིད་
དང་། གཞན་གྱི་དབང་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་གསུངས་སོ།

༡༣ དགོངས་པ་ངེས་འབྲེལ་ལེབ་ལྷ་པ། རྒྱ་མ། མདོ་སྤྱི་ ༡༣-པ། ཤོག་ ༡༢-པ། བྱེད་ ༢-པ།

༡༤ ཐེག་པ་ཚེན་པོ་བཟུས་པ། རྒྱ་མ། མེས་མ་ཅམ་ ༥། ཤོག་ ༡༠-ན། བྱེད་ ༤-པ།

༡༥ དགོངས་པ་ངེས་འབྲེལ་ལེབ་བརྒྱད་པ། རྒྱ་མ། ཤོག་ ༢༢-ན། བྱེད་ ༣-པ། འབྲེད་གྱི་ཚིག་
ཕྱིར་མི་བཟུན་པ་ཕྱད་དོ།

ལས་ཐ་དད་བ་ཞེས་བགྱིའམ། ཐ་དད་བ་མ་ལགས་བ་ཞེས་བགྱི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
བཀའ་བསྐུལ་བ། བྱམས་བ་ཐ་དད་བ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་
བ་ནི་དམིགས་བ་རྣམ་པར་རིག་བ་ཅམ་གྱིས་རབ་དུ་བྱེ་བ་ཅན་ཡིན་ན་ཞེས་ངས་བཤད་དོ།”
ཞེས་སོགས་དུངས་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ།

ལུགས་འདིས་ལྷན་བཤད་བའི་དོན་ཚན་བཞི་ཁ་དྲུང་དོན་དུ་འགྲེལ་གྱི། དེ་དག་གི་གསེབ་
ནས་ཁ་ཅིག་དྲུང་དོན་དང་། ཁ་ཅིག་ངས་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་ལྷན་ནི་མི་མཛད་དོ། འདི་ལ་ཡང་
མཐར་ཐུག་ཐེག་བ་གསུམ་དུ་བཤད་བ་ནི་འཇགས་བ་ཉིད་ཀྱིས་མདོ་ཀུན་ལས་བདུས་བ་
“ལས་མཐར་ཐུག་ཐེག་བ་གཅིག་དུ་བསྐྱབ་བ་ལས་གོ་རྣམ་པར་དགོངས་ནས་འཇུག་འགྲེལ་
དུ་མ་སྒྲིལ་སོ། ལྷག་པ་གསུམ་གྱི་ཕྱི་རོལ་མེད་བར་སེམས་ཅམ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་
བར་བསྐྱན་བ་དྲུང་དོན་དུ་ལྷང་གིས་གསལ་བར་བྱེད་བ་ནི། ལང་ཀར་གསེགས་བ་ལས།”
“ཇི་ལྟར་ནད་བ་ནད་བ་ལ། སྐན་བ་སྐན་རྣམས་གཏོང་བ་ལྟར། སངས་རྒྱལ་དེ་བཞིན་སེམས་
ཅན་ལ། སེམས་ཅམ་དུ་ཡང་རབ་དུ་གསུངས།” ཞེས་བ་འདི་ཡིན་དེ་ནད་བ་སོ་སོ་ལ་སྐན་
སྐྱེར་བ་ནི་སྐན་བའི་རང་དབང་གིས་མ་ཡིན་གྱི། རད་བའི་ནད་ཀྱི་ཚུལ་དང་བསྐྱན་དགོས་བ་
བཞིན་དུ་སེམས་ཅམ་དུ་གསུངས་བ་ཡང་སྐྱོན་བའི་རང་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་མིན་གྱི། གཤམ་
བྱའི་བསམ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་གསུངས་པས་ལྷང་ལྷན་ཐ་དད་དོན་དུ་ཤེས་སོ།

ཇི་ལྟར་ནད་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཇུག་དུ་འགྲེལ་བ་ལས། “དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྷན་
འདས་ཀྱི་མདོ་བཛྲོད་བ་ལས་ཞེས་བ་ནས། མདོན་པར་ཚོགས་པར་འཆང་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་

༡༦ མདོ་ཀུན་ལས་བདུས་བ། རྩེ་བཅུ་ན། དབུ་མ། ཀྱི། ཤོག་ ༡༤-ག། བྱེད་ ༩-ག། ཐེག་བ་གཅིག་དུ་
ཐད་བ་ནི་མདོ་དུ་མ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། འཇགས་བ་དམ་བའི་ཚོས་བསྐྱེད་ཀར་བའི་མདོ་ལས་
འབྱུང་བ། ང་ཡང་ཐེག་བ་གཅིག་ལས་བཅུ་མས་དེ་སེམས་ཅན་རྣམས་མ་ཚོས་འཆང་བ་འདི་ལྟ་ལྟ་
སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་བ་སྐྱེ། ཐེག་བ་གཅིག་སམ་གསུམ་ཞེས་
བྱ་བ་དག་ཀྱང་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་སོ།

༡༧ ལང་ཀར་གསེགས་བའི་མདོ། རྩེ་བཀའ། མདོ་ལྟ། ཅ། ཤོག་ ༡༧-ན། བྱེད་ ༢-ག།

༡༨ འཇུག་བ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བཅུ་ན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༡༤-ན། བྱེད་ ༩-ག།

ཞེས་ཏེ། ཞེས་པའི་པར་ལང་གསེགས་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་དངས་པ་ནི་རྣམ་རིག་
པས་ཀྱན་གཞི་ངེས་དོན་དུ་ཁས་བླངས་པ་དང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་ངོ་། འདིར་འགྲེལ་བཤད་
ལས།^༡ “དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ཏྲག་བཏན་གྱི་སྤྱིང་པོ་གསུངས་པ་དང་དོན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་
སེམས་ཅམ་དུ་གསུངས་པ་ཡང་དང་དོན་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་” ལྷག་པར་སྟུ་བ་ཡིན་ཏེ།
འགྲེལ་བ་ལས།^༢ “སེམས་ཅམ་དུ་གསུངས་པ་དང་དོན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་” ཞེས་པའི་དོན་
དུ་གསལ་པར་བཤད་པའི་བྱིར་ངོ་།

དེས་ཇི་ལྟར་ནད་པ་ཞེས་སྐྱེས་སེམས་ཅམ་དུ་སྟུ་བ་དང་དོན་དུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་
ཏྲག་བཏན་གྱི་སྤྱིང་པོ་དང་དོན་དུ་གསུངས་པས་ཀྱང་། དགོངས་འགྲེལ་སྐྱེས་ལས་ཀྱན་གཞི་
རྣམ་སེམས་གསུངས་པ་སྟུ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པར་སྟུ་བ་བ་ཡིན་ངོ་། དེ་ལ་ནི་ཐོག་མར་སྤྱིང་པོ་
བསྟན་པ་སྟུ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པར་སེམས་དགོས་པས། ལང་གསེགས་ལས།^༣ “མདོ་ལྷེ་ནི་
སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་བ་བཞིན་བསྟན་པ་དོན་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ནའི་གཏམ་མིན་ངོ་།
དཔེར་ན་སྤྲིག་གྱུ་ནི་རྒྱར་མེད་བས་རྒྱར་ཞེན་པའི་རི་དུ་གས་སྟུ་བ་བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱང་
བྱིས་པ་མགུ་བར་བྱེད་གྱི། འཇགས་པའི་ཡེ་སེས་རྣམ་པར་དགོད་པའི་གཏམ་ནི་མིན་ངོ་། དེས་
ན་ཁྱོད་གྱིས་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བར་བྱའི་བཞེད་པ་ལ་ཆགས་པར་མི་བྱའོ་” ཞེས་བཀའ་སྟུལ་
པ་དང་།

“སྟོ་གྲོས་ཚེན་པོས་མདོ་ལྷེ་ལས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་གསུངས་པ་དེ་རང་བཞིན་
གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་མཚན་སོ་གཉིས་དང་ལྟན་པ་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ལུས་གྱི་ནང་ན་ཡོད་པར་བཞེད་དེ། རྟོན་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་གོས་བྲི་མ་ཅན་གྱིས་

༡ ལང་དགར་གསེགས་པའི་མདོ། ཇི་བཀའ། མདོ་ལྷེ། ༣། ཐོག་ ༤༡-པ། བྱེད་ ༢-པ།

༢ འབྲུག་པའི་འགྲེལ་བཤད། ཇི་བཀའ། དབུ་མ། ༢། ཐོག་ ༢༡-པ། བྱེད་ ༢-པ།

༣ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ་ ཇི་བཀའ། དབུ་མ། ༡༡། ཐོག་ ༢༤-པ། བྱེད་ ༤-པ། དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྟན་
འདས་གྱིས་མདོ་བཞེད་པ་ལས། ཞེས་གསུངས་སོ།

༤ ལང་དགར་གསེགས་པའི་མདོ། ཇི་བཀའ། མདོ་ལྷེ། ༣། ཐོག་ ༤༡-པ། བྱེད་ ༢-པ།

དཀྱིལ་པ་བཞིན་དུ་ལྷུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱི་གོས་ཀྱིས་དཀྱིལ་གྱི་དངུལ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་རྟག་
པར་མེད་ལྷན་དུ་བཞུགས་མཁོད་ན་མིང་པོར་སྒྲུ་བ་འདི་སྒྲུ་ལྷེགས་ཀྱི་བདག་སྒྲུ་བ་དང་རྩི་ལྷུང་མི་འདྲ་བ་
ལགས་པ་རྩེས་ལྷན་སོ།།

དེའི་ལན་དུ། “དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་སྐྱེ་ཆི་བཞིན་པ་མིན་པས་སྐྱེ་སྐྱེགས་ཀྱི་བདག་དང་
མི་འདྲ་”ཞེས་འཆད་པ་ན། བཅང་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་དགོངས་བཞི་ནི་སྤྱིང་ཉིད་དང་
མཚན་མེད་དང་སྤོན་མེད་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའོ། དེ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་
དགོས་པ་ནི་བྱིས་བ་རྣམས་བདག་མེད་པས་འཛིགས་བ་སྤང་བ་དང་། སྐྱེ་སྐྱེགས་བྱེད་བདག་དུ་
སྐྱ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་བ་རྣམས་དང་། སྤོན་དེའི་ལྟ་བུ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ལ་རིམ་གྱིས་དྲང་བའི་ཕྱིར་དུ་རྟག་པར་མེར་བྱས་གི་སྤྱིང་པོ་ཡོད་པར་བསྟན་པས་འདི་ལ་
ད་ལྟར་དང་མ་འོངས་པའི་བྱང་མེས་ཀྱིས་བདག་དུ་ཞེན་པར་མི་བྱ་བར་གསུངས་དེ་སྐྱས་ཟིན་
ལྟར་གསུང་ན་སྐྱེ་སྐྱེགས་ཀྱི་བདག་ལ་ཞེན་པ་དང་འདྲ་བས་སྐྱ་ཆི་བཞིན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱ་བའི་
དོན་ནོ། སྐྱ་ཆི་བཞིན་པ་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ནི་སྐྱས་ཟིན་བཞིན་ཁས་ལེན་ན་སྐྱེ་སྐྱེགས་ཀྱི་
བདག་དང་བྱེད་པར་མེད་པར་འགྱུར་བའོ། འདི་དག་གི་དོན་སྐྱས་པར་གཞན་དུ་བསྐྱད་ཟིན་
པས་འདིར་མ་སྟོས་སོ།

འགྲེལ་བར་ཡང་དེ་ཉིད་ལས།^{༡༧} “སྒྲོ་བྱོལ་ཆེན་པོ་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་མི་སྒྲེ་བ་དང་མི་གཉིས་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་སྡེའི་ནང་དུ་ཆུང་པ་འདི་ཞེས་བསྟན་དོ།” ཞེས་བྲངས་པའི་འོག་དུ། “དེའི་སྒྲིར་དེ་སྟར་ན་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་རྣམ་པར་སྟེན་པར་སྒྲུབ་ན་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་ཁས་སྐྱངས་པ་ཐམས་ཅད་བྲང་པའི་དོན་ཉིད་ཡིན་པར་ལྟར་འདིས་མདོར་བར་གསལ་བར་བྲུས་ནས་” ཞེས་གསུངས་སོ།

ལ་༢ ལས་དཀར་གསེགས་པའི་མདོ། རྩེ་བཀའ། མདོ་རྩེ། ༣། མོག་ ༤༩-ན། རྩེ་ ༢-པ།

ལ་ ལང་དགར་གསེགས་པའི་མདོ། རྩེ་བཀལ། མདོ་རྒྱ། ཅ། ཤོག་ ༤༦-ན། རྩེ་ ༥-བ།

५५ अश्वत्थः २८-अश्वत्थः २८-अश्वत्थः २८-अश्वत्थः २८-अश्वत्थः

རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་ལྟེ་ནི་དངས་མ་རྒྱལ་བའི་ཡང་གསེགས་ཀྱི་ཡུང་ཚན་པ་གཉིས་མིན་
 ཉེ། དེ་གཉིས་ཀ་རྣམ་རིག་བས་ངེས་དོན་དུ་ཁས་མ་སྒྲུངས་པའི་བྱིར་དང་། ལྷར་འབྲེལ་བར་
 དགོངས་འབྲེལ་ལ་གསལ་པོར་བཤད་པའི་བྱིར་རོ།

“ཡུང་འདིས་”ཞེས་བ་འབྲེལ་བཤད་ལས།^{༡༩} ས་བརྩ་བའི་མདོའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རྟོག་
 བའི་སྐབས་སུ་བྱེད་བ་པོ་བཀག་བ་ལ་འཆད་བ་ནི་ཤིན་དུ་མི་རིགས་ཉེ། བྱེད་བ་པོ་གཞན་
 བཀག་བ་ནི་ས་བརྩ་བ་ལས་ལེམས་ཅམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཅམ་གྱི་སྐྱུས་བྱི་རོལ་མི་འགོག་
 བའི་ཤེས་བྱེད་དུ་གསུངས་ཀྱི། བྱི་རོལ་བཀག་བ་དང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་ཤེས་བྱེད་མིན་རོ།

དེས་ན་ཅ་བར། “དང་དོན་ནིད་དུ་ཡུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད་”ཅེས་པའི་ཡུང་ལ་གསུམ་
 ལས་བྱི་རོལ་བཀག་བའི་ལེམས་ཅམ་དང་དོན་དུ་སྟོན་བ་ནི་ཇི་ལྟར་ནད་བ་ཞེས་བ་བཞིའོ།
 ཀུན་གཞི་དང་དོན་དུ་སྟོན་བ་ནི་རྟག་བཞན་གྱི་སྤྱིང་པོ་དང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་ཡུང་རོ། རྟག་
 བཞན་གྱི་སྤྱིང་པོ་ཡོད་པར་བཟུན་བ་དང་དོན་ཡིན་པས་ཀུན་གཞི་དང་དོན་དུ་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་ཅེ་ན།

ལྷན་སྐྱལ་པོ་བཀོད་པ་ལས།^{༢༠} “ས་རྣམས་སྐྱ་ཚོགས་ཀུན་གཞི་སྟེ། བདེ་གསེགས་སྤྱིང་
 པོ་དགེ་བའང་དེ། སྤྱིང་པོ་དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་སྐྱུས། དེ་བཞིན་གསེགས་རྣམས་སྟོན་པར་མཛད།
 སྤྱིང་པོ་ཀུན་གཞིར་བསྐྱགས་བ་ཡང་། གློ་ཐན་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་ལོ།” ཞེས་གསུངས་
 ཤིང་། ཡང་གསེགས་ལས་ཀྱང་།^{༢༡} “དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པར་བསྐྱགས་བ་རྣམ་པར་ཤེས་བ་བདུན་དང་བཅས་བ་”ཞེས་དེ་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་གྲུངས་སུ་
 ལན་དུ་མར་གསུངས་ལོ། དེ་ཡང་དེ་གཉིས་གཅིག་རྟག་ལ་གཅིག་མི་རྟག་པར་བཤད་པས་
 སྐྱུས་ཟིན་གྱི་དོན་གཉིས་གཅིག་དུ་བཟུན་བ་མིན་ཡང་གང་ལ་བསམས་ནས་སྤྱིང་པོ་བཟུན་པའི་
 དོན་དེ་ནིད་ལ་དགོངས་ནས་ཀུན་གཞི་བཟུན་པས་དགོངས་པའི་དོན་ལ་སྟོས་ཉེ་མིང་གི་རྣམ་

^{༡༩} དབྱ་མ་ལ་འདུག་པའི་འབྲེལ་བཤད། ལྟེ་བཟུང་། དབྱ་མ། ༥༡ ཤོག་ ༢༡-ག། བྱེད་དང་པོ།

^{༢༠} ལྷན་སྐྱལ་པོ་བཀོད་པའི་མདོ། ལྟེ་བཀག། མདོ་ལྟེ། ༨༡ ཤོག་ ༡༡-ག། བྱེད་དང་པོ།

^{༢༡} ཡང་དགར་གསེགས་པའི་མདོ། ལྟེ་བཀག། མདོ་ལྟེ། ༩༡ ཤོག་ ༢༠-ག། བྱེད་ ༩-ག།

གྲངས་ཡིན་པས་དོན་གཅིག་གོ། དེ་ལྟར་ན་ལྷ་མ་དང་དོན་དུ་བཟུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱི་མ་ཡང་
དང་དོན་དུ་འགྲུབ་གོ།

འགྲེལ་པ་ལས།^{༡༠} “དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཤེས་ལུ་རྒྱགས་པའི་བྱིར་བྱོང་
བ་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྒྲུབ་བཟུན་པར་རིག་པར་བྱལོ།” ཞེས་གསུངས་ལ།
འདི་དང་རྒྱལ་བཟུན་སོགས་ཀྱི་བྱིང་པོ་དང་དོན་དུ་བཟུན་པ་གཉིས་ལེགས་པར་བསྐྱོགས་ནས་
ལུང་དེས་ཀུན་གཞི་དང་དོན་དུ་བཟུན་པ་རྟགས་དགོས་པར་ཡོད་དོ། ལྷ་མ་གྱིས་ཆེན་པོ་རྣམས་
བ་ཉིད་དང་། ཞེས་པ་ནས། “ཅུད་པ་འདི།” ཞེས་པའི་མཚུགས་གསུངས་ལུ་མདོ་ཉིད་ལས།
ལྷ་མ་འདི་ནི་མདོ་ལྷེ་གང་དུ་ཡང་རུང་གྱེ། དེ་དག་དུ་དོན་འདི་ཉིད་ཁོང་དུ་ཅུད་པར་བྱལོ། ཞེས་
གསུངས་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་པོ་གཉིས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་བྱེ་བ་
དང་དོན་དུ་བྱིན་པའི་ལུང་དོ།

གཉིས་པ་(རིགས་པས་བཟུན་པ་)ནི།^{ལྷ་མ་} “ད་ནི་རིགས་པས་མེམས་ཅམ་གསུངས་པ་དང་
དོན་དུ་གསལ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་བཤད་པ།

ཅ་པ། ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བསལ་བ་ནི།

བདེ་སྒྲུབ་ཆེད་ཅེས་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།

ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བཀག་འགྲུབ་པས།

དང་པོར་ཤེས་བྱ་དགག་པར་མཛད་པ་ཡིན། ༡༩ །

དེ་ལ་བསོད་ནམས་བསགས་པ་རྣམས་ཚེས་ཉིད་ལ་བདེ་སྒྲུབ་དུ་འཇུག་པའི་ཐབས་ལུ་ཇི་
ལྟར་ཐོག་མར་བྱིན་སོགས་ཀྱི་གདམ་སྒྲུར་བར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཐབ་མའི་དོན་རྟོགས་པ་

༡༠ དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པའི་འགྲེལ་བཤད། རྩེ་བཟུང་། དབྱ་མ། ༢། ཤོག་ ༢༣༢-མ། རྩེ་ ༥-མ།

ཆ་ ལང་དགར་གསེགས་པའི་མདོ། རྩེ་བཀག་པ་ མདོ་ལྷེ། ༣། ཤོག་ ༤༡-མ། རྩེ་ ༩-མ།

ཅ་ ལང་དགར་གསེགས་པའི་མདོ། རྩེ་བཀག་པ་ མདོ་ལྷེ། ༣། ཤོག་ ༤༡-མ། རྩེ་ ༩-མ།

ཆ་ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བཟུང་། དབྱ་མ། ༢། ཤོག་ ༢༤༢-མ། རྩེ་ ༩-མ།

ཐོག་མ་ནས་རྟོགས་པར་མི་རྒྱས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་གྱིས་རང་
བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ།”

ཅ་ག རྟོགས་བྱ་མེད་ན་རྟོགས་པ་བསལ་བ་ནི།
བདེ་སླག་རྟེན་ཅེས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།
རྟོགས་བྱ་མེད་ན་རྟོགས་པ་བཀག་འགྲུབ་བས།
དང་ཐོར་རྟོགས་བྱ་དགག་པར་མཛད་པ་ཡིན།

དེ་དང་འདྲ་བ་ལ་སྟོན་དུ་རྟོགས་བྱ་སྤྱོད་ལ་མེད་པ་བཟུང་ན། དེའི་འོག་དུ་རྟོགས་པ་རང་བཞིན་
ཀྱིས་བྱུང་བ་བསལ་བ་ནི། བདེ་སླག་དུ་རྟེན་ཅེས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། དེ་
ལྟར་ན་རྟོགས་བྱ་མེད་པ་སྟེ་^མཐོག་མར་སྤྱོད་ལ་བཀག་པ་ཡང་བདག་མེད་རྟོགས་པར་རྟོགས་
པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་དང་ཐོར་རྟོགས་བྱ་སྤྱོད་ལ་དགག་པར་
མཛད་པ་ཁོ་ན་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ་རྟོགས་བྱ་མེད་ན་སྟེ་སྤྱོད་ལ་གྱི་བདག་མེད་པ་རིག་པ་རྣམས་
རྟོགས་པ་བཀག་པ་སྟེ་དེའི་བདག་མེད་པ་བདེ་སླག་དུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། སྤྱོད་ལ་རང་བཞིན་
མེད་པར་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྟོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རེས་འགའ་རང་ཁོ་ནས་
རྟོགས་ལ། རེས་འགའ་ནི་གཞན་གྱིས་ཅུང་ཐད་བཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་སོ།”

སྤྱོད་ལ་མེད་པ་དང་རྟོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དྲང་དོན་ཡིན་པར་ནི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་
འགྲེལ་^མལས་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། “འདི་དག་སེམས་ཅད་སེམས་ཙམ་ཞེས། རྒྱུ་བ་
ཡིས་ནི་གང་གསུངས་པ། སྤྱིས་རྣམས་སྐྱག་པ་སྟོང་དོན་ཏེ། དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན།”
ཞེས་གསུངས་ཤིང་འཇགས་པ་ལྟས་ཀྱང་ཡེ་རྟོགས་སྤྱོད་པོ་ཀྱན་ལས་བདུས་^མལས་གསལ་བར་
གསུངས་སོ།

མ ༡ འཇགས་པ་རང་འགྲེལ། རྟོགས་པ་དབུ་མ། ལ། ཐོག་ ༢༢-ན། སྟེང་ ཅ་ག

མ ༢ བྱང་རྒྱུ་སེམས་འགྲེལ། རྟོགས་པ་ཀྱང་། ཇི་ཤོག་ ༣༠-ག། སྟེང་དང་སོ། རྒྱུ་བ་ལས་བཟུང་པ་གང་མཛད་དེ།
སྤྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱག་པ་ནི། སྟེང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་དེ་ཉིད་ཡིན། ཞེས་འགྲུལ་མི་འདྲ་བ་ལྟར་རོ།

གཉིས་པ་(མདོ་དང་རེས་ཀྱི་དོན་དོགས་པའི་ཐབས་བསྟན་པ་)ནི། ༤༤ “སེས་རབ་ཅན་དག་གིས་
དེ་ཉིད་རྫོགས་པར་དངོས་སུ་ས་སྟོན་པའི་དང་དོན་གྱི་མདོ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་པར་
བྱའོ་ཞེས་བཤད་པ།”

ཅ་པ།   དེ་ལྟར་ལུང་གི་ལོ་རྒྱུས་སེས་བྱས་ཏེ།
            མདོ་གང་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་བཤད་དོན་ཅན།
            དང་དོན་གསུངས་པའང་རྟོགས་ནས་དང་བྱ་ཞིང་།
            སྟོང་ཉིད་དོན་ཅན་རེས་དོན་སེས་^{༤༥}པར་གྱིས། ༤༥ ॥

སྟར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ལུང་གི་དང་རེས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཏེ་རྣམ་གཞག་སེས་པར་བྱས་ཏེ།
^{༤༤} “མདོ་ཐེ་གང་དག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་པ་བཤད་པའི་དོན་ཅན་ཏེ་བཤད་བྱ་ཅན། ཐེ་
བ་མེད་པ་ལ་ལོགས་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རྟོན་འབྲུང་དངོས་སུ་གསལ་བར་མི་བྱེད་པའི་
དང་དོན་གསུངས་པའང་དང་དོན་དུ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་དང་བར་བྱ་ཞིང་ཐེ། ཇི་ལྟར་རང་
བཞིན་གྱིས་མེད་པ་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱར་འབྱར་བ་དེ་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།” འཇིག་
རྟོན་ལས་འདས་པར་བསྟོན་པ་ལས།^{༤༥} “འབྲུང་རྣམས་མིག་གཟུང་མ་ཡིན་ན། དེ་འབྲུང་

༤༥ ཡེ་སེས་སྟོང་པོ་ཀུན་ལས་བདུས། ཐེ་བསྟན། དབྱ་མ། ཚ། ཤོག་ ༢༧-ག། ཐེང་ ༢-ག། གཟུང་དང་
འཇིན་པ་ལས་གྲོལ་བའི། རྣམ་སེས་དམ་པའི་དོན་དུ་ཡོད། རྒྱ་མཚོའི་མ་རྩལ་བྱིན་པ་ལ། རྣམ་འབྱོར་
སྟོན་པའི་གཞུང་དུ་འགྲུགས། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་མིན་ནམ་གྲུ་པས་དབྱད་པར་འཚལ།

༤༦ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། ཐེ་བསྟན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༤-ག། ཐེང་དང་གོ།

༤༧ “རེས་དོན་ཡང་སེས་གྱིས། རྟག་ཚའི་འབྱར།

༤༨ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། ཐེ་བསྟན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༤-ག། ཐེང་ ༢-ག།

༤༩ འཇིག་རྟོན་ལས་འདས་པར་བསྟོན་པ། ཐེ་བསྟན། བསྟོན་ཚེགས། ༡། ཤོག་ ༤༤-ག། ཐེང་ ༧-ག།
འབྲུང་བ་མིག་གིས་གཟུང་མིན་བས། དེ་དངོས་མིག་གི་ཇི་ལྟར་ཡིན། གཟུགས་ཉིད་གཟུང་པར་རབ་
བཀག་པ། གཟུགས་ཉིད་སྟོན་གྱིས་དེ་ལྟར་གསུངས། ཞེས་ལོ་རྒྱུ་བཟུལ་བྱིས་སྒྲུ་པས་བསྟར་བ་
ལྟར་འོ།

མིག་གཟུང་ཇི་ལྟར་ཞེས། གཟུགས་ལ་དེ་སྒྲིབ་གསུངས་པ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་འཛིན་
པ་བསྟོན།” ཅེས་གསུངས་ལ། མདོ་ལས་ཀྱང་།” “མི་རྟག་དོན་ནི་མེད་དོན་” ཞེས་
གསུངས་སོ།

ལྷང་ལྷ་མ་ཤེས་བྱེད་དུ་འགོ་ཚུལ་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་མདོན་པར། འབྲུང་བ་
བཞི་མིག་གི་ཡུལ་མིན་པའི་རེག་བྱ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲུང་འགྱུར་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་
མཆེད་མིག་གི་གཟུང་བྱར་གསུངས་ལ། དེ་གཉིས་ཀ་ཁས་སྤང་དགོས་པ་ལ་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ལྟོན་པ་ན་དེ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་ན་འབྲུང་བ་མིག་གི་གཟུང་བྱའམ། ཡང་ན་
ཡུལ་གཟུགས་མིག་གི་གཟུང་བྱ་མིན་པར་ཁས་སྤང་དགོས་པར་ཤེས་པ་ན་བཤད་ཚུལ་ལྷ་མ་དེ་
རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྟོན་པ་མིན་པར་ཤེས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསར་དུ་རྟོགས་པ་དང་། བཤད་
ཚུལ་ལྷ་མ་དེ་ལ་འཕྲུག་པའི་ཐབས་སུ་གསུངས་པར་ཤེས་པསོ། ལྷང་གཉིས་པའི་དོན་ནི་ལྷ་མ་
བཞིན་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་སྒྲེ་བ་དང་། འཛིག་པར་བལྟན་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་དོན་དུ་
ཡིན་པར་གོ་བསོ།

ཅ་ག། ལྷང་ཉིད་དོན་ཅན་དེས་དོན་ཤེས་པར་གྱིས།

མདོ་གང་ལས་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཅན་ཉི་དངོས་སུ་
བཞིན་པར་བྱེད་པ་ཅན་དེ་དེས་བའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག

དེ་ལྟར་ཡང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱུ་ལ་པོ་ལས།” “སྤྱོད་པ་བདེ་བར་གསེགས་པས་བཤད་པ་
ལྟར། དེས་དོན་མདོ་ལྷེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ཤེས། གང་ལས་སེམས་ཅན་གང་ཟག་སྒྲེས་བྱ་
བལྟར། ཆོས་དེ་ཐམས་ཅད་དྲུང་བའི་དོན་དུ་ཤེས།” ཞེས་གསུངས་ཉི་མདོ་ལྷེ་དག་གི་བྱེ་
བྲག་ནི་དྲུང་དོན་གྱི་མདོ་ལྷེ་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་དོ། གང་ཟག་བལྟན་པ་ནི་མཚོན་པ་ཅམ

༡༠ མདོ། འཕྲུག་པ་རང་འབྱེལ། ལྷེ་བལྟར། དབུ་མ་ ལ། ཤོག་ ༢༤-བ། བྱེད་གསུམ་པའི་ནང་དེར་ལྷང་
འཕྲུན་མཚན་པ་ལས་གསལ་སོ།

༡༡ ཉིང་དེ་འཛིན་གྱུ་ལ་པོ་ལས། ལྷེ་བགལ། མདོ་ལྷེ། ད། ཤོག་ ༢༠-བ། བྱེད་ ༢-ག།

ལྟེན་པ་པོ་དང་། ལས་སུ་བྱ་བ་དང་ལྟེན་པ་རྣམས་ཡོད་པར་སྟོན་པའོ། ། འདི་ནི་མདོ་ལྟེ་ལ་
དྲུང་པེས་གཅིས་སུ་འཛིན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པ་ལོ། །

ཡང་དེ་ཉིད་ལས།^མ “འཛིན་ཉེན་ཁམས་ནི་སྟོང་ཐུག་དུ། ང་ཡིས་ཆོས་རྣམས་གང་
གསུངས་པ། ཡི་གེ་ཐ་དད་དོན་གཅིག་གྱེ། ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པར་རྒྱས་མ་ཡིན། དངོས་པོ་
གཅིག་ནི་བསམ་བྱས་ན། དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྒྲོམ་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱལ་ཀུན་གྱིས་ཆོས་
མང་པོ། ཇི་སྟེང་རབ་དུ་བསྐྱན་པ་རྣམས། ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་བདག་མེད་ཡིན། མི་གང་
དོན་ལ་མ་ཁས་རྣམས་ཀྱིས། གནས་འདི་ལ་ནི་བསྐྱབ་བྱས་ན། སངས་རྒྱལ་ཆོས་རྣམས་རྟེན་
མི་དགལ། ཞེས་གསུངས་པོ།

འཛིན་ཉེན་ཞེས་པའི་ཀང་བ་བཞི་ནི་མདོ་ལྟེ་ཇི་སྟེང་ཅིག་གསུངས་པ་ལ་དོན་དམ་པ་དངོས་
སུ་གསལ་པར་བྱེད་པ་ནི་དེ་བཞི་ནི་ཉིད་ལ་དངོས་སུ་གཞིལ་ལ། དེ་ལྟར་མི་སྟོན་པའི་དྲུང་དོན་
རྣམས་ཀྱང་བརྒྱད་ནས་དེ་བཞི་ནི་ཉིད་ལ་གཞིལ་བས། དོན་དམ་ལ་གཞིལ་པར་དོན་གཅིག་པའོ། །

དེའི་ཁྱུར་འཛིན་ཉེན་གྱི་ཁམས་ནི་མདོ་ལྟེ་ཡོད་ཆད་ལམ་ལ་སྟོབ་པའི་ལས་དང་པོ་བས་
ཅད་གཅད་པར་མི་རྒྱས་པས་མདོ་ལྟེ་གང་ཡིན་པ་གཅིག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཅད་གཅད་
ཅེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་འབྱུག་པའི་ཁྱུར་བཤད་
དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲུངས་པས་ཤེས་པོ། །

དངོས་པོ་གཅིག་ནི་ཞེས་པ་གཅིས་ནི་ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལེགས་པར་ཤེས་
ནས་བསྒྲོམས་ན་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒྲོམས་པར་འགོ་བས་ཆོས་ཅན་རེ་རེ་
ནས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སོ་སོར་སྒྲོམ་མི་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །

མ ཉིང་པོ་འཛིན་ཀྱལ་པའི་མདོ། ལྟེ་བཀལ། མདོ་ལྟེ། ད། ཤོག་ ༡༠༠-ག་ བྱེད་དང་པོ། འཛིན་ཉེན་
ཁམས་ནི་སྟོང་དག་དུ། ངས་ནི་མདོ་ལྟེ་གང་བཤད་པ། ཆོག་འབྱུ་ཐ་དད་དོན་གཅིག་གྱེ། ཐམས་ཅད་
བཟོད་པར་རྒྱས་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་ལྟར། ཁྱུང་དེ་ནི་ལོ་རྒྱུ་བ་
ལན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལས་བསྐྱར་བ་ཡིན་པར་ལྟར་འོ། །

དངོས་པོ་གཅིག་བསྒྲམས་ན་ཐམས་ཅད་བསྒྲམ་པར་འགྱུར་བ་དེ་གང་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ནི་
སངས་རྒྱལ་ཀུན་གྱི་ཞེས་པ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་ཏེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
ཡིན་ཞེས་པས། ཆོས་ཅན་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྟོང་སྟོགས་རྣམས་ལ་གཅིག་གིས་ཆོག་ཟེར་བ་མིན་ནོ།

སྐྱབ་སྟོན་མ་ལས།^ཕ གངས་ངེས་སུ་འཛིན་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྟོ་གྲོས་མི་
ཐད་བ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྡེ་^མ དག་ལས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་ཡང་དོགས་བར་བྱ་ཞེས་གསུངས་
ཏེ། འདི་རྣམས་མཐའ་ཆད་བར་དུང་ངེས་རྣམས་འབྱེད་དུ་བཤད་ཟིན་ནོ།

“སྟོགས་ཅམ་ཞིག་ནི་བཟོད་བར་བྱ་སྟེ།^མ ཞེས་པ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་^མ ལས་ངོ་བོ་ཉིད་
གསུམ་བཤད་པ་དུང་དོན་དུ་འགྲེལ་ན་རང་ལུགས་ཀྱིས་དེ་གསུམ་གྱི་འཛིན་ཚུལ་ནི་ལྟར་ཡིན་
སྟེ་བ་ལ་དེའི་སྟོགས་ཅམ་སྟོན་པ་ལོ། ^མ “དབེར་ན་སྟུལ་ནི་ཐག་བ་བསྟོགས་པའི་དེན་འགྲེལ་
ལ་ལོག་བར་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ་སྟུལ་དེ་ཐག་བ་དེ་ལ་མེད་པའི་སྟུར་རོ། སྟུལ་དངོས་ལ་ནི་
ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་མེད་བཞིན་དུ་ཀུན་དུ་མ་བཏགས་པའི་སྟུར་རོ། དེ་བཞིན་དུ་རང་
བཞིན་གསུམ་ལུགས་ཀྱང་གཞན་དབང་འདུས་བྱས་ལ་ནི་དེར་མེད་བཞིན་དུ་ཀུན་དུ་བཏགས་པ་
ཡིན་ཏེ།” ཅེས་ལས།^མ “རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པ་

ཕ^མ ཉིད་ངོ་འཛིན་ཚུལ་པོའི་མདོ། རྟེན་གཤམ་ མདོ་སྡེ། ད། སོག་ ༡-བ། ཟླ་ ༢-བ།

མ^མ འཕགས་པ་སྟོ་གྲོས་མི་ཐད་བ་བསྟན་པའི་མདོ། རྟེན་གཤམ་ མདོ་སྡེ། མ། སོག་ ༡-བ། ཟླ་ ༢-བ།
ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་དེ་ནི་གང་། དུང་བའི་མདོ་སྡེ་ནི་གང་ཡིན་ཞེས། མདོ་སྡེ་གང་དག་ཀུན་རྟོག་
སྟུབ་བ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དུང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། མདོ་སྡེ་གང་དག་དོན་དམ་པ་སྟུབ་བ་བསྟན་པ་དེ་
དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ།

མ^མ འཕགས་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་གཤམ་ དབུ་མ། ལ། སོག་ ༢-བ། ཟླ་ ༩-བ།

ཕ^མ དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ། རྟེན་གཤམ་ མདོ་སྡེ། ཅ། སོག་ ༡-བ། ཟླ་ ༩-བ། རྟེན་དང་སོ། དོན་དམ་ཡང་དག་
འཕགས་ངས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། “མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་ཉིད་དང་། རྟེན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལས་དགོངས་
རྣམ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཞེས་བསྟན་ནོ། ཞེས་སོགས་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་རྣམ་
ཀྱི་ལེའུ་བདུན་པ་ལས་གསུངས་སོ།

ཕ^མ འཕགས་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་གཤམ་ དབུ་མ། ལ། སོག་ ༢-བ། ཟླ་ ༩-བ།

ཡིན།” ཞེས་“གསུངས་པས་གསེས་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་བྱས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།
བཟུང་བཞིན་པ་སྟེ་མཚོང་བཞིན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ལྟུགས་བརྟན་དང་འདྲ་བ་ལ་
གསེས་སུ་ཀུན་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བུ་གཟིགས་པའི་སྟོང་ཡུལ་
ལ་ནི་གསེས་ལུགས་དངོས་ཡིན་ཏེ། དེར་ནི་མེད་བཞིན་དུ་ཀུན་དུ་མ་བཏགས་པའི་བྱིར་རོ།
དངོས་པོ་རྒྱ་རྟེན་གྱིས་བྱས་པ་ཅན་ལ་ཡེ་ཤེས་དེས་མ་རིག་པར་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་
སུམ་དུ་མཛད་པས་དེ་ཉིད་ཐུགས་སུ་རྟུང་བའི་བྱིར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བཤྲོད་དོ།” མ་རིག་པའི་
མཐའ་བཅད་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།

“དེའི་བྱིར་དེ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཏོགས་པར་བྱས་ནས་མདོའི་
དགོངས་པ་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཤད་ཚུལ་དེས་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུར་མཚན་
ཉིད་གསུམ་བཤད་པའི་དགོངས་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་ལ།” དགོངས་འབྲེལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་
བཤད་པའི་དགོངས་པ་དང་དོན་ཡིན་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།

མེམས་ཅམ་བས་གདགས་གཞི་གཞན་དབང་ལ་“གཟུང་འཛིན་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་གཉིས་སུ་
བཏགས་པ་ཀུན་བཏགས་སུ་བྱེད་པ་ནི་བསམ་བཤམ་བཏགས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་
གཉིས་ནི་གཞན་དབང་ཡིན་གྱི་དེ་མིན་པའི་གཞན་དབང་ནི་དངོས་པོར་མེད་པའི་བྱིར་རོ།
བྱམས་ཞུས་ནས་བཤད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དང་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་
གཞག་མཐའ་ཚད་པར་ནི་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྲེད་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།

གསུམ་པ་(གཉིས་ཀ་ལས་སྟེ་བ་དགག་པ་)ནི། དེ་ལ་“བདག་དང་གཞན་ལས་སྟེ་བའི་ཆོག་
གལ་གཉིས་སུ་སྟེ་བ་གཅེར་བུ་བ་རྣམས་ནི་འཇིམ་པའི་གོང་བུ་དང་དབྱུག་དང་འཁོར་ལོ་དང་

༢༦ དབྱུག་མ་ཅ་ཤེ་རབ་བྱེད་བཙོ་ལུ་ག། ཆོགས་བཅད། གཉིས་པ།

༤༠ འཇུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བཟུན། དབྱུག་པ། ལ། ཤོག་ ༢༤༩-ན། རྟེན་དང་གོ

༤༡ འཇུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བཟུན། དབྱུག་པ། ལ། ཤོག་ ༢༤༩-ན། རྟེན་ ༢-ག།

༤༢ འཇུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བཟུན། དབྱུག་པ། ལ། ཤོག་ ༢༤༩-ན། རྟེན་ ༣-ག།

༤༣ འཇུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བཟུན། དབྱུག་པ། ལ། ཤོག་ ༢༤༩-ན། རྟེན་ ༤-ག།

སྐྱུང་བ་དང་རྩ་དང་ཇ་མཁན་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་བྱམ་པ་འབྱུང་བ་ན། ཇ་བྱམ་འཇིམ་པའི་
བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར་བདག་ལས་སྐྱེ་ལ། ཇ་མཁན་གྱི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གཞན་དུ་གྱུར་པ་དག་ཇ་བྱམ་གྱི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་
སེམས་སོ། བྱི་རིལ་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ནང་ལ་ཡང་བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་
བར་འགྱུར་རོ།”

“དེ་ལ་གང་ཟག་དང་བདག་གཅེས་པའི་སྟོག་དང་། དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྟོག་མ་
ཡིན་པ་དང་། མངོན་མཛོད་དང་ངེས་ལེགས་འགྲུབ་པའི་ཆོས་དང་། དེ་ལས་བརྒྱག་པའི་ཆོས་
མིན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་པ་དང་འཆལ་བྱིམས་འགོག་པའི་སྒྲིམ་པ་དང་། ལ་
སོགས་པས་བདེ་བ་དང་། ལྷག་བཟུལ་བ་དང་། ཤེས་པ་ལས་སྐྱེ་གིང་ཤེས་པའི་གྱུར་གྱུར་པའི་
འདུ་བྱ་བའི་ཤུགས་ཏེ། ཆོག་གི་དོན་དགའི་རྣམ་གཞག་བྱས་ནས་བྱམས་པ་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་
ཡང་སྟོག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་དཔྱར་གྱི་སྐྱེ་བ་འདི་ལེན་པའི་ཕྱིར་བདག་ལས་སྐྱེ་གྱེ་
བྱམས་པ་དང་སྟོག་གཉིས་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། སྟོག་ནི་སྐྱེ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་འགྲོ་
བ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ལྟ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བར་གྱུ་བ་ཡང་གཞན་གྱིས་འདོད་དོ། ཡང་
བྱམས་པ་རང་གི་བ་དང་མ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཟག་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་
དུ་གྱུར་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་ལོ། དེའི་ཕྱིར་བདག་གཞན་རེ་རེ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་
བར་ཁས་མི་ལེན་པས་ལྷར་བདག་གཞན་རེ་རེ་བ་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་བ་ནི་ཁོ་པོ་ཅག་ལ་མི་
གཞོད་དོ་ཞེ་ན།”

ཅ་ག། གཉིས་ལས་སྐྱེ་བའང་རིགས་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་གང་གི་ཕྱིར།

བཤད་ཟིན་ཉེས་པ་དེ་དག་ཐོག་དུ་འབབ་པ་ཡིན་ཕྱིར་རོ།

རེ་རེ་བ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་པར་མ་ཟད་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ཆོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བའང་
རིགས་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ལྷར་རེ་རེ་བ་ལ་བཤད་ཟིན་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་

གཉིས་ཆར་ལས་སྐྱེ་བའི་སྒྲིགས་ལ་ཡང་ཐོག་དུ་འབབ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དེ། བུས་ས་བ་
སྒྲིག་ལ་སྐྱེས་དེ་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདྲོད་ན་ནི། ལྷར་བཤད་པའི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་སྒྲིགས་ཀྱིས་
དགག་ལ། བ་མ་སྐྱེ་ལ་སྐྱེས་དེ་གཞན་སྐྱེ་འདྲོད་ན་ནི། ཏ་ཆར་ཐལ་བ་སྐྱེ་ཀྱིས་དགག་སྟོ།

“གོང་དུ་རྒྱ་བཀའ་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིས་རྟེན་གྱི་ཀུན་ཨོམ་དང་། རྟོན་དཔ-
པར་ཡང་མི་རིགས་ལོ་ཁྲིམ་བརྩན་པ་དེ་བཞིན་དུ། དཔྱད་ཡང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་སྤྱད་ད-
ཞེས་མཆུག་བསྟུ་བའི་སྤྱིར་བཏན་གྱི་”

ཅ་ག། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་མིན་པའི་ཉིད་དུ་ཡང་འདྲིང་མིན་ཏེ།

གད་མྱིང་རེ་རེ་ལས་ནི་ལྷོ་བ་འབྲུག་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ༡༥ །

བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ལ། དེ་ནི་དོན་དམ་དུ་ཡང་འདོད་པ་མིན་ནོ། ། གང་གི་སྤྱིར་བདག་གཞན་ཟེ་ཟེ་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་འགྱུ་བ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་འགྱུ་བ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་(རྒྱ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་དགག་བ་)མི། ༄་འདིར་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བར་སྐྱེ་བ་བྱུང་མན་བ་
མི། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་བྱུང་ལས་ཡིན་ན་འབྲས་བྱུང་ལ་ལྷོས་ཏེ་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀར་
བྱུང་བ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་བས་སྐྱོན་དེ་དག་ཏུ་འབྱུང་ན་བདག་གིས་ནི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་མ་
བྲུངས་པས་ཚུགས་གསུམ་ག་ལ་བཤད་བའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་བསྐྱེད་ཅུ་བ་དང་དེའི་
འདབ་མ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བ་བ་དང་འཇམ་ཤ་དག་འགའ་ཞིག་གིས་བྱེད་བར་མ་མཐོང་ལ། དེའི་
འདབ་མ་དང་ཐེབ་འབྱུང་དང་ལྷོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལྡོགས་པ་དག་བྱེད་བར་
མ་མཐོང་ངོ་། དེ་བཞིན་འདི་བ་ན་ས་དང་བལ་པོ་སེའུ་ལ་སོགས་བའི་ལྡོགས་པ་ཡང་

[illegible]

46 འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་དཔལ་འཐད་མིན་དེ། རྣམ་ཚུལ་འགྲུལ་

L3 ལུས་སྐྱོད་གྲང་བ་མེད་ཕྱིར་རོ། དཔའ་ཚོའི་ལག་ནས་

[illegible]

ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་བྱེ་རོལ་ལ་བཞིན་དུ་མ་བྱ་དང་བྱ་ཉི་ཉི་རི་དང་བྱ་གག་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་
བདག་ཉིད་ཅན་དག་ལ་ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་འབད་བས་གཟུང་ནས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་
སོགས་པ་འཁོད་པར་མི་དམིགས་སོ།། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་
བྱུང་བ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་སྒྲུབ། འདི་ལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།

ཅ་ག། གལ་ཏེ་རྒྱ་མེད་ཁོ་ནར་སྒྲིབ་པར་ལྟ་ཞིག་འགྱུར་ན་ནི།
དེ་ཆེ་མཐའ་དག་གི་རྟག་དུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སྒྲིབ་འགྱུར་ཞིང་།
འབྲས་འབྱུང་ཆེད་དུ་འཛིག་རྟེན་འདི་ཡིས་ས་བོན་ལ་སོགས་ནི།
བརྒྱ་ཕྱག་དག་གི་སྒྲིབ་ནས་སྤྱད་པར་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར། ཅེ །

ཅེ་གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་ཁོ་ནར་སྒྲིབ་པར་ལྟ་ཞིག་འགྱུར་ན་ནི། དེའི་ཆེ་དངོས་
པོ་མཐའ་དག་གི་སྒྲིབ་པར་ལས་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་རྒྱ་མིན་པ་ལས་ཀྱང་སྒྲིབ་པར་
འགྱུར་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱ་མིན་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།

ཡང་གང་ཞིག་ཨ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དུས་ཚིགས་ལ་ལྟོས་ཤིང་རེ་འགའ་
མངོན་པ་དེ་ཡང་དེ་དག་ལ་རྟག་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། དུས་ཚིགས་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་
རོ། དེ་བཞིན་དུ་བྱ་རོག་ལ་ཡང་མ་བྱའི་མཛོངས་ཡོད་པ་དང་། མ་བྱ་ལ་ཡང་མངལ་གྱི་
གནས་སྐབས་ནའང་ནེ་ཙའི་སྒྲིབ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་རྒྱ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ།
ཅེ་དེ་ལྟར་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་བཞེད་ནས་མཐོང་བ་དང་འགལ་བ་བཞེད་པ།

ལཱ རི་ལྟར་པ་ན་སའི་ཤིང་དེའི་ཤིང་ཚོག་གི་རྒྱ་... འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱ་བཟུང་། དབུ་མ། ལ།
ཤོག ༣༤-ག། རྒྱུང་དང་པོ།

ཅཱ དེ་ཆེ་རྒྱ་ལས་ཐམས་ཅད་རྟག་དུ་སྒྲིབ་འགྱུར་ཞིང་། རྟག་ཚའི་འགྱུར།

ཅུ འཛིག་རྟེན་པ་དག་འབྲས་བྱ་འབྱུང་ཕྱིར་ས་བོན་སོགས། རྟག་ཚའི་འགྱུར།

ཅཱ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱ་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། ཤོག ༣༤-ག། རྒྱུང་དང་པོ།

ཅཱ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱ་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། ཤོག ༣༤-ག། རྒྱུང་དང་པོ།

དང་ཁྱ་དང་མེ་དང་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ།། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་བའི་བྱ་བ་རབ་ལས་
བསྐྱ་དང་བལ་པོ་སེའུ་ལ་སོགས་པ་དག་དང་། མ་བྱ་དང་བྱ་གཤམ་ལ་སོགས་པ་དག་གི་སྐྱ་
ཚོགས་པ་ཇི་ལྟར་མཐོང་བཞིན་བ་འཐད་བ་འབའ་ཞིག་དུ་མ་ཟད་ཀྱི། རྒྱ་དང་ས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
སྐྱ་ཚོགས་ཡོངས་སུ་གཙོད་བ་པོར་གྱུར་བ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ།།”

“ཇི་ལྟར་ཚང་དག་ལས་འབྱུང་བའི་བྱེ་བྲག་བྱད་བ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་བྱ་བ་རབ་ལས་
སྤྱི་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོས་བ་དང་བརྒྱལ་བའི་རྒྱ་སྤྱོས་བར་འགྱུར་བའི་རྣམས་བ་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་
དུ་རྒྱར་རྒྱར་པོ་ལ་སོགས་བའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་བྱ་བ་རབ་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་བ་ལས་སྒྲོ་དག་
སྐྱེ་ཞིང་། དེ་དག་དང་ས་པོ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་གཙོད་བར་བྱེད་བའི་བར་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ།།”

“དེའི་ཁྱིམ་གྱི་རོལ་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་འཛིག་ཏེན་འདིའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཁོ་ན་
ཡིན་ཀྱི། གང་དུ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་བར་སྒྲིན་བ་འདིར་རམ། འདིར་བྱས་པའི་རྣམ་བར་
སྒྲིན་བ་འཛིག་ཏེན་གཞན་དུ་འབྱུང་བ་འཛིག་ཏེན་པ་རོལ་དག་ཡོད་བ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྐྱམ་དུ་
སེམས་སོ།།”

“མཛེས་མ་ལོགས་བར་སྒྲོད་ཅིང་བཟའ་བར་གྱིས། ལུས་མཚོག་འདས་གང་དེ་ཁྱོད་ལ་
མི་འབྱུང་། ལུས་འདི་ཚོགས་བར་གྱུར་བ་ཅུ་མ་ཞིག་ལྟེ། འཛིགས་མ་སོང་བ་ལྟོག་བར་མི་
འབྱུར་རོ།” ཞེས་སྐྱ་བ་ལྟེ། འདི་ནི་བྱ་མོ་ལ་མཛོན་བར་བསྒྲོད་བར་འདོད་ཅིང་བྱ་མོའི་འཛིག་
ཏེན་པ་རོལ་མེད་བར་ཏོགས་བར་འདོད་ནས་སྐྱས་བ་ཡིན་ནོ།། ནག་ཚེས། “འདས་པའི་
འཛིགས་བ་འབྱུང་བར་འབྱུར་མ་ཡིན།” ཞེས་བསྐྱར་རོ།

“འདི་ལ་བཟོད་བར་བྱ་ལྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་འཛིག་ཏེན་པ་རོལ་མེད་དེ་སྐྱམ་པའི་ངས་བ་འདི་རྒྱ་

༡ འབྱུག་པ་རང་འགྲེལ་ རྩེ་བཅུ་ན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༤༥-ན། བྱེད་ ༢-ག།

༢ འབྱུག་པ་རང་འགྲེལ་ རྩེ་བཅུ་ན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༤༥-ན། བྱེད་ ༣-ག།

༣ འབྱུག་པ་རང་འགྲེལ་ རྩེ་བཅུ་ན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༤༥-ན། བྱེད་ ༤-ག།

༤ ལུང་འདིས་ནག་ཚེས་འབྱུག་པ་རང་འགྲེལ་ཡང་བསྐྱར་ཡོད་བ་གསལ་བར་མཛོན་ནོ།།

ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ན།

གང་ལ་ཡིད་ཀྱི་སྒྲུན་བ་ལྷན་གྱི་འདི་ཉིད་དུ་ཡོད་པ།

དེས་ནི་ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་མ་རྩལ་ཡང་དག་རྟེན་པར་འགྱུར། ༡༠༡ །

༡༠༠ ས་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་བཞི་པ་དེ་དག་ཁྱོད་ཀྱི་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་བདག་ཉིད་
གང་ཞིག་གིས་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུན་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་དེ་ལྟར་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་ནི་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ན་ཤིན་ཏུ་རགས་པའི་དོན་གང་ལ་ཡིད་ཀྱི་སྒྲུན་བ་ལྷན་གྱི་འདི་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་དེས་ནི།
ཇི་ལྟར་ན་ཤིན་ཏུ་སྤྱ་བའི་འཇིག་རྟེན་མ་རྩལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གང་ཡང་ཡང་དག་པར་རྟེན་ས་
པར་འགྱུར་ཏེ་རྟེན་ས་པ་མེད་དོ། སྒྲུན་གཞན་ཡང་།

ཙ་ག། འཇིག་རྟེན་མ་རྩལ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ནི།

ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་གྱི་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བར་རྟེན་ས་བྱ་སྟེ།

དེ་ཡི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྟན་ཉིད་གྱིས།

གང་ཆེ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་ཉིད་ཁས་ལེན་དེའི་ཆེ་བཞིན། ༡༠༢ །

འཇིག་རྟེན་མ་རྩལ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་དེ་རྒྱང་བན་ནི་ཤེས་བྱའི་རང་
བཞིན་གྱི་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བར་རྟེན་ས་པར་བྱ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་མ་རྩལ་ལ་སྒྱུར་བ་འདེབས་བ་དེ་

99 བདག་ཅན་མ་ཡིན་ན། རྟེན་ཆའི་འགྱུར།

100 སྒྲུན་འབྱུག་འདི་ཉིད་ རྟེན་ཆའི་འགྱུར།

101 མ་རྩལ་རྟེན་ས་པར་འགྱུར། རྟེན་ཆའི་འགྱུར།

102 འབྱུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཞུན། དབུ་མ་ ལ། ཤོག་ ༢༤༥-ག། རྟེན་ ༥-ག།

103 འགོག་པའི་དུས་སུ་ རྟེན་ཆའི་འགྱུར།

104 རང་བཞིན་ལོག་པར་ལྟ་བ་ རྟེན་ཆའི་འགྱུར།

105 ལུས་ལྟན་གྱིས། རྟེན་ཆའི་འགྱུར།

106 འབྱུང་བའི་ཡིད་ཉིད་ཁས་ལེན་ རྟེན་ཆའི་འགྱུར།

ཡི་ལྷ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་ཏེ། དེ་གནས་པའི་རྒྱུར་མཚུངས་པ་སྟེ་འབྲུང་བའི་ལུས་ཀྱི་ཁོག་པ་དང་
ལྷན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་གང་གི་ཆེ་འབྲུང་བའི་བདག་ཉིད་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་
ཁས་ལེན་པ་དེའི་ཆེ་བཞིན་ནོ།

“ཅི་སྟེ་འབྲུང་བ་བདེན་པར་རྟོགས་པའི་ཆེ་ཡང་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་མཐོང་བའི་དཔེ་
བསྐྱབ་བྱའི་ཆས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཡིན་ན་ལྷན་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
སྟེས་པ་དང་ཡོད་པ་མིན་པའི་འབྲུང་བ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་སྟེ་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་
བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ལྷ་བ་ཉིད་བྱུང་བའི་བྱིར་རོ།”

འདིས་ནི་རང་གི་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྟོར་བ་རྣམས་ལ་དཔེར་བརྒྱུང་བ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆས་
གྱིས་མི་སྟོང་བ་དགོས་པ་བཟུན་ཏེ། རྟགས་སུ་བརྒྱུང་བ་ལ་ཡང་འབྲུ་ལ། ལྷ་སྟེ་མི་རྟག་པར་
སྐྱབ་པ་ལ་མིག་གིས་གཟུང་བུ་བཀོད་པ་མ་བྱུང་བའི་རྟགས་སུ་ཡང་བཤད་པས་དམ་བཅའ་
རྟགས་གྱིས་སྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་དགོས་པར་བཟུན་ནོ། “འབྲུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
སྟེས་པ་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་སྟེ་ན།”

ཅ་ག། འབྲུང་བ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཡོད་མིན་ཟེ་ལྟར་བཤད་ཟིན་ཏེ།

གང་གི་བྱིར་ན་གོང་དུ་རང་གཞན་ལས་དང་གཉིས་ཀ་ལས།

སྟེ་དང་རྒྱ་མེད་ཐུན་མོང་དུ་ནི་བཀག་ཟིན་དེ་ཡི་བྱིར།”

མ་བཤད་འབྲུང་བ་ཟེ་འདི་དག་ལྷ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ༡༠༢ །

༡༠ འབྲུག་པ་རང་འབྱེལ། རྟེན་བཟུན། དབྱ་ལ། ལ། ཁོག་ ༢༤-ན། རྟེན་ ༥-ག།

༡༤ འབྲུག་པ་རང་འབྱེལ། རྟེན་བཟུན། དབྱ་ལ། ལ། ཁོག་ ༢༤-ག། རྟེན་དང་གོ།

༡༨ “མེད་པ་བཤད་ཟིན་ཏེ། རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

༢༠ “རང་བཞིན་གཉིས་ཀ་དང་། རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

༢༢ རྒྱ་མེད་སྟེ་བ་ཐུན་མོང་དུ་ནི་བཀག་ཟིན་བྱིར། རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

༢༤ “འབྲུང་བ་ལྷ་ཞིག་” རྟག་ཆོའི་འགྲུར།

འབྲུང་བ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལྟར་ལྟར་བཤད་ཟིན་ནོ། གང་གི་ཕྱིར་ན་གོང་དུ་“རང་དང་།”²² གཞན་ལས་དང་། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། ལྷ་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ན་འབྲུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡང་བདག་གིས་སྐྱར་མོང་དུ་ཉི་མེ་ཕྱིར་བཀག་ཟིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། འབྲུང་བ་འདི་དག་ལྷ་ཞིག་སྐྱེ་གང་ཡང་སྐར་སྐྱིད་ཚུལ་གྱིས་བཀག་པས་མ་བཤད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དཔེ་བྲུབ་གོ།”

“²³“དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དངོས་པོར་སྐྱབ་ན་ཐམས་ཀྱི་བྲུབ་པའི་མཐའ་འགོག་པ་ན་ཡང་། རྟོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་སྐྱར་བར་བྱ་གྱེ།” དཔེར་ན། “²⁴“རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ནི། སེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ལྷ་བར་རྟོགས་བྱ་གྱེ། དེ་ཡི་ལྷ་བའི་རྣམ་པའི་རྟོན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྷན་ཉིད་ཕྱིར། གང་ཆེ་འབྲུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་ཉིད་ཁས་ལེན་དེ་ཆེ་བཞིན།” ²⁵“སེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱར་བར་བྱ་གྱེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་དགག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ།”

²⁶“ཅི་སྐྱེ་ཁྱོད་ལ་ཡང་ཐལ་བར་འབྱུང་བ་འདི་མཚུངས་སོ་སྐྱམ་ན་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། འཇིག་རྟོན་གཞན་གཏོགས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་བདག་། སེས་བྱའི་རང་བཞིན་དམ་པའི་དོན་ནི་ལྷ་བར་རྟོགས་བྱ་གྱེ། བདག་གི་ལྷ་བའི་རྣམ་པའི་རྟོན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྷན་ཉིད་ཕྱིར། གང་གི་ཆེན་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་དེ་ཆེ་བཞིན། སེས་བཞེད་པར་རུས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ།”

22 འབྲུག་པ་རང་འབྱེལ་ རྟོ་བཟུམ། དབུ་མ་ ལ། སོག་ 216-ག་ བྱེད་ 2-ག།

23 འབྲུག་པ་རང་འབྱེལ་ རྟོ་བཟུམ། དབུ་མ་ ལ། སོག་ 216-ག་ བྱེད་ 2-ག།

24 དབུ་མ་འབྲུག་པ་མེམས་བསྐྱེད་དུག་ལ། རྟོགས་བཅད། བཟུ་དང་གཉིས་ལ། རྟོགས་སྐྱོར་མི་འདྲ་བ་སྐྱར་རོ།

25 འབྲུག་པ་རང་འབྱེལ་ རྟོ་བཟུམ། དབུ་མ་ ལ། སོག་ 216-ག་ བྱེད་ 3-ག།

26 འབྲུག་པ་རང་འབྱེལ་ རྟོ་བཟུམ། དབུ་མ་ ལ། སོག་ 216-ག་ བྱེད་ 3-ག།

ཅ་ག། གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་དང་^{༡༢}གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་དང་།

རྒྱ་ལ་མ་ལྟོས་ཡོད་པ་^{༡༣}མིན་པས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྲུལ།

རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱ་ལ་མ་
ལྟོས་པར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མིན་པས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་ལོ།
ཞེས་སྒྲུབ་སོ།

འདིས་ནི་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་བཀག་ཀྱང་། མཐར་ཉགས་གང་ལ་བརྟེན་
ནས་ཇེས་དབག་སྐྱེ་ཚུལ་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་གཏན་ཆོགས་སོ།
དངོས་པོ་རྣམས་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་དམ་བཅའོ།

གཉིས་པ་(མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ལ་ཙྰ་ད་བ་སྒྲུབ་པ་)ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེའི་
དོན་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་ལོ།

དང་པོ་(དངོས་ཀྱི་དོན་)ནི། ^{༡༤}“གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞིག་
ཡིན་ན། འོ་ན་མ་སྐྱེས་པ་སྟེན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་གཟུང་ཞེ་ན། སྟེན་པོ་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་ཡང་མ་རིག་པས་བསྐྱེད་པ་འགའ་ཞིག་གི་སྐྱུང་བའི་ཡུལ་ནི་ད་
དུ་འགྱུར་བ་མིན་པས། ད་ལྟར་གྱི་ཞིག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེས་པས། སྟེ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་
བཟུང་བ་མ་ཡིན་ནོ།

འོ་ན་གང་ཞིག་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡུལ་གྱི་ངོ་པོ་ནི་ད་དུ་མདུན་དུ་སྐྱུང་བར་མཐོང་བ་དེ། ཅི་
ཞིག་དུ་འགྱུར་བ་འོས་སེ་ན། འདི་ནི་ཕྱིན་ཅི་སོག་གི་དབང་གིས་སྐྱུང་བས་ན་རང་བཞིན་མ་ཡིན་
ཏེ། མ་རིག་པས་བསྐྱེད་པའི་དབང་ཁོ་ནས་བདག་ནི་ད་དེར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།”^{༡༥}

༡༢ “བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་” རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

༡༣ “མ་ལྟོས་མེད་པས་དངོས་པོ་རྣམས་” རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

༡༤ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་པ་དེ་ཞིག་ མཇུག་ ལ། ཞིག་ མཇུག་ ལ། ཞིག་ མཇུག་ ལ།

ཙ་པ། གང་གིས་སྤྱིན་ཚོགས་དང་མཚུངས་གཏི་ཐུག་ཐུག་པོ་འཛིག་རྟེན་ལ།²⁶

ཡོད་པ་དེས་ན་ཡུལ་རྣམས་ལོག་པ་དག་ཏུ་སྤང་བར་འགྱུར།²⁷ ༡༠༠ །

24. “གང་གིས་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་ཆར་སྤྱིན་ནག་པོའི་ཚོགས་དང་མཚུངས་པའི་གཏི་ཐུག་ཐུག་པོ་སྤེལ་བྱས་པོ་སྤྱིན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་གཡོགས་ནས་གནས་པ་འཛིག་རྟེན་མེས་པ་ཅན་ལ་ཡོད་པ་དེས་ན། བྱིས་པ་རྣམས་ལ་སྤྱིན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཡུལ་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་པ་དག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་བ་འདི་ནི། བྱིས་པ་འདི་བདེན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ལ་སྤང་བར་འགྱུར་རོ།”

25. “གལ་ཏེ་གཏི་ཐུག་གིས་བཀའ་པའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ནི་དམི་མཐོང་དུ་ཆུག་ཀྱང་། སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མཐོང་བ་ཅི་ལ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། རང་གི་ངོ་བོས་བྱུབ་པ་མིན་བཞིན་དུ་དེར་སྤང་བ་ནི། གཏི་ཐུག་གི་དབང་གིས་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཕྱིའི་དཔའི་སྒོ་ནས་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར།”

ཙ་པ།

ཇི་ལྟར་རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་འགའ་ཞིག་སྤྱོད་ཆུ་གཉིས་དང་།

མ་བྱའི་མདོངས་དང་སྤང་མ་ལ་སོགས་པོ་ལོག་པར་འཛིན་བྱེད་པ།

24. འཕྱག་པ་རང་འབྲེལ། རྩེ་བཅུ་ན། དབྱ་མ། ལ། བོག་ 242-ག། རྩེང་ 2-ག།

25. གཏི་ཐུག་ཐུག་པོ་སྤྱིན་ཚོགས་ལྟ་བུས་འཛིག་རྟེན་དག། རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

26. བསྐྱེད་པ་བ་དེས་ན་ཡུལ་རྣམས་ལོག་པ་སྤང་བར་འགྱུར། རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

27. འཕྱག་པ་རང་འབྲེལ། རྩེ་བཅུ་ན། དབྱ་མ། ལ། བོག་ 242-ག། རྩེང་ 2-ག།

28. འཕྱག་པ་རང་འབྲེལ། རྩེ་བཅུ་ན། དབྱ་མ། ལ། བོག་ 242-ག། རྩེང་ 2-ག།

29. མཐོང་བ་ཅི་ལ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་ཞོལ་དཔར་དང་ལྟ་རྟེན་དཔར་པའི་དེབ་གཞུགས་གཉིས་ཀར་གསལ་ཡང་། འཕྱག་པ་རང་འབྲེལ་དུ། སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མཐོང་བ་གལས་ཤི་ན། ཞེས་གསལ་བས་དབྱེད་པར་འཚུལ། འཕྱག་པ་རང་འབྲེལ། རྩེ་བཅུ་ན། དབྱ་མ། ལ། བོག་ 242-ག། རྩེང་ 2-ག།

30. ཇི་ལྟར་ཞེས་བ་མི་གསལ། རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

31. ལ་སོགས་འཛིན་བྱེད་པ། རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་དངོས་རྣམས་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ན།
 བ་སྒྲུབ་དུ་ཡང་མོ་གསལ་བྱ་ཇི་བཞིན།
 དེ་དག་མེད་པ་ཉིད་^{੧੧}འགྱུར་དེ་ཡི་ཕྱིར།
 དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོད་^{੧੨}པ་ཉིད། ༡༠༧ ॥

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་གཟུགས་སྟགས་ཀྱི་དངོས་སོ་རྣམས་དེ་ཉིད་དུ་སྒྲེ་དོན་དམ་བར་རང་བཞིན་
 འགལ་ཡང་མེད་ན། མོ་གསལ་གྱི་བྱ་ཇི་སྒྲུབ་བཞིན་དུ། བ་སྒྲུབ་དུ་ཡང་སྒྲེ་སྟགས་དེ་དག་གི་
 རང་བཞིན་ཏེ་ངོ་བོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན། གཟུགས་སྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་
 ཡང་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ཡོད་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཏེ་དོན་དམ་བར་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་
 ཁོ་ནའོ་སྒྲུབ་ན། ^{੧੩}“འདི་ལ་བཞིན་པར་བྱ་སྟེ།”

ཙ་བ། གང་དག་རབ་རིབ་ཅན་སྟགས་ཡུལ་འགྱུར་པ།
 སྒྲེ་ཤད་ལ་སྟགས་དེ་དག་མ་སྒྲེས་བས།
 རེ་ཞིག་དེ་དག་ཉིད་ལ་བཅད་བྱ་^{੧੪}སྟེ།
 སྒྲི་ནས་མ་རིག་རབ་རིབ་རྗེས་འབྲེལ་ལོ། ༡༠༨ ॥

^{੧੫}“གང་དག་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྟགས་པའི་སྒྲིའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བའི་སྒྲེ་ཤད་ལ་སྟགས་བ་
 དེ་དག་མ་སྒྲེས་བས་ན། མ་སྒྲེས་བར་མོ་གསལ་གྱི་བྱ་དང་མཚུངས་པ་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་བྱེད་ཅག་
 གིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཡུལ་སྒྲེ་ཤད་སྟགས་མཐོང་ལ། མོ་གསལ་གྱི་བྱ་མི་མཐོང་བ་ཅི་ཡིན་
 ཞེས། རེ་ཞིག་སྒྲིན་ལ་རབ་རིབ་ལ་སྟགས་པས་མིག་ཉམས་པ་དེ་དག་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ལ་བཅད་

੧੧ “ཉིད་དུ་འགྱུར་དེའི་ཕྱིར། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

੧༢ “གྱིས་ནི་ཡོད་ཅེ་ན། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

੧༣ འབྲེལ་བ་རང་འབྲེལ་གྱི་སྒྲེ་བཞུགས། དབུ་མ། ལ། མོག་ ༣༤-ན། བྱེད་ ੧-ག

੧༤ “བཅད་བྱས་ཏེ། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

੧༥ འབྲེལ་བ་རང་འབྲེལ་གྱི་སྒྲེ་བཞུགས། དབུ་མ། ལ། མོག་ ༣༤-ན། བྱེད་ ੧-ག

བར་བྱ་གྲེ། དེའི་ཕྱི་ནས་དེ་མེས་སུ་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པར་མཚུངས་པ་ལ།
ཁྱོད་གཞུང་སོགས་མཐོང་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་ཕྱ་མི་མཐོང་བ་ཅི་ཡིན་ཞེས། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་
མེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཞེ་དེས་སྒྲོ་མིག་བསྐྱེདས་བ་རྣམས་ལ་བཀལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱུང།”

༩༠ “ཁོ་པོ་ཅག་ལ་ནི་འདི་བཀལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་དེ། འདི་ལྟར་ཁོ་པོ་ཅག་ལ་
ནི་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་དག་འདི་ལྟར་གཟིགས་ཤིང་། གཞན་གང་དག་རྣལ་
འབྱོར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འདོད་བ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་སྐད་བཤད་པ་
ལ་ལྟག་པར་མོས་པར་བྱུང། ཞེས་ལུང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཐུགས་
སུ་རྒྱུད་པའི་སྒྲོ་ནས། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་འཆད་པར་ཐུགས་བ་ཡིན་གྱི། རང་གི་
ཤེས་པ་ལ་སྒྲོས་ནི་མ་ཡིན་དེ། ཁོ་པོ་ཅག་ནི་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་སྒྲོའི་མིག་བསྐྱེདས་
བའི་ཕྱིར་རོ།”

ཇི་སྐད་དུ་མདོ་ལས།^{༩༡} “ཕུང་པོ་རང་བཞིན་དཔེན་ཞིང་སྒྲོང་བ་ཉིད། ཕུང་རྒྱལ་རང་
བཞིན་སྒྲོང་ཞིང་དཔེན་བ་ཉིད། གང་སྒྲོད་དེ་ཡང་རང་བཞིན་སྒྲོང་བ་གྲེ། ཡེ་ཤེས་ལྡན་པས་
ཤེས་ཀྱི་ཕྱིས་པས་མིན། ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་སྒྲོང་བར་རིག་འགྱུར་དེ། ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་
སྒྲོང་བར་རིག་གྱུར་ནས། ཤེས་པ་པོ་དང་འབྲ་བར་རྟོགས་གྱུར་ན། ཕུང་རྒྱལ་ལ་མ་ལ་དེ་དག་
སྒྲོད་ཅེས་བྱ།” ཞེས་གསུངས་བ་ལྟ་བུའོ།

༩༢ “དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ལ་བཀལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་དེ། དེ་དག་གི་
ནི་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡང་ཆོས་འགའ་ཞིག་ལ་ངོ་པོས་བྱུབ་པའི་རང་བཞིན་འགའ་ཡང་མ་གཟིགས་
ལ། དོན་དམ་པར་ཡང་ཅི་ཡང་མ་གཟིགས་སོ། རབ་རིབ་ཅན་ལ་བཀལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་
བར་ཞོག་ཅིག དེ་ཞིག་འདི་ནི་ཁྱོད་ཉིད་ལ་བཀལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་བ།”

༩༠ འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྒྱེ་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༤-ན། ཕྱིང་ ༥-ག།

༩༡ ཀ། འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྒྱེ་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༤-ག། ཕྱིང་ ༣-ག།

ཀ། ཡེ་ཤེས་ལྡན་པའི་མདོ། རྒྱེ་བཟུང་། དཔོན་བཅེགས། ལ། ཤོག་ ༣༤-ག། ཕྱིང་ ༣-ག།

༩༢ འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྒྱེ་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༤-ག། ཕྱིང་ ༣-ག།

ཙ་བ། གལ་ནེ་མི་ལ་མ་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་བཅས།
 མིག་ལྷུ་ལྷི་ཆུ་དང་མིག་འབྲུལ་གཟུགས་བརྟན་སོགས།
 སྤྱི་མེད་མཐོང་ན་ཡོད་པ་ཉིད་མིན་མཚུངས་ཀྱང་།
 ཁྱོད་ལ་ཇི་ལྟར་དེར་འགྱུར་དེ་མི་རིགས། ༡༠༩ །

ཙ་བ། “གལ་ནེ་མི་ལ་མ་གྱི་ཁང་ཁྱིམ་དང་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་བཅས་པ་མཐོང་བ་དང་།
 མིག་འབྲུལ་མཁན་གྱིས་སྤྲུལ་བའི་སྤྱིས་བ་དང་བྱད་མེད་སོགས་དང་མིག་ལྷུ་ལྷི་ཆུ་དང་།
 གཟུགས་བརྟན་ལ་བྱད་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་དང་། སོགས་གྱིས་བྲག་ཆ་དང་སྤྲུལ་བ་སོགས་ལ་
 སྤྱི་མེད་དེ་ཡོད་པ་མིན་པ་མཐོང་བ་ན་ཡོད་པ་ཉིད་མིན་པར་མཚུངས་ཀྱང་། ཁྱོད་ལ་ཇི་ལྟར་དེ་
 དག་མཐོང་བ་དེར་འགྱུར་ལ། མོ་གསལ་གྱི་བྱ་མཐོང་བ་དེར་མི་འགྱུར་བ་དེ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་
 ཇི་བདག་ཉིད་ལ་བཞག་ཞིང་བདག་པར་གྱིས་ལ། ཐུས་ཁོ་ལ་བཞག་ཞིང་བདག་པར་བྱའོ།”

ཙ་བ། དེ་ཉིད་དུ་འདི་ཇི་ལྟར་སྤྱི་མེད་ཀྱང་།
 མོ་གསལ་གྱི་བྱ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་
 མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་པ་མ་ཡིན་པ།
 དེ་ཡི་བྱིར་ན་སྤྱི་འདི་མ་ངེས་པའོ། ༡༡༠ །

དེའི་བྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གཟུགས་སོགས་འདི་ཇི་ལྟར་ཡང་སྤྱི་བ་མེད་ཀྱང་། ཀང་གི་བྱིར་
 མོ་གསལ་གྱི་བྱ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་བྱིར་། དོན་
 དམ་དུ་མེད་ན་མ་སྤྱད་དུ་ཡང་མོ་གསལ་གྱི་བྱ་བཞིན་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་སྤྱི་བ་འདི་
 རི་གཏན་ཆོགས་མ་ངེས་པ་སྟེ། འབྲུལ་པ་ཅན་ཡིན་རོ།

བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཀྱང་།^{ཙ་བ།} འགྲོ་བ་དག་ནི་མི་འདྲར་བཤད། དེ་ཉིད་དུ་ནི་རྣམ་མ་

ཙ་བ། ་་་ཡོད་མེད་མིན་མཚུངས་ཀྱང་། དག་ཆོས་འགྱུར།

ཙ་བ། འབྲུག་པ་རང་འགྱུལ། རྟེན་བཞག་། དབུ་མ་ ལ། སོག་ ༢༤-ག། རྟེན་ ཙ་བ།

བཞག་ མི་ལམ་གང་ལ་དངོས་པོ་མེད། ལྷག་པའི་སྒོ་ལྷན་མངོན་པར་ཞེན། ཅེ་ཅེ་མེ་མྱོང་
 བྱེད་ཅི་ལྷན་ལྷན་གྱུར་གྱུར་། མྱོང་བྱེད་སྒྲིགས་བཅུར་ཡོད་མིན་གཞན་ནའང་མེད། མྱོང་བྱེད་
 མིང་ཙམ་ཞིག་གིས་རབ་དུ་བཞག་ དེ་བཞིན་བདེ་བར་གསེགས་པས་འགྲོ་འདི་གཟིགས།
 ཅེ་ཅེ་ཡི་འདུ་ཤེས་ཅན་གྱིས་ནི། མཐོང་ཡང་མྱིག་ཀྱང་ལ་ཅུ་མེད། དེ་བཞིན་ཡོངས་སུ་རྟོག་
 བས་དགྲུགས། ལྷག་པ་མིན་པར་ལྷག་པར་རྟོག་ ཅེ་ཅེ་ཡོང་མིན་དུ་ཡོངས་དག་ལ། ཅི་ལྷན་
 རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི། གཞུགས་བརྟན་ལྷན་བ་དེ་བཞིན་དུ། ལྷན་པ་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་
 གྱིས། ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་ལས་ནི་གཞུགས་སོགས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་
 ཡིན་བཞིན་དུ། འཛིག་རྟོག་གི་འཛིན་པའི་ཡུལ་ནི་དུ་འགྱུར་ལ། མོ་གསལ་གྱི་བྱ་ནི་མ་ཡིན་
 བས་འདི་ནི་བྱོད་རང་ནི་ལས་མ་ངེས་བཤོ། ཁོ་པོ་ཅག་ལ་ནི་འདི་བཅུད་དུ་མེད་པ་ནི་དེ།
 འདི་ལྷན་ཁོ་པོ་ཅག་གིས་ནི་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བར་
 ཁས་སྐྱངས་ནས་དོན་དམ་པར་འགོག་པ་ཅེ་ཅེ་ཡིན་ནོ།

- 37 ཀྱི་ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟོག་པ་ ལ། ཤོག་ 210-ན། བྱེད་ 3-བ།
 ལ། ཡབ་སྐུས་མཇལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཁོ་ན་ནི་དངོས་པར་བརྟན་པའི་མདོ། རྟོག་པ་ དཀོན་བཅེགས།
 ལ། ཤོག་ 17-བ། བྱེད་ 2-བ། ཡང་དག་དུ་ནི་འགྲོ་བ་དག། མི་འདྲར་བཤད་པར་ཤེས་པར་གྱིས།
 མི་ལམ་གང་ལ་དངོས་པོ་མེད། ལྷག་པའི་སྒོ་ལྷན་མངོན་པར་ཞེན། ཞེས་གསུངས་སོ།
- 38 ཡབ་སྐུས་མཇལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཁོ་ན་ནི་དངོས་པར་བརྟན་པའི་མདོ། རྟོག་པ་ དཀོན་བཅེགས། ལ།
 ཤོག་ 17-ན། བྱེད་ 2-བ། ཅེ་ཅེ་མེ་མྱོང་བྱེད་ཅི་ལྷན་ལྷན་གྱུར་གྱུར་། མྱོང་བྱེད་དེ་ནི་སྒྲིགས་བཅུ་ཀུན་
 ན་མེད། གཞན་དུ་མྱོང་བྱེད་དེ་ནི་མིང་ཙམ་སྟེ། དེ་བཞིན་བདེ་བར་གསེགས་པས་འགྲོ་འདི་གཟིགས།
 ཞེས་གསུངས་སོ།
- 39 ཡབ་སྐུས་མཇལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཁོ་ན་ནི་དངོས་པར་བརྟན་པའི་མདོ། རྟོག་པ་ དཀོན་བཅེགས། ལ།
 ཤོག་ 17-ན། བྱེད་ 2-བ། ཅེ་ཅེ་ཡིན་པར་ནི་མཐོང་གྱུར་གྱུར་། མྱིག་ཀྱང་ལ་ནི་ཅུ་མེད་དོ། དེ་བཞིན་
 ཡོངས་སུ་རྟོག་པས་དགྲུགས། ལྷག་པ་མིན་པ་ལྷག་པར་རྟོག་ ཅེས་གསུངས་སོ། སྐབས་འདི་འགྱུར་
 མི་འདྲ་བ་མ་ཟད་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་གོ་རིམ་ཡང་མི་མཐུན་པར་སྒྲུང་དོ།
- 40 ཡབ་སྐུས་མཇལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཁོ་ན་ནི་དངོས་པར་བརྟན་པའི་མདོ། རྟོག་པ་ དཀོན་བཅེགས། ལ།
 ཤོག་ 10-བ། བྱེད་དང་པོ།
- 41 འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟོག་པ་ ལ། ཤོག་ 210-ན། བྱེད་ 1-བ།

གཉིས་པ་(དེའི་དོན་བཟུས་དེ་བཟུན་པ་)ནི། ཁྱོད་གྱི་ལུགས་གྱིས་གཟུགས་སོགས་རྣམས་
 ཀུན་ཡོང་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བར་དམིགས་ནས། དོན་དམ་དུ་འགོག་པ་མིན་པ་དེ་“ཅིའི་
 ཐུར་ཞེ་ན།”^{ལ༠}

ཅ་པ། མོ་གཤམ་བྱ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་གྱིས།^{ལ༡}

སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་དུ་མེད་འཇིག་རྟེན་དུ་འང་།

ཡོད་མིན་དེ་བཞིན་དངོས་འདི་ཀུན་ངོ་བོ།

ཉིད་གྱིས་འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་དུ་མ་སྐྱེས། ༡༡༡ །

ཇི་ལྟར་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མེད་ཅིང་འཇིག་
 རྟེན་གྱི་ཐ་སྐད་དུ་འང་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། གཟུགས་སོགས་གྱི་དངོས་པོ་འདི་ཀུན་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐད་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་ཀར་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མ་སྐྱེས་སོ།

ཞེས་གསུངས་བས། དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་བར་འཇིན་པའི་འབྲུལ་
 རྩེ་ཡོད་པ་ལ་དབུ་མ་བས། ཀུན་ཡོང་དུ་ཡོད་པར་གཏན་མི་འདོད་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་བ་
 ཞེས་དགག་བྱ་ལ་བྱུང་བར་གསལ་བར་ཡང་སྒྲུབ་པ་རྣམས་དྲན་བར་བྱུངོ། “གང་གི་ཐུར་དེ་ལྟ་
 ཡིན་པ།”^{ལ༢}

ཅ་པ། དེ་ཐུར་འདི་ལྟར་སྟོན་བས་ཆོས་རྣམས་ཀུན།

གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་སྐྱེ་བྱ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས།

ཡོངས་སུ་སྤྱད་ན་འདས་པ་གསུངས་གྱུར་བ།

དེ་ཐུར་ཉག་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་མ་ཡིན། ༡༡༢ །

ལ༠ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། ཇི་བཟུན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༤-ན། ཐུང་ ༩-ག

ལ༡ མོ་གཤམ་བྱ་ལ་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་ནི། དེ་ཉིད་དུ་མེད་འཇིག་རྟེན་དུ་ཡང་མེད། དེ་བཞིན་དངོས་ཀུན་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ། དེ་ཉིད་དུ་མེད་འཇིག་རྟེན་དུ་ཡང་མེད། རྟག་ཆའི་འགྲུལ་

ལ༢ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། ཇི་བཟུན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༤-ན། ཐུང་ ༩-ག

དེའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་སྟོན་པ་བཙུག་ལྟར་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱན་གདོད་མ་ནས་ཞི་ཞིང་
རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་བའོ་
ཞེས་གསུངས་པར་གྲུབ་པ་^{ཕ་} “དེའི་ཕྱིར་དུས་དྲུག་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།”

གསུངས་ཚུལ་ནི། “དཀོན་མཆོག་སྐྱིན་ལས།”^ཆ ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་ན། གདོད་
ནས་ཞི་ཞིང་མ་སྐྱེས་པ། རང་བཞིན་སྐྱ་ངན་འདས་བ་ཡི། ཆོས་རྣམས་མགོན་པོ་བྱོད་ཀྱིས་
བསྟན།” ཞེས་གསུངས་སོ།

ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོན་ཉིད་ནི་^ཇ “ཡེ་ཤེས་ཞི་བའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞི་བའོ། དེའི་རྒྱ་
མཚན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་གཤམ་དེ་འགའ་ཞིག་ལ་
རང་བཞིན་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་ན། དེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་རང་བཞིན་དེ་ཡང་ཡོད་པ་
མིན་པས་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ་རྣམ་པར་དག་བའོ།”

གདོད་ནས་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་དེ་དག་རྣལ་འབྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱབས་ཁོ་ནར་མ་སྐྱེས་པ་ནི་
མིན་དེ། ཁོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་གོང་རྒྱལ་འཛིག་དེན་པའི་ཐ་སྟོན་གྱི་སྐྱབས་སུ་ཡང་ཆོས་དེ་དག་
རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་པ་འདི་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། གདོད་ཀྱི་སྐྱ་ནི་དང་མཉེ་
སྒྲིའི་རྣམ་གྲངས་སོ།”

^ཉ “རང་གི་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དོན་དམ་དུ་མེད་ན། ཀྱན་ཇོ་བ་དུ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་པའི་
བཀལ་བ་འདི་བྱ་བ་མ་ཡིན་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་གིས་ཁས་སྐྱུངས་པ།”

ཕ་ འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་པ་དུ་མ་ལ། ཤོག་ ༢༤-ན། བྱེད་ ༡-ག།

ཆ་ ཀ། དཀོན་མཆོག་སྐྱིན་གྱི་མདོ། བྱེད་གཤམ་མདོ་སྟེ། ཤ། ཤོག་ ༩-ན། བྱེད་ ༩-ག།

ཇ། འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་པ་དུ་མ་ལ། ཤོག་ ༢༤-ན། བྱེད་ ༡-ག།

ཉ་ འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་པ་དུ་མ་ལ། ཤོག་ ༢༤-བ་ བྱེད་དང་ཤོ།

ཏ་ འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་པ་དུ་མ་ལ། ཤོག་ ༢༤-བ་ བྱེད་ ༩-ག།

ཙ་བ། བྱམ་སྟགས་འདི་དག་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ཅིང་།^ཧ
 འཇིག་རྟེན་རབ་རྒྱ་གྲགས་པར་ཡོད་ཅི་བཞིན།^ཧ
 དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བས་ན།
 མོ་གཤམ་བྱ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ་མི་འགྱུར། ༡༡༢ ॥

བྱམ་སྟགས་འདི་དག་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ན་དམ་པར་མེད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་རབ་རྒྱ་གྲགས་པ་
 མེ་མ་ལྟར་དུ་ཡོད་པ་ཇི་བཞིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འགྱུར་བས་ན། དོན་
 དམ་པར་མེད་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ་པར་མི་འགྱུར་རོ།

འདི་ནི་མཛོད་ལས།^ཧ “གང་ལ་བཅོམ་དང་སྒྲི་ཡིས་གཞན། བསལ་ན་དེ་སྒྲི་མི་འཕུག་
 བ། བྱམ་རྩ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་དུ། ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ།” ཞེས་བཤད་བ་ལྟར་ན།
 “ཆ་ཤས་སུ་བཅོམ་བས་དེའི་སྒྲི་མི་འཕུག་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་མེད་པར་ན་བྱམ་བ་ལྟ་
 བུའོ། དེ་ལ་ནི་ཁྱོ་མར་བཅོམ་ན་བྱམ་པའི་སྒྲི་མི་འཕུག་པའོ། སྒྲི་ཆོས་གཞན་བསལ་ན་དེའི་
 སྒྲི་མི་འཕུག་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་མེད་པར་ན་རྩ་བུ་བུའོ། དེ་ལ་ནི་སྒྲི་གཞན་གསལ་ལ་
 སྟགས་པའི་ཆོས་གཞན་བསལ་ན་རྩི་སྒྲི་མི་འཕུག་གོ། གང་ལ་བཅོམ་ཡང་དེའི་སྒྲི་འཕུག་ལ།
 སྒྲི་ཆོས་གཞན་བསལ་ཡང་དེའི་སྒྲི་འཕུག་པ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ནེ། དཔེར་ན་
 གཞན་གསལ་བུ་བུའོ། དེ་ལ་ནི་དུ་ལ་ལ་རབ་རྒྱ་བཅོམ་ཡང་རུང་། སྒྲི་རོ་ལ་སྟགས་པའི་ཆོས་
 གཞན་བསལ་ཡང་རུང་། གཞན་གསལ་གྱི་རང་བཞིན་སྒྲི་འཕུག་པ་ཉིད་དོ། ཆོར་བ་སྟགས་ལ་ཡང་
 དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བུའོ” ཞེས་མཛོད་འགྲེལ་“དུ་འཆད་དོ།

ཧ་ མེ་ལྟར་བྱམ་སྟགས་འདི་དག་དེ་ཉིད་དུ། རྟག་ཆའི་འགྱུར།

ཧ་ མེད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་རབ་རྒྱ་གྲགས་པར་ཡོད། རྟག་ཆའི་འགྱུར།

ཧ་ མཛོད་གནས་དུག་པ། ཆིགས་བཅད། བཞི་པ།

ཧ་ མཛོད་གནས་དུག་པའི་རང་འགྲེལ། མེ་བལྟར། མཛོད་པ། ལྷ། ཤོག་ ༡-ག། རྩིང་དང་ག།

ཧ་ མཛོད་གནས་དུག་པའི་རང་འགྲེལ། མེ་བལྟར། མཛོད་པ། ལྷ། ཤོག་ ༡-ག། རྩིང་ ༡-ག།

ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་དག་གིས། དངོས་པོ་ལྟག་མ་ཤེས་པར་བྱ།” ལོ་ཞེས་འདི་ཙམ་ཞིག་ཁོ་
ན་གསུངས་ཀྱི་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མ་གསུངས་སོ།”

དེ་ལྟར་བྱལ་བས་སྐྱེ་ནི་དེ་འདི་པ་ཙམ་གྱི་སྐྱེ་བ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། འཕགས་པས་
ཀྱང་དེ་ལྟར་མཛད་ཅིང་། བྱེད་པར་དུ་བྱེད་པ་པོ་ལས་ལ་བཞེན་པ་སྟགས་ཀྱི་སྟོས་འབྱུང་གི་རྟེན་
འབྲེལ་བཞེད་པས། དེ་མ་གཏོགས་པ་ཞེས་རང་དང་གཞན་ལྟགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་བྱེད་པར་བྱེ་ཞིང་།
དེ་དངོས་པོ་སྟོན་ཆད་ལ་སྦྱར་བར་གསུངས་པ་དང་།

སྦྱོར་དཔོན་འདིས་སྦྱར་སྐྱེ་བ་གཞན་དགོས་པ་དང་། མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་བྱིར་བཞེན་
ནས་སྐྱེ་བར་འབྱུང་རོ། ཞེས་འབད་བ་དུ་མས་བསྐྱབས་པ་ལ། མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་བ་
གཏན་མེད་དོ་ཞེས་ལྟགས་དེ་དག་ལས་བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་བསྐྱོག་ནས་སྦྱ་བ་ནི། རན་རྟོག་གི་དྲི་མ་
འབྱུག་པོས་སྦྱང་ནི་དེ་རྟོགས་པའི་ཀྱུ་མཆན་སྤྲ་ན་མེད་པ་རྟེན་འབྱུང་ཟབ་མའི་དོན། སྦྱང་བ་ནི་ད་
ཀྱི་དོན་དུ་འཆར་བའི་ལྟགས་སྤྲ་ན་མེད་པ་ལེ་པར་སྦྱོད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་སྟིག་

ལོ་“དེ་ལྟར་སྐྱེ་ནི་དེ་འདི་པ་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པ་ན། ཀྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་
སྟགས་པ་བཞི་མི་སྟོན་པ་འབའ་ཞིག་དུ་མ་ཟད་ཀྱི། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྦྱོར་དོགས་པའི་
རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་། བྱ་བྱེད་མི་འཐད་པའི་ཆད་པར་ལྟ་བ་དང་། དུས་ལྡན་མ་ན་ཡོད་པ་དེ་ནི་ད་
དུས་ཀྱི་མ་ན་མས་སྤུངས་ཡོད་པའི་རྟག་བོ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱ་བྱི་སོ་སོ་བའི་སྐད་ཅིག་
མའི་མི་རྟག་བ་དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོར་མེད་པ་གཉིས་རོ་བོ་ནི་ད་ཀྱིས་བྱུ་བ་བ་ལ་
སྟགས་པར་རྟོག་བའང་བརྟགས་པའི་ཡུལ་གཞན་དག་ཀྱང་། མི་སྟོན་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་
བྱིར་བཤད་པ།”

༤༩ འབྱུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བསྟན། དབྱ་མ། ལ། རྟོག་ ༢༩-བ། བྱེད་ ༡-བ།
 ༥༠ འབྱུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བསྟན། དབྱ་མ། ལ། རྟོག་ ༢༩-བ། བྱེད་ ༩-བ།
 ༥༡ རྟོག་པ་ དཔར་རྟེན་དུ་གསལ། ལ། ར།
 ༥༢ འབྱུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བསྟན། དབྱ་མ། ལ། རྟོག་ ༢༩-བ། བྱེད་ ༩-བ།

ཙ་བ། གང་གི་ཕྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱུང་བས།
 རྟོག་པ་འདི་དག་^མབརྟག་པར་མི་རྒྱས་པ།
 དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི།
 ལྟ་ངན་དྲ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད། ༡༡༥ །

མ་གང་གི་ཕྱིར་གྱུ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱས་བྱ་འདི་རབ་རྟུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་
 རིགས་པ་འདི་ཙམ་ཞིག་གིས། དངོས་པོ་ཀུན་ཉོན་པ་ནམས་ཀྱི་བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་
 འཛོལ་གྱི་གཞན་དྲ་མ་ཡིན་པས། བདག་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་འདི་དག་
 བརྟག་པར་མི་རྒྱས་པ་དེའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྟེན་ཅིང་འདི་བ་ཅིང་གྱི་རིགས་པ་
 འདི་ཡིས་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་བའི་བདག་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་ངན་
 བའི་དྲ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།”

མ་“འདི་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འདི་བ་ཙམ་ཞིག་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དྲ་འཛོལ་བའི་དབུ་མ་བས་ནི།
 དངོས་པོ་འགའ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་མ་སྤངས་ཏེ།” རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་བ་
 ལས།^མ “དེ་དང་དེ་རྟེན་གང་འབྱུང་བ། རང་གི་ངོ་བོ་དེར་མ་སྐྱེས། རང་གི་ངོ་བོར་གང་མ་
 སྐྱེས། དེ་ནི་སྐྱེས་ཞེས་ཇི་སྐད་བྱ།” ཞེས་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཅིང་གྱིས་མ་
 སྐྱེས་པ་དང་། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་སྐྱ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཅིང་གྱིས་སྐྱེས་པར་ཇི་སྐད་དྲ་
 བཟོད་པར་བྱ་ཞེས་དང་། ཙ་ཞེས་ལས་གྲང་།^མ “རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། དེ་ནི་

མ ༡ རྟོགས་པ་ཅིང་དག་” རང་འབྲེལ།

མ ༢ འབྱུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེ་བལྟ་ན། དབུ་མ། ལ། མོག་ ༢༠-ག། བྱེད་ ༥-ག།

མ ༣ འབྱུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེ་བལྟ་ན། དབུ་མ། ལ། མོག་ ༢༠-ག། བྱེད་ ༥-ག།

མ ༤ རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་བ། རྟེ་བལྟ་ན། དབུ་མ། ཙ། མོག་ ༢༡-ན། བྱེད་ ༡-ག། དེ་དང་དེ་བརྟེན་གང་
 འབྱུང་དེ། རང་གི་དངོས་པོར་སྐྱེས་མ་ཡིན། རང་གི་དངོས་པོར་གང་མ་སྐྱེས། དེ་ནི་སྐྱེ་ཞེས་ཇི་སྐད་བྱ།
 ཞེས་འབྱུང་མི་འདྲ་བ་དེ་ལྟར་གསལ་ཡོད།

མ ༥ དབུ་མ་ཙ་ཞེ་རབ་བྱེད་ཅེར་བཞི་ག། རིགས་པ་ཅན། བཅོ་བཙུན་ག།

མྱོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། དེ་ནི་རྒྱུ་ལྷན་གདགས་པ་ལྟེ། དེ་ནི་དབྱ་མའི་ལས་ཡིན་ནོ།” ཞེས་
 རྟོན་འབྱུང་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱ་བ་པས་མྱོང་བར་གསུངས་ཤིང་། མདོ་ལྟེ་ལས་
 ཀྱང་།¹⁹⁹ གང་ཞིག་རྟོན་ལས་སྦྱས་པ་དེ་མ་སྦྱས་། དེ་ལ་སྦྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན།
 རྟོན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་མྱོང་བར་བཤད། གང་ཞིག་མྱོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན།” ཞེས་
 གསུངས་སོ།

རྟོན་ལས་སྦྱས་པ་ནི་གཞན་ཆོག་སོ། བསྐྱེད་བར་བྱ་བ་མ་སྦྱས་ཞེས་བའི་དོན་ནི་ཀྱང་བ་
 གཉིས་པས་བསྟན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྦྱས་ཏེ་ཞེས་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། དགག་བྱ་ལ་བྱུང་
 བར་མ་སྦྱར་བ་མིན་ཏེ། ལང་གཤེགས་²⁰⁰ཆོག་གསལ་²⁰¹དུ་བྱུངས་པ་ལས། རྫོ་བྱོས་ཆེན་པོ་
 རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྦྱས་པ་ལ་དགོངས་ནས། ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྦྱས་བཤོ། ཞེས་
 བསྟན་ཏེ།” ཞེས་སངས་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་དགོངས་པ་རང་གིས་བྱུངས་བའི་ཕྱིར་རོ།
 དེའི་ཕྱིར་རིགས་བའི་རྒྱལ་པོ་རྟོན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས། རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱེ་བ་འགོག་
 པ་འདི་ཉིད་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པས་བྱགས་ཐོགས་ནས། ཅ་ཤེ་དང་རིགས་པ་
 དུག་རྩ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞུང་དུ་མར། འབགས་པས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་རྟོན་འབྱུང་གསུང་
 པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་མཛད་པ་ལ། བརྟན་ནས་སྦྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་“མ་སྦྱས་པོ་”ཞེས་
 བའི་ལྷན་སྐུ་ལ་གང་ཅི་ཡང་བྱུང་བ་ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་སྦྱ་བར་མི་བྱུང་།

- 199 ཀ། རྒྱ་རྒྱལ་མ་རྩོས་པས་རྒྱས་བའི་མདོ། རྟོ་བཀའ། མདོ་ལྟེ། མ། མ། ལ། ཤོག་ 220-བ། རྟོང་ 2-བ།
 རྟོན་ལས་སྦྱས་པ་གང་ཡིན་དེ་མ་སྦྱས་། དེ་ལ་སྦྱེ་བ་དོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད། རྟོན་ལ་རག་ལས་གང་ཡིན་
 མྱོང་བར་གསུངས། མྱོང་ཉིད་གང་ཤེས་དེ་ནི་བག་ཡོད་བཤོ། ཞེས་འབྱུང་མི་འདྲ་བ་དེ་ལྷན་རྒྱུང་ངོ།
- 200 ལང་གཤེགས་པས་མའི་མདོ། རྟོ་བཀའ། མདོ་ལྟེ། ཅ། ཤོག་ 100-བ། རྟོང་ 1-བ། རྫོ་བྱོས་ཆེན་པོ་
 རང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་དངོས་པོ་སྦྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མྱོང་ཉིད་
 ཅེས་བྱུང་། ཞེས་བའི་ལུང་འདི་མིན་ནམ་སྐུ་ལང་མ། བས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་བར་འཛལ།
- 201 དབྱ་མ་ཅ་ཤེ་རབ་བྱེད་རྟོན་བཞི་པའི་འགྲེལ་བ་ཆོག་གསལ་ལ། རྟོ་བཀའ། དབྱ་མ། ལ།
 ཤོག་ 233-བ། རྟོང་དང་པོ་

“གང་གི་ཆེ་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་མ་སྒྲུངས་པ་དེའི་ཆེ་རང་བཞིན་མེད་པ་ནི་བདག་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་དེའི་ཆེ་སྐྱེ་བ་ངོ་པོ་ཉིད་ལས་སམ་བདག་གཞན་དང་དབང་ཕྱག་སོགས་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། སྐྱེས་ཟིན་པ་མི་འཇིག་པར་གནས་བས་རྟག་པ་དང་། འཇིག་པས་ཆད་པ་ལ་སོགས་པར་རྟག་པ་འབྱུང་བ་སྲིད་ལ། དེ་ལས་གཞན་ཏུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར་བཤད་པ།”

ཙ་པ།   རྟག་རྣམས་དངོས་པོ་ཡོད་ན་འགྱུར་བ་སྟེ།
               དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་མེད་པར་ཡོངས་དབྱུད་ཟིན།
               དངོས་པོ་མེད་པར་འདི་རྣམས་མི་འབྱུང་དཔེར།
               བྱད་གིང་མེད་པར་མེ་ཡོད་མིན་དེ་བཞིན། ༡༡༩ །

མཐར་འཇིག་པའི་རྟག་པ་རྣམས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇིག་པ་ཡོད་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་བས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་ཡང་མེད་པར་ཡོངས་སུ་དབྱུད་ཟིན་ལ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇིག་པ་མེད་པར་མཐར་འཇིག་གི་རྟག་པ་འདི་རྣམས་མི་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་རྩ་བུད་གིང་མེད་པར་འབྲས་སུ་མེ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་ནོ།

དེ་ལྟར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་བབ་པ་གོམས་པ་ལས། “རྣལ་འབྱུར་པ་འཕགས་པའི་ལམ་མངོན་སུམ་ཏུ་མཇོད་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་སྒྲུང་བའི་སྒྲོས་པ་མ་གཟིགས་པའི་རྩལ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པ་དེ་དག་ལ་ཆོས་གང་ལ་ཡང་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྟག་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པ་རྣམས་ལྟོག་པར་འགྱུར་དེ། དཔེར་ན་མིག་སྒྲུན་བསྐྱས་པས་སྒྲི་གིང་ལ་སོགས་པར་སྒྲུང་བ་ལོག་པ་ཉིད་རབ་རིབ་ཅན་ལ་འབྲས་བྱར་འགྱུར་གྱི།

༡   འབྲས་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བཅུ་ན། དབུ་མ། ལ། རྟོག་ ༢༠༡-ན། རྟེན་ ༩-པ།

༢   འབྲས་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བཅུ་ན། དབུ་མ། ལ། རྟོག་ ༢༠༡-ན། རྟེན་ ༡-པ།

སྒྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གཞན་ཞིག་ཏུ་སོང་བའི་སྒྲོ་ནས་དེའི་ཡུལ་ཏུ་འགྱུར་བ་མིན་པ་
བཞིན་ནོ།”

བཞི་པ་(རིགས་པས་དབྱུང་བ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་གཙུང་བ་) རྟེ།

ཙ་པ། སོ་སོའི་སྒྲེ་བོ་རྣམས་ནི་རྟོག་པས་བཅེངས།

མི་རྟོག་རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་གྲོལ་འགྱུར་བས།

རྟོག་རྣམས་ལོག་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་དེ།

རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་འབྲས་བུར་མཁས་རྣམས་གསུངས། ༡༡༧ །

“གང་གི་སྒྲིར་སོ་སོའི་སྒྲེ་བོ་རྣམས་ནི་དེ་འདི་སྒྲར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་
གཙོ་བོར་མཐར་འཇིག་གྱིས་རྟོག་པས་བཅེངས་པ་དེའི་སྒྲིར་རྣམས་ནི་དེ་འདི་དེ་ལྟར་བྱུགས་སུ་རྒྱུད་
བས་སྤྱན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲོལ་པར་
འགྱུར་བས་དེའི་སྒྲིར་མཐར་འཇིག་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ལུས་པ་
བཀག་པས་རྟོག་པ་ལོག་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་འཕགས་པས་དབྱུ་མའི་བསྐྱེད་བཅོས་
ལས་བཤད་པའི་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་འབྲས་བུར་རྣམ་པར་བཞག་གོ” ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་
གསུངས་པོ།

བརྒྱ་བ་ལས་ཀྱང་། “དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། ལྟོང་མཐོང་ཡོན་ཏན་ཅི་
ཞིག་ཡོད། རྟོག་པས་མཐོང་བ་འཆིང་བ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་འདིར་ནི་འགོག་པ་ཡིན།” ཞེས་ཆོས་
རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དེ་ནི་དེ་གཤིས་ཡིན་པས་དེ་མཐོང་བ་མཐོངས་ཀྱི། རང་བཞིན་
གྱིས་ལྟོང་བ་མཐོང་བ་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་དོ། དེའི་སྒྲིར་རྟོག་པས་མཐོང་བ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་

༡ “འགྱུར་པ་གང་ཡིན་དེ། རྟོག་ཆོའི་འགྱུར།

༢ འགྱུར་པ་རང་འབྱེད། སྒྲེ་བསྐྱེད། དབྱུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༡༡-པ། རྒྱུང་ ༢-པ།

༣ དབྱུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པའི་རབ་བྱེད་བརྒྱ་དྲུག་གི། ཆོགས་བཅད། རྟོག་གསུམ་གྱི།

འགྱུར་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པར་སྒྲུང་།

ཡོད་པར་བརྩུང་བས་འཆིང་བ་ཡིན་པས། དེའི་ཆེན་ཡུལ་དབུ་མའི་བཟུན་བཅོས་འདིར་དགག་
 པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་འབྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་།* “རྟོག་པ་ནི་ཡང་དག་པ་
 མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དོན་སྟོ་འདོགས་པ་སྟེ།” ཞེས་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་
 ཡང་དག་ཏུ་ཡོད་པར་སྟོ་འདོགས་པ་ལ་བཤད་པས། རྟོག་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་བྱེད་
 གྱི་བདེན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དང་མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ལ་བྱེད་དོ།

མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཡང་མཐའི་སྟོ་དོན་མང་པོ་ལ་འཕྲུག་ཀྱང་མཐའ་བྱལ་གྱི་མཐའ་ནི་
 དབུ་མ་ལྟར་བ་ལས།† “གལ་ནེ་དབུ་མ་ལ་སེམས་གྱི་རང་གི་ངོ་བོའི་བདག་ཉིད་གྱི་དངོས་པོ་
 དོན་དམ་པ་ཅི་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི། དེའི་ཆེ་དེ་ལ་ཡོད་པས་རྟག་གོ་ཞེས། མི་
 རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་མཐར་འབྱུར་ནེ། དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་
 ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་ཇེས་སུ་སོང་ཞིང་རྩལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཉིད་ནི། ལྟང་བའི་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་
 པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།” ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།

དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་བརྩུང་བ་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཡུལ་དེ་ནི་འདིར་མཐའ་མིན་ལ། སྟོ་ཡང་རྩལ་
 བཞིན་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པས་མཐར་འཛིན་མིན་ནོ། དེས་ན་འདིའི་མཐའ་ནི་ལྟང་བའི་གནས་ཡིན་
 ནེ། འཛིག་རྟོན་ན་བྲག་གཡང་ལ་མཐའ་དང་དེ་ལ་ལྟང་བ་ལ་མཐའ་ལ་ལྟང་ཞེས་སྟེ་བ་ལྟར།
 གང་དུ་བརྩུང་བས་འཛིན་པ་སོ་བྱང་བར་འབྱུར་བ་ལ་མཐར་ལྟང་ཞེས་བཤད་པོ་ལོ།

དེ་ལ་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་མ་ལྟར་དུ་ཡང་མི་བྱེད་པས་ཡང་དག་པར་མེད་པ་མ་ལྟར་དུ་
 ཡོད་པའི་བྱིར། དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པ་མེད་པའི་མཐར་འཛིན་དང་། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཞེས་
 འཁོག་པ་མེད་མཐའ་འཁོག་པ་མིན་ཀྱང་། དགག་བྱ་བ་གཞག་པའི་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཡོད་
 ན་ཞེས་འཛིན་ན་དངོས་པོ་མེད་པའི་མཐར་ལྟང་བས་དེ་འཁོག་པ་ཡང་མེད་མཐའ་འཁོག་པ་
 ཡིན་ནོ།

● དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ་རབ་བྱེད་བརྒྱ་དྲུག་པའི་སྟོ་འབྲེལ་གྱི་བཟུན། དབུ་མ། ལ། རྟོག་ ༡༧-ན། རྟོང་དང་གོ

† སྟོ་བ་དཔོན་གསལ་གྱི་ཡའི་དབུ་མ་ལྟར་གྱི་བཟུན། དབུ་མ། ལ། རྟོག་ ༡༧-ན། རྟོང་ ༡-ག།

ལས་འབྲས་ལ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐ་ལྷན་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཚད་མ་སྤྲུལ་གྱི་གནོད་མི་
སྤྱི་བས། དེ་དག་ཡོད་པ་མིན་པའམ་མེད་པར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ནི་མེད་མཐའ་དང་
དེའི་མཐར་འཛིན་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་ལ་སྦྱོན་མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་མེད་མཐའ་དང་དེའི་
མཐར་འཛིན་མིན་ནོ། །འདི་ནི་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མེད་མཐའ་ཡིན་ལ་ལྟ་མ་ནི་སྦྱོ་འདོགས་ཀྱི་མེད་
མཐའོ།

དེའི་སྐུར་སྐུར་བཤད་པའི་བཀག་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི། དོན་དམ་བར་
རམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ནི་ཡོད་མཐའ་དང་དེའི་མཐར་
འཛིན་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་བཅེ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཡོད་མཐའ་དང་དེའི་
མཐར་འཛིན་མིན་ནོ། །གཞུང་གི་སྐབས་འགའ་ཞིག་དུ་དོན་དམ་བར་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་
མཐར་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །“དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར།”

ཙ་བ། བལྟན་བཅོས་ལས་དབྱུང་ཚོད་ལ་ཆགས་པའི་བྱིར།

མ་མཛད་རྣམ་གྱོལ་བྱིར་ནི་དེ་ཉིད་བལྟན།

“འཇགས་པས་དབྱུང་པའི་བལྟན་བཅོས་ལས། རིགས་པའི་རྣམ་བར་དབྱུང་བ་མིན་དུ་
སང་བར་མཛད་པ་ནི། ཚོད་པ་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་གཞན་གྱིས་གཞོན་པར་འདོད་པའི་བྱིར་མ་
མཛད་དོ། །ཞེས་ཞེས་བར་བྱ་སྟེ། རིགས་པའི་རྣམ་བར་དབྱུང་བ་མཛད་པ་ན།

ཙ་བ། ----- རྣམ་གྱོལ་བྱིར་ནི་ ----- །

དབྱུང་པའི་བལྟན་བཅོས་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བལྟན་པ་ནི། མེམས་ཅན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་
ལྟ་བུ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་བར་ཏོགས་ནས། ཐར་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་ཞེས་སྟེ་པོ་རྣམས་
རྣམ་བར་གྱོལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་ནི་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །”

1 འདྲག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བལྟན། དབྱུང་པ། ལ། རིགས་ 207-ག། རྟེན་ 1-ག།

2 བལྟན་བཅོས་ལ་དབྱུང་པ་ རྟེན་ཆོའི་འགྲུར།

3 འདྲག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བལྟན། དབྱུང་པ། ལ། རིགས་ 207-ག། རྟེན་ 1-ག།

༢༡ “གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱིས་དངོས་པོར་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཚོལ་བ་ཇི་ལྟར་བརྟགས་བ་ཐམས་ཅད་
བཀོད་ཅིང་བསྟན་བཅོས་ལས་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འདུག་པ་ནི་
ཚུད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པས། རྟོག་བ་ལྟོག་པ་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་འབྲས་བུར་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་
ཅེ་ན། རྣམ་པར་དབྱེད་བ་འདི་ནི་ཚུད་པའི་ཕྱིར་མཛད་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་།”

ཙ་བ། རྟོན་ཉིད་ལས་སྟོན་།

༢༢ “དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ན།

གཞན་སྟོགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོབས་ཚུང་བས་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་བདག་ཉིད་
འཐེན་མི་འཛུགས་ཤིང་། སྤང་བ་ཉེ་བ་ན་སྟན་པ་ལྟར་རང་ཉིད་འཛིག་པར་འགྱུར་བ་དེས་ན་ཁོ་
ཙ་ཅག་ལ་སྟོན་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བཤད་པ།”

ཙ་བ། གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བཤད་པ་ན།

གཞན་གཞུང་འཛིག་པར་འགྱུར་ན་ཉེས་པ་མེད། ༡༡༤ །

གལ་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཤད་པ་ན་གཞན་གྱི་གཞུང་གིས་བརྟགས་བ་རྣམས་འཛིག་
པར་འགྱུར་ན་ཁོ་ཙ་ཅག་ཉེས་པ་མེད་དེ།

བརྒྱ་བ་ལས།^{༢༣} “ཆོས་འདི་དེ་བཞིན་གསེགས་རྣམས་ཀྱིས། ཚུད་བ་མཛད་ཕྱིར་
གསུངས་མ་ཡིན། འོན་ཀྱང་མེ་ཡིས་བྱད་ཤིང་ལྟར། འདི་ཡིས་ཕས་ཀྱི་ཚོལ་བ་ལྟེན།” ཅེས་
མེ་བྱས་པ་བདུང་བ་སྟོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་བྱས་ཀྱི་ཐལ་བ་དང་སོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་བྱས་པ་མིན་ཀྱང་།
དེ་དག་ཀྱང་ཞར་ལ་བྱུང་བའི་དབེས་གསུངས་སོ།

༢༤ “གལ་ཏེ་ཚུད་པ་ལ་ཆགས་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉེ་བར་བསྟན་ན་ནི། དེའི་ཆོ་ཐེ་ཆོས་མེད་

༢༡ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟོན་ལས་སྟོན་། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༩༡-བ། རྟོན་ ༡-བ།

༢༢ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟོན་ལས་སྟོན་། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༩༡-བ། རྟོན་ ༣-བ།

༢༣ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟོན་ལས་སྟོན་། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༩༡-བ། རྟོན་ ༥-བ།

༢༤ བཞི་བརྒྱ་པའི་རབ་བྱེད་བརྒྱ་གཉིས་ལ། ཆོགས་བཅད་ བཅོམ་པ།

པར་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སྤྱོད་དང་ལྡན་པ་ལ་སྤང་ཞིང་རིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་རང་གི་ཕྱོགས་ལ་
ཞེས་སྤྲུཆགས་པར་འགྱུར་བས། སྤྲུཆགས་གྱི་རྟོག་པ་ལྡོག་པ་མེད་དོ། ཅེས་བྱུང་ཞེ་ན།

ཙ་པ། རང་གི་ལྷ་ལ་ཆགས་དང་དེ་བཞིན་དུ།

གཞན་གྱི་ལྷ་ལ་འབྲུག་གང་རྟོག་པ་ཉིད།

འདི་ལྟར་རང་གི་ལྷ་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ཕྱོགས་གྱི་ལྷ་པ་ལ་ཁྱུད་
འབྲུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ༡༥་འཆིང་བའི་རྟོག་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སྤྲུཆགས་གྱི་རྟོག་པ་མ་
ལོག་པར་འཁེལ་བས་བཅིངས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི་ཐར་པ་ནི་མིན་པོ།

གང་གི་ཆེ་ཆོས་འདི་ཙྏ་དེ་བའི་བྱུང་དུ་བལྟན་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ།

ཙ་པ། དེའི་བྱུང་འདོད་ཆགས་ཁོང་སྤྱོད་ལས་ལ་ཉེ།

རྣམ་དཔྱོད་^{༡༦}པ་ནི་སྤྱུང་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར། ༡༦ །

དེའི་བྱུང་རང་ཕྱོགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་། གཞན་ཕྱོགས་ལ་ཁོང་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་བསལ་
ཉེ། རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ནི་སྤྱུང་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ།

རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་།^{༡༧} ཙྏ་མེད་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན། དེ་དག་ལ་ནི་
ཕྱོགས་མེད་དོ། གང་རྣམས་ལ་ནི་ཕྱོགས་མེད་པ། དེ་ལ་གཞན་ཕྱོགས་ག་ལ་ཡོད། ཅེས་
དང་། བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་།^{༡༨} “རང་གི་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་ཡོད་ཅིང་། གཞན་ཕྱོགས་ལ་སྤྱོད་མི་
དགའ་ན། སྤང་ན་འདས་པར་མི་འགྲོ་སྟེ། གཉིས་སྤྱོད་ཞི་བར་ཡོད་མི་འགྱུར།” ཞེས་དང་།

༡༥ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བལྟན། དབྱ་མ། ལ། རྟོག་ ༢༠༢-ན། བྱུང་ ༢-པ།

༡༦ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བལྟན། དབྱ་མ། ལ། རྟོག་ ༢༠༢-ན། བྱུང་ ༣-པ།

༡༧ རྣམ་པར་དཔྱོད་ན་ རྟོག་ཆོས་འགྱུར།

༡༨ རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ། རྟེན་བལྟན། དབྱ་མ། ཅ། རྟོག་ ༢༢-ན། བྱུང་ ༦-པ། ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་དག་
རྣམས་ལ་ཕྱོགས་མེད་ཙྏ་པ་མེད། ཅེས་པའི་ཆོགས་ཀྱང་དང་མོ་གཉིས་གྱི་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་སྤྱང་དོ།

༡༩ དབྱ་མ་བཞི་བརྒྱ་པའི་རབ་བྱེད་བརྒྱད་པ། ཆོགས་བཅད། བརྒྱ་པ།

ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་།²⁰ “གང་ཞིག་ཆོས་འདི་མོས་ནས་ཆགས་བྱེད་ཅིང་།
 ཆོས་མ་ཡིན་པ་མོས་ནས་ཁོང་ཁྱོད་བྱེད། ང་རྒྱལ་རྒྱགས་བས་བཙས་པ་ལོག་པ་ཟློ། ང་རྒྱལ་
 དབང་གིས་ཐུག་བསྐལ་ཇེས་སུ་མྱོང་།” ཞེས་གསུངས་སོ།

བདག་གཞན་གྱི་ཚུགས་ལ་ཆགས་པ་དང་ཁྱོད་པའི་ཚུགས་ལུང་དོར་ནས་གཟུ་བོའི་སྒྲོས་མ་
 དབྱེད་ན། ཐུག་མཐའ་ལ་དབྱོད་བར་སྒྲོམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བར་དམ་དུ་འཆིང་བར་
 གསུངས་པ་འདི་ཉིད། བདག་ཅག་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་མན་ངག་བྱེད་བར་ཅན་བྱིན་བར་
 སྒེས་པར་གྱིས་སྤིག་ བདག་སྐྱེ་འཁོག་པ་ནས་འདི་ཡན་ཆད་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་
 བར་གསུངས་ཏེ། དངོས་པོའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་ནི་མིན་དུ་མང་ལ། དངོས་མེད་ཀྱི་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱང་བར་བར་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོངས་སོ།

གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་བས་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ། ཐར་འདོད་གྱིས་ཐོག་
 མར་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་ཐུག་པ་ཉིད་དགག་དགོས་པར་བསྟན་པ། བདག་དང་བདག་གི་བ་
 གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཐུག་པ་འཁོག་པའི་ཚུལ། བདག་དང་མིང་ཉིད་དབྱེད་པ་དངོས་པོ་
 གཞན་ལ་ཡང་བསྐྱེ་བར་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(ཐར་འདོད་གྱིས་ཐོག་མར་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་ཐུག་ཉིད་པོ་དགག་དགོས་པར་བསྟན་པ་)ནི།
 ༡ “དེ་ལྟར་ལུང་དང་རིགས་བས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་ནས། དེའི་ལོག་དུ་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་བསྟན་པའི་བྱིར་བཤད་པ།”

ཅ་པ། ཉོན་མོངས་སྒྲོན་རྣམས་མ་ལུས་འཛིག་ཆོགས་ལ།

ལྷ་ལས་བྱང་བར་སྒྲོ་ཡིས་མཐོང་གུར་ཅིང་།

20 ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། རྟེན་གཤམ། མདོ་ཟློ། ད། ཐོག་ ༡༡-པ། བྱེད་ 2-པ།

21 ༡། འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བསྟན། དབུ་མ། ལ། ཐོག་ 22-པ། བྱེད་ 3-པ།

༡༡ མཚམས་འདིར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཆ་ཆོང་བཞོད་སྐྱངས་འདི་ལྟ་བུ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་རང་
 འགྲེལ་ལྟར་ཡིན་ལགས།

བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས།

རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། ༡༢༠ །

འདི་ན་རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འབྱུག་པར་འདོད་ཅིང་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲོན་མ་ལུས་བ་
སྤོང་བར་འདོད་པ་ནི། འཁོར་བར་འབྱུག་པ་འདི་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་གི་ཅ་བ་ཅན་ཡིན་སྐུམ་དུ་རྟོག་
པར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན།

ཅ་བ། ཉོན་མོངས་སྒྲོན་རྣམས་མ་ལུས་འཛིག་ཚོགས་ལ།

ལྟ་ལས་བྱུང་བར་སྒྲོ་ཡིས་མཐོང་བྱུར་ཅིང་།

༡༢༠ ཉོན་མོངས་བ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་མོགས་བ་དང་། སྒྲོན་རྣམས་ནི་སྒྲི་ག་ན་འཆི་ལ་
མོགས་བ་ལྟེ། དེ་རྣམས་མ་ལུས་བར་ང་དང་ངའི་འོ་སྐུམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་
གྲིས་བྱུང་བར་འཛིན་པའི་སྐུམ་རབ་ཉོན་མོངས་བ་ཅན་གྱི་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལས་བྱུང་བར་
སྒྲོ་ཡིས་མཐོང་བར་འབྱུར་དེ། དེ་དག་ནི་མ་ལུས་བར་འཛིག་ཚེ་ལ་ལྟ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ།”

དེ་ལྟར་མཐོང་བ་ན་འཛིག་ལྟ་སྤོང་བར་འདོད་པ་འབྱུང་ལ། དེའི་ཆོ་སྐུམ་རབ་ཅན་གྲིག་ཡིན་
ན་ནི་དེ་སྤོང་བ་དེ་ཡང་ལྟར་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་བ་^{༡༢༡} དང་བཞི་བརྒྱ་བའི་^{༡༢༢} ལྷུང་དྲངས་བ་ལྟར་
འཛིག་ལྟས་ཇི་ལྟར་བསྐྱུང་བ་ལྟར་གྱི་བདག་ཡུལ་སྤོང་ན་མེད་བར་མཐོང་བས་སྤོང་དགོས་པར་
མཐོང་ནས། འཛིག་ལྟས་གཞི་གང་ལ་ཞེན་པ་འདིའི་དམིཊ་བ་གང་ཡིན་སྐུམ་དུ་བརྟུལ་པ་ན།

ཅ་བ། བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས།

༡༢ འབྱུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བསྐྱེད། དབྱུང་མ། ལ། མོག་ ༡༢༢-ག། སྤོང་དང་པོ།

༡༢༡ ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ། རྟེན་བསྐྱེད། བསྟོད་ཚོགས། ༡༡ མོག་ ༤༦-ན། སྤོང་ ༢-པ། བདག་དང་
བདག་གི་ཞེས་འཛིན་པས། ཇི་སྤྱིད་སྤྱི་རོལ་རྣམ་བརྟགས་པ། བདག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་མཐོང་ན།
སྤྱིད་པའི་ས་པོན་འགག་པར་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་པོ།

༡༢༢ བཞི་བརྒྱ་པ་རབ་བྱེད་བརྒྱ་བཞི་པ། ཆོགས་བཅད། ཉེར་ལྟ་ག། ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། སྤྱིད་
པའི་ས་པོན་འགག་པར་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་པོ།

༢༥ “བདག་སྟེང་ཞེས་པའི་ངན་བདག་དུ་ལྟ་བུ་འདིའི་ཡུལ་དམིགས་བའོ་སྣམ་དུ་རྟོགས་
 ཏེ། ངར་འཛིན་པ་ནི་བདག་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། དེའི་ཆེ་ནེས་སྦྱོན་མ་ལུས་པ་སྟོང་
 བར་འདོད་པས་རྩ་བ་འཛིག་ལྟ་ནིང་སྦྱང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེའི་དམིགས་པ་བདག་གི་
 བདག་སྟེང་འོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལས་སྟོང་བར་འགྱུར་བས། རྣལ་འབྱོར་པས་
 གང་ཞིག་བདག་དུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་འདི། རོ་བོ་ནིང་གིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཅི་
 འདྲ་བ་ཞིག་ཅེས་ཐོག་མར་བདག་ཁོ་ན་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ།”

ཅ་ག། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད།

༢༦ “རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་“འགོག་པར་བྱེད་པ་ལས།
 འཛིག་ལྟ་སྦྱངས་ན་ནེས་སྦྱོན་ཀུན་ལྟོག་པས་ན། བདག་ལ་རྣམ་པར་དབྱུང་བ་འདི་ནི་ཅར་བ་
 གྲུབ་པའི་ཐབས་ཡིན་ཏེ།” བསྐྱབ་བདུས་ལས།” “གང་ཟག་སྟོང་བ་ནིང་ནི་དེ་ལྟར་གིན་དུ་
 གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། དེའི་སྤྱིར་རྩ་བ་ཆད་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་དུ་མི་འབྱུང་ངོ་།”
 འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་གསང་བའི་མདོ་^{༢༧} “ལས་ཇི་ལྟར་སྐད་དུ། “ཞི་བའི་སྟོ་བྱོས་
 འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། སྒྲིང་རྩ་བ་ནས་བཅད་ན་ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་དང་ཡལ་ག་སྟེ་ཐམས་ཅད་
 སྐམ་པར་འགྱུར་རོ། ཞི་བའི་སྟོ་བྱོས་དེ་བཞིན་དུ་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ནི་བར་ཞི་ན། ཉོན་
 མོངས་པ་དང་ནི་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།”
 ཞེས་གསུངས་པོ།

༢༥ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུང་། དབུ་མ། ༡༥ བོག་ ༢༩༢-པ། རྟེང་ ༣-པ།

༢༦ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུང་། དབུ་མ། ༡༥ བོག་ ༢༩༢-པ། རྟེང་ ༩-པ།

༢༧ བསྐྱབ་བདུས་ལས་བདུས་པ། རྟེན་བཟུང་། དབུ་མ། ༡༥ བོག་ ༢༩༢-པ། རྟེང་ ༡-པ།

༢༨ དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་གསང་བའི་མདོ། རྟེན་བཟུང་། དགོན་བཅེགས། ༡༥ བོག་ ༢༩༢-པ། རྟེང་དང་
 བོ། ཞི་བའི་སྟོ་བྱོས་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། སྒྲིང་རྩ་བ་བཅད་ན། ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་དང་། ཡལ་ག་སྟེ་
 ཐམས་ཅད་སྐམ་པར་འགྱུར་རོ། ཞི་བའི་སྟོ་བྱོས་དེ་བཞིན་དུ་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ནི་བར་ཞི་ན་ཉོན་
 མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བར་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་སྐད་ངོ་།

འདི་ལྟར་གསུངས་པ་མཁས་པའི་དབང་པོ་ནམས་དགོངས་པ་མཐུན་པས། ཐོག་མར་
འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ལེགས་པར་སྤེལ་ནས་སེམས་པ་དང་། དེ་ནས་དེའི་ཙུ་བ་གང་ཡིན་
ངོས་འཛིན་པ་དང་། དེ་ནས་དེ་སྤྱོད་བར་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་ཐབས་ཀྱི་ཐད་དུ་མ་འཕྱགས་པར་དེའི་
ཞེན་ཡུལ་བཀག་བའི་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཞིག་ངེས་པར་རྟོག་ནས། དེའི་དོན་ལ་འདྲིས་པར་
བྱེད་པ་ནི། ཐོག་པ་ཆེ་ཆུང་གང་ལ་ཡང་དགོས་པ་སྤེལ་པར་བྱུང་།

གལ་ཏེ་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས།^{༢༠} “ཇི་སྤྱིད་ཐུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། དེ་སྤྱིད་དེ་ལ་
ངར་འཛིན་ཡོད། ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། ལས་ལས་ཀྱང་ནི་སྤྱི་བ་ཡིན།” ཞེས་
ཐུང་པོ་བདེན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་ཙུ་བར་བཤད་ལ། འདིར་འཛིན་ལྟ་
འཁོར་བའི་ཙུ་བར་བཤད་པ་གཉིས་འགལ་ཏེ། འཁོར་བའི་ཙུ་བ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་མི་འཐད་
བའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན།

སྤྱོན་མེད་དེ་འདི་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་དམིགས་པས་སོ་སོར་འབྱེད་ཀྱི།
འཛིན་སྣངས་ཀྱི་ནམ་བུ་འདྲ་བ་མེད་དེ། གཉིས་ཀ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་
འཛིན་པའི་ནམ་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། འཁོར་བའི་ཙུ་བ་གཉིས་འགལ་བ་ནི་ཡུལ་ལ་
འཕྱག་བའི་འཛིན་སྣངས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་འཁོར་བའི་ཙུ་བར་འཛིན་པ་ལ་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ།

དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འཛིན་ལྟའི་རྒྱར་སྤྱོན་པ་ན། མ་རིག་པའི་ནང་ཚན་གཉིས་རྒྱ་
འབྲས་སུ་སྤྱོན་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཙུ་བར་སྤྱོན་པ་ན་རང་དང་འཛིན་སྣངས་མི་
མཐུན་པའི་ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙུ་བར་སྤྱོན་པ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་དེ་ཡང་དེ་གཉིས་ཀ་
ལ་ཡོད་པས་མི་འགལ་ཏེ། མ་རིག་པའི་རིགས་འདྲ་སྤྱི་བྱི་གཉིས་ཀ་འཁོར་བའི་ཙུ་བར་མི་
འགལ་བ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་(བདག་དང་བདག་གི་བ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རྒྱལ་)ལ་གཉིས།

༢༠ རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལེའུ་དང་པོ། ཆོགས་བཅད། སྟུག་ག།

བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་ལོ།

དང་པོ་(བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་)ལ་དྲུག་ གཞན་སྡེས་བཏགས་པའི་ཐུང་པོ་
ལས་ངོ་པོ་ཐ་དད་པའི་བདག་དགག་ རང་སྡེས་བཏགས་པའི་ཐུང་པོ་ནི་ད་བདག་དྲུ་འདོད་པ་
དགག་ དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷག་པའི་ཕྱོགས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་སོགས་གསུམ་དགག་ དེ་ནི་དང་
གཞན་ནི་དྲུ་མེད་པའི་གང་ཟག་ཇས་ཡོད་དགག་ བདག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་དྲུ་
བཞག་པ་དཔེ་དང་བཅས་བར་བཤད། དེ་ལྟར་བཞག་པ་ལ་མཐར་འཇིག་གྱི་རྟོག་པ་སྤང་སྤྱ་བའི་
ཡོན་ཏན་བཟུན་པ་ལོ།

དང་པོ་(གཞན་སྡེས་བཏགས་པའི་ཐུང་པོ་ལས་ངོ་པོ་ཐ་དད་པའི་བདག་དགག་པ་)ལ་གཉིས། ཕྱོགས་
ལྷ་མ་བཞེད་པ་དང་། ལྷགས་དེ་དགག་པ་ལོ།

དང་པོ་(ཕྱོགས་ལྷ་མ་བཞེད་པ་)ནི། ༣༠“འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་དམིགས་པ་བདག་དེ་ཅི་ཞིག་
ཅས་དེ་ནི་ད་མི་ཤེས་པས་སྟོན་ཞིག་ཅེ་ན།” འདི་ལ་གཉིས། བྱངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་བཞེད་པ་
དང་། བྱེ་བྲག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷགས་བཞེད་པ་ལོ།

དང་པོ་(བྱངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་བཞེད་པ་)ནི། རེ་ཞིག་དེ།

ཅ་བ། ཐ་པོ་རྟག་དངོས་བྱེད་པོ་མིན་པའི་བདག །

ཡོན་ཏན་བྱ་མེད་ལྷ་སྡེགས་རྣམས་ཀྱིས་བཏགས།

དེའི་དབྱེ་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས།

ལྷ་སྡེགས་ཅན་རྣམས་ལྷགས་ནི་ཐ་དད་འགྱུར། ༡༢༡ ॥

ཟབ་པོ་སྡེ་བདེ་ལྷག་སོགས་ལ་ཡོངས་སྟོད་པ་པོ་དང་། རྟག་བའི་དངོས་པོ་དང་རྣམ་
འགྱུར་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་མིན་པ་དང་། དྲུལ་སྤྱན་སྡིང་སྟོབས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་

བ་དང་། བྱ་བ་ལྟེན་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། བྱ་བ་མེད་པར་སྤྲུལ་གྱེགས་གྲངས་ཅན་རྣམས་
སྤྲུལ་བཅུགས་སོ།།

དེ་ལ་གྲངས་ཅན་བ་དག་ནི། ༣༡“ཅ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་འགྱུར་མིན་ལ། ཆེན་པོ་
སོགས་བདུན་རང་བཞིན་རྣམ་པར་འགྱུར་ཞིང་། བཅུ་དྲུག་པོ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཞེ། སྤྲེས་བྱ་
རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་པར་འགྱུར་མིན།” ཞེས་སྤྲུལ་བ་བྱེད་དོ།

༣༢“དེ་ལ་འབྲས་བྱ་རབ་དྲུ་བྱེད་པས་ན་རང་བཞིན་ནོ། སྐབས་གང་དུ་བྱེད་ཅེ་ན། སྤྲེས་
བྱའི་འདོད་པ་མཐོང་བའི་དུས་སུ་ལོ། གང་གི་ཆོ་སྤྲུལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ནི་བར་ཡོངས་སྤྱོད་
པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འདོད་པ་སྤྲེས་བ་དེའི་ཆོ་སྤྲེས་བྱའི་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་ཞེས་པའི་རང་བཞིན་
དང་སྤྲེས་བྱ་སྤྱོར་ཞིང་། དེ་ནས་གཙོ་བོས་སྤྲུལ་སོགས་བ་འབྱེན་ནོ།”

༣༣“དེའི་ཚུལ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་ལས་ནི་ཆེན་པོ་ལོ། དེ་ལས་ཀྱང་ར་རྒྱལ་ལོ།
དེ་ལས་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་དང་དེ་ཅམ་ལྷ་ཞེ་བཅུ་དྲུག་པོའི་ཆོགས་སོ། བཅུ་དྲུག་པོ་ལས་
ཀྱང་འབྱུང་བ་ལྷ་ནི་དེ་ཅམ་ལྷ་ལས་ཏེ། སྤྲུལ་སོགས་བ་ལྷ་ལས་འབྱུང་བ་ལྷ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་རིམ་བ་ཡིན་ནོ།”

༣༤“རྣམ་པར་འགྱུར་མིན་ལ་ཞེས་བ་ནི་འབྲས་བྱ་རབ་དྲུ་བྱེད་བ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། ཆེན་པོ་ལ་
སོགས་བ་ལྷ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ཆེན་པོ་ལ་སོགས་བ་བདུན་ནི་རབ་དྲུ་བྱེད་
བའང་ཡིན་ལ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། ཆེན་པོ་ལ་སོགས་བ་ཡང་རང་གི་རྣམ་པར་འགྱུར་
ལ་སྤྲོས་ནས་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། ཅ་བའི་རང་བཞིན་ལ་སྤྲོས་ནས་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།

༣༡ འབྲས་བ་རང་འབྱེལ། རྒྱེ་བཅུ་ན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༣༢-ག། བྱེད་བདུན་བ་ནས་ལྱང་འབྱེན་མཚན་བ་
ལས་གསལ་ལོ།
༣༢ འབྲས་བ་རང་འབྱེལ། རྒྱེ་བཅུ་ན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༣༢-ན། བྱེད་དང་པོ་
༣༣ འབྲས་བ་རང་འབྱེལ། རྒྱེ་བཅུ་ན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༣༢-ན། བྱེད་ ༢-ག།
༣༤ འབྲས་བ་རང་འབྱེལ། རྒྱེ་བཅུ་ན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༣༢-ན། བྱེད་ ༢-ག།

སྤྱི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་བརྩ་དྲུག་ནི་རྣམ་འགྱུར་ཁོ་ནས་༥ རྒྱུས་བྱ་ནི་རབ་དྲུ་བྱེད་བའང་མ་
ཡིན་ལ། རྣམ་བར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།

༥༥ “རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྟ་ཡིད་ཀྱིས་བྱིན་བྱིས་རྒྱབས་བས་ཡོངས་སུ་གཞུང་
བའི་ཡུལ་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་སྒྲིས་ཞེན་བར་བྱེད་ལ། དེ་ནས་སྒྲིས་ཞེན་བར་བྱས་པའི་དོན་
ལ་རྒྱུས་བྱས་ལེམས་བར་བྱེད་དོ། དེ་ལྟར་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་འདོད་བས་ཡུལ་ནི་བར་ཡོངས་སྤྱོད་
ཅིང་། གང་གི་ཆེ་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་ཅུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུས་བྱས་ཡུལ་ལ་ནེས་དམིགས་སུ་
བལྟས་བས་ཆགས་པ་དང་བྱལ་བར་གྱུར་བ་དེའི་ཆེ་རིམ་གྱིས་བསམ་གཏན་སྒྲིམ་ཞིང་། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་ལྟའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཐོབ་པ་ན། མིག་དེའི་སྒྲི་ནས་གཙོ་བོ་ལ་ལྟ་བར་བྱེད་ལ།
དེས་བལྟས་པ་དང་། གཙོ་བོ་དེ་གཞན་གྱི་བྱུང་མེད་ལྟར་ངོ་ཆ་བར་གྱུར་བས། བདག་ལ་མི་
འགྲོ་ཞིང་འབྲལ་བར་འགྱུར་རོ། རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱུ་བའི་རིམ་བ་ལས་
བསྒྲིག་པའི་སྒྲི་ནས་གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་དུ་རབ་དྲུ་ཐིམ་པའི་ཕྱིར། མི་གསལ་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་བ་
དེའི་ཆེ་རྒྱུས་བྱ་ཉག་གཅིག་གནས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱའོ།”

བདག་དེ་ནི་ཉག་དྲུ་ཡན་གར་བའི་ངོ་བོར་གནས་པའི་ཕྱིར་ཉག་བ་ཞེས་བྱའོ། ༥༦ “གང་
ཞིག་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ལ་གང་ཞིག་ནི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ཞེ་ན།”

འདི་ལ་དུལ་སྟན་སྤྱིང་སྟོབས་རྣམས་ནི་ཡོན་ཏན་གསུམ་སོ། དེ་ལ་དུལ་ནི་གཡོ་བ་དང་
འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། སྟན་བ་ནི་ཕྱི་བ་དང་གཡོག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། སྤྱིང་
སྟོབས་ནི་ཡང་བ་དང་རབ་དྲུ་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། བདེ་བ་དང་སྟག་བསྐལ་དང་
གཏི་སྟག་ཞེས་པ་ནི་འདི་དག་ཁོ་ནའི་རྣམ་གྲངས་སོ།

འདི་དག་ཆ་མཉམ་པའི་སྐབས་ནི་གཙོ་བོ་སྟེ། འདིར་ཡོན་ཏན་དག་གཙོར་གྱུར་ཅིང་རབ་དྲུ་
ཞི་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་དག་རྣམ་བར་མི་འགྱུར་བའི་སྐབས་ནི་རང་བཞིན་ནོ། རང་བཞིན་

༥༥ འཇུག་བ་རང་འགྲེལ། རྒྱུ་བལྟ། དབུ་མ་ ལ། ཤོག་ ༢༠༣-ན། བྱེད་ ༩-ལ།

༥༦ འཇུག་བ་རང་འགྲེལ། རྒྱུ་བལྟ། དབུ་མ་ ལ། ཤོག་ ༢༠༣-ལ། བྱེད་ ༥-ལ།

ལས་ནི་ཆེན་པོ་ལྟེ། ཆེན་པོ་དང་སྒྲོ་གཉིས་ནི་རྣམ་ལྷན་སྟེ་སྤྱི་ཡུལ་དང་ནང་གི་སྤྱིས་བྱའི་
གཟུགས་བརྒྱན་གཉིས་ཀ་འཆར་བ་ཞིག་གོ།

༣༠ “ཆེན་པོ་ལས་ནི་ད་རྒྱལ་ལོ། ད་རྒྱལ་ནི་གསུམ་སྟེ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཅན་དང་། སྤྱི་
སྤྱོདས་ཅན་དང་། ལྷན་པ་ཅན་གོ། དེ་ལ་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ད་རྒྱལ་ལས་ནི་དེ་ཅམ་ལྟེ་སྟེ།
གཟུགས་དང་སྒྲོ་དང་དྲི་དང་རོ་དང་རེག་བ་དག་གོ། དེ་ཅམ་དག་ལས་ནི་འབྱུང་བ་རྣམས་ཏེ།
ས་དང་རྩ་དང་མེ་དང་རྩྱ་དང་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ་དག་གོ།

སྤྱི་སྤྱོདས་ཅན་གྱི་ད་རྒྱལ་ལས་ནི་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྟ་བུ་དག་དང་ལག་བ་དང་རྒྱང་བ་
དང་རྒྱབ་དང་། འདོམས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། སྒྲིབ་དབང་པོ་ལྟ་བུ་མིག་དང་རྣ་བ་དང་སྒྲ་དང་སྟེ་
དང་ལྷགས་བའམ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡིད་དེ་དེ་ལྟར་ན་
བཅུ་གཅིག་གོ།”

ལྷན་པ་ཅན་གྱི་ད་རྒྱལ་ནི་ད་རྒྱལ་གཞན་གཉིས་ཀའི་འབྱུག་པར་བྱེད་པའོ། དེ་ལ་ཆེན་པོ་
དང་ད་རྒྱལ་དང་དེ་ཅམ་ལྟེ་སྟེ་བདུན་ནི་རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་གཉིས་ཀའོ། དབང་པོ་བཅུ་
དང་ཡིད་དང་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ནི་རྣམ་འགྱུར་ཁོ་ན་དང་། ཅ་བའི་རང་བཞིན་གཙོ་བོ་ནི་རང་བཞིན་ཁོ་
ནའོ་ཞེས་བ་ནི་གཞུང་ལུགས་སོ།”

གཉིས་བ་(སྤྱི་སྤྱོདས་པ་ལ་མོགས་པའི་ལུགས་པའི་བ་)ནི། ཇི་ལྟར་གྲུངས་ཅན་དག་གིས་བདག་
ཁས་སྤངས་པ་དེ་བཞིན་དུ།

ཅ་ག། དེའི་དབྱེ་རྩུང་ཟད་རྩུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས།

སྤྱི་སྤྱོདས་ཅན་རྣམས་ལུགས་ནི་ཐ་དང་འགྱུར།

༣༡ “བདག་དེའི་དབྱེ་བ་རྩུང་ཟད་རྩུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་སྤྱོདས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་
ནི་ཐ་དང་པར་འགྱུར་ཏེ།

༣༠ འབྱུག་པ་རང་འགྱེལ། སྤྱི་བསྐྱེད། དབྱེ་མ། ལ། མོག་ ༢༠-ན། སྤྱི་དང་པོ་

༣༡ འབྱུག་པ་རང་འགྱེལ། སྤྱི་བསྐྱེད། དབྱེ་མ། ལ། མོག་ ༢༠-ན། སྤྱི་ ག-པ།

འདི་ལྟ་ནི་བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ནི་སྤོ་དང་བདེ་བ་དང་ལྷག་པ་ལྟར་དང་། འདྲ་བ་དང་ལྷང་བ་
དང་འབད་བ་དང་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་བྱ་བའི་བྲགས་ཏེ། བདག་གི་ཡོན་ཏན་དག་གྲུ་
བར་བྱེད་དོ།

དེ་ལ་སྤོ་ནི་ཡུལ་འཛིན་བའོ།། བདེ་བ་ནི་འདྲ་བའི་ཡུལ་ཉམས་སུ་སྤྱང་བའོ།། ལྷག་
པ་ལྟར་ནི་དེ་ལས་བསྐྱོག་བའོ།། འདྲ་བ་ནི་འདྲ་བར་གྱུར་བའི་དངོས་པོ་ལ་རེ་བ་འཆའ་བའོ།།
ལྷང་བ་ནི་མི་འདྲ་བའི་ཡུལ་ལ་རྒྱབ་གྱིས་བྱོགས་པ་ཉིད་དོ།། འབད་བ་ནི་དོན་བསྐྱབ་པར་བྱ་
བ་ལ་དེའི་མཐར་ལྷག་པར་སེམས་གྱི་མཁས་པ་ཉིད་དོ།། གང་ལས་མངོན་བར་མཐོ་བ་དང་
ངེས་བར་ལེགས་པ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་ཆོས་མོ།། དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་བའོ།།”

༢༠ “ཤེས་པ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་ཤེས་བའི་རྒྱར་གྱུར་བ་ནི་འདྲ་བའི་བྲགས་མོ།། བདག་གི་
ཡོན་ཏན་དག་པོ་དེ་རི་སྤྱིད་དུ་བདག་ལ་འདྲ་མིང་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ། དེ་དག་གིས་རྒྱར་བའི་
དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་ལས་སྐྱབ་བའི་བྱིར་འཁོར་བར་འབྱུར་ལ། གང་གི་ཆེ་སྐྱེས་བྱ་ཡང་
དག་པར་རྟོགས་བའི་ཤེས་པས་སྤྱོད་ལ་སྟགས་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཅ་བ་དང་བཅས་པར་གཅོད་
བ་དེའི་ཆོ།། རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་གནས་ཤིང་ཐར་བར་འབྱུར་དོ།།”

༢༡ “བདག་དེ་ཡང་རྟག་པ་དང་། འབྲས་བུའི་བྱེད་བ་པོ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་འོངས་སྤྱོད་
བའི་ཐབ་པོ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་དང་། བྱ་བའི་བྱིར་ན་བྱ་བ་མེད་པར་ཡང་སྤྱོད།།”

“བྱེ་བྲག་པ་”ཁ་ཅིག་སྐྱམ་པ་དང་། རྒྱང་བ་ཉིད་གྱིས་བྱ་བ་དང་བཅས་པར་ཁས་ལེན་ན།
རིག་བྱེད་དུ་སྐྱབ་པ་དག་ནི་བྱམ་པ་ལ་སྟགས་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་གྱི་རྣམ་མཁའ་གཅིག་ཡིན་པ་
ལྟར། རྟོན་ལུས་ཐ་དད་པས་བརྟེན་པ་བདག་གཅིག་ཉིད་སྐྱོ་ཆོགས་པ་ཉིད་དོ་ཤེས་པ་ལ་སྟགས་
པར་ཁས་ལེན་དོ།།”

༢༠ འབྲག་པ་རང་འབྱེལ། རྟེན་པ་རྣམས། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༠—ན། རྩེང་ ༧—པ།

༢༡ འབྲག་པ་རང་འབྱེལ། རྟེན་པ་རྣམས། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༠—པ། རྩེང་དང་ཤོ།

༢༢ འབྲག་པ་རང་འབྱེལ། རྟེན་པ་རྣམས། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༠—པ། རྩེང་ ༢—པ།

འབྲེལ་བར།^{༡༢} “བདག་གི་བྱང་བར་ཕྱང་ཟད་ཕྱང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱ་སྤྱེགས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་ཐན་ཚུན་ཐ་དད་བར་འབྱུར་རོ།” ཞེས་གསུངས་པས་གཞུང་འདིའི་ལྷགས་
ཀྱིས་གྲངས་ཅན་དེའི་དབྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། སྤྱ་སྤྱེགས་ཀྱི་ལྷགས་མོ་མོར་གྱུས་བར་འཆད་བ་
ནི་དོན་མ་གོ་བཤོ།

གཉིས་པ་(ལྷགས་དེ་དགག་བ་)ནི།^{༡༣} “སྤྱ་སྤྱེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལྷགས་མེ་མེ་ལས་
བདག་མི་འདྲ་བ་གང་ཞིག་སྤྱས་བ་དེ་ནི།”

ཅ་ག། མོ་གསལ་བྱ་ལྟར་སྤྱ་བ་དང་བྲལ་བྱིས།
དེ་ལྟར་བྱུར་བའི་བདག་ནི་ཡོད་མིན་ཞིང་།
འདི་ནི་ངར་འཛིན་དྲན་དུའང་མི་རིགས་ལ།
འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡང་ཡོད་མི་འདོད། ༡༢༢ །

“དེ་དག་གིས་ཇི་ལྟར་བཏགས་བ་དེ་ལྟར་བྱུར་བ་སྤྱེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོད་བ་མིན་དེ།
སྤྱེ་བ་དང་བྲལ་བ་སྤྱེ་མ་སྤྱེས་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ནི་སྤྱ་སྤྱེགས་རང་གི་རྗེས་སྤྱ་དབག་བ་
སྤྱེ་ཁས་སྤངས་བཤོ། དཔེར་ན་མོ་གསལ་གྱི་བྱ་ལྟར་རོ།”

རྟགས་དེས་སྤྱས་པའི་ཚོས་ཅན་བཀག་ཀྱང་སྤྱོད་མེད་པ་ནི་རྟགས་དང་ཚོས་གཉིས་ཀ་རྣམ་
བཅད་ཚམ་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་ཤོ། དེ་ལྟར་གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་བདག་

ཅ་ག། འདི་ནི་ངར་འཛིན་དྲན་དུའང་མི་རིགས་ལ།

“འདི་ནི་ངར་འཛིན་ལྟར་སྤྱེས་ཀྱི་དྲན་དུའང་མི་རིགས་དེ།” རྟགས་དང་དཔེ་ནི་ལྟར་
བཞིན་ཤོ།

༡༢ འབྲེལ་བ་རང་འབྲེལ། སྤྱེ་བཟུང་། དབྱེ་མ། ལ། ཤོག་ ༡༩—བ། ཟེང་ ༡—ག།

༡༣ འབྲེལ་བ་རང་འབྲེལ། སྤྱེ་བཟུང་། དབྱེ་མ། ལ། ཤོག་ ༡༩—བ། ཟེང་ ༡—ག།

༡༤ འབྲེལ་བ་རང་འབྲེལ། སྤྱེ་བཟུང་། དབྱེ་མ། ལ། ཤོག་ ༡༩—བ། ཟེང་ ༡—ག།

ངར་འཛིན་གྱི་རྟེན་ཞེས་པ་ནི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དམིགས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་
 ཞེས་པ་སྟེ། དེའི་ཡུལ་ནི་ང་ཙམ་དང་གང་ཟག་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དངོས་པོར་འདོད་པས་
 མ་སྐྱེས་པ་དང་འགལ་བའོ།

ཙ་བ། འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡང་ཡོད་མི་འདོད།

རྣམ་པའི་ཡུལ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་ཡིན་པས་དེ་ནི་“ཐ་སྙད་”^ཀཙམ་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་
 ཡིན་པས།” མ་སྐྱེས་པ་དང་མི་འགལ་ལོ།

དེའི་ཕྱིར་འདིའི་ལྷགས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་དོ། ཞེས་པ་ནི་
 འདི་པའི་གྲུབ་མཐའི་འགངས་དང་། འཛིག་ལྟའི་དམིགས་རྣམ་གྱི་ཡུལ་ཞིབ་དུ་མ་སྐྱེད་པར་
 བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྐྱ་བའོ། དེ་ལྟར་བདག་ཡོད་པ་དང་ངར་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ནི་དགག་
 བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྐྱར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། དེ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡང་དེ་
 གཉིས་འགོག་པར་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཆེ་བདག་ཡོད་པར་མི་འདོད་ཅེས་པ་ནི་བདག་
 ཇས་སུ་ཡོད་པ་མིན་པའོ།

“^ཁརྟ་དང་དཔེ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དགག་བྱ་གཉིས་འགོག་པར་མ་ཟད་ཀྱི། གཞན་ཡང་།”

ཙ་བ། གང་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་བསྟན་བཅོས་ལས་དེའི་བྱད།

ཕྱ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་བསྟན་དེ་ཀུན་ལ།

རང་གྲགས་མ་སྐྱེས་གཏན་ཆེགས་ཀྱིས་གཞོད་བ།

དེ་ཕྱིར་དེ་ཁྱད་”^ཁཀུན་གྱང་ཡོད་མ་ཡིན། ༡༢༣ །

ཀ་ འདུག་པ་རང་འབྱེལ། རྟེ་བསྟན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༠༧-པ། རྟེང་ ༡-པ།

ཁ་ འདུག་པ་རང་འབྱེལ། རྟེ་བསྟན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༠༧-པ། རྟེང་ ༡-པ།

ཁ་ འདུག་པ་རང་འབྱེལ། རྟེ་བསྟན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༠༧-པ། རྟེང་ ༥-པ།

ཁ་ དེ་ཕྱིར་དེ་ཁྱད་” གཞན་ཆེན་འབྱེལ།

ཕུ་སྒྲིགས་པས་བདག་ས་པའི་བདག་དེའི་བྱང་པར་ཀུན་གྱི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་
 རིག་བར་བྱུང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་གང་གི་སྤྱིར་ན་གྲངས་ཅན་གྱི་བསྐྱར་བཅོས་དང་། བྱེ་བྲག་བ་
 སོགས་ཀྱི་བསྐྱར་བཅོས་ལས་བདག་དེའི་བྱང་པར་གྱི་ཆོས་ཕུ་སྒྲིགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་བསྐྱར་
 པ་དེ་ཀུན་ལ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ལ། ཕུ་སྒྲིགས་རང་ལ་བྲག་ས་པའི་མ་སྒྲིལ་པའི་གདན་ཆོག་ས་
 ཀྱིས་གཞོད་པ་དེའི་སྤྱིར་རོ། དེ་ཡང་སྤྱིར་བཤད་པའི་གྲངས་ཅན་དང་བྱེ་བྲག་བའི་བདག་གི་
 བྱང་པར་བཤད་པ་ཀུན་གྱི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགག་བར་བྱུང་།

“ཕྱོགས་འདིས་ནི་བདག་དུ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་སྒྲིལ་པའི་གདན་ཆོག་ས་དང་མོ་
 གཤམ་གྱི་བྱ་ཡི་དཔེས། དེ་དག་གིས་བདག་ས་པའི་བདག་གི་ངོ་པོ་དང་བྱང་པར་རྣམས་
 གསལ་བར་རིག་བར་བྱུང་།”

ཅ་ལ། དེ་སྤྱིར་སྤྱང་པོ་ལས་གཞན་བདག་མེད་དེ།
 སྤྱང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྲུབ་སྤྱིར་རོ།

“དེའི་སྤྱིར་སྤྱང་པོ་ལས་ངོ་པོ་གཞན་པའི་བདག་མེད་དེ། སྤྱང་པོ་བཟུང་བ་མ་གཏོགས་
 བར་བདག་དེ་ཡན་གར་དུ་འཛིན་པ་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ།”

དེ་ནི་བདག་སྤྱང་པོ་ལས་ངོ་པོ་ཐ་དང་ན་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀ་མེད་པས་འབྲེལ་མེད་དུ་
 འགྱུར་ལ། དེའི་ཆེ་བུ་མ་པ་མ་བཟུང་བར་སྐྱམ་བྱ་ཡན་གར་དུ་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་ཞིག་
 འོང་དགོས་ན། དེ་འགར་ཡང་མ་མཐོང་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བཤོ། དེ་ལྟར་“ཡང་ཅ་སྤེལ་ས།”
 “བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས། གཞན་དུ་འཐད་པ་ཉིད་མ་ཡིན། གལ་ཏེ་གཞན་ན་ལེན་
 མེད་པར། གཟུང་ཡོད་རིགས་ན་གཟུང་དུ་མེད།” ཅེས་དང་། “གལ་ཏེ་སྤྱང་པོ་རྣམས་

༧༩ འཕྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྒྱེ་བསྐྱར་༥ དུ་མ། ལ། རྒྱེ་བ་ ༢༩༥-ན། རྒྱེ་བ་ ༢-ལ།

༨༠ འཕྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྒྱེ་བསྐྱར་༥ དུ་མ། ལ། རྒྱེ་བ་ ༢༩༥-ན། རྒྱེ་བ་ ༢-ལ།

༨༡ འཕྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྒྱེ་བསྐྱར་༥ དུ་མ། ལ། རྒྱེ་བ་ ༢༩༥-ན། རྒྱེ་བ་ ༣-ལ།

༨༢ དུ་མ་ཅ་སྤེལ་ས་ཤིང་ཉེར་བདུན་པ། ཆོག་ས་བཅད། བདུན་པ།

ལས་གཞན། ལྷ་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར།^{༡༢} ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་
ལྷ་པོའོ།

^{༡༣} “སྒྲིན་གཞན་ཡང་།”

ཙ་ག། འཇིག་རྟེན་ངར་འཇིན་སྒྲི་ཡི་རྟེན་དུ་ཡང་།

མི་འདོད་དེ་རིག་^{༡༤} མིན་པ་འང་བདག་ལྟའི་ཕྱིར། ༡༢༧ །

ལྷ་པོ་ལས་ངོ་བོ་མ་དད་པའི་བདག་འདི། འཇིག་རྟེན་སེམས་ཅན་གྱི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་
གྱི་ངར་འཇིན་གྱི་སྒྲི་ཡི་རྟེན་ཏེ་དམིགས་པར་ཡང་མི་འདོད་དེ། ལྷ་ལྟེགས་གྱིས་བདགས་པ་ལྟར་
གྱི་བདག་དེ་རིག་པ་མིན་པ་ལྟེ་དེའི་རྣམ་པར་མི་འཇིན་པ་འང་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་བྱུང་བར་
ལས་བདག་དང་བདག་གི་ཞེས་བདག་དུ་ལྟ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།

འདི་ནི་ངར་འཇིན་སྒྲི་ཡི་རྟེན་དུ་འང་མི་རིགས་ཞེས་ལྟར་བཀག་བ་དང་མི་སྒྲོས་ཏེ། ལྟར་ནི་
བདག་ཇས་ལུ་ཡོད་པ་ཙམ་བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་བཀག་ལ། འདིར་ནི་ལྷ་པོ་ལས་
ངོ་བོ་མ་དད་པ་དམིགས་པ་ཡིན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ།

^{༡༥} “ཅི་ལྟེ་གང་ཐག་གང་དག་ད་ལྟ་བདག་དེ་རྟག་བ་དང་མ་སྒྲེས་པ་ལ་སོགས་པས་བྱུང་
བར་དུ་བྱས་པ་མི་སྒྲོས་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་སྒྲིན་གོམས་པའི་དབང་གིས་བདག་དེའི་ཡུལ་ཅན་
ངར་འཇིན་པའི་ལྟ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ལྟམ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་སྒྲི་
བསྐྱར་བ་ཁོ་ན་ལ།”

^{༡༢} དབུ་མ་ཙ་ཤེ་ར་བ་བྱེད་ལོ་བཅུད་ལ། ཇིགས་བཅད། དང་པོ།

^{༡༣} འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བཟམ། དབུ་མ། ལ། ཐོག་ ༢༠༡-ན། བྱིང་ ༡-ག།

^{༡༤} ཀ། མི་འདོད་དེ་མི་སྒྲོས་པ་འང་བདག་ལྟའི་ཕྱིར། རྟག་ཚིའི་འགྱུར།

ཀ། “དེ་རིགས་” རང་འགྲེལ།

^{༡༥} འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བཟམ། དབུ་མ། ལ། ཐོག་ ༢༠༡-ན། བྱིང་ ༩-ག།

ཕུང་པོ་ལས་ངོ་པོ་ཐ་དད་པའི་བདག་ངར་འཛིན་གྱི་རྟེན་དུ་འཛིན་པ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། མེམས་ཅན་^{༥༦} “གང་དག་ལ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་ངན་པའི་གོམས་བ་མེད་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་
འདིར་ངར་འཛིན་འཇུག་པར་མཐོང་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ།”

ཅ་པ།   གང་དག་དུད་འགྱོར་བསྐྱལ་པ་མང་བརྒྱལ་^{༥༧} གྱུར་པ།
 དེས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་རྟག་འདི་མ་མཐོང་ལ།
 ངར་འཛིན་དེ་དག་ལ་ཡང་འཇུག་མཐོང་སྟེ།
 དེས་ན་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་བདག་འགའ་མེད། ༡༢༥ །

^{༥༦} མེམས་ཅན་གང་དག་དུད་འགྱོར་བསྐྱལ་པ་མང་བརྒྱལ་བར་གྱུར་པ་སྟུར་དེ་
 ཅམ་མོང་དུ་ཐིན་ཀྱང་། ད་དུང་དུ་ཡང་དུད་འགྱོརི་སྟེ་གཞན་ལས་སྟོག་པར་མི་འགྱུར་བ་དེས་
 ཀྱང་། ལྷ་སྟེགས་ཀྱིས་བདགས་པའི་མ་སྐྱེས་བ་དང་རྟག་པའི་བདག་འདི་མ་མཐོང་བ་དེ་དག་
 ལ་ཡང་། ངར་འཛིན་འཇུག་པར་མཐོང་བ་སྟེ་ཤེས་ནས། ཤེས་རབ་ཅན་སུ་ཞིག་ལྷ་སྟེགས་བས་
 བདགས་པའི་བདག་ནམ་བཤེ་ལྟ་བུ་ངར་འཛིན་གྱི་རྟེན་དུ་ཞེན་བར་བྱེད། དེས་ན་ཕུང་པོ་ལས་
 ངོ་པོ་གཞན་པའི་བདག་འགའ་ཡང་མེད་དོ། ཀྱང་གི་སྐྱེས་ནི་དཔུལ་བ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་པ་
 རྣམས་སྟུང་བའོ།”

གཉིས་པ་(ངར་སྟེས་བདགས་པའི་ཕུང་པོ་ནི་དབང་གཞན་པ་)ལ་སྟེ། ཕུང་པོ་བདག་དུ་
 འདོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་འདོད་པར་མི་རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བསྟན་པ། ཕུང་
 པོ་བདག་དུ་སྐྱ་བ་ལ་གཞོད་བྱེད་གཞན་བསྟན་པ། ཕུང་པོ་བདག་དུ་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་
 དགོངས་པ་བཤད་པ། གཞན་གྱི་ལུགས་འབྲེལ་མེད་དུ་བསྟན་པའོ།

^{༥༥} འཇུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བསྟན། དཔུ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༩-ན། རྟེན་ ༥-ག།

^{༥༦} ཀ། “བསྐྱལ་མེད་བསྐྱལ་འགྱུར་པ། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

ཀ། “སྐྱེས་གྱུར་པ། རང་འབྲེལ།

^{༥༧} འཇུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བསྟན། དཔུ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༩-ག། རྟེན་དང་ག།

དང་པོ་(ཕྱང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བཟུན་པ་)ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། རྒྱུན་
སྤྱོད་གི་ལན་དགག་བཤོ།

དང་པོ་(དངོས་ཀྱི་དོན་)ལ་གཉིས། རྒྱགས་ལྷ་མ་བཟོད་པ་དང་། ལྷགས་དེ་དགག་བཤོ།

དང་པོ་(རྒྱགས་ལྷ་མ་བཟོད་པ་)ནི། ༩༠“འདྲིར་རང་གི་སྡེ་པ་དག་ན་རེ།”

ཙ་བ། ཕྱང་པོ་ལས་གཞན་བདག་གྲུབ་མེད་པའི་བྱིར་།

བདག་ལྷའི་དམིགས་པ་ཕྱང་པོ་ཁོ་ན་ལོ།

༩༡“ཕྱང་པོ་ལས་ངོ་བོ་གཞན་པའི་བདག་གྲུབ་པ་མེད་པའི་བྱིར་བདག་ཏུ་ལྷ་བ་སྡེ་འཛིག་
ཚོགས་ལ་ལྷ་བའི་དམིགས་ནམ་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་དམིགས་པ་ནི་ཕྱང་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ།”

ཕྱང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་དང་ནང་གི་ཕྱང་པོ་དམིགས་པར་འཛིག་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་
ལས་ལྷ་མ་མི་རུང་པའི་བྱིར་རོ། ༩༢“དེའི་བྱིར་བདག་ནི་རང་གི་ཕྱང་པོ་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཟེར་རོ།
རྒྱགས་འདི་ནི་གནས་མ་བྱའི་སྡེ་པ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པ་མང་པོས་བཀྱར་བའི་སྡེ་བའི་ལོ།”
དེ་ལས་ཀྱང་།

ཙ་བ། ཁ་ཅིག་བདག་ལྷའི་དོན་དུ་ཕྱང་པོ་ནི།

ལྷ་ཆར་ཡང་འདོད་ཁ་ཅིག་སེམས་ལ་གཅིག་འདོད། ༡༢༩ །

མང་བཀྱར་བ་ཁ་ཅིག་བདག་ལྷའི་དོན་དུ་སྡེ་དམིགས་པར་ནི། ༩༣“རང་གི་ཕྱང་པོ་ལྷ་
ཆར་ཡང་འདོད་ཅིང་། བདག་ཏུ་མདོན་པར་ཞེན་པ་འདི་ཡང་ཕྱང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་
སྡེ་སྡེ།

༩༠ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། སྡེ་བཟུན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༩༡-བ། སྡེ་ ༢-བ།

༩༡ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། སྡེ་བཟུན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༩༡-བ། སྡེ་ ༩-བ།

༩༢ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། སྡེ་བཟུན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༩༡-བ། སྡེ་ ༩-བ།

༩༣ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། སྡེ་བཟུན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༩༡-བ། སྡེ་ ༡-བ།

ཇི་སྒྲིང་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གིས་⁵⁰ དགེ་སྦྱོང་དག་དགེ་སྦྱོང་ངམ་གྲམ་ཟེ་གང་སྤྱད་ག་
 ཅིག་བདག་གོ་སྤྱམ་དུ་ཡང་དག་པར་ཆེས་སུ་ལྷ་བ་དེ་དག་ནི། ཉེ་བར་ལེན་བའི་སྤང་པོ་ལྷ་པོ་
 འདི་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་ཆེས་སུ་ལྷ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་བྱུང་། དེ་ཉིད་གི་ཕྱིར་དེ་དག་
 ལ་ཁྱེད་ཅག་གི་ལྷ་བ་འདི་ནི་འཛིག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གི་ཚོགས་པ་ལ་ཡིན་གི་བདག་གམ་
 བདག་གི་བ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསལ་བར་མཛད་པའི་སྤྱད་དུ། བདག་དང་བདག་གི་བའི་
 རྣམ་བར་ཞུགས་པའི་ལྷ་བ་ལ་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བར་གསུངས་སོ། ཞེས་སྤྱུས་ཏེ། “ཉེ་
 ལེན་གི་སྤང་པོ་ལྷ་ལ་ལྷ་ལོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བདེན་ནས་བདག་ལྷ་འི་དམིགས་པ་སྤང་པོ་ལྷ་ར་
 ཁས་སྤངས་སོ།

ཙ་མ། ----- ཁ་ཅིག་མེས་ས་གཅིག་འདོད།

མང་བཀུར་བ་ཁ་ཅིག་ནི་⁵¹ “མེས་ས་ཅིག་ཕྱ་ལ་བདག་གོ་ཞེས་འདོད་དེ།”

“བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་གི། གཞན་ནི་སུ་ཞིག་མགོན་དུ་འགྱུར། བདག་ཉིད་
 ལེགས་པར་བྱུང་བས་ནི། མཁས་པས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་འགྱུར།⁵² ཞེས་ཚོགས་སུ་
 བཅད་པ་ལས་མེས་ས་ལ་བདག་གི་སྤྱར་⁵³ གསུངས་སོ། འདི་ག་ལས་ཤེ་ན། སྤང་པོ་ལས་
 མ་དང་བའི་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་།⁵⁴ མེས་ས་འདུལ་བར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེས་ས་འདུལ་བ་ནི་ལེགས་པ་སྟེ། མེས་ས་འདུལ་བ་ནི་བདེ་བ་འདྲིན།
 ཞེས་ཕྱ་བ་དེ་ལས་སོ། དེའི་ཕྱིར་ངར་འཛིན་པའི་གཞི་མེས་ས་ལ་བདག་ཅེས་གདུང་སོ་ཞེསོ།”

50 ཀ། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ རྩེ་བཅུ་ན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ 202-ག། སྤྱང་ 2-ག།

ཁ། མཛོད་རང་འགྲེལ་གནས་དབྱ་པ། རྩེ་བཅུ་ན། མཛོད་པ། ལྷ། ཤོག་ 12-ན། སྤྱང་ 2-ག།

51 འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ རྩེ་བཅུ་ན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ 206-ན། སྤྱང་དང་གོ།

52 གཞན་ལྷ་སུ་ཞིག་མགོན་དུ་འགྱུར། བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་གྱར་བས། མཁས་པས་དོན་རྣམས་
 འཐོབ་པར་འགྱུར། ཅེས་ལོགས་དོན་མང་པོ་ཞིག་ལ་སྤྱར་ནས་གསུངས་པ་སྤྱང་བར་མ་ཅད་འགྱུར་ཡང་
 མི་འདྲ་བ་སྤྱང་ངོ་། ཆེད་དུ་བཙོད་པའི་སྟེ། རྩེ་བཅུ་ལ། མདོ་སྟེ། མ། ཤོག་ 206-ག། སྤྱང་དང་གོ།

53 འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ རྩེ་བཅུ་ན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ 206-ན། སྤྱང་ 2-ག།

རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་ཀྱང་།⁶⁰ “འདི་ལྟར་ཁོ་པོ་ཅག་ཀྱང་ཐ་སྐད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ལ་བདག་གི་སྤྱོད་ངོས་སུ་འདྲིམས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡང་སྤྲིད་པ་ལེན་པའི་
སྤྱིར་བདག་ཡིན་ནོ།། ཞེས་ལུས་དང་དབང་པོའི་ཚྭ་གས་དག་ལ་ཉེ་བར་འདྲིམས་པའི་སྤྱིར་ཉེ་
”ཞེས་དང་། དེ་ཡང་མདོ་ཁ་ཅིག་ལས་“སེམས་དུལ་ན་བདེ་བ་འཛོལ་པར་གསུངས་ལ།” ཁ་
ཅིག་དུ་⁶¹“བདག་དུལ་བས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་གསུངས་པས་”སེམས་ལ་བདག་དུ་འཛོལ་
ཅེས་ལུང་དང་། སྤང་བོ་ལེན་མཁན་ནི་བདག་ཡིན་ལ་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཡང་སྤྲིད་ལེན་པའི་སྤྱིར་
རྣམ་ཤེས་བདག་དུ་བཞག་གོ་ཞེས་རིགས་པའི་སྤྱོད་བྱེད་སྤྱོདོ།། སྤྱོད་དཔོན་འདི་ཀུན་གཞི་མི་
བཞེད་བས་ལུས་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། ཀུན་གཞི་མི་འདོད་པ་
གཞན་ཡང་དེ་དང་འདྲེས།

ཀུན་གཞི་འདོད་པས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་སྤྱོདོ།། དེ་ཡང་
ལུགས་དེ་དག་གིས་ཉན་རང་གིས་གང་ཟག་ཇེས་ཡོད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པར་འདོད་ཀྱང་།
རྣམ་ཤེས་གཉིས་པོ་ཇེས་ཡོད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པ་མི་འདོད་པས། གང་ཟག་རང་རྒྱ་སྤུབ་པའི་
ཇེས་སུ་མེད་པར་སྤྱོད་པ་ནི་གང་ཟག་གི་རང་གི་ལྷོག་པ་ནས་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་གི་མཚན་
གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་མིན་ནོ།།

60 མདོ་ཆེད་དུ་བཞུགས་པའི་ཚྭ་སྤྱོད་ཀྱི་ཐེ་བཀའ་༡༠-ན། བྱེད་དང་པོ། གཟུང་བར་
དཀའ་ཞིང་ཡང་བ་དང་། གང་དུ་དགའ་བར་འགྲོ་བ་ཡི།། སེམས་དུལ་བ་ནི་ལེགས་པ་ཞེ། སེམས་
འདུལ་བ་ཡིས་བདེ་བ་འདྲེན། ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་འདི་ཡིན་པ་སྤྱོད་དཔོན་ཆེན་པོ་དགེ་བཤེས་ལེ་
ཤེས་ཐབས་མཁས་མཚན་གྱི་དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོའི་མཚན་དུ་གསལ་ཡོད།

61 རྟོག་གི་འབར་བ། ཞེ་བཟུང་། དབུ་མ། 3 ། བོག་ 10-བ། བྱེད་ 2-བ།

20 དབུ་བཙུན་པ་ཚོས་སྤྱོད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆེད་དུ་བཞུགས་པའི་ཚྭ་སྤྱོད་ཀྱི་ཐེ་བཀའ་༡-ན། བོག་
24-བ། བྱེད་ 10-བ། དེའུ་འདུལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ། དེ་བས་བདག་ཉིད་འདུལ་བ་མཚན་གྱི། བདག་
ཉིད་ལེགས་འདུལ་གང་ཡིན་པའི། མཁས་དེས་ཞི་བ་ཐོབ་འགྱུར་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་འདི་ལྟར་
ཡིན་པ་སྤྱོད་དཔོན་ཆེན་པོ་དགེ་བཤེས་ལེ་ཤེས་ཐབས་མཁས་མཚན་གྱི་དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོའི་
མཚན་དུ་ཡང་གསལ་ཡོད།

གཉིས་པ་(ལུགས་དེ་དགག་པ་)ནི།

ཙ་པ། གལ་ཏེ་ཕྱང་པོ་བདག་ན་དེའི་སྤྱིར་དེ།

མང་^པ་བས་བདག་དེ་དག་གྲང་མང་པོར་འགྱུར།

བདག་ནི་རྫས་སུ་འགྱུར་ཞིང་དེར་ལྟ་བུ།

རྫས་ལ་འདྲུག་པའི་སྤྱིན་ཅི་ལོག་མི་འགྱུར། ༡༢༥ །

གལ་ཏེ་རང་རྒྱུད་གྱི་“ཕྱང་པོ་”^པ་ལྟ་བུ་བདག་ཡིན་པའི་སྤྱོགས་ལྟར་ན། དེའི་སྤྱིར་ཕྱང་པོ་དེ་
མང་བས་གང་ཟག་གཅིག་ལ་ཡང་བདག་དེ་དག་གྲང་མང་པོར་འགྱུར་རོ།

གང་གི་ལྟར་ན་ཐེམས་བདག་ཡིན་པ་དེའི་ལྟར་ན་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་སྤེམ་པའི་
དབྱེ་བས་སམ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ། རྣམ་སྤེམ་དུ་མ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པའི་དབྱེ་བས་མང་པའི་
སྤྱིར་བདག་གྲང་མང་པོར་འགྱུར་རོ།” འདིར་འགྲེལ་བ་ལས།^པ་ བདག་མང་པོར་ཐལ་བ་
སྤྱོགས་སྤྲུལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་འཕེན་བ་དང་། ཡང་ན་སྦྱོན་གཞན་ཡང་གཉིས་ཀ་ལ་འཕེན་
བར་གསུངས་སོ། འདི་ནི་མང་པོ་དང་ངོ་པོ་གཅིག་བར་འདོད་བ་ཙམ་ལ་འཕེན་དུ་མི་རུང་བས།
བདག་དང་ཕྱང་པོ་གཉིས་ཐ་དད་གཏན་མེད་གཅིག་དུ་འདོད་བ་ལ་འཕེན་པ་སོ།

དེ་ཡང་དང་པོ་རྣམ་གཞན་གྱིས་དེ་ལྟར་ཁས་མ་བླངས་པས། ངོ་པོ་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་
ཙམ་ཡིན་པ་བརྟུན་བ་ལ་སྦྱོན་མེད་གྲང་། བདག་ཕྱང་གཉིས་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ངོ་པོ་
གཅིག་ན་དབྱེར་མེད་གྱི་གཅིག་དུ་སྤྲུལ་ནས། དེའི་འོག་དུ་བདག་མང་པོ་དང་ཕྱང་པོ་ལྟ་བུ་གཅིག་
དུ་ཐལ་བ་འཕང་ངོ་། ^པ་“དེའི་ཆེ་འཛིག་རྟེན་སྐྱེ་བ་ན་གང་ཟག་ཉག་གཅིག་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བའི་
ལྱུང་ལས་ནི། བ་རོལ་པོས་བདག་མང་པོར་འདོད་བ་ཡང་མིན་ནོ།”

པ༡. མངས་བས་་་་ རྟག་ཆའི་འགྱུར།

པ༢. འདྲུག་བ་རང་འགྲེལ། ཐེ་བཟུང་། དབྱེ་མ། ལ། རྟོག་ ༢༠༩-ན། ཐེང་ ༩-པ།

པ༣. འདྲུག་བ་རང་འགྲེལ། ཐེ་བཟུང་། དབྱེ་མ། ལ། རྟོག་ ༢༠༩-ན། ཐེང་ ༩-པ།

ཙ་བ། བདག་ནི་ཇས་སུ་འགྱུར་ཞིང་ ..... །

ཡ་“བདག་ནི་ཇས་སུ་འགྱུར་ཞིང་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཇས་འདས་པ་ལ་སོགས་
པའི་དབྱེ་བས། མ་དང་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་སྤང་པོ་ཉིད་དུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་
རྣམས་ཁོ་ན་ལ་བདག་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཇས་སུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན།”

ཡ་“དགེ་སློང་དག་ལྟ་བོ་འདི་དག་ནི་མིང་ཙམ་མ་སྟང་ཙམ་བདགས་པ་ཙམ་སྟེ། གང་འདི་
ལྟ་སྟེ། འདས་པའི་དུས་དང་མ་འོངས་པའི་དུས་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་། སྤང་ན་ལས་འདས་
པ་དང་། གང་ཟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ།
བཞེན་ནས་གིང་རྟར་བཞེད་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་སྤང་པོ་རྣམས་བཞེན་ནས། ཀུན་རྫོབ་སེམས་
ཙན་ཞེས་བྱ་ལོ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལས་ནི་པ་རོལ་བོས་བདག་ཇས་སུ་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།”

ཙ་བ། ..... དེར་ལྟ་བུ།

ཇས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་འགྱུར།

ཡ་“གཞན་ཡང་སྤང་པོ་དེར་ལྟ་བུའི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཇས་ལ་འཇུག་བ་སྟེ་ཇས་སུ་
གྲུབ་པའི་ཡུལ་ཙན་ཡིན་པས། སྤྲོན་པོ་དང་སེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་སེས་བ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་

ཡ་ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༡༠༩-ན། རྩེང་ ༩-བ།

ཡ་ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༡༠༩-ན། རྩེང་ ༩-བ།

ཡ་ ༡། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༡༠༩-ན། རྩེང་ ༡-བ།

ཁ། མདོ་ལུང་འདི་ནི་བཞི་བརྒྱ་པ་རབ་བྱེད་གཉིས་པའི་སྐྱེ་འགྲེལ་དུ། བཙམ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་མདོ་གཞན་
ལས་དགེ་སློང་དག་ལྟ་བོ་འདི་དག་ནི་མིང་ཙམ་ཁས་འཆེས་པ་ཙམ་མ་སྟང་ཙམ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ལུང་དེ་
ཉིད་དངས་པར་མཛད་པ་ལས་གསལ་ལོ། རྟེན་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༡༡-བ། རྩེང་ ༩-བ།

ག། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཞེས་སོགས་ཚོགས་སུ་བཙད་པ་འདི་ཉིད་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་དུ་ལུང་འདྲན་མཛད་
པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཇི་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱི་དྲང་ངེས་ལོགས་བསྟན་ཕྱིར་པའི་རྣང་དུ་འང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟེན་སྤོང་
ལས། ཞེས་ལུང་འདྲན་མཛད་པ་སྤང་པོ་། དེབ་ཤོག་ ༡༡༢ རྩེང་དང་པོ། ལྷ་ཆ་གཙུག་ལག་སྐྱོབ་ཁང་།

ང། མཛོད་རང་འགྲེལ་གཞན་དག་ག། རྟེན་བཟུང་། མདོན་པ། ལྷ། ཤོག་ ༤༩-ན། རྩེང་ ༩-བ།

ནི་ད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། དེའི་བྱིར་འཛིག་ལྟ་སྟོང་བ་ན་རིགས་འདྲ་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་
ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པ་མིན་པའམ། སྟོ་མེར་སོགས་ཙམ་ལ་དམིགས་བའི་མེས་པ་ལྟར་འཛིག་ལྟ་
ལ་དམིགས་བའི་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་སྤངས་པ་ཁོ་ནས་སྟོང་བར་འགྱུར་རོ།

གཞན་ཡང་།^{༡༧}

ཙ་བ།^{༡༨} སྤང་ན་འདས་ཆེ་ངེས་བར་བདག་ཆད་འགྱུར།

སྤང་ན་འདས་སྟོན་སྐྱད་ཅིག་དག་ལ་ནི།

སྟེ་འཛིག་བྱེད་པོ་མེད་པས་དེ་འབྲས་མེད།

གཞན་གྱིས་བསགས་ལ་གཞན་གྱིས་བར་འགྱུར། ༡༩ །

རང་གི་བྱང་པོ་བདག་ཡིན་ན་བྱོད་གྱི་ལྟར་ན། ལྟག་མེད་གྱི་སྤང་ན་ལས་འདས་བའི་ཆེ་
བྱང་པོ་ལྟ་ཆར་ཆད་པས། དེས་བར་བདག་ཆད་བར་འགྱུར་རོ།

དེའི་བྱིར་མཐར་འཛིན་གྱི་ཆད་བའི་ལྟ་བར་འགྱུར་ཏེ། བྱེད་ཅག་གིས་གང་བདག་དུ་བརྒྱུར་
བ་དེ་ནི་ད་ལ་རྟག་ཆད་དུ་འཛིན་པ་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བར་འདོད་བའི་བྱིར་རོ།

ཙ་བ། སྤང་ན་འདས་སྟོན་སྐྱད་ཅིག་དག་ལ་ནི།

སྟེ་འཛིག་ ..... །

^{༢༠}སྤང་ན་ལས་འདས་བར་ཞུགས་བའི་སྟོན་གྱི་སྐྱད་ཅིག་དག་ལ་ནི། བྱང་པོ་སྐྱད་ཅིག་རེ་

༡༧ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བལྟན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༩༩-ག། རྩེ་ ༢-ག།
གཞན་ཡང་འཛིག་ཚིགས་ལྟ་བ་ཇས་གྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། སྟོན་པོ་མེས་སོགས་གསུངས་སོ།

༡༨ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བལྟན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༩༩-ག། རྩེ་ ༣-ག།

༡༩ ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདིར་བཞོད་པ་ནི་རང་འགྲེལ་ལྟར་དང་། གསལ་དུ་ཡིག་རྒྱུད་དུ་བཞོད་པ་ནི་འགྲེལ་
པ་སྟོན་སྐྱད་ཅིག་དག་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལགས།

༢༠ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བལྟན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༩༩-ག། རྩེ་ ༤-ག།

རེས་སྒྲིལ་འཛིག་བྱེད་པ་ལྟར་བདག་ཀྱང་སྐད་ཅིག་རེ་རེས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སོ་སོ་བའི་སྒྲིལ་འཛིག་བྱེད་
བར་འགྱུར་རོ།

དེའི་ཕྱིར་བ་སྒྲིལ་བ་དྲན་པ་ན་ངེ་ལྟར་ངའི་ལུས་འདི་སྔོན་བྱང་བར་གྱུར་དོ། ཞེས་བྱ་བར་མི་
འཛིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་ང་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་དོ། ཞེས་བྱ་
བ་འདི་ཡང་གསུང་བར་མི་འགྱུར་དེ། དེའི་དུས་ཀྱི་བདག་ཀྱང་ལུས་ལྟར་ཞིག་བས་ད་ལྟ་མེད་
བའི་ཕྱིར་དང་། ཆེ་འདིར་སྐར་གྱི་བདག་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་བའི་བདག་གཞན་སྒྲིལ་
བར་ཁས་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར་རོ།” ཅ་མེ་ལས་ཀྱང་། “ཉེ་བར་ལེན་ཉིད་བདག་མ་ཡིན། དེ་
འགྱུར་བ་དང་འཛིག་པ་ཡིན། ཉེ་བར་སྐྱང་བ་ངེ་ལྟ་བུར། ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཡིན་བར་འགྱུར།”
ཞེས་དང་། “གལ་ཏེ་བྱང་པོ་བདག་ཡིན་ན། སྒྲིལ་དང་འཛིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར།” ཞེས་
གསུངས་སོ།

སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་བ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གཞན་ཡིན་ན།

ཅ་ག། ..... བྱེད་པོ་མེད་པས་དེ་འབྲས་མེད།

“དེའི་ཆེ་བྱེད་པ་བའི་བདག་མེད་པས། ལས་ལ་ཡང་གཞན་པའི་ཉེན་མེད་བའི་ཕྱིར་
ལས་ཀྱང་མེད་པས། ལས་དེའི་འབྲས་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། གལ་ཏེ་
སྐད་ཅིག་མ་སྔ་མས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་སྐད་ཅིག་མ་སྔ་མ་རྣམས་སུ་འོངས་སྔོད་པས་
སྔོན་མེད་དོ་སྒྲུལ་ན།”

ཅ་ག། གཞན་གྱིས་བསགས་ལ་གཞན་གྱིས་ཐ་བར་འགྱུར།

“དེའི་ཆེ་གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་གཞན་གྱིས་འོངས་སྔོད་
བའི་ཕྱིར། སྔོད་གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་འབྲས་བྱ་ལ་གཞན་གྱིས་ཐ་བར་འགྱུར་རོ།

10 དབུ་མ་ཅ་མེ་རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་གྱི་ ཆོགས་བཅད། དུག་ག།

11 དབུ་མ་ཅ་མེ་རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་གྱི་ ཆོགས་བཅད། དང་པོ།

12 འབྲེལ་བ་རང་འབྲེལ། རྒྱེ་བཞུགས། དབུ་མ། ལ། བོག་ རམས་ན། རྒྱེ་ ཅ་ག།

དེ་ལྟར་ན་ལས་བྱས་པ་རྒྱུ་ཚུལ་པ་དང་། མ་བྱས་པ་དང་ཐུང་པར་འགྱུར་རོ།” ཅ་མེ་
ལས་ཀྱང་།^༡ “གལ་ནེ་འདི་ནི་གཞན་འགྱུར་ན། དེ་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་པར་འགྱུར། དེ་
བཞིན་དུ་ནི་གནས་འགྱུར་ཞིང་། དེ་མ་གྱི་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ཆད་དང་ལས་རྣམས་རྒྱུ་ཐ་
དང་། གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་རྣམས་ནི། གཞན་གྱིས་སོ་སོར་སྦྱང་བ་དང་། དེ་ལ་
སོགས་པར་མཇུག་པར་འགྱུར།” ཞེས་སྒྲི་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་ན་སྒྲི་མ་ལ་སྒྲིས་པ་མི་
རྒྱུང་བས་སྒྲི་མ་དེ་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བ་དང་། སྒྲི་མའི་བདག་དེ་དེ་བཞིན་དུ་གནས་པས།
དེར་མ་གྱི་བར་འདིར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་སོགས་གསུངས་སོ།

གཉིས་པ་(སྒྲིན་སྒྲིང་གི་ལན་དགག་པ་)ནི། “གལ་ནེ་སྒྲིང་ཅིག་སྒྲི་དག་གཞན་ཡིན་མོད་
གྱི། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུ་ཅིག་ཡིན་པས་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེ་ན།”

ཅ་ག། དེ་ནི་དུ་རྒྱུ་ཡོད་ན་སྒྲིན་མེད་ན།^༢

སྒྲི་རྣམས་དབྱུང་ཆེ་རྒྱུ་ལ་ཉེས་པ་ཤད་ཟིན།^༣

དེ་ཁོ་ན་ནི་དུ་རྒྱུ་ཅན་རྣམས་ཐ་དང་བ་རྣམས་ལ་རྒྱུ་གཅིག་ཡོད་པས་སྒྲིན་མེད་ན། དེ་
ཡང་མི་འཐད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དང་བ་རྣམས་ལ་རྒྱུ་གཅིག་ཡིན་པ་ལ། སྒྲི་རྣམས་པར་
དབྱུང་བ་བྱས་པའི་ཆེ་ཉེས་པ་ཤད་ཟིན་དེ། “བྱམས་པ་ཉེར་སྤྲས་ལ་བརྟེན་ཆོས་རྣམས་ནི།
“ཞེས་བྱ་བ་དེར་རོ།”^༤

ཅ་མེས་ལས་ཀྱང་།^༥ “གལ་ནེ་སྒྲི་ལས་མི་གཞན་ན། དེ་ལྟར་ནི་མི་ཉག་འགྱུར།

༡ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱེ་བཟུང་། དབྱུང་པ། ལ། མོག་ རྒྱུ་མ་ རྒྱེ་ ཅ་ག།

༢ ཅ་མེས་པ་རྒྱུ་ཉེར་བདུན་པ། རྒྱུ་ལས་བཅད། བརྒྱ་པ་དང་བརྒྱ་གཅིག་པ་གཉིས།

༣ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱེ་བཟུང་། དབྱུང་པ། ལ། མོག་ རྒྱུ་མ་ རྒྱེ་ ཅ་ག།

༤ རྒྱུ་གཅིག་ཡིན་པས་སྒྲིན་དེ་མེད་ཅེ་ན། རྒྱུ་ཆོས་འགྱུར།

༥ རྒྱུ་གཅིག་ཉེར་ལ་ཉེས་པ་ཤད་ཟིན་དོ། རྒྱུ་ཆོས་འགྱུར།

༦ དབྱུང་པ་ལ་འདུག་པ། རྒྱུ་ལས་བཅད། དེ་གཅིག་པ།

༧ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱེ་བཟུང་། དབྱུང་པ། ལ། མོག་ རྒྱུ་མ་ རྒྱེ་ ཅ་ག།

གལ་ཏེ་ལྷ་མི་གཞན་ཡིན་ན། རྒྱུད་ནི་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ།” ཞེས་གསུངས་སོ།
ཇེ་དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་རྒྱུད་གཅིག་པ་ཉིད་མི་རིགས་པས། ལས་མ་
ལུས་པ་དང་ཐུད་པ་དང་བུས་པ་ཆུད་ཐོས་པ་སོགས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ལྡོག་པ་མེད་དོ།

ཙ་བ། དེ་ཕྱིར་ཐུང་པོ་དང་སེམས་བདག་མི་རིགས།

དེའི་ཕྱིར་རང་གི་ཐུང་པོ་རྣམས་དང་རང་གི་སེམས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་
རིགས་སོ།”

གཉིས་པ་(དེ་ལྷ་འདོད་པར་མི་རིགས་བཅི་སྐབ་བྱེད་བཞུན་པ་)ནི། ཇེ་ཇི་སྒྲིབ་བཤད་པའི་རིགས་
པས་ཐུང་པོ་དང་སེམས་བདག་མིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཐད་ཀྱི་གཞན་ཡང་།”

ཙ་བ། འཇིག་རྟེན་མཐའ་ལྡན་ལ་སོགས་མེད་ཕྱིར་རོ། ༡༢༦ །

འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དང་། ལ་སོགས་བས་མཐའ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་།
གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། གཉིས་
ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོངས་པན་ཆད་འབྱུང་བ་དང་། མི་
འབྱུང་བ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྷ་བ་བརྟུ་གཉིས་དང་། ལུས་གང་ཡིན་
པ་དེ་ཉིད་སྟོག་གོ་ཞེས་པ་དང་། ལུས་ཀྱང་གཞན་ལ་སྟོག་ཀྱང་གཞན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ལྷ་བ་
གཉིས་ཏེ་བརྟུ་བཞེ་པོ་དེར་ལུང་བཞུན་དུ་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ལུང་མ་བཞུན་གྱི་ལྷ་བར་ལྷེ་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདོན་པའི་ཕྱིར་ཐུང་པོ་བདག་ཏུ་མི་རིགས་སོ།

ཇེ་གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐྱུས་ཐུང་པོ་རྣམས་འཇིན་ན། དེའི་ཆེ་ཐུང་པོ་རྣམས་སྐྱེ་འཇིག་

ཇེ་ ཙ་ཏེ་རབ་བྱེད་རྟེན་བདུན་ག་ ཆོགས་ཐཅད། འཕྱ་དུག་ག་

ཇེ་ འཕྱག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེ་བཞུན། དབུ་མ། ལ། ཏོག་ ༡༩༡-ག་ རྟེན་ ༡-ག་

ཇེ་ འཕྱག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེ་བཞུན། དབུ་མ། ལ། ཏོག་ ༡༩༡-ག་ རྟེན་ ༡-ག་

ཇེ་ འཕྱག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེ་བཞུན། དབུ་མ། ལ། ཏོག་ ༡༩༡-ག་ རྟེན་ ༡-ག་

བྱས་པ་རང་གི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་པར་ལུང་བསྟན་དགོས་པ་དང་། སྤངས་ལས་འདས་པའི་འོག་རོལ་ཏུ་བྱེད་ལྟར་ན་སྤངས་པོ་རྣམས་མེད་པས་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྟན་པ་དང་། དེབ་ཞིན་གསེགས་པ་སྤོངས་པ་ཆད་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་དགོས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། ། དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྟན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལན་ལུང་སྟོན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར། སྤངས་པོ་རྣམས་བདག་གོ་ཞེས་མི་རིགས་སོ། །”

དེ་ལ་སྟོན་ནི་བདག་གི་རྣམ་གུངས་སོ། ། འཇིག་རྟེན་ནི་བདག་ལ་བཅམས་ནས་འདྲི་བའོ། ། དེ་ཡང་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྒྲུལ་བུ་ལ་བསམས་ནས་འདྲི་ན་ནི། བྱེད་གཞི་མ་གྲུབ་པས་བྱེད་པར་གྱི་ཆོས་ལུང་བསྟན་དུ་མེད་དོ། ། བདགས་པ་ཅམ་གྱི་བདག་གི་སྟོན་ལུང་བསྟན་ན་ནི། དེའི་ཆེ་འདྲི་བ་པོ་དེ་རྣམས་དེ་འདྲ་བའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྐལ་པ་དང་མི་ལྟན་པས་དེ་ཡང་ལུང་བསྟན་དུ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་(ཕྱང་པོ་བདག་ཏུ་སྤྲོ་བ་ལ་གནོད་བྱེད་གཞན་བསྟན་བ་)ནི། ^{ཁྱེད་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ།}

ཅ་ག། བྱེད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ལ།
དེ་ཆེ་ངེས་པར་དངོས་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར།

^{ཁུ་}གལ་ནེ་བྱེད་གྱི་ལྟར་ན། རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་མེད་པ་མཐོང་སྐྱེས་དུ་མཐོང་བའི་དུས་སུ། ཆོས་མམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པར་སྟོན་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ། ངེས་པར་ཕྱང་པོའི་དངོས་པོ་རྣམས་མེད་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་བས་བདག་མེད་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་ནི། སྤངས་པོ་དང་སེམས་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་སྤངས་པོ་རྣམས་བདག་མ་ཡིན་ནོ། །”

ཁྱ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བསྟན། དབྱ་མ། ལ། འོག་ ༡༢༤-ན། བྱེད་ ༡-ག།

ཁུ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བསྟན། དབྱ་མ། ལ། འོག་ ༡༢༤-ན། བྱེད་ ༡-ག།

འོན་ཕུང་པོ་བདག་དུ་མི་འདྲོད་པའི་ལྷགས་ལ་ཡང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་
སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཆོ། བདག་གི་མཚན་གཞིར་འཛིག་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་མེད་པར་
མཐོང་དགོས་པར་འགྱུར་དེ། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

འདི་ལ་ཐོགས་པ་ཕྱ་མོ་མ་རྟོགས་ན་ལན་མི་ཐེབས་པས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ས་རོལ་པོས་
ཕུང་པོ་དང་མེམས་བདག་དུ་འདྲོད་པ་ནི་བདག་དང་གང་ཟག་རྣམས་ཐ་སྡད་ཀྱི་དབང་གིས་
བཞག་པ་ཙམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཕུང་པོ་
དང་མེམས་བདག་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་བདག་དུ་འགྱུར་ལ། བདག་མེད་
པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཆོ་བདག་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་དགོས་པས།
ས་རོལ་པོ་ལ་ཕུང་པོ་དང་མེམས་ཀྱི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་མེད་པར་མཐོང་
དགོས་པའི་སྒྲིན་འཕྲག་ལ། མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་འཛིག་གི། བཏགས་དོན་བཙལ་
ནས་འཛིག་པར་མི་འདྲོད་པའི་ལྷགས་ལ་སྒྲིན་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཅུ་“ཅི་སྟེ་གང་གི་ཆེ་ལས་དང་འབྲས་བྱ་འབྲེལ་བའི་དུས་སུ་བདག་གི་སྒྲིན་པོ་བ་དེའི་ཆོ།
ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་འཕྲག་ལ། གང་
གི་ཆེ་བདག་མེད་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་ནི་སྒྲིན་ཕྱེགས་བྱེད་གཞན་གྱིས་ཀྱན་བཏགས་པ་ནང་གི་
བྱེད་པའི་སྒྲིན་བྱ་ཉིད་ལ་འཕྲག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པར་མཐོང་བའི་དུས་སུ་ཡང་ནང་གི་
བྱེད་པའི་སྒྲིན་བྱ་དང་བྲལ་བ་འདུ་བྱེད་ཙམ་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་ཕུང་པོ་གསལ་གྱི་དངོས་
པོ་རྣམས་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་སྒྲིན་མེད་དོ་སྟེ་མ་ན།”

ཅ་པ། ཉག་བདག་སྤོང་ན་དེ་ཆེ་དེ་ཡི་ཕྱིར།

བྱོད་ཀྱི་མེམས་སམ་ཕུང་པོ་བདག་མི་འགྱུར། ༡༢༠ །

གལ་ཏེ་བདག་མེད་མཐོང་བའི་དུས་སུ་ཉག་པའི་བདག་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྒྲིན་བྱ་སྤོང་བ་སྟེ་

མེད་པར་མཐོང་བ་ཡིན་ན་ནི། དེ་ལྟར་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་སྐབས་གཞན་དུ་བདག་གི་སྒྲིའི་དོན་དོན་གཞན་ལ་བྱང་དུ་མི་བྱང་བ་དེའི་ཕྱིར། ལྷོ་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུང་པོ་དང་ལེམས་བདག་དུ་མི་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ནི་རང་སྒྲོགས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ།

“ཅི་སྟེ་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པའི་སྐབས་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ལ་ནི། སྐྱ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་གི་སྒྲུ་འདི་འཇུག་པར་མི་འདོད་དེ། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་སྒྲོགས་ཉམས་པའི་སྒྲིན་མེད་དོ་སྐམ་ན།”

དེ་ཡང་ལྷོ་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་ཀྱི་སྒྲུང་པོ་དེ་ལྟར་ལྟོས་ཀྱི་བདག་ཡིན་ལ། གཞན་དུ་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ནི་བྱང་པོ་ཉམས་ཡིན་ན་ཞེས་འདོད་དགྱུར་སྒྲིའི་པ་ལ་རིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། གལ་ཏེ་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྒྲིའི་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བྱ་སྒྲིའི་པ་པོར་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྐམ་ན།

སྒྲུང་པོ་ཉམས་ལ་ཡང་བདག་གི་སྒྲུ་འདི་འཇུག་པ་མེད་དེ་ཞེས་སྐར་བཤད་ཟིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པའི་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་བདག་གི་སྒྲུ་སྒྲུང་པོ་ཉམས་ལ་འཇུག་པར་མི་འདོད་ན། གཞན་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་མི་འདོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། ཅི་སྟེ་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདག་གི་སྒྲུ་སྒྲུང་པོ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་ན་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་པ་འདིར་ཡང་བདག་གི་སྒྲུ་སྒྲུང་པོ་ལ་འདོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། སྒྲིན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ།”

ཙ་བ། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས།

གཟུགས་སྒྲོགས་དེ་ནི་དོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་།

གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་སྒྲོགས།

ལྷ འཇུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་གྱི་སྐྱེ་ལ་འབྱོར་བ་ལ། སྐྱོག་ ༣༤-ན། བྱེད་ ༩-བ།

ལྷ འཇུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་གྱི་སྐྱེ་ལ་འབྱོར་བ་ལ། སྐྱོག་ ༣༤-ན། བྱེད་ ༡-བ།

༣ ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱེ་ལ་འབྱོར་བ་ལ།

སྒྲེ་འབྲུར་དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་མེད་ཕྱིར། ༡༣༡ །

“ཁྱོད་གྱི་ལྷ་ར་ན་རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིས། གཟུགས་སྟགས་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འབྲུར་དེ། དེས་དེའི་ཆོ་སྤྲུལ་སྟགས་གྱིས་ཀུན་བདགས་པའི་རྟག་པའི་བདག་ཅམ་ཞིག་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།”

ཅ་ག། གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་འདུག་ཕྱིར་འདྲི་ཆགས་སྟགས།

སྒྲེ་འབྲུར་དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་མེད་ཕྱིར།

“དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་སྟགས་བ་ལ་བདེན་པར་དམིགས་ནས་འདུག་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སྟགས་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་འདྲི་ཆགས་སྟགས་ད་དུང་ཡང་སྒྲེ་བར་འབྲུར་དེ། གཟུགས་ལ་སྟགས་བ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་སྒྲེ་ཡིན་ལུགས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།”

དཔེར་ན་མེ་རྟག་གི་“ཟེའུ་འབྲུ་ལ་ཁྱ་བྱུག་ཡོད་ཅེས་བ་ཅམ་གྱིས་ཟེའུ་འབྲུའི་མངར་བོ་ཉིད་རང་གིས་མ་ཐུངས་བར། དེའི་མངར་བོ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་པས་ཐུང་བའི་ཆོས་རྣམས་རྟག་པའི་བདག་དང་བྲལ་བར་མཐོང་བ་ཅམ་ཡོད་དུ་བྱུག་ཀྱང་། གཟུགས་སྟགས་དེའི་རང་བཞིན་ལྡར་མ་ཤེས་པ་བྱིས་རྟོགས་པ་ཅི་ཡང་མི་དམིགས་སོ།

ཡང་ཟེའུ་འབྲུ་ལ་ཁྱ་བྱུག་མེད་པ་ཅམ་གྱིས་ཟེའུ་འབྲུའི་རོ་མངར་བོ་ཐུངས་བཞིན་དུ་རོ་དེ་མ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེར་གཏོགས་པའི་མངོན་ཞེན་སྤོང་མི་རྒྱས་པ་བཞིན་དུ། གཟུགས་སྟགས་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་བདེན་པར་དམིགས་པས་རྟག་པའི་བདག་མེད་པར་མཐོང་བ་

༡ ཡོང་དུ་རྒྱས་པ་ལྟར་འདིར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བཞེད་པ་མི་རང་འགྲེལ་ལྟར་དང་། གཤམ་དུ་ཆོགས་བཅད་ཡིག་ཅུང་དུ་བཞེད་པ་འགྲེལ་བ་སྒྲོན་ཐུངས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་རོ།

༢ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱེ་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༢༤-ག། རྒྱུང་ ༩-ག།

༣ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱེ་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༢༤-ག། རྒྱུང་ ༡༠-ག།

༤ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱེ་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༢༤-ག། རྒྱུང་ ༩-ག།

ལ། གཟུགས་སྟགས་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་སྟགས་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་ཅི་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་དེ་
མི་འགྱུར་རོ།”

“རྟག་པའི་བདག་མེད་པར་མཐོང་བས་གཟུགས་སྟགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཆགས་སྟགས་
སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ། གང་ཟག་སྤྱི་ཡང་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྒྲིས་བྱ་བ་དེན་སྒྲུལ་ནས་བདེ་བ་སྤྱོད་
འགྱུར་གྱི་ཡུལ་བསྟན་པར་མི་བྱེད་ལ། ནང་རྟག་བདེ་སྒྲུག་བསྐྱེད་བར་དོགས་ནས་མི་འདོད་
པའི་ཡུལ་དང་ཕྱད་བ་སྤྱོད་བར་ཡང་མི་བྱེད་དོ། དེའི་ཕྱིར་ཆགས་སྟགས་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མེད་པས་
འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་དེ། སྤྱི་རྒྱུ་བ་བཞིན་ནོ་སྒྲུལ་བཤོ།”

བཞི་པ་(བྱང་པོ་བདག་ཏུ་གསུངས་པ་སྟགས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཤད་པ་)ལ་ལྟ། བདག་ཏུ་གང་ལྟ་བ་
ཐམས་ཅད་ཕྱང་པོ་ཁོ་ན་ལ་ལྟ་བར་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ། མདོ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་
ཕྱང་པོ་ཆོགས་ཅམ་བདག་མིན་པར་བཤད་པ། ཕྱང་པོ་ཆོགས་པ་ཅམ་གྱི་དབྱིབས་ཀྱི་བཞོད་པ་
བདག་ཡིན་པ་དགག་པ། ཕྱང་པོ་ཆོགས་ཅམ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གཞི་བྱེད་གཞན་བསྟན་པ།
སྤྱི་བས་བདག་དེ་ཁམས་དུག་ལ་སྟགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདགས་པར་གསུངས་པཤོ།

དང་པོ་(བདག་ཏུ་སྒྲུ་བ་ཐམས་ཅད་ཕྱང་པོ་ཁོ་ན་ལ་ལྟ་བར་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གསུམ།
ལྱང་གི་དགོངས་པ་དགག་བྱ་གཅོད་པའི་དགག་སྟོགས་ནས་ཡིན་པར་བསྟན་པ། སྤྱི་བ་སྟོགས་
ནས་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་ཕྱང་པོ་བདག་ཏུ་སྟོན་པ་མིན་པ། དེ་དག་ལ་གཞན་གྱི་ཅོད་པ་སྤྱང་བཤོ།

དང་པོ་(ལྱང་གི་དགོངས་པ་དགག་བྱ་གཅོད་པའི་སྟོགས་ནས་ཡིན་པར་བསྟན་པ་)ནི། ཅི་ཅི་སྟེ་ཁོ་བོ་
ཅག་ལྱང་ཆོད་མར་བྱེད་པ་ལ་རྟོག་གའི་ཆོད་མས་གཞི་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ལ། ལྱང་གིས་ཀྱང་ཕྱང་པོ་
ཁོ་ན་བདག་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ།

ཅ་པ། གང་ཕྱིར་སྟོན་པས་ཕྱང་པོ་བདག་གོ་ཞེས།

༡ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བསྟན། དབྱ་མ། ལ། ཁོག་ ༢༠༥-བ། རྟེན་ ༡-པ།

༢ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བསྟན། དབྱ་མ། ལ། ཁོག་ ༢༠༥-བ། རྟེན་ ༢-པ།

གསུངས་པ་དེ་ཕྱིར་ཕྱང་པོ་བདག་འདོད་ན།

དེ་ནི་ཕྱང་ལས་གཞན་བདག་འགོག་པ་སྟེ།

གཞུགས་བདག་མིན་སྟགས་མདོ་གཞན་གསུངས་ཕྱིར་རོ། ༡༣༩ །

གང་གི་ཕྱིར་སྟོན་པས་“དགེ་སྤྱོད་དག་དགེ་སྤྱོད་ངམ་བྱས་ཟེ་གང་སུ་དག་ཅིག་བདག་གོ་
ལྟ་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བུ་དེ་དག་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་ལྟ་བུ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་
ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟོ།” ཞེས་གསུངས་པས་ཕྱང་པོ་བདག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར་
ཕྱང་པོ་བདག་དུ་འདོད་ན།

ཙ་ག། དེ་ནི་ཕྱང་ལས་གཞན་བདག་འགོག་པ་སྟེ།

“མདོ་དེ་ནི་ཕྱང་པོ་རྣམས་བདག་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། སྟོན་པའི་
དགོངས་པ་ནི་ཕྱང་པོ་ལས་ངོ་བོ་གཞན་པའི་བདག་བདག་དུ་ལྟ་བུའི་དམིགས་པར་འདོད་པ་ནི།
ཁོ་ན་ལ་ཞེས་པའི་ངེས་བཟུང་གིས་འགོག་པ་སྟེ།”

ཀུན་ཨོཾ་གྱི་བདེན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སུ་སྟེགས་གྱི་གཞུང་དགག་པའི་ཕྱིར་དང་ཀུན་ཨོཾ་གྱི་
བདེན་པར་ཡོད་པའི་བདག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་འདི་ཕྱང་པོ་རྣམས་
ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་འགོག་པ་ཡིན་པར་གང་ལས་ཤེས་ཤེ་ན།”

ཙ་ག། གཞུགས་བདག་མིན་སྟགས་མདོ་གཞན་གསུངས་ཕྱིར་རོ།

“མདོ་གཞན་ལས་གཞུང་བདག་མིན་ནོ་ཞེས་སྟགས་གྱིས་གཞུང་སྟགས་རྣམས་བདག་
ཡིན་པ་བཀག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། མདོ་གཞན་ལས་བཀག་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།”

ཐ འདིར་ཆེགས་སུ་བཅད་པ་བཞོད་པ་ནི་རང་འབྲེལ་ལྟར་དང་། གཤམ་དུ་དེ་ཉིད་བཞོད་པ་ནི་དགོངས་པ་
རབ་ཅས་ལ་གྱིས་འབྲེལ་ལྟངས་དང་མཐུན་པར་བྱས་པ་ལགས།

ལ ཀ། འཇུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བསྟན། དབུ་མ། ལ། ཤོག ༡༩༤-བ། རྟེན་ ༡-བ།

ཁ། མཛོད་རང་འབྲེལ་གནས་དགུ་ལ། རྟེན་བསྟན། མཛོད་པ། ལ། ཤོག ༤༡-ན། རྟེན་ ༢-བ།

ཐ འཇུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བསྟན། དབུ་མ། ལ། ཤོག ༡༩༤-ན། རྟེན་ ༢-བ།

ཙ་བ། གང་གི་ཕྱིར་གཞུགས་ཆོར་བ་བདག་མིན་འདྲ་ཤེས་ཀྱང་།
 མ་ཡིན་འདྲ་བྱེད་རྣམས་མིན་རྣམས་ཤེས་ཀྱང་།
 མིན་པར་མདོ་གཞན་ལས་གསུངས་དེ་ཡི་ཕྱིར་།
 མདོར་བསྟན་ཕྱང་པོ་བདག་ཅེས་བཞེད་མ་ཡིན། ༡༣༢ །

གང་གི་ཕྱིར་གཞུགས་དང་ཆོར་བ་བདག་མིན་པ་དང་། འདྲ་ཤེས་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན་པ་
 དང་། འདྲ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་བདག་མིན་པ་དང་། རྣམས་ཤེས་ཀྱང་བདག་མིན་པར་མདོ་གཞན་
 ལས་གསུངས་པ་” “དེ་ཡི་ཕྱིར་ཉེ་བར་ལེན་བའི་ཕྱང་པོ་ལྷ་པོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་བདག་གོ་སྟེ་
 དུ་ཡང་དག་པར་ཤེས་སུ་ལྟོ་ཞེས་མདོར་བསྟན་པ་འདི་ལས་ནི། ཕྱང་པོ་རྣམས་བདག་གོ་ཞེས་
 བཞེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཕྱང་པོ་རྣམས་ལས་ངོ་པོ་ཐ་དད་བའི་བདག་འདོད་པ་ཁོ་ནའི་ཆོག་གིས་
 བཀག་པ་ཁོ་ནར་ངེས་སོ།”

གལ་ཉེ་མདོ་དེས་“ཁོ་ན་ལ་ལྷ་”ཞེས་པས་བདག་དོན་གཞན་བཀག་མིན་ཀྱང་། “ཕྱང་པོ་
 འདི་ཁོ་ན་ལ་ལྷ་པོ།” ཞེས་ཕྱང་པོ་ལྷ་ལ་ལྷ་བར་གསུངས་བས། ཕྱང་པོ་རྣམས་བདག་ལྟོ་
 དམིགས་པར་གསལ་བར་སྟོན་པས། མདོའི་དགོངས་པ་ཕྱང་པོ་བདག་ལྟོ་དམིགས་པ་ཡིན་
 རོ་སྟེ་ན།

དེ་ལྷ་ཡིན་ན་མདོ་གཞན་ལས་ཕྱང་པོ་ལྷ་བདག་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་”དང་འགལ་བར་
 འགྱུར་ཉེ། འཛིག་ལྷ་ལྷན་སྒྲིལ་ངར་འཛིན་གྱི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དམིགས་པ་
 ཡིན་ན་བདག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྷར་གསུངས་པའི་མདོ་བྱི་མའི་དོན་ལ་གཞིན་པ་
 མེད་ལ། བསྟོན་དོན་ལ་གཞིན་པ་སྟེ་མང་དུ་བཤད་ཅིང་། ད་དུང་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར། མདོ་སྟེ་རྣམས་ཕྱང་པོ་རྣམས་འཛིན་ལྟོ་དམིགས་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ།

༡༠ ཀ། འཕྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱ་བསྟན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༠༨-ན། རྒྱུང་ ༡-བ།
 ༡༡ མདོ་ནི་མདོར་བསྟན་པར་འགྱུང་བའི་མདོ། རྒྱ་བསྟན། མདོ་ལྷེ། ལ། ཤོག་ ༢༡-ན། རྒྱུང་ ༡-བ།
 ༡༢ འཕྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱ་བསྟན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༠༨-ན། རྒྱུང་ ༡-བ།
 ༡༣ མདོ་ནི་མདོར་བསྟན་པར་འགྱུང་བའི་མདོ་དེ་ཉིད་རོ།

དེའི་ཐུང་ཕུང་པོ་ལ་ལྟའི་ཞེས་པས་ནི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་དམིགས་
བར་སྟོན་བར་གསལ་དེ། ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་མ་དད་བ་དང་ཕུང་པོ་ཉིད་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་
དམིགས་པ་ཡིན་པ་ཞེགས་པའི་ཐུང་རོ།

༡༣ “མདོ་གང་ལས་གཟུགས་སོགས་རྣམས་ཀྱང་བདག་ཡིན་པ་བཀག་པ་དེ་ལས་ནི།
བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་འཛིན་ལྟའི་དམིགས་པ་འདིས་ཕུང་པོ་ལེན་པའི་ཕུང་པོའི་ནི་
བར་ལེན་པ་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་བར་རིག་བར་བྱ་ཤེ། གཟུགས་སོགས་བདག་
མིན་བར་གསུངས་པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མེས་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཐུང་རོ།”

༡༤ “དེ་ལྟར་ནི་བར་ལེན་པ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་དམིགས་ན། བདག་དེའི་ནི་བར་
ཐུང་བར་བྱ་བ་ཕུང་པོ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གཟུགས་སོགས་ལ་ཡང་
བདེན་བར་ཞེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་འཐད་བ་ཉིད་དོ།”

མདོ་ཐེ་བན་ཚུན་གྱི་གང་ལེགས་པར་བསྒྲིགས་ནས་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་མ་དད་བ་དང་།
ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་བཀག་ནས། བདག་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་
བཏགས་པ་མིང་གི་མ་སྟུང་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གྱི་འཛིན་
ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། རང་གི་ཐེ་བ་གོང་ལོག་གི་མཁས་པ་མདོའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་དུ་
མས་ལེགས་པར་འབད་ཀྱང་གསལ་བར་མ་ཐོན་པའི་མདོའི་དགོངས་པ། ལུང་རིགས་ཐིན་ཅི་
མ་ལོག་པའི་ལམ་ནས་སྟོན་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་འཛིན་
ཚུལ་བྱད་མེད་པའི་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་གསལ་བར་བསྟན་ནས། སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟར་
འདས་གྱི་དགོངས་པ་ཐིན་ཏུ་ཐུ་བའི་གནས་རྣམས་ཐེན་ཆེར་དུ་སྟོན་པའི་མཁས་པའི་དབང་པོའི་
བཞེད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་རྣམས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལ་འབད་བར་གྱིས་ཤིག

༡༣ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། ཐེ་བསྟན། དབྱུ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༢༢-ན། སྤྱིང་ ༩-ག།

༡༤ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། ཐེ་བསྟན། དབྱུ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༢༢-ན། སྤྱིང་ ༩-ག།

གཉིས་པ་(ལྷ་བ་ལྷོགས་ནས་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་ཕྱང་པོ་བདག་དུ་སྟོན་པ་མིན་པ་)ནི། གལ་ཏེ་ཉེ་བར་
ཡིན་པའི་ཕྱང་པོ་ལྷ་བོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་ལྷ་འོ་ཞེས་པ་“འདི་ནི།” ལྷ་བ་ལྷོགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་ཕྱང་
པོ་བདག་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཕྱང་པོ་རེ་རེ་ནས་བདག་དུ་སྟོན་པ་མིན་ནོ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན།
འདི་ལྟར།”

ཙ་ག། ཕྱང་པོ་བདག་ཅེས་བཞེད་ཆེ་ཕྱང་རྣམས་གྱི།

ཚོགས་པ་ཡིན་གྱི་ཕྱང་པོའི་ངོ་བོ་མིན།

ཕྱང་པོ་བདག་གོ་ཞེས་བཞེད་པའི་ཆོ། ཕྱང་པོ་རྣམས་གྱི་ཚོགས་པ་བདག་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་
གྱི། ཕྱང་པོ་རྣམས་གྱི་ངོ་བོ་སྟེ་རེ་རེ་བ་བདག་དུ་སྟོན་པ་མིན་ཏེ།

“དཔེར་ན་ཤིང་རྣམས་ནི་ནགས་ཚལ་ལོ་ཞེས་བཞེད་པ་ན། ཤིང་གི་ཚོགས་པ་ནགས་
ཚལ་ཡིན་གྱི། ཤིང་རེ་རེ་བ་ནགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཤིང་གི་ངོ་བོ་རེ་རེ་བ་ནགས་སུ་བཞེད་པ་མིན་
པ་བཞིན་ནོ།” ཞེས་གཞན་ལ་གྲུབ་པ་དཔེར་བཞེད་པའོ། གལ་ཏེ་ཚོགས་པ་བདག་ཡིན་པ་
འདོད་དོ་ཞེ་ན།

ཙ་ག། མགོན་མིན་འདུལ་བའམ་དཔང་པོ་ཉིད་ཀྱང་མིན།

དེ་མེད་ཕྱིར་དེ་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ༡༩ །

དེ་ལྟར་བདག་ནི་མགོན་དང་འདུལ་བའམ་དཔང་པོ་ཉིད་དུ་གསུངས་ལ། བྱིད་ལྟར་ན་
“ཚོགས་པ་རྒྱང་པ་དེ་མགོན་མིན་ཞིང་། འདུལ་བའམ་དཔང་པོ་ཉིད་ཀྱང་མིན་ཏེ། ཚོགས་པ་
ཙམ་དེ་ནི་རྣམས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། བདག་དེ་ཕྱང་པོའི་ཚོགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་ནོ།”

བདག་མགོན་ལ་སོགས་པར་གསུངས་ཚུལ་ནི། མདོ་ལས།^༡ “བདག་ཉིད་བདག་གི་

༡༥ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཞུན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༠༦-ག། བྱིད་དང་གོ།

༡༦ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཞུན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༠༦-ག། བྱིད་དང་གོ།

༡༧ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཞུན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༠༦-ག། བྱིད་ ཅ-ག།

མགོན་ཡིན་དེ། བདག་ཉིད་བདག་གི་དབྱ་ཡང་ཡིན། ལེགས་དང་ངན་བ་བྱས་པ་ལ།
བདག་ཉིད་བདག་གི་དབང་པོ་ཡིན།”⁷⁶ ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལས་མགོན་ཉིད་དང་། དབང་པོ་ཉིད་
དུ་གསུངས་ལ། “བདག་ཉིད་ལེགས་པར་དུ་ལ་བས་ནི། མཁས་པས་མཐོ་ཤིས་ཐོབ་པར་
འགྱུར།” ཞེས་གསུངས་སོ།

གསུམ་པ་(དེ་དག་ལ་གཞན་གྱི་ཙོང་པ་ལྔ་པ་)ནི། ⁷⁷“ཅི་ལྟེ་ཚོགས་པ་ནི་ཚོགས་པ་ཅན་ལས་
ངོ་པོ་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། འབྲས་བུ་ལྟེ་མགོན་བྱེད་པ་སོགས་ནི་ཚོགས་པ་ཅན་རྣམས་
གྱི་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས། མགོན་དང་འདུལ་བ་དང་དབང་པོ་ཉིད་རིགས་པར་འགྱུར་
རོ་ལྟ་མ་ན།” བདག་གི་སྒྲུ་རིས་འགའ་ལྔ་པ་པོ་ཚོགས་པ་ལ་བྱེད་ལ། རིས་འགའ་ཚོགས་པ་ཅན་
ལྔ་པ་པོ་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་“འདི་ལ།”⁷⁸ ལྟར་དེ་ལྟར་འདོད་དགུར་བདག་གི་སྒྲུ་སོ་སོར་
ལ་སྦྱར་བ་མི་འཛོལ་བོ་ཞེས་“ཉེས་པ་བཤད་ཅིན་པའི་ཕྱིར་རོ། སྦྱོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ།”

ཅ་བ། དེ་ཆེ་དེ་ཡི་ཡན་ལག་ཚོགས་གནས་རྣམས།

ཤིང་རྩ་ཉིད་འགྱུར་ཤིང་རྩ་དང་བདག་མཚུངས།

ཕྱང་པོའི་ཚོགས་པ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་ཤིང་རྩ་དེའི་ཡན་ལག་གི་ཚོགས་པ་རྩྱགས་
གཅིག་ཏུ་གནས་པ་རྣམས་ཤིང་རྩ་ཉིད་དུ་འགྱུར་པའི་སྦྱོན་ཡོད་དེ། ཤིང་རྩ་དང་བདག་ཉིད་རང་
གི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ལ་འཛོག་མི་འཛོག་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

མཚུངས་པར་བསྐྱན་པ་ཡང་མདོ་ལས།⁷⁹ “བདག་ཅེས་བྱ་བ་བདུད་གྱི་སེམས། ཁྱོད་ནི་
ལྟ་བར་གྱུར་བ་ཡིན། འདུ་བྱེད་ཕྱང་པོ་འདི་སྦྱང་སྟེ། འདི་ལ་སེམས་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན། ཇི་

76 ཆེད་དུ་བཞེད་པའི་སྟེ། སྟེ་བཀལ། མདོ་སྟེ། ས། ཤོག་ 220-ག། བྱེད་དང་པོ།

77 འབྲས་པ་རང་འབྲེལ། སྟེ་བསྐྱན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ 200-ག། བྱེད་ 2-ག། བཅོམ་ལྟན་འདས་གྱིས་
ཇི་སྒྲུད་དུ། བདག་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། ཞེས་གསལ་ག

78 འབྲས་པ་རང་འབྲེལ། སྟེ་བསྐྱན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ 200-ག། བྱེད་ 4-ག།

79 འབྲས་པ་རང་འབྲེལ། སྟེ་བསྐྱན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ 200-ག། བྱེད་ 3-ག།

ལྟར་ཡན་ལག་ཚླགས་རྣམས་ལ། བརྟེན་ནས་ཤིང་ན་བཞེད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་སྤང་བོ་རྣམས་
བརྟེན་ནས། ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ།²² ཞེས་གསུངས་སོ།

གཉིས་པ་(མདོ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་བོ་ཚླགས་ཅམ་བདག་མིན་བར་བཤད་པ་)ནི། ལྟར་བཤད་པ་
“དེ་ལྟར་ན།”²³

ཅ་པ། མདོ་ལས་སྤང་བོ་བརྟེན་ནས་ཡིན་གསུངས་པ།

དེ་སྤྱིར་སྤང་བོ་འདུས་ཅམ་བདག་མ་ཡིན། 234 །

མདོ་ལས་སྤང་བོ་ཚླགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་དུ་གདགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
གསུངས་པ་དེ་ཡི་སྤྱིར་སྤང་བོ་འདུས་པ་སྟེ་ཚླགས་པ་ཅམ་བདག་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ཉིད་སྤྱབ་བའི་
དག་གིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི།

24 “གང་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་གང་བརྟགས་པ་དེ་ནི་བརྟགས་པ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཡན་ལག་
ཚླགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་སྤྱིར་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་བཞིན་ནོ། ཇི་
ལྟར་འབྱུང་བ་དག་གྱུར་བྱས་ནས། འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། མིག་ལ་

22 ཀ། མདོ་ལྟར་འདི་མཛོད་རང་འགྲེལ་གནས་དགུ་པ། རྩེ་བལྟན། མཛོད་པ། བྲ། བོག་ 16-ན།
ཤྱང་ 6-པ། ཉན་ཐོས་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ཡིན་པར་གསལ་ཡོ།

ཁ། འབྱུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བལྟན། དབྱ་མ། ལ། བོག་ 200-པ། ཤྱང་ 6-པ།

23 མདོ་ལྟར་འདི་མཛོད་ཚླགས་སུ་བཅད་པ་བྱི་མ། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཅམ་སོགས་ཀྱི་ལྟར་དེ་ཉིད་ཇི་རིན་ཅོ་ཆེད་
དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་ཤིང་བའི་རང་དུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྩེ་ལྟར་ལས། ཇི་ལྟར་ཞེས་ལྟར་འདྲིན་མཛོད་པ་
ལྟར་ན་ཚླགས་སུ་བཅད་པ་དེ་གཉིས་ཉན་ཐོས་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ཡིན་པར་གསལ་ལ། དྲང་ངེས་ལེགས་
བཤད་ཤིང་པོ། རྩེ་བོག་ 223 ལྟ་ཆ། གཞན་ཡང་མདོ་ལྟར་དེ་ཉིད་མཛོད་རང་འགྲེལ་གནས་དགུ་པ།
རྩེ་བལྟན། མཛོད་པ། བྲ། བོག་ 16-ན། ཤྱང་ 6-པ། དགུ་བཅོམ་པ་དྲུག་གིས་གྲང་བདུད་ལས་
བརྟེན་ནས་རྣམས་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་དུད་ཅི་སེམས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལ་འབྱུར་བྱི་བྱེད་པར་
ཡང་ཡོད་པ་སྟུང་ངོ་།

24 འབྱུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བལྟན། དབྱ་མ། ལ། བོག་ 200-པ། ཤྱང་ 2-པ།

25 འབྱུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བལྟན། དབྱ་མ། ལ། བོག་ 200-ན། ཤྱང་དང་པོ།

སོགས་པ་བདགས་མེད་གྱི་དེ་གཉིས་འབྱུང་བ་འདུས་པ་ཅམ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ་
བདག་ཕྱང་པོ་རྒྱུར་བྱས་ནས་བདགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་། ཕྱང་པོ་ཚོགས་པ་ཅམ་ཡིན་
བར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བཤམ།

གལ་ཏེ་མདོ་ལས་ཕྱང་པོ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་གསུངས་ན། ཚོགས་པ་གང་ཟག་
ཏུ་མི་རུང་ཡང་། དེ་བཞིན་ཕྱང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། ཞེས་པ་ཅམ་ལས་མེད་བས་ཕྱང་པོ་
ཚོགས་པ་གང་ཟག་གི་རྟེན་དུ་འཛོག་པའི་ཁྱད་སྤྲོད་མིན་ནོ་ལྟ་མ་ན།

དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དཔེའི་སྐབས་སུ། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ།²⁵ ཞེས་ཡན་
ལག་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གིང་རྟེན་བཤད་ལ། དེའི་ཕྱིར་གིང་དང་དཔེ་དོན་དུ་སྒྲིག་པ་ན།
དེ་བཞིན་ཕྱང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཚོགས་པ་དངོས་སུ་མ་བཟོད་ཀྱང་དེ་
གདོན་དགོས་པར་གིན་དུ་གསལ་བས་མཁས་པའི་དབང་པོས། མདོའི་ཚིག་རྒྱར་དེའི་རྣམ་པ་
འདོན་ལུགས་ཡིན་པས་ཞིབ་བར་གོ་ན་སྟོ་ལ་དགའ་བ་སྐྱེད་བཤོ། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་མ་ངེས་བ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན།

དེ་ཡང་ཡོད་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ²⁶“བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
ཚོགས་པ་ཅམ་ཉིད་ཡིན་བར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་ཡང་བདག་དང་འདྲ་བར་བཞུགས་ཞིང་
བདག་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ངོ།” འདིས་ནི་བདག་རང་གི་ཆ་ཤས་རྣམས་ཚོགས་པ་ལ་ཞག་དུ་
མི་རུང་བ་བཞིན་དུ། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རང་གི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཅམ་ལ་འཛོག་དུ་
མི་རུང་བ་གཉིས་འདྲ་བར་བསྟན་ནོ།

གསུམ་པ་(ཕྱང་པོ་ཚོགས་པ་ཅམ་གྱི་དབྱིབས་གྱི་བཞོད་པ་བདག་ཡིན་པ་དགག་པ་)ནི། ²⁷“ཅི་སྟེ་
འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པ་ཅམ་ནི་གིང་རྟེན་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། གང་གི་ཆེ་འཕང་

²⁵ ལུང་འདི་ནི་གོང་དུ་མཆན་ཡང་། ²⁶ རྟེན་དང་ས་པའི་རྟེན་ཐོས་གྱི་སྟེ་སྟོན་གྱི་ལུང་དེ་ཉིད་ཡིན་བར་མཛོད།

²⁷ འཕྱག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཞུན། དབྱ་མ། ལ། གོག་ 300-ན། རྟེན་ 2-ག།

²⁸ འཕྱག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཞུན། དབྱ་མ། ལ། གོག་ 300-ན། རྟེན་ 2-ག།

ལོ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པ་ན་མིང་རྟེན་དབྱིབས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པར་གྱུར་བ་དེའི་ཆེ་མིང་
རྟེན་མིང་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ། དེ་བཞིན་དུ།

ཙ་པ། དབྱིབས་ཞེ་ན་དེ་གཟུགས་ཅན་ལ་ཡོད་ཐུང་།
ཁྱོད་ལ་དེ་དག་ཉིད་བདག་ཅེས་འགྱུར་གྱི།
མེམས་སོགས་ཚོགས་ནི་བདག་ཉིད་འགྱུར་མིན་ཏེ།^{༣༠}

༣༠ “མེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་བྱང་པོ་ནམས་གྱི་དབྱིབས་གྱི་བཞོད་
བ་ཅམ་བདག་ཡིན་ན་ཞེ་ན།”

ཙ་པ། ..... དེ་གཟུགས་ཅན་ལ་ཡོད་ཐུང་།
ཁྱོད་ལ་དེ་དག་ཉིད་བདག་ཅེས་འགྱུར་གྱི།
མེམས་སོགས་ཚོགས་ནི་བདག་ཉིད་འགྱུར་མིན་ཏེ།

དབྱིབས་དེ་ནི་གཟུགས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཐུང་། ཁྱོད་ལ་སྟེ་ལྟར་ན་གཟུགས་ཅན་དེ་
དག་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་བདག་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར་གྱི། མེམས་དང་སོགས་པས་མེམས་འགྱུར་གྱི་
ཚོགས་ལ་ནི། བདག་ཉིད་དུ་འཛོག་པར་འགྱུར་བ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ།

ཙ་པ། གང་ཐུར་དེ་དག་ལ་དབྱིབས་ཡོད་པ་ཡིན།^{༣༡} ༡༣༩ །

༣༡ “གང་གི་ཐུར་ན་མེམས་དང་མེམས་འགྱུར་དེ་དག་ལ་དབྱིབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཐུར་
ཏེ། “གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཐུར་རོ་སྟུམ་དུ་བསམས་སོ།”

༣༠ དབྱིབས་སོ་ཞེ་ན་གཟུགས་ཅན་ལ་ཡོད་པས། དེ་དག་ཉིད་ལ་བདག་ཅེས་ཁྱོད་འདོད་གྱི།
མེམས་ལ་སོགས་པ་འདུས་པའི་རོ་བོ་ནི། རྟག་ཚུའི་འགྱུར།

༣༡ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། ཐེ་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། མོག་ ༣༠-ན། ཐུང་ ༧-པ།

༣༢ བདག་མིན་འགྱུར་དེ་དེ་ལ་དབྱིབས་མེད་ཐུང་། རྟག་ཚུའི་འགྱུར།

༣༣ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། ཐེ་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། མོག་ ༣༠-ན། ཐུང་ ༧-པ།

བཞི་པ་(བྱང་པོ་ཚོགས་ཙམ་བདག་དུ་འདོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་གཞན་བཟུན་པ་)ནི། ལྷོན་“གཞན་ཡང་
”ཡོད་དེ།

ཙ་པ། ལེན་པོ་རང་ཉིང་ལེན་གཅིག་རིགས་དངོས་མིན།³¹

འདིས་ཉིང་བར་ལེན་པར་བྱེད་པས་ན། ³²“ཉིང་བར་ལེན་པ་པོ་རང་སྡེ་བྱེད་པ་པོ་བདག་དང་།
འདི་ཉིང་བར་སྐྱང་བར་བྱ་བས་ན་ཉིང་བར་ལེན་པ་སྡེ་ལས་སྤྱ་བྱ་བ་སྐྱང་པོ་ལྟོ།” དེ་གཉིས་
གཅིག་པའི་དངོས་པོར་རིགས་པ་མིན་པར་ནི་ཚོར་པ་ཙམ་བདག་དུ་འཇོག་པར་མི་རིགས་པ་ལོ།

ཙ་པ། དེ་ལྷོན་ལས་བྱེད་པོ་གཅིག་ཉིང་འགྱུར།³³

³⁴“གལ་ཏེ་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་བྱང་པོ་ཚོགས་ཙམ་བདག་ཡིན་པ་དེ་ལྷོན་ནི་ལས་དང་
བྱེད་པ་པོ་རྣམས་གཅིག་ཉིང་དུ་འགྱུར་ལ། འདི་ནི་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་དང་
འབྱུང་འགྱུར་གྱི་གཞུགས་གཉིས་དང་། བྱམ་བ་དང་ཇ་མཁན་ཀྱང་གཅིག་ཉིང་དུ་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་།”

ཙ་མེ་ལས་ཀྱང་།³⁵ “གལ་ཏེ་ཤིང་དེ་མེ་ཡིན་ན། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར།”
ཞེས་དང་། “མེ་དང་ཤིང་གིས་བདག་དང་ནི། ཉིང་བར་སྐྱང་བའི་རིམ་པ་ཀུན་། བྱམ་རྣམ་
སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་དུ། མ་ལུས་བར་ནི་རྣམ་བར་བཤད།”³⁶ ཅེས་གསུངས་སོ།
³⁷“འདིར་མེ་དང་བྱེད་ཤིང་དག་གཅིག་ཉིང་དུ་མི་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་དང་ཉིང་བར་ལེན་

³¹ ཉིང་བར་ལེན་པོ་སྐྱངས་བྱ་དངོས་གཅིག་དུ། རྒྱ་ཆའི་འགྱུར།

³² འབྱུག་པ་རང་འགྲེལ། རྡོ་བཟུང་། དབུ་མ་ ལ། ཤོག་ 300-ན། བྱེད་ 3-པ།

³³ མི་རིགས་ལས་དང་བྱེད་པོ་གཅིག་འགྱུར་གྱིར། རྒྱ་ཆའི་འགྱུར།

³⁴ འབྱུག་པ་རང་འགྲེལ། རྡོ་བཟུང་། དབུ་མ་ ལ། ཤོག་ 300-ན། བྱེད་ 4-པ།

³⁵ ཙ་མེ་རབ་བྱེད་བརྩ་ག་ ཆོགས་བཅད། དང་པོ།

³⁶ ཙ་མེ་རབ་བྱེད་བརྩ་ ལ། ཆོགས་བཅད། བཅོམ་ལ།

³⁷ འབྱུག་པ་རང་འགྲེལ། རྡོ་བཟུང་། དབུ་མ་ ལ། ཤོག་ 300-པ། བྱེད་ 2-པ།

བ་དག་ལ་ཡང་མི་འདོད་བར་བྱ་དགོས་ཏེ།” དེ་གཉིས་མཚུངས་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ།

ཙ་བ། བྱེད་པོ་མེད་ལས་ཡོད་སྐྱུ་སྒྲོ་ཡིན་ན།

མ་ཡིན་གང་བྱིར་བྱེད་པོ་མེད་ལས་མེད།³⁰ 732 ॥

“ཅི་ལྟར་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ལྟར་པོ་ཆོག་ས་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དེ། བྱེད་པ་པོ་འདི་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་སུ་བྱུང་བ་ལྟར་པོ་འདུས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་དོ་སྐྱུ་དུ་སྒྲོ་ལ་མེས་ས་པ་ཡིན་ན། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་བྱིར་ན་བྱེད་པ་པོ་མེད་ན་གྱུ་མེད་པའི་ལས་ཀྱང་མེད་པའི་བྱིར་རོ།”

ཙ་ཤེ་ལས་ཀྱང་།³¹ “དེ་བཞིན་ཉེར་ལེན་ཤེས་བར་བྱ། ལས་དང་བྱེད་པོ་བསལ་བྱིར་རོ། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དག་གིས། དངོས་པོ་ལྷག་མ་ཤེས་བར་བྱ།” ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་རིགས་པས་ཉེ་བར་སྒྲུང་བ་དང་ལེན་པ་པོ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ཡང་ཤེས་བར་བྱའོ།

དངོས་པོ་ལྷག་མ་ནི་ཆོག་གསལ་ལས།³² “བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དང་འགྲོ་བ་དང་འགྲོ་བ་པོ་དང་། བལྟ་བྱ་སྐྱེད་དང་། མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་དང་། འབྱུང་བར་བྱ་བ་དང་། འབྱུང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་དང་། ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་། ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་དོ་པོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་སྟེ། བན་ཚུན་ལྟོས་པའི་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་ཤེས་བར་བྱའོ།” ཞེས་གསུངས་པས་བྱ་བྱེད་སྐྱིད་དང་། བྱེད་པར་དུ་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱའི་བྱ་བྱེད་ནམས་ངོ་པོ་ཉིད་གྱིས་མ་

30 བྱེད་པོ་མེད་ལས་ཡོད་ཅེ་ན།

མ་ཡིན་བྱེད་པ་མེད་ལས་མིན་བྱིར་རོ། རྒྱ་ཆོའི་འགྱུར་།

31 འབྱུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཞུག་། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ 300-ག། བྱིར་ 2-ག།

32 ཙ་ཤེ་རབ་བྱེད་བརྒྱུད་ལ། ཆོག་ས་བཅད། བཟུ་གསུམ་ལ།

33 ཙ་ཤེ་རབ་བྱེད་བརྒྱུད་པའི་འགྲེལ་བ་ཆོག་གསལ། རྟེན་བཞུག་། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ 300-ག། བྱིར་ 2-ག།

གྲུབ་ཅིང་། ལྟོས་འགྲུབ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་ཁས་ལེན་བ་ཡིན་ནེ། ལྟོས་འགྲུབ་འདི་ལ་གཉིས་ཀ་པན་
 ཚུན་ལྟོས་པའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཛོག་ལུགས་ཡོད་པ་རྣམས་ཤེས་དགོས་པར་ཡོད་དོ།

ནེ་བར་ལེན་བ་ཞེས་བ་^{༡༢} “འདིར་དངོས་པོ་ལ་ཁྱ་བ་དུ” ཞེས་བ་སྒྲིའི་བྱིངས་ལ། ལུ་
 ཇའི་“རྒྱན་བྱིན་ན་ནེ་བར་ལེན་བས་ན། ནེ་བར་ལེན་བ་ཞེས་བ་བ་ཡིན་ལ།” དངོས་པོ་ཡང་
 རང་གི་སྒྲུབ་བར་བྱེད་བ་མེད་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པས། “རང་གི་སྒྲུབ་བར་བྱེད་བ་ནེ་བར་སྒྲུང་
 བ་དང་། ནེ་བར་ལེན་བ་པོ་གཉིས་ཀ་ཡང་ནེ་བར་ལེན་བ་ཞེས་བར་འཛོག་”གོ།

གལ་ནེ་ལུ་ཇའི་རྒྱན་བྱིས་འདིས་ནེ་བར་ལེན་པའི་བྱ་བ་ཙམ་བཟོད་པའི་བྱིར། ནེ་བར་སྒྲུང་
 བར་བྱ་བའི་ལས་ཇི་ལྟར་བཟོད་ཅེ་ན། “གྱིད་དང་ལུ་ཇའི་མལ་ཆེར་དོ།” ཞེས་སྒྲིའི་གཞུང་
 ལས་འབྱུང་བས་མལ་ཆེར་དེ་ལྟར་ཡིན་གྲང་། ལས་ལ་ལུ་ཇའི་རྒྱན་བྱིན་བ་ན་ནེ་བར་སྒྲུང་བར་
 བྱ་བའི་ལས་ཀྱང་བཟོད་བ་མི་འགལ་ལོ།

ཅ་ཤེ་ལས་ཀྱང་།^{༡༣} “དེ་ལྟར་ལེན་ལས་གཞན་མ་ཡིན། དེ་ནི་ནེར་ལེན་ནིད་ཀྱང་མིན།
 བདག་ནི་ནེ་བར་ལེན་མེད་མིན། མེད་པ་ནིད་དུའང་དེ་མ་ངེས།” ཞེས་བདག་ནེ་བར་ལེན་བ་
 ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་བ་དང་། ནེ་བར་ལེན་བ་ནིད་བདག་མིན་བ་དང་། བདག་ནི་ནེ་བར་ལེན་བ་
 བཟུང་བ་ལ་ལྟོས་བ་མེད་པའང་མིན་པ་དང་། བདག་དེ་མེད་པ་ཡང་མེད་པར་གསུངས་སོ།
^{༡༤} “དེའི་བྱིར་བྱེད་བ་པོ་མེད་པ་ལས་ཀྱང་ཡོད་བ་མིན་ནོ། ཡང་དོན་དམ་བ་སྒྲིང་བ་ནིད་གྱི་
 མདོ་གང་ལས་བྱེད་བ་པོ་ནི་མི་དམིགས་གྱི། ལས་ཀྱང་ཡོད་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་བ་ཡང་ཡོད་དོ།
 ཞེས་བཟོད་པའི་མདོ་^{༡༥} “དེ་ལས་ནི་བྱེད་བ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་བར་ཤེས་བར་
 བྱའི། བཞེན་ནས་གདགས་བར་བྱ་བ་ཐ་སྐད་གྱི་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་པ་ཡང་བཀག་གོ་ཞེས་བྱ་

^{༡༢} འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱེ་བཟུང་། དབུ་མ། ༡། ཤོག་ ༣༠༠-ག། བྱེད་ ༡-ག།

^{༡༣} ཅ་ཤེ་རབ་བྱེད་ནེར་བདུན་ག། ཆོགས་བཅད། བཟུང་པ།

^{༡༤} འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱེ་བཟུང་། དབུ་མ། ༡། ཤོག་ ༣༠༠-ག། བྱེད་ ༢-ག།

^{༡༥} མདོ་འདི་ནི་འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ་དུ་བྱེད་པར་མཛད་བ་སྐད་། རྒྱེ་བཟུང་། དབུ་མ། ༡། ཤོག་ ༣༠༡-ན་
 བྱེད་ ༣-ག།

རྟེན་དུ་གྲག་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེར་བསྟན་ཞིང་། ༡༢༤ །

སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཚོས་རྣམས་ཉེར་བརྟུང་ནས།

དེས་གསུངས་དེ་ཕྱིར་ ..... །

ཀྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ཕྱབ་བས་ཡབ་སྐུས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས།^{༡༠} བདག་དེ་ས་དང་ཚུ་
དང་མེ་དང་རྒྱང་གི་ཁམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་། ལྷའི་བྱ་ག་སོགས་བྱ་ག་
ནས་མཁའ་ཡི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བའི་ཁམས་དུ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་དང་། མིག་གི་རེག་བའི་སྒྲི་
མཆེད་དང་ལ་སོགས་བས་ཡིད་ཀྱི་རེག་བ་ཡི་སྒྲི་མཆེད་དུ་ག་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེ་བར་བསྟན་
ཞིང་། སེམས་དང་དེ་དག་ལས་གཞན་བའི་སེམས་བྱུང་གི་ཚོས་རྣམས་གདགས་གཞིར་ཉེ་བར་
བརྟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་འདྲོ་སོ་ཞེས་ངེས་པར་ཉེ་གསལ་བར་གསུངས་བ་དེའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། ..... དེ་ནི་དེ་རྣམས་དང་།

དེ་ནི་ད་མ་ཡིན་ཚོགས་ཅམ་ནི་ད་མིན་ཏེ།

དེ་ཕྱིར་ངར་འཛིན་སྟོས་དེ་རྣམས་ལ་མིན།^{༡༡} ༡༢༥ །

བདག་དེ་ནི་སའི་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་ཡ་གྲུལ་དེ་རྣམས་དང་། དེ་ནི་ད་མ་ཡིན་བ་སྟེ་དེ་
རྣམས་རེ་རེ་ནས་བདག་ཏུ་མི་རུང་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་བ་ཅམ་ནི་ད་ཀྱང་བདག་ཏུ་འཛིན་
བ་མིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཐོག་མ་མེད་བ་ནས་ཞུགས་པའི་ངོ་ལྷན་དུ་འཛིན་བའི་སྟོས་ཚོས་དེ་
རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་བ་དང་ཡ་གྲུལ་རྣམས་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་བ་མིན་ནོ།

མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི།^{༡༢} “ཀྱུ་མ་མཚན་པོ་སྒྲིས་བྱ་གང་ཟག་དེ་ནི་ཁམས་དུ་ག་དང་
རེག་བའི་སྒྲི་མཆེད་དུ་ག་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་ཀྱུ་བ་བཙུང་དོ།”^{༡༣} ཞེས་གསུངས་སོ།

༡༠ ཡབ་སྐུས་མཇལ་བའི་མདོ། རྟེན་གཤམ། དགོན་བརྟེན་གསལ། ང་། ཐོག་ ༡༢༥-ག་ བྱེད་ ༢-ག་

༡༡ དེ་ཕྱིར་དེ་དག་རྣམས་ལ་ངར་མི་རིགས། རྟེན་ཚོའི་འགྲུལ།

༡༢ འདུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བཟུང་། དབུ་མ་ ལ། ཐོག་ ༢༠༧-ན། བྱེད་ ༥-ག་

༡༣ ཡབ་སྐུས་མཇལ་བའི་མདོ། རྟེན་གཤམ། དགོན་བརྟེན་གསལ། ང་། ཐོག་ ༡༢༥-ག་ བྱེད་ ༣-ག་

ནག་ཚེ་འགྱུར་ལས། “ཁམས་དུག་འདུས་པ། དེག་བའི་གཞི་དུག་པ། ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་སྤྱོད་
པ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལོ།” ཞེས་བསྐྱེད་བ་ལེགས་སོ།

དེ་ལ་སྐྱེས་བུ་དང་གང་ཟག་ནི་རྣམས་གངས་སོ། ཁམས་དུག་འདུས་པ་དང་གཞི་དུག་བ་
དང་། བཅོ་བརྒྱད་པ་འོ་ཞེས་བ་གསུམ་པོ་ནི་ལྷན་པའི་ཚོས་ཡིན་པས་ཚོས་དེ་དག་ནི་ལྷན་ཚོས་
དང་། གང་ཟག་ནི་དེ་དག་གང་ལ་ལྷན་པའི་ལྷན་གཞི་དང་། གང་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་དུ་
འདོགས་པའི་གཞིར་གསུངས་སོ།

ཡིད་ཀྱི་ཉེར་རྒྱ་བཅོ་བརྒྱད་ནི། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དུག་ལ་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་
དུག་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་དུག་ལ་ཚོར་བ་སྐྱག་བསྐྱེད་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་དུག་དང་། བར་མ་དུག་ལ་
ཚོར་བ་བཏང་སྐྱེམས་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་དུག་གོ། ཚོར་བ་བདེ་སྐྱག་བཏང་སྐྱེམས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིད་
གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་རྒྱ་བ་བྱེད་བའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་ཞེས་བྱའོ།

༡༥ “དེ་ལྟར་བུང་པོ་རྣམས་རང་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་རྣམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་
དམིགས་པའི་ཡུལ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། བུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་མ་དད་པའི་དེའི་དམིགས་པ་ཡང་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་འཛིན་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། རྣལ་
འབྱོར་བས་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་དམིགས་པ་ལས། བདག་གི་བ་ཡང་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པའི་སྤྱིང་པོ་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་སྤེལ་གྱིང་། འདུས་བྱས་འཁོར་བ་མཐའ་
དག་གི་འཆིང་བ་བསལ་ནས་ཡང་གྱིད་སྤྱི་མ་ལེན་པ་མེད་པར་ངེས་བར་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་
ཐོབ་པར་འགྱུར་དེ།” དེའི་སྤྱིར་བུང་པོ་ལྟའི་ཡ་གྲུལ་དང་ཚོགས་པ་དང་། དེ་དག་ལས་ངོ་བོ་མ་
དད་པ་གང་ཡང་བདག་ལྟའི་དམིགས་པར་མི་འཛོག་པ་དང་། དེ་ལྟ་ནའང་བདག་ལྟའི་དམིགས་
པ་གང་ཟག་ལེགས་པར་འཛོག་སྤེལ་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྤྱིང་པར་འཛོག་པའི་རྣམས་པར་སྤྱོད་པ་འདི་ནི། ཐར་བ་འདོད་པའི་དབང་

པ་ཤིན་དུ་རྟོན་པོ་ལ་ཆེས་མཛེས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིས་ཡིད་འཕྲོག་པ་འདྲ་བ་གྲུབ་པའི་མཐའ་
གཞན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

ལྷ་པ་(གཞན་གྱི་ལྷགས་འགྲེལ་མེད་དུ་བསྟན་པ་)ནི། རའོ་སྤྲུལ་དུ་འཛིན་པའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་
བདག་གི་བདག་ས་དོན་བཅའ་བ་ན། ཁ་ཅིག་སྤང་པོ་ལྷ་ཆར་དང་། ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་གྱ་
ཡིན་ན་ཞེས་སྤྲུལ་པའི་ཕྲོགས་ལྟར་ན། ཇི་སྟེན་དུ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྤང་པོ་རྣམས་འབྱུང་བ་དེ་སྟེན་
དུ་གང་ཟག་གི་བདག་དུ་འཛིན་པ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། རའོ་སྤྲུལ་པའི་རའི་བདག་ས་དོན་
བཅའ་ནས་འཛིག་པ་ལྟར་ན། དེ་ནི་ད་གང་ཟག་གི་^{༡༧}“བདག་དུ་འཛིན་པའི་གཞི་སྟེ་རྣམ་པའི་
ཡུལ་གྱི་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་པ།”

ཙ་ག། བདག་མེད་རྟོགས་ཆེ་རྟག་པའི་བདག་སྤྲོང་ཞིང་།

འདི་ནི་ངར་འཛིན་རྟོན་དུ་འང་མི་འདོད་པ།

དེའི་ཕྱིར་བདག་མེད་ཤེས་པས་བདག་ལྷ་བ།

དབྱིས་^{༡༨}ཀྱང་འབྱིན་ཞེས་སྤྲུལ་པ་ཤིན་དུ་མཆར་། ༡༩༠ །

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མཛོན་སྤྲུལ་དུ་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ཆེ་ན། རྟག་པའི་བདག་
ཙམ་ཞིག་སྤྲོང་བ་སྟེ་མེད་པར་མཐོང་ཞིང་། རྟག་པའི་བདག་འདི་ནི་འཛིག་ལྷ་ལྟན་སྤྲུལ་གྱི་ངར་
འཛིན་གྱི་རྟོན་ཏེ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་གང་གི་ཡུལ་དུ་འང་མི་འདོད་པ། དེའི་ཕྱིར་རྟག་པའི་
བདག་ཙམ་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་གོམས་བས། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་བདག་
དུ་ལྷ་བ་དབྱིས་ཏེ་དྲུངས་ནས་ཀྱང་འབྱིན་^{༡༩}“ཞེས་སྤྲུལ་པ་ནི། གྲེ་མ་མ་ལ་བྱོད་གྱི་འདི་ནི་ཤིན་དུ་
མཆར་རོ།”

༡༧ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༠༧-བ། བྱེད་ ༣-པ།

༡༨ ཅིས་ཀྱང་འབྱིན་... རྟག་ཆོའི་འགྱུར། ...ཅིས་ཀྱང་... རང་འབྱེལ།

༡༩ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༠༧-བ། བྱེད་ ༤-པ།

ཏྲ་ག་པའི་བདག་ཙམ་མེད་པར་མཐོང་བས་ཐོག་མ་མེད་པའི་བདག་འཛིན་སྤྱོད་པར་འདོད་
པའི་དོན་འདི་ཉིད། ༡༥ “ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་མེད་པར་འཛིན་རྟེན་པའི་དཔེའི་སྒོ་ནས་གསལ་
བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ།”

ཙ་པ།   རང་བྱིམ་ཅིག་ཕྱག་སྐྱུལ་གནས་མཐོང་བཞིན་དུ།
            འདི་ན་སྤྱང་ཆེན་མེད་ཅེས་དོགས་བསལ་དེ།
            སྐྱུལ་གྱི་འཛིགས་བའང་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ནི།
            ཀྱེ་མ་གཞན་གྱི་གནས་པོར་འགྱུར་ཉིད་དོ། ༡༦ ॥

གང་ཟག་སྤྱན་པོ་ཁ་ཅིག་རང་གི་བྱིམ་གྱི་ཅིག་ཕྱག་ན་སྐྱུལ་གནས་བ་མཐོང་ནས་འཛིགས་
བཞིན་དུ་གནས་པ་ལ། གཞན་ཞིག་གིས་ཀྱེ་མི་བྱོད་མ་འཛིགས་ཤིག་བྱིམ་འདི་ན་སྤྱང་ཆེན་མེད་
དོ་ཞེས་དོགས་བ་བསལ་བ་ན། བྱིམ་དེར་སྤྱང་པོ་ཆེ་མེད་པར་ཤེས་བས་དེའི་འཛིགས་བ་ལྟོག་
པར་མ་ཟད་སྐྱུལ་གྱི་འཛིགས་བའང་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ནི། ཀྱེ་མའོ་མཁས་བ་གཞན་གྱི་གནས་
པོར་ཉེ་བཞད་གང་དུ་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ།

དེ་ལྟར་སྐྱུལ་གྱི་ ༡༧ “འཛིགས་པའི་རྟེན་ཉེ་བར་གནས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། སྤྱན་པོ་གཞན་གྱི་
ཆོག་ལས་སྐྱུལ་ལ་ཡོད་པའི་འཛིགས་བ་མ་མཐོང་བས། དེའི་འཛིགས་བ་བསྐྱོག་ཐབས་མི་
བྱེད་པར་སྤྱང་པོ་ཆེ་མེད་པར་ཤེས་བ་ལས་བག་པལ་སྡེ་སྤྱོད་པ་ན་སྐྱུལ་གྱིས་འཛིན་པར་འགྱུར་
རོ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱང་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་ཏྲ་ག་པའི་བདག་ཙམ་མེད་པར་མཐོང་བ་གོམས་བས། སྐྱུལ་
ལྟ་བུའི་ཐོག་མ་མེད་བ་ནས་ཞུགས་པའི་བདག་འཛིན་གྱི་འཛིགས་བ་ལྟོག་པར་བརྒྱུད་ནས་བག་
པལ་བས་ནི། སྤྱང་པོའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འདོད་པས་ངར་འཛིན་པའི་འཛིགས་ལྟ་བསལ་བར་མི་རྒྱས་
དེ། དེའི་ཕྱིར་ངེས་པར་གང་ཟག་འདིའི་འཁོར་བ་ཉམས་པ་མི་འགྱུར་རོ།”

༡༤ འཇུག་པ་རང་འབྲེལ། རྩེ་བཞུན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༠༧-བ། བྱོར་ ༡-བ།

༡༥ འཇུག་པ་རང་འབྲེལ། རྩེ་བཞུན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༠༧-བ། བྱོར་ ༥-བ།

འདིས་ནི་རང་གཞན་གྱི་ཐེ་པ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པར་འདྲི་བ་མང་
པོས། ལྷན་སྒྲིལ་གྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ཇི་ལྟར་བཟུང་བའི་ཡུལ་སྐར་འབྲིན་བ་མི་ཤེས་བས། དེ་
དོར་ནས་དེ་ལས་གཞན་བའི་དེ་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་བའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཤིང་པོ་
མེད་པའི་གནས་ལ་ངལ་བ་བྱེད་པར་བསྐྱར་རྟེ། འདི་ཤེས་བ་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེས།

གསུམ་བ་(དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷག་པའི་རྒྱ་དེ་དང་བཞེན་བ་མཉམས་གསུམ་དགག་བ་)ལ་གཉིས། རྟེན་
དང་བཞེན་བ་དང་ལྷན་བའི་ཚྭ་གས་དགག་པ། བཀག་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྐྱེམས་དེ་བསྐྱར་བཤོ།

དང་པོ་(རྟེན་དང་བཞེན་བ་དང་ལྷན་བའི་ཚྭ་གས་དགག་བ་)ནི། དེ་ལྟར་བདག་ཕྱང་པོ་དང་རང་བཞིན་
གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་བསྐྱར་ནས། བདག་ཕྱང་པོ་དང་མན་ཚུན་ལ་རྟེན་
དང་བཞེན་བ་ཉིད་དུ་ཡང་ངོ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་བཞེད་པའི་བྱིར་བཤད་པ།

ཅ་བ། ཕྱང་པོར་བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བདག་ལ་ཡང་།

ཕྱང་པོ་དེ་རྣམས་ཡོད་མིན་གང་བྱིར་འདིར།

གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་རྟོག་བ་འདིར་འགྱུར་ན།

གཞན་ཉིད་དེ་མེད་དེ་བྱིར་འདི་རྟོག་བཤོ། ༡༧༢ །

ཕྱང་པོར་དེ་དེ་ལ་བདག་ངོ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་བཞེན་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་བ་མ་ཡིན་ཞིང་།
བདག་ལ་ཡང་ཕྱང་པོ་དེ་རྣམས་ངོ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་བཞེན་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་བ་མིན་རྟེ། ལྷ་
མཚན་གང་གི་བྱིར་ན་ཕྱང་པོ་དང་བདག་འདིར་ངོ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཉིད་ཡོད་ན།
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟེན་དང་བཞེན་བའི་རྟོག་བ་གཉིས་པོ་འདིར་འགྱུར་ན། རང་བཞིན་
གྱིས་གཞན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་དེ་མེད་པ་དེའི་བྱིར་རྟེན་དང་བཞེན་བའི་ངོ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འདི་
བྱིན་ཅི་ལྷག་གི་རྟོག་བས་བཤག་བ་ཅམ་ཞེ།

ཅ་ འཕྱག་བ་རང་འགྲེལ། ཐེ་བཞན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༡-ན། རྩེང་ ༢-ག

ཅ། འཕྱག་བ་རང་འགྲེལ། ཐེ་བཞན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༡-ན། རྩེང་ ༣-ག

དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་ན་ལམ་པ་གཞིར་དང་ཞོ་གཉིས་ཇོ་པོ་ཐ་དད་པ་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་
མཐོང་བ་ལྟར་བྱུང་པོ་དང་བདག་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་མེད་པས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ངོ་
པོར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ།”

ཅེ་“བྱུང་པོ་དང་ལྟན་པ་ཉིད་ཀྱང་བདག་ལ་ངོ་པོ་ཉིད་གྱིས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་
ལྟར་བལྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།”

ཅ་པ། བདག་ནི་གཟུགས་ལྟན་མི་འདོད་གང་ཕྱིར་བདག་ ।
ཡོད་མིན་དེ་ཕྱིར་ལྟན་དོན་སྦྱར་བ་མེད།
གཞན་ནི་གནག་ལྟན་གཞན་མིན་གཟུགས་ལྟན་ན།
བདག་ནི་གཟུགས་ལས་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་མེད། ༡༩༢ ॥

བདག་ནི་གཟུགས་ཀྱི་བྱུང་པོ་དང་ལྟན་པ་ངོ་པོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་མི་འདོད་དེ། ལྷ་མཚན་
གང་གི་ཕྱིར་ན་ཅེ་“བདག་བྱུང་པོ་ན་མས་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་པ་ནི་བཀག་
ཟིན་པས་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར། བདག་བྱུང་པོ་དང་ལྟན་པའི་སྦྱར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
མེད་དེ། འདི་ལྟར་ལྟན་པའི་རྟེན་ཡང་ལྟ་སྦྱོར་གནག་སྟེ་བ་ལང་དང་ལྟན་ན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི།
གཞན་ན་སྟེ་ངོ་པོ་ཐ་དད་པ་ལ་སྦྱར་ལ། ལྟ་སྦྱོར་གཟུགས་དང་ལྟན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་ངོ་པོ་གཞན་
མིན་པ་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན་ན། བདག་ནི་གཟུང་ལས་དེ་ཉིད་དེ་གཅིག་དང་། གཞན་ཉིད་དེ་ཐ་དད་
པ་མེད་པས། བདག་གཟུང་དང་ལྟན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འདི་ཡང་མི་སྲིད་དོ།” དེ་དག་
གིས་ནི་བྱུང་པོ་ལྟག་མ་བཞི་དང་ལྟན་པ་ངོ་པོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡང་བཀག་པར་གྲེས་བར་བྱའོ།

ཅ༡ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བལྟན། དབྱ་ལ། ལ། ཐོག་ ༢༠༢-ན། བྱེད་ ༩-པ།

ཅ༢ བདག་ནི་གཟུགས་དང་ལྟན་མིན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱིར་ལྟན་དོན་སྦྱར་བ་མེད་པ་ཅན།

གཟུགས་ཅན་ཐ་དད་ཐ་དད་མིན་བཞི་དང་ལ། བདག་ནི་གཟུགས་ལས་དེ་ཉིད་གཞན་མེད་ཕྱིར།

ནག་མཚོའི་འགྲུལ།

ཅ༣ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བལྟན། དབྱ་ལ། ལ། ཐོག་ ༢༠༢-ན། བྱེད་ ༩-པ།

གཉིས་པ་(བཀག་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བཟོ་མས་ཏེ་བསྒྲན་པ་)ནི། ^{འ57}“དེ་ནི་ལྷ་ར་བཀག་ཟིན་བའི་
 སྤྱོད་པ་རྣམས་བཟོ་མས་ཏེ་བསྒྲན་པས་འཛིག་ཆོག་པ་ལ་ལྷ་བས་ཐིན་ཅི་ལོག་ལ་དམིགས་བས་
 རྣམ་བས་ཞུགས་བའི་བྱངས་བསྒྲན་པའི་ཐིར་བཤད་པ།”

ཅ་པ། གཞུགས་བདག་མ་ཡིན་བདག་ནི་གཞུགས་ལྷན་མིན།
 གཞུགས་ལ་བདག་མེད་བདག་ལ་འང་གཞུགས་ཡོད་མིན།
 དེ་ལྷ་ར་རྣམ་བཞིར་ཐུང་ཀུན་ཤེས་བྱ་ལྟེ།
 དེ་དག་བདག་ཏུ་ལྷ་བ་ཏི་ཤུར་འདོད། ༡༠༠ །

^{འ58}“གཞུགས་ནི་བདག་མ་ཡིན་པ་ལ་བདག་ཏུ་ལྷ་བ་དང་། བདག་ནི་གཞུགས་དང་འོ་པོ་
 ཉིད་ཀྱིས་ལྷན་བ་མིན་པ་ལ་དེར་ལྷ་བ་དང་། གཞུགས་ལ་བདག་དང་བདག་ལ་གཞུགས་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོད་བ་མིན་པ་ལ་དེར་ལྷ་བ་བཞི་ལྟེ། གཞུང་ཐུང་ལ་བཤད་བ་དེ་ལྷ་ར་འཛིག་ལྷས་
 ལྷ་བའི་ཚུལ་རྣམ་བ་བཞིར་ཆོར་བ་ལ་ལོགས་བའི་ཐུང་པོ་བཞི་པོ་ཀུན་ལ་བཞི་བཞིར་ལྷ་བ་ཤེས་
 བར་བྱ་ལྟེ། དེ་དག་ནི་བདག་ཏུ་ལྷ་བ་འཛིག་ཆོག་པ་ལ་ལྷ་བའི་ཆ་ཏི་ཤུར་འདོད་བ་ཡིན་ནོ།”

^{འ59}“གལ་ཏེ་བདག་གཞུགས་ཐུང་དང་འོ་པོ་ཐ་དད་བར་ལྷ་བ་བསྒྲན་རྣམས་ཐུང་པོ་ཟེ་ཟེ་ལ་
 རྣམ་པར་དབྱེད་བ་ལྷ་ལྷ་སྐབས་སུ་བབ་ལ།” ཅ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། ^{འ60}“ཐུང་མིན་ཐུང་པོ་ལས་
 གཞན་མིན། དེ་ལ་ཐུང་མེད་དེར་དེ་མེད། དེ་བཞིན་གཤེགས་བ་ཐུང་ལྷན་མིན། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་བ་གང་ཞིག་ཡིན།” “ཞེས་གསུངས་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཐིར་ཆ་ཉེར་ལྷ་ར་འགྱུར་
 དགོས་པ་ལ་ཆ་ཏི་ཤུར་ཇི་སྐད་བཟོད་ཅེ་ན།”

^{འ57} འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བསྒྲན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༠༢-ན། ཐུང་ ༩-ག།

^{འ58} འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བསྒྲན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༠༢-ག། ཐུང་དང་པོ་

^{འ59} འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བསྒྲན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༠༢-ག། ཐུང་ ༢-ག།

^{འ60} ཅ་ཤེ་རབ་ཐུང་ཉེར་གཉིས་ག། ཆོག་པ་བཅད། རང་གོ།

“འཇིག་ལྷ་འི་ཆ་ནི་ཤུ་པོ་དེ་དག་ནི་མདོ་ལས་རྣམ་པར་བཞག་ལ།” དེ་ལྟར་འཇིག་པའི་
 ལྷ་མཆན་ནི་ཐོན་དུ་“ཐུང་པོ་རྣམས་མ་བཟུང་བར་འཇིག་ལྷས་བདག་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་
 ཉུས་པས། རྣམ་པ་བཞི་བཞིའི་སྒོ་ནས་ཐུང་པོ་རྣམས་ལ་དམིགས་ཤིང་། བདག་ལ་འཇུག་གོ།
 དེའི་ཐུར་ཐུང་པོ་རྣམས་མ་གཏོགས་པར་གཞན་དུ་བདག་དུ་ཞེན་པའི་གཞི་ལྷ་པ་ཐུ་སྟེགས་མ་
 གཏོགས་པ་ལ་མི་འབྱུང་བས། ཆ་ལྷ་པ་མ་གསུངས་སོ།”

“ཅ་ཤེ་ལས་ཐུགས་གཞན་ལྷ་པ་གསུངས་པ་ནི་ཐུ་སྟེགས་པའི་ལྷགས་དགག་པའི་ཐུར་
 རོ། ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། དེ་ལ་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྷ་པའི་རིའི་ཅ་མ་ནི་ཤུ་མཐོ་བ།
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་རྩ་བཅོམ་ནས་ལྷ་པ་ཉུགས་པའི་འབྲས་བྱ་མངོན་དུ་བྱས་སོ། ཞེས་གང་ལུང་
 ལས་གསུངས་པ་ནི།”^མ

ཅ་བ། ལྷ་འི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྩ་རྩ་ཡིས།
 བཅོམ་བདག་གང་དང་ལྷ་ན་ཅིག་འཇིག་འགྱུར་བ།
 འཇིག་ཆོགས་ལྷ་འི་ལྷན་ལྷག་ལ་གནས་པ།
 ཅ་མ་མཐོ་བར་གྱུར་པ་འདི་དག་གོ། ༡༠༧ །”

དམིགས་པ་ང་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པར་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇིན་པའི་^མ“འཇིག་
 ཆོགས་ལ་ལྷ་པའི་རི་བོ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྩ་རྩ་བཅོམ་བས། ཉིན་རེ་བཞིན་ཉིན་
 མོངས་པའི་བྲག་རྩ་འཕེལ་བ། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་ནས་འབྱུང་བ། དབངས་ཁམས་གསུམ་

84 འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། ཐུ་བཟུན། དབྱུ་མ། ལ། ཤོག་ 302-བ། ཐུང་ 3-བ།

85 འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། ཐུ་བཟུན། དབྱུ་མ། ལ། ཤོག་ 302-བ། ཐུང་ 3-བ།

86 འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། ཐུ་བཟུན། དབྱུ་མ། ལ། ཤོག་ 302-བ། ཐུང་ 4-བ།

87 བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྩ་རྩ་ཡིས། བཅོམ་པའི་བདག་དང་ལྷ་ན་ཅིག་འཇིག་འགྱུར་བ།

འཇིག་ཆོགས་ལྷ་འི་བཟུན་པ་ལ་གནས་པའི། ཅ་མ་མཐོ་བར་གྱུར་པ་འདི་དག་གོ། རྟོག་ཆོའི་འགྱུར།

88 འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། ཐུ་བཟུན། དབྱུ་མ། ལ། ཤོག་ 302-བ། ཐུང་ 5-བ།

དུ་མཐོ་བ། སྤྱགས་ཀྱི་ངོས་མ་ལུས་བ་བྱུང་བ། མ་རིག་པའི་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལས་འཐོན་ག
བདག་མེད་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་རྩི་ཡིས།

ཅ་བ། བཅོམ་བདག་གང་དང་ལྷན་ཅིག་འཛིག་འགྱུར་བ།

འཛིག་ཚོགས་ལྟ་རི་ལྷན་སྤྱག་ལ་གནས་བ།

ཅེ་མོ་མཐོ་བར་གྱུར་བ་འདི་དག་གོ།

བཅོམ་བ་སྟེ་བཤིག་པ་ན།” བཅོམ་པའི་བདག་དུ་ལྟ་བ་གང་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་འཛིག་བར་
འགྱུར་བ། དེ་མ་ཐག་དུ་བཤད་པའི་ཅ་བའི་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རི་ལྷན་སྤྱག་པོ་ལ་གནས་
པའི་ཅེ་མོ་མཐོ་བར་གྱུར་བ་ནི་ཤུ་ནི། སྤར་བཤད་པའི་བྱང་པོ་ལྟ་བོ་རེ་རེ་ལ་བཞི་བཞིར་བཤད་
བ་འདི་དག་གོ།

འདིར་འགྲེལ་བའི་འགྱུར་ལས།^མ “ཅེ་མོ་ཆེས་མཐོ་བ་གང་དག་དང་ལྷན་ཅིག་འཛིག་
བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་ཅེ་མོ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།” ཞེས་འབྱུང་ཡང་ཅ་བའི་འགྱུར་ལྟར།
ཅ་བའི་འཛིག་ལྟ་དང་ལྷན་ཅིག་ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱའོ།

དེ་ཡང་ལྷན་སྤྱེས་ཀྱི་འཛིག་ལྟ་ངར་འཛིན་སྤར་བཤད་པའི་ནི་ཤུ་པོ་གང་ཡང་མིན་བས།
འཛིག་ཚོགས་ལྟ་རི་ལྷན་སྤྱག་ལ་གནས་བ། ཞེས་ཅེ་མོ་ནི་ཤུའི་འཛིག་ལྟ་ཅ་བའི་འཛིག་ལྟ་ལ་
གནས་བར་གསུངས་སོ།

གང་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་ནི་ཤུ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱིས་སྤངས་པའི་ཅ་བའི་འཛིག་ལྟ་ཡང་ཀུན་
བདགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ང་རང་གི་མཚན་ནིད་ཀྱིས་གྲུབ་བར་འཛིན་བ་ཅེས་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི།
དེའི་འཛིན་སྤངས་འཐད་ལྷན་དུ་གྲུབ་མཐའ་ངན་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིན་པའི་ས་བོན་རྒྱན་
ཞུགས་ཀྱིས་སྤངས་པའོ།

བཞི་བ་(དེ་ནིད་དང་གཞན་དུ་བཞི་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་དགག་པ་)ལ་གཉིས། སྤྱགས་སྤ་
ས་བཞི་ད་བ་དང་། ལུགས་དེ་དགག་པའོ།

མ་ འབྱུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བཅུ་ན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༢-ག། རྩེ་ ༥-ག།

དང་པོ་(ཁྱོགས་ལྔ་བཅོད་པ་)ནི། ༡༧ “དེ་ནི་འཕགས་པ་མང་པོས་བཀུར་བ་དག་གིས་
བརྟགས་བའི་གང་ཟག་ཇས་སུ་ཡོད་པར་སྤྱོད་པ་བསལ་བའི་བྱིར་བཤད་པ།”

ཙ་པ། ཁ་ཅིག་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་རྟག་མི་རྟག།
ལ་སྟགས་བཅོད་མེད་གང་ཟག་ཇས་ཡོད་འདོད།།
ནམ་ཤེས་དུག་གི་ཤེས་བྱར་དེ་འདོད་ཅིང་།།
དེ་ནི་ངར་འཛིན་གཞིར་ཡང་འདོད་པ་ཡིན།། ༡༧ ཅ ༥

རང་གི་སྤྱེ་པ་མང་པོས་བཀུར་བ་པ་ཁ་ཅིག་ནི། ༡༨ “སྤང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྲུབ་
བྱིར་།” ཞེས་བའི་རིགས་པས་“གང་ཟག་སྤང་པོ་ལས་ངོ་པོ་མ་དད་པ་མིན་ལ། སྤང་པོའི་
རང་བཞིན་ཅན་ཡང་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་བདག་དེ་སྤྱེ་འཛིན་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ།
དེའི་བྱིར་།”

ཙ་པ། ----- དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་རྟག་མི་རྟག།
ལ་སྟགས་བཅོད་མེད་གང་ཟག་ཇས་ཡོད་འདོད།།
ནམ་ཤེས་དུག་གི་ཤེས་བྱར་དེ་འདོད་ཅིང་།།
དེ་ནི་ངར་འཛིན་གཞིར་ཡང་འདོད་པ་ཡིན།།

བདག་གམ་གང་ཟག་ནི་ ༡༩ “སྤང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་བཅོད་དུ་མེད་དོ། དེ་
བཞིན་དུ་གང་ཟག་ནི་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སྟགས་པ་ཉིད་དུ་ཡང་བཅོད་དུ་མེད་དོ། གང་

༡༧ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཅུ་ན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༠-པ། བྲིང་ ༥-པ།

༡༨ ཁ་ཅིག་གང་ཟག་ཇས་ཡོད་དེ་ཉིད་གཞན། རྟག་དང་མི་རྟག་བཅོད་དུ་མེད་འདོད་དེ།

དེ་ནི་བདག་དུ་འཛིན་བའི་གཞིར་ཡང་འདོད། རྟག་ཆོའི་འགྱུར། མཚམས་འདིར་ཙ་པའི་ཆོགས་བཅད་
བཞོད་པ་ནི་རང་འགྲེལ་དང་མཐུན་པར་བྱས་པ་དང་། གཞིམ་དུ་ཡིག་ཆུང་དུ་བཞོད་པ་ནི་འགྲེལ་བའི་
འགྲེལ་དང་མཐུན་པར་བྱས་སོ།

༡༩ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཅུ་ན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༠-པ། བྲིང་ ༥-པ།

༢༠ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཅུ་ན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༠-པ། བྲིང་ ༥-པ།

ཐག་དེ་ཇས་སུ་ཡོད་པར་ཡང་འདོད་དེ། ལས་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་
བྱ་བ་དེ་ལྷག་གི་ཟ་བ་པོ་ནི་དུ་བཞིན་པའི་བྱིར་དང་། འཁོར་བར་བཅེངས་པ་དང་སྤང་འདས་ཀྱི་
སྐབས་སུ་ཐར་བ་པོ་འཇ་གྲོལ་བ་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །བདག་དེ་ནས་སེས་དུག་གི་སེས་བྱར་
ཡང་འདོད་ཅིང་། བདག་དེ་ནི་ངར་འཛིན་པའི་གཞི་སྟེ་དམིགས་པར་ཡང་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །”

གཉིས་པ་(ལྷགས་དེ་དགག་པ་)ནི། གང་ཐག་ཇས་ཡོད་དུ་^ཡསྤྱོད་པ་འདི་ཡང་མི་རིགས་པ་
ནི་དུ་བཤད་པ།”

ཙ་པ། གང་བྱིར་གཞུགས་ལས་སེམས་བཞིན་མེད་མི་རྟོགས།

དངོས་ཡོད་བཞིན་མེད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནི།

གལ་ཏེ་བདག་འགའ་དངོས་པོར་གྲུབ་གྱུར་ན།

སེམས་ལྟར་གྲུབ་དངོས་བཞིན་དུ་མེད་མི་འགྱུར། ༡༧༧ །^ཡ

གྱུ་མཚན་གང་གི་བྱིར་ན་གཞུགས་ལས་སེམས་དེ་ནི་དང་གཞན་གང་དུ་ཡང་བཞིན་དུ་
མེད་པར་མི་རྟོགས་པ་སྟེ་མི་འདོད་པ་ལྟར། དངོས་པོ་སྟེ་ཇས་སུ་ཡོད་པ་ནམས་ལ་དེ་ནི་དང་
གཞན་ནི་དུ་བཞིན་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་དེ། འདི་ལྟར་གལ་ཏེ་བདག་འགའ་
ཞིག་དངོས་པོར་ཏེ་ཇས་སུ་གྲུབ་པར་གྱུར་ན། སེམས་ལྟར་དུ་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་སྟོ་གཉིས་གང་
དུ་ཡང་བཞིན་དུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ།

“དེའི་བྱིར་རྟོགས་སུ་བཅད་པ་སྤྱོད་པས་བཞིན་དུ་མེད་པ་ལ་ཇས་སུ་ཡོད་པ་མི་སྟོད་པར་
བསྐྱར་ནས། གང་ཐག་བཏགས་ཡོད་དུ་བསྐྱར་པའི་བྱིར་བཤད་པ།”

ཡ་ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བསྐྱར། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༡-ན། རྩེང་ ༧-པ།

ཡཅ གང་བྱིར་དངོས་ཡོད་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་པས། གཞུགས་ལས་སེམས་བཞིན་མེད་པར་མི་རྟོགས་པ།
དེ་བཞིན་བདག་འགའ་དངོས་པོར་གྲུབ་གྱུར་ན། སེམས་ལྟར་བཞིན་དུ་མེད་པ་ནི་མི་འགྱུར།
ནག་ཆོའི་འགྱུར།

ཡཉ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བསྐྱར། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༡-ན། རྩེང་ ༩-པ།

ཙ་པ། གང་གིས་ཁྱོད་ཀྱི་བྱ་བ་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི།¹²
 རོ་བོ་གཞུགས་སོགས་ལས་བཞུང་མེད་འགྱུར་བས།
 བདག་གང་ཕྱང་པོ་ལས་བཞུང་མེད་འགྱུར་ཏེ།
 རང་གིས་ཡོད་པར་གྲུབ་པར་རྟོགས་མི་བྱ།¹³ ༡༧༤ །

ཁྱེ་མཚན་གང་གི་ཁྱིམ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷ་ར་ན་¹⁴ བྱ་བ་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི་
 རོ་བོ་དེ་རང་གི་ཡན་ལག་གི་གཞུགས་སོགས་ལས་དེ་ནི་དེ་གཅིག་དང་རོ་བོ་ཐ་དད་དུ་བཞུང་
 དུ་མེད་པར་འགྱུར་བར་འདོད་པས། དེ་བཞིན་དུ་བདག་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཕྱང་པོ་ལས་དེ་ནི་དེ་
 དང་རོ་བོ་ཐ་དད་པའི་གཞན་ནི་དུ་བཞུང་དུ་མེད་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་འགྱུར་བ་དེའི་ཁྱིམ་
 གང་ཟག་རང་གི་རོ་བོ་ནི་དེ་གིས་ཡོད་པར་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ལྟེ་གཞུང་བར་མི་བྱའོ།

“དེ་ལྷ་ར་ཆེགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཇས་སུ་ཡོད་པ་དགག་པ་དང་། བཏགས་
 ཡོད་དུ་སྒྲུབ་པ་ནི་བར་བསྟན་ནས། ད་ནི་དེ་ནི་དང་གཞན་གཉིས་དངོས་པོའི་རྟེན་ནི་དུ་
 བཞུང་ནས། རྟེན་དེ་མ་ཡིན་པ་ནི་དེ་གིས་བདག་ཇས་སུ་ཡོད་པ་འགོག་པར་རྩོམ་པ།”

ཙ་པ། ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རང་བདག་ལས་གཞན་ནི།¹⁵
 མི་འདོད་གཞུགས་སོགས་ལས་གཞན་དངོས་འདོད་ཅིང་།¹⁶ །
 དངོས་ལ་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་མཐོང་འགྱུར་བ།
 དེ་ཁྱིམ་བདག་མེད་དངོས་ཆས་དང་བྲལ་ཁྱིམ་།¹⁷ ༡༧༥ །

12 རི་ལྷ་ར་བྱ་བ་པའི་དངོས་པོ་གཞུགས་སོགས་ལས།

བཞུང་དུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་མེད་འགྱུར་བཞིན། ནག་ཆའི་འགྱུར།

13 རོ་བོ་ནི་དེ་གིས་ཡོད་པར་རྟོགས་མི་འགྱུར། ནག་ཆའི་འགྱུར།

14 འཇུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བསྟན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༠-ན། རྩེད་ ༩-པ།

15 འཇུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བསྟན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༠-ན། རྩེད་ ༡-པ།

16 རྣམ་ཤེས་དངོས་ཡོད་རང་ལས་གཞན་མིན་དང་།

17 གཞུགས་སོགས་རྣམས་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་འདོད་ཅིང་། ནག་ཆའི་འགྱུར།

ལ་གལ་ནི་ཁྱོད་གྱི་ལྟར་བདག་ཇས་སུ་ཡོད་ན་ནི། ཁྱོད་གྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་རང་གི་བདག་
 ཉིད་ལས་གཞན་ནི་མིན་པར་འདོད་པ་བཞིན་དུ། གང་ཟག་ཀྱང་ངེས་པར་རང་གི་བདག་ཉིད་
 ལས་གཞན་མིན་པས་དེ་ཉིད་དུ་བཟོད་དགོས་སོ།། ཡང་ཁྱོད་གྱི་རྣམ་ཤེས་གཞུགས་སོགས་
 ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོར་འདོད་པ་བཞིན་དུ། གང་ཟག་ཀྱང་ཐུང་པོ་ལས་ངོ་མོ་ཐ་དད་པར་
 བཟོད་དགོས་སོ།།”

དངོས་པོ་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གྱི་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་ངེས་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དེའི་
 བྱིར་བདག་ཇས་སུ་མེད་དེ། དངོས་པོའི་ཆོས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་
 པའི་བྱིར་རོ།།

ལྟ་བུ་(བདག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅས་དུ་བཞག་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ་)ལ་བཞི། བདག་མཐའ་
 བདུན་དུ་མེད་ཀྱང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཤིང་ཏིང་པོ་ལྟ་བུར་བར་བཞུན་པ། ལྟར་མ་བཤད་པའི་
 རྩོགས་ལྟག་མ་གཉིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་གཞན་གྱིས་ཚད་པ་ཐུང་ག།
 མིང་གི་ཐ་ལྟར་གྱི་དོན་གཞན་ཡང་གྲུབ་པར་བཞུན་པའོ།།

དང་པོ་(བདག་མཐའ་བདུན་དུ་མེད་ཀྱང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཤིང་ཏིང་པོ་ལྟ་བུར་བར་བཞུན་པ་)ནི། ལ་གང་
 གི་བྱིར་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན་གང་ཟག་ཇས་སུ་ཡོད་པ་མི་འཐད་ག།”

ཅ་ག། དེ་བྱིར་ངར་འདྲིན་རྟེན་ནི་དངོས་པོ་མིན།།

ཐུང་ལས་གཞན་མིན་ཐུང་པོའི་ངོ་མོ་མིན།།

ཐུང་པོ་རྟེན་མིན་འདི་ནི་དེ་ལྟར་མིན།།

ལཱ་དེའི་བྱིར་ངར་འདྲིན་པའི་རྟེན་དེ་དམིགས་པ་ནི། དངོས་པོ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་

ལཱ བདག་ནི་མེད་དེ་་་་ རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

ལཱ འདུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བཞུན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༠༣-ག། བྱེད་ ༣-ག།

ལཱ འདུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བཞུན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༠༣-ག། བྱེད་ ༣-ག།

མིན་ཏེ། རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན་བདག་ནི་ཕྱང་པོ་ལས་གཞན་ཏེ་ངོ་པོ་ཐ་དང་པ་མིན་ལ། ཕྱང་
པོ་ཏེ་ངོ་པོ་ཚོགས་པ་དང་ཡ་གྲུལ་གང་ཡང་བདག་མིན་པ་དང་། བདག་ཕྱང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་
དང་། བདག་འདི་ལ་ཕྱང་པོ་རྟེན་དུ་ཡོད་པ་ཡང་མིན་ཞིང་། བདག་འདི་ནི་ཕྱང་པོ་དེ་རྣམས་དང་
ལྷན་པའང་ངོ་པོ་རྟེན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ།”

ཁོ་“དེའི་སྤྱིར་རང་གི་སྡེ་པ་གང་དག་བདག་བདག་པས་ཡོད་ཅེས་པའམ། བདག་དོན་
དམ་པར་མ་དམིགས་པར་འདོད་པས་ཀྱང་རུང་སྡེ་ཇི་སྐད་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པས་བདག་ཁས་སྦྱང་
པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཤད་བ་ནི།”

ཅ་ག། འདི་ནི་ཕྱང་པོ་རྣམས་བརྟེན་འགྲུབ་པར་འགྱུར། ༡༧༠ །

བདག་འདི་ནི་ཕྱང་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པར་འགྱུར་བལྟ།

ཁོ་“ཇི་ལྟར་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་ཀྱན་ཇོ་བ་ཀྱི་བདེན་པའི་
རྣམ་པར་བཞག་པ་མ་ཆད་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ཁས་ལེན་བ་ན། ཏུ་མེད་སོགས་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་མི་
འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་གི་སྐྱབས་འདིར་ཡང་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་པར་འདོད་པ་
ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྐྱོན་དང་ལྷན་པའི་སྤོགས་སྡེ་བསལ་ནས། ཕྱང་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་
གདགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་རྣམ་པར་གནས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་
ཁས་སྦྱང་པར་བྱ་སྟེ། བདག་དུ་ཐ་སྙད་བདག་པ་བསྟོན་མི་རྒྱས་པར་མཐོང་བའི་སྤྱིར་རོ།
བདག་བདག་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་དོན་ཉིད་གསལ་བར་བྱ་
བའི་སྤྱིར། བྱེ་རྩལ་གྱི་དཔེ་སྟོན་ཅིང་བཤད་པ།”

16 འབྱུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུམ། དབྱུ་མ། ལ། ཤོག་ 303-ག། སྤྱིང་ 3-ག།

17 འབྱུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུམ། དབྱུ་མ། ལ། ཤོག་ 303-ག། སྤྱིང་ 4-ག།

18 འདི་ནི་ཕྱང་པོ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་གཞི་འགྱུར།

19 འབྱུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུམ། དབྱུ་མ། ལ། ཤོག་ 303-ག། སྤྱིང་ 5-ག།

ཅ་པ། མིང་རྟ་རང་ཡན་ལག་ལས་གཞན་འདོད་མིན།^ཁ
 གཞན་མིན་མ་ཡིན་དེ་ལྟ་ཡང་མིན་ནིང་།
 ཡན་ལག་ལ་མིན་ཡན་ལག་དག་དེར་མིན།^{ཁའ}
 འདུས་པ་ཅམ་མིན་དབྱིབས་མིན་ཇི་^{ཁའ}བཞིན་ནོ། ༡༥༡ ॥

མིང་རྟ་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་དོན་གཞན་དུ་འདོད་པ་མིན་ལ། གཞན་མིན་ནི་གཅིག་ཏུ་
 ཡང་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤང་པོ་དེ་དང་ལྟན་པ་དང་། ཡན་ལག་ལ་ཐར་བརྟེན་པ་དང་།
 ཡན་ལག་དག་བདག་དེར་བརྟེན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་དང་། ཡན་ལག་འདུས་པ་
 ཅམ་དང་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་མིན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་དང་སྤང་པོ་གཉིས་ཀྱང་དེ་
 བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་(ཐར་མ་བཤད་པའི་རྩོགས་ལྷག་མ་གཉིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན།
 རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་ཁ་སྤྲོ་བའོ།

དང་པོ་(དངོས་ཀྱི་དོན་)ལ་གཉིས། ཆོགས་པ་མིང་རྟ་རང་འདོད་པ་དགག་ དབྱིབས་ཅམ་མིང་
 རྟ་རང་འདོད་པ་དགག་པའོ།

དང་པོ་(ཆོགས་པ་མིང་རྟ་རང་འདོད་པ་དགག་པ་)ནི། ^{ཁའ}“རྩོགས་སྤྲ་མ་ལུ་ནི་སྤར་བལྟན་ཟིན་པས་
 འདིར་ཆོགས་པའི་རྩོགས་དང་། དབྱིབས་ཀྱི་རྩོགས་གཉིས་མིང་རྟ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ནི་བསྐྱབ་
 པར་བྱ་དགོས་པས་དེ་དག་སྟོན་པ་བཅམ་པར་བྱ་སྟེ།”

ཁ་ མིང་རྟ་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་གཞན་མིན། རྟ་ཆོའི་འགྲུར།

ཁའ ཀ། ཡན་ལག་ལ་ཡིན་ཡན་ལག་དག་དེར་མིན། རྟ་ཆོའི་འགྲུར།

ཁ་ རང་འགྲེལ་དུ། “ཡན་ལག་ལ་མིན་”ཞེས་གསལ།

ཁའ ---དབྱིབས་མིན་སྤར་བཞིན་ནོ། རྟ་ཆོའི་འགྲུར།

ཁ་ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟ་ཆོའི་འགྲུར། ལ། རྟ་ཆོའི་ ༡༠༠-ན། རྟེང་ ༢-པ།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་ཚོགས་ཅམ་གྱི་རྟ་འགྲུར་ན་ནི།
སེལ་བྱར་གནས་ལ་གྱི་རྟ་ཉིད་ཡོད་འགྲུར།

གལ་ཏེ་གྱི་རྟ་ཉིད་ཡན་ལག་ཚོགས་ཅམ་གྱི་རྟ་འགྲུར་ན་ནི། གྱི་རྟ་བཞེག་པའི་ཡན་
ལག་གསེལ་བྱར་གནས་པ་ཚོགས་པ་ལ་ཡང་གྱི་རྟ་ཉིད་ཡོད་པར་འགྲུར་རོ།

ཡན་ལག་གི་ཚོགས་པ་རང་གི་ཆ་ཅན་ཡིན་པ་འགོག་པ་^ཅ“འདི་ལྟར་བཤད་ཅིན་ཀྱང་
འདིར་བཞོད་པ་ནི། ལྟར་བཤད་པ་ལས་སྒྲིན་གཞན་བཤད་པའི་ཕྱིར་”ཡིན་ནོ། སྒྲིན་གཞན་ཡང་
ཡོད་དེ།

ཅ་བ། གང་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཡན་ལག་དག །
མེད་པས་དབྱིབས་ཅམ་^ཆགྱི་རྟ་འགྲུར་རིགས་པའང་མིན། ༡༥༢ །

ཁྱུ་མཚན་^ཆ“གང་གི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ན། ཡན་ལག་དག་ཀྱང་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར།”

ཡན་ལག་རྣམས་མེད་པར་འགྲུར་དེ། གྱི་རྟ་ལ་“ཡན་ལག་ཅན་མེད་པར་རང་གི་ཕྱེ་བ་དེ་
དག་གིས་ཁས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ།” དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཆ་ཤས་ཅན་དང་།
ཡན་ལག་རྣམས་ཆ་ཤས་སུ་འདོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་དུ་འང་འདོད་
པས། ཡན་ལག་ཅན་མེད་པར་ཁས་མ་སྐྱེ་བ་ལྟར་སྒྲིན་མེད་དེ།

རང་གི་ལྷགས་ནི་སྤང་བའི་ཡ་གྲུལ་དང་ཚོགས་པ་གཉིས་ཀ་ཉི་བར་སྤང་བུ་ཡིན་པས། དེ་
ཉི་བར་ལེན་པ་པོ་མི་འདོད་པ་བཞིན་དུ། གྱི་རྟ་ཉིད་ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་དང་ཚོགས་པ་གཉིས་ཀ་
ཡན་ལག་དུ་འཛོག་གི། ཡན་ལག་ཅན་དུ་མི་འཛོག་ལ། ཕྱེ་བ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཚོགས་པ་མིན་
པའི་ཡན་ལག་ཅན་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཅ ༡ འདྲུག་པ་རང་འབྲེལ་ རྒྱུ་མ་ ལ་ རྟོག་ ༣༠༠-ན། ཕྱིར་ ཅ་བ།

ཆ ༡ མེད་པས་ཚོགས་ཅམ་ རྟ་ཚོགས་འགྲུར།

ཇ ༡ འདྲུག་པ་རང་འབྲེལ་ རྒྱུ་མ་ ལ་ རྟོག་ ༣༠༠-ན། ཕྱིར་ ཅ་བ།

ཙ་ག ..... དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་རྟ་རིགས་པའང་མིན། ༡༡༢ །

ཅུ་འང་གི་སྤྱུ་མ་ནི་དངོས་སུ་མ་བཤེད་པའི་ཚོགས་པ་བསྐྱུ་བའི་དོན་དེ། སྤྱང་ཚུལ་ནི་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་ཙམ་ཡང་ཤིང་རྟ་རིགས་པ་མིན་ལ། ཚོགས་པ་ཙམ་པ་པོ་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་ལོ།”

གཉིས་པ་(དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་རྟ་འདོད་པ་དགག་པ་)ནི། གཞན་ཡང་གལ་དེ་ཁྱོད་ཤིང་རྟ་དབྱིབས་ཙམ་ཞིག་ཤིང་རྟ་འདོད་ན། དབྱིབས་དེ་ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་དག་གི་ཡིན་ནམ། ཚོགས་པའི་ཡིན་པར་རྟོག་གུང་།” དང་པོ་ལྟར་ན་སྤྱར་མ་“བསྐྱིགས་པའི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་བཏང་བ་དག་གི་འམ། སྤྱར་གྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཏང་བ་དག་གི་དབྱིབས་ཡིན། དེ་ལ་གལ་དེ་དང་པོ་ལྟར་འདོད་ནའང་དེ་མི་རིགས་སོ། ཅེས་བྱིར་ཞེ་ན།”

ཙ་ག ཁྱོད་དབྱིབས་ཡན་ལག་རེ་རེ་སྤྱར་ཡོད་གུར།”

ཇི་བཞིན་ཤིང་རྟ་གཏོགས་ལའང་དེ་བཞིན་ནོ།

བྱེ་བར་གྱུར་བ་དེ་དག་ལ་ཇི་ལྟར།”

དེ་ལྟར་ཡང་ནི་ཤིང་རྟ་ཡོད་མ་ཡིན། ༡༡༣ །

“ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་ཤིང་རྟ་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་རེ་རེ་ལ་སྤྱར་མ་བསྐྱིགས་པའི་དུས་སུ་དབྱིབས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པར་གྱུར་པ་བཞིན་དུ། སྤྱིས་བསྐྱིགས་དེ་ཤིང་རྟ་རྟོགས་པ་སྤྱེ་གྲུབ་པའི་དུས་སུ་འང་སྤྱར་མ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། མ་བསྐྱིགས་པའི་བྱེ་བར་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་དེ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་ཤིང་རྟ་ཡོད་པ་མིན་པ་བཞིན་དུ། ད་ལྟར་ཡན་ལག་རྣམས་བསྐྱིགས་

ཅུ་ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། ཇི་བཞིན་དུ་སྤྱུ་མ་ ལ། ཤོག་ ༣༠༧-ན། བྱེང་ ༡-ག།

ཅཅ་ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། ཇི་བཞིན་དུ་སྤྱུ་མ་ ལ། ཤོག་ ༣༠༧-ན། བྱེང་ ༣-ག།

༡༠༠ གལ་དེ་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་སྤྱར་ཡོད་པ། རྟ་ཚོའི་འགྱུར།

༡ དེ་དག་དབྱེ་བར་གྱུར་ལ་ཇི་ལྟར། རྟ་ཚོའི་འགྱུར།

༢ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། ཇི་བཞིན་དུ་སྤྱུ་མ་ ལ། ཤོག་ ༣༠༧-ག། བྱེང་དང་ལོ།

པའི་ཆེ་ཡང་ནི་ཤིང་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རྟེ། ཡན་ལག་སོ་སོ་བའི་དབྱིབས་ཙམ་ལ་
ཁྱོད་ཤིང་ནི་ར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་ཕྱི་ཡན་ལག་སོ་སོ་བའི་དབྱིབས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ།”

“ཅི་ལྟར་ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལྟར་དབྱིབས་” གྱི་ཁྱད་པར་ལྷ་མ་དང་མི་འདྲ་བ་གཞན་ཞིག་ཕྱིས་
འགྱུར་བ་དེ་ཤིང་ནི་ར་འགྱུར་ན།

ཅ་པ།   ད་ལྟ་གཞུང་ཉེ་ཤིང་ནི་དུས་འདིར།
            འཁང་ལོ་སོགས་ལས་དབྱིབས་མ་དད་ཡོད་ན།
            འདི་གཟུང་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་ཡོད་མིན་རྟེ།
            དེ་ཕྱིར་དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་ནི་ར་ཡོད་པ་མ་ཡིན། ༡༧ །

གཞུང་ཉེ་ད་ལྟ་ཤིང་ནི་དུས་ལྟར་བའི་དུས་འདིར་“འཁང་ལོ་དང་ལོ་སོགས་ལས་སྒྲིག་
ཤིང་དང་། གཞུང་ལྟ་སོགས་པ་ཤིང་ནི་ཡན་ལག་རྣམས་གྱི་དབྱིབས་གྱི་ཁྱད་པར་སོ་སོར་
ལྷ་མ་པ་”ལྟར་བཞུགས་དང་། སིང་པོ་དང་རྒྱུ་པོ་ལོ་སོགས་བའི་དབྱིབས་ལྷ་མ་བསྒྲིགས་བའི་
དུས་དང་། མི་མཐུན་བའི་མ་དད་པ་ཡོད་ན། ཡན་ལག་སོ་སོ་བའི་དབྱིབས་མི་མཐུན་པ་འདི་མིག་
གི་ཤེས་པས་གཟུང་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་རྟེ། དེ་ཕྱིར་ཡན་ལག་སོ་
སོ་བའི་དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་ནི་ར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་རོ།”

“ཅི་ལྟར་འཁང་ལོ་ལོ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་བསྒྲིགས་པའི་ཚོགས་པ་རྣམས་གྱི་དབྱིབས་

༡ འདྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེ་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༠-བ། རྟེང་ ༢-བ།

༢ གཞུང་ཉེ་ཤིང་ནི་དུས་ན་ཡན་ལག་ལ།
ལྷ་མ་ལས་དབྱིབས་གྱི་ཁྱད་པར་གཞན་ཡོད་ན། རང་འགྲེལ་དུ། “སོགས་ལས་” ཞེས་གསལ།
གཟུང་ཡོད་འགྱུར་ན་ཡོད་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་ཤིང་ནི་དུས་མ་ཡིན། རྟེ་ཚོའི་འགྱུར།

༣ འདྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེ་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༠-བ། རྟེང་ ༣-བ།

༤ འདྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེ་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༠-བ། རྟེང་ ༤-བ།

བྱད་པར་བ་མིང་རྟར་འཛིག་གོ་སྤྲུལ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བཤད་པ།”

ཙ་ག། གང་གྱིར་བྱོད་གྱི་ཚོགས་པ་ཅང་མེད་པས།”

དབྱིབས་དེ་ཡན་ལག་ཚོགས་གྱི་མ་ཡིན་ན།

གང་ཞིག་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་དེ་བརྟེན་ནས།

འདིར་ནི་དབྱིབས་སུ་ལྟ་ཞིག་ཇི་ལྟར་འགྱུར། ༥༥ ॥

“གལ་ཏེ་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་པོ་སྟེ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་དབྱིབས་སུ་གདགས་པར་འགྱུར་རོ། ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ།”

ཙ་ག། གང་གྱིར་བྱོད་གྱི་ཚོགས་པ་ཅང་མེད་པས།

དབྱིབས་དེ་ཡན་ལག་ཚོགས་གྱི་མ་ཡིན་ན།

ཁྱུ་མཚན་གང་གི་གྱིར་བྱོད་གྱི་ལྟར་ན་ཚོགས་པ་ཅང་མེད་པ་སྟེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་རྣམས་ཡོད་དུ་མེད་པས། དབྱིབས་དེ་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་གདགས་གཞིར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་མ་ཡིན་དེ།

འདི་འདྲ་བའི་བཏགས་ཡོད་རྣམས་ནི་རྣམས་ཡོད་དེ་དུ་བྱས་པ་ཁོ་ནར་བྱོད་གྱིས་ཁས་སྐྱངས་པའི་གྱིར་དང་། ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཡང་བཏགས་ཡོད་དུ་ཁས་སྐྱངས་པའི་གྱིར་རོ། དེའི་གྱིར།

ཙ་ག། གང་ཞིག་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་དེ་བརྟེན་ནས།

འདིར་ནི་དབྱིབས་སུ་ལྟ་ཞིག་ཇི་ལྟར་འགྱུར།

“གང་ཞིག་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་གདགས་

༥ གང་གྱིར་བྱོད་གྱི་ཚོགས་པ་ཅན་མེད་པ། རྟག་ཚེའི་འགྱུར།

༦ འཕྲག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཞུན། དབྱ་ལ། ལ། ཤོག་ ༣༠༥ ན། རྟེན་དང་པོ།

གཞིར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཤིང་རྩེ་སྐབས་འདིར་ནི་ཤིང་རྩེ་འཛིག་བའི་དབྱིབས་སུ་ལྟ་
ཞིག་ཇི་ལྟར་འགྱུར་དེ་མི་འགྱུར་རོ།

འདིར་མ་རོལ་བོས་“བདག་པུ་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་ཁྱ་ཐུབ་བའི་ཇས་ཡོད་རེ་
གདགས་གཞིར་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་བར་ཁས་ལེན་ཞིང་།” ཚོགས་པ་དང་དབྱིབས་
གཉིས་ཀ་ཡང་བདག་པུ་ཡོད་དུ་འདོད་པས། ཚོགས་པ་དབྱིབས་ཀྱི་གདགས་གཞིར་འདོད་ན་
འགལ་བ་ཙམ་ལས་མ་མཛད་ཀྱང་། སྐྱེས་བུའི་ཁ་དོག་སྐྱེས་བུར་འཛིག་དུ་མི་རུང་བ་བཞིན་དུ།
ཤིང་རྩེ་ལ་ཡང་དེའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་གང་ཡང་ཤིང་རྩེ་གཞན་དུ་མི་རུང་གྱེ། དེ་གཉིས་ནི་
ཤིང་རྩེ་ནི་བར་སྤང་བྱ་ཡིན་བའི་བྱིར་ཤེས་པ་ལ་གོ་བར་བྱལ།

གཉིས་པ་(རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་ཁ་སྤོབ་)ནི། ཅི་སྟེ་ཚོགས་པ་མི་བདེན་པ་བདག་པུ་ཡོད་
ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་བདེན་པ་སྟེ་བདག་པུ་ཡོད་ཀྱི་དབྱིབས་སུ་འགྱུར་རོ་
ཞེས་འདོད་ན།

ཅ་ག། བྱོད་ཀྱིས་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་འདོད་དེ་ལྟར།
མི་བདེན་པ་ཡི་ཁྱུ་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས།
འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་མི་བདེན་རང་བཞིན་ཅན།
ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་སྐྱེ་བར་ཤེས་བར་གྱིས། ༡༥ ॥

བྱོད་ཀྱིས་ཚོགས་པ་བདག་པུ་ཡོད་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱིབས་བདག་པུ་ཡོད་འཛིག་པ་འདི་ནི་
ཇི་ལྟར་འདོད་པ་དེ་ལྟར་དུ། ཅི་སྟེ་མ་རིག་པ་དང་ས་བོན་ལྟ་བུའི་མི་བདེན་པ་ཡི་ཁྱུ་ལ་བརྟེན་བར་
བྱས་ནས། འདྲ་བྱེད་དང་སྐྱ་གྱ་ལྟ་བུ་འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་མི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་རྣམས་རོ་བོ་
ཅན་རྣམས་སྐྱེ་བར་ཤེས་བར་བྱ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དེ་ལས་གཞན་པ་ཁྱུ་དང་འབྲས་བུའི་རོ་བོ་མི་

ཅ ༡༥ བདག་པུ་རང་འབྱེལ། སྐྱེ་བཞུགས། དབྱིབས་ལ། ཤིག་ ༢༠༥-ན། སྐྱེད་ ༢-ག།

༡༥ བདག་པུ་རང་འབྱེལ། སྐྱེ་བཞུགས། དབྱིབས་ལ། ཤིག་ ༢༠༥-ན། སྐྱེད་ ༢-ག།

བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་སྒྲིལ་བར་སྐྱེ་བའ་བྱ་སྒྲེ། འབད་ཚུལ་བརྒྱ་ཐུག་
བྱས་ཀྱང་གང་གི་ཤ་བཟའ་བར་མི་རྒྱས་པ། དངོས་པོ་གྲིབ་མའི་རི་དྲགས་ལྟ་བུ་བརྟན་པ་ལ་
བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དོན་མེད་པ།”

ཙ་པ། འདིས་ནི་གཞུགས་སོགས་དེ་ལྟར་གནས་རྒྱུ་ལ།

བྱམ་སྒྲོ་ཞེས་བྱའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནིང་།

འདིས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ་”“དེ་ལ་རང་གི་ཐེ་བ་མང་པོས་བྱམ་བའི་”གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་
དུལ་བརྒྱད་དེ་ལྟར་འདབ་འབྱེད་དུ་གནས་པའི་ཚོགས་པ་རྒྱུ་མ་བ་ཡིན་པས། དེ་ལ་བྱམ་
བའི་སྒྲོར་འགྱུར་རྩ་ཞེས་སྒྲུབ་དེ་ཡང་ཤིང་ཉི་དཔེ་འདིས་བསལ་བས་ན་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་
པ་ནི་དོ། །གཞན་ཡང་།”

ཙ་པ། སྒྲིལ་བ་མེད་པས་གཞུགས་སོགས་ཀྱང་ཡོད་མིན།

དེ་ཡི་ཐུར་ཡང་དེ་དག་དབྱིབས་མི་རིགས་། ༡༧ ॥

”“རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིལ་བ་མེད་པར་ལྟར་བཤད་ཟིན་པས་གཞུགས་སོགས་ཀྱང་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། དེ་ཡི་ཐུར་ཡང་ཇས་སུ་ཡོད་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་དུ་འདོད་པ་བྱམ་པ་
ལ་སོགས་པ་མི་རིགས་པས། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་
ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་མི་རིགས་སོ།”

གསུམ་པ་(དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་གཞན་གྱིས་ཚད་བ་ཐུང་བ་)ནི། ༡༨“འདིར་སྒྲུས་པ་”གལ་ཉེ་མོ་ན་
ཤིང་ཉི་འདིའི་བཏགས་དོན། ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱལ་བ་བདུན་དུ་བཅའ་བ་ན། ཡོད་པ་
མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་ཤིང་ཉི་མེད་པར་འགྱུར་བས། ཤིང་ཉིས་འཇིག་རྟེན་ན་མ་སྟོང་འདོགས་པ་དེ་

༡༧ འབྲུག་པ་རང་འབྱེལ། རྒྱ་བཟུང་། དབུ་མ། ༡༧ ཤོག་ ༣༠-ན། རྩེ་ ༨-ག།

༡༨ འབྲུག་པ་རང་འབྱེལ། རྒྱ་བཟུང་། དབུ་མ། ༡༧ ཤོག་ ༣༠-ན། རྩེ་ ༩-ག།

༡༩ འབྲུག་པ་རང་འབྱེལ། རྒྱ་བཟུང་། དབུ་མ། ༡༧ ཤོག་ ༣༠-ན། རྩེ་ ༩-ག།

ལྷོ་ཆུ་པར་འགྱུར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། མིང་རྟ་འོན་ཅིག་ཉེས་ཤིག་ཆོས་ཤིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་བྱ་དགོས་པར་མཐོང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ན་
མིང་རྟ་འོན་གསལ་བ་ནི་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་འདི་ནི་རང་ཅག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཁྱོད་ཁོ་ན་ལ་
འདུག་པར་འགྱུར་བས། དེད་ཀྱིས་ཁྱོད་ལ་དགོད་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ཇི་ལྟར་ཡིན་ལྟར་ན།
ཁྱོད་ཀྱིས་མིང་རྟ་བཏགས་དོན་རྣམས་པར་དབྱུང་བ་སྟེ་བཅའ་ནས། མིང་རྟ་འཇོག་བར་བྱེད་ཅིང་
བཏགས་དོན་མ་བཅའ་བར་འགྱུབ་པའི་ཐབས་གཞན་ཁས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བཏགས་
དོན་རྣམས་པ་བདུན་དུ་བཅའ་བ་ན། མིང་རྟ་འོན་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་
རྣམས་ཁྱོད་ལ་ཇི་ལྟར་འགྱུབ་བར་འགྱུར་དེ་མི་འགྱུར་རོ།”

ཙོད་བ་དེ་ལ་བསྟན་བཅོས་མཛད་པས་ནི་ཡན་དེ་ལྟར་འདེབས་ལ། ད་ལྟའི་བོད་ཀྱི་ཐལ་
འགྱུར་བར་འདོད་པ་རྣམས་ནི། རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཅའ་བས་མ་རྟེན་ན་མིང་རྟ་འཇོག་མི་རྣམས་སོ་
ཞེས་ཙོད་བ་དེ་ཉིད་དབྱེ་མ་བའི་ལྷགས་ལུ་སྟེ་སྟེ། དེས་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལྷགས་ངན་རྟོག་
གི་བཅོག་ཀྱས་འབད་ནས་སྟོད་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

“ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་ལྟར་བཤད་པའི་ཙོད་བའི་ཉེས་པ་དེ་མེད་དེ།”

ཙ་ག། དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་འཇམ་འཇིག་རྟེན་དུ།”

རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་འགྱུབ་འགྱུར་མིན་མོད་ཀྱི།

རྣམ་པ་དབྱུང་མེད་བར་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་འདིར།

རང་གི་ཡན་ལག་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན། ༡༥ ॥

མིང་རྟ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་སྟེ་”དོན་དམ་བཤམ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་དུ་བཏགས་དོན་
རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཅའ་བ་ན་མིང་རྟ་འགྱུབ་བར་འགྱུར་བ་མིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་འདྲ་མིང་རྟ་

༡༥ འཇིག་པ་རང་འགྱུལ། རྟེན་བཟུང་། དབྱེ་མ། ལ། མོག་ ༢༠-ག་ རྟེན་ ༢-ག།

༡༦ དེ་ནི་དམ་བཤམ་དོན་དང་ཀུན་རྫོབ་དུ། གན་ཆེན་འགྱུར།

༡༧ འཇིག་པ་རང་འགྱུལ། རྟེན་བཟུང་། དབྱེ་མ། ལ། མོག་ ༢༠-ག་ རྟེན་ ༡-ག།

འདི་ནི་བདག་པ་དོན་འཚོལ་བའི་རྣམ་པར་དབྱུང་བ་མེད་པར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྣང་ཉིད་ལས།
སྟོན་པོ་དང་ཚེར་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་འདིར་ནི་རང་གི་ཡན་ལག་འཁང་ལོ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་
འདོགས་པ་ཡིན་པ་དེའི་གྲིང་།”

ས་སྐྱལ་སོགས་ལ། ²⁰“རྟེན་འབྲེལ་རྟེན་ཉིད་འདི་བ་ཅམ་ཁས་སྤངས་བ་ལྟར། ཤིང་རྩ་
ཡང་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་པ་ཁས་སྤངས་བའི་གྲིང་། ཁོ་པོ་ཅག་གི་
སྤྱོད་པ་ཤིང་རྩ་འོན་ཅིག་ཅེས་པ་སོགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྣང་མི་རུང་བར་མི་འགྱུར་ལ།
ཐ་རོལ་པོས་ཀྱང་འདི་ཁས་སྤང་བར་འོས་བ་ཡིན་ནོ།” ཞེས་གསུངས་པས་ཤིང་རྩའི་བདག་པ་
དོན་བཅའ་ནས་མི་འཛིག་པ་དབྱུ་མ་བའི་ལྷགས་ལ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྣང་ཁེན་པ་དང་།
ཐ་རོལ་པོས་ཀྱང་དེ་ཁས་སྤང་དགོས་ཞེས་བསྟན་བར་བྱའི། བར་ལ་འཁངས་བའི་སྟོན་ཚུར་
བསྟོག་པའི་ཆེ་ལན་མ་ཐེབས་པ་ན་ཁས་སྤང་མེད་ཅེས་སྟེ་བར་མི་བྱའོ།

བཞི་བ་(མིང་གི་ཐ་སྣང་གྱི་དོན་གཞན་ཡང་གྲུབ་པར་བསྟན་བ་)ནི། དབྱུ་མ་བའི་²¹“སྤྱོད་པ་འདིར་
འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་སྟོན་ནས་ཤིང་རྩས་ཐ་སྣང་འདོགས་པ་ཆེས་གསལ་བར་གྲུབ་པ་འབའ་
ཞིག་དུ་མ་ཟད་ཀྱི། ཤིང་རྩའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་གཞན་དག་ཀྱང་བདག་པ་དོན་འཚོལ་བའི་རྩལ་
གྱིས་རྣམ་པར་དབྱུང་བ་མེད་པར་འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་སྟོན་ནས་ཁས་སྤང་བར་བྱའོ།”

ཅ་བ། དེ་ཉིད་ཡན་ལག་ཅན་དེ་ཆ་ཤས་ཅན།

ཤིང་རྩ་དེ་ཉིད་བྱེད་པོ་ཞེས་འགྲོར་བསྟན།

སྟེ་པོ་རྣམས་ལ་ལེན་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུག།²²

20 འདྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྩེ་བསྟན། དབྱུ་མ། ལ། ཤོག་ 204-ག། རྩེང་ 4-ག།

21 འདྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྩེ་བསྟན། དབྱུ་མ། ལ། ཤོག་ 204-ག། རྩེང་ 5-ག།

22 ཤིང་རྩ་ཉིད་ནི་ཡན་ལག་ཅན་ཉིད་དང་།

ཆ་ཤས་ཅན་དང་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དང་།

ལེན་པོ་ཉིད་དུ་འང་འཛིག་རྟེན་ལ་གྲུབ་པས། རྟག་ཚིམ་འགྱུར།

“དེ་ལ་སྒྲིང་ན་དེ་ནི་ད་ནི་འཕང་ལོ་ལ་སྔགས་པ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་ལྟོས་ནས་ཡན་
ལག་ཅན་དང་། ཡང་དེ་འཕང་ལོ་ལ་སྔགས་པའི་ཆ་སྤྲུལ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་ཆ་སྤྲུལ་ཅན་དང་།
སྒྲིང་ན་དེ་ནི་ད་འཕང་ལོ་ལ་སྔགས་པ་ནི་བར་བྱ་དང་བར་བྱ་བ་ནི་བར་ལེན་པའི་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་
ནི། བྱེད་པ་པོ་ཞེས་འགྲོ་བ་ལ་བཞུད་པ་དང་། རང་གི་ནི་བར་ལེན་པ་གཞུགས་ལ་སྔགས་པའི་
གདགས་གཞི་ལ་ལྟོས་ནས་ནི། སྒྲེ་པོ་རྣམས་ལ་ལེན་པ་པོ་ནི་དྲ་ཡང་འགྲུབ་པོ།

“གང་ལག་ལ་ཞིག་གསུང་རབ་གྱི་དོན་བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་རྟོགས་བས་ཡན་ལག་ཆོགས་པ་
 ཅམ་ཞིག་ཡོད་གྱི། ཆོགས་པ་ཅམ་དེ་མིན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དེ།
 ཆོགས་པ་དེ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་བར་མ་དམིགས་པའི་བྱིར་རོ། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ནི་ཆ་ཤས་དང་
 ལས་དང་ཉི་བར་ལེན་པ་ཆོགས་པ་ཅམ་ཞིག་ཡོད་གྱི། དེ་མིན་པའི་ཆ་ཤས་ཅན་དང་བྱེད་པ་ཐོ་
 དང་། ཉི་བར་ལེན་པ་ཐོ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་བར་མ་
 དམིགས་པའི་བྱིར་། ཞེས་དེ་སྣ་བྱར་རྣམ་པར་གནས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བྱིན་ཅི་ལོག་
 དུ་སྦྱ་བ་དེའི་སྣར་ན། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པའི་གཏན་ཆོགས་དེ་ཉིད་གྱིས།
 ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བས།”

ཅ་པ། འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་^{ཨ་མ་}བརྒྱུག་ཅིག ། ༡༥༣ །

འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་རྒྱན་རྫོབ་མིང་དྲ་ལ་སྟགས་པ་མ་བཞུག་པ་སྟེ་འཛིག་པར་མ་
ཐུང་ཅིག

ཨ་མ་ཅས་འདི་ནི་བརྒྱུག་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ལོ། ། འདིར་རང་གི་ཐེ་བ་ཁོང་ཤོག་གཞན་རྣམས་
ཡན་ལག་ཚྭས་བ་ལ་ཤོགས་བ་ཡན་ལག་ཅན་ལ་ཤོགས་པར་འདོད་པ་ནི། དེ་རྣམས་ཡན་

३० अष्टम्याः सप्तम्याः श्रुतिश्रुतिं दत्तम् । तत्र श्रुतिं ३५-यां श्रुतिदत्तम् ।

[illegible]

२३ ***དགའ་མི་བྱ། བཤེས་ཆོས་འགྲུལ།

३३ लुक्ता-स-र-ल-सो-या। छे-स-सु-या। ५-सु-या। १२। स-स- ३०६-या। ३०६-या। ३०६-या।

ལག་ཅན་ལ་སོགས་པར་མ་བཞག་ན་དེ་རྣམས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ལ་
 སོགས་པ་ཡང་མེད་པར་མཐོང་ནས་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་འཛིག་མ་
 ཤེས་པས་དེ་ལྟར་འདོད་དེ། དེ་དག་གིས་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པའི་བདགས་དོན་བཅའ་
 རས་མ་རྟོག་ན། དེ་རྣམས་འཛིག་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ།

དེའི་ཕྱིར་ཤིང་ན་སོགས་མིང་དུ་བདགས་པ་ཙམ་དུ་མི་འདོད་པས་ཤིང་ན་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་“གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་
 ཅི་སོག་དུ་རྟོགས་པ་”ཞེས་འགྲེལ་བར་^{༢༠} “གསུངས་ནེ། ལྷགས་དམ་པ་འདིས་ནི་ཡན་ལག་
 ཚོགས་ཙམ་དང་། དེའི་ལ་གྲུལ་སོགས་གང་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པའི་མཚན་གཞིར་
 མ་བཟུང་ཡང་། ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་མིང་དུ་བདགས་པ་ཙམ་ལ་བྱ་བྱེད་ལེགས་པར་
 འཛིག་ཀྱས་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་དུ་འགྲེལ་བ། ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་
 བས། རྣམ་དཔྱད་ཅན་གྱིས་དགོངས་པ་འགྲེལ་ལྷགས་འདི་ལ་སྤང་བར་བྱོལ།

དུག་པ་(དེ་ལྟར་བཞག་པ་ལ་མཐར་འཛིན་གྱིས་དོག་པ་སྤང་སྤྱི་བའི་ཡོན་ཏན་བཟུང་བ་)ལ་ལྟ། དངོས་
 ཀྱི་དོན། དེ་ལ་ཙོད་པ་སྤང་བ། ཤིང་ན་དང་བདག་གི་ཐ་སྡད་རྣམས་དཔེ་དོན་དུ་སྤྱར་བ། རྟོན་
 རས་བདགས་པའི་བདག་ཁས་ལེན་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བཟུང་བ། མཁས་སྤོངས་ཀྱི་འཆིང་
 གྲོལ་གྱི་གཞིའི་བདག་ངོས་གཟུང་བོལ།

དང་པོ་(དངོས་ཀྱི་དོན་)ནི། ^{༢༡} “གང་གི་ཕྱིར་འཛིག་རྟོན་གྱི་ཀུན་ཨོལ་འདི་ལྟར་བཤད་པ་དེ་
 ལྟར་བདགས་དོན་འཆོལ་བའི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པ་བདུན་དུ་དབྱེད་པ་ན། ཡོད་པ་རྟོན་བར་མི་
 འགྱུར་ཞིང་། མ་བདགས་པ་གྲགས་པས་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་བས་སྤྱར་བཤད་
 པའི་རིམ་པ་འདི་ཉིད་གྱིས་བདག་དང་ཤིང་ན་འདི་ལ་སྤྱར་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན། ཆེས་སྤྱར་
 པ་ཁོ་ནར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཏིང་དཔོགས་པར་འགྱུར་རོ། དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།”

^{༢༠} འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟོན་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། སོག་ ༢-ཅ-ན། བྱེད་ ༢-ག།

^{༢༡} འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟོན་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། སོག་ ༢-ཅ-ན། བྱེད་ ༣-ག།

ཙ་པ། རྣམ་བདུན་གྱིས་མེད་གང་དེ་ཇི་ལྟ་བུར།
 ཡོད་ཅེས་རྣམ་འབྱོར་བས་འདིའི་ཡོད་མི་རྟོག་པ།
 དེས་དེ་ཉིད་ལ་འང་བདེ་སྒྲིག་འཕྲུག་འགྱུར་བས།
 འདིར་དེའི་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་འདོད་པར་བྱ།²⁵ ༡༩༠ །

²⁶“ཤིང་རྩ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཅའ་བ་ན་དེས་བར་
 བདུན་པོ་གང་རུང་ཞིག་དུ་རྟོག་པ་ལ། རྣམ་འབྱོར་བས་ཤིང་རྩ་འདིའི་ཡོད་པ་ཉིད་མི་རྟོག་
 རོ།” དེའི་ཚེ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཅའ་བ་ན་མི་རྟོག་པ་གང་དེ་ཇི་ལྟ་བུར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོད་ཅེས་ཏེ་མེད་དོ།

²⁷“དེའི་ཕྱིར་ཤིང་རྩ་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མ་དུག་བའི་ལིང་ཉོག་གིས་
 སྒྲིའི་མིག་ཉམས་བར་བྱས་པ་ཁོ་ནས་བརྟགས་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ནོ་ལྷན་པ་དེ་ལྟར་རྣམ་འབྱོར་བ་ལ་དེས་པ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་ཞིང་།”

ཙ་པ། དེས་དེ་ཉིད་ལ་འང་བདེ་སྒྲིག་འཕྲུག་འགྱུར་བས།
 འདིར་དེའི་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་འདོད་པར་བྱ།

རྣམ་དེས་²⁸“དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཡང་རྣམ་འབྱོར་བ་བདེ་སྒྲིག་དུ་འཕྲུག་བར་འགྱུར་རོ། འང་
 གི་སྒྲུབ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཉམས་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་”བསྟུན། དེ་བས་ན་དབྱུ་མ་
 བའི་སྐབས་འདིར་ཤིང་རྩ་དེའི་གྲུབ་པའི་རྣམ་དེ་“མ་བརྟགས་བར་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་
 བར་བྱའོ།” དབྱུ་མ་བའི་ལྷགས་ལ་མཁས་པ་དག་གིས་སྒྲར་བཤད་པའི་ཕྱོགས་འདི་ནི་སྒྲོན་
 མེད་ཅིང་མན་ཡོན་དང་བཅས་པའི་སྐབས་དུ་བསམས་ཏེ་དེས་བར་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱའོ།” ཞེས་

25 གྲུབ་པ་འང་དེ་བཞིན་འདོད་པར་བྱེད། རྟག་ཚའི་འགྱུར།

26 འཕྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྒྱུ་བཟུམ་ དབྱུ་མ། ལ། ཤོག་ 206-ན། བྱེད་ 6-པ།

27 འཕྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྒྱུ་བཟུམ་ དབྱུ་མ། ལ། ཤོག་ 206-ན། བྱེད་ 8-པ།

28 འཕྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྒྱུ་བཟུམ་ དབྱུ་མ། ལ། ཤོག་ 206-པ། བྱེད་དང་པོ།

གསུངས་པས། འདི་འི་ལུགས་སྒྲིན་མེད་པ་རང་གི་ལུགས་ལ་ཁས་སྤང་བར་བྱའི། འདི་ལ་
ལུགས་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་གནོང་བཀུར་བར་མི་བྱའོ།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་ཅོད་པ་སྤང་བ་)ནི། འདིར་སྒྲུས་པ། ༣༠“རྣལ་འབྱོར་བས་ཐུར་ལྟར་དབྱེད་བ་
ན་ཤིང་རྟ་མ་དམིགས་པ་ལ་རག་མོད། དེའི་ཡན་ལག་ཚྭས་པ་ཅམ་ཞིག་དམིགས་པ་ནི་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྒྲུ་བྱ་ཚྭ་བའི་ཐལ་བ་ལ་སྒྲུ་མ་ཚལ་བ་བྱོད་ནི་བཞད་གདུ་
བྱ་བ་ཞིག་སྟེ།”

ཅ་ག། ཤིང་རྟ་ཡོད་ཉིད་མིན་ན་དེ་ཡི་ཚོ།

ཡན་ལག་ཅན་མེད་དེའི་ཡན་ལག་ཀྱང་མེད།

ཤིང་རྟ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་བ་ཉིད་མིན་ན། དེའི་ཚེ་ཡན་ལག་ཅན་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མེད་
པས། དེའི་ཡན་ལག་དག་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མེད་དོ།

༣༡“གལ་ཏེ་ཤིང་རྟ་སོ་སོར་ཞིག་པ་ན་དེའི་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཚྭས་པ་དམིགས་པ་
ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་སྤྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པར་ཡན་ལག་དག་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་ཅི་སྟེ་
བཞེད་ཅེ་ན། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ།” སོ་སོར་གྲུས་པའི་ཡན་ལག་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་དུ་
འཛིན་པ་ནི། སྤར་དེ་རྣམས་“ཤིང་རྟ་དང་འབྲེལ་བར་རིག་པ་ཁོ་ནས། འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་
འདི་དག་ནི་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་སྒྲུ་དུ་རྟོགས་གྱི། སྤར་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་
ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་དེ་ནི་འཕང་ལོ་སོགས་ཀྱི་རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས། འཕང་ལོ་ལ་
སོགས་པ་ཁོ་ན་ཡན་ལག་ཅན་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་དོ།”

གང་ཟག་དེའི་ངོར་“འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཤིང་རྟ་དང་འབྲེལ་བ་ཡང་རྒྱང་རིང་དུ་སྤངས་
པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། དེའི་ཚེ་དེ་དག་ནི་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་དུ་མི་རྟོགས་སོ། གཞན་ཡང་”ཤིང་

༣༠ འདུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བཞུན། དབུ་མ། ལ། རྟོག་ ༣༠-བ། བྱེད་ ༡-ག།

༣༡ ཤིང་རྟ་མེད་ན་དེ་ཚེ་ཡན་ལག་ཅན། མེད་པས་དེ་ཡི་ཡན་ལག་ཀྱང་ཡོད་མིན། རྟོག་ཚེའི་འགྱུར།

༣༢ འདུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བཞུན། དབུ་མ། ལ། རྟོག་ ༣༠-བ། བྱེད་ ༢-ག།

ན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་དེའི་ཡན་ལག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་“དོན་འདི་ནི།
དཔེ་འདི་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།”³²

ཙ་པ། ཤིང་ན་ཆོག་ན་ཡན་ལག་མེད་དཔེ་བཞིན།³³

སྒོ་མེས་ཡན་ལག་ཅན་བསྐྱེད་པས་ཡན་ལག་གོ། ༡༩༡ །

³²“དཔེར་ན་ཤིང་ན་ཡན་ལག་ཅན་མེས་ཆོག་ན་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་མེད་པ་སྟེ་མེས་
འཆོག་པར་འགྱུར་པའི་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་གཙུག་ཤིང་གཙུག་པས་པ་ལས་བྱུང་
པའི་མི་དམིགས་པ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མེས།” ཡན་ལག་ཅན་ཤིང་ན་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པ་“ལུས་པ་མེད་པར་བསྐྱེད་པ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་མེས་བྱུང་ཤིང་དུ་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་
དག་གིས་ཀྱང་བདག་ཉིད་རྒྱལ་ཚུགས་པར་ཉེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་མྱོད་པར་བྱེད་མི་རྒྱས་
ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མེས་ངེས་པར་བསྐྱེད་པས་པའི་ཕྱིར་རོ།”

གསུམ་པ་(ཤིང་ན་དང་བདག་གི་མ་ལུང་རྣམས་དཔེ་དོན་དུ་བྱར་བ་)ནི། ³³“ཇི་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
བདེན་པ་མི་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བདེ་བླག་དུ་
འབྱུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཤིང་ན་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་བསམས་ཏེ་བདེན་ནས་གདགས་
པ་རྣམ་པར་བཞག་པ།”

ཙ་པ། དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པས་བྱུང་པོ་དང་།

ཁམས་དང་དེ་བཞིན་སྒྲིམ་ཆེད་དུག་བརྟེན་ནས།

བདག་ཀྱང་ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད།

32 འབྱུག་པ་རང་འགྲེལ་ རྟེན་བཟུང་། དབྱ་མ། ༡༣ ཤོག་ 206-བ། རྩེད་ 4-བ།

33 སྒོ་མེས་ཡན་ལག་ཅན་བསྐྱེད་པས་ཡན་ལག་གོ། ཤིང་ན་ཆོག་པའི་ཡན་ལག་བཞིན་དུ་མེད།
རྟོག་ཆོའི་འགྱུར།

34 འབྱུག་པ་རང་འགྲེལ་ རྟེན་བཟུང་། དབྱ་མ། ༡༣ ཤོག་ 206-བ། རྩེད་ 6-བ།

35 འབྱུག་པ་རང་འགྲེལ་ རྟེན་བཟུང་། དབྱ་མ། ༡༣ ཤོག་ 206-བ། རྩེད་ 8-བ།

དེ་བཞིན་དུ། འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཉེ་བར་ལེན་པ་^{༣༧} ལྷང་པོ་ལྷ་དང་།
ཁམས་དུག་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲེ་མཆེད་དུག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཀྱང་ཤིང་ན་ལྷར་ཉེ་བར་ལེན་
པ་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་དུ་བདགས་པའི་བྱིར་རོ།

ཙ་བ། ཉེར་ལེན་ལས་ཡིན་འདི་ནི་བྱེད་བོའང་ཡིན། ༡༩༢ །

དེ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལྷང་པོ་ནི་ལས་ཡིན་ལ། བདག་འདི་ནི་བྱེད་བོའང་ཡིན་ན་
ཞེས་རྒྱས་པར་བཞག་གོ།”

བཞི་བ་(བརྟེན་ནས་བདགས་པའི་བདག་ཁམས་ལེན་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བཟུན་པ་)ནི། བདག་
^{༣༨} བརྟེན་ནས་གདགས་པ་ལ་འཛིག་པ་ན། བརྟེན་པ་དང་མི་བརྟེན་པ་ལ་སྟགས་པའི་མཐར་
འཛིན་གྱི་རྟོག་པའི་རྟེན་མིན་པས་མི་རྟག་པ་ལ་སྟགས་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་
རྟོག་པ་བསྒྲིག་པར་སྒྲ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་ག།”

ཙ་བ། དངོས་ཡོད་མིན་བྱིར་འདི་ནི་བརྟེན་མིན་ཞིང་།

མི་བརྟེན་ཉིད་མིན་འདི་ནི་སྒྲེ་འཛིག་མིན།

འདི་ལ་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སྟགས་པ་ཡང་།

ཡོད་མིན་དེ་ཉིད་དང་ནི་གཞན་ཉིད་མེད། ༡༩༣ །

^{༣༩} ལྷང་པོ་བདག་ལ་བརྟེན་ནས་བདགས་པའི་བདག་འདི་ནི་བརྟེན་པ་དང་མི་བརྟེན་པ་
ཉིད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། གལ་ཏེ་བདག་མི་བརྟེན་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་ན་
ནི།” བདག་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་གཉིས་ངོ་བོ་མ་དད་པ་མི་རྩང་བས་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉིད་བདག་
དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྷན་བདག་སྐད་ཅིག་སོ་སོ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲེ་འཛིག་སོ་སོར་བྱེད་པས་ལྷ་

༣༧ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱེ་བཟུན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༠༧-ན། བྱེད་ ༢-ག།

༣༨ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱེ་བཟུན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༠༧-ན། བྱེད་ ༥-ག།

༣༩ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱེ་བཟུན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༠༧-ན། བྱེད་ ༩-ག།

ཐུ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། རྟེན་བར་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་རྣམས་དེའི་རྟེན་བར་ལེན་བ་ཐོར་འགྱུར་བའི་ཐུར་མི་འགྲུལ་སོ།།

དེ་བཞིན་དུ་བཞུགས་པ་སྟེ་རྟེན་གཤམ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་རྟེན་ན་ཐོན་གྱི་ཆེ་རབས་སུ་བྱུང་བའི་དུས་ཀྱི་བདག་དེ་ནི་དེ་འདིར་བྱུང་བའི་བདག་ཡིན་པ་དང་། ཆེ་ལྷ་མ་དང་འདིའི་བདག་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་བར་ལེན་བའི་ཐུང་ཐོང་ཐོ་ཐོ་ཐ་དད་བ་ཡིན་པས། བདག་གཅིག་དུ་མི་བྱུང་སྟེ་རྟེན་བར་ལེན་བ་ལས་ཐོ་ཐོ་ཐ་དད་བའི་བདག་མེད་པའི་ཐུར་རོ། ཅ་མེད། ལ་ཏེ་ཐུང་ཐོ་བདག་ཡིན་ན། རྟེན་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལས་ན་འདི་ནི་རྟེན་འཇིག་མིན་ཞེས་པའི་ཐུང་བར་གཉིས་བཞེད་བ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་བ་ཡིན་ན། ཞེས་གསུངས་དེ། རྟེན་འཇིག་ནི་ཐོ་ཐོ་ནི་དུས་གྲུབ་པའོ།

ཅ་ག། འདི་ལ་རྟེན་བ་ནི་དེ་ལ་སོགས་པ་ཡང་།

ཡོད་མིན་ ..... །

“བདག་འདི་ལ་རྟེན་བ་ནི་དེ་ལ་སོགས་པའི་བཞི་ཚན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་བ་མིན་དེ། ཅ་མེ་ལས་དེ་བཞིན་གསལ་བ་རྟེན་བའི་ཐབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་རྟོག་བར་མཛད་བ་ན། “རྟེན་དང་མི་རྟེན་ལ་སོགས་པ་ཞི། རྟེན་བ་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད།” ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ།

ཅ་ག། ..... དེ་ནི་དེ་དང་ནི་གཞིན་ཉིད་མེད།

བདག་འདི་ནི་དེ་ནི་དེ་ཐོ་ཐོ་གཅིག་བ་དང་གཞན་ནི་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱུ་མཚན་ནི།

ཅ་ག། དཔོན་ཡོད་མིན་གྱིར་ ..... །

༡༠ ཅ་མེ་རབ་བྱེད་བཙོ་བཀུད་པ། ཆོགས་བཅད། དང་པོ།

༡༡ འཕྲུག་བ་རང་འབྲེལ་། རྟེན་བཞུགས་། དུས་ལ། ལ། ཐོག་ ༡༠༧-བ། ཐུང་ ༡-བ།

༡༢ ཅ་མེ་རབ་བྱེད་རྟེན་གཉིས་པ། ཆོགས་བཅད། འཕྲུག་ཅིག་པ།

བདག་ཅེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་པའི་བྱིར་རོ། ཇི་སྐད་དུ་
མདོ་ལས།^{༡༢} མི་ཟད་པ་ཡི་ཚེས་བཞི་ནི། འཇིག་རྟེན་མགོན་གྱིས་བསྟན་པ་ལྟེ། སེམས་ཅན་
ནམ་མཁའ་བྱང་ཆུབ་སེམས། དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཚེས་རྣམས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་ཐུག་
ཡོད་ན། དེ་དག་ཡོངས་སུ་ཟད་འགྱུར་གྲང་། མེད་བ་དེ་དག་མི་ཟད་དེ། དེ་བྱིར་དེ་དག་ཟད་
མེད་གསུངས།^{༡༣} ཞེས་སོ། །སེམས་ཅན་ཐུག་ཐེད་པས་མི་ཟད་པར་གསུངས་པ་ནི་
འདིར་བྱངས་སོ། །

ལྷ་མ་(མཁས་མོངས་ཀྱི་འཆིང་གྲྲུ་གྱི་གཞིའི་བདག་པོས་གསུང་བ་)ནི།^{༡༤} “གང་ཞིག་བཏགས་དོན་
རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཅའ་བ་ན། ཏྲག་པ་དང་མི་ཏྲག་པ་ཉིད་དུ་མི་སྤྱིད་ཅིང་།” བདག་“གང་
ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཉིད་མ་མཐོང་ཞིང་། མ་དེག་པའི་དབང་གིས་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཞེན་ནས།” འཇིག་ལྷས་བདག་འདི་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་མཛོན་
པར་ཞེན་པ་རྣམས་འཁོར་བར་འགྱུར་ལ། བདག་^{༡༥} “གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་ཚེས་པ་ན། ལྷ་
ལྟེགས་པ་བདག་འཚོལ་བ་དེའི་རིགས་བས་བྱང་པོ་ཉིད་བདག་དུ་མི་འཐད་པར་”མཐོང་བས།
བདག་“དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་པོ་ལས་ངོ་བོ་མ་དད་པར་
ཞེན་ཅིང་། རང་གི་ལྷེ་བ་རྣམས་གྱིས་བྱང་བྱང་པོ་ལས་ངོ་བོ་མ་དད་པའི་བདག་མེད་དོ་ལྷ་མ་
ཞིང་འབྱུལ་བས། བྱང་པོ་ཅམ་ཉིད་བདག་དུ་ཁས་སྤངས་དེ།” དེ་གཉིས་གང་བྱང་ཞིག་དུ་
ཁས་སྤང་དགོས་ལྷ་མ་དུ་བསམས་པསོ།^{༡༦} “གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་བྱིན་ཅིག་མ་ལོག་པར་འཆད་
པ་རྣམས་ནི། ལྷ་མ་དེ་གཉིས་གང་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ལྷ་མ་དུ་རིག་ནས་ལན་བརྒྱར་གྲོལ་
བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་བདག་ཡིན་ཞིང་།”

༡༢ མདོ་ལུང་དེ་ནི་འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ་དུ་བྱངས་པར་མཛོད་པ་དེ་ཉིད་འདིར་བྱངས་པར་མཛོད་པ་མིན་ནམ་
ལྷ་མ་སོ། རྩེ་བལྟན། དབུ་མ། ལ། བོན་ ༣༠༥-ལ། རྩེང་ ༢-ལ།

༡༣ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བལྟན། དབུ་མ། ལ། བོན་ ༣༠༤-ན། རྩེང་ ༢-ལ།

༡༤ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བལྟན། དབུ་མ། ལ། བོན་ ༣༠༤-ན། རྩེང་ ༣-ལ།

༡༥ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བལྟན། དབུ་མ། ལ། བོན་ ༣༠༤-ན། རྩེང་ ༤-ལ།

༡༦ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བལྟན། དབུ་མ། ལ། བོན་ ༣༠༤-ན། རྩེང་ ༥-ལ།

ཅ་ག། གང་ལ་དུག་ཏུ་འགྲོ་ན་མས་ངར་འཛིན་སྟོ།།

རབ་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ཡི་གང་ཡིན་དེར།།

ང་ཡིར་འཛིན་སྟོ་འབྱུང་བའི་བདག་དེ་ནི།།

མ་བཟླགས་གྲགས་པར་གཏི་མུག་ལས་ཡིན་ནོ།། ༡༩༧ །

“འགྲོ་བ་མི་དང་ཡི་དུགས་དང་དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པར་གནས་པ་མཐའ་དག་རྣམས་
ལ། དུག་ཏུ་དམིགས་བའི་གཞི་གང་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་ངར་འཛིན་བའི་སྟོ་རབ་ཏུ་འབྱུང་
ཞིང་། གང་དུ་བདག་འདི་དབང་བྱེད་བ་ཉིད་དམ། བདག་དེ་དང་འབྲེལ་བ་འགའ་ཞིག་ཏུ་
འགྱུར་བ་བདག་འདི་གདགས་བའི་རྟེན་མིག་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་། སྤྱི་
རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་བདག་དེ་ཡི་བདག་གི་བ་གང་ཡིན་པ་དེར། ང་ཡི་བར་འཛིན་བའི་སྟོ་འབྱུང་
བའི་བདག་དེ་ནི།” མ་བཟླགས་པའི་གྲགས་བའི་ངར་གཏི་མུག་གྱེ་”མི་ཤེས་པ་ལས་གྲུབ་པ་
ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།”

“གང་གི་སྤྱིར་བདག་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་གཏི་མུག་གྱེ་
མི་ཤེས་པ་ལས་ཡོད་པར་ཐ་སྐད་འདོགས་བའི་སྤྱིར། རྣལ་འབྱོར་བས་དེ་འདྲ་བའི་བདག་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་དམིགས་ལ། དེ་མ་དམིགས་ནའང་མིག་ལ་སོགས་པ་བདག་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་དེའི་རྟེན་བར་ལེན་པ་རྣམས་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་དེ། འདི་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་བས་
ནི་བདག་དང་བདག་གི་བའི་གཞིའི་དངོས་པོ་འགའ་ལ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་
དམིགས་པ་མེད་དེ། དེའི་སྤྱིར་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་”དེ། ཅ་ཤེ་ལས།” “ནང་དང་
སྤྱི་རྒྱུ་ཉིད་དག་ལ། བདག་དང་བདག་གི་སྐམ་ཟད་ན། རྟེན་བར་ལེན་པ་འགག་འགྱུར་ཞིང་།
དེ་ཟད་བས་ན་སྤྱི་བ་ཟད།” ཅེས་གསུངས་སོ།།

༡༧ འཇུག་པ་རང་འབྲེལ། གྱེ་བཟླ། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༧-ན། སྤྱིང་ ༩-ག།

༡༨ འཇུག་པ་རང་འབྲེལ། གྱེ་བཟླ། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༧-ག། སྤྱིང་དང་ག།

༡༩ ཅ་ཤེ་རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་ག། རྟེན་པ་བཅད། བཞི་ག།

གཉིས་པ་(བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བ་དགག་བ་)ནི། ༡༡“ཡང་ཇི་ལྟར་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་བདག་གི་བ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅེ་ན།”

ཅ་པ། གང་གིས་བྱེད་པོ་མེད་ཅན་ལས་མེད་པ།

དེ་གིས་བདག་གི་བདག་མེད་པར་ཡོད་མིན། ༡༢

དེ་གིས་བདག་དང་བདག་གི་སྒྲིང་ལྟ་ཞིང་།

ནལ་འབྱུར་བ་དེ་ནམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར། ༡༤ ॥

༡“ཇི་ལྟར་བྱེད་པ་པོ་ཇ་མཁན་མེད་པ་ཅན་གྱི་ལས་སུ་གྲུབ་ཇ་བྱམ་མེད་པ་དེའི་གིས་བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི། བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཡོད་པ་མིན་ན། དེའི་གིས་བདག་དང་བདག་གི་བ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྒྲིང་པར་ལྟ་ཞིང་། དེའི་དོན་གོམས་བར་བྱེད་པ་ན་ནལ་འབྱུར་བ་དེ་འཁོར་བ་ལས་ནམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ།”

༢“གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་དམིགས་པ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་རྟོག་པའི་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ནམས་ཟད་པར་འགྱུར་བས། ཉན་རང་ནམས་ཡང་སྤྱད་ལེན་པ་མེད་པར་སྤང་ན་ལས་འདའ་ལ། བྱང་སེམས་ནི་དེ་འདྲ་བའི་བདག་མེད་པ་མཐོང་དུ་ཐིན་ཀྱང་། སྤང་ཇེའི་གཞན་གྱི་དབང་གིས་བྱང་ཆུབ་པར་དུ་སྤྱད་པའི་ལྷན་གྱི་སྒྲེ་བ་འཛིན་པར་བྱེད་དོ།” དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་གནད་དམ་པ་ཡིན་པའི་གིས་“མཁས་པས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བདག་མེད་པ་ཡོངས་སུ་བཅའ་བར་བྱའོ།”

༡༡ འབྱུག་པ་རང་འབྱེལ། ཇེ་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། སོག་ ༣༤-ག། བྱང་ ༢-ག།

༡༢ བདག་ཉིད་མེད་པར་བདག་གིས་མེད། རྟག་ཆའི་འགྱུར།

༡༣ “བདག་གི་སྒྲིང་ལྟ་བས། རྟག་ཆའི་འགྱུར།

༡༤ འབྱུག་པ་རང་འབྱེལ། ཇེ་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། སོག་ ༣༤-ག། བྱང་ ༢-ག།

༡༥ འབྱུག་པ་རང་འབྱེལ། ཇེ་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། སོག་ ༣༤-ག། བྱང་ ༡-ག།

གསུམ་པ་(བདག་དང་ཤིང་ཉི་དབྱུང་བ་དངོས་པོ་གཞན་ལ་ཡང་བསྐྱེ་བར་བཟུང་བ་)ལ་གསུམ། བྱམ་
ལྷམ་སྟགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་བསྐྱེ་བ། ལྷ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ལ་བསྐྱེ་བ། དེ་ལ་གཞན་གྱི་
ཚུད་པ་སྤང་བ་ལོ།

དང་པོ་(བྱམ་ལྷམ་སྟགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་བསྐྱེ་བ་)ནི། ལྷ་ལྷ་ལ་བདག་དང་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་
བའི་གདགས་པ་རྣམས་ཤིང་ཉི་དབྱུང་བ་དང་མཚུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་གཞན་
རྣམས་ཀྱི་དབྱུང་བ་ཡང་ཡིན་ནི་ཞེས་བཟུང་བའི་བྱིང་།”

ཅ་བ།

བྱམ་པ་ལྷམ་བྱ་རེ་ལྗེ་དམག་དང་ནགས་ཚལ་སྤྱོད་པ་ལྷོན་ཤིང་དང་།

ཁང་བྱིས་ཤིང་ཉ་བྱན་དང་མགྲོན་གནས་ལ་སྟེ་དངོས་རྣམས་གང་དག་དང་།”

གང་དག་བྱམ་པ་དང་ལྷམ་བྱ་དང་རེ་ལྗེ་དང་། དམག་དང་ནགས་ཚལ་དང་། འབྲེང་བ་
དང་ལྷོན་ཤིང་དང་། ཁང་བྱིས་དང་ཤིང་ཉ་བྱན་དང་། འགྲོན་གནས་ལ་སྟགས་བའི་དངོས་པོ་
ལྷ་དེ་རྣམས་ཤིང་ཉི་རྣམ་པར་དབྱུང་བས། རང་རང་གི་བདག་སྟོན་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཅལ་
བ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། བཅལ་བ་དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་བར་ཉེ་མ་དབྱུང་བར་འཇིག་རྟེན་ན་
གཤམ་བའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་ལོ།

ཤིང་ཉ་བྱན་ལ་སྟེ་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་གི་ཀ་ཀ་ཀ་ནི་འཁོར་ལོ་ཅན་ཉེ་ཤིང་ཉི་བྱན་ཇ་སྟག་
གསུམ་ཅམ་འགོལ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་དང་བར་ཡང་ཡོད་པའི་ཁང་བ་གཅིག་ཡིན་ཟེར་རོ།

ཅ་བ། དེ་བཞིན་གང་དག་སྒོ་ནས་སྐྱེ་འདིས་བསྐྱེད་པ་དེ་རྣམས་རྟོགས་བྱ་སྟེ།”

ལྷ འབྲེང་བ་རང་འགྲེལ། ལྗེ་བཟུང་། དབྱུང་བ། ཤིག་ ༣༤-པ། རྟེན་ ༩-པ།

ལྷ བྱམ་ལྷམ་རེ་ལྗེ་དམག་དང་སྤྱོད་པ་ནགས་ཚལ་དང་།

ཤིང་ཉ་བྱན་དང་ཁང་བྱིས་ལ་སྟགས་དངོས་པོ་རྣམས། རྟག་ཚུའི་འགྲུར།

ལྷ འབྲེང་བ་རང་འགྲེལ། ལྗེ་བཟུང་། དབྱུང་བ། ཤིག་ ༣༥-པ། རྟེན་དང་སྟེ།

“ཅེ་བཞིན་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་”གང་དག་གི་སྒོ་ནས་སྒྲེ་བ་
འདིས་བཟུང་བ་ཞིང་ཐ་ཟུན་བཏགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་། ༥༥ “མ་བཏགས་པའི་བྲགས་པ་ཁོ་ནར་
ཡོད་པར་རྟོགས་པར་བྱ་གྱེ།”

ཙ་བ།

གང་གིས་བྱུང་བ་དཔང་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལྷན་ཅིག་ཙྏང་མི་མཛད་གྱིར་རོ། ༥྇ ༡༩༩ །

ཁྱུ་མཚན་“གང་གི་གྱིར་ན་བྱུང་བའི་དཔང་པོ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་ལྷན་ཅིག་འཇིག་རྟེན་ལ་
མི་མཐུན་པའི་ཙྏང་བ་མི་མཛད་པར་གསུངས་པའི་གྱིར་”དེ།

དགོན་བཅེགས་གྱི་ཚྲིམ་པ་གསུམ་བཟུན་པ་ལས། ༥྇ “འཇིག་རྟེན་དང་དང་ལྷན་ཅིག་ཙྏང་
གྱི། ང་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་མི་ཙྏང་དོ།” ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་ཟུན་གཞོད་མེད་གྱིས་ཡོད་པར་
བཞག་པ་རྣམས། བྱུང་བས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་གསུངས་པས་ན། “འཇིག་རྟེན་གྱི་
བྲགས་པ་ལ་གཞོད་པར་མི་བྱུང་། གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་དངོས་པོ་གང་དག་གིས་ཇི་
ལྟར་ཐ་ཟུན་འདོགས་སྟེ་ན། དེ་བཟུན་པའི་གྱིར་བཤད་པ།”

ཙ་བ།

ཡན་ལག་ཡོན་ཏན་འདོད་ཆགས་མཚན་ཉིད་དང་ནི་བྱད་གིང་ལ་སྟུང་དང་།

ཡོན་ཏན་ཅན་ཡན་ལག་ཅན་ཆགས་དང་མཚན་གཞི་མེ་ལ་སྟགས་དོན་དག།

དེ་རྣམས་གིང་ཉིད་རྣམ་དབྱུང་བྱས་པས་རྣམ་བདུན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་།

༥༥ གང་གི་སྒོ་ནས་འགྲོ་འདིས་བཟུང་བཞིན་རྟོགས་བྱ་གྱེ། རྟག་ཚུའི་འགྲུལ།

༥྇ འཇིག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱེ་བཟུན། དབུ་མ། ལ། རྟོག་ ༢༠༩-ན། རྒྱུང་དང་གོ།

༥྇ འཇིག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱེ་བཟུན། དབུ་མ། ལ། རྟོག་ ༢༠༩-ན། རྒྱུང་ ༢-ག།

༥྇ བྱུང་དཔང་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཙྏང་བ་མི་མཛད་གྱིར། རྟག་ཚུའི་འགྲུལ།

༥྇ ཚྲིམ་པ་གསུམ་བཟུན་པ། རྒྱེ་བཟུན། དགོན་བཅེགས། ༡༡ རྟོག་ ༩-ག། རྒྱུང་ ༥-ག།

འབྲས་བུ་ཡང་ནི་རྒྱ་ཡོད་ལྟར་ན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་ཁྱིར།⁶⁶

གལ་ནེ་རྒྱ་ཡིས་བསྐྱེད་བར་བུ་བ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་བ་དེ་ལྟ་ན་སྐྱེ་བྱེད་དེ་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། གལ་
ནེ་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་ན་ནི་སྐྱེད་བ་དེ་མེད་པས། འབྲས་བུ་དེ་རྒྱ་མེད་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ།
འབྲས་བུ་ཡང་ནི་རྒྱ་ཡོད་བར་གྱུར་ན། དེ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་ཁྱིར་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་
ཀྱང་ཅན་ཚུན་སྐྱོས་ནས་ཡོད་བ་ཡིན་གྱི།⁶⁷ རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་བ་མིན་ནོ། ཅི་ལྟར་རྒྱ་
འབྲས་རང་གི་ངོ་པོས་གྲུབ་བར་སེམས་ན། གྲི།

ཅ་ག། གང་ལས་གང་ཞིག་འགྱུར་བ་གང་ཞིག་ལས་

སྤར་གང་ཞིག་འགྱུར་བ་སྤྲོས།⁶⁸ ༡༩༤ །

རྒྱ་འམ་འབྲས་བུ་གང་ལ་བཞེན་ནས་དེ་གཉིས་གང་ཞིག་དུ་འགྱུར་བ་གང་ཞིག་སྐྱེ་དེ་
གཉིས་ལས་སྤར་རྒྱ་གང་ཞིག་གས་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་འགྱུར་བ་དེ་སྤྲོས་ཤིག་”

⁶⁶ “དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བ་ལ་རྒྱ་ལྟ་ལྟ་བ་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱའི་དུས་སུ་རྒྱའི་སྐྱོས་ས་
འབྲས་བུ་དེ་གྲུབ་དགོས་པས་སོ། འབྲས་བུ་སྤར་བ་ཡང་མི་རིགས་ནེ་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་བས་སོ།
“དེའི་ཁྱིར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་གདགས་བ་ཡང་ཤིང་ན་ལྟར་ཅན་ཚུན་བཞེན་ནས་གྲུབ་བར་རིག་
བར་བུའི་རང་བཞིན་ལས་གྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། གཞན་ཡང་གལ་ནེ་རྒྱ་ཡིས་འབྲས་བུ་རང་
བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་བར་བྱེད་ན། འབྲས་བུ་དང་བྱེད་ནས་སམ་མ་བྱད་བར་སྐྱེད་བར་བྱེད།”

ཅ་ག།

གལ་ནེ་ཁྱོད་གྱི་རྒྱ་ཡིས་བྱད་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་བྱེད་ན་དེ་ཡི་ཆོ།

66 བསྐྱེད་བུ་བསྐྱེད་བས་ན་དེ་རྒྱ་ཡིན་ལ། འབྲས་མི་བསྐྱེད་ན་དེ་རྒྱ་ཉིད་མི་འགྱུར་ཞིང་།
འགྱུར་བའི་ཁྱིར། རྒྱ་ཆོའི་འགྱུར།

67 འབྲས་པ་རང་འབྲེལ། རྐྱེ་བལྟན། དབུ་མ། ༡། ཤོག་ ༢༠༦-བ། བྱེད་ ༢-ག།

68 གང་ལས་གང་ཞིག་འགྱུར་བ་གང་ཞིག་འགྱུར་སྤྲོས། རྒྱ་ཆོའི་འགྱུར།

69 འབྲས་པ་རང་འབྲེལ། རྐྱེ་བལྟན། དབུ་མ། ༡། ཤོག་ ༢༠༦-བ། བྱེད་ ༢-ག།

དེ་དག་རྒྱལ་པ་གཅིག་པས་མྱེད་བྱེད་འབྲས་བྱ་ཐ་དང་མེད་འབྲས་ཞིང་།

སོ་སོར་ན་ནི་རྒྱ་འདི་རྒྱ་མིན་རྣམས་དང་བྱེད་པར་མེད་འབྲས་ལ།

གཉིས་པོ་འདི་དག་སྤངས་ནས་རྟོག་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་འབྲས་

མ་ཡིན། ༡༩༩ །

༡༩་་་དེ་ལ་གལ་ནེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷ་ར་ན་རྒྱ་ཡིས་འབྲས་བྱ་དང་ཐུང་ནས་འབྲས་བྱ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན།
དེ་ཡི་ཆེ་རྒྱ་འབྲས་དེ་དག་རྒྱལ་པ་གཅིག་ཏུ་འབྲས་རྟེ། སྤང་དག་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱ་ཐུང་པ་བཞིན་ནོ།
གཅིག་ཏུ་སོང་ན་འདི་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱའི་ཞེས་དབྱེ་པར་མི་རྒྱས་རྟེ། སྐྱེད་བྱེད་དང་འབྲས་བྱ་ཐ་
དང་མེད་པར་འབྲས་བའི་བྱིར་གང་གིས་གང་ཞིག་སྐྱེད་པར་འབྲས།”

ཅ་ག སོ་སོར་ན་ནི་རྒྱ་འདི་རྒྱ་མིན་རྣམས་དང་བྱེད་པར་མེད་འབྲས་ལ།

གཉིས་པོ་འདི་དག་སྤངས་ནས་རྟོག་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་འབྲས་མ་ཡིན། ༡༩༩ །

༡༩་་་ཅེ་སྤྱེ་སོ་སོར་དེ་མ་ཐུང་པར་སྐྱེ་ན་ནི། འབྲས་བྱའི་རྒྱར་འདོད་པ་འདི། དེའི་རྒྱ་མིན་པ་
རྣམས་དང་སྐྱེད་མི་སྐྱེད་བྱེད་པར་མེད་པར་འབྲས་རྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་པ་
རྣམས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཏུ་འབྲས་བའི་བྱིར་རོ། རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤྱ་
བ་ལ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ལ་ཐུང་མ་ཐུང་གི་རྟོག་པ་གཉིས་པོ་འདི་དག་སྤངས་ནས་དེ་དེ་མ་
གཉོགས་པའི་རྟོག་པ་གསུམ་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་འབྲས་བ་མ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པའི་རྒྱས་འབྲས་བྱ་མི་སྐྱེད་པ་ཁོ་ནསོ། དེའི་བྱིར།”

༡༩་ གལ་ནེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིས་ཐུང་ནས་འབྲས་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ན། རྣམ་ཆོའི་འབྲས།

༢༠ རྒྱལ་པ་གཅིག་པས་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་ཐ་དང་མེད་འབྲས་ཞིང་།

མ་ཐུང་ན་ནི་རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་བྱེད་པར་མེད་འབྲས་ལ།

གཉིས་པོ་སྤངས་ནས་རྟོག་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་འབྲས་མ་ཡིན། རྣམ་ཆོའི་འབྲས།

༢༡ འབྲས་པ་རང་འབྲེལ། རྒྱ་བཞུན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༠༩-ག། བྱེད་ ༥-ག།

༢༢ འབྲས་པ་རང་འབྲེལ། རྒྱ་བཞུན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༠༩-ག། བྱེད་ ༩-ག།

ཙ་ག། ཅི་ལྟེ་ཁྱོད་གྱི་རྒྱ་ཡིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་དེ་བྱིར་འབྲས།
 ཞེས་བུ་ཡོད་མིན་ ..... །

ཅི་ལྟེ་ཁྱོད་གྱི་ལྟ་རྟོག་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་“རྒྱ་ཡིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་དེའི་
 བྱིར་”འབྲས་བུ་ཞེས་བུ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ལ། རྒྱ་རྒྱ་ཉིད་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ནི། འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ན།

ཙ་ག། ..... འབྲས་བུ་ལ་རྒྱ་ནི་རྒྱ་མེད་ཅན་འབྱུར་ཡོད་པའང་མིན།^ཡ

གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་དང་བྲལ་བ་སྟེ་མེད་པར་ཡང་རྒྱ་རྒྱ་ཉིད་དུ་འཛོག་རྒྱས་ན་ནི། ^ཡ“དེའི་
 ཚེ་རྒྱ་ནི་རྒྱར་”འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་“མེད་པ་ཅན་དུ་འབྱུར་ན། འདི་ནི་ཡོད་པའང་མིན་དེ།
 དེའི་བྱིར་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། འོ་ན་ཁྱོད་གྱི་ལྟ་རྟོག་ནི་ལྟ་རྟོག་ཡིན་
 ཞེ་ན།”

ཙ་ག།

གང་བྱིར་འདི་^ཡདག་གཉིས་ཆར་ཡང་ནི་སྐྱ་མ་དང་འབྲ་དེ་ཡི་བྱིར།

བདག་ལ་སྦྱོན་དུ་མི་འབྱུར་འཛོག་དེན་བ་ཡི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད། ༢༧ །

སྐལ་བ་གང་གི་ལྟ་རྟོག་ནི་བསྐྱེད་བུ་སྐྱེད་བྱེད་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་
 པ་དེ་ལ། རྒྱས་འབྲས་བུ་དང་བྲལ་མ་བྲལ་གྱི་བདག་པ་བྲལ་ནས་སྦྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱོན་དུ་
 འབྱུར་བ་ཡིན་གྱི།

ཡ་ ཅི་ལྟེ་རྒྱ་ཡིས་འབྲས་མི་བསྐྱེད་ན་འབྲས་མེད་པས།

འབྲས་བུ་ལ་རྒྱ་ནི་རྒྱ་མེད་ཅན་འབྱུར་འདོད་པའང་མིན། ནག་ཚཱི་འབྱུར།

ཡ་ འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་པ་ལྟ་ན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༧-ན། བྱེད་ ༢-ག།

ཡ་ གང་བྱིར་འདི་གཉིས་སྐྱ་མ་དང་འབྲ་དེ་ཡི་བྱིར། ནག་ཚཱི་འབྱུར།

བདག་ལ་སྦྱོན་མེད་འཛོག་དེན་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད། ནག་ཚཱི་འབྱུར།

གང་གི་བྱིར་^{ལྷ་}གང་གི་ལྷ་ར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ལོག་པར་གྱུན་བརྟགས་པའི་དབང་གིས་
བསྐྱེད་ཅིང་མ་སྟངས་ཅམ་གྱི་རྟོག་པས་བཞག་པའི་བྱིར། ལྷ་འབྲས་འདི་དག་གཉིས་ཅང་ཡང་ནི་
རྒྱ་མ་དང་འདྲ་བར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཞིང་།”

“རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པའི་སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་པ་
ལྟར། མ་སྟངས་པའི་“རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅམ་གྱིས་འཛིག་པའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ནི།” རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ལྷ་འབྲས་ཁས་ལེན་པ་ལ་བཞོད་པའི་སྐྱོན་མཚུངས་པ་“བསམ་དུ་མེད་པ་
ཉིད་དོ།”

ཅ་ག ..... དེ་ཡི་བྱིར།

བདག་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད། ༡༧༠ །

“དེ་ཡི་བྱིར་བདག་ལ་ཇི་སྟངས་བཤད་པའི་ཐུང་མ་ཐུང་གི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། འཛིག་
རྟེན་ལ་གྲགས་པ་ཡི་དངོས་པོ་མ་བརྟགས་པར་གྲུབ་པ་ལྷ་འབྲས་དང་གིང་རྟ་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པས་མམས་ཅད་འགྲུབ་སོ།”

འདིར་འབྲེལ་པས་^{ལྷ་}དགག་བྱའི་བྱུང་བར་རང་བཞིན་གྱིས་དང་རང་གི་ངོ་མོས་གྲུབ་པ་
སོགས་ཀྱི་ལྷ་འབྲས་ལ་གཞིན་པ་བཞེད་པ། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་སྐྱ་མ་ལྟར་སྐྱ་བ་ལ་ཚུར་ལ་
བསྐྱོག་ན་མི་འབྲུག་ཅེས་སྐྱ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་ཡོད་པ་གཉིས་ཀྱི་
བྱུང་བར་མ་སྐྱེད་པའི་ལན་ལྟར་སྐྱང་འབའ་ཞིག་འདེབས་པ་མི་བྱུང་།

ལྷ་ འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་ན། དབྱ་མ། ལ། མོག་ ༡༧༠-ན། རྟེན་ ༡-ག།

ལྷ་ འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་ན། དབྱ་མ། ལ། མོག་ ༡༧༠-ན། རྟེན་ ༡-ག།

ལྷ་ ཀ། འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་ན། དབྱ་མ། ལ། མོག་ ༡༧༠-ག། རྟེན་ ༡-ག།

ཁ། ལྷ་དང་འབྲས་བྱ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་སྟེ། ཅེ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་དེ་གཉིས་རང་གི་ངོ་
མོས་གྲུབ་པར་མེས་པ་ན།

ག། གཞན་ཡང་གལ་ནི་ལྷ་འབྲས་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན། རྟེན་ ༡-ག།

ང། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ལྷ་འབྲས་བྱ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་ཁོ་ནས། རྟེན་ ༧-ག།

གསུམ་པ་(དེ་ལ་གཞན་གྱི་ཚད་པ་ཐུང་བ་)ལ་གཉིས། ལྷ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
འཁོག་པ་ལ་སྒྲིན་མཚུངས་པའི་ཚད་པ། རང་ལ་སྒྲིན་མི་མཚུངས་པའི་ལན་བཏུན་བཅོ།

དང་པོ་(ལྷ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འཁོག་པ་ལ་སྒྲིན་མཚུངས་པའི་ཚད་པ་)ནི། ^{༤༠}“འདིར་ལྷ་
འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་ལན་དུ། ཁ་ཅིག་འདི་རྒྱ་དུ་ལྷ་འབྲས་བྱ་སྒྲིད་པ་
ལ་ཐུང་མ་ཐུང་གི་བཏག་པ་བྱེད་པ་ནི་ཁྱེད་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།”

ཅ་པ། ལྷ་འབྲིན་འདིས་ལྷ་དབྱུང་བྱ་ཐུང་ནས་འབྲིན་ནམ་མ་ཐུང་བར།

ཡིན་ཞེས་ཉེས་པ་འདི་ནི་ཁྱོད་ལ་འང་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ།^{༤༡}

ཁྱོད་གྱི་ལྷ་འབྲིན་པ་འདིས་ལྷ་དབྱུང་བྱ་ཐུང་ནས་ལྷ་འབྲིན་ནམ། མ་ཐུང་བར་ལྷ་
འབྲིན་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཉེས་པ་འདི་ནི་ཁྱོད་ལ་འང་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་གྱེ་ཡིན་ཏེ།

^{༤༢}“འདི་ལྟར་གལ་ཏེ་ཐུང་ནས་ལྷ་འབྲིན་ན་གཅིག་དུ་འགྱུར་བས་གང་གིས་གང་ལྷ་
འབྲིན། འོན་ཏེ་མ་ཐུང་བར་ལྷ་འབྲིན་ན་ནི། མ་ཐུང་བར་མཚུངས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ལྷ་
འབྲིན་བར་འགྱུར་བས་མི་རིགས་ལ། བཏག་པ་གཉིས་སོ་འདི་ལས་གཞན་པའི་བཏག་པ་
གསུམ་པ་ཡང་མེད་དོ།

དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཁྱོད་གྱི་ལྷ་འབྲིན་པ་ལ་ལྷ་དབྱུང་བྱ་ལྷ་འབྲིན་པའི་རྣམ་པ་མེད་བཤ།
ཁྱོད་གྱི་ལྷ་འབྲིན་ཉིད་ལྷ་ཐུང་བ་ཡིན་བས་བྱུགས་གྱིས་ན་ལྷ་འབྲས་གྱི་དངོས་སོ་ཡང་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བཏུན་པའི་ཕྱིར་སྐྱས་པ།”

༤༠ འཕྱག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བཅུ་ན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༠-ན། བྱེད་ ༥-པ།

༤༡ ལྷ་འབྲིན་འདིས་ནི་ལྷ་དབྱུང་ཐུང་ནས་ལྷ་འབྲིན་ནམ།

མ་ཐུང་འབྲིན་ཞེས་སྒྲིན་འདི་ཁྱོད་ལ་འང་འགྱུར་མིན་ནམ། ནག་ཚའི་འགྱུར།

༤༢ འཕྱག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བཅུ་ན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༠-ན། བྱེད་ ༥-པ།

ཙ་ག། གང་ཆེ་དེ་སྐད་སྒྲ་ཞིང་རང་སྟོགས་ཁོ་ན་ནམ་འཛམས་བ།¹³

དེ་ཆེ་ཁྱོད་ཀྱིས་སུན་དབྱང་སུན་ནི་འབྱེན་པར་རྒྱས་མ་ཡིན། ༡༧༡ །

གང་གི་ཆེ་སུན་འབྱེན་ལྟར་སྒྲ་དེ་སྐད་སྒྲ་ཞིང་རང་གི་སྟོགས་ཁོ་ན་ནམ་པར་འཛམས་བ་
དེ་ཆེ་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་གྱིས་ལུགས་སུན་འབྱང་བར་བྱ་བ་སུན་ནི་འབྱེན་པ་རྒྱས་མ་མ་ཡིན་ནོ།
“གཞན་ཡང་”¹⁴

ཙ་ག། གང་གིས་རང་གི་ཆོག་ལའང་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཆོད་ཀྱིས།

རིགས་བ་མེད་པར་དངོས་མཐའ་དག་ལ་སྐྱར་འདེབས་དེ་ཡི་གིས།

ཁྱོད་ནི་སྒྲེ་བོ་དམ་བས་བཞེད་མི་འགྱུར་ཞིང་གང་གི་གིས།

ཁྱོད་ལ་རང་སྟོང་མེད་པས་སུན་ཅི་བྱེན་དུ་གྲོལ་བའང་ཡིན། ༡༧༢ །¹⁵

གང་གི་གིས་ན་གྲོལ་བ་¹⁶ “རང་གི་ཆོག་ལའང་གིས་གྲོལ་གཞན་ལ་འབངས་པའི་ཐལ་བ་
མཚུངས་པའི་”ལྷག་ཆོད་ཀྱིས་དེ་སུན་འབྱེན་ལྟར་སྒྲ་དེ་གིས། “རིགས་བ་མེད་པར་དངོས་བོ་
མཐའ་དག་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དེ་ཡི་གིས་ཁྱོད་ནི་སྒྲེ་བོ་དམ་བས་བཞེད་པ་སྒྲེ་འདོད་པ་མི་
འགྱུར་ནོ།” ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།

¹⁷ “མ་སྐད་པར་སྐྱོད་ན་མ་སྐད་པར་མཚུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱོད་དགོས་པ་ལ། དེ་

13 དེ་སྐད་སྒྲ་ཞིང་རང་སྟོགས་ཁོ་ན་ནམ་འཛམས་བ།

དེ་ཆེ་ཁྱོད་ཀྱིས་སུན་དབྱང་སུན་འབྱེན་རྒྱས་མ་ཡིན། རྒྱ་ཆོའི་འགྲུར།

14 འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱེ་བལྟ་ན། དབྱ་མ། ༧། གོག་ 370-ག། རྒྱེད་དང་བོ།

15 རང་གི་ཆོག་ལའང་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཆོད་ཀྱིས། རིགས་བ་མེད་པར་དངོས་བོ་ལྷན་ལ་སྐྱར་
འདེབས་བྱེད། ཁྱོད་ནི་སྒྲེ་བོ་དམ་བས་བཞེད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། རང་སྟོགས་མེད་པས་སུན་ཅི་བྱེན་དུ་
གྲོལ་བའང་ཡིན། རྒྱ་ཆོའི་འགྲུར།

16 འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱེ་བལྟ་ན། དབྱ་མ། ༧། གོག་ 370-ག། རྒྱེད་ 2-ག།

17 འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱེ་བལྟ་ན། དབྱ་མ། ༧། གོག་ 370-ག། རྒྱེད་ 3-ག།

དག་གིས་སྒྲིང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་རིགས་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། འདི་ལྟར་ཁས་ལེན་གྱིས་
མ་སྒྲིང་བ་ཉིད་དུ་རུང་བའི་ཡུལ་ན་གནས་པའི་ལྷགས་འདྲིན་བར་བྱེད་གྱི་མ་སྒྲིང་བ་ཐམས་ཅད་
ནི་མི་འདྲིན་ལ། མིག་གིས་ཀྱང་མ་སྒྲིང་བ་ཁོ་ནར་རུང་བའི་ཡུལ་ན་གནས་པའི་གཟུགས་མཐོང་
གིས།” མ་སྒྲིང་བ་ཐམས་ཅད་མི་མཐོང་བ་“དེ་བཞིན་དུ། ལྷས་ཀྱང་མ་སྒྲིང་བར་སྒྲིང་དུ་བྱིན་ཀྱང་
མ་སྒྲིང་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲིང་བར་མི་འགྱུར་གྱི། འབྲས་བུ་རུང་བ་ཁོ་ན་སྒྲིང་བར་བྱེད་དོ།”

ཙ་པ།

གང་གི་བྱིན་པ།

ཁྱོད་ལ་རང་ཕྱོད་མེད་པས་སུན་ཅི་བྱིན་དུ་ཚོལ་བའང་ཡིན།

“གཞན་ཡང་གང་གི་བྱིན་ཁྱོད་ནི་སུན་ཅི་བྱིན་དུ་ཚོལ་བ་ཉིད་དུ་ཡང་འགྱུར་དེ། རང་གི་
ཕྱོགས་བཞག་བ་དང་བྲལ་ཞིང་གཞན་ཕྱོགས་མེལ་བ་ཅམ་ལ་ཞུགས་པའི་ཚོལ་བ་ནི་སུན་ཅི་
བྱིན་དུ་ཚོལ་བ་བ་ཞེས་བྱ་ན། ཁྱོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་གནས་པའི་བྱིན་རོ་ཞེ་ན།”

གཉིས་པ་(རང་ལ་སྒྲིན་མི་མཚུངས་པའི་ལན་བཟུན་པ་)ལ་བཞི། རང་གི་ཕྱོགས་ལ་སུན་བྱིན་དང་
སྒྲིབ་བ་འཐད་ཚུལ། གཞན་གྱི་ཐལ་བ་མི་མཚུངས་པའི་ལྷ་མཚན་གསལ་བར་བཞད་པ། རང་
བཞིན་མེད་བ་སྒྲིབ་རྒྱས་བ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱིས་བཞོག་མེ་བསྒྲིབ་མི་རྒྱས་པ། འདིར་མ་བཞད་
པའི་སུན་འབྱིན་ལྷག་མ་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་(རང་གི་ཕྱོགས་ལ་སུན་འབྱིན་དང་སྒྲིབ་བ་འཐད་ཚུལ་)ལ་གཉིས། མ་སྒྲིང་དུ་གཞན་ཕྱོགས་
སུན་འབྱིན་བ་ཁས་ལེན་ཚུལ་དང་། རང་གི་ཕྱོགས་སྒྲིབ་བ་ཁས་ལེན་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་(མ་སྒྲིང་དུ་གཞན་ཕྱོགས་སུན་འབྱིན་བ་ཁས་ལེན་ཚུལ་)ནི། “འདི་ལ་བཞེད་བར་བྱ་སྟེ།”

ཙ་པ། སུན་འབྱིན་པས་སུན་དབྱུང་བྱ་མ་སྒྲིང་སུན་ནི་འབྱིན་བྱེད་དམ།

འོན་དེ་སྒྲིང་ནས་ཡིན་ཞེས་སྐུས་བྱིན་ཉེས་བ་འདིར་གང་ལ།

11 འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། མེ་བཟུན། དབུ་མ། ལ། མོག་ 370-ག། བྱེད་ 1-ག།

12 འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། མེ་བཟུན། དབུ་མ། ལ། མོག་ 370-ག། བྱེད་ 3-ག།

ངེས་པར་ཐུགས་ཡིད་དེ་ལ་འགྱུར་གྱི་བདག་ལ་ཐུགས་འདི་ནི།

ཡིད་བ་མིན་པས་ཐལ་བར་གྱུར་བ་འདི་ནི་སྲིད་མ་ཡིན། ༡༧༢ །

ཁོ་ལ་ཐུན་འབྲིན་པས་ཐུན་དབྱུང་བྱ་མ་ཐུན་བར་ཐུན་ནི་འབྲིན་བར་བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་ཐུན་ནས་ཐུན་འབྲིན་བར་བྱེད་བ་ཡིན་ཞེས་ཐུར་ཐུས་ཟིན་པའི་ཉེས་པ་ནི། འདིར་ཚོལ་བ་གང་ལ་ཐུགས་ཡིད་བ་ཐེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་འཆའ་བ་དེ་ལ་སྦྱོན་དུ་འགྱུར་གྱི། བདག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་འཆའ་བའི་ཐུགས་འདི་ནི་ཡིད་བ་མིན་པས། ཐུན་མ་ཐུན་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱོན་བཅུན་པའི་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི། བདག་ལ་སྲིད་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེད་གྱི་ཐུར་ན་ཐུན་དབྱུང་བྱ་དང་ཐུན་འབྲིན་བ་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ།

འགྲེལ་བར་ལྟ་ཐུར་གཞན་གྱི་ཐུགས་ལ་རྒྱས་འབྲས་བྱ་སྦྱོད་བ་ལ་ཐུན་མ་ཐུན་གྱི་བདག་བ་བྱས་པའི་སྦྱོན་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ། ལ་རོལ་པོས་རྒྱ་འབྲས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་སྐྱངས་ལ། རང་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མ་བཞིན་དུ་ཁས་སྐྱངས་བ་བཞོད་དོ།

སྐབས་འདིར་ཡང་གཞན་ལ་འཁངས་པའི་སྦྱོན་རང་ལ་མི་འོང་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པས་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཐུགས་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན་པར་གདོན་མི་བ་བར་འདོད་བར་

ཁོ་ ཐུན་འབྲིན་བ་ཡིས་ཐུན་དབྱུང་ཐུན་དང་མ་ཐུན་པར།

ཐུན་འབྲིན་བྱེད་ཅེས་ཐུས་པའི་ཉེས་པ་འདི་གང་ལ།

ངེས་པར་ཐུགས་ཡིད་དེ་ལ་འགྱུར་གྱི་བདག་ལ་ཐུགས་འདི་ནི།

ཡིད་བ་མིན་པས་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་སྲིད་མ་ཡིན། རག་ཚའི་འགྱུར།

ཁྱ འཕྱག་པ་རང་འགྲེལ། ཐེ་བཅུན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༠-བ། ཐེང་ ༧-བ།

ཁྱ འཕྱག་པ་རང་འགྲེལ། ཐེ་བཅུན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༠-བ། ཐེང་ ༧-བ།

ཁྱ འཕྱག་པ་རང་འགྲེལ། ཐེ་བཅུན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༡-ན། ཐེང་དང་ཤོ།

བྱུ་། དེའི་ཕྱིར་ཚད་བསྐྱོག་ལས།^{ཁྱ} “གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅས་འགའ་ཡོད། དེས་ན་ང་ལ་
སྦྱོན་དེ་ཡོད། ང་ལ་དམ་བཅས་མེད་པས་ན། ང་ལ་སྦྱོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན།” ཞེས་སྟགས་གྱིས་
དམ་བཅས་དང་སྟགས་མེད་བར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཡང་སྒར་བཞིན་ཤེས་པར་བྱུ་།

རི་སྐད་དུ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས།^{ཁྱ} “ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར། ཅི་སྦྱེས་པའི་ཆས་གྱིས་
མ་སྦྱེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རམ། འོན་ཏེ་མ་སྦྱེས་པའི་ཆས་གྱིས་མ་སྦྱེས་པའི་ཐོབ་
པ་འཐོབ་པར་འགྱུར། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྦྱས་པ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་སྤྱི་རིམ་བྱ་ཁོ་བོ་ནི་སྦྱེས་པའི་
ཆས་གྱིས་མ་སྦྱེས་པའི་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་མི་འདོད་ལ། མ་སྦྱེས་པས་ཀྱང་མ་སྦྱེས་པའི་ཐོབ་པ་
འཐོབ་པར་མི་དོད་དོ།

སྤྱི་རིམ་བྱས་སྦྱས་པ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཡང་ཅི་ཐོབ་པ་མེད་ཅིང་མངོན་བར་
རྟོགས་པ་མེད་དམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྦྱས་པ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་སྤྱི་རིམ་བྱ་ཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་
མངོན་བར་རྟོགས་པ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི། གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

ཆེ་དང་ལྡན་པ་སྤྱི་རིམ་བྱ་ཐོབ་པ་དང་མངོན་བར་རྟོགས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་
ལ། ལྡན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་
དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་གྱི།
དོན་དམ་པར་ནི་ཐོབ་པ་མེད་ཅིང་མངོན་བར་རྟོགས་པ་མེད་དོ” ཞེས་བྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལྟོ།

དེ་ལ་མ་སྦྱེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་མི་འདོད་དོ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་གྱིས། ཐོབ་བྱ་ཐོབ་
བྱེད་གཉིས་ཀྱི་བཏགས་དོན་བཅའ་བ་ན་ཐོབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་བས།^{ཁྱ} “དེ་ལྟར་དཔྱད་པའི་

ཁྱ ཚད་བསྐྱོག་ རྩེ་བཟུ་ན། དབུ་མ། ཅ། ཤོག་ ༢༤-ན། རྩེང་དང་ཤོ།

ཁྱ ཀ། རྩེ་བཟུ་ན། ཤེར་ཕྱི་ན། རྩི་བཟུད་མོང་པ། ཀ། ཤོག་ ༢༥-བ། རྩེང་ ༢-བ།
ཆེན་མུ་མི་མཐུན་པ་ལྟ་དོ།

ཀ། འབྱུག་པ་རང་འབྱེལ། རྩེ་བཟུ་ན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༡-ན། རྩེང་ ༢-བ།

ཁྱ འབྱུག་པ་རང་འབྱེལ། རྩེ་བཟུ་ན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༡-ན། རྩེང་ ༢-བ།

ཆོ་སྤྲུགས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཐོབ་བྱ་འཐོབ་པ་བཀག་ཅིང་། གཉིས་སུ་དབྱུང་བའི་ཐོབ་བྱ་ཡང་
རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མི་རིགས་བའི་བྱིར།

མ་བཞགས་པར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྣང་དུ་ཐོབ་པར་ཁས་བླངས་པ་ནི། འཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་
ཅེས་པ་ནས་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པས་བསྟན་ནི། ཐོབ་པ་ཞེས་བའི་ཐོབ་
བྱ་ཐོབ་པ་དང་མཛོན་པ་རྟོགས་པ་ལ་བྱའོ། དེ་གཉིས་དོན་དམ་པར་མེད་ལ་ཐ་སྣང་དུ་ཁས་
ལེན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སུན་འབྱིན་བྱེད་གྱིས་སུན་དབྱུང་བྱ་དོན་དམ་པར་སུན་མི་འབྱིན་ཀྱང་ཐ་
སྣང་དུ་སུན་འབྱིན་བར་གྲེས་བར་བྱའོ།”

གཉིས་པ་(རང་གི་རྟོགས་སྒྲུབ་པ་ཁས་ལེན་ཚུལ་)ནི། “གཞན་ཡང་”^{ཅུ}

ཅ་བ།

ཇི་ལྟར་ཁྱོད་གྱིས་ནི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་ཡོད་ཁྱད་བར་རྣམས།

གཟུགས་བརྟན་ལ་ཡང་གཟུགས་བརྟུང་ལ་སྐྱེས་རྣམས་ཆོ་མཛོང་འགྱུར་ལ།

ནི་མ་དང་ནི་གཟུགས་བརྟན་རྣམ་པར་སྤྱད་དང་མ་སྤྱད་བར།

མི་རིགས་མོད་གྱི་བརྟེན་ནས་ཐ་སྣང་ཅམ་ཞིག་འགྱུང་འགྱུར་ཞིང་། ༡༧༧ །^ལ

ཇི་ལྟར་ནི་དཔེར་ན་ཁྱོད་གྱིས་གཟུགས་བརྟན་མཛོང་བ་ལ་ཡང་བརྟེན་ནས། ནི་མའི་དགྱིལ་
འཁོར་དང་བྱད་བཞིན་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱད་བར་རྣམས་ནི་མ་གཟུགས་བརྟུང་བ་ལ་སྐྱེས་པ་རྣམས་
ཀྱི་ཆོ་མཛོང་བར་འགྱུར་ལ། ནི་མ་དང་བྱད་བཞིན་དང་དེ་དག་གི་གཟུགས་བརྟན་གཉིས་རྣམ་

ཅུ འཕྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བསྟན། དབྱུང་མ། ལ། ཐོག་ ༣༡-ན། བྱེད་ ༧-པ།

ལ ཇི་ལྟར་ནི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་ཡོད་ཁྱད་བར་རྣམས།

གཟུགས་བརྟན་ལ་ཡང་མཛོང་འགྱུར་དེ་ཆོ་ནི་མ་དང་།

སྤྱད་དང་མ་སྤྱད་འཐད་པ་མེད་པར་གཟུགས་བརྟན་ནི།

ཐ་སྣང་ཅམ་དུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འགྱུང་བ་ཡིན། རྟག་ཆོའི་འགྱུར།

པར་བྱད་པ་དང་མ་བྱད་པར་སྐྱེ་ཞེས་བཏགས་དོན་འཚོལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དབྱད་པ་ན་སྐྱེ་བ་མི་
 རིགས་མེད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཉི་མ་དང་བྱད་བཞིན་ལ་བཞེན་ནས་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་
 ཅམ་གྱིས་གཞུགས་བརྟན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་།

ཅ་པ། མི་བདེན་བཞིན་དུའང་རང་གི་བྱད་བཞིན་མཛེས་པར་བསྐྱབ་བྱའི་བྱིར།

དེ་ནི་ཡོད་པ་ཇི་སྙམ་དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་ཤེས་རབ་གཤོང་།

སྐྱད་བར་བྱ་ལ་རྣམ་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་གཏན་ཆོགས་ནི།

འཐད་པ་དང་བྲལ་ལས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་རྟོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ། ༡༧༥ །^{༩༩}

དེས་ཀྱང་འདོད་བའི་དོན་ངེས་པ་དང་གཞུགས་བརྟན་མི་བདེན་བཞིན་དུའང་། རང་གི་བྱད་
 བཞིན་མཛེས་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར། གཞུགས་བརྟན་དེ་ལ་ནི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་ཇི་སྙམ་དེ་
 བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་གཤོང་པ་དང་འབྲུ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱི་མ་མ་རིག་པ་སྐྱད་བར་བྱ་བ་ལ།
 རྣམ་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་གཏན་ཆོགས་རྟོན་འབྲེལ་དང་གཅིག་དུ་བྲལ་སྟགས་ལས་བསྐྱབ་
 བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་བཏགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྐྱབ་
 བའི་འཐད་པ་དང་བྲལ་བའི་གཏན་ཆོགས་སོ། ཀྱང་གི་སྐྱ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་འཐད་
 པ་དང་བྲལ་བའི་སྐྱ་འབྱེན་གྱིས་ཀྱང་སྐྱ་དབྱུང་བྱ་སྐྱ་འབྱེན་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།

“གང་གི་བྱིར་མིང་ཅམ་བའི་བཏགས་ཡོད་དུ་སྐྱ་བ་ན་མས་ལ།” བཏགས་དོན་འཚོལ་
 བའི་“གཉིས་སུ་སྐྱ་བ་མི་རིགས་བའི་བྱིར། གཉིས་ལ་བཞེན་ནས་སྐྱ་འབྱེན་པ་དང་ལན་སྐྱ་
 བས་དབྱ་མ་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱགས་མི་རྟེན་དེ།” བརྒྱ་པ་ལས། “ཡོད་དང་མེད་

༩༩ དེར་ནི་མེད་ཀྱང་རང་གི་བྱད་བཞིན་མཛེས་པ་དག །

སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་འདི་བཞིན་འདིར་ཡང་ཤེས་རབ་གཤོང་།

སྐྱད་བར་བྱ་ལ་རྣམ་པ་མཐོང་བའི་གཏན་ཆོགས་ནི།

མི་བདེན་བས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པར་ཤེས་པར་བྱ། རག་ཚུའི་འགྱུར།

༡༠༠ འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟོ་བཟུང་། དབུ་མ། ༡། ཤོག་ ༢༡༡-ག། བྱེད་ ༩-ག།

དང་ཡོད་མེད་ཅེས། གང་ལ་ཕྱོགས་ནི་ཡོད་མིན་གྱི་དེ་ལ་ཡུན་ནི་རིང་པོ་ནའང་། ལྷན་ཀ་
བཞུང་བར་རྒྱས་མ་ཡིན།” ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཅ་ཤེ་ལས། “ཕྱིང་བཞིན་གྱིས་བཅད་བྱས་ཆོ།
གང་ཞིག་ལན་འདེབས་སྤྱི་བྱེད་པ། དེ་ཡིས་རྒྱལ་མཐུན་ཅད་ལན་བཏབ་མིན། བསྐྱེད་བར་བྱ་དང་
མཚུངས་བར་འགྱུར།” ཞེས་གསུངས་སོ། ལྷན་འབྱོན་བྱེད་དང་ལྷན་དབྱེད་བྱ་ལ་གྲང་མ་གྲང་
གྱི་དབྱེད་བ་བསྐྱེད་བ་འདི་ལ་ནི། “ཕྱིང་བར་བྱེད་བའི་རྒྱ་ལ་ཡང་”འབྲས་བྱ་དང་གྲང་མ་གྲང་གྱི་
དབྱེད་བ་བྱས་ནས་འཁོག་བར་“ཞེས་བར་བྱའོ།”

འདིར་ལེགས་ལྡན་གྱིས་“དབྱེད་མའི་བསྐྱེད་བཅོས་འདིར་ཕྱིང་བྱེད་གྱི་རྒྱུ་ལི་རྒྱལ་མཐུན་གྱི་བཟ་
གྱི་གསལ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ལ། གྲང་བ་དང་མ་གྲང་བའི་དབྱེད་བ་ཡང་གསལ་བྱེད་གྱི་
རྒྱ་ལ་ཡིན་གྱི་སྤྱི་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ལ་ནི་མིན་པས། ཁོ་ཙམ་གྱི་ཆོག་རྒྱལ་མཐུན་ལ་ལྷན་གཅོད་གྱི་
གནས་མེད་བཞིན་དོ། ཞེས་” ཕྱིང་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ལ་གསལ་བྱེད་དམ་ཞེས་བྱེད་གྱི་རྒྱ་གཏན་
ཆོག་སོགས་ལ་གྲང་མ་གྲང་གྱི་དབྱེད་བ་བྱེད་བའི་དབྱེད་བ་བྱར་“མེད་དེ་ཞེས་སྤྱི་བའི་ལན་མ་
ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་ལྷན་མཐུན་དང་བཅས་བ་ཕྱི་ཕྱོད་བཞུང་དང་བཅས་བའི་ལན་བཞུང་ན། མ་རིལ་
བ་མི་བཅོད་ལ་ཕྱིང་བར་བྱེད་བ་ལ་བཏེན་བ་ཁས་སྤངས་ན་ཕྱོད་འཇུག་བ་ལྟར། གསལ་བྱེད་གྱི་
རྒྱ་ལ་འང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱ་བ་བ་ཁས་སྤངས་ན་ཕྱོད་ཡོད་བའི་བྱིར་རོ།

“གཞན་ཡང་ལེགས་ལྡན་འདིས་དབྱེད་མའི་བསྐྱེད་བཅོས་སྤྱི་རང་བཞིན་མེད་བར་དམ་
བཅས་བའི་དོན་སྤྱི་བའི་བྱིར་”དུ་བཞོད་བའི་སྤྱི་བྱེད་ལ། གཞན་གྱིས་ལྷན་འབྱོན་བ་བཞོད་
བ་རྒྱལ་མཐུན་གྱི་ཕྱོད་ཕྱོད་ལ་“ལྷན་གཅོད་གྱི་ལན་སྤྱི་བར་བྱེད་པས། འདི་ནི་གཞན་གྱིས་ལྷན་

༡ བཞི་བཅུ་བའི་རབ་བྱེད་པུ་བྱུང་གི་ཆོག་སོགས་བཅད། ཅེས་སྤྱི་བ།

༢ ཅ་ཤེ་རབ་བྱེད་བཞི་བ། ཆོག་སོགས་བཅད། བཅུད་ལ།

༣ འཇུག་བ་རང་འགྲེལ། རྒྱུ་བཞུན། དབྱེད་མ། ལ། ཤོག་ ༢༡-ལ། བྱེད་ ༩-ལ།

༤ འཇུག་བ་རང་འགྲེལ། རྒྱུ་བཞུན། དབྱེད་མ། ལ། ཤོག་ ༢༡-ལ། བྱེད་ ༩-ལ། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་དབྱེད་མ་
བའི་བསྐྱེད་བཅོས་འདིར་ཕྱིང་བར་བྱེད་བའི་རྒྱུ་ལི་རྒྱལ་མཐུན་གྱི་ཞེས་སོགས་ཡོད་གསལ་ལྷན་གསུངས་སོ།

༥ འཇུག་བ་རང་འགྲེལ། རྒྱུ་བཞུན། དབྱེད་མ། ལ། ཤོག་ ༢༡-ལ། བྱེད་དང་གོ།

“ཇི་ལྟར་སྐྱུ་མ་དང་མི་ལམ་ལ་སྐྱེགས་པ་ཕྱིར་ཤོལ་རང་གི་སྐྱོགས་ལའང་གྲུབ་པའི་དཔེ་
ཁོ་ནས།”

ཕྱིར་ཤོལ་གྱི་“འཇི་རྟེན་གྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་མཐའ་དག་དབུ་མ་པས་དངོས་པོ་སྟེ་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་རྟོགས་སུ་གཞུག་པར་རྒྱས་པར་”ནི། ཆེས་སྐྱ་བ་ཇི་ལྟར་དེ་ལྟར་
པ་རོལ་པོ་ལས་གཞན་དབུ་མ་པ་དག་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁོང་དུ་
ཅུང་པར་བདེ་བླག་དུ་རྟོ་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ནེ། “གཉིས་ཀ་ལ་བདེན་པར་གྲུགས་པའི་དཔེ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ།”

འདིས་ནི་བདེན་མེད་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་རྟེན་འབྲེལ་ལྟ་བུ་ལ། བདེན་མེད་གྱིས་ཁྱབ་
པ་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་མ་ངེས་པར་བདེན་མེད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པར་གྲུབ་
མེད་པར་གསུངས་སོ།

“དེ་ལྟར་ན་ཁོ་པོས་དངོས་པོར་སྐྱ་བའི་ཚད་བ་མམས་ཅད་བརྒྱག་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་
མཐུན་གྱི་ལན་ཡང་སུས་ཀྱང་བཟོད་པར་མི་རྒྱས་སོ། དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ལ་དོན་མ་ཡིན་པའི་
གཞོད་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར།”

ཅ་ག།   རྟོག་།   དེ་བས་འཇིག་རྟེན་ཅི་སྟེ་འདིར་བཅོལ་བྱེད།

འདིར་ཁྱོད་“སུ་ཞིག་གིས་བཅོལ་བ་སྟེ་སྐྱད་ཅིང་། ཁྱོད་འཇིག་རྟེན་བ་རྣམས་རང་གི་
ཉོན་མོངས་དར་གྱི་སྟོན་བྱ་ལྟར་རང་གི་རྣམ་རྟོག་ངན་པའི་སྐྱབས་གྱིས་གཏུམས་པའི་སྟེང་དུ་
རྟོག་གི་ངན་པའི་སད་བྱ་བྲེས་པའི་དུ་བས་དེ་གྱི་སྟོན་དུ་སྟོན་ནེ་མ་ཀུན་ནས་འཇུགས་པར་ཅི་
སྟེ་བྱེད།”

༡༩ འཇུག་པ་རང་འབྱེལ། རྟེ་བལྟར། དབུ་མ། ལ། རྟོག་ ༣༡-ག། རྟེང་དང་གོ།

༢༠ འཇུག་པ་རང་འབྱེལ། རྟེ་བལྟར། དབུ་མ། ལ། རྟོག་ ༣༢-ག། རྟེང་ ༩-ག།

༢༡ འཇུག་པ་རང་འབྱེལ། རྟེ་བལྟར། དབུ་མ། ལ། རྟོག་ ༣༣-ག། རྟེང་ ༩-ག།

“²⁶ཐདན་འཛིན་གྱི་ཚུད་པ་འདི་ནི་དོར་བར་བྱ་དགོས་དེ། དངོས་པོ་གཞུགས་བརྟན་དང་
འདྲ་བའི་བརྟན་པ་ཐམས་ཅད་ལ། རང་དང་སྤྱི་མཆོད་ཉིད་དང་མངོན་སྲུང་མཐ་ཐེས་སུ་
དབག་པའང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ཅི་ཞིག་ཡིད། འདིར་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་
སྲུང་གཅིག་ཁོ་ནར་ཐད་དེ་གང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ།”

འཇིག་པ་(འཇིག་པ་འདྲ་པའི་ལྷན་པུན་ལྷན་པ་ཞེས་པར་བྱེད་ཚུལ་)ནི། ས་པོན་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་
གུ་ལྷེ་པ་ལྷ་གུ་ལི་ལྷ་ཆེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་། ལྷང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཐག་
གང་གསལ་པ་ལྷ་གུ་ལི་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པ་རྣམས་པར་གཞག་པར་བྱ་བའི་རྒྱལ་པ་ལྷ།

ཅ་བ། ལུན་འབྱིན་ལྷག་མ་གོང་དུ་བསྐྱོད་པ་ཡང་ནི་ཤེས་བྱས་ནས།

ཐུད་པ་ལ་སྐབས་སྐབས་གྱི་ལན་གྱི་ཆེད་དུ་འདིར་བཏང་བུ།

ལྷན་ཅི་བྱེད་དུ་གྲོལ་བ་པོ་ཡང་ཇི་སྟར་ཡོད་མིན་གསུམ།

དེ་སྐད་ལྟར་བཤད་ལྟག་མ་ཕྱོད་འདི་ནི་ད་ཀྱིས་ཏྲ་པར་བྱ། ༡༧ ॥^༢

དངོས་པོར་སྒྲུབ་པའི་ཐུགས་ལ་སྒྲུབ་འབྱོན་གང་ཡག་དང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལྷག་མ་རྒྱུ་ལ་བྱས་
བྱ་སྟངས་སམ། མ་སྟངས་སྟེང་ཅེས་སྒྲུབ་འབྱོན་པ་གོང་དུ་བསྒྲུབ་པ་ཡང་ནི་སྟེ་མ་པར་བྱས་
ནས། ལྷག་ལ་བྱས་བྱ་སྟངས་སམ་ལ་མོགས་པས་མ་སྟངས་སྟེང་ཅེས་བརྟགས་དེ་པག་ག་
པའི་ཐུགས་ཀྱི་ལན་བཅོད་པའི་ཆེད་དུ། བ་རོལ་པོས་སྒྲུབ་འབྱོན་ལ་སྟངས་སྟངས་ཀྱི་བརྟག་པ་
གང་གིས་སྒྲུབ་པ་དེ་ལ་ཆོད་པའི་སྐབས་འདིར། དེའི་བརྟག་པ་རང་ལ་མི་སྒྲུབ་པའི་ལན་ཀྱི་

78 འཕྲུག་པ་རང་འགྲོལ་། རྩེ་བཟུང་། དབྱ་མ་ ལ། ཤོག་ 272-པ། རྩེ་ 2-པ།

१७७ अक्षय-व-२२-अक्षय- ३-अक्षय- ४-अक्षय- ५-अक्षय- ६-अक्षय- ७-अक्षय- ८-अक्षय- ९-अक्षय- १०-अक्षय-

74 ལུང་འབྲིན་ལྷག་མ་འོང་ད་བསྐྱེད་པའང་ཤེས་བྱས་ནས།

བྱད་པའི་རྣམ་པ་ལ་སོགས་ལན་ད་ལོ་བཟོད་བྲ།

ལུང་ཅི་བྱིན་དང་ཚལ་གཤང་ཇི་ལྟར་ཡོད་མིན་ཞེས།

ཡུང་བཤད་ལྷག་མ་རྩོགས་འདི་ནི་དྲིལ་རྟོགས་པར་བྱ། རྒྱལ་ཆོམ་འབྱུང༌།

ལུན་འབྱེན་པ་གཏང་བར་བྱ་སྟེ།” ལུན་བལྟན་པ་དེ་ནི་མཚན་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།

༢༠ “བལྟན་བཙུག་ཅུ་ཤེ་ལས་ནི་དགག་གཞག་བྱས་པའི་དགོས་པ། བདེན་འཛིན་གྱི་ནམ་
རྟོག་ཕྱོག་པ་ཉིད་བཟོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་”མ་མོ་སྐྱེ་བོ་ནམས་ནི་
རྟོག་པས་བཅིངས། ཞེས་སྟགས་གྱི་སྐབས་སུ་བལྟན་ཟིན་པའི་བྱིར།

བལྟན་བཙུག་ལ་ལུན་ཅི་བྱིན་དུ་ཚྭ་ལ་བ་ག་ལ་ཡོད་དེ།” ལུན་ཅི་བྱིན་དུ་ཚྭ་ལ་བ་ནི་རང་གི་
ཕྱོགས་བཞག་ན་སྐྱོན་བྱུང་གིས་དོགས་ནས། གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་ལུན་ཅི་བྱིན་བྱེད་བ་ཡིན་པའི་
བྱིར་རོ། ༢༡ “འདིར་བདག་གིས་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་བསལ་བ་ཡང་དོན་དམ་པར་མེད་དེ། དོན་
དམ་པར་དངོས་པོ་གང་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་རོ། དེའི་བྱིར་སུ་ཅི་བྱིན་དུ་ཚྭ་ལ་བ་ག་ལ་ཡོད།
གང་གིས་ན་རང་གི་ཕྱོགས་བཞག་དུ་མེད་ཅིང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་བསྐྱོག་པ་དོན་དམ་པར་འདོད་
པའི་མཚན་ཉིད་བྱས་པ་འདི།

ཅ་ག། ལུན་ཅི་བྱིན་དུ་ཚྭ་ལ་བ་པོ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡོད་མིན་གྱི།

དེ་སྐད་ལྟར་བཤད་ལྟག་མ་ཕྱོད་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྟོག་པར་བྱ།

ལུན་ཅི་བྱིན་དུ་ཚྭ་ལ་བ་པའི་ཡང་དག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ། དབུ་མ་པ་སྐྱུ་རང་
གི་ཕྱོགས་ཐ་ལྷན་དུ་མ་བཞག་ཅིང་། གཞན་གྱི་ཕྱོགས་བསྐྱོག་པ་དོན་དམ་དུ་འདོད་པ་གཉིས་
ཀ་མེད་པས། དབུ་མ་པ་ལ་ལུན་ཅི་བྱིན་དུ་ཚྭ་ལ་བ་ཡང་ཡོད་པ་ཡང་མིན་པས། ནམ་པ་ཐམས་
ཅད་དུ་མི་རིགས་སོ། དེ་སྐད་དེ་དེ་ལྟར་ལྟར་བཤད་པའི་ལུན་འབྱེན་པའི་ལྟག་མ་ནི། དེ་མ་
ཐག་དུ་བཤད་པའི་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱའོ།”

༢༢ “དེ་ལ་དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནས་བཅམས་དེ། ནམ་དཔྱོད་པ་ནི་

༢༠ འབྱུག་པ་རང་འབྱེལ། རྟེན་བལྟན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༡-བ། ཟེང་ ༡-བ།

༢༡ འབྱུག་པ་རང་འབྱེལ། རྟེན་བལྟན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༢-བ། ཟེང་ ༡-བ།

༢༢ འབྱུག་པ་རང་འབྱེལ། རྟེན་བལྟན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༡-བ། ཟེང་ ༡-བ།

༢༣ འབྱུག་པ་རང་འབྱེལ། རྟེན་བལྟན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༢-ན། ཟེང་ ༢-བ།

མུར་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བའི་བར་འདིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གསལ་བར་བྱས་
སོ། །ཉན་མོངས་སྒྲིན་རྣམས་མ་ལུས་འཛིག་ཆོགས་ལ། ལྷ་ལས་བྱུང་བར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
བ་ནས་འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་གསལ་བར་བྱས་སོ། །”

གསུམ་པ་(དེ་ལས་གྲུབ་པའི་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་བ་)ལ་གཉིས། སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་
མཛོར་བསྟན་པ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་རྒྱས་བར་བཤད་བའོ།

དང་པོ་(སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མཛོར་བསྟན་བ་)ནི། “སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་བཛོར་བར་
འདོད་ནས་བཤད་པ།”

ཅ་ག། བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་དགྲོལ་བྱིར།
ཆོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས།

“ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་བདག་མེད་འདི་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་
གསུངས་སོ། །”

དེ་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཚུལ་དེ་ཡང་གཞི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་དུ་མེད་ལྱུང་བདག་མི་
འདྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བྱེ་བ་མིན་ཏེ། མེད་ལྱུང་བདག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་
སོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་བྱེ་བའོ། དགོས་
བ་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་བསྟན་ཞེ་ན།

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི་ཉན་རང་གི་འགྲོ་བ་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་ལ། བྱུང་མེས་ཀྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཚོའི་བས་རྣམ་པར་
གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་བསྟན་ནོ།

༡༥ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བསྟན། དབྱེ་བ། ལ། ཏོག་ ༣༡-ན། བྱེ་བ་ ༣-ག།

༡༦ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བསྟན། དབྱེ་བ། ལ། ཏོག་ ༣༡-ན། བྱེ་བ་ ༣-ག།

ལྷ་བཤད་བ་ལྷ་རྩྱུ་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཉན་འབྲེལ་གྱིན་ཉིད་འདི་བ་ཙམ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་མཐོང་བ་ཡོད་མེད་ཀྱང་། དེ་དག་ལ་ལྷ་བཤད་བ་ལྷ་རྩྱུ་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་བ་རྣམ་
 བྱངས་དང་། ཉུས་གྱི་སྒོ་ནས་ཡོངས་སུ་ཉོགས་བར་སྒྲིམ་བ་མེད་བ་ལྟེ། འོན་ཀྱང་ཁམས་
 གསུམ་གྱི་ཉན་མོངས་གྱི་ས་བོན་སྤྱང་བའི་ཐབས་ཙམ་ཞིག་ནི་ཡོད་དོ། དེ་དག་ལ་གང་ཐག་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བའི་གང་ཐག་གི་བདག་མེད་བ་མ་ལྷས་བར་སྒྲིམ་བ་ནི་ཡོད་པར་རྣམ་བར་
 གསལ་གོ།”

གང་ཐག་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་བྱངས་མཐའ་ཡས་པའི་ཤེས་རབ་མི་
 སྐྱེད་ཀྱང་། ཉན་མོངས་གྱི་ས་བོན་གྱི་གཉེན་པོ་ཉོགས་བར་སྒྲིམ་བ་ཡོད་ལ། ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་
 པའི་གཉེན་པོ་ཉོགས་བར་སྒྲིམ་བ་ནི་མེད་དོ།

ཙ་ག དེ་ལྷ་རྩྱུ་བས་སྤྱར་ཡང་འདི་ཉིད་ནི།

གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བྱེ་བྱེ་རྣམ་མང་གསུངས། ༡༧༩ ॥

སྤྱོས་དང་བཅས་བར་ ..... ॥

དེ་ལྷ་བཤད་མེད་བ་གཉིས་པོ་འདི་ཉིད་ནི་བཙམ་ལྷན་འདས་གྱིས་སྤྱར་ཡང་གདུལ་བར་
 བྱ་བ་རྣམས་ལ་དེ་དག་གི་བསམ་བ་སྤྱོ་ཉོགས་པའི་ངོར་རྣམ་བ་མང་པོའི་སྤྱོས་བ་དང་བཅས་
 བར་བྱེ་བྱེ་གསུངས་གོ།”

ཙ་ག ..... སྤྱང་བ་ཉིད།

བཅུ་དྲུག་བཤད་ནས་མདོར་བསྐྱས་ཏེ།

སྤྱར་ཡང་བཞིར་བཤད་དེ་དག་ནི།

ཐེག་ཆེན་དུ་ཡང་བཞེད་བ་ཡིན། ༡༨༠ ॥

ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་སྤྱང་བ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་དབྱེ་བ་བཤད་ནས། སྤྱང་ཡང་
མདོར་བསྟུས་ཏེ་བཞིར་བཤད་ཅིང་དེ་དག་ནི་ཐེག་ཆེན་དུ་ཡང་བཞེད་པ་སྟེ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། དེ་
ལྟར་ན་བསྟུས་པའི་དབྱེ་བ་གཉིས་དང་། འབྲིང་པའི་དབྱེ་བ་བཞི་དང་། རྒྱལ་བའི་དབྱེ་བ་བཅུ་
དྲུག་དུ་གསུངས་སོ།

ཇི་སྐད་དུ། ༣༠ “རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་མེས་མ་དཔའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ།
ནང་སྤྱང་བ་ཉིད་དང་། སྤྱི་སྤྱང་བ་ཉིད་དང་། སྤྱི་ནང་སྤྱང་བ་ཉིད་དང་། སྤྱང་བ་ཉིད་སྤྱང་བ་ཉིད་
དང་། ཆེན་པོ་སྤྱང་བ་ཉིད་དང་། རོན་དམ་པ་སྤྱང་བ་ཉིད་དང་། འདུས་བྱས་སྤྱང་བ་ཉིད་དང་།
འདུས་མ་བྱས་སྤྱང་བ་ཉིད་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྤྱང་བ་ཉིད་དང་། ཐོག་མ་དང་མ་མ་
མེད་པ་སྤྱང་བ་ཉིད་དང་། རོར་བ་མེད་པ་སྤྱང་བ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་སྤྱང་བ་ཉིད་དང་། ཆོས་
ཐམས་ཅད་སྤྱང་བ་ཉིད་དང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་སྤྱང་བ་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་སྤྱང་བ་ཉིད་
དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་པོ་ཉིད་སྤྱང་བ་ཉིད་དོ།”

ཞེས་སྤྱང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་བཞུན་ནས། ༣༡ “རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་དངོས་པོ་ནི་དངོས་པོས་
སྤྱང་ངོ་། དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་བས་སྤྱང་ངོ་། རང་བཞིན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱང་
ངོ་། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོས་སྤྱང་ངོ་།”

ཞེས་སྤྱང་ཡང་སྤྱང་བ་ཉིད་བཞི་བཞུན་ནོ། ༣༢ “སྤྱང་བ་ཉིད་འདི་རྣམས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
ཞེས་བྱའོ། སྤྱང་བ་ཉིད་དམ་སྤྱང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་ནི་རྩ་ཟད་ཀྱང་

༣༠ ཀླུ་གཤམ་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཞུན། དབྱ་མ། ལ། བོག་ ༣༡༣-ག། རྩེང་ ༣-ག།

ཀླུ་གཤམ་པ་ཞེས་ཐུན། ཉི་ཁྲི། ཀླུ་གཤམ་པ་ ༣༡༣-ག། རྩེང་ ༥-ག།

༣༡ ཀླུ་གཤམ་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཞུན། དབྱ་མ། ལ། བོག་ ༣༡༣-ག། རྩེང་ ༣-ག།

ཀླུ་གཤམ་པ་ཞེས་ཐུན། ཉི་ཁྲི། ཀླུ་གཤམ་པ་ ༣༡༣-ག། རྩེང་ ༣-ག།

ཀླུ་གཤམ་པ་ཞེས་ཐུན། ཁྲི་བཅུ་དྲུག་ལ། ཀླུ་གཤམ་པ་ ༣༠༦-ག། རྩེང་ ༣-ག།

༣༢ ཀླུ་གཤམ་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཞུན། དབྱ་མ། ལ། བོག་ ༣༡༣-ག། རྩེང་ ༣-ག།

ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷོང་བ་ཉིད་སོ་སོ་བའི་ནྟམ་པ་དེ་ལྟ་བུས་འདུལ་བ་ཀུན་ཇོ་བ་དུ་ཡོད་པར་
བསྐྱད་པར་ཟད་དོ།”

དེ་སྐད་དུ་ཡང་ཙ་བ་ཤེས་རབ་ལས།^{༣༠} “གལ་ཏེ་ལྷོང་མིན་ཅུང་ཟད་ཡོད། ལྷོང་བ་ཅུང་
ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར། མི་ལྷོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། ལྷོང་པ་འང་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར།

ལྷོང་ངོ་ཞེས་ཀྱང་མི་བཟོད་དེ། མི་ལྷོང་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ་ཞིང་། གཉིས་དང་གཉིས་མིན་མི་
བྱ་ཟླ། གདགས་བའི་དོན་དུ་བཟོད་པར་བྱ།”^{༣༡} ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷ་མ་དག་གིས་ནི་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་བའི་ཕྱོགས་སུ་མི་བཟོད་པ་དང་། ཐ་མས་ནི་གདགས་བའི་དོན་ཀུན་ཇོ་བ་དུ་ཡོད་
པར་བཟོད་པར་བྱ་བའི་དོན་ནོ།

གཉིས་པ་(ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ལྷོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དུ་ཕྱེ་བ་རྒྱས་
པར་བཤད་པ་དང་། ལྷོང་ཉིད་བཞིར་ཕྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལོ།

དང་པོ་(ལྷོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དུ་ཕྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་བཞི། ནང་ལྷོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་
བཞི་བཤད་པ་དང་། ཆེན་པོ་ལྷོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞི་བཤད་པ་དང་། མཐའ་ལས་འདས་
པ་ལྷོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞི་བཤད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལྷོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་
བཞི་བཤད་པ་ལོ།

དང་པོ་(ནང་ལྷོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞི་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ནང་ལྷོང་བ་ཉིད་བཤད་པ་དང་།
ལྷོང་བ་ཉིད་ལྷག་མ་གསུམ་བཤད་པ་ལོ།

དང་པོ་(ནང་ལྷོང་བ་ཉིད་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཐར་ལ་རང་བཞིན་ཁས་
ལེན་རྒྱུ་བསྐྱན་པ་ལོ།

༣༠ ཙ་ཤེ་རབ་ཕྱེད་བཅུ་གསུམ་པ། ཆོགས་བཅད། བདུན་ག།

༣༡ ཙ་ཤེ་རབ་ཕྱེད་ཉེར་གཉིས་པ། ཆོགས་བཅད། བཅུ་གཉིས་པ།

དང་པོ་(དངོས་ཀྱི་དོན་)ནི།

ཙ་པ། གང་གིས་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དེ།
 ཡིན་ཕྱིར་མིག་ནི་མིག་གིས་སྟོང་།
 དེ་བཞིན་ན་བ་སྒྲ་དང་ལྟེ།
 ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་བསྐྱད་པར་བྱ། ༡༤༡ །
 ཐེར་བྱག་གནས་པ་མ་ཡིན་དང་།
 འཛིག་པ་མ་ཡིན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།
 མིག་ལ་སོགས་པ་དྲུག་པོ་ཡི།
 རང་བཞིན་མེད་ཉིད་གང་ཡིན་ག།
 དེ་ནི་ནང་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད། ༡༤༢ །^{༣༢}

ནང་གི་ཆོས་མིག་ལ་སོགས་པ་དྲུག་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་
 ནི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། དེ་ཡང་མིག་ནི་མིག་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་སྟེ།
 མིག་དེའི་རང་བཞིན་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། མིག་ལ་
 བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ན་བ་དང་སྒྲ་དང་ལྟེ་དང་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་བསྐྱད་པར་བྱའོ།

དེ་ལྟར་སྟོང་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་མིག་སོགས་དེ་ནམས་ནི་དོན་དམ་པར་ཐེར་བྱག་
 དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཛིག་པ་མིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།

འདིར་པ་ཆབ་གྱིས་“ཐེར་བྱག་དུ་གནས་པ་མིན་པ་ནི་རང་བཞིན་མི་འདྲར་བ་ལ་བྱའོ། དེ་
 ཡང་དུས་ཅུང་ཞིག་གནས་ནས་ལྟོག་པར་ཡང་འགྱུར་བས་འཛིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།”
 ཞེས་གསུངས་སོ། ^{༣༣}“འདི་སྐད་བསྐྱར་པར་འགྱུར་དེ་དངོས་པོ་གང་ཞིག་རང་བཞིན་དང་
 བཅས་པ་དེ་ཉིད་ནི། ཁོར་མ་ཆག་པར་ཐེར་བྱག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་མི་ལྟོག་པ་ཞིག་དུ་འགྱུར་

༣༢ འགྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཆོག་ཀྱང་ལྟ་བུ་འདི་དག་ལ་སོ་སོ་ཀ་གཅིག་དུ་ཆིས་པ་མ་ཟད། ལེགས་
 ལྷན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདི་སོ་སོ་ཀ་གཅིག་མིན་ནས་སྒྲུབ་། འོན་ཀྱང་དབྱེད་པར་འཇུག།

དགོས་སོ།” ཞེས་བསྐྱར་བ་ནི་འགྱུར་འབྲུགས་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་བསྐྱར་བ་བྱའི་ཆས་
ལོག་བ་ལ་རྟགས་ཀྱིས་བྱ་བ་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ།

དེས་ན་ནག་ཚཱི་འགྱུར་ལས། “དངོས་པོ་གང་ཞིག་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དེ་ནི་
ཐེར་བྱུག་ཏུ་གནས་པ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རོ།” ཞེས་བསྐྱར་བ་ལྟར་
ལོགས་པས། ལྷ་མ་ནི་དགག་སྒྲི་འདོན་ལྷགས་འབྲུགས་པར་གསལ་ལོ།

འགྲེལ་བཤད་ལས།²² “ཐེར་བྱུག་གནས་པ་ཉིད་དང་ནི། མི་འཇིག་མ་ཡིན་ཉིད་ཀྱི་
བྱིར་།” ཞེས་བཏོན་ནས་མིག་སོགས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན། རང་བཞིན་ལ་རྣམ་འགྱུར་དང་
འཇིག་པ་མེད་པས། དེ་རྣམས་ལ་རྣམ་འགྱུར་དང་འཇིག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལས། དེ་ཡང་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དེ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པའོ། ཞེས་འཆད་བ་ཡང་རིགས་བ་མ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་འཇིག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལས་འཇིག་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་བྱ་དགོས་ན་
དེ་ནི་མདོ་ལས། འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་བ་དང་འགལ་ལོ།

ཐེར་བྱུག་ཏུ་གནས་པ་མིན་པ་ཉིད་ནི། ཞེས་བ་ཡང་ནག་ཚཱི་འགྱུར་ལས། “ཐེར་བྱུག་ནི་
ཉམས་པ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བཟོད་ལ།” ཞེས་བསྐྱར་བ་ལྟར་བྱའོ། དེ་ལྟར་ཐེར་བྱུག་ཏུ་
གནས་པའི་རྟག་པ་བཀག་པ་ན། མིག་སོགས་དེ་ཡང་རང་དུས་སུ་རྩེད་ཐད་གནས་ནས། དེའི་
ལོག་ཏུ་ལྷོག་པའི་འཇིག་པར་བདེན་རྣམ་སྟེ་བ་འགོག་པ་ལ་འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར།
ཞེས་གསུངས་སོ། དོན་བསྐྱར་ན་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་མི་བདེན་པའི་བྱིར་ཞེས་བའི་དོན་དོ།
ཉི་མེ་ལྟར་བ་ལས་འདི་ལས་རྩལ་གཞན་དུ་ཡང་གསུངས་སོ།

ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཡང་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས།²³ “རང་བཞིན་གྱུ་དང་རྟེན་དག་
ལས། འབྱུང་བར་རིགས་བ་མ་ཡིན་རོ། གྱུ་དང་རྟེན་ལས་བྱུང་བ་ནི། རང་བཞིན་བྱས་བ་

22 འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བཞུད། དབུ་མ། ལ། མོག་ 27-མ། རྩེད་ 2-མ།

23 འགྲེལ་བཤད། རྩེ་བཞུད། དབུ་མ། 2༤-མ། རྩེད་ 2-མ། རྟེན་མི་མཐུན་པ་ཡོད་པར་རྒྱུ་རོ།

24 རྩ་ཤེས་རབ་བྱེད་བཙུ་བ། རྟེན་པ་བཅད། དང་པོ་དང་གཉིས་པ།

ཅན་དུ་འགྱུར། རང་བཞིན་གྱིས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། ཇི་ལྟ་བུར་ན་དུང་བར་འགྱུར། རང་བཞིན་
དང་ནི་བཅོས་མིན་དང་། གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན།

གཉིས་པ་(མར་ལ་རང་བཞིན་ལས་ལེན་ཚུལ་བཟུང་པ་)ནི། ༢༩“ཡང་ཅི་གང་ཞིག་སྒྲོ་བ་དཔོན་
གྱིས་བཟུན་བཅོས་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་མ་སྒྲིལ་བའི་རང་བཞིན་ཞེས་བའི་བྱུང་བར་དུ་མཛད་པ་དེ་
ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱིས་ཐལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། གང་གི་དབང་དུ་
མཛད་ནས་བཅོས་ལྟན་འདས་གྱིས། ༣༠“དེ་བཞིན་གསེགས་བ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་མ་བྱུང་
ཡང་རུང་། ཚས་རྣམས་ཀྱི་ཚས་ཉིད་འདི་ནི་གནས་པ་ཉིད་དོ།” ཞེས་གསུངས་པའི་ཚས་ཉིད་
ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་དོ། ཚས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་ཅི་ཞིག་ཡིན། མིག་ལ་སྐྱབས་པ་འདི་
དག་གི་རང་བཞིན་ནོ། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་གང་ཞིག་ཅེ་ན། མིག་སྐྱབས་འདི་དག་གི་བཅོས་
མ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྒྱུད་བྱེད་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་སྟེ། མ་རིག་བའི་རབ་རིབ་དང་བྱལ་
བའི་མེས་པས་རྟོགས་བར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་”ཞེས་གསུངས་སོ།

འདི་དག་གིས་ནི་སྒྲོ་བ་དཔོན་འདིས་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་ཚས་ཉིད་ཡོད་པར་མི་བཞེད་
ཅེས་བ་དང་། མ་རིག་བའི་བསྐྱད་པ་ལོག་ན་མེས་པ་ཡི་མེད་པར་སྒྲོ་བ་རྣམས་ལེགས་བར་
བཀག་པ་ཡིན་ནོ། ༣༡“ཇི་ལྟ་ཚས་ཉིད་དེ་ཡོད་དམ། དེ་མེད་ཅེས་སུ་སྒྲུ། གལ་ཏེ་དེ་མེད་ན་ནི་
བྱུང་ཚུལ་མེས་པ་དཔལ་རྣམས་ཅི་དོན་དུ་མ་རྩལ་ཏུ་བྱིན་བའི་ལམ་སྒྲོ་བ་རང་འགྱུར་ཏེ་”མི་
འགྱུར་ཏེ། དོན་དམ་བའི་བདེན་པ་མེད་ན་ནི་དེ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་བར་འགྲོ་བ་མེད་ལ། དེ་
མེད་ན་ལམ་སྒྲོ་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ༣༢“གང་གི་ཕྱིར་ཚས་ཉིད་རྟོག་པ་དང་དེ་མཐར་
ཐུག་བར་འགྲོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བྱུང་མེས་པ་རྣམས་དཀའ་བ་བརྒྱ་བྲག་ཅུ་མ་བ་ཡིན་ནོ།”

༢༩ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བཟུང་། དབྱ་མ། ༡། མོག་ ༢༧-ན། རྩེང་ ༡-ག།

༣༠ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ་དུ། བྱུང་འདི་ཉིད་དུངས་པ་ལས་གསལ། འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བཟུང་།
དབྱ་མ། ༡། མོག་ ༢༧-ན། རྩེང་ ༥-ག།

༣༡ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བཟུང་། དབྱ་མ། ༡། མོག་ ༢༧-ན། རྩེང་ ༢-ག།

༣༢ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བཟུང་། དབྱ་མ། ༡། མོག་ ༢༧-ག། རྩེང་དང་སོ།

འདིས་ནི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་བའི་དོན་དམ་བདེན་བསྟོ་གང་གི་ཡང་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་འདོད་
བཞིན་དུ། ལམ་ལ་དགའ་བ་དུ་མ་ཅོམ་བ་ནི། དབང་བོ་ཤིན་དུ་རྒྱལ་བར་སྟོན་བ་ཡིན་ནོ། དེ་
ལྟར་ཡིན་པ་ཡང་དགོན་མཆོག་གླིན་ལས། “འིགས་ཀྱི་བྱ་དོན་དམ་བ་ནི་སྟེ་བ་མེད་བ་དང་།
འགག་བ་མེད་བ་དང་། འཛིག་བ་མེད་བ་དང་། འོང་བ་མེད་བ་དང་། འགྲོ་བ་མེད་བ་དང་།
ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་བ་དང་། ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་དུ་བསྟུང་དུ་མེད་
ཅིང་། སྟོས་བས་རྟོག་བ་མ་ཡིན་བ་སྟེ། འིགས་ཀྱི་བྱ་དོན་དམ་བ་ནི་བཞེད་དུ་མེད་ཅིང་། ཞི་བ་
འབགས་བ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་འིག་པར་བྱ་བ་ལོ།”

“འིགས་ཀྱི་བྱ་དོན་དམ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་བ་རྣམས་བྱང་ཡང་རུང་མ་བྱང་ཡང་རུང་
སྟེ། གང་གི་དོན་དུ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དབའ་རྣམས་སྐྱ་དང་ཁ་སྐྱ་བྲེགས་ནས་གོས་དུར་སྐྱིག་
བགོས་ཏེ། ཡང་དག་པར་དད་པས་བྱིམ་ནས་བྱིམ་མེད་པར་རབ་དུ་བྱང་ཞིང་། རབ་དུ་བྱང་
ནས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར། སྐུའམ་གོས་ལ་མེ་ཤོར་བ་ལྟར་བཙོན་འགྲུས་ཅོམ་
ཞིང་གནས་བ་རྣམ་པར་འཛིག་བ་མེད་པ་ལོ།”

“འིགས་ཀྱི་བྱ་གལ་ཏེ་དོན་དམ་བ་ཡོད་པར་མ་གྱུར་ན་ནི། ཆངས་པར་སྟོད་བ་དོན་མེད་
པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བཞིན་གསེགས་བ་རྣམས་བྱང་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། གང་གི་བྱིར་
དོན་དམ་བ་དེ་ཡོད་བ་དེའི་བྱིར་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དབའ་རྣམས་ལ་དོན་དམ་བ་ལ་མཁའ་བ་
ཞེས་བྱ་ལོ།” ཞེས་ཤིན་དུ་གསལ་བར་གསུངས་སོ།

བཞེད་དུ་མེད་བ་དང་། སྟོས་བས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་བ་ནི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་བའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱིས་དོན་དམ་བ་གཟིགས་བ་བཞིན་དུ། ལྷ་རྟོག་གི་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་རྣམས་བའི་དོན་ཡིན་གྱི།

༡༡ ཀྱི་འཕྲུག་བ་རང་འགྲེལ། རྟེན་གྱི་མདོ། རྟེན་གྱི་མདོ། ལ། ཤོག་ ༣༡-ལ། བྱེད་དང་ལོ།
ལ། དགོན་མཆོག་གླིན་གྱི་མདོ། རྟེན་གྱི་མདོ། ལ། ཤོག་ ༣༢-ན། བྱེད་ ༡-ལ།
མདོ་ཡུང་འདི་འཕྲུག་བ་རང་འགྲེལ་དུ་གསལ་བ་དང་བསྟུར་ན་ཆོག་སྟོར་མི་འདྲ་བ་སྟུང་རོ།

ཁྱིམ་རྒྱུ་མི་རྒྱུ་པ་མིན་ནོ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡོད་པ་མིན་པ་ལ་གཞིན་པ་བཟུན་ཞིང་།
དེའི་ཚུགས་པ་འཕངས་པ་བཟུན་པ་ནའང་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་ཁྱར་ཡང་ཡོད་པར་བཟུན་པས།
མེད་པ་དང་ཡོད་པ་མིན་པ་ལ་བྱུང་བར་འབྱེད་པ་ནི་སྒོ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་དམན་པར་སྟོན་པ་ཙམ་མོ།

བ་ཚབ་ཀྱི་འགྱུར་ཀྱི་དཔེ་མང་པོ་ལས། “བྱུང་ཡང་རུང་མ་བྱུང་ཡང་རུང་གྱེ། གང་གི་དོན་
དུ་”ཞེས་འབྱུང་ཡང་། རྟག་ཚུའི་འགྱུར་ལས། “མ་བྱུང་ཡང་རུང་དོན་དམ་པ་ནི་ཉམས་པ་
མེད་པ་ཡིན་པས་”ཞེས་འབྱུང་བ་ནི། ཁྱར་འབྲེལ་བ་བར་མདོ་དྲངས་པ་ལས། མ་བྱུང་ཡང་
རུང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་གནས་པ་ཉིད་དོ། ཞེས་འབྱུང་བ་དང་མཐུན་པས་ལེགས་
པ་ཡིན་ནོ།

“འདིར་སྒྲུས་པ། གྱེ་མ་མ་ལ་གང་ཞིག་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་
མི་འདོད་ཅིང་། སྒོ་བྱུར་དུ་བཅས་མ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་
ཡང་འདོད་པ་ཁྱོད་ནི། བན་ཚུན་འགལ་བའི་དོན་བཟོད་པ་ཞིག་གོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་དབྱ་
མའི་བཟུན་བཅས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཇིག་པ་ཞིག་གྱེ། འདིའི་དགོངས་པ་ནི་གལ་ཏེ་མིག་ལ་
སྟགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གྱིས་པའི་སྒྲེ་བོས་གཞུང་བར་བྱ་
བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་མིག་ལ་སྟགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལུགས་ཡིན་ན་ནི། རང་
བཞིན་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་གི་སྒོས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཆངས་བར་སྟོད་པ་དོན་
མེད་པར་འགྱུར་ན། གང་གི་ཕྱིར་མིག་སྟགས་རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་པ་འདི་རང་བཞིན་ཡིན་ལུགས་
མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་བལྟ་བའི་དོན་དུ་ཆངས་བར་སྟོད་པ་དོན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ།”

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་བཀག་པ་ནི་མིག་སྟགས་གཤིས་ལུགས་ཡིན་པ་བཀག་པ་
ཡིན་ལ། རང་བཞིན་ཁས་སྤངས་པ་ནི་བཀག་པ་དེ་མིག་སྟགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་པའི་རང་
བཞིན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་པས། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་དང་། དངོས་པོའི་
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཁས་ལེན་པ་ལ་འགལ་བ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

༡༡ འཕྱག་པ་རང་འབྲེལ་གྱི་བཟུན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༡-ན། བྱེང་ ༩-ག

༡༢ འཕྱག་པ་རང་འབྲེལ་གྱི་བཟུན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༡-ག བྱེང་ ༩-ག

དེ་འདྲ་བའི་ཆོས་ཉིད་^{༡༢} “དེ་ཡང་བདག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་སྟེ་ཐ་སྐད་ཅུ་དུ་
གྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ནས། བཅོས་མ་མིན་པ་དང་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་བཤྲོད་དོ། ། གང་ཞིག་གིས་
བའི་སྒྲིལ་པོ་རང་དགའ་བས་བལྟ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ནི་རང་བཞིན་དུ་རིགས་ལ།
དེ་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་དེ་ཅུ་གིས་དོན་དམ་པར་དེ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་
མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་བ་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་འཕགས་པས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་འབལ་
ཞིག་དུ་མ་ཐད་ཀྱི། བ་རོལ་པོ་གཞན་ཡང་དོན་འདི་ཁས་ལེན་དུ་གཞུགས་པར་རུས་བས། རང་
བཞིན་འདི་ནི་བཅད་པའི་མཐར་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་ཡང་རྣམ་པར་བཞག་
གོ།” ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཁྱད་པར་དུ་ངེས་པར་བྱ་དགོས་སོ།

^{༡༣} “གང་དག་མེ་ལ་སྟགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལུགས་ཚ་བ་ལ་སྟགས་པར་སྐྱ་བ་དེ་
དག་གི་ལྟར་འདྲ་ན་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་མི་རུང་སྟེ། ཚ་བ་སྟགས་ནི་བདེན་ནས་སྒྲིམ་
བ་ཉིད་གིས་བཅོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་རྒྱུན་ལ་བདེན་ནས་སྒྲིམ་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། མིག་སྟགས་དེ་བཅོས་མ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ལྷ་རྒྱུན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །
ཞེས་བཤྲོད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་མཚན་དུ་འཛིན་པའི་དངོས་པོ་མེད་
པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་རྫོབ་དུ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།”

ཞེས་པ་ཚ་བ་ཀྱི་འགྲུར་ལས་འབྱུང་ལ། རག་ཚའི་འགྲུར་ལས། “དེ་ལ་འདི་ལྟར་མཚན་དུ་
འཛིན་པ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་རྫོབ་དུ་དོན་རྒྱ་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ།”
ཞེས་འབྱུང་དོ། ། དེ་ལ་འདི་ལྟར་ཞེས་འབྱུང་བ་ལེགས་ལ། ལྷག་མའི་དོན་ནི་བདེན་པར་འཛིན་
པའི་ཞེན་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་དུ་བཅོས་མ་དང་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་རྣམ་
པ་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།

^{༡༢} འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྒྱ་བསྟན། དབུ་མ། ལ། མོག་ ༢༧-ན། བྱེད་དང་སོ།

^{༡༣} འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྒྱ་བསྟན། དབུ་མ། ལ། མོག་ ༢༧-ན། བྱེད་ ༢-ལ།

དེ་ལྟར་སྤྱོད་དཔོན་འཕགས་པས་རང་བཞིན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་བསྟན་པ་འདིས། ཚོས་
དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། “སྟོང་བ་ཉིད་ནི་སྟོན་པའི་མདོ། ལྷལ་བས་ཇི་སྟེད་གསུངས་པ་
ཀུན། དེ་དག་ཀུན་གྱིས་ཉོན་མོངས་ལྟོག། ཁམས་འདི་ཉམས་པར་བྱེད་མ་ཡིན།” ཞེས་སྟོང་
ཉིད་སྟོན་པའི་མདོ་སྟེས་བདེན་འཛིན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་དམིགས་གཏད་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི།
དེའི་དམིགས་གཏད་བཀག་པའི་སྟོང་བ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཁམས་ཉམས་པ་སྟེ་མེད་པར་
སྟོན་པ་མིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།

“དེ་ལ་མིག་སྟགས་རྣམས་མིག་སྟགས་གྱིས་སྟོང་པར་གསུངས་པས་ནི། མིག་སྟགས་
རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་ཉིད་གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་གྱི། མིག་ནང་གི་བྱེད་
བའི་བདག་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་བའོ” ཞེས་ཉན་ཐོས་སྟེ་བ་འདོད་པ་དང་། མེས་ཚམ་བས་
མིག་“གཟུང་འཛིན་ཇས་ཐ་དད་པ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་ངོ” ཞེས་མིག་སྟགས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
གྲུབ་པས་མི་སྟོང་པའི་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ནོ།”

གཉིས་པ་(སྟོང་ཉིད་ལྷག་མ་གསུམ་བཤད་པ་)ནི།

ཅ་པ།   གང་ཕྱིར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དེ།
            ཡིན་ཕྱིར་གཟུགས་ནི་གཟུགས་གྱིས་སྟོང་།
            སྟོང་དུ་རྩ་རྟེན་གྱི་བྱེད་དང་།
            ཚོས་རྣམས་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། ༡༤༩ །
            གཟུགས་སྟགས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད།
            ཕྱི་རོལ་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་འདོད།

ཁྱད་གྱིས་མ་བསྟུས་པའི་གཟུགས་ལ་སྟགས་པའི་ལྷལ་དུག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་

— ༡ — ཚོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ། རྟེན་བསྟུན། བསྟོད་ཚོགས། ཀ། ཤོག་ ༦༠-བ། ཕྱིང་ ༢-བ།

— ༢ — འཕྲག་བ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བསྟུན། དབྱེ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༡-མ། ཕྱིང་ ༥-བ།

སྤྱང་བའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ནི། བྱི་རོལ་གྱི་སྤྱང་བ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། བྱིའི་^{༡༢}གཟུགས་
ནི་གཟུགས་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྤྱང་བ་ནི། གང་གི་བྱིར་གཟུགས་དེའི་རང་བཞིན་ནི་དེ་
ཡིན་པའི་བྱིར་དོ།” སྤྱང་དེ་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་དང་ཆོས་རྣམས་ཉིད་ཀྱང་སྤྱང་ཚུལ་དེ་བཞིན་
དུ་སྐུ་པར་བྱའོ།

འདི་དང་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་མདོར་^{༡༣}ཐེར་བྱས་དུ་གནས་པ་མིན་པ་དང་། འཇིག་པ་མིན་
པའི་བྱིར་”ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཐུར་ནང་སྤྱང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་སྐུ་པར་
བྱའོ།

ཙ་པ། གཉིས་ཆར་རང་བཞིན་མེད་ཉིད་ནི།

བྱི་ནང་སྤྱང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ༡༤༡ །

སྐུ་ཀྱུད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་དབང་རྟེན་ཁོག་པ་ལྟ་བུ་ནི་སྐུ་ཀྱུད་ཀྱིས་བསྐྱས་ཤིང་། དབང་
པོས་མ་བསྐྱས་པས་ན་བྱི་ནང་གཉིས་ཆར་ཡིན་ལ། དེ་རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་
བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ནི། བྱི་ནང་གི་སྤྱང་བ་ཉིད་དེ་ལྷག་མ་^{༡༤}ཐུར་བཞིན་ནོ།”

ཙ་པ། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད།

མཁས་པས་སྤྱང་བ་ཉིད་ཅེས་བསྟན།

སྤྱང་ཉིད་དེ་ཡང་སྤྱང་ཉིད་ཀྱི།

རོ་བོས་སྤྱང་པར་འདོད་པ་ཡིན། ༡༤༢ །

༡༢ ཀྱི་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ རྟེན་བཟུང་། དབུ་མ་ ལ། ཤོག་ ༣༡-ན། བྱེད་ ༥-པ།

ཀྱི་འཇུག་པ་ རྟེན་བཟུང་། བྱི་བཟུང་སྤྱང་པ། ཀྱི་ཤོག་ ༣༠-ན། བྱེད་ ༣-པ།

༡༣ ཀྱི་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ རྟེན་བཟུང་། དབུ་མ་ ལ། ཤོག་ ༣༡-ན། བྱེད་ ༥-པ།

ཀྱི་འཇུག་པ་ རྟེན་བཟུང་། བྱི་བཟུང་སྤྱང་པ། ཀྱི་ཤོག་ ༣༠-ན། བྱེད་ ༣-པ།

༡༤ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ རྟེན་བཟུང་། དབུ་མ་ ལ། ཤོག་ ༣༡-པ། བྱེད་དང་པོ།

ཐུ་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཉིད་ནི། དེ་ཁོ་ན་
ལ་མཁའ་པས་བས་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བཞུད་དོ། ཐུ་ནང་གི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་
ཉིད་དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ལས་བདེན་པས་སྟོང་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།

ཅ་པ།   སྟོང་ཉིད་ཅེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་གང་།
             སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་དེ།
             སྟོང་ཉིད་དངོས་པོའི་སྟོ་ཅན་གྱི།
             འཛིན་པ་བརྟོག་གིས་གསུངས་པ་ཡིན། ༡༤༩ །

དེ་ལྟར་ན་སྟོང་གཞི་སྟོང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་
ཉིད་དུ་འདོད་པ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་བདེན་པས་སྟོང་པར་གསུངས་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་དམ་ཆོས་ཉིད་ལ་
དངོས་པོ་སྟེ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་ཅན་གྱི་བདེན་པར་འཛིན་པ་བརྟོག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་གྲུལ་
བའི་ཡུམ་^༡ ལས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཡང་འཛིན་ཉེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས།^༢ “ཀུན་རྟོག་ཐམས་
ཅད་བསལ་བའི་བྱིར། སྟོང་ཉིད་བདུད་ཅི་སྟོན་མཛད་ན། གང་ཞིག་དེ་ལ་ཞེན་གྱུར་བ། དེ་
ཉིད་ཁྱོད་གྱིས་ཤིན་ཏུ་སྤང།” ཅེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ།

༡ “སྟོ་ཅན་གྱིས། རྒྱལ་ཆོའི་འགྲུལ།

༢ ཀ། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལུང་ནི་འཕུག་པ་རང་འགྲེལ་དུ་གསལ་ཡེ། རྩེ་བརྒྱན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༡-བ།
ཐེང་ ༩-བ།

ཁ། དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཐེར་རྒྱལ་ཏུ་གནས་པ་མེད་པ་དང་། འཛིན་པ་མེད་པའི་བྱིར།
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེས་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཅེས་བྱའི་ཞེ་ན།
དེའི་རང་བཞིན་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་ནི། དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ།

ཞེས་གསུངས་སོ། རྩེ་བགའ། ཐེར་བྱིན། ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་བ། ཀ། ཤོག་ ༣༠-ན། ཐེང་ ༥-བ།

༣ འཛིན་ཉེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ། ཆོགས་བཅད་ཉེར་གཅིག་པ། རྩེ་བརྒྱན། བསྟོད་ཆོགས། ཀ།
ཤོག་ ༣༩-བ། ཐེང་དང་པོ།

འདི་དག་གིས་ནི་ཁ་ཅིག་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་པ་བདེན་དངོས་རྣམས་པར་བཅད་ཅམ་ལ་
བྱས་ནས་དེ་བདེན་གྲུབ་དུ་སྒྲིབ་དང་། གཞན་དག་དགག་བྱ་བཅད་ཅམ་མིན་པའི་སྒྲིབ་པར་ལྟར་
སྒྲུབ་པ་རང་དབང་བ་ཆོས་ཉིད་དུ་བྱས་ནས་དེ་བདེན་པར་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་རྒྱལ་བས་
མིན་དུ་སྒྲུབ་པར་གསུངས་སོ།

གཉིས་པ་(ཆེན་པོ་སྒྲིབ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞི་བཤད་པ་)ནི།

ཙ་བ།   སེམས་ཅན་སྒྲིབ་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ནི།

མ་ལུས་བྱེད་བྱེད་ཉིད་ཕྱིར་དང་།

ཆད་མེད་དཔེ་ཡིས་ཟུ་མཐའ་ནི།

མེད་ཕྱིར་ཕྱོགས་རྣམས་ཆེན་པོ་ཉིད། ༡༥༧ ॥

༡༥༧ ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ལས་ལོགས་ཤིག་དུ་སྒྲིབ་བཅུད་གཉིས་མེད་པས།
སེམས་ཅན་དང་སྒྲིབ་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ནི་མ་ལུས་པ་ལ་བྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
བྱམས་སོགས་ཆད་མེད་པའི་སྒྲིབ་པ་ན་ཕྱོགས་ཀྱིས་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སྒྲིབ་པས།
དམིགས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཆད་མེད་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཆད་མེད་པའི་དཔེ་ཡིས་ཉེ་ཆད་
མེད་པ་བཞིན་དུ། དེ་ལྟར་སྒྲིབ་པ་ལ་ཡང་ཟུ་མཐའ་ནི་མེད་པ་ལྟེ་ཆད་མེད་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་
ཕྱོགས་བཅུ་ནི་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ། ༡༥༨

ཙ་བ།   འདི་དག་བཅུ་ཆར་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱིས།

སྒྲིབ་པ་ཉིད་ནི་གང་ཡིན་དེ།

ཆེན་པོ་སྒྲིབ་པ་ཉིད་ཡིན་དེ།

ཆེན་པོར་འཇིན་པ་བསྐྱོག་ཕྱིར་གསུངས། ༡༥༩ ॥

༡༥༨ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ་ རྩི་བརྒྱུད་སྒྲིབ་པ། ལ། ཤོག་ ༣༡-ག་ བྱེད་ ༡-པ།

༡༥༩ རྩི་བརྒྱུད་ ཤེར་བྱིན་ རྩི་བརྒྱུད་སྒྲིབ་པ། ཀ། ཤོག་ ༣༢-ག་ བྱེད་དང་སོ།

“ཤར་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་བརྒྱ་ཆར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྤྱོད་
པ་ཉིད་ནི་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།”^{੧੪} སྤྱོད་པ་རྣམས་ཆེན་པོར་རང་བཞིན་
ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་བསྟོན་པའི་ཁྱིམ་དུ་གསུངས་ཏེ། སྤྱོད་པ་ལ་ཁྱིན་ཅི་ལོག་དུ་འཛིན་པ་ནི་
སྤྱུ་སྟེགས་ཀྱི་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པ་རྣམས་དྲག་པའི་ཐུག་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ཡོད།”

ཅ་ག། དེ་ནི་དགོས་པ་མཆོག་ཡིན་པས།
དོན་དམ་སྤྱོད་པ་འདས་པ་ཡིན།
དེ་ནི་དེ་ཡིས་སྤྱོད་ཉིད་གང་།
དེ་ནི་དོན་དམ་སྤྱོད་ཉིད་དེ། ੧੮੭ །
སྤྱོད་པ་འདས་དངོས་པོའི་སྤྱོད་པ་ཀྱི།
འཛིན་པ་བསྟོན་པར་བྱ་བའི་ཁྱིམ།
དོན་དམ་མཁྱེན་པས་དོན་དམ་ག།
སྤྱོད་པ་ཉིད་ནི་བསྟན་པར་མཛད། ੧੮੮ །

དོན་དམ་ཞེས་པའི་དོན་གྱི་སྤྱོད་པ་འདི་ལ་དོན་ཡོད་དེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དགོས་པ་ལ་བྱེད་པ་དང་།
དོན་ལྟ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཤེས་བྱ་ལུ་ལ་བྱེད་པ་གཉིས་ལས། འདིར་ནི་སྤྱོད་པ་འདས་པ་
ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་པ་འདས་དེ་ནི་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་མཆོག་ཡིན་པས་སོ། ཆོས་སྤྱོད་
དེ་ནི་དེ་ཡི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྤྱོད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དོན་དམ་པ་སྤྱོད་པ་
ཉིད་དེ། དེ་ཡང་སྤྱོད་པ་འདས་པ་ཆོས་སྤྱོད་པ་འདས་པ་ཆེ་བའི་སྤྱོད་པ་འཛིན་པའི་སྤྱོད་པ་
ཀྱི་བཤེན་པར་འཛིན་པ་བསྟོན་པར་བྱ་བའི་ཁྱིམ་དོན་དམ་མཁྱེན་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་དོན་དམ་
པ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ནི་བསྟན་པར་མཛད་དོ།

੧੪ འཕྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྩེ་བཅུ་ན། དབྱ་མ། ༡༥ ཤོག་ ੨੧-ག། རྩེ་ ੪-ག།

੧੬ རྩེ་བཅུ་ན། ཤེར་ཕྱི་ན། ཁྱི་བརྒྱད་སྤྱོད་པ། ༡༥ ཤོག་ ੧-ག། རྩེ་ ੪-ག།

੧੭ ༡༥ འཕྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྩེ་བཅུ་ན། དབྱ་མ། ༡༥ ཤོག་ ੨-ག། རྩེ་ ੨-ག།

༡༨ རྩེ་བཅུ་ན། ཤེར་ཕྱི་ན། ཁྱི་བརྒྱད་སྤྱོད་པ། ༡༥ ཤོག་ ੧-ག། རྩེ་ ੨-ག། དེ་ལ་དོན་དམ་པ་
སྤྱོད་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ།

ཙ་བ། རྒྱ་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བྱིར་ཁམས་གསུམ་པོ།

འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ངས་པར་བསྟད།

དེ་ནི་དེ་ཡི་སྟོང་ཉིད་གང་།

དེ་ནི་འདུས་བྱས་སྟོང་ཉིད་གསུངས། ༡༩༡ ॥

༡༤༥ རྒྱ་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་མྱེ་མྱེས་པའི་བྱིར་ཁམས་གསུམ་པོ་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ངས་
པར་བསྟད་དོ། ཁམས་གསུམ་པོ་དེ་ནི་དེ་ཡི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི། འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་སོ། ༡༤༦

ཙ་བ། གང་ལ་སྟེ་གནས་མི་དག་ཉིད།

དེ་དག་མེད་པ་འདུས་མ་བྱས།

དེ་ནི་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་།

དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་ཉིད། ༡༩༢ ॥

༡༤༧ ཆོས་གང་ལ་སྟེ་བ་དང་མི་དག་པ་སྟེ་འགག་པ་འཇམ་འཇིག་པ་དང་། གནས་པ་ལས་
གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་དག་མེད་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་སོ། དེ་ནི་དེ་ཡི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་
སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་སོ། ༡༤༨

གསུམ་པ་(མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞི་བཤད་པ་)ནི།

ཙ་བ། གང་ལ་མཐའ་ནི་ཡོད་མིན་གྱི།

དེ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པར་བཤོད།

༡༤ འདུག་པ་རང་འགྲེལ་དུ་མདོ་དྲངས་པ་ལས་གསལ། མྱེ་བཞུན། དབུ་མ་ལ་ཤོག་ ༡༡༩-མ། རྩེང་ ༡-པ།

༡༥ མྱེ་བཞུན། མེར་བྱིན། ཁྱི་བཞུན་སྟོང་ག། ༡༡ ཤོག་ ༡༡༩-པ། རྩེང་ ༢-པ།

༡༦ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། མྱེ་བཞུན། དབུ་མ་ལ་ཤོག་ ༡༡༩-མ། རྩེང་ ༡-པ།

༡༧ མྱེ་བཞུན། མེར་བྱིན། ཁྱི་བཞུན་སྟོང་ག། ༡༡ ཤོག་ ༡༡༩-པ། རྩེང་ ༡-པ།

དེ་དེ་ཁོ་ནས་སྤྱོད་པ་ཉིད།

མཐའ་ལས་འདས་པ་སྤྱོད་ཅིང་བསྟན། ༡༩༣ །

མཐའ་ནི་⁶² ཉག་པ་དང་ཆད་པ་གང་དུ་བཟུང་ན་ཡོག་པའི་གཡང་དུ་ལྷང་བ་ཡིན་གྱི།
འདུས་མ་བྱས་ཉག་པ་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ལས་དབང་གི་སྤྱོད་འཆི་བརྒྱད་པ་ཆད་པར་འཛིན་པ་
ལྷ་བྱ་ནི་མ་ཡིན་པས། གང་དུ་བཟུང་ན་མི་མཐུན་སྤྱོད་པ་གྱི་གཡང་དུ་ལྷང་བའི་ཉག་ཆད་དང་།
ཉག་ཆད་ཅམ་གྱི་བྱད་པར་བྱེད་པར་བྱའོ།

ཙ་པ། གང་ལ་མཐའ་ནི་ཡོད་མིན་གྱི།
དེ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པར་བཤེད།
དེ་དེ་ཁོ་ནས་སྤྱོད་པ་ཉིད།
མཐའ་ལས་འདས་པ་སྤྱོད་ཅིང་བསྟན།

གཞི་གང་ལ་མཐའ་འཛིན་དུ་ལྷང་བའི་ཉག་ཆད་གྱི་མཐའ་ནི་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ནི། འདིར་
མཐའ་ལས་འདས་པར་བཤེད་དོ། མཐའ་བྲལ་དེ་ནི་མཐའ་བྲལ་དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁོ་
ནས་སྤྱོད་པ་ཉིད་དེ་ནི། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྤྱོད་ཅིང་བསྟན་དོ།⁶³

འདི་ནི་ཉིང་འཛིན་གྱི་ལོ་ལས།⁶⁴ “ཡོད་མེད་དང་གཙང་མི་གཙང་གི་མཐའ་གཉིས་
སྤངས་ནས། དབྱས་ལའང་གནས་པར་མི་བྱེད་དོ།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཐའ་སྤངས་པའི་

62 འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བཞུན། དབྱ་མ། ལ། བོག་ ༣༦-ན། རྩེང་ ༥-ག།

63 རྩེ་བཞུན། བེར་ཕྱིན། བྱི་བརྒྱད་སྤྱོད་པ། ཀ། བོག་ ༡༠-ག། རྩེང་ ༥-ག།

64 ཀ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ལོ་ལས་མདོ། རྩེ་བཞུན། མདོ་སྤྱོད་ ད།

ལ། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བཞུན། དབྱ་མ། ལ། བོག་ ༣༦-ན། རྩེང་དང་གོ།

ཡོད་དང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀ་མཐའ།

གཙང་དང་མི་གཙང་འདི་ཡང་མཐའ་ཡིན་དེ།

དེ་སྤྱིར་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ནི་ནམ་སྤངས་ནས།

མཁས་པ་དབྱས་ལའང་གནས་པར་ཡོད་མི་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ།

དབུས་བདེན་ནམ་སྐམ་པའི་བདེན་འཛིན་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་ལྟེ། དཔེར་ན་སེམས་
 ཅམ་བས་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་དྲག་ཆད་སོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་བུལ་བའི་དབུས་སེམས་བདེན་གྲུབ་
 ཏུ་འདོད་པ་ལྟ་བུའོ།

ཙ་བ། ཐོག་མ་དང་པོ་ཐ་མ་མཐའ།
 དེ་དག་མེད་པས་འཁོར་བ་ནི།
 ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད་པར་བཤྲོད།

འདི་ཡན་ཆད་དུ་མ་བྱུང་ལ་འདི་ནས་བྱུང་ཞེས་པའི་ཐོག་མ་ལྟེ་^ཆདང་པོ་དང་། འདི་ཕྱིན་
 ཆད་དུ་མི་འབྱུང་ཞེས་པའི་ཐ་མའི་མཐའ་དེ་དག་མེད་པས་འཁོར་བ་ནི་ཐོག་མ་དང་། ཐ་མ་
 མེད་པར་བཤྲོད་དོ།

ཙ་བ། འགྲོ་ཁོང་བུལ་ཕྱིར་མི་ལམ་ལྟེ་^ཆ ༡༩༩ །
 སྲིད་འདི་དེ་ཡིས་དབེན་ཉིད་གང་།
 དེ་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ།
 མེད་པ་སྤྲོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས།
 བསྐྱན་བཅོས་ལས་ནི་རེས་པར་བསྐྱད། ༡༩༧ །

འགྲོ་ཁོང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བ་དང་བུལ་བའི་ཕྱིར་མི་ལམ་ལྟེ་བུའི་སྲིད་པ་འདི། སྲིད་པ་
 དེ་ཡིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་དབེན་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པའི་
 སྤྲོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བསྐྱན་བཅོས་ཆེན་པོ་གྲུལ་བའི་ཡུམ་^ཆལས་ནི་རེས་པར་བསྐྱད་དོ།

ཙ་བ། རོར་བ་ཞེས་བྱ་འཁོར་བ་དང་།
 འཁོར་བ་ལ་ནི་རེས་པར་བཤྲོད།

ཆ༧ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩ་བཅུ་ན། དབུ་མ། ལ། ཐོག་ ༢༡-བ། རྩེད་ ༢-བ།

ཆ༨ རྩ་བཅུ་ན། ཐེང་ཕྱིན། བྱི་བཅུད་སྤྲོད་པ། ༡༡ ཐོག་ ༡༩-ན། རྩེད་དང་པོ།

དོར་མེད་གཏོང་བ་མེད་པ་ལྟེ།

འགའ་ཡང་དོར་མེད་གང་ཡིན་པའོ། ༡༩༩ །

དོར་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས།

དེ་ཉིད་སྤྲོང་བ་ཉིད་གང་ཡིན།

དེ་དེའི་བྱིར་ན་དོར་མེད་པ།

སྤྲོང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་བཟོད། ༢༠༠ །

དོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཁོར་བ་དང་འཁོར་བ་ལ་ནི་ངེས་པར་བཟོད་ལ། དོར་བ་མེད་པ་
དེ་ནི་ལར་ལ་གཏོང་བ་མེད་པ་ལྟེ་རང་གི་ངོ་མོ་འགའ་དང་དུས་འགར་ཡང་དོར་བྱ་མེད་པ་ལྟེ་
དོར་བྱ་མི་རུང་བ་ཐེག་ཆེན་གང་ཡིན་པའོ། དོར་བ་མེད་པ་ནི་དོར་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྤྲོང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲོང་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དོར་བ་མེད་པ་སྤྲོང་བ་
ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་བཟོད་དེ། སྤྲོང་ཉིད་དེ་དོར་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར་ནའོ།

ཅ་བ། འདུས་བྱས་ལ་སྐྱེས་པ་འོ་པོ་ཉིད།

གང་བྱིར་སྤྲོབ་མ་རང་སངས་རྒྱས།

རྒྱལ་ལུས་དེ་བཞིན་གསེགས་རྣམས་ཀྱིས།

མ་མཐོང་དེ་བྱིར་འདུས་བྱས་ལ། ༢༠༡ །

སྐྱེས་པ་བ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་པོ་ཉིད།

རང་བཞིན་ཉིད་དུ་བསྐྱེད་པ་ལྟེ།

དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་སྤྲོང་ཉིད་གང་།

དེ་ནི་རང་བཞིན་སྤྲོང་བ་ཉིད། ༢༠༢ །

ཡ། འདུག་པ་རང་འབྲེལ། རྩོམ་པ་ལ། དུས་ལ། ལ། མོག་ ༢༠༩-བ། རྩོང་ ༡-བ།

ལ། རྩོམ་པ་ལ། མེར་བྱིན། བྱིར་བྱེད་སྤྲོང་བ། ༡༡ མོག་ ༢༠༡-ན། རྩོང་ ༢-བ།

འདུས་བྱས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཆོས་ཉིད་ནི། རང་བཞིན་ཉིད་དུ་བསྐྱད་ཅིང་
བཅོད་པ་སྟེ།^{མཐ} ལྷ་མཚན་གང་གི་ཐུར་ན་འདུས་བྱས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཆོས་ཉིད་ནི།
སྟོབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། ལྷ་ལ་སྤྲུལ་བྱང་སེམས་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་མཛད་ཅིང་། དེ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གཤོད་མ་ནས་དེ་དག་གི་
གཤིས་སུ་གནས་པ་དེའི་ཐུར་རོ། རང་བཞིན་དེ་ཉིད་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་བས་སྟོང་
པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་རོ།

འོ་ན་དོན་འདི་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་བཅོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།
བདེན་མོད་འོན་ཀྱང་སྐབས་སུ་མར་ནི་ཐུ་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
འཇལ་བའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་བས་བདེན་པར་གྲུབ་བས་སྐྱམ་པ་བསལ་བའི་ཐུར་ཡིན་ལ།
འདིར་ནི་སྤྲུལ་བྱང་མ་བྱས་བར་གཤིས་སུ་གྲུབ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན། བདེན་པར་གྲུབ་བས་
སྐྱམ་པ་བསལ་བའི་ཐུར་གསུངས་པས་མི་སྒྲོས་སོ། དོགས་བའི་ལྷ་མཚན་འདི་གཉིས་ཀ་ཆོས་
ཉིད་ལ་ཡོད་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་འགོག་རྒྱས་པ་མི་འགལ་བ་འདི་ཤེས་ན། དོན་དམ་བདེན་
པ་སྟོ་གང་གིས་ཀྱང་མི་རྟོགས་པར་འཛིན་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ལྟོག་པར་འགྱུར་རོ།

བཞི་པ་(ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞི་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ཆོས་ཐམས་ཅད་
སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་
ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པ་རོ།

དང་པོ་(ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་)ནི།

ཅ་བ། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་རིག་དྲུག་དང་།

དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་དྲུག་དང་།

གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ཅན་མིན་དེ་བཞིན།

འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཆོས་རྣམས་॥ ༢༠༠ ॥

ཆོས་དེ་དག་ནི་མཐའ་ཅད་ཀྱི་

དེ་དག་གིས་དཔེན་སྟོང་ཉིད་གང་॥

ཆོས་མཐའ་ཅད་ནི་མིག་སྟགས་རྟེན་དབང་པོའི་ཁམས་དྲུག་དང་། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་
སྟགས་བརྟེན་བ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དྲུག་དང་། གཞུགས་ལ་སྟགས་པ་དམིགས་པ་ཡུལ་གྱི་
ཁམས་དྲུག་སྟེ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། མིག་གི་འདུས་ཉེ་རེག་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཉེ་རེག་
པའི་བར་རེག་པ་དྲུག་དང་། རེག་པ་དེ་དྲུག་ལས་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་དྲུག་དང་། གཞུགས་ཅན་དང་
གཞུགས་ཅན་མིན་པ་གཉིས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་
རྣམས་སོ། ། ཆོས་དེ་དག་མཐའ་ཅད་ནི་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་དཔེན་པོའི་སྟོང་བ་
ཉིད་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི། ཆོས་མཐའ་ཅད་ཀྱི་སྟོང་བ་ཉིད་དོ། །^{༡༠}

གཉིས་པ་(རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན། ལྱས་བར་བཤད།
དོན་བསྟུ་བཤོ།

དང་པོ་(མདོར་བསྟན་)ནི།

ཅ་བ། གཞུགས་རུང་ལ་སྟགས་དངོས་མེད་གང་॥

དེ་ནི་རང་མཚན་སྟོང་བ་ཉིད་॥ ༢༠༡ ॥

གཞུགས་རུང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་གཞུགས་སུ་རུང་བ་དང་ལ་སྟགས་བས་བསྟུས་བ་རྣམ་
མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དངོས་པོ་སྟེ་རང་གི་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་དོ། །^{༡༡}

༡༠ ཀྱི་སྟེ་བཀའ་ལ། མེས་ཐུན། ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་བ། ཀྱི་སྟེ་བ་ ༢༠༠-ན། རྟེན་ ༩-པ།

ཁ། འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བསྟན། དབྱ་མ། ལ། སྟག་ ༢༠༡-ན། རྟེན་དང་པོ།

༡༡ ཀྱི་སྟེ་བཀའ་ལ། མེས་ཐུན། ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་བ། ཀྱི་སྟེ་བ་ ༢༠༡-བ། རྟེན་ ༩-པ།

ཁ། འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བསྟན། དབྱ་མ། ལ། སྟག་ ༢༠༡-ན། རྟེན་ ༩-པ།

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། གཞིའི་ཆོས་དང་། ལམ་གྱི་ཆོས་དང་། འབྲས་
བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ།

དང་པོ་(གཞིའི་ཆོས་)ནི། ^{ཧ་}“ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅི་
ཡིན་ཞེ་ན།”

ཅ་པ། གཟུགས་ནི་གཟུགས་རུང་མཚན་ཉིད་ཅན།

གཟུགས་ནི་གཟུགས་སུ་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ། དེ་ཡང་མདོ་ལས།^{ཧ་} དགོ་སྒྲོང་
དག་གཟུགས་སུ་ཡོད་ཅིང་གཟུགས་སུ་རུང་བ་དེའི་བྱིར་གཟུགས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རུང་པོ་ཞེས་
བྱའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། རང་གི་མཚན་ཉིད་འདི་རྣམས་དོན་ལྡན་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་
རང་རང་གི་རང་བཞིན་མཚོན་པའི་གཙོ་བོ་སྤྲོས་པའོ།

ཅ་པ། ཆོར་བ་སྤྱོད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན།

འདྲ་ཤེས་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྟེ།

འདྲ་བྱེད་མཛོན་པར་འདྲ་བྱེད་པའོ། ༢༠༢ །

ཡུལ་ལ་སོ་སོར་རྣམ་རིག་པ།

རྣམ་ཤེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ།

སྤང་པའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་རང་མཚན་ཉིད།

ཁམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྤྱུལ་གདུག་འདོད། ༢༠༣ །

ཆོར་བ་ནི་བདེ་སྐྱུག་བདེར་སྤྲོམས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ལོ། འདྲ་ཤེས་ནི་བྱིའི་
མཚན་མ་སྤྱོ་ལེར་སོགས་དང་། རང་གི་མཚན་མ་བདེ་སྐྱུག་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་འཛིན་པ་སྟེ།

ཧ་ འདྲ་ག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་གྱི་དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༧-ན། བྱེད་ ༢-པ།

ཧ་ མདོ་འདི་རྟེན་སོན་མ་བྱུང་།

མཚན་མ་ནི་ཡུལ་གྱི་སྤྱི་རིས་སོ། ། འདྲ་བྱེད་ནི་འདུས་བྱས་མངོན་པར་འདྲ་བྱེད་བ་སྡེ་ཆུང་པོ་
གཞན་བཞི་ལས་གཞན་བཤོ། ། གཞུགས་སྤྱི་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་
པ་ནི། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། ། བྱང་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ཁམས་
རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི། རྒྱུ་ལ་གདུག་པས་གཞན་ལ་བཟུང་ནས་
གནོད་བ་སྐྱེད་པ་དང་འདྲ་བ་མེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བར་འཛིན་པའོ། །

ཅ་བ། རྒྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།
རྒྱེ་བའི་སྒོར་གྱུར་ཉིད་དུ་གསུངས།
ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་།
དེ་ནི་འདྲ་འབྱོད་མཚན་ཉིད་དོ། ། ༢༠༧ །

རྒྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་འབྱུང་ཁེང་། རྒྱེ་བའི་སྒོར་གྱུར་བ་ཉིད་
དུ་གསུངས་སོ། ། དེ་གསུམ་ནི་འཁོར་བའི་ཕྱང་ཁམས་དང་རྒྱེ་མཆེད་ལ་དགོངས་པའོ། ། ཉེན་
ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་གྲུ་གྱིན་གྱི་འདྲ་འབྱོད་ཀྱིས་
རབ་དུ་བྱེ་བའོ། །

གཉིས་བ་(ལས་གྱི་ཚོས་)ནི།

ཅ་བ། གནོད་བ་སྐྱེན་པའི་མ་རོལ་བྱིན།
ཚུལ་བྱིས་གདུང་མེད་མཚན་ཉིད་བཟོད།
ཁྲི་མེད་མཚན་ཉིད་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི།
ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་ཉིད་དོ། ། ༢༠༨ །

སྐྱེན་པའི་མ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ལུས་དང་ལོངས་སྐྱོད་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་

སུ་གཏོང་བའི་སེམས་པ་ལོ། ཚུལ་བྱིམས་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། ཉོན་མོངས་གྱི་གདུང་བ་ལས་དེ་
མེད་པའི་བསལ་བ་ཐོབ་པ་ལོ། བཟོད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཁྱོད་པ་མེད་པ་སྟེ་དེ་ལ་སེམས་གྱི་
བསྐྱེད་འཛུགས་རྣམས་པ་ལོ། བཙོན་འགྲུས་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་པའི་དགེ་བ་
ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་སྟོབ་ཉིད་དོ། བསམ་གཏན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི།

ཙ་པ། བསམ་གཏན་སྤྱད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན།

དགེ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པའི་སྤྱིར་དུ་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་དུ་
གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལོ།

ཤེས་རབ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི།

ཙ་པ། ཤེས་རབ་ཆགས་མེད་མཚན་ཉིད་དོ།

ཆགས་པ་མེད་པ་སྟེ། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པར་བགྱོད་པའི་སྤྱིར་དུ། ཚོས་འགའ་ལ་ཡང་
ཆགས་པ་སྟེ་བདེན་ཞེན་མེད་པ་སྟེ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་དོ།

ཙ་པ། བ་རོལ་སྤྱིན་པ་དུག་རྣམས་གྱི།

མཚན་ཉིད་འདི་དག་ཡིན་པར་བཤེད། ༢༠༩ །

དེ་ལྟར་ན་བ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་དུག་པོ་རྣམས་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། ལྟར་བཤད་པ་འདི་དག་ཡིན་
པར་མདོ་ལས་བཤེད་དོ།^{ལྟ}

ཙ་པ། བསམ་གཏན་རྣམས་དང་ཚད་མེད་དང་།

དེ་བཞིན་གཞན་གང་གཟུགས་མེད་པ།

དེ་དག་ཡང་དག་མཁྱེན་པ་ཡིས།

མི་འབྱུགས་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་གསུངས། ༢༠༧ །

བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་བསམ་གཏན་བཞི་རྣམས་དང་། བྱམས་པ་ཚད་མེད་ལ་
སོགས་པ་ཚད་མེད་བཞི་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་མ་གཉིས་ལས་གཞན་གང་རྣམས་མཁའ་མཐའ་
ཡས་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་མེད་པའི་སྒྲིམས་པར་འབྱུག་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ ཡང་དག་མཆིན་
པ་ཡི་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་མི་འབྱུག་པ་ཁྱོ་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་གསུངས་ཏེ།^{ཕྱེ} དེ་
རྣམས་ནི་ཁྱོ་བ་སྤངས་པས་འཛོལ་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཙ་བ། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པས་ཆོས་སུ་མ་རྩེ་བདུན།

དེས་པར་འབྱུང་བྱེད་རང་མཚན་ཉིད།

བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པས་ཀྱི་ཆོས་སུ་མ་རྩེ་བདུན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི། ^{ཕྱེ}“གང་དུ་དེས་
པར་འབྱུང་ས་ཐར་པར་དེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པའོ།

ཙ་བ། སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི།

དམིགས་པ་མེད་པས་རྣམ་དབེན་ཉིད། ༢༠༤ །

^{ཕྱེ}“རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་ཀྱི་
རྟོག་པའི་བྱི་མས་མ་སྤྱགས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དབེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལོ།”

ཙ་བ། མཚན་མ་མེད་པས་ཞི་ཉིད་དེ།

^{ཕྱེ}“རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྤྱོད་པ་མཚན་མ་མེད་པ་ནི་མཚན་མ་མ་དམིགས་པའི་སྤྱོད་པས་ཞི་པའི་
མཚན་ཉིད་ཅན་ལོ།”

ཕྱེ ༡། མདོ། རྩེ་བཀའ་ཤེས་ཕྱིན། ཉི་ཤི། ༡། ཤོག་ ༢༠༤-ན། རྩེ་ ༢-པ།

༡༡ ལྟུག་པ་རང་འབྱེལ། རྩེ་བཀའ་ཤེས་ཕྱིན། ཤོག་ ༢༠༥-པ། རྩེ་ ༣-པ།

ཕྱེ ༢༡ ལྟུག་པ་རང་འབྱེལ། རྩེ་བཀའ་ཤེས་ཕྱིན། ཤོག་ ༢༠༥-པ། རྩེ་ ༤-པ།

ཕྱེ ༢༢ ལྟུག་པ་རང་འབྱེལ། རྩེ་བཀའ་ཤེས་ཕྱིན། ཤོག་ ༢༠༥-པ། རྩེ་ ༥-པ།

ཙ་བ། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ལྟག་བསྐལ་དང་།

གཉི་ལྟག་མེད་ ..... །

“རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་བ་སྟོན་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། འདྲ་བྱེད་ལྟག་བསྐལ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས་ལ་ལྟག་བསྐལ་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་འདྲ་བྱེད་གྱི་ཡིན་ལུགས་ལ་ལྟ་བ་ན། སྟོན་པའི་བྱ་རྟོགས་ལ་མི་སྟོན་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་ལ་ཡང་བདེན་པར་འཇིན་པའི་སྒོ་རྣམས་སྟོན་བ་མེད་པའི་བྱིར་ན། ལྟག་བསྐལ་དང་གཉི་ལྟག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལོ།”

ཙ་བ། ..... རྣམ་ཐར་རྣམས་གྱི།

མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་གྲོལ་བྱེད་པའོ། ༢༠༩ །

རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། ལྟོམས་འབྲུག་གི་སྒྲིབ་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པའོ།

རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ནི། རང་ལ་གཟུགས་ཅན་དུ་འདྲ་ཤེས་བ་མ་བཤིག་པར་བྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། རང་ལ་འདྲ་ཤེས་དེ་བཤིག་ནས་བྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་གཉིས་ནི། ལྟལ་བ་ལ་གཞགས་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་པའི་གཉིན་པོའོ། འགྲེལ་^{༤༠}པའི་དཔེ་མང་པོ་ལ་གཉིས་བ་ལ་རང་གཟུགས་སུ་འདྲ་ཤེས་བ་ཞེས་འབྲུང་བ་ནི་མ་དག་པའོ།

ལྟག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནི་གསུམ་བ་སྟེ། གཟུགས་ལྟག་བ་སྐལ་བ་ལ་དགའ་བ་དང་། མི་སྐལ་བ་སྐལ་བ་ལ་མི་དགའ་བའི་ཀླན་ནས་ཉིན་མོངས་པའི་གཉིན་པོའོ།

༤༠ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱ་བསྟན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༡-བ། གྱིང་ ༥-བ།

༤༡ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱ་བསྟན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༢༡-བ། གྱིང་ ༥-བ།

མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་ཀྱི་ལམ་ལ་གཉིས་ལས་ཐར་བ་དང་མཐུན་བར་གནས་པའི་ལམ་
ལ། གཞུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་འཇུག་བཞིའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་དང་། ཞི་བར་གནས་པའི་ལམ་ལ་
འདྲ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་འགོག་པ་འགོག་པའི་སྒྲུབ་པ་འཇུག་གི་རྣམ་པར་གཅིག་གོ།

གསུམ་པ་(འབྲས་བུའི་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་)ནི།

ཙ་བ། སྒྲུབ་པ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ནི།

གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རང་བཞིན་གསུངས།

“འཆད་འགྱུར་གྱི་སྒྲུབ་པ་བཅུ་པོ་རྣམས་ནི། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་
རང་བཞིན་ནམ་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་རིག་པར་བྱ་ཞེ། ཡུལ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་
ཉིད་ཀྱིས། ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་པ་
ཞེས་བྱའོ།”

ཙ་བ། སྒྲུབ་པའི་མི་འཇིགས་པ་རྣམས་ནི།

ཤིན་ཏུ་བཏན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན། 270 །

“ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཐོགས་པར་ཏེ་མ་ལུས་པར་སངས་
ལྷན་པ་ཞེ་ཐུགས་སུ་ཆུད་དོ། ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་། ང་ཟག་པ་བག་ཆགས་དང་
བཅས་པ་ཟད་དོ་ཞེས་པ་དང་། ངས་ཆགས་སོགས་ཐར་པའི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་ཡིན་ནོ་
ཞེས་པ་དང་། ས་ལམ་འདི་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱས་ན་ཐུག་བསྐྱེད་ཅན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དམ་
བཅས་པ་བཞི་ལ།

དེ་ལྟར་མིན་ནོ། ཞེས་པའི་ཆོས་མཐུན་གྱི་ཚལ་བ་འགའ་ཡང་མ་མཐོང་བའི་སྒྲུབ་པའི་མི་
འཇིགས་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ནི། ཤིན་ཏུ་བཏན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཚལ་
བ་སུས་ཀྱང་གཞན་དུ་བྱ་བར་མི་རྣམས་པའི་སྒྱིར་རོ།”²

2 འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱ་བསྐྱེད་ དབྱེ་མ། 14 བོག་ 271-281 བྱེད་ 2-བ།

ཙ་བ། སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་རྣམས་ནི།

སྒྲིབས་སོགས་ཆད་མེད་མཚན་ཉིད་ཅན།

ཆོས་དང་དོན་ངེས་བའི་ཆོག་དང་སྒྲིབས་པ་སོ་སོར་ཡང་དག་བར་རིག་པ་རྣམས་ནི།
སྒྲིབས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཆད་པ་སྟེ་གདུགས་པ་མེད་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ།

ཙ་བ། འགྲོ་ལ་ཅན་པ་ཉིད་སྒྲུབ་བ།

བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། ༢༡༡ །

འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཅན་པ་དང་བདེ་བ་ཉིད་བར་སྒྲུབ་པ་ནི། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་
མཚན་ཉིད་དང་།

ཙ་བ། ལྷག་བསྐལ་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྒྲུབ་བ།

བྱགས་ཇེ་ཆེན་པོའ་ ..... །

ལྷག་བསྐལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྒྲུབ་པ་ནི། བྱགས་ཇེ་ཆེན་པོའི་མཚན་
ཉིད་ནོ།

ཙ་བ། ..... དགའ་བ་ནི།

རབ་དགའི་མཚན་ཉིད་ ..... །

དགའ་བ་ཆེན་པོ་ནི། རབ་དུ་སྟེ་མཆོག་དུ་དགའ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ།

ཙ་བ། ཙ་བ། ..... བདང་སྒྲུབས་ནི།

མ་འདྲེས་མཚན་ཉིད་ཅན་ཞེས་བྱ། ༢༡༢ །

བདང་སྒྲུབས་ཆེན་པོ་ནི། འགའ་ཞིག་ལ་ཇེས་སྒྲུ་ཆགས་པ་དང་། གཞན་དག་ལ་ཁོང་སྒྲིབ་
ལ་སོགས་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་སྟེ་དེ་དག་དང་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་ཐེས་པར་བྱའོ།

ཙ་པ།   སངས་རྒྱས་ཚས་ནི་མ་འདྲེས་པ།
 བཅུ་དང་བཅུད་དུ་གང་འདོད་དག།
 གང་ཕྱིར་སྟོན་དེས་མི་འཕྲོགས་པ།
 དེ་ཕྱིར་མི་འཕྲོགས་རང་མཚན་ཉིད། ༢༡༢ །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚས་ནི་^༡ མ་འདྲེས་པ་བཅུ་དང་བཅུད་དུ་གང་འདོད་པ་དེ་དག་གཞན་
 གྱིས་མི་འཕྲོགས་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་སྟོན་པ་ལ་མ་
 འདྲེས་པའི་མི་མཐུན་ཕྲོགས་འབྲུལ་པ་སོགས་མི་མངའ་བས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱགས་མེད་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་པ་སྟེ། ཐུབ་པར་མི་རྒྱས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ།

མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བཅུད་ནི། དུག་ཚན་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་ལ་འབྲུལ་པ་དང་། གསུང་ལ་ཅ་ཙ་
 དང་། ཐུགས་ལ་བསྐལ་བ་དང་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་། འཁོར་འདས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་
 པའི་རྟོག་པ་དང་སོ་སོར་མ་བཞགས་པའི་བདང་སྟོམས་མི་མངའ་བ་དུག་ནི་དང་པོ་ལོ། འདུན་
 པ་དང་བཙོན་འགྲུས་དང་དུན་པ་དང་ཉིང་ལེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
 ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་ནི་གཉིས་པོ་ལོ། ལུས་ཀྱི་ལས་དང་ངག་གི་ལས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་
 ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགོ་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། འདས་མ་འོངས་ད་
 ལྟར་གྱི་དུས་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིང་པ་འདུག་པ་ནི་གསུམ་པོ་ལོ།

མ་འདྲེས་པའི་ངེས་ཚིག་ནི། ཚས་དེ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་རྟེན་ལ་ཡོད་ཀྱི། རྟེན་
 གཞན་ལ་མེད་པས་རྟེན་མ་འདྲེས་པའོ། འདི་དག་གི་བཤད་པ་ནི་འགྲེལ་^༢ བར་གཟུངས་ཀྱི་
 དབང་ཕུག་རྒྱལ་པོས་ཞས་པའི་མདོ་^༣ དྲངས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

༡ གོང་གསལ་ཙ་པ་སྟར་ཚུལ་དེ་ནི་འདུག་པ་རང་འགྲེལ་དང་མཐུན་པར་བྱས་ལ། དཔོངས་པ་རབ་གསལ་
 གྱིས་ཀྱང་རང་འགྲེལ་གྱི་གྲི་མི་མེ་ཇི་ལྟར་གསལ་བ་ལྟར་སྟར་བར་མཛད་པར་བྱང་འོ།

༢ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༧-ག། བྱེང་ ༩-པ།

༣ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༧-ག། བྱེང་དང་པོ།

ཙ་བ། རྣམ་ཀུན་མཐུན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི།
 མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད།
 གཞན་ནི་ཉི་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས།
 མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བ་མི་འདོད་དོ། ༡༡༥ ॥

རྣམ་ཀུན་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཐུན་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད་དེ། རྣམ་མཐུན་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་བ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡུལ་ཉི་ཆེ་
 བ་ཙམ་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་མི་
 འདོད་དོ།

དེ་ལྟར་གཞུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་གྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ནི། དེ་རྣམས་མཚན་བྱེད་
 གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཙམ་ཡིན་པས། ཉལས་གྱི་དགག་བྱའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་
 བྱེད་པར་ཤིན་དུ་ཆེ་ལོ།

གསུམ་པ་(དོན་བཟུ་བ་)ནི།

ཙ་བ། གང་ཞིག་འདུས་བྱས་མཚན་ཉིད་དང་།
 འདུས་མ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་།
 དེ་དེ་ཁོ་ནས་སྤང་བ་ཉིད།
 དེ་ནི་རང་མཚན་སྤང་བ་ཉིད། ༡༡༦ ॥

གང་ཞིག་འདུས་བྱས་གྱི་ཆས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཆས་རྣམས་

༡༡ འཕགས་པ་གཞུངས་གྱི་དབང་ཕྱག་རྒྱལ་པོས་ཁུས་པའི་མདོ། རྩེ་བཀའ། མདོ་ལྷེ། ལ། ཤོག་ ༡༠༧-བ།
 བྱེད་ ༩-བ། འཇུག་པ་རང་འབྲེལ་དུ་མདོ་ལྷང་བྱངས་པ་དང་ཆོག་བཟུང་ན་སི་མཐུན་པ་སྤང་ངོ་། མདོ་
 འདི་ལ་བཀའ་འབྱུང་དཀར་ཆག་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་ཆེན་པོ་ངས་བཅ་
 བཟུང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཞེས་བཞོད་པ་གསུངས་ལོ།

གྱི་རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནམས། དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཁོ་
ནས་སྤང་བ་ཉིད་དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྤང་བ་ཉིད་དོ།^མ

གསུམ་པ་(མི་དམིགས་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་རྩ་བ་ཉིད་སྤང་བ་ཉིད་བཤད་པ་)ནི།

ཙ་པ། ད་ལྟར་བ་འདི་མི་གནས་ཤིང་།

འདས་དང་མ་འོངས་ཡོད་མ་ཡིན།

གང་དུ་དེ་དག་མི་དམིགས་པ།

དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བཟླ་དོ། ༢༡༩ །

^མ“ད་ལྟར་བ་འདི་རང་གྲུབ་པའི་དུས་མན་ཆད་དུ་མི་གནས་ཤིང་། བྱང་ཐིན་འདས་པ་
ནི་བྱང་བ་དེ་ཞིག་པ་ཡིན་པ་དང་། འབྱུང་འབྱུར་མ་འོངས་པ་ནི་འབྱུང་འབྱུར་དེ་ད་ལྟར་མ་སྐྱེས་
པའི་ཕྱིར། གསུམ་པོ་དེར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། བྱང་ཐིན་དང་འབྱུང་འབྱུར་དང་ད་ལྟར་བ་དེ་དག་
རིམ་བཤམ་བཞིན་དུ་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་དུས་གནིས་དང་། རང་གྲུབ་པའི་འག་གང་དུ་མི་
དམིགས་པ་དེ་ལ་ནི་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བཟླ་དོ།”^མ

ཙ་པ། མི་དམིགས་པ་དེ་རང་རྩ་བོ།

དེ་ཡིས་དབེན་པ་ཉིད་གང་དེ།

ཐེར་རྒྱལ་གནས་མིན་འཇིག་མིན་པས།

མི་དམིགས་ཞེས་བྱའི་སྤྱོད་ཉིད་དོ། ༢༢༠ །

མི་དམིགས་པ་དེ་རང་གི་རྩ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཡིས་དབེན་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི།
^མ“ཐེར་རྒྱལ་དུ་གནས་པ་མིན་པ་དང་། འཇིག་པ་མིན་པས་ན་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱའི་སྤྱོད་
པ་ཉིད་དོ།”

མ ༡ འབྱུག་པ་རང་འབྱེལ། ཐེ་བཟམ་ན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༢-ན། ཐེང་དང་པོ།

མ ༢ འབྱུག་པ་རང་འབྱེལ། ཐེ་བཟམ་ན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༢-ན། ཐེང་ ༢-པ།

མ ༣ ཐེ་བཟམ་ན། ཐེར་རྒྱལ། བྱི་བཟུང་སྤྱོད་པ། ལ། ཤོག་ ༣༣-པ། ཐེང་ ༡-པ།

ཙ་ག། རྒྱུ་ལས་བྱུང་བྱིར་དངོས་རྣམས་ལ།
 འདུས་པ་པ་ཡི་ངོ་བོ་མེད།
 འདུས་པ་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས།
 ལྷོང་ཉིད་དངོས་མེད་ལྷོང་ཉིད་དོ། ༢༡༤ །

ཨ་“རྒྱུ་དང་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་བྱིར་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་འདུས་པ་པ་ལྟེ་རྒྱུ་རྒྱུན་འདུས་
 པ་ལས་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས། དེ་རྣམས་ལ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་
 བྱ་ལ། འདུས་པ་ལས་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་ལྷོང་བ་ཉིད་ནི། དངོས་པོ་
 མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ལྷོང་བ་ཉིད་དོ།”

དེ་ལྟར་བརྟུ་རྟུག་ཏུ་བཤད་པ་ནི་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རིགས་པ་མི་འདྲ་བའི་སྒྲོ་ནས་ནི་
 མིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མེར་བྱག་ཏུ་གནས་པ་དང་འཇིག་པ་མེད་པའི་རིགས་པས་
 བསྐྱབས་པའི་བྱིར་རོ།

གང་ཟག་གཅིག་ལ་སྤྱིར་བདེན་མེད་ཏུ་སྐྱབ་པ་ཡང་མིན་ཏེ། གཞི་མིག་སོགས་ནང་གི་
 ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིར་བདེན་མེད་ཆད་མེད་གྲུབ་ན་གཞི་གཞན་ལ་སྒྲོ་བ་སྤྱོད་པའི་ཆོ། གཞན་
 གྱིས་སྐྱབ་བྱེད་བཀོད་པ་ལ་མི་སྣོས་པར་རང་གིས་རྟགས་ལ་བདེན་ནས་ཐེ་ཆོས་ཆེད་པར་འགྱུར་
 བའི་བྱིར་རོ། དེའི་བྱིར་གང་ཟག་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། གཞི་སོ་སོ་ལ་བདེན་ཞེན་
 ཤས་ཆེ་བའི་གང་ཟག་སོ་སོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གནིས་ཀ་ཤེས་པར་བྱའོ།

གནིས་པ་(སྤྱིར་ཉིད་བཞིན་ལྟེ་བ་བྱས་པར་བཤད་པ་)ནི།

ཙ་ག། དངོས་པོའི་སྐྱས་ནི་མདོར་བསྐྱས་ན།
 བྱུང་པོ་ལྟ་རྣམས་བཟོད་པ་ཡིན།

ཁ༡ རྒྱུ་བཀའ། ཤེར་བྱིན་གྱི་བརྒྱུད་སྤྱིར་ག། ཤོག་ ༡༩༥-པ། སྤྱིར་ ཙ་ག།

ཁ༢ འདུས་པ་རང་འབྱེལ་ རྒྱུ་བསྐྱར་ དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༢༩-ན། སྤྱིར་ ལ་ག།

དེ་ནམས་དེ་ཡིས་སྒྲོང་ཉིད་གང་།

དེ་དངོས་སྒྲོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། ༢༡༩ །

དངོས་པོ་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་དངོས་པོའི་སྐྱུས་ནི་བྱང་པོ་ལྟ་ནམས་བཟླ་བ་ཡིན་ཏེ།
དེ་ཡང་སོ་སོར་མ་ཐུ་བར་མདོར་བསྐྱུས་ནས་སྒྱིར་བཟླ་དོ། ། བྱང་པོ་ལྟ་པོ་དེ་ནམས་དེ་ཡི་རང་
བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པས་སྒྲོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དངོས་པོ་སྒྲོང་པ་ཉིད་དུ་མདོར་བཤད་
དོ། །

ཙ་པ། མདོར་བསྐྱུས་ན་ནི་དངོས་མེད་པ།

འདུས་མ་བྱས་ཆོས་ནམས་ལ་བཟླ་དོ།

དེ་ཉིད་དངོས་མེད་དེས་སྒྲོང་ཉིད།

དངོས་པོ་མེད་པ་སྒྲོང་ཉིད་དོ། ༢༢༠ །

སོ་སོར་མ་ཐུ་བར་མདོར་བསྐྱུས་ན་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ནས་མཁའ་ལ་
སྤགས་པ་དང་མྱང་འདས་ནམས་ལ་བཟླ་དོ། ། འདུས་མ་བྱས་དེ་ཉིད་དངོས་པོར་མེད་པ་དེའི་
རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པས་སྒྲོང་པ་ཉིད་ནི། དངོས་པོ་མེད་པ་སྒྲོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱའོ།

ཙ་པ། རང་བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ནི།

རང་བཞིན་ཞེས་བྱའི་སྒྲོང་ཉིད་དེ།

འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མ་བྱས་པས།

རང་བཞིན་ཞེས་ནི་བྱ་བར་བསྐྱད། ༢༢༡ །

རང་བཞིན་ནི་ཆོས་ཉིད་གྱི་རང་བཞིན་ལ་བྱ་ལྟེ། འདི་ལྟར་རང་བཞིན་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་
སྤགས་པས་མ་བྱས་པར་དངོས་པོའི་གཤེས་ལུགས་སུ་གནས་པའི་བྱིར་ངོ། ། རང་བཞིན་ཆོས་

ཉིད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་མེད་པ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་དེ་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་དོ།^ཁ

ཙ་བ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་འབྱུང་བའམ།

མ་བྱུང་ཡང་རྒྱང་དངོས་སུ་ནི།

དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་སྟོང་བ་ཉིད།

གཞན་གྱི་དངོས་པོར་རབ་ཏུ་བསྐྱགས། ༢༢ ॥

སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བྱུང་བའམ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་ཡང་རྒྱང་། མ་བྱུང་ཡང་རྒྱང་སྟེ་
དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་ནི། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟེ་ངོ་བོར་རབ་ཏུ་བསྐྱགས་སོ།

འདིར་ནག་ཚུའི་འགྱུར་ལས། མ་བྱུང་ཡང་ནི་རང་བཞིན་ཉིད། ཅེས་བ་དང་། གཞན་གྱི་ངོ་
བོ་སྟོང་བར་བསྐྱགས། ཞེས་བྱུང་བ་ལྟར་བདེན།

གཞན་གྱི་ངོ་བོའི་སྐད་དོད་ནི་མཚན་དང་གཞན་དང་མ་རོལ་གསུམ་ལ་འཇུག་བས། དང་
པོ་ལྟར་ན་^ཁམཚན་དུ་བྱུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། མཚན་དུ་བྱུང་བའི་དོན་ནི་རྟག་དུ་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལས་མི་འདའ་བར་ཡོད་བཅོ།

གཉིས་པ་ལྟར་ན་གཞན་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ལས་གཞན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་
ལྷུ་དུ་བྱུང་བ་རྣམ་བར་མི་རྟག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། དངོས་པོ་སྟེ་ངོ་བོ་ནི་ཡེ་ཤེས་དེས་རྟགས་
བར་བྱ་བཅོ།

ཙ་བ། ཡང་དག་མཐའ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད།

དེ་གཞན་དངོས་པོའི་སྟོང་ཉིད་དོ།^ཐ

ཁ་ ཀ་ རྟེན་གསལ། ཤེར་བྱིན། བྱི་བརྒྱད་སྟོང་པ། ཀ་ ཤོག་ ༡༠༧-ན། བྱེད་ ༩-པ།

ཁ། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༢༩-པ། བྱེད་ ༢-པ།

ཅཅ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་ ༣༢༩-པ། བྱེད་ ༢-པ།

ཅཐ ཀང་དེ་གཞན་དངོས་སྟོང་ཉིད་དོ། རྟག་ཚུའི་འགྱུར།

གསུམ་པ་སྒྲུབ་ན་ས་རོལ་ན་ཡོད་པ་ནི་གཞན་གྱི་རོ་བོའོ། དེ་ཡང་འཁོར་བ་ལས་འདས་
བའི་སྒྱིར་འཁོར་བའི་ས་རོལ་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྟེ་མཐའ་ནི་འདིར་འཁོར་བ་ཅད་པའི་སྒྲུབ་
འདས་སོ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་མཚན་ཉིད་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་
དོ། དེ་ཉིད་ནི་དེ་ཉིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྒྲོང་བ་ཉིད་དེ་ནི།
གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟེ་རོ་བོའི་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ།

རང་བཞིན་སྒོར་པ་ཉིད་ལ་མཁུགས་པ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་འདིར་བཤད་པ་མི་སྒྲིལ་པ་མི། འདིར་
དཔེ་སྒྲོ་འགྲིང་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ལོ།

བཤད་པ་ཐུ་མ་གཉིས་རྒྱས་འབྲིང་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཡང་འབྲུང་བ་ནི། ཚོས་ཉིད་
དེ་དངོས་པོའི་གཉིས་ཡིན་པ་དང་། ཉམ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱར་ཡོད་
བར་ཁས་ལེན་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པོ་སྐྱེས་པའི་དོགས་པ་གཅད་པའི་དོན་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་མི་
འགལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།

ཅ་བ།   ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་ཚུལ་ལས།

དེ་དག་དེ་སྐད་རབ་ཏུ་བསྒྲུབས། ॥ ३२३ ॥

དེ་ལས་པའི་སྣང་བ་ཉིད་དེ་དག་ནི་སེམས་རབ་སྤྱི་པ་རྒྱལ་དུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་རྒྱལ་པའི་ཡུམ་
ལས་^{ཐལ}དཔྱེ་བ་དང་སྣང་རྒྱལ་དེ་དག་ལ་དེ་རབ་མཐོང་བ་དེ་སྤྲད་དུ་རབ་དུ་བསྐྱར་བ་ཉི་ལམ་དོ།

གཞི་བ་(སའི་ཡོན་ཏན་བརྟན་པའི་སྒྲོན་མ་མཆོག་བསྐྱེད་པའི་)ནི། འ་ཞི་མེར་སྤྱོན་ལ་བླུག་པར་

ལྷ་བཀའ་ བོད་སྐྱིད་ ཁྲི་བརྒྱ་དུང་པ་ ག་ བོག་ ༡༥-ན། རྩོད་ ༧-མ། དེ་ལ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་
རྩོད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། གང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནས་སྤྱད་པར་རྟུང་། སྤྱད་པར་རྟུང་སྟེ། ཚས་
གནས་པ་ཉིད་དང་། ཚས་ཉིད་དང་། ཚས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་
གཞན་གྱི་རྩོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་རྩོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་འདིར་
པཎྜོད་པ་ནི། བརྒྱག་པ་རང་བཤེས་དྭ་གསལ་པར་མི་རྒྱུད་པ་འི་ཕྱ་མཆན་གྱིས་སོ། །

མེས་པའི་བྱང་མེམས་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་བཟློང་བའི་སྒྲོ་ནས། ཤེར་བྱིན་གྱི་
རྒྱལ་ས་ཇོགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བཤད་པའི་རྣམ་པ།”

ཙ་པ། དེ་ལྟར་སྒྲོ་གྲོས་ཟེར་གྱིས་སྒྲུང་བ་གསལ་བྱས་པའི།

རང་གི་ལག་ན་གནས་པའི་སྐུ་རུ་ར་བཞིན་དུ།

སྲིད་གསུམ་འདི་དག་མ་ལུས་གདོད་ནས་སྐྱེ་མེད་པར།

རྟོགས་ཏེ་ཐ་སྐད་བདེན་པའི་སྒྲོ་བས་གྱིས་འཁོག་པར་འགྲོ། ༢༢༧ །

༡༡༧ “དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲོ་གྲོས་གྱི་འདྲ་ཟེར་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ནིད་
མཐོང་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་ཐུན་པ་འཛོམས་པའི་སྒྲུང་བ་གསལ་བར་བྱས་པའི་བྱང་མེམས་
རང་གི་ལག་ན་གནས་པའི་སྐུ་རུ་ར་སྟོན་པའི་འབྲས་བུ་བཞིན་དུ། སྲིད་པ་གསུམ་པོ་འདི་དག་
མ་ལུས་བ་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་ནི།
ཐ་སྐད་པ་ཀུན་ཇོབ་བདེན་པའི་སྒྲོ་བས་གྱིས་ཏེ་ཀུན་ཇོབ་དུ་འཁོག་པར་འགྲོ་བ་སྐྱེ་དེ་ལ་སྒྲུམས་
བར་འབྲུག་གོ།”

༡༡༨ “འཁོག་པའི་ངོ་བོར་སོན་ཀྱང་འགྲོ་བ་སྐྱོབ་པའི་བསམ་བ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ན་
ཞེས་བཤད་པ།”

ཙ་པ། རྟོག་དུ་འཁོག་པར་གཏོགས་པའི་བསམ་ལུན་ཡིན་མོད་གྱི།

༢༢ ཀ། རྟོག་པ་ཤེར་བྱིན། འབྲས་པ། ཀ། མོག་ ༢༥༡-པ། རྟོང་དང་པོ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་
ཆུབ་མེམས་དཔལ་མེམས་དཔལ་ཆེན་པོའི་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རང་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། ཞེས་
མོགས་སྟོང་ཉིད་མོགས་མེ་མེ་བཞིན་གསུངས་སོ།

ཀ། རྟོག་པ་ཤེར་བྱིན། ཉི་ཤི། ཀ། མོག་ ༢༥༢-པ། རྟོང་དང་པོ།

༡༡༩ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟོག་པ་ཤེར་བྱིན། འབྲས་པ། ཀ། མོག་ ༢༥༣-པ། རྟོང་ ༡-པ།

༡༢༠ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟོག་པ་ཤེར་བྱིན། འབྲས་པ། ཀ། མོག་ ༢༥༤-པ། རྟོང་ ༢-པ།

༡༢༡ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟོག་པ་ཤེར་བྱིན། འབྲས་པ། ཀ། མོག་ ༢༥༥-པ། རྟོང་ ༣-པ།

འགྲོ་བ་མགོན་མེད་པ་ལ་སྤྱིང་མེད་ལྟེན་པར་བྱེད།

བྱང་མེམས་ས་དུག་པ་བ་དེ་ནི་ག་དུ་འགོག་བ་འོད་གསལ་དུ་གཏོགས་པའི་བསམ་པ་དང་
ལྷན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འགྲོ་བ་མགོན་མེད་པ་རྣམས་ལ་འདི་ཡི་སྤྱིང་མེད་ལྟེན་པར་བྱེད་པ་སྟེ་
འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། དེའི་ཕྱིར་འདིའི་སྒྲུང་བ་ནི་འཁོར་བར་གཏོགས་པ་དང་། བསམ་པ་
ནི་སྤྱིང་ན་ལས་འདས་པར་གཏོགས་སོ།

ཙ་བ། དེ་གོང་བདེ་གསེགས་གསུང་སྟེས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་བཅས་ནི།

མ་ལུས་པ་རྣམས་སྟོ་ཡིས་ཐམ་པར་བྱེད་པའང་ཡིན། ༢༢༥ །

ས་དུག་པ་བ་འདིས་ས་དུག་པ་དེའི་གོང་དུ་སྟེ་སྟེ་ནས་བདེར་གསེགས་གསུང་སྟེས་ཉན་
མོས་རྣམས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་པོ་རང་རྒྱལ་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་རྣམས་ནི་སྟོ་ཡི་སྟོབས་
ཀྱིས་ཐམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའང་ཡིན་ནོ།

ཙ་བ། ཀུན་རྫོབ་དེ་ནི་དགཤོག་ཡངས་དཀར་པོ་རྒྱས་གྱུར་བ།

ངང་བའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་སྟེ་པོའི་ངང་བ་ཡིས།

མདུན་དུ་བདར་ནས་དགོ་བའི་རྒྱང་གི་ཤུགས་སྟོབས་ཀྱིས།

རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོའི་པ་རོལ་མཆོག་དུ་འགྲོ། ༢༢༦ །

ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ནི་ད་ཟེལ་མོའི་ལམ་གྱི་རིམ་བའི་
གཡས་གཡོན་གྱི་གཤོག་པ་ཡངས་པ་དཀར་པོ་རྒྱས་པར་གྱུར་བའི་ངང་བའི་རྒྱལ་པོ་ས་དུག་པ་
བ་དེ་ནི། གདུལ་བུའི་སྟེ་པོའི་ངང་བ་བུལ་དུ་བྱུང་བ་སྟེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མདུན་དུ་བདར་ནས་
སྟོན་ལན་མང་དུ་བསགས་བའི་དགོ་བའི་རྒྱང་གི་ཤུགས་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས། རྒྱལ་བ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོའི་པ་རོལ་མཆོག་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བས། དེའི་རྗེས་སུ་

སྒྲོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་གཤོག་བས་བསྐྱོད་དགོས་ཀྱི།
 གཤོག་པ་གཉིས་གང་ཡང་མེད་པ་དང་། སྒྲོགས་ཤིང་བའི་ལམ་གཤོག་པ་གཅིག་ཆག་པ་ལྟ་བུས་
 མི་ཆེས་པར། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀ་ཆང་བའི་ལམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བསྐྱོད་
 བར་བྱའོ།

ཅ་ག། དབུ་མ་ལ་འདུག་པ་ལས།^{༡༠༠} སེམས་བསྐྱེད་པ་དུག་པའོ།

རང་འགྲེལ།

དབུ་མ་ལ་འདུག་པའི་བཤད་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དུག་པའི་
 བཤད་པའོ། ॥

དགོངས་པ་རབ་གསལ།

དབུ་མ་ལ་འདུག་པའི་ཁྱ་ཆེར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་དུ་གསལ་བ་ལས།
 དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དུག་པའི་བཤད་པའོ། ॥

...

^{༡༠༠} དབུ་མ་ལ་འདུག་པ་ལས་མདོན་དུ་གྱུར་པ་ཤེས་བྱ་བ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དུག་པའོ།
 དག་ཆེན་འགྲུལ།

སེམས་བསྐྱེད་བདུན་པ།

༩ གསུམ་པ་རིང་དུ་སོང་བ་སོགས་བཞི་བཤད་པ་ལ་བཞི། ས་བདུན་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་དང་། ས་དྲུག་པ་དང་། ས་བརྒྱ་བ་བཤད་པ་ལོ།

དང་པོ་(ས་བདུན་པ་ནི།

ཅུ་པ། རིང་དུ་སོང་བ་འདིར་ནི་སྐད་ཅིག་དང་།
སྐད་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་པར་འབྱུག་འགྱུར་གྱིང་།
ཐབས་ཀྱི་པ་རོལ་ཕྱིན་ལེགས་འབར་བའང་འཛོམས།

ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་འདིར་ནི། ས་དྲུག་པ་སྟོབ་པའི་འགོག་པ་དེ་ལ་སྐད་ཅིག་དང་།
སྐད་ཅིག་སྟེ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་བྱང་སེམས་འདི་སྟོམས་པར་འབྱུག་པར་འགྱུར་ནི། “འགོག་པ་
ལ་འབྱུག་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་སྐབས་ལ་སྟོམས་པར་འབྱུག་པ་ཡིན་པས། དེ་བཞིན་ནིད་ལ་
འགོག་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ།” འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་སྐབས་སུ་དེ་བཞིན་ནིད་“འདིར་
”གཉིས་སྐད་གི་“སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པར་འགྱུར་པའི་སྟེར་རོ།”

དེ་སྐད་དུ་ས་བརྒྱ་བ་ལས་^༡ “ཀྱེ་རྒྱལ་པའི་སྐུས་དག་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་དྲུག་པ་
ཡན་ཆད། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འབྱུག་པ་སྟེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའི་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི། སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སེམས་
སྐད་ཅིག་ལ་ཡང་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འབྱུག་ཅིང་ལྷུང་སྟེ། འགོག་པ་མངོན་སྐུས་དུ་བྱས་
ཞེས་པ་ནི་མི་བྱུང་།” ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ།

༡ འབྱུག་པ་རང་འབྱེལ། རྟེན་བསྐྱེད། དབྱུ་སྐུ་ ལ། རོག་ ༢༠༧་པ། རྟེན་དང་པོ།

༢ ཀ། འཕགས་པ་ས་བརྒྱ་པའི་མངོན་ རྟེན་བསྐྱེད། བལ་ཆེན། ལ། རོག་ ༢༠༧་པ། རྟེན་དང་པོ།
ལ། འབྱུག་པ་རང་འབྱེལ། རྟེན་བསྐྱེད། དབྱུ་སྐུ་ ལ། རོག་ ༢༠༧་པ། རྟེན་ ༢་པ།

ཙ་པ། ཐབས་ཀྱི་མ་རོལ་ཕྱིན་ལེགས་འབར་བའང་འཛོམ།

ས་འདིར་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལེགས་པར་འབར་བ་ཕྱེ་ཆེས་ཡོངས་སུ་དག་
བར་ཡང་འགྱུར་དེ། དག་ཚུལ་ནི་སྤར་ས་གཞན་ལ་བསྟན་པའི་རིགས་བས་ཤེས་པར་བྱའོ།

ཤེར་ཕྱིན་ཉིད་རྣམ་པ་བྱུང་པར་ཅན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སར་ཕྱིན་བྱི་མ་བཞག་གོ། ཆོས་རབ་
དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ཞེས་བཞེད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། ཐབས་མཁས་ཀྱི་མར་ཕྱིན་དུ་འཛོག་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་བྱང་ས་ལས། སྤྱག་ཆོན་
གཉིས་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འགྲུབ་པ་ལས་བརྒྱམས་པའི་ཐབས་
མཁས་པ་དུག་ནི། “བྱང་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིང་ཇི་དང་ལྟན་པར་ལྟ་བ་
དང་། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དང་། སྤྱོད་
མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བ་མི་
གཏོང་བ་དང་། འདུ་བྱེད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་
སེམས་ཀྱིས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་འདོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཙོན་འགྲུས་
འབར་བའོ། ཕྱི་སེམས་ཅན་ཕྱིན་པར་བྱ་བ་ལས་བརྒྱམས་པའི་ཐབས་མཁས་དུག་ནི། བྱང་
སེམས་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱང་དུ་རྣམས་འབྲས་བྱ་ཆད་མེད་པར་སྦྱར་
བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོགས་རྒྱང་དུས་དགེ་རྩ་ཆེ་བ་དག་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་།
བསྟན་པ་ལ་ཞེ་འགྲུས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁོང་ཁྱོ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། བསྟན་པ་ལ་ཡིད་བར་མར་
གནས་པ་རྣམས་དེ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཞུགས་པ་རྣམས་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཕྱིན་པ་རྣམས་
ཕྱོལ་བར་བྱེད་པ་”ཟེ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་བརྒྱ་གཉིས་སོ།

ཙ་པ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་བདུན་པའོ། ॥

༡ བྱང་སེམས་ཕྱེ་བསྟན་ སེམས་ཅན་ མ་ ཤོག ༡༢༤ ན། བྱང་ ས་པ།

༢ དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཇིང་དུ་མོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་
བདུན་པའོ། རྣམ་ཆོའི་འགྱུར།

རང་འགྲེལ།

དབྱ་མ་ལ་འདུག་པའི་བཤད་པ་ལས་མེམས་བསྐྱེད་བ་བདུན་པའོ། ॥

དགོངས་པ་རག་གསལ།

དབྱ་མ་ལ་འདུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་དྲུ་གསལ་བ་ལས།

དོན་དམ་པའི་མེམས་བསྐྱེད་བ་བདུན་པའི་བཤད་པའོ། ॥

...

སེམས་བསྐྱེད་བརྒྱད་པ།

༩ གཉིས་པ་(ས་བརྒྱད་བ་བཅའ་པ་)ལ་གསུམ། ས་འདིར་སྒྲོན་ལམ་ལྷག་ཅིང་འགོག་པ་
ལས་སྦྱང་ཚུལ། ཉན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བསྐྱེད་པ། དབང་བཅུ་ཐོབ་པར་བསྐྱེད་པལོ།

དང་པོ་(ས་འདིར་སྒྲོན་ལམ་ལྷག་ཅིང་འགོག་པ་ལས་སྦྱང་ཚུལ་)ནི།

ཙ་པ། ཡང་ཡང་སྒར་དགོ་ལས་ལྷག་ཐོབ་བྱེད་མྱེད།

གང་དུ་སྒྲིར་མི་ལྷོག་པ་ཉིད་འགྱུར་བ།

མི་གཡོ་དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེ་དེ་འཇུག།

“བྱང་སེམས་ས་བདུན་པ་བ་དེ་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྒར་གྱི་དགོ་པ་ལས་ལྷག་པ་ཐོབ་པར་
བྱ་བའི་སྒྲིར་དུ། ས་གང་དུ་བྱང་སེམས་དེ་སྒྲིར་མི་ལྷོག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་པས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་
བ་དེ་ལ། བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་འཇུག་གོ།”

དེ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྒར་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་གྱི་དགོ་པ་ལས་ལྷག་པ་ཐོབ་ལྷགས་ནི།
ས་བརྒྱ་པ་ལས།^༥ “ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་འདི་ལྟ་སྟེ” དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འགྲོ་བའི་གྲུ་པོ་
ཆེ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་མ་ཐུག་གི་བར་དུ་ཆེད་དུ་བསྐྱོད་ཅིང་འགྲོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་
ཆེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་སྤྱིན་མ་ཐག་དུ་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོད་ནས། ཆེད་དུ་བསྐྱོད་མི་
དགོས་པར་འགྲོ་སྟེ། དེས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ཉིན་གཅིག་ཆོད་པ་དེ་ནི་སྒྲོན་ཆེད་དུ་བསྐྱོད་ཅིང་
འགྲོ་བས། ལོ་བརྒྱར་ཡང་དེ་སྤྱིད་དུ་ཆོད་མེད་པར་སྤྱིན་པར་མི་རྣམས་སོ། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དེ་

༥ འཇུག་པ་རང་འབྱེད་ལ། རྟེན་བསྐྱེད་ དབྱུ་མ་ ལ། རྟོག་གུངས་ ༣༠༥-པ། རྟེན་ ༩-པ།

༦ འཕགས་པ་ས་བརྒྱ་བའི་མདོ། རྟེན་བཀའ་ བལ་ཆེན་ ལ། རྟོག་ ༣༠༥-ན། རྟེན་དང་པོ་

༧ འཇུག་པ་རང་འབྱེད་ལ། རྟེན་བསྐྱེད་ དབྱུ་མ་ ལ། རྟོག་གུངས་ ༣༠༥ པ། རྟེན་ ༧-པ།

བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་གི་ཙ་བའི་ཚོགས་ཤིན་དུ་བསགས་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
ཡང་དག་པར་སྦྱབ་པ་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨྱོན་པའི་རྒྱ་མཚོར་ཕྱིན་ནས་ལྷན་གྱིས་
གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཇི་ཙམ་གཞོན་པ་དེ་
ནི། སྨྱོན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ལས་གྱིས་བསྐྱལ་པ་འབྱམ་དུ་ཡང་། དེ་སྨྱོན་དུ་དབག་དུ་མེད་པ་
གཞོན་པར་མི་རྒྱས་སོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

དེ་ལ་རྒྱ་མཚོར་མ་ཕྱིན་པའི་བར་ནི་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་གྱི་དཔེའོ། རྒྱ་མཚོར་ཞུགས་ནས་
འགྲོ་བ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་ལམ་བཟོད་པའི་དཔེའོ།

ཙ་བ། འདི་ཡི་སྨྱོན་ལམ་ཤིན་དུ་དག་འགྱུར་ཞིང་། ༡ །

རྒྱལ་བ་ནམས་གྱིས་འགོག་ལས་སྨྱོང་བར་མཛད།

“ས་བརྒྱད་པ་བ་འདི་ཡི་སྨྱོན་ལམ་སྨྱོན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་
པ་ན། སྨྱོན་ལམ་ཆེན་པོ་བརྩེ་ལ་སོགས་པའི་སྨྱོན་ལམ་འབྱམ་གྲག་གངས་མེད་པ་གྲག་བརྩེ་
བཏབ་པ་དེ་དག་ས་འདི་ལ་ཤིན་དུ་དག་པ་སྨྱོན་ལམ་གྱི་པར་ཕྱིན་ས་འདིར་ཆེས་ལྷག་པར་
འགྱུར་རོ།

ས་འདི་ནི་གཞོན་ནུའི་སར་གཞག་སྟེ། དགུ་པར་རྒྱལ་ཆབ་འཛོམ་ལ། བརྩེ་བར་ནི་འཁོར་
ལོས་སྒྱར་བ་ལྟར་རྒྱལ་བ་ནམས་གྱིས་དཔོང་བསྐྱར་”རོ།

ཙ་བ། རྒྱལ་བ་ནམས་གྱིས་འགོག་ལས་སྨྱོང་བར་མཛད།

“ས་མི་གཡོ་བར་འགོག་པ་ཆོས་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་ན། རྒྱལ་བ་ནམས་གྱིས་འགོག་པ་
ལ་ཞུགས་པ་དེ་ལས་སྨྱོང་བར་ཡང་མཛད་དེ། ས་བརྩེ་བ་ལས།” “ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྱལ་དག་དེ་

༤ འབྱུག་པ་རང་འབྱེལ། རྟེ་བལྟན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་གངས་ ༣༠༩-ན། བྱང་ ༣-པ།

༥ འབྱུག་པ་རང་འབྱེལ། རྟེ་བལྟན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་གངས་ ༣༠༩-ན། བྱང་ ༥-པ།

རྒྱལ་མེས་པ་དབང་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་རྣམས་སུ་
གཞུགས་པ་མ་མཛད་དུ་ཟིན་ན། དེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་ན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་ན།
མེས་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱ་བ་ཡང་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་རོ།” ཞེས་གསུངས་སོ།²²

དེ་དག་གིས་ནི་ས་བཟུང་བར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་སྒྲུབ་ཐོབ་ནས། དེ་
ཙམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན། དེ་ལས་བསྐྱེད་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྒྲོབས་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་
པའི་རྒྱུར་རྗེས་ཐོབ་དུ་ཚོགས་གསོག་པ་ལ་བསྐྱུལ་ཞིང་། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཉན་རང་གིས་ཀྱང་འཐོབ་པར་གསུངས་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཡོད་
ན་ཚོགས་གཞན་གསོག་པ་ལ་འབད་པ་མི་དགོས་ཀྱི། དེ་ཉིད་ལ་གོམས་བས་ཆོག་གོ་ཞེས་བ་
ནི་མི་མཁས་པའི་བབ་ཅུལ་དུ་སྒྲུབ་ལོ།

གཉིས་པ་(ཉན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བཟུང་བ་)ནི། ²³“གང་གི་ཕྱིར་ས་བཟུང་བ་འདིར་
རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལས་སྤོང་བ་དེའི་ཕྱིར་ས་འདིར།”

ཅ་བ།

ཆགས་པ་མེད་པའི་སྒྲོ་ནི་སྒྲོན་རྣམས་དག་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་ཕྱིར།

ས་བཟུང་བ་ལ་དྲི་མ་དེ་དག་ཅ་བཅས་ཉེ་བར་ནི་འགྱུར་ཞིང་།

ཉན་མོངས་ཟད་ཅིང་ཁམས་གསུམ་སྒྲུབ་པར་གྱུར་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ནི། ༢ །

འབྱུར་བ་མཁའ་ལྷར་མཐའ་བྲལ་མ་ལུས་འཐོབ་པར་རྣམས་མ་ཡིན།

²² འཕགས་པ་ས་བཟུང་པའི་མདོ། རྒྱེ་བཀའ། མལ་ཆེན། །ཀ། ཤོག་ ༢༣-ན། བྱེད་ ༥-བ།

གཞང་འདིར་བཞུགས་པའི་ས་བཟུང་པའི་ལུང་དང་། རྒྱེ་དགེ་བཟུང་འགྱུར་དུ་བཞུགས་པའི་ས་བཟུང་པའི་ལུང་
གཉིས་བཟུང་ན་ཚོགས་སྒྲོར་མི་མཐུན་པ་གསལ་ཡོ།

²³ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱེ་བཟུང་། དབྱུ་མ། །ཀ། ཤོག་གུངས་ ༣༠-བ། བྱེད་ ༧-བ།

འཛོལ་བོ། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་བས་ཀྱིས་དུས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྒྲིན་པས་
 ལས་ལ་དབང་བ་འཛོལ་བོ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲིབ་པ་ཀུན་དུ་སྒྲིན་པས་སྒྲིབ་
 ལ་དབང་བ་འཛོལ་བོ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དང་། དུས་གང་དུ་ཅི་དགའ་བར་མཛོན་པར་
 རྫོགས་པར་བྱང་རྒྱལ་བ་ཀུན་དུ་སྒྲིན་པས་སྒྲིན་ལས་ལ་དབང་བ་འཛོལ་བོ། འཛིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་ཐམས་ཅད་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རབ་དུ་གང་བ་ཀུན་དུ་སྒྲིན་པས་སོས་པ་ལ་དབང་བ་
 འཛོལ་བོ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྣམ་པར་འབྲུལ་བ་ཀུན་དུ་སྒྲིན་པས་
 རྩ་འབྲུལ་ལ་དབང་བ་འཛོལ་བོ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྒྲིབས་དང་། མི་འཛིགས་པ་དང་།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་དང་། མཚན་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་དང་། མཛོན་པར་
 རྫོགས་པར་བྱང་རྒྱལ་བ་ཀུན་དུ་སྒྲིན་པས་ལེ་གེས་ལ་དབང་བ་འཛོལ་བོ། མཐའ་དང་དབྱས་མེད་
 པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲུང་བ་ཀུན་དུ་སྒྲིན་པས་ཆོས་ལ་དབང་བ་འཛོལ་བོ།” ཞེས་ས་བརྩ་པ་²² ལས་
 གྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་རྟོག་པོ།

ཅ་བ། དབུ་མ་ལ་འཕྲུག་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པ་ལོ།²³ ॥

རང་འབྲེལ།

དབུ་མ་ལ་འཕྲུག་པའི་བཤད་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པ་ལོ། ॥

དཔོང་ས་པ་རབ་གསལ་པ།

དབུ་མ་ལ་འཕྲུག་པའི་གྱ་ཆེར་བཤད་པ་དཔོང་ས་པ་རབ་དུ་གསལ་བ་ལས།
 དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པའི་བཤད་པ་ལོ། ॥

...

22 འཕགས་ས་པ་བརྩ་པའི་མདོ། རྒྱ་བཀའ། བལ་ཆེན། ལ། རྟོག་གུངས་ ༩-ན། རྩེང་ 1-པ་ནས།
 རྟོག་གུངས་ ༩-པ། རྩེང་ 2-པ་བར།

23 དབུ་མ་ལ་འཕྲུག་པ་ལས། མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པ་ལོ།
 རྟོག་ཆེན་འཕྲུལ་

མེམས་བསྐྱེད་དག་པ།

༩ གསུམ་པ་ (མ་དག་པ་བཤད་པ་)ནི།

ཅ་པ། དག་པ་ལ་ནི་དེའི་སྒྲོབས་ལྟ་ཞིག་མཐའ་དག་ཚྲོགས་པར་དག་འགྱུར་ཞིང་།
དེ་བཞིན་ཡང་དག་རིག་ཆོས་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པ་འང་འཐོབ།

ཡ་“ས་དག་པ་ལ་ནི་བྱང་མེམས་དེའི་སྒྲོབས་ལྟ་ཞིག་གྱེ་སྒྲོབས་ཀྱི་ས་རྒྱ་ཏུ་སྦྱོན་པ་མཐའ་
དག་ཚྲོགས་པར་དག་པར་འགྱུར་རོ།”

སྒྲོབས་ཀྱི་སར་སྦྱོན་ལ་སྒྲོབས་བཅུ་བཤད་པ་ནི་ཁྱབ་པ་དཔོངས་རྒྱན་ལས། “དེ་ལ་
བསམ་པའི་སྒྲོབས་ནི་ནོན་མོངས་པ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་བ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། ལྷག་པའི་བསམ་པའི་
སྒྲོབས་ནི་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། གཟུངས་ཀྱི་སྒྲོབས་ནི་ཆོས་མི་
བཟློང་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོབས་ནི་ཉལ་ཏུ་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་མེད་པ་ཉིད་
ཀྱི་བྱིར་རོ། ཡང་དག་པར་འཁྱོར་པའི་སྒྲོབས་ནི་མཐའ་ཡས་ཤིང་ཐུར་ཁྱག་པ་མེད་པའི་འཛིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སྦྱང་བ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། དབང་གི་སྒྲོབས་ནི་
ཡིད་ལ་རེ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཚྲོགས་པ་ཐོབ་པའི་བྱིར་རོ། སྒྲོབས་བའི་སྒྲོབས་ནི་སངས་
རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། སྦོན་
ལས་ཀྱི་སྒྲོབས་ནི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱང་བ་ལ་སྦྱོང་བ་མི་གཏོང་པའི་བྱིར་རོ། ས་
རྒྱ་ཏུ་སྦྱོན་པའི་སྒྲོབས་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྦྱོན་པར་བྱེད་པ་
དང་། མེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱོན་པར་བྱེད་པ་དང་། མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མན་པའི་སྦྱོང་

ཨ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་གྱི་སྒྲོབས་ཀྱི་སྦྱང་བ་ལ་ ཤོག་གྲངས་ ༣༢-པ། བྱིར་ ༢-པ།

ཨ སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འཛིགས་མེད་འགྱུར་གནས་སྒྲོབ་པའི་ཁྱབ་པ་དཔོངས་རྒྱན་

གྱེ་བཞུག་ དཔྱ་མ་ ཡ། ཤོག་གྲངས་ ༣༢-པ། བྱིར་ ༢-པ།

བ་མི་གཏོང་བའི་བྱིར་རོ། བུམས་བ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ནི་ལེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་བ་ལ་
མཆོག་དུ་སྦྲར་བ་མི་གཏོང་བའི་བྱིར་རོ། བྱིང་ཇེ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ནི་ལེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྐྱུག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་ལེལ་བར་བྱེད་བའི་བྱིར་རོ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ནི་སྦྱ་མ་ལྟ་བུ་ལ་
སོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་བའི་བྱིར་རོ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྦྱིན་
ཀྱིས་རྒྱུ་བའི་སྟོབས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མངོན་དུ་
སྦྱོགས་པར་གྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། ཞེས་པ་མདོ་སྟེར་བསྟན་པའི་སྟོབས་རྣམས་སོ།” ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

ཙ་ག། དེ་བཞིན་ཡང་དག་རིག་ཆོས་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པའང་འཛོམ།

“སྟོབས་ཀྱི་ཐར་བྱིན་རྒྱགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་ཆོས་”²² ཀྱི་རང་
གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞིའང་འཛོམ་སྟེ། ཆོས་དང་། དོན་དང་། དེས་བའི་ཆོག་དང་།
སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིའོ།”

“དེ་ལ་དང་པོས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད་རབ་དུ་ཤེས་སོ། གཉིས་
བས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་ཤེས་སོ། གསུམ་བས་ནི་ཆོས་རྣམས་མ་འདྲེས་
བར་སོ་སོར་སྟོན་བ་ཤེས་སོ། བཞི་བས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཐུན་པའི་རྒྱ་རྒྱན་ཆད་བ་མེད་བ་
རབ་དུ་ཤེས་པར་”²³རང་འབྲེལ་ལས་གསུངས་སོ།”²⁴

གཞུང་གཞན་ལས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཆོས་དང་། བཟླ་བའི་དོན་དང་། ལྷའི་ངེས་
པའི་ཆོག་དང་། སྟོབས་པ་མི་ཐད་པ་རིག་པ་ལ་བཤད་དོ།

22 ཀ། རྩེ་བཀའ། ཤེར་བྱིན། ཉི་ཁྱི། ཨ། མོག་གྲངས་ 222-ན། བྱིང་དང་པོ།

ཁ། འདུག་པ་རང་འབྲེལ། རྩེ་བསྟན། དབུ་མ། ལ། མོག་གྲངས་ 208-ག། བྱིང་ 2-ག།

23 འདུག་པ་རང་འབྲེལ། རྩེ་བསྟན། དབུ་མ། ལ། མོག་གྲངས་ 208-ག། བྱིང་ 2-ག།

ཅ་བ། དབྱ་མ་ལ་འཕྱག་པ་ལས། མེམས་བསྐྱེད་པ་དགྲ་པའོ།^མ ॥

རང་འགྲེལ།

དབྱ་མ་ལ་འཕྱག་པའི་བཤད་པ་ལས་མེམས་བསྐྱེད་པ་དགྲ་པའོ། ॥

དགོངས་པ་རབ་གསལ།

དབྱ་མ་ལ་འཕྱག་པའི་གྲ་ཆེར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་དྲ་གསལ་པ་ལས།

དོན་དམ་པའི་མེམས་བསྐྱེད་པ་དགྲ་པའི་བཤད་པའོ། ॥

...

མ དབྱ་མ་ལ་འཕྱག་པ་ལས། ལེགས་པའི་སྒྲོ་གྲོས་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔའི་མེམས་བསྐྱེད་པ་
དགྲ་པའོ། རྒྱ་ཆེན་འགྲུཌ།

སེམས་བསྐྱེད་བརྒྱུ་པ།

༩ བཞི་བ་(མ་བཅུ་མ་ཐམས་པ་)ནི།

ཙ་པ།

བརྒྱུ་བའི་ས་ལ་དེ་ཡིས་ཀྱན་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་དབང་བསྐྱར་བ།
 དམ་པ་འཐོབ་ཅིང་ཡེ་ཤེས་ལྷག་པར་མཆོག་ཏུ་བྱང་བར་གྱུར་པའང་ཡིན།
 ཆར་སྤྲིན་རྣམས་ལས་ཆུ་ཆར་འབབ་པ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི།
 དགོ་བའི་ལོ་ཐོག་ཆེད་ཏུ་རྒྱལ་ལྷས་ལས་ཀྱང་ལྷན་གྲུབ་ཆོས་ཆར་འབབ། ༡ །

༡༤ “ས་བརྒྱུ་བ་ལ་གནས་བའི་བྱང་སེམས་དེ་ཡིས་སྤྲོགས་བརྒྱུ་ཀྱན་ནས། སངས་རྒྱས་
 རྣམས་ལས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་བ་དམ་པ་སྡེ་མཆོག་འཐོབ་པོ།”

༡༥ “འཐོབ་ཚུལ་ནི་བྱང་སེམས་འདིས་དྲིང་ངེ་འཛིན་གྲངས་མེད་པ་འབྱམ་གྲག་བརྒྱུ་ཐོབ་
 བའི་ཐ་ས་ལ། ཐམས་ཅད་མཆོན་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་བྱད་པར་མེད་པར་དབང་བསྐྱར་བ་དང་ལྷན་
 པ་ཞེས་བྱ་བའི་དྲིང་ངེ་འཛིན་མཛོན་ཏུ་འགྱུར་རོ། དེ་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྡོང་གསུམ་འབྱམ་
 གྲག་བརྒྱའི་གཏོས་དང་མཉམ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་བསྐྱེད་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 མཆོག་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྒྱས་པར་སྡོང་གསུམ་འབྱམ་གྲག་བརྒྱར་ཆར་བའི་རྒྱལ་གྱ་
 རབ་ཀྱི་རྒྱལ་སྡེད་ཀྱི་བསྐྱེད་འཁོར་དང་ལྷན་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་དེ། བྱང་སེམས་དེའི་ལུས་ཀྱང་
 དེ་དང་འཆམ་བར་གནས་སོ། དྲིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་འདུག་པར་ཀྱན་ཏུ་སྐྱང་
 རོ། དེ་དེ་ལ་འདུག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཀྱན་ནས་གདན་འཛོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཛོད་
 རྒྱ་ནས། འོད་ཟེར་བྱང་ནས་བྱང་སེམས་དེ་ལ་དབང་བསྐྱར་བར་མཛད་རོ།” ཞེས་བྱ་བའི་བར་

༡༤ འབྱུག་པ་རང་འབྱེལ། རྡེ་བལྟན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་གྲངས་ ༣༠༥-པ། རྡེད་ ༩-པ།

༡༥ འབྱུག་པ་རང་འབྱེལ། རྡེ་བལྟན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་གྲངས་ ༣༠༥-པ། རྡེད་ ༥-པ།

དུ་ས་བརྩ་པ་ལས་གསུངས་

ཙ་པ། ..... ཡེ་ཤེས་ལྷན་པར་མཆོག་དུ་བྱང་བར་གྱུར་བའང་ཡིན།

ཨ་མ་བྱང་ལེམས་འདི་ལ་བར་ལྷན་པར་ལྷན་ནང་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པར་ལྷན་ལྷན་པར་མཆོག་དུ་བྱང་བ་ལྷེ་དག་བར་གྱུར་པའང་ཡིན་ནོ།”

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རིས་འཛིན་དང་དེ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་ལྷན་གྱི་བྱང་བར་ནི། བྱང་ས་ལས།²⁰ “ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཤེས་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པར་ལྷན་དུ་བྱིན་པ་ལོ། དེ་ལ་དོན་དམ་པ་འཛིན་པ་ལ་ཐུགས་བཞི་ཤེས་རབ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་ལྷན་དུ་བྱིན་པ་ལོ། ཀུན་རྫོབ་འཛིན་པ་ལ་ཐུགས་བཞི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པར་ལྷན་དུ་བྱིན་པ་ལྷེ། འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ནི་དེ་ཡིན་ནོ།” ཆོས་གསུངས་ལོ།

ཙ་པ། ཆར་བྱིན་རྣམས་ལས་ཚུ་ཆར་འབབ་པ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི།
དགེ་བའི་ལོ་རྒྱུ་ཆེད་དུ་རྣམ་པར་ལྷན་པར་བྱང་བྱུང་བའི་ཆོས་ཆར་འབབ།

ཨ་མ་ཆར་བྱིན་རྣམས་ལས་འཛིན་པ་དེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་སྐྱེལ་བའི་སྐད་དུ་ཆར་འབབ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ། བདུལ་བའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལོ་རྒྱུ་སྐྱེལ་བའི་ཆེད་དུ། ལྷན་པར་ས་བརྩ་བ་བའདི་ལས་གྲུང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་དམ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་མཛོན་པར་འབབ་པ་ལྷེ་འབེབས་ལོ།” དེའི་བྱིར་ས་འདི་ལ་ཆོས་ཀྱི་བྱིན་ཆོས་གསུངས་ལོ།

20 འཕགས་པ་ས་བརྩ་པའི་མདོ། རྩེ་བཞུ་པ་ལ་ཆེན། 10། རྩོག་གྲངས་ 262-ན། རྩེང་ 2-པ།
21 འཕགས་པ་རང་འབྲེལ་ རྩེ་བཞུ་ན། 10། རྩོག་གྲངས་ 262-ན། རྩེང་ 2-པ། འབྲེལ་པར་
འགོད་པའི་ལུང་དང་ཆོག་སྤྱོད་མི་མཐུན་པ་གསལ་ལོ།
22 བྱང་ས། འཕགས་པ་རང་འབྲེལ་ རྩེ་བཞུ་ན། ལེམས་ཙམ། 2། རྩོག་གྲངས་ 262-ན། རྩེང་ 6-པ།
23 འཕགས་པ་རང་འབྲེལ་ རྩེ་བཞུ་ན། 10། རྩོག་གྲངས་ 262-ན། རྩེང་ 2-པ།

ཅ་བ། དབུ་མ་ལ་འཕྱག་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྩ་བའོ།^{༡༥} ॥

རང་འགྲེལ།

དབུ་མ་ལ་འཕྱག་པའི་ཀྱ་ཆེར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ལས།
དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྩ་བའི་བཤད་པའོ། ॥

དགོངས་པ་རབ་གསལ།

དབུ་མ་ལ་འཕྱག་པའི་ཀྱ་ཆེར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ལས།
དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྩ་བའི་བཤད་པའོ། ॥

...

༡༥ དབུ་མ་ལ་འཕྱག་པ་ལས། ཆོས་ཀྱི་ཁྱིམ་ནས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྩ་བའོ།
དག་ཆའི་འགྲེལ།

ས་བཅུའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པ།

༩ གསུམ་པ་ས་བཅུའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པ་ལ་གསུམ། ས་དང་བོའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།
ས་གཉིས་བ་ནས་བདུན་བ་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ། དག་བ་ས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་
པའོ།

དང་པོ་(ས་དང་བོའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་)ནི།

ཙ་པ། དེ་ཆེ་འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་ཞིང་།
དེ་དག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱང་འདི་ཡིས་རྟོགས་^{༣༧} །
དེ་ཉིད་ཆེ་ན་བསྐྱེད་པ་བརྒྱར་གནས་ཤིང་།
ཐུན་དང་ཕྱི་མའི་མཐར་ཡང་ཡང་དག་འདུག་^{༣༨} ༥ །

དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་ས་དང་པོ་བ་འདིས་ནི། སྐད་ཅིག་
ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅམ་ཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་གིས་
རང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱང་ཐུ་བརྒྱབས་པ་ཡང་བྱང་སེམས་འདི་ཡིས་རྟོགས་བ་དང་། ས་དང་
པོ་ལ་གནས་པ་དེ་ཉིད་གྱི་ཆེ་ན་བསྐྱེད་པ་བརྒྱར་གནས་བར་བྱེད་བ་དང་། བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་ལ་
ཐུན་དང་ཕྱི་མའི་མཐར་ཡང་ཡང་དག་པར་འདུག་པོ།

དེའི་དོན་ནི་ཐུན་དང་ཕྱི་མའི་མཐར་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཡེ་ཤེས་གྱི་མཐོང་བ་འདུག་པའོ།

ཙ་པ། སྐྱོ་ལྔ་ཏིང་འཛིན་བརྒྱ་ཕྱག་སྦྱོམས་བར་འདུག་ཅིང་གཏོང་བྱེད་དེ།^{༣༩}
འཛིན་ཉེན་ཁམས་བརྒྱ་འདི་ཡིས་ཀུན་ནས་གཡོ་ཞིང་སྤང་བར་རྒྱས།^{༤༠}

༣༧ འདི་ཡིས་རྟོགས། རྟོག་ཆོའི་འགྲུར།

༣༨ དེ་ཐུད་ཐུན་དང་ཕྱི་མའི་མཐར་ཡང་འདུག། རྟོག་ཆོའི་འགྲུར།

༣༩ ཏིང་འཛིན་བརྒྱ་ལ་འདུག་ཅིང་སྤང་བྱེད་དེ། རྟོག་ཆོའི་འགྲུར།

དེ་བཞིན་རྩ་འཁུལ་གྱིས་དེས་སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཐུག་གིན་བྱེད་ཅིང་།^{੨੦}
 བརྒྱ་ཐུག་གྲངས་དང་མེས་བྲེལ་ཞིང་དག་ཏུ་ཡང་འགྲོ་བར་འགྱུར།^{੨੧} ॥ २ ॥

སྒོ་ལྷན་དེ་བྱང་སེམས་འདིས་དྲིང་རེ་འཛིན་བརྒྱ་ཐུག་གཅིག་ལ་སྒོ་མས་བར་འཇུག་ཅིང་
 གཏོང་བ་སྟེ་ལྷང་བར་ཡང་བྱེད་དོ། བྱང་སེམས་འདི་ཡིས་འཛིག་དེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་ཀུན་ནས་
 གཡོ་བར་བྱེད་བ་དང་། འཛིག་དེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་ལྷང་བར་བྱེད་རྒྱས་བ་དང་། དེ་བཞིན་རྩ་
 འཁུལ་གྱིས་བྱང་སེམས་དེས་སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཐུག་གཅིག་གིན་བར་བྱེད་བ་དང་། བརྒྱ་ཐུག་
 གི་གྲངས་དང་མེས་སུ་འབྲེལ་བ་སྟེ་གྲངས་དང་ལྷན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་ཏུ་ཡང་འགྲོ་
 བར་འགྱུར་བ་དང་།

ཅ་ག། དེས་ནི་ཚུས་ཀྱི་སྒོ་རྣམས་ཡང་དག་འབྱེད་བྱེད་ཐུབ་དབང་ལྡན།
 རང་གི་ལུས་ལ་ལུས་རྣམས་ཀུན་ནས་སྒོན་བར་བྱེད་བའང་ཡིན།
 རང་གི་འཁོར་དང་བཅས་པས་མཛེས་འབྱོར་ལུས་ནི་རེ་རེ་ཞིང་།
 རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་བརྒྱ་ཐུག་དག་དང་མེས་སུ་འབྲེལ་བའང་སྒོན། ॥ २ ॥^{੨੨}

བྱང་སེམས་དེས་ནི་ཚུས་ཀྱི་སྒོ་རྣམས་དེ་བརྒྱ་ཡང་དག་བར་འབྱེད་བར་བྱེད་བ་དང་། ཐུབ་
 དབང་གི་སྤྲུལ་པོ་འདིས་རང་གི་ལུས་ལ་ལུས་བརྒྱ་རྣམས་ཀུན་ནས་སྒོན་བར་བྱེད་བའང་ཡིན་ག

੨੦ འཛིག་དེན་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་ཞིང་ལྷང་བར་རྒྱས། རྒྱ་ཚེའི་འགྱུར།

੨੧ དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཐུག་གིན་བྱེད་ཅིང་། རྒྱ་ཚེའི་འགྱུར།

੨੨ བརྒྱ་ཐུག་ཞིང་དག་ཏུ་ཡང་འགྲོ་བར་འགྱུར། རྒྱ་ཚེའི་འགྱུར།

੨੩ དེས་ནི་རང་གི་ལུས་བརྒྱ་སྒོན་བྱེད་ཅིང་།

མཛེས་པའི་ལུས་རེ་ལ་ཡང་རང་གི་འཁོར།

རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་བརྒྱ་ཐུག་ལྷན་བར་སྒོན། རྒྱ་ཚེའི་འགྱུར།

ཡོང་ཏུ་བཀོད་པའི་རྒྱ་ཚེའི་འགྱུར་ལྷན་ན། དེས་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ལ་

ཆོག་ཀང་གསུམ་ལས་མི་གསལ་འདོ།

དང་། ལུས་ནི་བརྒྱ་པོ་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་བརྒྱ་ལྷག་རེ་རེ་དག་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའང་སྟོན་པའི་རང་གི་འཁོར་དང་བཅས་པས་མཛེས་གིང་འགྱུར་བའོ།

གཉིས་པ་(ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པ་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་)ནི།

ཙ་ལ། སྟོ་ལྡན་རབ་དྲུ་དགའ་བར་གནས་པས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ནི།
 མོབ་པར་གྱུར་ནས་དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་དྲི་མ་མེད་གནས་པས།
 དེ་དག་སྟོང་ནི་ཡང་དག་འཕྲོ་བར་འགྱུར་དེ་ས་ལྡ་པོ།^༡

སྟོ་ལྡན་ས་རབ་དྲུ་དགའ་བར་གནས་པས་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ལྷག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ནི་
 མོབ་པར་གྱུར་ནས། ས་གཉིས་པར་འཕོས་པ་ན་ས་དང་པོ་ལ་བཤད་པ་དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་ས་དྲི་
 མ་མེད་པ་ལ་གནས་པས། ཡོན་ཏན་སྟེ་ཆན་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ནི་སྟོང་དྲུ་བྱས་པ་ཡང་དག་
 པར་འཕྲོ་བར་འགྱུར་རོ། ཡོན་ཏན་སྟེ་ཆན་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ནི་ས་གསུམ་ལ། བཞི་བ་
 ལྡ་བ་དྲུག་པ་བདུན་པ་སྟེ་ས་ལྡ་པོ་འདི་དག་ནམས་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལྡ་པོ་ཡིས་ནི།

ཙ་ལ།

འདི་དག་ནམས་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡིས་ནི་འབྲུམ་ཐུག་དང་། ཨ །
 བྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱ་འཕྲོ་ཅིང་དེ་ཡིས་བྱེ་བ་སྟོང་འགྱུར་མོབ།
 དེ་ནས་བྱེ་བ་བརྒྱ་ལྷག་སྟོང་འགྱུར་ཡང་འཕྲོ་བྱེ་བ་ཐུག །
 ཐུག་ཐིག་ཐུག་བརྒྱར་རྫོགས་པར་བསྐྱར་དང་སྐྱར་ཡང་སྟོང་ཐུག་དུ།
 ཡང་དག་པར་ནི་བསྐྱར་བ་མཐའ་དག་རབ་དྲུ་འཕྲོ་བར་འགྱུར། ། ཨ །^༢

རིམ་བ་བཞིན་དྲུ་འབྲུམ་ཐུག་བརྒྱ་གཉིས་དང་། བྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱ་བ་བརྒྱ་གཉིས་དང་། བྱེ་

༡ སྟོ་ལྡན་རབ་དགའ་ལ་གནས་པས་ཡོན་ཏན་འདི་དག་ནི། དེ་བཞིན་དྲི་མེད་མོབ་པར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་།
 དེ་དག་སྟོང་ནི་མོབ་པར་འགྱུར་དེ་ས་ལྡ་པོ། དག་ཅེས་འགྱུར།

ཅ་བ། ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་ས་ལ་གནས་པ་ཡི།
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དེས་སྤར་བསྟན་ཡོན་ཏན་དག།
 བྱངས་མེད་བརྩ་བྲག་སྒོར་དུ་ཡང་དག་པར།
 བསྐྱེམས་པ་བྲག་བརྩའི་རྣལ་ཆོད་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཡ །

[illegible]

ཅ་ག། རེ་ཞིག་བརྩ་བ་འདིར་དེའི་ཡོན་ཏན་དག།
 དག་གི་སྒྲོད་ཡུལ་ལས་ཆེས་འདས་འགྱུར་ཞིང་།
 དག་གི་སྒྲོད་ཡུལ་མ་ཡིན་བསྐྱེམས་ནམས་ནི།
 རྒྱལ་དག་ཇི་སྒྲོད་ཡོད་པ་དེ་སྒྲོད་འགྱུར། ༥ །

ས་བརྩ་པ་འདིར་ས་དེའི་ཡོན་ཏན་ནི། སྤར་བཤད་བའི་སྡེ་ཚན་བརྩ་གཉིས་པོ་དག་གི་སྡོད་
ཡུལ་ལས་ཆེས་འདས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དག་གི་སྡོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་བསྐྱེམས་པ་སྡེ་
“སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རྩལ་གྱི་གྲངས་དག་ནི་སྡོད་
ཡོད་པ་དེ་སྡེད་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་འཁོབ་པར་འགྱུར་རོ།”

འོ་ཨྲ་མིག་གི་སྒྱུ་སྤྱི་ས་བརྩེ་པ་པ་ལ་ཡོན་དན་འདིར་བརྫོད་པ་དེ་ཙམ་དྲ་ཐང་པ་མིན་

ལྟ་བུར་སྐད་གསུངས་པ་ལྟར་བཤད་ན་..... རིག་ཁྱོེ་འགྲུར།

[illegible]

༩༧ དེ་ནི་ད་ཐོག་ནས་ རྒྱ་ཆེན་པོ་ལས་

— འདྲེན་པ་རང་འགྲེལ་ རྒྱ་མཚན། དུ་མ། བ། སྟོན་གྲངས་ མཐའ་ན། རྒྱ་ ༡-ཡ།

[illegible]

ནོ། ཞེས་རེ་ཞིག་སྟོན་ལ་འདི་བཞིན་ཅེས་འོག་ནས་ཡོན་ཏན་གཞན་སྟོན་པའི་གོ་རིམ་བཞིན་
པའོ། གཞན་ཡང་བྱང་སེམས་འདིས་ནི་སྤྱལ་བ་སྟོན་པ་ལ་རྟོག་པའི་ཀུན་སྒྲིང་རྒྱ་བ་མེད་པར།

ཅ་ག། བ་སྤྱི་ཁྱེད་བྱང་བྱང་རྒྱ་བ་སེམས་རྣམས་དང་།

ལྷན་ཅིག་ཚོགས་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་བྱང་འདས་དང་།

དེ་བཞིན་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་དག་ཀྱང་།

སྤྱད་ཅིག་སྤྱད་ཅིག་ལ་ནི་སྟོན་པར་རྟུལ། ཅ །

རང་གི་ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱི་ཁྱེད་བྱང་བྱང་རེ་རེར་བྱང་རྒྱ་བ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་ཚོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་བྱངས་ལས་འདས་པ་རེ་རེ་ཞིང་། བྱང་སེམས་གཞལ་གྱིས་མི་ལང་བའི་
འཁོར་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་པ་རྣམས་དང་སྤྱད་ཅིག་སྤྱད་ཅིག་ལ་ནི་རྣམ་པ་གཞན་དང་གཞན་དུ་
ཡང་སྟོན་པར་རྟུལ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་^{༡༠} “དེ་དག་ལས་གཞན་འགྲོ་བ་ལཱ་འཁོར་བ་ལྷ་དང་ལྷ་
མིན་དང་མི་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་འདྲེས་པར་བ་སྤྱི་ཁྱེད་བྱང་བྱང་རེ་རེར་སྤྱད་
ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྟོན་པར་རྟུལ་སོ།”

^{༡༡} “ཀྱང་གི་སྤྱོད་ཅི་མ་སྟོས་པ་བཟུ་བའི་དོན་དུ་སྟེ། མ་སྟོས་པ་གང་ལྟར་ན་བརྒྱ་བྱིན་དང་།
ཆངས་བ་དང་། འཛིག་དེན་སྒྲིང་བ་དང་། མིའི་རྒྱལ་པོ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་
རྒྱས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་
པའི་གཞུགས་བརྩུང་ནས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཆོས་སྟོན་པར་རྟུལ་སོ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པའི་བར་གྱི་དོན་ལྟར་པའོ།” རྒྱས་པར་ནི་ས་བརྩ་^{༡༢} “ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

༡༠ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུན། དབུ་མ། ལ། རྟོག་གུངས་ ༣༤༠-ག། རྟེན་ ༢-ག།

༡༡ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུན། དབུ་མ། ལ། རྟོག་གུངས་ ༣༣༠-ག། རྟེན་ ༢-ག།

༡༢ ས་བརྩ་བའི་མདོ། རྟེན་བཟུན། ལས་ཆེན། ལ། རྟོག་གུངས་ ༣༢༠-ན། རྟེན་ ༡-ག།

ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྱུས་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱ་བ་སེམས་དཔའ་ས་བརྩ་བ་འདི་ལ་གནས་པའི། ཞེས་སོགས་
གཞུངས་པ་རྣམས་མིན་ནས་ལྷན་པ་ལས་རེས་པ་མི་རྟེན་པས་དབྱུང་བར་འཇུག།

འབྲས་བུའི་ས་བསྟན་པ།

༩ གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་ས་ལ་ལྷ། དང་པོར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ། ལྷ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་
ནམ་གཞག་ ལྷལ་པའི་རྒྱ་བསྟན་པ། ཐེག་པ་གཅིག་དུ་སྦྱབ་པ། མངོན་པར་བྱང་རྩལ་པ་དང་
བཞགས་པའི་དུས་ཀྱི་བཤད་པའོ།

དང་པོ་(དང་པོར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་)ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཅོད་པ་སྤང་པའོ།

དང་པོ་(དངོས་ཀྱི་དོན་)ནི།

ཅ་པ།

གང་ལྟར་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་ལ་རྒྱ་སྤང་གསལ་བར་གྱུར་པའི་བྱིར།^{༡༢}

ཐོན་ཆེ་སྟོབས་བརྒྱ་བསྐྱེད་པའི་ས་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤར་ཡང་འབད་གྱུར་ཅིང་།

འོག་མིན་དུ་ནི་གང་གི་དོན་དུ་འབད་གྱུར་གོ་འཕང་མཆོག་ནི་བ།

ཡོན་ཏན་མཐར་དག་མཐར་བྱག་མཆོངས་པ་མེད་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྟེས། ༡༠ །

^{༡༣}“ཇི་ལྟར་ཉེ་དཔེར་ན་རྒྱ་བའི་སྤང་བས་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་
གསལ་བར་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་འཛོལ་བ་ལ་གཤགས་བྱེད་པའི་
སྤར་པ་སྤྱོད་བར་མཛད་པ་བྱགས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་བ་བརྟེས་པས། རང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་རྣམས་བརྟེས་རྒྱས་བར་མཁྱེན་ནས། སྤར་ཡང་སྟོབས་བརྒྱ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་
པའི་ཐོན་ཀྱི་ས་བརྒྱ་བ་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་འཛོལ་བ་ལ་འབད་བ་མཛད་བའམ་བརྒྱམས་
པར་གྱུར་ཅིང་། གང་གི་དོན་དུ་འབད་པ་འདི་བརྒྱམས་པར་གྱུར་པའི་གོ་འཕང་མཆོག་ནི་བ་རྒྱ་
ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འོག་མིན་དུ་ནི་སྟེ་གནས་དེ་ཁོ་ནར་ཁྱོད་

༡༢ ཇི་ལྟར་དྲི་མེད་མཁའ་ལ་རྒྱ་སྤང་གསལ་བ་སྟུང་། ནག་ཆོའི་འགྱུར།

༡༣ འབྲས་བུ་རང་འགྲེལ། ཐེ་བསྟན། དབྱ་མ། ལ། འོག་གུངས་ ༣༣༩-བ། ཐུང་ ༩-བ།

གྱིས་བརྟེན་པར་གྱུར་དོ། ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་གི་མཐར་ཐུག་པ་ལྟེ། དུན་པ་
 ཉེར་གཞག་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་འདིར་མཐར་ཐུག་ཅིང་བུལ་དུ་བུང་བའི་བྱིར་
 རོ། དེ་ནི་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་དེ། དེ་དང་འདྲ་བ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། གོང་ན་མེད་
 བའི་བྱིར་རོ།”

ཆིག་ཀྱང་དང་པོའི་འགྱུར་ནི་འགྲེལ་པ་དང་བསྐྱེད་ན་ལྔར་བཤད་པ་ལྔར་འོང་དགོས་ལ།
 ཆིག་ཀྱང་གཉིས་པ་ལ་ནག་ཆོའི་འགྱུར་ལས།^{༡༧} སྤྱར་ཡང་སྒྲོབས་བཅུ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོན་གྱི་ས་
 དེར་འབད་བ་མཛད་གྱུར་བ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྔར་ལེགས་སོ། འོག་མིན་ཁོ་ནར་ཞེས་གསུངས་
 པས་ནི་སྤྱར་སངས་མ་རྒྱས་པ་གསར་དུ་འཛང་གྱུ་བའི་དེན་ལ་འོག་མིན་པ་དགོས་པར་སྒྲོན་ལ།
 སྒྲོན་སངས་རྒྱས་ཟིན་གསར་དུ་འཛང་གྱུ་བའི་ཚུལ་སྒྲོན་པ་འདྲིང་བ་ཁམས་སུ་མཛད་པ་ཡིན་དེ།
 བ་རྩལ་དུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པའི་ལུགས་སོ། འོག་མིན་དུ་དང་པོར་“འཛང་གྱུ་བ་ན།”
^{༡༨} “བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་སྤང་ཅིག་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་
 པར་སྒྲོན་པ་ནི།”

ཅ་བ། ཇི་ལྟར་སྒྲོན་གྱི་དབྱེ་བས་མཁའ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་དེ་ལྟར།
 དངོས་བྱས་དབྱེ་བ་འགའ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་མེད་དེ་ཡི་བྱིར།
 རོ་^{༡༩} མཉམ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པར་མཛད་གྱུར་ན།
 མཁྱེན་བཟང་ཁྱོད་གྱིས་སྤང་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་བྱུང་སུ་རྒྱུད། ༡༡ །

^{༡༧} ཇི་ཅོ་ཁ་པ་ཆེན་པོས་དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་ནང་དུ་བཞོད་པའི་ནག་ཆོའི་འགྱུར་འདི་དག་ནི་
 ནག་ཆོའི་ཕྱོད་བཅེན་པོ་ཉིད་གྱི་འགྱུར་དངོས་དང་། ད་ལྟ་ཅ་འགྲེལ་སྤྱར་བའི་ནང་འདིར་བཞོད་པའི་ནག་
 ཆོའི་འགྱུར་ནི་བྱིས་སུ་པ་ཆབ་ལོ་ཕྱོད་པའི་འགྱུར་དང་ཆིག་བསྐྱར་གྱིས་བཅོམ་བསྐྱར་བྱས་པ་རྒྱུ་ཡིན་པ་
 གོང་དུ་སྒྲོན་བཛྲ་ནང་དུ་གཟེགས་པར་འཛལ།

^{༡༨} འབྱུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བརྟན་། དབུ་མ། ལ། ཤོག་གུངས་ ༣༢-ན། རྩེ་དང་པོ།

^{༡༩} རོ་གཅིག་ཉིད་དུ་ ནག་ཆོའི་འགྱུར།

“ལ་མི་ལྟར་དེ་དཔེར་ན་བྱམ་བ་དང་འཁར་གཞིང་ལ་སོགས་པའི་སྡོད་གྱི་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་དེ་ཡིས་སྡོད་དེ་དག་དུ་གཏོགས་པ་སྟེ་དེར་བྱམ་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་ནི། སྤྱི་བ་ཐམས་ཅད་བཀག་ཅམ་དུ་མཚུངས་པའི་སྤྱིར། དེ་ལས་གཞན་པའི་དབྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ལྟར་དུ་གཟུགས་དང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་དངོས་པོ་སྟེ་རང་གི་ལྷ་སྤྱིན་གྱིས་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་དུ་གཏོགས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱམ་པའི་སྟེ་བ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ནིད་ལ། དངོས་པོས་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཡང་མེད་པ་དེའི་སྤྱིར།

ཅ་བ། རོ་མཉམ་ནིད་དུ་ཡང་དག་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པར་མཛད་གྱུར་ན།
མཁྱེན་བཟང་ཁྱོད་གྱིས་སྤྲད་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད།

དེ་ཁོ་ན་ནིད་ནི་རོ་མཉམ་པ་སྟེ་རོ་གཅིག་ཁོ་ནར་ཤེས་པར་བྱའོ། རོ་མཉམ་དེ་ཡང་མཁྱེན་པའི་སྤྲད་ཅིག་གཅིག་ཁོ་ནས་ཡང་དག་པར་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པར་མཛད་པར་གྱུར་བས་ན། མཁྱེན་པ་བཟང་པོ་ཅན་ཁྱོད་གྱིས་སྤྲད་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་སོ།”

གཉིས་པ་(ཙོང་བ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས། ཐུགས་སུ་མ་དགོད་བ་དང་། ལུ་དེ་དགག་བའོ།

དང་པོ་(ཐུགས་སུ་མ་དགོད་བ་)ནི། “ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་མེད་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ནིད་དོ། ཞེས་རྣམ་པར་འཛིག་ཅིང་དེ་ཡང་སྤྱོད་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཞེས་འཛིག་ན།”

ཅ་བ། གང་ཆེ་ནི་བ་དེ་ནིད་ཡིན་ན་དེ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་འབྱུག་མི་འབྱུར།
སྤྱོད་ཐུགས་པར་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ཅན་ངེས་པར་རི་ཏ་པའང་མ་ཡིན་ལ།

༡༤ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུང་། དབྱེ་མ། ལ། ཤོག་གུངས་ ༣༣-ན། རྟེན་ ༣-བ།

༡༥ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུང་། དབྱེ་མ། ལ། ཤོག་གུངས་ ༣༣-ན། རྟེན་ ༥-བ།

ཀུན་ནས་ཤེས་མེད་པ་ནི་ཤེས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་དེ་འགལ་བར་འགྱུར།
མཁྱེན་པོ་མེད་པར་བྱེད་ཀྱིས་གཞན་ལ་འདི་ལྟོ་ཞེས་སུ་ཞིག་སྟོན། ༡༢ །

གང་“གི་ཆོ”^ཅརང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་“ཞི་བ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ནིད་དོ་ཞེས་རྣམ་པར་འཛོགས་
དེའི་ཆོ། ཡུལ་དེ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲོ་བློས་དེ་ཤེས་རབ་མི་འཕྲག་བར་ཁས་སྤང་དགོས་
དེ། འདི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ནིད་ལ་སྒྲོ་དེ་འཕྲག་པ་ན། སྒྲོ་དེ་ཡུལ་
ཅིའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་དུ་འགྱུར་དེ་མི་འགྱུར་རོ། དེའི་སྤྱིར་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཡང་འཆར་བ་
མེད་པས་དེ་ཁོ་ན་ནིད་ལ་སྒྲོ་མི་འཕྲག་གོ།”

ཙ་པ། སྒྲོ་མ་ཞུགས་པར་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ཅན་ངེས་པར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ལ།

ཙ་“ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ཡུལ་ལ་མ་ཞུགས་པར་ནི་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་སྒྲོས་ངེས་པར་རིགས་
པའང་མ་ཡིན་པས། དེ་ཁོ་ན་ནིད་ཀྱི་དོན་འདི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བར་ཇི་ལྟར་འོས།
ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ནིད་ཤེས་པའོ། ཞེས་བྱ་བར་མི་རིགས་པའི་སྤྱིར་”དེ།

ཙ་པ། ཀུན་ནས་ཤེས་མེད་པ་ནི་ཤེས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་དེ་འགལ་བར་འགྱུར།
མཁྱེན་པོ་མེད་པར་བྱེད་ཀྱིས་གཞན་ལ་འདི་ལྟོ་ཞེས་སུ་ཞིག་སྟོན།

ཙ་“ཡུལ་ཀུན་ནས་ཤེས་པ་མེད་པར་ནི་ཤེས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་དེ་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་
སྤྱིར་རོ། དེ་ཁོ་ན་ནིད་ལ་འཕྲག་པའི་སེམས་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་འབྱུང་བ་མེད་ན་ཡང་། དེ་ཁོ་ན་ནིད་
མཁྱེན་པོ་མེད་པར་འདི་ལྟ་བུའི་མཚན་ནིད་ཅན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ནིད་ངས་བྱགས་སུ་ཆུད་དོ་ཞེས་
བྱེད་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་གཞན་དག་ལ་སུ་ཞིག་གིས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་རིགས་དེ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན།”

ཙ་ འཕྲག་པ་རང་འབྱེལ། རྩེ་བལྟན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་གུངས་ ༢༢༠-ན། རྩེད་ ཙ་པ།

ཙ་ འཕྲག་པ་རང་འབྱེལ། རྩེ་བལྟན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་གུངས་ ༢༢༠-ན། རྩེད་ ཙ་པ།

ཙ་ འཕྲག་པ་རང་འབྱེལ། རྩེ་བལྟན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་གུངས་ ༢༢༠-པ། རྩེད་དང་པོ།

ནག་ཚུའི་འབྱུང་ལས།⁶⁰ “དེ་ཆེ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་དེའི་རྣམ་པ་འཛིན་པ་ཉིད་ཡིན་ནེ།”
 ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལྟ་བུ་མེད་པ་དག་པ་ཡིན་ནོ། ། འདིར་རང་འབྲེལ་ལས།⁶¹ “དེའི་སྤྱིར་
 བདག་པ་པ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་སོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་གི། དངོས་སུ་ན་འགའ་ཞིག་
 འགའ་ཞིག་གིས་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནེ། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་གཉིས་ཀ་ཡང་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་
 སྤྱིར་རོ།” ཞེས་གསུངས་པའི་བདག་པ་པ་ལས་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི།

ཐ་སྙད་བདེན་ནས་རིག་པ་ཡིན།⁶² ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རིག་པ་
 མིན་པར་བདག་པ་པ་ཅམ་ལས་རིག་པར་འཛོག་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པ་
 བདག་པ་པ་པར་འཛོག་པ་མིན་ནོ། །

དངོས་སུ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། སྤྱོད་བྱལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཅམ་ལས་རིག་པ་མིན་
 བར་སྤྱོ་སེར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འདྲ་བ་ཞིག་ཤར་ནས་རིག་པ་མིན་ནེ། ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་
 སྐྱེས་པ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། ཡུལ་ཅན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་
 སོ་ཞེས་བའི་དོན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་སྤྱོགས་སྤྱ་མ་སྤྱ་བ་སོས་སྤོ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆར་རྒྱ་མེད་པ་དང་།
 ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ན་སྤོ་ཡུལ་ལ་མི་འཕྲག་པ་དང་། མ་ཞུགས་ན་ཡུལ་དེ་མི་ཤེས་པ་དང་།
 མ་ཤེས་ན་ཡུལ་ཅན་དེ་ཤེས་པར་འགལ་ལོ་ཞེས་སྤྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ན་སྤོ་མི་འཕྲག་
 པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་པས། དེ་ལ་ལན་མི་འདེབས་པས་སྤོ་ལ་དོན་
 དམ་བཅེན་པའི་རྣམ་པ་འཆར་རྒྱ་མེད་པ་བཀག་ནས། དེའི་རྣམ་པ་སྤོ་ལ་འཆར་བ་དང་། དེ་
 ཤར་བ་ལས་ཡུལ་དེ་རྟོགས་པར་འཛོག་ཅེས་དཔེ་དང་བཅས་པར་གསུངས་པས། ལྷགས་འདི་
 ལ་དོན་དམ་བཅེན་པ་རྟོགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་སྤྱ་བ་ནི། འཇགས་བའི་རྟོགས་པ་
 མཆོག་ལ་སྤྱར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། །

60 རྒྱ་ཚུའི་འབྱུང་དངོས་ཡིན་པར་སྤྱང་།

61 འཕྲག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་པ་སྤྱུ་ན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་གུངས་ 320-བ། སྤྱིར་ 5-བ།

62 དབུ་མ་ལ་འཕྲག་པ་འབྲས་བུའི་སྤྱི། རྟོགས་བཅད་བཅུ་གསུམ་པའི་ཀླང་བ་གཉིས་བ།

འདིར་སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད། ཅེས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཁོ་ནས་ཐམས་ཅད་མཆོད་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་པ་དང་། ཇི་ལྟ་བུ་མཆོད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དངོས་སུ་ཐ་དང་པའི་རྩལ་དུ་སྒྲུང་ནས་མི་མཆོད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ལ། སངས་རྒྱས་གྱིས་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ཇི་སྟེད་པ་མཆོད་རྩལ་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་པར་སྒྲུང་བས། མདོར་བསྡུས་པ་ཞིག་བཏོན་པར་བྱའོ།

འདི་ལ་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར་དུ་སྒྲོ་གཅིག་གིས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཆོས་ཅན་མོ་མོར་སྒྲུང་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་མཆོད་པ་མི་འོང་བས་དེ་གཉིས་མཆོད་པ་རེས་འཇོག་དུ་འོང་ངོ་། ། བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་ཟད་དེ་སངས་རྒྱས་པ་ནས་དུས་དྲུག་དུ་དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ལ་བཞུགས་པས། དེ་ལས་བཞེངས་པའི་མཉམ་ཇེས་རེས་འཇོག་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས།^ཕ “མཆོད་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ནི། ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་ཁྲབ་ཅན།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་མཉམ་གཞག་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལས་ངོ་མོ་ཐ་དང་པའི་ཇི་སྟེད་པ་མཆོད་པའི་ཇེས་ཐོབ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་སྤྱིར་ན། ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་བདེན་པ་གཉིས་གྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཆོད་པར་འདོད་དགོས་སོ།

གང་གི་ཆེ་ཆོས་ཉིད་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཇི་ལྟ་བུ་མཆོད་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་སོང་བ་དེའི་ཆེ་སྒྲོ་དེའི་ངོར་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ཏེ་བར་ནི་བས་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་རྩལ་རྩལ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་རོ་གཅིག་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཆེ་ཆོས་ཅན་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཇི་སྟེད་པ་མཆོད་པར་སོང་བ་དེའི་ཆེ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སོ་སོར་སྒྲུང་བའི་གཉིས་སྒྲུང་ཡོད་ཀྱང་། གཉིས་སྒྲུང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་དུང་རྒྱུད་བས་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་པའི་གཉིས་སྒྲུང་ཡིན་གྱི་འབྲུལ་པའི་གཉིས་སྒྲུང་མིན་ཏེ། འདི་མ་འབྲུལ་པའི་རྩལ་གཞན་དུ་ལེགས་པར་བཤད་ཅིན་རྟོ།

ཕ ལྟོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྤྱིར་པའི་བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ། ལྟོ་བསྟན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་གངས་ ༡༠ བ།
ཟེར་ ཅལ།

སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་མཉམ་གཞག་དང་ཤེས་ཐོབ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་ནི་རྒྱད་མཉམ་ལས།^མ “ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་གྲོལ་རྣམས།། གསལ་དང་འཕྲོ་དང་དག་གིར་དང་། ས་དང་མེད་གིར་འོད་དང་ཟེར།། ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་རྣམས་དང་མཚུངས།།” ཞེས་བའི་འགྲེལ་བར།^མ “དེ་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱད་ལ་མངའ་བའི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་བ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བའི་ཤེས་རབ་ནི། ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་བའི་ཐུན་བ་སེལ་བར་ཉི་བར་གནས་བའི་གྱིར། འོད་གསལ་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་སོ།། དེའི་ཤེས་ལ་ཐོབ་བ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་མ་ལུས་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུག་བས་ན་འོད་ཟེར་གྱི་བྱ་བ་འཕྲོ་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་སོ།།” ཞེས་གསུངས་སོ།།

འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་བ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བའི་མཉམ་གཞག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་འཛིག་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་བ་ཞེས་སྟགས་གྱི་དོན་ནོ། ཤེས་ལ་ཐོབ་བ་ཞེས་བའི་ཤེས་གྱི་དོན་ནི། མཉམ་གཞག་ལས་འདས་པའི་ཤེས་ཞེས་དུས་སྔ་ཕྱིའི་ཤེས་མིན་གྱི་མཉམ་གཞག་དེའི་ལྟོབས་གྱིས་ཐོབ་བའམ་བྱུང་བའི་དོན་ནོ།

ཤེས་བྱ་ཞེས་སྟགས་གྱི་དོན་ནི་ཤེས་ཐོབ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཤེས་བྱ་ཇི་སྟེད་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུག་བའི་སྒྲོ་ནས་འཛིག་བའོ། དེས་ན་ཆོས་ཅན་ལ་ལྟོས་ཉི་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་བ་མིན་ལ། ཆོས་ཉིད་ལ་ལྟོས་ཉི་ཇི་སྟེད་བ་མཁྱེན་བ་མིན་ནོ། དོན་འདི་ལེགས་པར་ཤེས་ན་བདེན་གཉིས་ལས།^མ “བདེན་གསལ་བའི་དངོས་པོས་དབེན་བ་ཡིས། ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་འདི་ཁོ་ན། བདེན་ཉི་སྟེས་བ་ཐམས་ཅད་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བས་མངོན་ལུས་གཟིགས།” ཞེས་དང་། “གང་

མ རྒྱད་མཉམ་ལ། ཇི་བཟུང་། ལེམས་ཅམ། བེ། སྟག་གུངས་ ༡༤-ག། བྱེད་ ༡-ག།

མ འཕགས་པ་སྟགས་མེད་ཀྱི་རྒྱད་མཉམ་ལའི་འགྲེལ་བ། ཇི་བཟུང་། ལེམས་ཅམ། བེ། སྟག་ ༡༠-ག། བྱེད་ ༢-ག།

མ བདེན་གཉིས། ཇི་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། སྟག་གུངས་ ༢-ན། བྱེད་ ༡-ག།

བདེན་གསལ་བའི་ངོ་སོ་བདེན་བ་ཡི། ཇི་ལྟ་བ་འདི་ཁོ་ན་ལ། ཞེས་ཆོག་རྒྱུ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཆོག་རྒྱུ་མི་མཐུན་བ་ཀླུང་ངོ།

ཆོ་སེམ་དང་སེམ་བྱ་དང་། བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ག། དེ་ཆོ་མཚན་མ་མི་འབྱུང་མྱིང་།
གནས་པ་བརྟེན་མྱིང་མི་བཞེངས་སོ། །^མ

ཞེས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྲེལ་བ་ཇི་སྟེན་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོན་པ་དང་། ཡང་
 གཉིས་སུ་སྤྲེལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྐུ་ལ་དང་སྐུ་ལ་དང་ཡང་མི་མཐོང་བར་གསུངས་པ་དང་།
 ཆེན་པོ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པ་རྣམས་ལ། སྐུ་ལ་དང་སྐུ་ལ་དང་
 ཡང་མི་མཐོང་བ་སངས་རྒྱལ་རང་སྤྲེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། སྐུ་ལ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་
 དུ་གཟིགས་པ་གདུལ་བྱ་གཞན་སྤྲེལ་གྱི་མཐོན་ཚུལ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་ལ་བསྐྱུས་
 པའི་ཡེ་སྐུ་མེད་ཅེས་ཟེར་མི་དགོས་པར་ཡེ་སྐུ་གཅིག་ཉིད་ཡུལ་གཉིས་ལ་སྤྲེལ་ན། མཐོན་
 ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་པོར་བ་ལ་འགས་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་སྐུ་ལ་བཞུགས་པོ།

མོན་“དངོས་ཀྱི་ཡང་དག་བརྒྱན་པའི་མཐོང་བ་ཡིས།” ཞེས་སྐབས་ཀྱིས་བདེན་པ་
གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་གཞག་འདི་གཉིས་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་སྟེ་ན།
མི་འགལ་དེ་བདེན་གཉིས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་སྟར་བཤད་པ་ནི་སྤྱིར་བཏང་ལ་དགོངས་ལ།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆོད་ཚུལ་ནི་ས་བཅུ་པ་མན་ཆད་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་
དམིགས་བསལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། དེའི་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོད་ཚུལ་
ཡང་བསྟུས་པའི་དབང་དུ་བྱེད་ན་ནི་ཡང་དག་པ་མཐོང་བའི་རིགས་ཤེས་ཆད་མས་རྙེད་པ་དང་།
ཡུལ་དེ་ལ་རིགས་ཤེས་ཆད་མ་ཡིན་པ་ནི། རོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེས་ཀྱང་
རྫོག་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱལོ།

དེ་བཞིན་དུ་ཇི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་རྟེན་ཅིང་ཡུལ་དེ་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་ཡེ་
 ཤེས་སུ་སོང་བ་དང་། ཇི་སྟེན་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་རྟེན་ཅིང་ཡུལ་དེ་ལ་ཇི་སྟེན་པ་
 མཐུན་པར་སོང་བའི་སྒྲིན་ལ། ཡུལ་སོ་སོ་ལ་སྒྲིན་ནས་ཀྱན་ཇོ་བ་དང་དོན་དམ་མཐུན་ཚུལ་ཡང་།

ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་སྒར་རང་རིག་འཐད་མི་འཐད་དབྱེད་པ་བྱས་པའི་རང་ལྷགས་ཀྱང་དྲན་
པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་(མཆེན་པ་པོ་མི་འཐད་པའི་ཚྭ་བ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེའི་
འཐད་པ་དངོས་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(དངོས་ཀྱི་དོན་)ནི། ༡༢“གང་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷགས་ལྟར་ན་མཆེན་པ་པོ་མེད་པར་
གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སུ་ཞིག་གིས་སྟོན་ཞེས་བཤྲོད་པ་དེ་ལ་ཡང་
ལན་བཤྲོད་པར་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇལ་བའི་ཤེས་པ་འདི་ཡུལ་རང་
བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་མེད་པའི་དོན་དམ་དང་རོ་གཅིག་དུ་བྱགས་པ་བདེན་མོད་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་
ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོགས་པ་མི་སྟོང་པ་ཡང་མིན་ནོ། དེ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།”

ཚྭ་བ་འདིའི་དོན་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རོ་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་དྲག་དུ་བྱགས་པ་ཡིན་ན།
ཆོས་སྟོན་པའི་ཀུན་སྦྱང་གི་རྣམ་དོག་དང་བཅས་པའི་སྟོན་པ་པོ་མེད་ལ། དེ་མེད་ན་ཆོས་སྟོན་པ་
མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་དེ། འདིའི་འོག་ཉིད་ནས་རྣམ་དོག་མེད་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་པ་འཐད་པའི་
ལན་གསུངས་པའི་བྱིར། ཚྭ་བ་འདི་ལ་ལན་”བཤྲོད་པར་བྱ་སྟེ།” ༡༣

ཅ་ག། དེ་ཡི་ལོངས་སྟོང་ཇོགས་སྐྱ་བམོད་ནམས་གིས།
ཟིན་དང་སྐུལ་བ་མཁའ་གཞན་ལས་དེའི་མཐུས། ༡༤
སྐྱ་གང་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་སྟོན་འབྱུང་བ།
དེ་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ཉིད་རིག། ༡༥ །

༡༢ འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བསྟན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་གུངས་ ༣༢-ག། ཟློང་ ༡-ག།

༡༣ འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བསྟན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་གུངས་ ༣༢-ག། ཟློང་ ༢-ག།

༡༤ ཟིན་དང་སྐུལ་བ་ལ་གཞན་ལས་དེའི་མཐུས། རྟེན་ཆོས་འབྱུང་།

ཨ་མ་སྐུ་སྐུ་རྒྱུ་ལག་གི་སྐུ་གང་ལ་བཞུགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཆོས་ཀྱི་
སྐུ་མཛོན་སྐུ་མཛོན་པའི་སྐུ་སྐུ་དེ་ཡི་གཞུགས་ཀྱི་སྐུ་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་
བཟུ་བྱུ་དུ་མས་ཟིན་པ་སྟེ་མཛོན་པར་འདྲ་བའི་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་སྐུ་ཆོགས་པའི་
གཞུགས་མངའ་བ། བྱང་ལེགས་རྒྱུ་ལག་གི་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱར་བྱར་པའི་ལོངས་སྤྱོད་
ཆོགས་པའི་སྐུ་ཡིན་པས། སྐུ་དེ་ལས་སྐུ་གང་ཞིག་འབྱུང་བ་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ནིད་སྟོན་པ་དེ་
ལས་འཇིག་རྟེན་ཏེ་གདུལ་བྱ་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་ནིན་པའི་སྤྱོད་དུ་བྱར་བས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ནིད་བྱིན་ཅི་
མ་ལོག་པར་རིག་པར་འགྱུར་རོ། བསོད་ནམས་བཟུ་བྱུ་བསྐྱེད་པའི་སྐུ་ལས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟ་
ཆོག་ལོངས་སྤྱོད་དེའི་བྱིན་སྒྲུབས་ཀྱི་སྐུ་ལ་བ་དང་། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཀྱི་གཞན་ཡང་སྐུ་ལ་བ་དེ་
ཡི་མཐུས་ནས་མཁའ་དང་། གཞན་ཅ་དང་གིང་དང་ཅིག་བ་དང་བྲག་ལ་སོགས་པ་སེམས་མེད་
བ་ལས་སྐུ་གང་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་དེ་ནིད་སྟོན་པ་འབྱུང་བ་དེ་ལས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་རྒྱུ་ལག་གིས་དེ་ཁོ་
ན་ནིད་རིག་པར་འགྱུར་རོ།”

གཉིས་པ་(དེའི་འཐད་བ་དངོས་བཟུན་པ)ནི། ཨ་མ་ཡང་ཇི་ལྟར་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱུ་
རྟོག་མེད་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་དུས་ད་ལྟ་ཀུན་སྤྱོད་གི་བྱ་བ་མི་སྲིད་ཀྱང་། ཆོས་སྟོན་པའི་བྱ་
བ་འབྱུང་པའི་རྒྱར་འགྱུར་སྐུ་ན། དེ་བཟུན་པའི་བྱིར་དཔེ་དགོད་པ་ནི།”

ཅ་བ། ཇི་ལྟར་ཇ་མཁན་སྟོབས་ཆེན་ལྟན་པས་འདིར།^ཡ

ཡུན་རིང་ཆེས་འབད་བས་བསྐྱོར་འཁོར་ལོ་ནི།^ཡ

དེའི་ཚུལ་ད་ལྟར་སྐྱེས་པ་མེད་བཞིན་དུ་འད་།

ཨ་མ་ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུན། དབྱ་མ། ལ། མོག་གུངས་ ༣༣-ན། རྟེན་ ༢-ག།

ཨ་མ་ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུན། དབྱ་མ། ལ། མོག་གུངས་ ༣༣-ན། རྟེན་ ༣-ག།

ཨ་མ་ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུན། དབྱ་མ། ལ། མོག་གུངས་ ༣༣-ན། རྟེན་ ༥-ག།

ཨ་མ་ རྟེན་པ་ཡིས། རྟེན་ཆོའི་འགྱུར།

ཨ་མ་ ཀ། ཡུན་རིངས་འབད་བ་ཆེས་བསྐྱོར་འཁོར་ལོ་དེ། རྟེན་ཆོའི་འགྱུར།

འཁོར་ཞིང་བྱམ་པ་ལ་སྟགས་རྒྱར་མཐོང་ལྟར། ༡༥ །

དེ་བཞིན་ད་ལྟ་སྐྱེས་ཚུལ་མེད་བཞིན་དུ།

ཆོས་ཀྱི་བདག་ཅན་སྐྱེ་ཉིད་ལ་བཞུགས་དེའི།

འཇུག་པ་སྐྱེ་བའི་དགོངས་པ་སྟོན་ལས་གྱི།

བྱད་པར་གྱིས་འཕངས་ལས་ཆེས་བསམ་མི་བྱལ། ༡༦ །

ཇི་ལྟར་དེ་དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཇ་མཁན་སྟོབས་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་བས་འབད་བ་ཆེན་
པོས་བསྐྱར་བའི་འཁོར་ལོ་ནི། དེ་འདས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་སོང་བས་ཇ་མཁན་དེའི་འཁོར་ལོ་
བསྐྱར་བའི་འབད་ཚུལ་ད་ལྟ་སྐྱེས་བ་མེད་བཞིན་དུ་འང་། འཁོར་ལོ་དེ་འཁོར་ཞིང་ཇ་བྱམ་ལ་
སྟགས་བའི་རྒྱར་མཐོང་བ་ལྟར།

ཅ་བ། དེ་བཞིན་ད་ལྟ་སྐྱེས་ཚུལ་མེད་བཞིན་དུ།

ཆོས་ཀྱི་བདག་ཅན་སྐྱེ་ཉིད་ལ་བཞུགས་དེའི།

འཇུག་པ་སྐྱེ་བའི་དགོངས་པ་སྟོན་ལས་གྱི།

བྱད་པར་གྱིས་འཕངས་ལས་ཆེས་བསམ་མི་བྱལ།

༡༧ ། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོད་ལྟ་སྐྱེས་པའི་འབད་ཚུལ་གྱི་རྟོག་བ་མེད་བཞིན་དུ།
ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་བདག་ཉིད་ཅན་ཉིད་ལ་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེའི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པ་ནི།
ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་དབག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་འདྲ་བར། སངས་རྒྱས་ལས་དེ་འདྲ་བའི་
ཆོས་ཐོས་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པའི་དགོངས་པ་གདུལ་བའི་སྐྱེ་བོས་བསགས་པ་
དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོན་བྱང་ལེམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྟོན་ལས་བྱད་པར་ཅན་བདག་པའི་མཐུ་
འཕངས་པ་སྐྱེ་བུགས་ལས་ཡིན་པས། ཆེས་ཤིན་དུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་ཡིན་ནོ།

སྟོན་ལས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་འཆོམ་པར་ལེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྐྱབ་བ་ལྟར་མཐོང་ཅིང་།

༡༥ འཇུག་པ་གདུལ་བའི་དགོངས་པ་སྟོན་ལས་གྱི། རྟོག་ཆོད་འགྱུར།

༡༧ འཇུག་པ་རང་འགྱེལ་སྐྱེ་བཟུང་། དབུ་མ། ༢། རྟོག་གུངས་ ༢༢༧-བ། བྱེད་ ༢-བ།

མཛད་ནས་དྲི་ཤོད་པ་ལས།¹⁶ “སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཆོས་ཉིད་ལྟ། འདྲན་པ་རྣམས་ནི་
 ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ། ཆོས་ཉིད་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ན་ཤེས་པར་རྒྱས་མ་ཡིན།” ཞེས་སངས་རྒྱས་
 རྣམས་ནི་དུས་ཀྱན་དུ་ཆོས་ཉིད་ལ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། འདྲན་པ་རྣམས་
 ཀྱི་དོན་དམ་པའི་སྒྲུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་དང་། ཆོས་ཉིད་དེ་མཁྱེན་པ་ན་འང་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་ཚུལ་
 ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་མིན་པར་གསུངས་སོ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་འདི་ནི།

ཅ་ག། དེ་ཆེ་སྒྲེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད།

སེམས་འགགས་པས་དེ་སྒྲུ་ཡིས་མངོན་སུམ་མཛད།

17 “དེའི་ཆེ་སྒྲེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 ཆོག་སྒྲུ་དུགས་སོ་ཞེས་མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་ན་”སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་“ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སེམས་དང་སེམས་
 ལས་བྱུང་བའི་”རྣམ་རྟོག་འགགས་ཤིང་“མི་འཇུག་པས།” རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་ཚུལ་ཚུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་དབྱེར་མེད་པར་ཞུགས་སོ། དེའི་བྱིར་གོ་འཕང་
 དེ་ནི་དང་པོར་ལོགས་སྒྲོང་ཚོགས་པའི་“སྒྲུ་ཡིས་མངོན་སུམ་དུ་” མཛད་པ་ལྟེ་བཞེས་པར་
 “ཀུན་རྫོབ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ།” ཅུག་ཆོའི་འགྱུར་ལས་དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱིར་མི་སྟོག་པའི་
 འཁོར་ལོའི་མདོ་དྲངས་པ་སྒྲུང་ངོ་།

སེམས་འགགས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཆོག་གསལ་ལས།¹⁸ “མདོ་ལས། དོན་

16 འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། རྟོག་གུངས་ 237-ག། རྩེང་ 2-ག།

17 དྲི་ཤོད་པ། རྩེ་བཟུང་། ཤེར་བྱིན་སྒྲུ་ཆོགས། ཀ། རྟོག་གུངས་ 237-ག། རྩེང་དང་པོ།
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཆོས་ཉིད་བཟུ། འདྲན་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ། ཆོས་ཉིད་རིག་པར་བྱ་མིན་
 པས། དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་མི་རྒྱས། ཞེས་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་སྒྲུང་ངོ་།

18 འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། རྟོག་གུངས་ 237-ག། རྩེང་ 2-ག།

19 ཅ་ཤེར་བ་ལྟེ་བཞེས་པའི་འགྲེལ་བ་ཆོག་གསལ་ལ། རྩེ་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། རྟོག་ 220-ན། རྩེང་ 2-ག།

དམ་བའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ལ་སེམས་གྱི་རྒྱ་བ་ཡང་མེད་ན། ཡི་གེ་རྣམས་ལྟ་སྒྲིམ་གྱི་ཅི་དགོས།” ཞེས་གསུངས་སོ།

དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སེམས་གྱི་རྒྱ་བ་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ལ་གསུངས་པ་དང་། འདིར་རང་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་།^ཁ “ཞི་བའི་དོན་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་བྲལ་བ་ལ་”བཤད་ནས། ཞི་བ་དེ་ཡིན་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་རྒྱས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་དཔེར། “དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་བཞོད་པའི་མཐར། འདི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟར།” ཞེས་རྣམ་རྟོག་གི་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་བྲལ་བ་ལ་གསལ་བར་གསུངས་པས། སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་བྱུངས་སུ་འདྲེན་པ་ནི་གཞུང་གི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་སྐར་འདེབས་ཆེན་པོའོ།

གཉིས་པ་(ལྷངས་རྒྱུད་རྫོགས་པའི་སྐ)ནི།

ཅ་པ། ཞི་སྐྱུ་དཔག་བསམ་ཤིང་ལྟར་གསལ་གྱུར་ཅིང་།

ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཇི་བཞིན་རྣམ་མི་རྟོག།

འགྲོ་གྲོལ་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་འབྱོར་སྤྲད་ན།

འདི་ནི་སྒྲིམ་དང་བྲལ་ལ་སྤང་བར་འགྱུར།

སྐྱུ་གང་གིས་ཆོས་སྐྱུ་མཛད་དུ་མཛད་པའི་ལྷངས་སྐྱུ་འདི་ནི།^ཁ “སེམས་སེམས་བྱུང་”གི་རྟོག་པ་“དང་བྲལ་བས་”ན་ཞི་བའི་སྐྱུ་འོ། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ཡང་“སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པར་རྒྱས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལྟ་བུ་དང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཇི་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་གདུལ་བྱའི་འདོད་པའི་དོན་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་ནིད་དུ་འགྱུར་རོ། སྐྱུ་འདི་ནི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་གྲོལ་གྲོལ་གྱི་བར་དུ་གདུལ་བྱའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་

ཁ འདུག་བ་རང་འབྲེལ། རྩེ་བཞུན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་གུངས་ ༣༣-ན། བྱིང་ ༣-པ།

ཁ འདུག་བ་རང་འབྲེལ། རྩེ་བཞུན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་གུངས་ ༣༣-ན། བྱིང་ ༣-པ།

འབྱོར་བའི་སྤྲད་དུ། ཉལ་དུ་ཡུན་རིང་པོར་གནས་བ་ཡིན་ནོ།

དེའི་ཐིམ་འཛིག་རྟེན་ཇི་སྤྲད་བ་དང་ནམ་མཁའ་ཇི་སྤྲད་བ་དེ་སྤྲད་དུ་སངས་རྒྱས་ནམས་
ཚུལ་འདིས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དེ་ཁོ་ན་མཛད་ཅིང་ནམ་པར་བཞུགས་སོ།^{ཁ༡}

ཙ་བ། འདི་ནི་སྤྲོས་དང་བུལ་ལ་སྤང་བར་འགྱུར།

ཡོངས་^{ཁ༢} “སྤྲོ་འདི་ནི་བྱང་སེམས་སྤྲོས་བ་དང་བུལ་བ་སྟེ། རང་གི་ཚོགས་གཉིས་ལས་
ཤེས་རབ་དྲི་མ་མེད་པའི་མེ་ཡོང་ཐོབ་པའི་ས་ཐོབ་བ་ནམས་ཁོ་ན་ལ་སྤང་བར་འགྱུར་གྱི། སྤྲོས་
བ་དང་བཅས་བ་”སོ་སྟེ་“ནམས་ལ་ནི་”དངོས་སུ་“སྤང་བ་མ་ཡིན་ནོ།”

སྤྲོབས་འབྱོ་བདུན་ཅུ་བ་ལས་ཀྱང་།^{ཁ༣} “སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་གཞུགས་ཀྱི་སྤྲོ། མཚན་
དང་དཔེ་བྱད་དག་གིས་འབར། འབྱོ་བ་རང་གི་མོས་བ་ཡིས། དབང་གིས་སྤྲོ་ཚོགས་སྤྲོ་
འཛིན་གང་། བསོད་ནམས་ཚོགས་ནི་ཆད་མེད་ལས། འབྱངས་བ་དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་སྤྲོས། ས་
བཅུ་ལ་ནི་གནས་ནམས་ཀྱིས། མཛོང་བར་གྱུར་ན་སྤྲོ་དེ་ཡིས། ཚས་ཀྱི་རྫོགས་ཡོངས་སྤྲོད་
འདི་ནི། རྒྱལ་བ་ནམས་ཀྱི་སྤྲོད་བ་ཡིན།” ཞེས་གསུངས་སོ།

གསུམ་བ་(རྒྱ་མཚན་གྱི་སྤྲོ་བཤད་བ་)ལ་གསུམ། སྤྲོ་དང་བ་སྤྲོའི་ཁྲུང་བྱ་གཅིག་དུ་རང་གི་སྤྲོད་
བ་ཀྱན་སྟོན་ཚུལ་དང་། གནས་དེར་གཞན་གྱི་སྤྲོད་བ་ཀྱན་སྟོན་ཚུལ་དང་། བཞེད་བ་ལ་མངའ་
བསྐྱར་བ་སྤྲོད་སྤྲོས་ཚོགས་བ་བཤད་བའོ།

དང་པོ་(སྤྲོ་དང་བ་སྤྲོའི་ཁྲུང་བྱ་གཅིག་དུ་རང་གི་སྤྲོད་བ་ཀྱན་སྟོན་ཚུལ་)ནི། ཚས་ཀྱི་སྤྲོ་འཕ་སྤར་
བཤད་པའི་གཞུགས་སྤྲོའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་རུང་སྟེ། ^{ཁ༤} “སྤར་བཤད་པའི་”ཡོངས་“སྤྲོ་
ལས་གཞན་དུ་གྱུར་བ་”སྤྲུལ་པའི་སྤྲོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཚས་ཡོངས་ཀྱི་“རྒྱ་མཚན་བ་”སྟེ་འབྲས་བུའི་

ཁ༡ འབྲག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བཞུན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་གུངས་ ༣༣-ན། རྟེན་ ༡-མ།

ཁ༢ འབྲག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བཞུན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་གུངས་ ༣༣-ན། རྟེན་ ༣-བ།

ཁ༣ སྤྲོབས་འབྱོ་བདུན་ཅུ་ལ། རྟེན་བཞུན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་གུངས་ ༣༡-ན། རྟེན་ ༡-བ།

“སྐྱ་གང་དག་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་རྒྱས་བྱུང་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་མཐུན་ཁྱད་པར་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་བཞི་དེ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ།”

ཙ་པ། ཐུབ་དབང་དུས་གཅིག་ཁོ་ནར་དེའི་རྒྱ་མཐུན།
གཞུགས་སྐྱ་གཅིག་ལ་རང་གི་སྐྱེ་གནས་སྐབས།
ལྷ་འགགས་གསལ་དང་མ་འཁོལ་བྱུང་ཚུལ་ནི།
མ་ལུས་གྱིས་བཀྲ་མཐའ་དག་སྟོན་པར་མཛད་༥ ༥ ॥

ཐུབ་བའི་དབང་པོས་ཚས་ལོངས་གྱི་སྐྱ་དེའི་རྒྱ་མཐུན་བའི་གཞུགས་སྐྱ་གཅིག་ལ།
ཁ་“འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་”ནས་གྱི་“རང་གི་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་ད་ལྟ་འགགས་ཟིན་པ་
སྟོན་གྱི་བྱུང་བའི་མཐའ་མ་ལུས་བ་བསྟན་བའི་ཕྱིར། གསལ་བ་དང་མ་འཁོལ་བ་སྟེ་ཐན་ཚུན་མ་
འདྲེས་བར། ལྷ་གྱི་བྱུང་ཚུལ་ནི་མ་ལུས་བས་བཀྲ་བ་མཐའ་དག་སེ་ལོང་གིན་དུ་དག་པ་ལ་
གཞུགས་བསྟན་ལྷ་དུས་གཅིག་ཁོ་ནར་ལྟན་གྱིས་བྱུང་བར་སྟོན་པར་མཛད་དོ།”

ཁ་“བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་སྟོན་སྟོན་བའི་ཐར་ཕྱིན་ལ་སྟོད་པ་ན།”

ཙ་པ། སངས་རྒྱས་ཞིང་ལྷ་མི་འདྲར་ཐུབ་དབང་དེ་དང་།
དེ་དག་སྐྱ་སྟོད་མཐུ་སྟོབས་མི་འདྲ་དང་།
ཉན་ཐོས་དགེ་འདུན་མི་སྟོད་ལྷ་མི་འདྲ་དང་།
བྱུང་ཚུབ་སེམས་རྣམས་དེར་གཞུགས་མི་འདྲ་དང་༥ ༥ ॥

ཁ་“སངས་རྒྱས་གང་ལ་བསྟོན་བཀྲར་གང་མཛད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་རྒྱུ་ལ་

-
- ཁ་ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། མི་བསྟན། དབྱ་མ། ལ། ཐོག་གངས་ ༣༣-ན། རྒྱང་ ༥-པ།
ཁ་ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། མི་བསྟན། དབྱ་མ། ལ། ཐོག་གངས་ ༣༣-པ། རྒྱང་ ༥ པ།
ཁ་ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། མི་བསྟན། དབྱ་མ། ལ། ཐོག་གངས་ ༣༣-པ། རྒྱང་ ༥-པ།
ཁ་ སངས་རྒྱས་ཞིང་ནི་ཅི་འདྲར་སངས་རྒྱས་དང་། ཉན་ཐོས་འདྲར་

སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་རང་བཞིན་ཅན་ཅུ་ཞེང་ཀུན་ནས་སྐྱུ་མ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བཅུད་
 གྱི་སེམས་ཅན་གྱིས་མཛེས་པ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ན། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་བལྟམས་པ་སོགས་སྟོན་
 བར་མཛད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དེ་དག་གི་སྐྱུ་དང་སྟོད་པའི་མཐུ་དང་སྟོབས་སུ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་ཇི་
 འདྲ་བ་དང་། དེ་དག་གི་འཁོར་ཉན་ཐོས་གྱི་དགོ་འདུན་འདུས་པ་ཇི་སྟེད་བ་དང་། ཆོས་ལ་ནན་
 ཉན་གང་བྱས་པས་དགོ་འདུན་དེར་གྱུར་བ་ཇི་ལྟ་བ་སྟེ་ཇི་འདྲ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
 དེར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གཟུགས་མཆན་དཔེས་སྐྱུ་མ་པ་དང་། ཆོས་གོས་དང་ཟས་
 དང་གནས་ལ་སོགས་པ་ཉི་བར་སྟོད་པ་དང་ལྟན་པ་ཇི་འདྲ་བ་དང་།”

ཅ་པ། ཇི་འདྲའི་ཆོས་དང་དེར་བདག་ཇི་འདྲ་དང་།

ཆོས་ཐོས་སྟོད་པ་གང་ལ་སྐྱུ་དང་བ་དང་།

སྐྱུ་གང་ཇི་ཅམ་དེ་དག་ལ་ལྟལ་བ།

དེ་ནི་མ་ལུས་སྐྱ་གཅིག་ལ་སྟོན་མཛད། ༢༡ །

“ཐེག་པ་གཅིག་དང་གསུམ་ལ་བརྩམས་ནས་ཆོས་ཇི་འདྲ་བ་བསྟན་པ་དང་། ཞིང་དེར་
 བདག་ཉིད་བྱམ་ཐེ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་སྟོ་དང་ལྟན་པ་བྱིས་པ་དང་། རབ་བྱུང་དུ་
 གྱུར་བ་ཇི་འདྲ་བ་དང་། ཆོས་ཐོས་ནས་བསྐབ་པའི་གཞི་མ་རྫོགས་པ་དང་རྫོགས་པའི་བསྐབ་
 པ་ཁས་སྤངས་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོད་པ་གང་ལ་སྟོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་
 དང་ཉན་ཐོས་དེ་དག་ལ་བཟའ་བ་དང་ཆོས་གོས་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུ་པ་
 གང་དུས་ཇི་ཅམ་ཞིག་ཏུ་དང་། ཆད་ཇི་ཅམ་ཞིག་ལྟལ་བ་དེ་ནི་མ་ལུས་པར་སྐྱ་གཅིག་ལ་སྟོན་
 བར་མཛད་དོ།”

མ། ཉན་ཐོས་དགོ་འདུན་ཇི་སྟེད་ཅི་འདྲ་དང་། རག་ཆོའི་འགྲུར།

མཐུག་པ་རང་འགྲེལ། ཐེ་བསྟན། དབུ་མ། ལ། སོག་གུངས་ ༣༣-པ། ཐེང་ ༩-པ།

༡༠༠ དེ་དག་མ་ལུས་སྐྱ་གཅིག་ལ་སྟོན་མཛད། རག་ཆོའི་འགྲུར།

༡ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། ཐེ་བསྟན། དབུ་མ། ལ། སོག་གུངས་ ༣༣-པ། ཐེང་ ༩-པ།

ཙ་བ། དེ་བཞིན་རྒྱལ་ཁྲིམས་བཟོད་བཙོན་ཏིང་འཛིན་དང་།
 ཤེས་རབ་སྤྱད་ཆེ་སྤར་གྱི་གནས་སྐབས་གང་།
 མ་ཚང་མེད་དེ་དག་ ..... ॥

དེ་ལྟར་ཨི་སྤྱན་བའི་ཕར་སྤྱན་ལས་བརྩམས་པའི་བྱང་བའི་མཐའ་སྤྱན་བར་མཛད་བ་དེ་
 བཞིན་དུ། རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་བ་དང་། བཙོན་འགྲུས་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
 དང་། ཤེས་རབ་གྱི་ཕར་སྤྱན་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་བའི་ཆེད་སྤར་གྱི་གནས་སྐབས་གང་མ་ཚང་བ་མེད་བ་
 དེ་དག་སྤྱ་གཅིག་ལ་སྤྱོད་བར་མཛད་དོ།” ཤེས་གོང་དུ་སྤྱན་བ་ལ་བཤད་བ་དང་སྤར་བར་བྱལོ།

“སྤྱ་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་སྤྱན་བ་ལྟ་ཞིག་གི། འོན་ཀྱང་
 སྤྱན་གྱི།”

ཙ་བ། ..... ཏིང་སྤྱད་བ་ཀུན་།
 སྤྱ་ཡི་བ་སྤྱི་ཁྱད་བྱང་བྱར་ཡང་གསལ་བར་སྤྱན་། ༢༢ ॥

ཏིང་གྱི་སྤྱད་བ་ཀུན་སྤྱ་ཡི་བ་སྤྱི་ཁྱད་བྱང་བྱར་ཡང་གསལ་བར་སྤྱན་བར་མཛད་དོ།

གཉིས་བ་(གནས་དེར་གཞན་གྱི་སྤྱད་བ་ཀུན་སྤྱོད་རྒྱལ་)ནི།

ཙ་བ། མངས་རྒྱས་གང་དག་འདས་དང་འབྱུང་འབྱུར་གང་།
 གང་དག་ད་ལྟར་ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་བར་།^༥

༢ མ་ཚང་མེད་དང་ཏིང་གྱི་སྤྱད་བ་ཀུན་། རྒྱ་ཆའི་འགྲུར།

༣ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ་ རྩེ་བལྟ་། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་གུངས་ ༢༢༢-ན། རྩེ་ ༥-བ།

༤ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ་ རྩེ་བལྟ་། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་གུངས་ ༢༢༢-ན། རྩེ་ ༥-བ།

༥ སྤྱ་ཡི་བ་སྤྱི་ཁྱད་བྱང་བྱར་གསལ་བར་སྤྱན་། རྒྱ་ཆའི་འགྲུར།

༦ མངས་རྒྱས་གང་དག་འདས་དང་འབྱུང་འབྱུར་དང་། གང་དག་ད་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀུན་ན།

ཆེག་གསང་མཛོན་པོས་ཆོས་སྤྱོད་ཐུག་བལྟ་ཡིས། གཞིར་བའི་འགྲོ་དབྱུགས་འབྱིན་མཛད་བཞུགས་
 བ་དང་། རྒྱ་ཆའི་འགྲུར།

གདངས་མཐོན་ཚོས་སྟོན་ཐུག་བསྐལ་གྱིས་བབྱང་བའི།

འགྲོ་དབུགས་འབྱེན་ཞིང་འཛིག་དེན་བཞགས་པ་དང་། ༢༢ །

སངས་རྒྱས་གང་དག་སྐར་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་གང་དང་།
སངས་རྒྱས་གང་དག་ད་ལྟར་ནས་མཁའི་མཐར་ཐུག་པར་གསུང་གི་གདངས་མཐོན་པོས་ཚོས་
སྟོན་པས། ཐུག་བསྐལ་གྱིས་བབྱང་བ་སྟེ་གཟེར་བའི་འགྲོ་བ་རྣམས་དབུགས་འབྱེན་ཞིང་འཛིག་
དེན་ན་བཞགས་པ་དང་།

ཙ་བ། དང་པོའི་ཐུགས་བསྐྱེད་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོའི་བར།

དེ་དག་སྟོད་ཀྱན་དངོས་རྣམས་མིག་འབྱལ་གྱི།

རང་བཞིན་མཁྱེན་ནས་བདག་བཞིན་བ་སྐྱ་ཡི།

ཁྱད་བྱར་དུས་གཅིག་ལ་ནི་གསལ་བར་སྟོན། ༢༣ །

དང་པོའི་ཐུགས་བསྐྱེད་བ་བབྱང་བ་ནས་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོའི་བར་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་དེ་
དག་གི་སྟོད་པ་ཀྱན། བདག་གི་སྟོད་ཆུལ་ཀྱན་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་དུ། བ་སྐྱ་ཡི་ཁྱད་བྱར་གཅིག་དུ་
དུས་གཅིག་ལ་ནི་གསལ་བར་སྟོན་པར་རྟུལ་དེ། “མིག་འབྱལ་མཁན་ཐ་མལ་བ་འགའ་ཞིག་
གིས་ཐུགས་དང་ཇས་གྱི་མཐུ་ཙམ་ཞིག་གིས་ཀྱང་། རང་གི་ལུས་ལ་སྟོད་བཅུད་གྱི་རྣམ་བ་སྐྱ་
ཚོགས་པ་སྟོན་པར་རྟུལ་ན། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ལེམས་དངོས་པོ་རྣམས་གྱི་རང་བཞིན་མིག་
འབྱལ་གྱི་རང་བཞིན་དང་བདེན་བཞུན་ཁྱད་པར་མེད་པར་མཁྱེན་ནས་དེ་བསྐལ་བ་དུ་མར་
ཁོམས་པར་མཛད་པ་རྣམས་གྱིས། རྣམ་འབྱལ་དེ་རྣམས་མཛད་མི་རྟུལ་པར་གྱུར་རམ་སྟེ་མི་
འབྱུར་རོ། དེའི་ཁྱེར་མཁས་པ་སྐྱ་ཞིག་དེ་འདྲ་བ་དེ་མི་རྟོག་པ་དང་། རྟོགས་ཀྱང་མེ་ཚོམ་ཐ་
བར་འབྱུར་དེ་མི་འབྱུར་དེ། དཔེ་འདིའི་སྟོན་པ་ཐུག་པར་མོས་པར་བྱུང་།”

༢ དང་པོའི་ཐུགས་བསྐྱེད་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོའི་བར། རྟོག་ཚོར་འབྱུར།

༣ འབྱུག་མ་རར་འབྱེལ། ཐེ་བསྟན། དབུ་མ། ལ། ཐོག་གུངས་ ༢༢༢-ག། ཐེང་དང་པོ།

ཅ་ག། དེ་བཞིན་དུས་གསུམ་བྱང་རྒྱལ་མེས་ས་དབང་དང་།
 རང་རྒྱལ་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་མ་ལུས་ཀྱི།
 སྤྱོད་དང་དེ་ལྷག་སྤྱོད་པོའི་གནས་སྐབས་ནི།
 ཐམས་ཅད་པ་སྤྱི་ཁྱེད་བྱར་གཅིག་ཆེ་སྟོན།²¹ 22 ॥

²³“ཇི་ལྟར་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་སངས་རྒྱལ་གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ་རྣམས་དུས་གཅིག་དུ་བ་
 སྤྱི་ཁྱེད་བྱར་སྟོན་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། དུས་གསུམ་གྱི་བྱང་རྒྱལ་མེས་ས་དབང་དང་།
 དུས་གསུམ་གྱི་རང་རྒྱལ་འཕགས་པ་དང་ཉན་ཐོས་མ་ལུས་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་
 ལྷག་མ་སོ་སོ་སྤྱོད་པོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི། བ་སྤྱི་ཁྱེད་བྱར་གཅིག་དུ་དུས་
 གཅིག་གི་ཆེ་སྟོན་པར་རྒྱས་སོ།”

གསུམ་པ་(བཞེད་པ་ལ་མངའ་བཞུར་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཆོགས་པ་བཤད་པ་)ནི། དེ་ལྟར་²⁴“སྤྱ་གསུམ་
 ལྷན་སྐྱེས་ཆོགས་པ་བཞེད་ནས་རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་ཡང་བཞེད་པ་ལ་མངའ་འཇམ་དབང་བཞུར་པ་
 ལྷན་སྐྱེས་ཆོགས་པར་བཞུན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།”

ཅ་ག། དག་པ་འདི་ནི་བཞེད་པ་འཇུག་པ་ཡིས།
 དུལ་གཅིག་ཡུལ་ལ་མཁའ་གདུགས་འཛིག་རྟེན་དང་།²⁵

-
- 21 དེ་བཞིན་དུས་གསུམ་འཕགས་པ་རྒྱལ་ལུས་དང་། རག་ཆོའི་འབྱུང་།
  - 22 རང་སངས་རྒྱལ་དང་ཉན་ཐོས་མ་ལུས་ཀྱི། རག་ཆོའི་འབྱུང་།
  - 23 སྤྱོད་དང་དེ་དག་སྤྱོད་པོའི་གནས་སྐབས་ནི། རག་ཆོའི་འབྱུང་།
  - 24 ཐམས་ཅད་པ་སྤྱི་ཁྱེད་བྱར་དུས་གཅིག་སྟོན། རག་ཆོའི་འབྱུང་།
  - 25 འཇུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བཞུན། དབྱ་མ། ལ། རྟོག་གུངས་ 333-ག། རྟེན་ 2-ག།
  - 26 འཇུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བཞུན། དབྱ་མ། ལ། རྟོག་གུངས་ 333-ག། རྟེན་ 4-ག།
  - 27 དུལ་གཅིག་ཡུལ་ལ་མཁའ་གདུགས་འཛིག་རྟེན་དང་། རག་ཆོའི་འབྱུང་།

འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་ཕྱོགས་བྱབ་རྩལ་སྟོན་མོད།

རྩལ་རགས་མི་འགྱུར་འཇིག་རྟེན་སྤྱི་མི་འགྱུར། ༢༩ །

དྲི་མ་མ་ལུས་བས་དག་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་འདི་ནི། ^{༢༩}“བཞེད་བ་ཅམ་གྱི་
འབྱུག་བ་ཡིས་དེ་དེའི་སྟོན་ནས་ནམ་མཁའ་ཡི་མཐས་གདུགས་བའི་འཇིག་རྟེན་རྣམས་རྩལ་སྟོན་
རབ་གཅིག་གི་ཡུལ་གྱི་ཁྱོན་ལ་སྟོན་བར་རྩལ་ལ། འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་བ་སྟེ་མ་ལུས་བའི་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁྱོན། རྩལ་སྟོན་རབ་གཅིག་གིས་བྱབ་བ་ཡང་སྟོན་བར་མཛད་པ་ན། རྩལ་གཅིག་
མོ་དེ་རགས་བ་ཆེ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། འཇིག་རྟེན་སྤྱི་བ་སྟེ་རྒྱུད་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། དེ་
བཞིན་དུ།”

ཅ་བ། རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་བྱོད་ཀྱིས་སྟོན་མཐའི་བར།

སྐད་ཅིག་དེ་རེ་རེ་ལ་སྟོན་སྒྲ་ཆོགས།

ཇི་སྟེད་སྟོན་བ་དེ་སྟེད་འཛམ་གྱི་གླིང་།

མ་ལུས་རྩལ་གང་དེ་སྟེད་ལ་གྲངས་མེད། ༣༠ །”

^{༣༠}“རྣམ་བར་རྟོག་བ་མི་མངའ་བ་བྱོད་ཀྱིས་སྟོན་བ་འཁོར་བའི་མཐའི་བར་དུ། སྐད་ཅིག་
རེ་རེ་ལ་སྟོན་བ་སྒྲ་ཆོགས་བ་ཇི་སྟེད་སྟོན་བ་དེ་སྟེད་ཀྱི་གྲངས་ནི། འཛམ་གྱི་གླིང་མ་ལུས་བ་ན་
རྩལ་སྟོན་རབ་ཀྱི་གྲངས་གང་ཇི་སྟེད་ཡོད་བ་དེ་སྟེད་ཀྱི་གྲངས་ལ་མེད་དོ།”

སྤྱི་མི་ལྷུ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། འདི་ནི་རྩལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་བའོ།

༢༩ འབྱུག་བ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཞུགས། དབུ་མ་ ལ། རོག་གྲངས་ ༣༣-བ། རྟེན་ ༩-བ།

༣༠ རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་བྱོད་ཀྱིས་སྟོན་མཐའི་བར། སྐད་ཅིག་རེ་ལ་སྟོན་མཛད་སྟེད་བ་ཡི།

རྣམ་བ་སྒྲ་ཆོགས་དེ་སྟེད་འཛམ་གླིང་གི། མ་ལུས་རྩལ་གྱི་གྲངས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། རྟོག་ཆོའི་འགྱུར།

༣༤ འབྱུག་བ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཞུགས། དབུ་མ་ ལ། རོག་གྲངས་ ༣༣-ན། རྟེན་དང་པོ།

གཉིས་པ་(སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གཞག་)ལ་བཞི། སྟོབས་བཅུ་མདོར་བསྟན། དེ་རྣམས་
ཀྱས་པར་བཤད། ཡོན་ཏན་ཀུན་བཟོད་མི་རྣམས་པའི་ཚུལ། ཡོན་ཏན་གཉིས་ཤེས་པའི་མན་ཡོན་
བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(སྟོབས་བཅུ་མདོར་བསྟན་པ་)ནི། ༡༩་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ནི་སྟོབས་བཅུས་རབ་དུ་བྱེ་
བའི་བྱིར་ན། དེའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཆ་ཅམ་ཞིག་བསྟན་པའི་བྱིར་བཤད་པ།”

ཅ་ག། གནས་དང་གནས་མིན་མཆོད་སྟོབས་དང་།

དེ་བཞིན་ལས་རྣམ་སྤྲོད་སྟོབས་དང་།

མོས་པ་སྐྱ་ཚོགས་ཐུགས་རྒྱུད་དང་།

སྐྱ་ཚོགས་ཁམས་ནི་མཆོད་སྟོབས་དང་། ༢༤ །

དེ་བཞིན་དབང་མཆོག་མཆོག་མ་ཡིན། ༢༥

མཆོད་དང་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་དང་། ༢༦

ཐུབ་པའི་སྟོབས་ལ་ནི། གནས་དང་གནས་མིན་མཆོད་སྟོབས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལས་གྱི་
རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་སྟོ་སྟེ་མཆོད་པའི་སྟོབས་དང་། མོས་པ་སྐྱ་ཚོགས་པ་ཐུགས་རྒྱུད་པའི་
སྟོབས་དང་། ཁམས་ནི་སྐྱ་ཚོགས་པ་མཆོད་པའི་སྟོབས་དང་། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་
ཡིན་པ་མཆོད་པའི་སྟོབས་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཆོད་པའི་སྟོབས་དང་།

ཅ་ག། བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་ཉིང་འཛིན་དང་།

སྟོམས་པར་འཕྲག་སོགས་སྟོ་སྟེ་སྟོབས་དང་། ༢༧ །

༡༩ འཕྲག་པ་རང་འབྱེལ། སྟེ་བསྟན། དབྱུ་མ། ལ། སོག་གྲངས་ ༣༣-ན། བྱེད་ ༣-པ།

༢༠ དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན། རྟག་ཚིམ་འགྲུལ།

༢༡ མཆོད་དང་ཀུན་འགྲོ་མཆོད་པ་དང་། རྟག་ཚིམ་འགྲུལ།

༢༢ སྟོམས་པར་འཕྲག་སོགས་མཆོད་སྟོབས་དང་། རྟག་ཚིམ་འགྲུལ།

སྒྲིན་གནས་དྲན་པ་མཁྱེན་པ་དང་།

དེ་བཞིན་འཆི་འཕོ་³²སྒྲེ་སྒྲོ་དང་།

ཐག་³³རྣམས་ཐད་པ་མཁྱེན་སྒྲོབས་ཏེ།

སྒྲོབས་ནི་བཅུ་པོ་འདི་དག་གོ། 30 ॥

བསམ་གཏན་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་སྒྲོམས་པར་འབྱུག་པ་སོགས་སྒྲོ་
སྒྲེ་མཁྱེན་པའི་སྒྲོབས་དང་། སྒྲིན་གྱི་གནས་ཇེས་སུ་དྲན་པ་མཁྱེན་པའི་སྒྲོབས་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་འཆི་འཕོ་པ་དང་སྒྲེ་བ་དང་གནས་པ་སྒྲོ་སྒྲེ་མཁྱེན་པའི་སྒྲོབས་དང་། ཐག་པ་རྣམས་
ཐད་པ་མཁྱེན་པའི་སྒྲོབས་སྒྲེ། སྒྲོབས་ནི་བཅུ་པོ་འདི་དག་དུ་ཡོད་དོ།

གཉིས་པ་(དེ་རྣམས་ཀྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་པ་སོགས་
གྱི་སྒྲོབས་ལྟ་བཤད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པ་སོགས་གྱི་སྒྲོབས་ལྟ་
བཤད་བཞི།

དང་པོ་(གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་པ་སོགས་གྱི་སྒྲོབས་ལྟ་བཤད་པ་)ནི།

ཅ་བ། ལྷ་³⁴གང་ཞིག་ལས་གང་ཞིག་ངེས་པར་སྒྲེ་འགྱུར་བ།

དེ་ནི་དེ་ཡི་གནས་སུ་དེ་མཁྱེན་རྣམས་གྱིས་གསུངས།

བཤད་པ་ལས་བསྒྲོག་གནས་མིན་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པ།

མཁྱེན་པ་སོགས་པ་³⁵སྒྲུངས་པ་དེ་ནི་སྒྲོབས་སུ་བཤད། 31 ॥

32 དེ་བཞིན་འཆི་འཕོ་སྒྲེ་མཁྱེན་དང་། ཐག་ཆོའི་འགྱུར།

33 ཐག་པ་རྣམས་ཐད་པ་མཁྱེན་སྒྲོབས་ཏེ། ཐག་ཆོའི་འགྱུར།

34 ལྷ་གཞན་ཞིག་ལས་གང་ཞིག་ངེས་པར་སྒྲེ་འགྱུར་བ། ཐག་ཆོའི་འགྱུར།

35 མཁྱེན་པ་སོགས་པ་ཐད་པ་དེ་ནི་སྒྲོབས་སུ་བཤད། ཐག་ཆོའི་འགྱུར།

རྒྱ་གང་ཞིག་ལས་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་དེས་པར་སྒྲེ་བར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་དེ་
ཡི་གནས་སུ་དེ་ལྟར་མཆེན་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་དེ། ²⁰ “དཔེར་ན་མི་དགེ་
བ་ལས་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྱུང་བ་དང་། འཕགས་པ་སྒྲོབ་པའི་ལམ་ལས་སྤང་
འདས་འཛོལ་པ་ལ་སོགས་པའོ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལས་བསྒྲོག་པ་ནི་གནས་སྤྲིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
དཔེར་ན་དགེ་བ་ལས་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྱུང་བ་དང་། མཐོང་ལམ་ཐོབ་བས་ལས་
དབང་གིས་སྤྲིད་པ་བརྒྱད་པ་འབྱུང་བ་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། དེ་
འདྲ་བའི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱ་མཐའ་ལས་པ་མཆེན་པ་ལ་ཐོགས་པ་སྤངས་
པ་སྟེ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཆེན་པའི་སྒྲོབས་སུ་བཤད་དོ།”

ཙ་པ། འདོད་དང་མི་འདོད་དེ་ལས་²¹ བསྒྲོག་དང་ཟད་དངོས་ཀྱི།

ལས་དང་དེ་ཡི་རྣམ་སྤྲིན་ཤིན་དུ་སྒྲ་ཚོགས་ལའང་།

མཆེན་པ་རྣམ་མཐུ་ཐོགས་མེད་སོ་སོར་འཇུག་འབྱུང་བ།

དུས་གསུམ་ཤེས་བྱ་བྲབ་མཛད་དེ་ནི་སྒྲོབས་སུ་འདོད། ༢༢ །

འདོད་པ་སྟེ་དགེ་བ་དང་མི་འདོད་པ་སྟེ་ལས་མི་དགེ་བ་སྟེ་མ་འདྲེས་པ་གཉིས་དང་། དེ་
གཉིས་ལས་བསྒྲོག་པ་སྟེ་ལས་འདྲེས་མ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ངན་བ་ཟད་བར་བྱེད་པའི་
ཟག་མེད་ཀྱི་དངོས་པོའི་ལས་རྣམས་དང་། ལས་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་ཤིན་དུ་མི་འདྲ་བ་སྒྲ་ཚོགས་པ་
ལའང་། མཆེན་པ་རྣམ་མཐུ་ཐོགས་པ་མེད་བར་སོ་སོར་འཇུག་པར་འབྱུང་བ། དུས་གསུམ་
ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ལས་དང་དེའི་འབྲས་བུའི་ཤེས་བྱ་ཀྱན་ལ་བྲབ་པར་མཛད་པ་དེ་ནི་ལས་ཀྱི་
འབྲས་བུ་མཆེན་པའི་སྒྲོབས་སུ་འདོད་དོ།

ཙ་པ། འདོད་ཆགས་སོགས་ཀྱིས་འབྱུང་བའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་འདོད་པ་ནི།

ཤིན་དུ་སྒྲ་ཚོགས་དམན་²² འབྲིང་གང་ཡང་བྱུང་འཕགས་འདོད།

20 འཇུག་པ་རང་འབྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བསྐྱུ་དབྱ་བ། ལ། ཐོག་གངས་ ༢༣-པ། ཟེང་དང་གོ།

21 འདོད་དང་མི་འདོད་དེ་ལས་བསྒྲོག་དང་ཟད་དངོས་ཀྱིས། རྒྱ་ཚོའི་འབྱུང་།

22 ཤིན་དུ་སྒྲ་ཚོགས་དམན་དང་འབྲིང་དང་བྱུང་འཕགས་དག། རྒྱ་ཚོའི་འབྱུང་།

དེ་ལས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་གཡོགས་མོས་ལའང་མཆེན་པ་ནི།

དུས་གསུམ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་བྱབ་བ་སྟོབས་ཞེས་བྱ། ༣༢ ॥

༣༢ “འདྲ་ཆགས་དང་དེས་མཆོན་ནས་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པའི་ཉན་མངས་དང་། སོགས་
 ཀྱིས་བཟུས་པ་དང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་བ་སྟེ་ས་བོན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་
 འདྲ་བ་ནི། མིན་དུ་མི་འདྲ་བ་སྐྱ་ཆོགས་བ་དམན་པ་དང་། འབྲིང་དང་གང་ཡང་བྱད་བར་དུ་
 འཕགས་པའི་འདྲ་བ་དང་། མོས་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཀུན་དུ་སྟོད་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྤར་
 བཤད་པའི་མོས་པའི་ས་བོན་གཡོགས་བ་སྟེ་བསྐྱིབས་པའི་མོས་བ་ལའང་། མཆེན་པ་དུས་
 གསུམ་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ་འཕྲུག་པས་མོས་པའི་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་བ་བྱབ་པ་ནི། མོས་བ་སྐྱ་ཆོགས་
 བ་མཆེན་པའི་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ།”

ཅ་བ། སངས་རྒྱུས་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་བར་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས།

མིག་སོགས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་དེ་ཁམས་སུ་གསུངས།

ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱི་མཆེན་པ་མཐའ་ཡས་ཤིང་།

རྣམ་ཀུན་ཁམས་ཀྱི་བྱད་བར་ལ་འཕྲུག་སྟོབས་སུ་འདྲི། ༣༣ ॥

སངས་རྒྱུས་ཁམས་མཐའ་དག་གི་རྣམ་བར་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་བ་རྣམས་ཀྱིས། མིག་དང་
 སོགས་ཀྱིས་བཟུས་བ་རྣ་བ་ནས་ཡིད་ཀྱི་བར་དུ་དྲུག་དང་། གཟུགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བར་དུ་ག་
 དང་། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ་ག་དང་། དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ནང་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་བ་གང་ཡིན་བ་དེ་ཁམས་སུ་གསུངས་པའི་ཁམས་ཀྱི་རབ་
 དབྱེ་རྣམ་བ་ཀུན་ཀྱི་བྱད་བར་རྣམས་ལ། ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱི་མཆེན་པ་མཐའ་
 ཡས་བ་འཕྲུག་པ་ནི། ཁམས་སྐྱ་ཆོགས་བ་མཆེན་པའི་སྟོབས་སུ་འདྲི་དོ།

༣༢ དེ་ལས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་གཡོགས་མོས་ལའང་མཆེན་པ་ནི། རྟག་ཚིམ་འབྱུང་།

༣༣ འཕྲུག་པ་རང་འབྱེལ། རྟེན་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། ཤོག་གངས་ ༣༣༩-ན། རྟེན་དང་པོ།

༣༤ མིག་སོགས་དག་གི་རང་བཞིན་གང་དེ་ཁམས་སུ་གསུངས། རྟག་ཚིམ་འབྱུང་།

31 ཀུན་དུ་རྟོག་སོགས་ཆེས་རྫོ་ཉིད་ནི་མཆོག་མེད་ལ།
 འབྲིང་མེད་གནས་སྐབས་དང་རྩལ་ཉིད་མཆོག་མིན་པར་བཤད་དང་།
 མིག་ལ་སོགས་དང་མན་ཚུན་སྐྱབ་རྩལ་ཆུད་པ་ལ།
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེད་མེད་སྟོབས་སུ་གསུངས། 32 ॥

32 ཡང་དག་མིན་པ་ལྟག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཀུན་དུ་རྟོག་པ་ནི། ཆགས་སོགས་སྐྱེད་པ་
 ལ་དབང་བྱེད་པས་ན་དབང་པོ་ལོ། སོགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་དང་པོའི་དབང་པོ་སོགས་ཆེས་རྫོ་པ་
 ཉིད་ནི་མཆོག་དུ་བཞེད་ལ། དབང་པོ་འབྲིང་གི་གནས་སྐབས་དང་། དབང་པོ་རྩལ་པོ་ཉིད་ཆུང་
 དུའི་གནས་སྐབས་ནི་མཆོག་མིན་པར་བཤད་པ་དང་། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་
 དང་། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་མན་ཚུན་འབྲས་བུ་ཆུབ་པ་སྟེ་སྐྱབ་རྩལ་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་རེ་རེ་ལ་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཆགས་པ་སྟེ་སོགས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་
 མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོབས་ལྟ་བུ་ཤད་པ་)ནི།

33 ལམ་འགའ་ཀྱལ་བ་ཉིད་དང་འགའ་ཞིག་རང་ཀྱལ་གྱི།
 བྱང་ཆུབ་དང་ནི་ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་ཡི་དུགས་དང་།
 དུད་འགྲོ་ལྟ་མི་རྣམས་དང་དཔྱལ་ལ་སོགས་འགྲོ་བ།
 དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་མེད་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སུ་འདོད། 34 ॥

33 ཀུན་དུ་རྟོག་སོགས་ཆེས་རྫོ་ཉིད་ནི་མཆོག་ཉིད་དང་། རྟོག་མཚོའི་འགྲུར།

34 འབྲིང་དང་བརྩལ་པའི་གནས་སྐབས་མཆོག་མིན་བཞེད་པ་དང་། རྟོག་མཚོའི་འགྲུར།

35 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆགས་མེད་སྟོབས་སུ་འདོད། རྟོག་མཚོའི་འགྲུར།

36 འཕྲག་པ་རང་འགྲུལ་སྟེ་བཞུགས། དབྱུགས་ལ། སོག་གུངས་ 332-ན། བྲེང་ 6-པ།

37 ལམ་འགའ་ཀྱལ་བ་ཉིད་དང་འགའ་ཞིག་རང་ཀྱལ་གྱི། བྱང་ཆུབ་དང་ནི་ཉན་ཐོས་ལྟ་མི་དང་།
 ཡི་དུགས་དུད་འགྲོ་དཔྱལ་སོགས་རྣམས་འགྲོ་བ། དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་མེད་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སུ་
 འདོད། རྟོག་མཚོའི་འགྲུར།

༣༤ “ལམ་འགའ་ཞིག་རྒྱལ་བ་ཉིད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ལམ་འགའ་ཞིག་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་
 རྒྱུ་དང་། འགའ་ཞིག་ཉན་ཐོས་གྱི་བྱང་རྒྱུ་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཡི་དྭགས་དང་དུད་འགྲོ་དང་ལྷ་
 དང་མི་དང་དཔལ་བ་རྣམས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། སོགས་གྱིས་ནི་ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པར་ངེས་
 པའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་སྐྱ་ཚོགས་པ་སྟོན་དེ། དེ་རྣམས་ལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་སོགས་
 མེད་པ་ནི་མཐའ་ཡས་པ་སྟེ་མཐས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་དོ།”

ཙ་བ། འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་རྣལ་འབྱོར་བྱེ་བྲག་ལ་ཐ་དང་།

བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་གང་ཞི་གནས་གང་དག་དང་།

སྟོམས་འབྲུག་བྱང་པར་གང་དག་གཅིག་དང་བརྒྱད་བྱུར་པ།

དེ་ལ་མཁྱེན་པ་སོགས་མེད་འདི་ནི་སྟོབས་སུ་བཤད། ༣༥ ॥

༣༥ “འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་པ་ན་ཡོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་སྟེ་བྱང་པར་གྱིས་
 རབ་དུ་དབྱེ་བ་ཐ་དད་པ་མཐའ་ཡས་པ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་།
 གང་ཞི་གནས་གང་དག་སྟེ་ཉིང་ངེ་འཇིན་དང་། སྟོམས་འབྲུག་གི་བྱང་པར་གང་དག་གཅིག་
 དང་བརྒྱད་དུ་བྱུར་པ་སྟེ་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་དགྲ་དང་། ཀུན་བྱང་དེ་
 དག་ལ་མཁྱེན་པ་སོགས་པ་མེད་པ་འདི་ནི། ཀུན་ནས་ཉན་ཐོངས་པ་དང་རྣམ་པར་རྣམ་པར་
 བྱང་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་བཤད་དོ།”

ཙ་བ། ཇི་སྟོད་གདི་ཐུག་དེ་སྟོད་སྟོད་གནས་འདས་བདག་དང་།

སེམས་ཅན་གཞན་རེ་རེ་ཡི་སྟོད་པའི་སེམས་ཅན་ནི།

ཇི་སྟོད་དེ་སྟོད་མཐའ་ཡས་གཞིར་བཅས་ཡུལ་ཕྱོགས་དང་།

༣༤ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེ་བལྟན། དབུ་མ། ལ། སོག་གཤམ་ ༣༣༤ བ། རྟེང་དང་པོ།

༣༥ བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་ཞི་གནས་གང་དག་དང་། སྐབས་ཚེའི་འགྲུལ།

༣༦ འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེ་བལྟན། དབུ་མ། ལ། སོག་གཤམ་ ༣༣༤ བ། རྟེང་ ༢-བ།

བཅས་རྣམས་ལ་སློབ་གང་དང་གང་ཡིན་སྟོབས་སུ་བཤད། ༣༤ ॥^༡

“ཇི་སྲིད་གཏི་མུག་དེ་སྲིད་པ་སྟེ་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱད་པ་ཐོག་མ་མེད་པའི་སྲིད་
བར་གནས་པ་ན། འདས་པའི་དུས་སུ་བདག་དང་སེམས་ཅན་གཞན་རེ་རེ་ཡི་སྲིད་པའི་སེམས་
ཅན་ནི། ཇི་སྲིད་པ་དེ་སྲིད་ཀྱི་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ། གཞི་སྟེ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་དུན་པ་དང་།
རང་དང་གཞན་རྣམས་ཁ་དོག་འདི་འདྲ་བར་གྱུར་ཞེས་དུན་པ་ནི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པར་དུན་པ་
དང་། འདི་འདྲ་ཞིག་ནས་འདི་འདྲ་ཞིག་དུ་སྟེས་སོ་ཞེས་དུན་པ་ནི། ཡུལ་ཕྱོགས་དང་བཅས་
པར་དུན་པ་སྟེ་དུན་པའི་ཡུལ་དེ་རྣམས་ལ་སློབ་ཐོགས་པ་མེད་པ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི།
སྟོན་གྱི་གནས་ཇེས་སུ་དུན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་བཤད་དོ།”

ཙ་པ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་འཆི་འཁོ་དང་།

སྟེ་གང་འཇིག་རྟེན་ལ་གནས་ནས་མཁའི་མཐར་ཐུག་དང་།

བཀྲ་མང་དེ་ལ་མཁྱེན་པ་དུས་དེར་འཇུག་པ་ཡིས།

མ་ཆེད་རྣམ་ཀུན་ཡོངས་དག་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སུ་འདྲོད། ༣༥ ॥

“སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་འཆི་འཁོ་བ་དང་། ཐུང་བོ་ནིང་མཚམས་
སྟོར་བའི་སྟེ་བ་གང་ནས་མཁའི་མཐར་ཐུག་པའི་འཇིག་རྟེན་ལ་གནས་པ་སྟེ་ཚོགས་པའི་ལས་
ཀྱི་བཟོ་བོས་བཀྲ་བར་བྱས་པ་མང་པོ་དེ་ལ་དུས་དེར་མཁྱེན་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཡོངས་སུ་དག་པས་
མ་ཆགས་པ་སྟེ་མ་ཐོགས་པར་འཇུག་པ་ཡིས། ཡུལ་མཐའ་ཡས་པ་མཁྱེན་པ་འཆི་འཁོ་བ་དང་
སྟེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་འདྲོད་དོ།”

ཙ་པ། རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤུར་དུ་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས།^༢

༡༢ རྣམ་པ་དང་བཅས་མཁྱེན་པ་གང་ཡིན་སྟོབས་སུ་བཤད། རག་ཚཱི་འགྲུཌ།

༡༣ འཇུག་པ་རང་འབྱེལ། རྟེ་བཅུ་ན། དབྱ་མ། ལ། ཐོག་གུངས་ ༣༠༠-པ། རྟེད་ ༩-པ།

༡༤ འཇུག་པ་རང་འབྱེལ། རྟེ་བཅུ་ན། དབྱ་མ། ལ། ཐོག་གུངས་ ༣༠༡-པ། རྟེད་ ༩-པ།

༡༥ རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤུར་དུ་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས། རག་ཚཱི་འགྲུཌ།

ཉོན་མོངས་དག་ནི་བག་ཆགས་དང་བཅས་འཛིག་འགྱུར་དང་།

སྒྲོབ་མ་ལ་སོགས་ཉོན་མོངས་སྒྲོ་ཡིས་འགོག་པ་གང་།

དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་མེད་མཐའ་ཡས་སྒྲོབས་སུ་འདོད། ༥༠ །

ནམས་པ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་རྒྱལ་བ་ནམས་ཀྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་
དག་ནི། བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་འཛིག་པ་སྡེ་བཅོམ་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྒྲོབ་
མ་ཉོན་ཐོས་དང་ལ་སོགས་པས་བསྐྱུས་པ་རང་རྒྱལ་བ་ནམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ནམས་སྒྲོ་སྡེ་
ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འགོག་པ་སྡེ་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་^{༥༡} “དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་པ་
སྡེ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ནི། མཐའ་ཡས་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྒྲོབས་སུ་འདོད་དོ།”

ཐུར་དུ་ཞེས་པ་ནི་བག་ཆགས་ལྷག་མ་ཤིན་དུ་སྤྱོད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་མ་
གཅིག་གིས་སྤངས་པར་སྒྲོན་པའོ། །འདིར་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ནི། འབྲེལ་པ་ལས་^{༥༢}
“གང་གིས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་འབག་པར་བྱེད་ཅིང་བསྒྲོ་བར་བྱེད་ལ། ཇེས་སུ་བཟོད་པར་བྱེད་པ་
དེ་ནི་བག་ཆགས་དེ། ཉོན་མོངས་པའི་ཐུར་སྤྱོད་པ་དང་། གོམས་པ་དང་། ཅ་བ་དང་། བག་
ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནམ་གང་ས་དག་གོ།” ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཉོན་རང་དབྱ་བཅོམ་པས་
ཉོན་མོངས་སྤངས་ཀྱང་བག་ཆགས་དེ་སྒྲོང་མི་རྒྱས་པར་གསུངས་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་^{༥༣}
“དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ།”
ཞེས་ཤེས་སྒྲིབ་དུ་ཡང་གསུངས་སོ། །

ལྷགས་འདི་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ནི་ཉོན་མོངས་སུ་བཞེད་པས། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཙོ་བོ་
ནི་གཉིས་སྤང་འབྲེལ་པའི་བག་ཆགས་ལ་བྱ་དགོས་དེ། འདི་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་ལྷས་ཀྱི་

༥༠ འབྲེལ་པ་རང་འབྲེལ། སྡེ་བསྐྱར། དབུ་མ། ལ། ཤོག་གངས་ ༢༥༢-ན། བྱེད་དང་ཤོ

༥༡ འབྲེལ་པ་རང་འབྲེལ། སྡེ་བསྐྱར། དབུ་མ། ལ། ཤོག་གངས་ ༢༥༢-ག། བྱེད་ ༥-ག།

༥༢ འབྲེལ་པ་རང་འབྲེལ། སྡེ་བསྐྱར། དབུ་མ། ལ། ཤོག་གངས་ ༢༥༢-ག། བྱེད་ ༦-ག།

གཞན་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་གྱི་ངོས་འཛིན་གསལ་བར་མ་གསུངས་པས། འདིར་གསུངས་པ་ཉིད་ལ་
བརྟེན་བར་བྱའོ། ཡང་འགྲེལ་པ་ལས།^{༡༠} “མ་དེག་བ་དང་། འདིར་ཆགས་ལ་སོགས་བའི་
བག་ཆགས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ལྟོག་བར་འགྱུར་
གྱི། གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།” ཞེས་གསུངས་པས་ཉན་རང་དབྱ་བཅོམ་པ་དང་། ས་
བརྒྱད་བ་ནས་ཉན་མོངས་གྱི་ས་བོན་ཟད་བར་གསུངས་པའི་ཉན་མོངས་གྱི་ས་བོན་ནི། འདིར་
བཤད་པའི་ཉན་མོངས་གྱི་བག་ཆགས་དང་མི་གཅིག་གོ། བག་ཆགས་འདི་ཤིན་དུ་སྤྱ་བ་ནི་ས་
བརྒྱ་རྒྱན་གྱི་ཐ་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྒྲིབ་པ་ལ་སྒྲིགས་པ་དང་། ཤིན་དུ་སྤྱ་བ་འགག་པ་ལ་
སྒྲིགས་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་ལ། དེ་ཐོག་མར་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནི་སངས་རྒྱས་གྱི་
ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཅིག་མ་དང་པོ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཀུན་མཆེན་པའི་སྒྲོབས་གྱིས་འཛིག་བར་
གསུངས་སོ།

དེ་ལྟར་སྒྲོབས་རྣམས་གྱིས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་མཆེན་པར་གསུངས་པ་ནི་མངོན་གྱུར་དུ་
ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་ཤུགས་རྟོགས་མི་རུང་བས་སྤང་ནས་མཆེན་དགོས་སོ།
དེ་ཡང་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་མཆེན་པ་འདིའི་ལུགས་མིན་པ་ནི་རིགས་བ་དུག་ཅུ་བའི་འགྲེལ་པ་
༡་ལས་གསལ་བར་བཤད་དོ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བ་མངོན་སུམ་དུ་འཇལ་བའི་ཤུགས་ལ་འདས་
མ་འོངས་གཉིས་འཇལ་བ་ཡང་མིན་ནོ། འདི་ཡང་ནི་མ་དེ་རིང་ལྟ་བུའི་དུས་ད་ལྟ་བ་འདིའི་
དུས་སུ། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་འདས་མ་འོངས་གཉིས་མེད་པས་དུས་དེར་དེ་གཉིས་མ་གཞལ་ཡང་།
དེ་རིང་དུས་མཆེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གྱིས་འདས་མ་འོངས་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་མི་འགལ་

༡༠ འཕྲུག་བ་དང་འགྲེལ་ རྒྱ་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་གངས་ ༣༠-པ། རྒྱུང་ ༥-པ།
༡༡ ຂིགས་བ་དུག་ཅུ་བའི་འགྲེལ་པ། རྒྱ་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་གངས་ ༣-པ། རྒྱུང་ ༡-པ།
མི་མཆེན་དེ་མ་གསུངས་སམ་གཞན་ཞིག་གི་ཕྱིར་མ་གསུངས་ཞེས་བྱ། འདི་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་
ཐམས་ཅད་མཆེན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་མི་མཆེན་ནི་མི་ཕྱིད་དོ། གཞན་ཞིག་གི་ཕྱིར་མ་གསུངས་
ཞེས་བྱ་ནི་དེ་ཡང་མི་རིགས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་འདི་མིན་ནམ་ལྟར་བས་དབྱུད་བར་མཛོད།

དེ། དཔེར་ན་ས་པོན་གྱི་དུས་ཀྱི་ཐུག་དེ་ས་པོན་གྱིས་མི་སྤྱིད་ཀྱང་། ས་པོན་གྱིས་ཐུག་སྤྱིད་པ་
མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ།

གསུམ་པ་(ཡོན་ཏན་ཀུན་བཅུང་མི་རྒྱས་བའི་རྣམ་)ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་གི།
“སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་པར་སྐྱེ་ཆེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཤིང་། འཕྱིན་
ལས་གཞན་མི་འདའ་བར་སྤྱིན་པ་སྤྱིན་པར་གསུངས་ཀྱང་། ཡོན་ཏན་ཇོགས་པར་མི་འགྱུར་ན།
བྱང་ལེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་སྒྲོམ། དེས་ན་རང་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ཡོན་
ཏན་མཐའ་ཕྱིན་པར་སྤེས་བའམ་བཅུང་བར་རྒྱས་པ་ལྟ་སྒྲོམ་ཀྱང་ཅི་ཞིག་དགོས། དོན་འདི་ཉིད་
དཔེའི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ།”

ཅ་པ། རྣམ་མཁའ་མེད་པས་འདབ་ཆགས་ལྷོག་པར་མི་འགྱུར་གྱི།

འདིར་ནི་རང་མཐུ་ཟད་བས་ལྷོག་པར་འགྱུར་དེ་བཞིན།

སྒྲོབ་མ་དང་བཅས་སངས་རྒྱས་སྤྱས་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི།

ཡོན་ཏན་མཐའ་ལྟར་^{༡༢}མཐའ་ཡས་མ་བཅུང་ལྷོག་པར་འགྱུར། ༡༡ ॥

^{༡༣}འདི་ལྟར་རྣམ་མཁའ་འདབ་གསོག་ཡངས་བའི་རྒྱང་གི་ཤུགས་ཀྱིས། བ་རོལ་གནོན་
བ་ཡང་རྣམ་མཁའ་ལ་འབྱུར་བ་ན། རྣམ་མཁའ་མེད་པ་སྤྱི་ཟད་བས་འདབ་ཆགས་ཀྱི་དབང་པོ་
དེ་ལྷོག་པར་མི་འགྱུར་གྱི་འདིར་ནི་འབྱུར་འབྱུར་བས་རྣམ་ཞིག་ན་རང་གི་མཐུ་སྒྲོབས་ཟད་བས་
ལྷོག་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། སྒྲོབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་དེ་དང་བཅས་བའི་རང་སངས་རྒྱས་
དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱས་ས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་རྣམ་མཐའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་པ་མ་བཅུང་པར་ལྷོག་པར་འགྱུར་བ་ནི། ཡོན་ཏན་ཇོགས་པས་
མ་ཡིན་གྱི་རང་གི་སྒྲོའི་སྒྲོབས་ཉམས་པས་ཡིན་ནོ།”

༡༡ འབྱུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུང་། དབུ་མ། ༢། གོག་གྲངས་ ༢༠༢-ག། རྩིང་ ༩-ག།

༡༢ ཡོན་ཏན་མཐའ་ལྟར་བཅུང་མི་རྒྱས་པས་ལྷོག་པར་འགྱུར། རྟེན་ཆོའི་འགྱུར།

༡༣ འབྱུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བཟུང་། དབུ་མ། ༢། གོག་གྲངས་ ༢༠༣-ག། རྩིང་ ༢-ག།

ཙ་པ། དེ་ཕྱིར་ལྷ་བདག་འདྲ་སྤྱོད་ཡོན་འདི་དག་ཅི།
 ཤེས་པ་དང་ནི་བཞེད་པར་རྒྱས་འགྱུར་རམ།
 ཡོན་ཀྱང་དེ་དག་འཇགས་པ་སྤྱོད་ཀྱིས།
 བཤད་ཕྱིར་དོགས་སྤངས་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཞིག་སྤྱས། ༥༢ ॥

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྷོགས་པར་བཞེད་མི་རྒྱས་པ་དེའི་ཕྱིར་འགྲེལ་པ་མཛད་པ་བདག་
 འདྲ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འདི་དག་ནི་ཅི་ཤེས་པ་དང་ནི་བཞེད་པར་རྒྱས་པར་
 འགྱུར་རམ་ཅི་སྟེ་མི་རྒྱས་སོ། ༥༣ དེ་ལྟར་བདག་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་ཤེས་ཅམ་ཞིག་ཤེས་པ་འང་མེད་པ་ཡོན་ཀྱང་། བདག་གིས་དོགས་པ་སྤངས་པ་སྟེ་ཆམ་ཆོམ་
 མེད་པར་ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཞིག་སྤྱས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་དེ་དག་འཇགས་པ་སྤྱོད་ཀྱིས་
 བཤད་པའི་ཕྱིར་དེ་དེ་ལ་བཞེད་ནས་ཡོན་ནོ།”

བཞི་པ་(ཡོན་ཏན་གཉིས་ཤེས་པའི་ཐད་ཡོན་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་པ། ཟབ་མོ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཡོན་ཏེ།
 ཡོན་ཏན་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཆེད།
 ཟབ་དང་ཀྱི་ཆེད་ཚུལ་ཤེས་པས།
 ཡོན་ཏན་འདི་དག་འཛོལ་པར་འགྱུར། ༥༣ ॥

༥༤ མདོར་བསྟན་ན་བསྟན་བཅས་འདི་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཟབ་པ་དང་ཀྱི་ཆེ་བ་
 གཉིས་བསྟན་པའི་ཟབ་མོ་ནི་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་དང་། གཞི་དང་ལམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ཉིད་དོ།

༥༢ དེ་ཕྱིར་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བདག་འདྲ་བས། རྒྱལ་ཆོམ་འགྱུར།

༥༣ ཤེས་པ་དང་ནི་བཞེད་པར་རྒྱས་མིན་ཡང་། རྒྱལ་ཆོམ་འགྱུར།

༥༤ འདྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བསྟན། དབྱེ་སྟེ། འ། ཤོག་གུངས་ ༢༠༠-ན། བྱེད་ ༦-པ།

༥༥ འདྲུག་པ་རང་འགྲེལ། རྟེན་བསྟན། དབྱེ་སྟེ། འ། ཤོག་གུངས་ ༢༠༠-ན། བྱེད་ ༧-པ།

ཅ་ག། དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གཡོ་བཀ་སྤྱད་ཅན་རེ་བའི་ཞགས་པ་ནི།

མང་པོས་བཅིངས་པ་མ་ལུས་བྱགས་རྗེས་སྤྱང་ན་འདས་པར་བགྱི་བར་མཛད།

དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་སྤྱོད་པ་ལྟ་ཆོགས་པ་ཅན་རེ་བ་ལྟེ་
སྤྱད་པའི་ཞགས་པ་ནི་མང་པོས་བཅིངས་པ་མ་ལུས་པ་བྱགས་པ་དང་པན་ལན་བཞེད་པ་
སོགས་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བྱགས་རྗེ་ཆེན་པོས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པར་བགྱི་བ་ལྟེ་འགོད་པར་
མཛད་དོ།”

གཡོ་བཀ་སྤྱད་ཅན་ཞེས་པ་ལ་འགྲེལ་བཤད་⁶¹ གྱི་འགྲུར་ལ། ལྟ་ཆོགས་སྤྱོད་ཅན་ཞེས་
འགྲུང་བ་འགྲེལ་བ་དང་མཐུན་ནོ།

བཞི་བ་(ཐེག་པ་གཅིག་དུ་བསྐྱབ་བ་)ནི། ⁶² “དེ་ལྟར་སྐྱ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་ནས།
ཐེག་པ་གཅིག་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱན་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ།”

ཅ་ག། གང་གྱིར་འདི་ན་དེ་ཉིད་སེམ་ལས་དྲི་མ་མཐའ་དག་སེལ་བ་ནི།

ལྟར་བྱེད་གཞན་མེད་ཆོས་རྣམས་དེ་ཉིད་རྣམ་འགྲུར་དབྱེ་ལའང་

བསྐྱན་⁶³ མིན་ཞིང་།

དེ་ཉིད་ལྟལ་ཅན་སློ་གྲོས་འདི་ཡང་ཐ་དད་འགྲུར་བ་མ་ཡིན་པ།

དེ་ཡི་གྱིར་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་འགྲོ་ལ་ཐེག་པ་མི་མཉམ་དབྱེར་མེད་བསྐྱན། ⁶⁴ ॥

གྱ་མཚན་⁶⁵ “གང་གི་གྱིར་ན་འདི་ན་ཆོས་རྣམས་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སེམ་པ་ལས་གཞན་གྱི་བ་

61 འབྲས་བུ་འགྲེལ་བཤད། ཐེ་བསྐྱན་ དབྱེ་མ། ལ། ཐོག་གུངས་ 342-ག། བྱེད་ 3-ག།

62 འབྲས་བུ་རང་འགྲེལ། ཐེ་བསྐྱན་ དབྱེ་མ། ལ། ཐོག་གུངས་ 344-ག། བྱེད་ 4-ག།

63 ལྟར་ལེན་གཞན་མེད་ཆོས་རྣམས་དེ་ཉིད་རྣམ་འགྲུར་དབྱེ་ལའང་དེན་མིན་ཞིང་། རྣམ་ཆོའི་འགྲུར་
འགྲེལ་བ་ལྟར་ན། ལྟར་ལེན་གཞན་མེད་ཆོས་རྣམས་དེ་ཉིད་རྣམ་འགྲུར་དབྱེ་བའང་སྐྱན་མིན་ཞིང་། ཞེས་
གསལ་བས་དབྱེད་པར་འཇུག།

གཉིས་ཀྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་སེལ་བ་ནི། ལྷུང་བྱེད་པ་སྟེ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་མེད་ལ། ཚོས་རྣམས་
 གྱི་དེ་ཁོ་ན་ནིད་ཀྱང་མི་འདྲ་བའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་དབྱེ་བ་སྟོན་པའང་མིན་ཞིང་སྟེ་མིན་པས། དེ་ཁོ་
 ་ན་ནིད་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་གྲོས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་འདི་ཡང་ཡུལ་འཇལ་བའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་མི་འདྲ་
 བར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་སྤྱིར་ན། ཐུབ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་ལ་ཐེག་པ་
 གཞན་གང་དང་ཡང་མི་མཉམ་པ་དབྱེར་མེད་པའི་ཐེག་པ་གཅིག་བསྟན་ཏེ།”

ཇི་སྐད་དུ། ༩༥ “འོད་སྤངས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ནིད་དུ་རྟོགས་ན་སྤྱང་ན་ལས་
 འདས་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཅིག་ཡིན་གྱི་གཉིས་དང་གསུམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།” ཞེས་འབྱུང་བའི་
 སྤྱིར་རོ། འཕགས་པས་ཀྱང་། ༩༩ ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་སྤྱིར། ཁྱོད་ལ་ཐེག་པའི་
 དབྱེ་བ་མེད། ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་གཞུག་སྤྱིར་རོ། ཞེས་
 འཇུག་པ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་སོ།

དེ་དག་གིས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ནིད་མ་རྟོགས་པར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་བར་མི་རྣམས་པ་ལ།
 ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ནིད་ལ་མི་མཐུན་པ་ཆེན་པོ་མེད་པའི་སྤྱིར་ན། སྤྱང་ན་ལས་འདས་པར་
 བསྐྱོད་པ་ལ། དེ་ཁོ་ན་ནིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་རྒྱུའི་ཐེག་པ་མི་འདྲ་བ་བཤད་པ་དང་། ཉོན་
 མོངས་ཟད་པའི་སྤང་འདས་ཅམ་ཐོབ་ནས། ཐེག་པ་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་བའི་འབྲས་བྱའམ་ཐེག་
 པ་འགའ་ཞིག་བཤད་པ་ནི། གདུལ་བྱ་རེ་ཞིག་དྲང་བའི་སྤྱིར་གསུངས་པར་བསྟན་པ་འདི།
 ལེགས་པར་རྟོགས་ན་ཐེག་དམན་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་བར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་
 དགོངས་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ།

༩༩ “གལ་ཏེ་གང་ཐོབ་ནས་ལམ་གཞན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པའི་“སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་

༩༥ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ རྟེན་བསྟན། དབུ་མ་ ལ། རྟོག་གུངས་ ༣༠༥-ན། རྟེན་དང་པོ།

༩༦ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ རྟེན་བསྟན། དབུ་མ་ ལ། རྟོག་གུངས་ ༣༠༥-ན། རྟེན་ ༢-ག།

༩༩ དཔེ་མེད་པར་བསྟོན་པ། རྟེན་བསྟན། བསྟོན་ཚོགས། ཀ། རྟོག་གུངས་ ༩༤-ན། རྟེན་ ༢-ག།

༩༩ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ རྟེན་བསྟན། དབུ་མ་ ལ། རྟོག་གུངས་ ༣༠༥-ན། རྟེན་ ༡-ག།

གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ན། ཉན་རང་གི་ཐེག་པས་ཀྱང་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བར་བུམ་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་
ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བུམ་པ་འདི་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ།”

ཙ་པ།

གང་ཕྱིར་འགྲོ་ལ་ཉེས་པ་སྤྱེད་བྱེད་སྒྲིགས་མ་འདི་དག་ཡོད་གྱུར་པ།
དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་ཡུལ་གཏིང་ཐབ་ལ་འཕྱག་མི་འགྱུར་ཞིང་།
བདེ་གསེགས་གང་ཕྱིར་ཁྱོད་ལ་མཆེན་རབ་རྒྱུ་མེད་ཐབས་དང་ལྷན་ཅིག་པ།
མངའ་དང་གང་ཕྱིར་བདག་གིས་སེམས་ཅན་དགྲོལ་ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཞལ་
བཞེས་ཏེ། ༥༩ །

ཙ་པ་གང་གི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཉེས་པ་སྤྱེ་རྟོན་མོངས་ཤས་ཆེན་པོ་སྤྱེད་པར་བྱེད་པའི་
གྱུར་གྱུར་པ་ལུས་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བར་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་ལྷན་པ་དང་རྟོན་
མོངས་པ་དང་ལྷ་བ་དང་ཆེད་སྒྲིགས་མ་ལུ་པོ་འདི་དག་ནི་ཡོད་པར་གྱུར་པ། དེ་དག་གིས་ལྷག་
བར་མོས་པ་བྱེད་པར་དུ་འཐགས་པ་འཛོམས་པར་བྱེད་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་དོན་
གཉིས་བྱེད་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཏེ་གདུལ་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་
ཐབ་པས་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་ལ་འཕྱག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་།”

ཙ་པ། བདེ་གསེགས་གང་ཕྱིར་ཁྱོད་ལ་མཆེན་རབ་རྒྱུས་མེད་ཐབས་དང་ལྷན་ཅིག་པ།
མངའ་དང་གང་ཕྱིར་བདག་གིས་སེམས་ཅན་དགྲོལ་ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཞལ་བཞེས་ཏེ།

ཙ་པ་གང་གི་ཕྱིར་བདེ་བར་གསེགས་པ་ཁྱོད་ལ་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་
མཆེན་རབ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་ལ་བསྐྱེལ་བ་མི་མངའ་བའི་རྒྱལ་མེད་ཐབས་དང་ལྷན་ཅིག་

༥༩ མངའ་དང་གང་ཕྱིར་བདག་གིས་སེམས་ཅན་དགྲོལ་ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཞལ་བཞེས་པ། རྒྱ་ཆོའི་འགྲུར།
༦༠ འཕྱག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བུ་ཕྱེད་པ། དུ་མ་ ལ། ཤོག་གུངས་ ༢༠༥-པ། བྱེད་དང་པོ།
༥༠ འཕྱག་པ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བུ་ཕྱེད་པ། དུ་མ་ ལ། ཤོག་གུངས་ ༢༠༥-པ། བྱེད་ ༢-པ།

བ་མངའ་བ་དང་། གང་གི་ཕྱིར་ཕྱོད་བྱང་སེམས་ཀྱི་དུས་སུ་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་ངེས་བར་བསྐྱབ་དགོས་སོ།།”

ཙ་པ།

དེ་ཕྱིར་མཁས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་སྤྱིང་དུ་ཆས་”བའི་སྐྱེ་ཚོགས་ཀྱི།

ངལ་བ་ཉེར་སེལ་གྱོང་བྱེད་ཡིད་ཁོང་བར་དུ་རྣམ་པར་བཀོད་པ་ལྟར།

ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་པ་འདི་ནི་སློབ་མ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཚུལ་ལ་ཡིད།

སྐར་”ཞིང་རྣམ་པར་དབེན་ལའང་སློ་སྦྱངས་རྣམས་ལ་ལོ་༧་སུ་གསུངས།། ༧༧ །

མ་”གང་ཕྱིར་འགྲོ་བ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་ལ་འཕུག་པ་ལ་གོགས་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཐུང་འདས་ལ་ངེས་བར་དགོད་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། བད་དཀར་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དེད་དཔོན་མཁས་པས་ཀྱ་མཆོན་གནས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱིང་དུ་ཆས་བའི་ཆེ་སྐྱེ་པའི་ཚོགས་ཀྱིས། དུན་རིང་པོར་བགོད་བའི་ངལ་བ་ཉེ་བར་སེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱིང་དུ་མ་སྐྱེ་བའི་བར་དུ་གྱོང་བྱེད་ཡིད་དུ་ཁོང་བ་རྣམ་པར་བཀོད་པ་སྐྱེ་སྦྱལ་བ་ལྟར་དུ།”

ཙ་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་པ་འདི་ནི་སློབ་མ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཚུལ་ལ་ཡིད།

སྐར་ཞིང་རྣམ་པར་དབེན་ལའང་སློ་སྦྱངས་རྣམས་ལ་ལོགས་སུ་གསུངས།།

མ་”བཙུམ་ལྷན་འདས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པའི་ཚུལ་རྩལ་དུ་ཐེག་ཆེན་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་བ་འདི་ནི། ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཚུལ་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཡིད་སྐར་བའི་ཕྱིར་དུ། སློབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་ངེས་མཆོན་པའི་རང་རྒྱལ་ལ་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་གཉིས་གསུངས་ཤིང་། དེ་རྣམ་

མ་” དེ་ཕྱིར་མཁས་པས་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་སྤྱིང་དུ་ཆས་བའི་འགྲོ་ཚོགས་ཀྱི། རྣམ་ཆོའི་འགྲུར།

མ་” སྐར་བ་མཇེད་ཅིང་རྣམ་པར་དབེན་ལ་སློ་སྦྱངས་རྣམས་ལ་ལོགས་སུ་གསུངས།། རྣམ་ཆོའི་འགྲུར།

མ་” འཕུག་པ་རང་འགྲེལ། ཐེ་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། ཐོག་གུངས་ ༣༠༧-བ། རྗེང་ ༩-བ།

མ་” འཕུག་པ་རང་འགྲེལ། ཐེ་བཟུང་། དབུ་མ། ལ། ཐོག་གུངས་ ༣༠༧-བ། རྗེང་ ༡-བ།

འཁོར་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ནམ་པར་དབེན་པའི་སྒོ་སྤངས་པ་ནམས་ལ་ལོགས་སུ་སྡེ་སྡེ་ནས་
 རྟེན་པ་ཆེན་པོ་ཁོ་ན་གསུངས་ལ། དེ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ནམས་ལྟར་ཆོགས་རྫོགས་
 པར་བྱས་ནས། གདོན་མི་ཟ་བར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་དགོས་སོ།”

རྟེན་པ་གཅིག་དུ་བསྐྱབ་པ་འདི་མདོ་ཀྱན་ལས་བདུས་པ་ལས།²⁷ “རྟེན་པ་གཅིག་དུ་
 ཟད་པར་ནི་མདོ་སྡེ་དུ་མ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།” ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལས་
 མེས་པར་བྱའོ།

ལྷ་བ་(མངོན་པར་བྱང་རྒྱལ་པ་དང་བརྒྱགས་པའི་དུས་བཟང་བ་)ལ་གཉིས། ²⁸“མངོན་པར་བྱང་
 རྒྱལ་པའི་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བཟང་བ་དང་། བརྒྱགས་པའི་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
 བཟང་བའོ།

དང་པོ་(མངོན་པར་བྱང་རྒྱལ་པའི་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བཟང་བ་)ནི།

ཅ་ལ། བདེ་བར་གསེགས་པ་མ་ལུས་ཕྱོགས་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཡུལ་དག་ན།

ལྷ་རབ་དུལ་གྱི་དུལ་ནམས་བདོག་པར་གྱུར་བ་ཇི་སྟེད་བ།

བྱང་རྒྱལ་མཆོག་རབ་དམ་པར་གསེགས་པའི་བསྐྱལ་བའང་དེ་སྟེད་དེ།

ཁོན་གྱིང་ཁྱོད་ཀྱི་གསང་བ་འདི་ནི་བསྟན་བགྱི་མ་ལགས་སོ། ༥༤ །”²⁹

ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་མ་ལུས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་³⁰“ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་དག་ཇི་སྟེད་པ་དེ་ན།

27 མདོ་ཀྱན་ལས་བདུས་པ། རྟེན་བསྐྱབ་ན། དབྱ་མ། ལ། སོག་གངས་ 266-པ། རྟེན་ ཅ་ལ།

28 འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བསྐྱབ་ན། དབྱ་མ། ལ། སོག་གངས་ 266-ན། རྟེན་ ཅ་ལ།

29 སངས་རྒྱས་ཡུལ་གྱུར་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་ནམས་མ་ལུས་ན། དུལ་ལྷ་རབ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་བདེ་
 གསེགས་ན། བྱང་རྒྱལ་མཆོག་དུ་གསེགས་པའི་སྐྱལ་བ་དེ་སྟེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་གསང་འདི་བསྟན་པར་
 བགྱི་བ་མ་ལགས་སོ། རྟེན་ཆོའི་འགྲུར།

30 འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བསྐྱབ་ན། དབྱ་མ། ལ། སོག་གངས་ 266-ན། རྟེན་ ཅ་ལ།

དུལ་བྱ་རབ་ཀྱི་དུལ་གྱི་བྱངས་རྣམས་བདོག་པར་གྱུར་པ་ཇི་སྟེད་པ་བདེ་བར་གསེགས་པ་ཁྱོད་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་རབ་དམ་བར་གསེགས་པའི་བསྐལ་པ་ཡང་དེ་སྟེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་འོན་
ཀྱང་སྟོན་དགེ་ཙམ་བསགས་པ་རྣམས་མེས་པར་དཀའ་བའི་བྱིར།” ཁྱོད་ཀྱི་གསང་བ་འདི་ནི་
བསྟན་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་སོ།། “དེ་ལ་ལྟག་བར་མེས་པ་རྣམས་ལ་བསོད་ནམས་གཞལ་དུ་
མེད་པ་བསག་བར་བྱ་བའི་བྱིར་འདིར་བཤད་དོ།” ༥༩

འདི་ལ་འགྲེལ་བཤད་^༥“སྟེད་པས་འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་
གཅིག་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཟོད་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་སངས་རྒྱས་གཞན་འབྱུང་བར་མི་
འགྱུར་བས་སོ།།” ཞེས་འཆད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། འགྲེལ་བ་^༦ལས་སྐུ་ལ་བའི་སྐུ་འབྱུང་བའི་
དབང་དུ་བྱས་བར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། སྐུ་ལ་བའི་སྐུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཞེས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་
དཔོང་ས་ཞེས་འཆད་པ་ཡང་མི་རིགས་དེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུར་གསེགས་པའི་ཆད་དེ་ཙམ་དུ་འདོད་ན་
གང་ཟག་གཞན་སངས་རྒྱ་བའི་སྐབས་མེད་པའི་སྟོན་ནིར་ཡང་འཇུག་པའི་བྱིར་དང་། སངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་གཅིག་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་པ་མ་རྣམས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ་
སྐར་སངས་མ་རྒྱས་པ་དང་འཆང་གྱི་རྒྱུ་ཆོས་སྐུ་ཡང་སྟོན་དུ་ཐོབ་ཟེན་པ་ཤིན་དུ་འགལ་བའི་
བྱིར་རོ།

དེས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོང་ཐོར་གསེགས་པའི་ཆད་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྟོན་དུ་སངས་
རྒྱས་ནས་ཀྱི་ཡུན་ཆད་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་ནས་སྐར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོང་ཐོར་
སྐུ་སྐུའི་འཆང་གྱི་རྒྱུ་སྟོན་པའི་བྱངས་ཆད་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ནག་ཆོའི་འགྱུར་ལས།
སངས་རྒྱས་ཡུལ་གྱུར་གིང་རྣམས་སྟོགས་བརྩམ་ལུས་ན། བྱ་རབ་དུལ་ནི་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་
སྟེད་དུ། བདེ་བར་གསེགས་པ་མཆོག་དུ་གྱུར་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་། འབྱུང་འགྱུར་ཞེས་འབྱུང་བ་

༥༩ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱ་བསྟན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་གུངས་ ༢༠༩-ན། བྱོང་ ༡-ག།

༦༠ འཇུག་པའི་འགྲེལ་བཤད། རྒྱ་བསྟན། དབུ་མ། ༢། ཤོག་གུངས་ ༢༠༩-ག། བྱོང་ ༡-ག།

༦༡ འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། རྒྱ་བསྟན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་གུངས་ ༢༠༩-ན། བྱོང་ ༢-ག།

ལྷ་ལེགས་སོ།། དེ་ལྷ་མ་བྱས་པར་འབྲེལ་བཤད་ལྷ་མ་བཤད་ན།¹² ཅ་པ་ལས་ག་འད་
འདི་བཤད་པར་མི་བྱ་བར་གསུངས་པའི་ཡུལ་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(བཞུགས་པའི་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བཤད་པ་)ནི།

ཅ་པ། རྒྱལ་བ་ཇི་སྲིད་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དག་མཆོག་དུ་རབ་ནི་བར།
འགྲོ་བ་མིན་ཁིང་ནམ་མཁའ་རྣམ་འཛིག་འགྱུར་མིན་དེ་སྲིད་དུ།
ཤེས་རབ་ཡུལ་གྱིས་བསྐྱེད་བ་ཁྱོད་ལ་ཐུགས་བརྩེ་མ་མ་ཡིས།
རྒྱལ་ལུང་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ནི་བར་འགྱུར་བ་གང་ལ་མངའ། ༧༧ །¹³

¹² རྒྱལ་བའི་མ་འོངས་པའི་སྐྱ་ཆེན་ཆོད་ནི་ཇི་སྲིད་དུ་འཛིག་རྟེན་གདུལ་བྱ་མཐའ་དག་
གོ་འཐའ་མཆོག་དུ་རབ་ཏུ་ནི་བར་འགྲོ་བ་མིན་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་སུ་མ་གྱུར་པའི་བར་དང་། ཇི་
སྲིད་དུ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་རྣམ་པར་འཛིག་པར་འགྱུར་བ་མིན་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཡིན་ཏེ།
སངས་རྒྱས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མ་རྩལ་དུ་སྲིན་པའི་ཡུལ་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་

12 འབྲུག་པའི་འབྲེལ་བཤད། རྟེན་བཞུགས། དབྱུ་མ། ༣༡ བ། བྱེད་ ༣ བ།
འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཆོད་གཅིག་ཡིན་པས་དེ་ལྷ་མ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་
ན་སངས་རྒྱས་གཞན་དུ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བས་སོ།། དེ་ཆོད་ཀྱི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་གསང་བ་འདི་ནི་
བསྐྱད་པ་མ་ལགས་སོ།། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་གསང་བར་བྱ་བ་ཆོད་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་
ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ལ་དགོངས་པ་མ་ཤེས་ནས་སངས་རྒྱས་གཅིག་ཁོ་ན་བཞུགས་ཀྱི་གཞན་རྣམས་ལ་སངས་
རྒྱས་མི་སྲིད་པས་ཆོགས་བསགས་པ་དོན་མེད་དོ་སྟེ་ནམ་མཁའ་ལོག་པར་ལྷ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ།། དེ་ཆོད་
ཀྱི་ཕྱིར་བསྐྱད་པ་མ་ལགས་མོ་ཞེས་གསུངས་སོ།། ཞེས་གསལ་ལོ།།

13 ཇི་སྲིད་འཛིག་རྟེན་མ་ལུས་མཆོག་དུ་ནི་ག་མ་ཆོད་དང་། ཇི་སྲིད་ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་མེད་པར་མ་
གྱུར་དེ་སྲིད་དུ། ཤེས་རབ་ཡུལ་དང་སྲིད་ཇི་མ་མས་བསྐྱེད་ཅིང་འཛིན་བྱེད་པས། རྒྱལ་བ་ཁྱོད་ལ་
རབ་ཏུ་ནི་བར་འགྱུར་བ་གང་ལ་མངའ། རྟེན་ཆོད་འགྱུར།

14 འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ། རྟེན་བཞུགས། དབྱུ་མ། ༣༢ བ། བྱེད་ ༧ བ།

ཡི་མ་མ་ལ་གདད་བ་ལས་ཐུར་བཤད་བའི་ཚུལ་ལྟགས་འདི་བྱེད་བས། དེ་འདྲ་བ་ཁྱོད་ལ་ཞི་
བ་ཕྱོགས་གཅིག་པར་འགྱུར་བ་ག་ལ་མངའ་སྟེ་མི་མངའ་བའི་བྱིར་རོ།”

༥༥ “གང་གིས་ལེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྐྱབ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་ཐུ་མཐའ་མེད་
བར་ལེམས་ཅན་འདི་དག་གསོ་བར་བྱེད་བ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་མེ་དེ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་
ཅེ་ན།”

ཙ་བ། གཏི་ཐུག་སྦྱོན་གྱིས་འཛིག་ཏེན་ཁ་ཟས་དྲུག་བཅས་ཟ་བ་ཡི།

སྟེ་པོ་ཉིད་ཀྱི་ནང་མི་དེ་ལ་ཁྱོད་བཅེ་ཇི་ལྟ་བ།

དེ་ལྟར་དྲུག་ཟོས་ཏེན་བའི་བྱ་ལ་མ་ཡི་ཐུག་བསྐྱལ་མིན།

དེས་ན་མགོན་པོ་མཆོག་དུ་རབ་ཞིར་གསེར་བར་འགྱུར་མ་ལགས། ༥༦ །

༥༦ “བདེན་འཛིན་གྱི་གཏི་ཐུག་གི་སྦྱོན་གྱི་དབང་གིས་འཛིག་ཏེན་བ་རྣམས་ཁ་ཟས་ཏེ་
འདོད་ཡོན་ལུ་ལ་མངོན་བར་ཞེན་བས་ཟོས་བས། ཐུག་བསྐྱལ་གྱ་ཆེན་པོའི་གྱ་བྱེད་བའི་བྱིར་
དྲུག་དང་བཅས་པ་ཟ་བ་པོ་ཡི་སྟེ་པོ་ཉིད་ཀྱི་ནང་མི་སྟེ་བདག་གི་བར་བྱས་བ་དེ་རྣམས་ལ་ཁྱོད་
བཅེ་བ་སྟེ་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་དྲུག་ཟོས་ཏེན་བའི་བྱ་གཅིག་བྱ་ལ་མ་ཡི་ཐུག་བསྐྱལ་གྱི་
ཡིད་སྟེ་བ་མིན་ཏེ། དེ་བས་ན་མགོན་པོ་སངས་རྒྱས་རྣམས་མཆོག་དུ་རབ་དུ་ཞི་བ་ཕྱོགས་
གཅིག་པར་གསེགས་བར་འགྱུར་བ་མ་ལགས་སོ།”

ཙ་བ། གང་གི་བྱིར་ན་མི་མཁས་དང་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་ཞེན་བའི་

སྟོ་ཅན་གྱིས།

སྟེ་དང་འཛིག་གནས་སྐབས་དང་ཐུག་དང་མི་ཐུག་བྲལ་བྱེད་གྱིས་

༥༥ འཐུག་བ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བརྒྱུན། དབུ་མ། ལ། རོག་གྲངས་ ༣༠༦-བ། རྒྱང་དང་པོ།

༥༦ འཐུག་བ་རང་འགྲེལ། རྩེ་བརྒྱུན། དབུ་མ། ལ། རོག་གྲངས་ ༣༠༦-བ། རྒྱང་ ༢-བ།

བསྐྱེད་ཐུག་བཟུལ་དང་།

ཐྱིག་ཅན་འགྲོ་བ་འཕྲོ་བ་དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཐུགས་བཅེའི་ཡུལ་

དུ་རབ་དོང་བས།

བཅོམ་ལྷན་ཐུགས་ཤེས་ཁྱོད་ཐུགས་ཞི་ལས་བརློག་བས་ཁྱོད་ལ་

ཐུང་ན་འདས་མི་མངའ། ༥༡ ॥

ལ་གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མི་མཁས་བས་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་མངོན་
པར་ཞེན་པའི་སྒོ་ཅན་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་བས་ལྟ་དང་མིར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ལྟ་བ་རྣམས་
ཀྱིས་ནི། སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་བའི་གནས་སྐབས་དེ་འཆི་བའི་ཐུག་བཟུལ་ངེས་པར་འཕྲོ་བ་ཅིང་།
ཡུལ་ཐུག་བ་དང་བུལ་བ་དང་། མི་ཐུག་བ་དང་ཐུད་བ་ཡིས་བསྐྱེད་བའི་ཐུག་བཟུལ་སྐྱོང་བར་
འགྱུར་ལ། ལ་ཐུ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་ཅན་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་ལྟ་
བས་ནི།

ཙ་ག

ཐྱིག་ཅན་འགྲོ་བ་འཕྲོ་བ་དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཐུགས་བཅེའི་ཡུལ་དུ་རབ་དོང་བས།

བཅོམ་ལྷན་ཐུགས་ཤེས་ཁྱོད་ཐུགས་ཞི་ལས་བརློག་བས་ཁྱོད་ལ་ཐུང་ན་འདས་མི་མངའ།

ཐྱིག་ཏེ་ཅན་གྱི་འགྲོ་བ་དཔྱུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ངན་འགྲོ་དང་། ཐུར་བཤད་བའི་ཐུག་
བཟུལ་ཡང་འཕྲོ་བ་དེའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐྱེ་བོ་དེ་རྣམས་ཐུགས་བཅེ་བ་ཆེན་པོའི་
ཡུལ་དུ་རབ་དུ་དོང་བ་སྐྱེ་སྤང་བས་ན། ཐུགས་ཤེ་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་
ཞི་བ་སྐྱོགས་གཅིག་པ་གཞོལ་བ་ལས་བརློག་བས་ཁྱོད་ལ་ཞི་བ་སྐྱོགས་གཅིག་པའི་ཐུང་ན་
ལས་འདས་བ་མི་མངའ་བར་འཇིག་རྟེན་དུ་བཞུགས་སོ།

ལ འབྲས་བུ་རང་འབྲེལ། ཐེ་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། ཐོག་གུངས་ ༣༠༦-ག། རྩེད་ ༥-ག།

ལ འབྲས་བུ་རང་འབྲེལ། ཐེ་བཟུང་། དབྱ་མ། ལ། ཐོག་གུངས་ ༣༠༥-ན། རྩེད་དང་སོ།

གསུམ་པ་བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་བཅམས་པའི་ཚུལ་ནི།

ཙ་བ། ལུགས་འདི་དགོ་སྟོང་རྒྱ་གྲགས་གིས།

དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བདུས་ནས།

ལུང་ཇི་བཞིན་དང་མན་ངག་ནི།

ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བཟོད་པ་ཡིན། ༥༢ ॥

མགོན་པོ་སྐུ་སྐུབ་གི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འགྲེལ་བའི་ལུགས་འདི་དགོ་སྟོང་
དཔལ་ལྷན་རྒྱ་གྲགས་གིས། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཙ་བ་ཤེས་རབ་མོགས་ལས་བདུས་ནས།
ངེས་དོན་གི་མདོ་མྱེ་རྣམས་ལུང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། འབགས་པ་སྐུ་སྐུབ་གི་མན་ངག་ནི་ཇི་ལྟ་
བ་བཞིན་དུ་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ།

ཙ་བ། འདི་ལས་གཞན་ན་ཆོས་འདི་ནི།

ཇི་ལྟར་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ།

འདིར་འབྱུང་ལུགས་ཀྱང་གཞན་ན་ནི།

མེད་ཅེས་མཁས་རྣམས་ངེས་བར་མཛོད། ༥༣ ॥^ཨ

ཨ་ཇི་ལྟར་དབུ་མའི་གཞན་ལུགས་འདི་ལས་མ་གཏོགས་པར་བསྟན་བཅོས་གཞན་ན་སྟོང་
བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོས་འདི་ནི། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཟོད་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཁོ་ལོ་ཅག་
གིས་འདིར་ལུགས་གང་ཞིག་བཞུལ་ལན་དང་བཅས་པར་བསྟན་པ་འདིར་འབྱུང་བའི་ལུགས་
ཀྱང་། སྟོང་བ་ཉིད་གི་ཆོས་ལྟར་བསྟན་བཅོས་གཞན་ན་ནི་མེད་དེ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་གིས་
ངེས་བར་མཛོད་དུ་གསོལ་ལོ།”

ཨ འདི་ལས་གཞན་ན་ལུགས་འདི་ནི། མེད་པ་དེ་བཞིན་ལུགས་འདི་ཡང་།

གཞན་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས། མཁས་པ་རྣམས་གིས་ཤེས་བར་བྱ། རྒྱ་ཆོའི་འགྲུལ།

ཨ འཐུག་པ་རང་འགྲེལ། མྱེ་བསྟན། དབུ་མ། ལ། མོག་གུངས་ ༣༠༧-ན། སྟོང་ ༣-པ།

“དེའི་བྱིར་དབྱ་མ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་མེ་བ་རྣམས་དང་། བྱེ་བྲག་དུ་སྟེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་དོན་དམ་པར་སྦྱས་པ་དེ་ནི་ད། དབྱ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་དུ་འདོད་དོ་ཞེས་སྦྱས་པ་དེ་ནི། དབྱ་མའི་བཟུན་བཙོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ནི་ད་མ་ཤེས་པས་སྦྱས་པ་ཡིན་ནེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་དང་མཚུངས་པར་མི་རིགས་པའི་བྱིར་རོ།” ཞེས་རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ།^ཁ

འདིས་ནི་རང་གིས་ཐ་སྐད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཁས་བླངས་པ་ཐམས་ཅད་རང་མཚན་གྱིས་མེད་བ་ནི་ད་ལ་འཇོག་པས། རང་གི་མཚན་ནི་ད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁོ་ནའི་སྐྱེང་ནས་རྣམ་གཞག་བྱས་པའི་དོན་སྒྲིག་གིས་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་རྣམས་རང་ལྷགས་ཀྱི་དོན་དམ་དུ་མ་ཐད་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་གྲུབ་བ་མེད་པར་འདོད་པའི་ལྷགས་སོ། དེས་ན་རང་གི་ལྷགས་འདི་སེམས་ཙམ་བ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མ་ཐད། མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་དང་འཕགས་བ་ལྟའི་དགོངས་བ་འགྲེལ་པའི་དབྱ་མ་པ་གཞན་གྱི་ལྷགས་དང་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་འདོམས་པའོ།

དེ་ལ་སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ནི་ཆད་མར་སྟོབ་དཔོན་འདི་བཞེད་པས། དེ་ལ་བྱུང་བ་མིན་ལ། རྒྱལ་སྐུས་ནི་བ་ལྟའི་ལྷགས་དང་ཡང་སྟོབ་དཔོན་འདིའི་ལྷགས་གཉིས་ཤིན་དུ་མཐུན་པར་བྱུང་ངོ་། ཐ་སྐད་དུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ནི་ད་ཀྱིས་གྲུབ་བ་མེད་པའི་སྐྱེང་ནས། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་བ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གྱུད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་། ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་བ་སོགས་ཀྱི་བཤད་སྟོལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མང་དུ་ཡོད་པ་ནི། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལ་སོགས་པར་རྒྱས་པར་བཤད་པས་འདིར་མ་སྟོས་སོ།

ཁ་ཅིག་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐད་ལས་འདས་པ་གཞན་ལྷགས་དང་། འཇིག་རྟེན་བ་ནི་རང་གི་ལྷགས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། འགྲེལ་བ་ལས།^ཁ “འཇིག་རྟེན་

ཁ འབྲུག་བ་རང་འགྲེལ་ མེ་བཟུན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་གྲངས་ ༢༠༧-ན། བྱེང་ ༥-ག

ཁ འབྲུག་བ་རང་འགྲེལ་ མེ་བཟུན། དབྱ་མ། ལ། ཤོག་གྲངས་ ༢༠༧-ན། བྱེང་ ༥-ག

ལས་འདས་པའི་ཚས་འདི་ཡོངས་སུ་སྤངས་པས་"ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བས་ན།
བརྒྱུ་མེ་བྱ་དགོས་ལ།

འཇིག་རྟེན་པ་དང་དེ་ལས་འདས་པའི་དོན་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་བཞིན་མ་རྟོགས་པ་དང་
རྟོགས་པའི་ལུགས་སོ།། འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འཆར་ལུགས་འདི་ནི་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་
ཡིན་པའི་བྱིར། ལྟ་"འཕགས་པའི་བྱུགས་དགོངས་མི་ཤེས་ཤིང་། གསུང་རབ་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ངེས་པ་མེད་པར། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཅམ་ལ་འཇིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས།
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚས་འདི་སྤངས་པས། དེའི་བྱིར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅས་ཀྱི་དོན་གྱི་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་འདི་སྤྱར་བ་ཡིན་
ན་ཞེས་བཤད་པ།"

ཅ་པ། ལྷ་སྐྱབ་སྟོ་མཚོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེའི་ཁ་དོག་གིས་འཇིགས་པས།

སྟེ་བོས་ལུགས་བཟང་གང་དག་རྒྱང་རིང་སྤངས་པས་དེ་ཡི་ཆོག།

ལེའུར་བྱས་པའི་ཁ་འབྱས་ཀྱ་སྐད་ཁ་སྐྱེ་བའི་རྩས།

ད་ལྟ་སྐྱ་བ་གྲགས་པ་རེ་རྣམས་རབ་ཏུ་སྟོང་བར་བྱེད། ། ༡༧ །

འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཐབ་མོ་རྟོགས་པའི་སྟོའི་རྒྱ་མཚོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ལ་གཏིང་དབག་
པར་དགའ་བའི་ངམ་གནག་པའི་ཁ་དོག་གིས་འཇིགས་པས། ལེམས་ཅམ་ཏུ་སྐྱ་བ་ལ་ལོགས་
པའི་སྟེ་བོས་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་ལུགས་བཟང་པོ་གང་དག་རྒྱང་རིང་ཏུ་སྤངས་མོད་ཀྱང་། དབུ་མའི་
གཞུང་གི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ཁ་འབྱས་པའི་ཀྱ་སྐད་ཁ་སྐྱེ་བའི་རྩས་ཀྱ་སྐད་ཁ་འབྱེད་བྱེད་སྐྱ་བ་
གྲགས་པ་ད་ལྟ་ཡིད་ལ་རེ་བ་རྣམས་སྟོང་བར་བྱེད་དོ།

ལྟ་"གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་གནས་བཅུན་དབྱིག་གཞེན་དང་། བྱུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་། ཚས་

ཅ༢ འཇུག་པ་རང་འབྱེལ། མེ་བསྟན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་གུངས་ ༣༠༥-ན། བྱེད་ ༥-ག།

ཅ༣ འཇུག་པ་རང་འབྱེལ། མེ་བསྟན། དབུ་མ། ལ། ཤོག་གུངས་ ༣༠༥-ག། བྱེད་ ༢-ག།

སྤྱངས་ལ་མོགས་པ་བཟུན་བཅོས་ནམས་ཀྱི་མཛད་པ་པོ་བྱོན་ཟིན་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་
ཡི་གེ་ཙམ་མོས་པས་འཛིགས་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
སྤྱན་པ་འདི་ཡོངས་སུ་སྤངས་སམ་ཞེ་ན། དེ་སྤང་དུ་སྦྱོལ།”

དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དབྱིག་གཞིན་དང་ཚུགས་སྤང་གི་གཞུང་ཚད་མེད་ནམས་ནས་ནི། རྟེན་
པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ལྷགས་སུ་བཀྲལ་མོད་ཀྱང་། སྦྱོབ་དཔོན་དེ་དག་གི་བཞེད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་
པ་ནི་བདག་ཅག་འདྲ་བ་རྟེན་པ་ཀྱིས་ཤིན་དུ་རྟོགས་པར་དགའོ། ། ཡང་ཟབ་མོའི་དོན་འདི་སུ་
ཞིག་གིས་རྟོགས་པར་འབྱུར་ཞེ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཟབ་མོ་སྤྱར་བཤད་ཟིན་པ་འཛིགས་སུ་
རུང་བ་འདི་ནི་སྐྱེ་བོ་ཡིས། སྤྱན་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་སྦྱོང་བ་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་བག་
ཆགས་གོམས་པ་ཉིད་ལས་ངས་པར་རྟོགས་པར་འབྱུར་བ་སྤང་ངོ་།

འདིར་ནག་ཚོའི་འབྱུར་ལས། ཟུ་སྟེགས་ཀྱི་གཞུང་ལྷགས་དམན་པར་གྱུར་པ་འདི་བདེན་
པར་ལྟ་བུ་ཅན་དག་ལས་ཀྱང་། རྒྱུ་རྟེན་གསུངས་སྤྱང་བ་ཉིད་རྟོགས་པར་གྱུར་པ་མཛོང་བ་ཡིན་
ནོ། ། ཞེས་འབྱུང་བ་བཙུག་གི་འབྱུར་ལས་ལེགས་པར་སྤང་ངོ་།

ཁ་ཇི་ལྟར་གཞན་སྟེ་སྤྱན་ལེམས་རྒྱད་ལ་སྦྱང་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་བག་ཆགས་མ་
བཞག་པ་རྟེན་པ་ཀྱིས་མཛོང་བ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་སྤྱིད་ཅི་མ་གཏོགས་པའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་
ཉོན་མོངས་མཛོང་འབྱུར་རེ་ཞིག་སྤངས་ཤིང་། ལུས་པའི་མཐའ་གཞན་ཉེ་བར་སྦྱོར་རྒྱས་པར་
མཛོང་ཡང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དོན་དམ་པ་སྦྱང་བ་ཉིད་སྤྱན་པ་ལ་ལྷག་པར་
མོས་མི་རྒྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ།”

ཅ་ག། དེ་ཉིད་བཤད་ཟིན་ཟབ་མོ་འཛིགས་རུང་འདི་ནི་སྤྱན་གོམས་
ཉིད་ལས་སྐྱེ་བོ་ཡིས།

ངེས་པར་དོགས་འགྱུར་འདི་ནི་གསན་ཀྱི་ཆེ་ཡང་གཞན་གྱིས་

ཐུགས་སུ་ཆུད་མི་འགྱུར།

དེ་མིར་ཚུལ་ལུགས་རང་སློབ་སྦྱར་བ་འདི་དག་མཐོང་ནས་

བདག་དྲུ་བཟློང་བ་ཡི།

གཞུང་ལུགས་ནམས་ལྟར་གཞན་ལུགས་བཞེད་གཞུང་འདི་ལས་

གཞན་ལ་དགའ་སློ་དྲོར་བར་བྱ། ་་་ །

སློབ་དཔོན་^{ཁྱེ་}དེ་དག་ལ་གསུང་རབ་མང་དྲུ་གསན་བ་ཀྱི་ཆེ་བ་མངའ་བ་ཡིན་ཡང་།
ཐབ་མའི་དོན་འདི་ནི་གཞན་གྱིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མི་འགྱུར་རོ། དེའི་མིར་དབུ་མའི་ལུགས་
ལས་གཞན་པའི་དོན་དམ་བ་སྟོན་པའི་ཚུལ་ལུགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པར་མ་སོང་བས་
རང་གི་སློབ་སྦྱར་བ་འདི་དག་མཐོང་བ་སྟེ་བལྟས་ནས། གང་ཐག་གི་བདག་དྲུ་བཟློང་བ་སྟེ་དེ་
གསལ་བར་བྱེད་པའི་གཞུང་ལུགས་ནམས་ལ་བྱ་བ་ལྟར། སློབ་དཔོན་གཞན་གྱི་ལུགས་ཀྱི་
བཞེད་པའི་གཞུང་དབུ་མའི་ལྟར་འདི་ལས་གཞན་བ་ནམས་ལ་དགའ་བའི་སློ་དྲོར་བར་བྱ་བ་སྟེ།

^{ཁྱེ་}ལུགས་གཞན་རང་གི་སློབ་སྦྱར་བ་ལ་ཡ་མཚན་བར་མི་བྱའི། རང་གི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་
ལྟ་བུ་ལ་ལྟག་བར་མོས་བ་ཁོ་ན་ལ་ཡ་མཚན་བར་བྱའོ།

བཞི་བ་བལྟན་བཅོས་བརྩམས་པའི་དགོ་བ་བཟློང་བའི།

ཅ་བ། སློབ་དཔོན་སྟེ་སྟེ་ལུགས་བཟང་བལྟད་ལས་བདག་གི་བསོད་

ནམས་བྱུགས་ཀྱི་མཐར།

ཁྱེ་ཅིང་ཡིད་མཁའ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྟོ་སྟོན་ཀའི་ཁྱེ་སྦྱར་

ལྟར་དཀར་བའམ།

ཁྱེ་ འཆུག་བ་རང་འགྲེལ་ རྟེ་བལྟན། དབུ་མ། ལ། རྟོག་གུངས་ ༢༠༧-བ། རྟེ་ ༩-བ།

ཁྱེ་ འཆུག་བ་རང་འགྲེལ་ རྟེ་བལྟན། དབུ་མ། ལ། རྟོག་གུངས་ ༢༠༨-ན། རྟེ་ ༡-བ།

མེམས་ཀྱི་སྤྱལ་ལ་གདེངས་ཀའི་ནོར་བུ་དང་འདྲ་གང་ཞིག་

ཐོབ་པ་དེས།

འཛིག་རྟེན་མ་ལུས་དེ་ཉིད་རྟོགས་ནས་སྤྱར་དུ་བདེར་གསེགས་

སར་བཟོད་ཤོག། ༥༩ །

སྤྱོད་དཔོན་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ལྷ་སྤྱོད་ཀྱི་དབྱ་མའི་ལྷགས་བཟང་པོ་ལྷང་དང་རིགས་བའི་
ཆོགས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས། བསྟན་པ་སྟེ་བཤད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདག་གིས་སྟོགས་ཀྱི་མཐར་
ཁྱབ་བའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་བསོད་ནམས་བསགས་པ། ཡིད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཉོན་མོངས་བའི་ཆོགས་
ཀྱིས་སྤྲི་ཞིང་གནག་བར་བྱས་བའི་དཀྱིལ་དུ། སྟོན་ཀའི་རྒྱ་སྐར་ལྟར་ཤིན་ཏུ་དཀར་བའམ། ཅུ་མ་
བ་པོའི་མེམས་ཀྱི་སྤྱལ་ལ་སྟེ་ཀྱི་གདེངས་ཀའི་ནོར་བུ་དང་འདྲ་བ་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དེ་ཡིས་
མཐུས། མེམས་ཅན་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་མ་ལུས་པས་ཐབ་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
རྟོགས་ནས། སྤྱར་དུ་བདེ་བར་གསེགས་བའི་ས་ཀུན་ཏུ་ཁོད་ཅེས་བྱ་བར་བཟོད་པར་ཤོག་ཅིག།

ནག་ཆོའི་འབྱར་ལས། ལྷ་སྤྱོད་ལྷགས་མཛེས་སྟོགས་སུ་གྲགས་པ་བཟོད་ལས་ཐོབ་བའི་
བསོད་ནམས་གང་། ཞེས་འབྱུང་ངོ་།

བཞི་པ་མཆུག་གི་དོན་ལ་གཉིས། སྤྱོད་དཔོན་གང་གིས་མཛད་པ་དང་། ལོ་བཅ་གང་གིས་
བསྟར་བའོ།

དང་པོ་(སྤྱོད་དཔོན་གང་གིས་མཛད་པ་)ནི།

ཙ་བ།

“དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཐབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྩལ་གསལ་བར་བྱེད་པ། སྤྱོད་དཔོན་
སྤྱོད་གྲགས་པ་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་བྱགས་གཞིལ་པ། མི་འཕྲོགས་བའི་མཁྱེན་
རབ་དང་བྱགས་ཇི་མངའ་བ། རི་མོར་བྱིས་པའི་བ་དུས་མ་ལས་འོ་མ་བཞེས་པས་
བདེན་པར་ཞེན་པ་བསྟོག་པར་མཛད་པས་སྤྱར་བ་ཚོགས་སོ། །”

དབུ་མ་ལ་འདུག་པ་སྒྲིའི་ལྷགས་ཀྱི་ཐབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྩལ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡུལ་
ས་མཉར་སྒྲུ་འབྱུངས་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དབལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ་རིག་པ་འཛིན་པ་དང་།
སྒྲུ་མ་ལྷ་བྱའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བཞེས་པར་གྲགས་པ་ཐེག་པ་སློན་མེད་པའི་མཆོག་ལ་ཐུགས་རབ་
དུ་གཞོལ་བ། མི་མཐུན་པའི་ཐོགས་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་པའི་མཆེན་རབ་དང་ཐུགས་རྗེ་རྩལ་དུ་
བྱུང་བ་མངའ་བ། རི་མོར་བྱིས་པའི་བ་དུས་མ་ལས་འོ་མ་བཞོས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་བདེན་
པར་ཞེན་པ་སྒྲོག་པར་མཛད་པས་སྐར་བ་རྫོགས་མོ། ॥

གཉིས་པ་(ལོ་ལ་གང་གིས་བསྐྱར་བ་)ནི།^{༡༠༠}

ཅ་བ།

^{༡༠༡} ཁ་ཆེའི་ཡུལ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་དཔེ་མེད་གྱི་དབུས་རིན་ཆེན་སྐས་པའི་གཙུག་ལག་
ཁང་དུ། ཁ་ཆེའི་རྩལ་པོ་དབལ་འབགས་པ་ལྷའི་སྒྲུ་རིང་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་
ཉི་ལ་ཀ་ཀ་ལ་ཤ་སྟེ་ཐེག་ལེ་བུམ་པ་དང་། བོད་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་པ་ཆབ་ཉི་མ་གྲགས་
ཀྱིས་ཁ་ཆེའི་དཔེ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱར། བྱིས་ར་ས་དུ་མ་ཆེར་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་

ཇ༤ དབུ་མ་ལ་འདུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་ལེན་བྱས་པ། སྒྲོབ་དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། ཐབ་པ་དང་། རྒྱ་
ཆེ་བའི་རྩལ་གསལ་བར་བྱེད་པ། ཐེག་པ་མཆོག་ལ་ཐུགས་གཞོལ་བ། མི་འཕྲོགས་པའི་མཆེན་རབས་
དང་ཐུགས་རྗེ་མངའ་བ། རི་མོར་བྱིས་པའི་བ་དུས་མ་ལས་འོ་མ་བཞོས་པས་བདེན་པར་ཞེན་པ་བསྒྲོག་
པར་མཛད་པས་སྐར་བ་རྫོགས་མོ། ॥ རྒྱ་ཆེའི་འགྲུང་།

ཇ༥ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྗེ་བཟང་། དབུ་མ། ལ། ཤོག་གུངས་ ༢༠༤-ན། བྱིང་ ༡-པ།

༡༠༠ རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀུན་པུན་དང་། བོད་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་ནག་ཆོ་རྩལ་བྱིས་ར་ས་བསྐྱར་བ་ལས།
སྐད་གྱིས་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཉི་ལ་ཀ་ཀ་ལ་ཤ་དང་། བོད་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་པ་ཆབ་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱིས་
བསྐྱར་བ་ལྷན་རྒྱུང་ཐད་བཅོས་པ། རྩན་ཆང་ཞིང་ཆོག་བདེ་བར་བྱིས་པའོ། རྒྱ་ཆེའི་གྲུང་བྱུང་འདིར་
གསལ་བ་ལྷན། ཅ་འགྲེལ་སྐར་མའི་ནང་འདིར་རྒྱ་ཆེའི་འགྲུང་ཞེས་བཤད་པ་དག་གི་མ་དཔེ་ཡང་
བཅོས་བསྐྱར་བྱས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ།

༡༠༡ འདུག་པ་རང་འགྲེལ། རྗེ་བཟང་། དབུ་མ། ལ། ཤོག་གུངས་ ༢༠༤-ན། བྱིང་ ༡-པ།

པོ་ཀ་ན་ཀ་མ་མ་སྟེ་གལེར་གྱི་གོ་ཆ་དང་། ལྷ་རྩུ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉི་འོག་ཤར་ཚུགས་
པའི་དཔེ་དང་གདུགས་ཤིང་ལེགས་པར་བཅོས་ནས་འཆད་ཉན་གྱིས་གདན་ལ་
ཐབ་པའོ། །

དཔོངས་བ་རབ་གསལ།

ཁ་ཆེའི་ཡུལ་གྱི་གོང་ཁྱེར་དཔེ་མེད་གྱི་དབྱང་སྟེ་དབུས། རིན་ཆེན་སྤྲུལ་པའི་གཙུག་ལག་
ཁང་དུ་ཁ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་འཕགས་པ་སྟེ་སྤྱི་རིང་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཉི་ལ་ཀ་ཀ་ལ་
ཤ་སྟེ་ཐེག་ལེ་བྱས་པ་དང་། བོད་ཀྱི་ལྷ་རྩུ་བ་བཅོམ་ཉི་མ་གྲགས་གྱིས་ཁ་ཆེའི་དཔེ་དང་མཐུན་
པར་བསྟར། ཐུས་ར་ས་རྩ་མ་ཆེར་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀ་ན་ཀ་མ་མ་སྟེ་གལེར་གྱི་གོ་ཆ་དང་།
ལྷ་རྩུ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉི་འོག་ཤར་ཚུགས་པའི་དཔེ་དང་གདུགས་ཤིང་། ལེགས་པར་བཅོས་ནས་
འཆད་ཉན་གྱིས་གདན་ལ་ཐབ་པའོ། །

ཅ་བ།

འདིར་འགྲེལ་པའི་མཛད་བྱང་དང་། འགྱུར་བྱང་གི་སྟེང་ནས་རྒྱན་མོང་བ་རྣམས་
བཀོད་བ་ནི། ཅ་བ་ལེགས་སུ་བསྟར་བ་དང་འགྲེལ་པའི་ནང་གི་ཅ་བ་གཉིས་སྟར་
ནས་ཞུས་དག་བྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། དགེ་ལེགས་འཕེལ། །

དཔོངས་བ་རབ་གསལ།

༥ འདིར་འགྲེལ་པའི་མཛད་བྱང་དང་། འགྱུར་བྱང་གི་སྟེང་ནས་རྒྱན་མོང་བ་རྣམས་བཀོད་
བ་ནི། ཅ་བ་ལེགས་སུ་བསྟར་བ་དང་འགྲེལ་པའི་ནང་གི་ཅ་བ་གཉིས་སྟར་ནས་ཞུས་དག་བྱས་
པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།

རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྟེང་པོ་མཆོག།

ཟབ་མོ་དབྱུ་མ་མཐའ་བྱལ་དེན་འབྱུང་ལམ།

མཐའ་གཉིས་སྟངས་དེ་སྟོན་པར་ལུང་བསྟན་བཞིན།

ཇི་བཞིན་འགྲེལ་མཛད་འཕགས་མཆོག་ལྟ་སྟེན་ཞུས།

དེ་ཡི་རིང་ལུགས་དམ་བ་འཕགས་བ་ལྟའི།
 དགོངས་བ་འགྲེལ་བ་མཁས་པའི་ལུགས་མང་ཡང་།
 ཡོངས་ཚྛགས་འགྲེལ་མཛད་དབལ་ལྟན་སངས་ཀྱིས་བསྐྱངས།
 རྒྱ་བའི་ནབས་དང་ནི་བ་ལྟ་ཡི་ལུགས།
 བྱལ་བའི་དབང་བྱུག་གསུམ་གྱི་བཞེད་པའི་རྩོ།
 གཅིག་དུ་དྲིལ་ནས་གནད་རྣམས་མཐའ་ཚད་པར།
 ཆོག་བྱར་ཕྱིན་བར་ལེགས་པར་བཤད་བ་ཡིས།
 ཐལ་འགྱུར་ལུགས་མཚོག་དྲི་མ་མེད་པར་བྱས།
 བྱང་ཕྱོགས་འདི་ན་ལུགས་འདིར་མོས་རྣམས་་་་ཀྱང་།
 སྟོན་དུ་ཕྱ་བའི་རིགས་ལམ་མི་བྱེད་ཅིང་།
 ཐབ་མེད་དོན་ལ་སྐལ་བ་དམན་པ་རྣམས།
 རང་གིས་མ་རྟོགས་ལུགས་མཚོག་འདིར་སྦྱོད་བ།
 མང་དུ་མཛོང་བའི་དྲི་མ་བསལ་ཕྱིར་དང་།
 སྐལ་བཟང་འགའ་ལ་ཐབ་ལམ་གསལ་ཕྱིར་དང་།
 བདག་ཀྱང་སྒྲེ་བ་ཀུན་དུ་ལམ་གྱི་མཚོག།
 འདི་དང་མི་འབྲལ་ཕྱིར་དུ་འབད་བ་བྱས།
 དེར་ངལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་བ་ཡིས།
 འཕྱོ་ཀུན་ཐབ་མེད་གནས་རྣམས་ཀུན་རྟོགས་ནས།
 ཉིན་མཚན་ཀུན་དུ་སྐྱབ་པ་ལྟར་ལེན་བ།
 ཉེན་དུ་སྤྲས་བཅས་ཀྱིས་བ་མཉེས་བྱེད་ཤོག།

ཅེས་དབུ་མ་ལ་འཕྱག་བའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་བ་དགོངས་བ་རབ་དུ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི།
 དགོ་བའི་བསེས་གཉེན་ལྟ་ལ་དཀའ་བཅུ་བ་ལེགས་པ་དབལ་གྱིས་དདུལ་སྤང་བཞི་བཅུ་འི་
 མཐུ་ལ་བྱལ་ནས་ཉེ་ནན་ཆེར་བསྐྱལ་བ་དང་། གཞན་ཡང་དགོ་བའི་བསེས་གཉེན་ཆོས་འདི་ལ་

མིན་དུ་མོས་མིང་། རྟོན་རྟོགས་པའི་སྒྲིའི་རྒྱས་པ་མི་དཔུན་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་འབྲེལ་བའི་
དཀའ་གནས་རྣམས་ཀྱི་བཤད་པ་རྣམས་ཚང་བ། ཆོག་དོན་གསལ་ཞིང་སྤྱི་དོན་གྱི་མཐའ་གཅིད་
པ་རྒྱས་པ་ཞིག་གྱིས་མིག་ཅེས་ནན་ཏན་གྱིས་བསྐྱལ་བའི་དོན་དུ། དབྱ་མ་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་
པ་མང་དུ་ཐོས་པའི་དགེ་སློང་ཤར་ཙུང་ཁ་བ་སློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས། འབྲུག་རི་བོ་ཆེ་
དགེ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱིང་དུ་སྦྱར་བཤོ། ॥

སང་མཚན་ལམ།

༩ རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་བླ་མ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་སྤྱི་བ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་བཞུན་བཅོས་ཆེན་པོ་
དབྱ་མ་ལ་འབྲུག་པ་རང་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་དང་། བོད་གངས་ཅན་སྤྱིང་ས་ཀྱི་དབྱ་མ་ཆེན་པོའི་རྣལ་
འབྱོར་པ་འཇམ་མགོན་སྤྱི་མ་ཙུང་ཁ་བ་སློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་མཛད་པའི་དབྱ་མ་འབྲུག་པའི་
རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་དུ་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་མཆམས་སྦྱར་བ་གྱིས་པའི་དགེ་བ་
འདིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་ཐབ་མོ་དབྱ་མའི་འཆད་ཉན་ལྟར་ལས་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། བཞུན་
འཛིན་གྱི་སྤྱིས་བྱ་དཔ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཆེ་བཟན་ཅིང་མཛད་འཕྲིན་མཁའ་མཉམ་ཡོངས་ལ་བྱུང་བར་ཤོག་
ཅེས་སྤོན་ལམ་དང་བཅས་ཏེ། དགེ་མིང་ལྷན་ཆོགས་དོན་གྱུ་བ་གྱིས་ལྷན་ཆུང་དུང་སྤྱིང་ལྷན་པ་རི་དྲགས་
གྱི་རྣགས་སྤྱ། བྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ ལོའི་དགའ་ལྡན་ལྷ་མཆོད་རྟེན་སྦྱར་བ་དགེ་ལེགས་འཕེལ། ॥

...

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་རྒྱལ་དལ་འབབ་གྲང་།
ཆོག་གི་གཞེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱིས།
དྲི་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི།
དབར་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་དཀར་མུང་པོའི་མཐུས།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྤྱིང་ཐུག་བརྒྱ།
གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྷའི་འགོ་བ་མ་ལུས་བ།
རེས་ལེགས་ནོར་མུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

གངས་ཅན་ཁུད་ནི་ར་དཔེ་ཚོགས། མོད་ཁྱིམ་ཉིམ་བཞི་ལ།

